

ಕುವೆಂಪು ಭಾಷಾ ಭಾರತಿ ಪ್ರಾಧಿಕಾರದ ಪ್ರಕಟಣೆ - ೨೩೭

ಸಾಹಿತ್ಯ ಮಾಲೆ - ೧೦೨

ಘನವು ಎಂಬುದು

ಅನುವಾದಿತ ಕಥೆಗಳು - ೨೦೧೫

ಘನವು ಎಂಬುದು

(ಅನುವಾದಿತ ಕಥೆಗಳು - ೨೦೧೫)

ಸಂಪಾದಕರು
ಅಬ್ಬಾಸ್ ಮೇಲಿನಮನಿ

ಕುವೆಂಪು ಭಾಷಾ ಭಾರತಿ ಪ್ರಾಧಿಕಾರ
ಕಲಾಗ್ರಾಮ, ಜ್ಞಾನಭಾರತಿ
ಬೆಂಗಳೂರು ವಿಶ್ವವಿದ್ಯಾಲಯ ಆವರಣದ ಹಿಂಭಾಗ, ಮಲ್ಲತ್ತಹಳ್ಳಿ
ಬೆಂಗಳೂರು - ೫೬೦ ೦೫೬

GHANAVU EMBUDU : ANUVADITA KATHEGALU-2015 : An anthology of short stories translated into Kannada, Editor : Abbas Melinamani and Published by Sri Eshwar K. Mirji, Registrar, Kuvempu Bhasha Bharathi Pradhikara, Kalagrama, Jnanabharathi, Behind Bangalore University Campus, Mallattahalli, Bangalore-560 056, 2016, Pp- xviii + 430 Price: 200/-

© ಹಕ್ಕುಗಳನ್ನು ಕಾದಿರಿಸಿದೆ

ಮುದ್ರಣ : ೨೦೧೬
ಪುಟಗಳು : xviii + ೪೩೦
ಬೆಲೆ : ೨೦೦/-
ಪ್ರತಿಗಳು : ೫೦೦

ಪ್ರಕಾಶಕರು

ಈಶ್ವರ್ ಕು. ಮಿರ್ಜಿ

ರಿಜಿಸ್ಟ್ರಾರ್

ಕುವೆಂಪು ಭಾಷಾ ಭಾರತಿ ಪ್ರಾಧಿಕಾರ

ಕಲಾಗ್ರಾಮ, ಜ್ಞಾನಭಾರತಿ

ಬೆಂಗಳೂರು ವಿಶ್ವವಿದ್ಯಾಲಯ ಆವರಣದ ಹಿಂಭಾಗ

ಮಲ್ಲತ್ತಹಳ್ಳಿ, ಬೆಂಗಳೂರು-೫೬೦ ೦೫೬

ದೂ: ೨೩೧೮೩೩೧೧, ೨೩೧೮೩೩೧೨

ಕು.ಭಾ.ಭಾ.ಪ್ರಾ.ದ ಅಧ್ಯಕ್ಷರು

ಕೆ.ವಿ. ನಾರಾಯಣ

ಸದಸ್ಯರು

ಪ್ರೊ. ಓ. ಎಲ್. ನಾಗಭೂಷಣ ಸ್ವಾಮಿ

ಡಾ. ನಟರಾಜ್ ಹುಳಿಯಾರ್

ಶ್ರೀ ಅಬ್ಬಾಸ್ ಮೇಲಿನಮನಿ

ಡಾ. ಎಚ್. ಎಸ್. ಅನುಪಮಾ

ಪ್ರೊ. ಶಿವರಾಮಯ್ಯ

ಡಾ. ವಿನಯಾ ಒಕ್ಕಂದ

ಡಾ. ಆರ್. ಪೂರ್ಣಿಮಾ

ಡಾ. ಎಸ್. ಸಿರಾಜ ಅಹಮದ್

ಡಾ. ಪ್ರೀತಿ ಶ್ರೀಮಂಧರ್ ಕುಮಾರ್

ಶ್ರೀ ಕೆ.ವಿ. ದಯಾನಂದ

ಶ್ರೀ ಕೆ. ಹೈದರ್ ಆಲಿಖಾನ್

ಶ್ರೀ ಈಶ್ವರ್ ಕು. ಮಿರ್ಜಿ

ಮುಖಪುಟ ವಿನ್ಯಾಸ ಮತ್ತು ಚಿತ್ರ : ಪ. ಸ. ಕುಮಾರ್

ಮುದ್ರಕರು :

ರಾಜಾ ಪ್ರಿಂಟರ್ಸ್

ನಂ. ೫೯, ೪ನೇ ಅಡ್ಡರಸ್ತೆ,

ಲಾಲ್‌ಬಾಗ್ ರೋಡ್, ಕೆ.ಎಸ್.ಗಾರ್ಡನ್,

ಬೆಂಗಳೂರು - ೫೬೦೦೨೭. ದೂ : ೨೨೨೩೪೦೬೬

ಅಧ್ಯಕ್ಷರ ಮಾತು

ಕುವೆಂಪು ಭಾಷಾ ಭಾರತಿ ಪ್ರಾಧಿಕಾರವು ಪ್ರತಿವರ್ಷ ಪತ್ರಿಕೆಗಳಲ್ಲಿ ಪ್ರಕಟವಾಗುವ ಅನುವಾದಿತ ಬರಹಗಳ ಸಂಕಲನಗಳನ್ನು ಹೊರತರುವ ಯೋಜನೆಯೊಂದನ್ನು ರೂಪಿಸಿಕೊಂಡಿದೆ. ಅದರಂತೆ ೨೦೧೪ರಲ್ಲಿ ಪ್ರಕಟಗೊಂಡ ಅನುವಾದಿತ ಪತ್ರಿಕಾ ಬರಹಗಳನ್ನು ಮೂರು ಸಂಕಲನಗಳಲ್ಲಿ ಪ್ರಕಟಿಸಲಾಗಿದೆ. ಪ್ರಾಧಿಕಾರದ ಸದಸ್ಯರಾದ ಡಾ. ಎಚ್.ಎಸ್.ಅನುಪಮಾ ಅವರು ಈ ಸಂಕಲನಗಳನ್ನು ಸಿದ್ಧಪಡಿಸಿದ್ದರು. ಕಾವ್ಯ, ಕಥೆ ಮತ್ತು ವೈಚಾರಿಕ ಬರಹಗಳು ಈ ಸಂಕಲನಗಳಲ್ಲಿ ಅಡಕಗೊಂಡಿವೆ. ಇದೇ ದಿಸೆಯಲ್ಲಿ ೨೦೧೫ರಲ್ಲಿ ಪತ್ರಿಕೆಗಳಲ್ಲಿ ಪ್ರಕಟಗೊಂಡ ಬರಹಗಳನ್ನು ಸಂಕಲಿಸುವ ಹೊಣೆಯನ್ನು ಪ್ರಾಧಿಕಾರದ ಇನ್ನೊಬ್ಬ ಸದಸ್ಯರಾದ ಶ್ರೀ ಅಬ್ಬಾಸ್ ಮೇಲಿನಮನಿಯವರು ವಹಿಸಿಕೊಂಡಿದ್ದಾರೆ. ಈಗ ಈ ಸಂಕಲನಗಳು ಸಿದ್ಧಗೊಂಡು ಸೂಕ್ತ ಪ್ರಸ್ತಾವನೆಯೊಂದಿಗೆ ಪ್ರಕಟಗೊಳ್ಳುತ್ತಿವೆ.

ತಾವು ಓದಿದ ಬರಹಗಳನ್ನು ಕನ್ನಡದ ಓದುಗರೂ ಓದಬೇಕೆಂಬ ಹಂಬಲದೊಂದಿಗೆ ಕನ್ನಡ ಬರಹಗಾರರು ಅನುವಾದ ಕ್ರಿಯೆಯಲ್ಲಿ ತೊಡಗಿಕೊಳ್ಳುತ್ತಾರೆ. ಅವರ ಅನುವಾದಗಳು ಪತ್ರಿಕೆಗಳಲ್ಲಿ ಪ್ರಕಟಗೊಳ್ಳುತ್ತಾ ಹೋಗುತ್ತವೆ. ಓದು-ಅನುವಾದ-ಪ್ರಕಟಣೆಯ ಈ ಸರಣಿಯ ಹಿಂದಿನ ತುರ್ತಿನ ಹಿಂದೆ ಒತ್ತಾಸೆ, ಒತ್ತಡಗಳನ್ನು ನಾವು ಇನ್ನೂ ಸರಿಯಾಗಿ ಗುರುತಿಸಿಲ್ಲ. ಅದೇನೇ ಇದ್ದರೂ ಹೀಗೆ ಪ್ರಕಟಗೊಳ್ಳುವ ಎಷ್ಟೋ ಅನುವಾದಗಳು ಮತ್ತೆ ಓದುಗರ ಗಮನಕ್ಕೆ ಬಾರದೇ ಹೋಗುತ್ತವೆ. ಹಾಗಾಗದಂತೆ ಅವುಗಳಲ್ಲಿ ಆಯ್ದು ಕೆಲವನ್ನು ಇಂತಹ ಸಂಕಲನಗಳಲ್ಲಿ ಕಾಯ್ದಿರಿಸಿಕೊಳ್ಳುವ ಇರಾದೆ ಪ್ರಾಧಿಕಾರದ ಈ ಯೋಜನೆಯ ಹಿಂದಿದೆ.

ಅನುವಾದಗಳಿಗೆ ವೈಯಕ್ತಿಕ ನೆಲೆ ಇರುವಂತೆ ಸಾಂಸ್ಥಿಕವಾದ ಆಯಾಮಗಳೂ ಇರುತ್ತವೆಯಷ್ಟೆ. ಅನುವಾದಕರು ತಾವು ಅನುವಾದಿಸಬೇಕಾದ ಬರಹವನ್ನು ತಮ್ಮ ಇಚ್ಛೆಯಂತೆ ಆಯ್ದುಕೊಂಡಿರುತ್ತಾರೆ; ಅನುವಾದಕ್ಕೆ ಬೇಕಾದ ನುಡಿಕಟ್ಟನ್ನೂ ಕೂಡ ತಮ್ಮ ಆಯ್ಕೆಯಂತೆಯೇ ನಿರ್ಧರಿಸಿಕೊಂಡಿರುತ್ತಾರೆ. ಆದರೂ ಈ ಆಯ್ಕೆಗಳ ಹಿಂದೆ ಸಮಕಾಲೀನವಾದ ಒತ್ತಡಗಳ ಪ್ರಭಾವ ಇದ್ದೇ ಇರುತ್ತದೆ. ಈ ಪ್ರಭಾವಗಳ

ಅರಿವು ಅನುವಾದಕರಿಗೆ ಇರಬಹುದು. ಇಲ್ಲವೇ ಅವರ ಅರಿವಿಗೆ ಬಾರದಂತೆ ಅವರನ್ನು ಪ್ರಭಾವಿಸುತ್ತಲೂ ಇರಬಹುದು. ಇಂತಹ ಸಂಕಲನಗಳು ಅನುವಾದಕರ ಕಾರ್ಯದ ಹಿಂದಿರುವ ಸಾಂಸ್ಥಿಕ ನೆಲೆಗಳನ್ನು ಗುರುತಿಸಲು ನೆರವಾಗುತ್ತವೆ. ಹಾಗಾಗಿ ಈ ಸಂಕಲನಗಳಿಗೆ ಅಧ್ಯಯನದ ನಿಟ್ಟಿನ ಮಹತ್ವವಿದೆಯೆಂದು ತಿಳಿಯಬಹುದು.

ಈ ಸಂಕಲನಗಳನ್ನು ಸಿದ್ಧಪಡಿಸುವುದು ಸುಲಭದ ಕೆಲಸವಲ್ಲ. ವರ್ಷವಿಡೀ ಪತ್ರಿಕೆಗಳಲ್ಲಿ ಪ್ರಕಟಗೊಂಡ ಅನುವಾದ ಬರಹಗಳನ್ನು ಎಚ್ಚರದಿಂದ ಗಮನಿಸಬೇಕು; ಅವುಗಳನ್ನು ಕೂಡಿಟ್ಟು ಆಯ್ಕೆ ಮಾಡಬೇಕು. ಅನುವಾದಕರನ್ನು ಸಂಪರ್ಕಿಸಬೇಕು. ಅವರ ಒಪ್ಪಿಗೆ ಪಡೆಯಬೇಕು. ಇವೆಲ್ಲ ಕೆಲಸಗಳನ್ನು ಸಂಕಲನಗಳ ಸಂಪಾದಕರು ನಿರ್ವಹಿಸಿದ್ದಾರೆ. ಅವರ ಕಣ್ಣಿಟ್ಟ ಕೆಲವು ಬರಹಗಳು ಉಳಿದಿರಬಹುದು; ಅವುಗಳಲ್ಲಿ ಕೆಲವು ಈ ಸಂಕಲನದಲ್ಲಿ ಸೇರ್ಪಡೆಯಾಗಬಹುದಿತ್ತು. ಗೊತ್ತಾದ ಅವಧಿಯೊಳಗೆ ಇಂತಹ ಸಂಕಲನಗಳು ಸಿದ್ಧಗೊಳ್ಳುವಾಗ ಈ ಬಗೆಯ ಕೊರತೆಗಳು ಇರುವುದು ಸಹಜ. ಶ್ರಮವಹಿಸಿ ಈ ಸಂಕಲನಗಳನ್ನು ಪ್ರಸ್ತಾವನೆಯೊಡನೆ ಸಿದ್ಧಪಡಿಸಿಕೊಟ್ಟ ಶ್ರೀ ಅಬ್ಬಾಸ್ ಮೇಲಿನಮನಿಯವರಿಗೆ ಮತ್ತು ಸಂಕಲನಗಳಲ್ಲಿ ಸೇರ್ಪಡೆ ಮಾಡಿಕೊಳ್ಳಲು ಅನುಮತಿ ನೀಡಿದ ಎಲ್ಲ ಅನುವಾದಕರಿಗೆ ವಂದನೆಗಳು.

ಡಾ. ಕೆ.ವಿ. ನಾರಾಯಣ
ಅಧ್ಯಕ್ಷರು

ಘನವು ಎಂಬುದರ ಧ್ಯಾನದಲ್ಲಿ...

'ಕನ್ನಡ ತನ್ನ ಒಳಗೆ ವಿಶ್ವವನ್ನೇ ಧಾರಣೆ ಮಾಡಬೇಕೆಂಬ ನಮ್ಮ ಪೂರ್ವ ಸೂರಿಗಳ ಆಶಯ ಕ್ರಮೇಣ ನಿಜವಾಗುತ್ತ ಹೋಗುತ್ತದೆ' ಎನ್ನುವ ಯು. ಆರ್. ಅನಂತಮೂರ್ತಿ ಅವರ ಮಾತು ಭಾಷಾಂತರ ಅಥವಾ ಅನುವಾದದ ಮೂಲಕ ಸಾಧ್ಯವಾಗುತ್ತಿರುವುದನ್ನು ನಾವು ಕಾಣುತ್ತಿದ್ದೇವೆ. ಅನುವಾದ ಎಂಬುದು ಮಕ್ಕಿಕಾ ಮಕ್ಕಿ ಕ್ರಿಯೆಯಲ್ಲ. ಬಿ. ಎಂ. ಶ್ರೀ. ಅವರು ಹೇಳಿದಂತೆ ಇವಳ ಸೊಬಗನವಳಿಗಿಟ್ಟು ನೋಡುವ, ಅವಳ ತೊಡುಗೆ ಇವಳಿಗಿಟ್ಟು ಹಾಡುವ ಪ್ರೀತಿಯ ಕಾತರದ್ದು. ಸೃಜನಶೀಲ ಮನಸ್ಸೊಂದು ಒಳತಾಗಿರುವುದನ್ನು ಅನುವಾದದ ಪ್ರಕ್ರಿಯೆಯ ಮೂಲಕ ಸಾರ್ವತ್ರಿಕಗೊಳಿಸುವಲ್ಲಿ ಸಹಜವಾಗಿಯೇ ತುಡಿಯುತ್ತದೆ. ಇದು ಭಾವ-ಭಾಷೆಗಳ ಅಸ್ಮಿತೆಯೂ ಹೌದು.

ಮನುಷ್ಯರಿಗೆ ಗಡಿ ಇರುವಂತೆ ಗಾಳಿ, ನೀರು, ಬೆಳಕಿಗೂ, ಹಕ್ಕಿ-ಮೀನುಗಳಿಗೆ ಗಡಿಗಳಿಲ್ಲ. ಹಾಗೆ ಭಾಷೆ, ಭಾವನೆಗಳಿಗೂ. ಈ ಗಡಿಯ ಭ್ರಮೆಯನ್ನು ನೀಗಿಕೊಂಡ ಬರಹಗಾರ ಹಲವು ಭಾಷೆಗಳ ತಿಳಿವಳಿಕೆಯಿಂದ ಸಹ್ಯವಾದ ಮತ್ತು ಹಿತಾನುಭವನ್ನುಂಟುಮಾಡುವ, ಎಲ್ಲರನ್ನೂ ಎಲ್ಲವನ್ನೂ ಜೊತೆಗೆ ಕರೆದೊಯ್ಯುವ ಸಾತತ್ಯದ ಮೇರು ಕೂಡ. ಇಂಥ ಅನುವಾದದಿಂದಾಗಿ ಕತೆ, ಕವಿತೆ, ಕಾದಂಬರಿ, ನಾಟಕ ಯಾವುದೇ ಪ್ರಕಾರವಾಗಿರಲಿ ಅವೆಲ್ಲ ಭಾಷೆಯಿಂದ ಭಾಷೆಗೆ ಪ್ರವಹಿಸುತ್ತ ಜೀವಂತವಾಗಿರುತ್ತವೆ. ಮನುಷ್ಯಪ್ರಜ್ಞೆ ಮತ್ತು ಮಾನವೀಯ ಅಂತಃಕರಣದ ಪಕ್ಷತೆಯನ್ನು, ವಿಸ್ತಾರತೆಯನ್ನು ಧಾರೆಯೆರೆಯುತ್ತ ಹೊಸ ದಿಕ್ಕುಗಳತ್ತ ಮುನ್ನಡೆಸುತ್ತವೆ.

ನಮ್ಮ ಗ್ರಹಿಕೆಗಳು ವಿರುದ್ಧ ಧ್ರುವಗಳಾಗದೆ ಅನುಸಂಧಾನದ ಮಾರ್ಗಗಳಾಗಬೇಕು. ಇದು ಈ ಕಾಲದ ತುರ್ತು. ಸ್ವಾರ್ಥಿ ಮನುಷ್ಯರ ಕ್ಷುದ್ರ ಧೋರಣೆಗಳು ಲೋಕದ ಜೀವಪ್ರೀತಿಯನ್ನು ಕಷ್ಟಕ್ಕೀಡುಮಾಡುತ್ತಿವೆ. ಭೂಮಿಯ ಮೇಲಿನ ಸರ್ವಸ್ವಕ್ಕೂ ತನ್ನ ಒಡತನದ ಹಕ್ಕು ಸ್ಥಾಪಿಸುವ ರೂಕ್ಷತೆ ನಿರ್ಲಜ್ಜವಾಗುತ್ತಿದೆ. ಮನುಷ್ಯ ಸಂಬಂಧಗಳನ್ನು ಭಿದ್ರಿಸಿ, ಕೋಮುದ್ವೇಷ, ಯುದ್ಧಾಕಾಂಕ್ಷೆಗಳನ್ನು ಹುಟ್ಟು ಹಾಕುತ್ತದೆ. ಹಸಿವು, ಬಡತನ, ಅನಕ್ಷರತೆ, ಅಜ್ಞಾನ, ವರ್ಗ-ವರ್ಣಭೇದ ಇತ್ಯಾದಿಗಳ ಮನುಷ್ಯ ದೌರ್ಬಲ್ಯಗಳನ್ನು ತನ್ನ ಫಲಾಪೇಕ್ಷೆಗೆ ಚೆನ್ನಾಗಿ ಬಳಸಿಕೊಳ್ಳುತ್ತದೆ.

ತಾನೊಬ್ಬನೇ ಬಲಿಷ್ಠವಾಗಬೇಕು, ಬೆಳೆಯಬೇಕು, ಉಳಿಯಬೇಕು ಎನ್ನುವ ರಕ್ತಸತ್ತ ವ್ಯಾಪಕಗೊಳ್ಳುತ್ತಿರುವ ಈ ಹೊತ್ತಿನಲ್ಲಿ ಜೀವದೊಲವಿನ ಮನಸ್ಸುಗಳು ನಿರಾಳ ಬದುಕಿಗಾಗಿ ಹಂಬಲಿಸುತ್ತಿವೆ.

ಈ ಬದುಕು ಎಲ್ಲದಕ್ಕಿಂತ ಘನವಾದುದು. ಘನವು ಎಂಬುದು ಮೇಲ್ವದರಿನ ನೋಟದ್ದಲ್ಲ. ಅದರ ಅಂತಃಸತ್ಯದ್ದು. ಈ ಭೂಮಿ, ಆ ಆಕಾಶ, ಗಾಳಿ-ನೀರು-ಬೆಳಕು, ಇವನ್ನು ಅನುಭವಿಸುವ ಮನುಷ್ಯ ಎಲ್ಲ ಎಲ್ಲವೂ ಘನವೇ. ಆದರೆ ಬಯಲು ಬಯಕೆಯ ಕಾಳಜಿ ಅಥವಾ ಅರಿವು ಇರದ ಘನತ್ವಕ್ಕೆ ಏನು ಬೆಲೆ? ಜೀವನ ಮೌಲ್ಯಗಳನ್ನು ಧಿಕ್ಕರಿಸಿ, ಕಾಪಿಟ್ಟುಕೊಂಡ 'ಸಣ್ಣತನ'ದಲ್ಲಿ ಲೋಕದ ಸಕಲವನ್ನೂ ಭೋಗಿಸುವ, ತಮಂಧದ ಕೇಡಿಗಳೆಸುವ ಧಾರ್ಷ್ಟ್ಯತನಕ್ಕೆನು ಅರ್ಥ? ಘನವಾಗಬೇಕೆನ್ನುವ ಮನುಷ್ಯನ ತಹತಹ ಕೇವಲ ಕನಸುಗಾರಿಕೆಯ ಕನವರಿಕೆಯದ್ದಲ್ಲ. ಊರ್ಧ್ವಮುಖಿಯ ಅನಾವರಣದ್ದು, ಧ್ಯಾನಸ್ಥ ಮನಸ್ಸಿನ ಫಲವಂತಿಕೆಯದ್ದು. ಇದರ ಸೂಕ್ಷ್ಮವನ್ನು ನಾವು ಇಲ್ಲಿನ ಕಥೆಗಳಲ್ಲಿ ಕಾಣುತ್ತೇವೆ. ಭಿನ್ನ ಭಿನ್ನ ಭಾಷೆಗಳ ಈ ಕಥೆಗಳಲ್ಲಿ ಮನುಷ್ಯ ಸ್ವಭಾವದ ನೂರಾರು ಮುಖಗಳಿವೆ. ಭಾಷೆ ಮತ್ತು ಪರಿಸರಗಳಿಂದ ಅಪರಿಚಿತವೆನಿಸಿದರೂ ಬದುಕನ್ನು ಘನವೆಂದು ಪರಿಭಾವಿಸುವ, ಮನುಷ್ಯ ಸಂಬಂಧಗಳನ್ನು ನವಿರಾಗಿ ವಿಶ್ಲೇಷಿಸುವ ಹಾಗೂ ಜೀವನದರ್ಥವನ್ನು ತೋರಿಸುವ ಕ್ರಿಯೆ ಪರಕೀಯದ್ದು ಅನ್ನಿಸುವುದಿಲ್ಲ. ಅನುವಾದದ ಸಾಧ್ಯತೆಯೆಂದರೆ ಇದೇ ಆಗಿರಬಹುದೇನೋ.

ರವೀಂದ್ರನಾಥ ಠಾಕೂರರ 'ಎರಡು ಬಿಘೆ ಜಮೀನು' ಕಥೆ, ಜಮೀನ್ದಾರಿ ಪದ್ಧತಿಯ ಒಂದು ಕರಾಳ ಮುಖವನ್ನು ತೋರಿಸಿದರೆ, ದೇವಾಲಯದಲ್ಲಿ ದೇವರು ಇದ್ದಾನೋ ಅಥವಾ ಮನುಷ್ಯನೊಳಗೋ? ನಂಬಿಕೆಯ ಬಲದಿಂದ ಮನುಷ್ಯ ತನ್ನ ಧೈಯವನ್ನು ಸಫಲಗೊಳಿಸುವುದರಲ್ಲಿ ಜೀವನದ ಸಾರ್ಥಕತೆ ಇದೆ ಎಂಬುದನ್ನು ಮರಾಠಿಯ ಇರಾವತಿ ಕರ್ವೆಯವರ 'ದೇಗುಲವಿಲ್ಲದ ಊರಲ್ಲಿ' ಕಥೆ ನಿರೂಪಿಸುತ್ತದೆ. ವಿಲಿಯಮ್ ಸಾಮರಸೆಟ್ ಮಾಮ್‌ನ 'ಉಪದೇಶಿ ಚೌರಪ್ಪ' ಸಾದಾಸೀದಾ ಮನುಷ್ಯನೊಬ್ಬನ ಕಥೆ. ಓದು ಬರಹ ಗೊತ್ತಿಲ್ಲದ ಕಾರಣಕ್ಕೆ ಚರ್ಚ್‌ನ ಉಪದೇಶಿ ಕೆಲಸ ಕಳೆದುಕೊಳ್ಳುವವನಿಗೆ, ಕೆಲಸದಲ್ಲಿ ಪ್ರೀತಿ, ನಿಷ್ಠೆ ಇದ್ದಾಗಲೂ ಅನಕ್ಷರತೆ ಅವನಿಗೆ ಶಾಪವಾಗಿ ಕಾಡುತ್ತದೆ. ಆದರೆ ದೂರದೃಷ್ಟಿಯಿಂದ ಅದೇ ವರವಾಗಿ ಪರಿಣಮಿಸಿ ಚೌರಪ್ಪ ವ್ಯವಹಾರಿಕ ಜಾಣ್ಮೆಯಿಂದ ದೊಡ್ಡ ಉದ್ಯಮದಾರನಾಗಿ ಬೆಳೆವ ಹೊಸ ಸಾಧ್ಯತೆಯನ್ನು ದರ್ಶಿಸುತ್ತದೆ. ಮಾನಸಿ ಅವರ ಮಲೆಯಾಳಮ್ ಭಾಷೆಯ 'ರಘುವಿನ ಹೆಂಡತಿ' ಕತೆ ಹೆಣ್ಣು-ಗಂಡು ಪ್ರೀತಿಸುವುದು ಬುದ್ಧಿಯಿಂದಲ್ಲ,

ಮನಸ್ಸಿನಿಂದ. ಇಬ್ಬರಲ್ಲೂ ಅಧಿಕಾರ, ಹಕ್ಕು, ಜವಾಬ್ದಾರಿ, ಪ್ರೇಮಕ್ಕೂ ಕೂಡ ಒಂದು ಮುಖ ಇರುವುದನ್ನು ಮನವರಿಕೆ ಮಾಡಿಸುವುದು. ಪಹರಿ ಭಾಷೆಯ ಕಥೆ 'ಅಜ್ಜಿಯ ಲಾಟೀನು', ಮೋಚಿ ಹುಡುಗಿ ಒಬ್ಬಳು ಬ್ರಾಹ್ಮಣರ ಬಾವಿಗೆ ಬಿದ್ದು ಸತ್ತ ಹಿನ್ನೆಲೆಯಲ್ಲಿ, ಬಾವಿಯ ಪರಿಶುದ್ಧತೆಗಾಗಿ ಪುರೋಹಿತಶಾಹಿ ವರ್ಗ ತನ್ನ ಬುದ್ಧಿಮತ್ತೆಯನ್ನು ತೋರಿಸುವುದರ ವ್ಯಂಗ್ಯ ಕಟುಸತ್ಯದ ಸಾಕ್ಷಿಪ್ರಜ್ಞೆಯಾಗಿ ಓದುಗನನ್ನು ಬಹುವಾಗಿ ಕಾಡುತ್ತದೆ. ಉರ್ದುವಿನಲ್ಲಿ 'ಲಿಹಾಫ್' ಎಂದು ಕರೆಯಲ್ಪಡುವ ಇಸ್ಲಾಂ ಚುಗ್ತಾಯಿ ಅವರ 'ಕೌದಿ' ನವಾಬನ ಪತ್ನಿಯೊಬ್ಬಳು ತನ್ನ ಗಂಡ ತನಗಾಗಿ ಸಮಯವನ್ನೇ ಕೊಡದಿದ್ದಾಗ ತನ್ನ ಸಹಜ ಲೈಂಗಿಕ ತೃಷೆಯನ್ನು ಹಾಗೂ ಭಾವನಾತ್ಮಕ ಸಾಂತ್ವನವನ್ನು ತನ್ನ ಸೇವಕಿಯಲ್ಲಿ ಕಂಡುಕೊಳ್ಳುವುದರ ತೃಪ್ತಿಯ ಚಿತ್ರಣವಿದೆ. ತೆಲುಗಿನ ಡಾ. ಕೇತು ವಿಶ್ವನಾಥರೆಡ್ಡಿ ಅವರ 'ಶಂಕರರೆಡ್ಡಿ, ಜಾಫರ್ ಮತ್ತು ಅಮ್ಮನವರ ನಗು' ಕಥೆ, ಮನುಷ್ಯ ಸಂಬಂಧವು ಕಲಾ ಕೌಶಲ್ಯ ಜಾತಿ-ಧರ್ಮಗಳ ಪರಿಧಿ ಮೀರಿದ್ದರ ಪರಿಣಾಮವನ್ನು ಗಾಢವಾಗಿಸುತ್ತದೆ.

'ಮನುಷ್ಯನಿಗೆ ಅದೆಷ್ಟು ಭೂಮಿ ಬೇಕು?' ಲಿಯೊ ಟಾಲಸ್ತಾಯ್ ಅವರ ಈ ಕಥೆ, ನಾಯಕ ದೀನಾನ ಭೂಮಿಯ ದಾಹದ ಪರಿಯನ್ನು ಬಿಚ್ಚುತ್ತ ಅವನ ಸಾವಿನೊಂದಿಗೆ ಅಂತ್ಯಗೊಳಿಸುತ್ತದೆ. ವರ್ತಮಾನದ ಭೂಮಾಫಿಯಾದ ಪರಿಣಾಮಗಳನ್ನು ಕಣ್ಣೆದುರು ತಂದು ನಿಲ್ಲಿಸುತ್ತದೆ. ಉರ್ದು ಭಾಷೆಯ ಮುಶ್ರಫ್ ಆಲಮ್ ಚೌಕಿ ಅವರ 'ಶಿಶಿರದ ಶೋಕಗೀತೆ' ವಾಡೆಯೊಂದರ ಯುಗಯುಗದ ಪುರುಷರ ವಿಲಾಸಿ ಪ್ರವೃತ್ತಿ ಮತ್ತು ಅವರು ಪರ್ದಾ ಮತ್ತು ದೌರ್ಜನ್ಯದ ನಡವಳಿಕೆಯಲ್ಲಿ ತಮ್ಮನ್ನು ಹತ್ತಿಕ್ಕುವ ವ್ಯವಸ್ಥೆಗೆ ಕೆರಳಿ, ಪ್ರತಿರೋಧಿಸುವ ತಾಯಿ-ಮಗಳಿಬ್ಬರ ಪ್ರಜ್ಞೆಯನ್ನು ಹೊಸ ದಿಕ್ಕಾಗಿ ತೋರಿಸುವ ಕಥೆ. 'ಮೋಹಯತು' ತೆಲುಗಿನ ಡಾ. ಚಂದ್ರಶೇಖರರಾವ್ ಅವರ ಕಥೆ, ವಿಷಾದ ಘಟ್ಟಗಳ ಸುಳಿಗೆ ಸಿಲುಕಿದ ನರ್ತಕಿಯೊಬ್ಬಳ ತೊಳಲಾಟ ಹಾಗೂ ವರ್ತಮಾನದ ಕಲಾಕ್ಷೇತ್ರದಲ್ಲಿ ನಡೆಯುತ್ತಿರುವ ವಿದ್ಯಮಾನಗಳಿಗೆ ಕನ್ನಡಿ ಹಿಡಿಯುತ್ತದೆ. 'ಸೂರ್ಯನ ಕಪ್ಪು ಬಣ್ಣದ ರೆಕ್ಕೆಗಳು' ಕಥೆ, ದಲಿತರ ಗಂಟಲಿನಲ್ಲಿ ಹೊಮ್ಮುವ ನಡುಕ, ಕಿಚ್ಚು, ಸಿಟ್ಟಿನಂಥ ಹಾಗೂ ಭರವಸೆಯಂಥ ಅಭಿವ್ಯಕ್ತಿಯನ್ನು ಒಬ್ಬ ಗಾಯಕಿಯ ದನಿಯ ಮೂಲಕ ಹೊಸ ಭಾಷೆಯಾಗಿ ಜಗತ್ತಿಗೆ ಕೇಳಿಸಿದ, ಕತ್ತಲ ಖಂಡಕ್ಕೆ ಬೆಳಕಿನ ಮರವೇ ಆದ ದಲಿತನೊಬ್ಬನ ದುರಂತವನ್ನು ಕಟ್ಟಿಕೊಡುತ್ತದೆ. ಆಲ್ಬರ್ಟ್ ಕಾಮುನ ಕಥೆ 'ಅತಿಥಿ', ವ್ಯಕ್ತಿಗೆ ಆಯ್ಕೆಗಳಿದ್ದಾಗ ಅವನು ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳುವ ನಿರ್ಧಾರಗಳು ಎಷ್ಟು ಸ್ವಾತಂತ್ರ್ಯದಿಂದ ಕೂಡಿರುತ್ತವೆ, ಸಾಮಾಜಿಕ ಒಲವು, ಒತ್ತಡಗಳ ಪ್ರಭಾವವೆಷ್ಟು ಮತ್ತು ಕೊನೆಯದಾಗಿ ಅವನು ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳುವ ನಿರ್ಧಾರಗಳಲ್ಲಿ ನೈತಿಕ ಮತ್ತು ಸಾಮಾಜಿಕ ಬದ್ಧತೆಗಳ

ಪಾಲೆಷ್ಟು ಎಂಬ ಇತ್ಯಾದಿ ಪ್ರಶ್ನೆಗಳನ್ನು ಎತ್ತುತ್ತದೆ. ವೈಕ್ಯಂ ಮುಹಮ್ಮದ್ ಬಷೀರ್ ಅವರ ಮಲೆಯಾಳಂ ಭಾಷೆಯ 'ತಂಗಂ' ಕಥೆ, ದೈಹಿಕ ಸೌಂದರ್ಯಕ್ಕಿಂತ ಅಂತರಂಗದ ಸೌಂದರ್ಯ ಅಪರೂಪದ್ದು ಎನ್ನುವುದನ್ನು ವೈನೋದಿಕವಾಗಿ ನಿರೂಪಿಸುತ್ತದೆ. ಮರಾಠಿ ಭಾಷೆಯ ಶರಣಕುಮಾರ ಲಿಂಬಾಳೆ ಅವರ 'ಮಾಲೀಕನ ನೆಂಟ' ಕಥೆ, ಆದಿವಾಸಿ ಹುಡುಗನೊಬ್ಬ ಹೊಟೆಲ್ ಕಾರ್ಮಿಕನಾಗಿ ಅನುಭವಿಸುವ ಸಂಕಷ್ಟ, ಅಸಹಾಯಕತೆಗಳನ್ನು ದಾರುಣವಾಗಿ ಚಿತ್ರಿಸಿದರೆ, ಅವರದೇ ಆದ 'ರೊಟ್ಟಿ' ಕಥೆ, ಕೆಳಸ್ತರದ ಮಂದಿಯ ಹಸಿವಿನ ಹೋರಾಟ, ಮಾನ-ಪ್ರಾಣಿಗಳನ್ನು ಲೆಕ್ಕಿಸುವುದಿಲ್ಲ ಎಂಬುದನ್ನು ಸಾಕ್ಷೀಕರಿಸುತ್ತದೆ.

ತಮಿಳಿನ ಡಾ. ವೈರಮುತ್ತು ಅವರ ಕಥೆ 'ಸ್ವಲ್ಪ ಹೊತ್ತು ಮನುಷ್ಯನಾಗಿದ್ದವನು', ಎರಡು ಸಾವಿರ ವರ್ಷಗಳ ಹಿಂದೆ ತಮಿಳುನಾಡಿನ ವೈಗೈ ನದಿಯ ಪ್ರವಾಹ ಬಂದಾಗ ಜನ ನೀರಾಟವಾಡಲು ಸಡಗರದಿಂದ ಹೋಗುತ್ತಿದ್ದರು. ನೀರಲ್ಲಿ ಹೂಗಳು ಹೇಗೆ ಕೊಚ್ಚಿಕೊಂಡು ಹೋಗುತ್ತಿದ್ದವು ಎನ್ನುವುದರ ಬಗ್ಗೆ ಮತ್ತು ಈಗ ಅವತ್ತಿನ ಆನಂದ ಇಲ್ಲದಿರುವುದರ ಕಡೆಗೆ ಕಥೆ ನಮ್ಮ ಗಮನ ಸೆಳೆಯುತ್ತದೆ. ಜನಸಂಖ್ಯೆ ಆಧಿಕವಾಗಿ ಮನುಷ್ಯನಿಗೆ ದುರಾಸೆ, ಸ್ವಾರ್ಥ, ಮೋಸ, ಲಂಪಟತನಗಳು ಹೆಚ್ಚಾಗಿರುವುದು ಪರಿಸರ ಮಾಲಿನ್ಯಕ್ಕೆ ಕಾರಣವಾಗಿದೆ. ಆದರೂ ಮನುಷ್ಯತ್ವ ಇನ್ನೂ ಪೂರ್ತಿ ಮಾಸಿಲ್ಲ ಎಂಬ ಆಶಾವಾದ ವ್ಯಕ್ತಪಡಿಸುತ್ತದೆ. ಇಕ್ಬಾಲ್ ಚಂದ್‌ರ ತೆಲುಗು ಕಥೆ 'ಮೌಲ್ವಿ ಸಾಬ್', ಧರ್ಮದ ಪೋಷಾಕು ಧರಿಸಿಕೊಂಡು ಹೇಗಾದರೂ ಬದುಕಬಹುದು. ಹಣಕ್ಕಾಗಿ ಹಪಹಪಿಸಬಹುದು. ಬಡ್ಡಿ ವ್ಯವಹಾರ ಮಾಡಬಹುದು. ಬಟ್ಟೆ, ಸಾರಾಯಿ ವ್ಯಾಪಾರ ಮಾಡಬಹುದು. ಸ್ವಾರ್ಥದ ಲಾಭಕ್ಕಾಗಿ ಮೋಸ, ರಾಜಕೀಯ ಏನೆಲ್ಲವನ್ನೂ ಮಾಡಬಹುದು. ಅವರ ಕಪ್ಪು ಮತ್ತು ಪಾಪದ ಸಂಗತಿಗಳನ್ನು ತಾನು ಮರೆಮಾಚಿಟ್ಟುಕೊಂಡು, ಅವರನ್ನು ರಕ್ಷಿಸಲು ಮೌಲ್ವಿ ಕೆಲಸ ಮಾಡಿಕೊಂಡಿರಬೇಕು. ತಲೆಮಾರುಗಳಿಂದ ಈ ವಾರಸುದಾರಿಕೆ ನಿಭಾಯಿಸುತ್ತ, ಮಜೀದಿಯ ಹೊರಗೆ ತಾನು ಅವರಂತೆ ಬದುಕುವಂತಿಲ್ಲ, ವ್ಯವಹರಿಸುವಂತಿಲ್ಲ. ವ್ಯಕ್ತಿತ್ವದ ವಿಕಾಸಕ್ಕೆ ಚಡಪಡಿಸುವಂತಿಲ್ಲ ಎಂದು ಸ್ವಗತವಾಗಿ ತಳಮಳಿಸುವ ಮೌಲ್ವಿಯೊಬ್ಬನ ಬಿಡುಗಡೆಯ ತಹತಹವನ್ನು ನಿರ್ವಿಕಾರವಾಗಿ ನಿರೂಪಿಸುತ್ತದೆ. ಅಮರಲಾಲ ಹಿಂಗರೋನಿಯವರ ಕಥೆ 'ಭಾಯಿ ಅಬ್ದುಲ್ ರಹಮಾನ' ಸತ್ಯಕ್ಕೆ ಸಾಕ್ಷಿಯಾಗಿ ನಡೆದುಕೊಳ್ಳುವ ಮುಗ್ಧರು ಬೆಳಕಿಗಾಗಿ ಹಂಬಲಿಸಿದರೆ, ಅವರನ್ನು ಶಿಕ್ಷಿಸಲು ಬುದ್ಧಿವಂತರೂ, ಕಾನೂನು ಪಾಲನೆ ಮಾಡಬೇಕೆನ್ನುವವರು ಅಹಂನ ಕಾರ್ಯಾಚರಣೆ ನಡೆಸುವುದರ ಕುರಿತು ಹೇಳುತ್ತದೆ.

ಪಂಜಾಬಿಯ ಬಲಜೀತಸಿಂಗ್ ರೈನಾ ಅವರ 'ರೇಡ್ ವ್ಯಾನ್' ಕಥೆ,

ಯಾವುದನ್ನು ಸತ್ಯ, ಯಥಾರ್ಥವೆಂದು ತಿಳಿಯುತ್ತೇವೆಯೋ ಅಥವಾ ಯಥಾರ್ಥವೆಂದು ತಿಳಿದು ಅನುಭವಿಸುತ್ತೇವೆಯೋ ಅದು ನಿಜವಾಗಿಯೂ ಹಾಗಿರುವುದಿಲ್ಲ ಎನ್ನುವುದರ ಒಳಗನ್ನು ಬಿಂಬಿಸುತ್ತದೆ. ಷೇಕ್ ಹುಸೇನ್ ಸತ್ಯಾನ್ನಿ ಅವರ ತೆಲುಗು ಭಾಷೆಯ ಕಥೆ 'ಕುಚೇಲ', ರಾಜಕಾರಣಿಗಳಿಗೆ ಮನುಷ್ಯ ಸಂಬಂಧಗಳಿಗಿಂತ ಸ್ವಾರ್ಥ ಸಂಬಂಧಗಳೇ ಮುಖ್ಯವೆನಿಸುವುದರ ವಾಸ್ತವವನ್ನು ಸರಳವಾಗಿ ನಿರೂಪಿಸುವುದು. ಗಾಯ್ ಡಿ. ಮೊಪಾಸಾನ 'ನಿಷ್ಪ್ರಯೋಜಕ ಸೌಂದರ್ಯ' ಕಥೆ, ಹೆಣ್ಣಿನ ಬಗೆಗಿನ ಪುರುಷನ ನಿಷ್ಕರುಣ ಮನೋಸ್ಥಿತಿಯನ್ನು ಪಲ್ಲಟಿಸಿ, ಸೌಂದರ್ಯಾನುಭೂತಿಯ ಹೊಳಪಿನಿಂದ ಪರಿವೇಷಿತಳಾಗಿ ಬದುಕು ಬೆಳಗಿಸಿಕೊಳ್ಳುವ ಚೆಲುವೆ ದೊರೆಸಾನಿಯೊಬ್ಬಳ ಚಾತುರ್ಯವನ್ನು ಕೌತುಕವಾಗಿ ಅಭಿವ್ಯಕ್ತಿಸುತ್ತದೆ. ಹಿಂದಿ ಭಾಷೆಯ ಭಾವೇಂದ್ರನಾಥ ಸೈಕಿಯಾ ಅವರ ಕಥೆ 'ಸಂಜೆಯ ವಾಯುವಿಹಾರ', ಜೀವನದಲ್ಲಿ ಘಟಿಸಿ ಹೋದ ಸಂಗತಿಗೆ ಮರುಕಳಿಸಲು ಅವಕಾಶ ನೀಡದೆ, ಪ್ರಶಾಂತ ಏಕಾಂತವನ್ನು ಕಾಪಿಟ್ಟುಕೊಳ್ಳುವ ಪ್ರಾಧ್ಯಾಪಕಿಯೊಬ್ಬಳ ನಿರಾತಂಕತೆಯನ್ನು ಪ್ರಕಟಿಸುತ್ತದೆ. ಫಕ್ರುದ್ದೀನ್ ಇರುವೈಲು ಅವರ ಬ್ಯಾರಿ ಭಾಷೆಯ ಕಥೆ 'ನಿಖಾಹ್' ಹೆಣ್ಣೊಬ್ಬಳಿಗೆ ತಾಯಿಯಾಗಲಾರದ ಕೊರತೆಯು ಆಕೆಯ ಬದುಕನ್ನು ದಾರುಣತೆಗೆ ತಳ್ಳುವ ಅದೇ ಹೊತ್ತಿಗೆ ಮಾನವೀಯ ಮುಖವೊಂದರ ದರ್ಶನ ಮಾಡಿಸುವ ವಸ್ತುವನ್ನೊಳಗೊಂಡಿದೆ. 'ಸಿಮೆಂಟು ಸಂತತಿ' ತೆಲುಗಿನ ನಗ್ನಮುನಿ ಅವರ ಕಥೆ. ರಾಜಕೀಯ ನಾಯಕ ಪ್ರಾಣಿಗಳು ಬದುಕಿರುವಾಗಲೇ ಅಲ್ಲದೆ ಸತ್ತು ಸಿಮೆಂಟಿನ ವಿಗ್ರಹಗಳಾದರೂ ಜನರ ಭವಿಷ್ಯತ್ತನ್ನು ಅಂಧಕಾರ ಮಾಡಿ ತಮ್ಮ ಸಂತತಿಯನ್ನು ಬೆಳೆಸುವುದರ ಧಾಷ್ಟ್ಯದ ಚಿತ್ರಣವನ್ನು ನೀಡುತ್ತದೆ. ಓಲ್ಗಾ ಅವರ 'ಮೃಣ್ಮಯನಾದ' ಕಥೆ, ಪೌರಾಣಿಕ ಹಿನ್ನೆಲೆಯ ಅಹಲ್ಯ ಮತ್ತು ಸೀತೆಯರ ಸಂವಾದದ ಮೂಲಕ ವರ್ತಮಾನದ ಮಹಿಳೆಯ ಹಕ್ಕಿನ ನೈತಿಕ ತಿಳಿವಳಿಕೆಯ ದರ್ಶನ ಮಾಡಿಸುವುದರೊಂದಿಗೆ ಗಮನ ಸೆಳೆಯುತ್ತದೆ. ತನ್ನ ಬುದ್ಧಿವಂತಿಕೆ, ಸಮರ್ಥತೆಗೆ ಸಾಕ್ಷಿಯಾಗಿ ಮನೆ ಕಟ್ಟಿಕೊಳ್ಳುವ, ಹಣಗಳಿಸುವ, ಕಷ್ಟಪಟ್ಟು ಕೆಲಸ ಮಾಡುವ, ಮಕ್ಕಳನ್ನು ಓದಿಸಿ ಡಾಕ್ಟರೋ, ಇಂಜಿನಿಯರನ್ನೋ ಮಾಡಿ ಸ್ನೇಹಿಣಿಗೆ ಕಳಿಸುವ, ಹಲವಾರು ಜೀವನ ಧ್ಯೇಯಕ್ಕಾಗಿ ಪ್ರತಿಕ್ಷಣ ಶ್ರಮಿಸಿ, ಆಯಾಸವಾದಾಗ ದೇಹದ ನೋವಿನ ಶಮನಕ್ಕೆ ನಿರಂತರವಾಗಿ ಮಾತ್ರ ನುಂಗುವ ಮೂಲಕ ವಿಚಿತ್ರ ಕಾಯಿಲೆಯಿಂದ ಅಸುನೀಗುವ ಗೃಹಿಣಿಯೊಬ್ಬಳ ಕಥೆ ಪಿ. ಸತ್ಯವತಿ ಅವರ 'ಸೂಪರ್‌ಮಾಮ್ ಸಿಂಡ್ರೋಮ್' ತೀವ್ರವಾಗಿಯೇ ಸೆಳೆಯುತ್ತದೆ. ಇಲ್ಲಿನ ನಾಯಕಿ ಅನುರಾಧಾ ಇವತ್ತಿನ ವರ್ತಮಾನ ಧಾವಂತದ ಸ್ತ್ರೀ ಪ್ರತಿನಿಧಿಯಾಗಿ ಗೋಚರಿಸುತ್ತಾಳೆ. ಡಾ. ವಿಶಾಖಾ ತಾಕರ್ ಅವರ 'ಪೇಶಂಟ್ ಪಾರ್ಕಿಂಗ್' ಕಥೆ, ಕ್ಯಾನ್ಸರ್‌ಪೀಡಿತ

ಯುವತಿಯೊಬ್ಬಳ ಮನೋಭಾವ, ಜೀವನಪ್ರೀತಿ, ಆತ್ಮವಿಶ್ವಾಸಗಳನ್ನು ಅಂತಃಕರಣಕ್ಕೆ ತಟ್ಟಿಸುತ್ತಲೇ ಅನಂತಕಾಲ ಕಾಡುವಂತಿದೆ. ಸಾವಿನ ನಿರೀಕ್ಷೆ ವ್ಯಕ್ತಿಯ ನಿಲ್ದಾಣ ಮಾತ್ರವಾಗಿರದೆ, ಮನುಷ್ಯರೆಲ್ಲರಿಗೆ ಈ ಬದುಕು ನಿಲ್ದಾಣವಾಗುವುದನ್ನು ಸೂಕ್ಷ್ಮವಾಗಿಯೇ ಧ್ವನಿಸುತ್ತದೆ.

ತಮಿಳಿನ ನಾಂಜಿಲ್ ನಾಡನ್‌ರವರ 'ಖಾನ್‌ಸಾಹೇಬ್' ಕಥೆ, ಚಾತಿಮತ ಭೇದಗಳನ್ನು ಮೀರಿ ಇಬ್ಬರ ನಡುವಿನ ಸಂಬಂಧ ಸುಂದರವಾಗಿ ಪರಸ್ಪರ ಗೌರವದೊಂದಿಗೆ ಹೇಗೆ ಜೀವಂತವಾಗಿರಬಲ್ಲದು ಎಂಬುದನ್ನು ಪರಿಣಾಮಕಾರಿಯಾಗಿ ನಿರೂಪಿಸುತ್ತದೆ. ಮಾರ್ಕ್ಸ್‌ಜನ್ 'ಈಚಿನ ಒಂದು ದಿನ' ಕಥೆ ವಾಸ್ತವದ ಒಳನೋಟವನ್ನು ಮನಗಾಣಿಸಿದರೆ, ಡಿ. ಎಚ್. ಲಾರೆನ್ಸ್‌ನ 'ಕುದುರೆ ವ್ಯಾಪಾರಿಯ ಕುವರಿ' ಕಥೆ, ತಾಯಿ ಇರದ ತನ್ನ ಕುಟುಂಬದ ಪರಿಸ್ಥಿತಿಗಳಿಗೆ ಶಕ್ತಿಮೀರಿ ಸ್ವಂದಿಸುತ್ತ ಮನೆಯ ಬಡತನ, ಸಹೋದರರ ಆತುರ, ಕೋಪ, ಗರ್ವಗಳನ್ನು ಸಹ್ಯವಾಗಿಸಿಕೊಂಡು, ಮುಕ್ತಿಗಾಗಿ ಸಾವಿಗೆ ತಯಾರಾಗಿ ಕೆರೆಯಲ್ಲಿ ಮುಳುಗುವ ಹೊತ್ತು ದಯಾಳು ವೈದ್ಯನೊಬ್ಬನಿಂದ ಬದುಕುಳಿದು ಜೀವನೋತ್ಸಾಹ ಪಡೆಯುವುದರ ಕುತೂಹಲವಿದೆ. ಮರಾಠಿ ಭಾಷೆಯ ಮಾಧುರಿ ಶಾನಭಾಗ ಅವರ ಕಥೆ 'ಸ್ವರಗಳೆ ನಿಲ್ಲಿ...' ಸಂಶೋಧನೆಯ ಪ್ರಯೋಗದಿಂದ ಯಾರದೋ ಧ್ವನಿಪೆಟ್ಟಿಗೆಯನ್ನು ಯಾರಿಗೋ ಕಸಿ ಮಾಡುವ ವಿಧಾನ ಯಶಸ್ವಿಯಾಗಬಹುದು. ಆದರೆ ಅದರ ಅಭಿವ್ಯಕ್ತಿ ಸಹಜವಾಗಿರುವುದಿಲ್ಲ. ತಂತ್ರಾಂಶಗಳಿಂದ ಸಂಗೀತದಂತಹ ಕಲೆಯನ್ನು ನಕಲು ಮಾಡಲು ಸಾಧ್ಯವಿಲ್ಲ ಎಂಬುದರ ವಾಸ್ತವವನ್ನು ಅನಾವರಣಗೊಳಿಸುತ್ತದೆ. ಕಿಶೋರಿ ಚರಣದಾಸ್‌ರ 'ಒಂದು ಕೆಂಪು ಸಂಜೆ' ಕಥೆ, ಮೇಲ್ಮಧ್ಯಮ ವರ್ಗಗಳ ಸ್ವಾರ್ಥ, ಆತ್ಮವಂಚನೆಯನ್ನು ಬಯಲಾಗಿಸಿದರೆ, ಕೊಂಕಣಿ ಭಾಷೆಯ ಮೀನಾ ಕಾಕೊಡಕಾರರ 'ಹೀಗೊಂದು ಕನಸು... ಹೀಗಿದೆ ಜೀವನ' ಕಥೆ, ಬದುಕಿಗೆ ಮೂಲವಾದ ಪಾರಂಪರಿಕ ಕೃಷಿ ವೃತ್ತಿ ಹಾಗೂ ಆಧುನಿಕ ಶಿಕ್ಷಣದಿಂದ ಸುಧಾರಿಸಬಹುದಾದ ಜೀವನಮಟ್ಟದ ಆಮಿಷ ಇವರಡೂ ಪರಸ್ಪರ ವಿರೋಧ ನೆಲೆಯಲ್ಲಿ ನಿಂತು ತಲೆಮಾರುಗಳ ಆಲೋಚನಾ ವಿಧಾನಗಳನ್ನು ಹೇಗೆ ಪ್ರಭಾವಿಸಬಹುದು ಎಂಬುದನ್ನು ಬಹಳ ಸರಳವಾಗಿ ಅಷ್ಟೆ ವಸ್ತುನಿಷ್ಠವಾಗಿ ಚಿತ್ರಿಸುತ್ತದೆ. ಕೆ. ಎ. ಅಬ್ಬಾಸರ 'ವಿದಾಯ' ಕಥೆಯಲ್ಲಿನ ಹಳೆ ಹೊಸ ತಲೆಮಾರುಗಳ ನಡುವಿನ ಸಂಘರ್ಷ ಹಾಗೂ 'ಒಂದು ದಿನದ ರಾಜ' ಕಥೆಯ ಕಲಾವಿದರ ದಾರುಣ ಸ್ಥಿತಿ, ನಮ್ಮ ಮಾನವೀಯ ಸಮಾಜದ ಕ್ರೌರ್ಯವನ್ನು ತಣ್ಣಗೆ ಬಯಲಾಗಿಸುತ್ತವೆ.

ಹೀಗೆ ಇಲ್ಲಿನ ಕಥೆಗಳ ವಸ್ತು ವೈವಿಧ್ಯತೆ ಮನುಷ್ಯ ಜೀವನ ಕ್ರಮಗಳ ವಿನ್ಯಾಸಕ್ಕೆ ಹೊಸ ಬೆಳಕಿನ ನೆಲೆ ತೋರುತ್ತಲೆ ಮನುಷ್ಯತ್ವವನ್ನು ಗರ್ಭೀಕರಿಸಿಕೊಂಡ ಬದುಕನ್ನು ಘನವಾಗಿರುವುದರ ಕಡೆಗೆ ಮುಖ ಮಾಡಿವೆ ಎನ್ನಬಹುದು. ಅನುವಾದ ಪ್ರಕ್ರಿಯೆಯಿಂದ ದಕ್ಕಿರಬಹುದಾದ ಜಾಗತಿಕ ಭಾಷೆಗಳ, ಜನಸಂಸ್ಕೃತಿಯ ವೈರುಧ್ಯತೆ ಮತ್ತು ತಿರುಳು ಪ್ರಸ್ತುತ ಪರಿಸ್ಥಿತಿಯ ಉಸಿರುಗಟ್ಟುವ ಬಿಕ್ಕಟ್ಟುಗಳಿಗೆ ಸ್ವಲ್ಪವಾದರೂ ನಿರಾಳತೆ ಒದಗಿಸಬಹುದೇನೋ ಎಂಬ ಆಶಯ ನನ್ನದು.

ಈ ಭರವಸೆಯಲ್ಲಿ ಒಂದಿಷ್ಟು ಅನುವಾದಿತ ಕಥೆಗಳನ್ನು ಇಲ್ಲಿ ಸಂಕಲಿಸಿದ್ದೇನೆ. ಅನುವಾದಕರು ಪ್ರೀತಿ ಮತ್ತು ವಿಶ್ವಾಸದಿಂದ ತಮ್ಮ ಕಥೆಗಳನ್ನು ಒದಗಿಸಿದ್ದರಿಂದ ಇಂಥದೊಂದು ಕೆಲಸ ಸಾಧ್ಯವಾಗಿದೆ. ಅವರಿಗೆ ಕುವೆಂಪು ಭಾಷಾ ಭಾರತಿ ಪ್ರಾಧಿಕಾರ ಅತ್ಯಂತ ಖುಣಿಯಾಗಿದೆ. ಈ ಕೃತಿ ಹೊರಬರಲು ಹೃದಯವಂತರೂ, ಪ್ರಾಧಿಕಾರದ ಅಧ್ಯಕ್ಷರೂ ಆದ ಡಾ. ಕೆ. ವಿ. ನಾರಾಯಣರು ಮತ್ತು ಮಾನವೀಯ ಕಳಕಳಿಯ ಸದಸ್ಯರು ಕಾರಣರಾಗಿದ್ದಾರೆ. ಕಥೆಗಳನ್ನು ದೊರಕಿಸುವಲ್ಲಿ ಸಾಕಷ್ಟು ಆಸೆ ವಹಿಸಿ ಸಹಕರಿಸಿದ ಡಾ. ಆರ್. ಪೂರ್ಣಿಮಾ, ಸಂದೀಪ ನಾಯಕ, ಡಾ. ಸಿದ್ದನಗೌಡ ಪಾಟೀಲರು, ನನ್ನ ಈ ಕಾರ್ಯದಲ್ಲಿ ನಿರಂತರವಾಗಿ ಉತ್ತೇಜಿಸಿದ ಕವಿ ಸಿದ್ದರಾಜ ಪೂಜಾರಿ, ಡಾ. ವೆಂಕಟಗಿರಿ ದಳವಾಯಿ, ಡಾ. ರಾಜಶೇಖರ ಹತಗುಂದಿ, ಡಾ.ಮೈನುದ್ದೀನ್ ರೇವಡಿಗಾರ ಹಾಗೂ ಪ್ರಾಧಿಕಾರದ ರಿಜಿಸ್ಟ್ರಾರ್ ಆದ ಪಿ. ನಾರಾಯಣಸ್ವಾಮಿ, ಶೋಭಾ, ಪ್ರಭಾ, ತ್ಯಾಗರಾಜ್ ಮತ್ತು ಇತರೆ ಸಿಬ್ಬಂದಿಗಳಿಗೂ ಧನ್ಯವಾದಗಳನ್ನು ಸಲ್ಲಿಸುತ್ತೇನೆ.

ಅಬ್ಬಾಸ್ ಮೇಲಿನಮನಿ

ಪರಿವಿಡಿ

ಅಧ್ಯಕ್ಷರ ಮಾತು	v
ಘನವು ಎಂಬುದರ ಧ್ಯಾನದಲಿ...	vii
೧. ಎರಡು ಬಿಘೆ ಜಮೀನು	೧
ಮೂಲ : ರವೀಂದ್ರನಾಥ ಠಾಕೂರ ಕನ್ನಡಕ್ಕೆ : ಶ್ರೀನಿವಾಸ ವಿ. ಸುತ್ತಾವೆ	
೨. ದೇಗುಲವಿಲ್ಲದ ಊರು	೪
ಮೂಲ : ಇರಾವತಿ ಕರ್ವೆ ಕನ್ನಡಕ್ಕೆ : ಚಂದ್ರಕಾಂತ ಪೋಕಳೆ	
೩. ಉಪದೇಶಿ ಚೌರಪ್ಪ	೧೧
ಮೂಲ : ವಿಲಿಯಂ ಸಾಮರ್‌ಸೆಟ್ ಮಾಮ್ ಕನ್ನಡಕ್ಕೆ : ಎಫ್.ಎಂ. ನಂದಗಾವ	
೪. ರಘುವಿನ ಹೆಂಡತಿ	೨೩
ಮೂಲ : ಮಾನಸಿ ಕನ್ನಡಕ್ಕೆ : ಡಾ. ಸಾರಾ ಅಬೂಬಕ್ಕರ	
೫. ಅಜ್ಜಿಯ ಲಾಟೀನು	೩೫
ಮೂಲ : ನರೇಶ್ ಪಂಡಿತ್ ಕನ್ನಡಕ್ಕೆ : ಸೊಂದಲಗೆರೆ ಲಕ್ಷ್ಮೀಪತಿ	
೬. ಕವುಡಿ	೪೩
ಮೂಲ : ಇಸ್ಮತ್ ಚುಗ್ತಾಯ್ ಕನ್ನಡಕ್ಕೆ : ಡಾ. ಜೆ. ಬಾಲಕೃಷ್ಣ	
೭. ಶಂಕರರೆಡ್ಡಿ, ಚಾಫರ್ ಮತ್ತು ಅಮ್ಮನವರ ನಗು	೫೭
ಮೂಲ : ಡಾ. ಕೇಶು ವಿಶ್ವನಾಥ ರೆಡ್ಡಿ ಕನ್ನಡಕ್ಕೆ : ಡಾ. ಮೀರಾಸಾಬಿಹಳ್ಳಿ ಶಿವಣ್ಣ	
೮. ಮನುಷ್ಯನಿಗೆ ಅದೆಷ್ಟು ಭೂಮಿ ಬೇಕು	೭೧
ಮೂಲ : ಲಿಯೋ ಟಾಲ್‌ಸ್ಟಾಯ್ ಕನ್ನಡಕ್ಕೆ : ಹಸನ್‌ನಯೀಂ ಸುರಕೋಡ	
೯. ಶಿಶಿರದ ಶೋಕಗೀತೆ	೯೧
ಮೂಲ : ಮುಶರ್‌ಫ್ ಆಲಮ್ ಚೌಕಿ ಕನ್ನಡಕ್ಕೆ : ಗಿರೀಶ ಚಂದ್ರಕಾಂತ ಜಕಾಪುರೆ	

೧೦. ಮೋಹೂತು	೧೧೧
ಮೂಲ : ಡಾ. ಚಂದ್ರಶೇಖರ ರಾವ್ ಕನ್ನಡಕ್ಕೆ : ಸೃಜನ್	
೧೧. ಸೂರ್ಯನ ಕಷ್ಟ ಬಣ್ಣದ ರೆಕ್ಕೆಗಳು	೧೨೭
ಮೂಲ : ಡಾ. ಚಂದ್ರಶೇಖರ ರಾವ್ ಕನ್ನಡಕ್ಕೆ : ಸೃಜನ್	
೧೨. ಅತಿಥಿ	೧೪೧
ಮೂಲ : ಆಲ್ಬರ್ಟ್ ಕಾಮು ಕನ್ನಡಕ್ಕೆ : ಜಿ. ವಿ. ಕಾರ್ಲೊ	
೧೩. ತಂಗಂ	೧೫೭
ಮೂಲ : ವೈಕ್ಕಂ ಮುಹಮ್ಮದ ಬಷೀರ ಕನ್ನಡಕ್ಕೆ : ಡಾ. ಅಶೋಕ ಕುಮಾರ	
೧೪. ಮಾಲೀಕನ ನೆಂಟ	೧೬೩
ಮೂಲ : ಶರಣಕುಮಾರ ಲಿಂಬಾಳೆ ಕನ್ನಡಕ್ಕೆ : ಡಾ. ಪ್ರಮೀಳಾ ಮಾಧವ	
೧೫. ರೊಟ್ಟಿ	೧೭೨
ಮೂಲ : ಶರಣಕುಮಾರ ಲಿಂಬಾಳೆ ಕನ್ನಡಕ್ಕೆ : ಡಾ. ಪ್ರಮೀಳಾ ಮಾಧವ	
೧೬. ಸ್ವಲ್ಪಹೊತ್ತು ಮನುಷ್ಯನಾಗಿದ್ದವನು	೧೮೧
ಮೂಲ : ಡಾ. ವೈರಮುತ್ತು ಕನ್ನಡಕ್ಕೆ : ಡಾ. ಮಲರ್‌ವಿಳಿ ಕೆ.	
೧೭. ಮೌಲ್ವಿಸಾಬ್	೧೯೦
ಮೂಲ : ಇಕ್ಬಾಲ್‌ಚಂದ ಕನ್ನಡಕ್ಕೆ : ಸ. ರಘುನಾಥ	
೧೮. ಭಾಯಿ ಅಬ್ದುಲ್ ರಹಮಾನ	೨೦೦
ಮೂಲ : ಅಮರಲಾಲ ಹಿಂಗರೋನಿ ಕನ್ನಡಕ್ಕೆ : ತಂಬ್ರಹಳ್ಳಿ ರಾಮನಮಲಿ	
೧೯. ರೇಡ್ ವ್ಯಾನ್	೨೦೭
ಮೂಲ : ಬಲಜೀತ್ ಸಿಂಗ ರೈನಾ ಕನ್ನಡಕ್ಕೆ : ಡಿ. ಎನ್. ಶ್ರೀನಾಥ	
೨೦. ಕುಚೇಲ	೨೧೯
ಮೂಲ : ಷೇಕ್ ಹುಸೇನ ಸತ್ಯಾಗ್ನಿ ಕನ್ನಡಕ್ಕೆ : ಕುಂ. ವೀರಭದ್ರಪ್ಪ	

೨೧. ನಿಷ್ಪ್ರಯೋಜಕ ಸೌಂದರ್ಯ ಮೂಲ : ಗಾಯ್ ಡಿ. ಮೊಪಾಸಾ ಕನ್ನಡಕ್ಕೆ : ಸಿದ್ದರಾಜ ಪೂಜಾರಿ	೨೨೨
೨೨. ಸಂಜೆಯ ವಾಯುವಿಹಾರ ಮೂಲ : ಭಾವೇಂದ್ರನಾಥ ಸೈಕಿಯಾ ಕನ್ನಡಕ್ಕೆ : ಡಾ. ಬಸು ಬೇವಿನಗಿಡದ	೨೫೦
೨೩. ನಿಖಾಹ್ ಮೂಲ : ಫಕ್ರುದ್ದೀನ ಇರುವೈಲು ಕನ್ನಡಕ್ಕೆ : ಹಂಝು ಮಲಾರ್	೨೬೬
೨೪. ಸಿಮೆಂಟು ಸಂತತಿ ಮೂಲ : ನಗ್ಮುನಿ ಕನ್ನಡಕ್ಕೆ : ಗುರುಮೂರ್ತಿ ಪೆಂಡಕೂರು	೨೭೧
೨೫. ಮೃಣ್ಮಯನಾದ ಮೂಲ : ಓಲ್ಗಾ ಕನ್ನಡಕ್ಕೆ : ಜಿ. ವೀರಭದ್ರಗೌಡ	೨೭೬
೨೬. ಸೂಪರ್‌ಮಾಮ್ ಸಿಂಡ್ರೋಮ್ ಮೂಲ : ಪಿ. ಸತ್ಯವತಿ ಕನ್ನಡಕ್ಕೆ : ಜಿ. ವೀರಭದ್ರಗೌಡ	೨೯೭
೨೭. ಪೇಶಂಟ್ ಪಾರ್ಕಿಂಗ್ ಮೂಲ : ಡಾ. ವಿಶಾಖಾ ಠಾಕರ್ ಕನ್ನಡಕ್ಕೆ : ಡಾ. ಹೇಮಾ ಪಟ್ಟಣಶೆಟ್ಟಿ	೩೦೮
೨೮. ಖಾನ್‌ಸಾಹಿಬ್ ಮೂಲ : ನಾಂಜಿಲ್ ನಾಡನ್ ಕನ್ನಡಕ್ಕೆ : ಕೆ. ನಲ್ಲತಂಬಿ	೩೨೮
೨೯. ಈಚಿನ ಒಂದು ದಿನ ಮೂಲ : ಗಾಬ್ರಿಯಲ್ ಗಾರ್ಸಿಯಾ ಮಾರ್ಕ್ವೆಜ್ ಕನ್ನಡಕ್ಕೆ : ಪ್ರಸನ್ನ ಎ. ಎನ್.	೩೪೨
೩೦. ಕುದುರೆ ವ್ಯಾಪಾರಿಯ ಕುವರಿ ಮೂಲ : ಡಿ. ಎಚ್. ಲಾರೆನ್ಸ್ ಕನ್ನಡಕ್ಕೆ : ಪ್ರೊ. ವೀರಭದ್ರ ಕೌದಿ	೩೪೬
೩೧. ಸ್ವರಗಳೆ ನಿಲ್ಲಿ ಮೂಲ : ಮಾಧುರಿ ಶಾನಭಾಗ ಕನ್ನಡಕ್ಕೆ : ಅಕ್ಷತಾ ದೇಶಪಾಂಡೆ	೩೫೯

೩೨. ಒಂದು ಕೆಂಪು ಸಂಜೆ ಮೂಲ : ಕಿಶೋರಿ ಚರಣದಾಸ್ ಕನ್ನಡಕ್ಕೆ : ಶ್ರೀಪಾದ ಭಟ್	೩೭೩
೩೩. ಹೀಗೊಂದು ಕನಸು.... ಹೀಗಿದೆ ಜೀವನ ಮೂಲ : ಮೀನಾ ಕಾಕೊಡಕಾರ ಕನ್ನಡಕ್ಕೆ : ಗೀತಾ ಶೆಣೈ	೩೮೨
೩೪. ವಿದಾಯ ಮೂಲ : ಕೆ. ಎ. ಅಬ್ಬಾಸ್ ಕನ್ನಡಕ್ಕೆ : ಡಾ. ರಾಜಶೇಖರ ಮಠಪತಿ (ರಾಗಂ)	೩೯೦
೩೫. ಒಂದು ದಿನದ ರಾಜ ಮೂಲ : ಕೆ. ಎ. ಅಬ್ಬಾಸ್ ಕನ್ನಡಕ್ಕೆ : ಡಾ. ರಾಜಶೇಖರ ಮಠಪತಿ (ರಾಗಂ)	೩೯೫
ಅನುಬಂಧ ಕಥೆಗಾರರ ಪರಿಚಯ ಅನುವಾದಕರು	೩೯೯ ೪೧೩

ಎರಡು ಬಿಫೆ ಜಮೀನು

ಮೂಲ : ರವೀಂದ್ರನಾಥ ತಾಕೂರ್
ಅನುವಾದ : ಶ್ರೀನಿವಾಸ್ ವಿ. ಸುತ್ತಾವೆ

ಈಗ ನನ್ನ ಬಳಿ ಇರುವುದು ಕೇವಲ ಎರಡು ಬಿಫೆ ಜಮೀನು. ಉಳಿದದ್ದೆಲ್ಲ ಅಡವಿಡಲಾಗಿದೆ.

ಜಮೀನ್ದಾರರು ಹೇಳಿದರು : “ನಿನಗೆ ಅರ್ಥವಾಯ್ತು, ಉಫೇನ್? ನಾನು ಈ ಜಮೀನನ್ನು ಕೊಳ್ತೇನೆ”.

ನಾನೆಂದೆ : “ನೀವು ಜಮೀನ್ದಾರರು, ನಿಮಗೆ ಬೇಕಾದಷ್ಟು ಆಸ್ತಿ ಇದೆ, ಆದರೆ ನನಗಿರುವುದು ನಾನು ಸತ್ತಾಗ ನನ್ನ ಸಮಾಧಿಗಷ್ಟೆ ಇರುವ ಜಮೀನು”.

“ಏ ಮುದುಕಾ, ನಿನಗೆ ಗೊತ್ತಲ್ಲ-ನಾನೊಂದು ತೋಟ ಮಾಡಿಸ್ತಾ ಇದೀನಿ ಅಂತ? ನಿನ್ನ ಈ ಎರಡು ಬಿಫೆ ಜಮೀನೂ ನನ್ನದಾದರೆ ಆ ನನ್ನ ತೋಟದ ಉದ್ದ ಮತ್ತು ಅಗಲ ಸಮನಾಗುತ್ತೆ, ಹಾಗಾಗಿ, ನಿನ್ನ ಜಮೀನು ನನಗೆ ಕೊಡಬೇಕು”.

ನಾನು ಕಣ್ಣೀರು ಸುರಿಸುತ್ತ ಕೈ ಮುಗಿದು ಬೇಡಿಕೊಂಡೆ : “ಸ್ವಾಮಿ, ದಯವಿಟ್ಟು ನನ್ನ ಈ ಹೊಲಮನೆಯನ್ನು ಕೇಳಬೇಡಿ, ಅದು ನನಗೆ ಬಂಗಾರಕ್ಕಿಂತಲೂ ಅಮೂಲ್ಯವಾದದ್ದು. ನಮ್ಮ ಕುಟುಂಬದ ಏಳು ತಲೆಮಾರಿನವರು ಇಲ್ಲಿ ಬದುಕಿ ಬಾಳಿದವರು. ನನ್ನ ಬಡತನದಿಂದಾಗಿ ನಾನು ಇದಿಷ್ಟನ್ನೂ ಉಳಿಸಿಕೊಳ್ಳಲಾರದಷ್ಟು ನಿರ್ಗತಿಕನೆ!”

ಸಿಟ್ಟಿನಿಂದ ಜಮೀನ್ದಾರನ ಕಣ್ಣು ಕೆಂಪಾಯಿತು. ಅವನು ಒಂದು ಕ್ಷಣ ಸುಮ್ಮನಿದ್ದು ಆಮೇಲೆ ಅಟ್ಟಹಾಸದಿಂದ ಹೇಳಿದ “ಆಯ್ತು, ನೋಡೋಣ. ಏನಾಗುತ್ತೆ ಅಂತ”.

ಒಂದೂವರೆ ತಿಂಗಳ ನಂತರ ನಾನು ನನ್ನ ಪಿತ್ರಾರ್ಜಿತ ಆಸ್ತಿಯನ್ನು ಕಳೆದುಕೊಂಡು ಬೀದಿಗೆ ಬಿದ್ದೆ. ಡಿಕ್ಕಿ ಹೊರಡಿಸಿದರು, ಎಲ್ಲ ಮಾರಾಟವಾಯಿತು. ಮಾರಿಕೆಯ ಪತ್ರ ಮೋಸದ್ದಾಗಿತ್ತು. ಈ ಜಗತ್ತಿನಲ್ಲಿ ಅಯ್ಯೋ, ಈ ಜಗತ್ತಿನಲ್ಲಿ ಯಾರ ಹತ್ತಿರ ಜಾಸ್ತಿ ಇದೆಯೋ ಅವರಿಗೆ ಇನ್ನೂ ಬೇಕು ಅನ್ನೋ ಆಸೆ. ರಾಜ ಭಿಕಾರಿಯನ್ನು ದೋಚುತ್ತಾನೆ. ನಾನೆಂದುಕೊಂಡೆ- ನಾನು ಈ ದುರಾಸೆಯ

ಕೂಪದಲ್ಲಿ ಇರೋದು ಭಗವಂತನಿಗೆ ಇಷ್ಟವಾಗಲಿಲ್ಲ. ಹಾಗಾಗಿ ಅವು ಎರಡು ಬಿಫೆ ಜಮೀನಿನ ಬದಲಾಗಿ ಈ ವಿಶಾಲವಾದ ಜಗತ್ತನ್ನೇ ನನಗೆ ಕೊಟ್ಟಿದ್ದಾನೆ.

ನಾನು ಸನ್ಯಾಸಿಯಂತೆ ವೇಷ ಧರಿಸಿ, ಧರ್ಮಗುರುಗಳೊಬ್ಬರ ಶಿಷ್ಯನಾಗಿ, ಊರೂರು ಸುತ್ತಿದೆ. ಎಲ್ಲೆಡೆಯೂ ಓ ಎಷ್ಟೊಂದು ಸುಂದರ ಮನೆಗಳನ್ನು ಕಂಡೆ, ಎಷ್ಟು ಭವ್ಯವಾದ ದೃಶ್ಯಗಳನ್ನು ಕಂಡೆ! ನಾನು ಎಲ್ಲೆಲ್ಲಾ ಹೋಗಲಿ-ಬೆಟ್ಟಗುಡ್ಡಗಳಿಂದ ಸಮುದ್ರದವರೆಗೆ, ಮರಳುಗಾಡಿನಿಂದ ನಗರಗಳವರೆಗೆ- ನಾನು ಆ ನನ್ನ ಎರಡು ಬಿಫೆ ಜಮೀನನ್ನು ಮರೆಯಲು ಸಾಧ್ಯವಾಗಲಿಲ್ಲ. ನನಗೆ ಹಗಲು ರಾತ್ರಿ ಅದರ ನೆನಪಾಗುತ್ತಿತ್ತು. ಸಂತೆಯಲ್ಲಿ, ಹೊಲಗಳಲ್ಲಿ, ರಸ್ತೆಗಳಲ್ಲಿ-ಹೀಗೆ ನಾನು ಹದಿನಾರು ವರ್ಷಗಳನ್ನು ಕಳೆದೆ. ಕೊನೆಗೆ ಒಂದು ದಿನ ನನ್ನೊರಿಗೆ ವಾಪಸ್ಸು ಹೋಗುವ ಆಸೆಯಾಯಿತು.

ನಿನಗೆ ನನ್ನ ನಮನಗಳು, ನನ್ನ ನಮನಗಳು, ಓ ನನ್ನ ಸುಂದರ ನೆಲವೇ, ಓ ನನ್ನ ಬಂಗಾಳ ಮಾತೆಯೆ!! ಗಂಗೆಯ ದಡಗಳು, ಮನಕ್ಕೆ ಉಲ್ಲಾಸ ತರುವ ತಂಗಾಳಿಗಳು ನಮ್ಮ ಬದುಕಿನ ನೋವನ್ನು ಕಡಿಮೆ ಮಾಡಿವೆ, ಈ ನಿನ್ನ ಜಮೀನುಗಳು ಎಲ್ಲೆ ಇಲ್ಲದಂತೆ ಚಾಚಿಕೊಂಡಿವೆ, ಆಕಾಶವೇ ನಿನ್ನ ಪಾದಧೂಳಿಯನ್ನು ಹಣೆಗೆ ಒತ್ತಿಕೊಳ್ಳುತ್ತದೆ, ನಿನ್ನ ನೆಳಲಿನಿಂದಾಗಿ ಸಣ್ಣ ಸಣ್ಣ ಹಳ್ಳಿಗಳು ಶಾಂತಿಯ ಗೂಡುಗಳಾಗಿವೆ. ಇಲ್ಲಿನ ಮಾವಿನ ತೋಪು ಕುರುಬನ ಆಟದ ಮನೆಯಾಗಿದೆ. ಕಾರಿರುಳಿನಲ್ಲಿ ಕೊಳದ ನೀರು ಮೌನವಾಗಿದೆ. ಆಳ ಅರಿಯದಂತಿದೆ. ತಂಪಾಗಿ ಹಿತವಾಗಿದೆ. ರಾತ್ರಿಯಂತೆಯೇ ನಮ್ಮ ಪ್ರೀತಿ ಕೂಡ ಗಾಢವಾಗಿದೆ ಮತ್ತು ಹಿತಕರವಾಗಿದೆ. ಎದೆಯಲ್ಲಿ ಮಾಧುರ್ಯ ತುಂಬಿಕೊಂಡು ಬಂಗಾಳದ ಹೆಂಗಳೆಯರು ಮನೆಗೆ ನೀರೊಯ್ಯುತ್ತಾರೆ. ‘ತಾಯೆ’ ಎಂಬ ಪದದಿಂದಲೇ ನಮ್ಮ ಆತ್ಮಗಳು ಚಡಪಡಿಸುತ್ತವೆ, ನಮ್ಮ ಕಣ್ಣುಗಳಲ್ಲಿ ನೀರು ತುಂಬಿಕೊಳ್ಳುತ್ತದೆ.

ಎರಡು ದಿನದ ನಂತರ ಎರಡು ಗಂಟೆಯ ಹೊತ್ತಿಗೆ ನಾನು ನನ್ನ ಹಳ್ಳಿಯನ್ನು ತಲುಪಿದೆ. ದಕ್ಷಿಣಕ್ಕಿದ್ದ ಕುಂಬಾರನ ಮನೆಯನ್ನು ಹಾದು ಹೋದೆ, ಎಡಕ್ಕೆ ತಿರುಗಿದೆ, ಸಂತೆ ನಡೆಯುವ ಸ್ಥಳವನ್ನು ನೋಡಿದೆ, ನಂದಿಯ ಕಣಜವನ್ನು ಕಂಡೆ, ದೇವಸ್ಥಾನವನ್ನು ದಾಟಿ ಮುಂದೆ ನಡೆದೆ, ತೀವ್ರ ಆತಂಕದಿಂದ ಕೊನೆಗೆ ನನ್ನ ಸ್ವಂತ ಮನೆಗೆ ಬಂದೆ.

ನಾನು ಮರಳಿ ಮನೆಗೆ ಬಂದಾಗ ನನ್ನೆದೆಯ ಬಡಿತ ಜೋರಾಯಿತು. ಸುತ್ತಲೂ ನೋಡಿದೆ, ಗೋಡೆಯ ಪಕ್ಕದ ಆ ಮಾವಿನ ಮರ ಇನ್ನೂ ಅಲ್ಲೇ ಇತ್ತು! ನಾನು ಅದರಡಿ ಕೂತು, ಅತ್ತು, ಮನ ಹಗುರ ಮಾಡಿಕೊಂಡೆ, ಬಾಲ್ಯದ ನೆನಪುಗಳು ಒಂದೊಂದೇ ಬಿಚ್ಚಿಕೊಂಡವು. ಬೇಸಿಗೆಯ ಬಿರುಗಾಳಿಗಳು ಅವು ಎದ್ದಾಗ ಯಾರೂ

ನಿನ್ನೆ ಮಾಡದೇ ಇರುತ್ತಿದ್ದರು. ಬೆಳಿಗ್ಗೆ ಬೇಗನೆ ಎದ್ದು ನಾನು ಮಾವಿನ ಹಣ್ಣನ್ನು ಕೀಳಲು ಓಡುತ್ತಿದ್ದುದು; ನಾನು ಸ್ಕೂಲಿಗೆ ಚಕ್ರ ಹೊಡೆಯುತ್ತಿದ್ದ ಆ ಮೌನ, ಮಧುರ ಮಧ್ಯಾಹ್ನಗಳು! ಅಯ್ಯೋ, ಮತ್ತೆಲ್ಲಿ ಸಿಗುವುದು ಆ ಕಾಲ! ಅಂದುಕೊಂಡೆ ನನ್ನ ಮನದಲ್ಲೇ.

ಇದ್ದಕ್ಕಿದ್ದ ಹಾಗೆ ದಟ್ಟ ನಿಟ್ಟುಸಿರಿನ ರೀತಿ ಗಾಳಿ ಜೋರಾಗಿ ಬೀಸಿತು, ರೆಂಬೆಗಳು ಅಲುಗಾಡತೊಡಗಿದವು, ನನ್ನ ಪಕ್ಕದಲ್ಲೇ ಎರಡು ಮಾವಿನ ಹಣ್ಣುಗಳು ನೆಲದ ಮೇಲೆ ಬಿದ್ದವು. ನನಗನ್ನಿಸಿತು- ಅಷ್ಟು ಕಾಲವಾದ ನಂತರ ನನ್ನ ತಾಯಿ ನನ್ನನ್ನು ಜ್ಞಾಪಿಸಿಕೊಂಡಿದ್ದಾಳೆಂದು. ಪ್ರೀತಿಯ ಕೊಡುಗೆಗಳಾದ ಆ ಎರಡು ಹಣ್ಣುಗಳನ್ನು ನನ್ನ ಹಣೆಗೆ ಒತ್ತಿಕೊಂಡೆ.

ಆಗ, ಅಯ್ಯೋ, ತೋಟದ ಆಳು ಅಲ್ಲಿಗೆ ಬಂದ. ಕೂದಲು ನಿಮಿರಿದ್ದ ಅವನು ಸಾವಿನ ದೂತನಂತೆ ನನ್ನೆದುರು ಬಂದು ನಿಂತಿದ್ದ. ನನ್ನ ಮೇಲೆ ಬಯ್ಯುಗಳ ಮಳೆ ಸುರಿದ.

ನಾನಂದೆ : “ನನ್ನಲ್ಲಿದ್ದದ್ದೆಲ್ಲವನ್ನೂ ನಾನು ತಕರಾರಿಲ್ಲದೆ ಬಿಟ್ಟುಕೊಟ್ಟಿದ್ದೇನೆ. ನಾನು ಅವರ ಎರಡು ಹಣ್ಣುಗಳನ್ನು ಮಾತ್ರ ತೆಗೆದುಕೊಂಡಿದ್ದೇನೆ. ಅಷ್ಟಕ್ಕೇ ಎಷ್ಟೊಂದು ಗಲಾಟೆ!”

ಆ ಮಾಲಿಗೆ ನನ್ನ ಗುರುತು ಸಿಗಲಿಲ್ಲ, ಅವನ ಕೋಲನ್ನು ನನ್ನ ಬೆನ್ನಿಗೆ ಹಾಕಿ ನಾನು ತಲೆತಗ್ಗಿ ನಡೆಯುವಂತೆ ಮಾಡಿ ನನ್ನನು ಜಮೀನ್ದಾರನಲ್ಲಿಗೆ ಕರೆದೊಯ್ದು. ಆ ಮನುಷ್ಯ ತನ್ನ ಅನುಯಾಯಿಗಳ ಜೊತೆಗೂಡಿ ಮೀನು ಹಿಡಿಯುವುದರಲ್ಲಿ ನಿರತನಾಗಿದ್ದ. ಅವನು ನಡೆದದ್ದನ್ನು ಕೇಳಿದಾಗ ಸಿಟ್ಟಿನಿಂದ ಆರ್ಭಟಿಸಿದ : “ನಾನು ನಿನಗೆ ಹೊಡೆದು ಸಾಯಿಸ್ತೀನಿ!”

ಜಮೀನ್ದಾರನು ಹೆಳಿದ್ದನ್ನೇ ಅವನ ಅನುಯಾಯಿಗಳೂ ಹೇಳಿದರು, ಅದು ನೂರು ಬಾರಿ ಪ್ರತಿಧ್ವನಿಸುವಂತೆ ಕೇಳಿಸಿತು.

“ಸ್ವಾಮಿ, ಎರಡೇ ಎರಡು ಮಾವಿನ ಹಣ್ಣು, ದಯವಿಟ್ಟು”

ಜಮೀನ್ದಾರ ನಗುತ್ತ ಹೇಳಿದ : “ನೀನು ಸಂತನ ವೇಷದಲ್ಲಿರೋ ಖದೀಮ, ನೀನೊಬ್ಬ ಕಳ್ಳ! ಮೋಸಗಾರ! “ನಾನು ಈ ಮಾತನ್ನು ಕೇಳಿ ಕಣ್ಣಲ್ಲಿ ನೀರು ತುಂಬಿಕೊಂಡೇ ನಕ್ಕೆ ಇದು ನನ್ನ ಹಣೆಯ ಬರಹವಾಗಿತ್ತು! ಓ ನನ್ನೊಡೆಯಾ, ನೀನು ಸಂತನಾದೆ : ನಾನು ಕಳ್ಳನಾದೆ!

(ಅನಿಕೇತನ)

ದೇಗುಲವಿಲ್ಲದ ಊರು

ಮೂಲ : ಇರಾವತಿ ಕರ್ಪೆ
ಅನುವಾದ : ಚಂದ್ರಕಾಂತ ಪೋಕಳೆ

ಕಳೆದ ಕೆಲವು ದಿನಗಳಿಂದ ನಾವು ಪ್ರತಿದಿನ ಆ ಹಾದಿಯ ಗುಂಟಿ ಹೋಗುತ್ತಿದ್ದೆವು. ಒಂದು ಹೊಸ ವಸತಿ ನಿರ್ಮಾಣವಾಗಲಾರಂಭಿಸಿತು. ನಮ್ಮ ಕಣ್ಣೆದುರಿಗೇ ಹೊಸಹೊಸ ಚಿಕ್ಕ ಚಿಕ್ಕ ಮನೆಗಳು ನಿರ್ಮಾಣಗೊಳ್ಳುತ್ತಿತ್ತು. ಕ್ರಮೇಣ ಸಂಪೂರ್ಣ ವಸಾಹತು ಕಟ್ಟಿ ಮುಗಿಸಲಾಯಿತು. ಹಲವು ಮನೆಗಳಲ್ಲಿ ಕುಟುಂಬಗಳು ಬಂದು ನೆಲೆಸಿದವು. ವಸಾಹತಿನ ಒಂದು ಬದಿಗೆ ಯಾವ ಕಟ್ಟಡವೂ ಇಲ್ಲದ ಖಾಲಿ ಜಾಗವಿತ್ತು. ಒಂದು ದಿನ ಅಲ್ಲೂ ತಳಪಾಯ ತೋಡಲಾಯಿತು. ಅದು ಉಳಿದ ಮನೆಗಳಂತೆ ಕಾಣಲಿಲ್ಲ. ನೋಡುನೋಡುವಷ್ಟರಲ್ಲಿ ಒಂದು ಚಿಕ್ಕ ದೇಗುಲ ತಲೆ ಎತ್ತಿತು. ಒಂದು ದಿನ ಮರಳಿ ಹೋಗುವ ಕಾಲಕ್ಕೆ ದೇಗುಲದ ಎದುರಿಗೆ ಜನರು ಸೇರಿದ್ದರು. ಹನುಮಂತನ ಪ್ರತಿಷ್ಠಾಪನೆ ನಡೆದಿತ್ತು. ಮರಳಿ ಬಂದೆವು. ನೋಡಿದರೆ ಆ ದೇಗುಲದಲ್ಲಿ ನಮ್ಮ ಕಡೆಗೆ ಮುಖ ಮಾಡಿ ಮಾರುತಿ ನಿಂತಿದ್ದಾನೆ. “ಮತ್ತೂ ಒಂದು ಹೊಸ ದೇಗುಲ! ಪುಣೆಯಲ್ಲಿ ದೇಗುಲಗಳಿಗೇನು ಕೊರತೆಯಿದೆಯೇ?” “ಆದರೆ ಈ ಹೊಸ ವಸಾಹತಿನಲ್ಲಿ ದೇಗುಲವೆಲ್ಲಿದೆ? ಈಗ ಇಲ್ಲಿಯ ಜನರಿಗೆ ದೇವರ ದರ್ಶನ ಪಡೆಯಲು, ಸಂಜೆ ಆರಾಮಾಗಿ ಕೂತಿರಲು ಒಂದು ಜಾಗ ಸಿಕ್ಕಂತಾಯಿತು” “ಏನಾದರೂ ಹೇಳಬೇಡವೇ ಮಾರಾಯತಿ. ಇಂಥ ಚಿಕ್ಕ ವಸತಿಗೆ ದೇಗುಲದ ಅಗತ್ಯವೇನಿದೆ? ಅಲ್ಲದೆ, ನಸುಕಿಗೆ ಮತ್ತು ರಾತ್ರಿಗೆ ಮಾಡುವ ಭಜನೆಯಿಂದಾಗಿ ಜನರ ತಲೆ ನೋಯಬಹುದು”

ನಾನು ನಕ್ಕು ಹೇಳಿದೆ, “ಕೋಯಿಲ್ ಇಲ್ಲೇ ಉರಿಲ್. ಕುಡಿ ಇರಕ್ಕ ವೇಂಡಾಮ್” “ಬಾಯೊಳಗೇ ಏನು ವಟಗುಟ್ಟುತ್ತಿದ್ದಿಯೆ?”

“ಏನೂ ಇಲ್ಲ. ಒಂದು ತಮಿಳು ನಾಣ್ಣಡಿ ನೆನಪಾಯಿತು” ಏನ್ನುತ್ತ ಆ ನಾಣ್ಣಡಿಯನ್ನು ಮತ್ತೊಮ್ಮೆ ಹೇಳಿದೆ. ಬಳಿಕ ಅದರ ಭಾಷಾಂತರ ಮಾಡಿದೆ: “ದೇಗುಲವಿಲ್ಲದ ಊರಲ್ಲಿ ಮನೆಯಿರಬಾರದು” “ ಯಾರೋ ಹಳೆಯ ಕಾಲದ

ಮನುಷ್ಯನಿರಬೇಕು! ಆದರೆ ಆ ಮನೆಗೆ ಯಾವ ಊರಲ್ಲಿ ದೇಗುಲವಿಲ್ಲವೋ, ಅಲ್ಲಿ ತನಗೆ ಉಳಿಗಾಲವಿಲ್ಲ ಎಂದೆನಿಸಿರಬೇಕು. ಯಾವ ಹಳೆಯ ಕಾಲದಲ್ಲಿ ಈ ನಾಣ್ಣಡಿ ಬಳಕೆಯಲ್ಲಿ ಬಂತೋ! ಆಗ ದೇಗುಲವಿಲ್ಲದೆ ಊರು ಇರುವ ಸಾಧ್ಯತೆಯಿರಲಿಲ್ಲವೇನೋ ಹಳೆ ಕಾಲ ಹೋಯಿತು. ಆದರೆ ಹಳೆಯ ಸಂಸ್ಕಾರ ಮನದೊಳಗೆ ಬೇರೂರಿ ಕೂತಿದೆ. ಇಲ್ಲ ಪುಣೆಯಲ್ಲಿ ಮನೆ ಕಟ್ಟುವ ಹೊಸ ವಸತಿಯ ಜನರಿಗೆ ತಮಿಳು ನಾಣ್ಣಡಿ ಗೊತ್ತಿರಲಿಕ್ಕಿಲ್ಲ. ಆದರೆ ಆ ನಾಣ್ಣಡಿಯ ಹಿಂದಿನ ಸಂಸ್ಕಾರ ಮಾತ್ರ ಅವರ ಮನದಲ್ಲಿ ವಿಶೇಷವಾಗಿ ಮೂಡಿದೆ”

“ಸಂಸ್ಕಾರ ಎಂದರೇನು? ಅದರ ರೂಪವೇನು?” ಮರಳಿ ಪ್ರಶ್ನೆ ಬಂತು.

ನಾನು ಯೋಚನೆಯಲ್ಲಿ ಮುಳುಗಿದೆ. ನನ್ನ ವಿದ್ವತ್ತನ್ನು ತೋರಿಸುವ ಅವಕಾಶ ಬಂದಿದೆ ಎಂದು ಅರಿವಾಯಿತು. ನಾನು ಹೇಳಲಾರಂಭಿಸಿದೆ:

“ಕಳೆದ ವರ್ಷ ನಾನೊಂದು ಹಳೆಯ ಪುಸ್ತಕ ಓದುತ್ತಿದ್ದೆ. ಅದು ೧೩ನೆಯದೋ, ೧೪ನೆಯದೋ ಶತಮಾನದ್ದಿರಬೇಕು. ಸಂಸ್ಕೃತದಲ್ಲಿ ಬರೆದದ್ದು. ಸಂಪೂರ್ಣ ಪುಸ್ತಕ ನಗರ ರಚನೆ ಮತ್ತು ಗೃಹಗಳ ರಚನೆಯ ಕುರಿತಾಗಿರುವದರಿಂದ ನನಗೆ ಸರಿಯಾಗಿ ಅರ್ಥವಾಗಲಿಲ್ಲ. ಆದರೆ ಅದರಲ್ಲಿದ್ದ ಕೆಲ ವಿಷಯ ಅರಿವಾಯಿತು. ನಗರ ರಚನೆಗಾಗಿ ಮೊದಲಿಗೆ ದಿಕ್ಕು ನಿಶ್ಚಯ ಮಾಡಿ ಮತ್ತೆ ೬೪ ಚೌಕೋನಗಳ ಒಳಗೆ ರಚಿಸಲಾಯಿತು. ಒಂದೊಂದು ಚೌಕೋನಿಗೆ ಒಬ್ಬೊಬ್ಬ ದೇವರ ಹೆಸರು ನೀಡಲಾಯಿತು. ಎಲ್ಲಕ್ಕಿಂತ ದೊಡ್ಡ ದೇಗುಲ ಮತ್ತು ಅದರ ಅಂಗಳ ಮಧ್ಯದಲ್ಲಿತ್ತು. ಅನಂತರ ರಾವುಳು ಎಂದರೆ ರಾಜಕುಲದವರು ವಾಸಿಸುವ ಮನೆ. ಬಳಿಕ ರಾಜನ ಸರದಾರ ಮುಂತಾದವರ ದೊಡ್ಡ ವಾಡೆಗಳಿರುವ ರಸ್ತೆ. ಅನಂತರ ಅತ್ಯಂತ ಧನಿಕ ವ್ಯಾಪಾರಿಗಳು, ಮುತ್ತು-ರತ್ನದ ವ್ಯಾಪಾರಿಗಳು ಮುಂತಾದವರಿಂದ ಆರಂಭಗೊಂಡು ತರಕಾರಿ, ಉಪ್ಪು- ಮಸಾಲೆ ಮಾರುವವರ ಅಂಗಡಿಗಳು, ಮಧ್ಯಮ ವರ್ಗದ ಅಂಗಡಿಗಳು, ನಗರದ ಚೌಕೋನಿನ ಹೊರಗೆ ಅಸ್ಪೃಶ್ಯರ ಮನೆಗಳು ಮತ್ತು ಅಲ್ಲಿಂದ ದೂರದಲ್ಲಿ ನಗರ ರಚನೆ ಮಾಡುವ ಸ್ಥಪತಿ ಮತ್ತು ಆಚಾರಿಗಳ ಮನೆಗಳು- ಈ ರೀತಿ ಆಲೇಖವನ್ನು ನೀಡಲಾಗಿದೆ.

ನಗರದಲ್ಲಿ ಎಲ್ಲೆಲ್ಲಿ ಏನಿದೆ ಎಂದು ಹೇಳುವಾಗ ಆ ಚೌಕೋನದಲ್ಲಿಯ ದೇವರ ದೇಗುಲದ ಉಲ್ಲೇಖ ಬರುತ್ತದೆ. ಅಂದರೆ ಎಂಥ ಜಾಗ ಎಂಬ ಬಗೆಗೆ ಉಲ್ಲೇಖ ಬರುತ್ತದೆ. ಅದು ಖಚಿತವಾಗಿ ಗೊತ್ತಾಗುತ್ತದೆ. ದೇವರ ಮತ್ತು ದೇಗುಲದ ಸ್ಥಾನ ನಿಶ್ಚಯದ ಬಗೆಗೆ ಈ ರೀತಿಯಲ್ಲಿ ಮಾಡಿದ ಉಪಯೋಗ ನನಗೆ ಹೊಸದಾಗಿತ್ತು. ಆದರೆ ಗಮನಕ್ಕೆ ಬಂದ ವಿಷಯವೇನೆಂದರೆ, ದೇವರನ್ನು ಸ್ಥಾಪಿಸುತ್ತಾಸ್ತವು ನಿರ್ಮಿಸಿದ, ಮೊದಲೇ ಅಸ್ತಿತ್ವದಲ್ಲಿದ್ದ ದೇವರನ್ನು ಸ್ಥಾನ ನಿಶ್ಚಯಕ್ಕಾಗಿ ಈ ಗ್ರಂಥಕಾರನು

ತುಂಬ ಜಾಣತನದಿಂದ ಉಪಯೋಗ ಮಾಡಿಕೊಂಡಿದ್ದಾನೆ. ಈ ಗ್ರಂಥದಲ್ಲಿ ಯಾರ ಮನೆ ಎಲ್ಲಿರಬೇಕೆಂದು ಹೇಳಲಾಗಿದೆಯಲ್ಲದೆ, ಒಂದೊಂದು ಗಲ್ಲಿಯ ಮನೆಗಳ ಎತ್ತರ ಒಂದೇ ರೀತಿಯಲ್ಲಿರಬೇಕೆಂದು ಹೇಳಿ, ಯಾವ ಗಲ್ಲಿಯವರ ಮನೆಗಳು ಎಷ್ಟು ಎತ್ತರ ಎಂದರೆ, ಎಷ್ಟು ಅಂತಸ್ತಿನದಿರಬೇಕೆನ್ನುವುದನ್ನು ಹೇಳಲಾಗಿದೆ. ಊರ ನಟ್ಟ ನಡುವೆಯಿರುವ ದೇಗುಲ ಎಲ್ಲಕ್ಕಿಂತ ಎತ್ತರವಾಗಿರಬೇಕೆಂದು ಹೇಳಲಾಗಿದೆ.

ರಾಜವಾಡೆಯು ದೇಗುಲದ ಶಿಖರಕ್ಕಿಂತ ಕಡಿಮೆ ಎತ್ತರವಾಗಿರಬೇಕು, ರಾಜವಾಡೆಗಿಂತ ಕಡಿಮೆ ಎತ್ತರದಲ್ಲಿ ಬ್ರಾಹ್ಮಣರ ಮನೆಗಳಿರಬೇಕೆಂಬ ನಿಯಮ ಹಾಕಲಾಗಿದೆ. ಬ್ರಾಹ್ಮಣರು ತಮ್ಮನ್ನು ಎಷ್ಟೇ ಶ್ರೇಷ್ಠರು ಎಂದು ಭಾವಿಸಿದರೂ, ವಿಷ್ಣುವಿನ ಪ್ರತಿನಿಧಿಯಾದ ರಾಜನ ಗೌರವ ಸದಾಕಾಲ ಶ್ರೇಷ್ಠವೇ ಆಗಿತ್ತು. ಮತ್ತು ಪ್ರತಿನಿಧಿಗಿಂತ ಪ್ರತ್ಯಕ್ಷ ದೇವರ ಸ್ಥಾನಮಾನ ಎಲ್ಲರಿಗಿಂತ ಶ್ರೇಷ್ಠ. ಪ್ರಯಾಣಿಕನಿಗೆ ದೂರದಿಂದ ದೇಗುಲದ ಶಿಖರ ಕಂಡ ಕೂಡಲೇ ಊರು ಬಂತು ಎಂದು ತಿಳಿಯಬೇಕು. ದೇಗುಲದ ಶಿಖರ ಊರ ಅಸ್ತಿತ್ವದ, ವೈಭವದ ಮತ್ತು ಅಭಿಮಾನದ ಗುರುತು ಮಹಾರಾಷ್ಟ್ರದಲ್ಲಿ ಬೆಟ್ಟದ ಮೇಲಿನ ದೇಗುಲ ಬಿಟ್ಟರೆ, ಊರಿನ ಸಪಾಟು ನೆಲದ ಮೇಲೆ ಕಟ್ಟಿದ ದೇಗುಲ ಇಷ್ಟು ಭವ್ಯವಿಲ್ಲ. ಆದರೆ ದಕ್ಷಿಣದಲ್ಲಿ ಮಾತ್ರ ಇಂದಿಗೂ ಹೀಗೆ ಎತ್ತರ ಮತ್ತು ಅತೀ ಭವ್ಯವಾಗಿರುವ ದೇವಾಲಯಗಳು ಕಾಣುತ್ತವೆ. ಮಧುರೆಯ ಮೀನಾಕ್ಷಿ ದೇವಾಲಯದ ಗೋಪುರವು ಎಷ್ಟು ಎತ್ತರವಿದೆ ಎಂದರೆ ಅದು ಐದು-ಹತ್ತು ಮೈಲುಗಳ ಅಂತರದಿಂದಲೂ ಕಾಣುತ್ತದೆ. ಕ್ರೈಸ್ತರ ದೇವಾಲಯಗಳನ್ನೂ ಇದೇ ರೀತಿಯಲ್ಲಿ ಕಟ್ಟಲಾಗಿದೆ. ಮೇಲಿನ ಗ್ರಂಥದಲ್ಲಿ ನೀಡಿದಂತೆ ದೇವ ಮತ್ತು ದೇಗುಲಗಳ ಸ್ಥಳ ನಿಶ್ಚಿತವಾಗಿ ಇದು ಉಪಯುಕ್ತವಾಗಿದೆ. ಪುಣೆಯಲ್ಲೂ ಹಿಂದೆ ದೇಗುಲಗಳ ಉಪಯೋಗ ಹಾಗಾಗುತ್ತಿತ್ತು. ಭಾಂಗ್ಯ ಮಾರುತಿ, ಪಾಸೋಡ್ಯಾ ವಿಶೋಬಾ ಅಂತೂ ಇದ್ದೇ ಇತ್ತು. ಆದರೆ ಪೇಶ್ವೆಯರ ವಸತಿಯಲ್ಲೂ ‘ಭಿನಾಲ್ ಮಾರುತಿ ಸಹ ಇತ್ತು’ “ಕೇವಲ ಈ ಕಾರಣಕ್ಕಾಗಿ ಮಾತ್ರ ದೇಗುಲ ಇತ್ತೇ? ದೇಗುಲ ಇತ್ತೆಂದರೆ ನಮ್ಮ ಮನೆಯ ಗುರುತು ಮತ್ತು ವಿಳಾಸವನ್ನು ಸರಿಯಾಗಿ ಕೊಡಬಹುದೆಂದು ನಮ್ಮ ಭಾವನೆಯೇ?”

“ಹಾಗಲ್ಲ. ದೇಗುಲ ಒಂದು ಶ್ರದ್ಧಾಸ್ಥಾನ, ಆಸೆ-ಆಕಾಂಕ್ಷೆಗಳ ಪ್ರತೀಕ. ಯಾವ ಊರಲ್ಲಿ ಅದು ಇರುವುದಿಲ್ಲವೋ ಅದೊಂದು ಶ್ರದ್ಧೆಯಿರದ, ಯಾವುದೇ ಬಗೆಯ ಸಾಮುದಾಯಿಕ ಆಕಾಂಕ್ಷೆಯಿಲ್ಲದ ತಾಣವಾಗಿರುತ್ತದೆ. ಹೀಗಾಗಿ ಅಂಥಲ್ಲಿ ವಾಸಿಸಬಾರದು ಎಂಬ ಭಾಷ್ಯವನ್ನು ಈ ನಾಣ್ಣಡಿಯ ಬಗೆಗೆ ಮಾಡಬೇಕಾಯಿತು.”

“ ದೇಗುಲವೆಂದರೆ ನಿನ್ನ ಮನದೊಳಗೆ ಇರುವುದಾದರೂ ಏನು? ಯಾವುದು

ಇಲ್ಲವೋ, ಆ ದೇವರಿಗಾಗಿ ಕಟ್ಟಿದ ಕಟ್ಟಡವೆಂದರೆ ದೇಗುಲವೇ? ಅದು ಯಾವುದರ ಪ್ರತೀಕವಾಗಿತ್ತು?”

“ಒಂದು ರೀತಿಯಲ್ಲಿ ನೀನು ಹೇಳಿದ್ದು ಸತ್ಯ. ದೇಗುಲದಲ್ಲಿ ಆ ರೂಪಕ್ಕೆ ರೂಪ ನೀಡಲಾಗುತ್ತದೆ. ಅನಾದಿಯ ಪ್ರಾಣ ಪ್ರತಿಷ್ಠೆ ಮಾಡಲಾಗುತ್ತದೆ. ಒಮ್ಮೊಮ್ಮೆ ಅನಂತರ ವಿಸರ್ಜನೆಯನ್ನೂ ಮಾಡುತ್ತಾರೆ. ತಾನು ಯಾವುದು ಅಲ್ಲವೋ, ಆದರೆ ತಮಗೆ ಯಾರ ಅಸ್ತಿತ್ವದ ಅರಿವು ಇದೆಯೋ, ಅಂಥದ್ದು ಏನಾದರೂ ಸತ್ ಎನ್ನುವದಿರಬೇಕು. ನಮ್ಮ ಆರ್ತತೆಯಲ್ಲಿ ಆ ಸತ್‌ಗೆ ನಾವು ಬೇರೆ ಬೇರೆ ರೂಪ ನೀಡುತ್ತೇವೆ. ಅದೇ ದೇವರು ಯಾವ ಬೇಡಿಕೆಯನ್ನು ಮಾನವನ ಎದುರಿಗೆ ಮಾಡುವುದು ಸಾಧ್ಯವಿಲ್ಲವೋ, ನಾವದನ್ನು ದೇವರೆದುರಿಗೆ ಮಾಡುತ್ತೇವೆ. ಶಾಶ್ವತ ಆಸರೆಯನ್ನು ಬೇಡುತ್ತೇವೆ; ನ್ಯಾಯ ಬೇಡುತ್ತೇವೆ, ಆಧಾರ ಬೇಡುತ್ತೇವೆ, ಕೊನೆಗೆ ಏನೂ ಇಲ್ಲದಿದ್ದರೂ ಸಂಸಾರದ ಜಂಜಾಟದಲ್ಲಿ ಗಳಿಗೆಯ ನೆಮ್ಮದಿ ಸಿಗಲೆಂದು ದೇಗುಲಕ್ಕೆ ಹೋಗುತ್ತೇವೆ. ಕೆಲವರಿಗೆ ಈ ಆಧಾರ ಇಷ್ಟವಾಗುವುದಿಲ್ಲ. ಕೆಲವರಿಗೆ ಇಂಥ ಆಧಾರ ಬೇಕೆನಿಸುತ್ತದೆ. ತಮಗಿಂತಲೂ ಶ್ರೇಷ್ಠವಾದುದು ಏನೋ ಇದೆ ಎಂದೆನಿಸುತ್ತದೆ. ಅದರ ಪ್ರತೀಕವೇ ದೇಗುಲ!”

“ದೇವಾಲಯದ ಎತ್ತರ ಮತ್ತು ಭವ್ಯತೆಯ ಬಗೆಗೆ ನೀನು ವರ್ಣಿಸುತ್ತಿದ್ದೆ. ಆದರೆ ರಾಜವಾಡೆ ತಾಜಮಹಲ್ ಭವ್ಯವಾಗಿಲ್ಲವೇ? ಅವು ಸಹ ಯಾವುದರದೋ ಭವ್ಯತೆಯ ಪ್ರತೀಕ ಅಲ್ಲವೇ?”

“ಕೇವಲ ಭವ್ಯವಷ್ಟೇ ಅಲ್ಲ, ಸುಂದರವಾಗಿಯೂ ಇವೆ. ಆದರೆ ಅವು ಉಪಾಸನೆಯ ಸ್ಥಾನವಾಗಲಾರವು. ಶೈಕ್ಷಣಿಕ ಸಂಸ್ಥೆಗಳು ಭವ್ಯ-ದಿವ್ಯದ ಪ್ರತೀಕವಾಗಬಹುದು ಎಂಬ ಹುಚ್ಚು ಕಲ್ಪನೆಯನ್ನು ಕೆಲವರು ಹೊತ್ತಿದ್ದರು. ಆದರೆ ಅವು ಹಾಗಾಗಲಿಲ್ಲ. ಉಳಿದವರ ದೇವಾಲಯಗಳನ್ನು ಒಡೆಯುವ ಧರ್ಮಗಳಿವೆ, ಸ್ವಂತ ದೇವಾಲಯಗಳನ್ನು ಭಿನ್ನ ಭಿನ್ನವನ್ನಾಗಿ ಮಾಡಿ ಭೂತಕಾಲದ ತಮ್ಮ ಸಂಬಂಧವನ್ನು ಕಡಿದುಕೊಳ್ಳುವ ಜನರೂ ಇದ್ದಾರೆ. ಇಂಥ ಕಾಲಕ್ಕೆ ದೇಗುಲವಿಲ್ಲದೆ ಇರಬಾರದು ಎನ್ನುವವನು ಹುಚ್ಚನೆನಿಸುತ್ತಾನೆ. ಆದರೂ ಹಲವರ ಮನದೊಳಗೆ ಈ ಭಾವನೆಯಿದೆ. ಅಲ್ಲಿ ದೇಗುಲದ ಭವ್ಯತೆಗೆ, ಸೌಂದರ್ಯಕ್ಕೆ ಎರಡನೆ ಸ್ಥಾನವಿದೆ. ಒಳಗಿನ ಮೂರ್ತಿಗೆ ಅದರ ಸುತ್ತಲೂ ಸಂಗ್ರಹಗೊಂಡ ಶತಮಾನಗಳ ಆರ್ತತೆಯ, ಕಾರುಣ್ಯದ, ಶಾಂತಿಯ, ಪಾವಿತ್ರ್ಯದ ಭಾವನೆಗಳಿವೆ. ತಾಜಮಹಲ್ ಅಥವಾ ಜೈಪುರದ ರಾಜವಾಡೆಯನ್ನು ಕಂಡಾಗಿನ ಭಾವನೆ ಮತ್ತು ಪಂಡರಾಪುರದ ವಿಠಲನ ಮೂರ್ತಿಯನ್ನು ಕಂಡಾಗಿನ ಭಾವನೆ ತೀರ ಭಿನ್ನ ಭಿನ್ನವಾದವು. ಎಲ್ಲಿ ದೇಗುಲ ಇಲ್ಲವೋ ಅಲ್ಲಿ ಭಾವನೆಯೂ ಇಲ್ಲ, ಆದ್ದರಿಂದ ಅಂಥಲ್ಲಿ ಇರಬಾರದು ಎಂದು

ತಮಿಳು ಜನ ಹೇಳುತ್ತಿರಬೇಕು.” “ಡ್ರೈನೇಜ್, ಅಂಗಡಿಗಳು, ಸ್ವಚ್ಛ ವಸತಿಗಳೂ, ರಸ್ತೆಗಳು, ಆಸ್ಪತ್ರೆಗಳು- ಇವೆಲ್ಲ ಊರಿಗೆ ಅಗತ್ಯವಾದುವು. ಹಾಗೆಯೇ, ಉದ್ಯಾನ ಮತ್ತು ಮನರಂಜನೆಯ ಸಾಧನೆಗಳೂ ಬೇಕು. ಶಾಲೆ, ಕಾಲೇಜು ವಾಚನಾಲಯವೂ ಬೇಕು. ಆದರೆ ದೇವಾಲಯದ ಉಪಯೋಗವೇನು? ಉಳಿದ ಸಂಗತಿಗಳಿಂದ ಮನುಷ್ಯನ ಆಯುಷ್ಯ ಸಹನೀಯವಾಗುತ್ತದೆ. ದೇವಾಲಯದಿಂದ ಏನಾಗುತ್ತದೆ?”

“ಜಗತ್ತಿನ ಎಲ್ಲ ಶ್ರೇಷ್ಠ ವಸ್ತುಗಳು ಸಿಕ್ಕಿದೆ ಎಂದಾಕ್ಷಣ, ಮತ್ತೆ ಬೇರೆ ಏನೂ ಬೇಕಾಗಿಲ್ಲ ಎಂದೇನೂ ಅಲ್ಲ. ಎಲ್ಲ ಸಿಕ್ಕರೂ ಮತ್ತೇನೋ ಬೇಕೆನಿಸುತ್ತದೆ. ದೇಹದ ಸ್ವಾಸ್ಥ್ಯದ ಆಚೆಗೂ ಏನೋ ಇದೆ ಎಂದು ನಮಗನಿಸುತ್ತದೆ. ಎಲ್ಲ ಮಾನವರು ಸುಖಿಗಳಾದರೂ, ಆಯುಷ್ಯದಲ್ಲಿ ಏನಾದರೂ ಪ್ರಶ್ನೆ ಇದ್ದೇ ಇರುತ್ತದೆ. ಬಡವರೇ ಇಲ್ಲದಿದ್ದರೆ, ಅವರ ಸ್ಥಿತಿಯನ್ನು ಸುಧಾರಿಸುವ ಜನರ ಗತಿಯೇನು? ಅಜ್ಞಾನಿಗಳೇ ಇಲ್ಲದಿದ್ದರೆ ಅವರನ್ನು ಸುಜ್ಞಾನಿಗಳನ್ನಾಗಿ ಮಾಡುವ ಪ್ರಯತ್ನದ ಗತಿಯೇನು? ಹಾಗೆ ಇದು ಉದ್ಭಟತನದ ಪ್ರಶ್ನೆಯಲ್ಲ. ಮನುಷ್ಯನಲ್ಲಿ ಧೈಯ ಇರಬೇಕೆಂದೂ, ದೇವರು ಜಗತ್ತಿನಲ್ಲಿ ಅಪೂರ್ಣತೆಯನ್ನು ಇರಿಸಿದ್ದಾನೆಂದು ಅಲ್ಲ ಜಗತ್ತಿನಲ್ಲಿ ಪೂರ್ಣತೆಯಿದ್ದರೂ, ಏನೋ ಕೊರತೆಯಿದೆ ಎಂದು ಅನಿಸುತ್ತಲೇ ಇರುತ್ತದೆ. ಅದನ್ನು ಪೂರ್ತಿ ಮಾಡುವ ಇಚ್ಛೆಯ ಪ್ರತೀಕವೇ ದೇಗುಲ”

ನನ್ನ ಮನದೊಳಗೆ ಹೊಸದಾಗಿ ಏನೋ ಯೋಚನೆ ಬಂತು. ನಾನಂದೆ, “ನಮ್ಮ ಸಂತರು ದೇಹಕ್ಕೆ ‘ದೇಹಗಾಂವ’ ಎಂದಿದ್ದಾರೆ. ಈ ಊರಲ್ಲೂ ಸಹ ದೇಗುಲ ಅಥವಾ ದೇವರು ಇರಲೇಬೇಕು ಎಂದವರು ಪ್ರತಿಪಾದಿಸುತ್ತಿದ್ದರು. ಹೊರಗಿನ ಊರೊಳಗೆ ದೇವರು ಇಲ್ಲದಿದ್ದರೂ ನಡೆದೀತೂ, ಆದರೆ ಅಂತರಂಗದಲ್ಲಿ ಇರಲೇಬೇಕು ಎನ್ನುವದು ಅವರ ಭಾವನೆಯಾಗಿತ್ತು. ಬದುಕಿನಲ್ಲಿ ಸಿಗಬಹುದಾದ್ದೆಲ್ಲವೂ ಸಿಕ್ಕಾಗ, ಮನಸ್ಸು ಮಾತ್ರ ಯಾತಕ್ಕೂ ಚಡಪಡಿಸುತ್ತಲೇ ಇರುತ್ತದೆ. ಯಾವುದೋ ಅಶಾಂತಿ ಮನವನ್ನು ಕೊರೆಯುತ್ತಲೇ ಇರುತ್ತದೆ. ಯಾವುದೋ ಕಾರಣದಿಂದಾಗಿ ನಿರಾಧಾರ ಎನಿಸುತ್ತಿರುತ್ತದೆ”

ನನ್ನ ಮಾತನ್ನು ಅರ್ಥಕ್ಕೆ ತಡೆದು ಅವಳು ಕೇಳಿದಳು, “ನೀನು ಹೇಳುವುದು ಸಾವಿನ ಅರಿವಿನಿಂದ ಬಂದದ್ದೇ? ತೀರ ಸುಖದಲ್ಲಿ ಮುಳುಗಿದರೂ ಸುಖಕ್ಕೆ ಅಂತ್ಯವಿದೆ ಎನ್ನವುದು ಕಾಡುತ್ತಿರುತ್ತವೆ. ಎಂಥ ಪ್ರಾಣಮಿತ್ರನಿದ್ದರೂ ತಾನು ಒಂಟಿಯಾಗಿಯೇ ಇರಬೇಕಾಗುತ್ತದೆ, ಒಂಟಿಯಾಗಿಯೇ ಹೋಗಬೇಕಾಗುತ್ತದೆ ಎಂಬ ಭೀತಿ ಮನುಷ್ಯನನ್ನು ಆವರಿಸಿಕೊಂಡಿರುತ್ತದೆ. ಮನದ ಚಡಪಡಿಕೆ, ಅಶಾಂತಿ, ಅಸಹಾಯಕತೆ ಎಲ್ಲವೂ ಹುಟ್ಟುವುದು ಇದರಿಂದಲೇ ಇರಬೇಕು. ಹೃದಯದೊಳಗಿನ ದೇವರನ್ನು ಹುಡುಕಲು, ಅವನ ಬಗೆಗಿನ ತೃಷೆಯ ಒದ್ದಾಟವಾಗಿರಲಿಕ್ಕಿಲ್ಲ”

“ಹೌದು. ಎರಡೂ ಬಗೆಯ ಜನರಿದ್ದಾರೆ. ಕೆಲವರು ಅಂತರಂಗದಲ್ಲಿ ದೇವರನ್ನು ಹುಡುಕುತ್ತಿರುತ್ತಾರೆ. ಜೀವನದ ಅರ್ಥವನ್ನೂ ಹುಡುಕುತ್ತಿರುತ್ತಾರೆ. ಜೀವನ ಸಂಪೂರ್ಣ ಅರ್ಥಹೀನ. ಆದರದನ್ನು ಸಾಧ್ಯವಾದಷ್ಟು ಸುಸಹ್ಯವನ್ನಾಗಿ ಮಾಡಬೇಕು, ಗೌರವದಿಂದ ಬದುಕಬೇಕು ಮತ್ತು ಇತರರನ್ನು ಎಚ್ಚರಿಸಬೇಕೆಂಬ ಉದ್ದೇಶದಿಂದಲೂ ಕೆಲವರು ಬದುಕುತ್ತಿರುತ್ತಾರೆ. ಒಂದು ದೃಷ್ಟಿಯಲ್ಲಿ ಈ ಧ್ಯೇಯವಾದಿಗಳಿಗೆ ಯಾವುದಾದರೂ ದೇವರು ಸಿಕ್ಕಿರುತ್ತಾನೆ. ಕೆಲವರಿಗೆ ಈ ಧ್ಯೇಯವಾದವಿರುವದೇ ಇಲ್ಲ. ಅವರು ತಮ್ಮದೇ, ಕೆವಲ ತಮ್ಮದೇ ಜೀವನವನ್ನು ಸಾಗಿಸುತ್ತಿರುತ್ತಾರೆ. ಜಗತ್ತಿನಲ್ಲಿ ಏನೇನು ಲಭಿಸುತ್ತದೆಯೋ ಅದನ್ನೆಲ್ಲ ಪಡೆಯುತ್ತಿರುತ್ತಾರೆ. ಕೊನೆಗೊಂದು ದಿನ, ಒಂದು ಕ್ಷಣ ಒಂಟಿತನದ ಅಸಹಾಯಕತೆಯ ಮತ್ತು ನಿಷ್ಫಲತೆಯ ಅರಿವು ಅದೆಷ್ಟು ತೀವ್ರವಾಗಿ ಕಾಡುತ್ತದೆ ಎಂದರೆ, ಅವರಿಗೆ ಬದುಕುವುದೇ ಅಸಾಧ್ಯವಾಗಿ ಜೀವ ಕಳೆದುಕೊಳ್ಳುತ್ತಾರೆ”

ಬಾಳ ಮತ್ತು ಪುಟ್ಟಿಯ ವಿಷಯ ನಿನಗೆ ಗೊತ್ತಿರಬಹುದು. ಎಂಥ ಉತ್ಸಾಹವುಳ್ಳ ಮಕ್ಕಳಾಗಿದ್ದರು ಅವರು! ಅವರಿಗೆ ಯಾವುದಕ್ಕೂ ಕೊರತೆಯಿರಲಿಲ್ಲ. ಅವರಿಬ್ಬರದ್ದೂ ಅಸೂಯೆ ಮೂಡಿಸುವಂತಹ ಪರಿಸ್ಥಿತಿ! ಇಬ್ಬರೂ ರಸಭರಿತವಾಗಿ ಬದುಕುತ್ತಿದ್ದರು. ಒಬ್ಬನು ವಿದೇಶಕ್ಕೆ ಹೋಗಿ, ಕುಟುಂಬದಿಂದ ದೂರ ಹೋಗಿ, ಒಂಟಿಯಾದ, ಕೊನೆಗೆ ಜೀವ ತೊರೆದ. ಆನಂತರ ತಂದೆಗೆ ಪತ್ರ ಬರೆದ...

ಮತ್ತೊಬ್ಬಳು ತುಂಬಿದ ಮನೆಯಲ್ಲಿ ಜೀವ ಕೊಟ್ಟಳು. ಕೊನೆಯ ಪತ್ರದಲ್ಲಿರುವ ಅಸಹಾಯಕತೆ ಮತ್ತು ಒಂಟಿತನ ಜೀವ ಹಿಂಡುವಂತಹುದಾಗಿತ್ತು. ಆದರೆ ಸಾಮಾನ್ಯರಿಗೆ ಅರ್ಥವಾಗುವಂತಹದಲ್ಲ. ಅಮ್ಮ, ಸೋದರ-ಸೋದರಿ, ಗಂಡ, ಮಕ್ಕಳು, ಸಂಪತ್ತು, ಶಿಕ್ಷಣ, ರೂಪ, ಗೆಳೆಯರ ಬಳಗ ಎಲ್ಲವೂ ಇತ್ತು. ಹಾಗಾದರೆ ಈ ಒಂಟಿತನ ಏಕೆ? ಹಿಂದೆ ಉಳಿದವರನ್ನು ನಿರಂತರವಾಗಿ ಅಪರಾಧಿಗಳನ್ನಾಗಿ ಮಾಡಿ ಈ ಜೀವ ಹೊರಟುಹೋಯಿತು. ಏಕೆ?

“ನಾನು ಈ ಪ್ರಶ್ನೆಗಳನ್ನು ಎಷ್ಟೋ ವರುಷಗಳಿಂದ ಕೇಳುತ್ತ ಬಂದಿದ್ದೇನೆ. ನನಗೆ ಈಗ ಅನಿಸುವದೇನೆಂದರೆ, ಅವರ ಊರಲ್ಲಿ ದೇವರೂ ಇರಲಿಲ್ಲ, ದೇಗುಲವೂ ಇರಲಿಲ್ಲ. ಒಂದು ಕ್ಷಣ ತುಂಬಿದ ಕುಟುಂಬದಲ್ಲಿ ಈ ನಿರಾಧಾರತನದ ಭಾವನೆ ತೀವ್ರಗೊಂಡಿರಬೇಕು”

ಒಂದು ಕ್ಷಣದ ಪುರಸೊತ್ತು ನೀಡದೆ ಪ್ರಶ್ನೆ ಬಂತು: “ಹಾಗಾದರೆ ಜ್ಞಾನದೇವ ಏಕೆ ತೀರಿಕೊಂಡರು? ಅವರಂತೂ ದೇವರ ಹೊರತು ಬದುಕಿರಲೇ ಇಲ್ಲವಲ್ಲ?” ಅಷ್ಟೇ ವೇಗದಿಂದ ನಾನು ಉತ್ತರಿಸಿದೆ: “ಅವರ ದೇವರು ಮತ್ತು ದೇಗುಲ

ಅದೆಷ್ಟು ಬೆಳೆದು ದೊಡ್ಡವರಾದರೆಂದರೆ, ಆ ಚಿಕ್ಕ ದೇಹದೊಲಗೆ ಹಿಡಿಸುವದೇ ಅಸಾಧ್ಯವಾಯಿತು. ದೇಹದ ಬಂಧನ ಅವರಿಗೆ ಅಶಕ್ಯವೆನಿಸಿತು. ದೇಹದಲ್ಲಿ ಇದ್ದೇ ದೇವರಷ್ಟು ದೊಡ್ಡದಾಗುವದು ಸಾಧ್ಯವೇ ಇರಲಿಲ್ಲ. ಆದ್ದರಿಂದ ಅವರು ಹೋದರು”

ಇಬ್ಬರ ಸಂಭಾಷಣೆಯ ಸೂತ್ರ ತುಂಡಾಯಿತು. ನಾವಿಬ್ಬರೂ ನಮ್ಮ ನಮ್ಮದೇ ಯೋಚನೆಯಲ್ಲಿ ಸಿಲುಕಿಕೊಂಡೆವು. ನನ್ನ ಮನಸ್ಸು ಒಂದು ಒಗಟನ್ನು ಬಿಡಿಸುತ್ತಿತ್ತು.

ಸಂಭಾಷಣೆಯ ಆವೇಗದಲ್ಲಿ ಬಾಳ, ಪುಟ್ಟಿ ಮತ್ತು ಜ್ಞಾನದೇವ-ಇಂಥ ಸಂಪೂರ್ಣ ಭಿನ್ನವಾಗಿರುವ ಮನುಷ್ಯರು ಒಂದೇ ಕಡೆ ಪೋಣಿಸಲ್ಪಟ್ಟರು. ಎಲ್ಲರೂ ಇಪ್ಪತ್ತೈದರ ಒಳಗೆ ಪ್ರಾಣ ಬಿಟ್ಟಿದ್ದರು. ಇದಿಷ್ಟೇ ಅವರಲ್ಲಿ ಇರುವ ಸಾಮ್ಯವೇ? ಆ ಸಾಮ್ಯದ ಬೆನ್ನಿಗೆ ಅರಿವಿನ ತೀವ್ರತೆ ಮತ್ತು ಅರಿವು ಮೂಡಿದಾಕ್ಷಣ ಆ ರೀತಿ ಕೃತಿ ಮಾಡುವ ಅವಸರ, ಇದೂ ಇತ್ತಲ್ಲವೇ? ಮೂವರೂ ಓಡುತ್ತ ಹೋಗಿ ಸಾವನ್ನು ಅಪ್ಪಿಕೊಂಡಿದ್ದರು.

... ಮತ್ತು ನಾವು ಉಳಿದವರು? ನಮ್ಮೂರಲ್ಲೂ ದೇವರಿದ್ದಾನೆಯೇ ಎಂಬ ಯೋಚನೆಯನ್ನು ಎಂದಾದರೂ ಮಾಡಿದ್ದೇವೆಯೋ? ರಿಕ್ತವಾಗಿದ್ದೇವೆಯೋ, ತುಂಬಿದವರಾಗಿದ್ದೇವೆಯೋ ಎಂಬ ಪ್ರಶ್ನೆ ನಮ್ಮನ್ನು ಎಂದಾದರೂ ಕಾಡಿದೆಯೇ? ಹುಟ್ಟಿದಾಗಿನಿಂದಲೂ ಜೀವಂತವಾಗಿ ವ್ಯವಹರಿಸುತ್ತಿದ್ದೇವೆಯೋ- ಮೆಲ್ಲಗೆ ವಿಚಾರ ರಹಿತವಾದ ದಾರಿಯನ್ನು ತುಳಿಯುತ್ತಿದ್ದೇವೆ, ಸಾವು ಎದೆಗೆ ಬಂದು ಅಪ್ಪಳಿಸುವವರೆಗೆ 'ಏನಾಗುತ್ತಿದೆ ನಿನಗೆ?' ನನ್ನ ನಿಟ್ಟುಸಿರು ಕೇಳಿ ಅವಳು ಚಿಂತೆಯಿಂದ ಕೇಳಿದಳು. ನನ್ನ ಅನಂತ ರಿಕ್ತತನದಿಂದ ಉತ್ತರ ಹೊರಬಿತ್ತು: “ಏನೂ ಇಲ್ಲ. ಖಂಡಿತವಾಗಿಯೂ ಏನೂ ಇಲ್ಲ”

(ಹೊಸತು)

ಉಪದೇಶಿ ಚೌರಪ್ಪ

ಮೂಲ : ವಿಲಿಯಂ ಸಾಮರಸೆಟ್ ಮಾಮ್
ಕನ್ನಡಕ್ಕೆ : ಎಫ್. ಎಮ್. ನಂದಗಾವ್

ಸುಮಾರು ಮೂವತ್ತು ವರ್ಷಗಳ ಹಿಂದಿನ ಮಾತು. ಆ ದಿನ ಮಧ್ಯಾಹ್ನದ ಇಳಿಹೊತ್ತು. ಮಗುವಿನ ನಾಮಕರಣದ ಕಾರ್ಯಕ್ರಮವಿತ್ತು. ನಾಮಕರಣದ ವಿಧಿವಿಧಾನಗಳು ಮುಗಿದು, ಮಗುವಿನ ತಂದೆ ತಾಯಿ ಮತ್ತು ಸಂಬಂಧಿಕರು ಮನೆಗೆ ತೆರಳಿದ್ದರು. ಸುಮಾರು ಸಮಯವಾಗಿದ್ದರೂ, ಉಪದೇಶಿ ಚೌರಪ್ಪ ಇನ್ನೂ ತಾನು ತೊಟ್ಟ ಉಪದೇಶಿ ನಿಲುವಂಗಿಯನ್ನು ಕಳೆದಿರಲಿಲ್ಲ. ಆ ನಿಲುವಂಗಿ ರೇಷ್ಮೆಯ ನುಣುಪು, ಒಯ್ಯಾರ ಹೊಂದಿರದಿದ್ದರೂ ಅದಕ್ಕೆ ತನ್ನದೇ ಆದ ಗಾಂಭೀರ್ಯ ಇದೆ. ಇಗರ್ಜಿಗೆ ಬಂದವರನ್ನು ಅವರವರ ಸ್ಥಾನಗಳಲ್ಲಿ ಕೂಡಿಸುವುದು, ಕೀರ್ತನೆ ಹಾಡುಗಳನ್ನು ಹಾಡುವ ಗಾನ ವೃಂದವನ್ನು ಸಜ್ಜುಗೊಳಿಸುವುದು, ಸಂಭ್ರಮದ ಮೆರವಣಿಗೆಯಲ್ಲಿ ಕೈಯಲ್ಲಿ ದಂಡ ಹಿಡಿದುಕೊಂಡು ಮುಂಚೂಣಿಯಲ್ಲಿರುವುದು ಮೊದಲಾದವು ಅವನ ಸ್ಥಾನಬಲದ ಗೌರವದ ಕೆಲಸಗಳಾಗಿದ್ದವು. ಪಾಡುಪೂಜೆಯ ಸಂದರ್ಭದಲ್ಲಿ ಪೀಠದ ಹತ್ತಿರ ಪೀಠ ಬಾಲಕರು ಪಾದ್ರಿಗೆ ಸಹಕರಿಸುತ್ತಿದ್ದರೆ, ಉಪದೇಶಿ ಕಾಣಿಕೆ ಸಂಗ್ರಹಿಸುತ್ತಿದ್ದ. ಇವೆಲ್ಲವೂ ಉಪದೇಶಿಯ ಜವಾಬ್ದಾರಿಗಳು ಹೌದು. ಹೀಗಾಗಿ ಉಪದೇಶಿ ನಿಲುವಂಗಿಯನ್ನು ಜತನದಿಂದ ಇಡುವುದರಲ್ಲಿ ಚೌರಪ್ಪ ಖುಷಿ ಅನುಭವಿಸುತ್ತಿದ್ದ. ಉಳಿದಂತೆ ಇಗರ್ಜಿಯ ಹೊರಗೆ ವಾರ್ಷಿಕ ಮನೆ ವಂತಿಗೆ ಸಂಗ್ರಹಣೆಯೂ ಅವನದೇ ಕೆಲಸ. ಸಂತ ಪೇತ್ರರ ಹೆಸರಿನ ನಗರದ ಈ ಪ್ರತಿಷ್ಠಿತ ಇಗರ್ಜಿ ಕಟ್ಟಡದ ಭವ್ಯತೆ ಮತ್ತು ಗಾಂಭೀರ್ಯತೆಗೆ ಮಾರುಹೋಗುತ್ತಿದ್ದ ಕುಲೀನ ಜನ, ಅಲ್ಲಿಯೇ ತಮ್ಮ ಮಕ್ಕಳ ನಾಮಕರಣ, ಮದುವೆ ಮತ್ತು ಸಂಬಂಧಿಕರ ಸಾವಿನ ಪೂಜೆಗಳನ್ನು ನಡೆಸಲು ಇಷ್ಟಪಡುತ್ತಿದ್ದರು. ಆಗ ಉಪದೇಶಿ ಚೌರಪ್ಪನ ಪಾರುಪತ್ಯೆಯು ಗಮನ ಸೆಳೆಯುತ್ತಿತ್ತು. ನಿಲುವಂಗಿ ಕಳಚಿ ಮನೆಗೆ ಹೋದಾಗ, ತನು ಅದನ್ನು ಸರಿಯಾಗಿ ತೊಟ್ಟಿದ್ದೇನೋ ಇಲ್ಲವೋ? ಎಂಬ ಅನುಮಾನ ಅವನನ್ನು ಕಾಡುತ್ತಿತ್ತು. ಉಪದೇಶಿ ಚೌರಪ್ಪ ತೊಟ್ಟಿರುವ ನಿಲುವಂಗಿ ಅವನಲ್ಲಿರುವ ಹೊಸ ನಿಲುವಂಗಿಗಳಲ್ಲಿಯೇ ತೀರ ಹೊಸದು. ಚೌರಪ್ಪ,

ತನ್ನ ಉಪದೇಶಿ ನಿಲುವಂಗಿಗಳನ್ನು ತಾನೇ ಖುದ್ದಾಗಿ ಜತನದಿಂದ ಒಗೆದು, ಮಡಿಮಾಡಿ ಇಸ್ತ್ರೀ ಮಾಡಿಟ್ಟುಕೊಳ್ಳುತ್ತಿದ್ದ. ಆತ, ಕಳೆದ ಹದಿನಾರು ವರ್ಷಗಳಿಂದ ಈ ಇಗರ್ಜಿಯಲ್ಲಿ ಉಪದೇಶಿಯಾಗಿ ಕಾರ್ಯನಿರ್ವಹಿಸುತ್ತಿದ್ದಾನೆ. ಹಳೆಯದಾದ ಉಪದೇಶಿ ನಿಲುವಂಗಿಗಳನ್ನು ಬಿಸಾಡಲು ಮನಸ್ಸಾಗದೇ, ಚೌರಪ್ಪ ಅವನ್ನೆಲ್ಲಾ ನೀಟಾಗಿ ಒಗೆದು ಮಡಿಮಾಡಿ ಇಟ್ಟಿದ್ದಾನೆ. ಕಂದುಬಣ್ಣದ ಕಾಗದದ ಪೊಟ್ಟಣದಲ್ಲಿರುವ ಅವು, ಅವನ ಕಪಾಟನ ಕೆಳಗಿನ ಖಾನೆಯಲ್ಲಿ ಬೆಚ್ಚಗೆ ಕುಳಿತಿವೆ.

ಸಂಗಮವರಿ ಕಲ್ಲಿನ ತೀರ್ಥದ ಬಟ್ಟಲನ್ನು ಮರದ ಮುಚ್ಚಳದಿಂದ ಮುಚ್ಚಿದ ಉಪದೇಶಿ ಚೌರಪ್ಪ ಅಜ್ಜಿ ಕೂಡುವುದಕ್ಕಾಗಿ ಪೀಠದ ಹತ್ತಿರ ತಂದಿರಿಸಿದ್ದ ಕುರ್ಚಿಯನ್ನು ಅದರ ಸ್ವಸ್ಥಾನದಲ್ಲಿ ಇರಿಸಿದ. ಗಾನವೃಂದ ಬಳಿಇದ್ದ ವಾದ್ಯಗಳನ್ನು ಅವು ಇರಬೇಕಾದ ಜಾಗದಲ್ಲಿ ಒಪ್ಪವಾಗಿ ಜೋಡಿಸಿಟ್ಟ. ಪೂಜಾ ಪೀಠದಲ್ಲಿರುವ ಎಲ್ಲ ವಸ್ತುಗಳನ್ನು ಅವುಗಳ ಖಾನೆಗಳಲ್ಲಿ ಇರಿಸಿದ. ಬೆಂಚಿನಲ್ಲಿ ಇರಿಸಿದ್ದ ಕೀರ್ತನೆಯ ಹಾಡುಗಳ ಪುಸ್ತಕಗಳನ್ನು ಕೂಡಿಸಿ ಒಂದು ಕಡೆ ಜೋಡಿಸಿಟ್ಟ.

ನಂತರ ಅವನು, ಪೀಠದ ಪಕ್ಕದಲ್ಲಿದ್ದ ಪೂಜಾ ವಸ್ತ್ರ ಕೊಠಡಿ ಸೇರಿದ್ದ ಪಾದ್ರಿ ಪೂಜಾವಸ್ತ್ರವನ್ನು ಕಳಚಿ ಹೊರಬರುವುದನ್ನು ಕಾಯುತ್ತ ನಿಂತಿದ್ದ. ಇಗರ್ಜಿಯ ಬಾಗಿಲನ್ನು ಮುಚ್ಚಿ, ತನ್ನ ದೈನಂದಿನ ಜವಬ್ದಾರಿ ಮುಗಿಸಿ ಅವನು ಮನೆಗೆ ಹೊರಡಬೇಕಿತ್ತು. ಅದೋ, ಪಾದ್ರಿ ಪೂಜಾವಸ್ತ್ರ ಕೊಠಡಿಯಿಂದ ಹೊರಗೆ ಬಂದ. ಮೂಡಲ ಭಾಗದಿಂದ ಪೀಠದ ಮುಂದಿನ ಪ್ರಾರ್ಥನೆಗಾಗಿ ಮೊಣಕಾಲೂರುವ ಕಟ್ಟಿಯಿಂದ ಕೆಳಗಿಳಿದು, ಬೆಂಚುಗಳ ಸಂದಿನಿಂದ ಅವನತ್ತಲೇ ಬರುತ್ತಿದ್ದ. ಆದರೆ, ಆತ ಇನ್ನೂ ತನ್ನ ಪೂಜಾ ನಿಲುವಂಗಿಯನ್ನು ಕಳಚದೇ ಹಾಗೇ ಹೊರಗೆ ಬಂದಿದ್ದ. 'ಏನಾಗಿದೆ ಈ ಸ್ವಾಮಿಗೆ? ನನಗೀಗ ಟೀ ಕುಡಿಯುವ ಸಮಯ ಎಂಬುದು ಈ ಸ್ವಾಮಿಗೆ ಗೊತ್ತಿಲ್ಲವೇ' ಎಂದು ಸ್ವಗತವಾಗಿ ಆಡಿಕೊಂಡ ಉಪದೇಶಿ ಚೌರಪ್ಪ.

ಈ ಪಾದ್ರಿ ಹೊಸಬ. ತೀರ ಇತ್ತೀಚೆಗೆ ಈ ಇಗರ್ಜಿಗೆ ವರ್ಗವಾಗಿ ಬಂದಿದ್ದಾನೆ. ಕೆಂಪು ಮೊಗದ, ಮೂವತ್ತರ ಆಸುಪಾಸಿನಲ್ಲಿರುವ ಈ ಪಾದ್ರಿ ತುಂಬಾ ಉತ್ಸಾಹದಲ್ಲಿದ್ದಾನೆ. ಆದರೆ, ಯಾಕೋ ಉಪದೇಶಿ ಚೌರಪ್ಪನಿಗೆ ಹಿಂದಿನ ಪಾದ್ರಿಯ ನೆನಪು ಸದಾ ಕಾಡುತ್ತಿತ್ತು. ಹಳೆಯ ಕಾಲಕ್ಕೆ ಸೇರಿದ್ದ ಹಿಂದಿದ್ದ ಪಾದ್ರಿ ಕಂಚಿನ ಕಂಠದಲ್ಲಿ ನಿಧಾನವಾಗಿ ಪ್ರಸಂಗ ಮಾಡುತ್ತಿದ್ದ. ಶ್ರೀಮಂತ ಭಕ್ತರ ಒಡನಾಟ ಹೊಂದಿದ್ದ ಆತ, ಅವರ ಮನೆಗೆ ಹೋಗಿ ಊಟ ಮಾಡಿಕೊಂಡು ಬರುತ್ತಿದ್ದ. ಇಗರ್ಜಿಯಲ್ಲಿನ ವ್ಯವಸ್ಥೆಯ ಬಗ್ಗೆ ಅವನಿಗೆ ಮೆಚ್ಚುಗೆ ಇತ್ತು. ಆತ ಎಂದೂ ರಂಪ ಮಾಡಿರಲಿಲ್ಲ. ಇಂದಿನ ಈ ಪಾದ್ರಿಯಂತೆ, ಹಿಂದಿದ್ದ ಪಾದ್ರಿ ಪ್ರತಿಯೊಂದಕ್ಕೂ

ಮೂಗು ತೂರಿಸುತ್ತಿರಲಿಲ್ಲ, ಪೈಸೆ ಪೈಸೆ ಲೆಕ್ಕ ಹಾಕುತ್ತಿರಲಿಲ್ಲ. ಇಷ್ಟಾದರೂ ಉಪದೇಶಿ ಚೌರಪ್ಪ ಇನ್ನೂ ತಾಳ್ಮೆಯಿಂದಲೇ ಇದ್ದ.

ಸಂತ ಪೇತ್ರರ ಹೆಸರಿನ ಈ ಇಗರ್ಜಿ ಊರಿನ ಒಂದು ದೊಡ್ಡ ಹೆಗ್ಗುರುತು. ಇದು ಊರಿನ ಪ್ರತಿಷ್ಠಿತ ಇಗರ್ಜಿ. ಕ್ರೈಸ್ತ ಕುಟುಂಬಗಳಿಗೆ ಈ ಇಗರ್ಜಿಯ ವ್ಯಾಪ್ತಿಗೆ ಸೇರುವುದು ಹೆಮ್ಮೆಯ ಸಂಗತಿಯಾಗಿತ್ತು. ಈ ಇಗರ್ಜಿಗೆ ಸೇರಿದವರು ಎಂದರೆ ಅವರ ಪರಿವಾರದಲ್ಲಿ, ಸಂಬಂಧಿಕರಲ್ಲಿ ಅವರಿಗೆ ವಿಶೇಷ ಗೌರವ ಪ್ರಾಪ್ತವಾಗುತ್ತಿತ್ತು. ಈ ಇಗರ್ಜಿಯ ವ್ಯಾಪ್ತಿಯ ಜನರೂ ಸೌಜನ್ಯವಂತರು. ಹೊಸದಾಗಿ ಬಂದ ಪಾದ್ರಿ, ಈ ಇಗರ್ಜಿಯ ವ್ಯಾಪ್ತಿಯ ಭಕ್ತ ಜನರೊಂದಿಗೆ ವಿವೇಕದಿಂದ ವ್ಯವಹರಿಸಬೇಕಿದೆ,

‘ಈಗೇನು ಅಂಥ ಗಡಿಬಿಡಿ ಏನಿಲ್ಲ. ಸ್ವಲ್ಪ ಸಮಯ ಕಳೆದರೆ ಸಾಕು ಅವನೇ ಎಲ್ಲವನ್ನೂ ಕಲಿತುಕೊಳ್ಳುತ್ತಾನೆ.’ ಎಂದುಕೊಂಡ ಉಪದೇಶಿ ಚೌರಪ್ಪ.

ಬೆಂಚುಗಳ ಸಂದಿನಿಂದ ನಡೆದು ಉಪದೇಶಿ ಚೌರಪ್ಪನ ಹತ್ತಿರ ಬಂದ ಹೊಸ ಪಾದ್ರಿ, ತನ್ನಮಾತು ಕೇಳಬಹುದು ಎಂಬ ಭರವಸೆ ಮೂಡಿದ ಮೇಲೆ ಮೆಲು ಧ್ವನಿಯಲ್ಲಿ ಉಸುರಿದ.

“ಚೌರಪ್ಪ...ಒಂದು ನಿಮಿಷ ನನ್ನ ಕೊಠಡಿಗೆ ಬರುವೆಯಾ? ನಿನ್ನೊಂದಿಗೆ ಮಾತನಾಡಬೇಕಾಗಿದೆ”

“ಸರಿ ಸ್ವಾಮಿ”

ನಿಧಾನವಾಗಿ ಪಾದ್ರಿ ತನ್ನ ಕೊಠಡಿಯತ್ತ ಮುಖ ಮಾಡಿದ. ಇಬ್ಬರೂ ಒಬ್ಬರ ಹಿಂದೆ ಒಬ್ಬರು ಸಾಗಿದರು.

“ಇಂದಿನ ನಾಮಕರಣ ಕಾರ್ಯಕ್ರಮ ತುಂಬಾ ಚೆನ್ನಾಗಿ ನಡೆಯಿತು. ಮತ್ತೆ ಆ ಮಗು ನೀವು ತೋಳಿನಲ್ಲಿ ಇರಿಸಿಕೊಳ್ಳುತ್ತಿದ್ದಂತೆ ಅಳು ನಿಲ್ಲಿಸಿತು”

“ಹೌದು, ನಾನು ಅದನ್ನು ಹತ್ತಾರು ಸಾರಿ ಗಮನಿಸಿದ್ದೇನೆ” ಮುಗುಳ್ಳಗೆ ಬೀರಿದ ಪಾದ್ರಿ. “ಮತ್ತೆ ಪುಟಾಣಿ ಮಕ್ಕಳನ್ನು ಎತ್ತಿಕೊಂಡು ಹಿಡಿಯುವಲ್ಲಿ ನನಗೂ ಸಾಕಷ್ಟು ರೂಢಿಯಾಗಿದೆ”

ರಚ್ಚೆ ಹಿಡಿಯುತ್ತಿದ್ದ ಮಕ್ಕಳು ಈ ಪಾದ್ರಿಯ ತೋಳ ಮಡಿಲು ಸೇರುತ್ತಿದ್ದಂತೆ ಸುಮ್ಮನಾಗುತ್ತಿದ್ದುದು ಅವನಲ್ಲಿ ಹೆಮ್ಮೆ ಮೂಡಿಸುತ್ತಿತ್ತು. ಅವನ ನಿಲುವಂಗಿಯ ತೋಳಿನ ಮಡಿಲಲ್ಲಿ ಅಳು ನಿಲ್ಲಿಸುತ್ತಿದ್ದ ಮಕ್ಕಳನ್ನು ಕಂಡು, ತಾಯಂದಿರು, ದಾದಿಯರು ಅಚ್ಚರಿ ಪಡುತ್ತಿದ್ದರು. ಪಾದ್ರಿಗೆ ಅವನ ಈ ವಿಶೇಷ ಪ್ರತಿಭೆಯ ಬಗ್ಗೆ ಮೆಚ್ಚುಗೆಯ ಮಾತುಗಳನ್ನಾಡಿದ್ದು ಸಂತಸ ಮೂಡಿಸಿದೆ ಎಂಬುದು ಉಪದೇಶಿ

ಚೌರಪ್ಪನಿಗೆ ಅರಿವಾಯಿತು. ಪಾದ್ರಿಯ ಹಿಂದೆಯೇ ನಡೆದ ಉಪದೇಶಿ ಚೌರಪ್ಪ, ಪಾದ್ರಿಯ ಕೊಠಡಿಯನ್ನು ಪ್ರವೇಶಿಸಿದ. ಆದರೆ, ಆ ಕೊಠಡಿಯಲ್ಲಿ ಆಗಲೇ ಇಬ್ಬರು ಇಗರ್ಜಿಯ ಪಾಲನಾ ಸಮಿತಿಯ ಸದಸ್ಯರು ಇದ್ದುದನ್ನು ಕಂಡು ಚೌರಪ್ಪ ವಿಚಿಲಿತಗೊಂಡ. ಅವರು ಆ ಕೊಠಡಿಗೆ ಹೋಗಿದ್ದು ಅವನ ಗಮನಕ್ಕೆ ಬಂದಿರಲಿಲ್ಲ. ಅವರು ವಂದಿಸುವವರಂತೆ ತಲೆ ಬಾಗಿರಿದರು.

“ನಮಸ್ಕಾರ ಸ್ವಾಮಿ” ಉಪದೇಶಿ ಚೌರಪ್ಪ ಅವರಿಗೆ ವಂದಿಸಿದ.

ಅವರಿಬ್ಬರೂ ಹಿರಿಯರು. ಉಪದೇಶಿ ಚೌರಪ್ಪ ಈ ಇಗರ್ಜಿಯ ಉಪದೇಶಿ ಆದಾಗಿನಿಂದಲೂ, ಅವರೂ ಈ ಇಗರ್ಜಿಯ ಪಾಲನಾ ಸಮಿತಿಯ ಸದಸ್ಯರಾಗಿರುವರು. ಅವರಿಬ್ಬರು, ಹಿಂದಿನ ಪಾದ್ರಿ ಕೆಲವು ವರ್ಷಗಳ ಹಿಂದೆ ಇಟಲಿಯಿಂದ ತರಿಸಿದ್ದ ಸುಂದರವಾದ ಊಟದ ಮೇಜಿನ ಮುಂದೆ ಕುರ್ಚಿಯಲ್ಲಿ ಕುಳಿತಿದ್ದರು. ಹೊಸ ಪಾದ್ರಿ ಅವರಿಬ್ಬರ ನಡುವಿನ ಕುರ್ಚಿಯಲ್ಲಿ ಕುಳಿತರು. ಟೇಬಲ್ಲಿನ ಆಚೆ ಅವರು ಕುಳಿತಿದ್ದರೆ, ಅವರ ಎದುರಿನಲ್ಲಿ ಮುಖಾಮುಖಿಯಾಗಿ ಉಪದೇಶಿ ಚೌರಪ್ಪ ನಿಂತಿದ್ದ. ‘ಏನು ಎಡವಟ್ಟಾಗಿರಬೇಕು’ ಎಂದು ಆತ ಯೋಚಿಸತೊಡಗಿದ. ಈ ಹಿಂದೆ ಹಾರ್ಮೋನಿಯಂ (ಪೇಟಿ) ಬಾರಿಸುತ್ತಿದ್ದ ಗಾನ ವೃಂದದ ಸದಸ್ಯನೊಬ್ಬ ಮಾಡಿದ ಅವಾಂತರವನ್ನು ಮುಚ್ಚಿಹಾಕಲು ಎಷ್ಟೊಂದು ಕಷ್ಟಪಡಬೇಕಾಗುತ್ತಿತ್ತು. ಪ್ರತಿಷ್ಠಿತ ಸಂತ ಪೇತ್ರರ ಇಗರ್ಜಿಯಲ್ಲಿ ಹಗರಣಗಳು ನಡೆಯುತ್ತವೆ ಎಂದರೆ. . . ಅದು ಇಗರ್ಜಿಯ ಗೌರವಕ್ಕೆ ಕುಂದುಂಟಾಗುವ ಸಂಗತಿ. ಕೆಂಪು ಮೊಗದ ಇಗರ್ಜಿಯ ಹೊಸ ಪಾದ್ರಿಯ ಮುಖ ಕರುಣೆಯಿಲ್ಲದ ದೃಢನಿಶ್ಚಯದ ಭವ ಹೊಂದಿದ್ದರೆ, ಇಗರ್ಜಿಯ ಪಾಲನಾ ಸಮಿತಿ ಸದಸ್ಯರು ಗೊಂದಲದಲ್ಲಿ ಸಿಲುಕಿದಂತಿದ್ದರು.

“ಹೊಸ ಪಾದ್ರಿ, ಮೇಲಿಂದ ಮೇಲೆ ತಪ್ಪು ಗುರುತಿಸಿ ಅವರನ್ನು ಖಂಡಿಸುತ್ತಿರಬೇಕು. ಅವರನ್ನು ಒಲ್ಲದ ಕೆಲಸಕ್ಕೆ ತಳ್ಳಿ ಮೋಜು ನೋಡಿರಬೇಕು. ನಿಜವಾಗಿಯೂ ಹಾಗೇ ಏನೋ ಆಗಿರಬೇಕು” ಎಂದು ಅಂದುಕೊಂಡ ಉಪದೇಶಿ ಚೌರಪ್ಪ. ಆದರೆ ಈ ಭಾವ ಅವನ ಮುಖದಲ್ಲಿ ಒಡಮೂಡಲಿಲ್ಲ. ಆತ ಗೌರವಿಸುವವಂತೆ ನಿಂತಿದ್ದನೇ ಹೊರತು ದೈನ್ಯನಾಗಿ ನಿಂತಿರಲಿಲ್ಲ.

ಇಗರ್ಜಿಯ ಸೇವೆಗೆ ಸೇರುವ ಮೊದಲು ಆತ ಕೆಲವು ಶ್ರೀಮಂತರ ಮನೆಗಳಲ್ಲಿ ಕೆಲಸ ಮಾಡಿದ್ದ. ಒಳ್ಳೆಯ ನಡವಳಿಯವ ಎಂದು ಹೆಸರು ಗಳಿಸಿದ್ದ. ಶ್ರೀಮಂತ ವ್ಯಾಪಾರಿಯೊಬ್ಬನ ಮನೆಯೊಂದರಲ್ಲಿ ಸೇವಕನೆಂದು ಕೆಲಸ ಆರಂಭಿಸಿದ ಆತ, ಅಲ್ಲ ಸಮಯದಲ್ಲಿಯೇ ನಾಲ್ಕನೇ ದರ್ಜೆಯ ಚಾಕರನ ಹುದ್ದೆಯಿಂದ ಒಂದನೇ

ದರ್ಜೆಯ ಚಾಕರನ ಹುದ್ದೆಗೆ ಬಡ್ಡಿ ಪಡೆದಿದ್ದ. ಒಂದು ವರ್ಷಕಾಲ ಶ್ರೀಮಂತ ವಿಧವೆಯ ಮನೆಯಲ್ಲಿ ಅಡುಗೆ ಭಟ್ಟನಾಗಿ ಕೆಲಸ ನಿರ್ವಹಿಸಿದ್ದ. ಉಪದೇಶಿ ಎಂದು ನಗರದ ಪ್ರತಿಷ್ಠಿತ ಈ ಸಂತ ಪೇತ್ರರ ಹೆಸರಿನ ಚರ್ಚ್ ಸೇವೆಗೆ ಸೇರುವ ಮುಂಚೆ ಆತ ನಿವೃತ್ತ ರಾಯಭಾರಿಯೊಬ್ಬರ ಮನೆಯಲ್ಲಿ ಮುಖ್ಯ ಅಡುಗೆ ಭಟ್ಟನಾಗಿ ಕೆಲಸ ಮಾಡುತ್ತಿದ್ದ. ಅಲ್ಲಿ ಅವನಿಗೆ ಇಬ್ಬರು ಸಹಾಯಕರಿದ್ದರು. ಸಪೂರ ದೇಹದ ಎತ್ತರದ ಘನಗಂಭೀರ ನಿಲುವಿನ ಆತ ಗೌರವಾನ್ವಿತ ಕುಟುಂಬಕ್ಕೆ ಸೇರಿದವನಂತೆ ಕಾಣುತ್ತಿದ್ದ. ಆತ ದೊರೆಯಂತೆ ಅಲ್ಲದಿದ್ದರೂ ಹಳೆಯ ಕಾಲದ ನಾಟಕ ಕಂಪನಿಯಲ್ಲಿ ದೊರೆಯ ಪಾತ್ರ ಮಾಡುವ ಪರಿಣತ ನಟನಂತೆ ಕಾಣುತ್ತಿದ್ದುದಂತೂ ನಿಜ.

ಆತ ದೃಢವಾದ ನಿಲುವಿನ ವಿವೇಕಿ ಮತ್ತು ಸ್ವಯಂ ಭರವಸೆಯ ವ್ಯಕ್ತಿಯಾಗಿದ್ದ. ಅವನ ನಡವಳಿಕೆ ತಪ್ಪು ಹೊರಿಸಲಾರದಂತಿತ್ತು. ಪಾದ್ರಿ ಮಾತನಾಡಲು ಆರಂಭಿಸಿದ.

“ಚೌರಪ್ಪ, ನಾನು ಅಪ್ರಿಯವಾದ ಮಾತೊಂದನ್ನು ನಿನಗೆ ಹೇಳಬೇಕಿದೆ. ನೀನು ಬಹಳ ವರ್ಷಗಳಿಂದ ಇಲ್ಲಿ ಕೆಲಸ ಮಾಡುತ್ತಿರುವೆ. ಪ್ರತಿಯೊಬ್ಬರ ಮೆಚ್ಚುಗೆಗೆ ಪಾತ್ರವಾಗುವಂತೆ ನೀನು ಕೆಲಸ ನಿರ್ವಹಿಸಿದ್ದರ ಬಗ್ಗೆ ಎರಡು ಮಾತಿಲ್ಲ. ಎಲ್ಲರೂ ಈ ಮಾತನ್ನು ಒಪ್ಪುತ್ತಾರೆ”

ಅಲ್ಲಿ ಕುಳಿತಿದ್ದ ಇಗರ್ಜಿಯ ಪಾಲನಾ ಸಭೆಯ ಸದಸ್ಯರಿಬ್ಬರೂ ಪಾದ್ರಿಯ ಮಾತನ್ನು ಸಮ್ಮತಿಸುವಂತೆ ತಲೆದೂಗಿದರು.

“ಆದರೆ, ಈಚೆಗೆ ಒಂದು ದಿನ ಒಂದು ಅಸಹಜ ಸಂಗತಿಯೊಂದು ನನ್ನ ಗಮನಕ್ಕೆ ಬಂದಿದೆ. ಅದನ್ನು ಇಗರ್ಜಿಯ ಪಾಲನಾ ಸದಸ್ಯರ ಗಮನಕ್ಕೆ ತರುವುದು ನನ್ನ ಕರ್ತವ್ಯ ಎಂದುಕೊಂಡಿದ್ದೇನೆ. ಒಂದು ಸೋಜಿಗದ ಸಂಗತಿಯೊಂದನ್ನು ಪತ್ತೆ ಮಾಡಿರುವೆ. ಅದು, ನಿನಗೆ ಓದು ಬರಹ ಗೊತ್ತಿಲ್ಲವಂತೆ!”

ಉಪದೇಶಿಯ ಮುಖದಲ್ಲಿ ತೊಡಕಿನಲ್ಲಿ ಸಿಕ್ಕಂಥ ಯಾವ ಭಾವವೂ ಮೂಡಲಿಲ್ಲ.

“ಸ್ವಾಮಿ, ಹಿಂದಿದ್ದ ಪಾದ್ರಿಗೆ ಈ ವಿಷಯ ತಿಳಿದಿತ್ತು” ಎಂದ ಉಪದೇಶಿ, “ಅದರಿಂದ ಅಂಥ ವ್ಯತ್ಯಾಸವೇನೂ ಆಗದು” ಎಂದು ಹೇಳುತ್ತಿದ್ದ ಅವರು, “ಆಸಕ್ತಿಯಿಂದ ಕಲಿಯುವುದು ಎಂದರೆ, ಜಗತ್ತಿನಲ್ಲಿ ಅದೊಂದು ದಡ್ಡ ವ್ಯವಹಾರ ಎಂದೂ ಹೇಳುತ್ತಿದ್ದರು”

“ನನಗೆ ಇದೊಂದೆರಗೂ ಈ ವಿಷಯ ಗೊತ್ತೇ ಇರಲಿಲ್ಲ!” ಎಂದು ಒಬ್ಬ ಪಾಲನಾ ಸದಸ್ಯ ಉದ್ಗಾರ ತೆಗೆದ.

“ನೀನೇನು ಹೇಳುವುದು? ಕಳೆದ ೧೬ ವರ್ಷಗಳಿಂದ ಈ ಇಗರ್ಜಿಯಲ್ಲಿ

ಕೆಲಸ ಮಾಡುತ್ತಿರುವೆ. ಆದರೆ, ಓದಲು ಬರೆಯಲು ಕಲಿತಿಲ್ಲ ಎಂದರೆ ಏನು?”

“ಸ್ವಾಮಿ, ನಾನು ನನ್ನ ಹನ್ನೆರಡನೇ ವಯಸ್ಸಿನಲ್ಲಿಯೇ ಕೆಲಸಕ್ಕೆ ಸೇರಿದೆ. ಒಂದೊಮ್ಮೆ ಅಡುಗೆ ಭಟ್ಟನೊಬ್ಬ ನನಗೆ ಅಕ್ಷರಾಭ್ಯಾಸ ಮಾಡಿಸಲು ನೋಡಿದ. ಆದರೆ ನನ್ನಲ್ಲಿ ಕಲಿಯುವ ಜಾಣ್ಮೆ ಇದ್ದಂತಿರಲಿಲ್ಲ. ಜೊತೆಗೆ ಒಂದಲ್ಲ ಒಂದು ಕಾರಣದಿಂದ ನನಗೆ ಕಲಿಯಲು ಸಮಯವೇ ಸಿಗುತ್ತಿರಲಿಲ್ಲ. ನನಗೆ ಅದು, ಎಂದೂ ಅಗತ್ಯವು ಎನ್ನಿಸಲಿಲ್ಲ. ಕಲಿತ ಎಷ್ಟೋ ಮಂದಿ ಅಗತ್ಯವಾಗಿ ಮಾಡಬೇಕಾದ ಕೆಲಸವನ್ನು ಬಿಟ್ಟು ಓದುತ್ತ ಕಾಲಹರಣ ಮಾಡುವುದನ್ನು ನೋಡಿದ್ದೇನೆ”

“ನಿನಗೆ ಸುದ್ದಿ, ಸಮಾಚಾರ ತಿಳಿದುಕೊಳ್ಳಬೇಕೆಂಬ ಆಸಕ್ತಿ ಇಲ್ಲವೇ? ಇದೊಂದೆರಗೂ ನೀನು ಪತ್ರ ಬರೆಯುವ ಪ್ರಮೇಯವೂ ಬರಲಿಲ್ಲವೇ?” ಇನ್ನೊಬ್ಬ ಇಗರ್ಜಿಯ ಪಾಲನಾ ಸಮಿತಿ ಸದಸ್ಯ ಪ್ರಶ್ನಿಸಿದ.

“ಇಲ್ಲ ಸ್ವಾಮಿ... ನಾನು ಹೇಗಾದರೂ ಸಂಭಾಳಿಸಬಲ್ಲೆ. ತೀರ ಇತ್ತೀಚೆಗೆ ಎಲ್ಲಾ ಪತ್ರಿಕೆಗಳಲ್ಲಿ ಚಿತ್ರಗಳೇ ತುಂಬಿರುತ್ತವೆ. ಅವುಗಳನ್ನು ನೋಡಿ, ಏನು ಸುದ್ದಿ ಎಂಬುದು ನನಗೆ ತಿಳಿಯುತ್ತದೆ. ನನ್ನ ಹೆಂಡತಿ ಜಾಣೆ, ನಾನು ಪತ್ರ ಬರೆಯಬೇಕಿದ್ದರೆ, ಅವಳೇ ಬರೆದು ಕೊಡುತ್ತಾಳೆ. ಅಲ್ಲದೇ, ನಾನೇನು ಹೊಸ ಕುದುರೆಯ ಮಾಹಿತಿ ತಿಳಿದು, ಅದರ ಬಾಲಕ್ಕೆ ಪಂಥ ಕಟ್ಟುವ ಚಟದ ಮನುಷ್ಯನೂ ಅಲ್ಲ”

ಆಗ ಇಬ್ಬರು ಇಗರ್ಜಿಯ ಪಾಲನಾ ಸಮಿತಿ ಸದಸ್ಯರು ಪಾದ್ರಿಯತ್ತ ಕಳವಳದ ನೋಟ ಬೀರಿದರು. ನಂತರ ಅವರು ಟೀಬಲ್ ಕೆಳಗೆ ತಮ್ಮ ದೃಷ್ಟಿ ನೆಟ್ಟರು.

“ಸರಿ, ಚೌರಪ್ಪ, ಈ ಯಜಮಾನರೊಂದಿಗೆ ಈ ಸಂಬಂಧ ಮಾತುಕತೆ ನಡೆಸಿರುವೆ. ಇಂಥವರನ್ನು ಇಟ್ಟುಕೊಂಡು ಇಗರ್ಜಿಯ ಕೆಲಸ ಕಾರ್ಯಗಳನ್ನು ನಿಭಾಯಿಸುವುದು ಕಷ್ಟ ಎಂಬ ನನ್ನ ಮಾತನ್ನು ಇವರೂ ಒಪ್ಪುತ್ತಾರೆ. ನಗರದ ಪ್ರತಿಷ್ಠಿತ ಸಂತ ಪೇತ್ರರ ಇಗರ್ಜಿಯಲ್ಲಿ ಓದು ಬರಹ ಗೊತ್ತಿಲ್ಲದ ಉಪದೇಶಿಯನ್ನು ಇಟ್ಟುಕೊಳ್ಳುವುದು ಸಾಧ್ಯವಿಲ್ಲ”

ಉಪದೇಶಿ ಚೌರಪ್ಪನ ಕೋಲು ಮುಖ ಬಿಳಿಚಿಕೊಂಡಿತು. ಪಾದಗಳನ್ನು ಅತ್ತಿತ್ತ ಅಲುಗಾಡಿಸಿದ. ಆದರೆ, ಆತ, ಉತ್ತರಿಸುವ ಗೋಜಿಗೆ ಹೋಗಲಿಲ್ಲ.

“ಚೌರಪ್ಪ, ನನ್ನನ್ನು ಅರ್ಥ ಮಾಡಿಕೊ, ನಿನ್ನ ಮೇಲೆ ನಾನು ದೂರುವಂಥದ್ದು ಏನೂ ಇಲ್ಲ. ನಿನ್ನ ಕೆಲಸವನ್ನು ನೀನು ಸರಿಯಾಗಿಯೇ ನಿಭಾಯಿಸುತ್ತಿರುವೆ. ಅದರಲ್ಲಿ ಕುಂದೆಣಿಸುವುದಕ್ಕೆ ಆಗದು. ನಿನ್ನ ನಡವಳಿಕೆ ಮತ್ತು ನಿನ್ನ ಸಾಮರ್ಥ್ಯದ ಬಗ್ಗೆ ನನಗೆ ಯಾವ ಅಪನಂಬಿಕೆಯೂ ಇಲ್ಲ. ಆದರೆ, ನಿನ್ನ ಅನಕ್ಷರತೆಯ ಅಮಾಯಕತನದಿಂದ ಏನಾದರೂ ಅವಘಡಗಳು ಸಂಭವಿಸಿದರೆ ಎಂಬ ಆತಂಕ

ನನ್ನನ್ನು ಕಾಡುತ್ತಿದೆ”

“ಚೌರಪ್ಪ ನೀನೇಕೆ ಓದು ಬರಹ ಕಲಿಯಬಾರದು?” ಎಂದು ಒಬ್ಬ ಪಾಲನಾ ಸಮಿತಿ ಸದಸ್ಯ ಪ್ರಶ್ನಿಸಿದ.

“ಸ್ವಾಮಿ, ನಾನು ಈಗ ಓದುಬರಹ ಕಲಿಯುವುದೇ? ಅದೂ ಈ ವಯಸ್ಸಿನಲ್ಲಿ. ನಾನೂ ಮನಸ್ಸು ಮಾಡಿದರೂ ಅಕ್ಷರಗಳು ನನ್ನ ತಲೆಗೆ ಸೇರಬೇಕಲ್ಲ. ಈಗ ಅದು ಆಗದ ಮಾತು”

“ನಿನ್ನೊಂದಿಗೆ ನಿಷ್ಕರವಾಗಿ ನಡೆದುಕೊಳ್ಳುವುದು ನನಗೆ ಇಷ್ಟವಿಲ್ಲ.” ಎಂದ ಪಾದ್ರಿ, “ಆದರೂ ನಾನು ಮತ್ತು ಇಗರ್ಜಿಯ ಪಾಲನಾ ಸಮಿತಿ ಸದಸ್ಯರು ಸೇರಿ ಒಂದು ನಿರ್ಧಾರಕ್ಕೆ ಬಂದಿದ್ದೇವೆ. ನಿನಗೆ ಇನ್ನೂ ಮೂರು ತಿಂಗಳು ಸಮಯಾವಕಾಶ ಕೊಡುತ್ತೇವೆ. ಅಷ್ಟರಲ್ಲಿ ನೀನು ಓದು ಬರಹ ಕಲಿತುಕೊಂಡು, ಇಲ್ಲದಿದ್ದರೆ, ನಿನ್ನನ್ನು ನಮ್ಮ ಇಗರ್ಜಿಯ ಉಪದೇಶಿಯ ಹುದ್ದೆಯಿಂದ ಬಿಡುಗಡೆ ಮಾಡಬೇಕಾದೀತು”

ಹೊಸ ಪಾದ್ರಿಯನ್ನು ಚೌರಪ್ಪ ಎಂದೂ ಇಷ್ಟಪಟ್ಟಿರಲಿಲ್ಲ. ಮೊದಲಿನಿಂದಲೂ ತನ್ನ ಬಗ್ಗೆ ಅವರಲ್ಲಿ ಅಸಮಾಧಾನ ಇದ್ದುದನ್ನು ಕಂಡುಕೊಂಡಿದ್ದ. ಅವರು ‘ಪ್ರತಿಷ್ಠಿತ ಇಗರ್ಜಿಯ ಗಾಂಭೀರ್ಯಕ್ಕೆ ತಾನು ತಕ್ಕವನಲ್ಲ ಎಂದು ಅಂದುಕೊಂಡಿದ್ದಾರೋ ಏನೋ?’ ಎಂದುಕೊಂಡ ಚೌರಪ್ಪ. ಅವನಿಗೆ ಅವನ ಯೋಗ್ಯತೆಯ ಅರಿವಿತ್ತು. ತಾನು ಯಾರಿಗೂ ಮಣಿಯಬೇಕಾಗಿಲ್ಲ ಎನ್ನಿಸಿತು. ಆಗ ಚೌರಪ್ಪ ಎದೆ ಸೆಟೆಸಿ ನಿಂತುಕೊಂಡ.

“ಸ್ವಾಮಿ ಕ್ಷಮಿಸಿ, ನಾನೀಗ ಓದು ಬರಹ ಕಲಿಯಲಿಕ್ಕಾಗದು. ಈ ಇಳಿ ವಯಸ್ಸಿನಲ್ಲಿ ನನಗೆ ಕಲಿಯಲಾಗದು. ಓದು ಬರಹ ಗೊತ್ತಿಲ್ಲದೇ ಇಷ್ಟೊಂದು ವರ್ಷ ಬದುಕು ಸಾಗಿಸಿದ್ದೇನೆ. ನನ್ನನ್ನು ನಾನು ಹೊಗಳಿಕೊಳ್ಳುತ್ತಿಲ್ಲ. ಅನಕ್ಷರಸ್ಥನಾಗಿಯೇ ನನ್ನ ಕೈಲಾದಮಟ್ಟಿಗೆ ಯೋಗ್ಯ ರೀತಿಯಲ್ಲಿ ದೇವರ ಸೇವೆ ಕೈಗೊಂಡಿರುವೆ. ನಾನು ಕಲಿತಿದ್ದರೆ ಇಷ್ಟೊಂದು ಸಮರ್ಥವಾಗಿ ಸೇವೆ ಮಾಡುತ್ತಿದ್ದೆನೋ ಇಲ್ಲವೋ ಗೊತ್ತಿಲ್ಲ”. “ಹಾಗಾದರೆ, ಚೌರಪ್ಪ ನಿನ್ನನ್ನು ನಮ್ಮ ಈ ಇಗರ್ಜಿಯಲ್ಲಿ ಉಪದೇಶಿಯಾಗಿ ಇಟ್ಟುಕೊಳ್ಳಲಾಗದು”.

“ಸ್ವಾಮಿ, ನನಗೆಲ್ಲಾ ಅರ್ಥವಾಯಿತು. ನನ್ನ ಜಾಗಕ್ಕೆ ಇನ್ನೊಬ್ಬರು ನಿಮಗೆ ಸಿಗುವವರೆಗೆ ಇರುತ್ತೇನೆ. ನಂತರ, ನಾನೇ ರಾಜಿನಾಮೆ ಕೊಡುತ್ತೇನೆ”.

ಉಪದೇಶಿ ಚೌರಪ್ಪ, ತನ್ನ ಎಂದಿನ ಸಭ್ಯ ನಡವಳಿಕೆಯಲ್ಲಿಯೇ ಸಮಾಧಾನ ಚಿತ್ತದಿಂದ ವಿದಾಯ ಹೇಳಿದ. ಆತ, ಪಾದ್ರಿ ಮತ್ತು ಆ ಇಬ್ಬರು ಇಗರ್ಜಿಯ ಪಾಲನಾ ಸಮಿತಿ ಸದಸ್ಯರನ್ನು ಹಿಂದೆ ಬಿಟ್ಟು, ಪಾದ್ರಿಯ ಕೊಠಡಿಯ ಬಾಗಿಲನ್ನು

ಮುಚ್ಚಿ ಹೊರಗೆ ಬಂದ. ತನ್ನನ್ನು ಬಂದು ಅಪ್ಪಳಿಸಿದ ಈ ಹೊಸ ಪರಿಸ್ಥಿತಿಯಿಂದ ತತ್ತರಿಸಿದ್ದ ಚೌರಪ್ಪನ ತುಟಿಗಳು ಕಂಪಿಸತೊಡಗಿದ್ದವು. ಮತ್ತೆ ಇಗರ್ಜಿಯ ವಸ್ತು ಕೊಠಡಿಯತ್ತ ಮುಖ ಮಾಡಿದ ಚೌರಪ್ಪ, ಅದನ್ನು ಪ್ರವೇಶಿಸಿದ. ಉಪದೇಶಿಯ ನಿಲುವಂಗಿಯನ್ನು ಕಳಚಿ ಅಲ್ಲಿನ ಗೂಟಕ್ಕೆ ಸಿಗಿಸಿದ. ಪಕ್ಕದಲ್ಲಿದ್ದ ಉಪದೇಶಿ ದಂಡ ಕಾಣಿಸಿತು. ಅದನ್ನು ನೋಡುತ್ತ ನಿಟ್ಟುಸಿರು ಬಿಟ್ಟ. ನಿಲುವಂಗಿ ತೊಟ್ಟು, ಗಂಭೀರವಾಗಿ ದಂಡ ಹಿಡಿದುಕೊಂಡು ನಡೆಸಿದ ಹಲವಾರು ಸಂಭ್ರಮದ ಮದುವೆಯ ಪಾಡು ಪೂಜೆಗಳು ಮತ್ತು ಆಡಂಬರದ ಶವಸಂಸ್ಕಾರಗಳು ನೆನಪಾದವು. ತನ್ನ ಎಲ್ಲ ವಸ್ತುಗಳನ್ನು ಕಟ್ಟಿಕೊಂಡ. ತನ್ನ ಕೋಟ್ ಅನ್ನು ತೊಟ್ಟು ತನ್ನ ವಸ್ತುಗಳ ಗಂಟಿನ ಚೀಲ ಹಿಡಿದುಕೊಂಡು ಇಗರ್ಜಿಯ ಬೆಂಚುಗಳ ನಡುವೆ ನಡೆದು ಹೊರನಡೆದ. ಇಗರ್ಜಿಯ ಬಾಗಿಲನ್ನು ಮುಚ್ಚಿ ನಿಧಾನವಾಗಿ ರಸ್ತೆಗೆ ಇಳಿದ. ಇಗರ್ಜಿಯ ಮುಂದಿನ ರಸ್ತೆಯ ಚೌಕ ಸೇರಿ ಸುಮ್ಮನೆ ಗೊತ್ತುಗುರಿ ಇಲ್ಲದೆ ನಡೆಯತೊಡಗಿದ. ಇದು ಅವನ ಸಂಜೆಯ ಟೀ ಕುಡಿಯುವ ಸಮಯ. ಮನೆಯಲ್ಲಿ ಅವನಿಗಾಗಿ ಹೆಬೆಯಾಡುವ ಬಿಸಿ ಟೀ ಅವನಿಗಾಗಿ ಕಾಯುತ್ತಿರುತ್ತದೆ. ಆದರೆ, ನಿಧಾನವಾಗಿ ಹೆಜ್ಜೆ ಇಡುತ್ತಿದ್ದ. ಈಗ ಮುಂದೇನು ಮಾಡುವುದು? ಎಂಬುದು ಅವನಿಗೆ ಗೊತ್ತಾಗಲಿಲ್ಲ. ಇಷ್ಟು ವರ್ಷಗಳಾದ ಮೇಲೆ ಸ್ವತಂತ್ರ ಜೀವನ ನಡೆಸಿ ಮತ್ತೆ ಮನೆವಾತೆಯ ಕೆಲಸಕ್ಕೆ ಸೇರುವ ಆಸಕ್ತಿ ಅವನಿಗಿರಲಿಲ್ಲ. ಇಗರ್ಜಿಗೆ ಹೊಸದಾಗಿ ಬಂದಿರುವ ಪಾದ್ರಿ ಮತ್ತು ಇಗರ್ಜಿಯ ಪಾಲನಾ ಸಮಿತಿ ಸದಸ್ಯರು ಅವನ ಬಗ್ಗೆ ಏನೆ ಹೇಳಲಿ, ನಿಜವಾದ ಅರ್ಥದಲ್ಲಿ ಈ ಇಗರ್ಜಿಯ ಎಲ್ಲ ವ್ಯವಹಾರಗಳನ್ನು ಅವನೇ ನೋಡಿಕೊಳ್ಳುತ್ತಿದ್ದುದು. ಆತ ಪಾದ್ರಿಯ ನಿರ್ಧಾರವನ್ನು ಒಪ್ಪದೇ ಇರಬಹುದಿತ್ತು. ಆದರೆ, ಆತ ಒಂದೂ ಎದುರು ಮಾತು ಆಡಲಿಲ್ಲ. ಅವನು ಇದುವರೆಗೆ ಸ್ವಲ್ಪ ಹಣ ಉಳಿಸಿದ್ದ. ಆದರೆ, ಆ ಹಣದಿಂದ ಸುಮ್ಮನೇ ಕುಳಿತು ಜೀವನ ಸಾಗಿಸಲಾಗದು. ಬದುಕಲು ಅವನು ಏನಾದರೂ ಮಾಡಲೇಬೇಕಿತ್ತು. ಜೊತೆಗೆ ಇತ್ತೀಚೆಗೆ ಜೀವನ ನಿರ್ವಹಣೆಯ ವೆಚ್ಚವೂ ಏರುಗತಿಯಲ್ಲಿ ಸಾಗಿತ್ತು. ಅವನಿಗೆ ತನ್ನ ಜೀವನದಲ್ಲಿ ಇಂಥ ಪರಿಸ್ಥಿತಿ ಉದ್ಭವಿಸಬಹುದು ಎಂಬ ನಿರೀಕ್ಷೆಯೂ ಇರಲಿಲ್ಲ. ನಗರದ ಪ್ರತಿಷ್ಠಿತ ಸಂತ ಪೇತ್ರರ ಇಗರ್ಜಿಯ ಉಪದೇಶಿ ಎಂದರೆ, ‘ರೋಮಿನಲ್ಲಿ ಮಹಾಸ್ವಾಮಿಯೊಬ್ಬರು ಒಮ್ಮೆ ಪಾಪುಸ್ವಾಮಿಗಳಾದರೆ (ಪೋಪ್), ಅವರು ಜೀವನಪರ್ಯಂತ ಪಾಪುಸ್ವಾಮಿಗಳಿದ್ದಂತೆಯೇ, ಅಂತೆಯೇ ತಾನೂ ಜೀವನಪರ್ಯಂತ ಇಲ್ಲಿನ ಉಪದೇಶಿ’ ಎಂದುಕೊಂಡಿದ್ದ.

ಅವನ ಸಾವಿನ ನಂತರದ ಮೊದಲ ಭಾನುವಾರದ ಪೂಜೆಯ ಪ್ರಸಂಗ ನೀಡುವಾಗ ಇಗರ್ಜಿಯ ಪಾದ್ರಿ, ತನ್ನ ಸಾವನ್ನು ಪ್ರಸ್ತಾಪಿಸಿ, ‘ಇದುವರೆಗೂ ಪ್ರಾಮಾಣಿಕತೆ

ನಿಷ್ಠೆಯಿಂದ ಇಗರ್ಜಿಯ ಪಾರುಪತ್ಯ ನಡೆಸಿದ್ದ ಮೃತ ಸಹೋದರ ಉಪದೇಶಿ ಚೌರಪ್ಪ ಅವರು ತಮ್ಮ ಸೇವೆಯಿಂದ ಭಕ್ತಾದಿಗಳ ಮನಸ್ಸನ್ನು ಗೆದ್ದಿದ್ದರು. ಅವರದು ಆದರ್ಶದ, ಅನುಕರಣೀಯ ಬದುಕು' ಎಂದು ಹೊಗಳಬಹುದು ಎಂಬ ವಿಚಾರ ಹಲವಾರು ಬಾರಿ ಅವನನ್ನು ಕಾಡಿತ್ತು. ಚೌರಪ್ಪ, ದೀರ್ಘವಾದ ನಿಟ್ಟುಸಿರು ಬಿಟ್ಟು ಉಪದೇಶಿ ಚೌರಪ್ಪ ಬೀಡಿ, ಸಿಗರೇಟ್ ಸೇದುವ ಚಟದವನಲ್ಲ ಮತ್ತು ಆತ ಕುಡುಕನೂ ಅಲ್ಲ. ಆದರೆ, ಯಾವಾಗಲಾದರೊಮ್ಮೆ ರಾತ್ರಿ ಊಟವಾದ ಮೇಲೆ ಒಂದು ಲೋಟ್ ಬಿಯರ್ ಕುಡಿಯುತ್ತಿದ್ದ. ತುಂಬಾ ಬೇಸರವಾಗಿದ್ದರೆ, ಒಂದು ಸಿಗರೇಟಿನ ದಮ್ಮು ಎಳೆದು ನಿರಾಳತೆ ಅನುಭವಿಸುತ್ತಿದ್ದ. ಈಗ ಅವನಿಗೆ ಸಮಾಧಾನವಾಗಬೇಕಿತ್ತು. ಅವನಿಗೆ ತಕ್ಷಣ ಒಂದು ಸಿಗರೇಟಿನ ದಮ್ಮು ಎಳೆಯಬೇಕು ಅನ್ನಿಸಿತು. ಆತ ಸಿಗರೇಟನ್ನು ಎಂದೂ ತನ್ನ ಜೇಬಿನಲ್ಲಿ ಇರಿಸಿಕೊಂಡು ತಿರುಗುವವನಲ್ಲ. ಒಂದು ಪಾಕೇಟ್ ಗೋಲ್ಡ್ ಫ್ಲೇಕ್ ಕೊಳ್ಳಬೇಕೆಂದು, ಸನಿಹದಲ್ಲಿ ಎಲ್ಲಾದರೂ ಬೀಡಿ, ಸಿಗರೇಟ್ ಮಾರುವ ಅಂಗಡಿ ಕಂಡಿತೇ ಎಂದುಕೊಂಡು ರಸ್ತೆಯ ಆಚೆ ಈಚೆ ನೋಡಿದ. ತಕ್ಷಣಕ್ಕೆ ಅವನಿಗೆ ಬೀಡಿ, ಸಿಗರೇಟ್ ಮಾರುವ ಒಂದು ಅಂಗಡಿಯೂ ಕಣ್ಣಿಗೆ ಬೀಳಲಿಲ್ಲ. ಹಾಗೆಯೇ ರಸ್ತೆಯಲ್ಲಿ ಸ್ವಲ್ಪ ಮುಂದೆ ಸಾಗಿದ. ಅದೊಂದು ದೊಡ್ಡ ರಸ್ತೆ, ಉದ್ದಕ್ಕೂ ಹತ್ತಾರು ಬಗೆಯ ವಸ್ತುಗಳನ್ನು ಮಾರುವ ಸಾಲು ಸಾಲು ಹಲವಾರು ಅಂಗಡಿಗಳಿದ್ದವು. ಆದರೆ, ಬೀಡಿ, ಸಿಗರೇಟ್ ಮಾರುವ ಒಂದು ಅಂಗಡಿಯೂ ಅವನ ಕಣ್ಣಿಗೆ ಬೀಳಲಿಲ್ಲ. 'ಎಂಥಾ ವಿಚಿತ್ರ?' ಉಪದೇಶಿ ಚೌರಪ್ಪ ಅಂದುಕೊಂಡ.

ಮತ್ತೊಮ್ಮೆ ಆ ರಸ್ತೆಯ ಉದ್ದಕ್ಕೂ ಓಡಾಡಿದ ಚೌರಪ್ಪ, ಅಲ್ಲಿ ಬೀಡಿ, ಸಿಗರೇಟ್ ಮಾರುವ ಒಂದು ಅಂಗಡಿಯೂ ಇಲ್ಲದಿರುವುದನ್ನು ಮತ್ತೊಮ್ಮೆ ಖಚಿತಪಡಿಸಿಕೊಂಡ.

“ಈ ರಸ್ತೆಯಲ್ಲಿ ಓಡಾಡುವವರಲ್ಲಿ ನಾನೊಬ್ಬನೇ ಬೀಡಿ, ಸಿಗರೇಟ್ ಮಾರುವ ಅಂಗಡಿಯನ್ನು ಹುಡುಕಿರಲಿಲ್ಲ. ಈ ರಸ್ತೆಗೆ ಬಂದ ನನ್ನಂತ ಎಷ್ಟೋ ಜನರು ಬೀಡಿಗಾಗಿ, ಸಿಗರೇಟಿಗಾಗಿ ಪರದಾಡಿರಲಿಕ್ಕೂ ಸಾಕು. ಚಾಕೋಲೆಟ್, ಬೀಡಿ, ಸಿಗರೇಟ್ ಮಾರುವ ಒಂದು ಅಂಗಡಿಯೂ ಇಲ್ಲಿ ಇಲ್ಲವಲ್ಲ?”.

ತಕ್ಷಣ ಅವನಿಗೊಂದು ವಿಚಾರ ಹೊಳೆಯಿತು.

“ಓಹ್.. ಎಂಥಾ ವಿಚಾರ! ಅನಿರೀಕ್ಷಿತವಾಗಿ ಎಂದೂ ನೆನೆಸಿಕೊಳ್ಳದ ವಿಚಾರಗಳು ಹೊಳೆದುಬಿಡುತ್ತವೆ” ಹೀಗೆ ಅಂದುಕೊಂಡ ಚೌರಪ್ಪ ತಿರುಗಿ ತನ್ನ ಮನೆಯ ದಿಕ್ಕಿನತ್ತ ನಡೆಯತೊಡಗಿದ. ಮನೆ ಮುಟ್ಟಿದ ಮೇಲೆ ಎಂದಿನಂತೆ ತನ್ನ ಸಂಜೆಯ ಟೀ ಸವಿದ.

“ಈ ಸಂಜೆ, ಯಾಕೋ ನೀವು ಮೌನವಾಗಿದ್ದೀರಿ?” ಚೌರಪ್ಪನ ಪತ್ನಿ

ವಿಚಾರಿಸಿದಳು.

“ನನ್ನ ಮನಸ್ಸಿನಲ್ಲಿ ಒಂದು ವಿಚಾರ ಕೊರೆಯ ತೊಡಗಿದೆ” ಚೌರಪ್ಪ ನುಡಿದ.

ತನ್ನ ಮನಸ್ಸಿನಲ್ಲಿ ಮೂಡಿದ್ದ ವಿಚಾರದ ಸಾಧಕ-ಬಾಧಕಗಳ ಲೆಕ್ಕಾಚಾರ ಹಾಕಿದ. ಮರುದಿನ ಬೆಳಿಗ್ಗೆ ನಿನ್ನೆ ಹೋಗಿದ್ದ ರಸ್ತೆಯಲ್ಲಿ ಮತ್ತೆ ಅಡ್ಡಾಡಿದ. ಅವನ ಅದೃಷ್ಟ. ಆ ರಸ್ತೆಯಲ್ಲಿ ಅವನ ಅಗತ್ಯಕ್ಕೆ ತಕ್ಕಂಥ ಒಂದು ಅಂಗಡಿ ಖಾಲಿ ಇತ್ತು. ಮತ್ತೆ ಅದು ಬಾಡಿಗೆಗೂ ಲಭ್ಯವಿತ್ತು. ಚೌರಪ್ಪ ಇಪ್ಪತ್ತಾಲ್ಕು ಗಂಟೆಗಳಲ್ಲಿ ಆ ಅಂಗಡಿಯನ್ನು ತನ್ನದಾಗಿಸಿಕೊಂಡು, ಆ ಅಂಗಡಿಯ ಯಜಮಾನನಾದ. ಒಂದು ತಿಂಗಳು ಆಗುತ್ತಿದ್ದಂತೆಯೇ ಸಂತ ಪೇತ್ರರ ಇಗರ್ಜಿಯ ತನ್ನ ಉಪದೇಶಿ ಕೆಲಸಕ್ಕೆ ವಿದಾಯ ಹೇಳಿದ. ನಂತರ, ಚೌರಪ್ಪ ವೃತ್ತ ಪತ್ರಿಕೆಗಳು ಮತ್ತು ಬೀಡಿ ಸಿಗರೇಟ್‌ಗಳನ್ನು ಮಾರುವ ವ್ಯಾಪಾರಿಯಾದ. 'ನಗರದ ಒಂದು ಪ್ರತಿಷ್ಠಿತ ಹಾಗೂ ಖ್ಯಾತಿ ಹೊಂದಿದ ಸಂತ ಪೇತ್ರರ ಇಗರ್ಜಿಯಲ್ಲಿ ಉಪದೇಶಿಯಾಗಿದ್ದವ ಬೀಡಿ, ಸಿಗರೇಟ್‌ಗಳನ್ನು ಮಾರಾಟ ಮಾಡುವ ವ್ಯಾಪಾರ ನಡೆಸುವಂತಾದುದು ಒಂದು ದುರಾದೃಷ್ಟದ ಸಂಗತಿ' ಎಂದು ಅವನ ಹೆಂಡತಿ ಅವಲತ್ತುಕೊಂಡಳು. 'ಕಾಲಕ್ಕೆ ತಕ್ಕಂತೆ ನಾವು ಬದಲಾಗಬೇಕು. ನಗರದ ಪ್ರತಿಷ್ಠಿತ ಸಂತ ಪೇತ್ರರ ಇಗರ್ಜಿಯು ಮೊದಲಿನಂತಿಲ್ಲ. ಇನ್ನು ಮುಂದೆ ಸೀಸರ್‌ನಿಗೆ ಏನು ಸೇರಬೇಕೋ ಅದನ್ನು ಮುಟ್ಟಿಸುವ ಕೆಲಸವನ್ನು ನಾನು ಮಾಡುತ್ತಿರುವೆ' ಎಂಬುದು ಚೌರಪ್ಪನ ಉತ್ತರವಾಗಿತ್ತು.

ಚೌರಪ್ಪನ ಅಂಗಡಿಯಲ್ಲಿ ವ್ಯಾಪಾರ ಚೆನ್ನಾಗಿಯೇ ನಡೆಯಿತು. ಒಂದು ವರ್ಷ ಕಳೆಯುವಷ್ಟರಲ್ಲಿ ವ್ಯಾಪಾರ ಹೆಚ್ಚಾಗಿ, ಅವನಿಗೆ ಅಲ್ಲೇ ಇನ್ನೊಂದು ಅಂಗಡಿ ತೆರೆಯುವುದು ಅನಿವಾರ್ಯವಾಯಿತು. ಇನ್ನೊಂದು ಅಂಗಡಿ ತೆರೆದು ಅದನ್ನು ನೋಡಿಕೊಳ್ಳಲು ಒಬ್ಬ ವ್ಯವಸ್ಥಾಪಕನನ್ನು ಕೂಡಿಸಿದ. ಬೀಡಿ, ಸಿಗರೇಟ್‌ಗಳನ್ನು ಮಾರಾಟ ಮಾಡುವ ಅಂಗಡಿ ಇಲ್ಲದ ದೊಡ್ಡ ರಸ್ತೆಯನ್ನು ಹುಡುಕಿ ಅಲ್ಲೊಂದು ಅಂಗಡಿ ತೆರೆದ. ಅಲ್ಲೂ ವ್ಯಾಪಾರ ಚೆನ್ನಾಗಿ ನಡೆಯಿತು. 'ಎರಡು ಕಡೆ ಅಂಗಡಿಗಳನ್ನು ನಡೆಸಬಲ್ಲೆ ಎನ್ನುವುದಾದರೆ ಅರ್ಧ ಡಜನ್ ಅಂಗಡಿಗಳನ್ನು ನಡೆಸಬಲ್ಲೆ' ಎಂಬ ಧೈರ್ಯ ಬಂದಾಗ, ಚೌರಪ್ಪ ಊರಲ್ಲೆಲ್ಲಾ ಓಡಾಡಿ ಸೂಕ್ತ ಜಾಗಗಳಲ್ಲಿ ತನ್ನ ಅಂಗಡಿಗಳನ್ನು ಆರಂಭಿಸಿದ. ಹತ್ತು ವರ್ಷಗಳಲ್ಲಿ ಊರಲ್ಲಿ ಒಟ್ಟು ಹತ್ತು ಅಂಗಡಿಗಳನ್ನು ಆರಂಭಿಸಿದ್ದ. ಎಲ್ಲಾ ಕಡೆಯೂ ವ್ಯಾಪಾರ ಚೆನ್ನಾಗಿ ನಡೆದು, ಕೈಯಲ್ಲಿ ಸಾಕಷ್ಟು ದುಡ್ಡು ಕೂಡತೊಡಗಿತು. ಪ್ರತಿ ಶನಿವಾರ ಚೌರಪ್ಪ ಎಲ್ಲಾ ಅಂಗಡಿಗಳಿಗೆ ಹೋಗಿ ವಾರದಲ್ಲಿ ಕೂಡಿದ್ದ ಹಣವನ್ನು ಪಡೆದು, ನಂತರ ಖರ್ಚು ವೆಚ್ಚಗಳನ್ನು ಕಳೆದು ಲಾಭದ ಬಾಬತ್ತಿನಲ್ಲಿ ಉಳಿದಿದ್ದನ್ನು, ಬ್ಯಾಂಕಿನಲ್ಲಿ ಇನ್ನೊಬ್ಬರ ಸಹಾಯದಿಂದ ತೆರೆದಿದ್ದ ತನ್ನ ಖಾತೆಗೆ ಕಟ್ಟುತ್ತಿದ್ದ.

ಒಂದು ಮುಂಜಾನೆ ತನ್ನ ಚೀಲದಲ್ಲಿ ಕಟ್ಟುಗಟ್ಟಲೇ ಇದ್ದ ನೋಟುಗಳನ್ನು,

ಭಾರವಾದ ನಾಣ್ಯಗಳ ಚೀಲಗಳನ್ನು ಎಣಿಸಿ ಬ್ಯಾಂಕಿನ ನಗದು ಕಿಟಕಿಯಲ್ಲಿ ಕಟ್ಟುವಾಗ, ಅವನ್ನು ಪಡೆದು ರಸೀದಿ ಕೊಟ್ಟು ಸಿಬ್ಬಂದಿ, “ನಮ್ಮ ಬ್ಯಾಂಕಿನ ವ್ಯವಸ್ಥಾಪಕರು ನಿಮ್ಮನ್ನು ಕಾಣಲು ಉತ್ಸುಕರಾಗಿದ್ದಾರೆ” ಎಂದು ತಿಳಿಸಿದ. ನಂತರ ಅವನೇ ಚೌರಪ್ಪನನ್ನು ವ್ಯವಸ್ಥಾಪಕರ ಕೊಠಡಿಗೆ ಕರೆದುಕೊಂಡು ಹೋದ. ಅಲ್ಲಿ ಬ್ಯಾಂಕ್ ವ್ಯವಸ್ಥಾಪಕ ಎದ್ದು ನಿಂತು, ಚೌರಪ್ಪನ ಕೈ ಕುಲುಕಿ ಸ್ವಾಗತಿಸಿದ.

“ಮಾನ್ಯ ಚೌರಪ್ಪ ಅವರೇ, ನೀವು ನಮ್ಮ ಬ್ಯಾಂಕಿನಲ್ಲಿ ಠೇವಣಿ ಇಟ್ಟಿರುವ ಹಣದ ಸಂಬಂಧ ನಿಮ್ಮೊಂದಿಗೆ ಮಾತುಕತೆ ನಡೆಸಬೇಕಿದೆ. ನಮ್ಮ ಬ್ಯಾಂಕಿನಲ್ಲಿ ನೀವು ಎಷ್ಟು ಹಣ

ಠೇವಣಿ ಇಟ್ಟಿದ್ದೀರಿ ಎಂಬ ಮಾಹಿತಿ ನಿಮಗಿದೆಯೇ?”

“ನಾಲ್ಕೈದು ಲಕ್ಷ ಇರಬಹುದು. ನನ್ನ ಅಂದಾಜು ತಪ್ಪೂ ಇರಬಹುದು. ಇನ್ನೂ ನಾನು ಸರಿಯಾಗಿಲೆಕ್ಕಮಾಡಿಲ್ಲ”.

“ಚೌರಪ್ಪ ಅವರೇ, ನಿಮ್ಮ ಖಾತೆಯಲ್ಲಿ ಹದಿನೈದು ಲಕ್ಷ ರೂಪಾಯಿ ಠೇವಣಿ ಇದೆ. ಇದಕ್ಕೆ ನೀವು ಇಂದು ಬ್ಯಾಂಕಿಗೆ ಕಟ್ಟಿದ ಠೇವಣಿಯನ್ನು ಇನ್ನೂ ನಾನು ಕೂಡಿಸಿಲ್ಲ”.... .

“ಯಜಮಾನರೇ, ಅಷ್ಟೊಂದು ಠೇವಣಿ ಎಂದರೆ ಅದು ತುಂಬಾ ದೊಡ್ಡದಾದ ಮೊತ್ತ. ಅದನ್ನು ಹಾಗೆಯೇ ಬಿಡಬಾರದು. ಅದನ್ನು ಷೇರು ಮಾರುಕಟ್ಟೆಯಲ್ಲಿ ತೊಡಗಿಸುವುದು ಲಾಭದಾಯಕ ವಿಚಾರ”.

“ಸ್ವಾಮಿ, ನನ್ನ ಹಣ ನಿಮ್ಮ ಬ್ಯಾಂಕಿನಲ್ಲಿ ಸುರಕ್ಷಿತವಾಗಿದೆ. ನಾನು ಅಪಾಯವನ್ನು ಎದುರುಹಾಕಿಕೊಳ್ಳಲಾರೆ”.

‘ಯಜಮಾನರೇ, ನೀವು ಯಾವುದಕ್ಕೂ ಹೆದರಬೇಕಿಲ್ಲ. ನಿಶ್ಚಿಂತೆಯಾಗಿರಿ. ನಿಮ್ಮ ಪರವಾಗಿ ನಾವು ಆ ಹಣವನ್ನು ಷೇರುಪೇಟಿಯಲ್ಲಿ ಸುರಕ್ಷಿತವಾದ ಕಂಪೆನಿಗಳಲ್ಲಿ ತೊಡಗಿಸುತ್ತೇವೆ. ಆಗ, ನೀವು ನಮ್ಮ ಬ್ಯಾಂಕು ಕೊಡುವ ಬಡ್ಡಿ ಹಣಕಾಸು ಹೆಚ್ಚಿನ ಹಣವನ್ನು ಪಡೆಯಬಲ್ಲೀರಿ”. ಸ್ವಲ್ಪ ವಿಚಲಿತನಾದಂತೆ ಕಂಡ ಚೌರಪ್ಪ ತನ್ನ ಮುಖದಲ್ಲಿ ಆ ಭಾವ ಅಭಿವ್ಯಕ್ತವಾಗುಳ್ಳದಂತೆ ನೋಡಿಕೊಂಡ.

“ಸ್ವಾಮಿ, ನನಗೆ ಷೇರು ಮಾರುಕಟ್ಟೆ ವ್ಯವಹಾರದ ಗಂಧಗಾಳಿ ಗೊತ್ತಿಲ್ಲ. ಕುಡುಗೋಲು ಕುಂಬಳಕಾಯಿ ಎರಡೂ ನಿಮ್ಮವೇ. ಎಲ್ಲವನ್ನೂ ನಿಮ್ಮ ಕೈಗೆ ಒಪ್ಪಿಸುವೆ”.

“ಯಜಮಾನರೇ, ನಿಮ್ಮ ಪರವಾಗಿ ನಾವು ಎಲ್ಲವನ್ನೂ ಮಾಡುತ್ತೇವೆ. ನೀವು ಮುಂದಿನ ಸಾರಿ ಬಂದಾಗ, ನಾವು ಸಿದ್ಧಪಡಿಸಿದ ಹಣ ವರ್ಗಾವಣೆಯ ಕೆಲವು ಕಾಗದ ಪತ್ರಗಳಿಗೆ ಸಹಿ ಮಾಡಬೇಕು”. ಬ್ಯಾಂಕ್ ವ್ಯವಸ್ಥಾಪಕ ಮುಗುಳ್ಳುಗುತ್ತ

ಉತ್ತರಿಸಿದ.

“ಸ್ವಾಮಿ, ಸರಿ ಹಾಗೆಯೇ ಮಾಡುವೆ. ಆದರೆ, ನಾನು ಸಹಿ ಮಾಡುವುದು ಹೇಗೆ?” “ನಿಮಗೆ ಓದು ಬರಹ ಗೊತ್ತು ತಾನೆ?” ವ್ಯವಸ್ಥಾಪಕ ಚುರುಕಾಗಿ ಹುಡುಗಾಟಕಿಯಿಂದ ಪ್ರಶ್ನಿಸಿದ.

ಚೌರಪ್ಪ ಸುಮ್ಮನೆ ನಿರಾಳವಾಗಿ ಮುಗುಳ್ಳುಕ್ಕ.

“ಸ್ವಾಮಿ, ಹೌದು ನನಗೆ ಓದು ಬರಹ ಬಾರದು. ಇದು ನಿಮಗೆ ಮೋಜಿನ ಸಂಗತಿ ಅನ್ನಿಸಬಹುದು. ನಾನು ನಿಜವನ್ನೇ ಹೇಳುತ್ತಿರುವೇ. ನನಗೆ ಓದು ಬರಹ ಬಾರದು. ಈ ವ್ಯವಹಾರದಲ್ಲಿ ಕೈ ಹಾಕಿದ ಮೇಲೆ ನನ್ನ ಹೆಸರನ್ನು ಬರೆಯುವುದನ್ನು ಕಲಿತುಕೊಂಡಿರುವೆ”. ಅಚ್ಚರಿಗೊಂಡ ಬ್ಯಾಂಕಿನ ವ್ಯವಸ್ಥಾಪಕ ತನ್ನ ಕುರ್ಚಿ ಬಿಟ್ಟು ಎದ್ದು ನಿಂತ.

“ಎಂಥ ಅಸಹಜ, ಅಸಾಮಾನ್ಯ ಸಂಗತಿ. ಇಂಥದ್ದು, ಇದುವರೆಗೂ ನನ್ನ ಗಮನಕ್ಕೆ ಬಂದಿಲ್ಲ”.

“ಸ್ವಾಮಿ, ಇದು ಅಸಾಮಾನ್ಯ ಅಥವಾ ಅಸಹಜವಾದ ಸಂಗತಿ ಏನಲ್ಲ. ಕಲಿಕೆಗೆ ಅವಕಾಶ ಸಿಗಲಿಲ್ಲ. ಜೊತೆಗೆ ಕಲಿಯುವ ವಯಸ್ಸಿನಲ್ಲಿ ಕಲಿಯಲಿಲ್ಲ. ಮುಂದೆ ಕಲಿಯಲಿಕ್ಕೆ ಆಗಲಿಲ್ಲ. ನಂತರ, ನನಗೆ ಕಲಿಯುವುದು ಅಗತ್ಯ ಎನ್ನಿಸಲೂ ಇಲ್ಲ”.

ದಿಗ್ಭ್ರಮೆಗೊಂಡ ಬ್ಯಾಂಕ ವ್ಯವಸ್ಥಾಪಕ, ಅಪರೂಪದ ಪ್ರಾಗೈತಿಹಾಸಿಕ ಕಾಲದ ದೈತ್ಯ ಪ್ರಾಣಿಯೊಂದನ್ನು ನೋಡುವಂತೆ ಚೌರಪ್ಪನನ್ನು ಮಿಕ್ಕಿಮಿಕ್ಕಿ ನೋಡತೊಡಗಿದ.

“ಅಂದರೆ, ಯಜಮಾನರೇ, ನೀವು ಓದು ಬರಹದ ಗಂಧವಿಲ್ಲದೇ, ಇಷ್ಟು ದೊಡ್ಡ ಪ್ರಮಾಣದ ಅಂಗಡಿಗಳ ಜಾಲ ಹೊಂದಿರುವ ಇಂಥ ಪ್ರಮುಖ ವಾಣಿಜ್ಯ ವ್ಯವಹಾರವನ್ನು ಹುಟ್ಟು ಹಾಕಿದಿರಿ. ಹದಿನೈದು ಲಕ್ಷ ರೂಪಾಯಿ ಹಣ ನಮ್ಮ ಬ್ಯಾಂಕಿನಲ್ಲಿ ಕೂಡಿಸಿಟ್ಟಿರಿ ಅಂತಿರಾ? ಅಯ್ಯೋ ದೇವರೆ! ಒಂದು ವೇಳೆ ನೀವು ಓದು ಬರಹ ಕಲಿತಿದ್ದರೆ, ನೀವು ಎಲ್ಲಿರುತ್ತಿದ್ದೀರಿ ಗೊತ್ತೇ?”

“ಸ್ವಾಮಿ ಆ ಪ್ರಶ್ನೆಗೆ ಸಿದ್ಧ ಉತ್ತರವಾಗಿ ನಾನೇ ಇರುವೆ” ಎಂದು ಮುಗುಳ್ಳುಕ್ಕ ಚೌರಪ್ಪ ತಣ್ಣಗೆ ನುಡಿದ, “ನಾನು, ಒಂದು ವೇಳೆ ಓದು ಬರಹ ಕಲಿತಿದ್ದರೆ... ಈ ಊರಿನಲ್ಲಿರುವ ಪ್ರಖ್ಯಾತ ಸಂತ ಪೇತ್ರರ ಇಗರ್ಜಿಯಲ್ಲಿ ಉಪದೇಶಿಯಾಗಿಯೇ ಇರುತ್ತಿದ್ದೆ”. “... .. !”

(ಮಯೂರ)

ರಘುವಿನ ಹೆಂಡತಿ

ಮೂಲ : ಮಾನಸಿ
ಅನುವಾದ : ಸಾರಾ ಅಬೂಬಕ್ಕರ

ಬಾಗಿಲು ತೆರೆದಾಗ ಲಲಿತಾಗೆ ಆಶ್ಚರ್ಯವಾಯಿತು. ನಿರೀಕ್ಷಿಸದೇ ಇದ್ದಂತಹ ಓರ್ವ ಅತಿಥಿ. ರಘು ಈ ಮನೆಯಿಂದ ಹೊರಟು ಹೋದದ್ದು ಹಲವಾರು ತಿಂಗಳುಗಳ ಹಿಂದೆಯಾಗಿತ್ತು.

“ಬನ್ನಿ” ಲಲಿತ ಹೇಳಿದಳು.

ರಘುವಿನ ಹಣೆಯ ಬದಿಯ ಕೂದಲು ನರೆತಿತ್ತು. ಬೇಕಾವುದಕ್ಕಿಂತ ಹೆಚ್ಚು ಎಂದೇ ಹೇಳಬಹುದು. ಕಣ್ಣುಗಳ ಕೆಳಗೆ ಗೆರೆಗಳು ಕಾಣತೊಡಗಿದ್ದವು.

ಮೇಜಿನ ಮೇಲಿನ ಗಾಜಿನಲ್ಲಿ ಬಿದ್ದ ತನ್ನ ಸ್ವಂತ ಪ್ರತಿಬಿಂಬದೆಡೆಗೆ ಲಲಿತ ಒಂದು ನಿಮಿಷ ನೋಡಿದಳು.

“ಬನ್ನಿ” ಲಲಿತ ಮತ್ತೊಮ್ಮೆ ಕರೆದಳು. “ರಘುವಿಗೆ ವಯಸ್ಸಾಗಿದೆ”. “ಲಲಿತ ದಪ್ಪವಾಗಿದ್ದಿ” ರಘುವೆಂದನು. “ಪ್ರಾಥ ಸ್ತ್ರೀ ಎಂದೂ ಹೇಳಬಹುದು... ನನಗೆ ಒಂದು ಗ್ಲಾಸ್ ನೀರು ಕೊಡು”.

ರಘು ಕುರ್ಚಿಯಲ್ಲಿ ಕುಳಿತುಕೊಂಡು ಮುಂದಿದ್ದ ಸ್ಟೂಲ್ ಎಳೆದುಕೊಂಡು ಕಾಲುಗಳನ್ನು ಅದರ ಮೇಲಿಟ್ಟನು. ಲಲಿತ ಒಂದು ನಿಮಿಷ ಹಾಗೆ ಕುಳಿತಿದ್ದನ್ನು ನೋಡುತ್ತಾ ನಿಂತುಕೊಂಡಳು. ತನಗೆ ಚಿರಪರಿಚಿತವಾದ ಆ ಕುಳಿತುಕೊಳ್ಳುವಿಕೆ ಪೂರ್ತಿಯಾಗಲು ಕೈಗಳನ್ನು ಹಿಂದಕ್ಕೆ ಕಟ್ಟಿಕೊಳ್ಳಬೇಕಷ್ಟೆ.

ಫ್ಯಾನಿನ ಗಾಳಿಗೆ ಷರ್ಟಿನ ಕೋಲರ್ ಮತ್ತು ಕೂದಲು ಮೆಲ್ಲಗೆ ಹಾರಾಡಿ ದವು. ರಘು ಕಣ್ಣು ಮುಚ್ಚಿ ಕುಳಿತುಕೊಂಡಿದ್ದನು. ನೀರಿನ ಗ್ಲಾಸನ್ನು ಆತನೆಡೆಗೆ ನೀಡುತ್ತ ಗಂಟಲು ಸರಿಪಡಿಸಿಕೊಂಡು “ಎಲ್ಲರಿಗೂ ಸೌಖ್ಯವಲ್ಲವಾ?” ಎಂದುಕೇಳಿದಳು. ರಘುವಿನ ನೋಟವನ್ನು ಲಲಿತ ನೇರವಾಗಿ ಎದೆ ಮುಚ್ಚದೆ ನೋಡಿದಳು. ‘ಎಲ್ಲರಿಗೂ’ ಎಂದು ಕೇಳಿದಾಗ ತನ್ನ ಧ್ವನಿ ಅಗತ್ಯಕ್ಕಿಂತ ಹೆಚ್ಚು ಭಾರವಾಗುವುದೋ ಸಣ್ಣದಾಗುವುದೋ ಆಗಿದೆಯೇ ಎಂದು ಲಲಿತ

ಯೋಚಿಸುತ್ತಿದ್ದಳು.

“ಸುಮತಿ ನಿನ್ನೆ ತೀರಿ ಹೋದಳು” ಎಂದು ಹೇಳುತ್ತಾ, “ಲಲಿತ ಕುಳಿತುಕೋ” ಎಂದು ಸೇರಿಸಿದನು.

ಮೇಜಿನ ಮೇಲೆ ಬರೆಯಲಾರಂಭಿಸಿದ್ದ ಬೆರಳು ಹಾಗೆಯೇ ನಿಂತಿತು.

“ಏನಾಯಿತು?”

“ಬೇಕಾದರೆ ಜ್ವರವೆಂದು ಹೇಳಬಹುದು”.

“ನಾನು ಸ್ವಲ್ಪ ಚಹಾ ಮಾಡುತ್ತೇನೆ. ಈಗ ಬರುವೆ”. ಲಲಿತ ಹೇಳಿದಳು.

ರಘು ಪಕ್ಕನೆ ಕೈ ಹಿಡಿದನು. “ಇಲ್ಲಿ ಕುಳಿತುಕೋ ಲಲಿತಾ. ಆ ಮೇಲೆ ಸಾಕು ಚಹಾ.”

ಆತನ ಧ್ವನಿ, ಕುಳಿತುಕೊಳ್ಳುವಿಕೆ ಎಲ್ಲವೂ, ಹೊಗೆಯ ಕಲೆ ಅಂಟಿದ್ದ ಕನ್ನಡಿಯಲ್ಲಿ, ಶ್ರಮಪಟ್ಟಾಗ ಚೆನ್ನಾಗಿ ಮೂಡುವ ಪ್ರತಿಬಿಂಬದಂತೆ ಅವಳನ್ನು ನೋಯಿಸಿತು. ನೋಟ ರಘುವಿನ ಮುಖದಲ್ಲಿ ಬಿದ್ದಾಗ ರಘು ಕೈಯನ್ನು ಮೆಲ್ಲಗೆ ಹಿಂದಕ್ಕೆಳೆದನು. ಏಟು ತಾಗಿದ ಹಾವಿನಂತೆ ತನ್ನೊಳಗೆ ಸುರುಳಿಕೊಂಡಂತೆ ಲಲಿತ ಮಾತನಾಡದೆ ಕುಳಿತುಕೊಂಡಳು.

ಕಾಲವು ಈ ಮನೆಯ ಹೊರಭಾಗದಲ್ಲೇ ಹರಿಯುತ್ತಿದ್ದಂತೆ ತೋರಿತು. “ಯಾವುದರಲ್ಲೂ ಯಾವ ಬದಲಾವಣೆಯೂ ಇಲ್ಲ”. ಎಂದು ರಘು ನುಡಿದನು. ಸುಮತಿಯ ಕುರಿತು ಏನನ್ನಾದರೂ ಕೇಳಬೇಕೆಂದಿದೆಯಲ್ಲಾ ಎಂದು ಯೋಚಿಸುತ್ತಿದ್ದಂತೆ ರಘು ಕೈ ನೀಡಿದ್ದನು. ಒಂದು ಬೇಡಿಕೆಯ ಮುಖ ಭಾವದಿಂದ ತನ್ನೆದುರು ಚಾಚಿದ ಆ ಕೈಯನ್ನು ಲಲಿತ ಕೊಂಚ ಹೊತ್ತು ನೋಡಿದಳು. ಹಾಗೆಯೇ ಎಷ್ಟು ಹೊತ್ತು ನಿಲ್ಲಬಹುದು? ಲಲಿತ ಯೋಚಿಸುತ್ತಾ ಸ್ವಲ್ಪ ಸರಿದು ಕುಳಿತುಕೊಂಡಳು. ಆ ಕೈಯನ್ನು ಸ್ವಂತ ಕೈಯಲ್ಲೆತ್ತಿಕೊಳ್ಳುವುದು ಒಂದು ಸಾಮಾನ್ಯ ಮರ್ಯಾದೆಯಾಗಿದೆ. ತನ್ನ ನೇರಕ್ಕೆ ಚಾಚಿದ ಆ ಕೈ, ಮರದಿಂದ ಕೆಳಗೆ ಬೀಳುವಂತಿದ್ದ ಒಣಗಿದ ಕಂಬದಂತಿದ್ದು, ಲಲಿತ ಆ ಕೈಯನ್ನು ತನ್ನ ಕೈಯಲ್ಲೆತ್ತಿಕೊಂಡಳು. ತಕ್ಷಣ ಬರೇ ನೆಲದಲ್ಲಿ ಕುಳಿತಿದ್ದ ರಘು ತನ್ನ ಮಡಿಲಲ್ಲಿ ತಲೆ ಇಟ್ಟು ಅಳಲಾರಂಭಿಸಿದನು. ಅಪ್ರತೀಕ್ಷಿತವಾಗಿ ಎಂದು ಹೇಳದಿರಲು ಸಾಧ್ಯವಿಲ್ಲ. ಅನಾರೋಗ್ಯದಿಂದ ಪತ್ನಿಯನ್ನು ರಕ್ಷಿಸಲು ಸಾಧ್ಯವಾಗದ ಅಪರಾಧಿ ಮನೋಭಾವ ಬಹುಶಃ ರಘುವನ್ನು ಕಾಡುತ್ತಿರಬಹುದು. ಆತನ ತಲೆಗೂದಲು ಮತ್ತು ಕತ್ತನ್ನು ನೇವರಿಸುತ್ತಾ ಲಲಿತ ಯಾರಿಗಾದರೂ ಅದಾಗದಿರುತ್ತದೆಯೇ ಎಂದು ಮನದಲ್ಲೆಂದುಕೊಂಡಳು.

ರಘು ಅಳುತ್ತಲೇ ಇದ್ದನು. ಒದ್ದೆಯಾದ ಕಣ್ಣೀರು ಲಲಿತೆಯ ತೊಡೆಯಲ್ಲಿ

ಬೆಚ್ಚಗೆ ಬಿತ್ತು.

“ರಘು” ಲಲಿತ ಹೇಳಿದಳು, “ಅವರವರಿಂದ ಸಾಧ್ಯವಾಗುವುದನ್ನು ಮಾತ್ರ ಮಾಡಬಹುದಲ್ಲವಾ?”

ರಘುವಿನ ತಲೆ ಮತ್ತು ಬೆನ್ನನ್ನು ನೇವರಿಸುತ್ತಲೇ ಇದ್ದಳು ಲಲಿತ. ಹೊರಗೆ ಬಿಕ್ಕಳಿಸುತ್ತಿರುವ ಮಗುವಿನಂತೆ ಮಂದವಾದ ಹಗಲು ಕಿಟಕಿಯ ಹೊರಭಾಗದಲ್ಲಿ ಸಂಜೆ ಮಲ್ಲಿಗೆ ಹೂವಿನ ಮೇಲೆ ರಾತ್ರಿಯ ಬದಲಾವಣೆ ಪ್ರಾರಂಭವಾಗಿತ್ತು.

“ಬೇಗ, ಬೇಗ” ರಘು ಅವಸರಿಸಿದನು “ನಾನು ಕೂಡಲೇ ಹೋಗಬೇಕೆಂದು ನಾನೆಷ್ಟು ಬಾರಿ ಲಲಿತೆಯೊಡನೆ ಹೇಳಿದೆ” ಹಾಸಿಗೆಯ ಮೇಲಿನ ಬೆಳ್ಳಗಿನ ಮಗ್ಗುಲು ಹಾಸಿಗೆಯ ಮೇಲೆ ರಘು ಮೈ ಚಾಚಿಕೊಂಡು ಮಲಗಿದ್ದನು. ರಘು ನಗ್ನನಾಗಿ, ಉದ್ದೇಗದಿಂದ ಇದ್ದನು. ರಘುವನ್ನು ಕೇವಲ ಒಂದು ಶರೀರವೆಂಬ ರೀತಿಯಲ್ಲಿ ತಾನು ಆ ದಿನ ಪ್ರಥಮ ಬಾರಿ ನೋಡಿದೆ. ರಘುವಿನ ಹೊಟ್ಟೆ ಸ್ವಲ್ಪ ಮುಂದೆ ಬಂದಿತ್ತು.

ಕಾಲುಗಳು ಸೌಂದರ್ಯವಿಲ್ಲದ್ದೂ, ನಯವಾದುದೂ ಆಗಿತ್ತು. ಕಾಲುಗಳನ್ನು ತೊಳೆಯದಿದ್ದುದರಿಂದ ಅಂಗಾಲಿನ ಬಿರುಕುಗಳು ಕಪ್ಪಾಗಿದ್ದವು. ಕಂಕುಳಗಳೂ ಮುಖವೂ ಬೆವರಿನಿಂದ ಬಹಳ ಒದ್ದೆಯಾದ್ದವು.

ರಘುವಿನ ಸಹನೆ ನಾಶವಾಗಿರಬಹುದು. ಅವಸರದಿಂದ ಒಂದು ಮೃಗದ ಶಕ್ತಿಯಿಂದ ರಘು ತನ್ನನ್ನು ಹಾಸಿಗೆಯ ಮೇಲೆ ಬೀಳಿಸಿದನು.

ತನ್ನ ನಿಯಂತ್ರಣ ಮತ್ತು ಮರ್ಯಾದೆಯೆಲ್ಲವೂ ಬಿಟ್ಟು ಹೋದದ್ದು ಆ ನಿಮಿಷದಲ್ಲೇ ಆಗಿರಬಹುದೆಂದೆನ್ನಿಸುತ್ತದೆ. ವಾಸನೆಯ ಒಂದು ಬಟ್ಟೆಯ ತುಂಡಿನಂತೆ ತನ್ನ ಮೈಮೇಲಿದ್ದ ರಘುವಿನ ಕೈಯನ್ನು ದೂರ ತಳ್ಳಿ ತಾನೆಂದು ಚೀರಿದೆ. “ಹೋಗು ಹೊರಗೆ”

ರಘು ಮಲಗಿದಲ್ಲಿಂದ ಧೃತಿಯಿಂದ ಎದ್ದನು. ಆತನು ಆಶ್ಚರ್ಯ ಪಟ್ಟಿರಬಹುದು. ಆತನ ಮುಖದಲ್ಲಿದ್ದ ಅಪರಾಧೀ ಮನೋಭಾವ, ಭಯ, ಸಂಕೋಚವೆಲ್ಲವೂ ಆ ಕೋಣೆಯಲ್ಲಿ ಕೆಸರು ನೀರಿನಂತೆ ಕಟ್ಟಿಕೊಂಡಿತ್ತು. ಅಂತಹ ಪೂರ್ತಿಯಾದ ಅಶುದ್ಧಿಯಲ್ಲಿಯೂ ಮುಳುಗಿ ನಿಂತು ಅಸಹಾಯಕಳಾಗಿ ತಾನು ಮತ್ತೊಮ್ಮೆ ಚೀರಿದೆ,” ಹೊರಗೆ ಹೋಗು ರಘು...”

ನಿಧಾನವಾಗಿ ಸೋಲಿಸಲ್ಪಟ್ಟವನಂತೆ ಬಟ್ಟೆ ಹಾಕಿಕೊಳ್ಳುತ್ತಿದ್ದ ರಘುವನ್ನು ನೋಡುತ್ತಾ ಮಲಗಿದ್ದಂತೆ, ಸುಮತಿಯ ಬಳಿಯಲ್ಲೂ ರಘು ಇದೇ ಭಾವನೆಯಿಂದ ಮಲಗುತ್ತಿದ್ದನೇ ಎಂದು ತಾನು ಯೋಚಿಸುತ್ತಿದ್ದ. ಆಗಿರಲಿಕ್ಕಿಲ್ಲ ಹೆಂಡತಿಯೊಡನಿರುವ

ಜವಾಬ್ದಾರಿಯ ಲೆಕ್ಕವೊಪ್ಪಿಸುವಾಗ ಸಂತೋಷವಾಗುತ್ತಿರಬಹುದು. ಸ್ವಂತ ಮನಸಾಕ್ಷಿಯೊಡನಾಗಿದ್ದರೂ ಬಾಯಿಪಾಠ ಕಲಿತ ಉತ್ತರಗಳನ್ನು ಹೇಳುವುದು ಸೌಕರ್ಯ ಮತ್ತು ಸುಲಭ.

“ಮುಳ್ಳುಗಳಿಂದ ಚುಚ್ಚಿಸಿಕೊಳ್ಳಲು ಹೊಸ ಹಾದಿಗಳನ್ನು ಹುಡುಕುವ ಫಿಲೋಸಫಿ ನನಗೆ ಅರ್ಥವಾಗುವುದಿಲ್ಲ”. ರಘು ಹೇಳುವುದಿತ್ತು. ಮುಳ್ಳುಗಳಿಲ್ಲದಿರುವುದರಿಂದ ಹಾದಿಗಳಿಗೆ ಶಕ್ತಿಯೇನೂ ಇಲ್ಲ.

“ಮುಳ್ಳುಗಳಿಗೆ ಭಯಪಡುವವರೂ ಹೇಗೆ ತಾನೇ ಹೇಳುತ್ತಾರೆ?” ಲಲಿತ ನುಡಿದಳು.

ಬಹಳ ಹೊತ್ತಾದ ಬಳಿಕ ತಾನು ತಣ್ಣಗಾದೆ. ರಘು ಹೊರಗೆ ಕುರ್ಚಿಯಲ್ಲಿ ತಲೆ ತಗ್ಗಿಸಿ ಕುಳಿತುಕೊಂಡನು.

“ಅಯ್ಯಾ ಸಾರಿ” ಆತನಂದನು. “ಸರಿತಪ್ಪುಗಳೇನೂ ನನಗೆ ಅರ್ಥವಾಗುವುದಿಲ್ಲ. ಇಂದು ಸುಮತಿಯನ್ನು ಆಸ್ತನೆಗೆ ಕರೆದುಕೊಂಡು ಹೋಗಬೇಕಾಗಿತ್ತು. ಅವರು ಅಲ್ಲಿ ಒಬ್ಬರೇ ಇದ್ದಾರೆ. ನನ್ನನ್ನು ಕಾಯುತ್ತಿರಬಹುದು”.

“ಹೋಗಬಹುದಾಗಿತ್ತು” ಲಲಿತ ಹೇಳಿದಳು. “ನಾನು ತಡೆದು ನಿಲ್ಲಿಸಲಿಲ್ಲ”

“ಇಲ್ಲ”

“ಔದಾರ್ಯದ ಸಮಸ್ಯೆಯೂ ಇಲ್ಲ”.

“ಇಲ್ಲ” ರಘು ಹೇಳಿದನು. ಅವರವರ ಅಧಿಕಾರವನ್ನು ನಿಶ್ಚಿತ ಪಡಿಸುವುದು ಲಲಿತಾಳಿಗೂ ಅಗತ್ಯವಾಗಿತ್ತು. ಇದು ಔದಾರ್ಯವಲ್ಲ ನನ್ನ ಅಧಿಕಾರವಾಗಿದೆ.

“ಕ್ಷಮಿಸು” ಲಲಿತ ಹೇಳಿದಳು. “ಹಾಸಿಗೆಯಲ್ಲಿ ಸಮೀಪ ಮಲಗುವ ಪುರುಷನ ಔದಾರ್ಯ ಮತ್ತು ಸಹಾನುಭೂತಿ ನನಗೆ ಬೇಕಾಗಿಲ್ಲ. ಕೊಳ್ಳೆ ಹೊಡೆದ ಸಂಪಾದನೆಯಲ್ಲಿ ಪಾಲು ಪಡೆಯುವ ಪಾಲುಗಾರಿಕೆಯೂ ಅಲ್ಲ”

“ಲಲಿತಳಿಗೆ ಮಾತುಗಳು ಮುಖ್ಯವಾಗಿವೆ”. ಕಳೆದ ಕಾಲದಿಂದ ಏನನ್ನೋ ಹುಡುಕಿ ತೆಗೆಯುತ್ತಿರುವಂತೆ ರಘು ಗೊಣಗಿದನು. ಅಧಿಕಾರ, ಹಕ್ಕು, ಜವಾಬ್ದಾರಿ ಅದಕ್ಕಿಂತ ಹೆಚ್ಚಾಗಲಿ ಕಮ್ಮಿಯಾಗಲಿ ಯಾವುದೂ ನಮ್ಮ ನಡುವಿನಲ್ಲಿ ಇಲ್ಲ”.

ಹೊರಡುವಾಗ ರಘು ಕೈ ಚಾಚಿದನು. ತಾನು ರವಿಕೆಯ ತೆರೆದ ಬಟ್ಟೆಗಳನ್ನು ಹಾಕಿಕೊಳ್ಳುತ್ತಿದ್ದೆ. ಹಾಗಾಗಿ ರಘುವಿನ ಚಾಚಿದ ಕೈಯನ್ನು ತಾನು ಸ್ವೀಕರಿಸಲಿಲ್ಲ. ಚಾಚಿದ ಕೈಯನ್ನು ಹಿಂತೆಗೆದುಕೊಂಡು ರಘು, “ನಾನು ಬರುತ್ತೇನೆ” ಎಂದನು. “ಬಾ” ಲಲಿತ ಹೇಳುತ್ತಾ ತನ್ನ ಹೊಟ್ಟೆಯಲ್ಲೂ, ಕತ್ತಿನಲ್ಲೂ, ಮನಸ್ಸಿನಲ್ಲೂ ಉದುರಿ

ಬಿದ್ದಿದ್ದ ಬೆವರನ್ನು ಗಟ್ಟಿಯಾಗಿ ಒರೆಸಿಕೊಂಡಳು.

ಸ್ವಚ್ಛವಾದ ಮರಳಿನ ಮೇಲೆ ಕುಳಿತುಕೊಂಡು ರಘು ಇದನ್ನೇ ಹೇಳಿದ್ದನು. “ಲಲಿತಾಗೆ ಮಾತುಗಳೇ ಮುಖ್ಯವಾಗಿತ್ತು”. ಅಧಿಕಾರ, ಹಕ್ಕು, ಜವಾಬ್ದಾರಿ, ಪ್ರೇಮಕ್ಕೆ ಹಾಗೆ ಕೂಡಾ ಒಂದು ಮುಖವಿರಬಹುದೆಂದು ಲಲಿತಾಗೆ ಅನ್ನಿಸುವುದೇ ಇಲ್ಲವಲ್ಲಾ. ಬುದ್ಧಿಯಿಂದ ಅಲ್ಲ, ನಾವು ಪ್ರೀತಿಸುವುದು ಮನಸ್ಸಿನಿಂದ. ಅದರ ಮೇಲೆ ಒಂದು ಸಂಕೋಲೆ ಇರುವುದು ಒಳ್ಳೆಯದು”.

“ಅದು ತಾಳಿ” ಲಲಿತ ನಕ್ಕಳು. “ಒಂದು ಸಂಕೋಲೆ”

ರಘು ಮರಳಿನಲ್ಲಿ ಒತ್ತಿ ಹೊಡೆದನು.

“ನಾವು ಮಾತ್ರ ಬುದ್ಧಿ ಇರುವವರು. ಉಳಿದವರೆಲ್ಲರೂ ಮೂರ್ಖರು. ಆಚಾರಗಳಿಗೂ, ನಿಯಮಗಳಿಗೂ ಎಲ್ಲದಕ್ಕೂ ಕೆಲವೂ ಪ್ರಯೋಜನಗಳಿವೆ”.

“ಇಲ್ಲವೆಂದು ನಾನು ಹೇಳಿಲ್ಲವಲ್ಲಾ ರಘು” ಆ ಸವಲತ್ತುಗಳು ನನಗೆ ಬೇಡ ವೆಂದಷ್ಟೇ ಹೇಳಿದಳು.

ರಘು ಮಾತನಾಡಿದ್ದು ವಿವಾಹದ ಕುರಿತಾಗಿತ್ತು. ತನಗೆ ತುಂಬಾ ಸಾಕಾಗಿದ್ದ ವಿಷಯ ಅದಾಗಿದ್ದರಿಂದ ಮರಳನ್ನು ಕೈಯಲ್ಲೆತ್ತಿ ಉದುರಿಸಿಕೊಂಡು ತಾನೆಂದು ಸುಮ್ಮನೆ ಕುಳಿತ. ರಘು ಮಾತು ನಿಲ್ಲಿಸಿದಾಗ ತಾನೆಂದು ಉತ್ತರಿಸಿದ್ದು, ಆತನ ಕೈಯ ಉಗುರಗಳನ್ನು ಕತ್ತರಿಸಲು ಸಮಯವಾಗಿದೆ ಎಂದು ಮಾತ್ರ ಎಂದು ಲಲಿತ ಯೋಚಿಸಿ ದಳು. ರಘುವಿನ ಉಗುರುಗಳೆಡೆಯಲ್ಲಿ ಕೊಳೆ ಇತ್ತು ಎಂದೆನ್ನಿಸಿತ್ತು.

“ಗೆಲ್ಲು, ಬರೇ ಗೆಲ್ಲು” ತೀರಾ ಮಂಕಾದ ಕೆಂಪು ಮುಖ ಹೊತ್ತು ರಘು ಜೋರಾಗಿ ಶ್ವಾಸೋಚ್ಛ್ವಾಸ ಮಾಡಿದನು. “ನನ್ನ ಕಾಲಡಿಯಲ್ಲಿ ಬಂದರೆ, ನನಗೊಂದು ಮಗು ಬೇಕೆಂದು ಅನ್ನಿಸುವುದಿಲ್ಲವಾ ಲಲಿತಾ?”

“ಧಾರಾಳವಾಗಿ” ನಗುತ್ತಾ ಹೇಳಿದಳು ಲಲಿತಾ. “ಆದರೆ ಅದು ತಾಳಿಯಿಂದ ದೊರೆಯುವುದಿಲ್ಲವಲ್ಲಾ? ನಾನು.” ಲಲಿತ ಮರಳಿನಲ್ಲಿ ಮತ್ತೊಮ್ಮೆ ಬರೆಯುತ್ತಾ ಹೇಳಿ ದಳು. “ನಿಮ್ಮ ಮಗುವನ್ನು ಹಡೆಯಲು ಸಿದ್ಧಳಲ್ಲ. ರಘು ಬಂಧನದೊಳಗೆ ಬಿದ್ದ ಬಳಿಕ ಅದನ್ನು ತುಂಡು ಮಾಡಲು ಬಹುಶಃ ನನ್ನಿಂದ ಸಾಧ್ಯವಾಗದೆ ಹೋಗಬಹುದು. ಶ್ರಮಿಸಿ ದಿರಲೂ ಸಾಕು. ಪಕ್ಷವಾಗಿ ಬೆಚ್ಚಗಾಗಿಸಲ್ಪಟ್ಟ ಒಂದು ಕೋಣೆಯಂತೆ ಅದರ ಒಳಭಾಗ ನನಗೆ ಸೌಲಭ್ಯಗಳಿಂದ ಕೂಡಿದ ಅಗತ್ಯವಾಗಿ ಬಿಡಬಹುದು. ಆ ಬಿಸಿಯನ್ನು ಹಕ್ಕೆಂದು ನಾನು ತೀರ್ಮಾನಿಸಲಾರಂಭಿಸುವೆ. ತಬ್ಬಿಕೊಂಡು ನಡುಗಿಸುವ ಮಳೆಗಿಂತ ಸ್ವತಃ ಬೆಚ್ಚಗಾ ಗಿಸಿಕೊಳ್ಳಬೇಕೆಂದು ಜ್ಞಾಪಿಸುವ

ಚಳಿಗಿಂತ ಆ ಬಿಸಿಯನ್ನು ನಾನು ಆಶಿಸಬಹುದು. ಸಾಧ್ಯ ವಿಲ್ಲ ರಘು. ಅಗತ್ಯವಾದಾಗ ನಾನು ಏನು ಮಾಡುವೆನೆಂಬುದು ನನಗೇ ತಿಳಿಯದು ಬಹುಶಃ ಕೋಣೆಗೆ ಬಿಸಿ ಸಾಲದೆಂದು ನಾನು ನಿಮ್ಮನ್ನು ಕಡಿದು ಕೊಲೆ ಮಾಡಲೂ ಬಹುದು. ಬಹುಶಃ ಆ ಬಿಸಿಯಲ್ಲಿ ನೀವು ಹಾಗೇ ಸತ್ತು ಹೋಗಲೂ ಬಹುದು.

“ನನ್ನಲ್ಲಿ ವಿಶ್ವಾಸವಿಲ್ಲವಾಗಿದೆ” ರಘು ಹೇಳಿದನು. “ಅದನ್ನು ಬಹಳ ಸುಂದರವಾಗಿ ಹೇಳಲು ಲಲಿತ ಪ್ರಯತ್ನಿಸುತ್ತಿದ್ದಿ”.

“ಅಲ್ಲ ಎಂದು ನಾನು ದೃಢವಾಗಿ ಹೇಳಲಾರೆ” ಲಲಿತ ಬಹಳ ಮೆಲ್ಲಗೆ ಹೇಳಿದಳು. “ನನ್ನನ್ನೂ, ಯಾರನ್ನೂ ನಂಬಿಕೆ ಇಲ್ಲ ಎಂದಷ್ಟೆ ಹೇಳಿದೆ. ಅಗತ್ಯ ಮತ್ತು ಹಕ್ಕುಗಳನ್ನು ಒಟ್ಟು ಸೇರಿಸಬಾರದೆಂದಷ್ಟೇ ಹೇಳಿದೆ.

ತುಂಬಿದ ಕಣ್ಣುಗಳನ್ನು ತನ್ನ ಮೇಲೆಯೇ ಸ್ಥಿರೀಕರಿಸಿ ರಘು ಸುಮ್ಮನೆ ಕುಳಿತನು. ಆ ರಘು ತನಗೆ ಏನೇನೂ ಪರಿಚಯವಿಲ್ಲ ಎಂದುತೋರಿತು. ಲಲಿತ ಯೋಚಿಸಿದಳು. ಅಂದು ಅಲ್ಲಿಂದ ಹೊರಟು ಹೋದ ರಘು ಹೆಂಡತಿಯನ್ನು ಕರೆದುಕೊಂಡು ಮತ್ತೆ ಬಂದಿದ್ದನು. ಮೊತ್ತಮೊದಲು ರಘುವಿನ ಬೆನ್ನ ಮೇಲೆ ತಟ್ಟಿ ಅಭಿನಂದಿಸಿ ಗಟ್ಟಿಯಾಗಿ ನಗಬೇಕೆಂದೆನ್ನಿಸಿತ್ತು. ಆದರೆ ಕೈ ಎತ್ತಿದಾಗ, ಗಟ್ಟಿಯಾಗಿ ನಕ್ಕಾಗ ತನಗೂ ಬಹಳ ವೇದನೆಯಾಗಿತ್ತು ಎಂದು ಲಲಿತೆಗೆ ಅರ್ಥವಾಯಿತು. ಅದರಿಂದ ತಾನು ಅಂದು ಎತ್ತಿದ ಕೈಯನ್ನು ಹಾಗೆಯೇ ಕೆಳಗೆ ಹಾಕಿದೆ. ಒಳಗಿನ ಕತ್ತಲೆಯಲ್ಲಿ ಸುಮತಿ ಗಟ್ಟಿಯಾಗಿ ನೆಗಾಡಿದಳು.

“ಕಾಫಿ ಬೇಡವೇ ಬೇಡ” ಸುಮತಿ ನುಡಿದಳು. “ರಘು ಅಣ್ಣನಿಗೆ ಕಾಫಿ ಇಷ್ಟವೇ ಅಲ್ಲ. ಚಹಾದಲ್ಲಿ ಸಕ್ಕರೆ ಸ್ವಲ್ಪ ಸಾಕು”.

ತಾನು ಮತ್ತು ರಘು ಸುಮತಿಯ ಅಕ್ಕಪಕ್ಕದಲ್ಲಿ ಕುಳಿತುಕೊಂಡಿದ್ದವು. ದೃಷ್ಟಿಗಳು ಸಂಧಿಸಿದಾಗ ರಘು, “ನನಗೇನೂ ಬೇಡ” ಎಂದನು.

“ಆಜ್ಞೆಯಂತೆ” ಲಲಿತೆ ಸುಮತಿಯನ್ನು ನೋಡಿ ಪಕ್ಕನೆ ಹೇಳಿದಳು, “ಚಹಾ ಕಮ್ಮಿ ಸಿಹಿ”

ಸ್ವಂತ ಕಾಲಿನಲ್ಲಿ ತಾಗುತ್ತಿದ್ದ ಸುಮತಿಯ ಸೀರೆಯ ತುದಿ ತನ್ನ ಕಣ್ಣಿಗೆ ಬಿದ್ದದ್ದ ರಿಂದಾಗಿರಬಹುದು, ರಘು ಪಕ್ಕನೆ ಕಾಲನ್ನು ದೂರ ಸರಿಸಿದನು.

ಲಲಿತ ನಗುತ್ತಿದ್ದ ನಗೆಯ ಕಾರಣ ಸುಮತಿಯ ಕಣ್ಣಿಗೂ ಬಿತ್ತು.

“ಒಳ್ಳೆಯ ಸೀರೆ” ಲಲಿತೆ ಹಿಂಜರಿಯುತ್ತಾ ಹೇಳಿದಳು, “ಸುಮತಿಗೆ ಚೆನ್ನಾಗಿ ಒಪ್ಪುತ್ತದೆ”.

“ಹೌದು” ಸುಮತಿ ತಟ್ಟನೆ ಹೇಳಿದಳು. “ಉತ್ತಮವಾದುದು ಯಾವುದೂ ರಘು ಅಣ್ಣನಿಗೆ ಹಿಡಿಸದು”.

ಹಳದಿ ಸೀರೆ ಉಡುತ್ತಾಳೆಂದು ತಿಳಿದರೆ ಆ ಹೆಣ್ಣನ್ನು ನಾನು ಜನ್ಮದಲ್ಲೆಂದೂ ನೋಡಲಾರೆ ಎಂದು ರಘು ಹೇಳಿದ್ದನು.

ಸುಮತಿ ಸೀರೆಯಿಂದ ವಿವಾಹದೇಗೂ, ಮಧು ಚಂದ್ರ ಆಯ್ಕೆ ಮಾಡಿದ ಸ್ಥಳದೇಗೆಲ್ಲಾ ಹೋಗಿಯಾಗಿತ್ತು.

“ನಾವು ಬರುತ್ತೇವೆ ಲಲಿತಾ” ರಘು ಪಕ್ಕನೆ ಹೇಳಿದನು.

‘ನಾವು’ ಲಲಿತ ಸ್ವತಃ ಹೇಳಲು ಪ್ರಯತ್ನಿಸಿದಳು ವೇದನೆಯ ಸ್ಥಳವನ್ನು ಮುಟ್ಟಿದಂತಹ ಸಹಜತೆಯೊಡನೆ ಅವಳಂದಳು. “ಚಹಾ ಪೂರ್ತಿ ಕುಡಿ”.

ಚಹಾ ಕುಡಿದ ಬಳಿಕ, ರಘು ತೀರಾ ವಿಶೇಷ ಪರಿಚಯವಿಲ್ಲದ ಮಹಿಳೆಯ ಮುಂದೆ ನಿಂತಂತೆ, ಸಾಧ್ಯವಿದ್ದಷ್ಟು ಔಪಚಾರಿಕತೆಯಿಂದ, ಮರ್ಯಾದೆಯಿಂದ, ಸ್ವಂತ ಬಟ್ಟೆಯನ್ನು ಶಿಸ್ತಿನಿಂದ ಸರಿಪಡಿಸಿಕೊಂಡು ಎದ್ದು ನಿಂತನು. ತಮ್ಮೊಳಗೆ ಸಾಮೀಪ್ಯವಿಲ್ಲ ವೆಂಬುದನ್ನು ಸುಮತಿಗೆ ಮನವರಿಕೆ ಮೂಡಿಸಲು ರಘು ಪ್ರಯತ್ನಿಸುತ್ತಿರುವುದನ್ನು ಲಲಿತ ಆಶ್ಚರ್ಯದಿಂದ ನೋಡಿದಳು. ಹೊರಗೆ ಬಂದು ನಿಂತ ಕಾರಿನ ಸಂಗೀತದಂತಹ ಹಾರ್ಮನನ್ನು ಸುಮತಿ ಗಮನಿಸುತ್ತಿದ್ದಳು.

“ಸುಮತೀ...” ರಘು ಕರೆದನು. “ನಮ್ಮ ಕೊಡೆ ಎಲ್ಲಿ?” ‘ನಮ್ಮ’ ಲಲಿತ ಗಮನಿಸಿದಳು.

ನಾವು, ನಮ್ಮದು ಈ ಶಬ್ದಗಳು ಲಲಿತೆಯ ಮನಸ್ಸಿನಲ್ಲಿ ಸುಡುತ್ತಿರುವಂತಹಾ ನೋವಿನ ಅನುಭವ ನೀಡಿತು.

“ಬಹಳ ಹೊತ್ತಾಯಿತು” ಸುಮತಿ ಹೇಳಿದಳು. “ನಿದ್ದೆ ಬರುತ್ತಿದೆ” ನಮ್ಮ ದಿನ ಪ್ರಾರಂಭವಾಗುವುದು ರಾತ್ರಿ ಹತ್ತು ಗಂಟೆಗೆ” ಲಲಿತ ಹೇಳಿದಳು.

ರಘುವಿನ ಮುಖದೇಗೆ ಲಲಿತ ಒಂದು ನಿಮಿಷ ನೋಡಿದಳು. ರಘು ನೆಲ ನೋಡುತ್ತಿದ್ದನು. ರಘುವಿನ ಮುಖ ರಕ್ತವಿಲ್ಲದೆ ಬೆಳ್ಳಗಾದುದು, ಅವನ ಮುಖದಲ್ಲಿ ಹರಡಿ ಕೊಂಡ ಮುಜುಗರದ ಛಾಯೆ ಎಲ್ಲವನ್ನೂ ಲಲಿತ ತುಂಟತನದಿಂದ ನೋಡಿದಳು.

“ನಾನೂ ಸೇರಿದಂತೆ ಕೆಲವರೊಡನೆ” ಬಳಿಕ ಲಲಿತ ನಿಧಾನವಾಗಿ ನುಡಿದಳು.

ಬಾಗಿಲಿನ ಹಿಡಿಯಲ್ಲಿ ಕೈಯಿಟ್ಟು ಒಂದು ನಿಮಿಷ ರಘು ಹಾಗೆಯೇ ನಿಂತನು. ಹಾಗೆ ಅಲ್ಲಿ ನಿಂತುಕೊಂಡು ರಘು ಯಾವಾಗಲೂ ತನ್ನನ್ನು ಚುಂಬಿಸುತ್ತಿದ್ದನು.

“ಬಲ ಭಾಗಕ್ಕೆ ತಿರುಗಿಸಿದರೆ ಸಾಕು” ಲಲಿತ ಹೇಳಿದಳು. “ಇಲ್ಲವಾದರೆ ನಾನು ತೆರೆದು ಕೊಡುವೆ”

ಕೋಣೆಯಿಂದ ಹೊರಗೆ ಬಿದ್ದ ಮಂದ ಬೆಳಕಿನಲ್ಲಿ ನಿಂತ ಸುಮತಿಯೊಡನೆ “ಇನ್ನೊಮ್ಮೆ ಕೂಡಾ ಬನ್ನಿ” ಎಂದಳು ಲಲಿತ.

ಸುಮತಿ ರಘುವಿನ ಕೈ ಹಿಡಿದುಕೊಂಡು ಹೊರಗಿಳಿದಳು.

ಅವರ ಹಿಂದೆ ಮುಚ್ಚಿದ ಬಾಗಿಲಿಗೊರಗಿಕೊಂಡು ಲಲಿತ ಕೊಂಚ ಹೊತ್ತು ನಿಂತುಕೊಂಡಳು. ತನಗೆ ಎಲ್ಲಿ ನೋಯುತ್ತಿದೆ ಎಂದು ಆಕೆ ಚಿಂತಿಸಿದಳು. ಯಾಕೆ? ತನ್ನ ಉದ್ದೇಶ ರಘುವಿನ ಹಾಸಿಗೆ ಮತ್ತು ದೇಹದಲ್ಲಿ ಪಾಲು ಪಡೆಯುವುದಾಗಿರಲಿಲ್ಲ. ತಿರಸ್ಕಾರದಿಂದ, ಅಹಂಕಾರದಿಂದ ತಾನು ಅವನನ್ನು ಯಾರಿಗೆ ಬೇಕಾದರೂ ನೀಡಬಹುದೆಂದು ಹಲವು ಬಾರಿ ಹೇಳಿಕೊಂಡಿದ್ದೆ. ರಘು ಹೇಳುತ್ತಿದ್ದಂತೆ ತನಗೆ ಮಾತುಗಳಲ್ಲಿ ಆಸಕ್ತಿಯಾಗಿತ್ತು. ಹಾಗಿದೆಯೇ? ಉರಿಸಿಟ್ಟ ಮೇಣದ ಬತ್ತಿಯ ಮೇಲೆ ಸ್ವಂತ ಅಂಗೈಯನ್ನು ಹಿಡಿದಳು. ಅಂಗೈಯಲ್ಲಿ ಬತ್ತಿಯ ಮಸಿ ತೆಳಗೆ ಹರಡಿಕೊಂಡಿತು. ಬಿಸಿಯಾದ ಕೈಯ ಚರ್ಮದ ಮೂಲಕ, ಕೈಯ ಮಾಂಸದ ಮೂಲಕ ಲಲಿತೆಗೆ ದೇಹದ ಎಲ್ಲಾ ಎಲುಬುಗಳೂ ಕರಗಾಗುತ್ತಿರುವಂತೆ ತೋರಿತು.

ಇದು ಸಹಾನುಭೂತಿಯೇ? ತೆಳಗಿನ ಕಣ್ಣೀರಿನ ನೆನೆಯಲ್ಲಿ ಲಲಿತ ಯೋಚಿಸಿದಳು. ಅಥವಾ ಸ್ವಂತ ಅಭಿರುಚಿಗಳ ಅಸ್ತಿಭಾರ ಕಂಡುಕೊಂಡ ರಘುವನ್ನು ಕಂಡ ಕಾರಣ ಆದ ನಿರಾಶೆಯೇ. ಸುಮತಿಯಂತಹ ಓರ್ವ ಹೆಣ್ಣುಮಗಳನ್ನು ರಘು ಐದು ನಿಮಿಷ ಕೂಡಾ ತಾಳಿಕೊಳ್ಳಲಾರನೆಂಬುದು ತನ್ನ ವಿಶ್ವಾಸವಾಗಿತ್ತು. ಸುಮತಿಯ ವಿರುದ್ಧ ತನ್ನನ್ನು ಕಲ್ಪಿಸಿಕೊಳ್ಳಬೇಕಾಗಿದೆ ಎಂಬುದು ತನ್ನ ದುಃಖವಾಗಿದೆಯೇ? ಹಾಗಾದರೆ ತಾನು ಯಾರಾಗಿದ್ದೆ? ಮಾರುಕಟ್ಟೆಯಿಂದ ಒಂದು ಕಿಲೋ ಟೋಮೇಟೋ ಕೊಂಡುಕೊಳ್ಳುವಷ್ಟು ನಿರ್ಲಕ್ಷ್ಯದಿಂದ ರಘು ಓರ್ವ ಹೆಣ್ಣುಮಗಳನ್ನು ಹೆಂಡತಿಯಾಗಿಸಿಕೊಳ್ಳುವನೆಂದು ತಾನು ನಿರೀಕ್ಷಿಸಿರಲಿಲ್ಲವೆಂಬುದೂ ಹೌದು. ಪಕ್ಕನೆ ಒಂದು ವಿಷಯ ಮನವರಿಕೆಯಾದ ಧೈರ್ಯ ಮತ್ತು ಆ ಬೆಳಕಿನಿಂದಲೇ ರಘುವನ್ನು ವಿವಾಹವಾಗದೇ ಇರಲು ಇದ್ದ ತನ್ನ ತೀರ್ಮಾನ ಎಷ್ಟು ಒಳ್ಳೆಯದಾಗಿತ್ತು ಎಂದು ಲಲಿತ ಜ್ಞಾಪಿಸಿಕೊಂಡಳು. ಈಗ ಯಾವ ಹಿಂಜರಿಕೆಯೂ ಇಲ್ಲದೆ ಔದಾರ್ಯದಿಂದ ರಘುವನ್ನು ತಾನು ಎದುರುಗೊಳ್ಳಬಹುದು. ಇದು ಕರುಣೆಯೇ? ಲಲಿತ ಬೆಂಕಿ ತಾಗಿದ ಅಂಗೈಯನ್ನು ನೋಡಿಕೊಂಡು ತನ್ನನ್ನೇ ಕೇಳಿಕೊಂಡಳು. ಇಂದು ಹಿಂತಿರುಗಿ ನೋಡಿದಾಗ, ತನ್ನ ಮನಸ್ಸಿನಲ್ಲಿ ಅಂದು ಇದ್ದುದು ಕರುಣೆಯಲ್ಲ ಎಂದೆನಿಸುತ್ತದೆ. ಮಗನ ದೌರ್ಬಲ್ಯವನ್ನು ಅರ್ಥ ಮಾಡಿಕೊಂಡ ತಾಯಿಯ,

ನಿರೀಕ್ಷೆ ಮತ್ತು ನಿರಾಶೆಯನ್ನು ಹಿಂದಿಕ್ಕಿ ಮುಂದಡಿ ಇಟ್ಟ ವಾತ್ಸಲ್ಯವಾಗಿತ್ತು ಅದು.

ಬಾಗಿಲಿನ ಬಳಿಯ ಹೆಜ್ಜೆಗಳ ಪರಿಚಿತ ಸಪ್ಪಳ ಕೇಳಿ ಲಲಿತ ಭಯ ವಿಹ್ವಲಳಾಗಿ ತಿರುಗಿ, ಮೇಣದ ಬತ್ತಿಯನ್ನು ಊದಿ ಆರಿಸಿದಳು.

ಊಹಿಸಿದಂತೆಯೇ ಅದು ರಘುವಾಗಿದ್ದನು.

“ಸುಮತಿಯೊಡನೆ ಏನು ಹೇಳಿ ಹಿಂತಿರುಗಿ ಬಂದೆ?” ಲಲಿತ ಅವಸರದಿಂದ ಕೇಳಿದಳು. “ಏನನ್ನಾದರೂ ಮರೆತೆಯಾ?”

ತನ್ನ ಆತುರ ತನಗೇ ಅಪರಿಚಿತವೂ, ಅಸ್ಥಾನತ್ತಾದಂತೆಯೂ ಲಲಿತೆಗನ್ನಿಸಿತು. ಆದರೆ ಆ ವೇಳೆಯಲ್ಲಿ ಕಾಣಬೇಕೆಂದು ಲಲಿತೆಗೆ ತೀರಾ ಇಚ್ಛೆ ಇಲ್ಲದ ಓರ್ವ ಮನುಷ್ಯನಾಗಿದ್ದನು ರಘು.

“ಒಂದು ಬದುಕು ಪೂರ್ತಿ ಅಪರಾಧಿಯಂತೆ ಬದುಕಲು ನನ್ನಿಂದ ಸಾಧ್ಯವಿಲ್ಲ”.

“ಸುಮತಿ ಕೆಳಗಿದ್ದಾಳೆ” ಲಲಿತ ಕೂಡಲೇ ಹೇಳಿದಳು. “ಪೆನ್ನನ್ನು ಮರೆತು ಬಿಟ್ಟೆ ಎಂದು ತಾನೇ ಸುಮತಿಯೊಡನೆ ಹೇಳಿರಬಹುದು? ಬೇಗ ಹೋಗು ರಘುವಿನ ಬೆರಗುಗೊಂಡ ಮುಖ ಧಾಳಾಗಿ ಕಾಣುತ್ತಿದೆ. ಅದು ಅವರ ಕಣ್ಣಿಗೆ ಬಿದ್ದರೆ ರಘುವಿಗೆ ವಿಷಾದವಾಗಬಹುದು. ಉತ್ತರ ಹೇಳಲು ರಘುವಿನಿಂದ ಸಾಧ್ಯವಾಗದು”.

“ಲಲಿತೇ” ರಘು ಹೇಳತೊಡಗಿದನು. “ನನ್ನಿಂದ ಏನನ್ನಾದರೂ ಬಯಸು ನಾನು ಏನೇನೂ ಬದಲಾಗಿಲ್ಲ...”

ರಘುವಿನ ಮುಖದ ತುಂಬಾ ಬೆವರ ಹನಿಗಳಿದ್ದವು. ಬೆಳಕಿನ ಸಣ್ಣ ಎಳೆಯಲ್ಲಿ ಅವು ಮಿನುಗಿದವು. ತುಂಬಿದ ಪ್ರೇಮ ಮತ್ತು ವಿವಿರಿಸಲಾಗದಂತಹ ದುಃಖ ರಘುವಿನ ಮುಖದಲ್ಲಿ ತುಂಬಿಕೊಂಡಿತು. “ಏನು ಬೇಕಾದರೂ...”

ರಘು ಯಾಚಿಸಿದನು. ರಘುವಿನ ಬೆನ್ನಿನ ಮೇಲೆ ನಿಧಾನವಾಗಿ ಕೈಯಾಡಿಸಿ ಲಲಿತ ಸೋಫಾದ ಬಳಿಗೆ ಹಿಂತಿರುಗಿದಳು.

“ನಾನು ಇಷ್ಟಪಡುವುದನ್ನು ರಘುವಿನಿಂದ ಮಾಡಲು ಸಾಧ್ಯವಾಗುವುದಿಲ್ಲ. ಹಟ ಹಿಡಿಯುತ್ತಿರುವ ಮಗುವನ್ನು ಸಂತೈಸುವ ರೀತಿಯಲ್ಲಿ ಲಲಿತೆಯಿಂದಳು. “ಸುಮ್ಮನೆ ಸ್ವಂತ ನೋಯಿಸದಿರು”

ಸುಟ್ಟ ಜಾಗದ ಕಲೆಯನ್ನು ಆಗ ರಘು ಕಂಡನು. ಪ್ರೇತವನ್ನು ಕಂಡಂತೆ ಆತನು ಬೆಳ್ಳೆಗಾದನು.

“ನಾನು ಇಷ್ಟಪಡಲೇ?” ರಘುವಿನ ಮುಖವನ್ನು ತನ್ನ ನೇರಕ್ಕೆ ಹಿಡಿದಿಟ್ಟು

ಲಲಿತ ಕೇಳಿದಳು. “ರಘುವಿಗೆ ಅದು ಸಾಧ್ಯವಾಗದು”

“ಹೇಳು”

“ಇಂದು ಈ ರಾತ್ರಿ ಇಲ್ಲಿ ನನಗೆ ಜೊತೆಯಾಗಿರು” ಎಟು ತಿಂದ ಹಾವಿನಂತೆ ರಘು ಸುರುಳುವುದು ಲಲಿತಳಿಗೆ ತಿಳಿಯಿತು. ತಾನೂ ನಿರೀಕ್ಷಿಸುತ್ತಾ ಕುಳಿತುಕೊಂಡಳು.

“ಆದುದರಿಂದ” ಒಂದು ಮುಗುಳ್ಳಗೆಯೊಡನೆ ಲಲಿತಳಂದಳು, “ಹೋಗಬಹುದು. ಬಹಳ ಬಹಳ ಚಿಕ್ಕ ಕಾರ್ಯಗಳನ್ನು ನಮ್ಮಿಂದ ಮಾಡಲು ಸಾಧ್ಯವಾಗದೆಂದು ಹಲವು ಬಾರಿ ನಮ್ಮ ಅರಿವಿಗೆ ಬರುವುದು ನಾವು ಅದಕ್ಕಾಗಿ ಪ್ರಯತ್ನಿಸಿದಾಗ ಮಾತ್ರ. ನಿರೀಕ್ಷಿಸುವುದಕ್ಕಿಂತ ಹೆಚ್ಚು ಮನಃಶಕ್ತಿ ಮತ್ತು ಹುಚ್ಚು ಬೇಕು ಅದಕ್ಕೆ”

“ಲಲಿತ ಹುಡುಕುತ್ತಿದ್ದ ಪುಸ್ತಕ ನಾನು ಕೊಂಡುಕೊಂಡಿದ್ದೇನೆ” ತನ್ನ ಬೆಂಕಿ ತಾಗಿದ ಕೈಯನ್ನು ರಘು ತನ್ನ ಕೈಯಲ್ಲೆತ್ತಿಕೊಂಡು ಹೇಳಿದನು, “ಔಷಧ ಹಚ್ಚಲು ಮರೆಯಬೇಡ, ನಾನು ತಂದು ಕೊಡುವೆ.”

“ತಂದು ಕೊಡಿ”

ಹೆಚ್ಚು ಔದಾರ್ಯದಿಂದಲೇ ತಾನು ಅದನ್ನು ಹೇಳಿರಬಹುದು. ರಘು ತಟ್ಟನೆ ತನ್ನನ್ನು ನೇರವಾಗಿ ದುರುಗುಟ್ಟಿ ನೋಡಿದನು.

ಏಕಾಂತತೆಯ ಚೂಪು ಮೊನೆ ಒಂದು ಮುಳ್ಳಿನಂತೆ ಗಂಟಲಲ್ಲಿ ಸಿಕ್ಕಿಕೊಂಡು ಉಸಿರಾಟವೇ ನಿಂತಂತಹ ಒಂದು ಸಂಧ್ಯಾಸಮಯದಲ್ಲಿ ರಘುವಿನ ಬರವಾಯಿತು. ಬೆಳಿಗ್ಗೆಯಿಂದಲೇ ಪ್ರಾರಂಭವಾಗಿದ್ದ ಚಿರಿಪಿರಿ ಮಳೆ ಹಠವಾದಿಯಾದ ಮಗುವಿನ ನಿಲ್ಲದ ಅಳುವಿನಂತೆ ಆಗಲೂ ಮುಂದುವರಿದೇ ಇತ್ತು. ತೋಡಿನಲ್ಲಿ ಹರಿಯುತ್ತಿದ್ದ ನೀರು ಮತ್ತು ಭಗವತಿಯ ಗುಡಿಯ ದೀಪಾರಾಧನೆಯ ಶಬ್ದಗಳಿಗೆ ಕಿವಿಗೊಡುತ್ತಾ ಹೊರಗಿನ ಕತ್ತಲೆಯನ್ನು ನೋಡುತ್ತಾ ತಾನು ಸುಮ್ಮನೆ ನಿಂತುಕೊಂಡಿದ್ದೆ

“ಓಡಿಕೊಂಡು ಈ ಹೊತ್ತಿನಲ್ಲಿ ತಲಪಿದ್ದು ಹೇಗೆಂದು ನೀವು ಕೇಳಲೂ ಕೂಡಾ ಇಲ್ಲ”. ತಲೆಗೂದಲು ಮತ್ತು ದೇಹದ ಮೇಲಿನ ನೀರನ್ನು ಒರೆಸಿಕೊಳ್ಳುತ್ತಾ ರಘು ಆಪಾದಿಸಿದನು.

“ಸರಿ” ಆ ಸಮಯದಲ್ಲಿ ಓರ್ವ ಮನುಷ್ಯನ ಧ್ವನಿ ಕೇಳಿದ್ದರಿಂದ ಉಂಟಾದ ಮಿತಿಮೀರಿದ ಸಂತೋಷವನ್ನು ಅಡಗಿಸಿಕೊಂಡು ಮರ್ಯಾದೆಯೆಂಬಂತೆ ತಾನು ಹೇಳಿದೆ.

“ಕೇಳುತ್ತೇನೆ”.

ತನ್ನ ಆ ದಿನದ ಗಂಭೀರ ಉಪನ್ಯಾಸದ ಕುರಿತು; ಹೀಗೆ ಇಂತಹ ವಿಷಯಗಳ ಕುರಿತು ರಘು ಮಾತನಾಡಿದ್ದನು. ಕುರ್ಚಿಯ ಒರಗಿನ ಮೇಲೆ ಅರ್ಧ ಒರಗಿಕೊಂಡು ಕಾಲನ್ನು ಮೇಲೆತ್ತಿ ಇಟ್ಟುಕೊಂಡು ತಾನು ರಘುವನ್ನು ನೋಡಿದೆ.

ಹೊಳೆಯುತ್ತಿರುವ ಕಣ್ಣುಗಳು; ಪಡೆದುಕೊಂಡ ಬಹುಮಾನಗಳ ತುಂಬಿ ತುಳುಕುತ್ತಿದ್ದ ಸಂತೋಷ. ಹಿಂಭಾಗದಲ್ಲಿ ಜೋರಾಗಿ ಸುರಿಯುತ್ತಿದ್ದ ಮಳೆಯ ಒದ್ದೆ ಮತ್ತು ಆರ್ಭಟವನ್ನು ದೂರ ಸರಿಸಿ ತಾನು ನೆಗಾಡಿದೆ.

“ಮಹಾ ವ್ಯಕ್ತಿ ಅವತರಿಸಿದ್ದಾರೆ. ಮುಂದೆ?”

“ಸುಮ್ಮನೆ” ರಘು ಹೇಳಿದನು. “ಎಲ್ಲವೂ ಮುಗಿದ ಬಳಿಕ ಈ ಕಡೆಗೆ ಬರಬೇಕೆಂದನ್ನಿಸಿತು”

ಆ ಬಳಿಕ ರಘು ಅಂದು ಹೋಗಲಿಲ್ಲ. ರಘು ಅಲ್ಲಿ ಉಳಿಯಬೇಕೆಂದು ತಾನು ಇಚ್ಛಿಸಿದ ಕಾರಣ ಅಂದು ಆತನು ಅಲ್ಲಿ ಉಳಿಯಬಾರದೆಂದು ತಾನು ಅಷ್ಟೊಂದು ಹಠ ಮಾಡಿದ್ದಾಗಿರಬಹುದು ಅದನ್ನು ಆತ ಅರ್ಥ ಮಾಡಿಕೊಳ್ಳುವನೋ ಎಂಬ ಭಯವೂ ಕೂಡಾ ಇತ್ತು. ಒಳಿತು ಕೆಡುಕುಗಳ ತಿಳಿವಳಿಕೆಯಿಲ್ಲದ ಮನಸ್ಸಿನ ಮತ್ತು ಶರಣಾಗದ ಅಹಂಭಾವದ ಕಾಲಡಿಯಲ್ಲಿ ಒಂದು ಹುಳುವಿನಂತೆ ಹೊರಳಾಡುತ್ತಿರುವಾಗ ಅವನು ನಿರ್ದಿಸಲು ಎತ್ತಿಕೊಂಡ ತಲೆದಿಂಬನ್ನು ಹಿಡಿದೆಳೆದು ತಾನು ಚೀರಿದ.

“ಇದು ಅಧಿಕಪ್ರಸಂಗವಾಗಿದೆ” ತಾನಂದೆ ರಘು ಅಗತ್ಯವಿರಲಿಲ್ಲ. ರಘು ಮಲಗಿದಲ್ಲಿಯೇ ಮಲಗಿ ಏದುಸಿರು ಬಿಡುತ್ತಿದ್ದ ತನ್ನನ್ನು ನೋಡಿದನು. ಸೋಲಿನ ನೆರಳುಗಳು ರಘುವಿನ ಮುಖದಲ್ಲಿ ಕಾಣಿಸಿಕೊಂಡಿತು. ಸಮಾಧಾನದಿಂದಲೇ ಕಾಣಿಸಿಕೊಂಡಿತು ಎಂದು ಹೇಳಬೇಕಾಗಿತ್ತೆ? ಸಂತೋಷವೆನ್ನಿಸಿತು ಎಂಬುದೇ ಸರಿಯಾಗಿತ್ತು. ತನ್ನ ಮನಸ್ಸು ತನಗೆ ಮಾತ್ರವಿರುವುದಾಗಿದೆ ಲಲಿತ ಯೋಚಿಸಿದಳು. ಆದರೆ ಆ ಬಳಿಕ ಹೋಗಲು ತೆರೆದ ಬಾಗಿಲನ್ನು ಕಾಲಿನಿಂದ ದೂಡಿ ಮುಚ್ಚಿ ಎಷ್ಟೋ ಕಾಲದ ಪದ್ಧತಿ ಎಂಬಂತೆ ರಘು ತನ್ನ ಬಾಯಿಯನ್ನು ಚುಂಬಿಸಿದಾಗ ತಾನು ಅಲುಗಾಡದೆ ನಿಂತೆ. ರಘುವಿನ ಕಣ್ಣುಗಳು ಮುಚ್ಚಿರುವುದನ್ನು ತಾನೆಂದು ತೆರೆದ ಕಣ್ಣುಗಳಿಂದ ಕಂಡನು. ಇನ್ನೊಮ್ಮೆ ಬೇಕಾದರೆ, ಅಸಹಾಯಕಳಾಗಿದ್ದುದು ಕಾರಣವಾಗಿತ್ತು ಎಂದು ತಾನು ತನ್ನೊಡನೆಯೇ ಹೇಳಿಕೊಳ್ಳಬಹುದು, ಲಲಿತ ಯೋಚಿಸಿದಳು. ಹೊರಗೆ ದುರ್ಬಲವಾದ ನಿಸ್ಸೃಷ್ಟಿ. ಹಿಂಭಾಗದಲ್ಲಿ ಕತ್ತಲೆ ಹೊಳೆಯುತ್ತಾ ನಿಂತಿತ್ತು. ವಾಸ್ತವದಲ್ಲಿ ಹೊಳೆಯುತ್ತಿದ್ದುದು ನಮ್ಮೆಲ್ಲರ ಕೈಗಳಿಂದ ಹಿಂಬದಿಯಲ್ಲಿ ತೆರಿಗೆಯಾಗಿ ಸಂಗ್ರಹಿಸುತ್ತಿದ್ದ ನವಿಲುಗರಿಗಳಾಗಿದ್ದುವೋ ಎಂದು

ತಿಳಿಯದು. ಬಹುಶಃ ನನಗೆ ಹಾಗೆ ಅನ್ನಿಸಿರಲೂ ಸಾಕು.

ಉರುಟಾಗಿ ಉಬ್ಬಿ ನಿಂತ ಕುರುವಿನ ಮೇಲೆ ತಿಳಿಯದೆ ಮೆಟ್ಟಿ ಒಡೆಸಿದ ಎಂಬಂತೆ ಬೆಳಕಿನ ಬುಡದಲ್ಲಿ ಕುಳಿತು ತಾನೆಂದು ರಘುವನ್ನು ನೋಡಿದೆ. ಚಪ್ಪಟೆಯಾದ ಕುರುವಿನ ಸುತ್ತಲೂ ರಸಿಗೆ ಕಲೆಗಳು ಒಣಗಿ ನಿಂತವು.

ಲಲಿತಳ ಮಡಿಲಲ್ಲಿ ತಲೆ ಇಟ್ಟು ರಘು ಹಾಗೆಯೇ ಕುಳಿತುಕೊಂಡಿದ್ದನು. ಸೀರೆಯಲ್ಲಿ ರಘುವಿನ ಕಣ್ಣೀರಿನ ಒದ್ದೆ ಒಣಗಿರಲಿಲ್ಲ. ತಡೆಯಲಾಗದ ಒಂದು ಜಲಪಾತದಲ್ಲಿ ಸಿಲುಕಿಕೊಂಡು ಹೊರಳಾಡುವವನಂತೆ ರಘು ಸುಮತಿಯ ಕುರಿತು ಹೇಳುತ್ತಲೇ ಇದ್ದನು.

“ಅವರನ್ನು ಪ್ರೀತಿಸಿಯೇ ಇಲ್ಲ”. ಆತನು ಮತ್ತೆ ಮತ್ತೆ ದುಃಖಿಸುತ್ತಾ ಬಿಕ್ಕಳಿಸುತ್ತಿದ್ದನು. “ಒಂದೇ ಒಂದು ದಿನವೂ ನಾನು ಅವರಿಗೆ ಪ್ರೇಮ ಕೊಡಲಿಲ್ಲ”

ರಘುವಿನ ತಲೆಗೂದಲು ಮತ್ತು ಬೆನ್ನಿನ ಮೇಲೆ ನೇವರಿಸುತ್ತಾ ಲಲಿತ ಮೌನವಾಗಿ ಬಹಳ ಹೊತ್ತು ಕುಳಿತುಕೊಂಡಳು. ರಾತ್ರಿಯ ಕೆಳಗೆ ಸಂಜೆ ಮಲ್ಲಿಗೆ ಹೂವುಗಳು ತೀರಾ ಕಾಣದಾಯಿತು. ನೀರಿಲ್ಲದ ತೋಡಿನಿಂದ ಕಪ್ಪೆಗಳ ಶಬ್ದ ಹೊರಗಡೆ ಹರಡಿತು.

“ಹಾಗೆ ಮಾಡಬಾರದಾಗಿತ್ತು” ಬಳಿಕ ಆಕೆಯಿಂದಳು. ತನ್ನ ಕಾಲುಗಳಲ್ಲಿಯೂ ತೊಡೆಯಲ್ಲಿಯೂ ಅಭಯಕ್ಕಿಂತ ಹರಿದಾಡುತ್ತಿದ್ದ ರಘುವಿನ ಕೈಗಳನ್ನು ಲಲಿತ ಮೆಲ್ಲಗೆ ತನ್ನ ಕೈಗಳಲ್ಲಿತ್ತಿಕೊಂಡಳು.

“ಬನ್ನಿ...” ಲಲಿತಳಿಂದಳು “ನನಗೆ ಅರ್ಥವಾಗುತ್ತದೆ”

ಹಿಂಭಾಗದ ದೀಪದಿಂದ ಹೊರ ಹಾರಿದ ಬೆಳಕು ಮುಂಭಾಗದ ಕತ್ತಲಿನಲ್ಲಿ ಸಪೂರವಾದ ಗೆರೆಗಳನ್ನುಂಟು ಮಾಡಿತು. ಲಲಿತ ಮೆಲ್ಲಮೆಲ್ಲಗೆ ನಡೆದಳು.

ಕೊನೆಗೆ ತನ್ನ ತೀರಾ ಸಮೀಪದಲ್ಲಿ ಮಗುವಿನಂತೆ ಆಯಾಸದಿಂದ ಮಲಗಿ ನಿರ್ದಿಸುತ್ತಿದ್ದ ಪುರುಷನೊಡನೆ, ಅವನನ್ನು ಎಚ್ಚರಿಸದೆ ಆಕೆಯಿಂದಳು, “ಹಾಗೆ ಮಾಡಬಾರದಿತ್ತು ರಘು” ರಘು ಎಚ್ಚರಗೊಳ್ಳಲಿಲ್ಲ. ಪುರುಷನ ಕೈಯನ್ನು ತನ್ನ ಮೈಮೇಲಿನಿಂದ ಮೆಲ್ಲಗೆ ಸರಿಸಿ ಮಂಚದಿಂದ ಏಳುತ್ತಿದ್ದಂತೆ, ಲಲಿತ ಮತ್ತೊಮ್ಮೆ ತನ್ನಷ್ಟಕ್ಕೆ ಹೇಳಿ ನೋಡಿದಳು: ಇನ್ನೊಮ್ಮೆ, ಬೇಕಾದರೆ, ಔದಾರ್ಯವಾಗಿತ್ತು ಎಂದು ತನ್ನೊಡನೆಯೇ ಹೇಳಿಕೊಳ್ಳಬಹುದು.

ಅಜ್ಜಿಯ ಲಾಟೀನು

ಮೂಲ : ನರೇಶ್ ಪಂಡಿತ್
ಅನುವಾದ : ಸೊಂದಲಗೆರೆ ಲಕ್ಷ್ಮೀಪತಿ

ಭೀತಿಯಿಂದ, ಅಲ್ಲಿಂದ ಓಡಿ ಬಂದೆ ನಾನು. ನನಗೆ ಹೋತನ ಸಾವು ಚುಂಕಿಯ ಸಾವಿನಷ್ಟೆ ಆಘಾತವನ್ನು ಉಂಟುಮಾಡಿತ್ತು. ತಲೆರಹಿತ ಹೋತ ಹೇಗೆ ಗಡಗಡ ನಡಗುವುದೋ ಹಾಗೆ ಹೆಚ್ಚು ಕಡಿಮೆ, ಅದರಂತೆಯೇ, ನನಗೂ ಆಗಿ, ಭೀತಿಯಿಂದ ಅಜ್ಜಿಯ ತೊಡೆಯ ಮೇಲೆ ಅವುಚಿಕೊಂಡೆ. ಒಂದೇ ಸಮನೇ ಅಳುತ್ತಿದ್ದೆ. ಅಜ್ಜಿ ನನ್ನನ್ನು ಶಾಂತಗೊಳಿಸಲು ಸಾಹಸಪಟ್ಟಳಾದರೂ ನನ್ನಿಂದ ಅಳು ನಿಲ್ಲಿಸಲಾಗಲಿಲ್ಲ. ಆ ಭಯಾನಕ ಬಲಿ ಕೊಡುವ ದೃಶ್ಯವನ್ನು ನಾನು ಮರೆಯುವಂತೆ ಮಾಡಲು ಅವರೆಲ್ಲ ಪ್ರಯತ್ನಿಸಿದರು. ಪ್ರಾಯಶಃ ನಾನು ಚುಂಕಿಯನ್ನು ನೆನೆಸಿಕೊಂಡು ಅಳುತ್ತಿದ್ದೆನೇನೋ.

ನಾನಿ ಲಾಟೀನು. ಮಿಣುಕು ಹಳದಿ ಬೆಳಕಿನಲ್ಲಿ ನಾವು ಅಜ್ಜಿ ಹೇಳುವ ಕಥೆಗಳನ್ನು ಕೇಳುತ್ತಿದ್ದೆವು. ಹಾಸಿಗೆ ಬಳಿ ನೇತಾಡುತ್ತಿದ್ದ ಅದು, ಗೋಡೆಯ ಮೇಲೆ ನೆರಳಿನ ನಾಟ್ಯದ ಛಾಯೆಯನ್ನು ಚಿಲ್ಲಿತ್ತು. ಉದ್ದನೆಯ ಕಪ್ಪು ನೆರಳಿನ ನಾಟ್ಯದ ಆ ಛಾಯೆಗೆ ಹೆದರಿದ ನಾವು ಅಜ್ಜಿಯ ಮಗ್ಗುಲಲ್ಲಿ ಕವುಚಿಕೊಳ್ಳುತ್ತಾ ಕಥೆಯಲ್ಲಿ ಬರುವ ಕಥಾನಾಯಕನೊಂದಿಗೆ ಪೇರಿ ಕೀಳುತ್ತಿದ್ದೆವು. ರಾಕ್ಷಸನ ಆತ್ಮ ಗಿಳಿಯ ಕೊರಳಿನಲ್ಲಿದ್ದು ಅದು ಆಳ ಬಾವಿಯೊಂದರೊಳಗೆ ಹೋಗಿ ಸೇರಿಕೊಂಡಿತ್ತು. ಕಥೆ ಕೇಳಿದ ನಾವು ಚಿನ್ನದ ಪಂಜರದ ಬಾಗಿಲು ತೆರೆದು ಗಿಳಿಯ ಕೊರಳನ್ನು ನುಲುಚುತ್ತೇವೆಂದು ರಾಕ್ಷಸನಿಗೆ ಸವಾಲೆಸೆದವು. ಪ್ರತಿ ರಾತ್ರಿ ಇದೇ ಕಥೆಯನ್ನು ಅಜ್ಜಿ ನಮಗೇಳುತ್ತಿತ್ತು. ಲಾಟೀನು ಹಿಡಿದು ಮಿಣುಕುವ ಹಳದಿ ಬೆಳಕಲ್ಲಿ ಗಿಣಿ ಹುಡುಕುತ್ತಾ ಆ ಕಾರ್ಗತ್ತಲ ಆಳ ಬಾವಿಗೆ ನಾವು ಹೋದದ್ದೂ ಉಂಟು. ಅಜ್ಜಿಗೆ ಹಳೆ ಕಥೆ ಹೇಳಿ ಹೇಳಿ ಬೇಸರವೂ ಆಗಿರಲಿಲ್ಲ ಅಂತೆಯೇ ನಾವು ಗಿಣಿ ಕೊರಳನ್ನು ತಿರುಚಿ ತಿರುಚಿ ನಿದ್ರೆಗೂ ಜಾರಿರಲಿಲ್ಲ ಈ ನಡುವೆ.

ಪ್ರತಿದಿನದ ಅರುಣೋದಯದೊಂದಿಗೆ ನಾವು ಹಿತ್ತಲಲ್ಲಿದ್ದ ಬಾವಿಯ ಕಡೆ

ಓಡುತ್ತಿದ್ದೆವು. ಆ ಬಾವಿಯಿಂದ ಅಕ್ಕಪಕ್ಕದ ಬ್ರಾಹ್ಮಣರು ನೀರು ಸೇದುತ್ತಿದ್ದರು. ಆ ಆಳಬಾವಿಯೊಳಗಿನ ರಾಕ್ಷಸನಿಗೆ ನಾವು ಶಾಪದ ಸುರಿಮಳೆ ಸುರಿಸಿದ್ದೆವು. ಅದರ ಕಿರು ಅಲೆಗಳು ನಮ್ಮ ಪ್ರತಿಬಿಂಬವನ್ನು ವಿರೂಪಗೊಳಿಸಿ ರಾಕ್ಷಸನ ಚಿತ್ರವನ್ನು ಮೂಡಿಸಿ ನಮ್ಮ ಧ್ವನಿಯನ್ನು ಮಾರ್ದನಿಸಿತ್ತು. ನಾವು ಬಾವಿಯೊಳಕ್ಕೆ ಕಪ್ಪೆಗಳನ್ನು ಹಿಡಿದೆಸೆಯುತ್ತಾ ರಾಕ್ಷಸನನ್ನು ನಿಂದಿಸುತ್ತಿದ್ದೆವು. ಇಡೀ ದಿನ ಬಾವಿ ಬಳಿ ಆಡುತ್ತ, ಕುಣಿಯುತ್ತ ಇದ್ದೆವು. ಕೆಲ ಸಮಯ ನಾವು ಗ್ರಾಮದೇವತೆಯ ಪ್ರತಿಮೆಗಳನ್ನು ಹಸಿಮಣ್ಣಿನಲ್ಲಿ ಮಾಡುತ್ತಿದ್ದೆವು. ಇನ್ನು ಕೆಲ ಸಮಯದಲ್ಲಿ ಚುಂಕಿ ಜೊತೆ ಸೇರಿ ಪೊದೆಗಳಲ್ಲಿ, ಮರಗಳಲ್ಲಿ ಇದ್ದ ಹಕ್ಕಿಗಳನ್ನು ಹಿಡಿಯುತ್ತಿದ್ದೆವು. ಚುಂಕಿಗೆ ಬಿದಿರಿನ ತುದಿಗೆ ಬೋನು ಸಿಕ್ಕಿಸಿ ಪಕ್ಷಿಗಳನ್ನು ಹಿಡಿದು ಅವುಗಳ ಕಾಲನ್ನು ಲಟ್ಟನೆ ಮುರಿವ ಕಲೆ ಚೆನ್ನಾಗಿ ಕರಗತವಾಗಿತ್ತು. ಹೀಗಾಗಿ ನಾವು ಪಕ್ಷಿಗಳನ್ನು ಸುಲಭವಾಗಿ ಹಿಡಿಯುತ್ತಿದ್ದೆವು. ನಾರ್ವಿರು ಒಬ್ಬರಿಗೊಬ್ಬರು ಅನ್ಯೋನ್ಯವಾಗಿದ್ದೆವು. ಅಜ್ಜಿ ನಮ್ಮನ್ನು ಹುಡುಕಿಕೊಂಡು ಹಿತ್ತಲಿಗೆ ಬಂದಾಗ ನಾವು ಪೊದೆಗಳ ಮರೆಯಲ್ಲಿ ಬಚ್ಚಿಟ್ಟುಕೊಳ್ಳುತ್ತಿದ್ದೆವು. ಚುಂಕಿಯೊಂದಿಗೆ ಸೇರಿ ಆಟವಾಡುತ್ತಿದ್ದುದಕ್ಕೆ ಅಜ್ಜಿ ನನ್ನನ್ನು ಬಯ್ಯುತ್ತಿತ್ತು. ಚುಂಕಿ ಚಮ್ಮಾರ ಜಾತಿಗೆ ಸೇರಿದವಳು; ಅಂತ್ಯಜಳು. ಮೋಚಿಗಳ (ಚಮ್ಮಾರ) ಗುಡಿಸಲುಗಳು ನಾಲೆಯ ಪಕ್ಕ ಇದ್ದವು. ಅಜ್ಜಿ ಅಂತ್ಯಜರು ತಗ್ಗಿನ ಪ್ರದೇಶದಲ್ಲಿ ವಾಸಿಸುವವರೆಂದು ಹೇಳುತ್ತಿತ್ತು. ಇದು ಅವಳ ನಂಬಿಕೆ. ನಾವು ಸೂರ್ಯದೇವನಿಗೆ ಆಜ್ಯ ಅರ್ಪಿಸುವಾಗ ಅವರ ಹೊಲಸು ಮುಖ ನಮಗೆ ಎದುರಾಗಬಾರದೆಂದು ಅಜ್ಜಿ ಹೇಳುತ್ತಿತ್ತು. ನಾವು ಮಕ್ಕಳು ಹಾಗೂ ನಾನು, ನಿತ್ಯ ಮುಂಜಾನೆ ಚುಂಕಿಯೊಂದಿಗೆ ಬಾವಿ ಬಳಿಗೆ ಹೋಗುತ್ತಿದ್ದೆವು. ಒಂದು ದಿನ ಹೀಗೆ ಬಾವಿ ಬಳಿ ಆಟ ಆಡುತ್ತಿರಬೇಕಾದರೆ ಚುಂಕಿ ಬಾವಿಯೊಳಗೆ ಮುಳುಗಿಬಿಟ್ಟಳು. ಅದು ಹೇಗಾಯಿತೆಂದು ನನಗೆ ಸ್ಪಷ್ಟವಾಗಿ ನೆನಪಿಲ್ಲ. ಹಲವು ವರುಷಗಳು ಉರುಳಿದವು. ಅಲ್ಲಿಂದೀಚೆಗೆ ಲಾಟೀನು ಅದೃಶ್ಯಗೊಂಡು ವಿದ್ಯುತ್ ದೀಪಕ್ಕೆ ಅದು ಜಾಗ ಬಿಟ್ಟುಕೊಟ್ಟಿದೆ. ನಮ್ಮ ಪರ್ವತ ಪ್ರದೇಶದ ಭೂದೃಶ್ಯವನ್ನು ವಿದ್ಯುತ್ ತಂತಿಗಳ ಜಾಲ ಅದ್ದಾದಿಡ್ಡಿಯಾಗಿ ಆವರಿಸಿದೆ. ಈಗಲೂ ಸಹ, ಮತ್ತೆ ಮತ್ತೆ ನನ್ನನ್ನೇ ನಾನು ಪ್ರಶ್ನಿಸಿಕೊಳ್ಳುವುದಿದೆ, ಅಂದಿನ ದುರ್ಘಟನೆ ಹೇಗಾಯ್ತೆಂದು.

ಅದರ ಒಂದು ಸಾದೃಶ್ಯ ಏನೆಂದರೆ ಬಾವಿಯೊಳಗಿನ ಆ ದುಷ್ಟ ರಾಕ್ಷಸನಿಗೆ ನಾವು ಕಲ್ಲು ಬೀರುತ್ತಿದ್ದೆವು. ಬಾವಿಯೊಳಗಿನ ನೀರಿನಲ್ಲಿ ಆಗಲೆ ನಮ್ಮ ಪ್ರತಿಬಿಂಬ ಹೆಚ್ಚು ಹೆಚ್ಚಾಗಿ ಅಲ್ಲಾಡಿದಷ್ಟೂ ನಾವು ರಾಕ್ಷಸನಿಗೆ ಕೊಡುವ ಪೆಟ್ಟು ಅರ್ಧಂಬರ್ಧ ಸಫಲವಾಗಿದೆ ಎಂದು ಭಾವಿಸಿ ಮತ್ತಷ್ಟು ನಿಖರವಾದ ಗುರಿ ಇಟ್ಟು ಕಲ್ಲು ಬೀಸಿದರೆ ರಾಕ್ಷಸ ಸಾಯಬಹುದೆಂಬ ಭ್ರಮೆಯಲ್ಲಿ ಬಾವಿಯೊಳಕ್ಕೆ ತುಸು ಹೆಚ್ಚೇ ನಮ್ಮ

ಶರೀರವನ್ನು ಭಾಗಿಸುತ್ತಿರುವೆ ಕಲ್ಲು ಬೀಸಲು. ಈ ಬಗೆಯಲ್ಲಿ, ಪ್ರಾಯಶಃ ಚುಂಕಿ ಬಾವಿಯೊಳಕ್ಕೆ ಅವಶ್ಯಕತೆಗಿಂತ ತುಸು ಹೆಚ್ಚು ಬಾಗಿ ಜಾರಿರಬಹುದು! ಭಯಭೀತಕಾದ ನಾನು, ಅಜ್ಜಿ ಬಳಿಗೆ ಓಡಿದೆ. ತೀವ್ರ ಭಯಗ್ರಸ್ತಳಾದ ನಾನು ಅಜ್ಜಿಗೆ ಈ ಘಟನೆ ಬಾಯಿಬಿಡಲಿಲ್ಲ. ಅಪರಾಹ್ನದ ವೇಳೆಗೆ ನನ್ನ ಚಿಕ್ಕಮ್ಮ ನೀರು ಸೇವಲು ಬಾವಿಗೆ ಹೋದಾಗ, ಚುಂಕಿ ಬಾವಿಯೊಳಗೆ ಮುಳುಗಿರುವುದನ್ನು ನೋಡಿದ್ದಾರೆ, ಕಿರುಚುತ್ತಾ ಓಡಿ ಬಂದಿದ್ದಾರೆ ಹಿಂದಕ್ಕೆ.

ಆದರೆ ಇಂದು ಕೂಡ, ಬೇರೊಂದು ಸಾಧ್ಯತೆ ಸಂಭವಿಸಿರಬಹುದೆಂಬ ಶಂಕೆ ನನ್ನನ್ನು ಕಾಡುತ್ತಿದೆ. ಅದೇ, ಬಹುಶಃ, ನಾನೇ ಚುಂಕಿಯನ್ನು ಬಾವಿಗೆ ತಳ್ಳಿರಬಹುದೇ? ನನ್ನ ಆತ್ಮೀಯ ಜೊತೆಗಾತಿಯನ್ನು ನಾನೇಕೆ ಬಾವಿಗೆ ತಳ್ಳಿದೆ ಎಂಬುದು ನನಗೆ ಅಚ್ಚರಿಯನ್ನುಂಟುಮಾಡುತ್ತಿದೆ! ಅವಳನ್ನು ತಳ್ಳುವಂತ ಉದ್ದೇಶವಾದರೂ ನನ್ನ ಮನಸ್ಸಿಗೆ ಹೇಗೆ ಬಂದಿತು? ಪ್ರಾಯಶಃ ಅಜ್ಜಿ ಒಂದೇ ಸಮನೆ ಅಂತ್ಯಜರ ವಿರುದ್ಧ ನಕ್ಷತ್ರಕನಂತೆ ಪೀಡಿಸುತ್ತಿದ್ದ ಧರ್ಮೋಪದೇಶದ ಪ್ರಭಾವ ಆ ಕ್ಷಣದಲ್ಲಿ ನನ್ನ ಮೆದುಳು ಹೊಕ್ಕಿ ಅವಳ ಮೇಲೆ ಹಗತನ ತುಂಬಿತ್ತೇನೋ ಅಥವಾ ನಾನು ಅವಳೊಂದಿಗೆ ಯಾವುದೋ ಒಂದೆರಡರ ಬಗ್ಗೆ ಕಿತ್ತಾಟವಾಡಿರಬಹುದು: ಅದು ಅಂಗಿಯ ಗುಂಡಿಯಿಂದಿಡಿದು ಪಕ್ಷಿಯವರೆವಿಗೂ ಆ ಮುನಿಸು ಹರಿದಿರಬಹುದು. ಅವೆಲ್ಲ ಏನೇ ಇರಲಿ, ಬಾವಿಯೊಳಗೆ ಚುಂಕಿ ಮುಳುಗಿದ್ದಾಳೆ, ನನ್ನ ಚಿಕ್ಕಮ್ಮ ಮೊದಲಿಗೆ ಹೆಣ ನೋಡಿದ್ದಾಳೆ.

ಇಡೀ ಊರಿಗೆ ಊರೇ ಬಾವಿ ಬಳಿ ನೆರೆಯಿತು. ಕಾಡ್ಗಿಚ್ಚಿನಂತೆ ಸುದ್ದಿ ಹಬ್ಬಿತು, ಮೋಚಿ ಮಂದಿ ಬಾವಿಯಿಂದ ತುಸು ದೂರದಲ್ಲಿ ಬಂದು ಕುಳಿತರು ಪ್ರತ್ಯೇಕವಾಗಿ. ಬಾವಿ ಬ್ರಾಹ್ಮಣರದು, ಹೆಣ ಮೋಚಿಗಳದು, ಅಂತ್ಯಜರು ಬಾವಿ ಮುಟ್ಟುವುದು ಕೂಡ ಪಾಪಾ! ಬಾವಿಯೊಳಗಿನ ಹೆಣ ಎತ್ತಲು ಬ್ರಾಹ್ಮಣರಿಗೆ ಧೈರ್ಯವಿಲ್ಲ. ಅವರನ್ನು ಬಹಳಷ್ಟು ಪುಸಲಾಯಿಸಿ ಧೈರ್ಯ ತುಂಬಿದ ಮೇಲೆ ನನ್ನ ಚಿಕ್ಕಪ್ಪನ ಭಾವ ದಟ್ಟ ಸುತ್ತಿಕೊಂಡರು ಬಾವಿಗಳಿಯಲು. ಒಂದು ಹಗ್ಗ ಅವರ ಸೊಂಟಕ್ಕೆ ಗಂಟು ಹಾಕಲಾಯಿತು. ಐದು ಮಂದಿ ಬ್ರಾಹ್ಮಣರು ಹಗ್ಗದ ಮತ್ತೊಂದು ತುದಿ ಹಿಡಿದರು. ಬಹಳಷ್ಟು ಬೊಬ್ಬೆಯ ಬಳಿಕ ನನ್ನ ಚಿಕ್ಕಪ್ಪನ ಭಾವ ಬಾವಿಗಳಿದರು. ಬಾವಿಯಿಂದ ಚುಂಕಿ ದೇಹ ಹೊರ ಬಂದಿತ್ತು. ದೀರ್ಘ ಹೊತ್ತು ನೀರಿನಲ್ಲಿ ಅವಳ ದೇಹವಿದ್ದ ಕಾರಣ ಊದಿತ್ತು. ಅವಳ ಅಮ್ಮ ಭಾರಿ ಆಕ್ರಂದನದೊಂದಿಗೆ ತನ್ನ ಮುದ್ದು ಮಗಳ ದೇಹ ಅಪ್ಪಿಕೊಂಡಳು. ನನ್ನ ಚಿಕ್ಕಪ್ಪನ ಭಾವ ಬಳಿಕ ಪವಿತ್ರ ಗಂಗೆಯಲ್ಲಿ ಮುಳುಗಿದ ಪಾವಿತ್ರತೆಯ ಪುಣ್ಯ ಸಂಪಾದಿಸಲು. ದೇವಿಯ ಗರ್ಭಗುಡಿಗೋಗಿ ಗಂಧದ ಕಡ್ಡಿ ಹಚ್ಚಿದ. ಜಿಗುಪ್ಸೆಯಿಂದ ನಾನು ಚುಂಕಿಯ

ಮೃತದೇಹದೊಂದಿಗೆ ಅವರ ಹಟ್ಟಿಯವರೆಗೂ ಹೆಜ್ಜೆ ಹಾಕಿದೆ. ಕಳೆಬರಹವನ್ನು ಹೊಸ ಬಣ್ಣದ ಬಟ್ಟೆಯೊಂದರಲ್ಲಿ ಸುತ್ತಿದ್ದರು. ಅವಳ ಅಪ್ಪನ ತೊಟ್ಟಿಗೆಯಲ್ಲಿ ಕಳೆಬರಹವನ್ನು ಕಾಲುವೆ ದಾಟಿ ತಗ್ಗಿನ ಪ್ರದೇಶಕ್ಕೆ ಹೊಯ್ದರು ಅವರ ಸಮುದಾಯದ ಮಂದಿ ಗುಂಡಿ ತೆಗೆದು ಆ ಪುಟ್ಟ ದೇಹವನ್ನು ಚಿರಶಾಂತಿಗೆ ಸಾಗು ಹಾಕಿದರು. ಅಜ್ಜಿ ನಂತರ ನನಗೆ ಸತ್ತ ಪುಟ್ಟ ಮಕ್ಕಳನ್ನು ದಹಿಸದೆ ಏಕೆ ಹೂಳುವರೆಂದು ಕೇಳಿದ ನನ್ನ ಪ್ರಶ್ನೆಗೆ ಮಕ್ಕಳು ವಸಂತ ಮಾಸದ ಚಿಗುರುವ ಪುಷ್ಪದಂತೆ. ಅವರು ಮಣ್ಣಿನಿಂದ ಪುನಃ ಚಿಗುರೋಡವವರೆಂದು, ಆಕಾರಣ ದಹಿಸರೆಂದು ಹೇಳಿತು.

ಗುಡಿಸಲು ವಾಸಿಗಳು ಸಂತಾಪದೊಂದಿಗೆ ಮಂಕು ಕವಿದವರಂತೆ ಕಾಣಿಸಿದರೆ ಇನ್ನೊಂದು ಕಡೆಯಲ್ಲಿ, ಭಾರಿ ಅಶ್ವಥ ವೃಕ್ಷದ ಕೆಳಗೆ ಬ್ರಾಹ್ಮಣ ಸಮುದಾಯ ಗದ್ದಕ್ಕೆ ಕೈ ಕೊಟ್ಟುಕೊಂಡು ಮುದುಡಿ ಕುಳಿತಿತ್ತು. ಬ್ರಾಹ್ಮಣ ಸ್ತ್ರೀಯರು ಅವರ ಮನೆ ಹೊಸಿಲಿನಲ್ಲಿ ನಿಂತೋ ಅಥವಾ ಕಿಟಕಿಗಳ ಮೂಲಕವೋ ಅಶ್ವಥ ವೃಕ್ಷದ ಕಡೆ ಎವೆಯಿಕ್ಕದೆ ನೋಡುತ್ತಿದ್ದರು. ಏನೋ ಒಂದು ಸಂಭವವಿಸಲಿದೆ ಎಂದು ತೋಚಿತು. ಅಜ್ಜಿಯನ್ನು ಕೇಳಲು ಇಚ್ಛಿಸಿದೆ. ಆದರೆ ಆಕೆ ನನ್ನ ಬಾಯಿ ಮುಚ್ಚಿಸಿದಳು. ನಾನು ದಿಗಿಲುಗೊಂಡೆ. ಈ ಮಂದಿ ಪ್ರಾಯಶಃ ಚುಂಕಿ ನೀರಿನಲ್ಲಿ ಮುಳುಗಿದ ಕಾರಣಕ್ಕೆ ನನಗೇ ಭಾರಿಸಬಹುದೆಂದಲ್ಲ ಯೋಚಿಸಿದೆ ನಾನು.

ಚುಂಕಿಯ ಸಾವಿನಿಂದ ಸಂಪೂರ್ಣವಾಗಿ ಪ್ರಭಾವಿತಕ್ಕೊಳಗಾದ ಎಲ್ಲ ಬ್ರಾಹ್ಮಣ ಮಂದಿಗಿದ್ದ ಚಿಂತೆ ಭಾವಿಯೊಳಗಿನ ನೀರು ಅಪವಿತ್ರಗೊಂಡಿದೆ ಈ ಸಾವಿನಿಂದ. ಊರಿನಲ್ಲಿ ಬ್ರಾಹ್ಮಣರಿಗೆ ತಮ್ಮದೆಂದು ಹೇಳುವ ಬಾವಿ ಇದೊಂದೆ. ಪ್ರತಿ ಬ್ರಾಹ್ಮಣ ಕುಟುಂಬ ಅದರಿಂದಲೇ ನೀರು ಸೇದುತ್ತಿದ್ದರು, ಅದೀಗ ಅಪವಿತ್ರಗೊಂಡಿದೆ ಏಕೆಂದರೆ ಮೋಚಿಯೋರ್ವನ ಮಗಳು ಅದರಲ್ಲಿ ಮುಳುಗಿದ್ದಾಳೆ. ಯಾವಾಗ ನೀರಿನ ಪ್ರಶ್ನೆ ಏಳುತ್ತದೋ, ಆಗ ಮತ, ಧರ್ಮ ಪಣಕ್ಕೊಡ್ಡುತ್ತದೆ.

ಬ್ರಾಹ್ಮಣರ ಒಕ್ಕೂಟದಲ್ಲಿ, ನಮ್ಮ ಕಡೆಯ ಹಿರಿಯ ಪ್ರಾಜ್ಞರೊಬ್ಬರು ಮೊದಲು ಮಾತು ಶುರು ಮಾಡಿದರು. ಅವರು ಪವಿತ್ರ ಗಂಗೆ ಕುರಿತಂತೆ ತಮ್ಮ ಮಾತನ್ನು ಸಂಸ್ಕೃತದ ದ್ವಿಪದಿಯೊಂದನ್ನು ಉದ್ಧರಿಸುತ್ತ ಪ್ರಾರಂಭಿಸಿದರು. ಪವಿತ್ರ ಶುದ್ಧೀಕರಿಸಿದ ನೀರಿನ ಮಹಿಮೆ ಹಾಗೂ ಬ್ರಾಹ್ಮಣರು ಕುರಿತು ಹೇಳಿದರು. ನಮ್ಮ ಧರ್ಮದ ಮೂಲ ತಳಪಾಯವೇ ಶುದ್ಧ ಹಾಗೂ ಪವಿತ್ರಗೊಂಡ ಗಂಗೆ. ಬ್ರಾಹ್ಮಣನೆನಿಸಿಕೊಂಡವನಿಗೆ ಪಾವಿತ್ರಗೊಂಡ ಶುದ್ಧ ಗಂಗೆಯೇ ಅಮೃತ, ದೇವಲೋಕದ ಮಧು, ಅಮರತ್ವದ ದಾತ ಅದು. ಅವರ ಭಾಷಣ ಕೇಳಿದ ಮೇಲಂತೂ ಬ್ರಾಹ್ಮಣ ಯುವಕರು ಸಿಟ್ಟಾದರು. ಅವರೆಲ್ಲ ಒಕ್ಕೂಟದಿಂದ ಚಮ್ಮಾರ ಸಮುದಾಯವನ್ನು ಹಳ್ಳಿಯಿಂದ ಹೊರದಬ್ಬಬೇಕೆಂದು ತೀರ್ಮಾನಿಸಿದರು.

ಅವರಿಂದಾಗಿ ಬ್ರಾಹ್ಮಣರು ತಮ್ಮ ಧರ್ಮ ಪಾವಿತ್ರತೆಯನ್ನು ಕಳೆದುಕೊಳ್ಳಬೇಕಾಯಿತೆಂದರು. ಇದರ ಜೊತೆಗೆ ಈ ಧರ್ಮನಿಂದನೆಗೆ ಪ್ರಾಯಶ್ಚಿತ್ತವಾಗಿ ಅವತ್ತುನಾಲ್ಕು ದಿನಗಳವರೆಗೆ ಒಂದೇ ಸಮನೆ ಪವಿತ್ರ ಗ್ರಂಥದ ಪಾರಾಯಣ ಮಾಡಬೇಕೆಂತಲೂ ತೀರ್ಮಾನಿಸಿದರು. ಆದರೆ ಮತ್ತೊಂದು ಅಂಶ ಎದುರಾದುದೆಂದರೆ ಅವರನ್ನು ಊರಿನಿಂದ ಗಡಿ ಪಾರು ಮಾಡಿದರೆ ಜಮೀನಿಗೆ ನೀರು ಹಾಯಿಸುವವರು ಯಾರು, ಕಾಡಿನಿಂದ ಉರವಲು ತರುವವರು ಯಾರು, ಹೊಲಗದ್ದೆ ಉತ್ತು ಬಿತ್ತುವವರು ಯಾರು. ಅಲ್ಲದೆ ಇನ್ನಿತರ ಸಣ್ಣಪುಟ್ಟ ಕೆಲಸ ಕಾರ್ಯಗಳನ್ನು ಮಾಡುವವರು ಯಾರು? ಈ ಚಾಕರಿಗಳನ್ನು ಹೇಗೆ ನಿಭಾಯಿಸುವುದು— ಮೊದಲಿಗೆ, ಇಂತಹವನ್ನೆಲ್ಲ ಅವರು ಒಂದೆರಡು ಚೂರು ರೊಟ್ಟಿಗೂ, ಕವಳಕ್ಕೋ ಮಾಡುತ್ತಿದ್ದರಲ್ಲ? ಈ ಅಂಶ ಕೂಡ ಅವರ ಚರ್ಚೆಯಲ್ಲಿ ಮಹತ್ವ ಪಡೆದುಕೊಂಡಿತು. ತತ್ಪಲ, ಮತ್ತೊಂದು ತೀರ್ಮಾನ ಕೈಗೊಂಡರು. ಅದೇ, ಚುಂಕಿ ಮನೆಯೊಂದನ್ನು ಬಿಟ್ಟು ಉಳಿದ ಆ ಸಮುದಾಯದ ಇತರರಿಗೆ ಸದರಿ ಶಿಕ್ಷೆಯಿಂದ ವಿನಾಯಿತಿ ನೀಡಲು ತೀರ್ಮಾನಿಸಿದರು. ಕಡೆಗೂ ಬಾವಿಯೊಳಗಿನ ನೀರು ಅಪವಿತ್ರಗೊಂಡಿದೆ ಏಕೆಂದರೆ ಚುಂಕಿ ಅದರೊಳಗೆ ಮುಳುಗಿ ಪಾಪವೆಸಗಿದ್ದಾಳೆ. ಅವಳ ಈ ದುಷ್ಟತ್ಯಕ್ಕೆ ಅವಳ ಪೋಷಕರನ್ನು ಹಳ್ಳಿಯಿಂದ ಹೊರದಬ್ಬಬೇಕು, ಈ ತೀರ್ಪನ್ನು ಪ್ರತಿಯೋರ್ವ ಬ್ರಾಹ್ಮಣನಿಗೂ ನಿವೇದಿಸಿಕೊಂಡರು, ಆದರೆ ದೇವಿಮಾತೆಯ ಮುಖ್ಯ ಪುರೋಹಿತ ಮಾತ್ರ ಇನ್ನೂ ಜೋಲು ಮೋರೆ ಹಾಕಿಕೊಂಡೇ ಕೂತಿದ್ದ. ಈ ವಿಚಾರದ ಬಗೆಗೆ ಕೂಲಂಕುಷವಾಗಿ ಅಳಿದು ಸುರಿದ ಮುಖ್ಯ ಪುರೋಹಿತ ಬಳಿಕ 'ದೇವಿಮಾತೆ'ಗೆ ಕೋಪ ಬಂದಿದೆ ಏಕೆಂದರೆ ಬಾವಿಯಲ್ಲಿನ ನೀರು ಪಾವಿತ್ರತೆಯನ್ನು ಕಳೆದುಕೊಂಡಿದೆ. ಆದ್ದರಿಂದ ಅವಳನ್ನು ಸುಪ್ರೀತಗೊಳಿಸುವುದು ಅನಿವಾರ್ಯ. ಚುಂಕಿಯ ಪೋಷಕರನ್ನು ಬಹಿಷ್ಕರಿಸುವುದೊಂದೇ ಅವಳಿಗೆ ತೃಪ್ತಿ ತಾರದು. ಚುಂಕಿಯ ಪೋಷಕರು ಅವಳಿಗೆ ಬಲಿಯನ್ನು ನೈವೇದ್ಯವನ್ನಾಗಿ ಅರ್ಪಿಸಬೇಕು. ಅಲ್ಲದೆ 'ದೇವಿಮಾತೆ'ಗೆ ಬಾವಿ ಬಳಿ 'ಯಜ್ಞ' ಮಾಡಬೇಕು, ಬಲಿ ಕೊಟ್ಟು ಹೋತದ ರಕ್ತವನ್ನು ಬಾವಿಗೆ ಅರ್ಪಿಸಬೇಕು. ಆಮೇಲಷ್ಟೆ ಆ ಬಾವಿ ತನ್ನ ಪಾವಿತ್ರತೆಯನ್ನು ಮರುಪಡೆಯಲು ಸಾಧ್ಯ." ಮಾಂಸ ಮತ್ತು ಅನ್ನದ ಹೆಸರೆತ್ತಿದೊಡನೆ ಬ್ರಾಹ್ಮಣರ ಬಾಯಲ್ಲಿ ಜೊಲ್ಲು ಸುರಿಯಲಾರಂಭಿಸಿತು. ದಿಢೀರನೇ ಮತ್ತೊಂದು ಪ್ರಮುಖ ತೀರ್ಮಾನ ಸಹ ತೆಗೆದುಕೊಂಡರು, ಅದೇ, ಬಹುಸಂಖ್ಯಾತ ಬ್ರಾಹ್ಮಣರ ಹಿತ ಗಮನದಲ್ಲಿಟ್ಟುಕೊಂಡು: ಬಲಿ ಕೊಡಲಿರುವ ಹೋತವನ್ನು ಒಂದರಿಂದ ಎರಡಕ್ಕೇರಿಸಿದರು. ಭಾರಿ ತೀರ್ಮಾನವಾದಾಗಿದ್ದು ಮುಖ್ಯ ಪುರೋಹಿತನ ಆ ಬುದ್ಧಿಮತ್ತೆಯನ್ನು ಎಲ್ಲರೂ ಪ್ರಶಂಸಿಸಿದರು. ಒಡನೆಯೇ ಪಂಚಾಂಗ ನೋಡಿ ಬಲಿ ಕೊಡಲು ಭೋಜನದ ಸಿದ್ಧತೆಗೆ ಶುಭದಿನ ನಿಗದಿಪಡಿಸಿದರು. ನನ್ನ ಚಿಕ್ಕಪ್ಪನ ಭಾವನನ್ನು ಮೋಚಿಗಳ ಹಟ್ಟಿಗೆ ಈ ವಾರ್ತೆ ತಲುಪಿಸಲು

ನಿಯೋಜಿಸಿದರು. ಮೋಚಿಗಳಿಗೆ ಈ ವಾರ್ತೆ ವಜ್ರಾಘಾತವಾದಂತಾಯಿತು. ಸಂತಾಪದಲ್ಲಿರುವ ಚುಂಕಿಯ ಪೋಷಕರಿಗೆ ಸಾವಿನ ಶಿಕ್ಷೆಗಿಂತಲೂ ಘೋರಶಿಕ್ಷೆ ಇದಾಗಿತ್ತು. ಅಂತಹ ಭಾರಿ ಎನಿಸುವಂತಹ ಮಾಂಸ ಮತ್ತು ಅನ್ನದ ಭೋಜನವನ್ನು ಚುಂಕಿಯ ಅಪ್ಪ ತನ್ನ ಮದುವೆಯ ಸಂಭ್ರಮದಲ್ಲೂ ಕಂಡಿರಲಿಲ್ಲ. ಈ ಸುದ್ದಿ ಇಡೀ ಸಮುದಾಯವನ್ನೇ ಬೆಚ್ಚಿ ಬೀಳಿಸಿತು. ಅವರ ಸಮುದಾಯದ ಹಿರಿಯರಾರೂ ಇಂತಹ ಶಿಕ್ಷೆಯನ್ನು ಈ ಹಿಂದೆ ಎಂದೂ ಕೇಳಿರಲಿಲ್ಲ. ಅವರು ತಲೆತಲಾಂತರಗಳಿಂದ ಬ್ರಾಹ್ಮಣರ ಸೇವೆಯಲ್ಲಿ ಇದ್ದರೂ ಹಿಂದೆಂದೂ ಇಂತಹ ಆವೇಶದ ಕಟ್ಟು ಕಳಚಿರಲಿಲ್ಲ ಅವರ ಮೇಲೆ. ಪಾಪಾ! ಅವರೇನು, ಅವರಾಗೆ ಬ್ರಾಹ್ಮಣರ ಬಾವಿಗೆ ತಮ್ಮ ಹುಡುಗಿಯನ್ನು ನೂಕಿರಲಿಲ್ಲ. ಈಗ ಇಡೀ ಸಮುದಾಯ, ಒಗ್ಗಟ್ಟಾಗಿ, ಬ್ರಾಹ್ಮಣರ ತೀರ್ಪಿಗೆ ಮಣೆ ಹಾಕದಿರಲು ತೀರ್ಮಾನಿಸಿತು.

ನನ್ನ ಚಿಕ್ಕಪ್ಪನ ಭಾವ ಭಾರಿ ನಿರೀಕ್ಷೆಯೊಂದಿಗೆ ಹೋಗಿದ್ದರು. ಮೋಚಿಗಳು ಅಷ್ಟೊಂದು ಹಠಮಾರಿಗಳಾಗಿ ಬ್ರಾಹ್ಮಣರ ತೀರ್ಮಾನವನ್ನೂ ದಿಕ್ಕರಿಸುತ್ತಾರೆಂದು ಅವರೆಂದೂ ಶಂಕಿಸಿರಲಿಲ್ಲ. ನಾನು ಚುಂಕಿಯ ಮೃತದೇಹವನ್ನು ಬಾವಿಯಿಂದ ಹೊರತೆಗೆದದ್ದಕ್ಕೆ ಅವರು ತನಗೆ ಕೃತಘ್ನರಾಗಿರುವರೆಂದೆಲ್ಲಾ ಭಾವಿಸಿಕೊಂಡಿದ್ದರು ನನ್ನ ಚಿಕ್ಕಪ್ಪನ ಭಾವ.

ಅವರು ಕಟ್ಟಕಡೆಗೆ ತನ್ನ ಕಹಳೆ ಊದಿದರು. ಸಮುದಾಯದ ಹಿರಿಯರನ್ನುದ್ದೇಶಿಸಿ, 'ದೇವಿಮಾತಾ' ಬಹು ಅಸಂತುಷ್ಟಳಾಗಿದ್ದಾಳೆ. ಏಕೆಂದರೆ ಪವಿತ್ರ ಗಂಗೆ ಅಪವಿತ್ರಗೊಂಡಿದೆ ಚುಂಕಿ ಮುಳುಗಿದ ಕಾರಣದಿಂದ ಎಂದೆಲ್ಲ ಹೇಳಿ ಅವರನ್ನು ಒಪ್ಪಿಸಲು ಇನ್ನಿಲ್ಲದ ಸಾಹಸ ಮಾಡಿದರು. ಅವಳ ಕೋಪಕ್ಕೆ ಮೋಚಿ ಸಮುದಾಯವೊಂದೇ ಜವಾಬುದಾರಿ. ಅವಳನ್ನು ಸಂತೃಪ್ತಿಗೊಳಿಸಲು ಬಲಿ ಕೊಡುವುದು ಅತ್ಯಂತ ಅನಿವಾರ್ಯ. ಬ್ರಾಹ್ಮಣರಿಗೆ ಭೋಜನ ಕೂಟವೇರ್ಪಡಿಸಿದರೆ ಮೋಚಿಗಳು ಕೂಡ ವಿಮೋಚನೆಗೊಳಗಾಗುವರು. ಅಂತೂ ಹೇಗೋ ಧರ್ಮದ ಹೆಸರಿನಲ್ಲಿ, ಮೋಚಿಗಳನ್ನು ಈ ತೀರ್ಪಿನ ಶೃಂಖಲೆಗೆ ಸಿಲುಕಿಸಲು ಬಲವಂತ ಪಡಿಸಲಾಯಿತು.

ಶುಭದಿನ ಬಂದಿತು. ಹಳ್ಳಿಯಲ್ಲಿ ವಾತಾವರಣ ಹಬ್ಬದ ಕಳೆ ಹೊತ್ತಿತು. ಬಾವಿಯ ಸುತ್ತ ಬಾಳೆಕಂಬ ಕಟ್ಟಿ ಶೃಂಗಾರಗೊಳಿಸಿದರು. ಹಸಿರು ಮಾವು ಮತ್ತು ಅರಳಿ ಎಲೆಗಳ ತೋರಣವನ್ನು ಕೆಂಪು ದಾರದ ಮೇಲೆ ತೂಗಿಬಿಟ್ಟರು. ನಾಲ್ವರು ಪಂಡಿತರು ಹವನ ಸಾಮಾಗ್ರಿಗಳನ್ನು ಅಗ್ನಿಗೆ ಅರ್ಪಿಸುತ್ತ ಶ್ಲೋಕಗಳ ಪಠಣದಲ್ಲಿ ತಲ್ಲೀನರಾಗಿದ್ದರು. ಬಾವಿಯಿಂದ ತುಸು ದೂರದಲ್ಲಿ ಮೋಚಿಗಳು ಮ್ಲಾನತೆಯ ಕಂಬಳಿ ಹೊದ್ದು ಕುಳಿತಿದ್ದರು ಚುಂಕಿಯ ತಿಥಿ ಇಂದು ಎಂಬಂತೆ. ಸಮೀಪದ

ಅಶ್ವಥ ಮರದಡಿಯಲ್ಲಿ ಬಲಿ ಕೊಡಲು ಹೋತಗಳನ್ನು ಕಟ್ಟಿ ಹಾಕಿದ್ದರು. ಇಡೀ ಊರೇ ಭಾವಿ ಬಳಿ ನೆರೆಯಿತು ಒಬ್ಬೊಬ್ಬರೆ ಬಂದು. ಕಹಳೆ, ನಗಾರಿಗಳ ಭಾರಿ ಆರ್ಭಟದೊಂದಿಗೆ ದೇವಿಯ ಮೆರವಣಿಗೆ ಬಂದಿತು. ಎಲ್ಲರೂ ಎದ್ದು ನಿಂತರು ಕರಜೋಡಿಸಿ, ಕೈ ಮುಗಿಯುತ್ತ ಮುಖ್ಯ ಪುರೋಹಿತ, ಅರ್ಚನೆಯ ತಟ್ಟೆ ಹಿಡಿದು ದೇವಿಯ ಮುಂದಿದ್ದರೆ, ದೇವಿ ಹಿಂದೆ ಹಿಂಬಾಲಿಸುತ್ತಿದ್ದಳು. ಹಿಂದೆ ಮುಂದೆ ನಾಲ್ವರು ಬ್ರಾಹ್ಮಣರು ದೇವಿಯನ್ನು ಹೊತ್ತಿದ್ದರು. ಪಳಪಳ ಹೊಳೆಯ ಬೆಳ್ಳಿ ಮತ್ತು ಚಿನ್ನದ ಮುಖವಾಡಗಳು ದೇವಿಯ ಮೈಮೇಲೆ ಮುಗುಳ್ಳಗೆ ಸೂಸುತ್ತಿದ್ದವು. ಕರಜೋಡಿಸಿ ನಿಂತ ಮೋಚಿಗಳು ದೇವಿಗೆ ದೂರದಿಂದಲೇ ನಿಂತು ಜಯಕಾರ ಹಾಕಿದರು.

ದೇವಿಯ ಮುಂದೆ ಚುಂಕಿಯ ಅಪ್ಪ ಹೋತನ ಹಗ್ಗ ಕಳಚಿಬಿಟ್ಟ. ಮುಖ್ಯ ಪುರೋಹಿತ ಅದನ್ನು ಬಲು ಚಮತ್ಕಾರದಿಂದ ಒಮ್ಮೆಗೆ ಹಿಡಿದುಕೊಂಡ. ಇತರೆ ಅರ್ಚಕರು ಬಾವಿಯ ನೀರಿನಿಂದ ಅದಕ್ಕೆ ಸ್ನಾನ ಮಾಡಿಸಿದರು. ಪಾಪಾ! ಬಡಪಾಯಿ ಹೋತ ನಡುಗುತ್ತ ಅರಚಿತು, ಅಂತಿಮ ಹಂತದ ಬಲಿ ನೀಡಲು ನಡೆಸುವ ತಯಾರಿಗಳು ಬಹು ವಿಜೃಂಭಣೆಯಿಂದ ನಡೆಯುತ್ತಿದ್ದಂತೆ ಹೋತದ ತಲೆಯ ಮೇಲೆ ಹರಿಸಿಣ, ಕುಂಕುಮವನ್ನು ಹಚ್ಚಿದರು, ಅರ್ಚಕರು ಅದರ ಮೇಲೆ ಪುಷ್ಪ ಹಾಗೂ ಅನ್ನ ಎಸೆದರು. ನನ್ನ ಚಿಕ್ಕಪ್ಪ ಮೊನಚಾದ ಭಾರಿ ಕುಡುಗೋಲನ್ನು ಎಲ್ಲಿಂದಲೋ ತಂದರು, ಅವರ ಭಾವ ಆ ಬಡಪಾಯಿ ಹೋತದ ಹಿಂಗಾಲುಗಳನ್ನು ಭದ್ರವಾಗಿ ಹಿಡಿದು ತುಸು ಮೇಲೆತ್ತಿದರು. ದೇವಿಯ ಎದುರು ಹೋತದ ಕತ್ತನ್ನು ತುಸು ಕೆಳಗಡೆಗೆ ಬಾಗಿರಿಸಿದರು. ನನ್ನ ಚಿಕ್ಕಮ್ಮ ಸರಕ್ಕನೇ ತನ್ನ ಕೈಗಳಿಂದ ನನ್ನ ಕಣ್ಣನ್ನು ಮುಚ್ಚಿಬಿಟ್ಟರು. ಬಳಿಕ ಅದರ ಕಥೆ... 'ದೇವಿ'ಗೆ ಪ್ರಣಾಮದ, ಜೈಕಾರದ ಮೊಳಗು ದಿಗಂತ ಮುಟ್ಟಿತು, ಜನಜಂಗುಳಿಯಿಂದ! ದೇವಿಯ ಪಾದಗಳ ಬಳಿ ಹೋತನ ಕತ್ತು ಉರುಳಿಬಿದ್ದಿತ್ತು, ಜನಜಂಗುಳಿ ಸಮಾಧಾನದ ನಿಟ್ಟುಸಿರು ಬಿಟ್ಟರು. ಮುಖ್ಯ ಪುರೋಹಿತನ ಕಂಗಳಲ್ಲಿ ಆಶ್ಚರ್ಯಕರ ಹೊಳಪು ಇತ್ತು. ತಕತಕನೆ ಎಗರೆಗರಿ ಬೀಳುವ ಹೋತದ ಮುಂಡದಿಂದ ರಕ್ತದ ಚಿಲುಮೆ ಧಾರಾಕಾರವಾಗಿ ಹರಿಯುತ್ತಿತ್ತು. ಹೋತದ ರಕ್ತಸಿಕ್ತ ತಲೆಯನ್ನು ಮುಖ್ಯ ಪುರೋಹಿತ ತೆಗೆದಿಟ್ಟುಕೊಂಡು ಬಾವಿಯ ಸುತ್ತ ಪ್ರದಕ್ಷಿಣೆ ಹಾಕಿದ. ಬಳಿಕ ಬಲಿ ನಿಮಿತ್ತ ಅದರ ರಕ್ತವನ್ನು ನಾಲ್ಕು ದಿಕ್ಕುಗಳಿಗೂ ಎರಚಿದ. ಈಗ ಬ್ರಾಹ್ಮಣರ ಬಾವಿ ಸಂಪೂರ್ಣವಾಗಿ ಹಾಗೂ ಸತ್ಯವಾಗಿ ಪರಿಶುದ್ಧವಾಯಿತು.

ಭೀತಿಯಿಂದ, ಅಲ್ಲಿಂದ ಓಡಿ ಬಂದೆ ನಾನು. ನನಗೆ ಹೋತನ ಸಾವು ಚುಂಕಿಯ ಸಾವಿನಷ್ಟೆ ಆಘಾತವನ್ನುಂಟು ಮಾಡಿತ್ತು. ತಲೆರಹಿತ ಹೋತ ಹೇಗೆ

ಗಡಗಡ ನಡಗುವುದೋ ಹಾಗೆ ಹೆಚ್ಚು ಕಡಿಮೆ, ಅದರಂತೆಯೇ, ನನಗೂ ಆಗಿ, ಭೀತಿಯಿಂದ ಅಜ್ಜಿಯ ತೊಡೆಯ ಮೇಲೆ ಅವುಚಿಕೊಂಡೆ. ಒಂದೇ ಸಮನೇ ಅಳುತ್ತಿದ್ದೆ. ಅಜ್ಜಿ ನನ್ನನ್ನು ಶಾಂತಗೊಳಿಸಲು ಸಾಹಸಪಟ್ಟಳಾದರೂ ನನ್ನಿಂದ ಅಳು ನಿಲ್ಲಿಸಲಾಗಲಿಲ್ಲ. ಆ ಭಯಾನಕ ಬಲಿ ಕೊಡುವ ದೃಶ್ಯ ನಾನು ಮರೆಯುವಂತೆ ಮಾಡಲು ಅವರೆಲ್ಲ ಪ್ರಯತ್ನಿಸಿದರು. ಪ್ರಾಯಶಃ ನಾನು ಚುಂಕಿ ನೆನೆಸಿ ಅಳುತ್ತಿದ್ದನೇನೋ.

ಬಾವಿ ಬಳಿ ಮಾಂಸದೂಟ ತಯಾರಾಯಿತು, ಇಡೀ ಊರೇ ಹೊಟ್ಟೆ ತುಂಬಾ ಉಂಡಿತು. ಆದರೆ ನನ್ನಿಂದ ಆಗಲಿಲ್ಲ. ಅಜ್ಜಿ ಮಾಂಸ ಎಂದು ಮುಟ್ಟಿದವಳಲ್ಲ. ಆ ಇಡೀ ರಾತ್ರಿ ಅವಳ ಮೇಲೆ ನನ್ನ ಕಣ್ಣನ್ನು ನೆಟ್ಟಿದ್ದೆ. ಇಡೀ ರಾತ್ರಿ ಆ ಘಟನೆ ನನ್ನ ಕಣ್ಣಿಂದ ನಾಟ್ಯವಾಡುತ್ತಿತ್ತು ಲಾಟೀನಿನ ನೃತ್ಯದ ಛಾಯೆಯಂತೆ. ನಾನೀಗ ಅಜ್ಜಿಯ ಕಥೆ ಕೇಳಲು ಇಚ್ಛಿಸೆನು, ಏಕೆಂದರೆ ಚಿನ್ನದ ಪಂಜರದಲ್ಲಿರುವ ಗಿಳಿ ಆ ಕಾರ್ಗತ್ತಲ ಆಳಬಾವಿಯೊಳಗಡೆ ಇಲ್ಲ ಅಂತ ನನಗೆ ಗೊತ್ತಿದೆ ಬದಲಿಗೆ ಅದು ನಮ್ಮ ಮನೆಯ ಗೋಡೆಗಳೆಲ್ಲೋ ಗುಪ್ತವಾಗಿ ಅಡಗಿದೆ ಹಾಗೂ ರಾಕ್ಷಸನ ದೆವ್ವ ಸಹ ನಮ್ಮೊಂದಿಗೆ ಎಲ್ಲೋ ಒಂದೆಡೆ ಇನ್ನೂ ಬದುಕಿದೆ.

(ಹೊಸತು)

ಕವುದಿ

ಮೂಲ : ಇಸ್ಮತ್ ಚುಗ್ರಾಯ್
ಕನ್ನಡಕ್ಕೆ : ಡಾ. ಜಿ. ಬಾಲಕೃಷ್ಣ

ಚಳಿಗಾಲದ ಥಂಡಿಯಲ್ಲಿ ನನ್ನ ಕವುದಿಯೊಳಗೆ ನಾನು ಹುದುಗಿಕೊಂಡಾಗ ಗೋಡೆಯ ಮೇಲೆ ಮೂಡುವ ಅದರ ನೆರಳು ಆನೆ ಓಲಾಡುತ್ತಿರುವಂತೆ ಕಾಣುತ್ತದೆ. ನನ್ನ ಮನಸ್ಸು ಕತ್ತಲ ಗತದೊಳಕ್ಕೆ ಹುಚ್ಚೆದ್ದ ಕುದುರೆಯಂತೆ ನಾಗಾಲೋಟದಿಂದ ಓಡಲು ಪ್ರಾರಂಭಿಸುತ್ತದೆ; ನೆನಪುಗಳ ಮಹಾಪೂರವೇ ಹರಿದುಬರುತ್ತದೆ. ಕ್ಷಮಿಸಿ, ನನ್ನದೇ ಕವುದಿಗೆ ಸಂಬಂಧಿಸಿದ ಯಾವುದಾದರೂ ರೊಮ್ಯಾಂಟಿಕ್ ಘಟನೆಯನ್ನು ನಿಮಗೆ ನಾನೀಗ ಹೇಳಲು ಹೊರಟಿಲ್ಲ- ಅದರಲ್ಲಿ ಮಹತ್ತರ ರೊಮ್ಯಾನ್ಸ್ ಇದೆಯೆಂದೂ ನಾನು ಭಾವಿಸಿಲ್ಲ. ಕಂಬಳಿ ಅಷ್ಟೊಂದು ಹಿತಕರವಲ್ಲದಿದ್ದರೂ ಕವುದಿಗಿಂತಲೂ ಪರವಾಗಿಲ್ಲ, ಏಕೆಂದರೆ ಗೋಡೆಯ ಮೇಲೆ ಕಂಬಳಿ ಆ ರೀತಿಯ ಹೆದರಿಸುವ ನೆರಳುಗಳನ್ನು ಮೂಡಿಸುವುದಿಲ್ಲ!

ಇದು ನಡೆದದ್ದು ನಾನು ಚಿಕ್ಕಹುಡುಗಿಯಾಗಿದ್ದಾಗ. ಇಡೀ ದಿನ ನನ್ನ ಅಣ್ಣ ತಮ್ಮಂದಿರ ಜೊತೆ ಹಾಗೂ ಅವರ ಗೆಳೆಯರ ಜೊತೆ ಹೊಡೆದಾಡುತ್ತಿದ್ದೆ. ಕೆಲವೊಮ್ಮೆ ನನಗೇ ಅನ್ನಿಸುತ್ತಿತ್ತು ನಾನೇಕೆ ಅಂತಹ ಜಗಳಗಂಟಿಯೆಂದು. ನನ್ನ ವಯಸ್ಸಿನಲ್ಲಿದ್ದಾಗ ನನ್ನ ಅಕ್ಕಂದಿರು ತಮ್ಮ ಪ್ರೇಮಿಗಳನ್ನು ತಮ್ಮೆಡೆಗೆ ಸೆಳೆದುಕೊಳ್ಳುವ ಉತ್ಸಾಹದಲ್ಲಿರುತ್ತಿದ್ದಂಥವರು; ಆದರೆ ನಾನೋ ಎದುರು ಸಿಕ್ಕುವ ಯಾವುದೇ ಹುಡುಗ ಆಗಿರಲಿ ಅಥವಾ ಹುಡುಗಿ ಆಗಿರಲಿ ಅವರೊಂದಿಗೆ ಮುಷ್ಟಿ ಬಿಗಿಹಿಡಿದು ಜಗಳವಾಡಲು ಕಾದಿರುತ್ತಿದ್ದೆ!

ಅದೇ ಕಾರಣಕ್ಕಾಗಿಯೇ ನನ್ನ ಅಮ್ಮಿ ಆಕೆ ಆಗ್ರಾಕ್ಕೆ ಹೊರಟಾಗ ನನ್ನನ್ನು ಆಕೆಯ 'ದತ್ತು' ಸೋದರಿಯೊಡನೆ ಬಿಡಲು ನಿರ್ದರಿಸಿದ್ದು. ಆ ಸೋದರಿಯ ಮನೆಯಲ್ಲಿ ನಾನು ಜಗಳವಾಡಲು ಇತರ ಮಕ್ಕಳಿರಲಿ, ಒಂದು ಸಾಕು ಪ್ರಾಣಿಯೂ ಸಹ ಇಲ್ಲವೆಂಬುದು ಆಕೆಗೆ ತಿಳಿದಿತ್ತು! ಬಹುಶಃ ನನಗೆ ಆ ರೀತಿಯ ಶಿಕ್ಷೆ ಸಿಗಬೇಕಿತ್ತೇನೋ. ಹಾಗಾಗಿ ನನ್ನ ಅಮ್ಮಿ ಬೇಗಂ ಜಾನ್‌ಳೊಂದಿಗೆ ನನ್ನನ್ನು ಬಿಟ್ಟರು, ಅದೇ ಬೇಗಂ ಜಾನ್‌ಳ ಕವುದಿಯೇ ನನ್ನ ಮನಸ್ಸಿನಲ್ಲಿ ಅಳಿಸಲಾಗದ

ಕಮ್ಮಾರನ ಅಚ್ಚಿನಂತೆ ಶಾಶ್ವತವಾಗಿ ಮೂಡಿಬಿಟ್ಟಿದೆ.

ಈ ಹೆಂಗಸನ್ನು ನವಾಬ್ ಸಾಹೇಬರೊಂದಿಗೆ ಮದುವೆ ಮಾಡಿಕೊಡಲು ಕಾರಣವೂ ಇತ್ತು- ಆಕೆಯ ಬಡತನದಲ್ಲಿದ್ದ ಆದರೆ ಪ್ರೀತಿಸುತ್ತಿದ್ದ ತಂದೆತಾಯಿಗಳು. ನವಾಬ್ ಸಾಹೇಬರ ಯೌವನಾವಸ್ಥೆ ಮುಗಿದುಹೋಗಿದ್ದರೂ ಆತ ಅತ್ಯಂತ ಸಾಧ್ಯ ಮನುಷ್ಯ. ಆತನ ಮನೆಯಲ್ಲಿ ಯಾವುದೇ ನರ್ತನದ ಹುಡುಗಿಯನ್ನಾಗಲೀ ಅಥವಾ ವೇಶ್ಯೆಯನ್ನಾಗಲೀ ಯಾರೂ ಕಂಡಿರಲಿಲ್ಲ. ಆತ ಸ್ವತಃ ತಾನೇ ಹಜ್‌ಗೆ ಹೋಗಿದ್ದುದಲ್ಲದೆ, ಯಾರಾದರೂ ಬಡವರು ಹಜ್ ಯಾತ್ರೆ ಹೋಗುವವರಿದ್ದಲ್ಲಿ ಅವರಿಗೆ ಸಹಾಯ ಸಹ ಮಾಡುತ್ತಿದ್ದ.

ನವಾಬ್ ಸಾಹೇಬರಿಗೆ ಒಂದು ವಿಚಿತ್ರದ ಹವ್ಯಾಸವಿತ್ತು. ಕೆಲವರಿಗೆ ಪಾರಿವಾಳಗಳನ್ನು ಸಾಕುವ ಅಥವಾ ಕೋಳಿ ಪಂದ್ಯಗಳನ್ನು ನಡೆಸುವಂಥ ಕಿರಿಕಿರಿಯುಂಟು ಮಾಡುವ ಆಸಕ್ತಿಗಳಿರುತ್ತವೆ. ಆದರೆ ನವಾಬ್ ಸಾಹೇಬರು ಅಂತಹ ಅಸಹ್ಯದ ಕ್ರೀಡೆಗಳಿಂದ ದೂರವಿದ್ದವರು; ಆದರೆ ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿಗಳಿಗೆ ಅವರು ಆಸರೆ ನೀಡಿದ್ದರು- ಎಳೆಯ, ಸ್ಫುರದ್ರೂಪಿ ಮತ್ತು ತೆಳುನಡುವಿನ ಹುಡುಗರು. ಅವರ ಎಲ್ಲಾ ಖರ್ಚುಗಳನ್ನು ಅವರೇ ಭರಿಸುತ್ತಿದ್ದರು. ಬೇಗಂ ಜಾನ್‌ಳನ್ನು ಮದುವೆಯಾದ ನಂತರ ಆಕೆಯನ್ನು ಎಲ್ಲಾ ಅವಶ್ಯಕತೆಗಳೊಂದಿಗೆ ಮನೆಯಲ್ಲಿರಿಸಿ ಆಕೆಯನ್ನು ಮರೆತೇ ಬಿಟ್ಟಿದ್ದರು! ಯೌವನದ ಹೂಹಾಸಿನ ಮೇಲಿದ್ದ ಬಡಪಾಯಿ ಬೇಗಂ ಒಂಟಿತನದಿಂದ ನಲುಗಿಹೋಗುತ್ತಿದ್ದಳು. ಬೇಗಂ ಜಾನ್ ಬದುಕಲು ಪ್ರಾರಂಭಿಸಿದ್ದು ಯಾವಾಗೆಂಬುದು ಯಾರಿಗೆ ತಿಳಿದಿದೆ? ಆಕೆಯ ಬದುಕು ಪ್ರಾರಂಭವಾದದ್ದು ತಾನು ಹುಟ್ಟುವ ತಪ್ಪು ಮಾಡಿದಾಗಲೇ? ಅಥವಾ ನವಾಬನ ಹೊಸ ಮದುವಣಿಗಿತ್ತಿಯೆಂದು ಈ ಮನೆ ಪ್ರವೇಶಿಸಿ ನಾಲ್ಕು ಗಜದ ಹಾಸಿಗೆಯ ಮೇಲೆ ಮಲಗಿ ದಿನಗಳನ್ನು ಎಣಿಸಲು ಪ್ರಾರಂಭಿಸಿದಾಗಲೇ? ಅಥವಾ ಇಡೀ ಮನೆವಾರ್ತೆ ಬಾಲಕ ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿಗಳ ಸುತ್ತಲೇ ಸುತ್ತುತ್ತಿದ್ದೆ ಹಾಗೂ ಅಡುಗೆ ಮನೆಯಲ್ಲಿ ಸಿದ್ಧವಾಗುವ ಎಲ್ಲಾ ರುಚಿಕರ ಖಾದ್ಯಗಳು ಅವರಿಗಾಗಿಯೇ ಎಂಬುದು ಅರಿವಾದಾಗಲೇ? ಬೇಗಂ ಜಾನ್ ನಡುಪಡಸಾಲೆಯ ಬಾಗಿಲ ಸಂದುಗಳಿಂದ ಆಗಾಗ ತೆಳುವಾದ ಅಂಗಿಗಳೊಳಗಿನ ಯುವ ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿಗಳ ತೆಳ್ಳನೆ ನಡುವನ್ನು, ಬೆಳ್ಳನೆ ಹಿಮ್ಮಡಿಗಳನ್ನು ಕಂಡಾಗ ಆಕೆಗೆ ತಾನು ನಿಗಿನಿಗಿ ಕೆಂಡಗಳ ಮೇಲೆ ನಿಂತಿರುವಂತೆ ಭಾಸವಾಗುತ್ತಿತ್ತು!

ಆಕೆ ಹರಕೆ, ಮಾಯ, ಮಾಟ, ಮಂತ್ರಗಳನ್ನೆಲ್ಲಾ ನಿಲ್ಲಿಸಿದನಂತರ ಪ್ರಾರಂಭವಾದದ್ದೆನ್ನಿಸುತ್ತದೆ. ಕಲ್ಲಿನಿಂದ ನೆತ್ತರು ತೆಗೆಯುವುದು ಸಾಧ್ಯವೇ? ನವಾಬರಂತೂ ಒಂದಿಂಚೂ ಕದಲಿಲ್ಲ. ಹೃದಯ ಛಿದ್ರಮಾಡಿಕೊಂಡ ಬೇಗಂ

ಜಾನ್ ಬೇರೇನೂ ತೋಚದೆ ಅಧ್ಯಯನದಡೆಗೆ ಗಮನ ಹರಿಸಿದಳು. ಅಲ್ಲಾದರೂ ಏನಿದೆ! ಪ್ರೇಮ ಕಾದಂಬರಿಗಳು ಮತ್ತು ಕಣ್ಣೀರು ಬರಿಸುವ ಕಾವ್ಯ ಆಕೆಯನ್ನು ಮತ್ತಷ್ಟು ಖಿನ್ನಳನ್ನಾಗಿಸಿದವು. ಪ್ರತಿ ರಾತ್ರಿಯೂ ನಿದ್ರೆಯಿಲ್ಲದ ರಾತ್ರಿಯಾಯಿತು. ಕ್ರಮೇಣ ಬೇಗಂ ಜಾನ್ ವಿಷಣ್ಣತೆಯ ಮತ್ತು ಹತಾಶೆಯ ಪ್ರತಿರೂಪವಾದಳು. ತನ್ನೆಲ್ಲ ಬೆಲೆಬಾಳುವ ಅತ್ಯುತ್ತಮ ರೇಷ್ಮೆ ಮತ್ತು ಚಿನ್ನದ ಜರಿಯ ಬಟ್ಟೆಯನ್ನು ಒಲೆಗೆ ತುರುಕಬೇಕೆನ್ನಿಸಿತು. ಬಟ್ಟೆ ಧರಿಸುವುದು ಇತರರನ್ನು ಮೆಚ್ಚಿಸಲು. ಆ ತೆಳು ಅಂಗಿ ಬಾಲಕರ ನಡುವಿರುವ ನವಾಬ್ ಸಾಹಿಬರಿಗೆ ಇತ್ತ ಬರಲು ಸಮಯವಿಲ್ಲ, ಅಥವಾ ಈಕೆಯನ್ನು ಮನೆಯಿಂದ ಹೊರಕ್ಕೆ ಹೋಗಲು ಬಿಡುವುದೂ ಇಲ್ಲ. ಆಕೆಯ ಸಂಬಂಧಿಕರು ಬಂದು ಅವಳ ಬಳಿ ತಿಂಗಳಾನುಗಟ್ಟಲೆ ಇದ್ದು ಹೋಗುತ್ತಿದ್ದರು, ಆದರೆ ಈಕೆಗೆ ಮಾತ್ರ ಮನೆಯೇ ಬಂಧಿಖಾನೆಯಾಗಿತ್ತು. ತನ್ನ ಮನೆಗೆ ಬಂದು ಸಂತೋಷದಿಂದ ಇದ್ದು ಹೋಗುವ ಸಂಬಂಧಿಕರನ್ನು ಕಂಡಾಗ ಈಕೆಯ ರಕ್ತ ಕುದಿಯುತ್ತಿತ್ತು. ಅವರಿಗೆ ಅಡುಗೆಮನೆಯಲ್ಲಿನ ರುಚಿಕರ ತಿಂಡಿಗಳನ್ನು ತಿನ್ನುವ ಮತ್ತು ತುಪ್ಪವನ್ನು ಬೆರಳುಗಳಲ್ಲಿ ನೆಕ್ಕುವ ಸ್ವಾತಂತ್ರ್ಯವಿತ್ತು.

ಆ ಮನೆಯಲ್ಲಿ ಎಲ್ಲರೂ ಚಳಿಗಾಲವನ್ನು ಎದುರಿಸಲು ಸಿದ್ಧಮಾಡಿ ಕೊಳ್ಳುತ್ತಿದ್ದರು. ತನ್ನ ಕವುದಿಯಲ್ಲಿನ ಹತ್ತಿಯನ್ನು ಪ್ರತಿವರ್ಷ ಮರುತುಂಬಿಸುತ್ತಿದ್ದರೂ ಬೇಗಂ ಜಾನ್ ಪ್ರತಿ ರಾತ್ರಿ ನಡುಗುವುದು ತಪ್ಪಿರಲಿಲ್ಲ. ಪ್ರತಿಸಾರಿಯೂ ತನ್ನ ಮಗ್ಗುಲು ಬದಲಿಸಿದಾಗಲೆಲ್ಲಾ ಆ ಕವುದಿ ಭಯಂಕರ ರೂಪವನ್ನು ತಾಳುತ್ತಿತ್ತು ಹಾಗೂ ಅದರ ನೆರಳು ಗೋಡೆಯ ಮೇಲೆ ರಕ್ತಸರ ಆಕಾರಗಳಂತೆ ಕಾಣುತ್ತಿತ್ತು. ಆಕೆ ಹೆದರಿಕೆಯಿಂದಲೇ ಮಲಗುತ್ತಿದ್ದಳು, ಆ ಯಾವುದೇ ನೆರಳು ಆಕೆಯ ಬಾಳಿನಲ್ಲಿ ಬೆಳಕು ತರುವಂಥವಾಗಿರಲಿಲ್ಲ. ಇಂಥ ದರಿದ್ರ ಬದುಕಾದರೂ ಏಕೆ ಬೇಕು? ಬದುಕುವುದಾದರೂ ಏಕೆ? ಆದರೆ ಬೇಗಂ ಜಾನ್ ಬದುಕಬೇಕೆಂದು ವಿಧಿ ನಿರ್ಧರಿಸಿತ್ತು, ಹಾಗೂ ಆಕೆ ಎಂದು ಬದುಕಲು ಪ್ರಾರಂಭಿಸಿದಳೋ, ಅಂದಿನಂತೆ ಆ ಬದುಕು ನಿರಂತರವಾಯಿತು!

ಬೇಗಂ ಜಾನ್ ಸಂಪೂರ್ಣ ಕುಸಿಯುವ ಮುನ್ನ ಆಕೆಯನ್ನು ರಕ್ಷಿಸಲು ಬಂದವಳು ರಬ್ಬೊ. ಆಕೆಯ ಸೊರಗಿದ ದೇಹ ಇದ್ದಕ್ಕಿದ್ದಂತೆ ಪುಟದ್ದಿತು. ಕೆನ್ನೆಗಳು ಗುಲಾಬಿ ರಂಗು ತುಂಬಿಕೊಂಡವು; ಸೌಂದರ್ಯವನ್ನುವುದು ಆಕೆಯ ನರನಾಡಿಗಳೆಲ್ಲಾ ಹೊಳೆಯತೊಡಗಿತು! ಬೇಗಂ ಜಾನ್‌ಳಲ್ಲಿ ಬದಲಾವಣೆ ತಂದದ್ದು ಆ ವಿಶೇಷ ತೈಲದ ಮಾಲೀಸು. ಕ್ಷಮಿಸಿ, ಈ ವಿಶೇಷ ತೈಲದಲ್ಲಿ ಏನೇನಿತ್ತು ಎಂಬುದು ಯಾವ ವಿಶೇಷ ಅಥವಾ ದುಬಾರಿ ಪತ್ರಿಕೆಯಲ್ಲೂ ನಿಮಗೆ ದೊರೆಯುವುದಿಲ್ಲ!

ನಾನು ಬೇಗಂ ಜಾನ್‌ರನ್ನು ಕಂಡಾಗ ಆಕೆಗೆ ಆಗ ತಾನೆ ನಲ್ಲತ್ತು ತುಂಬಿತ್ತು. ಆಕೆ ದಿಂಬಿಗೊರಗಿ ಕೂತಿದ್ದರೆ ಆಕೆ ಘನತೆ ಮತ್ತು ವೈಭವದ ಪ್ರತಿರೂಪದಂತೆ ಕಾಣುತ್ತಿದ್ದಳು. ರಬ್ಬೊ ಆಕೆಯ ಬೆನ್ನ ಹಿಂದೆ ಕೂತು ಆಕೆಯ ಸೊಂಟಕ್ಕೆ ಮಾಲೀಸು ಮಾಡುತ್ತಿದ್ದಳು. ಒಂದು ಕೆನ್ನೀಲಿ ಬಣ್ಣದ ಶಾಲನ್ನು ಆಕೆಯ ಕಾಲ ಮೇಲೆ ಹಾಸಿಕೊಂಡಿರುತ್ತಿದ್ದಳು. ನಿಜವಾಗಿಯೂ ವೈಭವದ ದೃಶ್ಯ; ಮಹಾರಾಣಿಯಂತೆಯೇ ಕಾಣುತ್ತಿದ್ದಳು! ಆ ರೀತಿ ಆಕೆಯನ್ನು ನೋಡುವುದು ನನಗೆ ಎಷ್ಟು ಸಂತೋಷ ಕೊಡುತ್ತಿತ್ತೆಂದರೆ ಆಕೆಯ ಪಕ್ಕ ಗಂಟೆಗಟ್ಟಲೆ ವಿನಯಶೀಲ ಭಕ್ತಳಂತೆ ಕೂತುಬಿಡಬೇಕೆನ್ನಿಸುತ್ತಿತ್ತು. ಗೌರವರ್ಣದ ಆಕೆಯ ದೇಹದಲ್ಲಿ ಎಲ್ಲಾ ಐಬಿರಲಿಲ್ಲ. ಆಕೆಯ ಕಪ್ಪನೆ ಸೊಂಪಾದ ಕೂದಲು ಸದಾ ಎಣ್ಣೆಯಿಂದ ಮಿರಿಮಿರಿ ಮಿಂಚುತ್ತಿತ್ತು. ಆಕೆಯ ಕೂದಲ ಪಾವಟಿ ಒಂದು ದಿನವೂ ಓರೆಕೋರೆಯಾಗಿದ್ದುದನ್ನು ಅಥವಾ ಕೂದಲ ಒಂದೆಳೆಯೂ ಅತ್ತಿತ್ತ ಚಲಿಸಿದ್ದುದನ್ನು ನಾನು ಕಂಡಿಲ್ಲ. ಕಪ್ಪನೆ ಆಕೆಯ ಸುಂದರ ಕಣ್ಣುಗಳು ಹಾಗೂ ಅವುಗಳ ಮೇಲೆ ಬಿಲ್ಲಿನಂತಹ ಎಚ್ಚರಿಕೆಯಿಂದ ತಿದ್ದಿದ ಬಾಗಿರದ ಹುಬ್ಬುಗಳು! ಆಕೆಯ ಕಣ್ಣುಗಳು ತುಸು ಬಿಗಿ ಎನ್ನಿಸುವಂತಿದ್ದವು ಮತ್ತು ರೆಪೆಗಳು ತೂಕದಂತಿದ್ದು ದಪ್ಪನೆ ಕಣ್ಣು ರೆಪೆಗಳನ್ನು ಹೊಂದಿದ್ದವು. ಆಕೆಯ ಮುಖದ ಅದ್ಭುತ ಮತ್ತು ಅತ್ಯಾಕರ್ಷಕ ಭಾಗವೆಂದರೆ ಆಕೆಯ ತುಟಿಗಳು. ಸದಾ ಲಿಪ್‌ಸ್ಮಿಕ್ ಹಾಕಿರುತ್ತಿದ್ದ ಅವುಗಳಲ್ಲಿ ಮೇಲ್ನುಟಿ ವಿಶಿಷ್ಟ ಆಕಾರ ಹೊಂದಿ ಕೊಂಚ ಬಾಗಿತ್ತು. ಆಕೆಯ ಕಪೋಲಗಳು ಉದ್ದನೆ ಕೂದಲಿನಿಂದ ಮುಚ್ಚಲ್ಪಟ್ಟಿರುತ್ತಿದ್ದವು. ಕೆಲವೊಮ್ಮೆ ಆಕೆಯ ಮುಖ ನಾನು ಮೆಚ್ಚುಗೆಯಿಂದ ನೋಡನೋಡುತ್ತಿರುವಂತೆಯೇ ಎಳೆಯ ಬಾಲಕನ ಮುಖದಂತಾಗಿಬಿಡುತ್ತಿತ್ತು. ಆಕೆಯ ನಸುಗೆಂಪು ಬಣ್ಣದ ಚರ್ಮ ಆದ್ರ್ವತೆಯಿಂದ ಕೂಡಿರುತ್ತಿತ್ತು ಹಾಗೂ ಅದನ್ನು ಬಿಗಿಯಾಗಿ ಎಳೆದು ಆಕೆಯ ದೇಹಕ್ಕೆ ಬಿಗಿಯಾಗಿ ಹೊಲೆದಂತಿತ್ತು. ಮಾಲೀಸಿಗೆಂದು ಆಕೆ ತನ್ನ ಹಿಮ್ಮಡಿಗಳನ್ನು ತೆರೆದಿಟ್ಟಾಗ ಅವು ದುಂಡಗೆ ನವಿರಾಗಿರುವುದು ನನ್ನ ಕಣ್ಣಿಗೆ ಬೀಳುತ್ತಿದ್ದವು. ಆಕೆ ಎತ್ತರದ ಹೆಣ್ಣು, ಹಾಗೂ ತನ್ನ ಮೈಮೇಲೆ ಬೇಕಾದ ಸ್ಥಳಗಳಲ್ಲಿ ಸಾಕಷ್ಟು ಮಾಂಸವನ್ನೂ ಹೊಂದಿದ್ದುದರಿಂದ ಇನ್ನೂ ಎತ್ತರ ಕಾಣುತ್ತಿದ್ದಳು. ಆಕೆಯ ಹಸ್ತಗಳು ದೊಡ್ಡದಾಗಿದ್ದು ಆದ್ರ್ವವಾಗಿರುತ್ತಿದ್ದವು ಮತ್ತು ಸೊಂಟ ನವಿರಾಗಿತ್ತು. ರಬ್ಬೊ ಆಕೆಯ ಪಕ್ಕ ಕೂತು ಗಂಟೆಗಟ್ಟಲೆ ಆಕೆಯ ಬೆನ್ನನ್ನು ಕೆರೆಯುತ್ತಿದ್ದಳು- ಆ ರೀತಿ ಕೆರೆಸಿಕೊಳ್ಳುವುದೇ ಆಕೆಯ ಬದುಕಿನ ಪರಮೋದ್ದೇಶವಿರುವಂತೆ! ಒಂದು ರೀತಿಯಲ್ಲಿ, ಬದುಕಲು ಬೇಕಾಗಿರುವ ಇತರ ಮೂಲಭೂತ ಅವಶ್ಯಕತೆಗಳಿಗಿಂತ ಅದೇ ಹೆಚ್ಚು ಅವಶ್ಯಕವೆನ್ನುವಂತೆ!

ರಬ್ಬೊಳಿಗೆ ಮನೆಯ ಬೇರೆ ಯಾವುದೇ ಕೆಲಸವಿರಲಿಲ್ಲ. ಆಕೆ ಸದಾ ಆ

ನಾಲ್ಕು ಗಜದ ಹಾಸಿಗೆಯ ಮೇಲೆ ಕೂತು ಬೇಗಂ ಜಾನ್‌ಳ ತಲೆ, ಪಾದ ಅಥವಾ ಆಕೆಯ ದೇಹದ ಯಾವುದಾದರೂ ಭಾಗವನ್ನು ಮಾಲೀಸು ಮಾಡುತ್ತಿರುತ್ತಿದ್ದಳು. ಬೇಗಂ ಜಾನ್‌ಳ ಹೊರತು ಮತ್ತಾರಿಗಾದರೂ ಅಷ್ಟೊಂದು ಮಾನವ ಸ್ಪರ್ಶ ಸಿಕ್ಕಿದ್ದಿದ್ದರೆ ಅದರ ಪರಿಣಾಮ ಏನಾಗಿರುತ್ತಿತ್ತು? ಈಗ ನನ್ನ ಬಗ್ಗೆಯೇ ಹೇಳಬೇಕೆಂದರೆ, ಯಾರಾದರೂ ನನ್ನನ್ನು ನಿರಂತರವಾಗಿ ಆ ರೀತಿ ಸ್ಪರ್ಶಿಸಿದ್ದಿದ್ದರೆ ನಾನು ಖಂಡಿತವಾಗಿ ಕೊಳೆತುಹೋಗಿ ಬಿಡುತ್ತಿದ್ದೆ. ಈ ರೀತಿಯ ಮಾಲೀಸು ಅಲ್ಲದೆ, ಆಕೆ ಸ್ನಾನ ಮಾಡುವ ದಿನಗಳಂತೂ ಈ ಕ್ರಿಯಾವಿಧಿ ಎರಡು ಗಂಟೆಗಳವರೆಗೆ ನಡೆಯುತ್ತಿತ್ತು! ಸುವಾಸಿತ ತೈಲ ಮತ್ತು ಮುಲಾಮುಗಳನ್ನು ಆಕೆಯ ಹೊಳೆಯುವ ಚರ್ಮದೊಳಕ್ಕೆ ಮಾಲೀಸಿನ ಮೂಲಕ ಸೇರಿಸಲಾಗುತ್ತಿತ್ತು. ಆ ರೀತಿ ನಿರಂತರವಾಗಿ ಚರ್ಮವನ್ನು ತಿಕ್ಕುವುದು ನೆನಸಿಕೊಂಡಾಗಲೆಲ್ಲಾ ನನಗೆ ಕೊಂಚ ವಾಕರಿಕೆ ತರಿಸುತ್ತಿತ್ತು. ಅಗಿಷ್ಟಿಕೆಯನ್ನು ಬಾಗಿಲು ಮುಚ್ಚಿದ ಕೋಣೆಯೊಳಗೆ ಹೊತ್ತಿಸಿದ ನಂತರ ಈ ಕ್ರಿಯಾವಿಧಿಗಳು ಪ್ರಾರಂಭವಾಗುತ್ತಿದ್ದವು. ಆ ಕೋಣೆಯೊಳಕ್ಕೆ ಪ್ರವೇಶವಿದ್ದುದು ರಬ್ಬೋಳಿಗೆ ಮಾತ್ರ. ಇತರ ಕೆಲಸಗಾರರು ತಮ್ಮನ್ನು ಒಳಕ್ಕೆ ಬಿಡದಿದ್ದುದಕ್ಕೆ ಗೋಣಿಗೊಂಡು ಬೇಕಾದ ಹಲವಾರು ವಸ್ತುಗಳನ್ನು ಬಾಗಿಲ ಬಳಿಯೇ ಕೊಟ್ಟು ಹಿಂದಿರುಗುತ್ತಿದ್ದರು.

ವಾಸ್ತವಾಂಶವೇನೆಂದರೆ, ಬೇಗಂ ಜಾನ್‌ಳಿಗೆ ಎಂಥದೋ ನಿರಂತರ ನವೆಯ ಕಾಯಿಲೆಯೊಂದು ಅಂಟಿಕೊಂಡಿತ್ತು. ಎಂಥೆಂಥದೋ ತೈಲಗಳನ್ನು ಮತ್ತು ಮುಲಾಮುಗಳನ್ನು ಹಚ್ಚಲಾಗಿತ್ತು, ಆದರೆ ನವೆ ವಾಸಿಯಾಗಿರಲಿಲ್ಲ. ಹಕೀಮರು ಮತ್ತು ವೈದ್ಯರು ಪರೀಕ್ಷಿಸಿ, 'ಯಾವ ಕಾಯಿಲೆಯೂ ಇಲ್ಲ, ಚರ್ಮದ ಮೇಲೆ ಏನೂ ಕಾಣುವುದಿಲ್ಲ. ಆದರೆ ಕಾಯಿಲೆ ಚರ್ಮದ ಒಳಗಿದ್ದರೆ ಅದು ಬೇರೆಯದೇ ಮಾತು' ಎನ್ನುತ್ತಿದ್ದರು. 'ಹುಚ್ಚ ವೈದ್ಯರು!' ಎನ್ನುತ್ತಿದ್ದಳು ರಬ್ಬೋ ಬೇಗಂ ಜಾನ್‌ಳ ಕಡೆಗೆ ಕನಸಿನಲ್ಲಿಯಂತೆ ನೋಡಿ ಅರ್ಥಪೂರ್ಣವಾಗಿ ನಗುತ್ತಾ. 'ನಿಮ್ಮ ಶತ್ರುಗಳಿಗೆ ಬರಲಿ ಚರ್ಮರೋಗ! ಈ ಎಲ್ಲಾ ಸಮಸ್ಯೆಗಳಿಗೆ ಮೂಲ ನಿಮ್ಮ ಬಿಸಿ ರಕ್ತ!'

ರಬ್ಬೋ! ಬೇಗಂ ಜಾನ್ ಎಷ್ಟು ಬೆಳ್ಳಗಿದ್ದಳೋ ಅಷ್ಟೇ ಕಪ್ಪಗಿದ್ದಳು ಆಕೆ, ಸುಟ್ಟ ಕಬ್ಬಿಣದ ಅದಿರಿನಂತೆ! ಆಕೆಯ ಮುಖದ ಮೇಲೆ ಅಲ್ಲಲ್ಲಿ ತೆಳುವಾಗಿ ಅಮ್ಮ ಹಾಕಿದ್ದ ಗುರುತುಗಳಿದ್ದವು, ಆಕೆಯ ದೇಹ ಕಟ್ಟುಮಸ್ತಾಗಿತ್ತು; ಸಣ್ಣ ಕುಶಲ ಕೈಗಳು, ಸ್ವಲ್ಪ ಬೊಜ್ಜು ಮತ್ತು ಸ್ವಲ್ಪ ಊದಿದಂತಿದ್ದ ತುಂಬಿದ ತುಟಿಗಳು. ಆ ತುಟಿಗಳು ಯಾವಾಗಲೂ ತೇವವಾಗಿರುತ್ತಿದ್ದವು. ಆಕೆಯ ಕೈಗಳು ಮಿಂಚಿನಂತೆ ಚಲಿಸುತ್ತಿದ್ದವು, ಈಗ ಸೊಂಟದ ಬಳಿ ಇದ್ದರೆ, ಈಗ ತುಟಿಗಳ ಬಳಿ ಇರುತ್ತಿದ್ದವು, ಈಗ ತೊಡೆಗಳನ್ನು ತೀಡುತ್ತಿದ್ದವು ಮತ್ತು ಮುಂದಿನ ಕ್ಷಣ ಹಿಮ್ಮಡಿಗಳ ಬಳಿ ಇರುತ್ತಿದ್ದವು. ನಾನು

ಬೇಗಂ ಜಾನ್‌ಳ ಬಳಿ ಕುಳಿತಾಗಲೆಲ್ಲಾ ನಾನು ಹಾವಿನಂತೆ ಹರಿದಾಡುವ ಆ ಕೈಗಳನ್ನೇ ನೋಡುತ್ತಿರುತ್ತಿದ್ದೆ.

ಚಳಿಗಾಲವಿರಲಿ ಬೇಸಿಗೆಯಿರಲಿ, ಬೇಗಂ ಜಾನ್ ಯಾವಾಗಲೂ ಹೈದರಾಬಾದ್ ಜಲ್ಲಿ ಕರ್ಗಾದ ಕುರ್ತುಗಳನ್ನೇ ಧರಿಸುತ್ತಿರುತ್ತಿದ್ದಳು. ಮೇಲೆ ಫ್ಯಾನ್ ನಿಧಾನವಾಗಿ ತಿರುಗುತ್ತಿರುವಾಗ ಆಕೆ ಯಾವಾಗಲೂ ಮೃದುವಾದ ಹೊದಿಕೆಯನ್ನು ಹೊದಿರುತ್ತಿದ್ದಳು. ಆಕೆಗೆ ಚಳಿಗಾಲವೆಂದರೆ ಇಷ್ಟ ನನಗೂ ಸಹ ಆಕೆಯ ಮನೆಯಲ್ಲಿ ಚಳಿಗಾಲ ಇಷ್ಟವಾಗುತ್ತಿತ್ತು. ಆಕೆ ಆಗ ಎಲ್ಲೂ ಓಡಾಡುತ್ತಿರಲಿಲ್ಲ. ಜಮಖಾನೆಯ ಮೇಲೆ ಒರಗಿ ಕೂತು, ಒಣಕರ್ಪೂರ ಮೆಲ್ಲುತ್ತಾ ಇಡೀ ದಿನವೆಲ್ಲಾ ತನ್ನ ಬೆನ್ನಿಗೆ ಮಾಲೀಸು ಮಾಡಿಸಿಕೊಳ್ಳುತ್ತಿದ್ದಳು. ಮನೆಯ ಇತರ ಕೆಲಸಗಾರರಿಗೆ ರಬ್ಬೋಳನ್ನು ಕಂಡರೆ ಹೊಟ್ಟೆಕಿಚ್ಚು. ಮಾಟಗಾತಿ! ಆಕೆ ಬೇಗಂ ಜಾನ್‌ರೊಂದಿಗೇ ತಿನ್ನುತ್ತಾಳೆ, ಕೂಡುತ್ತಾಳೆ, ಮಲಗುತ್ತಾಳೆ ಸಹ! ರಬ್ಬೋ ಮತ್ತು ಬೇಗಂ ಜಾನ್ - ಜನ ಒಂದೆಡೆ ಸೇರಿದಾಗಲೆಲ್ಲಾ ಅವರ ವಿಷಯ ಬಂದೇ ಬರುತ್ತಿತ್ತು. ಯಾರಾದರೂ ಅವರಿಬ್ಬರ ಹೆಸರು ಹೇಳಿದೊಡನೆ ಜೋರಾಗಿ ನಗುವಿನ ಅಲೆ ಉಕ್ಕಿ ಬರುತ್ತಿತ್ತು. ಯಾರಿಗೆ ಗೊತ್ತು, ಯಾರ್ಯಾರೂ ಅವರ ಬಗ್ಗೆ ಏನು ತಮಾಷೆಯ ಮಾತು ಹೇಳಿಕೊಳ್ಳುತ್ತಿದ್ದರೋ? ಆದರೆ ಒಂದು ವಿಷಯ ಮಾತ್ರ ನಿಜ - ಆ ಬಡಪಾಯಿ ಹೆಣ್ಣು ಹೊರಗಿನ ಒಬ್ಬರನ್ನೂ ಭೇಟಿಯಾಗಿರಲಿಲ್ಲ. ಇಡೀ ದಿನ ಆಕೆಯ ದುರಾದೃಷ್ಟದ ನವೆಯ ಚಿಕಿತ್ಸೆಯಲ್ಲೇ ಕಳೆದುಹೋಗುತ್ತಿತ್ತು.

ನಾನಾಗ ಚಿಕ್ಕ ಹುಡುಗಿ ಮತ್ತು ಬೇಗಂ ಜಾನ್‌ಳ ಆಕರ್ಷಣೀಯ ವ್ಯಕ್ತಿತ್ವಕ್ಕೆ ಮಾರುಹೋಗಿದ್ದೆ ಎಂದು ನಾನು ಈಗಾಗಲೇ ಹೇಳಿದ್ದೇನೆ. ಆಕೆಗೂ ಸಹ ನನ್ನನ್ನು ಕಂಡರೆ ತುಂಬಾ ಇಷ್ಟವಿತ್ತು. ನನ್ನ ಅಮ್ಮಿ ಆಗ್ರಾಕ್ಕೆ ಹೋಗಬೇಕಾದಾಗಲೆಲ್ಲಾ ನನ್ನನ್ನು ಎಲ್ಲಾದರೂ ಬಿಟ್ಟುಹೋಗಬೇಕಿತ್ತು. ನನ್ನನ್ನು ಮನೆಯಲ್ಲೇ ಬಿಟ್ಟರೆ ನಾನು ನನ್ನ ಸಹೋದರರೊಂದಿಗೆ ಕಿತ್ತಾಡುತ್ತೇನೆ ಅಥವಾ ಅಲ್ಲಿ ಇಲ್ಲಿ ಅಲೆದಾಡಲು ಹೋಗಿಬಿಡಬಹುದು. ಅಂತಹ ಸಮಯಗಳಲ್ಲಿ ನನ್ನನ್ನು ಬೇಗಂ ಜಾನ್‌ಳ ಮನೆಯಲ್ಲಿ ಒಂದು ವಾರ ಬಿಟ್ಟರೆ ನನಗೆ ತುಂಬಾ ಸಂತೋಷವಾಗುತ್ತಿತ್ತು ಹಾಗೂ ಬೇಗಂ ಜಾನ್ ಸಹ ಅಷ್ಟೇ ಸಂತೋಷಪಡುತ್ತಿದ್ದಳು. ಅಷ್ಟಲ್ಲದೆ ಆಕೆ ಅಮ್ಮಿಯ ದತ್ತು ಸೋದರಿಯಲ್ಲವೆ!

ನಾನು ಆ ಮನೆಯಲ್ಲಿ ಎಲ್ಲಿ ಮಲಗಬೇಕು ಎಂಬ ಪ್ರಶ್ನೆ ಎದುರಾಯಿತು. ನನಗೆ ಇದ್ದ ಜಾಗವೇ ಬೇಗಂ ಜಾನ್‌ಳ ಕೋಣೆ. ಅದರಂತೆ ಆಕೆಯ ದೊಡ್ಡ ನಾಲ್ಕು ಗಜದ ಹಾಸಿಗೆಯ ಪಕ್ಕದಲ್ಲಿ ಒಂದು ಚಿಕ್ಕ ಹಾಸಿಗೆಯನ್ನು ಹಾಸಲಾಯಿತು. ರಾತ್ರಿ ಹತ್ತು ಅಥವಾ ಹನ್ನೊಂದು ಗಂಟೆಯವರೆಗೂ ನಾವು ಜಾನ್ಸ್ ಇನ್ಸ್ಟೀಟ್ ಆಟ

ಆಡಿದೆವು, ಅದೂ ಇದು ಮಾತನಾಡಿದೆವು; ಆನಂತರ ನಾನು ಹಾಸಿಗೆಯಲ್ಲಿ ಹೊರಳಿದೆ. ನಾನು ನಿರ್ದಿಸಿದಾಗ ರಬ್ಬೊ ಆಕೆಯ ಬೆನ್ನು ಕೆರೆಯುತ್ತಿದ್ದಳು. 'ಹೊಲಸು ಸೂಳೆ' ಎಂದು ನಾನು ಗೊಣಗಿ ಮಗ್ಗಲು ಬದಲಿಸಿದೆ. ರಾತ್ರಿ ಇದ್ದಕ್ಕಿದ್ದಂತೆ ಎಚ್ಚರವಾಯಿತು. ಗಾಢ ಕತ್ತಲು ಆವರಿಸಿತ್ತು. ಬೇಗಂ ಜಾನ್‌ಳ ಕವುದಿ ಜೋರಾಗಿ ಅಲುಗಾಡುತ್ತಿತ್ತು, ಅದರೊಳಗೆ ಆನೆಯೊಂದು ಸಿಕ್ಕಿಕೊಂಡು ಒದ್ದಾಡುತ್ತಿರುವಂತೆ.

ಹೆದರಿಕೆಯಿಂದ ನಾನು ಮೆಲುದನಿಯಲ್ಲಿ, 'ಬೇಗಂ ಜಾನ್' ಎಂದು ಕರೆದೆ. ಆನೆ ಸುಮ್ಮನಾಯಿತು.

'ಏನದು? ನಿನ್ನೆ ಮಾಡು'. ಎಲ್ಲೋ ದೂರದಿಂದ ಬೇಗಂ ಜಾನ್‌ಳ ದನಿ ಬಂದಂತಾಯಿತು.

'ನನಗೆ ಹೆದರಿಕೆಯಾಗುತ್ತಿದೆ.' ಹೆದರಿಕೊಂಡ ಇಲಿಯಂತೆ ನನಗನ್ನಿಸಿತು.

'ನಿನ್ನೆ ಮಾಡು. ಹೆದರಿಕೊಳ್ಳುವಂಥದು ಏನೂ ಇಲ್ಲ. ಅಯಾತ್-ಉಲ್-ಕುರ್ಸಿ ಪಠನ ಮಾಡು.'

'ಆಯಿತು!' ಎಂದು ಹೇಳಿ ನಾನು ಅಯಾತ್ ಪಠನ ಆರಂಭಿಸಿದೆ. ಆದರೆ ಪ್ರತಿ ಬಾರಿ ನಾನು ಯಲಮು ಮಬೇನ್ ತಲುಪಿದಾಕ್ಷಣ ಮುಂದಿನದು ಮರೆತುಹೋಗುತ್ತಿತ್ತು. ನನಗೆ ವಿಚಿತ್ರವೆನ್ನಿಸಿತು, ಏಕೆಂದರೆ ನನಗೆ ಇಡೀ ಅಯಾತ್ ಬಾಯಿಪಾಠವಾಗಿದೆ!

'ನಾನು ನಿಮ್ಮ ಬಳಿ ಬರಲೆ, ಬೇಗಂ ಜಾನ್?'

'ಬೇಡ ಮಗು, ಈಗ ನಿನ್ನೆ ಮಾಡು.' ಆಕೆಯ ದನಿ ಕೊಂಚ ಗದರಿಸಿದಂತಿತ್ತು. ಯಾರೋ ಪಿಸುಗುಟ್ಟುತ್ತಿರುವುದು ನನಗೆ ಕೇಳಿಸಿತು. ಹೋ ದೇವರೆ! ಆ ಮತ್ತೊಬ್ಬ ವ್ಯಕ್ತಿ ಯಾರು? ನನ್ನ ಹೆದರಿಕೆ ಹೆಚ್ಚಾಯಿತು.

'ಬೇಗಂ ಜಾನ್, ಇಲ್ಲಿ ಯಾರಾದರೂ ಕಳ್ಳ ಇದ್ದಾನೆಯೇ?'

'ಕಳ್ಳನೂ ಇಲ್ಲ, ಗಿಳ್ಳನೂ ಇಲ್ಲ, ಸುಮ್ಮನೆ ನಿನ್ನೆ ಮಾಡು.' ಅದು ರಬ್ಬೊಳ ದನಿ. ನಾನು ನನ್ನ ಕವುದಿಯೊಳಕ್ಕೆ ಹುದುಗಿ ನಿನ್ನೆ ಮಾಡಲು ಯತ್ನಿಸಿದೆ.

ಮರುದಿನ ನನಗೆ ರಾತ್ರಿಯ ಆ ಭಯಾನಕ ಗಲಿಗೆಗಳು ಯಾವುದೂ ನೆನಪಿರಲಿಲ್ಲ. ನಮ್ಮ ಕುಟುಂಬದಲ್ಲಿ ಮೂಢನಂಬಿಕೆಗಳಲ್ಲಿ ಹೆಚ್ಚು ನಂಬಿಕೆ ಇರಿಸಿಕೊಂಡವಳು ನಾನು. ರಾತ್ರಿ ಹೆದರಿಕೊಳ್ಳುವುದು, ನಿನ್ನೆಯಲ್ಲಿ ಮಾತನಾಡುವುದು, ನಿನ್ನೆಯಲ್ಲಿ ನಡೆದಾಡುವುದು ಇವೆಲ್ಲಾ ನಾನು ಚಿಕ್ಕವಳಾಗಿದ್ದಾಗ ಬಹಳಷ್ಟು ಮಾಡುತ್ತಿದ್ದೆನಂತೆ. ನನಗೆ ದೆವ್ವ ಕಾಟ ಕೊಡುತ್ತಿದೆಯೆಂದು ಕೆಲವರು ಹೇಳುತ್ತಿದ್ದರು.

ಆ ಘಟನೆಯನ್ನು ನಾನು ನನ್ನ ಇತರ ಕಾಲ್ಪನಿಕ ಅಂಜಿಕೆಗಳಂತೆ ಆದಷ್ಟು ಬೇಗ ಮರೆತುಬಿಟ್ಟೆ. ಅಲ್ಲದೆ, ಹಾಸಿಗೆಯ ಏನೂ ಅರಿಯದ ಒಂದು ತುಂಬಾ ಮುಗ್ಧ ಭಾಗ ಕವುದಿಯಲ್ಲವೆ?

ಮರುದಿನ ರಾತ್ರಿ ನನಗೆ ಎಚ್ಚರವಾದಾಗ, ಹಾಸಿಗೆಯ ಮೇಲೆಯೇ ಬೇಗಂ ಜಾನ್ ಮತ್ತು ರಬ್ಬೊ ಜಗಳವಾಡುತ್ತಿದ್ದರು. ಅದು ಹೇಗೆ ತೀರ್ಮಾನವಾಯಿತೆಂಬುದರ ಬಗೆಗೆ ನನಗೆ ತಿಳಿದಿಲ್ಲ, ಆದರೆ ರಬ್ಬೊ ಅಳುತ್ತಿರುವುದು ನನಗೆ ಕೇಳಿಸಿತು. ಅದಾದನಂತರ ಬೆಕ್ಕು ತಟ್ಟಿಯಿಂದ ಹಾಲುಕುಡಿಯುತ್ತಿರುವುದರ ಶಬ್ದಗಳು ಕೇಳಿಸಿದವು. ಹಾಳಾದ್ದಾಗಲಿ, ನನಗೇನು ಎಂದು ನಾನು ನಿನ್ನೆ ಮಾಡಿದೆ!

ಈ ದಿನ ರಬ್ಬೊ ತನ್ನ ಮಗನನ್ನು ನೋಡಿಬರಲೆಂದು ಊರಿಗೆ ಹೋಗಿದ್ದಾಳೆ. ಅವನೂ ಒಬ್ಬ ಜಗಳಗಂಟ. ಅವನು ಜೀವನದಲ್ಲಿ ನೆಲೆಯೂರಲೆಂದು ಬೇಗಂ ಜಾನ್ ಅವನಿಗೆ ಬಹಳಷ್ಟು ಸಹಾಯ ಮಾಡಿದ್ದಾಳೆ- ಅವನಿಗೊಂದು ಅಂಗಡಿ ಹಾಕಲು ಸಹಾಯಮಾಡಿದಳು, ಹಳ್ಳಿಯಲ್ಲೊಂದು ಕೆಲಸ ಕೊಡಿಸಿದಳು. ಆದರೂ ಅವನು ಎಲ್ಲಿಯೂ ನಿಲ್ಲಲಿಲ್ಲ. ಅವನನ್ನು ನವಾಬ್ ಸಾಹೇಬರ ಹತ್ತಿರ ಇರುವಂತೆ ಪ್ರಯತ್ನಿಸಿದಳು. ಅವನಿಗೆ ಹೊಸ ಬಟ್ಟೆ ಕೊಡಿಸಿ ಚೆನ್ನಾಗಿ ನೋಡಿಕೊಂಡರೂ ಕೃತಘ್ನ ಪುಂಡ ಅವನು ಏನೂ ಕಾರಣ ನೀಡದೆ ಓಡಿಹೋದ, ಅವನ ತಾಯಿಯನ್ನು ನೋಡಲೂ ಸಹ ಬರಲಿಲ್ಲ. ಹಾಗಾಗಿ ರಬ್ಬೋನೆ ಅವನನ್ನು ನೆಂಟರೊಬ್ಬರ ಮನೆಯಲ್ಲಿ ಭೇಟಿಯಾಗುವ ವ್ಯವಸ್ಥೆ ಮಾಡಿದ್ದಳು. ಬೇಗಂ ಜಾನ್ ಆಕೆಯನ್ನು ಬಿಡಲು ಸಿದ್ಧಳೇ ಇರಲಿಲ್ಲ, ಆದರೆ ರಬ್ಬೊ ಅಸಹಾಯಕಳಾಗಿದ್ದಳು ಮತ್ತು ಹೋಗಲೇ ಬೇಕಾಗಿತ್ತು.

ಇಡೀ ದಿನ ಬೇಗಂ ಜಾನ್ ಚಡಪಡಿಸುತ್ತಿದ್ದಳು. ಆಕೆಯ ಕೀಲುಗಳು ವಿಪರೀತ ನೋಯುತ್ತಿದ್ದವು, ಆದರೆ ಆಕೆ ಯಾರನ್ನೂ ಮುಟ್ಟಗೊಡಿಸುತ್ತಿರಲಿಲ್ಲ. ಒಂದೆಗಳು ಅನ್ನವನ್ನೂ ತಿನ್ನಲಿಲ್ಲ; ಇಡೀ ದಿನ ಹಾಸಿಗೆಯಲ್ಲೇ ಉರುಳಾಡುತ್ತಿದ್ದಳು. 'ನಾನು ನಿಮ್ಮ ಬೆನ್ನು ಕೆರೆಯಲೆ ಬೇಗಂ ಜಾನ್?' ನಾನು ಉತ್ಸುಕತೆಯಿಂದ ಕೇಳಿದೆ ಇಷ್ಟಿಷ್ಟು ಎಲೆಗಳನ್ನು ಹರಡುತ್ತಾ. ಬೇಗಂ ಜಾನ್ ನನ್ನನ್ನೇ ಎಚ್ಚರಿಕೆಯಿಂದ ನೋಡಿದಳು.

'ನಿಜವಾಗಿಯೂ, ಕೆರೆಯಲೆ?' ಎಲೆಗಳನ್ನು ಪಕ್ಕಕ್ಕೆ ಇಟ್ಟು ಕೆರೆಯಲು ಆರಂಭಿಸಿದೆ, ಬೇಗಂ ಜಾನ್ ಸೂಚನೆಗಳನ್ನು ಕೊಡಲು ಆರಂಭಿಸಿದಳು. ಮರುದಿನವೇ ರಬ್ಬೊ ಬರಬೇಕಿತ್ತು, ಆದರೆ ಆಕೆ ಬರಲೇ ಇಲ್ಲ. ಬೇಗಂ ಜಾನ್‌ಳ ಸಿಟ್ಟು ಕ್ಷಣ ಕ್ಷಣ ಏರುತ್ತಿತ್ತು. ಆ ಸಿಟ್ಟು ಚಡಪಡಿಕೆಯಲ್ಲಿ ಅದೆಷ್ಟು ಚಹಾ ಕುಡಿದಳೆಂದರೆ, ಆಕೆಯ

ತಲೆ ತಿರುಗುವಂತಾಯಿತು. ನಾನು ಆಕೆಯ ಬೆನ್ನು ಕೆರೆಯಲಾರಂಭಿಸಿದೆ. ಹೋ! ಎಂಥಾ ನುಣುಪಾದ ಬೆನ್ನು! ನನ್ನಿಂದಲೂ ಬೇಗಂ ಜಾನ್‌ಳಿಗೆ ಸಹಾಯವಾಗುತ್ತಿದೆಯೆಂಬ ಸಂತೋಷದಿಂದ ಮೃದುವಾಗಿ ಕೆರೆಯತೊಡಗಿದೆ. 'ಇನ್ನೂ ಚೋರಾಗಿ ಕೆರಿ, ಆ ಪಟ್ಟಿಯನ್ನು ಬಿಚ್ಚು,' ಬೇಗಂ ಜಾನ್ ಹೇಳಿದಳು. 'ಹಾ, ಅಲ್ಲೇ, ಭುಜದ ಕೆಳಗೆ, ಹೂ... ಚೆನ್ನಾಗಿದೆ!' ಸಂತೃಪ್ತಿಯಿಂದ ಆಕೆ ನಿಟ್ಟುಸಿರುಬಿಟ್ಟಳು.

'ಇಲ್ಲಿ ಕೆರಿ,' ಬೇಗಂ ಜಾನ್ ತೋರಿಸಿದಳು, ಆ ಜಾಗವನ್ನು ಆಕೆಯೇ ಕೆರೆದುಕೊಳ್ಳಬಹುದಾಗಿದ್ದರೂ. ಆದರೆ ಆಕೆಗೆ ನನ್ನ ಸ್ಪರ್ಶ ಬೇಕಾಗಿತ್ತು. ನನಗೋ ಒಂದು ರೀತಿಯ ಹೆಮ್ಮೆಯಾಗುತ್ತಿತ್ತು!

'ಇಲ್ಲಿ, ಇಲ್ಲಿ, ಹೋ, ನೀನು ಕಚಗುಳಿ ಇಡುತ್ತಿದ್ದೀಯೆ', ಆಕೆ ನಕ್ಕಳು. ನಾನು ಮಾತನಾಡುವುದು ಹಾಗೂ ಕೆರೆಯುವುದು ಒಟ್ಟಿಗೇ ಮಾಡುತ್ತಿದ್ದೆ.

'ನಾಳೆ ನಾನು ನಿನ್ನನ್ನು ಮಾರುಕಟ್ಟೆಗೆ ಕಳುಹಿಸುತ್ತೇನೆ. ನಿನಗೇನು ಬೇಕು? ನಿನ್ನೆ ಮಾಡಿಸಬಲ್ಲ ಬೊಂಬೆ ಬೇಕೆ?'

'ನನಗೆ ಬೊಂಬೆ ಬೇಡ ಬೇಗಂ ಜಾನ್! ನಾನೇನು ಚಿಕ್ಕ ಮಗುವೆ? ನಿಮಗೇ ಗೊತ್ತಲ್ಲ ನಾನು...'

'ಹೋ ಗೊತ್ತು... ನೀನೊಂದು ಮುದಿ ಕಾಗೆಯಲ್ಲವೆ?' ಆಕೆ ನಕ್ಕಳು.

'ಆಯಿತು, ನಿನಗೊಂದು ಪುಟ್ಟ ಹುಡುಗನ ಬೊಂಬೆ ಕೊಡಿಸುತ್ತೇನೆ. ನೀನೇ ಅದಕ್ಕೆ ಬಟ್ಟೆ ತೊಡಿಸು, ಅದಕ್ಕೆ ಬೇಕಾದಷ್ಟು ಬಟ್ಟೆಯ ಚೂರುಗಳನ್ನು ನಾನು ಕೊಡುತ್ತೇನೆ. ಆಯಿತೆ?' ಎಂದು ಕೇಳಿ ಬೇಗಂ ಜಾನ್ ಮಗ್ಗುಲು ಬದಲಿಸಿದಳು.

'ಆಯಿತು,' ಎಂದೆ ನಾನು.

'ಇಲ್ಲಿ... ಇಲ್ಲಿ..' ಎಂದು ಆಕೆಯೇ ನನ್ನ ಕೈಯನ್ನು ಆಕೆಗೆ ಎಲ್ಲೆಲ್ಲಿ ನವೆಯೋ ಅಲ್ಲೆಲ್ಲಾ ಕೊಂಡೊಯ್ಯುತ್ತಿದ್ದಳು. ನಾನು ಬೊಂಬೆಯದೇ ಯೋಚನೆಯಲ್ಲಿ ಯಾಂತ್ರಿಕವಾಗಿ, ಏನೊಂದೂ ಆಲೋಚಿಸದೆ ಕೆರೆಯುತ್ತಲೇ ಇದ್ದೆ. ಆಕೆ ಮಾತನಾಡುತ್ತಲೇ ಇದ್ದಳು.

'ನೋಡು, ನಿನ್ನ ಬಳಿ ಸಾಕಷ್ಟು ಬಟ್ಟೆಗಳಿಲ್ಲ. ನಿನಗೆ ಹೊಸ ಲಂಗ ಹೊಲಿಸಲು ನಾಳೆ ದರ್ಜಿಗೆ ಹೇಳುತ್ತೇನೆ. ನಿನ್ನ ಅಮ್ಮ ನನ್ನ ಬಳಿ ಸ್ವಲ್ಪ ಬಟ್ಟೆ ಕೊಟ್ಟಿದ್ದಾರೆ.'

'ನನಗೆ ಕಡಿಮೆ ಬೆಲೆಯ ಆ ಕಿಂಪು ಬಟ್ಟೆ ಬೇಡ. ಅದು ಚೆನ್ನಾಗಿ ಕಾಣುವುದಿಲ್ಲ.' ನನಗೇ ತಿಳಿಯದಂತೆ ನನ್ನ ಕೈ ಆಕೆಯ ದೇಹದ ಮೇಲೆ ಎಲ್ಲೆಲ್ಲೋ ಅಲೆದಾಡುತ್ತಿತ್ತು.

ಅದು ನನ್ನ ಗಮನಕ್ಕೆ ಬರುವಷ್ಟರಲ್ಲಿ ಆಕೆ ಅಂಗಾತ ಮಲಗಿದ್ದಳು! ಹೋ ದೇವರೆ! ತಕ್ಷಣ ನನ್ನ ಕೈಯನ್ನು ಹಿಂದಕ್ಕೆಳೆದುಕೊಂಡೆ.

'ಹುಚ್ಚು ಹುಡುಗಿ, ಎಲ್ಲಿ ಕೆರೆಯುತ್ತಿದ್ದೀಯೆಂದು ನೋಡಲಿಲ್ಲವೆ? ನೋಡು ನನ್ನ ಪಕ್ಕಲಬುಗಳನ್ನು ಮುರಿದುಹಾಕಿದ್ದೀಯೆ,' ಬೇಗಂ ಜಾನ್ ತುಂಟ ನಗೆ ಬೀರುತ್ತಾ ಹೇಳಿದಳು. ನಾನು ನಾಚಿಕೆಯಿಂದ ಕೆಂಪಾಗಿದ್ದೆ.

'ಬಾ ಇಲ್ಲಿ, ನನ್ನ ಚೊತೆ ಮಲಗಿಕೋ ಬಾ' ಎಂದು ನನ್ನನ್ನು ಪಕ್ಕದಲ್ಲಿ ಮಲಗಿಸಿಕೊಂಡು ತಾನೂ ತನ್ನ ಕೈಯನ್ನೇ ದಿಂಬಾಗಿಸಿಕೊಂಡು ಮಲಗಿದಳು.

'ಎಷ್ಟು ತೆಳ್ಳಗಾಗಿದ್ದೀಯೆ ಹುಡುಗಿ... ನೋಡಿಲ್ಲಿ ನಿನ್ನ ಪಕ್ಕಲಬುಗಳು,' ಎಂದು ಹೇಳಿ ನನ್ನ ಪಕ್ಕಲಬುಗಳನ್ನು ಎಣಿಸಲು ಶುರುಮಾಡಿದಳು.

'ಬೇಡ..' ಎಂದೆ ನಾನು ಕ್ಷೀಣವಾಗಿ ಪ್ರತಿಭಟಿಸುತ್ತಾ.

'ಬಿಡು, ನಾನೇನೂ ನಿನ್ನನ್ನು ತಿಂದುಬಿಡುವುದಿಲ್ಲ! ಇದ್ಯಾಕೆ ಇಷ್ಟು ಬಿಗಿಯಾದ ಸ್ಟೆಟರ್ ಹಾಕಿಕೊಂಡಿದ್ದೀಯಾ? ಒಳಗೆ ಬೆಚ್ಚನೆಯ ಕುಬುಸ ಸಹ ಇಲ್ಲ.'

ನನಗೇಕೋ ಇರುಸು ಮುರುಸಾಗತೊಡಗಿತು.

'ಎಷ್ಟು ಪಕ್ಕಲಬುಗಳಿರುತ್ತವೆ?' ಆಕೆ ಕೇಳಿದಳು, ವಿಷಯ ಬದಲಾಯಿಸುತ್ತಾ.

'ಒಂದು ಕಡೆ ಒಂಭತ್ತು ಹಾಗೂ ಮತ್ತೊಂದು ಕಡೆ ಹತ್ತು,' ನಾನು ಶಾಲೆಯಲ್ಲಿ ಓದಿದ್ದನ್ನು ನೆನಪುಮಾಡಿಕೊಂಡು ಹೇಳಿದೆ. ಎಲ್ಲವೂ ಗೊಂದಲಮಯ.

'ಎಲ್ಲಿ, ಎಣಿಸೋಣ...' ನನ್ನ ಕೈ ಪಕ್ಕಕ್ಕೆ ಸರಿಸಿ ಆಕೆ 'ಒಂದು, ಎರಡು, ಮೂರು...' ಎಂದು ಎಣಿಸತೊಡಗಿದಳು.

ನನಗೆ ಅಲ್ಲಿಂದ ಓಡಿಹೋಗಬೇಕೆನಿಸಿತು, ಆದರೆ ಆಕೆ ನನ್ನನ್ನು ಬಿಗಿಯಾಗಿ ಹಿಡಿದುಕೊಂಡಿದ್ದಳು. ಬಿಡಿಸಿಕೊಳ್ಳಲು ಒದ್ದಾಡಿದೆ. ಬೇಗಂ ಜಾನ್ ಚೋರಾಗಿ ನಗತೊಡಗಿದಳು.

ಆ ಕ್ಷಣ ಆಕೆ ಹೇಗೆ ಕಾಣಿಸುತ್ತಿದ್ದಳೆಂಬುದನ್ನು ಈ ದಿನ ನೆನಪಿಸಿಕೊಂಡರೂ ನನಗೆ ಮೈ ನಡುಕ ಬರುತ್ತದೆ. ಆಕೆಯ ಕಣ್ಣು ರೆಪ್ಪೆಗಳು ತೂಕದಿಂದ ಅರೆಮುಚ್ಚಿದಂತಿದ್ದವು; ಆಕೆಯ ಮೇಲ್ದಟ್ಟ ಕಂದಾಗಿ ಮತ್ತು ಚಳಿಯಲ್ಲಿಯೂ ಸಹ ಆಕೆ ಮೂಗು ಮತ್ತು ಕಣ್ಣು ಸುತ್ತಲೂ ಬೆವರುತ್ತಿದ್ದಳು. ಆಕೆಯ ಕೈಗಳು ಬಿರುಸಾಗಿ, ತಣ್ಣಗಿದ್ದವು ಆದರೆ ಚರ್ಮ ಸುಲಿದಂತೆ ಮೃದುವಾಗಿತ್ತು. ಆಕೆ ಹೊದಿದ್ದ ಶಾಲನ್ನು ಪಕ್ಕಕ್ಕೆ ಎಸೆದಿದ್ದಳು ಮತ್ತು ತಾನು ಧರಿಸಿದ್ದ ಕರ್ಗಾ ಕುರ್ತಾದಲ್ಲಿ ಆಕೆಯ ಮೈ ನಾದಿದ ಹಿಟ್ಟಿನ ಚೆಂಡಿನಂತೆ ಹೊಳೆಯುತ್ತಿತ್ತು. ಕುರ್ತಾದ ತೂಕದ ಚಿನ್ನದ ಗುಂಡಿಗಳು

ತೆರೆದುಕೊಂಡು ಪಕ್ಕಕ್ಕೆ ಓಲಾಡುತ್ತಿದ್ದವು. ಇದ್ದಕ್ಕಿದ್ದಂತೆ ಸಂಜೆಗತ್ತಲು ಆವರಿಸಿದಂತಾಗಿ ಆಕೆಯ ಕೋಣೆ ಕತ್ತಲಾಗುತ್ತಿತ್ತು, ನನಗೆ ಉಸಿರು ಬಿಗಿಹಿಡಿದಂತಾಗಿ ವಿಪರೀತ ಹೆದರಿಕೆಯಾಗತೊಡಗಿತು. ಬೇಗಂ ಜಾನ್‌ನ ಕಡುಕಪ್ಪು ಕಣ್ಣುಗಳು ನನ್ನ ಮೇಲೆಯೇ ಕೇಂದ್ರೀಕೃತವಾಗಿದ್ದವು! ನಾನು ಅಳಲು ಪ್ರಾರಂಭಿಸಿದೆ. ಆಕೆ ನಾನು ಮಣ್ಣುಗೊಂಬೆಯಂತೆ ನನ್ನನ್ನು ತಬ್ಬಿ ಹಿಡಿದಿದ್ದಳು. ಆಕೆಯ ಬೆಚ್ಚನೆ ಮೈ ನನ್ನಲ್ಲಿ ಓಕರಿಕೆ ಉಂಟುಮಾಡಿತು. ಆಕೆಯೇನೋ ಮೈಮೇಲೆ ಬಂದವಳಂತಿದ್ದಳು. ನನಗೇನು ಮಾಡಲೂ ಆಗಲಿಲ್ಲ. ಅಳಲೂ ಆಗಲಿಲ್ಲ, ಜೋರಾಗಿ ಕಿರುಚಲೂ ಆಗಲಿಲ್ಲ! ಸ್ವಲ್ಪ ಹೊತ್ತಿಗೆ ಬಸವಳಿದಂತೆ ಕಂಡಳು. ಆಕೆಯ ಮುಖ ಹೆದರಿಕೊಂಡಂತೆ ಬಿಳಿಚಿಕೊಂಡಿತ್ತು, ದೀರ್ಘವಾಗಿ ಉಸಿರಾಡುತ್ತಿದ್ದಳು. ಆಕೆ ಕೆಲವೇ ಕ್ಷಣಗಳಲ್ಲಿ ಸತ್ತುಹೋಗುತ್ತಾಳೆ ಎಂದು ನನಗನ್ನಿಸಿತು. ತಕ್ಷಣ ಎದ್ದು ಹೊರಗೆ ಓಡಿದೆ.

ಆ ದಿನ ರಾತ್ರಿಯೇ ರಬ್ಬೊ ವಾಪಸ್ಸು ಬಂದಿದ್ದರಿಂದ ನಾನು ದೇವರನ್ನು ವಂದಿಸಬೇಕು. ರಾತ್ರಿ ಮಲಗಿದ್ದಾಗ ನನಗೆ ಮುಸುಕು ಹಾಕಿಕೊಳ್ಳಲೂ ಹೆದರಿಕೆಯಾಗುತ್ತಿತ್ತು, ಎಂದಿನಂತೆ ನನಗೆ ನಿದ್ರೆಯೂ ಬರಲಿಲ್ಲ. ಅದೆಷ್ಟು ಗಂಟೆಗಳು ನಾನು ಎಚ್ಚರವಾಗಿದ್ದೆನೋ ನನಗೇ ತಿಳಿದಿಲ್ಲ. ನನ್ನ ಅಮ್ಮಿ ಹಿಂದಿರುಗಬಾರದೆ ಎಂದು ಕೊರಗಿದೆ. ಬೇಗಂ ಜಾನ್‌ನನ್ನು ಕಂಡರೆ ನನಗೆಷ್ಟು ಹೆದರಿಕೆಯಾಗುತ್ತಿತ್ತೆಂದರೆ ನಾನು ಉಳಿದ ದಿನಗಳೆಲ್ಲಾ ಮನೆಗೆಲಸದವರ ಜೊತೆಯೇ ಕಳೆದೆ. ಆಕೆಯ ಮಲಗುವ ಕೋಣೆಗೆ ತಲೆಯಿಡಲೇ ಹೆದರಿಕೆಯಾಗುತ್ತಿತ್ತು. ಇತರರೊಂದಿಗೆ ನಾನು ಏನು ಹೇಳಿಕೊಳ್ಳಲಿ? ಬೇಗಂ ಜಾನ್‌ನನ್ನು ಕಂಡು ಹೆದರಿಕೆಯಾಗುತ್ತಿದೆ ಎಂದು ಹೇಳಲಿ? ಅದೇ ನನ್ನನ್ನು ಅಷ್ಟೊಂದು ಇಷ್ಟಪಡುವ ಬೇಗಂ ಜಾನ್?

ಈ ದಿನ ಬೇಗಂ ಜಾನ್ ಮತ್ತು ರಬ್ಬೋಳ ನಡುವೆ ಮತ್ತೊಮ್ಮೆ ಜಗಳವಾಯಿತು. ಅವರ ಜಗಳ ಕಂಡು ನಾನು ಬಹಳ ಹೆದರಿಕೊಂಡಿದ್ದೆ ಏಕೆಂದರೆ, ನನ್ನ ದುರದೃಷ್ಟಿಗಳ ಪ್ರಾರಂಭವನ್ನು ಅದು ಸೂಚಿಸುತ್ತಿತ್ತು! ಇದ್ದಕ್ಕಿದ್ದಂತೆ ಬೇಗಂ ಜಾನ್ ನನ್ನ ಬಗ್ಗೆ ಆಲೋಚಿಸಿದಳು. ಚಳಿಯಲ್ಲಿ ನಾನೇಕೆ ಹೊರಗೆ ಓಡಾಡುತ್ತಿದ್ದೇನೆ? ಖಂಡಿತವಾಗಿಯೂ ನಾನು ನ್ಯೂಮೋನಿಯಾದಿಂದ ಸತ್ತುಹೋಗುತ್ತೇನೆ! 'ಹೇ, ಹುಡುಗಿ, ಸಾರ್ವಜನಿಕರೆದುರು ನನ್ನ ತಲೆ ಬೋಳಿಸಿಕೊಳ್ಳುವಂತೆ ನೀನು ಮಾಡಿಬಿಡುತ್ತೀಯಾ. ನಿನಗೇನಾದರೂ ಆದರೆ ನಿಮ್ಮಮ್ಮನಿಗೆ ನಾನು ಏನು ಹೇಳಲಿ? ಬಾ ಇಲ್ಲಿ ಒಳಗೆ ಬಾ' ಎಂದು ಬೈದು ನನ್ನನ್ನು ಕರೆದಳು, ಅಲ್ಲೇ ಬೇಸಿನಲ್ಲಿ ತನ್ನ ಮುಖ ತೊಳೆಯುತ್ತಾ, ಅಲ್ಲೇ ಮೇಜಿನ ಮೇಲೆ ಚಹಾ ಇರಿಸಿತ್ತು.

'ನನಗೆ ಸ್ವಲ್ಪ ಚಹಾ ಹಾಕಿ ಕೊಡು.' ಆಕೆ ತನ್ನ ಮುಖ ಮತ್ತು ಕೈಗಳನ್ನು ಒರೆಸಿಕೊಂಡಳು.

'ಈ ಬಟ್ಟೆ ಬದಲಿಸಲು ನನಗೆ ಸಹಾಯ ಮಾಡು.'

ಆಕೆ ಬಟ್ಟೆ ಬದಲಿಸುತ್ತಿರುವಂತೆ, ನಾನು ಚಹಾ ಕುಡಿದೆ. ಆಕೆ ತನ್ನ ದೇಹವನ್ನು ಮಾಲೀಸು ಮಾಡಿಸಿಕೊಳ್ಳುತ್ತಿರುವಾಗ ನನ್ನನ್ನು ಆಗಾಗ ಏನಾದರೊಂದು ಕೆಲಸಕ್ಕೆ ಕರೆಯುತ್ತಲೇ ಇರುತ್ತಿದ್ದಳು. ನನಗಿಷ್ಟವಿಲ್ಲದಿದ್ದರೂ ನಾನವುಗಳನ್ನು ಮಾಡುತ್ತಿದ್ದೆ, ಮತ್ತೊಂದೆಡೆ ಮುಖ ತಿರುಗಿಸಿ. ಕ್ಷಣ ಅವಕಾಶ ಸಿಕ್ಕರೂ ಅಲ್ಲಿಂದ ಚಹಾ ಕುಡಿಯುತ್ತ ಹೊರಕ್ಕೆ ಓಡುತ್ತಿದ್ದೆ.

'ಅಮ್ಮಿ!' ನನ್ನ ಹೃದಯ ಅತ್ಯಂತ ನೋವಿನಿಂದ ಬರಲಿತು. 'ನನ್ನ ಸೋದರರೊಂದಿಗೆ ಹೊಡೆದಾಡಿದ್ದಕ್ಕೆ ನನಗೇಕೆ ಇಂತಹ ಕಠಿಣ ಶಿಕ್ಷೆ?' ನಾನು ಹುಡುಗರೊಂದಿಗೆ ಆಟವಾಡುವುದು ನನ್ನ ಅಮ್ಮಿಗೆ ಇಷ್ಟವೇ ಇರಲಿಲ್ಲ, ಆ ಹುಡುಗರೇನು ತನ್ನ ಮುದ್ದಿನ ಮಗಳನ್ನು ತಿಂದುಬಿಡುವ ನರಭಕ್ಷಕರೆ! ಈ ಭಯಂಕರ ಗಂಡಸರಾದರೂ ಯಾರು? ನನ್ನದೇ ಸೋದರರು ಮತ್ತು ಅವರ ಅಂಜುಬುರುಕ ಗೆಳೆಯರು. ಹೆಂಗಸರನ್ನು ಏಳು ಬೀಗಗಳು ಹಾಕಿದ ಬಂಧೀಖಾನೆಯಲ್ಲಿರಿಸಬೇಕೆಂದು ನಂಬಿದ್ದವಳು ನನ್ನ ಅಮ್ಮಿ! ಆದರೆ ಬೇಗಂ ಜಾನ್‌ನ 'ಆಶ್ರಯ' ಜಗತ್ತಿನ ಭಯಂಕರ ಗೂಂಡಾಗಳ ಹೆದರಿಕೆಗಿಂತ ಹೆಚ್ಚು ಭಯಂಕರವಾಗಿತ್ತು! ನನಗೇನಾದರೂ ಧೈರ್ಯವಿದ್ದಿದ್ದಲ್ಲಿ ನಾನು ರಸ್ತೆಯ ಮೇಲೆ ಓಡಿಹೋಗಿಬಿಡುತ್ತಿದ್ದೆ. ಆದರೆ ಅಸಹಾಯಕಳಾದ ನಾನು ಹೃದಯವನ್ನು ಅಂಗೈಯಲ್ಲಿ ಹಿಡಿದುಕೊಂಡು ಅಲ್ಲೇ ಕುಳಿತಿದ್ದೆ.

ವೈಭವವಾದ ವಸ್ತ್ರಗಳನ್ನು ಧರಿಸಿ ಮತ್ತು ಸುಗಂಧ ದ್ರವ್ಯಗಳಿಂದ ತನ್ನ ದೇಹವನ್ನು ಸುವಾಸಿತವಾಗುವಂತೆ ಮಾಡಿಕೊಂಡ ಬೇಗಂ ಜಾನ್ ನನ್ನೆಡೆಗೆ ತಿರುಗಿದಳು.

ಆಕೆ ಏನೇ ಹೇಳಿದರೂ ನಾನು 'ನಾನು ಮನೆಗೆ ಹೋಗಬೇಕು!' ಎನ್ನುತ್ತಿದ್ದೆ. ಕಣ್ಣಲ್ಲಿ ಬಳಬಳ ನೀರು ಸುರಿಯುತ್ತಿತ್ತು.

'ಇಲ್ಲಿ ನನ್ನ ಬಳಿ ಬಾ,' ಆಕೆ ನಯವಾಗಿ ಹೇಳಿದಳು, 'ನಿನ್ನನ್ನು ಬಾಚಾರಿಗೆ ಕರೆದುಕೊಂಡು ಹೋಗುತ್ತೇನೆ.'

ಎಲ್ಲದಕ್ಕೂ ನನ್ನ ಉತ್ತರ ಒಂದೇ ಆಗಿತ್ತು. ಜಗತ್ತಿನ ಎಲ್ಲ ಬೊಂಬೆಗಳು ಹಾಗೂ ಸಿಹಿತಿನಿಸುಗಳನ್ನು ನನ್ನ ಉತ್ತರದ ಎದುರಿಗೆ ಪೇರಿಸುತ್ತಾ ಹೋದರು. ಆದರೂ ನಾನು, 'ನಾನು ಮನೆಗೆ ಹೋಗಬೇಕು!' ಎನ್ನುತ್ತಲೇ ಇದ್ದೆ.

'ನಿನ್ನ ಅಣ್ಣಂದಿರು ನಿನ್ನನ್ನು ಚಚ್ಚಿಹಾಕುತ್ತಾರೆ, ಹುಚ್ಚಿ!' ಎಂದಳು ಆಕೆ ನನ್ನ ಕೆನ್ನೆಯ ಮೇಲೆ ನಯವಾಗಿ ಕೈಯಾಡಿಸುತ್ತಾ.

‘ಚಚ್ಚಲಿ’ ನಾನು ಕೊಸರಿಕೊಂಡು ಹೇಳಿದೆ.

‘ಹಸಿ ಮಾವಿನಕಾಯಿ ಹುಳಿಯಿದೆ ಬೇಗಂ ಜಾನ್’ ಎಂದಳು ಕಿರಾತಕಿ ರಬ್ಬೊ ಅಸೂಯೆಯಿಂದ.

ಆಗ ಬೇಗಂ ಜಾನ್‌ಳಿಗೆ ಇದ್ದಕ್ಕಿದ್ದಂತೆ ಮೂರ್ಛೆ ಬಂದಿತು. ನನ್ನ ಕತ್ತಿಗೆ ಹಾಕಬೇಕೆಂದಿದ್ದ ಚಿನ್ನದ ಸರ ಕಿತ್ತು ಚೂರುಚೂರಾಯಿತು. ತೆಳುವಾದ ಜಾಲಿಯ ಶಿರೋವಸ್ತ್ರ ಹರಿದುಹೋಯಿತು. ಆಕೆಯ ತಲೆಯ ಮೇಲೆ ಎಂದಿಗೂ ಅತ್ತಿತ್ತ ಅಲುಗಾಡದ ಕೂದಲು ಚದುರಿಹೋಯಿತು. ಆಕೆ ಜೋರಾಗಿ ‘ಹೋ..! ಹೋ..!’ ಎಂದು ಕೂಗತೊಡಗಿದಳು. ದೇಹ ಸೆಡೆತದಿಂದೆಂಬಂತೆ ಕಂಪಿಸತೊಡಗಿತು. ಹೆದರಿಕೆಯಿಂದ ನಾನು ಹೊರಕ್ಕೆ ಓಡಿದೆ. ಬಹಳ ಹೊತ್ತಿನ ಆರೈಕೆಯ ನಂತರ ಆಕೆಯ ಪ್ರಜ್ಞೆ ಮರಳಿತು. ನಾನು ಸಪ್ಪಳಮಾಡದಂತೆ ಆಕೆಯ ಕೋಣೆಯೊಳಕ್ಕೆ ಹೋದೆ. ಬೇಗಂ ಜಾನ್‌ಳನ್ನು ರಬ್ಬೊ ತನ್ನ ದೇಹಕ್ಕೆ ಒರಗಿಸಿಕೊಂಡು ಕೈಕಾಲು ತೀಡುತ್ತಿದ್ದಳು.

‘ನಿನ್ನ ಬೂಟುಗಳನ್ನು ಅಲ್ಲೇ ಬಿಟ್ಟುಬಿಡು’ ಆಕೆ ಪಿಸುಗುಟ್ಟಿದಳು. ಇಲಿಯಂತೆ ನಾನು ನನ್ನ ಕವುದಿಯೊಳಕ್ಕೆ ಸೇರಿಕೊಂಡೆ.

ಆ ದಿನ ರಾತ್ರಿ, ಬೇಗಂ ಜಾನ್‌ಳ ಕವುದಿ ಪುನಃ ಆನೆಯಂತೆ ಓಲಾಡುತ್ತಿತ್ತು.

‘ಅಲ್ಲಾಹ್,’ ನನ್ನ ಗಂಟಲಿನಿಂದ ಸ್ವರವೇ ಹೊರಡಲಿಲ್ಲ. ಕವುದಿಯೊಳಗಿನ ಆನೆ ನೆಗೆದು ಕುಳಿತುಕೊಂಡಿತು. ನನ್ನ ಬಾಯಿಯಿಂದ ಸ್ವರವೇ ಹೊರಡಲಿಲ್ಲ. ಮತ್ತೊಮ್ಮೆ ಆನೆ ಕಂಪಿಸಿ ಓಲಾಡತೊಡಗಿತು. ನನ್ನಲ್ಲಿನ ಗೊಂದಲ, ಅಂಜಿಕೆ ಹೆಚ್ಚಾಗುತ್ತಲೇ ಇತ್ತು. ಆದರೂ ಏನಾದರಾಗಲಿ, ನನ್ನ ಹಾಸಿಗೆಯ ಪಕ್ಕವಿರುವ ಲೈಟ್‌ನ ಸ್ವಿಚ್ ಹಾಕಬೇಕೆಂದು ನಿರ್ಧರಿಸಿದೆ. ಮತ್ತೊಮ್ಮೆ ಆನೆ ಅಲುಗಾಡಿ ಕೆಳಕ್ಕೆ ಕೂಡುತ್ತಿರುವಂತೆ ಅನ್ನಿಸಿತು. ಯಾರೋ ಲೊಚ ಲೊಚ ಎಂದು ಹಬ್ಬದೂಟ ಮೆಲ್ಲುತ್ತಿರುವ ಸದ್ದು. ಒಳಗೆ ಏನು ನಡೆಯುತ್ತಿದೆಯೆಂದು ನನಗೆ ತಕ್ಷಣ ಗೊತ್ತಾಯಿತು!

ಇಡೀ ದಿನ ಬೇಗಂ ಜಾನ್ ಊಟವೇ ಮಾಡಿರಲಿಲ್ಲ ಹಾಗೂ ಕಿರಾತಕಿ ರಬ್ಬೊ ಒಬ್ಬಳು ತಿಂಡಿಪೋತೆ. ಖಂಡಿತವಾಗಿಯೂ ಅವರಿಬ್ಬರೂ ಕವುದಿಯೊಳಗೆ ಕಳ್ಳತನದಿಂದ ರಸವತ್ತಾದ ಊಟವನ್ನು ಮೆಲ್ಲುತ್ತಿದ್ದಾರೆ.

ನನ್ನ ಮೂಗರಳಿಸಿ ಅವರು ಮೆಲ್ಲುತ್ತಿರುವ ಭೋಜನದ ಸುವಾಸನೆಯನ್ನು ಪಡೆಯಲು ಯತ್ನಿಸಿದೆ. ಆದರೆ ಇಡೀ ಕೋಣೆಯಲ್ಲಿ ಬರೇ ಅತ್ತರ್, ಹೆನ್ನಾ, ಗಂಧದ ವಾಸನೆಯೇ ತುಂಬಿತ್ತು. ಭೋಜನದ ವಾಸನೆ ಇರಲೇ ಇಲ್ಲ. ಮತ್ತೊಮ್ಮೆ ಕವುದಿ ಓಲಾಡತೊಡಗಿತು. ನಾನು ಹಾಗೆಯೇ ಅಲುಗಾಡದೆ ಮಲಗಿದ್ದೆ. ಆದರೆ

ಆ ಕವುದಿ ಈಗ ವಿಚಿತ್ರದ ಆಕಾರಗಳನ್ನು ಪಡೆಯುತ್ತಿತ್ತು. ನನಗೆ ತಡೆಯಲಾಗಲಿಲ್ಲ. ಅದರೊಳಗೆ ಕಪ್ಪೆಯೊಂದು ದೊಡ್ಡದಾಗುತ್ತಿದೆಯೆಂದೂ ಹಾಗೂ ಅದು ಇನ್ನೇನು ನನ್ನ ಮೇಲೆ ನೆಗೆದುಬಿಡುತ್ತದೆಂದು ನನಗನ್ನಿಸಿತು.

‘ಅಮ್ಮಿ!’ ಧೈರ್ಯ ಮಾಡಿ ಕೂಗಿದೆ. ಆದರೆ ನನ್ನ ಕೂಗು ಯಾರಿಗೂ ಕೇಳಿಸಲಿಲ್ಲ. ಅಷ್ಟರಲ್ಲಿ ನನ್ನ ಮನಸ್ಸನ್ನು ಪ್ರವೇಶಿಸಿದ್ದ ಕವುದಿ ದೊಡ್ಡದಾಗಿ ಬೆಳೆಯುತ್ತಾ ಹೋಯಿತು. ನಿಧಾನವಾಗಿ ನಾನು ಆ ಹಾಸಿಗೆಯವರೆಗೂ ತೆವಳಿಕೊಂಡು ಹೋಗಿ ಎದ್ದು ಕೂತೆ. ಕತ್ತಲಲ್ಲಿ ಲೈಟ್‌ನ ಸ್ವಿಚ್‌ಗಾಗಿ ತಡಕಾಡಿದೆ. ಆನೆ ಕವುದಿಯೊಳಗೇ ಮೇಲಕ್ಕೆ ನೆಗೆಯುತ್ತಿತ್ತು, ಕೆಳಕ್ಕೆ ಬೀಳುತ್ತಿತ್ತು. ಆ ರೀತಿ ನೆಗೆಯುವಾಗ ಕವುದಿಯ ಮೂಲೆಯೊಂದು ಹಾಸಿಗೆಗಿಂತ ಒಂದಡಿ ಮೇಲಕ್ಕಿದ್ದಿತು.

ಅಲ್ಲಾಹ್! ನಾನು ಓಡಿ ನನ್ನ ಕವುದಿಯೊಳಕ್ಕೆ ಸೇರಿಕೊಂಡೆ!!

ಆ ಕವುದಿ ಮೇಲಕ್ಕಿದ್ದಾಗ ನಾನೇನು ಕಂಡೆ ಎಂಬುದನ್ನು ಎಂದಿಗೂ ಯಾರಿಗೂ ಹೇಳುವುದಿಲ್ಲ, ಒಂದು ಲಕ್ಷ ರೂಪಾಯಿಗಳನ್ನು ಕೊಟ್ಟರೂ ಸಹ.

[*ಕವುದಿ = ಬಟ್ಟೆಯ ಎರಡು ಪದರಗಳ ಮಧ್ಯೆ ಹತ್ತಿ, ತುಪ್ಪಟ, ಮೊದಲಾದ ಮೆತ್ತನೆಯ ಪದಾರ್ಥವನ್ನಿಟ್ಟು ಅಡ್ಡಹೊಲಿಗೆ ಹಾಕಿ ಮಾಡಿದ ಹಾಸಿಗೆ; ಮೆತ್ತೆ; ಕ್ವಿಲ್ಟು; ರಜಾಯಿ; ಕವುದಿ; ಗೊಂಗಡಿ; ತಡಿ]

(ಅನಿಕೇತನ)

ಶಂಕರರೆಡ್ಡಿ, ಜಾಫರ್ ಮತ್ತು ಅಮ್ಮನವರ ನಗು

ಮೂಲ : ಡಾ. ಕೇತು ವಿಶ್ವನಾಥ ರೆಡ್ಡಿ
ಅನುವಾದ: ಡಾ. ಮೀರಾಸಾಬಿಹಳ್ಳಿ ಶಿವಣ್ಣ

ಕಾರ್ತಿಕದ ಚಳಿಗಾಳಿ ಬೀಸುತ್ತಿದೆ. ಆಕಾಶದಲ್ಲಿನ ಬಣ್ಣದ ಮೋಡಗಳು ಚಲಿಸುತ್ತಲೇ ಕ್ಷಣಕ್ಷಣಕ್ಕೂ ಬದಲಾಗುತ್ತಿವೆ. ನಾಲ್ಕು ದಿಕ್ಕುಗಳ ಅಂತರಾಳದಲ್ಲಿ ಪ್ರಕಾಶಮಾನವಾದ ಮೋಡಗಳು ಸಂಪಗೆಯಂತೆ, ಬಿಳಿಮಲ್ಲಿಗೆಯಂತೆ ತೇಲುತ್ತಿವೆ. ನಸುಗಂಪಿನ ಮೋಡಗಳು ಬಾಡಿಹೋಗುತ್ತಿರುವ ಡಿಸೆಂಬರ್ ಹೂವುಗಳಂತಿವೆ. ಕೆಂಪು, ಹಳದಿ ಮೋಡಗಳು ಕುಂಕುಮ-ಚಿಂಡು ಮಲ್ಲಿಗೆಯಂತೆ, ಕನಕಾಂಬರದಂತೆ, ಹಸಿರು ಚಿಂಡು ಮಲ್ಲಿಗೆಯಂತಿವೆ.

ಆಕಾಶದ ಕೆಳಗೆ ನಾನಾ ಬಗೆಯ ಗಿಡಗಳು ಗಾಳಿಗೆ ಕದಲುತ್ಪಾ ಉಗುತ್ತಿವೆ. ಆ ಕದಲಿಕೆಯಲ್ಲಿ ಹೂಗಳ ಬಿಡಿ ಬಿಡಿ ಬಣ್ಣಗಳು ಸೇರಿ ಮಿಶ್ರವರ್ಣವನ್ನು ಸೃಷ್ಟಿಸಿವೆ.

ಹೂವಿನ ಪಾತಿಯ ಪಕ್ಕ, ಮತ್ತೊಂದು ಪಾತಿಯಲ್ಲಿ ಹಾಕಿದ ಪತ್ರ, ಮರುಗ, ದವನ, ವಿಷ್ಣುಕಾಂತಿ ಅಚ್ಚಹಸಿರಿನಿಂದ ಮಂದವಾಸನೆಯನ್ನು ಸೂಸುತ್ತಾ, ಹೂವಿನ ಸೀರೆಗೆ ಹಸಿರಿನ ಸೆರಗಿನಂತಿವೆ. ಹುಲ್ಲು ಹೂವುಗಳು ತಮ್ಮ ಬಣ್ಣ ಎಲ್ಲಿವೆ ಎಂದು ಆಕಾಶದ ಮೋಡಗಳಲ್ಲಿ ಹುಡುಕುತ್ತಾ, ಅತ್ತ ಇತ್ತ ಕದಲುತಿವೆ.

ಆಕಾಶದಲ್ಲಿ ಚಲಿಸುತ್ತಿರುವ ಮೋಡಗಳನ್ನು ನೋಡುತ್ತಾ, ಹೂವಿನ ತೋಟಗಳ ಸುವಾಸನೆಯನ್ನು ಹೀರುತ್ತಾ, ನಾಲ್ಕು ದಿಕ್ಕುಗಳನ್ನು ಪರೀಕ್ಷಿಸುತ್ತಾ ಬರುತ್ತಿರುವ ಶಂಕರರೆಡ್ಡಿಯನ್ನು, ಹೂವಿನ ತೋಟದಲ್ಲಿರುವ ಜಾಫರ್ ಸ್ವಲ್ಪ ದೂರದಿಂದಲೇ ಪಂಚೆ ಕಟ್ಟಿದ ರೀತಿಯಿಂದ, ನಡಿಗೆಯಿಂದಲೇ ಗುರುತಿಸಿದ.

“ಹೋ ಶಂಕರಣ್ಣಾ! ಹಿಂಗೆ... ಹಿಂಗೆ ಬಾ.. ನೇರವಾಗಿ” ಎಂದು ಕೂಗಿ ಕರೆದ.

ಶಂಕರರೆಡ್ಡಿ ಅದರಾ ಬದರಾ ಹೆಜ್ಜೆ ಹಾಕಿದ. ಉಲ್ಲಾಸದಿಂದ ಜಾಫರ್ ಇರುವ ಸಂಪಿಗೆ ಮಡಿಗಿ ಕಾಲಿಟ್ಟ. ಬಲಭುಜದ ಮೇಲಿದ್ದ ವಲ್ಲಿ ಬಟ್ಟೆಯ ತುದಿಯನ್ನು ಸರಿಪಡಿಸಿಕೊಳ್ಳುತ್ತಾ ನಿಧಾನವಾಗಿ ಹೇಳಿದ:

“ಜಾಫರ್! ನಿನ್ನ ಅದೃಷ್ಟವೇ ಅದೃಷ್ಟ. ಹೂವಿನ ತೋಟದಲ್ಲಿ ನೀನು ಹೆಂಗೆ ಕಾಣಿಸ್ತೀಯ ಹೇಳಲಾ? ಸೊಗಸಾಗಿ ಬೆಳೆದ ಬೊಗಸೆ ಅಗಲದ ಸೂರ್ಯಕಾಂತಿ ಹೂವಿನಂತಿದೀಯಾ.....”

“ಅಬ್ಬಾ! ಅಣ್ಣಾ ನೀನು! ಇಗೋ ಎಲೆ ಹಸಿರು ಅಂಚಿನ ಪಂಚೆಯಲ್ಲಿ ಕೆಂಪು ಕಣಗಿಲೆ ಹೂವಿನಂತಿದೀಯ.” ಜಾಫರ್ ನಗುತ್ತಾ ಹೊಗಳಿದ- ಸೇರಿಗೆ ಸವ್ವಾಸೇರು ಎಂಬಂತೆ.

“ಜಾಫರ್! ಹೊಗಳಿಕೆಯಲ್ಲಾದರೂ ನಿನ್ನ ತೋಟದಲ್ಲಿಯ ಯಾವುದಾದರೂ ಹೂವಿಗೆ ಹೋಲಿಸಬಾರದೆ?” ಶಂಕರರೆಡ್ಡಿ ಕೇಳಿದ.

“ಶಂಕರಣ್ಣಾ! ನಿನ್ನನ್ನು ಈಶ್ವರನಿಗೆ ಇಷ್ಟವಾದ ಕೆಂಪು ಕಣಗಿಲೆ ಹೂವಿನ ಜೊತೆ ಹೋಲಿಸಿದೆನಲ್ಲಾ. ನೀನೇನೋ ನಮ್ಮ ಒಣ ಭೂಮಿಯ ರೈತರ ರೀತಿಯಲ್ಲಿ ನನ್ನನ್ನು ಎಣ್ಣೆಕಾಳಿನ (ಸೂರ್ಯಕಾಂತಿ) ಹೂವಿನ ಜೊತೆ ಹೋಲಿಸಿದೆ. ಅಲ್ಲಿಗೆ ಸರಿಹೋಯ್ತಾ?”

“ನೀನೇನೂ ಬದಲಾಗಿಲ್ಲ. ಜಾಫರ್. ನಮ್ಮ ದೇವರುಗಳು, ಅವುಗಳ ಇಷ್ಟಾನಿಷ್ಟ ಕೂಡಾ ನಿನಗೆ ಗೊತ್ತು.” ಶಂಕರರೆಡ್ಡಿ ಜೋರು ಧ್ವನಿಯಲ್ಲಿ ನಕ್ಕ. ಶಂಕರರೆಡ್ಡಿ ನಗುವಿನ ಜೊತೆಗೆ ಜಾಫರ್ ಕೂಡಾ ತನ್ನ ನಗು ಸೇರಿಸಿದ.

“ಮರೆತಿವಿ, ಮರೆತು ಬಿಟ್ಟಿವಿ” ಅಂತ ಜಾಫರ್ ಉದ್ದ ಅಳಿಯುವವನಂತೆ ಎರಡೂ ಕೈಗಳನ್ನು ಅಗಲಿಸಿ ಚಾಚಿದ. ಶಂಕರರೆಡ್ಡಿಗೇ ನಗು ಬಂತು. ತಾನೂ ಕೈಗಳನ್ನು ಚಾಚಿದ. ಒಬ್ಬರನ್ನೊಬ್ಬರು ಮೂರು ಬಾರಿ ಅಪ್ಪಿಕೊಂಡರು.

“ಶಂಕರಣ್ಣಾ, ಅತ್ತಿಗೆ ಚೆನ್ನಾಗಿದಾಳಾ? ನಿನ್ನ ಮಗ, ಅವನ ಹೆಸರೇನು....ಆ... ಹರೀಶ್ವರ್ ಚೆನ್ನಾಗಿದಾನಾ? ಇಂಜಿನಿಯರಿಂಗು ಪೂರ್ತಿ ಆಗಿರಬೇಕಲ್ಲ. ಅಮೇರಿಕಕ್ಕೆ ಹೋಗಬೇಕಂತ ಇದ್ದನಲ್ಲಾ? ಏನು ಉದ್ಯೋಗಕ್ಕೆ ಸೇರಿದನೋ? ಈಶ್ವರಮ್ಮ ದೊಡ್ಡಮ್ಮ ಚೆನ್ನಾಗಿದೆಯಾ? ಇತ್ತೀಚೆಗೆ ದೊಡ್ಡಪ್ಪ ತೀರಿಕೊಂಡರು ಅಂತ ಕೇಳಿದೆ. ಈ ವಿಷಯ ನಂದಲೂರು ಸ್ಕೂಲಲ್ಲಿ ನಾವು ಹತ್ತನೆ ಕ್ಲಾಸ್ ಓದೋವಾಗ ನಮ್ಮ ಕ್ಲಾಸ್‌ಮೇಟಾಗಿದ್ದ ಸುಬ್ಬರಾಯಡು ಹೇಳಿದ. ನಾನೇನು ಬೇರೆಯವನಾ? ಮತ್ತೇನು ದೂರಬಾರದಲ್ಲಿದೀನಾ? ಹೇಳಿಕಳಿಸದಿದ್ದರೆ ಬರಿದ್ದೆ. ಹೋಗಲಿ ‘ದಿವಸ’ಕ್ಕಾದರೂ ಬಾ ಅಂತ ಒಂದು ಕಾರ್ಡ್ ಹಾಕಬಾರದಿತ್ತಾ? ದೊಡ್ಡಪ್ಪ, ನಮ್ಮಪ್ಪ ಒಬ್ಬರಿಗೊಬ್ಬರು ಪ್ರಾಣ ಕೊಡೋಕು ತಯಾರಿದ್ದರು ಅಂತ ನಿನಗೆ ಗೊತ್ತಿಲ್ಲವೇ? ನಮ್ಮಿಬ್ಬರಂಗೇ ಅವರೂ. ನಮ್ಮಪ್ಪ ಸತ್ತ ಮೇಲೆ ಕೆಟ್ಟದಿನಗಳು ಬಂದು, ನೀನು ಬೇಡ ಬೇಡ ಅಂದರೂ ಕಡೆಗೆ ಈ ಹಳ್ಳಿಗೆ ಬಂದಿವಿ- ನಮ್ಮ ಅತ್ತೆ, ಮಾವ ಗಲಾಟೆ ಮಾಡಿದ್ದರಿಂದ.

ನಮ್ಮ ಊರು ಬಿಟ್ಟು ಇಲ್ಲಿಗೆ ಬಂದು ಐದು ವರ್ಷ ಆಯಿತು.”

ಜಾಫರ್ ನಿಟ್ಟುಸಿರು ಬಿಟ್ಟ.

ಜಾಫರ್‌ನ ಪ್ರತಿ ಮಾತು ಕುರಿತು ಚಿಂತಿಸುತ್ತಿದ್ದ ಶಂಕರರೆಡ್ಡಿ ಕಕ್ಕಾಬಿಕ್ಕಿಯಾದ:

“ಎಲ್ಲಾ ಚೆನ್ನಾಗಿದಾರೆ. ಅಪ್ಪನ ಸುದ್ದಿ ತಿಳಿಸದೆ ಇದ್ದದ್ದು ತಪ್ಪೇ” ಎಂದು ಒಪ್ಪಿಕೊಂಡ.

“ಮಗನಿಗೆ ‘ಸ್ಪೂಡೆಂಟ್ ವೀಸಾ’ ಸಿಗಲಿಲ್ಲ. ಸಿವಿಲ್ ಮಾಡಿ, ಒಂದು ವರ್ಷ ಕಂಪ್ಯೂಟರ್ ಕೋರ್ಸ್ ಮಾಡುವಷ್ಟೊತ್ತಿಗೆ ಅಮೇರಿಕಾದಲ್ಲಿ ಅವಕಾಶಗಳು ಕಡಿಮೆಯಾದವು. ಈಗ ಕೆನಡಾಕ್ಕೆ ಪ್ರಯತ್ನಿಸ್ತಿದಾನೆ. ಈಗ್ಯಾಕೆ ಆ ಗಡಿಬಿಡಿ ಅಂತ ಹೇಳಲಿಲ್ಲ.”

ಶಂಕರರೆಡ್ಡಿ ಆ ಕ್ಷಣಕ್ಕೆ ದೇಹದಲ್ಲಿ ಇಲ್ಲದ ಉತ್ಸಾಹವನ್ನು ತಂದುಕೊಂಡು ಕುಶಲ ಪ್ರಶ್ನೆಗಳನ್ನು ಕೇಳಿದ:

“ನನ್ನ ಸೊಸೆ ಜೀವನಾ ಹೋಗಿದಾಳಾ? ಮುದುಕಮ್ಮ ಚೆನಾಗಿದಾಳಾ? ಮೂವರು ಹೆಣ್ಣು ಮಕ್ಕಳ ಮದುವೆ ಮಾಡಿದೆ. ಮಕ್ಕಳೂ, ಅಳಿಯಂದಿರು ಸೌದಿಯಲ್ಲಿ ಸುಖವಾಗಿದಾರಾ? ಆ ಲೆಕ್ಕದಲ್ಲಿ ನೀನು ಅದೃಷ್ಟವಂತ.”

“ಶಂಕರಣ್ಣಾ! ಅವರ ಜೀವನ ಅವರದು. ಅವರ ಅದೃಷ್ಟ ಅವರದು.” ಜಾಫರ್ ಗಂಟಲು ನಡುಗಿತು.

ಶಂಕರರೆಡ್ಡಿ ಆ ಕಳವಳವನ್ನು ಗುರುತಿಸಿ ಆತುರದಿಂದ ಕೇಳಿದ-“ಯಾಕೆ ಅಂಗೆ ಮಾತಾಡ್ತೀಯಾ ಏನಾಯಿತು?”

ಜಾಫರ್ ಮಾತು ಬದಲಿಸಿದ: “ಮೊದ್ದು ನೀನಿಗೆ ಹಠಾತ್ತಾಗಿ ಬಂದ ವಿಷಯ ಹೇಳು. ನಾವು ಸೇರಿ ಎರಡು ವರ್ಷ ಆಯಿತು. ನಿಮ್ಮೂರಲ್ಲಿ ಮತ್ತೆ ಹೊಸ ಗಲಾಟೆಗಳೇನಾದರೂ ತಲೆಗೆ ಸುತ್ತಿಕೊಂಡಿದಾವಾ? ನಾನೇನನ್ನ ನನ್ನ ಜನಗಳ್ಳ ಕರಕೊಂಬರಬೇಕಾ? ನಿನಗೋಸ್ಕರ ಏನು ಬೇಕಾದರೂ ಮಾಡ್ತೀನಿ...”

ಜಾಫರ್ ಪ್ರೀತಿಗೆ ಶಂಕರರೆಡ್ಡಿ ಅಲ್ಲಾಡಿಹೋದ. ಮನಸ್ಸು ಕೆಲವು ನಿಮಿಷ ಗತಕಾಲಕ್ಕೆ ಜಾರಿತು.

‘ಹತ್ತು ವರ್ಷದ ಕೆಳಗೆ ತನ್ನ ಅಪ್ಪನ ಮೇಲೆ ನಾಡ ಬಾಂಬುಗಳಿಂದ, ಬೇಟೆಯ ಕೊಡಲಿಗಳಿಂದ ನಡೆಯಲಿದ್ದ ಧಾಳಿಯನ್ನು ಜಾಫರ್ ತಂದೆ ಪಟ್ಟು ಹಿಡಿದು, ಎದೆ ಕೊಟ್ಟು ಚಾಕಚಕ್ಯತೆಯಿಂದ ತಪ್ಪಿಸಿದ. ಆಗ ಕಂಡು ಕೇಳಿದ ಘಟನೆಗಳು ಶಂಕರರೆಡ್ಡಿಯ ಮನಸ್ಸಿನಲ್ಲಿ ಮಿಂಚಿದವು. ಇಮಾಂಸಾಬಿ ಹೊಕ್ಕಳ ಹತ್ತಿರ

ಬಚ್ಚಿಟ್ಟುಕೊಂಡಿದ್ದ ನಾಡ ಪಿಸ್ತೂಲಿನಿಂದ ತನ್ನ ತಂದೆಯನ್ನು ಪ್ರಮಾದದಿಂದ ಧೈರ್ಯವಾಗಿ ತಪ್ಪಿಸಿದನೆಂದು ಆಗ ಜನ ಮಾತಾಡಿಕೊಳ್ಳುತ್ತಿದ್ದರು. ತನ್ನ ತಂದೆಯೇ ಊರಿನಲ್ಲಿ ದ್ವೇಷ, ಕಷ್ಟ ಕಾರ್ಪಣ್ಯಗಳೇಕೆ ಅಂತ ಎದುರು ಪಾರ್ಟಿ ಜೊತೆ ರಾಜಿ ಆಗಿದ್ದದ್ದು ನೆನಪಾಯಿತು. ಈ ಹತ್ತು ವರ್ಷಗಳಲ್ಲಿ ಗ್ರಾಮ ರಾಜಕೀಯಗಳು ಬದಲಾಗಿವೆ. ಕಾಲ ಬದಲಾಗಿದೆ. ಇಮಾಂಸಾಬಿ ಸತ್ತು ಹೋಗಿದ್ದಾರೆ, ಜಾಫರ್ ಹೊಸ ರೀತಿಯ ಬದುಕಿನ ದಾರಿ ಹುಡುಕಿಕೊಳ್ಳುತ್ತಾ ಕುಟುಂಬದೊಂದಿಗೆ ರಾಜಂಪೇಟೆ ಪಕ್ಕದ ಹಳ್ಳಿ ಸೇರಿದ್ದಾನೆ.’

“ಏನು ಶಂಕರಣ್ಣಾ? ಚಿಂತೆಯಲ್ಲಿ ಮುಳುಗಿದೆ. ನಾನು ಕೇಳಿದ್ದಕ್ಕೆ ಉತ್ತರ ಹೇಳು?”

“ಅದೇನಿಲ್ಲ ಜಾಫರ್. ಊರಿನಲ್ಲಿ ಸದ್ಯಕ್ಕೆ ಯಾವ ಗಲಾಟೆಗಳೂ ಇಲ್ಲ. ಈಗ ಇಲ್ಲಿಗೆ ನಮ್ಮ ಚಿಕ್ಕಪ್ಪನ ಮಗಳ ಮದುವೆ ವಿಷಯಕ್ಕೆ ಬಂದೆ.”

“ಯಾವ ಚಿಕ್ಕಪ್ಪಾ? ನಾರದ ಚಿಕ್ಕಪ್ಪನಾ? ರೇಡಿಯೋ ಚಿಕ್ಕಪ್ಪನಾ?”

ಜಾಫರ್ ಪ್ರಶ್ನೆಗೆ ಶಂಕರರೆಡ್ಡಿಗೆ ವಿಪರೀತ ನಗು ಬಂತು. ತಂದೆಯ ಯಜಮಾನಿಕೆಯಲ್ಲಿ ತಂಟೆ ತಂದಿಟ್ಟು ತಮಾಷೆ ನೋಡುತ್ತಿದ್ದ ಚಿಕ್ಕಪ್ಪನನ್ನು ನಾರದನೆಂದು, ಅಲ್ಲಿ ಇಲ್ಲಿಯ ಸುದ್ದಿಗಳನ್ನು ಶೇಖರಿಸುವ ಚಿಕ್ಕಪ್ಪನನ್ನು ರೇಡಿಯೋ ಅಂತ ಜನ ಪ್ರೀತಿಯಿಂದ ಕರೆಯುತ್ತಿದ್ದುದು ಜಾಫರ್‌ಗೆ ಇನ್ನೂ ನೆನಪಿದೆ ಅನ್ನೋಂಗಾಯ್ತು!

“ಅಲ್ಲ, ಅಲ್ಲ” ಅಂತ ಶಂಕರರೆಡ್ಡಿ ಬಿದ್ದು ಬಿದ್ದು ನಕ್ಕ.

“ಇನ್ಯಾರು?” ಜಾಫರ್ ನೆನೆಪಿಸಿಕೊಳ್ಳಲು ಪ್ರಯತ್ನಿಸುತ್ತಾ ಕೇಳಿದ.

“ನಮ್ಮ ನಾಲ್ಕನೆ ಚಿಕ್ಕಪ್ಪ ಹುಸೇನ್‌ರೆಡ್ಡಿ - ನಿನಗೆ ನೆನಪಿದೆಯಾ! ನಮ್ಮಜ್ಜಿ ಫಕೀರಮ್ಮ ನೆನಪಿದೆಯಾ? ಅವರ ಎರಡನೆ ಮಗ- ವೆಂಕಟಸ್ವಾಮಿ ರೆಡ್ಡಿ- ಅವರ ಮಗಳ ಮದುವೆ.”

“ಸಾಯಿಸಿಬಿಟ್ಟೆ ಹೋಗು. ಆತ ಗೊತ್ತಿಲ್ಲದೆ ಏನು? ನಾವು ಹರಯಕ್ಕೆ ಬರೋದಕ್ಕೆ ಮೊದಲು ಕರ್ನಾಟಕದ ಕಡೆಗೆ ಕಂಟ್ರಾಕ್ಟ್ ಅಂತ ಹೋದನಲ್ಲ. ಆತ ತಾನೇ? ಮೊದಲು ಕಾಂಗ್ರೆಸ್‌ನಲ್ಲಿದ್ದ. ಆಮೇಲೆ ತೆಲುಗುದೇಶಂ ಸೇರಿದ. ಇದಾ ವಿಷಯ...”

“ಹೌದು, ನಮ್ಮ ಕುಟುಂಬಕ್ಕೆ ಏನಾದರೊಂದು ಸಹಾಯ ಮಾಡ್ತಲೇ ಇರ್ತಾನೆ. ಈಗ ಮಂಡಲಾಧ್ಯಕ್ಷ. ಒಳ್ಳೆ ಹೆಸರು ಸಂಪಾದಿಸಿದಾನೆ. ಆತನ ಮಗಳ ಮದುವೆ.

ಮುಷ್ಟು ಲಕ್ಷ ವರದಕ್ಷಿಣೆ ಕೊಟ್ಟಿದಾನೆ. ತೆಲಂಗಾಣ ಸಂಬಂಧ, ಅವರದು ವರಂಗಲ್ ಹತ್ತಿರದ ಹಳ್ಳಿ. ಹುಡುಗ ಅಮೇರಿಕದಲ್ಲಿದ್ದಾನೆ. ನಮ್ಮ ಹುಡುಗಿ ಇಂಜಿನಿಯರ್ ಅಲ್ಲಾ...”

“ಆ ವಿಷಯಗಳ್ಳ ದೊಡ್ಡದಾಗಿ ಹೇಳ್ತಾ ಇದೀಯು. ಇದರಲ್ಲಿ ನಾನು, ನೀನು ಮಾಡೋದೇನಿದೆ?” ಜಾಫರ್ ಅಸಹನೆಯಿಂದ ಕೇಳಿದ.

“ಮದುವೆ ಕೆಲಸಗಳಲ್ಲಿ ಕೆಲವು ನನ್ನ ಪಾಲಿಗೆ ಬಂದಿವೆ. ಅವುಗಳಲ್ಲಿ ನೀನು ಮಾಡುವ ಕೆಲಸ ಮುಖ್ಯವಾದದ್ದು. ಇತ್ತೀಚೆಗೆ ಒಂದು ವೈಶ್ಯರ ಮದುವೆಗೆ, ಇನ್ನೂ ಯಾರ್ಯಾರದೋ ದೊಡ್ಡ ಜನಗಳ ಮದುವೆಗಳಿಗೆ ನಾನೂ ಹೋಗಿದ್ದೆ. ಆ ಮದುವೆ ಮಂಟಪಗಳನ್ನು ಕಟ್ಟಿದೋರು ಯಾರು ಅಂತ ಕೇಳಿದೆ. ‘ಹೂವಿನ ಜಾಫರ್’ ಅಂತ ಹೆಸರು, ಊರು ಹೇಳಿದರು. ನಮ್ಮೋನೆ ಅಂತ ಬಾಳ ಸಂತೋಷಪಟ್ಟೆ. ಈಗ ನಾನು ಆ ಕೆಲಸ ತಲೆ ಮೇಲೆ ಹೊತ್ತು ಬಂದೆ- ನಿನ್ನಿಂದಲೇ ಮಾಡಿಸಬೇಕೆಂತ ಬಂದೆ.”

ಜಾಫರ್ ಆ ಮಾತುಗಳಿಂದ ಉಬ್ಬಿಹೋದ.

“ಮದುವೆ ಮಂಟಪ, ಹಾಲ್, ಹೊರಗಿನ ಅಲಂಕಾರ ಎಲ್ಲ ನಿನ್ನ ಕೈಯಿಂದಲೇ ಆಗಬೇಕು. ನೋಡಿದೋರು ಅದಿರಿಹೋಗಬೇಕು. ವೆಂಕಟಸ್ವಾಮಿರೆಡ್ಡಿಗೆ ನಮ್ಮ ಸಂಬಂಧ ಎಲ್ಲ ಹೇಳಿಲ್ಲ, ಮದುವೆನ ದಿಮ್ಮದಿರುಗೋ ಹಾಗೆ ಮಾಡ್ತೀನಂತ ಹೇಳಿದೀನಿ....”

“ಮದುವೆ ಯಾವಾಗ?”

“ಒಂದು ವಾರ ಐತೆ. ನವಂಬರ್ ೨೪.”

“ಎಲ್ಲಿ?”

“ನೀನು ನಿನ್ನ ಕಸುಬುಗಾರಿಕೆ ತೋರಿಸಿದ ಜಾಗದಲ್ಲೇ, ಕಡಪದಲ್ಲೇ.” ಶಂಕರರೆಡ್ಡಿ ಕೆಣಕುವಂತೆ ನಕ್ಕ.

“ಟಿಡಿ ಕಲ್ಯಾಣ ಮಂಡಪದಲ್ಲೇನಾ?”

“ಹೌದು.”

“ಒಂದು ವಾರದ ಮುಂಚೆ ಹೇಳಿ ಬದುಕಿಸಿದೆ. ಇತ್ತೀಚೆಗೆ ರಾಜಂಪೇಟ, ಕಡಪ, ತಿರುಪತಿ ಮಾರ್ಕೆಟ್‌ಗಳಲ್ಲಿ ಗಿಟ್ಟುಪಾಟು ಆಗೋಲ್ಲ ಅಂತ ಹೂವುನೆಲ್ಲಾ ಹೈದಾರಾಬಾದಿಗೆ ಕಳಿಸಿದೀವಿ- ಹೆಚ್ಚಾಗಿ ಸಂಪಿಗೆಗಳ್ಳ. ಅವರಿಗೆ ಸೇವಂತಿಗೆ ಅನ್ನೋ ಚೆಂಡು ಮಲ್ಲಿಗೆ, ಶ್ಯಾವಂತಿಗೆ, ಮರುಗ, ದವನ ಕಳಿಸ್ತೀವಿ. ಈ ಸೀಜನ್‌ನಲ್ಲಿ

ಸಂಪಿಗೆಗೆ ಒಳ್ಳೆ ಗಿರಾಕಿ.”

“ರೇಟುಗಳು ಹೆಂಗೆ ನಡೀತಿವೆ?”

“ಈ ವಾರದಲ್ಲಿ ಕಿಲೋಗೆ ಹತ್ತು ರೂಪಾಯಿ. ನಾಳೆ ನಾಡಿದ್ದರ ಕೊಯಿಲಿಗೆ ಏನು ರೇಟು ಆಗುತ್ತೋ ಗೊತ್ತಿಲ್ಲ. ಅಲ್ಲಾನಿಗೂ ಗೊತ್ತಿಲ್ಲ. ರಾಮನಿಗೂ ಗೊತ್ತಿಲ್ಲ.” ಜಾಫರ್‌ನ ಹಾಸ್ಯ ಧೋರಣೆಯನ್ನು ಶಂಕರರೆಡ್ಡಿ ಗಂಭೀರವಾಗಿ ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳಲಿಲ್ಲ.

ಶಂಕರರೆಡ್ಡಿ ನೀರಸವಾಗಿ ಹೇಳಿದ: “ನಮ್ಮ ತರಕಾರಿಗಳಿಗಿಂತ ನಿನ್ನ ಹೂವೇ ವಾಸಿ. ಆ ವಿಷಯಕ್ಕೆ ಬಂದರೆ ಬೇರೆ ಬೆಳೆಗಳಿಗಿಂತ ಮೇಲು. ಮೊನ್ನೆ ಹತ್ತು ಕೇಜಿ ಟೊಮೊಟೊ ಬುಟ್ಟೀನ ನಾಲ್ಕು ರೂಪಾಯಿಗೆ ಮಾರಿದೆವು.”

“ಶಂಕರಣ್ಣಾ! ಈ ದಿನಗಳು ನಮ್ಮವೂ ಅಲ್ಲ, ನಿಮ್ಮವೂ ಅಲ್ಲ, ದಬಾಯಿಸಿ ‘ಬೆಲೆ ಇಷ್ಟೇ, ಸರಕು ಕೊಟ್ಟರೆ ಕೊಡು, ಇಲ್ಲದೆ ಹೋದರೆ ನಿನ್ನ ಹಣೆಬರಹ ಹೋಗು’ ಅಂತ ಉಂಡಾಗುತ್ತಿಯಾಗಿ ಕೊಳ್ಳೋರ ದಿನಗಳು ಇವು. ಈ ಸರ್ಕಾರಕ್ಕೆ ರೋಡುಗಳು ಮುಖ್ಯವೇ ವಿನಃ ನಾವಲ್ಲ. ಯಾರ ಕೈಯಲ್ಲಿ ಯಾವ ಚಕ್ರ ಇದೆಯೋ ಸತ್ತರೂ ಅರ್ಥವಾಗಲ್ಲ.”

“ನಿನ್ನ ಕೈಯಲ್ಲಿ ಚಕ್ರ ಇಲ್ಲವಾ? ನೀನೆ ತಾನೆ ರೈತರದೆಲ್ಲಾ ಕೊಂಡು ಕಳಿಸೋದು?”

“ಶಂಕರಣ್ಣಾ! ನಾನು ಹೂಗಳ ರಫ್ತುದಾರನೇ. ನನ್ನ ಹೂವುಗಳಿಗೆ ಒಂದು ಬೆಲೆ, ರೈತರ ಹೂವುಗಳಿಗೆ ಒಂದು ಬೆಲೆ ನಾನು ಕಟ್ಟೋಲ್ಲ. ಅಲ್ಲಿನ ಹೂ ಮಾರಾಟದ ಪಟ್ಟಿಗಳು ನನ್ನೋವು. ಪಟ್ಟಿಗಳು ರೈತರ ಮುಂದಿಡೋದು ನನ್ನ ಧರ್ಮ. ಅವರು ಎಷ್ಟು ಕೊಟ್ಟರೆ ಅಷ್ಟು ತಗೋತಿನಿ. ಈ ಸಹಾಯ ಮಾಡಿದ್ದರಿಂದಲೇ ಈ ಭೂಮಿ ಗುತ್ತಿಗೆಗೆ ದೊರಕಿದ್ದು...”

“ಕಮೀಷನ್ನಿಗಾ?”

“ಆ ಹೆಸರಿನಿಂದ ಕರೀಬೇಡ. ಕೈಗೆ ಕೈ ಸಹಾಯ, ಮಾತಿಗೆ ಮಾತಿನ ಸಹಾಯ. ನನಗೇನನ್ನ ಉಳಿಯೋದು, ಮದುವೆ ಸೀಜನ್‌ನಲ್ಲೇ. ಅದೂ ಈ ಮದುವೆ ಮಂಟಪದ ಕೆಲಸದಲ್ಲಿ- ಅದೂ ದೊಡ್ಡ ಆಸಾಮಿಗಳ ಮದುವೆಗಳು ಆದರೇನೇ. ಉಳಿದ ಹೂವಿನಲ್ಲಿ ಉಳಿಯೋದು ಬಂಡವಾಳಕ್ಕೆ, ಗುತ್ತಿಗೆಗೆ, ಕೂಲಿಗಳಿಗೆ, ನಮ್ಮ ಮೂವ್ವರ ಹೊಟ್ಟೆಗೆ. ಹೂಗಳ ಬದುಕು ಒಂದೆರಡು ದಿನಗಳದು ಅಲ್ಲವೇ, ಶಂಕರಣ್ಣಾ?”

‘ಜಾಫರ್ ಏನೂ ಬದಲಾಗಿಲ್ಲ. ತಾನು ನೋವಾಗುವ ಪ್ರಶ್ನೆಗಳನ್ನು ಕೇಳಿದನೇನೋ!’ ಅಂತ ಶಂಕರರೆಡ್ಡಿ ಚಡಪಡಿಸಿದ. ಕೆಲವು ಕ್ಷಣ ಮೌನ ವಹಿಸಿದ.

ಜಾಫರ್ ಶಂಕರರೆಡ್ಡಿ ಭುಜತಟ್ಟಿ ಹೇಳಿದ: “ಮನೆಗೆ ಹೋಗೋಣ ನಡಿ.”

“ಜರೀನಾನ, ಮುದುಕಮ್ಮನ್ನ ನೋಡಿ ಎರಡು ಗಂಟೆ ಬಸ್ಸಿಗೆ ಹೋಗ್ತೀನಿ. ಬರುವಾಗ ಬಸ್ ಕಂಡಕ್ಟರ್ ಹೇಳಿದ, ಎರಡು ಗಂಟೆಗೆ ತಿರಿಗಿ ಇನ್ನೊಂದು ಬಸ್ಸು ಇದೆ ಅಂತ.”

“ಈ ರಾತ್ರಿಗೆ ಇರು ಶಂಕರಣ್ಣಾ. ಹಗಲು ಹೊತ್ತು ನಿನ್ನ ಜೊತೆ ನಾನು ಊಟ ಮಾಡ್ತೀಲ್ಲ.” ಜಾಫರ್ ಉಗುಳು ನುಂಗುತ್ತಾ ಹೇಳಿದ.

“ಜಾಫರ್, ನಿನ್ನ ಪ್ರೀತಿ ಗೊತ್ತಿಲ್ಲವೇ? ನಿನ್ನ ದರ್ಬಾರ್ ಗೊತ್ತಿಲ್ಲವೇ? ರಾತ್ರಿಗೆ ಕೋಳಿ ಅಂತೀಯೆ. ಸಿಕ್ಕರೆ ಮಾಂಸ ಅಂತೀಯೆ. ಪಲಾವು ಅಂತೀಯೆ. ಖೈಮಾ ಉಂಡೆ ಅಂತೀಯೆ. ಅಪ್ಪಾ! ಕಡಪದಲ್ಲಿ ನನಗೆ ಅರ್ಜೆಂಟ್ ಕೆಲಸಗಳಿವೆ. ನನ್ನ ಬಿಟ್ಟು ಬಿಡು. ಕಾರ್ತಿಕ ಮಾಸದಲ್ಲಿ ತಿಂದರೆ ಮನೆಯಲ್ಲಿ ಗಲಾಟೆ ಮಾಡ್ತಾರೆ.”

“ಏನು ಮತಗಳೋ, ಏನು ಹಬ್ಬಗಳೋ, ಏನು ಮಾಸಗಳೋ ಏನೋ? ತಿನ್ನೋ ಆಹಾರಕ್ಕೂ ಪೀಕಲಾಟಗಳೇ?” ಜಾಫರ್‌ನ ಮಾತಿನಲ್ಲಿ ಯಾವುದೋ ಅಸಂತೃಪ್ತಿ ಧ್ವನಿಸಿತು.

ಜಾಫರ್‌ನ ಪಕ್ಕದ ತೋಟದಲ್ಲಿ ಕನಕಾಂಬರವನ್ನು ಬಿಡಿಸುತ್ತಿರುವ ಮಹಿಳೆಯರತ್ತ ನೋಡುತ್ತಿರುವ ಶಂಕರರೆಡ್ಡಿ, ಜಾಫರ್‌ನ ಮಾತುಗಳನ್ನು ಗಂಭೀರವಾಗಿ ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳಲಿಲ್ಲ.

ತೋಟಗಳನ್ನು ದಾಟಿಕೊಂಡು ಇಬ್ಬರೂ ಊರ ಹಾದಿ ಹಿಡಿದರು. ಜಾಫರ್ ಜೇಬಿನಿಂದ ಕಸೂತಿ ಹೇಣಿಗೆ ಟೋಪಿ ತೆಗೆದು ತಲೆಗೆ ಹಾಕಿಕೊಂಡ. ಶಂಕರರೆಡ್ಡಿ ಜಾಫರ್ ತಲೆಯತ್ತ ಆಶ್ಚರ್ಯದಿಂದ ನೋಡುತ್ತಾ “ಇದಕ್ಕೆ ಮುಂಚೆ ಇದರ ಅಭ್ಯಾಸ ನಿನಗೆ ಇರಲಿಲ್ಲವೇ?” ಎಂದು ಕೇಳಿದ.

“ಇದಾ? ಈ ವರ್ಷದಲ್ಲಿ ಆಗಾಗ್ಗೆ ಈ ಹೂವಿನ ಕೆಲಸದ ಮೇಲೆ ಹೈದರಾಬಾದಿಗೆ ಹೋಗಿದ್ದೆ. ಮೊದಲ ಸಾರಿ ಹೋದಾಗ ಈ ಟೋಪಿ ಗೀಪಿ ಇರಲಿಲ್ಲ. ರೈತನ ಹಾಗೆ ಹೋದೆ. ಗಡ್ಡವೂ ಇರಲಿಲ್ಲ. ನನಗೆ ಬರೋ ಉರ್ದು ನಮ್ಮ ಕಡಪದ್ದು. ನನ್ನ ಉರ್ದು, ನನ್ನ ಬಟ್ಟೆ ನೋಡಿ ಆ ಹೈದರಾಬಾದಿನ ಹೂವಿನ ವ್ಯಾಪಾರಿಗಳು ಪಕ ಪಕ ನಕ್ಕರು. ‘ನೀನು ಮುಸಲ್ಮಾನ್ ಅಲ್ಲ ಹೋಗು’ ಅಂದರು. ‘ನಾನು ಮುಸ್ಲಿಮನೇ. ಅದಕ್ಕೆ ಏನು ಮಾಡಬೇಕು?’ ಅಂದೆ. ‘ಟೋಪಿಯಾದರೂ ಹಾಕೋ’ ಅಂದರು. ಇದು ಜಾಫರ್ ಟೋಪಿ ಕತೆ.” ಜಾಫರ್ ಹೇಳಿದ ರೀತಿಗೆ ಶಂಕರರೆಡ್ಡಿ ಪಕ ಪಕ ನಕ್ಕ.

“ಮತ್ತೆ ಈಗ್ಯಾಕೆ ಆ ಟೋಪಿ? ಅಂಥಾ ಬಿಸಿಲೂ ಇಲ್ಲವೇ. ಇದು

ಹೈದರಾಬಾದೂ ಅಲ್ಲ.” ಶಂಕರರೆಡ್ಡಿ ಜಾಫರ್‌ನನ್ನು ಆಟ ಆಡಿಸುವಂತೆ ಕೇಳಿದ. ಜಾಫರ್‌ನ ಮನೆ ಬಂದಿದ್ದರಿಂದ ಶಂಕರರೆಡ್ಡಿಗೆ ಜಾಫರ್‌ನಿಂದ ಉತ್ತರ ಬರಲಿಲ್ಲ.

ಜಾಫರ್ ಮನೆಯಲ್ಲಿ ಜರೀನಾ, ಮುದುಕಮ್ಮ ತೋರಿಸಿದ ಆಪ್ತಾಯತೆಯನ್ನು ನೋಡಿ ಶಂಕರರೆಡ್ಡಿ ಉಬ್ಬಿಹೋದ. ಜರೀನಾ ಮೊದಲು ಕಾಲಿಗೆ ನೀರುಕೊಟ್ಟಳು. ಕುರ್ಚಿ ಹಾಕಿದಳು.

ಕುಡಿಯುವ ನೀರಿನ ಲೋಟ ಕೊಡುತ್ತಾ ಜರೀನಾ ಕೇಳಿದಳು:

“ಬಾವಾ! ಎಲ್ಲರೂ ಚೆನ್ನಾಗಿದಾರಾ? ಅಕ್ಕ, ಮಕ್ಕಳು...”

ಜಾಫರ್‌ನ ಅಜ್ಜಿ ಬೊಚ್ಚು ಬಾಯಿಂದ ಕುಶಲ ಪ್ರಶ್ನೆ ಹಾಕಿದಳು. ಹಳೆಯ ಕಾಲದ ಸಂಗತಿಗಳನ್ನು ಎತ್ತಿಕೊಂಡಳು :

“ಶಂಕರಯ್ಯಾ! ನಮ್ಮ ಊರಲ್ಲಿ ನಾವಿದ್ದ ಆ ದಿನಗಳು ಮತ್ತೆ ಬಾ ಅಂದರೆ ಬರ್ತಾವಾ? ಜಾಫರ್ ತಾತನಿಗೆ ನಿಮ್ಮ ತಾತ, ದರ್ಗಾ ಪೂಜೆ ಮಾಡಿಕೊಂಡಿರೋಕೆ ಅಂತ ಐದಕರೆ ಫಕೀರು ಮಾನ್ಯ ಕೊಡಿಸಿದ್ದ. ಆ ಫಕೀರು ಮಾನ್ಯಕ್ಕೆ ಇಲ್ಲದ ತಗಾದೆ ಬಂತು. ಅದು ಆಂಜನೇಯನ ಮಾನ್ಯ ಅಂತ ಕರಣಂ (ಶಾನುಭೋಗ) ಪುಳೈ ಹಾಕಿದ. ಊರ ರೆಡ್ಡಿ (ಪಟೇಲ) ಅವನಿಗೆ ಜತೆಯಾದ. ಮುಖ್ಯ ಬೇರೆ ವಿಷಯಕ್ಕೆ ಅವರ ಹೊಟ್ಟೆಕಿಚ್ಚು. ನಿಮ್ಮ ತಾತ, ಜಾಫರ್ ತಾತನ ದೋಸ್ತಿ ಅವರ ಕಣ್ಣು ಕುಕ್ಕಿತು. ಅದರ ಜೊತೆಗೆ ಒಂದು ಸಾರಿ ಆ ಕರಣಂ ತನ್ನ ಭೂಮಿ ಉಳೋಕೆ ಎತ್ತುಗಳ್ಳು ಒಡಕೊಂಡು ಬಾ ಅಂದ. ನಿಮ್ಮ ಜಮೀನು ಉಳೋದು ಪೂರ್ತಿ ಆಗೋವರೆಗು ಬರಲ್ಲ ಅಂದ ಜಾಫರ್ ತಾತ. ಇನ್ನೊಂದು ಸಾರಿ ರೆಡ್ಡಿ ಬಣವೆ ಹಾಕೋಕೆ ಕರೆದ. ನಿಮ್ಮ ಕೆಲಸ ಐತೆ ಅಂತ ಹೋಗಲಿಲ್ಲ. ಕರಣಂ ಸೈತಾನು, ರೆಡ್ಡಿ ಮಾದಿರ್‌ಚೋದ್. ಪಂಚಾಯಿತಿ ಹಾಕಿಸಿದರು. ಇಲ್ಲದ ಪೀಕಲಾಟ ಮಾಡಿದರು. ಕರಣಂ ಭೂಮಿ ಕಿತ್ತೊಂಡ. ಆದರೂ ಆಂಜನೇಯನ ಗುಡಿಯಲ್ಲಿ ದೀಪ ಹಚ್ಚಲಿಲ್ಲ. ಈ ನಿಮ್ಮ ತಾತನೋ, ಜಾಫರ್ ತಾತನೋ ಅವರು ಬದುಕಿದಷ್ಟು ದಿನ ದೀಪ ಹಚ್ಚಿದರು...”

“ದಾದೆಮ್ಮಾ! ಐವತ್ತು ವರ್ಷದ ಕೆಳಗಿನ ಸುದ್ದಿಗಳು ಈಗ್ಯಾಕೆ?” ಜಾಫರ್ ಅಡ್ಡ ಬಂದ.

“ಹೇಳಲಿ ಬಿಡೂ ಜಾಫರ್. ಹೊಟ್ಟೆ ಉರಿ ಒಂದೇ ಸಾರಿಗೆ ಆರೋದಿಲ್ಲವಲ್ಲ.” ಶಂಕರರೆಡ್ಡಿ ಪ್ರೋತ್ಸಾಹಿಸಿದಂತಾಯಿತು.

ಮುದುಕಮ್ಮ ಮತ್ತೆ ಹಳೆಯ ಚರಿತ್ರೆಯನ್ನು ತೋಡಲು ಪ್ರಾರಂಭಿಸಿದಳು :

“ಭೂಮಿ ಹೋಯ್ತು. ಜಾಫರ್ ತಾತ, ನಿಮ್ಮ ತಾತ ಕಾಲವಾದರು. ನಿಮ್ಮಪ್ಪ, ಜಾಫರ್ ಅಪ್ಪ, ಅಣ್ಣ- ತಮ್ಮಂದಿರ ಹಾಗೆ ಬದುಕಿದರು. ನೀವಿಬ್ಬರೂ ಅಣ್ಣ

ತಮ್ಮಂದಿರಂಗೇ ಬೆಳೆದಿರಿ. ಬರ ಬಂತು. ಬೆಳೆ ಇಲ್ಲದ ದಿನಗಳು ಬಂದವು. ಜಗಳಗಳೂ ಬಂದವು. ಕಡೆಗೆ ಇಲ್ಲಿಗೆ ಸೇರಿಕೊಂಡಿವಿ.”

“ಇನ್ನು ಸಾಕು ದಾದೆಮ್ಮ! ಶಂಕರರೆಡ್ಡಿ ಊಟ ಮಾಡಿ ಬಸ್ಸಿಗೆ ಹೋಗಬೇಕು” ಅಂತ ಜಾಫರ್ ಹೇಳಿದ್ದರಿಂದ ಮುದುಕಮ್ಮ ನಿಲ್ಲಿಸಿ, ಎಲೆಗೆ ಸುಣ್ಣ ಹಾಕಿ ಕುಟ್ಟಂಗಿಯಲ್ಲಿ ಕುಟ್ಟ ತೊಡಗಿದಳು.

“ಸ್ಯಾವಿಗೆ ಪಾಯಸ ಮಾಡ್ತೀನಿ ಬಾವಾ, ನಿನಗಿಷ್ಟ ಅಂತ.” ಜರೀನಾ ನಗುತ್ತಾ ಅಡುಗೆ ಕೋಣೆಗೆ ಹೋದಳು.

“ಶಂಕರಣ್ಣಾ! ಹದಿನೈದು ನಿಮಿಷದಲ್ಲಿ ಇಲ್ಲಿರೀನಿ. ಏನೂ ಅಂದುಕೋಬ್ಯಾಡ. ಅಷ್ಟರಲ್ಲಿ ಅಡಿಗೆ ಆಗುತ್ತೆ. ಪಪ್ಪು, ಅನ್ನ ಮಾತ್ರ. ಮಸೀದಿಗೆ ಹೋಗಿ ನಮಾಜು ಮಾಡಿ ಬರ್ತೀನಿ.”

“ನಮಾಜಾ? ಈ ಹಳ್ಳೀಲಿ ಮಸೀದಿ ಇದೆಯೇ?” ಶಂಕರರೆಡ್ಡಿ ಪ್ರಶ್ನೆಗಳಿಗೆ ಜಾಫರ್ ಚಡಪಡಿಸಿದ.

“ಆ...ಕುವೈತ್, ಸೌದಿಗಳ ಚಂದಾ ಹಣದಿಂದ ಇತ್ತೀಚೆಗೆ ಮಸೀದಿ ಕಟ್ಟಿದಾರೆ. ಹಳ್ಳಿ ಜನ ಸ್ಪರ್ಧೆಗೆ ಬಿದ್ದವರ ಹಾಗೆ ಒಂದು ಹೊಸ ಗುಡಿ, ಚರ್ಚ್ ಕೂಡಾ ಕಟ್ಟಿದಾರೆ. ರಂಜಾನ್‌ನಲ್ಲಾದರೂ ಮಸೀದಿಗೆ ಬರೀ ಅಂತ ಅಕ್ಕಪಕ್ಕ ಇರೋ ಮುಸ್ಲಿಮ್ ಮುದುಕರದು, ಹುಡುಗರದು ತಗಾದೆ. ನಿಮ್ಮಪ್ಪ, ನಮ್ಮಪ್ಪ ನಾವು ಸಣ್ಣವರಿದ್ದಾಗ ಹತ್ತಿರ ಕೂರಿಸಿಕೊಂಡು ವೇಮನನ ಪದ್ಯ ಕಲಿಸಿದ್ದು, ನೆಮ್ಮ ಇದೆಯಾ? ನಮ್ಮಪ್ಪ ಎಷ್ಟೋ ಸಾರಿ ಈ ಪದ್ಯ ಓದೋನು

ಹಸುವಿನ ಬಣ್ಣ ಬೇರೆ ಹಾಲಿಗೊಂದೇ ವರ್ಣ

ಪುಷ್ಟ ಜಾತಿಯು ಬೇರೆ ಪೂಜೆಯೊಂದೇ

ದರ್ಶನಗಳು ಬೇರೆ ದೈವವೊಂದೇ

ವಿಶ್ವದಾಭಿರಾಮ ಕೇಳು ವೇಮ!

ಈ ಪದ್ಯ ಈಗ ನೆನಪಿದೆಯಾ?”

ಶಂಕರರೆಡ್ಡಿ ಹಾಸ್ಯ ಧೋರಣೆಯಲ್ಲಿ ಲಘುವಾಗಿ ತೆಗೆದುಕೊಂಡು:

“ನಿಮ್ಮಪ್ಪ ಕಲಿಸಿದ ಆ ಪದ್ಯ ನೆನಪಿದೆ. ‘ಲೋ ಈ ಪದ್ಯ ನಿನ್ನ ಮಗ ಶಂಕರನಿಗೆ ಕೂಡ ಕಲಿಸಬೇಕು’ ಅಂತ ನಿಮ್ಮಪ್ಪ ಹೇಳಿದ ಪದ್ಯ ನಿನಗೆ ನೆನಪಿದೆಯಾ? ಅದೇ....

ಮೆಕ್ಕಾಗೆ ಜನ ಹೋಗಲೇಕೆ? ಹೋದ ಪುರುಷ ತಿರುಗಿ ಬರಲೇಕೆ?

ಏಕವಾದ ಕರ್ತ ಇಲ್ಲಿ ಇಲ್ಲವೋ

ಸರ್ವ ಪರಿಪೂರ್ಣ ಅಲ್ಲಾ ಮಹಮದು

ವಿಶ್ವದಾಭಿರಾಮ ಕೇಳು ವೇಮ.”

ಇಬ್ಬರೂ ಪದ್ಯ ಹಾಡಿಕೊಂಡು ನಗುತ್ತಿದ್ದರೆ, ಮುದುಕಮ್ಮ ಬೊಚ್ಚು ಬಾಯಿಂದ ಮುಸಿ ಮುಸಿ ನಕ್ಕಳು.

ಜಾಫರ್ ನಗುತ್ತಲೇ ಹೊರಗೆ ಹೋದ. ಜರೀನಾ ಹಿತ್ತಲಿಗೆ ಹೋಗುವುದನ್ನು ಗಮನಿಸಿದ ದಾದೆಮ್ಮ ಸಣ್ಣ ಸ್ವರದಲ್ಲಿ ಹೇಳಿದಳು: “ಶಂಕರಯ್ಯಾ! ಜಾಫರ್‌ಗೆ ಸಣ್ಣ ಮಗಳದೇ ದೊಡ್ಡ ಚಿಂತೆಯಾಗಿದೆ” ಅಂತ ಸೆರಗಿನಿಂದ ಕಣ್ಣು ವರೆಸಿಕೊಂಡಳು.

“ಒಳ್ಳೇ ಸಂಬಂಧ ಅಂತ ಸಿದ್ಧೋಟಿಗೆ ಕೊಟ್ಟಿವಿ. ಅವನು ಸೌದಿಗೆ ಕರಕೊಂಡೋದ. ಚನ್ನಾಗಿದರೇಂತ ಆನಂದ ಪಡ್ತಿದ್ದರೆ, ಆರು ತಿಂಗಳಿಗೇ ತಲಾಕ್ ಕೊಟ್ಟು ಒಬ್ಬನ್ನೋ, ಇಬ್ಬನ್ನೋ ಕಟ್ಟಿಕೊಂಡಿದಾನಂತೆ! ಆ ಮಗಳು ಏನಾದಳೋ, ಎಲ್ಲಿದಾಳೋ ಗೊತ್ತಿಲ್ಲ. ಎರಡು ವರ್ಷ ಆಯ್ತು. ಅವಳ ಸುದ್ದಿಯೇ ಇಲ್ಲ.” ಮುದುಕಮ್ಮ ಕೇಳಿಸಿಯೂ ಕೇಳಿಸದಂತೆ ಅಳತೊಡಗಿದಳು. ಜರೀನಾಳ ಸದ್ದು ಕೇಳುತ್ತಲೇ ಮಾತು ನಿಲ್ಲಿಸಿದಳು.

‘ಆ ಮದುವೆ ಸಂಬಂಧ ಖಾಯಂ ಮಾಡಿದಾಗ ತಾನೂ ಕೂಡ ಇದ್ದೆ. ಎಷ್ಟು ಸುಂದರವಾದ ಹುಡುಗಿ ರಜಿಯಾ! ಆ ಹುಡುಗಿಯ ನಗು ಒಂದು ವಿಶೇಷ. ಒಳ್ಳೆಯ ಮನುಷ್ಯರಿಗೆ ಕೂಡಾ ಕಷ್ಟಗಳು ಏಕೆ ಸುತ್ತಿಕೊಳ್ಳವೋ? ಹರೀಶ್ವರ್‌ನಿಂದ ತನಗೆ ನೋವು. ಅವನಿಗೆ ತಲೆ ಕೆಟ್ಟು ಹೋಗುತ್ತಿದೆ. ಉದ್ಯೋಗ ಇಲ್ಲ. ಅವನ ಓದಿಗೇ ಎರಡು ಲಕ್ಷಕ್ಕೂ ಹೆಚ್ಚು ಖರ್ಚಾಯಿತು. ಮೂರು ಲಕ್ಷ ಸಾಲ ಇದೆ. ವೆಂಕಟಸ್ವಾಮಿರೆಡ್ಡಿ ಏನೋ ಒಂದು ಮಾಡೋನ, ಮಾಡೋನ ಅಂತಿದಾನೆ. ತನ್ನ ನೋವುಗಳು ತನಗಿವೆ. ಮದುವೆ ಕೆಲಸಗಳ್ಳ ತಲೆಯ ಮೇಲೆ ಎಳೆದುಕೊಂಡದ್ದು ಅದಕ್ಕೇ.’

ಶಂಕರರೆಡ್ಡಿ ಚಿಂತೆಯಲ್ಲಿ ಮುಳುಗಿಹೋದ.

ಜಾಫರ್ ಬರುತ್ತಲೇ, ಜರೀನಾ ದಸ್ತರ್ (ಊಟದ ಚಾಪೆ) ಹಾಕಿದಳು. ಶಂಕರರೆಡ್ಡಿಗೆ ಊಟದ ಏರ್ಪಾಡು ಮಾಡಿದಳು. ಜಾಫರ್ ಎದುರಿಗೇ ಕೂತು ‘ಉಣ್ಣು ಉಣ್ಣು, ಇನ್ನೊಂದು ಸ್ವಲ್ಪ ಪಾಯಸ...’ ಅಂತ ಬಲವಂತ ಮಾಡಿದ. ಜರೀನಾ ನಗುತ್ತಾ ಶಂಕರರೆಡ್ಡಿಗೆ ಮತ್ತೊಂದು ಬಾರಿ ಬಡಿಸಿದಳು.

“ಜಾಫರ್! ಅಮ್ಮ ಜರೀನಾ! ಹೊಟ್ಟೆ ತುಂಬಿ ಹೋಯಿತು. ಜಾಫರ್‌ದು ಉಪವಾಸ. ನಂದು ಹೊಟ್ಟೆ ತುಂಬ ಭೋಜನ!”

“ರಾತ್ರಿಗೆ ಇದ್ದು ನಾಳೆ ಬೆಳಿಗ್ಗೆ ಹೋಗಬಹುದಲ್ಲ ಬಾವಾ!”

“ರಾತ್ರಿಗೆ ಇದ್ದರೆ ನಿನ್ನ ಗಂಡನ ಹೊಡೆತಕ್ಕೆ ಆಯಾಸ ತಡೀಲಾರದೆ ಇಲ್ಲೇ ಮೂರು ದಿನ ಇರಬೇಕಾಗುತ್ತೆ. ಕೆಲಸ ಇದೆ. ಹೋಗ್ಲೇಬೇಕಮ್ಮಾ, ಬರ್ತೀನಮ್ಮಾ, ಬರ್ತೀನಿ ಜೇಜಿ” ಅಂತ ಹೊರಟ.

ಚೆಪ್ಪಲಿ ಹಾಕಿಕೊಳ್ಳುತ್ತಾ ಜಾಫರ್ ಕಡೆ ತಿರುಗಿ ಹೇಳಿದ:

“ಇಪ್ಪತ್ತ ಮೂರನೇ ತಾರೀಖು ಮಧ್ಯಾನ್ಹಕ್ಕೆ ಹೂವು ತಗೊಂಡು, ನಿನ್ನ ಜನಗಳ್ನು ಕರಕೊಂಡು ಕಡಪಕ್ಕೆ ಬಂದು ಬಿಡು. ಆ ಟೈಮಿಗೆ ನಾನೂ ಕಲ್ಯಾಣಮಂಟಪದಲ್ಲಿ ನಿನ್ನ ಕಾಣ್ತೇನಿ. ಇಪ್ಪತ್ತನಾಲ್ಕಕ್ಕೆ ಮದುವೆ. ನೀನು ಯಾವ ಹೂವು, ಯಾವ ಎಲೆ ಕಟ್ಟಿಯೋ, ಹೆಂಗೆ ಕಟ್ಟಿಯೋ ಅದು ನಿನ್ನಿಷ್ಟ ನೋಡಿದೋರು ಮಾತ್ರ ದಂಗಾಗಬೇಕು. ಇಗ ಈ ಮೂರು ಸಾವಿರ ಅಡ್ವಾನ್ಸ್, ಕೆಲಸ ಆದ ಮೇಲೆ ನೀನೆಷ್ಟು ಹೇಳಿದರೆ ಅಷ್ಟು ಕೊಡಿಸ್ತೇನಿ.” ಶಂಕರರೆಡ್ಡಿ ಹಣವನ್ನು ಜಾಫರ್ ಜೇಬಿನಲ್ಲಿ ಸಲಿಗೆಯಿಂದ ಇಟ್ಟ.

“ಎಲ್ಲ ಚೆನಾಗಿದೆ ಶಂಕರಣ್ಣ, ಆದರೆ ವಧು-ವರರ ಹೆಸರುಗಳು ಮಾತ್ರ ಹೇಳಲಿಲ್ಲವಲ್ಲಾ!” ಜಾಫರ್ ನಗುತ್ತಾ ಶಂಕರರೆಡ್ಡಿಗೆ ಜ್ಞಾಪಿಸಿದ.

“ಇತ್ತೀಚೆಗೆ ತಲೆ ಯಾಕೋ ಸರಿಯಾಗಿ ಕೆಲಸ ಮಾಡ್ತಾ ಇಲ್ಲ” ಅಂತ ಶಂಕರರೆಡ್ಡಿ ಕೈಯಲ್ಲಿಯ ಪ್ಲಾಸ್ಟಿಕ್ ಚೀಲದಿಂದ ಲಗ್ನಪತ್ರಿಕೆ ತೆಗೆದು ಜಾಫರ್‌ಗೆ ಕೊಟ್ಟ.

“ವರನ ಹೆಸರು ಮನುಗಾಲ ಮದನರೆಡ್ಡಿ, ವಧುವಿನ ಹೆಸರು ನಳಿನಿ. ಮರೀಬೇಡ. ಪತ್ರಿಕೆ ನೋಡು.”

ಜಾಫರ್ ಕಾರ್ಡ್ ಪರಿಶೀಲಿಸಿದ. ನೀಲಿ ಬಣ್ಣದ ಅಕ್ಷರಗಳಿಂದ ಕೂಡಿದ ಅರಿಶಿನ ಬಣ್ಣದ ಆಹ್ವಾನ ಪತ್ರಿಕೆ ಭರ್ಜರಿಯಾಗಿದೆ.

ಶಂಕರರೆಡ್ಡಿ ಹತ್ತಿದ ಬಸ್ ಚಲಿಸುತ್ತಿದ್ದಂತೆ, ಜಾಫರ್ ಕಲ್ಯಾಣಮಂಟಪವನ್ನು ಯಾವ ರೀತಿಯಲ್ಲಿ ಅಲಂಕರಿಸಬೇಕು ಎಂದು ಆಲೋಚಿಸುತ್ತಾ ಹೂವಿನ ತೋಟದ ಕಡೆ ಹೊರಟ.

ಮದುವೆಯ ಹಿಂದಿನ ದಿನ, ಆ ಸಂಜೆ-ರಾತ್ರಿ, ಮರುದಿನ ಬೆಳಿಗ್ಗೆ ಎಂಟು ಗಂಟೆಯವರೆಗೂ ಜಾಫರ್, ಜಾಫರ್ ಕರೆದುಕೊಂಡು ಬಂದಿದ್ದವರು ಮೈಬಗ್ಗಿಸಿ ಕೆಲಸ ಮಾಡಿದರು. ಶಂಕರರೆಡ್ಡಿ ಅವರ ಅಲಂಕಾರ ನೋಡಿ ಆಶ್ಚರ್ಯಚಕಿತನಾದ.

ಬಣ್ಣ ಬಣ್ಣದ ಹೂಗಳಿಂದ ಕಮಾನಿನಲ್ಲಿ ಸ್ವಾಗತ, ವಧೂ ವರರ ಹೆಸರುಗಳು,

ಗೇಟಿನಿಂದ ಹಾಲಿನವರೆಗೂ ಅರ್ಧಗೋಳಾಕಾರದಲ್ಲಿ ಸ್ವಾಗತ ದಂಡೆಗಳ ಮಧ್ಯೆ ಹೂ ಮಾಲೆಗಳು, ಆಹ್ವಾನಿತರಿಗೆ ಗೇಟಿನ ಬಳಿಯೇ ಕೊಡುವುದಕ್ಕೆ ವ್ಯವಸ್ಥೆ ಮಾಡಿದ ಸೆಂಟ್ ಹಾಕಿದ ಗುಲಾಬಿಗಳು, ಹಾಲಿನ ಮುಂಭಾಗದಲ್ಲೇ ಆಳೆತ್ತರದ ಸೀತಾರಾಮರು, ಅವರ ಪಾದದ ಬಳಿ ಅಂಜನೇಯನ ಪುಷ್ಪ ನಿರ್ಮಿತ ಚಿತ್ರಗಳು ಶಂಕರರೆಡ್ಡಿಗೆ ಅಮೋಘವಾಗಿ ಕಾಣಿಸಿದವು.

ಮದುವೆ ಮಂಟಪದ ಹಿಂದೆ ಒಂಭತ್ತು ಅಡಿ ಎತ್ತರ, ಹತ್ತು ಅಡಿ ಅಗಲದಲ್ಲಿ ಹಸಿರು ಚೆಂಡು ಹೂವಿನ ಭಿತ್ತಿಯಲ್ಲಿ ಬಿಡಿಸಿದ ಏಳು-ಆರು ಅಡಿ ಎತ್ತರದ ವೆಂಕಟೇಶ್ವರ - ಪದ್ಮಾವತಿಯರ ಚಿತ್ರಗಳು ಅಪೂರ್ವವಾಗಿ ಕಂಗೊಳಿಸಿದವು.

ವೆಂಕಟೇಶ್ವರನ ಮಣಿಮಯ ರತ್ನಕಿರೀಟ, ಮುಖ, ಕರ್ಣಾಭರಣಗಳು, ಶಂಖ- ಚಕ್ರಗಳು, ಕೌಸ್ತುಭ, ಸೊಂಟಪಟ್ಟಿ, ಅಭಯ ಪ್ರಧಾನವಾದ ಹಸ್ತಗಳು, ಪದ್ಮಾವತಿಯ ಕನಕಾಂಬರದ ಸೀರೆಯ ಕಟ್ಟು, ಮಂಗಳಸೂತ್ರ ಕಣ್ಣಿಗೆ ಕಟ್ಟಿದಂತೆ ಮಾಡಲು ಬಳಸಿದ ಸುಗಂಧಗಳು, ತುಂಬಿ ತುಳುಕುವ ಬಣ್ಣ ಬಣ್ಣದ ಹೂಗಳನ್ನು, ಪತ್ರಗಳನ್ನು ನೋಡಿ ಶಂಕರರೆಡ್ಡಿ ದಿಗ್ಭ್ರಾಂತಿಗೆ ಗುರಿಯಾದ.

ಮದುವೆಗೆ ಬಂದವರೆಲ್ಲರೂ ಪುಷ್ಪಾಲಂಕರಣ, ಪುಷ್ಪ ವೇದಿಕೆಯ ಗಂಭೀರ ಸೌಂದರ್ಯಕ್ಕೆ, ಕಲಾಭಿರುಚಿಗೆ ಮಾರುಹೋದರು. ಮದುವೆಗೆ ಬಂದ ಹುಡುಗರಿಗೆ ಅದಾವುದೋ ದೇವಲೋಕದ ಸೆಟ್ಟಿಂಗ್‌ನಂತೆ ತೋಚಿದವು. ಮದುವೆ ವೇದಿಕೆಯ ಹಿಂಭಾಗದಲ್ಲಿ ವೈಭವಯುತವಾಗಿ, ಕಣ್ಣಿಗೆ ಎದ್ದು ಕಾಣುವಂತೆ ತೋಚಿಸುತ್ತಿರುವ ವೆಂಕಟೇಶ್ವರ-ಪದ್ಮಾವತಿಯರ ಪುಷ್ಪ ಚಿತ್ರಗಳನ್ನು ನೋಡುತ್ತಾ, ಕೆಲವರು ವಧೂವರರನ್ನೂ ಸಹ ಮರೆತರು.

ಕಲೆ ಒಂದು ಅದ್ಭುತವಾದ ಭ್ರಾಂತಿ. ಭ್ರಾಂತಿಯನ್ನು ನುಂಗಿಬಿಡುವ ಒಂದು ಅಪೂರ್ವ ವಾಸ್ತವ- ಕಲೆ. ಮದುವೆ ನಡೆದು ಹೋಯಿತು. ಮದುವೆಯ ಹಬ್ಬಡಿಗೆಯಲ್ಲಿ ಯಾವುದನ್ನು, ಎಷ್ಟು ಬಡಿಸಿಕೊಳ್ಳಬೇಕೋ, ಯಾವ್ಯಾವುದನ್ನು ಯಾವ ಕ್ರಮದಲ್ಲಿ ತಿನ್ನಬೇಕೋ, ಸಂಭ್ರಮದಲ್ಲಿ ಕಾಣಿಸುತ್ತಿರುವವರಲ್ಲಿ ಯಾರನ್ನು ಮಾತನಾಡಿಸಬೇಕೋ ಬಿಡಬೇಕೋ ಎಂಬ ಗೊಂದಲದಲ್ಲಿ ಬಂಧು ಮಿತ್ರ ಪರಿವಾರದವರು ಮುಳುಗಿದರು. ಮದುವೆಗೆ ಹರಿದು ಬಂದ ಸಣ್ಣ, ದೊಡ್ಡ ರಾಜಕೀಯ ನಾಯಕರು, ಕಂಟ್ರಾಕ್ಟರುಗಳು, ‘ಚೆನ್ನಾಗೇ ಖರ್ಚು ಮಾಡಿದಾನೆ’ ಅಂದುಕೊಂಡರು. ಮಾತುಕತೆಗಳು, ಸಣ್ಣ ಸಣ್ಣ ರಹಸ್ಯ ಸಮಾಲೋಚನೆಗಳು ಆದ ನಂತರ ಊಟ ಮಾಡಿ ಅವರ ದಾರಿ ಅವರು ಹಿಡಿದರು. ಬಂದ ಬಹಳ ಮಂದಿ ಸುಂದರ ಪುಷ್ಪಕಲಾ ಲೋಕವನ್ನು ಮರೆತು ತಮ್ಮ ತಮ್ಮ ದಾರಿಗಳಲ್ಲಿ

ಮರಳಿ ಹೋದರು.

ವರನ ಕಡೆಯಿಂದ ವಿಶೇಷ ಆಹ್ವಾನಿತರಾಗಿ ಬಂದ ಸುಂದರ ರಾಮನಂದರು ಪುಷ್ಪ ಚಿತ್ರಗಳನ್ನು ತದೇಕಚಿತ್ತರಾಗಿ ನೋಡುತ್ತಿದ್ದಾರೆ. ಬಲಗಡೆಗೆ ವರನ ತಂದೆ, ಎಡಗಡೆಗೆ ವಧುವಿನ ತಂದೆ, ಸ್ವಾಮಿಗಳು ಏನು ಮಾತನಾಡುತ್ತಾರೋ ಎಂದು ಎಲ್ಲರೂ ಎದುರು ನೋಡುತ್ತಿದ್ದಾರೆ.

‘ಭಾವ ಬಿಜೆಪಿಯಲ್ಲಿದ್ದಾನೆ. ಸ್ವಾಮಿ, ಭಾವನಿಗೆ ಸದ್ಗುರು. ಇವರು ಮನಸ್ಸು ಮಾಡಿದರೆ ಬರುವ ಚುನಾವಣೆಗಳಲ್ಲಿ ಪಾರ್ಲಿಮೆಂಟ್ ಟಿಕೆಟ್ ತನಗೆ ಖಚಿತವಾಗಿ ದೊರೆಯುತ್ತದೆ- ಹೂವಿನ ಗುರುತಿನ ಮೇಲೆ’ ಎಂದು ವೆಂಕಟಸ್ವಾಮಿ ರೆಡ್ಡಿ ಆಲೋಚಿಸುತ್ತಿದ್ದಾನೆ.

ಸ್ವಾಮಿಗಳು ಹಠಾತ್ತಾಗಿ ಕೇಳಿದರು: “ ಈ ಪುಷ್ಪ ದೈವಗಳನ್ನು ನಮ್ಮ ಮುಂದೆ ನಿಲ್ಲಿಸಿದವರು ಯಾರು?”

ವೆಂಕಟಸ್ವಾಮಿರೆಡ್ಡಿ ನಿಟ್ಟುಬಿದ್ದ, ತಡಬಡಿಸಿದ. ‘ಈ ವ್ಯವಸ್ಥೆ ಮಾಡಿದ ಶಂಕರರೆಡ್ಡಿ ಎಲ್ಲಿದ್ದಾನೋ ತಕ್ಷಣವೇ ಬರಹೇಳಿ’ ಎಂದು ತನ್ನ ಕಡೆಯ ಮನುಷ್ಯನನ್ನು ಕರೆದು ಕಿವಿಯಲ್ಲಿ ಹೇಳಿದ. ಸುಂದರ ರಾಮಾನಂದರತ್ತ ತಿರುಗಿ, “ಏನಾದರು ಲೋಪವಾಗಿದೆಯಾ ಸ್ವಾಮಿ?” ಎಂದ.

“ಇಲ್ಲ. ಒಬ್ಬ ಶ್ರೇಷ್ಠ ಹಿಂದೂವಿನ ಸಂಸ್ಕಾರ ಆ ಮೂರ್ತಿಗಳಲ್ಲಿ ಕಾಣಿಸುತ್ತಿದೆ, ಅಮ್ಮನವರ ತುಟಿಗಳ ಮಧ್ಯೆ ಅರಳಿಯೂ ಅರಳದಂತಿರುವ ಆ ನಗೆಯನ್ನು ಚಿತ್ರಿಸುವುದು ಸಾಧಕರಾದ ನಮ್ಮ ಹಿಂದೂ ಕಲಾಕಾರರಿಗೆ ಮಾತ್ರ ಸಾಧ್ಯ.”

ಅಷ್ಟರಲ್ಲಿ ಮಗ ಹರೀಶ್ವರನನ್ನು ಹಿಂದಿಟ್ಟುಕೊಂಡು ಶಂಕರರೆಡ್ಡಿ ಆಯಾಸದಿಂದ ತೇಕುತ್ತಾ ಓಡಿ ಬಂದ. “ಏನಾದರು ಹೆಚ್ಚು ಕಡಿಮೆ ಆಗಿದೆಯಾ ಅಣ್ಣಾ?” ಎಂದು ಕೇಳಿದ. ವೆಂಕಟಸ್ವಾಮಿರೆಡ್ಡಿ ಪಕ್ಕದಲ್ಲೇ ಮಲ್ಲಿಗೆ ಹೂವಿನಂತಹ ಜುಬ್ಬ, ಅದರ ಮೇಲೆ ಕಾಷಾಯ ಬಣ್ಣದ ಓವರ್‌ಕೋಟು, ಕಾವಿ ಬಣ್ಣದ ಬಾರ್ಡರಿನ ತೆಳ್ಳನೆಯ ಪಂಚೆ, ಹಣೆಯಲ್ಲಿ ಕುಂಕುಮ ಧರಿಸಿರುವ ಸ್ವಾಮಿಯನ್ನು ಸಹ ಶಂಕರರೆಡ್ಡಿ ಗಡಿಬಡಿಯಲ್ಲಿ ಗಮನಿಸಲಿಲ್ಲ. ಮತ್ತೊಂದು ಕಡೆ ಇರುವ ವ್ಯಕ್ತಿ ಅವನ ಗಮನಕ್ಕೆ ಬರಲಿಲ್ಲ.

ವೆಂಕಟಸ್ವಾಮಿರೆಡ್ಡಿ-ಶಂಕರರೆಡ್ಡಿಯನ್ನು, ಹರೀಶ್ವರನನ್ನು ಸುಂದರ ರಾಮಾನಂದರಿಗೆ ಪರಿಚಯ ಮಾಡಿಸಿದ.

ಸುಂದರ ರಾಮಾನಂದರು ಅತಿಶಾಂತವಾಗಿ ಕೇಳಿದರು. “ಈ ಪುಷ್ಪ ಪ್ರತಿಮೆಗಳನ್ನು ಯಾರು ನಿರ್ಮಿಸಿದರು?”

“ನಮ್ಮ ಜಾಫರ್ ಚಿಕ್ಕಪ್ಪ” ಹರೀಶ್ವರ್ ಮಾತುಗಳನ್ನು ಒತ್ತಿ ಹೇಳಿದ. ಆ ಒತ್ತನ್ನು ಸುಂದರ ರಾಮಾನಂದರು ಗುರುತಿಸಿದರು. ಅವರಿಗೆ ಬಾಯಿಂದ ಮಾತೇ ಹೊರಡಲಿಲ್ಲ! ‘ಆ ನಗು, ಆ ನಗು’ ಎಂದು ಎದುರಿನವರಿಗೆ ಕೇಳಿಸದಂತೆ ಗೋಣಿಗೊಂಡರು.

ಹಾಲಿನ ಹೊರಗಡೆಯ ಒಂದು ಮೂಲೆಯಲ್ಲಿ ಜಾಫರ್- ಇಪ್ಪತ್ತಾರು ಗಂಟೆಗಳ ಉಪವಾಸದಿಂದ, ಕೆಲಸದಿಂದ ಸುಸ್ತಾಗಿ ಗೋಣಿ ತಾಟನ್ನೇ ಹಾಸಿಕೊಂಡು, ಅದರ ಮೇಲೆ ನಿದ್ರೆ ಹೋಗುತ್ತಿದ್ದಾನೆ....

ಮನುಷ್ಯನಿಗೆ ಅದೆಷ್ಟು ಭೂಮಿ ಬೇಕು?

ಮೂಲ : ಲಿಯೊ ಟಾಲ್‌ಟಾಯ್
ಅನುವಾದ: ಹಸನ್ ನಯೀಂ ಸುರಕೋಡ

ಇಬ್ಬರು ಸೋದರಿಯರಿದ್ದರು. ದೊಡ್ಡವಳ ವಿವಾಹವು ಪಟ್ಟಣದ ಒಬ್ಬ ವ್ಯಾಪಾರಿಯೊಂದಿಗೆ ಆಗಿತ್ತು. ಹಳ್ಳಿಯ ರೈತನೊಂದಿಗೆ ಚಿಕ್ಕವಳ ಮದುವೆಯಾಗಿತ್ತು.

ಒಂದು ದಿನ ತಂಗಿಯ ಮನೆಗೆ ಅಕ್ಕನ ಆಗಮನವಾಯಿತು. ಉಭಯ ಕುಶಲೋಪರಿಯ ನಂತರ ಇಬ್ಬರೂ ಮಾತಿಗೆ ತೊಡಗಿದರು. ಅಕ್ಕ ತನ್ನ ಪಟ್ಟಣದ ಜೀವನವನ್ನು ಬಣ್ಣಿಸತೊಡಗಿದಳು. “ನೋಡು, ನಾವು ಅದೆಷ್ಟು ಆರಾಮದಿಂದ ಬದುಕುತ್ತಿದ್ದೇವೆ. ಫ್ಯಾಷನ್ ಬಟ್ಟೆ, ವೈಭವದ ವಸ್ತುಗಳು, ಸ್ವಾದಿಷ್ಟ ಭೋಜನ-ಉಪಹಾರ, ನಾಟಕ-ಸಿನೇಮಾ, ಉದ್ಯಾನ-ಉಪವನ...”

ಅವಳ ಮಾತು ತಂಗಿಗೆ ನೋವುಂಟು ಮಾಡಿತು. ತನ್ನ ಸರದಿ ಬಂದೊಡನೆ ಅವಳು ವ್ಯಾಪಾರಿಯ ಜೀವನ ಬಹಳ ಹೇಯವಾದುದು ಎಂದು ಹೇಳಿ ರೈತನ ಪಕ್ಷ ವಹಿಸಿದಳು. “ನಾನೇನು ನನ್ನ ಬದುಕನ್ನು ನಿನ್ನ ಬದುಕಿಗೆ ಬದಲಾಗಿ ಎಂದೂ ವಿನಿಮಯ ಮಾಡಿಕೊಳ್ಳಲಾರೆ. ನಮ್ಮದು ಸರಳ ಹಾಗೂ ವರ್ಣಮಯ ಜೀವನವಲ್ಲವಾದರೇನಂತೆ ನಾವು ಚಿಂತೆಗೀಡಾಗುವುದಿಲ್ಲ. ನೀವು ತೋಕಿ ಮಾಡುವವರು. ನಿಮ್ಮ ಬಳಿ ಸಾಕಷ್ಟು ದುಡ್ಡು ಇರುವುದು. ಆದರೆ ಇದೆಲ್ಲ ಒಂದು ದಿನ ಇಲ್ಲವಾಗಬಹುದು, ಅಕ್ಕ. ಗಾಡೆ ಮಾತು ಇದೆಯಲ್ಲ. ಲಾಭ-ಹಾನಿ ಅವಳಿ-ಜವಳಿ ಇದ್ದಂತೆ. ಇಂದು ಶ್ರೀಮಂತರಾಗಿದ್ದವರು ನಾಳೆ ಒಂದು ತುತ್ತು ಕೊಳಗಾಗಿ ಪರದಾಡಬಹುದು. ಆದರೆ ನಮ್ಮ ಹಳ್ಳಿಯ ಜೀವನದಲ್ಲಿ ಇಂತಹ ಅಪಾಯವಿಲ್ಲ. ರೈತಾಪಿ ಬದುಕು ವರ್ಣಮಯ ಹಾಗೂ ಸಮೃದ್ಧವಾಗಿರಲಾರದೆನಿಸಿದರೂ ಆಯುಷ್ಯ ದೀರ್ಘವಾಗಿರುವುದು, ಪರಿಶ್ರಮದಿಂದಾಗಿ ಆರೋಗ್ಯವೂ ಸುಧಾರಿಸುವುದು. ನಾವು ಸ್ಥಿತಿವಂತರಲ್ಲವಾದರೇನಂತೆ ನಮಗೆ ತಿನ್ನುವುದಕ್ಕೆ ಕೊರತೆಯೇನೂ ಆಗದು.”

ಅಕ್ಕ ಕುಟುಕಿದಳು. “ಸಾಕು ಮಾಡು. ದನ-ಕರು ಹಾಗೂ ನಾಯಿಯೂ ಹೊಟ್ಟೆ ಹೊರೆದುಕೊಳ್ಳುತ್ತವೆ. ಆದರೆ ಅದೂ ಜೀವನವೆ? ಆದರೆ ನಿನಗೆ ಜೀವನದಲ್ಲಿ ನೆಮ್ಮದಿ, ಸಂಸ್ಕಾರ ಹಾಗೂ ಸಂತೋಷವೆಂದರೆ ಏನು ಎನ್ನುವುದು ಗೊತ್ತೇ ಇಲ್ಲ.

ನಿನ್ನ ಗಂಡ ಎಷ್ಟೇ ದುಡಿದರೂ ನೀವು ಯಾವ ಸ್ಥಿತಿಯಲ್ಲಿ ಬದುಕುವಿರೋ ಅದೇ ಸ್ಥಿತಿಯಲ್ಲಿ ಸತ್ತು ಹೋಗುವಿರಿ. ನೋಡಿದಲ್ಲೆಲ್ಲ ಸೆಗಣಿ, ಕಸ, ಧೂಳು. ನಿನ್ನ ಮಕ್ಕಳ ಹಣೆಬರಹದಲ್ಲಿ ಇದನ್ನೇ ಬರೆಯಲಾಗಿದೆ.”

ತಂಗಿ ಅಂದಳು: “ಆದರೇನಂತೆ? ನಮ್ಮ ಕೆಲಸ ಸ್ವಚ್ಛವಲ್ಲ. ಆದರೆ ನಾವು ಯಾರೆದುರೂ ಮಣಿಯುವ ಅವಶ್ಯಕತೆಯಿಲ್ಲ. ಪಟ್ಟಣದಲ್ಲಿ ನೀವು ಸಾವಿರಾರು ಆಮಿಷಗಳಿಗೆ ಬಲಿಯಾಗುವಿರಿ. ಇಂದು ಅಂತಹ ಆಮಿಷಗಳಿಂದ ದೂರವಿರಬಹುದು. ನಾಳೆ ಏನಾಗುವುದೋ ಹೇಳಲಾಗದು. ನಾಳೆ ನಿನ್ನ ಗಂಡನನ್ನು ಪಾಪದ ಲೋಭ, ಜೂಜು, ಮದ್ಯಪಾನ ಮತ್ತಿತರ ಕುಕೃತ್ಯಗಳಲ್ಲಿ ಸಿಲುಕಿಸಬಹುದು. ಆಗ ಕ್ಷಣದಲ್ಲಿ ಸರ್ವನಾಶವಾಗಬಹುದು. ಇಂತಹ ಘಟನೆಗಳು ಆಗಾಗ ನಡೆಯುವುದಿಲ್ಲವೆ?”

ನಡುಮನೆಯಲ್ಲಿ ಒರಗಿದ್ದ ಮನೆಯ ಮಾಲೀಕ ಮಹಿಳೆಯರ ಮಾತು ಕೇಳಿಸಿಕೊಳ್ಳುತ್ತಿದ್ದ. ಅವನಿಗೆ ಅದು ಸರಿ ಎನಿಸಿತು. ಬಾಲ್ಯದಿಂದಲೇ ನಾವು ಭೂತಾಯಿಯ ಸೇವೆಯಲ್ಲಿ ಅದೆಷ್ಟು ತೊಡಗಿರುತ್ತೇವೆ ಎಂದರೆ ಯಾವುದೇ ವ್ಯರ್ಥ ವಿಚಾರ ನಮ್ಮ ಮನಸ್ಸಿನಲ್ಲಿ ನೆಲೆಯೂರಲಾರದು. ಆಯಿತು ನಮ್ಮ ಸಮಸ್ಯೆಯೆಂದರೆ ನಮ್ಮ ಬಳಿ ಸಾಕಷ್ಟು ಭೂಮಿ ಇಲ್ಲ. ಸಾಕಷ್ಟು ಭೂಮಿ ಇದ್ದರೆ ನಮಗೆ ಯಾರ ಪರಿವೆಯೂ ಇರುವುದಿಲ್ಲ - ಶೈತಾನನಿಗೂ ಹೆದರಬೇಕಾಗಿಲ್ಲ.

ಹೌದು ಮಹಾಶಯ, ಇದೇ ತೀರ್ಮಾನ ಸರಿ ಎಂದು ಶೈತಾನ್ ಮನಸ್ಸಿನಲ್ಲೇ ಅಂದುಕೊಂಡ. ನಾನು ನಿಮಗೆ ಸಾಕಷ್ಟು ಭೂಮಿ ಕೊಡುವೆ. ಅದರಿಂದಲೇ ನೀನು ನನ್ನ ಹಿಡಿತಕ್ಕೆ ಸಿಲುಕುವೆಯೋ ಇಲ್ಲವೋ ನೋಡಬೇಕಿದೆ.

ಹಳ್ಳಿಗೆ ಸಮೀಪದಲ್ಲೇ ಜಮೀನ್ದಾರ ಮಹಿಳೆಯ ವಾಡೆ ಇತ್ತು. ಅವಳು ಸುಮಾರು ಮುನ್ನೂರು ಎಕರೆ ಜಮೀನಿನ ಮಾಲೀಕಳಾಗಿದ್ದಳು. ತನ್ನ ಗೇಣಿದಾರರೊಂದಿಗೆ ಅವಳ ಒಳ್ಳೆಯ ಸಂಬಂಧವಿತ್ತು. ಅವಳು ಒಬ್ಬ ವ್ಯವಸ್ಥಾಪಕನನ್ನು ಇರಿಸಿಕೊಂಡಳು. ಅವನು ಮೊದಲು ಸೇನೆಯಲ್ಲಿದ್ದ. ಅವನು ಬಂದವನೇ ಜನರಿಗೆ ದಂಡ ವಿಧಿಸತೊಡಗಿದ.

ದೀನಾನ ಅವಸ್ಥೆ ಎಂತಹದಾಗಿತ್ತೆಂದರೆ ಅವನು ನಿರಂತರ ದುಡಿಯುತ್ತಿದ್ದ. ಆದರೆ ಅವನು ಎತ್ತು ಜಮೀನ್ದಾರಿ ಗೋಮಾಳ ಹೋಗುತ್ತಿತ್ತು ಇಲ್ಲವೆ ಹಸು ತೋಟದಲ್ಲಿ ಮೇಯುತ್ತಿತ್ತು. ಅದೂ ಇಲ್ಲವಾದರೆ ಕರು ಇಲ್ಲವೆ ಹೋರಿ ಜಮೀನ್ದಾರಿಯ ಬಣಿವೆಗೆ ಬಾಯಿ ಹಾಕಿರುತ್ತಿತ್ತು. ಪ್ರತಿ ಸಲ ದೀನಾ ದಂಡ ಕಟ್ಟಬೇಕಾಗುತ್ತಿತ್ತು. ದಂಡ ಕಟ್ಟುತ್ತಿದ್ದ, ಆದರೆ ಒಲ್ಲದ ಮನಸ್ಸಿನಿಂದ. ಅವನು ವಟವಟ

ಅನ್ನುತ್ತಾ ಸಿಟ್ಟಿನಲ್ಲೇ ಮನೆಗೆ ಬರುತ್ತಿದ್ದ. ತನ್ನ ಸಿಟ್ಟನ್ನೆಲ್ಲ ಮನೆಯಲ್ಲಿ ಇಳಿಸುತ್ತಿದ್ದ. ಇಡೀ ವರ್ಷ ವ್ಯವಸ್ಥಾಪಕನಿಂದಾಗಿ ಸಾಕಷ್ಟು ಕಷ್ಟಕ್ಕೆ ಗುರಿಯಾದ.

ಮುಂದೆ ಒಂದು ದಿನ ಚಳಿಗಾಲದಲ್ಲಿ ಜಮೀನ್ದಾರ್ ತನ್ನ ಭೂಮಿ ಮಾರಲಿದ್ದಾಳೆ ಹಾಗೂ ಮುನ್ಸಿ ಇಕ್ರಾಮಾಲಿ ಜೊತೆ ಮಾರಾಟ ಕುರಿತಂತೆ ಮಾತುಕತೆ ನಡೆಯುತ್ತಿದೆಯೆಂದು ಹಳ್ಳಿಯಲ್ಲಿ ಸುದ್ದಿ ಹಬ್ಬಿತು. ಸುದ್ದಿ ತಿಳಿದ ರೈತರು ಗಾಬರಿಗೊಂಡರು. ಭೂಮಿ ಮುನ್ಸೀಜಿ ಒಡತನಕ್ಕೆ ಬಂದರೆ ಅವನು ಜಮೀನ್ದಾರ್‌ನ ವ್ಯವಸ್ಥಾಪಕನಿಗಿಂತ ಹೆಚ್ಚು ಕ್ರೂರಿಯಾಗಬಲ್ಲ, ದಂಡ ಹೆಚ್ಚಿಸಬಹುದೆಂದು ಅವರು ಯೋಚಿಸತೊಡಗಿದರು. ತಮ್ಮ ಜೀವನ ನಿರ್ವಹಣೆಯಂತೂ ಇದೇ ಜಮೀನನ್ನು ಅವಲಂಬಿಸಿದೆಯೆಂದು ಅವರು ಆತಂಕಕ್ಕೀಡಾದರು.

ಹೀಗೆ ಯೋಚಿಸಿದ ರೈತರು ಮಾಲೀಕಳ ಬಳಿ ಹೋದರು. ಮುನ್ಸೀಜಿಗೆ ಭೂಮಿ ಮಾಡಬೇಡಿರೆಂದೂ ತಾವೇ ಅವನಿಗಿಂತ ಹೆಚ್ಚಿನ ಬೆಲೆಗೆ ಕೊಂಡುಕೊಳ್ಳುವುದಾಗಿಯೂ ವಿನಂತಿಸಿಕೊಂಡರು. ಒಡತಿ ಒಪ್ಪಿದಳು.

ಆಗ ರೈತರು ಗ್ರಾಮ ಪಂಚಾಯಿತಿ ಪರವಾಗಿ ಎಲ್ಲ ಭೂಮಿ ಸಾಮೂಹಿಕ ಒಡತನದಲ್ಲಿರಬೇಕು; ಅಂದಾಗ ಭೂಮಿ ಎಲ್ಲರದಾಗಿರುತ್ತದೆ ಎನ್ನುವ ಉದ್ದೇಶದಿಂದ ಪ್ರಯತ್ನಿಸಿದರು. ಈ ಬಗ್ಗೆ ಚರ್ಚಿಸಲು ಪಂಚಾಯಿತಿ ಎರಡು ಸಲ ಸಭೆ ಸೇರಿತು. ಆದರೆ ಯಾವ ತೀರ್ಮಾನ ಕೈಗೊಳ್ಳಲಾಗಲಿಲ್ಲ. ವಾಸ್ತವದಲ್ಲಿ ಇದೆಲ್ಲ ಶೈತಾನ್ ಕುತಂತ್ರವಾಗಿತ್ತು. ಅವನು ಅವರಲ್ಲಿ ಒಡಕುಂಟು ಮಾಡಿದ್ದ. ಹಾಗಾಗಿ ಅವರೆಲ್ಲ ಒಗ್ಗೂಡಿ ಒಮ್ಮತಕ್ಕೆ ಬರಲಾಗಲಿಲ್ಲ. ಅವರು ಪ್ರತ್ಯೇಕವಾಗಿ ಭೂಮಿ ಪಡೆದುಕೊಳ್ಳಬೇಕೆಂದು ತೀರ್ಮಾನವಾಯಿತು. ಪ್ರತಿಯೊಬ್ಬರೂ ತಮ್ಮ ಸಾಮರ್ಥ್ಯಕ್ಕನುಗುಣವಾಗಿ ಭೂಮಿ ಪಡೆದುಕೊಳ್ಳಬೇಕೆಂದಾಯಿತು. ಇದಕ್ಕೂ ಜಮೀನ್ದಾರ್ ಮೊದಲಿನಂತೆ ಒಪ್ಪಿದಳು.

ತನ್ನ ನೆರೆಮನೆಯವ ಐವತ್ತು ಎಕರೆ ಒಂದೇ ಡಾಗು ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳಲಿದ್ದಾನೆ ಹಾಗೂ ಅರ್ಧ ಹಣ ಈಗಲೇ ನಗದು ಕೊಡಲು ಮತ್ತು ಬಾಕಿ ಹಣವನ್ನು ಒಂದು ವರ್ಷದ ನಂತರ ಕೊಡಲಿದ್ದು ಜಮೀನ್ದಾರ್ ಇದಕ್ಕೆ ಒಪ್ಪಿಗೆ ನೀಡಿರುವಳೆಂದು ದೀನಾಗೆ ತಿಳಿದು ಬಂತು.

ಬೇರೆಯವರೂ ಭೂಮಿ ಖರೀದಿಸುತ್ತಿದ್ದಾರೆ, ನಾವೂ ಇಷ್ಟು ಇಲ್ಲವೆ ಅದಕ್ಕೂ ಹೆಚ್ಚು ಭೂಮಿ ಖರೀದಿಸಬೇಕು; ಈಗಾಗಲೇ ಜೀವನ ದುರ್ಭರವಾಗುತ್ತಿದೆ; ಜಮೀನ್ದಾರ್‌ನ ವ್ಯವಸ್ಥಾಪಕ ದಂಡದ ಮೇಲೆ ದಂಡ ವಿಧಿಸಿ ನಮ್ಮ ಬದುಕನ್ನೇ

ಹಾಳು ಮಾಡುವನು ಎಂದು ದೀನಾ ತನ್ನ ಹೆಂಡತಿಗೆ ಹೇಳಿದ.

ಯಾವ ರೀತಿ ಭೂಮಿ ಖರೀದಿಸಬಹುದೆಂದು ಅವರಿಬ್ಬರೂ ಸೇರಿಕೊಂಡು ಯೋಚಿಸಿದರು. ನೂರು ರೂಪಾಯಿ ಉಳಿಸಿಟ್ಟಿದ್ದರು. ವಯಸ್ಸಿಗೆ ಬಂದ ಒಂದು ಹೋರಿಯನ್ನು ಮಾರಿದರು. ಒಂದಷ್ಟು ಒಡವೆಯನ್ನು ಒತ್ತೆ ಇಟ್ಟರು. ತಮ್ಮ ಹಿರಿಯ ಮಗನನ್ನು ಕೆಲಸಕ್ಕೆಟ್ಟು ಒಂದಷ್ಟು ಹಣ ಮುಂಗಡ ಪಡೆದರು. ಉಳಿದದ್ದನ್ನು ಅವನು ತನ್ನ ಮೈದುನನಿಂದ ಸಾಲವಾಗಿ ಪಡೆದನು. ಹೀಗೆ ಅವರು ಅರ್ಧದಷ್ಟು ಹಣದ ವ್ಯವಸ್ಥೆ ಮಾಡಿದರು.

ಇಷ್ಟು ಮಾಡಿ ದೀನಾ ನಾಲ್ಕತ್ತು ಎಕರೆ ಜಮೀನಿನ ಡಾಗನ್ನು ಆಯ್ಕೆ ಮಾಡಿಕೊಂಡ. ಅದರ ಒಂದು ಭಾಗದಲ್ಲಿ ಮರಗಳು ಸಹ ಬೆಳೆದು ನಿಂತಿದ್ದವು. ಒಡತಿಯ ಬಳಿ ಅದರ ಖರೀದಿ ವಿಷಯವಾಗಿ ಮಾತನಾಡಲು ಹೋದ. ವ್ಯವಹಾರ ಮುಗಿಯಿತು. ಅಲ್ಲೇ ನಗದು ಹಣ ಸಂದಾಯ ಮಾಡಿದ. ನಂತರ ಪಟ್ಟಣಕ್ಕೆ ಹೋಗಿ ಕಾಗದ-ಪತ್ರ ಮಾಡಿಸಿದ.

ಈಗ ದೀನಾ ಸ್ವಂತದ ಭೂಮಿ ಹೊಂದಿದ. ಬೀಜ ಖರೀದಿಸಿದ. ತನ್ನ ಜಮೀನಿನಲ್ಲಿ ಬಿತ್ತನೆ ಮಾಡಿದ. ಹೀಗೆ ಅವನು ಈಗ ಜಮೀನ್ದಾರನಾದ.

ಈ ರೀತಿ ದೀನಾ ಸಾಕಷ್ಟು ಸ್ಥಿತಿವಂತನಾದ. ಅವನ ಸಂತಸಕ್ಕೆ ಪಾರವೇ ಇರಲಿಲ್ಲ. ಆದರೆ ನೆರೆಹೊರೆಯವರ ಕಡೆಯಿಂದ ನೆಮ್ಮದಿ ಸಿಗಬೇಕಿತ್ತು. ಅಷ್ಟೇ. ಎಷ್ಟೋ ಸಲ ಅವರ ದನಕರು ಅವನ ಹೊಲಕ್ಕೆ ನುಗ್ಗಿ ಮೇಯತೊಡಗುತ್ತಿದ್ದವು. ಅವನು ಬಹಳ ವಿನಮ್ರನಾಗಿ ತಿಳಿ ಹೇಳುತ್ತಿದ್ದ. ಆದರೆ ಅದರ ಪರಿಣಾಮವೇನೂ ಆಗಲಿಲ್ಲ. ನಂತರ ಬೇರೆಲ್ಲ ಏನೇ ಇರಲಿ ದನಗಾಹಿ ಹುಡುಗರು ಊರ ಹಸುಗಳನ್ನು ಹಾಡುಹಗಲೇ ಅವನ ಹೊಲದಲ್ಲಿ ನುಗ್ಗಿಸುತ್ತಿದ್ದರು. ರಾತ್ರಿ ಎತ್ತುಗಳು ಹೊಲ ಹಾಳು ಮಾಡುತ್ತಿದ್ದವು. ದೀನಾ ಪ್ರತಿ ಸಲ ಅವುಗಳನ್ನು ಹೊಡೆದೋಡಿಸುತ್ತಿದ್ದ. ಅವುಗಳ ಮಾಲೀಕರನ್ನು ಕ್ಷಮಿಸಿ ಬಿಡುತ್ತಿದ್ದ. ಒಂದು ವರ್ಷದವರೆಗೆ ಅವನು ಸಹಿಸಿಕೊಂಡಿದ್ದ. ಯಾರ ವಿರುದ್ಧವೂ ಕ್ರಮ ಕೈಗೊಳ್ಳಲಿಲ್ಲ. ಎಷ್ಟು ಕಾಲ ಅಂತಾ ಸುಮ್ಮನಿರುವುದು? ಅವನ ಸಹನೆಯ ಕಟ್ಟಿ ಒಡೆಯಿತು. ಅವನು ನ್ಯಾಯಾಲಯದಲ್ಲಿ ಮೊಕದ್ದಮೆ ಹೂಡಿದ. ಸಮಸ್ಯೆಯ ಮೂಲ ಕಾರಣ ಅವನನ್ನು ಉದ್ದೇಶಪೂರ್ವಕ ಕಾಡಬೇಕೆನ್ನುವುದಾಗಿರದೆ ಅವರ ಬಳಿ ಭೂಮಿ ಇದ್ದಿರಲಿಲ್ಲ ಎನ್ನುವುದು ಅವನಿಗೆ ಗೊತ್ತಿತ್ತು. ಆದರೆ ಇದೇ ರೀತಿ ಸೌಮ್ಯವಾಗಿ ಇದ್ದರೆ ಈ ಜನರಿಗೆ ಮದವೇರುತ್ತದೆ ಮತ್ತು ನನ್ನ ಬಳಿ ಇದ್ದುದನ್ನೆಲ್ಲ ಹಾಳು ಮಾಡಿ ಬಿಡುವರೆಂದು ಅವನು ಭಾವಿಸಿದ. ಅವರಿಗೆ ಒಂದು ಪಾಠ ಕಲಿಸಲೇಬೇಕು ಎಂದು ತೀರ್ಮಾನಿಸಿದ.

ಅವನು ದೃಢ ಸಂಕಲ್ಪ ಮಾಡಿದ. ಅವನು ಒಂದು ಪಾಠ ಕಲಿಸಿದ. ಇನ್ನೊಂದು ಪಾಠ ಕಲಿಸಿದ. ಇದ ಪರಿಣಾಮವೇನಾಯಿತೆಂದರೆ ಒಬ್ಬಬ್ಬರು ರೈತರಿಗೆ ದಂಡ ವಿಧಿಸಲಾಯಿತು. ಇದರಿಂದಂತೂ ಅಕ್ಕಪಕ್ಕದ ಜನರು ದೀನಾ ವಿರುದ್ಧ ಹಲ್ಲು ಮಸೆಯತೊಡಗಿದರು. ಆ ಮೇಲಂತೂ ಉದ್ದೇಶಪೂರ್ವಕವಾಗಿ ಅವನನ್ನು ಕಾಡಿಸಲೆಂದೇ ತಮ್ಮ ದನಕರುಗಳನ್ನು ಅವನ ಹೊಲಕ್ಕೆ ನುಗ್ಗಿಸತೊಡಗಿದರು. ಒಬ್ಬ ವ್ಯಕ್ತಿ ಬಂದ. ತನ್ನ ಮನೆಯಲ್ಲಿ ಉರುವಲು ಇದ್ದಿರಲಿಲ್ಲವೆಂದು ಅವನ ಹೊಲದಲ್ಲಿದ್ದ ಏಳು ಶೀಸಂ ಮರಗಳನ್ನು ಕಡಿದು ಹಾಕಿದ. ದೀನಾ ಬೆಳಗ್ಗೆ ಬಂದು ನೋಡಿದಾಗ ಕಡಿದು ಹಾಕಿದ್ದ ಮರಗಳನ್ನು ನೋಡಿದ. ಅವು ನೆಲದ ಮೇಲೆ ಒರಗಿದ್ದವು. ಅವುಗಳ ಸ್ಥಳದಲ್ಲಿ ನಿಂತಿದ್ದ ಬೊಡ್ಡೆಗಳು ದೀನಾನನ್ನು ಅಣಕಿಸುತ್ತಿವೆಯೇನೋ ಎನಿಸಿತು. ಇದನ್ನೆಲ್ಲ ನೋಡಿದ ಅವನಿಗೆ ಪಿತ್ತ ನೆತ್ತಿಗೇರಿತು.

ಆ ದುಷ್ಟ ಅಲ್ಲೊಂದು ಇಲ್ಲೊಂದು ಮರ ಕಡಿದಿದ್ದರೆ ಸುಮ್ಮನಿರಬಹುದಿತ್ತು. ಆದರೆ ಆ ಹಾಳಾದವ ಸಾಲಾಗಿ ಎಲ್ಲ ಮರಗಳನ್ನು ಕಡಿದು ಹಾಕಿ ತೋಟವನ್ನೇ ಹಾಳುಗಡವಿ ಬಿಟ್ಟಿದ್ದ. ಇದರ ಸುಳಿವು ಸಿಕ್ಕಿದ್ದರೆ ಒಂದು ಕೈ ನೋಡಿಯೇ ಬಿಡುತ್ತಿದ್ದ. ಈ ದುಷ್ಟತ್ಯ ಯಾರು ಎಸಗಿರಬಹುದೆಂದು ಅವನು ತಲೆ ಕೆರೆದುಕೊಂಡ. ಅದೇನೇ ಇರಲಿ ಇದು ಧುನ್ಮಾನ ಕೆಲಸವೆಂದು ತೀರ್ಮಾನಿಸಿದ. ಬೇರೆ ಯಾರೂ ಹೀಗೆ ಮಾಡಲಾರರು. ಹೀಗೇ ಯೋಚಿಸುತ್ತಾ ಏನಾದರೂ ಸಾಕ್ಷ್ಯ ಸಿಗಬಹುದೆಂದು ಅವನು ಧುನ್ಮಾನ ಬಳಿ ಹೋದ. ಆದರೆ ಅಲ್ಲಿ ಕಳುವಿನ ಯಾವ ಸಾಕ್ಷ್ಯ ಸಿಗಲಿಲ್ಲ. ಇಬ್ಬರ ನಡುವೆ ವಾಗ್ವಾದ ನಡೆಯಿತು. ಮಾತಿನ ಚಕಮಕಿಯ ಹೊರತು ಇನ್ನೇನೂ ಆಗಲಿಲ್ಲ. ಆದಾಗ್ಯೂ ಧುನ್ಮಾನೇ ಇದನ್ನೆಲ್ಲ ಮಾಡಿದ್ದು ಎಂದು ಅವನಿಗೆ ಖಾತ್ರಿ ಆಯಿತು. ಹೋದವನೇ ಫಿರ್ಯಾದಿ ಸಲ್ಲಿಸಿದ. ಧುನ್ಮಾನಿಗೆ ಕರೆ ಕಳುಹಿಸಲಾಯಿತು. ವಿಚಾರಣೆ ನಡೆಯಿತು. ಒಂದು ನ್ಯಾಯಾಲಯದಿಂದ ಇನ್ನೊಂದು ನ್ಯಾಯಾಲಯ.... ಧುನ್ಮಾನು ಕೊನೆಗೂ ಬಿಡುಗಡೆಯಾದ. ಕಾರಣ ಸಾಕ್ಷಿ ಪುರಾವೆಗಳೇ ಇದ್ದಿರಲಿಲ್ಲ. ದೀನಾ ಇದರಿಂದಾಗಿ ಇನ್ನಷ್ಟು ಕೆರಳಿದ. ಮ್ಯಾಜಿಸ್ಟ್ರೇಟ್ ಮೇಲೆ ಕೆಂಡ ಕಾರಿದ.

ಹೀಗೆ ನೆರೆಹೊರೆಯವರು ಹಾಗೂ ಅಧಿಕಾರಿಗಳು ಮತ್ತು ದೀನಾ ನಡುವೆ ಮನಸ್ತಾಪ ಹೆಚ್ಚಿತು. ಅದೂ ಎಲ್ಲಿಯವರೆಗೆ ಎಂದರೆ ಅವನ ಮನೆಗೆ ಬೆಂಕಿ ಹಚ್ಚುವ ಮಾತೂ ಕೇಳಿ ಬಂತು. ವಾಸ್ತವದಲ್ಲಿ ದೀನಾ ಬಳಿ ಸಾಕಷ್ಟು ಜಮೀನಿತ್ತು. ಈಗೀಗ ಜಮೀನ್ದಾರರಲ್ಲಿ ಅವನೂ ಒಬ್ಬನೆನಿಸಿಕೊಂಡಿದ್ದ. ಆದರೆ ಗ್ರಾಮದಲ್ಲಿಯಾಗಲಿ ನೆರೆಹೊರೆಯವರಲ್ಲಾಗಲಿ ಅವನಿಗೆ ಮೊದಲಿನಂತಹ ಗೌರವ ಇದ್ದಿರಲಿಲ್ಲ.

ಈ ಮಧ್ಯೆ ಕೆಲವರು ಊರು ಬಿಟ್ಟು ಎಲ್ಲೋ ಹೊರಟಿದ್ದಾರೆನ್ನುವ ವದಂತಿ ಹರಡಿತು.

ಆಯಿತು ನಾನಂತೂ ನನ್ನ ಭೂಮಿ ಬಿಟ್ಟು ಇರಲಾರೆ. ಆದರೆ ಇನ್ನೂ ಕೆಲವರು ಊರು ಬಿಟ್ಟು ಹೋದರೆ ಗ್ರಾಮದಲ್ಲಿ ಜನದಟ್ಟಣೆ ಕಡಿಮೆಯಾಗುತ್ತದೆ. ನಾನೇ ಅವರ ಭೂಮಿ ಖರೀದಿಸಿ ಬಿಡುವೆ. ಆಗ ಇನ್ನೂ ಒಳ್ಳೆಯದೇ. ಇದೀಗ ಜಮೀನಿನ ಅಭಾವವೆನಿಸುತ್ತಿದೆ ಎಂದೆಲ್ಲ ದೀನೂ ಯೋಚಿಸತೊಡಗಿದ.

ಒಂದು ದಿನ ದೀನಾ ಪಡಸಾಲೆಯಲ್ಲಿ ಕುಳಿತಿದ್ದ. ಅಷ್ಟರಲ್ಲಿ ಪರವೂರಿನ ಹಾಗೆ ಕಾಣಿಸುತ್ತಿದ್ದ ರೈತನೊಬ್ಬ ಆ ಕಡೆಯಿಂದ ಹೊರಟವನು ಇವನ ಮನೆಗೆ ಆಗಮಿಸಿದ. ಅವನು ರಾತ್ರಿ ಅಲ್ಲೇ ಉಳಿದುಕೊಂಡ. ಅಲ್ಲೇ ಊಟ ಮಾಡಿದ. ದೀನಾ ಅವನ ಜೊತೆ ಮಾತನಾಡತೊಡಗಿದ. “ತಮ್ಮ ಎಲ್ಲಿಂದ ಬಂದೆ?” ಅವನಿಂದ “ನಾನು ಸ್ಲಾಟ್ ನದಿ ದಂಡೆಯಿಂದ ಬಂದಿರುವೆ. ಅಲ್ಲಿ ತುಂಬ ಕೆಲಸವಿದೆ.” ಮಾತಿನಿಂದ ಮಾತು ಬೆಳೆಯಿತು. ಆ ಮನುಷ್ಯ ಹೇಳಿದ “ಅಲ್ಲಿ ಹೊಸ ಊರಿನ ನಿರ್ಮಾಣವಾಗುತ್ತಿದೆ. ನಿಮ್ಮ ಊರಿನ ಅದೇಷ್ಟೋ ಜನ ಅಲ್ಲಿಗೆ ಬಂದಿದ್ದಾರೆ. ಅವರೆಲ್ಲ ಸೊಸೈಟಿ ಸೇರಿದ್ದಾರೆ. ಪ್ರತಿಯೊಬ್ಬನಿಗೂ ಇಪ್ಪತ್ತು ಎಕರೆ ಜಮೀನನ್ನು ಪುಕ್ಕಟೆಯಾಗಿ ಕೊಡಲಾಗಿದೆ. ಬೆಳೆಯೂ ಅದೇಷ್ಟು ಉತ್ಪನ್ನವೆಂದರೆ ಅಲ್ಲಿ ಬೆಳೆದು ನಿಂತ ಗೋದಿ ಫಸಲು ಬಂದಿತು. ಮನುಷ್ಯನಿಗಿಂತಲೂ ಅದರ ತೆನೆಗಳು ಎತ್ತರಕ್ಕೆ ಹೋಗಿವೆ. ಅದೇಷ್ಟು ದಟ್ಟವಾಗಿದೆಯೆಂದರೆ ಕುಡಗೋಲಿನ ಒಂದು ಕಟಾವಿನಿಂದ ಒಂದು ಹೊರೆ ಆಗಿ ಬಿಡುತ್ತದೆ. ಯಾರ ಬಳಿಯೂ ತಿನ್ನಲು ಒಂದು ಕಾಳೂ ಇದ್ದಿರಲಿಲ್ಲ. ಮನುಷ್ಯ ಬರಿಗೈಯಲ್ಲಿ ಅಲ್ಲಿಗೆ ಬಂದಿದ್ದ. ಈಗ ಅವನ ಬಳಿ ಎರಡು ಹಸು, ಆರು ಎತ್ತುಗಳಿವೆ. ತುಂಬಿದ ಕಣಜ ಬೇರೆ.”

ದಿನಾನ ಮನಸ್ಸಿನಲ್ಲೂ ಆಸೆ ಚಿಗುರಿತು. ಅವನು ಯೋಚಿಸತೊಡಗಿದ: ನಾನು ಈ ಇಕ್ಕಟ್ಟಾದ ಪ್ರದೇಶದಲ್ಲಿ ಅದೇನು ಮಾಡುತ್ತಿದ್ದೇನೆ? ಬೇರೆಡೆ ಎಷ್ಟೊಂದು ಅವಕಾಶವಿದೆ. ಇಲ್ಲಿಯ ಭೂಮಿ, ಮನೆಮಾರು ಮಾರಿ ನಗದು ಪಡೆದು ಅಲ್ಲಿಗೇ ಏಕೆ ಹೋಗಬಾರದು? ಹೊಸದಾಗಿ ಜೀವನ ಏಕೆ ಆರಂಭಿಸಬಾರದು? ಇಲ್ಲಿ ಜನರ ದಟ್ಟಣೆ ಹೆಚ್ಚಾಗಿದೆ. ಅದರಿಂದ ಸಮಸ್ಯೆಗಳು ಹುಟ್ಟಿಕೊಳ್ಳುತ್ತವೆ. ಪ್ರಗತಿ ಕುಂತಿತವಾಗುತ್ತಿದೆ. ಮೊದಲು ಸ್ವತಃ ಅಲ್ಲಿಗೆ ಹೋಗಿ ವಸ್ತು ಸ್ಥಿತಿ ಏನು ಎಂದು ತಿಳಿದುಕೊಂಡು ಬರುವುದು ವಾಸಿ. ಮಳೆಗಾಲದ ನಂತರ ಸಿದ್ಧತೆ ಮಾಡಿಕೊಂಡು ಹೊರಟು ನಿಂತ. ಮೊದಲು ರೈಲು ಹತ್ತಿ ಪ್ರಯಾಣ ಮಾಡಿದ. ನಂತರ ನೂರಾರು ಮೈಲು ಎತ್ತಿನ ಗಾಡಿಯಲ್ಲಿ ಹಾಗೂ ಕಾಲ್ನಡಿಗೆಯಲ್ಲಿ ಪಯಣಿಸಿ ಸ್ಲಾಟ್ ದಡದ

ಆಚೆ ಸ್ಥಳ ತಲುಪಿದ. ಆ ಮನುಷ್ಯ ಹೇಳಿದ್ದೆಲ್ಲ ನಿಜವಿತ್ತು. ಎಲ್ಲರ ಬಳಿ ಜಮೀನಿತ್ತು. ಪತ್ರಿಯೊಬ್ಬನಿಗೂ ಸರ್ಕಾರದ ಪರವಾಗಿ ಇಪ್ಪತ್ತು-ಇಪ್ಪತ್ತು ಎಕರೆ ಭೂಮಿ ಸಿಕ್ಕಿತ್ತು ಇಲ್ಲವೆ ಬೇಕಾದದ್ದೆಲ್ಲ ಖರೀದಿಸಬಹುದಿತ್ತು. ಇನ್ನೂ ಒಳ್ಳೆಯ ಅವಕಾಶವೆಂದರೆ ಕೌಡಿ ಕಿಮ್ಮತ್ತಿನ ಬೆಲೆಗೆ ಇನ್ನೂ ಬೇಕಾದಷ್ಟು ಭೂಮಿ ಖರೀದಿಸಬಹುದಿತ್ತು.

ಎಲ್ಲ ವಿಷಯ ತಿಳಿದುಕೊಂಡ ಮೇಲೆ ಚಳಿಗಾಲಕ್ಕಿಂತ ಮೊದಲೇ ದೀನಾ ಮನೆಗೆ ಮರಳಿದ. ಬಂದವನೇ ದೇಶ ತ್ಯಜಿಸುವ ಕುರಿತು ಯೋಚಿಸತೊಡಗಿದ. ಲಾಭದಲ್ಲೇ ಎಲ್ಲ ಭೂಮಿ ಮಾರಿದ. ಮನೆ-ಮಾರು, ದನ ಕರು ಮಾರಿ ನಗದು ಹಣ ಪಡೆದುಕೊಂಡ. ಪಂಚಾಯಿತಿಗೆ ರಾಜೀನಾಮೆ ನೀಡಿದ ಹಾಗೂ ಮನೆ ಮಂದಿಯೊಂದಿಗೆ ಸತ್ತಜ್ಜ ದಡದಾಚೆ ಪ್ರಯಾಣ ಹೊರಟ.

ದೀನಾ ಮನೆ ಮಂದಿಯಿಂದಿಗೆ ಆ ಸ್ಥಳ ತಲುಪಿದ. ಹೋದವನೇ ಒಂದು ದೊಡ್ಡ ಗ್ರಾಮದ ಪಂಚಾಯಿತಿ ಸೇರಲು ಅರ್ಜಿ ಸಲ್ಲಿಸಿದ. ಪಂಚರಿಗೆ ಸಾಕಷ್ಟು ಗೌರವದಿಂದ ಕಂಡು ಆಹ್ವಾನಿಸಿದ. ಜಮೀನಿನ ಹಕ್ಕುಪತ್ರ ಅವನಿಗೆ ಸುಲಭವಾಗಿ ದೊರೆಯಿತು. ಸಮುದಾಯದ ಜಮೀನಿನೊಳಗಿಂದ ಅವನಿಗೆ ಹಾಗೂ ಅವನ ಮಕ್ಕಳುಮರಿಯ ಭೋಗಕ್ಕೆಂದು ಐದು ಭಾಗದಷ್ಟು, ಅಂದರೆ ನೂರು ಎಕರೆ ಭೂಮಿ ನೀಡಲಾಯಿತು. ಅದೆಲ್ಲ ಒಂದೇ ಕಡೆ ಇದ್ದಿರಲಿಲ್ಲ. ಬೇರೆ ಬೇರೆ ಕಡೆಯ ತುಂಡು ಜಮೀನಾಗಿತ್ತು. ಅಷ್ಟೇ ಅಲ್ಲದೆ ಪಂಚಾಯಿತಿಯ ಗೋಮಾಳನ್ನು ಸಹ ಅವನಿಗೆ ಬಿಟ್ಟು ಕೊಡಲಾಯಿತು. ದೀನಾ ಅವಶ್ಯವಾದ ಕಟ್ಟಡ ಕಟ್ಟಿಸಿಕೊಂಡ. ದನ ಕರು ಖರೀದಿಸಿದ. ಸಮುದಾಯದ ಜಮೀನಿನೊಳಗಿಂದಲೇ ಅವನಿಗೆ ಅದೆಷ್ಟು ಭೂಮಿ ಸಿಕ್ಕಿತೆಂದರೆ ಅದು ಮೊದಲಿಗಿಂತ ಮೂರು ಪಟ್ಟು ಮತ್ತು ಫಲವತ್ತಾಗಿತ್ತು. ಅವನು ಮೊದಲಿಗಿಂತ ಹೆಚ್ಚು ಸ್ಥಿತಿವಂತನಾದ. ಅವನ ಬಳಿ ದನ ಮೇಯಿಸುವುದಕ್ಕಾಗಿ ಸಾಕಷ್ಟು ಬಯಲು ಮೈದಾನ ಬಿದ್ದುಕೊಂಡಿತ್ತು. ಬೇಕಾದಷ್ಟು ದನಕರು ಸಾಕಬಹುದಿತ್ತು.

ಮೊದಲಲ್ಲಿ ಅವನಿಗೆ ಅಲ್ಲಿ ನೆಲೆಯೂರಲು ಮತ್ತು ಮನೆಗಿನ ಕಟ್ಟಿಕೊಳ್ಳುವುದರಲ್ಲಿ ತುಂಬ ಆಸಕ್ತಿ ಇತ್ತು. ಅವನು ತನ್ನಷ್ಟಕ್ಕೆ ಸಂತೋಷದಿಂದಿದ್ದ ಮತ್ತು ತನ್ನ ಬಗ್ಗೆ ಅಭಿಮಾನವೆನಿಸಿತ್ತು. ಆದರೆ ಅವನು ಸಮೃದ್ಧಿಗೆ ಒಗ್ಗಿ ಹೋದ ಮೇಲೆ ಇಲ್ಲೂ ಭೂಮಿ ಸಾಕಷ್ಟಿಲ್ಲ, ಇನ್ನಷ್ಟಿದ್ದರೆ ಚೆನ್ನಾಗಿರುತ್ತಿತ್ತು ಎಂದು ಅವನಿಗೆ ಅನಿಸತೊಡಗಿತು. ಮೊದಲ ವರ್ಷ ಅವನು ಗೋದಿ ಬಿತ್ತಿದ. ಭೂಮಿ ಒಳ್ಳೆಯ ಫಸಲು ನೀಡಿತು. ಅವನು ಮತ್ತೆ ಗೋದಿ ಬಿತ್ತಬೇಕೆಂದಿದ್ದ. ಆದರೆ ಅದಕ್ಕಾಗಿ ಹೆಚ್ಚಿನ ಭೂಮಿ ಬೇಕಿತ್ತು. ಭೂಮಿ ಅವಶ್ಯವಿರುವಷ್ಟು ಇದ್ದಿರಲಿಲ್ಲ. ಅದು ಒಮ್ಮೆ ಒಂದು ಫಸಲನ್ನು ನೀಡುತ್ತಿತ್ತು. ಅದೇ ರೀತಿ ಗೋದಿಯ ಫಸಲನ್ನು ಪುನಃ ನೀಡುತ್ತಿರಲಿಲ್ಲ. ಒಂದೆರಡು

ಸಲ ಗೋದಿ ಬೆಳೆ ತೆಗೆಯಬಹುದಿತ್ತು. ಆದರೆ ನಂತರ ಭೂಮಿಗೆ ವಿಶ್ರಾಂತಿ ನೀಡುವುದು ಅವಶ್ಯವಾಗಿತ್ತು. ಎಲ್ಲರೂ ಇಂತಹ ಭೂಮಿ ಬೇಕೆನ್ನುತ್ತಿದ್ದರು. ಆದರೆ ಎಲ್ಲರಿಗೂ ಎಲ್ಲಿಂದ ಸಿಗಬೇಕು? ಇದರಿಂದಾಗಿ ಮನಸ್ತಾಪ ಮತ್ತು ಬಿಗುವಿನ ವಾತಾವರಣ ನಿರ್ಮಾಣವಾಗುತ್ತಿತ್ತು. ಶ್ರೀಮಂತರು ಗೋದಿ ಬೆಳೆಯಲು ಭೂಮಿ ಬೇಕು ಎನ್ನತೊಡಗಿದರು. ಬಡವರು ಹೇಗಾದರೂ ಮಾಡಿ ಭೂಮಿಯಲ್ಲಿ ತೊಡಗಿಸಿದ ಹಣವನ್ನು ಮರಳಿ ಪಡೆಯಬಯಸಿದ್ದರು. ಹಾಗಾದಲ್ಲಿ ಟ್ಯಾಕ್ಸ್ ಇತ್ಯಾದಿ ಕಟ್ಟುವುದು ಸಾಧ್ಯವಾಗುತ್ತಿತ್ತು. ದೀನಾ ಇನ್ನಷ್ಟು ಗೋದಿ ಬಿತ್ತ ಬಯಸಿದ. ಅದಕ್ಕಾಗಿ ಒಂದು ವರ್ಷದ ಮಟ್ಟಿಗೆ ಇನ್ನಷ್ಟು ಜಮೀನನ್ನು ಬಾಡಿಗೆಗೆ ತೆಗೆದುಕೊಂಡ. ದೊಡ್ಡ ಪ್ರಮಾಣದಲ್ಲಿ ಅವನು ಗೋದಿ ಬಿತ್ತಿದ. ಫಸಲು ಸಹ ಚೆನ್ನಾಗಿ ಬಂದಿತು. ಆದರೆ ಭೂಮಿ ಊರಿಂದ ದೂರವಿತ್ತು. ಕಾಳುಕಡ್ಡಿಯನ್ನೆಲ್ಲ ಗಾಡಿಯಲ್ಲಿ ಹೇರಿಕೊಂಡು ತರಬೇಕಿತ್ತು. ಕೆಲ ದಿನಗಳ ನಂತರ ಕೆಲವು ದೊಡ್ಡ ವ್ಯಕ್ತಿಗಳು ಬೇರೆ ಬೇರೆ ಅರ್ಜಿ ಸಲ್ಲಿಸಿ ಸಾಕಷ್ಟು ಸಂಪಾದಿಸುತ್ತಿದ್ದುದನ್ನು ದೀನಾ ಗಮನಿಸಿದ. ಒಂದೇ ಕಡೆ ಸ್ಥಿರಾಸ್ಥಿ ಹೊಂದಿದರೆ ಹಾಗೂ ಅಲ್ಲೇ ಮನೆ ಕಟ್ಟಿಸಿಕೊಂಡು ಇದ್ದರೆ ಅದು ಬೇರೆಯೆ ವಿಷಯವಾದೀತು ಎಂದು ಅವನು ಯೋಚಿಸಿದ.

ಹೀಗೆ ಸ್ಥಿರಾಸ್ಥಿಯಾಗಿ ಒಂದೇ ಕಡೆ ಭೂಮಿ ಖರೀದಿಸುವ ವಿಚಾರ ಪದೇಪದೇ ಅವನ ಮನಸ್ಸಿನಲ್ಲಿ ಮೂಡತೊಡಗಿತು.

ಮೂರು ವರ್ಷ ಹೀಗೆಯೆ ಕಳೆದವು. ದೀನಾ ಬಾಡಿಗೆಗೆ ಜಮೀನು ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳುತ್ತಿದ್ದ ಹಾಗೂ ಗೋದಿ ಬಿತ್ತುತ್ತಿದ್ದ. ಮಳೆ ಬೆಳೆ ಚೆನ್ನಾಗಿ ಬಂತು. ಅವನ ಬಳಿ ಹಣ ಕೂಡಿ ಬೀಳತೊಡಗಿತು. ಅವನು ಅದೇ ಸಂತೋಷದಿಂದ ಮುಂದುವರಿಯಬಹುದಿತ್ತು. ಆದರೆ ಪ್ರತಿ ವರ್ಷ ಬೇರೆಯವರಿಂದ ಹೆಚ್ಚುವರಿ ಜಮೀನನ್ನು ಪಡೆಯುವುದು, ಅದಕ್ಕಾಗಿ ಪ್ರಯತ್ನ ಮಾಡುವುದು ಮತ್ತು ತಲೆ ಕೆಡಿಸಿಕೊಳ್ಳುವ ಈ ಕೆಲಸದಿಂದ ಅವನಿಗೆ ಸಾಕಾಗಿ ಹೋಯಿತು. ಅಲ್ಲಿ ಒಳ್ಳೆಯ ಭೂಮಿ ಇರುತ್ತಿತ್ತೋ ಅಲ್ಲಿಗೇ ಎಲ್ಲರೂ ಧಾವಿಸುತ್ತಿದ್ದರು. ಇದಕ್ಕಾಗಿ ಸಾಕಷ್ಟು ಚೌಕಾಸಿ ಆಗೂ ಎಚ್ಚರಿಕೆ ವಹಿಸದೇ ಹೋದರೆ ಭೂಮಿ ಸಿಗುವುದು ಅಸಾಧ್ಯವಾಗುತ್ತಿತ್ತು. ಇದು ತಲೆ ಬೇನೆಯ ವಿಷಯವಾಗಿತ್ತು. ಅಷ್ಟಕ್ಕೂ ಮೂರನೆಯ ವರ್ಷ ಏನಾಯಿತೆಂದರೆ ದೀನಾ ಒಬ್ಬ ಮಹಾಜನನೊಂದಿಗೆ ಸೇರಿ ಕೆಲವು ರೈತರಿಂದ ಭೂಮಿ ಬಾಡಿಗೆಗೆ ಪಡೆದ. ಭೂಮಿ ಉಳುಮೆ ಮಾಡಿ ಸಿದ್ಧಗೊಂಡಿತ್ತು. ಅಷ್ಟರಲ್ಲಿ ಅವರಲ್ಲಿ ಒಂದಷ್ಟು ಮನಸ್ತಾಪ ಉಂಟಾಯಿತು. ರೈತರು ವ್ಯಾಜ್ಯವನ್ನು ನ್ಯಾಯಾಲಯದ ಮುಂದೆ ತಂದರು. ನ್ಯಾಯಾಲಯದಿಂದಾಗಿ ಪರಿಸ್ಥಿತಿ ಇನ್ನೂ ಹದಗೆಟ್ಟಿತು.

ಭೂಮಿ ನನ್ನ ಸ್ಥಿರಾಸ್ಥಿಯಾಗಿದ್ದರೆ ನಾನು ಸ್ವತಂತ್ರನಾಗಿರುತ್ತಿದ್ದೆ ಹಾಗೂ ಈ

ಜಂಜಾಟ ಮತ್ತು ವ್ಯಾಜ್ಯದ ಪ್ರಶ್ನೆಯೇ ಉದ್ಭವವಿಸುತ್ತಿರಲಿಲ್ಲವೆಂದು ದೀನಾ ಯೋಚಿಸಿದ.

ಅಂದಿನಿಂದ ಅವನು ಜಮೀನಿನ ಮೇಲೆ ಕಣ್ಣಿಟ್ಟ ಕೊನೆಗೆ ಒಬ್ಬ ರೈತ ಸಿಕ್ಕ. ಅವನು ಒಂದು ಸಾವಿರ ಎಕರೆ ಭೂಮಿ ಖರೀದಿಸಿದ್ದ. ಇತ್ತೀಚೆಗೆ ಅವನ ಪರಿಸ್ಥಿತಿ ಹದಗೆಟ್ಟಿತ್ತು. ಈಗ ಕಷ್ಟಲ್ಲಿ ಸಿಲುಕಿಕೊಂಡಿದ್ದರಿಂದ ಅವನು ಭೂಮಿಯನ್ನು ಕಡಡಿಮೆ ಬೆಲೆಗೆ ಕೊಡಲು ಸಿದ್ಧನಾದ. ದೀನಾ ಅವನೊಂದಿಗೆ ಮಾತುಕತೆ ನಡೆಸಿದ. ವ್ಯವಹಾರ ಕುದುರಿಸಲು ಮುಂದಾದ. ಆ ಮನುಷ್ಯ ಕಷ್ಟದಲ್ಲಿದ್ದ. ಹೀಗಾಗಿ ಬೆಲೆ ಕಡಿಮೆ ಮಾಡತೊಡಗಿದ. ಕಡೆಗೆ ಬೆಲೆ ಒಂದು ಸಾವಿರ ಎಂದು ನಿಗದಿಯಾಯಿತು. ಒಂದಷ್ಟು ನಗದು ಕೊಟ್ಟು ಉಳಿದಿದ್ದನ್ನು ಅನಂತರ ಕೊಡಬೇಕಾಯಿತು. ವ್ಯವಹಾರ ಕುದುರಿದಂತಾಗಿತ್ತು. ಅಷ್ಟರಲ್ಲಿ ಒಬ್ಬ ವ್ಯಾಪಾರಿ ತನ್ನ ಕುದುರೆಗಾಗಿ ಕಾಳು-ನೀರು ದೊರಕಿಸಿಕೊಳ್ಳಲು ಅವನ ಮನೆ ಮುಂದೆ ನಿಂತುಕೊಂಡ. ಅವನು ದೀನಾ ಜೊತೆ ಮಾತಿಗೆ ಮೊದಲು ಮಾಡಿದ. ತಾನು ನರ್ಮದಾ ದಡದಿಂದ ಬಂದಿರುವುದಾಗಿ ವ್ಯಾಪಾರಿ ಹೇಳಿದ. ಅಲ್ಲಿ ತಾನು ೧೫೦೦ ಎಕರೆ ಉತ್ಪನ್ನ ಜಮೀನನ್ನು ಕೇವಲ ಐದು ನೂರು ರೂಪಾಯಿಗೆ ಖರೀದಿಸಿರುವುದಾಗಿಯೂ ತಿಳಿಸಿದ. ಈ ಮಾತು ಕೇಳಿದ ದೀನಾ ಅವನಿಗೆ ಇನ್ನಷ್ಟು ಪ್ರಶ್ನೆ ಕೇಳಿದ.

ವ್ಯಾಪಾರಿ ಹೇಳಿದ “ಅಧಿಕಾರಿಗಳು-ಜಮೀನ್ದಾರರೊಂದಿಗೆ ಸಲಿಗೆ- ಸಂಬಂಧ ಬೆಳೆಸಲು ಚಾಣಾಕ್ಷತನ ಬೇಕು. ನೂರಕ್ಕೂ ಹೆಚ್ಚು ರೂಪಾಯಿಗಳನ್ನು ನಾನು ರೇಶ್ಮೆ ಬಟ್ಟೆ ಮತ್ತು ಕಂಬಳಿಗಳಿಗಾಗಿ ಖರ್ಚು ಮಾಡಿದ್ದೇನೆ. ನಂತರ ಮದ್ಯ, ಹಣ್ಣು-ಮಿಠಾಯಿ, ಚಹದ ಸೆಟ್ ಇತ್ಯಾದಿಗಳನ್ನು ಕಾಣಿಕೆಯಾಗಿ ಕೊಟ್ಟಿದ್ದೇನೆ. ಅದರ ಪ್ರತಿಫಲವಾಗಿ ನನಗೆ ಎಕರೆ ಭೂಮಿ ಆಣೆಗಳ ಬೆಲೆಯಲ್ಲಿ ಸಿಕ್ಕಿತು.”

ಇಷ್ಟು ಹೇಳಿದ ವ್ಯಾಪಾರಿ ಕಾಗದ-ಪತ್ರಗಳನ್ನು ದೀನಾ ಮುಂದೆ ಇರಿಸಿದ.

ಮತ್ತೆ “ಇಡೀ ಭೂಮಿ ನದಿ ದಡದಲ್ಲಿದೆ. ಎಲ್ಲ ಒಂದೇ ಡಾಗಿನ ಭೂಮಿ. ಅದೆಷ್ಟು ಫಲವತ್ತಾಗಿದೆಯೆಂದರೆ ಹೇಳುವುದೇ ಬೇಡ.” ಎಂದ.

ದೀನಾ ಈ ವಿಷಯವಾಗಿ ಕುತೂಹಲದಿಂದ ಒಂದರ ನಂತರ ಒಂದು ಪ್ರಶ್ನೆ ಕೇಳತೊಡಗಿದ. ಮುಂದೆ ಅವನು “ಅಲ್ಲಿ ಅದೆಷ್ಟು ಜಮೀನಿದೆ. ಅದೆಷ್ಟು ಭೂಮಿ ಎಂದರೆ ನೀನು ತಿಂಗಳುಗಟ್ಟಲೆ ನಡೆದರೂ ಅದು ಕೊನೆಗೊಳ್ಳುವುದಿಲ್ಲ. ಅಲ್ಲಿಯವರು ತುಂಬ ಸರಳ ಜನ. ಕುರಿಗಳಂತಿದ್ದಾರೆ. ಜಮೀನನ್ನು ಪುಕ್ಕಟೆ ಪಡೆದುಕೊಳ್ಳಬಹುದೇನೋ ಎನ್ನುವಂತಿದೆ.” ಎಂದು ತಿಳಿಸಿದ.

ಸರಿ, ಇದು ಸೂಕ್ತ ವಿಚಾರವೆಂದು ದೀನಾ ಭಾವಿಸಿದ. ಸಾವಿರ ಎಕರೆಗಾಗಿ

ನಾನು ಏಕೆ ಸಾವಿರ ರೂಪಾಯಿ ಹಾಕಬೇಕು?

ಅಲ್ಲಿ ಹೋಗಿ ಇಷ್ಟೊಂದು ಹಣವನ್ನು ಜಮೀನಿನಲ್ಲಿ ತೊಡಗಿಸಿದನೆಂದರೆ ಇಲ್ಲಿಗಿಂತ ಎಷ್ಟೋ ಪಟ್ಟು ಭೂಮಿ ಸಿಕ್ಕಂತಾಗುವುದು. ಆ ಸ್ಥಳಕ್ಕೆ ಹೇಗೆ ತಲುಪಬೇಕೆಂದು ದೀನಾ ಮಾಹಿತಿ ಪಡೆದ. ವ್ಯಾಪಾರಿ ಎಲ್ಲ ತಿಳಿಸಿದ. ಅವನು ಹೊರಟು ಹೋಗುತ್ತಲೇ ದೀನಾ ಸಹ ತನ್ನ ಸಿದ್ಧತೆ ಮಾಡಿಕೊಳ್ಳತೊಡಗಿದ. ಮನೆ ನೋಡಿಕೊಳ್ಳು ಎಂದು ಹೆಂಡತಿಗೆ ಹೇಳಿದ. ಜೊತೆಗೆ ಒಬ್ಬ ವ್ಯಕ್ತಿಯನ್ನು ಕರೆದುಕೊಂಡು ಪ್ರಯಾಣ ಆರಂಭಿಸಿದ. ದಾರಿ ಮಧ್ಯ ಒಂದು ಪಟ್ಟಣದಲ್ಲಿ ವಾಸ್ತವ್ಯ ಹೂಡಿದ. ವ್ಯಾಪಾರಿ ತಿಳಿಸಿದಂತೆ ಅಲ್ಲಿ ಚಹದ ಡಬ್ಬಿ, ಮದ್ಯ ಮತ್ತು ಇದೇ ತರಹದ ಇತರ ಕಾಣಿಕೆಗಳನ್ನು ಖರೀದಿಸಿದ. ನಂತರ ಇಬ್ಬರೂ ಮುಂದೆ ಸಾಗಿದರು, ಸಾಗುತ್ತಲೇ ಇದ್ದರು. ನಡೆದು ನಡೆದು ಕಡೆಗೆ ಏಳನೆಯ ದಿನ ಆ ಸ್ಥಳ ತಲುಪಿದರು. ಅಲ್ಲಿಂದ ಕೋಲ್ ಜನರ ಪ್ರದೇಶ ಆರಂಭವಾಗುತ್ತಿತ್ತು. ವ್ಯಾಪಾರಿ ಹೇಳಿದ್ದೆಲ್ಲ ಸರಿ ಎನಿಸಿತು. ನದಿ ದಡದಲ್ಲಿ ಅಪಾರ ಭೂಮಿ ಇತ್ತು. ಎಲ್ಲ ಬೀಳು ಬಿದ್ದಿತ್ತು. ಈ ಜನ ಅದನ್ನು ಉಪಯೋಗಿಸಿರಲಿಲ್ಲ. ಬಟ್ಟೆ ಇಲ್ಲವೆ ಹುಲ್ಲಿನ ಚಾಪೆಯ ಡೇರೆಯಲ್ಲಿ ವಾಸ್ತವ್ಯ ಹೂಡಿದ್ದರು, ಬೇಟೆ ಆಡುತ್ತಿದ್ದರು, ದನಕರು ಸಾಕಿಕೊಂಡಿದ್ದರು. ಹೀಗೇ ಮೋಜು ಮಾಡುತ್ತಿದ್ದರು. ಅವರಿಗೆ ರೊಟ್ಟಿ ಮಾಡುವುದೂ ಗೊತ್ತಿರಲಿಲ್ಲ ಆಹಾರ ಧಾನ್ಯ ಬೆಳೆಯುವುದೂ ಗೊತ್ತಿರಲಿಲ್ಲ. ಹಾಲಿನಿಂದ ಮಜಿಗೆ ಸಾರು ತಯಾರಿಸುತ್ತಿದ್ದರು, ಪನೀರ ತಯಾರಿಸುತ್ತಿದ್ದರು ಹಾಗೂ ಅದರಿಂದಲೇ ಒಂದು ಬಗೆಯ ಮದ್ಯ ತಯಾರಿಸಿಕೊಳ್ಳುತ್ತಿದ್ದರು. ಇದೆಲ್ಲ ಹೆಂಗಸರು ಮಾಡುತ್ತಿದ್ದರು. ಗಂಡಸರು ಉಣ್ಣುವುದು ಕುಡಿಯುವುದರ ಜೊತೆಗೆ ವಿಶ್ರಾಂತಿಯ ಸಮಯದಲ್ಲಿ ತನ್ಮಯರಾಗಿ ಕೊಳಲು ಊದುತ್ತಿದ್ದರು. ಆ ಜನ ಕಟ್ಟುಮಸ್ತಾಗಿದ್ದರು , ಆರೋಗ್ಯವಂತರಾಗಿದ್ದರು. ಕೆಲಸ- ಕಾರ್ಯವೆಂದರೆ ಏನೂ ಮಾಡದೆ ಕಾಲ ಕಳೆಯುತ್ತಿದ್ದರು. ತಮ್ಮನ್ನು ಬಿಟ್ಟು ಅವರಿಗೆ ಏನೂ ಗೊತ್ತಿರಲಿಲ್ಲ. ಓದು ಬರಹ ಅವರಿಗೆ ಗೊತ್ತಿರಲಿಲ್ಲ. ಹಿಂದಿ ಸಹ ಅವರಿಗೆ ತಿಳಿದಿರಲಿಲ್ಲ. ಆದರೆ ತುಂಬ ಸರಳ ಸ್ವಭಾವದವರಾಗಿದ್ದರು. ದೀನಾನನ್ನು ನೋಡುತ್ತಲೇ ಅವರು ತಮ್ಮ ಡೇರೆಯಿಂದ ಹೊರ ಬಂದರು. ಅವನನ್ನು ನಾಲ್ಕು ಕಡೆಯಿಂದ ಸುತ್ತುವುದು ನಿಂತುಕೊಂಡರು. ಅವರಲ್ಲೊಬ್ಬ ದುಭಾಷಿ ಮೂಲಕ ನಾನು ಭೂಮಿ ಖರೀದಿಸುವುದಕ್ಕಾಗಿ ಬಂದಿದ್ದೇನೆ ಎಂದು ತಿಳಿಸಿದ. ಅವರಿಗೆ ತುಂಬ ಸಂತೋಷವಾದಂತಿತ್ತು. ಬಹಳ ಗೌರವದೊಂದಿಗೆ ಅವರು ಅವನನ್ನು ಒಂದು ಅತ್ಯುತ್ತಮ ಡೇರೆಗೆ ಕರೆದೊಯ್ದರು. ಅಲ್ಲಿ ಕಂಬಳಿ ಮೇಲೆ ಹರಡಿದ್ದ ಗಾದಿಯಲ್ಲಿ ಕೂರಿಸಿದರು. ಅವರು ಮಾತ್ರ ಕೆಳಗೆ ನಾಲ್ಕು ಕಡೆ ಒಬ್ಬರ ಪಕ್ಕ ಒಬ್ಬರು ಕುಳಿತುಕೊಂಡರು. ಅವರು ಅವನಿಗೆ ಕುಡಿಯಲು ಚಹ ಮತ್ತು ಸೇಂದಿ

ನೀಡಿದರು. ಅವನಿಗೆ ನಾ ಮುಂದೆ ತಾ ಮುಂದೆ ಎಂದು ಆಹ್ವಾನಿಸಿದರು. ದೀನಾ ಸಹ ಕಾಣಿಕೆಗಳನ್ನು ಗಾಡಿಯಿಂದ ತಂದ. ಎಲ್ಲರಿಗೂ ಸ್ವಲ್ಪ ಸ್ವಲ್ಪ ಚಹಾ ಪುಡಿ ವಿತರಿಸಿದ. ಅವರು ತಮ್ಮ ತಮ್ಮೊಳಗೇ ಆಗಂತುಕನ ಬಗ್ಗೆ ಮಾತಾಡಿಕೊಂಡರು. ನಂತರ ದುಭಾಷಿ ಮೂಲಕ ಅತಿಥಿಗೆ ಎಲ್ಲ ತಿಳಿಸಲು ಹೇಳಿದರು.

ನಿಮ್ಮ ಆಗಮನದಿಂದ ತುಂಬ ಸಂತೋಷಗೊಂಡಿದ್ದೇವೆ ಎಂದು ಈ ಜನ ಹೇಳಬಯಸಿದ್ದಾರೆ ಎಂದು ದುಭಾಷಿ ತಿಳಿಸಿದ. ಅತಿಥಿಗೆ ನಾವು ನಮ್ಮ ಕೈಲಾದ ಮಟ್ಟಿಗೆ ಉಪಚರಿಸಬೇಕೆನ್ನುವುದು ನಮ್ಮಲ್ಲಿಯ ನಿಯಮ. ನಿಮ್ಮ ಕೃಪೆಗೆ ಕೃತಜ್ಞರಾಗಿದ್ದೇವೆ. ನಮ್ಮ ಬಳಿ ಇರುವ ಯಾವ ವಸ್ತು ನಿಮಗೆ ಇಷ್ಟವೆಂದು ಹೇಳಿದರೆ ನಾವು ಅದನ್ನೇ ಸಲ್ಲಿಸಿ ನಿಮಗೆ ಉಪಚರಿಸುತ್ತೇವೆ ಎಂದು ಅವರು ಹೇಳಿದರು.

“ನಿಮ್ಮಲ್ಲಿ ಲಭ್ಯವಿರುವ ವಸ್ತುಗಳಲ್ಲಿ ನನಗೆ ಬಹಳ ಇಷ್ಟವೆನಿಸಿದ್ದು ಇಲ್ಲಿನ ಭೂಮಿ ಎಂದು ದೀನಾ ಹೇಳಿದ. ನಮ್ಮಲ್ಲಿ ಜಮೀನಿನ ಅಭಾವವಿದೆ. ಅದು ಇದರಷ್ಟು ಫಲವತ್ತಾಗಿ ಸಹ ಇಲ್ಲ. ಆದರೆ ಇಲ್ಲಿ ಅದಕ್ಕೆ ಕೊರತೆಯೇನೂ ಇಲ್ಲ. ಅದು ಸಾಕಷ್ಟು ಫಲವತ್ತಾಗಿಯೂ ಇದೆ. ಇಲ್ಲಿಯಂತಹ ಜಮೀನನನ್ನು ನಾನು ಬೇರೆಡೆ ಎಲ್ಲಿಯೂ ನೋಡಿಲ್ಲ” ಎಂದು ದೀನಾ ಉತ್ತರಿಸಿದ.

ದುಭಾಷಿ ದೀನಾನ ಅಭಿಪ್ರಾಯವನ್ನು ತನ್ನ ಜನರಿಗೆ ತಿಳಿಸಿದ. ಕೆಲ ಹೊತ್ತು ಅವರು ಪರಸ್ಪರ ಸಮಾಲೋಚನೆಗೆ ತೊಡಗಿದರು. ಅವರು ಏನನ್ನುತ್ತಿದ್ದಾರೆ ಎನ್ನುವುದು ದೀನಾಗಿ ಗೊತ್ತಾಗಲಿಲ್ಲ. ಆದರೆ ಅವರು ತುಂಬ ಸಂತೋಷವಾಗಿದ್ದಾರೆ ಎಂದು ಅನ್ನಿಸಿತು. ಅವರು ನಗುತ್ತಿದ್ದರು, ಜೋರಾಗಿ ಮಾತಾಡತೊಡಗಿದ್ದರು. ಅನಂತರ ಅವರು ಮೌನವಾಗಿ ಬಿಟ್ಟರು ಹಾಗೂ ಅನನನ್ನು ನೋಡತೊಡಗಿದರು.

ಮತ್ತೆ ಪರಸ್ಪರ ಮಾತಾಡಿಕೊಂಡರು. ಅವರಿಗೆ ಏನೋ ಸಮಸ್ಯೆ ಆಗಿದೆ ಎಂದು ಕಂಡು ಬಂದಿತು. ಆ ಜನರಿಗೆ ಯಾವ ವಿಷಯವಾಗಿ ತೊಂದರೆ ಉಂಟಾಗಿದೆ ಎಂದು ಅವನು ಕೇಳಿದ. ಭೂಮಿ ಕೊಡುವುದರ ಕುರಿತು ಮುಖ್ಯಸ್ಥನೊಂದಿಗೆ ಇನ್ನೂ ಹೆಚ್ಚಿಗೆ ವಿಚಾರವಿಮರ್ಶೆ ಮಾಡಬೇಕು ಹಾಗೂ ಅವನ ಅನುಪಸ್ಥಿತಿಯಲ್ಲಿ ಏನಾದರೂ ಮಾಡಿ ಬಿಡುವುದು ಸೂಕ್ತವಲ್ಲವೆಂದು ಇವರಲ್ಲಿ ಕೆಲವರ ಅಭಿಪ್ರಾಯವಾಗಿದೆ; ಆದರೆ ಈ ವಿಷಯವಾಗಿ ಮುಖ್ಯಸ್ಥನ ಬರವಿಗಾಗಿ ಕಾಯುವುದು ಅವಶ್ಯವಿಲ್ಲ, ಇದು ಸಣ್ಣ ವಿಷಯವೆಂದು ಇತರರು ಅಭಿಪ್ರಾಯಪಟ್ಟಿದ್ದಾರೆ ಎಂದು ದುಭಾಷಿ ಹೇಳಿದ.

ಈ ಕುರಿತು ಚರ್ಚೆ ನಡೆದಿತ್ತು. ಅಷ್ಟರಲ್ಲಿ ರೋಮ ಭರಿತ ದೊಡ್ಡ ಟೋಪಿ

ಧರಿಸಿದ್ದ ಒಬ್ಬ ವ್ಯಕ್ತಿ ಅಲ್ಲಿಗೆ ಆಗಮಿಸಿದ. ಎಲ್ಲರೂ ಮೌನವಾಗಿ ಅವನಿಗೆ ಗೌರವ ಸೂಚಿಸಿ ಎದ್ದು ನಿಂತರು. ಇವರೇ ನಮ್ಮ ಸರ್ದಾರ ಎಂದು ದುಭಾಷಿ ಹೇಳಿದ.

ದೀನಾ ತಕ್ಷಣ ತನ್ನ ಸಾಮಾನುಗಳನ್ನು ತುಂಬಿದ್ದ ಸಂದೂಕಿನೊಳಗಿಂದ ಒಂದು ಉತ್ಕೃಷ್ಟ ವಸ್ತುಗಳ ಮೂಟೆ ಹೊರಗೆ ತೆಗೆದ. ಚಹಾ ಪುಡಿಯ ಒಂದು ದೊಡ್ಡ ಡಬ್ಬಿ ಮತ್ತಿತರ ವಸ್ತುಗಳನ್ನು ಸರ್ದಾರನಿಗೆ ಕಾಣಿಕೆಯಾಗಿ ನೀಡಿದ. ಸರ್ದಾರ ಉಡುಗೊರೆಯನ್ನು ಸ್ವೀಕರಿಸಿ ತನ್ನ ಆಸನದಲ್ಲಿ ವಿರಾಜಮಾನನಾದ. ಅವನು ಕುಳಿತುಕೊಂಡ ಮೇಲೆ ಕೋಲ್ ಜನ ಅವನೊಂದಿಗೆ ಏನೋ ಹೇಳತೊಡಗಿದರು. ಸರ್ದಾರ ಸ್ವಲ್ಪ ಹೊತ್ತು ಅವರ ಮಾತು ಕೇಳಿದ. ಅನಂತರ ಅವರಿಗೆ ಸುಮ್ಮನಿರುವಂತೆ ಸೂಚಿಸಿದ. ನಂತರ ದೀನಾನನ್ನುದ್ದೇಶಿಸಿ ಹಿಂದುಸ್ತಾನಿಯಲ್ಲಿ ಹೇಳಿದ “ಈ ಸೋದರರು ಹೇಳಿದ್ದು ಸರಿ ಇದೆ. ನಿಮಗೆ ಎಷ್ಟು ಬೇಕೋ ಅಷ್ಟು ಜಮೀನು ಆಯ್ಕೆ ಮಾಡಿಕೊಳ್ಳಿರಿ. ಅದಕ್ಕೇನೂ ಕೊರತೆ ಇಲ್ಲ.”

ನನಗೆ ಬೇಕಾದಷ್ಟು ಜಮೀನನ್ನು ಹೇಗೆ ಪಡೆದುಕೊಳ್ಳಲಿ ಎಂದು ದೀನಾ ಯೋಚಿಸತೊಡಗಿದ. ಕಬ್ಬಾ ಪಕ್ಕಾ ಆಗಬೇಕೆಂದರೆ ಕಾಗದ ಪತ್ರಗಳ ಅವಶ್ಯಕತೆ ಇದೆ. ಇಲ್ಲವಾದರೆ ಇಂದು ಇವರು ಇದು ನಿನ್ನದು ಎಂದು ಹೇಳಿದಂತೆ ಅನಂತರ ಇದನ್ನು ವಾಪಸು ಪಡೆದುಕೊಳ್ಳಲೂಬಹುದು. ಪ್ರಕಟವಾಗಿ ಅವನು ಅಂದ “ನಿಮ್ಮ ಕೃಪೆಗೆ ಕೃತಜ್ಞ ನಿಮ್ಮ ಬಳಿ ಸಾಕಷ್ಟು ಜಮೀನಿದೆ. ನನಗೆ ಬೇಕಿರುವುದು ಸ್ವಲ್ಪ ಅಷ್ಟೇ. ಆದರೆ ನನ್ನ ಪುಟ್ಟ ಜಮೀನಿನ ತುಂಡು ಯಾವುದು ಮತ್ತು ಅದು ನನ್ನದೇ ಎನ್ನುವುದರ ಬಗ್ಗೆ ನನಗೆ ಭರವಸೆ ಬೇಕು. ಜಮೀನನ್ನು ಅಳತೆ ಮಾಡಿ ನನಗೆ ನನ್ನ ತುಂಡು ಜಮೀನನ್ನು ನನ್ನ ಕಬ್ಬಾಕ್ಕೆ ಕೊಡುವುದು ಸಾಧ್ಯವಾಗಲಾರದೆ? ಬದುಕಿರುವುದು ಮತ್ತು ಸಾಯುವುದು ದೇವರ ಕೈಯಲ್ಲಿದೆ. ಜಗತ್ತಿನಲ್ಲಿ ಇದೇ ದೊಡ್ಡ ವಿಷಯವಾಗಿದೆ. ಕೃಪಾಳುವಾದ ನೀವು ಇದನ್ನು ನನಗೆ ಕೊಡುವಿರಿ, ಆದರೆ ಮುಂದೆ ನಿಮ್ಮ ಮಕ್ಕಳು ಇದನ್ನು ವಾಪಸು ಪಡೆಯಬಹುದು. ಆಗ?”

“ನೀನು ಹೇಳುವುದು ಸರಿ ಇದೆ. ನಿನ್ನ ಜಮೀನನ್ನು ನಿನ್ನ ವಶಕ್ಕೆ ಕೊಡಲಾಗುವುದು.” ಎಂದ ಸರ್ದಾರ.

“ಇಲ್ಲಿ ಒಬ್ಬ ವ್ಯಾಪಾರಿ ಬಂದಿದ್ದನೆಂದು ಕೇಳಿದೆ. ಅವನಿಗೂ ನೀವು ಭೂಮಿ ಕೊಟ್ಟಿರಿ. ಅದಕ್ಕೆ ಪುರಾವೆಯಾಗಿ ಕಾಗದಪತ್ರ ಮಾಡಿ ಕೊಟ್ಟಿರಂತೆ. ಹಾಗೆಯೇ ನನಗೂ ಕಾಗದಪತ್ರ ಮಾಡಿ ಕೊಡಬೇಕೆಂದು ಕೇಳಿಕೊಳ್ಳುತ್ತೇನೆ.” ಎಂದು ದೀನಾ ಹೇಳಿದ.

ಸರ್ದಾರನಿಗೆ ಅರ್ಥವಾಯಿತು.

ಅವನಿಂದ “ಅವಶ್ಯವಾಗಿ. ಇದು ಸುಲಭವಾಗಿ ಆಗಬಲ್ಲದು. ನಮ್ಮ ಬಳಿ ಒಬ್ಬ ಮುನ್ಸಿ ಇದ್ದಾನೆ. ಪಟ್ಟಣಕ್ಕೆ ಹೋಗಿ ಮಾತುಕತೆ ಇತ್ಯರ್ಥ ಮಾಡಿಕೊಳ್ಳಬಹುದು, ನೋಂದಣಿ ಮಾಡಿಸಬಹುದು.”

ದೀನಾ ಕೇಳಿದ “ಬೆಲೆ ಎಷ್ಟಾಗಬಹುದು?”

“ನಮ್ಮ ಬೆಲೆ ಒಂದೇ. ದಿನವೊಂದಕ್ಕೆ ಸಾವಿರ ರೂಪಾಯಿ.”

ದೀನಾಗೆ ಅರ್ಥವಾಗಲಿಲ್ಲ. ಅವನು ಕೇಳಿದ “ದಿನದ ಲೆಕ್ಕ ಬಿನಿದು? ಎಷ್ಟು ಎಕರೆ ಎಂದು ಹೇಳಿರಿ.”

ಸರ್ದಾರ “ಎಣಿಕೆ ಗಿಣಿಕೆ ಮಾಡುವುದು ನನ್ನಿಂದಾಗದು. ನಾನಂತೂ ದಿನದ ಲೆಕ್ಕದ ಮೇಲೆ ಮಾರಾಟ ಮಾಡುವೆ. ಒಂದು ದಿನದಲ್ಲಿ ನೀನು ನಡೆದು ಎಷ್ಟು ಭೂಮಿ ಅಳತೆ ಮಾಡುವಿಯೋ ಅದು ನಿನ್ನದು. ಇಡೀ ದಿನಕ್ಕೆ ಒಂದು ಸಾವಿರ ಮಾತ್ರ ಬೆಲೆ.” ಎಂದ.

ದೀನಾನಿಗೆ ದಿಗಿಲಾಯಿತು. “ಒಂದು ದಿನದಲ್ಲಿ ಸಾಕಷ್ಟು ಜಮೀನನ್ನು ಅಳತೆ ಮಾಡಬಹುದು.” ಎಂದ.

ಸರ್ದಾರ ನಕ್ಕ. “ಸಾಧ್ಯವಿದೆ. ಅದೆಲ್ಲ ನಿನ್ನದಾಗುವುದು. ಆದರೆ ಒಂದು ಷರತ್ತು. ನೀನು ಎಲ್ಲಿಂದ ನಡೆಗೆ ಆರಂಭಿಸಿದ ಮೇಲೆ ಅದೇ ದಿನ ಅದೇ ಜಾಗೆಗೆ ಬರದೇ ಹೋದರೆ ಬೆಲೆ ವಸೂಲು ಆಯಿತೆಂದು ತಿಳಿಯಲಾಗುವುದು.”

“ಆದರೆ ಯಾವ ಜಾಗೆಯಿಂದ ನಡೆಗೆ ಆರಂಭಿಸಿದೆಯೆನ್ನುವುದು ನನಗೆ ತಿಳಿಯುವುದಾದರೂ ಹೇಗೆ?”

“ಅದೇಕೆ? ನಾವೂ ಜೊತೆಗೆ ಇರುತ್ತೇವೆ. ಎಲ್ಲಿ ನಿಲ್ಲು ಎನ್ನುವೆಯೋ ನಾವು ನಿಂತು ಬಿಡುತ್ತೇವೆ. ಯಾವ ಜಾಗೆಯಿಂದ ನಡೆಗೆ ಶುರು ಮಾಡುವೆಯೋ ಅಲ್ಲಿಗೇ ಮರಳಿ ಬರಬೇಕು. ಕೈಯಲ್ಲಿ ಸಲಿಕೆ ಹಿಡಿದುಕೊಂಡಿರಬೇಕು. ಅವಶ್ಯವೆನಿಸಿದಲ್ಲಿ ಗುರುತು ಮಾಡು. ಒಂದೊಂದು ತಿರುವಿನಲ್ಲಿ ಒಂದು ಕುಣಿ ತೋಡು. ಅದರಲ್ಲಿ ಎತ್ತರಕ್ಕೆ ಹುಲ್ಲು ಸಿಕ್ಕಿಸು. ಹಿಂದಿನಿಂದ ನಾವು ರೆಂಟಿ ಮೂಲಕ ಒಂದು ಕುಣಿಯಿಂದ ಇನ್ನೊಂದರವರೆಗೆ ಹದ್ದನ್ನು ನಿಗದಿ ಮಾಡುತ್ತೇವೆ. ಇಡೀ ದಿನದಲ್ಲಿ ಎಷ್ಟು ದೀರ್ಘವೋ ಅಷ್ಟು ದೊಡ್ಡ ಸುತ್ತ ಹಾಕಬಹುದು. ಆದರೆ ಸೂರ್ಯ ಮುಗುಳುವುದರೊಳಗೆ ಎಲ್ಲಿಂದ ಹೊರಡುವೆಯೋ ಅಲ್ಲಿಗೆ ಮರಳಬೇಕು. ಹೀಗೆ ನಿನಗೆ ಬೇಕೆನಿಸಿದಷ್ಟು ಜಮೀನನ್ನು ಅಳತೆ ಮಾಡಿಕೊಳ್ಳಬಹುದು.”

ದೀನಾ ಹಿಗ್ಗಿದ. ಮರು ದಿನ ಬೆಳಿಗ್ಗೆಯೇ ನಡೆಗೆ ಆರಂಭಿಸುವುದಾಗಿ

ತೀರ್ಮಾನಿಸಿದ. ನಂತರ ಒಂದಷ್ಟು ಹರಟೆ ಹೊಡೆದರು. ಊಟ ಮಾಡಿದರು. ಇದರಲ್ಲೇ ತಡ ರಾತ್ರಿಯಾಯಿತು. ಅವನಿಗೆ ಮತ್ತನೆ ಹಾಸಿಗೆ ಹಾಸಿ ಕೊಡಲಾಯಿತು. ಉಳಿದವರೆಲ್ಲ ವಿದಾಯ ಹೇಳಿದರು. ಬೆಳಕು ಹರಿಯುವ ಮೊದಲೇ ಬರುವುದಾಗಿಯೂ ಸೂರ್ಯೋದಯಕ್ಕೆ ಮೊದಲು ನಿಗದಿತ ಸ್ಥಳ ತಲುಪಬಹುದೆಂದೂ ತಿಳಿಸಿದರು.

ದೀನಾ ಮತ್ತನೆ ಹಾಸಿಗೆಯಲ್ಲೇನೋ ಮಲಗಿದ್ದ. ಆದರೆ ಅವನಿಗೆ ನಿದ್ರೆಯೇ ಬರಲಿಲ್ಲ. ಅವನು ನಿರಂತರ ಭೂಮಿ ಕುರಿತೇ ಯೋಚಿಸತೊಡಗಿದ. “ನಡೆದು ನಾನು ಅದೆಷ್ಟು ಭೂಮಿ ಅಳೆಯುವೆನೋ ತಿಳಿಯದು. ಒಂದು ದಿನದಲ್ಲಿ ಕನಿಷ್ಠ ಮೂವತ್ತೈದು ಮೈಲು ನಡೆಯಬಲ್ಲೆ. ಈಗಂತೂ ಹಗಲು ದೊಡ್ಡದು. ಮೂವತ್ತೈದು ಮೈಲು! ಅಷ್ಟರಲ್ಲಿ ಎಷ್ಟು ಭೂಮಿ ನನ್ನದಾಗುವುದೋ ಅದರೊಳಗಿಂದ ಕಳಪೆ ಭೂಮಿ ಮಾರಿ ಬಿಡುವೆ ಇಲ್ಲವೆ ಗೇಣಿಗೆ ಕೊಡುವೆ. ಆಯ್ದು ಜಮೀನಿನಲ್ಲಿ ಫಾರ್ಮ್ ನಿರ್ಮಿಸುವೆ. ಸದ್ಯಕ್ಕೆ ಎರಡು ಡಜನ್ ಮತ್ತು ಸಾಕಾಗಬಹುದು. ಇಬ್ಬರು ಆಳುಗಳನ್ನು ಸಹ ಇಟ್ಟುಕೊಳ್ಳಬೇಕಾಗುವುದು. ಕನಿಷ್ಠ ಒಂದೂವರೆ ನೂರು ಎಕರೆ ಸಾಗುವಳಿ ಮಾಡಿ ಉಳಿದದ್ದನ್ನು ಹುಲ್ಲುಗಾವಲಾಗಿ ಇರಿಸಬಹುದು.”

ರಾತ್ರಿ ಇಡೀ ಒರಗಿಕೊಂಡು ಭೂಮಿ ಆಕಾಶವನ್ನು ಒಂದುಗೂಡಿಸಲು ಪ್ರಯತ್ನಿಸತೊಡಗಿದ. ತಡ ರಾತ್ರಿ ಒಂದಿಷ್ಟು ನಿದ್ರೆ ಬಂದಂತಾಯಿತು. ಹೊರಗೆ ಅದ್ಯಾರೋ ಬಿದ್ದು ಬಿದ್ದು ನಗುವ ಸದ್ದು ಕಿವಿ ಮೇಲೆ ಬಿದ್ದಿತು. ಇದ್ಯಾರೋ ಎಂದು ಆಶ್ಚರ್ಯವೆನಿಸಿತು. ಎದ್ದು ಹೊರಗೆ ಬಂದು ನೋಡಿದರೆ ಕೋಲ್ ಜನರ ಮುಖ್ಯಸ್ಥ ಹೊರಗಡೆ ಜೋರಾಗಿ ನಗುತ್ತಿದ್ದ. ನಕ್ಕು ನಕ್ಕು ಹೊಟ್ಟೆ ಹಿಡಿದುಕೊಂಡಿದ್ದ. ಹತ್ತಿರ ಹೋಗಿ “ಹೀಗೇಕೆ ನಗುತ್ತಿದ್ದೀರಿ?” ಎಂದು ಕೇಳಿದ. ಅವನು ಇನ್ನೂ ಕೇಳಿಯೇ ಇರಲಿಲ್ಲ. ಅಷ್ಟರಲ್ಲಿ ಅಲ್ಲಿ ಸರ್ದಾರ ಇದ್ದಿರಲಿಲ್ಲವೆಂದು ಗೊತ್ತಾಯಿತು. ಬದಲಾಗಿ ಆ ವ್ಯಾಪಾರಿ ಅಲ್ಲಿ ಕುಳಿತಿದ್ದ. ಕೆಲ ದಿನಗಳ ಹಿಂದೆ ಅದೇ ವ್ಯಾಪಾರಿ ತನ್ನ ದೇಶಕ್ಕೆ ಬಂದಿದ್ದ ಹಾಗೂ ಈ ಜಮೀನಿನ ಬಗ್ಗೆ ಹೇಳಿದ್ದ. ಇಲ್ಲಿ ನೀನು ಹೇಗಿರುವೆ? ಯಾವಾಗ ಬಂದೆ ಎಂದು ಕೇಳಬೇಕೆನಿಸಿತು. ಆದರೆ ಅವನು ವ್ಯಾಪಾರಿಯೂ ಅಲ್ಲ, ಬದಲಾಗಿ ಅದೇ ಹಳೆಯ ರೈತನಾಗಿದ್ದ ಎನ್ನುವುದು ಗೊತ್ತಾಯಿತು. ಎಷ್ಟೋ ದಿನಗಳ ಹಿಂದೆ ಅವನು ಸತ್ಲಜ್ ದಡದ ಭೂಮಿ ವಿಚಾರ ಹೇಳಿದ್ದ. ಮತ್ತೆ ನೋಡಿದಾಗ ಅದು ಆ ರೈತನೂ ಆಗಿರಲಿಲ್ಲ. ಆದರೆ ಅವನು ಶೈತಾನ್‌ನಾಗಿದ್ದ. ಅವನಿಗೆ ಉಗುರುಗಳಿದ್ದವು ಮತ್ತು ಕೋಡುಗಳಿದ್ದವು. ಅವನೇ ಅಲ್ಲಿ ಕುಳಿತುಕೊಂಡು ಅಟ್ಟಹಾಸಗೈಯುತ್ತಿದ್ದ. ಅವನೆದುರು ಒಬ್ಬ ಮನುಷ್ಯ ಬಿದ್ದುಕೊಂಡಿದ್ದ. ಬರಿಗಾಲು. ಮೈ ಮೇಲೆ ಹರಕು ಧೋತರ. ಅವನು ನೆಲದ

ಮೇಲೆ ನಿತ್ರಾಣನಾಗಿ ಅಂಗಾತ ಬಿದ್ದಿದ್ದ. ಆ ಮನುಷ್ಯ ಯಾರು ಮತ್ತು ಯಾವ ಅವಸ್ಥೆಯಲ್ಲಿದ್ದಾನೆ ಎನ್ನುವುದನ್ನು ದೀನಾ ಕನಸಿನಲ್ಲೇ ಗಮನವಿಟ್ಟು ನೋಡಿದ್ದ. ಅವನು ಬೇರಾರೂ ಆಗಿರದೇ ಸ್ವತಃ ತಾನೇ ಆಗಿದ್ದ ಹಾಗೂ ಅವನ ಪ್ರಾಣ ಹೊರಟು ಹೋಗಿತ್ತು. ಅದನ್ನು ನೋಡಿ ಅವನು ಗಾಬರಿಯಾದ. ಅಷ್ಟರಲ್ಲಿ ಅವನ ಕಣ್ಣು ತೆರೆದವು.

ಎದ್ದವನೇ ಮನುಷ್ಯ ಕನಸಿನಲ್ಲಿ ಎಂತೆಂತಹ ಅರ್ಥಹೀನ ಸಂಗತಿಗಳನ್ನು ನೋಡಬಲ್ಲನೆಂದು ಯೋಚಿಸತೊಡಗಿದ. ಹೀಗೆ ಯೋಚಿಸುತ್ತಾ ಮುಖ ತಿರುಗಿಸಿ ಬಾಗಿಲ ಹೊರಗೆ ಇಣುಕಿ ನೋಡಿದಾಗ ಬೆಳಕು ಹರಿದಿದೆ ಎಂದು ಗೊತ್ತಾಯಿತು. ಹೊತ್ತಾಯಿತು ಎಂದುಕೊಂಡ. ಇನ್ನು ಅವರನ್ನು ಎಚ್ಚರಿಸಬೇಕೆನಿಸಿತು. ಹೊರಡುವುದರಲ್ಲಿ ತಡ ಮಾಡುವುದು ಸರಿಯಲ್ಲವೆನಿಸಿತು. ಅವನು ಎದ್ದು ನಿಂತ. ಗಾಡಿಯಲ್ಲಿ ಮಲಗಿದ್ದವನನ್ನು ಎಬ್ಬಿಸಿದ. ಗಾಡಿ ತಯಾರು ಮಾಡು ಎಂದು ಹೇಳಿದ. ಸ್ವತಃ ತಾನು ಕೋಲ್ ಜನರನ್ನು ಎಬ್ಬಿಸಲು ಹೊರಟ.

ಹೋದವನೇ “ನಡೆಯಿರಿ, ಭೂಮಿ ಅಳೆಯುವುದಕ್ಕೆ ಹೊರಡೋಣ.” ಎಂದ. ಕೋಲ್ ಜನರೆಲ್ಲ ಎದ್ದರು ಹಾಗೂ ಒಂದೆಡೆ ಸೇರಿದರು. ಸರ್ದಾರ ಸಹ ಆಗಮಿಸಿದ. ಹೊರಡುವ ಮೊದಲು ಅವರು ಚಹ ತಯಾರಿಸಿದರು. ಆದರೆ ಚಹ ತಯಾರಿಸತೊಡಗಿದರೆ ತಡವಾದೀತೆಂದು “ಹೋಗುವುದಾದರೆ ನೀವೆಲ್ಲ ಈಗಲೇ ಹೊರಟು ಬಿಡಿರಿ. ತುಂಬ ತಡವಾಗಿ ಬಿಟ್ಟಿದೆ” ಎಂದ.

ಕೋಲ್ ಜನ ಸಿದ್ಧವಾದರು ಹಾಗೂ ಎಲ್ಲರೂ ಹೊರಟು ನಿಂತರು. ಕೆಲವರು ಕುದುರೆ ಹತ್ತಿದರು ಹಾಗೂ ಇನ್ನು ಕೆಲವರು ಗಾಡಿ ಹತ್ತಿದರು. ದೀನಾ ತನ್ನ ನೌಕರನ ಜೊತೆ ತನ್ನ ಪುಟ್ಟ ಗಾಡಿ ಹತ್ತಿದ. ಸಲಿಕೆಯನ್ನು ಜೊತೆಗೆ ತಂದಿದ್ದ. ಬಯಲು ಪ್ರದೇಶ ಪ್ರವೇಶಿಸುತ್ತಲೇ ಬೆಳಕು ಹರಿಯಿತು. ಎದುರು ಒಂದು ದಿಬ್ಬವಿತ್ತು. ಅದರಾಚೆ ಬಯಲು ಪ್ರದೇಶ ಹರಡಿಕೊಂಡಿತ್ತು. ದಿಬ್ಬ ತಲುಪುತ್ತಲೇ ಕುದುರೆ ಮತ್ತು ಗಾಡಿಯಲ್ಲಿದ್ದವೆಲ್ಲ ಇಳಿದರು. ಒಂದೆಡೆ ಸೇರಿದರು. ಸರ್ದಾರ ಎಷ್ಟೋ ದೂರದವರೆಗೆ ಹರಡಿದ್ದ ಬಯಲು ಪ್ರದೇಶದತ್ತ ಕೈ ಚಾಚಿ “ಇಗೋ ಕಣ್ಣಿಗೆ ಬೀಳುವ ಜಮೀನಲ್ಲ ನಮ್ಮ ಜನರದ್ದು. ಅದರೊಳಗಿಂದ ನಿನಗೆ ಬೇಕೆನಿಸಿದಷ್ಟನ್ನು ತೆಗೆದುಕೋ.” ಎಂದು ದೀನಾಗೆ ಹೇಳಿದ.

ದೀನಾನ ಕಣ್ಣು ಹೊಳೆಯತೊಡಗಿದವು. ಭೂಮಿ ಉಳುಮೆಯಾಗದೆ ಸಂಪೂರ್ಣ ಖಾಲಿ ಬಿದ್ದಿತ್ತು. ಅಂಗೈಯಷ್ಟೇ ಸಮತಟ್ಟು ಮತ್ತು ಮೃದುವಾಗಿತ್ತು. ಕಾಡಿಗೆಯೇನೋ ಎನ್ನುವಷ್ಟು ಕಪ್ಪಾಗಿತ್ತು. ಅಲ್ಲಲ್ಲಿ ಇಳುವಾದೆಡೆ ಎದೆ ಮಟ್ಟದಲ್ಲಿ ಬಗೆ ಬಗೆಯ ಹಸಿರು ಬೆಳೆದು ನಿಂತಿತ್ತು.

ಸರ್ದಾರ ತನ್ನ ತಲೆ ಮೇಲಿನ ರೋಮಭರಿತ ಟೋಪಿ ತೆಗೆದು ನೆಲದ ಮೇಲೆ ಇರಿಸಿದ. “ಇದೇ ಗುರುತು. ಇಲ್ಲಿಂದ ಹೊರಡು. ಮತ್ತೆ ಇಲ್ಲಿಗೇ ಮರಳಿ ಬಾ. ಎಷ್ಟು ನೆಲದ ಮೇಲೆ ನಡೆಯುವಿಯೋ ಅದೆಲ್ಲ ನಿನ್ನದು.” ಎಂದು ಹೇಳಿದ.

ದೀನಾ ಸಹ ಹಣ ಎಣಿಸಿ ಟೋಪಿ ಮೇಲೆ ಇರಿಸಿದ. ಮತ್ತೆ ಕೋಟು ಕಳಚಿದ. ನಂತರ ಧೋತರ ಸಿಕ್ಕಿಸಿಕೊಂಡ. ರುಮಾಲಿನಲ್ಲಿ ರೊಟ್ಟಿ ಇರಿಸಿದ. ತೋಳು ಏರಿಸಿದ. ನೀರಿನ ಬಂದೋಬಸ್ತ ಮಾಡಿಕೊಂಡ. ತನ್ನ ನೌಕರನಿಂದ ಸಲಿಕೆ ಇಸಿದುಕೊಂಡ. ನಡಿಗೆಗೆ ಆರಂಭಿಸುವುದಕ್ಕೆ ಸಿದ್ಧನಾಗಿ ನಿಂತ. ಯಾವ ಕಣಿ ಹೊರಟರೆ ಸೂಕ್ತವಾದೀತೆಂದು ಕೆಲ ಕ್ಷಣ ಯೋಚಿಸಿದ. ಎಲ್ಲೆಡೆ ಲೋಭವಿತ್ತು.

ಮುಂದೆ ನೋಡಿದರಾಯಿತು, ಸದ್ಯ ಎದುರು ಇದ್ದ ಸೂರ್ಯನತ್ತ ಹೊರಡುವುದೇ ವಾಸಿ ಎಂದುಕೊಂಡ. ಒಮ್ಮೆ ಪೂರ್ವದತ್ತ ಮುಖ ಮಾಡಿ ನಿಂತುಕೊಂಡ. ಆಕಳಿಸಿ ಮೈಯೊಳಗಿನ ಸುಸ್ತನ್ನು ಹೊಡೆದೋಡಿಸಿದ. ಭೂಮಿಯ ಅಂಚಿನಲ್ಲಿ ಸೂರ್ಯ ಮಿಂಚುವುದನ್ನು ಎದುರು ನೋಡತೊಡಗಿದ.

ಹೊತ್ತು ಕಳೆಯುವುದು ಸರಿಯಲ್ಲ; ಚಳಿ ಚಳಿ ಎನಿಸುತ್ತಿರುವಾಗ ದಾರಿ ಕ್ರಮಿಸುವುದು ಸುಲಭವೆಂದು ಭಾವಿಸಿದ. ಸೂರ್ಯನ ಮೊದಲ ಕಿರಣ ಅವರ ಮೇಲೆ ಬೀಳುತ್ತಲೇ ಹೆಗಲ ಮೇಲೆ ಸಲಿಕೆ ಇರಿಸಿಕೊಂಡ ದೀನಾ ಬಯಲು ಪ್ರದೇಶದಲ್ಲಿ ಹೆಜ್ಜೆ ಹಾಕತೊಡಗಿದ.

ಆರಂಭದಲ್ಲಿ ಅವನು ವೇಗವಾಗಿಯೂ ನಡೆಯಲಿಲ್ಲ ಇಲ್ಲವೆ ಮೆಲ್ಲಗೆ ಸಹ ನಡೆಯಲಿಲ್ಲ. ಸಾವಿರ ಗಜ ನಡೆದ ಮೇಲೆ ನಿಂತುಕೊಂಡ. ಅಲ್ಲಿ ಒಂದು ಕುಣಿ ತೋಡಿದ. ಎತ್ತರವಾಗಿ ಹುಲ್ಲು ನೆಟ್ಟ ಕಾರಣ ಸುಲಭವಾಗಿ ಗುರುತಿಸಲು ಸಾಧ್ಯವಾಗಲಿ ಎನ್ನುವುದಾಗಿತ್ತು. ಮತ್ತೆ ಮುನ್ನಡೆದ. ಅವನ ಶರೀರದಲ್ಲಿ ಅಭೂತಪೂರ್ವ ಚೈತನ್ಯ ಬಂದಿತ್ತು. ಅವನು ನಡಿಗೆ ತೀವ್ರಗೊಳಿಸಿದ. ಸ್ವಲ್ಪ ಹೊತ್ತಿನ ನಂತರ ಬೇರೊಂದು ಕುಣಿ ತೋಡಿದ.

ಈಗ ಹಿಂದಿರುಗಿ ನೋಡಿದ. ಸೂರ್ಯನ ಬೆಳಕಿನಲ್ಲಿ ದಿಬ್ಬ ಸ್ಪಷ್ಟವಾಗಿ ಕಾಣತೊಡಗಿತ್ತು. ಅದರ ಮೇಲೆ ಜನ ನಿಂತಿದ್ದರು. ಗಾಡಿಯ ಚಕ್ರಗಳ ಕೀಲುಗಳು ಸಹ ಮಿಂಚುತ್ತಿರುವುದನ್ನು ನೋಡಬಹುದಿತ್ತು. ಬಹುಶಃ ಮೂರು ಮೈಲಿಯಾದರೂ ಅವನು ನಡೆದಿರಬಹುದು. ಬಿಸಿಲಿನ ಉಷ್ಣತೆ ಹೆಚ್ಚು ಕಡಿಮೆ ಆಗತೊಡಗಿತ್ತು. ಅಂಗಿ ಕಳಚಿ ಹೆಗಲ ಮೇಲೆ ಹಾಕಿಕೊಂಡು ಮತ್ತೆ ನಡೆಯತೊಡಗಿದ. ಈಗ ತುಂಬ ಸೆಕೆ ಎನಿಸತೊಡಗಿತ್ತು. ಅವನು ಸೂರ್ಯನತ್ತ ನೋಡಿದ. ಒಂದಷ್ಟು ಉಂಡು ನೀರು ಕುಡಿಯಬೇಕೆನ್ನುವ ಹೊತ್ತಾಗಿತ್ತು.

“ಒಂದು ಪ್ರಹರವಂತೂ ಕಳೆದಿತ್ತು. ಆದರೆ ದಿನದ ನಾಲ್ಕು ಪ್ರಹರಗಳಿರುತ್ತವೆ. ಊಂ ಹೂಂ. ಇದು ತೀರ ಬೇಗವೆನಿಸುತ್ತದೆ. ಆದರೆ ಪಾದರಕ್ಷೆಗಳನ್ನಾದರೂ ತೆಗೆಯಬಹುದು.” ಎಂದು ದೀನಾ ಯೋಚಿಸಿದ. ಪಾದರಕ್ಷೆ ತೆಗೆದ ಮೇಲೆ ಮುಖ ಒರಸಿಕೊಂಡ. ಮತ್ತೆ ಮುನ್ನಡೆದ. ಈಗ ನಡೆಯುವುದು ಸುಲಭವಾಯಿತು.

“ಇನ್ನೂ ಮೂರ್ನಾಲ್ಕು ಮೈಲು ನಡೆಯುವೆ. ಆಗ ಇನ್ನೊಂದು ದಿಕ್ಕಿನತ್ತ ಸಾಗುವೆ. ಎಂತಹ ಉತ್ಕೃಷ್ಟ ಭೂಪ್ರದೇಶವಿದು! ಇದನ್ನು ಕಳೆದುಕೊಳ್ಳುವುದು ಮೂರ್ಖತನವಾದೀತು. ವಿಚಿತ್ರವೆಂದರೆ ಮುಂದೆ ಸಾಗಿದಷ್ಟೂ ಭೂಮಿ ಒಂದಕ್ಕಿಂತ ಒಂದು ಉತ್ತಮವಾಗಿದೆ.” ಎಂದು ಯೋಚಿಸತೊಡಗಿದ.

ಸ್ವಲ್ಪ ಹೊತ್ತು ಅವನು ನೇರ ನಡೆಯತೊಡಗಿದ. ನಂತರ ಹಿಂದಿರುಗಿ ನೋಡಿದರೆ ದಿಬ್ಬ ಕಾಣಿಸುವುದೇ ಕಷ್ಟವಾಯಿತು. ಅದರ ಮೇಲಿನ ಮನುಷ್ಯರು ತೆವಳುತ್ತಿರುವ ಇರುವೆಗಳಂತೆ ಕಂಡರು. ಬಿಸಿಲಲ್ಲಿ ಅಲ್ಲಿ ಏನು ನಡೆಯುತ್ತಿದೆಯೆನ್ನುವುದು ಗೊತ್ತೇ ಆಗುತ್ತಿರಲಿಲ್ಲ.

ಓಹ್ ನಾನು ಇತ್ತ ತುಂಬ ದೂರ ಬಂದು ಬಿಟ್ಟಿದ್ದೇನೆ. ಇನ್ನು ಮರಳಲೇಬೇಕು.” ಎಂದು ಅಂದುಕೊಂಡ. ಧಾರಾಕಾರವಾಗಿ ಬೆವರು ಹರಿಯುತ್ತಿತ್ತು. ನೀರಡಿಕೆ ಸಹ ಆಗತೊಡಗಿತ್ತು.

ಅವನು ಅಲ್ಲಿ ನಿಂತು ಕುಣಿ ತೋಡತೊಡಗಿದ. ಅದರ ಮೇಲೆ ಹುಲ್ಲಿನ ಸಿವುಡು ನಿಲ್ಲಿಸಿದ. ಅನಂತರ ನೀರು ಕುಡಿದು ಎಡಗಡೆ ತಿರುಗಿದ. ಮುಂದೆ ಸಾಗುತ್ತಲೇ ಇದ್ದ. ಹುಲ್ಲು ಎತ್ತರವಾಗಿತ್ತು. ನೀರಡಿಕೆಯೂ ತೀವ್ರವಾಗತೊಡಗಿತು. ಅವನು ದಣಿಯತೊಡಗಿದ. ಅವನು ಸೂರ್ಯನತ್ತ ನೋಡಿದ. ಸೂರ್ಯ ನೆತ್ತಿ ಮೇಲಿದ್ದ.

ದೀನಾನಿಗೆ ಇನ್ನು ಸ್ವಲ್ಪ ವಿಶ್ರಮಿಸಬೇಕು ಎನಿಸಿತು. ಅವನು ಕುಳಿತುಕೊಂಡ. ರೊಟ್ಟಿ ತೆಗೆದುಕೊಂಡು ತಿಂದ ಹಾಗೂ ಸ್ವಲ್ಪ ನೀರು ಕುಡಿದ. ನಿದ್ರೆ ಹತ್ತಿ ಬಿಟ್ಟಂತೆಂದು ಮಲಗಲಿಲ್ಲ. ಹೀಗೇ ಸ್ವಲ್ಪ ಹೊತ್ತು ಕುಳಿತುಕೊಂಡ. ಮತ್ತೆ ಮುಂದೆ ಸಾಗಿದ.

ಮೊದಲೇನೋ ನಡೆಯುವುದು ಸುಲಭವೆನಿಸಿತು. ಊಟ ಮಾಡಿದ್ದರಿಂದ ಅವನಲ್ಲಿ ಚೈತನ್ಯ ಮೂಡಿತು. ಆದರೆ ಸೆಕೆ ತೀವ್ರವಾಯಿತು. ಕಣ್ಣಿಗೆ ಮಂಪರು ಕವಿಯತೊಡಗಿತು. ಆದಾಗ್ಯೂ ಮನ್ನಡೆಯುತ್ತಲೇ ಇದ್ದ. ದಣಿವು ಒಂದೆರಡು ಕ್ಷಣದ್ದು, ಆದರೆ ಜೀವನದುದ್ದಕ್ಕೂ ಆರಾಮದಿಂದ ಇರಬಹುದು ಎಂದು ಅವನಿಗೆ ಅನ್ನಿಸಿತು.

ಹಾಗೆಲ್ಲ ಅವನ್ನು ಸಾಕಷ್ಟು ದೂರ ಕ್ರಮಿಸಿದ್ದ. ಅವನು ಎಡಗಡೆ ತಿರುಗುವವನಿದ್ದ. ಮುಂದೆ ಭೂಮಿ ಫಲವತ್ತಾಗಿದೆಯೆನಿಸಿತು. ಈ ಭೂಪ್ರದೇಶ

ಬಿಟ್ಟುಕೊಡುವುದು ಮೂರ್ಖತನವೆನಿಸಿತು ಎಂದುಕೊಂಡ. ಇಲ್ಲಿ ಉತ್ತಮ ಬೆಳೆ ತೆಗೆಯಬಹುದು. ಆ ಜಮೀನನ್ನು ಸಹ ತನ್ನ ಅಳತೆಗೆ ಸೇರಿಸಿಕೊಂಡ. ಕುಣಿ ತೋಡಿ ಗುರುತು ಮಾಡಿದ. ನಂತರ ಬೇರೆ ಕಡೆ ತಿರುಗಿದ. ದಿಬ್ಬದ ಕಡೆ ನೋಡಿದಾಗ ಬಿಸಿಲು ಕಂಪಿಸತೊಡಗಿದೆಯೇನೋ ಎನಿಸಿತು. ಆ ಕಂಪನದ ಅಲೆಗಳಿಂದಾಗಿ ದಿಬ್ಬವನ್ನು ಗುರುತಿಸುವುದು ದುಸ್ಸಾಧ್ಯವಾಯಿತು.

ಭೂಪ್ರದೇಶದ ಎರಡು ಮಗ್ಗುಲಗಳನ್ನು ನಾನು ಹೆಚ್ಚು ಆಯ್ದುಕೊಂಡೆನೇನೋ ಎಂದು ದೀನಾನಿಗೆ ಎನಿಸಿತು. ಇನ್ನು ಈ ಕಡೆ ಭೂಮಿ ಬಿಟ್ಟುಬಿಡುವುದೇ ವಾಸಿ ಎನಿಸಿತು. ಅವನು ದಾಪುಗಾಲು ಹಾಕುತ್ತ ಮೂರನೆ ದಿಕ್ಕಿನತ್ತ ನಡೆದ. ಅವನು ಸೂರ್ಯನನ್ನು ನೋಡಿದ. ಅವನು ತನ್ನ ಫೇರಿಯ ಮೂರನೆಯ ಎರಡು ಭಾಗ ಮುಗಿಸಿದ್ದ. ದೀನಾ ತನ್ನ ಗುರಿಯಿಂದ ಇನ್ನೂ ಹತ್ತು ಮೈಲು ದೂರ ಇದ್ದ. ಹೋಗಲಿ ಬಿಡು ಎಂದುಕೊಂಡ. ಆದರೆ ತನ್ನ ಆಯ್ಕೆಯ ಜಮೀನಿನ ಒಂದು ಮಗ್ಗುಲು ಚಿಕ್ಕದಾಗಿದ್ದರೂ ಪರವಾ ಇಲ್ಲವೆಂದು ಮರು ಆಲೋಚನೆ ಮಾಡಿದ. ಆದರೆ ನೇರವಾಗಿ ಹಿಂದಕ್ಕೆ ನಡೆಯುತ್ತಾ ಸಾಗಬೇಕೆನಿಸಿತು. ಅವನು ಹಾಗೆಯೇ ಎಷ್ಟೋ ದೂರ ನಡೆದುಬಿಟ್ಟ. ಪಣ ಸೋತಂತಾಯಿತಲ್ಲ. ಅರೆ, ಇಷ್ಟೊಂದು ಭೂಮಿ ಸಣ್ಣದಾಯಿತೆ?

ಹೀಗೆ ಯೋಚಿಸಿದ ದೀನಾ ಮೂರನೆಯ ಕುಣಿಯ ಗುರುತು ಮಾಡಿದ. ದಿಬ್ಬದ ಕಡೆ ಮುಖ ಮಾಡಿ ಆ ಕಡೆಯೇ ಸಾಗಿದ.

ಮೂಗಿನ ನೇರಕ್ಕೆ ನಡೆಯುತ್ತಾ ಬೆಳಿಗ್ಗೆ ನಡಿಗೆ ಆರಂಭಿಸಿದ್ದ ದಿಬ್ಬದ ಕಡೆ ಹೊರಟು ನಿಂತ. ಆದರೆ ಈಗ ನಡೆಯುವುದು ಕಷ್ಟವೆನಿಸತೊಡಗಿತು. ಬಿಸಿಲಿನ ತಾಪ ಅವನ ಶಕ್ತಿ ಹರಣ ಮಾಡಿ ಬಟ್ಟಿತ್ತು. ಕಾಲುಗಳು ಹಲವೆಡೆ ಸುಲಿದು ಹೋಗಿತ್ತು. ಅಲ್ಲಲ್ಲಿ ಬಿರುಕುಗಳುಂಟಾಗಿದ್ದವು. ಕಾಲು ಶಕ್ತಿಹೀನವಾಗಿ ಬಿಟ್ಟಿದ್ದವು. ಒಂದಷ್ಟು ವಿಶ್ರಮಿಸಬೇಕೆನಿಸಿತು. ಆದರೆ ಅದು ಹೇಗೆ ಸಾಧ್ಯವಿತ್ತು? ಸೂರ್ಯಾಸ್ತದೊಳಗೆ ಅವನು ಆ ಸ್ಥಳ ತಲುಪಬೇಕಿತ್ತು. ಸೂರ್ಯ ಯಾರ ದಾರಿ ನೋಡುತ್ತಾ ಕುಳಿತುಕೊಳ್ಳಲಾರ. ಅವನು ಕ್ಷಣ ಕ್ಷಣ ಕೆಳಗೆ ಸರಿಯುತ್ತಲೇ ಇದ್ದ.

ನನ್ನಿಂದ ದೊಡ್ಡ ತಪ್ಪಾಯಿತೆಂದು ದೀನಾ ತನ್ನಷ್ಟಕ್ಕೇ ಅಂದುಕೊಂಡ. ನಾನು ಇಷ್ಟೊಂದು ನಡೆದದ್ದೇಕೆ? ನಾನು ಸಮಯಕ್ಕೆ ಸರಿಯಾಗಿ ತಲುಪದಿದ್ದರೆ?

ಅವನು ಮತ್ತೆ ದಿಬ್ಬದ ಕಡೆ ನೋಡಿದ, ಮತ್ತೆ ಸೂರ್ಯನತ್ತ ನೋಡಿದ. ಗುರಿಯಿಂದ ಅವನು ಬಹಳ ದೂರ ಇದ್ದ ಹಾಗೂ ಸೂರ್ಯ ಭೂಮಿಯತ್ತ ವಾಲತೊಡಗಿದ್ದ.

ದೀನಾ ಪ್ರಯಾಸಪಟ್ಟು ನಡೆಯತೊಡಗಿದ. ನಡೆಯುವಾಗ ಉಸಿರುಗಟ್ಟಿದಂತಾಯಿತು ಹಾಗೂ ಸಮಸ್ಯೆ ತೀವ್ರವಾಯಿತು. ಆದರೂ ವೇಗವಾಗಿ ಹೆಜ್ಜೆ ಹಾಕತೊಡಗಿದ. ಮುಂದೆ ಸಾಗುತ್ತಲೇ ಇದ್ದ. ಆದರೆ ಇನ್ನೂ ಸ್ಥಳ ದೂರವೇ ಇತ್ತು. ಹೀಗಾಗಿ ಅವನು ಓಡಲಾರಂಭಿಸಿದ. ಹೆಗಲ ಮೇಲಿಂದ ಬಾಸ್ಕೆಟ್ ಎಸೆದು ಬಿಟ್ಟ. ಪಾದರಕ್ಷೆ ಕಳಚಿ ಬಿಟ್ಟ. ಟೋಪಿ ಕಿತ್ತೆಸೆದ. ಗುರುತು ಮಾಡಲು ಹಗುರಾದ ಸಲಿಕೆ ಮಾತ್ರ ಹತ್ತಿರ ಇರಿಸಿಕೊಂಡ.

ನಾನೇನು ಮಾಡಲಿ ಎಂದು ತನ್ನಷ್ಟಕ್ಕೇ ಅಂದುಕೊಂಡ. ನನ್ನ ಅಳಿವಿಗೆ ಮೀರಿದ್ದನ್ನು ಕೈವಶ ಮಾಡಿಕೊಳ್ಳ ಬಯಸಿದೆ.

ಅವನಿಗೆ ಕೈಗೆ ಬಂದ ತುತ್ತು ಜಾರಿ ಹೋಗುತ್ತಿದೆ ಎನಿಸಿತು. ಸೂರ್ಯ ಮುಳುಗುವುದಕ್ಕೆ ಮೊದಲು ನಾನು ಅಲ್ಲಿಗೆ ಹೇಗೆ ಹೋಗಬಲ್ಲೆ? ಈ ಯೋಚನೆ ಮತ್ತು ಭಯದ ಕಾರಣ ಅವನು ಇನ್ನೂ ಎದುಸಿರು ಬಿಡತೊಡಗಿದ. ಅವನು ಬೆವರಿನಲ್ಲಿ ಮುಳಗಿದ್ದ. ಧೋತರ ಒದ್ದೆಯಾಗಿ ಮೈಗೆ ಅಂಟಿಕೊಂಡಿತು. ಬಾಯಿ ಒಣಗಿತು. ಆದಾಗ್ಯೂ ಅವನು ಓಡುತ್ತಲೇ ಇದ್ದ. ಅವನ ಎದೆ ಕಮ್ಮಾರನ ತಿದಿಯಾಗಿ ಬಿಟ್ಟಿತು. ಹೃದಯ ಒಳಗೆ ಸುತ್ತಿಗೆಯ ಪೆಟ್ಟು ತಿನ್ನುತ್ತಿದೆಯೇನೋ ಎನಿಸುತ್ತಿತ್ತು. ಅತ್ತ ಕಾಲುಗಳು ನಿಶ್ರಾಣವಾಗಿದ್ದವು. ಈ ದಣಿವಿನಿಂದಾಗಿ ನಾನು ಹೇಗಾಗಿ ಕುಸಿದು ಬಿಡುವೆನೋ ಎನಿಸಿತು.

ಇದು ಅವನ ಅವಸ್ಥೆಯಾಗಿತ್ತು. ಆದರೆ ಅವನು ನಿಲ್ಲಲಿಲ್ಲ. ಇಷ್ಟೊಂದು ಓಡಿದ ನಂತರವೂ ನಾನು ನಿಂತು ಬಿಟ್ಟರೆ ಈ ಜನ ತನ್ನನ್ನು ಅಪಹಾಸ್ಯ ಮಾಡುವರು, ಅವಮಾನಿಸುವರು. ಆದ್ದರಿಂದ ಓಡುವುದನ್ನು ನಿಲ್ಲಿಸಲಿಲ್ಲ. ಓಡುತ್ತಲೇ ಇದ್ದ. ಮುಂದೆ ಕೋಲ್ ಜನರ ದನಿ ಕೇಳತೊಡಗಿತು. ಅವರು ಅವನಿಗೆ ವೇಗವಾಗಿ ಧಾವಿಸು ಎಂದು ಕುಮ್ಮಕ್ಕು ನೀಡುತ್ತಿದ್ದರು. ಈ ದನಿಯಿಂದ ಅವನ ಮನಸ್ಸು ಚುರುಕುಗೊಂಡಿತು. ಇದ್ದಬದ್ದ ಶಕ್ತಿ ಒಗ್ಗೂಡಿಸಿ ಓಡಲಾರಂಭಿಸಿದ.

ಸೂರ್ಯ ಭೂಮಿಯ ಮೇಲೆ ಒರಗುವುದರಲ್ಲಿದ್ದ. ಓರೆ ಕಿರಣಗಳಿಂದಾಗಿ ಅವನು ಸಾಕಷ್ಟು ದೊಡ್ಡದಾಗಿ ಹಾಗೂ ರಕ್ತದಂತೆ ಕೆಂಪಾಗಿ ಬಿಟ್ಟಿದ್ದ. ಅವನು ಮುಳುಗುವುದರಲ್ಲಿದ್ದ. ಮುಳುಗಿಯೇ ಬಿಟ್ಟನೇನೋ ಎನಿಸತೊಡಗಿತು. ಸೂರ್ಯ ತುಂಬ ಕೆಳಗೆ ಬಂದು ಬಿಟ್ಟಿದ್ದ. ಆದರೆ ದೀನಾ ಸಹ ಗುರಿ ಸಮೀಪ ಬಂದು ಬಿಟ್ಟಿದ್ದ. ದಿಬ್ಬದ ಮೇಲೆ ಕೈ ಬೀಸಿ ಹುರದುಂಬಿಸುತ್ತಿದ್ದ ಕೋಲ್ ಜನ ಕಣ್ಣೆದುರೇ ಕಾಣತೊಡಗಿದ್ದರು. ಈಗಂತೂ ನೆಲದ ಮೇಲೆ ಇರಿಸಿದ್ದ ಟೋಪಿ ಸಹ ಕಾಣತೊಡಗಿತು. ಅದರ ಮೇಲೆ ಅವನ ಹಣವನ್ನು ಇರಿಸಲಾಗಿತ್ತು. ಅಲ್ಲಿ ಕುಳಿತಿದ್ದ ಸರ್ದಾರ ಸಹ ಕಾಣತೊಡಗಿದ. ಅವನು ಹೊಟ್ಟೆ ಹಿಡಿದು ನಗುತ್ತಿದ್ದ.

ದೀನಾನಿಗೆ ಕನಸು ನೆನಪಾಯಿತು.

ಜಮೀನನ್ನೇನೋ ಸಾಕಷ್ಟು ಅಳಿದಾಯಿತು; ಆದರೆ ಅದನ್ನು ಉಪಭೋಗಿಸಲು ದೇವರು ನನ್ನನ್ನು ಜೀವಂತ ಇಡಬಲ್ಲನೆ ಎಂದು ಚಿಂತಿಸತೊಡಗಿದ. ನನ್ನ ಪ್ರಾಣ ಹೋಯಿತೆಂದುಕೊಂಡ. ನಾನು ಇನ್ನು ಗುರಿ ತಲುಪಲಾರೆ. ದೀನಾ ಆಸೆಗಣ್ಣಿಂದ ಸೂರ್ಯನತ್ತ ನೋಡಿದ. ಸೂರ್ಯ ನೆಲ ಮುಟ್ಟಿದ್ದ. ಅವನು ಅಳಿದುಳಿದ ಶಕ್ತಿ ಒಗ್ಗೂಡಿಸಿ ಓಡಲಾರಂಭಿಸಿದ. ಕಾಲು ಸಹಕರಿಸುತ್ತಿಲ್ಲವೇನೋ ಎನ್ನುವಂತೆ ಅವನು ಬಾಗಿಕೊಂಡೇ ಓಡತೊಡಗಿದ. ದಿಬ್ಬ ತಲುಪುವಷ್ಟರಲ್ಲಿ ಕತ್ತಲಾಗಿ ಬಿಟ್ಟಿತ್ತು. ಅವನು ಕಣ್ಣೆತ್ತಿ ನೋಡಿದ. ಸೂರ್ಯ ಮರೆಯಾಗಿ ಬಿಟ್ಟಿದ್ದ. ಅವನ ಬಾಯಿಂದ ಚೀತ್ಕಾರ ಹೊರ ಬಿದ್ದಿತು. “ಓಹ್ ನನ್ನ ಎಲ್ಲ ಪ್ರಯತ್ನ ವ್ಯರ್ಥವಾಗಿ ಬಿಟ್ಟಿತು!” ಈ ಯೋಚನೆಯಿಂದಾಗಿ ನಿಂತು ಬಿಡುವವನಿದ್ದ. ಅಷ್ಟರಲ್ಲಿ ಅವನಿಗೆ ಜನ ಇನ್ನೂ ನಿಂತಿದ್ದಾರೆ ಹಾಗೂ ಅವರಿಗೆ ಸೂರ್ಯ ಇನ್ನೂ ಕಾಣಿಸತೊಡಗಿದ್ದಾನೇನೋ ಎನಿಸಿತು. ಸೂರ್ಯ ಮುಳುಗಿಲ್ಲ; ಆದರೆ ನನಗೆ ಮಾತ್ರ ಕಾಣುತ್ತಿಲ್ಲ, ಅಷ್ಟೇ. ಹೀಗೆ ಯೋಚಿಸಿ ಅವನು ದೀರ್ಘ ನಿಟ್ಟುಸಿರು ಬಿಟ್ಟ. ಕಣ್ಣು ಮುಚ್ಚಿ ದಿಬ್ಬದ ಮೇಲೆ ಓಡತೊಡಗಿದ. ದಿಬ್ಬದ ಮೇಲೆ ಇನ್ನೂ ಬಿಸಿಲು ಇತ್ತು. ಹತ್ತಿರ ಬಂದ. ಎದುರಿಗೆ ಟೋಪಿ ಕಂಡಿತು. ಸರ್ದಾರ ಹೊಟ್ಟೆ ಹಿಡಿದು ನಗುತ್ತಲಿದ್ದ. ದೀನಾನಿಗೆ ಮತ್ತೆ ತನ್ನ ಕನಸು ನೆನಪಾಯಿತು. ಅವನ ಬಾಯಿಂದ ಚೀತ್ಕಾರ ಹೊರ ಬಿತ್ತು. ಅವನ ಕಾಲುಗಳು ನಿಶ್ರಾಣಗೊಂಡವು.

ಅವನು ಬೋರಲಾಗಿ ಕುಸಿದು ಬಿದ್ದ. ಅವನ ಕೈಗಳು ಟೋಪಿ ಸ್ಪರ್ಶಿಸಿದವು.

“ಶಾಭಾಶ್! ಶಾಭಾಶ್! ನೋಡಿರಿ, ಅವನು ಎಷ್ಟು ಭೂಮಿ ಕೈವಶ ಮಾಡಿಕೊಂಡ!” ಎಂದ ಸರ್ದಾರ.

ದೀನಾನ ನೌಕರ ಓಡಿ ಬಂದ. ಅವನು ಮಾಲೀಕನನ್ನು ಎಬ್ಬಿಸಬಯಸಿದ. ಆದರೆ ಅವನ ಬಾಯಿಂದ ರಕ್ತ ಹರಿಯುತ್ತಿದ್ದುದನ್ನು ಕಂಡ.

ದೀನಾ ಸತ್ತು ಹೋಗಿದ್ದ. ಕೋಲ್ ಜನ ಮರುಕಪಟ್ಟು ಮತ್ತು ವ್ಯಂಗ್ಯವಾಗಿ ನಗತೊಡಗಿದರು. ನೌಕರ ಸಲಿಕೆ ತೆಗೆದುಕೊಂಡ. ದೀನಾನಿಗಾಗಿ ಕುಣಿ ತೋಡಿದ ಹಾಗೂ ಅದರಲ್ಲಿ ಅವನನ್ನು ಮಲಗಿಸಿದ. ತಲೆಯಿಂದ ಹಿಡಿದು ಪಾದದವರೆಗೆ ಅವನಿಗೆ ಆರು ಅಡಿ ಭೂಮಿ ಸಾಕಾಗಿತ್ತು.

(ಗೌರೀ ಲಂಕೇಶ್)

ಶಿಶಿರದ ಶೋಕಗೀತೆ

ಮೂಲ : ಮುಶರ್ಫ್ ಆಲಮ್ ಚೌಕಿ
ಅನುವಾದ: ಗಿರೀಶ ಚಂದ್ರಕಾಂತ ಜಕಾಪುರೆ

ಆ ಒಂದು ದುರ್ಘಟನೆ ನನ್ನ ಇಡೀ ಜೀವನವನ್ನೇ ಬದಲಾಯಿಸಿತು. ಅದೆಂಥ ಯಾತನಾಮಯ ದುರ್ಘಟನೆಯಾಗಿತ್ತು. ಆ ಘಟನೆಯನ್ನು ಮರೆಯುವುದು ನನ್ನ ಮಟ್ಟಿಗೆ ಅಸಾಧ್ಯವಾಗಿದೆ. ನನ್ನ ಅಜ್ಜಿ ಹೇಳಿದ್ದ ಮಾತುಗಳು ನೆನಪಾಗುತ್ತಿವೆ. ಇಲ್ಲಿ ಎಲ್ಲವೂ ಗಂಡು..! ಗಿಡಮರಗಳೂ ಗಿಡಮರಗಳಾಗಿಲ್ಲ ಇಲ್ಲಿ.. ಇವೆಲ್ಲವೂ ಗಂಡುಗಳೇ..! ಕಾಡಬೆಕ್ಕು.. ಗುರ್.. ಎನ್ನುತ್ತಿರುವಂಥವು. ಮತ್ತೆ ಕಾಡುಬಾವುಗಳಿಗೆ ಗುರ್ ಎನ್ನುವ ಅವಶ್ಯಕತೆಯಾದರೂ ಏನಿತ್ತು? ಬೇಟೆಯಂತೂ ತಮ್ಮ ಮನೆಯಲ್ಲಿಯೇ ಲಭ್ಯವಿದೆಯಲ್ಲ..! ಬರೀ ಪಂಜು ಹೊಡೆಯುವ, ಹಿಸುಕುವ ಅವಶ್ಯಕತೆಯಿದೆ ಅಷ್ಟೇ. ಆದರೆ ಆ ಘಟನೆಗಿಂತ ಮೊದಲಿನ ಇನ್ನೊಂದು ಘಟನೆ ಸ್ಮರಿಸುತ್ತಿದೆ... ಅಮ್ಮ ನನ್ನನ್ನು ವಾಡೆಯಲ್ಲಿನ ಮಕತಬ್‌ನಲ್ಲಿ ಅಂದರೆ ಓದುವ ಕೋಣೆಯಲ್ಲಿ ಕೂರಿಸಿದ್ದಳು. ಉದ್ದುದ್ದ ಗಡ್ಡದ ಒಬ್ಬ ಮೌಲಾನಾ ನನಗೆ ಕುರಾನ್ ಶರೀಫ್ ಹೇಳಿಕೊಡಲು ಬರುತ್ತಿದ್ದರು. ಅವರ ಕಷ್ಟಮುಖ, ಬಿಳಿಯ ಗಡ್ಡ ಕಂಡರೆ ನನಗೆ ಹೆದರಿಕೆಯಾಗುತ್ತಿತ್ತು. ಅಲ್ಲದೆ ಅವರ ಮುಖದ ಮೇಲೆ ಸಿಡುಬು ರೋಗದ ಅಸಹ್ಯವಾದ ಕಲೆಗಳು ಬೇರೆ. ಮೌಲ್ವಿ ರಾತ್ರಿಯ ಎಂಟು ಗಂಟೆಯ ಸುಮಾರಿಗೆ ಬರುತ್ತಿದ್ದರು. ಅಮ್ಮ ನನ್ನ ತಲೆಯ ಮೇಲೆ ಸೆರಗು ಹೊದಿಸಿ ಕಳಿಸುತ್ತಿದ್ದಳು. ಮೌಲಾನಾ ಕಲಿಸಲು ಪ್ರಾರಂಭಿಸಿದಾಗ ಸೇವಕಿ ಮೊದಲು ಚಹಾ ತಂದುಕೊಡುತ್ತಿದ್ದಳು. ನಂತರ ಒಂದು ತಬಕದಲ್ಲಿ ವೀಳ್ಯದಲೆಯ ಎರಡು ಬೀಡಾಗಳನ್ನು ಕಳುಹಿಸಲಾಗುತ್ತಿತ್ತು. ಒಂದೆರಡು ದಿನ ಎಲ್ಲವೂ ಚೆನ್ನಾಗಿಯೇ ಸಾಗಿತು. ಮುಂದೆ ಮೌಲ್ವಿ ಸಾಹೇಬರಿಗೆ ನನ್ನ ಯಾವುದೇ ಮಾತಿನಿಂದ, ಯಾವುದೇ ಕಲಿಕೆಯಿಂದ ಹರುಷವಾಯಿತೆಂದರೆ ಅವರು ನನ್ನನ್ನು ಎತ್ತಿಕೊಂಡು ತಮ್ಮ ತೋಡಗಳ ಮೇಲೆ ಕೂರಿಸಿಕೊಳ್ಳುತ್ತಿದ್ದರು... ಅತ್ತಿತ್ತ ನೋಡುತ್ತಿದ್ದರು..! ತೋಡಗಳ ಮಧ್ಯದಲ್ಲಿ ಕೂಡಿಸಿಕೊಂಡೇ ಅಧ್ಯಾಯವನ್ನು ದೃಢೀಕರಿಸಿಕೊಳ್ಳುತ್ತಿದ್ದರು. ಅದೆಷ್ಟೋ ಸಲ ನನಗೆ ನರಳಬೇಕೆಂದೆನಿಸುತ್ತಿತ್ತು. ಅಪ್ಪ ಅಥವಾ ಬೇರೆ ಯಾರಾದರೂ ಅತ್ತ ಬಂದರೆ ಮೌಲ್ವಿ ಏರುಧ್ವನಿಯಲ್ಲಿ ಪಾಠ

ಹೇಳಲಾರಂಭಿಸುತ್ತಿದ್ದರು. ಈಗ ನನಗೆ ತಿಳಿದಿದೆ, ನಮ್ಮ ವಾಡೆಗೆ ಬರುತ್ತಿದ್ದವರೆಲ್ಲ ಗಂಡಸರೆಂದು..! ಹಾಲಿನವ.. ತರಕಾರಿಯವ.. ಬಟ್ಟೆಯವ.. ಆದರೆ ಅವರ ಆಟ ನಡೆಯುತ್ತಿರಲಿಲ್ಲ, ಯಾರ ಜೋರು ನಡೆಯುತ್ತಿತ್ತೋ ಅವರೆಲ್ಲ ಪೊದೆಗಳಿಂದ ಹಾವುಗಳನ್ನು ಹೊರಗೆ ಬಿಡುತ್ತಿದ್ದರು.

ಅಮ್ಮ ಹೇಳುತ್ತಿದ್ದಳು 'ಏನಾದರೂ ಕೆಟ್ಟದ್ದನ್ನು ಮಾಡಿದರೆ ವಜೂ ಮುರಿದುಹೋಗುತ್ತದೆ' ಎಂದು.

'ಓಹೋ..! ಹೌದಾ?'

ಆ ರಾತ್ರಿ ಆಕಸ್ಮಿಕವಾಗಿ ಕರೆಂಟು ಹೋಯಿತು. ಮೌಲ್ವಿ ಸಾಹೇಬರು ಜೋರಾಗಿ 'ಹೆದರಬೇಡ' ಎಂದಿದ್ದರು ಹಾಗೂ ನನ್ನನ್ನು ತಮ್ಮ ತೋಡೆಗಳಲ್ಲಿ ಎಳೆದುಕೊಂಡರು. ಗೋಡೆಯ ಮೇಲೆ ತೂಗಾಡುತ್ತಿದ್ದ ಆನೆಯ ಸೊಂಡಿಲಿನ ಗಾತ್ರ ವೃದ್ಧಿಸಲು ಪ್ರಾರಂಭಿಸಿದ್ದು ನನ್ನ ಅನುಭವಕ್ಕೆ ಬರತೊಡಗಿತ್ತು. ನಾನು ಕೂಡಲೇ ಮೌಲ್ವಿಯ ಕೈಯಿಂದ ಕೊಸರಿಕೊಂಡು ಸಿಟ್ಟಿನಿಂದ 'ನಿಮ್ಮ ವಜೂ ಹಾಳಾಗುವುದಿಲ್ಲವೇ?' ಎಂದು ಕೇಳಿದೆ.

'ಹ್ಲಾ.. ಏನು?'

ಬೆಳಕು ಬಂದಿತ್ತು. ಆ ಬೆಳಕಿನಲ್ಲಿ ಪಿಳಿ-ಪಿಳಿ ಕಣ್ಣುಬಿಡುತ್ತ ಮೌಲ್ವಿ ನಿಂತಿದ್ದರು. ಮುಗಿಲಿನಲ್ಲಿ ಹಾರಾಡುತ್ತಿರುವ ಯಾವುದೋ ಹಕ್ಕಿ ಅವರ ಮುಖದ ಮೇಲೆ ಹೊಲಸು ಇಕ್ಕಿ ಹೋದಂತೆ ಅವರ ಮುಖ ಬಿಳುಚುಗೊಂಡಿತ್ತು.

ಈಗ ಯೋಚಿಸುತ್ತಿದ್ದೇನೆ. ನಾವೆಲ್ಲಿ ಸುರಕ್ಷಿತವಾಗಿದ್ದೆವು?

ಹೊರಗಿನ ಮಾತಂತೂ ಬಿಟ್ಟುಬಿಡಿ, ನಾವು ಮನೆಯಲ್ಲಿಯಾದರೂ ಯಾವೊತ್ತು ಸುರಕ್ಷಿತವಾಗಿದ್ದೆವು?

ಮನೆಯಲ್ಲಿ ಮೃಗಗಳ ಪಡೆಯೇ ಇತ್ತು ಹಾಗೂ ಪ್ರತಿಯೊಂದು ಮೃಗ ಅವಕಾಶಕ್ಕಾಗಿ ಕಾಯುತ್ತಿತ್ತು. ಅಲ್ಲದೇ ಸಮಸ್ಯೆಯೆಂದರೆ ಈ ಮೃಗಗಳ ಬಗ್ಗೆ ಮನೆಯ ವಯೋವೃದ್ಧರಲ್ಲಿ ದೂರು ಸಲ್ಲಿಸುವುದೂ ಸಾಧ್ಯವಿರಲಿಲ್ಲ.

ಇಂಥ ವಾತಾವರಣದಲ್ಲಿಯೂ ನಾನು ಬೆಳೆದು ಹತ್ತೊಂಭತ್ತು ವರ್ಷದವಳಾಗಿದ್ದೆ ಹಾಗೂ ಅದೇ ದಿನಗಳಲ್ಲಿಯೇ ಆ ದುರ್ಘಟನೆ ನಡೆಯಿತು.

ಹಿರಿಯ ದೊಡ್ಡಪ್ಪನ ಒಬ್ಬಳೇ ಮಗಳು 'ನಿಕಾಹತ್'

ನಾನು ಮುಂಜಾನೆಯಿಂದ ಅವಳನ್ನು ಹುಡುಕುತ್ತಿದ್ದೆ 'ನಿಕಾಹತ್ ಎಲ್ಲಿದ್ದಾಳೆ?' ಎಂದು 'ಅಂಜುಂ'ಳಿಗೆ, 'ಮುಸ್ಕಾನ್'ಳಿಗೆ, 'ಮಹರೋ'ಳಿಗೂ ವಿಚಾರಿಸಿದೆ. ಆದರೆ

ಯಾರಿಗೂ ನಿಕಾಹತ್‌ಳ ಬಗ್ಗೆ ಗೊತ್ತಿರಲಿಲ್ಲ. ಸೂರ್ಯ ಮುಳುಗತೊಡಗಿದ್ದ. ಅಮ್ಮ 'ಸಾಯಂಕಾಲದ ನಮಾಜಿನ ನಂತರ ಪುಸ್ತಕ ತೆರೆದು ಓದಲು ಕುಳಿತುಕೊಳ್ಳು' ಎಂದು ಹೇಳುತ್ತಿದ್ದಳು. ನಾನು ಪುಸ್ತಕ ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳಲು ಅಲ್ಮಾರಿಯತ್ತ ಹೋಗುತ್ತಿದ್ದೆ. ಅಷ್ಟರಲ್ಲಿ ಒಂದು ನೋವುಭರಿತ ಧ್ವನಿ ಕೇಳಿಸಿತು. ನಾನು ಆಶ್ಚರ್ಯ ಚಕಿತಾಳಾದೆ.

ಒಂದು ಕ್ಷೀಣ ಹಾಗೂ ಕರುಣಾಜನಕ ಕರೆ ಕೇಳಿಸಿತು. 'ನದೋ..'

ನಾನು ಹೊರಳಿನೋಡಿದೆ, ಬಾಗಿಲ ಬಳಿ ನಿಕಾಹತ್ ನಿಂತಿದ್ದಳು. ಆದರೆ ಅವಳು ಒಂದು ಯುಗದಿಂದ ಅನಾರೋಗ್ಯಕ್ಕೆ ತುತ್ತಾದವಳಂತೆ ಕಾಣುತ್ತಿದ್ದಳು. ಅವಳ ಮುಖದ ಮೇಲಿನ ನಗುವಿಗೆ ಯಾರದೋ ದೃಷ್ಟಿ ತಾಕಿದಂತಿತ್ತು. ನಿಕಾಹತ್‌ಳ ಮುಖ ಹೀಗೆ ಬಾಡಿದ್ದು ನಾನು ಇದೇ ಮೊದಲ ಬಾರಿಗೆ ನೋಡಿದ್ದೆ. ಬಿರಿದ ಕಣ್ಣುಗಳಿಂದ ನೋಡಿಯೂ ಅವಳ ಸ್ಥಿತಿಯನ್ನು ನಂಬಲಾರದೆ ಕೇಳಿದೆ.

'ಹುಷಾರಿಲ್ಲವೇ?'

'ಇಲ್ಲ'

'ಯಾರಾದರೂ ಬೈದಿರುವರೇನು? ಹೊಡೆದಿರುವರೇನು?'

'ಇಲ್ಲ'

'ಹಾಗಿದ್ದರೆ, ಇದೇನು ನಿನ್ನ ಅವಸ್ಥೆ?'

ನಿಕಾಹತ್ ಗಾಬರಿಗೊಂಡು ಅತ್ತಿತ್ತ ನೋಡಿದಳು ಹಾಗೂ ನಿಧಾನಕ್ಕೆ ಕೋಣೆಯೊಳಕ್ಕೆ ಬಂದು ಬಾಗಿಲು ಹಾಕಿದಳು.

'ಬಾಗಿಲೇಕೆ ಮುಚ್ಚಿದೆ?'

'ನನಗೇನೂ ತಿಳಿಯದಾಗಿದೆ ನದೋ'

ಕ್ಷಣದಲ್ಲಿಯೇ ನಿಕಾಹತ್‌ಳ ಮೈಯಲ್ಲಿ ಮಿಂಚು ಸಂಚರಿಸಿದಂತಾಯಿತು. ಅವಳು ನನ್ನ ಕೊರಳಿಗೆ ಬಿದ್ದು ದೀರ್ಘ ಯಾತನೆಯಿಂದ ಅಳಲಾರಂಭಿಸಿದಳು. ಅವಳ ಬಿಕ್ಕುಗಳು ಇಡೀ ಕೋಣೆಯಲ್ಲಿ ಮಾರ್ದನಿಸುತ್ತಿದ್ದವು.

'ನಿಕಾಹತ್ ಅರಿವಿಗೆ ಬಾ.. ಹೇಳು, ಸರಿಯಾಗಿ ಹೇಳು ಏನಾಯಿತೆಂದು?'

'ಅದೆಲ್ಲ ನನಗೆ ತಿಳಿಯದು, ಆದರೆ ಈ ಜನ ನನ್ನನ್ನು ಕೊಲ್ಲಿಬಿಡುತ್ತಾರೆ'

'ಯಾಕೆ? ಏತಕ್ಕೆ ಕೊಲ್ಲುತ್ತಾರೆ?' ನನಗೆ ಸಿಟ್ಟೇರಿತ್ತು.

'ನಂಗೊತ್ತು, ಅವರು ನನ್ನ ಜೀವ ಉಳಿಸುವುದಿಲ್ಲ'

'ಅದೇ ಏಕೆ?' ನಾನೂ ಜೋರಾಗಿ ಚೀರಿದೆ. 'ಅಂಥದ್ದೇನಾಯಿತು? ಅವರು

ನಿನ್ನನ್ನು ಕೊಲ್ಲುವಂಥಾಗಲು ನಡೆದಿದ್ದಾದರೂ ಏನು?'

ನಿಕಾಹತ್ ಕಣ್ಣೀರೆಸಿಕೊಂಡಿದ್ದರೂ ಅವಳ ಕಣ್ಣೀರು ನಿಲ್ಲುತ್ತಿರಲಿಲ್ಲ. ಅವಳು ನನ್ನ ಕಡೆಗೆ ನೋಡಿದಳು. ಅವಳ ತುಟಿಗಳು ಅದುರುತ್ತಿದ್ದವು.

'ಇಂದು ಇಡೀ ದಿನ ಮರೆ-ಮರೆಯಾಗಿ ತಿರುಗುತ್ತಿದ್ದೇನೆ. ಘಳಿಗೆಗೊಮ್ಮೆ ವಾಂತಿಯಾಗುತ್ತಿದೆ'

'ವಾಂತಿ..? ಏಕೆ?'

'ಹೌದು'

'ಆದರೆ..?' ಎನ್ನುತ್ತ ನಾನು ಆಕಸ್ಮಿಕವಾಗಿ ಎಂಥದೋ ಗೊಂದಲಕ್ಕೀಡಾಗಿದ್ದೆ. ಆಶ್ಚರ್ಯಕ್ಕೊಳಗಾಗಿದ್ದೆ. ನನ್ನ ಮುಖದ ಬಣ್ಣವೂ ಹಾರಿಹೋಗಿತ್ತು. ನಾನು ಅವಳ ಕೈ ಹಿಡಿದೆ ಹಾಗೂ ಸೂಕ್ಷ್ಮವಾಗಿ ಅವಳ ಮುಖದ ನಿರೀಕ್ಷಣೆ ಮಾಡಿದೆ. ಅವಳು ತಲೆ ತಗ್ಗಿಸಿದಳು.

'ನಕ್ಕೊ ನೀನು..?'

'ಹೌದು'

'ಅಯ್ಯೋ ದೇವರೆ..!'

ನಾನು ಅವಳ ತಣ್ಣಗಿನ ಕೈಗಳನ್ನು ಬಿಟ್ಟುಬಿಟ್ಟೆ.

'ಇಂಥ ಅನಾಹುತ ಹೇಗಾಯಿತು ನಕ್ಕೊ? ಎಂಥ ದೊಡ್ಡ ತಪ್ಪು ಮಾಡಿದೆ?'

'ಆಗಿ ಹೋಯಿತು. ಆದರೆ ಹೇಗೆ ಎಂಬುದೊಂದೂ ನನಗೆ ಗೊತ್ತಿಲ್ಲ'

ನನ್ನ ಕಣ್ಣುಗಳಲ್ಲಿ ದೈತ್ಯಾಕಾರದ ನೆರಳುಗಳು ಹುಚ್ಚೆದ್ದು ಕುಣಿಯತೊಡಗಿದ್ದವು. ನಾನು ಅಂಚಿಕೆಯಿಂದ ನಡುಗುತ್ತಿದ್ದೆ. ಹೆದರಿದ್ದರಿಂದ ಅವಳ ಇಡೀ ಶರೀರ ಕಂಪಿಸುತ್ತಿತ್ತು.

'ನಿನಗೆ ಖಾತ್ರಿ ಇದೆಯೇ?'

'ಹೌದು'

'ಆದರೆ ಹೀಗೆಲ್ಲ ಆಗುವುದು ಹೇಗೆ ಸಾಧ್ಯ?' ಎಂದು ಕೇಳುತ್ತ ನಾನು ಅವಳ ಶರೀರವನ್ನೇ ಬಗಿದು ನೋಡುವಂತೆ ದಿಟ್ಟಿಸಿದೆ. ಈಗಲೂ ಅವಳು ತಲೆ ತಗ್ಗಿಸಿ ರೋದಿಸುತ್ತಿದ್ದಳು.

'ಅಜೀಂ ಭಾಯಿ?'

'ಅಲ್ಲ'

‘ಅಜೂ ಮಾಮು?’

‘ಅಲ್ಲ’

‘ಲೆಕ್ಕದ ಮುನೀಮು?’

‘ಅಲ್ಲ’

‘ಅಬೂ ಚಿಕ್ಕಪ್ಪ?..’

‘ಅಲ್ಲ’

‘ಗಬರೂ ದಾದಾ, ಸಲ್ಮಾನ್ ಭಾಯಿ..’

‘ಅಲ್ಲ.. ಅಲ್ಲ..’ ನಿಕಾಹತ್ ಭಯಭೀತಳಾಗಿದ್ದಳು.

‘ಸತ್ಯವಾಗಿ ಹೇಳುತ್ತಿದ್ದೀನಿ. ನನಗೇನೂ ತಿಳಿದಿಲ್ಲ ಎಂಬುದು ಆ ದೇವರಿಗೆ ಗೊತ್ತು. ಇವರಲ್ಲಿ ಯಾರು ಎಂಬುದು ನನಗೆ ಗೊತ್ತಿಲ್ಲ. ನನ್ನ ಈ ಸ್ಥಿತಿಗೆ ಯಾರು ಕಾರಣರೆಂಬುದೂ ನನಗೆ ಗೊತ್ತಿಲ್ಲ’ ನಿಕಾಹತ್ ಇನ್ನೂ ಅಳುತ್ತಲೇ ಇದ್ದಳು.

‘ನಿನಗೆ ಗೊತ್ತಿಲ್ಲ ನದೋ, ನಾನು ನಮ್ಮ ಮನೆಯ ಮಂದಿಯನ್ನು ಚೆನ್ನಾಗಿ ಬಲ್ಲೆ. ಇವರು ನನ್ನನ್ನು ಸಾಯಿಸಿಬಿಡುತ್ತಾರೆ. ನನಗೆ ಸಾವಿನ ಭಯವಾಗಲಿ, ದುಃಖವಾಗಲಿ ಇಲ್ಲ ನದೋ, ಆದರೆ ಇಂಥ ಕಲಂಕ ಹೊತ್ತ ಸಾವು ನನಗೆ ಬೇಕಿಲ್ಲ. ನನ್ನ ಮರಣಾನಂತರದಲ್ಲಿಯೂ ಜನ ನನ್ನ ಬಗ್ಗೆ ಕೆಟ್ಟದಾಗಿ ಮಾತಾಡುತ್ತಾರೆ. ನದೋ ನೀನಂತೂ ಎಲ್ಲವನ್ನೂ ಬಲ್ಲೆ.. ಹೇಳು.. ನಮ್ಮದೇನು ತಪ್ಪಿದೆ? ಈ ಜನರು ಮಕ್ಕಳನ್ನು ಮಕ್ಕಳಾಗಿರಲು ಎಲ್ಲಿ ಬಿಡುತ್ತಾರೆ? ನದೋ ಇದರಲ್ಲಿ ನನ್ನದೇನೂ ತಪ್ಪಿಲ್ಲ. ಆದರೆ ಯಾರ್ಯಾರಿಗೆ ಅವಕಾಶ ಸಿಕ್ಕಿತೋ ಅವರೆಲ್ಲ..! ನನ್ನ ತಪ್ಪು..? ನಾನು ಮೂಕಳಾಗಿದ್ದದ್ದೇ ನನ್ನ ತಪ್ಪು. ಆದರೆ ಈ ಮನೆಯ ಯಾವ ಹುಡುಗಿಯ ಬಾಯಲ್ಲಿ ನಾಲಿಗೆ ಇದೆ? ನಮಗೆ ಏನಾದರೂ ಮಾತಾಡಲೂ ಇವರು ಬಿಟ್ಟಿದ್ದಾರೆಯೇ? ಇಲ್ಲಿ ಮಾತಿಗೆ ಅವಕಾಶವಿದೆಯೇ? ಬರೀ ಭಯ..! ಸುತ್ತಿಗುರಿನ ಹರಿಯುವ ಕೈಗಳಿವೆ ಇಲ್ಲಿ. ರಣಹದ್ದಿನಂತಹವು..! ನಮ್ಮನ್ನು ಹಿಡುಕಿ ಹಾಕಲು..! ನಮ್ಮ ಎಲುಬು ವಾಂಸಗಳ ಹೀರಲು.. ನದೋ, ಈ ಜನ ನನ್ನನ್ನು ಸಾಯಿಸಿಬಿಡುತ್ತಾರೆ. ನದೋ.. ನದೋ..’

‘ನಕ್ಕೋ, ಯಾರೂ ಸಾಯಿಸೋದಿಲ್ಲ ನಿನ್ನನ್ನು. ನಾನಿದ್ದೇನೆ’

ನಾನೂ ನಿಕಾಹತ್‌ಳ ಜೊತೆಗೆ ಅಳುತ್ತಿದ್ದೆ. ಒಮ್ಮೆಲೆ ಈ ನೆಲ ಅದ್ದೇಗೆ ಕಂಪಿಸತೊಡಗಿತು? ಅಜಾನಕ್ಕಾಗಿಯೇ ಈ ಜಗತ್ತು ಹೇಗೆ ಬದಲಾಯಿಸಿತು. ಇದೆಲ್ಲ ಏನಾಗಿಹೋಯಿತು? ಒಂದುವೇಳೆ ವಾಡೆಯ ವಯೋವೃದ್ಧರಿಗೆ ಈ ಬಗ್ಗೆ

ತಿಳಿದರೆ?..? ನನಗೆ ಅದರ ಪರಿಣಾಮವೇನು ಎಂಬುದರ ಅರಿವಿತ್ತು. ನಿಕಾಹತ್‌ಳೂ ಇಂಥದ್ದೆಲ್ಲದರ ಅಂತ್ಯವೇನೆಂಬುದನ್ನು ಬಲ್ಲವಳಾಗಿದ್ದಳು. ಆದರೆ ಯಾರು ಕೇಳುತ್ತಾರೆ ನಮ್ಮ ಹಲಬನ್ನು?

ಯಾರು ಕೇಳಬೇಕು ಗಂಡಸರಿಗೆ ‘ಏಕೆ? ಅದೇಕೆ ನೀವು ನಿಮ್ಮ ಪಂಚಿಗಳಲ್ಲಿ ಕಾಡುಬೆಕ್ಕುಗಳನ್ನು ಜೊತೆಗೂಡಿಸಿಕೊಂಡು ತಿರುಗಾಡುತ್ತೀರಿ? ಎಂದು.

‘ಏಕೆ? ಏಕೆ ಈ ವಾಡೆಯ ಪ್ರತಿಗೋಡೆಯ ಮೇಲೆ ದೊಡ್ಡ ದೊಡ್ಡ ಸೊಂಡಿಲುಗಳ ಆನೆಗಳು ತೂಗಾಡುತ್ತಾವೆ?’ ಎಂದು.

ನಾನು? ಆದರೆ ನಾನಾದರೂ ಯಾರಿಗೆ ಕೇಳಬಹುದಿತ್ತು? ಪ್ರಶ್ನೆಗಳ ಪ್ರತಿಯೊಂದು ಬಾಗಿಲು ಮುಚ್ಚಿಕೊಂಡಿದ್ದವು. ಇಲ್ಲಿ ಪ್ರಶ್ನೆಗಳು ಗಂಡಸರ ಅಧೀನದಲ್ಲಿವೆ ಹಾಗೂ ಉತ್ತರಗಳೂ..! ಉಳಿದಿರುವಂತಹವೆಲ್ಲವೂ ಎಲ್ಲ ಆಡು, ಕೋಳಿ, ಕುರಿಗಳು. ಅವುಗಳ ಹಣೆಬರಹದಲ್ಲಿ ಬಲಿಪಶುವಾಗುವುದೇ ಬರೆದಿತ್ತು.

ಎರಡನೆಯ ದಿನವಂತೂ ಮಹಾಪ್ರಳಯದ ದಿನವಾಗಿತ್ತು.

ಬೆಳಗಾಗುತ್ತಲೇ ನಿಕಾಹತ್‌ಳ ಗರ್ಭದ ಸುದ್ದಿ ಮನೆಯವರಿಗೆಲ್ಲ ತಿಳಿದಿದೆ ಎಂಬುದನ್ನು ಸಹಜವಾಗಿ ಊಹಿಸಬಹುದಾದಷ್ಟು ವಾತಾವರಣ ಬದಲಾಗಿತ್ತು. ಈಗ ಈ ಜೀರ್ಣವಾದ ವಾಡೆಯಲ್ಲಿ ನಾಯಿ-ಬೆಕ್ಕುಗಳ ಅಳುವ ಸದ್ದು ಕೇಳಿಸುತ್ತಿತ್ತು. ಅಮ್ಮ ಹೆದರಿದ್ದಳು, ಅವಳ ಮುಖದ ಮೇಲಿನ ಭಯ ಸ್ಪಷ್ಟವಾಗಿ ಕಾಣುತ್ತಿತ್ತು. ಅಬ್ಬೂ ಚಿಂತಾಕ್ರಾಂತರಾಗಿ ಪಡಸಾಲೆಯಲ್ಲಿ ಶತಪಥ ಹಾಕುತ್ತಿದ್ದರು. ಕೋಣೆಯಿಂದ ಹೊರಬೀಳದಂತೆ ನಮ್ಮ ಮೇಲೆ ನಿರ್ಬಂಧ ಹೇರಲಾಗಿತ್ತು. ಇಂಥ ಅನೈತಿಕ ವಿಷಯದ ಪಿಸುನುಡಿಗಳೂ ನಮ್ಮ ದಾರಿ ತಪ್ಪಿಸುತ್ತವೆ ಎಂಬುದು ಅವರ ನಂಬಿಕೆಯಾದಂತಿತ್ತು.

ಆದರೆ ನಾನು ನಿಕಾಹತ್‌ಳನ್ನು ಕಾಣಲೇಬೇಕಿತ್ತು, ಮಾತಾಡಬೇಕಿತ್ತು.

ತಾಯಿಗೆ ಸೂಚ್ಯವಾಗಿ ನಿಕಾಹತ್‌ಳ ಬಗ್ಗೆ ಕೇಳಿದೆ. ಅವಳು ಕಣ್ಣುಗಲಿಸಿ ತುಟಿಯ ಮೇಲೆ ಒಂಟಿಬೆರಳಿಟ್ಟುಕೊಂಡಳು. ಬೇಗ ಬಳಿ ಬಂದು ‘ಸುಮ್ಮನಿರು. ಮನೆಯಲ್ಲಿ ಪ್ರಳಯ ಬಂದಾಗಿದೆ’ ಎಂದಳು.

ನಾನು ಏನೂ ಅರಿಯದವಳಂತೆ ‘ಎಂಥ ಪ್ರಳಯ? ಅಮ್ಮ ಏನಾಗಿದೆ?’

‘ಗೋಡೆಗಳಿಗೂ ಕಿವಿಗಳಿರುತ್ತವೆ. ನಿನಗೂ ಸುದ್ದಿ ತಲುಪಿರುತ್ತದೆ. ನೀನು ಯಾರನ್ನೂ ಭೇಟಿಯಾಗ ಕೂಡದು ಎಂದು ನಿನ್ನ ಅಬ್ಬೂ ಖಡಾಖಂಡಿತವಾಗಿ ಹೇಳಿದ್ದಾರೆ’

‘ನನ್ನನ್ನು ತಡೆಯುವವರು ಅವರಾರು?’

‘ನೀನು ಅವಳನ್ನು ಕಾಣಲು ಹೋದರೆ ಜೀವದ ಹಂಗು ತೊರೆದುಬಿಡು. ನಿನಗೆ ಇನ್ನೂ ಈ ಮನೆಯ ಗಂಡಸರು ನೀಡುವ ನರಕಯಾತನೆಯ ಬಗ್ಗೆ ತಿಳಿದಿಲ್ಲ’

‘ಅಮ್ಮ, ನನಗದೆಲ್ಲ ತಿಳಿದುಕೊಳ್ಳುವ ಅವಶ್ಯಕತೆಯೂ ಇಲ್ಲ. ನಾನು ನಿರ್ಬಂಧಗಳಲ್ಲಿ ಜೀವಿಸಲಿಚ್ಛಿಸುವುದಿಲ್ಲ. ಈ ಮನೆಯಲ್ಲಿ ನಡೆಯುತ್ತಿರುವುದೆಲ್ಲದರ ಬಗ್ಗೆ ನನಗೆ ತಿಳಿಯಲೇಬೇಕು’

‘ನಾನು ಹೇಳಿಲ್ಲವೇ? ಗೋಡೆಗಳಿಗೂ ಕಿವಿಗಳಿರುತ್ತವೆ ಎಂದು’

‘ಇದೇನು ಮಾತಾಯ್ತು?’

‘ಪ್ರಳಯ ಹೇಳಿಕೇಳಿ ಬರುವುದಿಲ್ಲ ನದೋ. ಈಗ ಪ್ರಳಯ ಬಂದೊದಗಿದೆ ಎಂಬುದನ್ನು ಅರಿತುಕೋ. ಇನ್ನು ನಿಕಾಹತ್‌ಳದೇನು ಒಳಿತಿಲ್ಲ’

ನಾನು ತಾಯಿಯ ಕಣ್ಣುಗಳಲ್ಲಿ ಸುಳಿದಾಡುತ್ತಿರುವ ಅಶುಭಿಂದುಗಳನ್ನು ಓದಿಕೊಂಡಿದ್ದೆ. ನಿಕಾಹತ್‌ಳ ಮುಖ ಕ್ಷಣಕ್ಷಣಕ್ಕೂ ನೆನಪಿಗೆ ಬರುತ್ತಿತ್ತು. ‘ಅವರು ನನ್ನನ್ನು ಕೊಂದು ಬಿಡುತ್ತಾರೆ’ ಆದರೆ ನನ್ನಲ್ಲಿ ಅವಳ ಈ ಮಾತಿಗೆ ಯಾವುದೇ ಉತ್ತರವಿರಲಿಲ್ಲ. ಯಾರಿಗೆ ಶಿಕ್ಷೆಯಾಗಬೇಕಿದೆಯೋ ಅವರೆಲ್ಲ ಸುಖೋಪಭೋಗ ಮಾಡುತ್ತಿದ್ದಾರೆ, ಆದರೆ ಬಡಪಾಯಿ ನಿಕಾಹತ್‌ಳಿಗೆ ಮಾತ್ರ ಹೆಣ್ಣಾಗಿ ಹುಟ್ಟಿದ್ದಕ್ಕೆ ಶಿಕ್ಷೆಯಾಗುತ್ತಿದೆ.. ಇದೆಲ್ಲ ಎಷ್ಟೊಂದು ವಿಚಿತ್ರವಾಗಿದೆ..?

ಈಗ ಗುಟ್ಟಿಲ್ಲ ರಟ್ಟಾಗಿದೆ. ಈ ಸಂದರ್ಭದಲ್ಲಿ ಮನೆಯ ವಯೋವೃದ್ಧರು ನಿಕಾಹತ್‌ಳೊಂದಿಗೆ ಹೇಗೆ ವರ್ತಿಸಬಹುದು ಎಂಬುದೇ ನಾನು ಯೋಚಿಸುತ್ತಿರುವ ಅಂಶವಾಗಿತ್ತು. ನಿಜ ಹೇಳಬೇಕೆಂದರೆ ನನ್ನ ಹೃದಯ ತಲ್ಲಣಿಸುತ್ತಿತ್ತು. ನನ್ನ ಮನಸ್ಸು ಗಾಬರಿಗೊಂಡಿತ್ತು ಹಾಗೂ ಈ ಜನರು ತಮ್ಮ ಸಭ್ಯತೆಯ ಸೋಗಿನಡಿ ನಿಕಾಹತ್‌ಳ ಜೀವ ತೆಗೆದುಬಿಡುತ್ತಾರೆ ಎಂಬ ನನ್ನ ಅನಿಸಿಕೆ ಕ್ಷಣ ಕ್ಷಣಕ್ಕೂ ಗಟ್ಟಿಗೊಳ್ಳುತ್ತಿತ್ತು. ಕೊನೆಗೂ ನನ್ನ ಅನುಮಾನ ನಿಜವಾಯಿತು.

ಈ ಘಟನೆಯ ನಾಲ್ಕನೆಯ ದಿನ ನಿಕಾಹತ್ ವಿಷ ಸೇವಿಸಿದ್ದಳು. ಆದರೆ ನಿಕಾಹತ್‌ಳೇ ಸ್ವತಃ ವಿಷ ಸೇವಿಸಿ ಆತ್ಮಹತ್ಯೆ ಮಾಡಿಕೊಂಡಿದ್ದಳೋ ಅಥವಾ ಅವಳಿಗೆ ಬಲಾತ್ಕಾರದಿಂದ ವಿಷ ಹಾಕಿ ಕೊಲೆಗೈಯಲಾಗಿದೆಯೋ ಎಂದು ಹೇಳುವುದು ಬಲು ಕಠಿಣವಾಗಿತ್ತು. ಏಕೆಂದರೆ ಈ ವೃದ್ಧವಾಡೆಯ ಮಾನ-ಮರ್ಯಾದೆಗಳ ಸಂರಕ್ಷಕರು ತಮ್ಮ ಮಿಥ್ಯಮಾನವನ್ನು ಕಾಪಾಡಿಕೊಳ್ಳಲೆಂದು, ಅವಮಾನದಿಂದ ಉಳಿಯಲೆಂದು ಯಾವ ಮಟ್ಟಕ್ಕೂ ಇಳಿಯುತ್ತಾರೆ ಹಾಗೂ

ಪ್ರತಿಸಲ ಶಿಲುಬೆಗೇರಲು ಹೆಣ್ಣು ಇದ್ದೇ ಇರುತ್ತಾಳೆ.

ನನಗೆ ಜೋರಾಗಿ ಅತ್ತುಬಿಡಬೇಕು ಎಂದೆನಿಸಿತ್ತು. ನಿಕಾಹತ್‌ಳ ಮುಖವೇ ಬಾರಿ ಬಾರಿಯಾಗಿ ನನ್ನ ಕಣ್ಣುಂದೆ ಸುಳಿದಾಡುತ್ತಿತ್ತು. ಆಕಸ್ಮಿಕವಾಗಿ ಒಂದೇ ಒಂದು ಕ್ಷಣದಲ್ಲಿ ಇಡೀ ಜಗತ್ತೇ ಬದಲಾಯಿತು. ಇವರು ನಿಕಾಹತ್‌ಳನ್ನು ಕೊಂದುಬಿಟ್ಟರು. ಈ ಜನ ನನ್ನನ್ನೂ ಕೊಲ್ಲಿಬಿಡುತ್ತಾರೆ.

ನನ್ನ ಕಣ್ಣುಗಳ ಮುಂದೆ ನೀಲಿ, ಹಳದಿ ಹಾಗೂ ಕಪ್ಪು ನೆರಳುಗಳ ವಿಚಿತ್ರವಾದ ಕುಣಿತ ನಡೆದಿತ್ತು. ನನಗೆ ಆಕಸ್ಮಿಕವಾಗಿ ನಾನು ಓಡುತ್ತಿರುವಂತೆ ಭಾಸವಾಯಿತು. ನಾನು ಓಡುತ್ತಿದ್ದೆ.. ವೇಗವಾಗಿ.. ಬಹಳಷ್ಟು ವೇಗವಾಗಿ.. ಮತ್ತೆ, ನಾನು ಒಮ್ಮೆಲೆ ನಿಂತುಕೊಂಡೆ. ನಾಲ್ಕು ದಿಕ್ಕುಗಳಲ್ಲಿ ಜೇಡನ ಬಲೆಗಳು.. ಈ ಬಲೆಗಳಿಂದಾಚೆಗಿರುವ ಮನೆಯಲ್ಲಿ ಗಂಡಸರ ಮುಖಗಳಿದ್ದವು. ಅವುಗಳಲ್ಲಿನ ಎಲ್ಲ ಮುಖಗಳು ನನ್ನ ಪರಿಚಯದವೇ. ಹುಟ್ಟುತ್ತಲೇ ಹೆಂಗೂಸಿಗೆ ಪವಿತ್ರತೆ, ಲಜ್ಜೆ, ಚಾರಿತ್ರ್ಯಗಳ ಬೋಧನೆ ನೀಡುವ, ಬಾರಿ ಬಾರಿಯಾಗಿ ಪರ್ದಾದ ಅರಿವು ಮಾಡಿಕೊಡುವ ಗಂಡಸರ ನಾಲಿಗೆಯಿಂದ ಪ್ರತಿಕ್ಷಣವೂ ಅದೇಕೆ ಚೊಲ್ಲು ಸುರಿಯುತ್ತದೆ..? ಎಂಬುದು ನನ್ನ ತಿಳುವಳಿಕೆಯ ಆಚೆಯದ್ದಾಗಿತ್ತು. ಪರದೆ ಮಾಡಿಕೊಳ್ಳುವಂತೆ, ಸೆರಗು ಹೊದ್ದುಕೊಳ್ಳುವಂತೆ ಕಲಿಕೆ ನೀಡುವವರು ನಮ್ಮನ್ನು ಪರದೆಯೊಳಗಿನಿಂದಲೂ ಎಷ್ಟು ಸೂಕ್ಷ್ಮವಾಗಿ ನೋಡುತ್ತಾರೆಂದರೆ ಮೈಮೇಲಿನ ಈ ಚರ್ಮವನ್ನೂ ಸುಲಿದುಕೊಂಡು ತಿಪ್ಪೆಗೆಸೆದು ಬಿಡಬೇಕು ಎಂದೆನಿಸುತ್ತದೆ.

ಈ ತುಟಿಗಳು.. ಇವನ್ನು ಚರಂಡಿಗೆ ಎಸೆದು ಬಿಡಬೇಕು..

ಚಂಡಂತೆ ಉಬ್ಬಿದ ಈ ಎದೆಗಳು.. ಇವನ್ನು ಮಾಂಸದ ತುಂಡುಗಳಾಗಿ ಕತ್ತರಿಸಿ ಕೊಳಚೆಯಲ್ಲಿ ಹೂತು ಬಿಡಬೇಕು.. ಈ ಕೈಗಳು.. ಈ ತೊಡೆಗಳು.. ಈ ಹೊಕ್ಕಳು.. ಒಂದು ದೊಡ್ಡ ಛಾರಿಯನ್ನು ತೆಗೆದುಕೊಂಡು.. ಇದೆಲ್ಲವನ್ನು ಕತ್ತರಿಸುತ್ತ ಹೋಗಬೇಕು.. ಒಬ್ಬ ನಿರ್ದಯ ಖಟಕನಂತೆ. ಖಿಚ್ಚ.. ಖಿಚ್ಚ.. ಖಿಚ್ಚ.. ಖಿಚ್ಚ..

ಮನೆಯಲ್ಲಿ ಕಣ್ಣಾವಲಿನಲ್ಲಿದ್ದ ನಾನು ನನ್ನ ಕೋಣೆಯತ್ತ ತಿರುಗಿದೆ. ನನಗೆ ಯಾರ ಅಂಚಿಕೆಯೂ ಇರಲಿಲ್ಲ. ಯಾರೇ ಬರಲಿ, ಯಾರೇ ಹೋಗಲಿ. ಎಲ್ಲರೂ ನರಕದಲ್ಲಿ ಬೀಳಲಿ..! ಸ್ವಲ್ಪ ಹೊತ್ತಿನಲ್ಲಿ ನಾನು ಕನ್ನಡಿಯ ಮುಂದೆ ನಿಂತಿದ್ದೆ. ಅದೇಕೋ ಮೈಮುರಿದುಕೊಳ್ಳಬೇಕೆನಿಸಿತು. ಮುರಿದುಕೊಳ್ಳುತ್ತ ನನ್ನ ಶರೀರದತ್ತ ನೋಡಿದೆ.. ಕನ್ನಡಿಯಲ್ಲಿ ಕಾಣುವ ಸುಕೋಮಲ ಕೈಗಳನ್ನು ಅಗಲಿಸಿದೆ..

ಒಂದು ಯೌವನ ತುಂಬಿದ ದೇಹ ಕಣ್ಮಂದಿತ್ತು. ಆದರೆ ಈಗ ಕನ್ನಡಿಯಲ್ಲಿನ ಪ್ರತಿಬಿಂಬವನ್ನು ನೋಡಿದರೆ ಅದೇಕೋ ನನಗೆ ಅಂಚಿಕೆ ಬರುತ್ತಿತ್ತು. ನಾನು

ನಿಧಾನವಾಗಿ ಎಲ್ಲ ಬಟ್ಟೆಗಳನ್ನು ಬಿಚ್ಚಿ ಎಸೆದೆ. ಈಗ ನಾನು ಸಂಪೂರ್ಣವಾಗಿ ಬೆತ್ತಲೆಯಾಗಿದ್ದೆ. ನನಗೆ ಯಾವುದೇ ಅಂಜಿಕೆ ಇರಲಿಲ್ಲ. ಬಟ್ಟೆ ಕಳಚುತ್ತಿರುವಾಗ ಬಟ್ಟೆಯೊಂದಿಗೆ ಅಂಜಿಕೆಯೂ ಕಳಚಿಹೋಗಿತ್ತು. ಇದೇ ಮೊದಲ ಬಾರಿ ನನಗೆ ಕನ್ನಡಿಯನ್ನು ನೋಡಿ ಹುಚ್ಚುಹಿಡಿದಂತಾಯಿತು. ಕನ್ನಡಿಯಲ್ಲಿ ಒಂದು ಸುಂದರವಾದ ದೇಹವಿತ್ತು ಹಾಗೂ ಆ ದೇಹದಿಂದ ಬೆಂಕಿ ಹೊರಬೀಳುತ್ತಿತ್ತು. ನಾನು ಜೋರಾಗಿ ಅರಚಬೇಕೆಂದುಕೊಂಡೆ. ಅದೇಕೆ ನನ್ನ ಈ ಶರೀರದಲ್ಲಿ ಕಿಚ್ಚು ಹೊತ್ತಿಸಿಡಲಾಗಿದೆ? ಕಲ್ಲು ಅಥವಾ ಕಬ್ಬಿಣದ ತುಂಡೊಂದು ಕೈಗೆ ಸಿಕ್ಕಿದ್ದರೆ ನಾನು ಕನ್ನಡಿಯನ್ನು ಒಡೆದು ಜೂರಾಗಿಗಿರುತ್ತಿದ್ದೆ..! ಆಕಸ್ಮಿಕವಾಗಿ.. ತೆರೆದಿದ್ದ ಬಾಗಿಲಿನಿಂದ ಅಮ್ಮ ಒಳಗೆ ಬಂದಿದ್ದಳು.. ನನ್ನ ಅವಸ್ಥೆ ಕಂಡು ಜೋರಾಗಿ ಚೀರಿದಳು 'ಏನಿದು?' ಹಾಗೂ

ಅಮ್ಮ ಕೂಡಲೇ ಹೋಗಿ ಬಾಗಿಲು ಮುಚ್ಚಿದಳು 'ನದೋ, ಹುಚ್ಚು-ಗಿಚ್ಚು ಹಿಡಿದಿದೆಯಾ ನಿನಗೆ? ಯಾರಾದರೂ ಗಂಡಸರು ಒಳಗೆ ಬಂದಿದ್ದರೆ..?'

'ಬಂದಿದ್ದರೆ..? ಏನಾಗುತ್ತಿತ್ತು..?' ನಾನು ವ್ಯಂಗವಾಗಿ ನಕ್ಕೆ. 'ಅಮ್ಮ ನೀನು ಹೇಳುತ್ತಿರುವುದು ನೋಡಿದರೆ ಎಂದೂ ಯಾರೂ ಕೂಡ..'

ಅಮ್ಮ ತನ್ನ ಕೈಯನ್ನು ನನ್ನ ಬಾಯಿಯ ಮೇಲಿಟ್ಟು 'ಸುಮ್ಮನಿರು. ಮೊದಲು ಬಟ್ಟೆ ತೊಟ್ಟುಕೊಳ್ಳು' ಎಂದಳು.

'ಯಾಕೆ? ಹೀಗೇ ಇರುವುದರೊಳಗೇನಾದರೂ ಕೆಟ್ಟದ್ದಿದೆಯೇ?'

'ಹೌದು..'

'ನಾನಂತೂ ಹೀಗೇ ಇರುತ್ತೇನೆ. ಇಂದಂತೂ ನಾನೂ ಹೀಗೆಯೇ ವಾಡೆಯ ತುಂಬೆಲ್ಲ ತಿರುಗಾಡಬೇಕು ಎಂದುಕೊಂಡಿದ್ದೇನೆ'

'ನಿನ್ನ ತಲೆ ಕೆಟ್ಟುಹೋಗಿದೆ' ಅಮ್ಮನ ಕಣ್ಣುಗಳಲ್ಲಿ ಚಿಂತೆಯ ಅಲೆಗಳಿದ್ದವು 'ಒಬ್ಬಳ ದೇಹ ಮಣ್ಣಾಯಿತು, ಇನ್ನೊಬ್ಬಳು ಮಣ್ಣಿನ ಈ ದೇಹವನ್ನು ತೆರೆದುಕೊಂಡು ನಿಂತಿದ್ದಾಳೆ. ನಮಗೆ ಈ ಅಧಿಕಾರವಿಲ್ಲ ಮಗಳೆ...! ಅಬ್ನಾರ್ಮಲ್‌ಗಳ ಥರಾ ವರ್ತಿಸಬೇಡ. ಬಟ್ಟೆ ತೊಟ್ಟುಕೊಳ್ಳು'

ತಾಯಿಯ ಈ ಮಾತುಗಳು ಮಿಂಚಂತೆ ಮೆದುಳನ್ನು ಹೊಕ್ಕುಬಿಟ್ಟಿದ್ದವು. ನಾನೂ ಜೋರಾಗಿಯೇ ಅರಚಿದೆ 'ನಾನು ಅಬ್ನಾರ್ಮಲ್ ಅಲ್ಲ. ಏಕೆ? ನಮ್ಮನ್ನು ಏಕೆ ಅಬ್ನಾರ್ಮಲ್ ಎಂದುನ್ನಲಾಗುತ್ತದೆ? ಮತ್ತೆ ಅಲ್ಲಿ.. ನಾನು ಸಿಟ್ಟಿನಲ್ಲಿ 'ಅಲ್ಲಿ ಕುಳಿತಿದ್ದಾರಲ್ಲ ಕೊಳಕು ಮೈಯ ಆ ಗಂಡಸರೆಲ್ಲರು. ಅವರಿಗೇಕೆ ಅಬ್ನಾರ್ಮಲ್ ಎಂದನ್ನುವುದಿಲ್ಲ? ಈ ಜಗತ್ತು ಬರೀ ನಮ್ಮನ್ನು ನೋಡುತ್ತಿರುತ್ತದೆ. ಯಾವುದೇ

ಕಾರ್ಯ ಗಂಡಸರ ಮನಸ್ಸಿನ ವಿರುದ್ಧವಾಗಿ ನಡೆಯಿತೆಂದರೆ ನಾವು ಅಬ್ನಾರ್ಮಲ್ ಆಗಿಬಿಡುತ್ತೇವೆ. ಅಮ್ಮ, ಇನ್ನುಂದೆ ನೋಡಮ್ಮ.. ಬಹಳಷ್ಟು ಬದಲಾವಣೆಗಳಾಲಿದೆ ಈ ಮನೆಯಲ್ಲಿ..!'

'ಯಾರು ಬದಲಾಯಿಸುತ್ತಾರೆ..?'

'ನಾನು ಬದಲಾಯಿಸುತ್ತೇನೆ'

'ಆಗ ಈ ಜನ ನಿನ್ನನ್ನು ಜೀವಂತ ಉಳಿಸುತ್ತಾರೆಯೇ?'

'ಅಲ್ಲ, ನಾನು ಇವರನ್ನು ಜೀವದಿಂದಿಳಿಸುತ್ತೇನೆಯೇ ಎಂದು ಕೇಳು'

'ನೀನೇನು ಮಾಡಬಲ್ಲೆ ಈ ಜನರಿಗೆ? ಅವರಿಗೇನೂ ಕೇಡುಮಾಡಲಾಗದು ನಿನ್ನಿಂದ'

'ಏಕೆ? ಅವರೇನು ಹೆಬ್ಬುಲಿಗಳೇ?'

'ಹೌದು, ಹೆಬ್ಬುಲಿಗಳಿಗಿಂತಲೂ ಅಪಾಯಕಾರಿಗಳವರು'

'ಹಾಗಿದ್ದರೆ ಇವರನ್ನು ಏಕೆ ಪಂಜರಗಳಲ್ಲಿ ಹಾಕುವುದಿಲ್ಲ? ನಮ್ಮನ್ನೇಕೆ ಬಂಧಿಸುತ್ತಾರೆ?'

'ಬೇಟೆಯಾಡಲು..' ಅವಳ ಧ್ವನಿಯಲ್ಲಿನ ಕಂಪನ ಕೇಳಿದರೆ ಇನ್ನೇನು ಅವಳು ಅತ್ತುಬಿಡುತ್ತಾಳೆ ಎಂದೆನಿಸಿತು. 'ಈಗ ಪಂಜರ ತೆರೆದು ಬೇಟೆ ಆಡಿದ್ದಾರಲ್ಲವೇ? ಒಬ್ಬಳು ಬಲಿಯಾದಳಲ್ಲವೇ?' ಎಂದಳು ಬಾಯಿಗೆ ಬಟ್ಟೆ ಹಚ್ಚಿಕೊಳ್ಳುತ್ತ.

'ಇನ್ನೊಬ್ಬಳು ಬಲಿಯಾಗುವುದಿಲ್ಲ'

'ಈ ಗಂಡಸರ ಪಂಜುಗಳನ್ನು ನೀನು ನೋಡಿಲ್ಲ?'

'ಹುಲಿಯ ಪಂಜುಗಳಿವೆಯೇ? ಕಿತ್ತು ಬಿಸಾಕುತ್ತೀನಿ'

ನಾನು ಬಟ್ಟೆ ತೊಟ್ಟುಕೊಂಡಿದ್ದೆ. ನೀರಾಡುತ್ತಿರುವ ಅಮ್ಮನ ಕಣ್ಣುಗಳಲ್ಲಿ ಧ್ಯಾನಸ್ಥಳಾಗಿ ನೋಡತೊಡಗಿದೆ. ಅಮ್ಮ ಈ ಮನೆಯ ನಾಲ್ಕು ಗೋಡೆಗಳ ಮಧ್ಯದಲ್ಲಿ ಇಡೀ ಜೀವನವನ್ನು ಭಯ ಮತ್ತು ಆತಂಕಗಳ ನಡುವೆ ಕಳೆದಿದ್ದಳು. ನಾನು ಹಾಗೆ ಬದುಕಬಲ್ಲೆನೆ..?

ಪಂಜರ ಕಂಪಿಸುತ್ತಿದೆ...! ನನಗೆ ನಾನು ನನ್ನ ತಾಯಿಯಂತಾಗುವುದು ಬೇಕಿಲ್ಲ.

ಪಂಜರ ಮತ್ತಷ್ಟು ಜೋರಾಗಿ ಅಲುಗಾಡಲಾರಂಭಿಸಿತು.

ನಾನು ಈ ಮನೆಯ ನಾಲ್ಕು ಗೋಡೆಗಳಲ್ಲಿ ಇದ್ದೆನೆಂದರೆ ಅಮ್ಮನಾಗಿಬಿಡುತ್ತೇನೆ..!

ಅಮ್ಮನಂತಾಗಿಬಿಡುತ್ತೇನೆ..!!

ಪಂಜರ ಅಲುಗಾಡುತ್ತಲೇ ಇತ್ತು. ಆಚೆಯ ಮರದಿಂದ ಕೋಗಿಲೆಯ ಇಂಪಾದ ಕೂಗು ಕೇಳಿಸುತ್ತಿತ್ತು. ಎಲ್ಲ ನೋವು ನನ್ನೊಳಗೆ ಒಟ್ಟುಗೊಳ್ಳುತ್ತಿತ್ತು. ಪ್ರತಿಯೊಂದು ನಿಷ್ಪಾಪ ಆತ್ಮದ.. ಕೋಗಿಲೆಯ.. ಗುಬ್ಬಿಯ.. ಹುಡುಗಿಯ.. ಮೈನಾ ಹಕ್ಕಿಯ.. ನೋವು..! ಗಂಡಸು ಬೇಟೆಗಾರನಂತೆ ಎಲ್ಲರ ಹಿಂದೆ ಬಿದ್ದಿದ್ದಾನೆ, ಬೆನ್ನಟ್ಟಿದ್ದಾನೆ.

ಪಂಜರ ಮುರಿದುಹೋಗಿತ್ತು.

ಹೌದು, ಅದಾದ ಮೇಲೆಯೇ ಮನೆಯ ನೆಲ, ಮಾಳಿಗೆ, ಗೋಡೆಗಳಿಗೆ ಸುನಾಮಿಯ ಸದ್ದು ಅಪ್ಪಳಿಸಿದ್ದು ಹಾಗೂ ಮುಂಬರುವ ಪ್ರಳಯದ ಪಿಸುಧ್ವನಿ ಕೇಳಿಸಿದ್ದು.

ಹಾರು.. ಹಾರಿ ಹೋಗು ಬೆಳ್ಳಕ್ಕಿಯೇ

ಎತ್ತರೆತ್ತವಾದ ಬೆಟ್ಟಗಳಿಗೆ

ಬೆಟ್ಟದ ಮೇಲೆ ಮಾನಸರೋವರ

ಮುಳುಗು ಹಾಕುವೆ ಮಾನಸ ಸರೋವರದಲ್ಲಿ

ನಾನು ಮತ್ತೆ ಮರಳಿ ಬರುವುದಿಲ್ಲ

ಆಟವಾಡುತ್ತಿರುವಾಗ ನಾನು ಚೇಷ್ಟೆಯಿಂದ ನಿಕಾಹತ್‌ಗಳಿಗೆ ಕೇಳುತ್ತಿದ್ದೆ 'ಏಕೆ ಮರಳಿ ಬರುವುದಿಲ್ಲ?'

'ಮಾನಸ ಸರೋವರದಲ್ಲಿ ಮುಳುಗು ಹಾಕಿದ ಮೇಲೆ ಯಾರಾದರೂ ಮರಳಿ ಬರುತ್ತಾರೆಯೇನು?'

'ಏಕೆ ಬರುವುದಿಲ್ಲ?'

'ಮಾನಸ ಸರೋವರದಲ್ಲಿಯೆ ಅಪ್ಸರೆಯರು ಅವರನ್ನು ತಮ್ಮ ಜೊತೆಗೆ ಕರೆದೆಯುತ್ತಾರೆ'

'ಎಲ್ಲಿಗೆ?'

'ಅಲ್ಲಿ.. ದೂರ.. ಆ ನೀಲಿ ಮುಗಿಲಿನಲ್ಲಿ..'

ಪಂಜರ ಮುರಿದುಬಿದ್ದಿತ್ತು. ನಿಕಾಹತ್ ನನ್ನ ಕಣ್ಣಿಂದೆಯೇ ಜೀವಂತವಾಗಿದ್ದಳು. ಸಾವಿರಾರು ಸಂಕಟಗಳಲಿ, ಆಟಗಳಲಿ, ಚೇಷ್ಟೆಗಳಲಿ..! ಆದರೆ, ನಾನು ಒಂಟಿಯಾಗಿದ್ದೆ. ಅಲ್ಲದೆ ನಾನೀಗ ನನ್ನದೇ ದ್ವೇಷದ ಅಗ್ನಿಯಲ್ಲಿ ಸುಟ್ಟುಹೋಗುತ್ತಿದ್ದೆ. ಮನೆಗೆ ಹೋಲಿಸಿರುವ ಬಂದಿದ್ದಾರೆ ಎಂಬ ಸುದ್ದಿ ನನಗೆ ತಿಳಿದಿತ್ತು. ನಾನು ಪಡೆಸಾಲೆಯತ್ತ

ಹೋಗಿ ಕದ್ದು ಆ ದೃಶ್ಯವನ್ನೆಲ್ಲ ನೋಡುತ್ತಿದ್ದೆ.

ದಿನದಿನಕ್ಕೆ ಗೋಳಿನ ಗೂಡಾಗುತ್ತಿದ್ದ ಜೂನಾಗಡ ಈ ವಾಡೆ ಇಂದು ಇಲ್ಲಿಯ ಗಂಡಸರಿಗಾಗಿ ಕಲಂಕ ಹೊತ್ತುತಂದಿತ್ತು. ವಯೋವೃದ್ಧರು ತಮ್ಮ ಮಾನ-ಮರ್ಯಾದೆ ಹರಾಜಾಗುವುದನ್ನು ಕಣ್ಣಾರೆ ನೋಡುತ್ತಿದ್ದರು. ಆದರೆ ಒಟ್ಟಿಗೆ ವಾಡೆಯಲ್ಲಿ ಪ್ರವೇಶಿಸಿದ್ದ ಆ ನಾಲ್ಕು ಜನ ಪೋಲಿಸರನ್ನು ಕಂಡು ವಾಡೆ ಸೂತಕದ ಕಳೆಯಲ್ಲಿ ಮುಳುಗಿತ್ತು.

'ಪೋಲಿಸ್..?' 'ದೇವರೆ, ಕಾಪಾಡಪ್ಪಾ'

ಪರದೆಯೊಳಗಿಂದ ಹೆಂಗಸರ ಅಳುವಿನ ಧ್ವನಿ ತಡೆತಡೆದು ಬರತೊಡಗಿತ್ತು. ಅಬ್ಬೂ ಮುಂದಾದರು, ನೆಲಕಚ್ಚಿದ್ದ ಅವರ ಕಣ್ಣುಗಳು ಪೋಲಿಸ್‌ರ ಗಂಭೀರ ದೃಷ್ಟಿಯಿಂದ ಮಾರು ದೂರವೇ ಉಳಿದವು. ಅಬ್ಬೂ ನಾಚಿಕೆಯಿಂದ ಮುಖ ಮುಚ್ಚಿಕೊಂಡಂತಿದ್ದರು.

'ನಾನು ಜೈನುಲಾಬ್ದಿನ್ ಚೌಧರಿ' ಅವರ ಧ್ವನಿ ಕಂಪಿಸುತ್ತಿತ್ತು. 'ಯುಗಯುಗಗಳಿಂದ ಈ ವಾಡೆ ತನ್ನ ವೈಭವ, ಮಾನ-ಮರ್ಯಾದೆಯನ್ನು ದಕ್ಷತೆಯಿಂದ ಕಾಪಾಡಿಕೊಂಡು ಬಂದಿದೆ. ಆದರೆ ಈಗ ಕಾಲ ಬದಲಾಗುತ್ತಿದೆ. ಬದಲಾಗುತ್ತಿರುವ ಸಮಯದೊಂದಿಗೆ ಇಲ್ಲಿ ಯಾವುದೂ ಸುರಕ್ಷಿತವಾಗಿಲ್ಲ'

ಒಬ್ಬ ಪೋಲಿಸ್ ಬೀಡಿ ಹೊತ್ತಿಸಿಕೊಂಡು 'ಎಷ್ಟೊಂದು ದಕ್ಷತೆವಹಿಸಿದ್ದೀರಿ ಎಂಬುದನ್ನು ನಾವು ನೋಡುತ್ತಿದ್ದೇವೆ ಚೌಧರಿ ಸಾಬ್' ಎಂದ ವ್ಯಂಗ್ಯವಾಗಿ. ಅದಕ್ಕೆ ಇನ್ನೊಬ್ಬ ಪೋಲಿಸ್ ಗೊಳ್ಳೆಂದು ನಕ್ಕು 'ಕೆಲವು ದಿನಗಳ ಹಿಂದೆ ಉರಾಚೆಗಿನ ನಾಲೆಯ ಬಳಿ ಒಂದು ಶವ ಸಿಕ್ಕಿತ್ತು. ಹುಟ್ಟಿದ ಕೂಡಲೇ ಹೆಣ್ಣುಕೂಸನ್ನು ಎಸೆದುಬಿಡಲಾಗಿತ್ತು'

ಜೈನುಲಾಬ್ದಿನ್ ದೃಷ್ಟಿ ಎತ್ತರಿಸುವ ಪ್ರಯತ್ನಮಾಡಿದರು 'ನಮ್ಮ ಮನೆತನವನ್ನು ಅಪಖ್ಯಾತಿ, ಅಪಮಾನದಿಂದ ಉಳಿಸುವುದು ಈಗ ನಿಮ್ಮ ಕೈಯಲ್ಲಿದೆ. ದಯವಿಟ್ಟು..'

'ಏನು..?' ಮತ್ತೊಬ್ಬ ಪೋಲಿಸ್ ಜೋರಾಗಿ ನಗುತ್ತ 'ಅಪಖ್ಯಾತಿ ಎಂದರೆ ಮತ್ತಾವುದು ಚೌಧರಿ ಸಾಬ್? ಊರಿಗೆ ಊರೇ ನೋಡಿ ನಗುತ್ತಿದೆ, ಆದರೆ ನಿಮಗೆ ಮಾನ-ಅಪಮಾನದ ಚಿಂತೆ. ಏನೇ ಆದರೂ ಶವ ಪೋಸ್ಟಮಾರ್ಟಮ್‌ಗೆ ಕಳಿಸಲೇಬೇಕಾಗುತ್ತದೆ'

ಇನ್ನೊಬ್ಬ ಪೋಲಿಸ್ ಓರೆನೋಟದಿಂದ ಜೈನುಲಾಬ್ದಿನ್‌ರ ಕಡೆಗೆ ನೋಡಿದ ಹಾಗೂ 'ಯಾರಿಗೆ ಗೊತ್ತು? ಮದುವೆಯಾಗದ ಹುಡುಗಿ ಗರ್ಭಿಣಿಯಾಗಿದ್ದು ತಿಳಿದು ನೀವೆಲ್ಲರೂ ಕೂಡಿ ಅವಳಿಗೆ ವಿಷ ಹಾಕಿದ್ದರೂ ಹಾಕಿರಬಹುದು..'

ಇದರ ಮುಂದಿನದೇನನ್ನೂ ಕೇಳಿಸಿಕೊಳ್ಳುವ ಶಕ್ತಿ ನನ್ನಲ್ಲಿರಲಿಲ್ಲ.

ದೊಡ್ಡ ಒಲೆ ಹೊತ್ತಿಕೊಂಡಿತ್ತು. ಕಡುಗಪ್ಪಾದ ಕಡಾಯಿ ತನ್ನೊಳಗೆ ಕುದಿಯುತ್ತಿರುವ ಎಣ್ಣೆಯನ್ನು ಹಿಡಿದಿಟ್ಟುಕೊಂಡಿತ್ತು. ಮೈದಾಹಿಟ್ಟಿನ ಉಳೆಗಳಿಗೆ ಜಿಲೇಬಿಯ ಮಣಿಯಲ್ಲಿ ತುರುಕಿ ದುಂಡಗಿನ ಜೇಡನಬಲೆಯಂತಹ ಜಿಲೇಬಿಯ ರೂಪಕೊಡಲಾಗುತ್ತಿತ್ತು. ಜಿಲೇಬಿ ಸಿದ್ಧಗೊಳ್ಳುತ್ತಿದ್ದವು.. ಗಯ್ಯಾಳಿ.. ದಾರಿಬಿಟ್ಟವಳು.. ದರಿದ್ರದವಳು.. ನೀತಿಗೆಟ್ಟವಳು.. ನಿರ್ಲಜ್ಜೆ.. ಹಾದರದವಳು.. ಕಲಂಕಿನಿ.. ನಾಚಿಕೆಬಿಟ್ಟವಳು...!! ಸ್ವಲ್ಪಹೊತ್ತಿನ ನಂತರ 'ಪೋಲಿಸರು ಹೊರಟುಹೋಗಿದ್ದಾರೆ' ಎಂಬುದು ನನಗೆ ತಿಳಿಯಿತು. ವ್ಯಾಪಾರ ಕುದುರಿತ್ತು. ತನ್ನ ಅಪಮಾನಕ್ಕೆ ಹೆದರಿ ಒಂದು ಹೆಣ್ಣು.. ಒಬ್ಬ ಹಾದರದವಳು, ಕಲಂಕಿನಿ, ಗಯ್ಯಾಳಿ, ನೀತಿಗೆಟ್ಟವಳು ವಾಡೆಯ ಸಭ್ಯರ, ಸದ್ಗುಹಸ್ಥರ ಕೊರಳಿಗೆ 'ಕಲಂಕ'ದ ಹಗ್ಗ ಹಾಕಿದ್ದಳು. ಕಲಂಕವನ್ನು ತೊಳೆದು ಸಭ್ಯತೆಯನ್ನು ಅಕ್ಷುಣ್ಣವಾಗಿ ಉಳಿಸಿಕೊಳ್ಳಲೆಂದು ಪೋಲಿಸರಿಗೆ ನೋಟನ ಕಂತೆಗಳ ಭಾರ ಹೊರಿಸಲಾಗಿತ್ತು.

ಜಿಲೇಬಿ ಸಿದ್ಧಗೊಳ್ಳುತ್ತಿದ್ದವು.. ನಿಕಾಹತ್.. ಗಯ್ಯಾಳಿ.. ಹಾದರಗಿತ್ತಿ.. ಕಲಂಕಿನಿ..!

ಕಡಾಯಿಯಲ್ಲಿನ ಕುದಿಕುದಿವ ಎಣ್ಣೆಯಲ್ಲಿ ಸೌಟು ಚಲಿಸುತ್ತಿತ್ತು.. ಜಿಲೇಬಿ ಸಿದ್ಧಗೊಳ್ಳುತ್ತಿದ್ದವು. ಮಡಿವಂತರ ಮನೆಯಲ್ಲಿ ಮಲೀನಗೊಂಡ, ಕೆಟ್ಟಹುಡುಗಿಯ ಹೆಣ ಕೋಣೆಯಲ್ಲಿ ಬಿದ್ದುಕೊಂಡಿತ್ತು.

'ಮುಳುಗು ಹಾಕುವೆ ಮಾನಸ ಸರೋವರದಲ್ಲಿ

ನಾನು ಮತ್ತೆ ಮರಳಿ ಬರುವುದಿಲ್ಲ..!'

ಕುದಿಯುತ್ತಿದ್ದ ಎಣ್ಣೆ ಪುಟಿಯುತ್ತಿತ್ತು. ಸೌಟುಬ ಕಡಾಯಿಯಲ್ಲಿ ಕುಣಿದಾಡುತ್ತಿತ್ತು.. ಛನ್.. ಛನ್.. ಛನ್..! ಜಿಲೇಬಿ ಸಿದ್ಧಗೊಳ್ಳುತ್ತಿದ್ದವು... ಅಷ್ಟರಲ್ಲಿ ಆಕಸ್ಮಿಕವಾಗಿ ನನ್ನ ಕಾಲುಗಳಲ್ಲಿ ಸಂಚಲನ ಉಂಟಾಯಿತು.

ಇದೇ ಆ ಕ್ಷಣವಾಗಿತ್ತು. ಆಕಸ್ಮಿಕವಾಗಿ ಋತುಮಾನ ಬದಲಾಯಿಸಿದ್ದ ಕ್ಷಣವಾಗಿತ್ತು. ತೀವ್ರವಾದ ಬಿಸಿಲು ಮೋಡಗಳಲ್ಲಿ ಸುಳಿದಾಡುತ್ತಿತ್ತು, ಮುಗಿಲು ಕಪ್ಪುಗಟ್ಟಿತ್ತು, ಮಿಂಚು ಹರಿದಾಡತೊಡಗಿತ್ತು. ಮಳೆಯಾಗುವ ಲಕ್ಷಣಗಳು ಕಂಡುಬರುತ್ತಿದ್ದವು.

ನಾನು ಪಡಸಾಲೆಯಲ್ಲಿ ನಿಂತುಕೊಂಡಿದ್ದೆ. ಅಂಗಳದಲ್ಲಿದ್ದ ಸೇಮ್ ಮರದ ಟೊಂಗೆಗಳು ದೂರದವರೆಗೆ ಹಬ್ಬಿದ್ದವು. ಪೋಲಿಸರು ಆಗಲೇ ಹೊರಟುಹೋಗಿದ್ದರು. ಒಳಹಜಾರ ನಾನು ನಿಂತುಕೊಂಡಲ್ಲಿಂದ ಸ್ಪಷ್ಟವಾಗಿ ಕಾಣುತ್ತಿತ್ತು. ಜೈನುಲಾಬ್ದಿನ್ ಚೌಧರಿ ತಲೆ ತಗ್ಗಿಸಿ ಕುಳಿತಿದ್ದರು.

ಅಬೂ ಚಿಕ್ಕಪ್ಪ ಏರುಧ್ವನಿಯಲ್ಲಿ ಒದರುತ್ತಿದ್ದ 'ದರಿದ್ರದವಳು ಸಾಯುವಾಗಲೂ ಮನೆತನದ ಮೂಗು ಕತ್ತರಿಸಿ ಹೋದಳು. ಪೋಲಿಸರು ವ್ಯವಹಾರಕ್ಕೆ ಒಪ್ಪಿರದಿದ್ದರೆ ಇದುವರೆಗೆ ಊರಿನಲ್ಲೆಲ್ಲ ವಂಶದ ಮೇಲೆ ಛೇ.. ಛೇ.. ಆಗಿರುತ್ತಿತ್ತು. ಇಂಥ ಮನೆತನದ ಹೆಣ್ಣು ಹೀಗೆ ಎಂದು ಡಂಗೂರ ಸಾರಿರುತ್ತಿತ್ತು. ಇಂಥ ಹೆಣ್ಣುಗಳನ್ನು ಹುಟ್ಟುತ್ತಲೇ ಗೋಣು ಮುರಿದು ನೆಲದಡಿ ಹೂತು ಬಿಡಿ..'

ಶವ ಹಾಕಿದ್ದ ಒಳಕೋಣೆಯಿಂದ ಹೆಂಗಸರ ಅಳುವಿನ ಧ್ವನಿಗಳು ಕೇಳಿಸುತ್ತಿದ್ದವು. ಗಬರೂ ದಾದಾ ಜೋರಾಗಿ ಗರ್ಜಿಸಿದ 'ಸಾಕು ನಿಲ್ಲಿಸಿ ಅಳೋದನ್ನ. ಯಾವಳೋ ನಿರ್ಲಜ್ಜಳು ಸತ್ತು ಹೋಗಿದ್ದಕ್ಕೆಲ್ಲ ಅಳಬಾರದು. ಇಡೀ ಮನೆತನದ ಮಾನ ಮರ್ಯಾದೆ ಹರಾಜು ಹಾಕಿದ್ದಾಳೆ ನಡತೆಗೆಟ್ಟವಳು'

ಯಾರೋ ಒಬ್ಬರು ಸಾವಕಾಶವಾಗಿ ಹೇಳಿದರು 'ಮಳೆಬರುವ ಸಾಧ್ಯತೆಯಿದೆ. ಮಣ್ಣುಮುಚ್ಚಲು ತಡಮಾಡಬಾರದು'

ಅಬೂ ಚಿಕ್ಕಪ್ಪ ಮುಂದೆ ಬಂದ 'ಯಾರಾದರೂ ನಾಲ್ಕು ಜನರು ಹೋಗಿ ಸ್ಮಶಾನದಲ್ಲಿ ಹುಗಿದು ಬನ್ನಿ. ನಮ್ಮ ಗೌರವವನ್ನು ಮಣ್ಣುಗೂಡಿಸಿದ್ದಾಳೆ. ಸೂ..ಮಗ್ಗು..'

ಹಜಾರ ಗಂಡಸರಿಂದ ತುಂಬಿಹೋಗಿತ್ತು. ಎಲ್ಲರೂ ಚಿಂತೆಯಲ್ಲಿ ಮುಳುಗಿ ಹೋದಂತೆ ಕಂಡರು. ಅಪಮಾನ ಹಾಗೂ ಅಪಖ್ಯಾತಿಯ ಭಾರದಿಂದಾಗಿ ನೆಲಕಚ್ಚಿದ ಕಣ್ಣುಳ್ಳ ಗಂಡಸರು..! ಹೌದು, ಇದೇ ಆ ಸಮಯವಾಗಿತ್ತು. ಸಂಚಲನದಿಂದ ವೇಗಪಡೆದಿದ್ದ ಆ ಕಾಲುಗಳು ಧಾವಿಸಿ ಬಂದು ಹಜಾರದಲ್ಲಿ ನಿಂತುಬಿಟ್ಟವು. ನಾನು ಹುಚ್ಚರಂಯೆ ಗಂಡಸರತ್ತ ನೋಡುತ್ತಿದ್ದೆ, ಆಕ್ರೋಶ ಉಕ್ಕಿತ್ತು 'ಯಾರು? ಯಾರು ಕೊಲ್ಲಿದಿರಿ ನನ್ನ ನಿಕಾಹತ್‌ಗಳನ್ನು?'

'ಒಳಗೆ ಹೋಗು..!' ಅಪ್ಪನ ಜೋರಾದ ಧ್ವನಿ ಹಜಾರದಲ್ಲೆಲ್ಲ ಪ್ರತಿಧ್ವನಿಸಿತು.

'ನನ್ನ ನಿಕಾಹತ್‌ಗಳನ್ನು ಯಾರು ಕೊಲ್ಲಿದಿರಿ?' ನಾನು ಗಂಟಲು ಹರಿಯುವಂತೆ ಕಿರುಚಿದೆ. ಪರ್ವದಾಡಿ ಮಾಡಿಕೊಳ್ಳುವ, ಸೆರಗು ಹೊದ್ದುಕೊಳ್ಳುವ ಅವಶ್ಯಕತೆಯನ್ನೂ ಪರಿಗಣಿಸದೇ ಅಮ್ಮ ಹೊರಗೆ ಬಂದು ಬಿಟ್ಟಿದ್ದಳು. ಸಿಟ್ಟಿನಲ್ಲಿ ಕಂಪಿಸುತ್ತಿದ್ದ ನನ್ನ ಕೈಹಿಡಿದು ಆಕೆ ನನ್ನನ್ನು ಒಳಗೆ ಕರೆದುಕೊಂಡು ಹೋಗಲು ಪ್ರಯತ್ನಿಸುತ್ತಿದ್ದಳು. ನನ್ನ ಕಣ್ಣೀರು ಬತ್ತಿ ಹೋಗಿದ್ದವು, ಮುಖ ಕಲ್ಲಾಗಿತ್ತು ಹಾಗೂ ಧ್ವನಿ ಪ್ರಖರವಾಗಿದ್ದು ನಾನು ಜೋರಾಗಿ ಅರಚುತ್ತಿದ್ದೆ 'ನಂಗೊತ್ತು ನೀವೆಲ್ಲ ಸೇರಿಕೊಂಡು ನಿಕಾಹತ್‌ಗಳನ್ನು ಮುಗಿಸಿದ್ದೀರಿ'

'ನಡೆ.. ಒಳಗೆ ನಡೆ..' ಎಂದೆನ್ನುತ್ತ ಅಮ್ಮ ಶಕ್ತಿಮೀರಿ ನನ್ನನ್ನು ಒಳಗೆಯುತ್ತಿದ್ದಳು.

'ನಾಚಿಕೆಗೆಟ್ಟವಳೇ.. ಬೆಗೈರತ್..' ಅಬೂ ಚಿಕ್ಕಪ್ಪನ ಸಿಡುಕಿನ ಧ್ವನಿ ಕೇಳಿಸಿತು.

ಈ ಕ್ಷಣ ಸಾಮಾನ್ಯದ್ದಾಗಿರಲಿಲ್ಲ. ಅಬೂ ಚಿಕ್ಕಪ್ಪನ ಆ ಶಬ್ದಗಳು ನನ್ನಲ್ಲಿಯ ಆತ್ಮಾಭಿಮಾನವನ್ನು ಬಡಿದೆಬ್ಬಿಸಿದ್ದವು.

‘ಕೈ ಬಿಡಮ್ಮ’ ನಾನು ಜೋರಾಗಿ ಧಕ್ಕೆ ಹೊಡೆದು ಅಮ್ಮನಿಂದ ಕೊಸರಿಕೊಂಡಿದ್ದೆ ‘ನಡತೆಗೆಟ್ಟವಳಾ? ಇಂದು ಯಾರಾದರೂ ಏನಾದರೂ ಅಂದ್ರೆ ಹಿಂದೆಂದೂ ಆಗದಂತಹ ಅನಾಹುತ ಆಗಿ ಬಿಡುತ್ತದೆ, ಈಗಲೇ ಹೇಳಿಡುತ್ತೇನೆ. ನಡತೆಗೆಟ್ಟವಳಂತೆ.. ಯಾರು? ಯಾರು ಅಂದವರು ನನ್ನನ್ನು ನಡತೆಗೆಟ್ಟವಳು ಅಂತ? ಈ ಮನೆಯ ಗಂಡಸರಿಗೆ ನಡತೆ ಎಂದರೇನು ಎಂಬುದಾದರೂ ಗೊತ್ತೇನು? (ಗೈರತ್)ನಡತೆಯೊಂದಿಗೆ ನಿಮ್ಮ ಸಂಬಂಧವಾದರೂ ಇದೆಯಾ? ಯಾವ ನಡತೆಯ ಬಗ್ಗೆ ಮಾತಾಡುತ್ತಾರೆ ಈ ಜನ? ಅರೆ.. ಈ ಮನೆಯ ಹೆಣ್ಣುಮಕ್ಕಳು ಹುಟ್ಟಿದ ಕೂಡಲೇ ಇವರ ಸೈಜುಗಳನ್ನು ಗುರುತಿಸುವಂತಾಗುತ್ತಾರೆ, ಗಾತ್ರದೊಂದಿಗೆ ಪರಿಚಿತರಾಗುತ್ತಾರೆ’

ಅಮ್ಮ ನನ್ನ ಕೆನ್ನೆಗೆ ಬಾರಿಸಲೆಂದು ಕೈ ಎತ್ತಿದ್ದಳು. ನಾನು ಅವಳ ಕೈಯನ್ನು ತಡೆದು ‘ಅಮ್ಮ, ಇವತ್ತು ಬೇಡಮ್ಮ. ಇಂದು ಕೈಯತ್ತ ಬೇಡ. ಇವತ್ತು ಯಾರಾದರೂ ನನ್ನತ್ತ ಒಂದು ಹೆಜ್ಜೆ ಮುಂದಿಟ್ಟರೂ ಕೊಲ್ಲಿಬಿಡುತ್ತೇನೆ’ ನನ್ನ ಕ್ರೋಧ ಕಡಾಯಿಯಲ್ಲಿನ ಎಣ್ಣೆಯಂತೆ ಪುಟಿಯುತ್ತಿತ್ತು. ‘ಅಜೂ ಚಿಕ್ಕಪ್ಪ.. ಗಬರೂ ದಾದಾ.. ಇಲ್ಲಿಯ ಗಂಡಸರು ತಮ್ಮ ಮನೆಯಲ್ಲಿಯೇ ಬೇಟೆಯಾಡುತ್ತಾರೆ. ಇಲ್ಲಿಯ ಕುರಿ ಕೋಳಿಗಳಷ್ಟೇ ಅಲ್ಲ ಹಸುಗೂಸುಗಳೂ ಕೂಡ ಸಭ್ಯಗಂಡಸರ ಗಂಡಸ್ತಿಕೆಯ ಆಕಾರಗಳನ್ನು ಬಲ್ಲವರಾಗಿವೆ’

‘ಸಾಕು ಮಾಡು..’ ಎಂದು ಜೋರಾಗಿ ಅರಚುತ್ತ ಅಮ್ಮ ಕಿವಿಗಳನ್ನು ಮುಚ್ಚಿಕೊಂಡಳು.

ಜೈನುಲಾಬ್ದಿನ್ ಚೌಧರಿ ಬಾಗಿಲಿನಿಂದ ಹೊರಬಿದ್ದಿದ್ದರು. ಸಿಟ್ಟಿನಿಂದ ಅಜೂ ಚಿಕ್ಕಪ್ಪ ನನ್ನತ್ತ ಬರತೊಡಗಿದ. ನಾನು ಅಲ್ಲಿಯೇ ಬಿದ್ದಿದ್ದ ಒಂದು ಕಲ್ಲನ್ನು ಎತ್ತಿಕೊಂಡೆ.

‘ನಿಕಾಹತ್‌ಳೊಂದಿಗೆ ನಿನ್ನ ಸಂಬಂಧವೇನಿತ್ತು?’

ಮುಂದೆ ಮುಂದೆ ಬರುತ್ತಿದ್ದ ಅಜೂ ಚಿಕ್ಕಪ್ಪನ ಮುಖ ಭಯಾನಕವಾಗಿತ್ತು ಹಾಗೂ ಹೆದರಿದಂತೆ ಬೆವರುಬಿಟ್ಟಿತ್ತು. ಅಮ್ಮ ಗೋಡೆಯತ್ತ ಮುಖಮಾಡಿ ಬಿಕ್ಕಿ ಬಿಕ್ಕಿ ಅಳುತ್ತಿದ್ದಳು.

‘ನಿಕಾಹತ್ ನಡತೆಗೆಟ್ಟವಳಾಗಿರಲಿಲ್ಲ’ ನಾನು ಗಂಟಲು ಹರಿದುಕೊಳ್ಳುತ್ತಿದ್ದೆ ‘ನೀವು ಹುಟ್ಟುತ್ತಲೇ ಹುಡುಗಿಯರನ್ನು ವಯಸ್ಸಿಗೆ ತರುತ್ತೀರಿ, ಬಳಸುತ್ತೀರಿ, ಕೊಲ್ಲುತ್ತೀರಿ. ಅವಳು ಬೆಳೆದು ದೊಡ್ಡವಳಾಗಲು ನೀವೆಲ್ಲಿ ಬಿಡುತ್ತೀರಿ? ನಿಮ್ಮ ಸಭ್ಯತೆ ಈ ಮೂಕಗೋಡೆಗಳ ಕಣಕಣದಲ್ಲಿ ಅವಿತುಕೊಂಡಿದೆ’

‘ನದೋ..’

‘ಇವತ್ತು ನನ್ನ ತಡೆಯಬೇಡಮ್ಮ..’ ಎಂದು ಕನಿಕರದಿಂದ ಅವಳತ್ತ ನೋಡಿದೆ.

ಅವಳು ‘ಅದೇನು ತಿಳಿಸಿಹೇಳುತ್ತಿ ಇವರಿಗೆ?’ ಇಂದು ಇದೇ ಮೊದಲಬಾರಿಗೆ ಅಮ್ಮ ಸೆರೆಗಿನ ಪರಿವೆ ಇಲ್ಲದೇ ಮುಂದೆ ಬಂದಿದ್ದಳು. ಪರದಾ ಪದ್ಧತಿಯನ್ನು ಎತ್ತಿ ಬಿಟ್ಟಿದ್ದಳು.

‘ಯಾರಿಗೆ ತಿಳಿಸಿ ಹೇಳುತ್ತಿರುವೆ? ನಿನ್ನ ತಿಳಿಹೇಳುವಿಕೆಯಿಂದ ಇವರ ಅಜ್ಜತ್‌ದ ಸೋಗುಗಳು ಇಲ್ಲವಾಗಿ ಬಿಡುತ್ತವೆ ಎಂದುಕೊಂಡಿದ್ದೀಯಾ?’

ಅಮ್ಮ ಪರದೆಯ ರಿವಾಜನ್ನು ಮುರಿದುಹಾಕಿದ್ದಳು. ‘ಈ ಮನೆಯಲ್ಲಿ ಗಂಡಸರ ಅತ್ಯಾಚಾರಗಳಿಗೆ ಗುರಿಯಾಗಿರದ ಹೆಣ್ಣು ಯಾರೊಬ್ಬರಾದರೂ ಇದ್ದಾರೆಯೇ? ಮತ್ತೆ ನಮ್ಮನ್ನು ಮದುವೆಮಾಡಿಕೊಂಡು ತಮ್ಮ ಜೌಜೀಯತ್‌ನಲ್ಲಿ ಇಟ್ಟುಕೊಳ್ಳುತ್ತೇವೆ ಎಂದು ಗತ್ತಿನಿಂದ ಹೇಳುವವರು ತಮ್ಮ ನಿಷ್ಠೆಯತೆಯಿಂದಾಗಿ ಎಲ್ಲವನ್ನು ನೋಡಿಯೂ ಸುಮ್ಮನಿರುತ್ತಾರೆ. ಸಭ್ಯತೆ.. ಸಭ್ಯತೆ.. ಸಭ್ಯತೆ.. ಚಿಕ್ಕಂದಿನಿಂದಲೂ ಸಭ್ಯತೆ ಎಂಬ ಈ ಶಬ್ದ ಕೇಳಿ ಕೇಳಿ ಸಭ್ಯತೆ ಎಂದರೇನೇ ಹೇಸಿಕೆಯಿಟ್ಟಂತಾಗಿದೆ. ಅರೇ.. ನಿಮ್ಮ ಬಲವಿದ್ದರೆ ಹೊರಗಿನ ವಾಡೆಗಳನ್ನು ಹುಡುಕಿಕೊಳ್ಳಿ. ಮನೆಯಲ್ಲಿನ ಕೂಸುಕುನ್ನಿಗಳನ್ನಾದರೂ ಬಿಟ್ಟುಬಿಡಿ’

ಅಮ್ಮ ಮೋಸಹೋಗಿದ್ದ ಸಿಂಹಿಣಿಯಂತೆ ಗರ್ಜಿಸುತ್ತ ಎಲ್ಲ ಗಂಡಸರೆಡೆಗೆ ಒಮ್ಮೆ ನೋಡಿದಳು ಮತ್ತೆ ತೀವ್ರಸ್ವರದಲ್ಲಿ ‘ನಿಕಾಹತ್‌ಳ ಹೆಣವನ್ನು ಎತ್ತಲು ಹೆಗಲುಗಳು ಕಡಿಮೆ ಬೀಳುವುದಿಲ್ಲ. ಗಂಡಸರು ಗಂಡಸ್ತನ ಕಳೆದುಕೊಂಡು ನಪುಂಸಕರಾಗಿದ್ದಲ್ಲಿ ನಾವು ಹೆಣ್ಣುಕೈ ಸಾಕಾಗುತ್ತೇವೆ ಸ್ಮಶಾನಕ್ಕೆ ಹೆಣ ಕೊಂಡೊಯ್ಯಲು..! ನದೋ, ನಡೆ ಇಲ್ಲಿದೆ..’

ಅಮ್ಮ ನನ್ನ ಕೈಹಿಡಿದುಕೊಂಡು ವೇಗವಾಗಿ ಚಲಿಸಿ ಪರದೆಗಳನ್ನು ಸರಿಸುತ್ತ ಆ ಕೋಣೆಯಲ್ಲಿ ಬಂದಿದ್ದಳು. ಅಲ್ಲಿ ಅಪಂಗನಂತಾಗಿದ್ದ ಮೌನ ಪಸರಿಸಿತ್ತು. ಕೋಲಾಹಲ ಕಾ ಲು ಚಾಚಿತ್ತು ಹಾಗೂ ದುಃಖ ಮಡುಗಟ್ಟಿತ್ತು. ಇನ್ನೊಂದೆಡೆಗೆ ಹಾಸಿಗೆಯ ಮೇಲೆ ನಿಕಾಹತ್‌ಳ ಶವ ಬಿದ್ದುಕೊಂಡಿತ್ತು. ತಲೆಯಿಂದ ಕಾಲಿನವರೆಗೆ ‘ಕಫನ್’ ಶವಾಚ್ಛಾದನ ವಸ್ತ್ರದಲ್ಲಿ ಸುತ್ತಲಾಗಿದ್ದ ಹೆಣವಾಗಿದ್ದಳು ನಿಕಾಹತ್. ಹೆಣದ ಸುತ್ತಲೂ ಹೆಣ್ಣುಕೈ ಸಮೂಹ ಕುಳಿತುಕೊಂಡಿತ್ತು. ಸದಾಕಾಲ ವಟಗುಡುತ್ತಿದ್ದ ಅವರು ಇಂದು ಗರಬಡಿದವರಂತೆ ಗಪ್ಪಾಗಿ ಕುಳಿತಿದ್ದರು.

ಕೋಣೆಯಲ್ಲಿ ಬರುವ ಹೊತ್ತಿಗಾಗಲೇ ತಾಯಿಯ ಮೈಮನಗಳಲ್ಲಿ ಬೆಂಕಿಬಿದ್ದಂತಾಗಿತ್ತು. ಅಮ್ಮ ಆದೇಶವೆಂಬಂತೆ ಜೋರಾಗಿ ಕಿರುಚಿದಳು ‘ಸಿಧ್ಧತೆಗೆ

ತೊಡಗಿ. ಈ ಗಂಡಸರ ನರಗಳಲ್ಲಿ ಬಲವಿಲ್ಲ. ನಾವೇ ನಿಕಾಹತ್‌ಗಳನ್ನು ಮಣ್ಣಿಗೆ ಒಪ್ಪಿಸಬೇಕಾಗಿದೆ'

ಮಿಂಚು ಮಿಂಚಿತು, ಮುಗಿಲು ಗುಡುಗಿತು ಅದರ ಜೊತೆಜೊತೆಗೆ ಜೋರು ಜೋರಾದ ಮಳೆ ಪ್ರಾರಂಭವಾಯಿತು. ನಾನು ನಿಕಾಹತ್‌ಗಳನ್ನು ತನ್ನೊಳಗೆ ಸುತ್ತಿಕೊಂಡಿದ್ದೆ ಆ ಬಿಳಿಯ ವಸ್ತ್ರವನ್ನು ದುರುಗುಟ್ಟಿ ನೋಡುತ್ತಿದ್ದೆ. ನನ್ನ ಕಣ್ಣೀರು ಒಣಗಿಹೋಗಿದ್ದವು. ನನಗೆ ತಡೆತಡೆದು ನಮ್ಮಲ್ಲಿಯ ಪ್ರತಿಯೊಬ್ಬ ಹೆಣ್ಣಿನ ಹಣೆಬರಹದಲ್ಲಿ ಇದೇ ಕರಾಳದಿನ ಕಾಣುವುದು ಬರೆದಿದೆ ಎಂಬುದು ಕಲ್ಲಮೇಲಿನ ಗೆರೆಯಂತೆ ಸ್ಪಷ್ಟವಾಗಿ ನನ್ನ ಅನುಭವಕ್ಕೆ ಬರತೊಡಗಿತ್ತು.

ನಾವು ಹುಟ್ಟಿದರೂ ಎಲ್ಲಿ ಹುಟ್ಟಿರುತ್ತೇವೆ?

ಅಥವಾ ನಾವು ಹುಟ್ಟುತ್ತಲೇ ಹುಟ್ಟಿಕೊಳ್ಳುತ್ತೇವೆ

ನಮ್ಮನ್ನು ಅರೆಯುವ ಹೊಸಕುವ ತಂತ್ರಗಳು

ನಾವು ಹುಟ್ಟಿದ ಕೂಡಲೇ ನಮ್ಮ ಪರಿಶುದ್ಧ ಮೃದು

ಮೈಗೆ ಎಣ್ಣೆಯೂಡುವ ಮುದುಕಿಯರಿಗೆ ತಿಳಿದಿರುವುದಿಲ್ಲ..

ತಾವು ಮೈಯಾಗಿ ಸುತ್ತಿರುವ ಈ ಮಾಂಸದ ಮುದ್ದೆಗಳನ್ನು

ಬೆಳೆದ ಮೇಲೆ ಈ ಸುಂದರ ದೇಹಗಳನ್ನು

ಬೇಟೆಗಾರರ ಮುಂದೆ ಎಸೆಯಲಾಗುತ್ತದೆ ಎಂಬುದು

ನಾವು ಹುಟ್ಟುತ್ತಲೇ ಕಣ್ಣುಕುಕ್ಕಿಸುವ ವಸ್ತುಗಳಾಗುತ್ತೇವೆ

ನಾವು ಹುಟ್ಟುತ್ತಲೇ ಹಬ್ಬದೂಟದ ಸಾಮಾನುಗಳಾಗುತ್ತೇವೆ

ನಾವು ಹುಟ್ಟುತ್ತಲೇ ಹೆಂಗೂಸಾಗಿ ಎಲ್ಲಿ ಇರುತ್ತೇವೆ?

ನಾವು ಜಿಲೇಬಿ, ರಸ್ತಲಾಯಿ, ಚಾಕಲೆಟ್ ಮತ್ತು

ಮಿಲ್ಕ್ ಶೇಕ್‌ಗಳಾಗಿರುತ್ತೇವೆ.

ನಾವು ಹುಟ್ಟುತ್ತಲೇ ಗಂಡಸರ ಕಣ್ಣುಗಳು

ಎಷ್ಟೊಂದು ರಂಧ್ರ ಕೊರೆದಿರುತ್ತವೆ ಎಂದರೆ ಈ ದೇಹದಲ್ಲಿ

ದೇಹವೂ ಉಳಿದಿರುವುದಿಲ್ಲ ಆತ್ಮವೂ ಇಲ್ಲ

ನಾವು ಹುಟ್ಟುತ್ತಲೇ ಬರೀ ಬೇಟೆಗಳಾಗಿರುತ್ತೇವೆ

ಹಾಗೂ ಬೇಟೆಗಾರ ಹವಣಿಕೆಯಲ್ಲಿರುತ್ತಾನೆ

ಹೊರಜಗತ್ತು ಆ ಮೇಲೆ ಬರುತ್ತದೆ ಆದರೆ

ಮೊದಲಿಗೆ ನಾವು ನಮ್ಮ ಮನೆಯಲ್ಲಿಯೇ ಬಲಿಯಾಗುತ್ತೇವೆ

ಮತ್ತೆ ಮುಂದೆ ನಿರಂತರವಾಗಿ

ಬಲಿಯಾಗುತ್ತಲೇ ಇರುತ್ತೇವೆ..!

ನನಗೆ ಇದೇ ಮೊಟ್ಟಮೊದಲ ಬಾರಿಗೆ ಇಲ್ಲಿಯ ಗಂಡಸರು ಗುಳ್ಳೆನರಿಗಳಿಗಿಂತಲೂ ಪುಕ್ಕಲುಗಳು ಎಂಬುದು ಅನುಭವಕ್ಕೆ ಬಂತು. ಮನೆಯ ಹೆಣ್ಣುಗಳು ಮೊದಲಬಾರಿಗೆ ಮನೆಯ ಬಾಗಿಲೊಳಗೆ ಕಾಲಿಡುತ್ತಲೇ ತಮ್ಮ ಧ್ವನಿಯನ್ನು ಎತ್ತರಿಸಿ ಬಲಾಢ್ಯಳೆಂದು ಘೋಷಣೆ ಕೂಗಿದರೆ ಈ ಗಂಡಸರು ತಾವಂದುಕೊಂಡಿರುವ ಸಭ್ಯತೆಯ ನೆರಳಿನಲ್ಲಿ ಜೀವನವಿಡಿ ಬಾಲಮುದುರಿಕೊಂಡು ಅಂಜುಬುರುಕು ಬೆಕ್ಕುಗಳಂತೆ ಸುಮ್ಮನಿದ್ದು ಬಿಡುತ್ತಾರೆ..! ಇದೇ ಮೊದಲ ಬಾರಿಗೆ ನನ್ನೊಳಗಿಂದ ಒಂದು ಶಬ್ದ ಜಿಗಿದು ಬಂತು, ಈ ಮನೆಯ ಎಲ್ಲ ಗಂಡಸರಿಗಾಗಿ ಒಂದು ಶಬ್ದ ಜಿಗಿದು ಬಂತು... .. ಜೂನಾಗಢದ ನಪುಸಂಕರು..! ಎಲ್ಲಿದ್ದಾರೆ ಗಂಡಸರು? ಇವರೆಲ್ಲ ಜೂನಾಗಢದ ಖೋಜಾಗಳು..!

ಆ ರಾತ್ರಿ ಇಶಾ ನಮಾಜದ (ಕೊನೆಯ ಪ್ರಾರ್ಥನೆ) ತರುವಾಯ ಅಂತ್ಯಸಂಸ್ಕಾರಕ್ಕೆಂದು ಶವ ಎತ್ತಲಾಯಿತು. ಗಂಡಸರ ಕಣ್ಣುಗಳು ನಾಚಿಕೆಯಿಂದ ಕಂಗೆಟ್ಟಿದ್ದವು. ಹೆಣ್ಣುಮಕ್ಕಳು ಪರದೆಯೊಂದಿಗೆ ಬೀದಿಗಳಿದ್ದರು. ಹೆಗಲು ಕೊಟ್ಟವರು ಗಂಡಸರಾಗಿದ್ದರು. ಅಲ್ಲಿಯೂ ಅವರಿಗೆ ಅವರ ಸಭ್ಯತೆಮ ಮರ್ಯಾದೆಯ ನೆನಪಾಗಿತ್ತು ಒಂದುವೇಳೆ ನಿಕಾಹತ್‌ಗಳ ಹೆಣವನ್ನು ಈ ಹೆಣ್ಣುಮಕ್ಕಳು ಹೆಗಲಮೇಲೆ ಹೊತ್ತುಕೊಂಡು ಸ್ಮಶಾನಕ್ಕೆ ಹೋದರೆ..? ಜನ ಏನೆನ್ನುತ್ತಾರೆ..?

ನಿಕಾಹತ್ ಹೊರಟು ಹೋದಳು.

ಮಣ್ಣು ಕೊಟ್ಟು ಬಂದ ನಂತರ ಗಂಡಸರು ಒಬ್ಬರಿಗೊಬ್ಬರ ದೃಷ್ಟಿ ಸೇರದಂತೆ ತಲೆಮರೆಸುವ ಯತ್ನಮಾಡುತ್ತಿದ್ದರು. ಆ ಇಡೀ ರಾತ್ರಿ ಅಮ್ಮ ನನ್ನ ಜೊತೆಗಿದ್ದಳು. ಅವಳು ಆ ರಾತ್ರಿ ಹಲವಾರು ಬಾರಿ ಗಾಬರಿಗೊಂಡು ಎದ್ದು ಕುಳಿತುಕೊಂಡಿದ್ದಳು. ನಡುರಾತ್ರಿ ಗತಿಸಿ ಹೋಗಿತ್ತು. ಅಮ್ಮ ದಣಿದು ಮಲಗಿದ್ದ ನನ್ನನ್ನು ಜೋರಾಗಿ ಅಲುಗಾಡಿಸುತ್ತ ಎಬ್ಬಿಸಲು ಪ್ರಯತ್ನಿಸುತ್ತಿದ್ದಳು.

'ಏನಮ್ಮ? ಏನಾಯಿತು..?' ನಾನು ತದೇಕಚಿತ್ತದಿಂದ ತಾಯಿಯನ್ನು ನೋಡುತ್ತಿದ್ದೆ.

ಅವಳ ಕಣ್ಣುಗಳು ಆಳವಾದ ಚಿಂತೆಯಲ್ಲಿ ಮುಳುಗಿದ್ದವು. 'ನದೋ.. ನದೋ ನಾವು ಹೆಣ್ಣುಗಳು ಹುಟ್ಟುತ್ತಲೇ, ಮದುವೆಯಾಗುತ್ತಲೇ ಒಂದು ಪಂಜರದಲ್ಲಿ

ಸಿಲುಕಿಕೊಳ್ಳುತ್ತೇವೆ. ನನಗೆ ಈ ಪಂಜರ ಇಂದೇಕೆ ಮುರಿದುಬಿದ್ದಿತು ಎಂಬ ನೋವಿದೆ. ಒಂದುವೇಳೆ ಈ ಪಂಜರ ವರ್ಷಗಳ ಮೊದಲೇ ಮುರಿದುಹೋಗಿದ್ದರೆ ನಮ್ಮ ನಿಕಾಹತ್ ಹೊರಟುಹೋಗುತ್ತಿರಲಿಲ್ಲ, ಹೋಗುತ್ತಿದ್ದರು ಇಲ್ಲಿಯ ಗಂಡಸರು..! ನದೋ ಇದು ಎದ್ದೇಳುವ ಸಮಯ. ಕಾಲ ಬಂದೊದಗಿದೆ. ನಿಕಾಹತ್‌ಳ ನಲ್ಲತ್ತು ದಿನದ ಶ್ರಾದ್ಧಕ್ರಿಯೆ ಮುಗಿಯಲಿ, ನಿನ್ನ ತಂದೆಗೆ ಕೇಳುತ್ತೇನೆ ನಮ್ಮ ಕೆಲಸಕ್ಕಿಲ್ಲದ ಅನ್ಯ ಗಂಡಸರನ್ನು ಈ ಮನೆಯಲ್ಲಿ ಇಟ್ಟುಕೊಂಡಿರುವುದು ಏಕೆ? ಎಂದು. ನದೋ, ನಿನಗೆ ಶುದ್ಧೀಕರಣ ಗೊತ್ತಾ? ಇನ್ನು ಈ ಮನೆಯನ್ನು ಸ್ವಚ್ಛಗೊಳಿಸಬೇಕಿದೆ, ಶುದ್ಧೀಕರಣ ಮಾಡಬೇಕಿದೆ. ದನಗಳು ಮುಸುಕಿನಲ್ಲಿ ಮುಖಹುದುಗಿಸಿಕೊಂಡು ಇವರು ಇಲ್ಲಿಂದ ಹೋಗಬೇಕಾಗುತ್ತದೆ. ನಿನ್ನ ತಂದೆ ಈ ಕೆಲಸವನ್ನು ಮಾಡುವ ಸಾಮರ್ಥ್ಯದವರಲ್ಲ ಎಂಬ ದುಃಖ ನನಗಿದೆ. ಆದರೆ ನಾನು ಈ ಕಾರ್ಯ ಮಾಡಲೇಬೇಕಾಗಿದೆ. ಮತ್ತೆ ಕೇಳು ನದೋ, ನಾನು ನಾಳೆಯೇ ಅಬೂ, ಅಜೂ ಮತ್ತು ಗಬರೂನಿಗೂ ಹೇಳಿಬಿಡುತ್ತೇನೆ ಈ ಮನೆಯಿಂದ ನಿಮ್ಮ ಋಣಾನುಬಂಧ ತೀರಿಹೋಗಿದೆ. ಅನ್ನ-ನೀರಿಗೆ ಬೇರೆ ವ್ಯವಸ್ಥೆ ಮಾಡಿಕೊಳ್ಳಿ ಎಂದು. ನದೋ ಕೇಳು, ಎಲ್ಲಿಯಾದರೂ ಒಂದು ಕಡೆಗೆ ಪ್ರಾರಂಭವೆನ್ನುವುದು ಆಗಲೇಬೇಕಲ್ಲವೇ? ನೀನು ಇದುವರೆಗೆ ಇವರ ದಬ್ಬಾಳಿಕೆಯನ್ನು ಕಂಡಿರುವೆ. ಇನ್ನು ನನ್ನತ್ತ ನೋಡುತ್ತಿರು..!

‘ಅಮ್ಮಾ, ಇದೆಲ್ಲ ಮಾಡಬಲ್ಲೆಯಾ?’ ಎಂದು ಕೇಳಿ ಅವಳ ನಿಷ್ಕಲಂಕ, ನಿಶ್ಚಲ ಮುಖವನ್ನು ನೋಡತೊಡಗಿದೆ.

‘ನದೋ, ನಾನು ನನ್ನ ಬದುಕನ್ನು ಬದುಕಿದೆ, ನಾನು ಸಿಲುಕಿಹಾಕಿಕೊಂಡಿದ್ದ ನನ್ನೊಳಗಿನ ಬಲೆಯೊಂದರಿಂದ ಇಂದು ನೀನು ನನ್ನನ್ನು ಬಿಡಿಸಿದೆ. ಒಳ್ಳೆಯದನ್ನೇ ಮಾಡಿದೆ. ಈಗ ನನಗೆ ಯಾರ ಭಯವೂ ಇಲ್ಲ. ಆದರೆ ನದೋ.. ನೀನು ಈ ಮನೆಯಿಂದ ಹೊರಟುಹೋಗು. ಈ ವೃದ್ಧ ವಾಡೆಯಲ್ಲಿ ಯುಗಯುಗಳಿಂದಲೂ ವಿಲಾಸೀಪ್ರವೃತ್ತಿ ತಳವೂರಿದೆ. ಈಗ ಇಲ್ಲಿ ನಿನ್ನತ್ತ ಯಾರಾದರೂ ಕೆಟ್ಟದೃಷ್ಟಿ ಹಾಕಿದರೆ ನೋಡುತ್ತಿರು ಅವರ ಕಣ್ಣು ತೆಗೆದುಬಿಡುತ್ತೇನೆ..’

ಮತ್ತೆ ಮರುದಿನವೇ ಅಮ್ಮನ ಬಂಡಾಯದ ಅವತಾರ ಸಿಡಿದೆದ್ದು ಹುಂಕರಿಸಿತು. ಅಜೂ ಮಾಮ ತಲೆ ತಗ್ಗಿಸಿಕೊಂಡು ತಾಯಿಯ ಬಳಿ ಬಂದಿದ್ದರು.

‘ಅಕ್ಕ ಇಷ್ಟೊತ್ತಾದರೂ ತಿಂಡಿ ಸಿಕ್ಕಿಲ್ಲ’

‘ತಿಂಡಿಯೇ? ಏಕೆ ನಿಮಗೇಕೆ ತಿಂಡಿ ಕೊಡಬೇಕು?’

‘ಅಕ್ಕಾ..!’ ಎಂದ ಅಜೂ ಮಾಮನಿಗೆ ಆಕಸ್ಮಿಕವಾಗಿ ಎದುರುತ್ತರ ದೊರೆತಿತ್ತು.

ಆತ ಅವಾಕ್ಕಾಗಿ ‘ಇದೇನು ಹೇಳುತ್ತಿರುವೆ ಅಕ್ಕಾ?’

ಅಮ್ಮ ಮತ್ತಷ್ಟು ಸೆಟೆದು ನಿಂತು ‘ಇನ್ನುಂದೆ ಒಲೆಯ ಮೇಲೆ ಬರೀ ಮೂರು ಜನರ ಆಹಾರ ಮಾತ್ರ ಬೇಯುತ್ತದೆ. ಉಳಿದವರಿಗೆಲ್ಲ ತಮ್ಮ ತಮ್ಮ ವ್ಯವಸ್ಥೆಯನ್ನು ಬೇರೆಲ್ಲಾದರೂ ಮಾಡಿಕೊಳ್ಳಲು ಹೇಳಿ..! ಚೌಧರಿ ಸಾಹೇಬರ ದೂರದ ಬಂಧುಬಳಗಕ್ಕೆಲ್ಲ ಅನ್ನ ಹಾಕುವ ಹೊಣೆ ಹೊತ್ತಿಲ್ಲ ನಾನು. ಮತ್ತೆ ನೀವೇನು ಇಲ್ಲೇ ನಿಂತುಬಿಟ್ಟಿರಿ? ಹೋಗಿ. ಹೊರಟು ಹೋಗಿ ಇಲ್ಲಿಂದ. ಇನ್ನುಂದೆ ಬಾಗಿಲಿನಲ್ಲಿಯೇ ನಿಂತು ಕೇಳಿ ಒಳಗೆ ಬರಬೇಕು. ಮನೆಯಲ್ಲಿ ಇನ್ನುಂದೆ ಪರ್ವಾಪದ್ಧತಿ ಇರುವುದಿಲ್ಲ. ಇನ್ನೊಂದು ಮಾತು - ನಿಕಾಹತ್‌ಳ ನಲ್ಲತ್ತು ದಿನದ ಶ್ರಾದ್ಧಕ್ರಿಯೆ ಮುಗಿಯುವತನಕ ಸುಮ್ಮನಿರುತ್ತೇನೆ. ಶ್ರಾದ್ಧದ ನಂತರ ಯಾವುದೇ ಬಂಧು-ಬಳಗದವರಿಗೆ ಈ ವಾಡೆಯಲ್ಲಿ ಬಿಟ್ಟೇಕೊಳು ದೊರೆಯುವುದಿಲ್ಲ..’

‘ಹೌದಾ..? ನೋಡೋಣ..’

ಅಜೂ ಮಾಮ ಅಮ್ಮನಿಗೆ ಪಂಥ ಹಾಕುವಂತೆ ಎಚ್ಚರಿಕೆ ನೀಡಿ ಹೋಗಿದ್ದರು. ತಾಯಿಯ ಹೊಸ ರೂಪವನ್ನು ಕಂಡು ನಾನು ಮಾತ್ರ ಹಿಗ್ಗಿನಲ್ಲಿದ್ದೆ. ಯುಗಯುಗಳಿಂದ ವೃದ್ಧಾವಸ್ಥೆಯಲ್ಲಿ ನರಳುತ್ತಿದ್ದ ಜೂನಾಗಡದ ಈ ವಾಡೆಯು ಮತ್ತೆ ಯೌವನಕ್ಕೆ ಬರುತ್ತಿರುವುದನ್ನು ನಾನು ಕಂಡಿದ್ದೆ.

ಮೋಹಯುತು

ಮೂಲ : ಡಾ. ಚಂದ್ರಶೇಖರ ರಾವ್
ಅನುವಾದ : ಸೃಜನ್

ಆಡಿಟೋರಿಯಂನಲ್ಲಿ.

ಮೋಹಿನಿ ನೆನಪುಗಳ ಮಹಾಪೂರದಲ್ಲಿ ಕೊಚ್ಚಿಹೋಗುತ್ತಿದ್ದಳು.

ಸಾಯಂಕಾಲ ಆರುಗಂಟಿಯಾಗಿತ್ತು.ಆಡಿಟೋರಿಯಂ ಕಿಟಕಿಗಳ ಮೇಲೆ ಗುಬ್ಬಿಚ್ಚಿಗಳು, ಪಾರಿವಾಳಗಳು ಹೊಸಹಾಡುಗಳನ್ನು ಹಾಡುವ ಪ್ರಯತ್ನದಲ್ಲಿದ್ದವು. ಕಿಟಕಿಯೊಳಗಿಂದ ಮುಸ್ಸಂಜೆಯ ಆಕಾಶ ಕೆಂಪುಮಿಶ್ರಿತ ಬಣ್ಣದ ಮುಖದಿಂದ ಇಣಕಿ ಹಾಕುತ್ತಿತ್ತು.

ಆಡಿಟೋರಿಯಂನಲ್ಲಿ ಕಾರ್ಯಕ್ರಮ ಪ್ರಾರಂಭವಾಗಲಿತ್ತು. ಮೋಹಿನಿಯ ಮುಖದ ಮೇಲೆ ಮೌನದ ತೆರೆ.

ಆಡಿಟೋರಿಯಂ ಹೊರಗೆ ಮತ್ತೊಂದು ಪ್ರದರ್ಶನ ನಡೆಯುತ್ತಿತ್ತು. ಪ್ರೇಕ್ಷರಲ್ಲಿ ಉದ್ದೇಗ. ಅವರಿಗಾಗಿ ಎರಡು ಪ್ರದರ್ಶನಗಳು.ಅವರಿಗೆ ಹೊರಗಿನ ಪ್ರದರ್ಶನದ ಬಗ್ಗೆ ಆಸಕ್ತಿ ಇಲ್ಲ. ಆದರೂ ಅವರಲ್ಲಿ ಕಾತರ, ಧ್ರುಲ್.

ಹೊರಗೆ ಬೆಂಚಿನ ಮೇಲೆ ಕುಳಿತವರು ನಿನಾದಗಳನ್ನು ಮಾಡುತ್ತಾ (ಮೋಹಿನಿ ಡೌನ್‌ಡೌನ್, ಫ್ಯಾಸಿಸ್ಟ್ ಮೋಹಿನಿಗೆ ಧಿಕ್ಕಾರ, ಮೋಹಿನಿ ರಾಜಿನಾಮೆ ಕೊಡಬೇಕು ಇತ್ಯಾದಿ) ಕೂಗುತ್ತಾ ಅವರು ಸಂಚಲನಾತ್ಮಕ ತೀರ್ಮಾನಕ್ಕೆ ಕಾಯುತ್ತಿದ್ದರು. ಅವರು ಬೆಳ್ಳಗೆ ಮಿರಮಿರನೆ ಮಿಂಚುತ್ತಾ ದೇವತೆಗಳ ಸಂತಾನದಂತೆ ಕಾಣುತ್ತಿದ್ದರು(ಪೂರ್ತಿ ಮೇಕಪ್‌ನಲ್ಲಿ ಬಂದಿದ್ದರು). ಇಡೀ ಮೀಡಿಯಾ ಅಲ್ಲಿ ನೆರೆದಿತ್ತು(ಸಂಗೀತ, ನಾಟಕ) ಅಕಾಡೆಮಿ ಚೇರ್ಮನ್ ಪದವಿಗೆ ಮೋಹಿನಿ ರಾಜಿನಾಮೆ ನೀಡಬೇಕೆಂದು ಅವರ ಡಿಮ್ಯಾಂಡ್. ಬೆಂಚುಗಳ ಮೇಲೆ ಕೂತಿದ್ದ ಕಲಾವಿದರು ಒಬ್ಬೊಬ್ಬರು ಒಂದೊಂದು ಘಟನೆಯನ್ನು (ಮೋಹಿನಿ ನಿರ್ಧಾರಗಳಿಗೆ ವಿರುದ್ಧವಾಗಿ) ಹೇಳುತ್ತಿದ್ದರು. ಬೇರೆ ಬೇರೆ ನಾಟಕಗಳಲ್ಲಿನ ದೃಶ್ಯಗಳು ಒಂದಕ್ಕೊಂದು ಬೆರೆತುಹೋದಂತೆ ಅಲ್ಲಿ ನೂರಾರು ಸಂಭಾಷಣೆಗಳು.

ಬೆಂಚುಗಳ ಆಚೆ ಇಪ್ಪತ್ತೈದು ಮಂದಿ ಯುವ ಕಲಾವಿದರು (ಶಿಷ್ಯರು,ಅನುಚರರು ಇತ್ಯಾದಿ), ಮೋಹಿನಿ ಬದುಕನ್ನು ಬೀದಿನಾಟಕವನ್ನಾಗಿ ಪ್ರದರ್ಶಿಸುತ್ತಿದ್ದರು. ಅವರಿಗೆ ಸ್ವಲ್ಪ ದೂರದಲ್ಲಿ ಇಬ್ರಾಹಿಂ ನಿಂತಿದ್ದ. ಆತ ಆಗಾಗ ತನ್ನ ಕೈಗಳನ್ನು ನೋಡಿಕೊಳ್ಳುತ್ತಿದ್ದ.ಆಕಾಶದ ಕಡೆಗೆ ಅಸ್ತಮಿಸುತ್ತಿರುವ ಸೂರ್ಯನ ಕಡೆಗೆ ಕೆಂಪುಬಣ್ಣದ ಸಯಂಕಾಲದ ಕಡೆಗೆ ನೋಡುತ್ತಿದ್ದ. 'ಇನ್ನು ಮೋಹಿನಿ ಕಥೆ ಮುಕ್ತಾಯಕ್ಕೆ ಬಂದಿದೆ' ಎಂದು ಎರಡು ಮೂರು ಸಲ ಗೊಣಗಿಕೊಂಡ.

* * *

ಆಡಿಟೋರಿಯಂ ಒಳಗೆ.

ತಾತ್ವಿಕತೆಯನ್ನು ಲೇಪಿಸಿಕೊಂಡ ಮುಖಗಳು. ಕೃತಕ ಗಾಂಭೀರ್ಯ.

ಸ್ವೇಜಿನ ಮೇಲೆ ಬ್ಯಾಲೆ ಡ್ಯಾನ್ಸ್, ಕೊರಿಯನ್ ಹುಡುಗಿಯರು ಬಣ್ಣದ ಬೊಂಬೆಗಳಂತೆ ನರ್ತಿಸುತ್ತ ಮಾರ್ಮಿಕವಾದ ಸಂಚಲನೆಯನ್ನು ಸೃಷ್ಟಿಸುತ್ತಿದ್ದರು. ಪ್ರೇಕ್ಷಕರ ಮುಖಗಳು ಮಾತ್ರ ಒಂದೇ ರೀತಿಯಲ್ಲಿ ಇಳಿಬಿದ್ದ ಚರ್ಮದ ಗೊಂಬೆಗಳಂತೆ, ಬೊಂಬೆಗಳಿಗೆ ಜೀವ ಬಂದಂತೆ ನಡುನಡುವೆ ಚಪ್ಪಾಳೆ.

ಮೋಹಿನಿ ಮುಂದಿನ ಸಾಲಿನಲ್ಲಿ ಕೂತಿದ್ದಳು. ಆಕೆ ಆ ದಿನ ಪ್ರದರ್ಶನದ ಮುಖ್ಯ ಅತಿಥಿ. ನೃತ್ಯದಲ್ಲಿ ಲೀನವಾಗಬೇಕೆಂದು ಪ್ರಯತ್ನಿಸುತ್ತಿದ್ದಳು. ಆದರೆ ಅವಳಲ್ಲಿ ಎಂಥದೋ ನಿಶ್ಚಿತ್ತಿ. ಒಳಗಿನ ಜಗತ್ತು ಕುಸಿದು ಬೀಳುತ್ತಿರುವಂತೆ.

ಬ್ಲಾಕ್ ಔಟ್ ಬ್ಲಾಕ್ ಔಟ್ ಎಂದು ಗೊಣಗಿಕೊಂಡಳು. ಕೆಂಪನೆ ಪರದೆ ಸ್ವೇಜಿನ ಮೇಲೆ ಅಲೆಅಲೆಯಾಗಿ ಹಾರುತ್ತಿತ್ತು. ದುಃಖದಿಂದ ಕೂಡಿದ ಗೀತೆ. ಸಾಕಷ್ಟು ವಯಲಿನ್‌ಗಳು, ಪಿಯಾನೋಗಳು ಸೇರಿ ರೋದಿಸುತ್ತಿರುವಂತೆ ಒಳಭಾಗಗಳನ್ನು ಸೀಳಿದಂತೆ, ದೇವತೆಗಳ ಕವಾಯತಿನಂತೆ ಡಾನ್ಸರ್‌ಗಳು, ವಲಯಗಳಾಗಿ ಏರ್ಪಟ್ಟು, ಬೇರ್ಪಟ್ಟು ನಡುವಿನಿಂದ ಒಂದು ರೂಪ, ಕ್ರಮವಾಗಿ ಸ್ವೇಜನ್ನೆಲ್ಲಾ ಆಕ್ರಮಿಸುತ್ತಾ, ಹಠಾತ್ತನೆ ಬೆಳಕು, ಧ್ವನಿ ಎರಡೂ ಮುಗಿಲು ಮುಟ್ಟಿದವು. ಸ್ವೇಜ್ ಮೇಲೆ ಧಿಗ್ಗನೆ ಬೆಳಗಿದ ಚಿನ್ನದ ಬಣ್ಣ. ಆ ಬಣ್ಣದೊಳಗಿಂದ ತಥಾಗತನ ರೂಪ.

ಮೋಹಿನಿ ಎರಡೂ ಕಣ್ಣುಗಳನ್ನು ಮುಚ್ಚಿಕೊಂಡು, ಕಿವಿಯೊಳಕ್ಕೆ ಯಾವುದೇ ಸದ್ದು ಪ್ರವೇಶಿಸದಂತೆ ಕ್ಷಣ ಹೊತ್ತು ಆ ಪ್ರದೇಶದಿಂದ ಬೇರೆಯಾಗಿ, ತನ್ನನ್ನು ತಾನು ಅಪರಿಚಿತಳನ್ನಾಗಿ ಬದಲಾಯಿಸಿಕೊಂಡು ಕೂತಳು. ಹೊರಗೆ ಕೋಲಾಹಲ (ಹಾಹಾಕಾರ/ನಿನಾದಗಳು) ಒಳಗೆ ನುಗ್ಗಿ ಬರುತ್ತಿದ್ದವು. ಗಾಢವಾಗಿ ನಿಟ್ಟುಸಿರುಬಿಟ್ಟು, ಎರಡು ಕೈಗಳನ್ನು ತಲೆಯ ಮೇಲಿಟ್ಟುಕೊಂಡು ಶಪಿತ ಯೋಗಿಯಂತೆ ಕುಳಿತಳು

ಸ್ವೇಚ್ಛೆ ಮೇಲೆ ಮತ್ತೊಂದು ನೃತ್ಯ ಪ್ರಾರಂಭವಾಯಿತು. ಬೆಳ್ಳನೆ ಮುಖಗಳು. ಮುಖದ ತುಂಬಾ ನಗು. ಏಳು ಬಣ್ಣಗಳಾಗಿ ವಿಭಜನೆ ಹೊಂದುತ್ತಾ ಮತ್ತೆ ಸಂಯೋಜನೆಗೊಳ್ಳುತ್ತಾ, ನೇಪಥ್ಯ ಸಂಗೀತದಲ್ಲಿ ತಾತ್ವಿಕತೆ ಮಾಯವಾಗಿ ಭೌತಿಕ ಸ್ಥಾಯಿಯೊಳಕ್ಕೆ ಬಂತು. ಕ್ಲಾರಿನೆಟ್, ಡ್ರಮ್ಸ್ ನಡುವೆ ಫ್ಲೂಟ್ (ಕೊಯೊಟೋ). ಆಡಿಟೋರಿಯಂನಲ್ಲಿ ತೂಗು ಹಾಕಿದ್ದ ಮರದ ಮುಖಗಳೆಲ್ಲವೂ ಆ ಸಂಗೀತದ ಪ್ರವಾಹಕ್ಕೆ ಅಲ್ಲಾಡುತ್ತಿದ್ದವು. ಆಡಿಟೋರಿಯಂನಿಂದ ಹೊರಬಂದಳು ಮೋಹಿನಿ. ಹೊರಗೆ ಕೋಲಾಹಲ, ಹಾಹಾಕಾರ. ಮೋಹಿನಿಯನ್ನು ನೋಡುತ್ತಿದ್ದಂತೆಯೇ ಮತ್ತೆ ದೊಡ್ಡದಾಗಿ ನಿನಾದಗಳು. ಬೆಂಚಿನ ಮೇಲೆ ಕುಳಿತವರೆಲ್ಲರೂ ಕಲಾಜಗತ್ತಿನ ಅತ್ಯಂತ ಪ್ರಮುಖರು, ಗಾಯಕರು, ನಾಟ್ಯ ಪ್ರಮುಖರು, ಥಿಯೇಟರ್ ನಿರೂಪಕರು, ಕವಿಗಳು. ಆಸಕ್ತಿಯಿಂದ ಅವರ ಕಡೆ ನೋಡುತ್ತಾ ನಿಂತಳು.

ಇದ್ದಕ್ಕಿದ್ದಂತೆ ಮೋಹಿನಿಗೆ ತಲೆಸುತ್ತಿದಂತಾಯಿತು. ಮನುಷ್ಯರೆಲ್ಲಾ ಕಪ್ಪಿಗೆ ಕಾಣಿಸತೊಡಗಿದರು. ತಾನು ಪೂರ್ತಿಯಾಗಿ ಅದೃಶ್ಯವಾಗುತ್ತಿದ್ದಂತೆ, ಯಾರೋ ಮೋಹಿನಿಯನ್ನು ಬಲವಾಗಿ ಹಿಡಿದುಕೊಂಡರು. ಸುತ್ತಲೂ ಕತ್ತಲು ಕವಿದಂತೆ ಬ್ಲಾಕ್ ಔಟ್, ಬ್ಲಾಕ್ ಔಟ್ ಎಂದು ಗೊಣಗಿಕೊಂಡಳು. ನಾಲ್ಕೈದು ಜನ ಆಕೆಯನ್ನು ಸುತ್ತುವರೆದರು. ತನಗೇನೂ ಆಗಿಲ್ಲವೆಂದು ಸಂಜ್ಞೆ ಮಾಡುತ್ತಾ ಒಳನಡೆದಳು.

ಫೋನ್ ರಿಂಗಾಯಿತು. ತೆಗೆದು ನೋಡಿದರೆ 'ಎನ್' ನಿಂದ. ಮಾತಾಡಬೇಕೆನಿಸಲಿಲ್ಲ. ಗಟ್ಟಿಯಾಗಿ ನಿಟ್ಟುಸಿರುಬಿಟ್ಟು ಫೋನ್ ಕಟ್ ಮಾಡಿದಳು. ಮತ್ತೆ ನಾಲ್ಕೈದು ಸಲ ರಿಂಗಾಯಿತು. ಅಧಿಕಾರ ಕಳೆದುಕೊಂಡ ಕೋಪದಲ್ಲಿದ್ದ 'ಎನ್'.

ನೃತ್ಯ ಮುಕ್ತಾಯದ ಹಂತಕ್ಕೆ ಬಂದಿತ್ತು. ಯಾವುದೋ ಅದ್ಭುತವಾದ ರಾಗಗಳು. ತಾಂತ್ರಿಕ ಶಕ್ತಿಗಳು ಬುದ್ಧನ ಸೌಂದರ್ಯವನ್ನು ವಿವರಿಸುತ್ತಾ; ದೇವರಿಗೂ ಸೌಂದರ್ಯಭಾಷೆ ಅಗತ್ಯವೇ ಎಂದುಕೊಂಡಳು. ಭಕ್ತಿ, ಸೆಕ್ಸ್, ಅಧಿಕಾರ ಎಲ್ಲದರಲ್ಲೂ ಈ ಸೌಂದರ್ಯಭಾಷೆ ವಿನಿಯೋಗವಾಗು ತ್ತದೆ ಎಂದುಕೊಂಡು ನಕ್ಕಳು. ಆಡಿಟೋರಿಯಂನಲ್ಲಿ ಚಪ್ಪಾಳೆ(ಮರದ ಬೊಂಬೆಗಳು ಟಪಟಪನೆ ಹೊಡೆದುಕೊಂಡಂತೆ). ನಂತರ ನೃತ್ಯ ಆರಂಭವಾಗುವ ಮುಂಚೆ ಟೀಮ್ ಮ್ಯಾನೇಜರ್ ನೃತ್ಯದಲ್ಲಿ ಮಾಡಿದ ಪ್ರಯೋಗಗಳನ್ನು ವಿವರಿಸುತ್ತಿದ್ದ. ಅಕಾಡೆಮಿ ಕಡೆಯಿಂದ ನೃತ್ಯ ವೃಂದಕ್ಕೆ ಪ್ರಶಸ್ತಿಗಳನ್ನು ವಿತರಿಸಬೇಕೆಂದು, ಏನಾದರೂ ಮಾತನಾಡಬೇಕೆಂದು ಮೋಹಿನಿಯನ್ನು ಆಹ್ವಾನಿಸಿದರು. “ಶ್ರೀಮತಿ ಮೋಹಿನಿ ಸುಂದರಂ, ಕಲೈಮಾವಣಿ, ನಾಟ್ಯಸುಧಾ ಬಿರುದುಗಳು. ಸುಮಾರು ಹನ್ನೆರಡುನೂರು

ಪ್ರದರ್ಶನಗಳು. ಕೆನಡ, ಅಮೆರಿಕಾ, ಜಪಾನ್‌ನಲ್ಲಿ ಪ್ರದರ್ಶನಗಳು” ಮೋಹಿನಿಯ ಬಯೋಡೇಟಾ ಓದುತ್ತಿದ್ದರು. ಮೋಹಿನಿ ಎದ್ದು ನಿಂತಳು. ಮತ್ತೆ ಕತ್ತಲು ಆವರಿಸಿದಂತೆ, ತಲೆಸುತ್ತಿದಂತೆ ಎಲ್ಲೋ ಮಹಾನಗರವೊಂದು ಕುಸಿದು ಬೀಳುತ್ತಿರುವ ಶಬ್ದ, ಆಡಿಟೋರಿಯಂ ಅನ್ನು ಸುತ್ತುವರಿದಂತೆ. ಉದ್ದನೆಯ ಸುರಂಗದಲ್ಲಿ ಹೊರಗಿನ ದ್ವಾರ ಕಾಣದೇ ಆಮ್ಲಜನಕ ಮುಗಿದು ಹೋಗಿ, ಉಸಿರುಗಟ್ಟಿ, ಬ್ಲಾಕ್ ಔಟ್, ಬ್ಲಾಕ್ ಔಟ್ ಎಂದು ಗೊಣಗಿಕೊಂಡಳು. ಮೈಕ್ ಮುಂದೆ ಮೋಹಿನಿ “ಗೆಳೆಯರೇ ಸ್ವೇಚ್ಛೆ ಮೇಲೆ ಬರುವಾಗ ನಾನೊಂದು ಕನಸನ್ನು ಕಂಡೆ. ಕನಸಿನಲ್ಲಿ ನಾನು ಅದೃಶ್ಯವಾಗುವುದನ್ನು ಕಂಡೆ. ಇದ್ದಕ್ಕಿದ್ದಂತೆ ನಾನು ಅಸ್ಥಿಪಂಜರದಂತೆ ಬದಲಾಗುವುದನ್ನು ನೋಡಿದೆ. ನಾನಿನ್ನೂ ಕನಸು ಕಾಣುತ್ತಲೆ ಇದ್ದೇನೆ. ನನ್ನ ಸಾವಿನ ಕನಸನ್ನು” ಹಾಲ್‌ನಲ್ಲಿ ಕೋಲಾಹಲ. ಆಕೆಯ ಪಿ.ಎ. ಪಕ್ಕಕ್ಕೆ ಬಂದು ಕಿವಿಯಲ್ಲಿ ಏನೋ ಪಿಸುಗುಟ್ಟಿದ. ಟ್ರೈಪ್ ಮಾಡಿದ ಭಾಷಣವನ್ನು ಆಕೆಗೆ ಕೊಡಲು ಹೋದ. ಅದನ್ನು ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳದೇ “ಕನಸನ್ನು ಹೊಡೆದೋಡಿಸಬೇಕೆಂದು ಪ್ರಯತ್ನಿಸುತ್ತಿದ್ದೇನೆ. ಸಾಧ್ಯವಾಗುತ್ತಿಲ್ಲ. ಕನಸನ್ನು, ಕನಸಿನೊಳಗಿನ ಸಾವನ್ನು ನಾನು ಹೊರುತ್ತಲೇ ಇದ್ದೇನೆ” ಕ್ಷಣ ಹೊತ್ತು ನಿಲ್ಲಿಸಿ ಮೋಹಿನಿ ಕಣ್ಣೀರನ್ನು ಒರೆಸಿಕೊಳ್ಳುತ್ತಾ. ಪಿ.ಎ. ಆಕೆಯನ್ನು ಸಮಾಧಾನಪಡಿಸಲು ಪಕ್ಕಕ್ಕೆ ಕರೆದೊಯ್ಯಲು ಪ್ರಯತ್ನಿಸುತ್ತಿದ್ದ. “ಸ್ನೇಹಿತರೆ, ಬಹುಶಃ ಇದು ನನ್ನ ಕೊನೆಯ ಮೀಟಿಂಗ್ ಆಗಬಹುದು. ಅಕಾಡೆಮಿಯ ಅಧ್ಯಕ್ಷ ಸ್ಥಾನಕ್ಕೆ ರಾಜೀನಾಮೆ ಕೊಡಬೇಕೆಂದು ಹೊರಗೆ ಗಲಭೆ ನಡೆಯುತ್ತಿದೆ. ಸರ್ಕಾರ ನನ್ನನ್ನು ರಾಜೀನಾಮೆ ಮಾಡಲು ಕೇಳಬಹುದು. ಜಗತ್ತಿನೊಂದಿಗೆ ನನ್ನ ಕೊನೆಯ ಸಂಭಾಷಣೆ ಇದೇ ಆಗಬಹುದು. ಆದ್ದರಿಂದಲೇ ನನ್ನ ಕುರಿತು ನಾಲ್ಕು ವಿಷಯಗಳನ್ನು ನಿಮ್ಮೊಂದಿಗೆ ಮಾತನಾಡಬೇಕೆನಿಸುತ್ತದೆ. ನನ್ನ ಕತೆ ಕೇಳಿ. ಮುಖ್ಯವಾಗಿ ಹೊಸಪೀಳಿಗೆಯ ಕಲಾವಿದರು ಶ್ರದ್ಧೆಯಿಂದ ಕೇಳಬೇಕಾದ ಕಥೆ ಇದು.”

* * *

ಆಗ ನನಗೆ ಇಷ್ಟತ್ತು ವರ್ಷ. ಎಲ್ಲವೂ ಕೈಯಲ್ಲಿ ಹುದುಗಿದಂತೆಯೇ ಜಾರಿಹೋಗುವ ವಯಸ್ಸು. ಜಗತ್ತು ನನ್ನ ವಿಹಾರ ಪ್ರದೇಶದಂತೆ ತೋಚುತ್ತಿತ್ತು.

ಅಂದಿನ ನೆನಪುಗಳೆಲ್ಲಾ ಹಾಗೆಯೇ ಇವೆ. ಪರದೆಗಳಿಗೆ ಬೆಂಕಿಹೊತ್ತಿಕೊಂಡ ದೃಶ್ಯಗಳಂತೆ ಹಾಗೆಯೇ ಇವೆ.

ಅಜ್ಜಿಯ ಕೋಣೆಯೆಂದರೆ ನನಗೆ ತುಂಬಾ ಇಷ್ಟ. ಕೋಣೆಯ ತುಂಬಾ ಗೆಜ್ಜೆಗಳ ಸದ್ದು. ಆಕೆ ಎಷ್ಟು ವರ್ಷಗಳ ವಯಸ್ಸಿನಲ್ಲೂ ಎಷ್ಟೊಂದು ಸಮ್ಮೋಹಕವಾಗಿ ನರ್ತಿಸುತ್ತಿದ್ದಳು. ನನ್ನ ಮೊದಲ ಗುರು ಆಕೆ. “ದೇಹವಲ್ಲ, ಆತ್ಮ ನರ್ತಿಸಬೇಕು,

ಒಳಗಿಂದ ಜ್ವಾಲೆ ಹೊರಬರಬೇಕು” ಎಂದು ವಿವರಿಸುತ್ತಿದ್ದಳು.

ಎಲ್ಲರೂ ನಾನು ಸುಂದರವಾಗಿದ್ದೇನೆಂದು ಹೇಳುತ್ತಿದ್ದರು. ನನಗೂ ಹಾಗೆ ಅನಿಸುತ್ತಿತ್ತು. ನೂರಾರು ಫೋಟೋಗಳು ನನ್ನ ಕೋಣೆಯ ತುಂಬಾ. ಬಿಳುಪಾದ ದೇಹ. ಗುಲಾಬಿಬಣ್ಣದ ಕೆನ್ನೆಗಳು (ತುಂಬಿಕೊಂಡು) ಬೊಗಸೆ ಕಂಗಳು, ಉದ್ದನೆಯ ಜಡೆ (ದಟ್ಟ ಕೂದಲು) ನನ್ನ ದೇಹ ಕುರಿತು, ನನ್ನ ನೃತ್ಯ ಕುರಿತು ನನಗೆ ತುಂಬಾ ಹೆಮ್ಮೆ ಉಂಟಾಗುತ್ತಿತ್ತು.

ಸುಂದರ್‌ನನ್ನು ನೋಡಿದ ನಂತರ. ಮತ್ತೆ ಹೊಸದಾಗಿ ಜನಿಸಲಾರಂಭಿಸಿದೆ. ಅವನ ನೃತ್ಯವನ್ನು ನೋಡಿದ ಮೇಲೆ ಸಮ್ಮೋಹನವೆಂದರೆ ಅರ್ಥವಾಯಿತು. ಆತ ಮನುಷ್ಯರಂತಲ್ಲದೇ ದೇವತೆಗಳಂತೆ ನರ್ತಿಸುತ್ತಿದ್ದ. ವೇಗವಾಗಿ ಚಲಿಸುವ ದೇಹ. ಅವನ ದೇಹದೊಳಗಿನಿಂದ ಶಕ್ತಿಯೊಂದು ಹೊರಬಂದು, ಸ್ಟೇಜ್ ಮೇಲೆ ಶಕ್ತಿ ವಲಯದಂತೆ ಬದಲಾಗುತ್ತಿತ್ತು. ಅಯಸ್ಕಾಂತದಂತೆ ಕಟ್ಟಿ ಹಾಕುತ್ತಿತ್ತು.

ನಾನು ಮತ್ತೆ ಕಲಿಯಲು ಶುರುಮಾಡಿದೆ. ಹೊಸ ನೋಟ್‌ಬುಕ್ ಹಿಡಿದು ಮತ್ತೆ ಪಾಠಗಳನ್ನು ಕಲಿತಂತೆ. ಹೊಸ ಪ್ರಯೋಗ. ದೇಹವನ್ನು ಅಂಗಾಂಗಗಳಂತಲ್ಲದೇ ಶಕ್ತಿ ಮಂಡಲದಂತೆ ಭಾವಿಸುವುದು. ಹೊಸ ದ್ವಾರಗಳನ್ನು ತೆರೆದೆ. ಸುಂದರ್‌ನನ್ನು ಅಧ್ಯಯನ ಮಾಡಲಾರಂಭಿಸಿದೆ. ಸುಂದರ್‌ನನ್ನು ನೋಡುತ್ತಿದ್ದಂತೆ ನನ್ನಲ್ಲಿ ವಿಚಿತ್ರ ಭಾವ. ಅವನಲ್ಲಿಯ ಶಕ್ತಿಯನ್ನೆಲ್ಲಾ ದೋಚಿಬಿಡಬೇಕೆಂದು.

ಹೊಸ ಸೂರ್ಯೋದಯಗಳು, ಸುದೀರ್ಘ ಪ್ರಯಾಣಗಳು. ಮದ್ರಾಸಿನಲ್ಲಿ ಸುಂದರ್‌ನೊಂದಿಗೆ ಕೊಟ್ಟ ವೊದಲ ಪ್ರದರ್ಶನ(ಡಾನ್ಸ್‌ಶಾಲೆಯ ವತಿಯಿಂದ)ಬ್ಯಾಲೆಡ್; ಸುಂದರ್‌ನೇ ರೂಪಕಲ್ಪನೆ ಮಾಡಿದ್ದ. ‘ಕಣ್ಣಿಗೆ ಕಥೆ’. ನೃತ್ಯವನ್ನು ಕವಿತೆಯಂತೆ ಹೇಳುವುದು ಸುಂದರ್‌ಗೆ ಗೊತ್ತು. ಆತ ಹೊಸ ಆಯಾಮವನ್ನು ಸೃಷ್ಟಿಸಿದ. ನದಿ ಉಕ್ಕಿ ನಗರವನ್ನು ಧ್ವಂಸ ಮಾಡುವುದನ್ನು ಪ್ರೇಕ್ಷಕರು ಅನುಭವಿಸಿದರು. ಕಾರ್ಯಕ್ರಮ ಮುಗಿದ ನಂತರವೂ ಉಕ್ಕಿ ಬರುತ್ತಿದ್ದ ನೀರಿನ ಪ್ರವಾಹವನ್ನು ನಾನು ನೋಡಿದೆ.

ಕಾಲ ಕರಗಿ ಹೋಗುವುದು ನನ್ನ ಗಮನಕ್ಕೆ ಬರುತ್ತಿತ್ತು. ಸುಂದರ್ ಒಬ್ಬನೇ ಈ ಜಗತ್ತಿನಲ್ಲಿ ಎಂದೆನಿಸತೊಡಗಿತು. ಸುಂದರ್ ಎಂಬ ಕಲ್ಪನೆಯೇ ಇಲ್ಲದಿದ್ದರೆ ನಾನು ಶಕ್ತಿಹೀನಳಾಗಿ ಬದಲಾಗುವುದನ್ನು ಗಮನಿಸಿದೆ.

ಚಿಕ್ಕ ಚಿಕ್ಕ ಪಟ್ಟಣಗಳು, ಹೋಟೆಲುಗಳು, ಕಿಕ್ಕಿರಿದ ದೇವಸ್ಥಾನಗಳು, ಹಚ್ಚ ಹಸಿರಿನ ಜಮೀನು, ವಿಶಲವಾದ ಲ್ಯಾಂಡ್‌ಸ್ಟೇಪ್ ಪ್ರಯಾಣಗಳು. ಒಂದು ದಿನ

ಮೀನಾಕ್ಷಿ ಅಮ್ಮನ ದೇವಸ್ಥಾನದಲ್ಲಿ ಸುಂದರ್‌ನನ್ನು ಮದುವೆಯಾದೆ. (ಸುಂದರ್ ಬ್ರಾಹ್ಮಣರ ಹುಡುಗನಲ್ಲ).

ಮಹಾನದಿಗಳು, ನೀರಿನ ಕಾಲುವೆಗಳು, ಗದ್ದೆ, ಸ್ಟೇಜ್ ಮೇಲೆ ಪೌರಾಣಿಕ ಭೂಮಿಗಳು, ಯುದ್ಧ, ವಿಧ್ವಂಸ, ದೇವರು. ಪ್ರದರ್ಶನ ಮುಗಿಯುತ್ತಿದ್ದಂತೆ ಬೆಚ್ಚನೆ ದೇಹತೀರಗಳು, ಸುಂದರ್ ಶೃಂಗಾರ ನಾಯಕನಾಗಿ ವಿಜೃಂಭಿಸುತ್ತಿದ್ದ. ಅದನ್ನು ದೇವರ ಆಟ ಎನ್ನುತ್ತಿದ್ದ.

ನಮ್ಮದು ಎರಡು ಕೋಣೆಗಳ ಫ್ಲಾಟು. ಕುರ್ಚಿಗಳು, ಮಂಚ ಹೊರತಾಗಿ ಯಾವುದೇ ಫರ್ನಿಚರ್ ಇಲ್ಲದ ಕೋಣೆ. ಬದುಕು ಚೆಂದನೆ ಬ್ಯಾಲೆಡ್ ಅಲ್ಲವೆಂದು ನಿಧಾನವಾಗಿ ಅರ್ಥವಾಗತೊಡಗಿತು. ಆ ಸಮಯದಲ್ಲಿ ಪ್ರದರ್ಶನಕ್ಕೆ ಐದು ಸಾವಿರ ರೂಪಾಯಿ ಕೂಡಾ ಸಿಗುತ್ತಿರಲಿಲ್ಲ. ಟ್ರೂಪ್ ಹುಡುಗಿಯರಿಗೆ, ಮೇಕಪ್ ಕಲಾವಿದರಿಗೆ, ನಟ್ಟುವಾಂಗ ವೃಂದಕ್ಕೆ ಕೊಟ್ಟ ಮೇಲೆ ಐದು ನೂರು ರೂಪಾಯಿಗಳು ಕೂಡಾ ಉಳಿಯುತ್ತಿರಲಿಲ್ಲ. ಮದುವೆ ಮಾಡಿಕೊಳ್ಳುವುದು (ಹಿರಿಯರನ್ನು ಧಕ್ಕರಿಸಿ), ಹೊರಗೆ ಬದುಕುವುದು ಅಷ್ಟೇನೂ ಉದ್ದೇಗ ಹುಟ್ಟಿಸುವ ಸಂಗತಿಯಲ್ಲವೆಂದು ಅರ್ಥವಾಗತೊಡಗಿತು. ಬದುಕು ಈಗ ಪೊಯೆಟ್ರಿಯಂತಲ್ಲದೇ ಅಪ್ಪಟ ಅರ್ಥಶಾಸ್ತ್ರದಂತೆ ಕಾಣಿಸತೊಡಗಿತು. ಸುಂದರ್ ಪದಗಳ ಉಳಿತಾಯ ಮಾಡುತ್ತಿದ್ದ. ಯಾವುದನ್ನೂ ಸ್ಪಷ್ಟವಾಗಿ ವ್ಯಕ್ತಪಡಿಸುತ್ತಿರಲಿಲ್ಲ. (ಕೊನೆಗೆ ಪ್ರೀತಿಯನ್ನು ಕೂಡಾ). ನಿಜ ಹೇಳಬೇಕೆಂದರೆ ಸುಂದರ್ ಎಂಬ ಕನಸನ್ನು ನಾನೇ ಬೇಟೆಯಾಡಿ ಎರಡೂ ಕೈಗಳಿಂದ ಅವಚಿಕೊಂಡು, ನನ್ನ ದೇಹದೊಳಕ್ಕೆ ಹುದುಗಿಸಿಕೊಂಡಂತೆ; ಅವನು ಮಾತ್ರ ಯಾವ ಚಲನೆಯೂ ಇಲ್ಲದ ಸ್ವಪ್ನ ವಿಶೇಷದಂತೆ ಇದ್ದುಬಿಡುತ್ತಿದ್ದ.

ವೆಂಕಟೇಶ್ವರ ಕಲ್ಯಾಣ, ಭಾಮಾಕಲಾಪ, ರುಕ್ಮಿಣೀಪರಿಣಯಗಳಂಥ ನಡುವೆ ಸುಂದರ್ ಹೊಸ ಪ್ರಯೋಗ ಮಾಡಿದ. ರಿಚರ್ಡ್‌ಬಾಕ್ ಕಾದಂಬರಿ ‘ಜೋನಾಥನ್ ಲಿವಿಂಗ್‌ಸ್ಟನ್ ಸೀಗಲ್’ ಅನ್ನು ಡ್ಯಾನ್ಸ್ ಬ್ಯಾಲೆಯನ್ನಾಗಿ ಬದಲಾಯಿಸಿದ. ಅದರಲ್ಲಿ ಜೋನಾಥನ್ ಪಾತ್ರ ಸುಂದರ್ ಮಾಡಿದ್ದ. ಒಳ್ಳೆಯ ಪ್ರತಿಕ್ರಿಯೆ ಬಂತು. ಆದರೆ ಪ್ರದರ್ಶನಕ್ಕಾಗಿ ಒಡವೆಗಳನ್ನು ಮಾರಬೇಕಾಗಿ ಬಂತು.

ಒಂದು ಟ್ರೂಪನ್ನು ಏರ್ಪಾಟು ಮಾಡಿಕೊಳ್ಳಬೇಕೆಂದು, ಡಾನ್ಸ್‌ಸ್ಕೂಲ್ ಇಟ್ಟುಕೊಳ್ಳಬೇಕೆಂಬ ಸುಂದರ್ ಕನಸು ನನಸಾಗಲಿಲ್ಲ.

ತಿಂಗಳಿನ ಹದಿನೈದು ದಿನ ಮನೆಯಲ್ಲಿ ಇರುತ್ತಿದ್ದ ಸುಂದರ್. ತಿರುಗುತ್ತಿದ್ದ ಫ್ಯಾನ್, ಬೆಳಗುತ್ತಿರುವ ಲೈಟ್‌ನಂತೆ ಅಚೇತನವಾಗಿ ಬಿದ್ದಿರುತ್ತಿದ್ದ. ಅವನಲ್ಲಿ ನೂರಾರು ವಿಸ್ಫೋಟಗೊಳ್ಳುತ್ತಿರುವ ಭಂಗಿಗಳು ಕಾಣಿಸುತ್ತಿದ್ದವು. ಮನೆಯಲ್ಲಿ ಇಬ್ಬರ ನಡುವೆ

ಹೆಚ್ಚು ಸಂಭಾಷಣೆಗಳಿರುತ್ತಿರಲಿಲ್ಲ. ಇಡೀದಿನಕ್ಕೆ ನಾಲ್ಕೈದು ಸಾಲುಗಳೋ, ಪದಗಳೋ. ಅಚೇತನದೊಳಗಿಂದ ಇದ್ದಕ್ಕಿದ್ದಂತೆ ಬೆಚ್ಚನೆ ಜ್ವಾಲೆ ಹೊತ್ತಿಕೊಳ್ಳುತ್ತಿತ್ತು. ವಿವಸ್ತ್ರವಾಗಿದ್ದ ದೇಹದ ರಹದಾರಿಯ ಮೇಲೆ ವಿಧ್ವಂಸನರ್ತನ ಮಾಡುತ್ತಿದ್ದ ಸುಂದರ್. ಆ ಶಕ್ತಿಗೆ ನಾನು ಧ್ವಂಸಗೊಂಡು, ನಾಶವಾಗಿ, ಅಸ್ತಿತ್ವಶೂನ್ಯವಾಗುತ್ತೇನೆಂದು ಅನಿಸುತ್ತಿತ್ತು. ವೈಲೆಂಟ್ ಆರ್ಗಾಜಮ್. ಒಬ್ಬ ಮನುಷ್ಯನಿಂದಲ್ಲದೆ ಸಾವಿರಾರು ಮನುಷ್ಯರೊಂದಿಗೆ ಮಿಲನವಾದಂತಹ ಅನುಭೂತಿ.

ಎರಡು ಕೋಣೆಗಳ ಫ್ಲಾಟಿನಲ್ಲಿ ಯಾವ ಸೌಲಭ್ಯಗಳೂ ಇಲ್ಲದೇ(ಎ.ಸಿ, ಫ್ರಿಜ್ ಇತ್ಯಾದಿ) ಬದುಕುತ್ತಿದ್ದೆವು. ಪ್ರತಿದಿನ ಎಲೆ ಉದುರುತ್ತಿರುವಂತೆ, ತೆಳುನೆ ಮಳೆಯಧಾರೆಯಂತೆ, ಆತ್ಮ ಎಲ್ಲೆಲ್ಲೋ ಸುತ್ತಿ, ಮಧುರವಾದ ಸಂಗತಿಗಳೆಲ್ಲವನ್ನೂ ಶೇಖರಿಸಿ ತಂದಂತೆ; ಇದ್ದಕ್ಕಿದ್ದಂತೆ, ನನ್ನ ದೇಹದಿಂದ ಬೇರ್ಪಟ್ಟು ಸುಂದರ್ ಮಹಾನರ್ತನದಂತೆ ಬದಲಾಗುತ್ತಿದ್ದ. ಆ ನರ್ತನದ ಸಮಯದಲ್ಲಿ ಅವನು ಬರೀ ದೇಹವಲ್ಲ ಜ್ವಾಲೆ, ಗಾಳಿ, ಮಹಾವಾಂಛೆ, ದುಃಖ, ಮರಣ, ಹೊಸ ಹುಟ್ಟು.

ಮನೆ ಜೋಡಿಸುವುದು, ಅಡುಗೆ ಮಾಡಿಕೊಳ್ಳುವುದು ಸಣ್ಣಪುಟ್ಟ ಕೆಲಸಗಳೇ ಆದರೂ ತುಂಬಾ ಭಾವನಾತ್ಮಕವಾಗಿರುತ್ತಿದ್ದವು. ಮನೆ ಕೆಲಸಗಳನ್ನೆಲ್ಲಾ ಇಬ್ಬರೂ ಸೇರಿಕೊಂಡು ಮಾಡುತ್ತಿದ್ದೆವು. ಹೊಸ ಬ್ಯಾಲೆ ಕುರಿತು ಗಂಟೆಗಟ್ಟಲೆ ಮಾತನಾಡಿಕೊಳ್ಳುತ್ತಿದ್ದೆವು. ರಾತ್ರಿಗಾಗಿ ಕಾಯುತ್ತಿದ್ದೆವು. ಬೆವರು, ಉಸಿರು, ದೇಹಗಳು ಅದೃಶ್ಯವಾಗಿ, ಆತ್ಮಗಳು ರಾತ್ರಿಯುದ್ದಕ್ಕೂ ವಾಯುಲೀನವಾಗುವುದು. ನಿಜಕ್ಕೂ ಅವು ಅದ್ಭುತವಾದ ದಿನಗಳು.

ಸುಂದರ್ ಸಂಜೆ ನಾಲ್ಕು ಗಂಟೆಗೆ ಡ್ಯಾನ್ಸ್ ಕ್ಲಾಸಿಗೆ ಹೋಗುತ್ತಿದ್ದ. (ಹತ್ತುಜನ ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿಗಳು) ಹಿಂತಿರುಗುವಾಗ ಗಾಯಗೊಂಡ ಹಕ್ಕಿಯಂತೆ ಬರುತ್ತಿದ್ದ. ಅವನಲ್ಲಿ ಎಂಥದೋ ಅತ್ಯಪ್ಪಿ.

ರಾಶಿ ರಾಶಿ ಡ್ಯಾನ್ಸ್ ಅಕಾಡೆಮಿಗಳಿದ್ದವು. ಕೆಲವು ಅಕಾಡೆಮಿಗಳು ಮಾತ್ರ ಬ್ಯಾಲೆಯನ್ನು ಪ್ರದರ್ಶಿಸುತ್ತಿದ್ದವು. ಅವುಗಳಿಗೆ ನಾನು ಗ್ರೂಪ್ ಡ್ಯಾನ್ಸರ್‌ಳಾಗಿ ಹೋಗುತ್ತಿದ್ದೆ. ತಿಂಗಳಿಗಿಷ್ಟು ಅಂತ ಸಂಬಳ. ಹೊಸ ನೃತ್ಯ ಹೊಳೆದಾಗ, ಸುಂದರ್ ಉದ್ದಿಗ್ನಕೊಳಗಾಗುತ್ತಿದ್ದ. ವಾರಗಟ್ಟಲೆ ರೀಸರ್ಚ್ ಮಾಡುತ್ತಿದ್ದ. ಇಬ್ಬರೂ ಸೇರಿ ಹೊಸ ನೃತ್ಯ ನಾಟಕವನ್ನು ಆವಿಷ್ಕರಿಸುತ್ತಿದ್ದೆವು. ಯಾವುದೋ ಮೂಲೆಯ ದೇವಸ್ಥಾನದಲ್ಲಿ (ಸ್ಕಂದಗಿರಿ) ಈ ಬ್ಯಾಲೆಯನ್ನು ಆಡುತ್ತಿದ್ದೆವು. ಹತ್ತೋ ಇಪ್ಪತ್ತೋ ಮಂದಿ ನಿರಾಸಕ್ತ ಪ್ರೇಕ್ಷಕರು. ಪ್ರದರ್ಶನಕ್ಕೆ ಐದುನೂರು ರೂಪಾಯಿಗಳು, ಪ್ರಸಾದ. ಆದರೂ ನಮಗೆ ಅದೊಂದು ಅದ್ಭುತವಾದ ಮೋಹಯಾತ್ರೆಯಂತೆ ತೋರುತ್ತಿತ್ತು.

ಸುಂದರ್ ಮಾತ್ರ ಹೀಗೇಕೆ ಬದುಕುವುದು ಎನ್ನುತ್ತಿದ್ದ. ನಾನು ನಗುತ್ತಿದ್ದೆ. ಸುಂದರ್‌ನೊಳಗೆ ದಗ್ಧವಾಗುತ್ತಿದ್ದ ಮನುಷ್ಯನನ್ನು ನಾನು ಪತ್ತೆ ಹಚ್ಚಿರಲಿಲ್ಲ.

ಗಣೇಶ ಚತುರ್ಥಿ ಹಬ್ಬದಲ್ಲಿ ನಾಲ್ಕೈದು ಪ್ರದರ್ಶನಗಳು. ಕಟ್ಟಿಗೆಯ ಬೆಂಚುಗಳು ಅವುಗಳ ಮೇಲೆ ಕಾರ್ಪೆಟ್. ರೋಮಿಯೋಗಳು, ಪೋರ್ಕಿಗಳು ಎಳ್ಳಷ್ಟು ಆಸಕ್ತಿ ಇಲ್ಲದವರು. ಗಾಯಗೊಂಡ ಹಂಸದಂತೆ ಮನೆಗೆ ಬರುತ್ತಿದ್ದ ಸುಂದರ್. ದಿನಗಟ್ಟಲೆ ಗಾಯವನ್ನು ಹೊತ್ತುಕೊಂಡು ತಿರುಗುತ್ತಿದ್ದ.

“ಹೆಚ್ಚು ಯೋಚಿಸಬೇಡ. ಸಮಾಜಕ್ಕೆ ಕಾಯಿಲೆ ಬಂದಿದೆ” ಎನ್ನುತ್ತಿದ್ದೆ. “ಮದುವೆಗೆ ಮುಂಚೆ ನನಗೇಕೆ ಹೇಳಿರಲಿಲ್ಲ. ಇನ್ನು ದಿನಗಳೆಲ್ಲಾ ಹೀಗೇನಾ?” ಎಂದು ದಿಗಿಲುಗೊಳ್ಳುತ್ತಿದ್ದೆ.

“ಇದೆಲ್ಲಾ ಜೋಕ್‌ನಂತಿದೆ. ಏಕೆ ಈ ಡ್ಯಾನ್ಸ್‌ಗಳು, ಎಷ್ಟೊಂದು ಸಮಯವನ್ನು ವ್ಯರ್ಥ ಮಾಡಿಕೊಂಡೆವು” ಎನ್ನುತ್ತಿದ್ದೆ.

“ಇಷ್ಟು ದೂರ ಪ್ರಯಾಣಿಸಿದ ನಂತರ ಈ ರಸ್ತೆಯನ್ನು ಬಿಟ್ಟುಬಿಡೋಣವೆಂದರೆ ಹೇಗೆ?” ಎಂದರೆ “ಬದುಕಿನೊಂದಿಗೆ ನಾವು ಮಾಡಿದ ಅತ್ಯಂತ ದುಬಾರಿ ಪ್ರಯೋಗ” ಎಂದು ಆತಂಕಗೊಳ್ಳುತ್ತಿದ್ದೆ.

ಸರಿಯಾಗಿ ನಾಲ್ಕು ತಿಂಗಳ ನಂತರ ಬದುಕಿನಲ್ಲಿ ನಿಜವಾಗಿಯೂ ಅಪಾಯಕಾರಿಯಾದ ಪ್ರಯೋಗವನ್ನು ಶುರುಮಾಡಿದ.

‘ಎನ್’ ಎಂಬ ರಾಜಕೀಯ ನಾಯಕನ ಆಫೀಸಲ್ಲಿ ಹೆಜ್ಜೆ ಇಟ್ಟ ಸುಂದರ್. ಅವನು ಶಕಾರ. ರಾಜಕೀಯವನ್ನು ವೃತ್ತಿಶಿಕ್ಷಣಗಳ ಮಟ್ಟಕ್ಕೆ ತಂದವನು. ಯಾವಾಗಲೂ ಚೆಂದನೆಯ ಪೋಸ್ಟ್ ಮಾಡರ್ನ್ ಸುದ್ದಿಗಳನ್ನು ಹೇಳುತ್ತಿದ್ದ. ಗಾರುಡಿಗ ಮೋಡಿ ಮಾಡಿದಂತೆ ಮೀಡಿಯಾವನ್ನು ಒಳಹಾಕಿಕೊಂಡಿದ್ದ. ಹೊಸ ಎಕಾನಮಿ, ಗ್ಲೋಬಲೈಜೇಶನ್ ಮಂತ್ರಗಳನ್ನು ಪಠಿಸುತ್ತಿದ್ದ. ಅಧಿಕಾರ ಅವನ ಅಂತಿಮ ಕನಸು. ಅದಕ್ಕಾಗಿ ಅವನು ಯಾವ ಸಂಪನ್ಮೂಲದ ಅವಶ್ಯಕತೆ ಇದ್ದರೂ ಬಿಡುವುದಿಲ್ಲ. ಜಾತಿ, ಪ್ರಾಂತ, ದಿನಪತ್ರಿಕೆ, ಟಿವಿ ಚಾನಲ್, ಕಲೆ, ಸಿನಿಮಾ ಯಾವುದಾದರೂ ಸರಿ. ಸುಂದರ್‌ನೊಂದಿಗೆ ಸಂಭಾಷಣೆ ಜಾತಿಯಿಂದ ಆರಂಭಿಸಿದ “ನಮ್ಮ ಜಾತಿಯಲ್ಲಿ ಇಂಥ ಕಲಾವಿದರೆಲ್ಲಿದ್ದಾರೆಯೇ?” ಎಂದು ಬೆರಗಾದ. ಸುಂದರ್‌ಗೆ ಜಾತಿಯ ಬಾಲ ಜೋಡಿಸಿ ಎಲ್ಲರಿಗೂ ಪರಿಚಯ ಮಾಡಿದ. ಪಕ್ಷದ ವಾರ್ಷಿಕ ಸಮಾವೇಶಗಳಲ್ಲಿ ಸುಂದರ್ ಬ್ಯಾಲೆ ಪ್ರದರ್ಶನಗೊಂಡಿತು. ಸುಂದರ್ ‘ಎನ್’ ಪಾರ್ಟಿಯಲ್ಲಿ ಕಲ್ಚರಲ್ ಅಡ್ವೈಸರ್ ಆಗಿ ಹೊಸ ಬದುಕು ಆರಂಭಿಸಿದ.

ಹಗೆ, ಪಶ್ಚಾತ್ತಾಪ, ಪ್ರೀತಿ, ದ್ವೇಷ, ಆರಾಧನೆ ಇನ್ನು ಏನೇನೋ ಅರ್ಥವಾಗದ

ಭಾವನೆಗಳೆಲ್ಲವೂ ಸುಂದರ್‌ನಲ್ಲಿ ಕಾಣಿಸುತ್ತಿದ್ದವು. ಒಮ್ಮೆ “ತಪ್ಪು ಮಾಡುತ್ತಿದ್ದೀಯೇನೋ?” ಎಂದೆ.

ಸುಂದರ್ ಕೇಳಿಸಿಕೊಳ್ಳಲಿಲ್ಲ. ತೀವ್ರ ಜ್ವರ ಬಂದವನಂತೆ ಬದಲಾದ. ವೇಷ ಬದಲಾಯಿತು. ಭಾಷೆ ಬದಲಾಯಿತು. ‘ಎನ್’ಗೆ ಬಲಗೈ ಆದ. ಪೊಲಿಟಿಕಲ್ ಬ್ಯಾಲೆಗಳನ್ನು ತಯಾರಿಸಲಾರಂಭಿಸಿದ. ‘ಎನ್’ ರಾಜಕೀಯ ಸಿದ್ಧಾಂತಗಳಿಗೆ ಕ್ಯಾನ್ವಾಸ್ ಆಗಿ ಬದಲಾದ.

ದೇವರಂತೆ ನರ್ತಿಸಬಲ್ಲ ಸುಂದರ್ ಮೂರನೆ ದರ್ಜೆ ಸೆಕ್ಯೂರಿಟಿ ಥಿಯೇಟರ್ ನಂತೆ ಬದಲಾದ. ನರ್ತನವಿಲ್ಲ. ಎಲ್ಲವೂ ಸಂಭಾಷಣೆಯೇ. ಅದ್ವೈತವಿಲ್ಲ (ಆರ್ತಿ) ಬರೀ ಏರೋಬಿಕ್ಸ್. ಇಪ್ಪತ್ತು ವರ್ಷ ಆಸುಪಾಸು ವಯಸ್ಸಿನ ಹುಡುಗಿಯರು. ಬರೀ ಕೈಕಾಲು ಅಲ್ಲಾಡಿಸೋದೆ ನರ್ತನವೆಂದು ಭಾವಿಸಿದ್ದವರು. ಅಂಥವರೊಂದಿಗೆ ಪ್ರದರ್ಶನ ಕೊಡುತ್ತಿದ್ದ. ಅದಕ್ಕೆ ‘ಸಿಂಥಿಸಿಸ್’ ಎಂದು ಹೆಸರಿಟ್ಟ (ಈ ಪ್ರದರ್ಶನಗಳಲ್ಲಿ ಸುಂದರ್ ಮಾತ್ರ ನರ್ತಿಸುತ್ತಿರಲಿಲ್ಲ)

ಮಧ್ಯರಾತ್ರಿ ನಾನು ಮಲಗಿದ ಮೇಲೆ ನಿಶ್ಯಬ್ದವಾಗಿ ಎದ್ದು ರಾತ್ರಿಯಿಡೀ ನರ್ತಿಸುತ್ತಿದ್ದ (ಇದೊಂಥರ ದುಃಖಿಸುವುದು).

ಅಪಾರ್ಟ್‌ಮೆಂಟ್ ಬದಲಿಸಿದೆವು. ನಲ್ಲಕುಂಟದಿಂದ ಬಂಜಾರಾಹಿಲ್ಸ್‌ಗೆ. ಹೊಸ ಪರಿಚಯಗಳು. ರಾತ್ರಿ ಪಾರ್ಟಿಗಳು. ಜಾತಿಯಿಂದ, ಸ್ಟೇಟಸ್‌ಗಳಿಂದ ಪರಿಚಯಗಳು.

ಪ್ರಿಯವಾದುದ್ಯಾವುದೋ ಕ್ರಮವಾಗಿ ದೂರವಾಗುತ್ತಿದ್ದಂತೆ, ಹಚ್ಚ ಹಸಿರಿನ ಕನಸಿನ ತೋಟ, ನಗರದ ಜನಜಂಗುಳಿಯಲ್ಲಿ ಕಳೆದು ಹೋದಂತೆ ಅನಿಸುತ್ತಿತ್ತು.

ಸುಂದರ್ ಪಕ್ಕದಲ್ಲಿ ಈಗ ಜಾತಿಯ ಹೆಸರು ಸೇರಿಕೊಂಡಿತು. ಎರಡು ಮೂರು ಬಿರುದುಗಳು ಕೂಡಾ. ನಾಟ್ಯ ಪ್ರವೀಣ, ಕಲೈವರಾಮಣಿ (ಮದ್ರಾಸ್‌ನವರದು) ಇತ್ಯಾದಿ.

ಈ ಪ್ರಯಾಣದಲ್ಲಿ ಏನೇನು ಕಳೆದುಕೊಳ್ಳುತ್ತಿದ್ದೇವೆಂದು ಸುಂದರ್‌ಗೆ ವಿವರಿಸಿದರೂ ಅವನು ಕೇಳಿಸಿಕೊಳ್ಳುವ ಮೂಡ್‌ನಲ್ಲಿರಲಿಲ್ಲ. ಏಕಾಂತದ ದುಃಖ ನನ್ನದು. ಹಚ್ಚ ಹಸಿರಿನ ನನ್ನ ಪ್ರೇಮಪತ್ರ. ರಸ್ತೆಬದಿಯಲ್ಲಿ ಎಲ್ಲೋ ಜಾರಿ ಹೋಯಿತು. ನನ್ನ ಆತ್ಮ ಹಕ್ಕಿಯಂತೆ ಬದಲಾಗಿ, ನನ್ನ ನಗ್ನದೇಹದ ಮೇಲೆ ನಡೆದಾಡುವ ಆ ಮುಚ್ಚುಟೆ ಈಗಲ್ಲಿ? ರಾತ್ರಿ ಸಮಯದಲ್ಲಿ ಆಕಾಶದಲ್ಲಿ ಕೆಂಪನೆಯ ಉರಿ ಕಾಣಿಸುತ್ತಿತ್ತು.

ದೆಹಲಿ ತೆಲುಗು ಸಂಘದಲ್ಲಿ ಕೊಟ್ಟ ನಾಟ್ಯ ಪ್ರದರ್ಶನ ಸುಂದರ್ ಬದುಕಿನಲ್ಲಿ

ಮುಖ್ಯ ಘಟ್ಟ. ‘ಎನ್’ ಇದನ್ನು ಸುಂದರ್‌ಗೆ ಕೊಡಲಿರುವ ‘ಉಡುಗೊರೆ’ಯಂತೆ ಏರ್ಪಾಟು ಮಾಡಿದ್ದ. ತನ್ನ ವಶೀಲಿಯಿಂದ ರಾಜಕೀಯ ಪ್ರಮುಖರನ್ನು (ಎಂ.ಪಿ.ಮಂತ್ರಿಗಳು), ಖ್ಯಾತ ಕಲಾವಿದರನ್ನು (ಮಲ್ಲಿಕಾ, ಸೋನಾಲ್, ರಾಜಾರೆಡ್ಡಿ ಇತ್ಯಾದಿ) ಆಹ್ವಾನಿಸಿದ. ಸ್ಟೇಜ್ ಮೇಲೆ ಸುಂದರ್ ಜ್ವಾಲೆಯಂತೆ ವಿಜೃಂಭಿಸಿದ. ದೇಹವನ್ನು ಧ್ವಂಸ ಮಾಡಿ, ಚಂಡಮಾರುತದಂತೆ, ದಳ್ಳುರಿಯಂತೆ ನರ್ತಿಸಿದ (ಸುಂದರ್‌ನಲ್ಲಿ ಕಲಾವಿದ ಇನ್ನೂ ಸತ್ತಿಲ್ಲ). ನಾಲ್ಕೈದು ಪತ್ರಿಕೆಗಳಲ್ಲಿ ಸುಂದರ್ ಕುರಿತ ಲೇಖನಗಳು, ರಾತ್ನೋರಾತ್ರಿ ಸುಂದರ್ ಖ್ಯಾತ ನಾಟ್ಯಾಚಾರ್ಯನಾದ.

ಪ್ರದರ್ಶನ ನಡೆದರಾತ್ರಿ ‘ಎನ್’ ಸುಂದರ್ ಗೌರವಾರ್ಥ ಪಾರ್ಟಿ ಕೊಟ್ಟ ವೈನ್, ಬೆಲೆಬಾಳುವ ಸುಗಂಧ ದ್ರವ್ಯಗಳ ಅಮಲು. ರಾತ್ರಿ ಹನ್ನೆರಡರವರೆಗೆ ನಡೆಯಿತು. ಕೋಣೆಯಲ್ಲಿ ಸುಂದರ್‌ಗಾಗಿ (ಅದ್ಭುತವಾದ ಅವನ ನರ್ತನ ನೋಡಿದ ಪರವಶದಿಂದ) ಬಣ್ಣದ ಹಕ್ಕಿಯಂತೆ ಮುದುಡಿ ಎದುರು ನೋಡುತ್ತಿದ್ದೆ. ರಾತ್ರಿ ಒಂದು ಗಂಟೆಗೆ ಸುಂದರ್ ಬಂದ. ಆರ್ಗಾಜಮ್ ಇಲ್ಲದ ಸೆಕ್ಸ್ ಎಂದರೇನೆಂದು ಮೊದಲ ಸಲ ಅರ್ಥವಾಯಿತು.

ಎರಡು ವರ್ಷಗಳಲ್ಲಿ ಸುಂದರ್ ಕಥೆ ಪೂರ್ತಿಯಾಗಿ ಬದಲಾಯಿತು. ‘ಎನ್’ ಮುಖ್ಯಮಂತ್ರಿಯಾದ. ಸುಂದರ್ ಸಂಗೀತ ನಾಟಕ ಅಕಾಡೆಮಿಗೆ ಚೇರ್ಮನ್. ಸರಕಾರಕ್ಕೆ ಕಲ್ಚರಲ್ ಅಡ್ವೈಜರ್ ಆದ. ಕ್ಯಾಬಿನೆಟ್ ಮಂತ್ರಿಯ ದರ್ಜೆ ಅವನದಾಗಿತ್ತು.

ಇಬ್ಬರೂ ಸೇರಿ ಹತ್ತು ನಿಮಿಷ ಮಾತನಾಡುವುದು ಅಪರೂಪವಾಯಿತು. ನಮ್ಮಿಬ್ಬರಿಗೆ ಪರಿಮಿತವಾಗಿದ್ದ ‘ಭಾಷೆ’ ಅದೃಶ್ಯವಾಯಿತು. ವಿಶಾಲವಾದ ಗ್ರಾನೈಟ್ ಭವನ. ರಾಜದರ್ಬಾರಿನಂಥ ಕಚೇರಿ. ಕಾರು, ಪಿ.ಎ., ಸೆಕ್ಯೂರಿಟಿ. ದೊಡ್ಡ ದೊಡ್ಡ ಕಲಾವಿದರು ಅವನಿಗಾಗಿ ಕಾಯುವುದು. ಸುಂದರ್‌ನ ವೇಶಭೂಷಣ ಬದಲಾಯಿತು. ಅವನೊಳಗಿನಿಂದ ಒಬ್ಬ ಹೊಸ ಮನುಷ್ಯ ಸಮಸ್ತವನ್ನು ಸೀಳಿಕೊಂಡು ಹೊರಬರುತ್ತಿದ್ದ. ಅವನ ಹೊಸ ಅವತಾರವಿದು.

ಹೈದರಾಬಾದ್‌ನಲ್ಲಿ ‘ವಿನಿರ್ಮಾಣ ದೇಹಗಳು’ ಹೆಸರಿನಿಂದ ಡ್ಯಾನ್ಸ್ ಮೇಲೆ ಸೆಮಿನಾರ್ ನಡೆಯಿತು. ಜಗತ್ತಿನಾದ್ಯಂತ ಪ್ರಸಿದ್ಧವಾದ ನಾಟ್ಯ ಕಲಾವಿದರನ್ನು ಆಹ್ವಾನಿಸಿದರು. ವಿಲಿಯಂ ಫೋರ್ಸೈತ್ (ಲಂಡನ್) ಎಲವೀನ ಸೆಲ್ವಾನಿ (ಪ್ಯಾರಿಸ್), ಮಾರಿಸ್‌ಬಿಜಾರ್ಡ್ (ಪ್ಯಾರಿಸ್), ಮಲ್ಲಿಕಾ ಸಾರಾಭಾಯ್, ಸೋನಾಲ್ ಮಾನ್‌ಸಿಂಗ್, ಚಂದ್ರಲೇಖ, ಮದ್ರಾಸಿನ ಕಲಾಕ್ಷೇತ್ರದವರು ಇತ್ಯಾದಿ. ನೃತ್ಯ ಸಂಪ್ರದಾಯ ಎರಡು ಭಾಗಗಳಾಗಿ ವಿಭಜನೆಯಾದ ಸಂದರ್ಭವದು. ಸುಂದರ್ ಹೊಸ ವಕ್ತಾರನಾಗಿ ಅವತಾರ ತಳೆದ. “ಅಭಿನಯ, ಮುದ್ರೆಗಳು ಬೇಡ. ಭರತನ ಸಂಪ್ರದಾಯಗಳು ಬೇಡ. ಪೌರಾಣಿಕ ಗಾಥೆಗಳನ್ನು ಹೇಳೋದು ನಿಲ್ಲಿಸೋಣ” ಎಂದು ಸಾರಿದ.

“ದೇಹವನ್ನು ಒಂದು ಹೊಸ ರೂಪದೊಳಕ್ಕೆ ಪ್ರವೇಶ ಮಾಡೋಣ” ಎಂದ. ಚಲನೆ ಮಿಶ್ರಿತ ರೂಪ. “ಐರಿಶ್‌ಜಿಗ್, ಕಾಲಿಸ್ಟಿಟಿಕ್, ಯೋಗ, ನಿಶ್ಯಬ್ದ ಇವು ಸಾಕು. ಇದನ್ನು ಮ್ಯುಟೇಶನ್ ಎನ್ನೋಣ” ಎಂದ.

ಈ ಹೊಸ ನೃತ್ಯವನ್ನು ಪ್ರಾಕ್ಟೀಸ್ ಮಾಡುತ್ತಾ ಹತಾಶಳಾದೆ. ಏನೋ ಎಲ್ಲೋ ಅಗೋಚರ ದೃಶ್ಯತೀರಗಳಲ್ಲಿ ಸಿಕ್ಕಿಕೊಂಡ ಯಾತ್ರಿಕಳಂತೆ ಬದಲಾದೆ. ಸಂಪ್ರದಾಯಬದ್ಧವಾದ ಸಂತಸವಿಲ್ಲ. ವರ್ಣವಿಲ್ಲ. ಹೊಸರೂಪ. ಅಪರಿಚಿತ ಶಬ್ದಗಳು. ಸುಂದರ್ ಮಾಡಿದ ಈ ಹೊಸ ನೃತ್ಯರೂಪಕದ ಮೇಲೆ ಸಾಕಷ್ಟು ಚರ್ಚೆ ನಡೆಯಿತು. ನೃತ್ಯ ಆತ್ಮದರ್ಶನದ ಸ್ಥಿತಿಯನ್ನು ದಾಟಿ ಮೋಹ ದರ್ಶನದ ಸ್ಥಾಯಿಗೆ ಬಂದಿತ್ತು. ಪ್ರೇಕ್ಷಕರಲ್ಲಿ ಒಂದು ಸಂಭ್ರಮ, ಭಯ, ಜಿಗುಪ್ಸೆ (ಫ್ಯಾಸಿನೇಶನ್ ಎನ್ನುತ್ತಾನೆ ಸುಂದರ್). ನರ್ತನದ ಕೊನೆಯಲ್ಲಿ ಲಿಂಗ, ಯೋನಿ ಮುದ್ರೆಗಳೊಂದಿಗೆ, ಬಹುತೇಕ ಪೋರ್ನೋಗ್ರಫಿ ಮಟ್ಟಕ್ಕೆ ಹೋಗಿತ್ತು.

ಕಲಾಕ್ಷೇತ್ರದವರು ಈ ನೃತ್ಯವನ್ನು ತೀವ್ರವಾಗಿ ಖಂಡಿಸಿದರು. ಇದು ದೇವರಿಗೆ ವಿರುದ್ಧ (ಯಾಂಟಿ ಗಾಡ್ ಆಫ್ ಡ್ಯಾನ್ಸ್) ಎಂದು ಸುಂದರ್‌ನನ್ನು ನಿಂದಿಸಿದರು. ಆದರೆ ಹೊರದೇಶದಿಂದ ಬಂದವರು ಇದನ್ನು ಅಭಿನಂದಿಸಿದರು. ವಿಲಿಯಂ ಫೋರ್ಸೈತ್ ಇದನ್ನು ‘ಕ್ಲಾಸಿಕ್ ಫ್ಯಾಂಟಸಿ’ಯಾಗಿ ಮೆಚ್ಚಿಕೊಂಡ.

‘ಎನ್’ ಆ ಸೆಮಿನಾರ್‌ಗೆ ಮುಖ್ಯ ಅತಿಥಿ (ಮುಖ್ಯಮಂತ್ರಿ ಗೌರವದಲ್ಲಿ). ನೃತ್ಯವನ್ನು ಗ್ಲೋಬಲ್‌ಜಿ ಮಾಡಬೇಕೆಂದು, ಮುಖ್ಯವಾಗಿ ವಿದೇಶಿಯರಿಗೆ (ಯಾತ್ರಿಕರಿಗೆ) ಇಷ್ಟವಾಗುವಂತೆ ಬದಲಾಯಿಸಬೇಕೆಂದು ಪೌರಾಣಿಕ ಕಥೆಗಳನ್ನು ಕಡಿಮೆ ಮಾಡಿ, ನೃತ್ಯದಲ್ಲಿ ವೇಗ ಹೆಚ್ಚಿಸಬೇಕೆಂದು, ನೃತ್ಯ ಗ್ರಾಹಕ ವಸ್ತುವಾಗಿ ಬದಲಾಗಿ ವಿದೇಶಿ ಹಣವನ್ನು ತರಬೇಕೆಂದು ವಿವರಿಸಿದ. ಪ್ರವಾಸೋದ್ಯಮ ಇಲಾಖೆಯನ್ನು ಅಕಾಡೆಮಿಯೊಂದಿಗೆ ವಿಲೀನ ಮಾಡಿ, ನಾಟ್ಯೋತ್ಸವಗಳನ್ನು ಏರ್ಪಾಟು ಮಾಡಬೇಕೆಂದು ಆದೇಶಿಸಿದ.

ದೃಶ್ಯ ಬದಲಾಯಿತು. ಅಕಾಡೆಮಿ ಶಾಪಿಂಗ್ ಮಾಲ್‌ನಂತಾಯಿತು. ಸ್ವಲ್ಪ ನೃತ್ಯ, ಒಂದಿಷ್ಟು ವೈನ್, ತಿನಿಸು; ಹೊಸ ಆಡಿಟೋರಿಯಂ‌ಗಳು ನಿರ್ಮಾಣಗೊಂಡವು. ಹೊಸ ಕಲಾರೂಪ ಕುರಿತು ಅಬ್ಬರದ ಪ್ರಚಾರ ಪಡೆಯಿತು. ನಾಟ್ಯ(ಅಥವಾ ಯಾವುದೇ ಕಲಾಪ್ರಕಾರವಾದರೂ), ವಸ್ತುರೂಪವೆಂದು, ಪ್ರಯೋಗ, ರೂಪ ವಿಚ್ಛೇದನೆ ಅದಕ್ಕೆ ಅವಶ್ಯಕತೆಯೆಂದು, ಅದೊಂದು ಎಂಟರ್‌ಪ್ರೈಜ್ ಆಗಿ ಬದಲಾಗಿ ವಿನಿಮಯವಾಗಬೇಕೆಂದು.

ವೆಸ್ಟ್ ಬರ್ಲಿನ್‌ನಲ್ಲಿ ಮೊದಲ ವಿದೇಶಿ ಪ್ರದರ್ಶನ ಕೊಟ್ಟ ಸುಂದರ್.

ಮೂವತ್ತಾರು ಮಂದಿಯೊಂದಿಗೆ ನೃತ್ಯ (ಆಂಧ್ರ ಅಡುಗೆ, ಕೈಮಗ್ಗದ ವಸ್ತುಗಳು, ಆರ್ಥಿಕ ವಿಧಾನ ಕುರಿತ ಪ್ರಚಾರ ಕೂಡಾ ಚೊತೆಗೆ ಹೊರಟವು). ಅನಂತರ ಫ್ರಾಂಕ್‌ಫರ್ಟ್‌ನಲ್ಲಿ, ಪ್ಯಾರಿಸ್‌ನಲ್ಲಿ, ಸುಂದರ್‌ನ ಜೈತ್ರಯಾತ್ರೆ ನಿರಾತಂಕವಾಗಿ ಸಾಗಿತು.

ಸುಂದರ್ ಟೂಪ್‌ನಲ್ಲಿ ಈಗ ನಾನಿಲ್ಲ. ಇದರ ಬಗ್ಗೆ ಸುಂದರ್ ಆತಂಕ ಪಡುತ್ತಿಲ್ಲ. ಮನೆಯಲ್ಲಿ ಒಂಟಿಯಾಗಿ ಇರುತ್ತಿದ್ದೆ. ಗಾಜಿನ ಗೊಂಬೆಯಂತೆ (ಲೇಡೀಸ್ ಅಂಡ್ ಜಂಟಲ್‌ಮನ್ ನಿಮ್ಮ ಭಾಷೆಯಲ್ಲಿ ಇದನ್ನು ಡಿಪ್ರೆಶನ್ ಎನ್ನುತ್ತಾರೆ). ಆತ್ಮ ಚೂರುಚೂರಾಗಿ ಭಿದ್ರಗೊಂಡು ಯಾವ ತುಣುಕಿನಲ್ಲಿ ನನ್ನ ಅಸಲಿ ಮುಖವಿದೆಯೆಂದು ತಿಳಿದುಕೊಳ್ಳಲಾರದ ಸ್ಥಿತಿ ಅದು. ಒಂದು ದಿನ ಸುಂದರ್‌ನನ್ನು ಕೇಳಿದೆ “ ಮತ್ತೇ ಹಳೆಯ ದಿನಗಳು ನಮಗೆ ಮರಳಿ ಬರುತ್ತವೆಯೇ?”ಎಂದು.

“ಯಾರ ದಿನಗಳು ನಿನ್ನವಾ? ನನ್ನವಾ?”ಎಂದ.

“ನಮ್ಮಿಬ್ಬರವಲ್ಲ. ಆತ್ಮಗಳ ದಿನಗಳು...ಜೀವನ ಸ್ಪರ್ಧೆ” ಎಂದೆ ವೈನ್ ಗುಟುಕರಿಸುತ್ತಾ.

“ಜಗತ್ತನ್ನು ನಮ್ಮ ಕಾಲಬಳಿ ತಂದು ಹಾಕಿದ್ದೇನೆ. ಗಮನಿಸಿಲ್ಲವಾ? ಮುಂದಿನ ತಿಂಗಳು ಪ್ಯಾರಿಸ್ ಡಾನ್ಸ್ ಫೆಸ್ಟಿವಲ್‌ನಲ್ಲಿ ಭಾಗವಹಿಸುತ್ತಿದ್ದೇನೆ. ಕೊರಿಯೋಗ್ರಾಫರ್‌ಗಳೆಲ್ಲಾ ಕನಸು ಕಾಣುವ ಉತ್ಸವ. ಇದು ನಮ್ಮ ಯಶಸ್ಸಲ್ಲವೇ? ಗೆಲುವಲ್ಲವೇ?” ಎಂದ ನನ್ನಕಡೆ ಅಸಹನೆಯಿಂದ ನೋಡುತ್ತಾ.

ನಮ್ಮ ಕಥೆಯೊಳಗೆ ಮೂರನೆಯ ಪಾತ್ರ ಬಂದ ಸಂದರ್ಭವದು. ಆ ಪಾತ್ರದ ಅಸ್ತಿತ್ವವನ್ನು ನಾನು ಗಮನಿಸುವುದರೊಳಗಾಗಿ ಸಾಕಷ್ಟು ಘಟನೆಗಳು ನಡೆದು ಹೋದವು.

ಆ ಪಾತ್ರದ ಹೆಸರು ಇಬ್ರಾಹಿಂ. ಓಲ್ಡ್ ಸಿಟಿಯಲ್ಲಿ ಹಳೆಯ ಮುರುಕಲು ಮಹಡಿ. ಮಹಡಿ ಸುತ್ತಲೂ ಕಸ, ಕೊಳಚೆ ನೀರು ಸೇರಿಕೊಂಡು, ಆ ಕಡೆ ಹೋಗಲು ಕೂಡಾ ಕಷ್ಟವೆನಿಸುವ ಪ್ರದೇಶ. ಅದು ಇಬ್ರಾಹಿಂ ನಿವಾಸ.

ಇಬ್ರಾಹಿಂ ತಾನೊಬ್ಬ ಅದ್ಭುತ ಹಾಡುಗಾರನೆಂದು ಎಂದೂ ಹೇಳಿರಲಿಲ್ಲ. ಕ್ಲಬ್‌ಗಳಲ್ಲಿ (ಈಗ ನೆಕ್ಸ್ಟ್ ರೋಡ್ ಪಾರ್ಟಿಗಳಲ್ಲಿ), ಹೋಟೆಲ್‌ಗಳಲ್ಲಿ ಹಾಡುಗಳನ್ನು ಹಾಡುತ್ತಿದ್ದ. ‘ಎನ್’ ಅಧಿಕಾರಕ್ಕೆ ಬಂದ ಮೇಲೆ ಪ್ರವಾಸಿಗಳ ಹವಾ ಜಾಸ್ತಿಯಾಗಿ, ಇಬ್ರಾಹಿಂ ಹಾಡುಗಳು ನೋಡು ನೋಡುತ್ತಿದ್ದಂತೆಯೇ ಜನಪ್ರಿಯವಾದವು (ಎರಡು ಪ್ರೈವೇಟ್ ಆಲ್ಬಂಗಳು ಕೂಡಾ ಬಂದಿವೆ). ಅವನ ಹಾಡುಗಳು ಆತ್ಮದೊಳಕ್ಕೆ ಪ್ರಯಾಣಿಸುತ್ತವೆ. ಒಂದಿಷ್ಟು ಉರ್ದು ಗಜಲುಗಳಿಂದ ಜಾನಪದದಿಂದ (ತಾಳ), ಕಮ್ಯುನಿಸ್ಟರ ಹಾಡುಗಳಿಂದ, ತೆಲಂಗಾಣ ಹಳ್ಳಿಗಳಿಂದ ಸಂಗ್ರಹಿಸಿದ್ದ ಧಾಟಿಗಳು.

ಕವಡೆ, ಕಟ್ಟಿಗೆಯ ಮೇಜು, ಗಾಜಿನ ಸೀಸೆ, ಸ್ಪೂನ್‌ಗಳಿಂದ ಸಂಗೀತ ಸೃಷ್ಟಿಸಿ ಕೇಳಿಸುತ್ತಿದ್ದ. ಅವನ ದನಿ ಕೇಳುತ್ತಿದ್ದರೆ ಚಾರ್ಮಿನಾರ್ ಗಲ್ಲಿಗಳಿಂದ ಬರುವ ಚಹಾದ ಘಮಲು ನೆನಪಿಗೆ ಬರುತ್ತದೆ. ಖಾಕಿ ಪ್ಯಾಂಟ್, ಟೀ ಶರ್ಟ್, ಕ್ಯಾನ್ವಾಸ್ ಬೂಟುಗಳು. ಅತ್ಯಂತ ಸರಳವಾಗಿರುವ ವ್ಯಕ್ತಿ. 'ಎನ್'ಗೆ ವಿರುದ್ಧವಾಗಿ ನಡೆದ ಒಂದು ಮೆರವಣಿಗೆಯಲ್ಲಿ ಅವನ ಹಾಡನ್ನು ಕೇಳಿದ್ದೆ. ಆ ಹಾಡಿನಲ್ಲಿನ ನಿಸರ್ಗ ಸೌಂದರ್ಯಕ್ಕೆ ಬೆಚ್ಚಿಬಿದ್ದಿದ್ದೆ. ಆ ಮೇಲೆ ಲಾಠಿಚಾರ್ಜ್, ಪೊಲೀಸ್ ಫೈರಿಂಗ್ (ಇಬ್ರಾಹಿಂಗೆ ಏಟು ಬಿದ್ದಿದ್ದವು).

ಅವನ ಹಾಡುಗಳಂತೆ ಅವನು ವಾಸಿಸುವ ಕೋಣೆ ಕೂಡಾ ಅದ್ಭುತ. ಯಾವುದೇ ಅಲಂಕಾರ, ವಸ್ತುಗಳು ಇಲ್ಲದಿದ್ದರೂ ಅವನ ಮನಸ್ಸಿನಷ್ಟೇ ಶುಭವಾಗಿತ್ತು ಅವನ ಕೋಣೆ. ಇಬ್ರಾಹಿಂ ಹಾಡುಗಳಿಂದ ಒಂದು ಫೋಕ್ ಬ್ಯಾಲೆಯನ್ನು ನೆಕ್ಲೆಸ್ ರೋಡ್‌ನಲ್ಲಿ (ಬೀದಿನಾಟಕದಂಥದ್ದು) ಮಾಡಿದ್ದು ಅದ್ಭುತ ಅನುಭವ. ಎಲ್ಲಾ ಮರಣವೆಂದೇ ಭಾವಿಸುತ್ತಿದ್ದ ಜಾಗದಲ್ಲಿ ಆಸೆಯೊಂದು ಮತ್ತೆ ಮೊಳಕೆಯೊಡೆದಿತ್ತು.

ಸುಂದರ್‌ಗೆ ಇದೊಂದು ಶಾಕ್. ತೀವ್ರವಾಗಿ ಪ್ರತಿಭಟಿಸಿದ. ಗಲಾಟೆಯಂಥದ್ದು ಏನೂ ಮಾಡಲಿಲ್ಲ. ನಮ್ಮ "ಸ್ಪೀಟರ್ ಕುರಿತು ಆಲೋಚಿಸಿಲ್ಲವೇಕೆ" ಎಂದ ದುಃಖದಿಂದ.

ಒಂದು ಆಶ್ಚರ್ಯದಂಥ ಕನಸು. ಸುಂದರ್, ನಾನು ಇಬ್ರಾಹಿಂ ಮೂವರು ಒಂದು ಯುದ್ಧದೊಳಕ್ಕೆ ಎಸೆಯಲ್ಪಟ್ಟಂತೆ. ನಾನು ಇಬ್ರಾಹಿಂ, ಸುಂದರ್‌ಗೆ ಗತವನ್ನು ನೆನಪಿಸುವ ಪ್ರಯತ್ನದಲ್ಲಿದ್ದೆವು. ಸುಂದರ್ ನೂರಾರು ಮಾರುಕಟ್ಟೆಯ ವಸ್ತುಗಳಾಗಿ ರೂಪಾಂತರ ಹೊಂದುವುದಕ್ಕೂ ಮುಂಚಿನ ದಿನಗಳನ್ನು ಹಾಡುಗಳಾಗಿ ಕೇಳಿಸುತ್ತಿದ್ದೆವು. ಯುದ್ಧರಂಗದಿಂದ, ಹೊರಗೆ ಬಂದು ಬಿಡೋಣ ಎಂದು ಸೂಚಿಸುತ್ತಿದ್ದೆವು. ಕನಸು ಸುಂದರ್ ಸಾವಿನೊಂದಿಗೆ ಮುಗಿದಿದ್ದು ನನಗೆ ಇಂದಿಗೂ ಆಶ್ಚರ್ಯ.

ಒಂದು ನಡುರಾತ್ರಿ ಇಬ್ರಾಹಿಂ ಮನೆಯ ಮೇಲೆ ದಾಳಿ ನಡೆಯಿತು. ಇಬ್ರಾಹಿಂನ ಎರಡೂ ಕೈಗಳನ್ನು ಹಿಂದಕ್ಕೆ ಬಿಗಿದು ಕಟ್ಟಿ ಅತ್ಯಂತ ಅಮಾನುಷದಿಂದ ಅವನ ನಾಲಿಗೆಯನ್ನು ಕೊಯ್ದು ಹಾಕಿದರು.

ಇಬ್ರಾಹಿಂನ ನಾಲಿಗೆಯನ್ನು ಕೊಯ್ದು ಬೀಭತ್ಯ ದೃಶ್ಯ ಒಂದು ಮೆಟಾಫರ್‌ದಂತೆ ನನ್ನನ್ನು ಕಾಡುತ್ತಿತ್ತು. ಇತಿಹಾಸದಲ್ಲಿನ ಒಂದು ಪುರಾತನ ಯುಗದ ಘಟನೆಯಂತೆ ನನ್ನನ್ನು ಇಂದಿಗೂ ಕಾಡುತ್ತಿರುವ ದೃಶ್ಯವದು. ಮನುಷ್ಯರು ಕತ್ತರಿಸಿದ ಅಂಗಾಂಗಗಳಂತೆ ಬದಲಾಗುವ ಕಾಲವದು.

ಈ ಘಟನೆ ಕುರಿತು ಏನೂ ಅರಿಯದವನಂತೆ ವರ್ತಿಸಿದ ಸುಂದರ್. ಹೊಸ ಅತಿಥಿಗಳು, ಉಡುಗೊರೆಗಳು, ಹೂವಿನಬೊಕೆಗಳು, ಸನ್ಮಾನ ಸತ್ಕಾರ. "ಅಧಿಕಾರ, ಹೆಚ್ಚುತ್ತಿರುವ ಕೀರ್ತಿ, ಸಾಕಷ್ಟು ಸಂಸ್ಥೆಗಳಲ್ಲಿ ಷೇರುಗಳು, ಸುಂದರ್ ದಿ ಗ್ರೇಟ್; ರಾಜಭವನದಂಥ ಮನೆಯಲ್ಲಿ ಒಂದು ಹೆಣ್ಣು, ಡಿಪ್ರೆಶನ್‌ದೊಳಕ್ಕೆ ಹೋಗಿ (ಕತ್ತರಿಸಿದ ನಾಲಿಗೆಯ ದೃಶ್ಯ ನಿತ್ಯ ಹಿಂಬಾಲಿಸಿದಂತೆ). ಮನೆಯಲ್ಲಾ ನೂರಾರು, ಸಾವಿರಾರು ಕತ್ತರಿಸಿದ ನಾಲಿಗೆಗಳ ರಾಶಿಯಂತೆ, ಅದನ್ನು ನಿತ್ಯ ಗುಡಿಸುತ್ತಾ ಸುಂದರ್ ಕಾಣಿಸಿದರೆ (ಹೋಗೋ ಪಶು ಹೋಗು... ಹೊರಟು ಹೋಗು ಎಂದು) ಕಿರುಚಬೇಕೆಂದೆನಿಸಿ, ಕಿರುಚಲಾಗದೇ ಒಂದು ಘನೀಭವಿಸಿದ ಮೌನದಂತೆ ಉಳಿದುಹೋಗಿದ್ದೆ ನಾನು. ಸುಂದರ್‌ಗೂ ನನಗೂ ನಡುವಿದ್ದ ಸೂಕ್ಷ್ಮ ಬಂಧ ಕಳಚಿಕೊಂಡಿತ್ತು. ಬೇರೆಯಾಗೋಣವೆಂದು ಪ್ರಪೋಜ್ ಮಾಡಿದ.

ಆಗಸ್ಟ್ ಹದಿನೇಳರಂದು ಸುಂದರ್ ಆತ್ಮಹತ್ಯೆಗೆ ಪ್ರಯತ್ನಿಸಿದ. ಬಾತ್‌ರೂಮಿನಲ್ಲಿ ಮಣಿಕಟ್ಟಿನ ಬಳಿ ಕೊಯ್ದುಕೊಂಡು: ರಕ್ತದ ಹೊಳೆ, ಆಂಬುಲೆನ್ಸ್; ಆಸ್ಪತ್ರೆ, ನೂರಾರು ಫೋನ್ ಕಾಲ್ಸ್. ಜಗತ್ತಿನಾದ್ಯಂತ ಅವನ ಕುರಿತ ಆತಂಕ. ಹನ್ನೆರಡು ತಾಸುಗಳ ನಂತರ ಸುಂದರ್ ಸತ್ತುಹೋದ.

ಸುಂದರ್ ಸೂಸೈಡ್ ನೋಟ್‌ನಲ್ಲಿ "ಕಟ್ಟುನಿಟ್ಟುಗಳು, ಪ್ರತಿಬಂಧಗಳು 'ಎನ್' ನನ್ನನ್ನು ಜೈಲಿನಲ್ಲಿ ಬಂಧಿಸಿದ. ನನ್ನ ಆತ್ಮವನ್ನು, ಕಲೆಯನ್ನು ಕಿತ್ತುಕೊಂಡಿದ್ದಾನೆ. ಮೋಹಿನಿ ಕ್ರಮವಾಗಿ ನನಗೆ ದೂರವಾಗುತ್ತಿದ್ದಾಳೆ. ನನಗೆ ಪ್ರಿಯವಾದ ನೃತ್ಯ ಈಗ 'ಎನ್'ಗೆ ಪ್ರಿಯತಮೆಯಾಗಿದ್ದಾಳೆ. ನನ್ನ ಕನಸುಗಳೆಲ್ಲಾ ಪೂರ್ತಿಯಾಗಿ ಸತ್ತು ಹೋಗಿವೆ. ನನ್ನ ರಾಜೀನಾಮೆ 'ಎನ್' ಒಪ್ಪುತ್ತಿಲ್ಲ. ಅವನ ಎಲ್ಲ ರಹಸ್ಯಗಳು ನನಗೆ ಗೊತ್ತಿರುವುದರಿಂದ ನನ್ನ ಜೀವನವೆಲ್ಲಾ ಅವನ ಹತ್ತಿರವೇ ಕಳೆಯಬೇಕೆಂದು ಶಾಸಿಸಿದ್ದಾನೆ. ರಾಜೀನಾಮೆ ಅಂಗೀಕರಿಸದಿದ್ದರೆ ಸತ್ತು ಹೋಗುತ್ತೇನೆಂದು 'ಎನ್'ನನ್ನು ಬೆದರಿಸಿದ. 'ಎನ್' ನಕ್ಕ. ಜೋರಾಗಿ ನಕ್ಕ. ಬಂಗಲೆ ಮಾರ್ಮೊಳಗುವಂತೆ ನಕ್ಕ. ಆ ನಗೆ ಸಾವಿರಾರು ಶಬ್ದಗಳಾಗಿ ಪ್ರತಿಧ್ವನಿಗೊಂಡು ನನ್ನನ್ನು ಹಿಂಬಾಲಿಸುತ್ತಲೇ ಇದೆ. ಗುರಿ ಇಟ್ಟ ಬಂದೂಕಿನಂತೆ ಎಲ್ಲ ಕಡೆಯಿಂದಲೂ ಅದೇ ನಗು. ನನಗೆ ಅದರಿಂದ ವಿಮುಕ್ತಿ ಇಲ್ಲ - ಸುಂದರ್" ಎಂದಿತ್ತು (ಈ ನೋಟ್ ಜಗತ್ತಿಗೆ ಸಿಗದಂತೆ 'ಎನ್' ಎಚ್ಚರ ವಹಿಸಿದ್ದ).

ಯಾವ ಕಡೆಯಿಂದಲೂ ಸಾಂತ್ವನವಿಲ್ಲ. ಸಹಾನುಭೂತಿ, ಸಂದೇಶಗಳು ಮೆಮೋರಿಯಲ್ಸ್ ಮುಗಿದ ನಂತರ ಮನೆಯೆಲ್ಲಾ ಮರುಭೂಮಿಯಂತಾಯಿತು. ಕ್ರಮವಾಗಿ ಒಂದೊಂದೇ ದೃಶ್ಯ. ಅದೃಶ್ಯವಾಗುತ್ತಾ ಮನೆಯೆಲ್ಲಾ ಖಾಲಿಯಾಗಿ

ಉಳಿದುಹೋಯಿತು. ಸುಂದರ್‌ನ ಸಾವು ಸಹಜ ಮರಣದಂತೆ ಧೃವೀಕರಿಸಲ್ಪಟ್ಟಿತು. (ಮೀಡಿಯಾ ಎಲ್ಲಾ 'ಎನ್' ಕೈಯಲ್ಲಿತ್ತು). ಅದ್ಭುತವಾದ ದುಃಖವನ್ನು ನಟಿಸಿದ 'ಎನ್'. ಬದಲಾವಣೆಯ ಸಂದರ್ಭದಲ್ಲಿ, ಪೂರ್ವ-ಪಶ್ಚಿಮವನ್ನು ಹತ್ತಿರಗೊಳಿಸಿದ ಖ್ಯಾತಿ ಸುಂದರ್‌ದೇ ಎಂದು ಪ್ರಶಂಸಿಸಿದ. ಒಂದು ಆಡಿಟೋರಿಯಂಗೆ ಸುಂದರ್ ಹೆಸರಿದಲಾಯಿತು. ಅಕಾಡೆಮಿಯ ಹೊಸ ಚೇರ್ಮನ್ ಆಗಿ ನನ್ನ ಹೆಸರನ್ನು ಘೋಷಿಸಲ್ಪಟ್ಟಿತು. ತಿರಸ್ಕರಿಸುವ ಅವಕಾಶವನ್ನು ನನಗೆ ಕೊಡಲಿಲ್ಲ. ಇಬ್ಬರು ಜರ್ನಲಿಸ್ಟ್‌ಗಳು ಬಂದು ಕ್ಯಾಮರಾಗಳನ್ನು ಕ್ಲಿಕ್ಕಿಸಿದರು. ನೂರಾರು ಹೂವಿನ ಗುಚ್ಚಗಳು ಮನೆತುಂಬಾ ಪರಿಮಳಿಸಿದವು. "ಮೋಹಿನಿ, ನೀನು ನಮ್ಮ ಭರವಸೆ. ಸುಂದರ್‌ನಿಲ್ಲದ ಕೊರತೆ ನೀಗಿಸಬೇಕು. ಪಕ್ಷದಲ್ಲಿ ಪ್ರಮುಖ ಸ್ಥಾನ ವಹಿಸಬೇಕು. ಮೊದಲಿನಿಂದಲೂ ಕಲಾವಿದರನ್ನು ಪ್ರೀತಿಸಿದ ಪಾರ್ಟಿ ಇದು" ಎಂದು ಆಜ್ಞಾಪಿಸಿ ಹೊರಟುಹೋದ. ಮನೆತುಂಬಾ ಸೆಕ್ಯೂರಿಟಿ ಹೆಸರಲ್ಲಿ ನನ್ನ ಮೇಲೆ ನಿಗಾ. ಮತ್ತೆ ಕಾರ್ನಿವಾಲ್ ಪ್ರಾರಂಭವಾಯಿತು. 'ಎನ್'ನನ್ನು ಸ್ತುತಿಸುತ್ತಾ ನಾಟಕಗಳು, ಬ್ಯಾಲೆಗಳು, ಪ್ರದರ್ಶನಗಳು. ನೆಕ್ಲೆಸ್ ರೋಡ್ ಹೊಸ ಸಾಂಸ್ಕೃತಿಕ ಹೋರಾಟಕ್ಕೆ ಮೆಟಾಫರ್ ಆಯಿತು.

ದೇಹವನ್ನು ಆಧರವಾಗಿಟ್ಟುಕೊಂಡು ಹೊಸ ನಾಟ್ಯಭಾಷೆ ಸೃಷ್ಟಿಸಲ್ಪಟ್ಟಿತು. ದೇಹಗಳು ಉಕ್ಕುವುದು(ಆತ್ಮಗಳ ಮರಣ), ಮಾರ್ಮಿಕ ಸ್ಪಷ್ಟಗಳು, ಕ್ಷಣಗಳಲ್ಲಿ ಭುಗಿಲೇಳುವ ಆನಂದಮೂರ್ಚನೆಗಳು, ದೇಹಗಳ ಮಿಲನವೊಂದೇ ಅಂತಿಮ ಸಂದೇಶ. ಪುನರುಜ್ಜೀವನಗೊಂಡ ಹೊಸ ಕಲೆಗಳ ಆಂತರ್ಯವಿದೇ. ನನ್ನ ಅಂತರಂಗಿಕ ಜಗತ್ತಿನಲ್ಲಿ 'ಎನ್' ರಾಜಕೀಯ ಆಪ್ತರ ಒರಟು ಪಾದಗಳು ಪ್ರವೇಶಿಸಿದ್ದು ನನ್ನ ಬದುಕಿನ ಅತ್ಯಂತ ವಿಷಾದ ಘಟ್ಟ. ಆತ್ಮಗಳ ಅವಶ್ಯಕತೆಯಿಲ್ಲದ ಶರೀರ ಕ್ರೀಡೆ. ಪಾರ್ಟಿಯಲ್ಲಿ ಗಣ್ಯರ ಪ್ರಿಯತಮೆಯಾಗಿ ನನ್ನ ಮೇಲೆ ಮುದ್ದೆಬಿತ್ತು. ಪಾರ್ಟಿ ವ್ಯವಹಾರಗಳು, ನಿರ್ಧಾರಗಳನ್ನು ನನ್ನ ಮೇಲಿಡುವುದನ್ನು ಪ್ರಾರಂಭಿಸಿದ 'ಎನ್'. ನನ್ನ ಸುತ್ತಲೂ ಪರಿವಾರಗಳು, ಹೊಗಳಿಕೆಗಳು, ಪರಿಧಿಗಳು, ಸಾಷ್ಟಾಂಗ ಬೀಳುವ ಅಧಿಕಾರ ಗಣಗಳು. ಕ್ರಮವಾಗಿ ನಾನು ಸತ್ತು ಹೋಗಲಾರಂಭಿಸಿದೆ. ಒಳಗೆಲ್ಲಾ ಖಾಲಿಯಾಗಿ ಕೇವಲ ದೇಹವಾಗಿ ಉಳಿದು ಹೋದೆ. ಒಡವೆಗಳು, ಸೀರೆಗಳು, ಪರಿಮಳ ದ್ರವ್ಯಗಳು, ಬ್ಯೂಟಿ ಪಾರ್ಲರ್‌ಗಳು, ಸದೃಶ ಶರೀರದ ಪುರುಷರು ಎಲ್ಲವೂ ದೇಹ ಪೋಷಣೆಗೆ ಅವಶ್ಯಕವಾಗತೊಡಗಿದವು.

ಅಧಿಕಾರ ಒಂದು ಆಟವಾಗಿ, ಆಯುಧದಂತೆ ಬದಲಾಗಿ, ಮೀಡಿಯೋಕರ್‌ಗಳನ್ನು ಮಹಾನ್ ಕಲಾವಿದರನ್ನಾಗಿ ಸತ್ಕರಿಸಿತು. ಕಲೆ ಇಲ್ಲ, ಅಭ್ಯುದಯವಿಲ್ಲ. ಅಕಾಡೆಮಿ ಬಜಾರಿನಂತಾಯಿತು. ವಿನಿಮಯ, ಧಾರಣೆಯಿಲ್ಲದ

ಯಾವ ಕಲೆಯೂ ಇಲ್ಲಿ ಬದುಕಲಿಲ್ಲ.

ಎಷ್ಟೇ ಪ್ರದರ್ಶನಗಳು, ಎಷ್ಟೇ ನಿರಶನಗಳು, ಎಷ್ಟೇ ದುಃಖ ಪ್ರದರ್ಶಿಸಿದರೂ ನಾನು ರಾಜೀನಾಮೆ ಕೊಡುವುದಿಲ್ಲ. ಉಕ್ಕಿನ ಪಾದಗಳು, ಅಧಿಕಾರದ ಬುಲೆಟ್‌ಗಳು ನನ್ನ ಬಳಿ ಇದೆ. ಇದು 'ಎನ್' ಮಾರ್ಕ್ ರಾಜರ ಕಾಲ. ಇದು ಮೃದುವಾದ ಪರಿಷ್ಕಾರಗಳಿರುವುದಿಲ್ಲ. ರಕ್ತಸಿಕ್ತವಾದ ಪರಿಷ್ಕಾರಗಳೇ.

ಇನ್ನು ಮುಗಿಸುತ್ತೇನೆ. ಪ್ರದರ್ಶನವನ್ನು ಮತ್ತೆ ಶುರುಮಾಡಿ.

* * *

ಸ್ಟೇಜ್ ಇಳಿಯುತ್ತಿರಬೇಕಾದರೆ ಮತ್ತೆ ತಲೆ ಸುತ್ತಿದಂತಾಯಿತು ಮೋಹಿನಿಗೆ.

ಅಪರಿಚಿತವಾದ ಲೋಕದೊಳಕ್ಕೆ ಜಾರಿ ಹೋಗುತ್ತಿರುವಂತೆ. ಯಾರೋ ಆಕೆಯನ್ನು ಗಟ್ಟಿಯಾಗಿ ಹಿಡಿದುಕೊಂಡು ಕುರ್ಚಿಯ ಬಳಿ ಕರೆತಂದರು. 'ಬ್ಲಾಕ್ ಔಟ್, ಬ್ಲಾಕ್ ಔಟ್' ಎಂದು ತನ್ನಲ್ಲಿ ತಾನು ಗೊಣಗಿಕೊಂಡಳು. ಹೊರಗೆ ಪ್ರತಿಭಟನೆ ಮಾಡುತ್ತಿದ್ದ ಕಲಾವಿದರು ಒಬ್ಬೊಬ್ಬರೇ ಹೊರಟುಹೋದರು. ರಾತ್ರಿ ದೀರ್ಘವಾದ ನಿಮಿಷಗಳಂತೆ ಮೆಲ್ಲಗೆ ಚಲಿಸುತ್ತಿತ್ತು. ಇಬ್ರಾಹಿಂ ಒಬ್ಬನೇ ಒಂದು ನೆನಪಿನ ಕೊನೆಯ ಹೆಜ್ಜೆಯಂತೆ ಉಳಿದಿದ್ದಾನೆ. ಹಚ್ಚ ಹಸಿರಿನ ಲಾನ್ ಮಧ್ಯೆ, ಉದ್ದನೆಯ ಮರಕ್ಕೆ ಒರಗಿಕೊಂಡು, ಕೊಳಲು ನುಡಿಸುತ್ತಾ, ಅಜ್ಞಾತ ಕಥೆಗಳನ್ನು ನೆನಪಿಗೆ ತಂದುಕೊಳ್ಳುತ್ತಿದ್ದಾನೆ. ಗಾಳಿ ತೆರೆಗಳ ಮೇಲೆ ಗಾಢವಾಗಿ, ಭಾರವಾಗಿ ಚಲಿಸುತ್ತಿತ್ತು. ಆ ಹಾಡು.

ಆಡಿಟೋರಿಯಂ ವಿಷಾದ ತುಂಬಿದ ಗಾಂಭೀರ್ಯ ಪ್ರದರ್ಶಿಸುತ್ತಿತ್ತು. ಮುದ್ದೆಗಳು, ಭಂಗಿಗಳು, ಕನ್‌ಫೆಶನ್ಸ್ ತರಂಗಗಳಂತೆ ಹಾರಿ ಬರುತ್ತಿದ್ದವು. ಮೋಹಿನಿ ಕಿವಿಯಲ್ಲಿ ಚಿರಪರಿಚಿತ ಶಬ್ದ. ಇಬ್ರಾಹಿಂ ಹಾಡಿನಂತಹ ಹಾಡು, ಅದ್ಭುತವಾದ ಭರವಸೆಯನ್ನು ಹುಟ್ಟಿಸುವ ಹಾಡು.

(ಸಖೆ)

ಸೂರ್ಯನ ಕಪ್ಪು ಬಣ್ಣದ ರೆಕ್ಕೆಗಳು

ಮೂಲ : ಡಾ. ಚಂದ್ರಶೇಖರ ರಾವ್
ಅನುವಾದ: ಸೃಜನ್

ದಲಿತ ಮಹಾಸಭೆಯ ಆಫೀಸಿನಿಂದ ಫೋನ್ ಬಂದಾಗ ರಾತ್ರಿ ಎರಡು ಗಂಟೆಯಾಗಿತ್ತು. ಅಪ್ಪನ ಸಾವಿನ ಸುದ್ದಿ. ಅವರ ಫೋನ್ ಬುಕ್‌ನಲ್ಲಿ ನನ್ನ ನಂಬರ್ ಹುಡುಕಿ ಕರೆ ಮಾಡಿದ್ದರು. ಈ ಇಪ್ಪತ್ತು ವರ್ಷಗಳಲ್ಲಿ ಅವರು ತಮ್ಮ ಕುಟುಂಬದ ಕುರಿತು ಯಾವತ್ತೂ ಮಾತಾಡಿರಲಿಲ್ಲ. ಜಗತ್ತಿಗೆ ಅವರೊಬ್ಬ ಒಂಟಿ ಮನುಷ್ಯರೆಂದೇ ಗೊತ್ತು.

ಕಳೆದ ಎರಡು ದಿನಗಳಿಂದ ವಿಪರೀತ ಮಳೆ. ಇಡೀ ದಿನ ಮಳೆಗಾಳಿ. ಆಸ್ಪತ್ರೆಯಿಂದ ಅವರ ಪಾರ್ಥಿವ ಶರೀರವನ್ನು ಅವರ ಸ್ವಂತ ಊರು ಕಲಿಚೇಡುಗೆ ಸಾಗಿಸುತ್ತಿದ್ದೇವೆಂದು ಹೇಳಿದ್ದ ಫೋನ್ ಮಾಡಿದ್ದ ವ್ಯಕ್ತಿ. “ನಾನು ಸ್ವತಂತ್ರವಾಗಿ ಯಾವುದೇ ನಿರ್ಬಂಧಗಳಿಲ್ಲದ ವಾಕ್ಯದಂತೆ ಬದುಕಬಲ್ಲ ಹಳ್ಳಿ ಕಲಿಚೇಡು. ಅಲ್ಲಿನ ನೆಲ ನನ್ನೊಂದಿಗೆ ಸಂಭಾಷಿಸುತ್ತದೆ. ಮುಖ್ಯವಾಗಿ ಮನೆಯ ಎದುರಿಗಿರುವ ಕಲ್ಲಿನ ಬೆಂಚು. ಅದು ನನ್ನ ಪ್ರಾರ್ಥನೆಯ ಜಾಗ” ಎಂದು ಎಲ್ಲೋ ಯಾವುದೋ ಸಂದರ್ಶನವೊಂದರಲ್ಲಿ ಅಪ್ಪ ಹೇಳಿದ್ದರು.

ಬಸ್ ಏರುತ್ತಾ ದಿನಪತ್ರಿಕೆ, ವಾರಪತ್ರಿಕೆಯೊಂದನ್ನು ಕೊಂಡೆ. ವಾರಪತ್ರಿಕೆಯಲ್ಲಿ ಅಪ್ಪ ಬರೆದ ಕಥೆ ಮತ್ತು ಅವರ ಸಂದರ್ಶನವಿತ್ತು. ಬಹುಶಃ ಅದು ಅವರ ಕೊನೆಯ ಸಂದರ್ಶನವಿರಬಹುದೆಂದುಕೊಂಡೆ. ತಮ್ಮ ಅನಾರೋಗ್ಯದ ದಿನಗಳಲ್ಲಿ ದಲಿತ ಮಾಹಾಸಭೆಯ ಕಛೇರಿಯಲ್ಲಿ ಅಪ್ಪ ಕೊಟ್ಟ ಸಂದರ್ಶನ ಅದು. (ಮೊತ್ತಮೊದಲ ಸಲ ಅದರಲ್ಲಿ ಅಮ್ಮನ ಪ್ರಸ್ತಾವನೆ ಇತ್ತು. ಅವರು ಅಮ್ಮನ ಕುರಿತು ಮಾತನಾಡಿದ್ದರು. ನನ್ನ ಬಗ್ಗೆ ಎಲ್ಲೂ ಸುದ್ದಿಯೇ ಇಲ್ಲ) ಆ ಕಥೆ ಬಹುಶಃ ಅವರ ಕೊನೆಯ ಕಥೆಯಾಗಿರಬಹುದು. ಅದೊಂದು ಆತ್ಮಕತೆಯಂತಿತ್ತು. ಎಲಿಜಿಯಂತಿತ್ತು.

ವಾರಪತ್ರಿಕೆಯನ್ನು ಮುಚ್ಚಿ ಅಪ್ಪನ ರೂಪವನ್ನು ನೆನಪಿಗೆ ತಂದುಕೊಳ್ಳಲು ಪ್ರಯತ್ನಿಸಿದೆ. ಸುಮಾರು ಒಂದು ವರ್ಷವಾಗಿತ್ತು ಅವರನ್ನು ನೋಡಿ. ಯಾವುದೋ ಆಸ್ಪತ್ರೆಯಲ್ಲಿ ಅಡ್ಮಿಟ್ ಮಾಡಿದ್ದರು, ಅದೇ ಕೊನೆಯ ಸಲ ಅವರನ್ನು ನೋಡಿದ್ದು.

ಹೆಚ್ಚೇನೂ ಮಾತನಾಡಲಾಗಲಿಲ್ಲ. ಮೆಲ್ಲಗೆ ನನ್ನ ತಲೆಯನ್ನು ನೇವರಿಸಿದ್ದರು. ಅವರು ಬರೆದ ಕೆಲವು ಪುಸ್ತಕಗಳನ್ನು, ಅವರ ಹಳೆಯ ದಿನಚರಿಯನ್ನು ನನಗೆ ಕೊಟ್ಟರು. ಇಲ್ಲಿ ಹೆಚ್ಚು ಹೊತ್ತು ಇರಬೇಡ ಹೊರಡು ಎಂದರು. ಅದೇ ಕೊನೆಯ ನೆನಪು.

* * *

ಕಲಿಚೇಡುವಿನಲ್ಲಿ ವಿಪರೀತ ಮಳೆ. ಮಳೆ ನಿಲ್ಲಬಹುದೆಂದು ಸುಮಾರು ಹೊತ್ತು ಕಾದೆವು. ಉಗ್ರ ಬಿಸಿಲಿಗಾಗಿ ಆ ಮಳೆಯಲ್ಲಿ ಕೆಲವು ಜನ ತಮಚಿ ಬಾರಿಸುತ್ತಾ ಹಾಡುತ್ತಿದ್ದರು. (ಅಪ್ಪ ಬರೆದ ಹಾಡುಗಳು ಅವು) ಮಳೆ ಹನಿಗಳ ಸದ್ದಿನೊಂದಿಗೆ ಹಾಡು ಪದಗಳಾಗಿ ಒಡೆದು, ಗಾಯಗೊಂಡಂತೆ, ದುಃಖದಲ್ಲಿ ತೊಯ್ದಂತೆ ಭಾಸವಾಗುತ್ತಿತ್ತು. ಅವರ ದೇಹದ ಸುತ್ತಲೂ ಕೊಡೆ ಹಿಡಿದು ಸುಮಾರು ಐವತ್ತು ಜನ ನೆರೆದಿದ್ದರು. ಅಲ್ಲಿ ಮೌನ ಆವರಿಸಿತ್ತು. ನಿಧಾನವಾಗಿ ಅಲ್ಲಿಯೇ ಇದ್ದ ಕಟ್ಟೆಯ ಮೇಲೆ ಕೂತೆ. ನನ್ನ ಪಕ್ಕದಲ್ಲಿ ಹೈದರಾಬಾದಿನಿಂದ ಬಂದಿದ್ದ ಯೂನಿವರ್ಸಿಟಿ ಹುಡುಗರು ಕುಳಿತಿದ್ದರು. ಸ್ವಲ್ಪ ದೂರದಲ್ಲಿ ‘ಹಾಡಿನರಾಣಿ’ ಕುಳಿತಿದ್ದಳು. ಕಂಚೇರ ಬಾರಿಸುತ್ತ ಹಾಡಲು ಕಾಯುತ್ತಿದ್ದಳು. ಆಕೆಯಿಂದ ಹಾಡು ಬರಲಿಲ್ಲ. ಆಕೆಯ ಗಂಟಲಲ್ಲಿ ದುಃಖ ಮನೆಮಾಡಿತ್ತು. ಅಮ್ಮನಿಗಾಗಿ ಹುಡುಕಿದೆ. ದೂರದಲ್ಲಿ ಕಾರು ನಿಂತಿತ್ತು. ಆ ಕಾರಿನಲ್ಲೋ, ಗುಂಪಿನಲ್ಲಿ ಎಲ್ಲೋ ಅಮ್ಮ ಇದ್ದೇ ಇರುತ್ತಾಳೆ.

ಮಳೆಯನ್ನು ದಾಟಿ ಕಲ್ಲಿನ ಬಂಡೆಯ ಮೇಲೆ ನಿರ್ಜೀವವಾಗಿ ಬಿದ್ದಿದ್ದ ಅಪ್ಪನ ದೇಹದತ್ತ ಓಡಬೇಕೆಂದು, ಚೋರಾಗಿ ಅತ್ತು ದುಃಖವನ್ನು ಪ್ರದರ್ಶಿಸಬೇಕೆಂದು (ಮುಗಿಲು ಮುಟ್ಟುವ ಶೋಕ ವ್ಯಕ್ತಪಡಿಸುತ್ತಾ) ಅಥವಾ ಅಮ್ಮನತ್ತ ನಡೆದು ಅಮ್ಮನ ಹೆಗಲ ಮೇಲೆ ಕೈಹಾಕಿ ಹತ್ತಿರ ಸೆಳೆದು, ಸಾಂತ್ವನ ಹೇಳಿ, (ಆಕೆಯ ಮುಖದ ಮೇಲೆ ದುಃಖದ ಛಾಯೆ ಇರಬಹುದೇ?) ಆದರೆ ನಾನು ಈ ಕಟ್ಟೆಯ ಮೇಲೆ, ದುಃಖವನ್ನು ಪ್ರೀತಿಯನ್ನು ವ್ಯಕ್ತಪಡಿಸುವ ಪದಗಳು ನನ್ನನ್ನು ಬಿಟ್ಟುಹೋದಂತೆ ಮೌನದಿಂದ ಕೂತೆ.

ಅಮ್ಮ ನಾನು ಇಬ್ಬರೂ ಹೆಂಗಸರೆಂಬ ವಿಷಯ ಹೊರತುಪಡಿಸಿದರೆ ನಮ್ಮಿಬ್ಬರಲ್ಲಿ ಸಾಮಾನ್ಯ ಅಂಶ ಯಾವುದೂ ಇಲ್ಲ. ಆಕೆ ಬೆಳ್ಳಗೆ ನೀಳವಾಗಿ ಅದ್ಭುತವಾದ ಸುಂದರಿಯಂತಿರುತ್ತಾಳೆ. ನಾನು ಕಪ್ಪಗೆ (ಅಪ್ಪನಂತೆ) ಭೂಮಿಪುತ್ರಿಯಂತಿರುತ್ತೇನೆ. ಆಕೆ ಜನಸಮೂಹಗಳಿಂದ ದೂರವಾಗಿ ಆದಿವಾಸಿಗಳ ನಡುವೆ ಚಳುವಳಿಗಳನ್ನು ಮಾಡುತ್ತಾ, ಕೋಟಿನಲ್ಲಿ ದಾವೆಗಳನ್ನು ಹೂಡುತ್ತಾ ನಿರಂತರವಾಗಿ ಜ್ವಲಿಸುತ್ತಿರುತ್ತಾಳೆ. ಆಕೆಯನ್ನು ಹತ್ತಿರದಿಂದ ನೋಡಿದ ಸಂದರ್ಭಗಳು ಕಡಿಮೆ. ಜಾತಿ, ವರ್ಗಗಳ ನಿರ್ಮೂಲನೆಗಾಗಿ ಹೋರಾಡುತ್ತಿರುತ್ತಾಳೆ. ನಾನು

ಮಾತ್ರ ಜಾತಿಯೆಂಬ ಗಾಯವನ್ನು ಹೊತ್ತುಕೊಂಡು ದಲಿತ ಯಾಕ್ವಿಮಿಸ್ಟ್ ಳಂತೆ: ನನಗೊಂದು ಕಾರ್ಯಾಲಯ. ನಾನೊಬ್ಬ ಲೇಖಕಿ ಮತ್ತು ಕಾಲಮಿಸ್ಟ್.

ಕೃಷ್ಣಾ ನದಿಯ ಆಚೆಯ ದಡದಲ್ಲಿ ಅಮ್ಮನ ಊರು.ಈಚೆಯ ದಡದಲ್ಲಿ ಅಪ್ಪನ ಊರು. ಆಕೆ ಕೂಡಾ ಯಾಕ್ವಿಮಿಸ್ಟ್.ಕವಿ.ಹೆಚ್ಚಾಗಿ ಲೇಖನಗಳನ್ನು ಬರೆಯುತ್ತಿದ್ದಳು. ಅಪ್ಪನೊಂದಿಗೆ ಸೇರಿ ಪತ್ರಿಕೆಯೊಂದನ್ನು ತರುತ್ತಿದ್ದಳು.ಹೆಗಲ ಖಾದಿ ಚೀಲದಲ್ಲಿ ಯಾವಾಗಲೂ ಆಕೆಯೊಂದಿಗೆ ಕರಪತ್ರಗಳು ಚಿಕ್ಕ ಚಿಕ್ಕ ಕವಿತೆಗಳ ಡೈರಿ ಜೊತೆಗಿರುತ್ತಿತ್ತು. ಆಕೆ ತನ್ನ ಮೂವತ್ತನೆಯ ವಯಸ್ಸಿನಲ್ಲಿ ಅಪ್ಪನನ್ನು ಮದುವೆ ಮಾಡಿಕೊಂಡಿದ್ದಳು. ಪ್ರಖರ ಕಪ್ಪು ಸೂರ್ಯನಂಥ ದಲಿತ ಮೇಧಾವಿ ಅಪ್ಪ. ತಮ್ಮ ಮದುವೆಯನ್ನು ಒಂದು ಹೋರಾಟದ ಘೋಷಣೆಯೆಂದೇ ಅವರಿಬ್ಬರೂ ಭಾವಿಸಿದ್ದರು. ನನ್ನ ಬಾಲ್ಯವೆಲ್ಲಾ ಕವಿಗಳ, ಲೇಖಕರ, ಪೊಲಿಟಿಕಲ್ ಯಾಕ್ವಿಮಿಸ್ಟರ ನಡುವೆ ಕಳೆದು ಹೋಯಿತು. ನನ್ನ ಹತ್ತನೆಯ ವಯಸ್ಸಿನಲ್ಲಿ ಅವರಿಬ್ಬರೂ ಬೇರೆಯಾದರು. ನನ್ನ ಮಟ್ಟಿಗೆ ಅವರಿಬ್ಬರೂ ನನ್ನ ಪುಸ್ತಕದ ಪುಟಗಳ ನಡುವೆ ಪ್ರೀತಿಯಿಂದ ಅವಿತಿಟ್ಟ ಘೋಷೋಗಳು ಮಾತ್ರ. ವೆಲ್ಫೇರ್ ಹಾಸ್ಟೆಲುಗಳಲ್ಲಿ, ಗುರುಕುಲ ಪಾಠಶಾಲೆಗಳಲ್ಲಿ ಒಬ್ಬಂಟಿಯಾಗಿ ಬೆಳೆದಿದ್ದೆ. ಆಗಾಗ ನನ್ನ ಜಾತಿಯ ಅವಮಾನಗಳನ್ನು ಯಶಸ್ಸನ್ನು ಕಥೆಗಳಾಗಿ, ಲೇಖನಗಳಾಗಿ ಬರೆಯುತ್ತಿರುತ್ತೇನೆ.

* * *

ಮಳೆ ನಿರಂತರ ದುಃಖದಂತೆ ಸುರಿಯುತ್ತಿತ್ತು. ಮಳೆಯಲ್ಲಿ ನೆನೆಯುತ್ತಲೇ ಸಾಕಷ್ಟು ಜನ ಅಭಿಮಾನಿಗಳು ಗೆಳೆಯರು ನೆರೆದಿದ್ದರು. ಅವರೆಲ್ಲಾ ಅಂತ್ಯಕ್ರಿಯೆ ಕುರಿತು ಚರ್ಚಿಸುತ್ತಿದ್ದರು.

ಅಂಥ ಮಳೆಯಲ್ಲೂ ಅಪ್ಪನ ಪಾರ್ಥಿವ ಶರೀರದ ಪಕ್ಕದಲ್ಲಿ ನಿಂತು ಜೋಸೆಫ್ ಎಂಬ ಕಲಾವಿದ ತಮಟೆ ಬಾರಿಸುತ್ತಾ ಜೋರುದನಿಯಲ್ಲಿ ಹಾಡುತ್ತಿದ್ದ. ತೊಯ್ಯ ತಮಟೆಯ ಸದ್ದಿನಲ್ಲಿ ದುಃಖದ ಗಾಢತೆಯಿತ್ತು. ನನ್ನ ಪಕ್ಕದಲ್ಲಿ ಕುಳಿತಿದ್ದ ಹಾಡಿನರಾಣಿ, ಜೋಸೆಫ್ ಹಾಡುಗಳಿಗೆ ದನಿಕೊಡುತ್ತಿದ್ದಳು. ಗಾಢವಾದ ದುಃಖದ ಬಣ್ಣದ ಕಪ್ಪು ವಸ್ತ್ರವನ್ನು ಅಪ್ಪನ ದೇಹದ ಮೇಲೆ ಹೊದಿಸಿದರು. ಕೆಲವರು ಕೆಂಪು ಧ್ವಜವನ್ನು ಹೊದಿಸಲು ಪ್ರಯತ್ನಿಸಿದರು. ಈ ವಿಷಯದ ಬಗ್ಗೆ ಚರ್ಚೆಯ ಬಿಸಿ ಏರಿತ್ತು. ಅಲ್ಲಿದ್ದ ಜನರಿಂದ ಹುಡುಗನೊಬ್ಬ ಮುಂದೆ ಬಂದು ಅಪ್ಪ ಬರೆದಿದ್ದ ಕವಿತೆಯೊಂದನ್ನು ಓದತೊಡಗಿದ.

“ನನ್ನ ನಾಲಿಗೆಯ ಮೇಲಿನ ಅಕ್ಷರಗಳೆಲ್ಲಾ

ತಲೆ ತುಂಡರಿಸಿದ ಹಸಿಗೂಸುಗಳಂತೆ.....”

ನಾನು ಅಪ್ಪನ ಕುರಿತು ಯೋಚಿಸುತ್ತಿದ್ದೆ. ಅವರ ಬದುಕು, ಜಗತ್ತು ಅವರ ಬಗ್ಗೆ ಮಾಡಿದ್ದ ತೀರ್ಮಾನಗಳು, ಮುಖ್ಯವಾಗಿ ಅವರ ಮರಣ.ಅಷ್ಟೊಂದು ಸರಳವಾಗಿ ಒಂಟಿಯಾಗಿ (ದಲಿತ ಮಹಾಸಭೆಯ ಕಛೇರಿಯ ವರಂಡಾದಲ್ಲಿ ನಡುರಾತ್ರಿಯಲ್ಲಿ ಯಾರೂ ಇಲ್ಲದ ಸಮಯದಲ್ಲಿ ಜಗತ್ತನ್ನು ಬಿಟ್ಟು ಹೋಗಿದ್ದರು)ನೆರೆದ ಜನರೆಲ್ಲ ಅವರ ಬದುಕನ್ನು ಕುರಿತು ಮಾತನಾಡುತ್ತಿದ್ದರು. ಬಾಯಿಗೆ ಬಂದಂತೆ ಜಡ್ಡ್ ಮೆಂಟ್ ಪಾಸ್ ಮಾಡುತ್ತಿದ್ದರು. “ನಾನು ಜಗತ್ತಿಗೆ ಹೋರಾಟವನ್ನು ಕಲಿಸಲು ಬಂದ ಪ್ರವಾದಿ” ಎನ್ನುತ್ತಿದ್ದ ಅಪ್ಪ. ಅವರೊಬ್ಬ ಅದ್ಭುತ ಪ್ರೇಮಿ. ಅವರ ಕಣ್ಣುಬಾ ಅನುಕಂಪ,ಪ್ರೀತಿ.... ಆ ಕಣ್ಣುಗಳು ಅಪ್ಪಿಕೊಳ್ಳಲು ಆಹ್ವಾನಿಸಿದಂತೆ ಕಾಣುತ್ತಿದ್ದವು. ಅವರ ಹೋರಾಟ ಪ್ರೇಮಕಥೆಗಳು, ಪುಸ್ತಕಗಳು, ಹಾಡುಗಳು ಇವೆಲ್ಲಾ ಇದ್ದರೂ ಅವರು ಒಂಟಿಯಾಗಿ ಜೀವಿಸಿದ್ದರು. ಜಗತ್ತನ್ನು ಶಪಿಸಿದವರಂತೆ: ಅವರೆಂದರೆ ಸಿಟ್ಟು, ಧಿಕ್ಕಾರ. ಅವರೊಬ್ಬ ಮದ್ಯವ್ಯಸನಿ. ಇಡೀ ದಿನ ಆಲ್ಕೋಹಾಲ್ ಸೇವಿಸುತ್ತಲೇ ಇರುತ್ತಾರೆ. (ಆ ಒಂದು ಅಭ್ಯಾಸ ಇರದಿದ್ದರೆ..ಎಂದು ಹಿಂದಿನಿಂದ ಯಾರೋ ಕಾಮೆಂಟ್ ಮಾಡುತ್ತಿದ್ದರು)

ತುಂಬಿ ಹರಿಯುತ್ತಿರುವ ಕಾಲುವೆ ದಡದಲ್ಲಿ ಅರಳಿಮರ. ಮರದ ಕೆಳಗೆ ಸುಮಾರು ವರ್ಷಗಳ ಕೆಳಗೆ ಮುನ್ನಿಪಾಲಿಟಿಯವರು ಹಾಕಿದ್ದ ಕಲ್ಲು ಬೆಂಚಿನ ಮೇಲೆ ಅವರು ಮಲಗಿದ್ದರು. ಅವರಿಗೆ ಆ ಜಾಗವೆಂದರೆ ತುಂಬಾ ಇಷ್ಟ. ಇದೇ ಜಾಗದಲ್ಲಿ ಕುಳಿತು ಮಾರ್ಕ್ಸ್ ಓದಿದ್ದರು. ಚಳುವಳಿಯ ರಹಸ್ಯ ಡಾಕ್ಯುಮೆಂಟುಗಳನ್ನು (ಸೈಕ್ಲೋಸ್ಟೈಲ್) ಓದುತ್ತಿದ್ದರು.ಅಲ್ಲಿಯೇ ತಮ್ಮ ಮೊದಲ ಕವಿತೆಯನ್ನು ಬರೆದಿದ್ದರು. ಎದುರಿಗೆ ಅವರ ಮನೆ. ತುಂಬಾ ವರ್ಷಗಳಿಂದ ಆ ಮನೆಯೊಳಕ್ಕೆ ಹೋಗುವುದನ್ನು ಅವರು ನಿಲ್ಲಿಸಿದ್ದರು. ಯಾವಾಗ ಬಂದರೂ ಆ ಕಲ್ಲಿನ ಚಪ್ಪಡಿಯ ಮೇಲೆಯೇ ಅವರ ವಾಸ. ನಡುರಾತ್ರಿಯಲ್ಲಿ ಬಂದು ಅಲ್ಲಿ ಮಲಗಿ, ಶಾಲನ್ನು ಮೈತುಂಬಾ ಹೊದ್ದುಕೊಂಡು, ಬೆಳಿಗ್ಗೆಯೇ ಸೂರ್ಯನೊಂದಿಗೆ ಪ್ರತ್ಯಕ್ಷವಾಗುತ್ತಾರೆ. ಚಳುವಳಿಯ ಹಾಡುಗಳನ್ನು ಕಟ್ಟಿದ ಪ್ರದೇಶ ಕೂಡಾ ಇದೇ. ವಿಪ್ಲವಪಕ್ಕದಿಂದ ಬಹಿಷ್ಕೃತಗೊಂಡ ಮೇಲೆ ಸಾಕಷ್ಟು ರಾತ್ರಿಗಳನ್ನು ಬೆಂಚಿನ ಮೇಲೆಯೇ ಕಳೆದಿದ್ದರು.(ಕುಡಿದು, ಮೈಮೇಲೆ ಎಚ್ಚರವಿಲ್ಲದಂತೆ ಪ್ರಜ್ಞೆ ತಪ್ಪಿ ಬಿದ್ದು, ಯಾರೋ ಎಬ್ಬಿಸಿ ಒಂದು ತುತ್ತು ಉಣಿಸಿ). ಅಂಬೇಡ್ಕರಿಸಂ ಅನ್ನು ಇಲ್ಲಿಯೇ ಓದಿಕೊಂಡಿದ್ದು, ಕಪ್ಪು ಬಿಳುಪು ದಲಿತ ಚಳುವಳಿಯನ್ನು ಕನಸು ಕಂಡಿದ್ದು ಇಲ್ಲಿಯೇ. ಇಲ್ಲಿಯೇ ಅವರ ಅಂತ್ಯಕ್ರಿಯೆಗಳನ್ನು ನಡೆಸಬೇಕೆಂದು, ದೇಹವನ್ನು ಸಾಗಿಸಿದ್ದರು.

ನಿಧಾನವಾಗಿ ಅಲ್ಲಿ ಐನೂರಕ್ಕೂ ಹೆಚ್ಚು ಜನ ಸೇರಿದರು. ತೊಯ್ಯ ಅವರದೇಹದ ಮೇಲೆ ನೂರಾರು ಹೂವಿನ ಮಾಲೆಗಳು. ಮುಖದ ಹೊರತು

ಇಡೀ ದೇಹ ಹೂಗಳಿಂದ ಮುಚ್ಚಲ್ಪಟ್ಟಿತ್ತು. ಜೋರು ದನಿಯಲ್ಲಿ ಘೋಷಣೆಗಳು ಮುಗಿಲು ಮುಟ್ಟುತ್ತಿದ್ದವು. ಮಳೆಯಲ್ಲೂ ಒಂದು ಮೆರವಣಿಗೆಯನ್ನು ಮಾಡಲೇ ಬೇಕೆಂದು ತೀರ್ಮಾನಿಸಿದರು. ದೇಹದ ಮೇಲಿನ ಹೂವಿನ ಹಾರಗಳನ್ನೆಲ್ಲಾ ತೆಗೆದು, ಅವರ ದೇಹವನ್ನು ಅಂತಿಮ ಯಾತ್ರೆಗೆ ಸಿದ್ಧಗೊಳಿಸಿದರು. ಹತ್ತಿರ ಹೋಗಲು ಧೈರ್ಯ ಸಾಲಲಿಲ್ಲ. ದೇಹದಲ್ಲಿ ನಡುಕ. ಅಮ್ಮನಿಗಾಗಿ ನೋಡಿದೆ. ಆಗುಂಪಿನಲ್ಲಿ ಎಲ್ಲೋ ಮಾಯವಾಗಿದ್ದಳು. ಅಮ್ಮ ಖಂಡಿತವಾಗಿ ಆ ಗುಂಪಿನಲ್ಲೆಲ್ಲೋ ಇರುತ್ತಾಳೆ. ನನ್ನ ಪಕ್ಕದಲ್ಲಿ ಕುಳಿತಿದ್ದ ಹಾಡಿನರಾಣಿ ಇದ್ದಕ್ಕಿದ್ದಂತೆ ಹಾಡೊಂದನ್ನು ಎತ್ತಿಕೊಂಡಳು. ಹಾಡು ಸುಶ್ರಾವ್ಯವಾಗಿ ಪ್ರವಾಹದಂತೆ ಆವರಿಸತೊಡಗಿತು. ನಾನು ಅಪ್ಪನ ಡೈರಿಯ (ಇಂದಿಗೆ ಸರಿಯಾಗಿ ಒಂದು ವರ್ಷದ ಹಿಂದೆ ಆಸ್ಪತ್ರೆಯಲ್ಲಿದ್ದಾಗ ತನ್ನ ದಿಂಬಿನ ಕೆಳಗೆ ಬಚ್ಚಿಟ್ಟಿದ್ದ ಡೈರಿಯನ್ನು ಅಪ್ಪ ನನಗೆ ಕೊಟ್ಟಿದ್ದರು) ಒಂದೊಂದೇ ಪುಟವನ್ನು ಜೋರಾಗಿ ಓದತೊಡಗಿದೆ.

೧. ಏಳು ಜನ ಮಕ್ಕಳಲ್ಲಿ ನಾನು ಐದನೆಯವ. ಐದು ಜನ ಗಂಡು ಮಕ್ಕಳಲ್ಲಿ ಮೂರನೆಯವ. 'ದಲಿತ' ಎಂಬ ಪದ ಇನ್ನೂ ಬಳಕೆಯಲ್ಲಿರದ ಕಾಲವದು. ನಾನೊಬ್ಬ ವಿಶೇಷ ವರ್ಗದವನೆಂಬ ವಿಷಯ ನನ್ನ ಚಿಕ್ಕಂದಿನಲ್ಲೇ ಅರ್ಥವಾಗಿತ್ತು. ಆದರೆ ಆ ವಿಷಯವನ್ನು ತಿರಸ್ಕರಿಸುವವನಂತೆ ವರ್ತಿಸುತ್ತಿದ್ದೆ. ನನ್ನದೊಂದು ಪ್ರತ್ಯೇಕ ಜಗತ್ತು. ವಿಶೇಷವಾದ ಭಾಷೆ. ಸ್ವಾತಂತ್ರ್ಯವನ್ನು ಮೈತುಂಬಿಕೊಂಡವನಂತೆ ನನ್ನ ನೋಟ ರೂಪವಿತ್ತು. (ಬಾಚಣಿಕೆಗೆ ಮಣಿಯದ ನನ್ನ ತಲೆಗೂದಲು ಕೂಡಾ ನನ್ನ ತಿರಸ್ಕಾರದ ಸಂಕೇತದಂತಿತ್ತು)

೨. ನಮ್ಮ ಮನೆ ಎರಡು ಬೀದಿಗಳ ನಡುವೆ ಇತ್ತು (ಅಪ್ಪ, ಅಮ್ಮ ಇಬ್ಬರೂ ಶಿಕ್ಷಕರು. ನಮ್ಮ ಮನೆಯಿಂದ ಆಚೆ ಫಿಲಿಪ್ಸ್ ಫಾದರ್ ಮನೆ. ಈಚೆ ಬಂದರೆ ತಗಡು, ತಾಳೆಗರಿ ಹೊದಿಸಿದ ಚಿಕ್ಕ ಚಿಕ್ಕ ಮನೆಗಳು. ದುಃಖ, ನೋವು ಅರಿವಿಲ್ಲದವರಂತೆ ಮಕ್ಕಳೆಲ್ಲಾ ಆಟಗಳಲ್ಲಿ ಮೈಮರೆಯುತ್ತಿದ್ದೆವು. ನಮ್ಮ ಮುಖಗಳು, ಮುಖ್ಯವಾಗಿ ನನ್ನ ಮುಖ ಕೆಂಡದ ಗಡಿಗೆಯಂತೆ ಧಗಧಗನೆ ಉರಿಯುತ್ತಿತ್ತು. ಬೆನ್ನೊಳಗಿಂದ ಎಂಥದೋ ರೋಷ ಉಕ್ಕುತ್ತಿತ್ತು. ನನ್ನ ಜೀವನದಲ್ಲಿ ನನ್ನನ್ನು ಬೆನ್ನು ಹತ್ತಿದ್ದು ಏಸೇಬುನ ಸಾವು. ಒಂದು ರೂಪಕದಂತೆ ನನ್ನ ಬದುಕಿನ ತಾತ್ಪರ್ಯವನ್ನು ನಿರ್ಧರಿಸಿದ ನೆನಪು ಅದು. ನಮ್ಮ ಮನೆಯಿಂದ ಇಪ್ಪತ್ತೈದು ಮನೆಗಳ ಆಚೆ, ನಡುಬೀದಿಯಲ್ಲಿ ಕಂಬಕ್ಕೆ ಕಟ್ಟಿಹಾಕಿ, ಅವನ ಮೇಲೆ ಪೆಟ್ರೋಲ್ ಸುರಿದು ಬೆಂಕಿ ಹಚ್ಚಿದ ಘಟನೆ. ಆ ಬೀದಿ, ಕಲ್ಲಿನ ಕಂಬ ಇಷ್ಟು ವರ್ಷಗಳ ನಂತರ ಕೂಡಾ, ಅಲ್ಲೊಂದು ಉರಿದು ಹೋಗುತ್ತಿರುವ ದೇಹ, ಕಪ್ಪಿಗೆ ಕರಕಲಾಗಿ, ಕಮಟು ವಾಸನೆ ಬೀರುತ್ತಾ.

ಏಸೇಬು, ಏಸೇಬು ಎಂದು ಎದೆ ಒಡೆದುಕೊಳ್ಳುತ್ತಾ; ಗಾಳಿಯ ತುಂಬೆಲ್ಲಾ ಅಳು (ದುಃಖ, ಏಸೇಬು ಸುಟ್ಟು ಹೋದ ಜಾಗದಲ್ಲೇ ನಾನು ನನ್ನ ಮೊದಲ ಹಾಡು ಬರೆದೆ. ತಮಟೆ ಬಾರಿಸುತ್ತಾ ನನ್ನ ಮೊದಲ ಹಾಡಿಗೆ ರಾಗ ಸಂಯೋಜಿಸಿದ್ದು ಅಲ್ಲಿಯೇ.)

೩. ನಮ್ಮ ಮನೆಯ ಹಿಂದಿನ ಕೋಣೆಯ ಕಿಟಕಿ ಪಕ್ಕದಲ್ಲಿ ಕುಳಿತುಕೊಳ್ಳುವುದು ನನಗೆ ಇಷ್ಟ. ಅಲ್ಲಿಂದ ಸಮಾಧಿಗಳ ತೋಟ ಕಾಣಿಸುತ್ತಿತ್ತು. ಕೆಲವು ಸಾಯಂಕಾಲಗಳು ಕಪ್ಪು ಮುಸುಗನ್ನು ಹೊದ್ದಂತೆ ಕಾಣಿಸುತ್ತಿದ್ದವು. ಸಾವಿನ ಮೆರವಣಿಗೆಗಳು ಹೊರಡುತ್ತಿದ್ದವು. ಎದೆಯೊಡೆಯುವಂತೆ ದುಃಖಿಸುತ್ತಾ ಹೆಗಸರು ಮಕ್ಕಳು; ಆ ದೃಶ್ಯ ನೋಡಿ ನನಗೂ ಅಳು ಬರುತ್ತಿತ್ತು 'ಅಸಲಿಗೆ ಮನುಷ್ಯರು ಏಕೆ ಸಾಯಬೇಕು' ಎಂದು ಪ್ರಶ್ನಿಸಿಕೊಳ್ಳುತ್ತಿದ್ದೆ. ಸಾವು ನನಗೆ ಎದುರಾದರೆ ಅದರೊಂದಿಗೆ ಹೋರಾಡಬೇಕೆಂದು, ಹೊಡೆದಾಡಬೇಕೆಂದುಕೊಳ್ಳುತ್ತಿದ್ದೆ. ನಮ್ಮ ಬೀದಿಯ ಜಗುಲಿಯ ಮೇಲೆ ಹಿರಿಯರೆಲ್ಲರೂ ಕುಳಿತುಕೊಂಡು ಎತ್ತಲೋ ನೋಡುತ್ತಾ (ಬಹುಶಃ ಅನಂತ ಶೂನ್ಯದತ್ತ) ಮಾತುಗಳಿಗೆ ಬರಬಿದ್ದವರಂತೆ, ನೆನಪುಗಳೆಲ್ಲಾ ಸತ್ತು ಹೋದವರಂತೆ ಇರುವುದು ನನಗೆ ಭಯವಾಗುತ್ತಿತ್ತು.

೪. ಸೆಪ್ಟೆಂಬರ್-೮೪ ರಲ್ಲಿ ನಾನು ಗುಂಟೂರಿಗೆ ಬಂದೆ. ನನ್ನ ಕಾಲೇಜಿನ ಗೆಳೆಯನೊಬ್ಬ ತೀರಿಹೋಗಿದ್ದ. ಸಾವು ಮತ್ತೇ ನನ್ನನ್ನು ಕೆರಳಿಸಿತ್ತು. ಸತ್ತ ಗೆಳೆಯ, ನಾನು ಸುತ್ತಾಡಿದ್ದ ಬೀದಿಗಳೆಲ್ಲಾ ಹುಚ್ಚನಂತೆ ಅಲೆದೆ. ಅವನಿಗಾಗಿ ಒಂದು ಕವಿತೆ ಬರೆದು ಜೋರಾಗಿ ಓದಿದೆ. (ಬೇಡವೆಂದರೂ ಅಳು ಬರುತ್ತಿದೆ). ಇದು ಕೊನೆಯ ಪ್ರದರ್ಶನ. ಸಾವನ್ನು, ದುಃಖವನ್ನು ತಿರಸ್ಕರಿಸುತ್ತಿದ್ದೇನೆ ಎಂದುಕೊಂಡೆ.

೫. ನಮ್ಮಿಬ್ಬರಲ್ಲಿ ಸಾಕಷ್ಟು ಹೋಲಿಕೆಗಳಿವೆ ಎಂದಳು ಆ ಹುಡುಗಿ. 'ವಿಆರ್ ಸೋಮಚ್ ಅಲ್ಟೆಕ್' ಒಂದೇ ಭಾವನೆಯ ಎರಡು ರೂಪಗಳು ನಾವು ಎಂದಳು. ಅಷ್ಟೊತ್ತಿಗೆ ನಾವಿಬ್ಬರು ವಿಘ್ನವ ಪಕ್ಕದಲ್ಲಿ ಸದಸ್ಯರಾಗಿದ್ದೆವು. ನಮ್ಮಿಬ್ಬರದು ಬೇರೆ ಬೇರೆ ಜಾತಿಯೆಂಬ ವಿಷಯವನ್ನು ನಾನು ಮರೆತುಬಿಟ್ಟಿದ್ದೆ. ಆದರೆ ಪಾರ್ಟಿಯಲ್ಲಿ ಕೆಲವರು ಆ ವಿಷಯವನ್ನು ಮರೆತಿರಲಿಲ್ಲ. ನಮಗೆ ತೊಂದರೆ ಕೊಟ್ಟು ಬೆನ್ನು ಹತ್ತಿ ನಮ್ಮ ವಿರುದ್ಧ ಆರೋಪಮಾಡತೊಡಗಿದ್ದರು. ಅಲ್ಲಿಂದ ಹೊರಬಂದೆ. ಒಂದು ಹುಡುಗಿ ಒಂದು ಹುಡುಗ ಅವರಿಬ್ಬರೂ ನಿರ್ಮಿಸಿಕೊಂಡ ಪ್ರೀತಿ ಎಂಬ ವಿಶ್ವಾಸ. ಅವರೇಕೆ ಬೇರೆಯಾಗುತ್ತಾರೆ. ಮೊದಲು ಇರಿದ 'ಬ್ರೂಟಿಸ್' ಯಾರು?

೬. ಆ ದಿನಗಳಲ್ಲಿ ನಾನು ಮತ್ತೊಂದು ಸಾವಿಗೆ ಹೋದೆ. ಅವನೊಬ್ಬ ಎಂಜಿನಿಯರಿಂಗ್ ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿ. ಕಾಲೇಜಿನಲ್ಲಿ ಜಾತಿಯ ಅವಮಾನಗಳನ್ನು ತಡೆಯಲಾರದೆ ಆತ್ಮಹತ್ಯೆ ಮಾಡಿಕೊಂಡಿದ್ದ. ತುಂಬಾ ಹೊತ್ತು ಅಸಹಾಯಕನಾಗಿ ಅವನ ದೇಹವನ್ನು ನೋಡುತ್ತಾ ಕುಳಿತಿದ್ದೆ. ಆಶ್ಚರ್ಯವೆಂದರೆ ನನಗೆ ದುಃಖ ಬರಲಿಲ್ಲ. ಸಿಟ್ಟು ಬಂತು. ಆ ಸತ್ತ ಹುಡುಗನ ನಿರ್ಲಕ್ಷ್ಯದ ಮೇಲೆ ಸಿಟ್ಟು ಬಂತು. ಇಷ್ಟೊಂದು ಮುಗ್ಧವಾಗಿ, ಅನ್ ಗಾರ್ಡ್ ಆಗಿ ಜೀವಿಸಿದ್ದಕ್ಕೆ ಸಿಟ್ಟು ಬಂತು. ಅವನ ದೇಹ ಕಷ್ಟಕ್ಕೆ ಇತ್ತು. ಕಣ್ಣು ಗಾಢತೆಯಿಂದ ಎತ್ತಲೋ ನೋಡುತ್ತಿದ್ದವು. ಅವನ ದೇಹದ ಮೇಲೆ ಬಟ್ಟೆ, ದೊಗಳೆಯಾಗಿ ಕಲ್ಲಿಗೆ ಸುತ್ತಿದ ಬಟ್ಟೆಗಳಂತಿದ್ದವು. ಅವನನ್ನು ಮತ್ತೇ ನೋಡಲಾಗುವುದಿಲ್ಲ. ಮಾತನಾಡಲಾಗುವುದಿಲ್ಲವೆಂಬ ವಿಷಯ ನನಗಿಗೆ ಬಂದು ಅವನ ಮೇಲೆ ಸಿಟ್ಟುಬಂತು. ನನ್ನ ಮೇಲೆ ಕೂಡಾ ಸಿಟ್ಟು ಬಂತು. ಆಗಿಂದಾಗ್ಯೆ ಸಾವನ್ನು ವಿರೋಧಿಸುತ್ತಾ ಒಂದು ಹಾಡು ಬರೆದೆ. ಅಲ್ಲಿಯೇ ಸಾಕಷ್ಟು ಜನ ಗೆಳೆಯರು ಸೇರಿದರು. ಇನ್ನು ದುಃಖ ಬೇಡ, ಸಾವು ಬೇಡವೆಂದು ತೀರ್ಮಾನಿಸಿದೆವು. ಎಲ್ಲರೂ ಒಬ್ಬರಿಗೊಬ್ಬರು ಆಲಿಂಗನ ಮಾಡಿಕೊಂಡೆವು. ಕವಿತೆಗಳಂತೆ ಕರಗಿಹೋದೆವು.

೭. ಆ ದಿನ ಆ ಸಾವಿನ ಹತ್ತಿರ ನಾನು ಮತ್ತಷ್ಟು ದೃಶ್ಯಗಳನ್ನು ನೋಡಿದೆ. ದೂರದಿಂದ ಹೆಂಗಸರು ಬಂದು ಗುಂಪಾಗಿ ಸೇರಿ ಎದೆಯೊಡೆದುಕೊಂಡು ಅಳುತ್ತಾ, ಸತ್ತ ವ್ಯಕ್ತಿಯ ನೆನಪುಗಳನ್ನು ಹೇಳಿಕೊಳ್ಳುತ್ತಿದ್ದಾರೆ. ಅವರ ಹತ್ತಿರದಲ್ಲಿ ಕುಳಿತ ಗಂಡಸರು, ವೃದ್ಧರು. ಅವರ ಮುಂದೆ ಸಾರಾಯಿ ಬಾಟಲಿಗಳು. ಅವರು ಸಾವನ್ನು ಗೆದ್ದವರಂತೆ, ಪ್ರವಾದಿಗಳಂತೆ ಪ್ರಜ್ವಲಿಸುತ್ತಿದ್ದರು. ನನಗೆ ಸ್ವಲ್ಪ ಆಶ್ಚರ್ಯವಾಯಿತು. ನಾನು ಅವರ ಹತ್ತಿರ ಕುಳಿತು ಸಾರಾಯಿ ಕುಡಿದೆ. ನನ್ನ ಆತ್ಮದ ಮೇಲಿನ ದುಃಖದ ಮುಸುಕುಗಳೆಲ್ಲಾ ತೊಲಗಿಹೋದವು. ನಾನೊಂದು ಮಹಾವ್ಯಕ್ತದಂತೆ ಬೆಳೆದೆ. ನನ್ನ ಬಾಲ್ಯವೆಲ್ಲಾ ಹಚ್ಚ ಹಸಿರಿನ ತೋಟದಂತೆ ಕಾಣಿಸತೊಡಗಿತು. ಯೌವನ, ಪ್ರೀತಿ ಆಕೆ ಋತುಗಾನದಂತೆ ನನ್ನನ್ನು ಆಲಿಂಗನ ಮಾಡಿಕೊಂಡವು. ಅದು ನನ್ನ ಮೊದಲ ಕುಡಿ. ನನ್ನ ಆತ್ಮಕತೆಯಲ್ಲಿ ಮುಖ್ಯ ಭಾಗವಾಯಿತು.

೮. ನಾಲ್ಕು ರಸ್ತೆಯ ಕೂಡಲಿಯಲ್ಲಿ ಎತ್ತರದ ಮರದಂತೆ ನಿಂತು; ಬಲಗಡೆ ಸೃಶಾನ, ಸತ್ತವರ ಸಮಾಧಿಗಳು. ಎಡಗಡೆ ಉದಯಿಸುತ್ತಿರುವ ಕಪ್ಪುಸೂರ್ಯ. (ಅಪ್ಪನ ದಿನಚರಿಯ ಪುಟಗಳೆಲ್ಲಾ ಅಕ್ಷರಗಳೆಲ್ಲಾ ಅಳಿಸಿ ಹೋಗಿ ಖಾಲಿ ಖಾಲಿಯಾಗಿದ್ದವು. ೯ನೆಯ ಪುಟದಿಂದ ೯೨ರ ವರೆಗೆ ಅವರ ದಿನಚರಿಯ

ನೆನಪುಗಳು ಮಾಯವಾಗಿವೆ)

೯೩. ಉದ್ದಿಗ್ನತೆಯನ್ನು, ಸಿಟ್ಟನ್ನು ಹೇಗೆ ವ್ಯಕ್ತಪಡಿಸುತ್ತೇವೆ. ನಲವತ್ತು ದಿನಗಳ ಆತಂಕ. ರೂಪವಿಲ್ಲದ ಕಳವಳ, ಪ್ರೀತಿಯ ಮುಖ, ಪ್ರಮಾಣಿಕತೆಯ ಮಾತುಗಳಿಲ್ಲದ ದಿನಗಳು. ಎದುರಿಗೆ ಪ್ರಶ್ನೆಗಳು. ಬರಲಿರುವ ನಲವತ್ತು ದಿನಗಳಿಗೊಂದು ಪ್ರಣಾಳಿಕೆ ಸಿದ್ಧಮಾಡಿಕೊಳ್ಳಬೇಕು.

೯೪. ಈ ರಾತ್ರಿ ಹೊಸ ಕವಿತೆ ಬರೆಯಬೇಕು. ಸಂಪಾದಕೀಯ ಬರೆಯಬೇಕು. ಕವಿಗೆ ನನ್ನ ಇಷ್ಟವನ್ನು ಹೇಳಬೇಕು. ಸಂಚಾರಿ ಬದುಕಿನ ಮೇಲೆ ಈ ಗಾಢವಾದ ವಾಂಛೆ ಬಹುಶಃ ನನ್ನ ಪೂರ್ವಿಕರ ವಾರಸತ್ವವಿರಬೇಕೇನೋ. ನನ್ನೊಳಗೆ ಹಕ್ಕಿಯೊಂದು ಗಾಯಗೊಂಡು, ರಕ್ತ ಒಸರುತ್ತಿದೆ. ನಾನೊಂದು ಘನೀಕೃತ ಅವಮಾನದಂತೆ. ಕಪ್ಪುಬಣ್ಣದ ಕೂಗು. ಇವತ್ತು ನಾನು ಇಲ್ಲಿದ್ದೇನೆ. ಇಲ್ಲಿ ಇಲ್ಲ.

೯೫. ಡಿ. ಎಸ್ ಪತ್ರಿಕೆಗಾಗಿ ನಾನೊಂದು ಹೊಸಕತೆ ಬರೆಯಲಾರಂಭಿಸಿದೆ. ಕತೆ ಹೀಗೆ ಶುರುವಾಗುತ್ತದೆ.

ಜೋಸೆಫ್ ಕುರುಡ. ಬಣ್ಣದ ಸೀರೆಗಳನ್ನು ತಂದು ದಲಿತ ಕೇರಿಯಲ್ಲಿ ಮಾರುತ್ತಿರುತ್ತಾನೆ. ಅವನ ತಳ್ಳು ಗಾಡಿಗೊಂದು ಗಂಟೆ ಇರುತ್ತದೆ. ಅದರ ಟ್ರಿಂಗ್ ಟ್ರಿಂಗ್ ಸದ್ದಿಗೆ ಇಡೀ ಹಳ್ಳಿ ಬೆಚ್ಚಿ ಬೀಳುತ್ತದೆ. ಜೋಸೆಫ್ ಬಂದ ದಿನ ಇಡೀ ಕೇರಿ ಬಣ್ಣದ ಸೀರೆಗಳಿಂದ ಹೊಳೆಯುತ್ತಿರುತ್ತದೆ. ದಟ್ಟ ಮೀಸೆ, ಗಡ್ಡದೊಂದಿಗೆ ಚರ್ಚ್ ಪಾದ್ರಿ ಬಿಳಿ ಬಣ್ಣದ ನಿಲುವಂಗಿಯೊಂದಿಗೆ ಗಾಯಗೊಂಡ ಪಾರಿವಾಳದಂತೆ ಶಿಲುಬೆಯ ಮುಂದೆ ಕೂತು ಪ್ರಾರ್ಥಿಸುತ್ತಿರುತ್ತಾರೆ. ಮೈಕಿನಲ್ಲಿ ಅವರ ಪ್ರಾರ್ಥನೆ ಇಡೀ ಹಳ್ಳಿಗೆಲ್ಲಾ ಕೇಳಿಸುತ್ತದೆ. ಇದ್ದಕ್ಕಿದ್ದಂತೆ ಪಾದ್ರಿ ಜೋರಾಗಿ ಅಳುತ್ತಾರೆ. ಕೇರಿಯಲ್ಲಿದ್ದವರನ್ನೆಲ್ಲಾ ಭಾನುವಾರ ಕಪ್ಪು ಬಟ್ಟೆಗಳನ್ನು ಹಾಕಿಕೊಳ್ಳಲು ಆಜ್ಞಾಪಿಸುತ್ತಾರೆ. ನಮಗೆ ವಿಮುಕ್ತಿ ಬಂದಿಲ್ಲವೆನ್ನುತ್ತಾರೆ. ಜೋಸೆಫ್‌ನನ್ನು ಬಣ್ಣದ ಸೀರೆಗಳನ್ನು ಮಾರಬೇಡವೆಂದು ಆಜ್ಞಾಪಿಸುತ್ತಾರೆ. “ನಾನು ಕುರುಡ. ನನಗೆ ಜಗತ್ತೆಲ್ಲಾ ಕಪ್ಪು ಪ್ರಭುವೇ” ಎನ್ನುತ್ತಾನೆ ಜೋಸೆಫ್. ಒಂದು ಭಾನುವಾರ ಕೇರಿಯ ಸರಹದ್ದುಗಳನ್ನು ಮುಚ್ಚಿಸಿಬಿಡುತ್ತಾರೆ ಪಾದ್ರಿ. ಆಫ್ರಿಕಾದ ಹೋರಾಟದ ಕತೆಗಳನ್ನು ಅವರಿಗೆ ಕೇಳಿಸುತ್ತಾರೆ. ಕೋಳಿ ಸಾರಿನೊಂದಿಗೆ ಇಡೀ ಹಳ್ಳಿಗೆ ಔತಣ ನೀಡುತ್ತಾರೆ. ಆ ದಿನ ಸಾಯಂಕಾಲ ಪಾದ್ರಿ ಚರ್ಚ್ ಹಿಂದಿನ ಮರಕ್ಕೆ ಕಪ್ಪು ಬಣ್ಣದ ಬಟ್ಟೆಯಿಂದ ನೇಣುಹಾಕಿಕೊಳ್ಳುತ್ತಾರೆ. ಹಳ್ಳಿಯೆಲ್ಲಾ ಪಾದ್ರಿಯ ಪುನರುತ್ಥಾನಕ್ಕಾಗಿ ಪ್ರತಿದಿನ ಪ್ರಾರ್ಥನೆಗಳನ್ನು ಮಾಡುತ್ತಿದ್ದಾರೆ. ಜೋಸೆಫ್

ಈಗ ಕಷ್ಟಬಣ್ಣದ ಸೀರೆಗಳನ್ನು ಮಾತ್ರ ಮಾರುತ್ತಿದ್ದಾನೆ. ಕತೆ ಬರೆಯುವುದನ್ನು ನಿಲ್ಲಿಸಿದ. ಕತೆಯಲ್ಲಿನ ಪಾದ್ರಿ ಪುನರುತ್ಥಾನವಾಗುತ್ತಾರೆಂದು ನಾನು ಈ ರಾತ್ರಿ ದೃಢವಾಗಿ ನಂಬುತ್ತಿದ್ದೇನೆ.

೯೬. ಮತ್ತೊಂದು ಕಥೆ (ಉದಯಂ ವಾರಪತ್ರಿಕೆಯಲ್ಲಿ ಓದಿದ ಕಥೆ) ಆ ಕಥೆ ಹೀಗೆ ಸಾಗುತ್ತದೆ.

ರೆಕ್ಕೆಗಳು :

ಒಬ್ಬ ಮನುಷ್ಯ ಇಪ್ಪತ್ತೈದು ವರ್ಷ ಹಗಲುರಾತ್ರಿ ಕಷ್ಟಪಟ್ಟು ಒಂದು ಜೋಡಿ ರೆಕ್ಕೆಗಳನ್ನು ತಯಾರು ಮಾಡಿಕೊಂಡ. ೧೯೮೦ರ ಆಂಧ್ರಪ್ರದೇಶ ಅದು.

ಮೊದಲು ಕೆಂಪು ಬಣ್ಣದ ರೆಕ್ಕೆಗಳನ್ನು ತಯಾರಿಸಿಕೊಂಡ ಆ ಮನುಷ್ಯ ಬೆಳಗ್ಗೆ ಪೂರ್ವದಲ್ಲಿ ಸೂರ್ಯ ಕಣ್ತೆರೆಯುವ ಸಮಯಕ್ಕೆ ಆ ರೆಕ್ಕೆಗಳನ್ನು ಧರಿಸುತ್ತಿದ್ದ. ಕಾಡಿನಲ್ಲಿ ಎತ್ತರವಾದ ಮರಹತ್ತಿ ಮೋಡಗಳತ್ತ, ಆಕಾಶದತ್ತ, ಎಲ್ಲೆಡೆ ಬೆಳಕು ತುಂಬಿದ ಒಂದು ಮಹಾದೃಶ್ಯದತ್ತ ಹಾರಲು ಪ್ರಯತ್ನಿಸುತ್ತಿದ್ದ. ಕೆಂಪು ಹಾಡುಗಳಿಂದ ಸೂರ್ಯನನ್ನು ಸ್ತುತಿಸುತ್ತ ಆಕಾಶದತ್ತ ಹಾರುತ್ತಿದ್ದ. ಕೆಲವು ಸಲ ಹಾರಲಾರದೆ ಕೊಂಬೆಗಳ ಮೇಲೆ ಜಾರಿಬಿದ್ದು, ಗಾಯಗಳಿಂದ ಮುರಿದ ರೆಕ್ಕೆಗಳಿಂದ ಮನೆ ಸೇರುತ್ತಿದ್ದ. ಉತ್ಸಾಹ ಕುಂದದೇ ಮತ್ತೇ ರೆಕ್ಕೆಗಳನ್ನು ಸಿದ್ಧಪಡಿಸಿಕೊಳ್ಳುತ್ತಿದ್ದ. ಹಾಡುಗಳಿಂದ, ಕವಿತೆಗಳಿಂದ ತನ್ನನ್ನು ತಾನು ಉತ್ಸಾಹಗೊಳಿಸಿಕೊಳ್ಳುತ್ತಿದ್ದ.

ಆ ಮನುಷ್ಯನಿಗೆ ಕ್ರಮವಾಗಿ ಹಾರುವದೊಂದು ಅಭಿಶನ್ ಆಯಿತು. ಮನೆಯನ್ನು ತೊರೆದ. ಓದನ್ನು ನಿಲ್ಲಿಸಿದ. ಮರಗಳ ಮೇಲೆ ಬದುಕುವುದನ್ನು ಅಭ್ಯಾಸ ಮಾಡಿಕೊಂಡ. ಕಾಡಿನ ಹತ್ತಿರದಲ್ಲೇ ಇರುವ ಕಾರ್ಖಾನೆಯೊಂದರಲ್ಲಿ ಕೆಲಸಕ್ಕೆ ಸೇರಿದ. ಹಗಲೆಲ್ಲಾ ಅಲ್ಲಿ ಕೆಲಸ ಮಾಡುತ್ತಿದ್ದ. ರಾತ್ರಿಹೊತ್ತಿನಲ್ಲಿ ಉದ್ದನೆಯ ಚೀಲದಲ್ಲಿ ರೆಕ್ಕೆಗಳನ್ನಿಟ್ಟುಕೊಂಡು ಕಾಡಿನತ್ತ ಹೋಗುತ್ತಿದ್ದ. ಎತ್ತರವಾದ ಮರದ ಮೇಲೆ ಮನುಷ್ಯ ಹಿಡಿಸುವಷ್ಟು ಗೂಡನ್ನು ತಯಾರಿಸಿಕೊಂಡ.

ಹಚ್ಚಹಸಿರಿನ ಕಾಡು. ರಾತ್ರಿಹೊತ್ತಿನಲ್ಲಿ ಮರಗಳ ಎಲೆಗಳನಡುವೆ ಮಿನುಗುವ ತಾರೆಗಳನ್ನು ನೋಡಿ ಮೋಹಗೊಳ್ಳುತ್ತಿದ್ದ. ಬೆಳದಿಂಗಳ ರಾತ್ರಿಗಳಾದರೆ ಅವನ ಸಂತೋಷಕ್ಕೆ ಮೇರೆಯೇ ಇರುತ್ತಿಲ್ಲ.

ಬೆಳಗಾಗುತ್ತಿದ್ದಂತೆ ಗುಂಪು ಗುಂಪುಗಳಾಗಿ ಹೆಕ್ಕೆಗಳು ಸದ್ದುಮಾಡುತ್ತಾ ಆಗಸದತ್ತ ಹಾರುತ್ತಿದ್ದವು. ಅವನು ಕೂಡಾ ತನ್ನ ಕೆಂಪು ಬಣ್ಣದ ರೆಕ್ಕೆಗಳೊಂದಿಗೆ ಅವುಗಳಿಗೆ ಪ್ರೈಮೋಟಿಯಾಗಿ ಹಾರಬೇಕೆಂದು ಬಯಸುತ್ತಿದ್ದ. ಪ್ರತಿಸಲ ಹಾರುವಾಗಲೂ ವಿಫಲನಾಗುತ್ತಿದ್ದ. ಅದು ೧೯೮೮ನೇ ವರ್ಷ. ಒಂದು ದಿನ

ಸುಮಾರು ಹತ್ತು ಅಡಿಗಳಷ್ಟು ಮೇಲಕ್ಕೆ ಹಾರಿದ. ಗಾಳಿ ಬೀಸಿದ ಕಡೆ ದಿಕ್ಕನ್ನು ಬದಲಿಸಿದ. ಆದರೆ ಗಾಳಿಯ ವೇಗಕ್ಕೆ ರೆಕ್ಕೆಗಳು ಮುರಿದು ಸಮತೋಲನ ತಪ್ಪಿ ನೆಲದ ಮೇಲೆ ಕುಸಿದುಬಿದ್ದ. ಕಾಲು ಮುರಿಯಿತು. ಕಾಲಿಗೆ ಕೈಗೆ ಪ್ರಾಸ್ಟರ್ ಹಾಕಿದರು. ಅವನು ಕೆಲಸ ಮಾಡುವ ಫ್ಯಾಕ್ಟರಿಯಲ್ಲಿ ದೊಡ್ಡ ಗಲಾಟೆಯಾಯಿತು. ಅವನ ರಹಸ್ಯ ಸಾಹಸವನ್ನು ಎಲ್ಲರೂ ದೊಡ್ಡ ದನಿಯಲ್ಲಿ ಖಂಡಿಸಿದರು. ಅವನನ್ನೊಬ್ಬ ಅನಾರ್ಕಿಸ್ಟ್ ,ಕನಸುಗಾರನೆಂದು ಮುದ್ದೆ ಹಾಕಿ ಫ್ಯಾಕ್ಟರಿಯಿಂದ ತೊಲಗಿಸಿದರು. ಹೆಂಡತಿ ಅವನನ್ನು ಬಿಟ್ಟುಬಿಟ್ಟಳು. ಸ್ನೇಹಿತರೆಲ್ಲರೂ ಅವನ ಮಾನಸಿಕ ಸ್ಥಿತಿ ಕುರಿತು ಮಾತನಾಡತೊಡಗಿದರು. ಆದರೆ ಅವನಲ್ಲಿ ಹಾರಬೇಕೆಂಬ ಬಯಕೆಯ ತೀವ್ರತೆ ಕಡಿಮೆಯಾಗಲಿಲ್ಲ.

ಅವನು ಸಾಕಷ್ಟು ಊರುಗಳನ್ನು ಸುತ್ತಿದ. ದಿನಗಟ್ಟಲೆ ಗ್ರಂಥಾಲಯದಲ್ಲಿ ಕಳೆದ. ಈ ರೀತಿ ರೆಕ್ಕೆಗಳಿಂದ ಹಾರಿದವರ ಇತಿಹಾಸಗಳನ್ನೆಲ್ಲಾ ತಿರುವಿಹಾಕಿದ. ಅವರ ಅನುಭವಗಳನ್ನು ನೋಟ್ ಮಾಡಿಕೊಂಡ. ೧೯೯೦ರಲ್ಲಿ ತುಂಡಾದ ರೆಕ್ಕೆಗಳ ಬದಲಿಗೆ ಮತ್ತೊಂದು ಜೊತೆ ರೆಕ್ಕೆಗಳನ್ನು ತಯಾರಿಸಿಕೊಂಡ. ಅವು ಕಷ್ಟ ಬಣ್ಣದ ರೆಕ್ಕೆಗಳು. ಅದ್ಭುತ ಸೌಂದರ್ಯದಿಂದ ಹೊಳೆಯುತ್ತಿದ್ದವು. ರೆಕ್ಕೆಗಳನ್ನು ದೇಹಕ್ಕೆ ಅಚಿಟಿಸಿಕೊಳ್ಳುವಾಗ ವಿಸ್ಕಿ (ಅಥವಾ ಸಾರಾಯಿ) ಸೇವಿಸಿದರೆ ದೇಹ ಮತ್ತಷ್ಟು ಹಗುರವಾಗಿ ಹಾರಲು ಸುಲಭವಾಗುತ್ತದೆ ಎಂಬುದು ಅವನ ಗಮನಕ್ಕೆ ಬಂತು.

೧೯೯೬ರಲ್ಲಿ ಅವನು ತನ್ನ ಪ್ರಯೋಗವನ್ನು ಮತ್ತೇ ಪ್ರಾರಂಭಿಸಿದ. ಈ ಸಲ ನಗರದ ನಡುವೆ ಹಳೆಯ ಶಿಥಿಲಾವಸ್ಥೆಯಲ್ಲಿದ್ದ ಕಟ್ಟಡವೊಂದನ್ನು ಹುಡುಕಿ ಅದರ ಹಿಂದೆ ಮನುಷ್ಯ ಹಿಡಿಸುವಷ್ಟು ಪುಟ್ಟ ಗುಡಿಸಲನ್ನು ನಿರ್ಮಿಸಿಕೊಂಡ. ಒಂದು ದಿನ ರಾತ್ರಿ ಆ ಹಳೆಯ ಕಟ್ಟಡ ಏರಿ ಬೀದಿ ದೀಪಗಳು ಧಗ ಧಗಿಸುವ ಸಮಯಕ್ಕೆ ಅವನು ತನ್ನ ದೇಹಕ್ಕೆ ರೆಕ್ಕೆಗಳನ್ನು ತಗುಲಿಸಿಕೊಂಡ. ನಿಧಾನವಾಗಿ ಹಾರಲು ಸಿದ್ಧವಾಗಿ ರೆಕ್ಕೆಗಳನ್ನು ಬಿಚ್ಚಿದ.

ಬೆಳಿಗ್ಗೆ ರಸ್ತೆ ಗುಡಿಸುವ ಪೌರಕಾರ್ಮಿಕರು ಶಿಥಿಲಗೊಂಡ ಮನೆಯ ಎದುರು ಪ್ರಜ್ಞೆ ತಪ್ಪಿದ್ದ ರೆಕ್ಕೆಗಳ ಮನುಷ್ಯನನ್ನು ನೋಡಿದರು. ಹೆದರಿಕೊಂಡು ಪೋಲಿಸರಿಗೆ ಫೋನ್ ಮಾಡಿದರು. ಆ ಹಳೆಯ ಮಹಡಿಯ ಸುತ್ತ ಪೋಲಿಸರು, ಅಗ್ನಿಶಾಮಕದಳದ ವಾಹನ, ನೂರಾರು ಜನ ಸೇರಿದರು. ಬೆಳಿಗ್ಗೆ ಎಂಟು ಗಂಟೆಗೆ ಅವನಿಗೆ ಎಚ್ಚರವಾಯಿತು. ಸುತ್ತಲೂ ಜನ, ಪೋಲಿಸರು. ಅವನಿಗೆ ಪರಿಸ್ಥಿತಿ ಅರ್ಥವಾಯಿತು. ರಸ್ತೆ ಮೇಲೆ ಜನ ಕಾರುಗಳ ಮೇಲೆ ನಿಂತು ಅವನನ್ನು ವಿಚಿತ್ರ ಪ್ರಾಣಿಯಂತೆ ನೋಡತೊಡಗಿದ್ದರು. ಆತ ಒಮ್ಮೆಲೇ ಎದ್ದುನಿಂತು, ರೆಕ್ಕೆಗಳನ್ನು ಚಾಚಿ ಆಕಾಶದತ್ತ ಹಾರಲಾರಂಭಿಸಿದ. ಗಾಳಿ ಕೂಡಾ ಅವನಿಗೆ ಸಹಕರಿಸತೊಡಗಿತು.

ಗುಂಪು ಗುಂಪಾಗಿ ನೆರೆದಿದ್ದ ಜನರ ತಲೆಗಳ ಮೇಲಿನಿಂದ ಅವನು ಮೇಲಕ್ಕೆ ಹಾರತೊಡಗಿದ. ಬೆಳಗಿನ ಬಿಸಿಲಿಗೆ ಅವನ ಕಪ್ಪು ಬಣ್ಣದ ರೆಕ್ಕೆಗಳು ಮಿರ ಮಿರನೆ ಮಿಂಚುತ್ತಿದ್ದವು. ಅವನು ಮೇಲಕ್ಕೆ ಇನ್ನೂ ಮೇಲಕ್ಕೆ ಹಾರತೊಡಗಿದ. ಶಾಸಕರ ಭವನ ರವೀಂದ್ರ ಭಾರತಿಯನ್ನು ದಾಟಿ ಬುದ್ಧ ವಿಗ್ರಹದ ತಲೆಯ ಮೇಲಿಂದ ಹಾರುತ್ತಿರುವಾಗ, ನಿಧಾನವಾಗಿ ರೆಕ್ಕೆಗಳು ತಮ್ಮ ಶಕ್ತಿಯನ್ನು ಕಳೆದುಕೊಳ್ಳತೊಡಗಿದವು. ಅವನು ಆಯತಪ್ಪಿ ಎತ್ತರದ ಕಟ್ಟಡ ಮತ್ತು ನಿಲುವೆತ್ತರದ ಪ್ರತಿಮೆಯ ನಡುವೆ ಜಾರಿಬಿದ್ದ. ಅದು ಅಂಬೇಡ್ಕರ್ ಭವನ ಮತ್ತು ಪ್ರತಿಮೆ ಅಂಬೇಡ್ಕರ್ ಪ್ರತಿಮೆಯಾಗಿತ್ತು. ಅಂದಿನಿಂದ ಅವನು ಅಲ್ಲಿಯೇ ಬಿದ್ದಿದ್ದಾನೆ. ಅವನಿಗೆ ವೃದ್ಧನಾಗಿದ್ದಾನೆ. ರೆಕ್ಕೆಗಳ ಮೇಲಿನ ಗರಿಗಳು ಉದುರಿ ಹೋಗಿವೆ.

* * *

ಅಪ್ಪನ ದೇಹ ಶುಭ್ರಗೊಳಿಸುವ ಕಾರ್ಯಕ್ರಮ ನಡೆಯುತ್ತಿತ್ತು. ಎಲುಬಿನ ಗೂಡಿನಂಥ ಅಪ್ಪನ ದೇಹದ ಬಳಿ ಹೋಗಿ ಅವರ ಪಾದಗಳನ್ನು ಚುಂಬಿಸಿದೆ. ಮುಖವನ್ನು ಬೊಗಸೆಯಲ್ಲಿ ಹಿಡಿದೆ. ಅವರ ಮುಖ ಸಾಕಷ್ಟು ಸಂಗತಿಗಳನ್ನು ಹೇಳುತ್ತಿರುವಂತೆ, ಡಿಲಾಸ್ ಥಾಮಸ್ ಕವಿತೆಯಂತಿತ್ತು. ನನ್ನಲ್ಲಿ ಇದ್ದಕ್ಕಿದ್ದಂತೆ ಭಾವನೆಗಳು ಬತ್ತಿ ಹೋದಂತಾಗತೊಡಗಿತು. 'ಹಾಡಿನ ರಾಣಿ' ಅದ್ಭುತವಾಗಿ ಹಾಡುಗಳನ್ನು ಕೇಳಿಸುತ್ತಿದ್ದಳು. ಅವೆಲ್ಲಾ ಅಪ್ಪ ಬರೆದ ಹಾಡುಗಳು. ಎಲ್ಲ ಹಾಡುಗಳನ್ನು ಈ ಕ್ಷಣವೇ ಹಾಡಬೇಕೆಂಬಂತೆ ಹಾಡಿನ ರಾಣಿಯ ಪಕ್ಕದಲ್ಲಿ ಕುಳಿತೆ. ಆಕೆಯ ಕೈಗಳನ್ನು ಹಿಡಿದು ಆಕೆಯ ತಲೆಯನ್ನು ನನ್ನ ಭುಜಕ್ಕೆ ಆನಿಸಿಕೊಂಡೆ. ಹಾಡಿನ ರಾಣಿ ತನ್ನ ಕಥೆಯನ್ನು ಮೆಲುಕದನಿಯಲ್ಲಿ ನನಗೆ ಮಾತ್ರ ಕೇಳಿಸುವಂತೆ ಹೇಳತೊಡಗಿದಳು. ಅದು ಅಪ್ಪನ ಮತ್ತೊಂದು ಪ್ರೇಮ ಕಥೆ.

* * *

ನಾವಿಬ್ಬರೂ ಪರಿಚಯವಾದ ಎರಡನೆಯ ದಿನ ಇಬ್ಬರೂ ಬಸ್ ಸ್ಟಾಪಿನಲ್ಲಿ ಕುಳಿತಿದ್ದವು. ನಿಧಾನವಾಗಿ ಅವನು ಹಾಡೊಂದನ್ನು ಹೆಣೆದ. ಹಾಡಿನಲ್ಲಿ ಒಂದು ರಾಗ, ಲಯವಿತ್ತು. ಅದನ್ನು ಮೆಲುಕದನಿಯಲ್ಲಿ ಹಾಡಿ ಕೇಳಿಸಿದ. 'ಎಲ್ಲಿ ಹಾಡು ನೋಡೋಣ' ಎಂದ ನನ್ನಕಡೆ ನೋಡುತ್ತಾ ನನ್ನೊಳಗೆ ದಡವೊಂದು ಛಿದ್ರಗೊಂಡಂತೆ, ನಾನೊಂದು ನದಿಯಾದೆ. ನಿರ್ಜನ ಬಸ್ ಸ್ಟಾಪಿನಲ್ಲಿ ಎದುರಿಗೆ ಅವನೊಬ್ಬನೆ. ಆತ ಮಹಾದ್ಭುತವಾದ ಹಾಡಿನಂತೆ ಬದಲಾದೆ. ಲಯಬದ್ಧವಾಗಿ ದೇಹವನ್ನು ಕುಣಿಸುತ್ತಾ ಅವನ ಮುಖದಲ್ಲಿನ ಬೆಳಕು (ಪ್ರಶಂಸೆ) ನನಗೆ ಗೊತ್ತಾಗುತ್ತಲೇ ಇತ್ತು. ನಮ್ಮೆದುರಿಗೆ ಬಸ್ ಬಂದು ನಿಂತಿತು. ಎಲ್ಲಿಗೆ ಹೋಗುತ್ತದೆಯೆಂದು ಕೇಳಿದೇ 'ನಡಿ ಹತ್ತು' ಎಂದ. ಎಲ್ಲಿಗೆಂಬಂತೆ ನೋಡಿದೆ. ಕೊನೆಯ ಸ್ಟಾಪಿನವರೆಗೆ ಹೋಗೋಣ ಎಂದ.

ಬಸ್ಸಿನಲ್ಲಿದ್ದವರಿಗೆಲ್ಲಾ ಶುಭಾಶಯ ಹೇಳಿದ. ಮುಖ್ಯವಾಗಿ ಮುಂದಿನ ಸಾಲಿನಲ್ಲಿ ಕುಳಿತಿದ್ದ ಶಾಲಾಮಕ್ಕಳಿಗೆ ಅವರ ಹತ್ತಿರ ಹೋಗಿ ಹರಟಿದ. ಕಥೆಯೊಂದನ್ನು ಹಾಡಿನಂತೆ ಹಾಡಿದ. ಮೊದಲು ಆಶ್ಚರ್ಯದಿಂದ, ಬೆರಗಿನಿಂದ ನೋಡುತ್ತಾ ಕ್ರಮೇಣ ಅವನೊಂದಿಗೆ ಬೆರೆತು ಹೋದರು.

ದೊಗಳೆ ಪ್ಯಾಂಚ್, ಇಸ್ಟ್ರಿ ಇಲ್ಲದ ಶರಟು, ವಿಶಾಲವಾದ ಕಣ್ಣುಗಳು; ಆತ ಬಸ್ಸಿನಲ್ಲಿ ಎಲ್ಲರೊಂದಿಗೆ ಮಾತನಾಡುತ್ತಿದ್ದ.

ನನ್ನ ಪಕ್ಕದಲ್ಲಿ ಕೂತು ತಾನು ಅನುವಾದ ಮಾಡಿದ ಇಂಗ್ಲೀಷ್ ಕಾದಂಬರಿಯ ಹಸ್ತ ಪ್ರತಿಯನ್ನು ಓದಿಕೇಳಿಸಿದ. ಬೆನ್ ಓಕ್ರಿ ಕಾದಂಬರಿ ಅದು. ಅದರಲ್ಲಿ ಮರಣಿಸಿದ ಶಿಶುವೊಂದು ತನ್ನ ಕಥೆ ಹೇಳುತ್ತದೆ. ಆ ಕಥೆಯನ್ನು ಕೇಳುತ್ತಿದ್ದರೆ ನನ್ನೊಳಗೆ ಸುಪ್ತವಾದ ನೆನಪುಗಳು ಉಕ್ಕಿದವು.

ಮುಂದಿನ ಸ್ಟೇಜ್ ನಲ್ಲಿ ಇಬ್ಬರೂ ಕೆಳಗಿಳಿದವು. ಎದುರಿಗೆ ಚರ್ಚ್. ಅಲ್ಲಿ ಚಿಕ್ಕ ಚಿಕ್ಕ ಮಕ್ಕಳು ಚರ್ಚ್ ಮೆಟ್ಟಿಲುಗಳ ಮೇಲೆ, ಮರದ ಕೆಳಗೆ ಹರಕು ಬಟ್ಟೆಗಳಿಂದ ಕೂತಿದ್ದರು. ಹತ್ತಿರದ ಅಂಗಡಿಗೆ ಹೋಗಿ ಬಿಸ್ಕೆಟ್‌ಪಾಕೆಟ್, ಕೂಲ್‌ಡ್ರಿಂಕ್ಸ್ ತಂದು ಕೊಟ್ಟ. ಆ ಮಕ್ಕಳೊಂದಿಗೆ ಮಧ್ಯಾಹ್ನದ ವರೆಗೆ ಕಳೆದು, ಅವರಿಗಾಗಿ ಕಥೆ, ಹಾಡುಗಳನ್ನು ಹಾಡಿ ಇದ್ದಕ್ಕಿದ್ದಂತೆ ನನ್ನ ಬಳಿ ಬಂದು ನನ್ನ ಕೈಗಳನ್ನು ಹಿಡಿದು "ನನ್ನ ದುಃಖ ಭಾಷೆಗೆ ನಿಲುಕದ್ದು, ನದಿ ಉಕ್ಕಿದಂತೆ ನನ್ನೊಳಗಿಂದ ಆವೇಶ ಉಕ್ಕುತ್ತಿದೆ. ಅದನ್ನು ದಾಖಲಿಸುವ ಭಾಷೆ ಇಲ್ಲ. ನನಗೊಬ್ಬನಿಗೆ ಅಲ್ಲ. ಯಾವ ದಲಿತ ದನಿಗೂ ತನ್ನದೇ ಆದ ಭಾಷೆ ಇಲ್ಲ. ಭಾಷೆ ಇಲ್ಲದ ಅನಾಥ ದನಿಗಳು ನಾವು" ಎಂದ ಕಣ್ಣುಬಿಚ್ಚಿಕೊಂಡು.

ಇಡೀ ದಿನ ಅವನೊಂದಿಗೆ ಸುತ್ತುತ್ತಲೇ ಇದ್ದೆ. ಅವನೊಂದು ಹೊಸಭಾಷೆಯನ್ನು ಕಂಡು ಹಿಡಿಯುತ್ತಿದ್ದಾನೆನಿಸಿತು. ದಲಿತರ ಗಂಟಲಿನಲ್ಲಿ ಹೊಮ್ಮುವ ನಡುಕ, ಕಿಚ್ಚು, ಸಿಟ್ಟಿನಂಥ, ಭರವಸೆಯಂಥ ಅಭಿವ್ಯಕ್ತಿಯನ್ನು ನನ್ನ ದನಿಯ ಮೂಲಕ ಅವನ ಹೊಸಭಾಷೆಯನ್ನು (ಹಾಡುಗಳನ್ನು) ಜಗತ್ತಿಗೆ ಕೇಳಿಸಬೇಕೆಂದು. ಮೇರಿ ಕರುಣ, ರಾಗಶ್ರೀಯಾಗಿ ಬದಲಾದಳು. ರಾಗಶ್ರೀ ಈಗ (ಕಪ್ಪು) ಹಾಡಿನ ರಾಣಿಯಾಗಿ ಬದಲಾದಳು. ಅದು ಅವನು ಇಟ್ಟ ಹೆಸರು. ಜಾತಿಗೆ ಮುಕ್ತಿ ಸಿಗಲಿದೆ ಎನ್ನುತ್ತಿದ್ದ. ಬಸ್ ಸ್ಟಾಪ್‌ನಲ್ಲಿ ಕುಳಿತು ಹೋಗುವ ಬಸ್ಸುಗಳತ್ತ ಪ್ರೀತಿಯಿಂದ ನೋಡುತ್ತಿದ್ದ. ಮಾನವ ಸಮೂಹಗಳೆಂದರೆ ಆಕೆಗೆ ತುಂಬಾ ಇಷ್ಟ. ಸಮೂಹಗಳ ನಡುವೆ ಕುಳಿತು 'ಕಥಾಗಾನಗಳು' ಹಾಡುವುದು ನನಗೆ ತುಂಬಾ ಇಷ್ಟ.

ಆ ದಿನ ನನ್ನ ಕೋಣೆಯಲ್ಲಿ ಅವನು ನಾನು ಹೊಸ ಪ್ರೀತಿಯಾಗಿ ಬದಲಾದೆವು.

ಅವನು ನನ್ನನ್ನು ಚುಂಬಿಸುವಾಗ ನನ್ನ ದೇಹದಲ್ಲೊಂದು ಪರಿಮಳ. ಮಧುರವಾದ ಪರಿಮಳ. ಅವನನ್ನೊಂದು ನೆನಪಾಗಿ ಬದಲಾಯಿಸಿ ದೇಹದ ಸುತ್ತಾ ಹೊದ್ದುಕೊಳ್ಳಬೇಕೆಂದು.

ಅವನೊಂದಿಗೆ ಬೀದಿಗಳೆಲ್ಲಾ ಸುತ್ತಿ, ರಸ್ತೆಗಳನ್ನು, ಟ್ರಾಫಿಕ್‌ಅನ್ನು ಜನ ಸಂದಣಿಯನ್ನು ನೋಡುತ್ತಾ, ಇಬ್ಬರೂ ಪುಸ್ತಕದ ಅಂಗಡಿಗಳನ್ನು, ಟ್ಯಾಂಕ್ ಬಂಡ್, ಕಾಫೀ ಹೋಟೆಲ್‌ಗಳು; ಭೇಟಿಯ ಅದ್ಭುತ ಸುಖವನ್ನು, ನಿರಂತರವಾಗಿ ನಾಸ್ತಾಲ್ಟಿಯ ಬಗ್ಗೆ ಮಾತನಾಡುತ್ತಾನಮ್ಮ ದುಃಖವನ್ನು ಹೇಳಿಕೊಳ್ಳುತ್ತಾ ಇಬ್ಬರೂ, ಒಂದು ನಿಷಿದ್ಧದೇಶದಂತೆ ಬದಲಾಗಿ, ದುಃಖ, ಕೋಪ ಅವಮಾನಗಳು ಅಂಟದ ಶಿಶುಗಳಂತೆ ಬದಲಾಗಿ.

ಅವನ ಕಥೆಗಳೆಲ್ಲಾ ಗೊತ್ತು ನನಗೆ. ಅವನನ್ನು ಯೋಧನೆಂದಿದ್ದಾರೆ. ಯುದ್ಧ ಭೂಮಿಯಿಂದ ತಪ್ಪಿಸಿಕೊಂಡು ಹೋಗುತ್ತಿದ್ದಾನೆಂದಿದ್ದಾರೆ. ಅವನ ಪ್ರೇಮ ಕಥೆಗಳೆಲ್ಲಾ ನನಗೆ ಗೊತ್ತು. ಅವನ ಮದುವೆ, ವಿಚ್ಛೇದನ ಇನ್ನೂ ಸಾಕಷ್ಟು ಸ್ತ್ರೀ ಪುರಾಣಗಳು. ಸಂಜೆ ಕಳೆದು ಕತ್ತಲಾಗುವ ಸಮಯಕ್ಕೆ, ಅವನ ದೇಹಕ್ಕೆ ಮಂತ್ರಹಾಕಿ ನನ್ನೊಳಗೆ ಹುದುಗಿಸಿಕೊಂಡು ನಾವು ಗಾಢವಾದ ಆಲಿಂಗನದಂತೆ, ಭಾರೀ ದುಃಖದಂತೆ, ಸಾವನ್ನು ತಿರಸ್ಕರಿಸಿದ ಎರಡು ಆತ್ಮಗಳಂತೆ, ನಿಷೇಧ ಮಾತುಗಳಂತೆ ನಾವು ಹೊಸ ಹಾಡುಗಳನ್ನು ಹಾಡಿದೆವು. ಲೆಕ್ಕವಿಲ್ಲದಷ್ಟು ಕಾರ್ಯಕ್ರಮಗಳು ನಮಗೆ. ಸರಿಯಾಗಿ ಮೂರು ತೀಗಳ ನಂತರ ನಮ್ಮ ಪ್ರೇಮ ಕಥೆ ಮುಗಿಯಿತು. ಅವನು ಬರೆದ ಹಾಡುಗಳು, ಕುಡಿದು ಬಿಸಾಡಿದ ಬಾಟಲಿಗಳು, ಜತನದಿಂದ ಇಂದಿಗೂ ನನ್ನ ಬಳಿ ಇಟ್ಟುಕೊಂಡಿದ್ದೇನೆ.

* * *

ಮಳೆ ಇಳಿಮುಖವಾಗತೊಡಗಿತು. ಮೆರವಣಿಗೆಗಾಗಿ ಆತುರ ಮಾಡತೊಡಗಿದರು. ಒಂದು ಮಿನಿ ಲಾರಿ,ಹೂವಿನ ಹಾರ, ಕುಂಕುಮ, ಮಂಡಕ್ಕಿ, ಬುಟ್ಟಿಗಳಲ್ಲಿ ಚೆಂಡುಹೂ: ಸಾವು ಚಿಕ್ಕ ಚಿಕ್ಕ ಕರ್ಮಕಾಂಡಗಳಂತೆ ಬದಲಾಗಿತ್ತು. ಮರದ ಮೇಲೆ ಕಾಗೆಯೊಂದು ಆಕಾಶದತ್ತ ನೋಡುತ್ತಾ, ಅದರ ಕೊಕ್ಕಿನ ಮೇಲೆ ಮಳೆ ಹನಿಉದುರುತ್ತಿತ್ತು. ಅದು ರೆಕ್ಕೆಗಳನ್ನು ಬಿಚ್ಚಿ ವಿಚಿತ್ರವಾಗಿ,ಗುರಿ ಇಟ್ಟ ತುಪಾಕಿಯಂತಿತ್ತು.

ಚಿಕ್ಕ ಹುಡುಗರು ಪ್ಲಾಸ್ಟಿಕ್ ಕಪ್ಪುಗಳಲ್ಲಿ ಎಲ್ಲರಿಗೂ ಚಹ ಸರಬರಾಜು ಮಾಡುತ್ತಿದ್ದರು. ತುಂಬಾ ಹೊತ್ತಿನಿಂದ ಹಾಡಿನರಾಣಿ ನನ್ನ ಪಕ್ಕದಲ್ಲೇ ಕುಳಿತಿದ್ದಳು.ಚಹದ ಬಟ್ಟಲನ್ನು ಬಲಗೈಯಿಂದ ಹಿಡಿದು, ಮರದ ಮೇಲೆ

ಒಂದೊಂದಾಗಿ ಬಂದು ಸೇರುತ್ತಿರುವ ಕಾಗೆಗಳನ್ನು ವಿಚಿತ್ರವಾಗಿ ನೋಡುತ್ತಿದ್ದಳು. ಹತ್ತು, ಇಪ್ಪತ್ತು, ಐವತ್ತು..... ಮರದ ತುಂಬಾ ಕಾಗೆಗಳೇ.

ಹಾಡಿನ ರಾಣಿ ಮತ್ತೊಂದು ಕಪ್ ಚಹಾ ತಂದುಕೊಂಡಳು. ಇಷ್ಟದಿಂದ ಸವಿಯತೊಡಗಿದಳು. ಹಾಡಬೇಕಾದ ಹಾಡುಗಳ ನೋಟ್ ಬುಕ್ ಅನ್ನು, ಕಂಜೀರವನ್ನು ಹೊರತೆಗೆದಳು. ಆಕೆಯ ಮುಖದ ತುಂಬಾ ನೆನಪುಗಳು ಆವರಿಸಿದ್ದವು. ಚೀಲದೊಳಗಿಂದ ಕಪ್ಪು ಬಣ್ಣದ ಗದ್ದರ್ ಮಾರ್ಕಿನ ಕಂಬಳಿಯನ್ನು ಹೊರತೆಗೆದು ಭುಜದ ಮೇಲೆ ಹಾಕಿಕೊಂಡಳು.

ಮರದ ಮೇಲೆ ಕಾಗೆಗಳ ಸಂಖ್ಯೆ ಏರಿತು. ನೂರು, ಇನ್ನೂರು ಇನ್ನೂರು ಏರತೊಡಗಿತು. ಲೆಕ್ಕವಿಲ್ಲದಷ್ಟು ಕಾಗೆಗಳು. ಇನ್ನೂ ಹಾರಿ ಬಂದು ಸೇರುತ್ತಲೇ ಇವೆ. ಆಕಾಶದ ತುಂಬಾ ಕಪ್ಪು ಹೊದಿಕೆಯಂತೆ ಎತ್ತ ನೋಡಿದರೂ ಕಾಗೆಗಳೇ. ಕಪ್ಪು ಬಾವುಟಗಳಂತೆ ಮರಗಳೆ ಮೇಲೆ ಕೂತಿದ್ದವು.

ಹಾಡಿನರಾಣಿ, ಮೋಣಕಾಲ ಮೇಲೆ ತಲೆ ಇಟ್ಟುಕೊಂಡು ಗಾಢ ಚಿಂತನೆಯಲ್ಲಿದ್ದಳು. ಆಕೆಯ ಭುಜದ ಮೇಲೆ ಕೈಹಾಕಿದೆ.ತಲೆ ಎತ್ತಿ ನೋಡಿದಳು.“ನನ್ನನ್ನು ನನ್ನ ಹಾಡನ್ನು ಪಾವನಗೊಳಿಸಿದ ನೆನಪು ಅವರು. ನನ್ನೊಳಗೆ ಕನಸನ್ನು ಬಿತ್ತಿದವನು, ಅವರೊಂದು ಬೆಳಕಿನ ಮರ, ಒಂದು ಕತ್ತಲ ಖಂಡ ಅವರು ಇಂದಿಗೂ ನನ್ನ ಸಹಚರನೇ” ಎಂದಳು.

ಹಾಡಿನ ರಾಣಿ ನನ್ನ ಸುತ್ತಲೂ ಕೈಗಳನ್ನು ಹಾಕಿ ನನ್ನನ್ನು ಎದೆಗೆ ಅವಚಿಕೊಂಡಳು. ನಾನು ಆಕೆಗೆ ಹತ್ತಿರ ಸರಿದೆ.

ಮರದ ಮೇಲೆ ಕಾಗೆಗಳು ಒಮ್ಮೆಲೇ ರೆಕೆ ಬಿಚ್ಚಿ ಮೇಲಕ್ಕೆ ಹಾರಿದವು. ಎತ್ತ ನೋಡಿದರೂ ಕಾಗೆಗಳೇ. ಆಕಾಶದ ತುಂಬೆಲ್ಲಾ, ಭೂಮಿಯ ಮೇಲೆಲ್ಲಾ ಕಾಗೆಗಳ ಸಮುದ್ರದಂತೆ ಅಥವಾ ಕಾಗೆಗಳ ಮಹಾಸಾಮ್ರಾಜ್ಯದಂತೆ.

ಕಪ್ಪು ಸೂರ್ಯನ ಅಂತಿಮ ಯಾತ್ರೆ ಪ್ರಾರಂಭವಾಯಿತು. ಜನಜಂಗುಳಿಯನ್ನು ಸೀಳಿಕೊಂಡು ಒಬ್ಬ ಹೆಂಗಸು ಟ್ರಕ್ ಹತ್ತಿ, ಅಪ್ಪನ ದೇಹದ ಮೇಲೆ ಹೂ ಹರಡಿ, ಕೆಂಪು ಶಾಲನ್ನು ಹೊದಿಸಿ, ರೆಡ್ ಸೆಲ್ಯುಟ್ ಮಾಡಿ ಗಾಡಿ ಇಳಿದು ಸರಸರನೆ ಜನಸಾಗರದಲ್ಲಿ ಮಾಯವಾದಳು. ಅವಳ ಕಡೆ ಓಡಿದೆ ನಾನು. ಆಕೆ ಖಂಡಿತವಾಗಿಯೂ ಅಮ್ಮನೇ ಎಂದು ನನ್ನ ನಂಬಿಕೆ.

(ಸಖಿ)

ಅತಿಥಿ

ಫ್ರೆಂಚ್ ಮೂಲ: ಆಲ್ಬರ್ಟ್ ಕಾಮು
ಇಂಗ್ಲೀಷ್ ಅನುವಾದ: ಜಸ್ಟಿನ್ ಒ'ಬ್ರಿಯೆನ್
ಕನ್ನಡಕ್ಕೆ: ಜಿ. ವಿ. ಕಾರ್ಲೋ

ಗುಡ್ ಇಳಿದು ತಮ್ಮೆಡೆಗೆ ಬರುತ್ತಿದ್ದ ಅವರಿಬ್ಬರನ್ನು ಸ್ಕೂಲ್ ಮಾಸ್ತರರು ಗಮನಿಸುತ್ತಿದ್ದರು. ಒಬ್ಬ ಕುದುರೆಯ ಮೇಲಿದ್ದನಾದರೆ ಮತ್ತೊಬ್ಬ ಹಿಂದೆ ನಡೆದು ಬರುತ್ತಿದ್ದ. ಗುಡ್ ಇಳಿಜಾರಿನಲ್ಲಿ ಕಟ್ಟಿದ್ದ ಶಾಲೆಯ ಏರನ್ನು ಅವರಿನ್ನೂ ಹತ್ತಿರಲಿಲ್ಲ. ಕಲ್ಲು ರಾಶಿಗಳ ಮಧ್ಯೆ ಸುರಿದಿದ್ದ ಹಿಮದ ರಾಶಿಯಲ್ಲಿ ಮತ್ತು ಸಣ್ಣ ಪುಟ್ಟ ಗುಡ್ಡಗಳ ಮಧ್ಯೆ ಅವರ ಗತಿ ಸುಲಭವಾಗಿರಲಿಲ್ಲ. ಆಗಾಗ ಕುದುರೆ ಎಡವುತ್ತಿತ್ತು. ಕುದುರೆಯ ಮೂಗಿನ ಹೊಳೆಗಳಿಂದ ಹೊರಡುತ್ತಿದ್ದ ಏದುಸಿರು ಮಾಸ್ತರರಿಗೆ ಸ್ಪಷ್ಟವಾಗಿ ಕಾಣಿಸುತ್ತಿತ್ತು. ಒಬ್ಬನಿಗಂತೂ ಆ ಪ್ರದೇಶದ ಪರಿಚಯವಿರುವುದು ಸ್ಪಷ್ಟವಾಗಿತ್ತು. ಕೆಲ ದಿನಗಳಿಂದ ಸುರಿಯುತ್ತಿದ್ದ ಹಿಮದಿಂದಾಗಿ ಕಾಲುದಾರಿ ಮುಚ್ಚಿ ಹೋಗಿದ್ದರೂ ಅವರು ಆ ಜಾಡಿನಲ್ಲೇ ಬರುತ್ತಿದ್ದರು. ಅವರಿಗೆ ಏನಿಲ್ಲವೆಂದರೂ ಶಾಲೆಯನ್ನು ಸೇರಲು ಇನ್ನೂ ಅರ್ಧ ತಾಸು ಬೇಕಾಗಬಹುದೆಂದು ಮಾಸ್ತರರು ಅಂದಾಜಿಸಿದರು. ತುಂಬಾ ಭಳಿ ಇತ್ತು. ಸ್ವೆಟರನ್ನು ಹಾಕಿಕೊಳ್ಳಲೆಂದು ಅವರು ಶಾಲೆಯೊಳಗೆ ಹೋದರು. ಶಾಲಾ ಕೊಠಡಿ ಖಾಲಿ ಹೊಡೆಯುತ್ತಿತ್ತು. ಮೂರು ದಿನಗಳ ಹಿಂದೆ ಬೇರೆ ಬೇರೆ ಬಣ್ಣದ ಸೀಮೆ ಸುಣ್ಣಗಳಿಂದ ಚಿತ್ರಿಸಿದ್ದ ಫ್ರಾನ್ಸಿನ ನಾಲ್ಕು ನದಿಗಳು ಇನ್ನೂ ಕಪ್ಪು ಹಲಗೆಯ ಮೇಲೆ ಹಾಗೇ ರಾರಾಜಿಸುತ್ತಿದ್ದವು. ಎಂಟು ತಿಂಗಳ ಭೀಕರ ಬರಗಾಲದ ನಂತರ, ಮಳೆಯನ್ನೂ ಕಾಯದೆ ಅಕ್ಟೋಬರ್ ಮಧ್ಯದಲ್ಲಿ ಹಟಾತ್ತನೆ ಹಿಮ ಸುರಿಯಲು ಶುರುವಾಗಿ ಸುತ್ತಮುತ್ತಲ ಹಳ್ಳಿಗಳಿಂದ ಬರುತ್ತಿದ್ದ ಸುಮಾರು ಇಪ್ಪತ್ತು ಮಕ್ಕಳು ಶಾಲೆಗೆ ಬರುವುದನ್ನೇ ನಿಲ್ಲಿಸಿದ್ದವು. ವಾತಾವರಣ ತಿಳಿಗೊಂಡ ಮೇಲೆಯೇ ಅವರು ಬರುವುದು. ದಾರು ಮಾಸ್ತರರು ಒಲೆಗೆ ಬೆಂಕಿ ಹತ್ತಿಸಿದರು. ಶಾಲೆಗೆ ಹೊಂದಿಕೊಂಡತ್ತಿದ್ದ ಒಂದು ಪುಟ್ಟ ಕೋಣೆಯೇ ಅವರ ವಸತಿಯಾಗಿತ್ತು. ಅವರ ಕೋಣೆಯ ದಕ್ಷಿಣಕ್ಕೆ ಒಂದು ಕಿಟಕಿಯಿತ್ತು. ಅಲ್ಲಿಂದ ಕೆಲವು ಕಿ.ಮಿ., ಮಟ್ಟಸವಾಗಿದ್ದ ಭೂಮಿ ಮುಂದೆ ದಕ್ಷಿಣಕ್ಕೆ ಇಳಿಜಾರಾಗುತ್ತಿತ್ತು.

ಅಲ್ಲಿಂದ, ವಾತಾವರಣ ತಿಳಿಯಾಗಿದ್ದಾಗ ಅವರಿಗೆ ಗುಡ್ಡಗಳ ಸಾಲುಗಳು ಕಾಣಿಸುತ್ತಿತ್ತು. ಬೆಟ್ಟ ಗುಡ್ಡಗಳ ಸಾಲುಗಳ ಮಧ್ಯೆ ಹಟಾತ್ತನೆ ಒಂದು ತೆರವು ಉಂಟಾಗಿದ್ದು ಅದರಿಂದ ಆಚೆಗೆ ಹಬ್ಬಿದ್ದ ಮರುಭೂಮಿ ಕಾಣಿಸುತ್ತಿತ್ತು. ಒಲೆಯ ಮುಂದೆ ಬೆಂಕಿ ಕಾಯಿಸಿಕೊಂಡು ಸ್ವಲ್ಪ ಬೆಚ್ಚಗಾದ ದಾರು ಮಾಸ್ತರರು ಕಿಟಕಿಯ ಬಳಿ ಬಂದರು. ಶಾಲೆಯ ಕಡೆಗೆ ಬರುತ್ತಿದ್ದ ಅವರಿಬ್ಬರೂ ಮಾಸ್ತರರಿಗೆ ಕಾಣಿಸಲಿಲ್ಲ. ರಾತ್ರಿಯಿಂದ ಹಿಮ ಬೀಳುವುದು ನಿಂತಿತ್ತಾದ್ದರಿಂದ ಆಕಾಶ ತಿಳಿಗೊಳ್ಳುತ್ತಿತ್ತು. ಮಧ್ಯಾಹ್ನದ ಎರಡು ಗಂಟೆಯ ಆ ಹೊತ್ತಿನಲ್ಲಿ ವಾತಾವರಣ ಆಗ ತಾನೆ ಬೆಳಕು ಮೂಡಿದಂತೆ ಕಾಣಿಸುತ್ತಿತ್ತು. ಅಂಧಕಾರ ಕವಿದಿದ್ದ ಕಳೆದ ಮೂರು ದಿನಗಳಿಗಿಂತ ಇವತ್ತು ಅದೆಷ್ಟೋ ವಾಸಿಯಾಗಿತ್ತು. ಕಳೆದ ಮೂರು ದಿನಗಳಿಂದ ದಾರು ಮಾಸ್ತರರು ಆಗಾಗ್ಗೆ ಕೋಳಿಗಳಿಗೆ ಆಹಾರವನ್ನಿಡಲು ಮತ್ತು ಒಲೆಗೆ ಕಲ್ಲಿದ್ದಲನ್ನು ತರಲು ಶೆಡ್ಡಿಗೆ ಹೋಗುತ್ತಿದ್ದುದನ್ನು ಬಿಟ್ಟರೆ ತಮ್ಮ ಕೋಣೆಯಲ್ಲೇ ಬಂಧಿಯಾಗಿದ್ದರು. ಅದೃಷ್ಟವಶಾತ್, ಅಲ್ಲಿಂದ ಹತ್ತಿರದ ಹಳ್ಳಿಯೆಂದರೆ ಉತ್ತರಕ್ಕಿದ್ದ ತಾಜಿಡ್ ನಿಂದ ಶಾಲೆಗೆ ದಿನಸಿಗಳನ್ನು ತರುತ್ತಿದ್ದ ಲಾರಿಯು ಹಿಮ ಬಿಳಲು ಶುರುವಾಗಿದ್ದ ಎರಡು ದಿನಗಳ ಮೊದಲೇ ಬಂದು ಹೋಗಿತ್ತು. ಅದು ಮತ್ತೆ ಎರಡು ದಿನಗಳ ನಂತರ ಬರುವುದಿತ್ತು. ಬರಗಾಲದಿಂದ ತತ್ತರಿಸಿದ್ದ ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿಗಳ ಮನೆಗಳಿಗೆ ಹಂಚಲೆಂದು ಸರ್ಕಾರ ಕಳುಹಿಸಿದ್ದ ಗೋಧಿ ಚೀಲಗಳು ಮಾಸ್ತರರ ಕೋಣೆಯಲ್ಲಿ ಹಾಗೆಯೇ ಇದ್ದವು. ಶಾಲೆಗೆ ಬರುತ್ತಿದ್ದ ಮಕ್ಕಳ ಮನೆಯವರೆಲ್ಲಾ ಬಡವರೇ ಆಗಿದ್ದರು. ಪ್ರತಿದಿನವೂ ದಾರು ಮಾಸ್ತರರು ಮಕ್ಕಳಿಗೆ ಪಡಿತರವನ್ನು ಹಂಚುತ್ತಿದ್ದರು. ಪಾಪ, ಮೂರು ದಿನಗಳಿಂದ ಅವರಿಗೆ ಪಡಿತರ ಇಲ್ಲವಾಗಿತ್ತು. ಇವತ್ತು, ರೇಶನ್ ಪಡೆಯಲು ಮಕ್ಕಳ ಹಿರಿಯರು ಬಂದರೂ ಬಂದರೆ, ಹೇಳಲಾಗದು. ಮುಂದಿನ ಕಟಾವಿನವರೆಗೆ ಅವರು ಹೇಗಾದರೂ ದಿನಗಳನ್ನು ನೂಕಬೇಕಿತ್ತು. ಫ್ರಾನ್ಸಿನಿಂದ ಲೋಡುಗಟ್ಟಲೆ ಗೋದಿ ಬರಲು ಶುರುವಾಗಿದ್ದರಿಂದ ಪರಿಸ್ಥಿತಿ ತುಂಬಾ ಸುಧಾರಿಸಿತ್ತು. ಆದರೂ ಬರಗಾಲದ ಭೀಕರತೆ ಮರೆಯಲು ಸಾಧ್ಯವಿರಲಿಲ್ಲ. ಸಾವಿರಾರು ಕುರಿಗಳ ಜೊತೆಗೆ ಅಲ್ಲಿ ಇಲ್ಲಿ ಕೆಲವು ಜನರೂ ಬರಗಾಲವನ್ನು ಎದುರಿಸಲಾರದೆ ಸತ್ತು ಹೋಗಿದ್ದರು. ಸುತ್ತಮುತ್ತಲ ಕಡು ಬಡತನ, ಕ್ಷಾಮದ ನಡುವೆಯೂ ಒಂಟಿ ಸನ್ಯಾಸಿಯಂತೆ ಸ್ಥಿತಪ್ರಜ್ಞನಂತೆ ಶಾಲೆಯ ಒಂಟಿ ಕೋಣೆಯಲ್ಲಿ ದಿನಗಳನ್ನು ಕಳೆದ ದಾರು ಮಾಸ್ತರರು ನಿರ್ಲಿಪ್ತರಾಗಿ ಕಾಣಿಸುತ್ತಿದ್ದರು. ಇದರ ಮಧ್ಯೆ ಮಳೆಯ ಸುಳಿವೇ ಇಲ್ಲದೆ ಹಟಾತ್ತನೆ ಹಿಮಪಾತ ಬಂದರೆಗಿತ್ತು. ಅಷ್ಟೊಂದು ಕ್ರೂರವಾಗಿತ್ತು ಈ ಪ್ರದೇಶದ ಪ್ರಕೃತಿ.

ದಾರು ಮಾಸ್ತರರು ಹುಟ್ಟಿದ್ದು ಈ ಭಾಗದಲ್ಲೇ. ಬೇರೆಲ್ಲಿ ಹೋದರೂ ಅವರಿಗೆ ಗಡಿಪಾರದಂತೆ ಅನಾಥಪ್ರಜ್ಞೆ ಕಾಡುತ್ತಿತ್ತು. ದಾರು ಮಾಸ್ತರರು ಸ್ಕೂಲಿನ

ಅಂಗಳಕ್ಕೆ ಇಳಿದರು. ಇಲ್ಲಿಂದ ಕುದುರೆ ಸವಾರನೂ, ಜತೆಗೆ ನಡೆದು ಬರುತ್ತಿದ್ದವನೂ ಅವರಿಗೆ ಕಾಣಿಸಿದರು. ಕುದುರೆಯ ಮೇಲಿದ್ದವನು ದಾರು ಮಾಸ್ತರರಿಗೆ ಪರಿಚಯದವನೇ ಆಗಿದ್ದ ಬಾಲ್ಡ್‌ಸಿ, ಪೋಲಿಸಿನವನು. ಅವನಿಗೆ ವಯಸ್ಸಾಗಿತ್ತು. ಅವನು ಕೈಗಳಿಗೆ ಹಗ್ಗ ಬಿಗಿದಿದ್ದ ಒಬ್ಬ ಅರಬನನ್ನು ಹಗ್ಗದಲ್ಲಿ ಬಿಗಿದು ಕರೆದುಕೊಂಡು ಬರುತ್ತಿದ್ದ. ಅರಬನು ತಲೆ ತಗ್ಗಿಸಿ ಅವನನ್ನು ಹಿಂಭಾಲಿಸುತ್ತಿದ್ದ. ಬಾಲ್ಡ್‌ಸಿ ಮಾಸ್ತರರನ್ನು ನೋಡಿ ಕೈ ಎತ್ತಿದ. ದಾರು ಮಾಸ್ತರರು ಮರು ಕೈ ಎತ್ತಲಿಲ್ಲ. ಅವರ ದೃಷ್ಟಿ, ಮಾಸಿದ ನೀಲಿ ನಿಲುವಂಗಿ ಮತ್ತು ತಲೆ ವಸ್ತ್ರವನ್ನು ಧರಿಸಿ, ದಪ್ಪ ಕಚ್ಚಾ ಉಣ್ಣೆಯ ಕಾಲುಚೀಲಗಳ ಮೇಲೆ ಜೋಡುಗಳನ್ನು ಮೆಟ್ಟಿದ್ದ ಅರಬನ ಮೇಲಿತ್ತು. ಅವರು ಸನಿಹಕ್ಕೆ ಬಂದರು. ನಡೆದು ಬರುತ್ತಿದ್ದ ಅರಬನಿಗೆ ತೊಂದರೆಯಾಗದಂತೆ ಬಾಲ್ಡ್‌ಸಿ ಕುದುರೆಯನ್ನು ಮೆಲ್ಲಗೆ ನಡೆಸುತ್ತಿದ್ದ. 'ಎಲ್ ಅಮೂರ್‌ನಿಂದ ಮೂರು ಕಿ.ಮಿ., ದೂರದ ಇಲ್ಲಿಗೆ ಬರಲು ಬರೋಬರಿ ಮೂರು ತಾಸೇ ಹಿಡಿಯಿತು!' ಎಂದ ಬಾಲ್ಡ್‌ಸಿ ಗಟ್ಟಿ ಸ್ವರದಲ್ಲಿ. ದಾರು ಮಾಸ್ತರರು ಉತ್ತರಿಸಲಿಲ್ಲ. ಅರಬ ಕತ್ತು ಬಗ್ಗಿಸಿಯೇ ಇದ್ದ. ಅವರು ಅಂಗಳಕ್ಕೆ ಬರುತ್ತಿದ್ದಂತೆ ಮಾಸ್ತರರು 'ಹಲೋ, ಬನ್ನಿ ಬನ್ನಿ ಸ್ವಲ್ಪ ಮೈ ಬೆಚ್ಚಗಾಗಿಸಿಕೊಳ್ಳಿ.' ಎಂದು ಆಹ್ವಾನವಿತ್ತರು. ಬಾಲ್ಡ್‌ಸಿ, ಕೈಯಲ್ಲಿದ್ದ ಹಗ್ಗವನ್ನು ಬಿಡದೆಯೇ, ನರಳುತ್ತಾ ಕುದುರೆಯಿಂದ ಕೆಳಗಿಳಿದು ತನ್ನ ಪೊದೆ ಮೀಸೆಗಳಡಿಯಿಂದ ಮಾಸ್ತರರ ಕಡೆಗೆ ನಗು ಬೀರಿದ. ಬಿಸಿಲಿನಿಂದ ಕೆಂದೇರಿದ್ದ ಅವನ ಹಣೆಯೊಳಗೆ ಕಪ್ಪು ಕಣ್ಣುಗಳು ಆಳಕ್ಕೆ ಇಳಿದಿದ್ದವು. ಬಾಯಿಯ ಸುತ್ತಲಿನ ನೆರಿಗೆಗಳು ಎದ್ದು ಕಾಣುತ್ತಿದ್ದವು. ಅವನ ಕೈಯಿಂದ ಲಗಾಮನ್ನು ಇಸಿದು ಕೊಂಡು ದಾರು ಮಾಸ್ತರರು ಕುದುರೆಯನ್ನು ಶೆಡ್ಡಿನೊಳಗೆ ಕಟ್ಟಿ ಹಾಕಿ ಬಂದು ಅವರನ್ನು ತಮ್ಮ ಕೋಣೆಗೆ ಕರೆದುಕೊಂಡು ಹೋದರು.

'ನಾನು ಶಾಲಾ ಕೊಠಡಿಯನ್ನೇ ಬೆಚ್ಚಗೆ ಮಾಡುತ್ತೇನೆ. ನಾವು ಅಲ್ಲೇ ಆರಾಮಾಗಿರಬಹುದು.' ಎಂದು ಮಾಸ್ತರರು ಹೊರ ನಡೆದರು.

ಅವರು ಮತ್ತೆ ಒಳಗೆ ಬಂದಾಗ ಬಾಲ್ಡ್‌ಸಿ ಮಾಸ್ತರರ ಮಂಚವನ್ನು ಏರಿದ್ದ. ಅವನು ಅರಬನಿಗೆ ಕಟ್ಟಿದ್ದ ಹಗ್ಗವನ್ನು ಬಿಚ್ಚಿದ್ದ ಮತ್ತು ಅರಬ ಒಲೆಯ ಬಳಿಯಲ್ಲಿ ಕೂತು ಬೆಂಕಿ ಕಾಯಿಸುತ್ತಿದ್ದ. ಅವನ ಕೈಗಳಿಗೆ ಬಿಗಿದಿದ್ದ ಹಗ್ಗ ಹಾಗೆಯೇ ಇತ್ತು. ಅವನ ದೃಷ್ಟಿ ಕಿಟಕಿಯ ಮೇಲಿತ್ತು. ದಾರು ಮಾಸ್ತರರ ಕಣ್ಣಿಗೆ ಮೊದಲು ಕಾಣಿಸಿದ್ದ ಅವನ, ನೀಗ್ರೋಗಳಂತೆ, ದಪ್ಪನೆಯ ನುಣುಪಾದ ತುಟಿಗಳು. ಅವನ ಮೂಗು ನೇರವಾಗಿತ್ತು. ಅವನ ಕಪ್ಪು ಕಣ್ಣುಗಳಲ್ಲಿ ಬೆಂಕಿ ಉರಿಯುತ್ತಿತ್ತು. ಅವನು ಮುಖವನ್ನು ತಿರುಗಿಸಿ ದಾರು ಮಾಸ್ತರರ ಕಡೆಗೊಮ್ಮೆ ನೆಟ್ಟ ದೃಷ್ಟಿಯಿಂದ ನೋಡಿದ. ಆ ಕಣ್ಣುಗಳಲ್ಲಿ ಎಂತಾದೊ ಚಡಪಡಿಕೆ ಮತ್ತು ಬಂಡಾಯ ಎದ್ದು ಕಾಣುತ್ತಿತ್ತು.

'ನೀವು ಶಾಲಾ ಕೊಠಡಿಗೆ ಹೋಗಿ. ನಾನು ನಿಮಗೆ ಕುಡಿಯಲು ಪುದಿನ ಚಹಾ ಮಾಡುತ್ತೇನೆ.' ಎಂದರು ಮಾಸ್ತರರು.

'ಥ್ಯಾಂಕ್ಸ್ ಕಣಪ್ಪ.' ಎಂದು ಬಾಲ್ಡ್‌ಸಿ ಎದ್ದ. 'ಸಾಕಷ್ಟು ಸಾಕು! ಯಾವಾಗೋಮ್ಮ ರಿಟಾಯರ್ ಆಗುತ್ತೇನೋ ಅನ್ನಿಸಿಬಿಟ್ಟಿದೆ.' ಎಂದು ಅರಬನನ್ನು ಉದ್ದೇಶಿಸಿ ಅರಬ್ಬಿ ಬಾಷೆಯಲ್ಲಿ, 'ಎದ್ದು ಬಾ.' ಎಂದ.

ಅರಬ ಮೆಲ್ಲಗೆ ಎದ್ದು ಬಾಲ್ಡ್‌ಸಿಯನ್ನು ಹಿಂಬಾಲಿಸಿ ಶಾಲಾ ಕೊಠಡಿಯೊಳಕ್ಕೆ ಹೋದ.

ದಾರು ಮಾಸ್ತರರು ಚಹಾದೊಟ್ಟಿಗೆ ಒಂದು ಕುರ್ಚಿಯನ್ನೂ ತೆಗೆದುಕೊಂಡು ಶಾಲಾ ಕೊಠಡಿಯೊಳಕ್ಕೆ ಹೋದರು. ಅಷ್ಟರಲ್ಲಾಗಲೇ ಬಾಲ್ಡ್‌ಸಿ ಮಕ್ಕಳ ಡೆಸ್ಕಿನ ಮೇಲೆ ಪವಡಿಸಿದ್ದ. ಅರಬ್ ಕೈದಿ ಡೆಸ್ಕು ಮತ್ತು ಕಿಟಕಿಯ ಮಧ್ಯೆ ಉರಿಯುತ್ತಿದ್ದ ಅಗ್ನಿಷ್ಣಿಕೆಯ ಕಡೆಗೆ ಮುಖ ಮಾಡಿ ಕುಳಿತಿದ್ದ. ಮಾಸ್ತರರು ಅರಬನಿಗೆ ಚಹಾ ಕೊಡಲು ಮುಂದಾದಾಗ ಅವನ ಕೈಗಳನ್ನು ಕಟ್ಟಿರುವುದನ್ನು ನೋಡಿ ಕಸಿವಿಸಿಗೊಂಡರು. 'ಅವನ ಕೈಕಟ್ಟುಗಳನ್ನು ಬಿಚ್ಚುವುದೊಳಿತು.' ಎಂದರು ಬಾಲ್ಡ್‌ಸಿಯನ್ನು ನೋಡುತ್ತಾ. 'ಖಂಡಿತವಾಗಿಯೂ ಮಾಸ್ತರರೇ. ಅವನಿಗೆ ಪ್ರಯಾಣದ ವೇಳೆಗೆಂದು ಮಾತ್ರ ಕಟ್ಟಿದ್ದೆ.' ಎಂದ ಬಾಲ್ಡ್‌ಸಿ. ಅವನು ಏಳಲು ತಯಾರಾಗುತ್ತಿದ್ದಂತೆ ಮಾಸ್ತರರೇ ನೆಲದ ಮೇಲೆ ಮಂಡಿಯೂರಿ ಅವನ ಕಟ್ಟುಗಳನ್ನು ಬಿಚ್ಚತೊಡಗಿದರು. ಅರಬ ಉರಿಗಣ್ಣುಗಳಿಂದ ಮಾಸ್ತರನನ್ನೇ ನೋಡುತ್ತಿದ್ದ. ಕೈಗಳನ್ನು ಮುಕ್ತಗೊಳಿಸಿದಂತೆಯೇ ಅವನು ಅಂಗೈಗಳನ್ನು ಒಂದಕ್ಕೊಂದು ಜೋರಾಗಿ ಉಜ್ಜಿ ರಕ್ತ ಚಲಾವಣೆಯಾಗುವಂತೆ ಮಾಡಿದ. ನಂತರ ನೆಲದ ಮೇಲಿದ್ದ ಚಹಾದ ಗ್ಲಾಸನ್ನು ಎತ್ತಿ ಒಂದೇ ಗುಟುಕಿಗೆ ಕುಡಿದು ಮುಗಿಸಿದ.

'ನೀವು ಎಲ್ಲಿಗೆ ಹೊರಟಿದ್ದೀರಿ ಎಂದು ಕೇಳಬಹುದೇ?' ಎಂದರು ಮಾಸ್ತರರು.

'ಇಲ್ಲಿಗೇ ಕಣಪ್ಪ.' ಎಂದ ಬಾಲ್ಡ್‌ಸಿ.

'ಒಂದು ಜೋಡಿ ವಿಲಕ್ಷಣ ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿಗಳು! ಇರಲಿ. ರಾತ್ರಿ ಇಲ್ಲೇ ತಂಗುತ್ತೀರೋ ಹೇಗೆ?'

'ಇಲ್ಲ. ನಾನು ಎಲ್ ಅಮೂರಿಗೆ ವಾಪಾಸ್ಸಾಗುತ್ತೇನೆ. ನೀನು ಇವನನ್ನು ಟಿಂಗ್ಲಿಟ್‌ನ ಪೋಲಿಸ್ ಠಾಣೆಗೆ ತಲುಪಿಸಬೇಕು ಮಾಸ್ತರರೇ..!' ಮಾಸ್ತರರ ಕಡೆಗೆ ಸ್ನೇಹಪೂರಿತ ನಗೆಯನ್ನು ಬೀರುತ್ತಾ ಹೇಳಿದ ಬಾಲ್ಡ್‌ಸಿ.

'ಇದೇನಿದು ನೀವು ಹೇಳುತ್ತಿರುವುದು? ತಮಾಶೆ ಮಾಡುತ್ತಿಲ್ಲ ತಾನೆ?' ಆತಂಕಗೊಂಡು ಕೇಳಿದರು ದಾರು ಮಾಸ್ತರರು.

‘ಖಂಡಿತಾ ಇಲ್ಲ ಕಣಪ್ಪ. ಇದು ನನ್ನ ಕೋರಿಕೆಯಲ್ಲ. ಮೇಲಿನವರ ಆದೇಶ.’
ಎಂದ ಬಾಲ್ಡ್‌ಸಿ.

‘ಮೇಲಿನವರ ಆದೇಶವೆಂದರೆ? ಇದು ನನ್ನ ಕೆಲಸವಲ್ಲ..’

‘ಯುದ್ಧಕಾಲದಲ್ಲಿ ಸರಕಾರಿ ನೌಕರರಿಗೆ ಯಾವುದೇ ಆಯ್ಕೆಗಳಿಲ್ಲ ಮಗ..’

‘ಹಾಗಾದರೆ ನಾನು ಯುದ್ಧ ಘೋಷಣೆಯಾಗುವವರೆಗೆ ಕಾಯುತ್ತೇನೆ!’
ಎಂದರು ಮಾಸ್ತರರು.

‘ನಿನ್ನಿಷ್ಟ ಮಗ. ಇದು ನಾನು ಹೇಳುತ್ತಿರುವುದಲ್ಲ, ಮೇಲಿಂದ ಬಂದ
ಆದೇಶವೆಂದು ಈಗಾಗಲೇ ಹೇಳಿದ್ದೇನೆ. ಎಲ್ಲಾ ಕಡೆ ಮುಂಬರುವ ದಂಗೆಯ
ಬಗ್ಗೆಯೇ ಮಾತು ನಡೆಯುತ್ತಿದೆ. ನಾವೂ ತಯಾರಾಗುತ್ತಿದ್ದೇವೆ.’ ಎಂದ ಬಾಲ್ಡ್‌ಸಿ.
ಆದರೂ ಮಾಸ್ತರರ ಮುಖದಲ್ಲಿ ಇನ್ನೂ ಪ್ರತಿರೋಧ ಎದ್ದು ಕಾಣುತ್ತಿತ್ತು.

‘ನೋಡು ಮಗಾ, ಮೊದಲಿಂದಲೂ ನಿನ್ನನ್ನು ಕಂಡರೆ ನನಗ್ಯಾಕೋ ಇಷ್ಟ
ಇಡೀ ಎಲ್ ಅಮೂರಿನಲ್ಲಿ ಗಸ್ತು ತಿರುಗಲು ನಾವಿರೋದೆ ಹನ್ನೆರಡು ಜನ.
ನಾನು ಆದಷ್ಟು ಬೇಗ ವಾಪಾಸ್‌ಗಬೇಕು. ಇದನ್ನು ನೀನು ಅರ್ಥ ಮಾಡಿಕೊಳ್ಳಬೇಕು.
ಇವನನ್ನು ನಿನಗೊಪ್ಪಿಸಿ ಆದಷ್ಟು ಬೇಗ ಹಿಂದಿರುಗಲು ನನಗೆ ಆದೇಶವಿದೆ.
ಇವನನ್ನು ಅಲ್ಲಿಡಲು ಸಾಧ್ಯವೇ ಇರಲಿಲ್ಲ. ಇಡೀ ಹಳ್ಳಿ ಪ್ರಕ್ಷುಬ್ಧಗೊಂಡಿದೆ.
ನಾಳೆಯೊಳಗೆ ಇವನನ್ನು ನೀನು ಟಿಂಗ್ವಿಟ್‌ಗೆ ತಲುಪಿಸಿ ಬಂದರೆ ಒಳ್ಳೇದು.
ಇಪ್ಪತ್ತು ಕಿ.ಮಿ. ದಾರಿಯನ್ನು ನಿನ್ನಂತ ಯುವಕರು ಕ್ರಮಿಸಿ ಬರುವುದು ಏನೂ
ದೊಡ್ಡ ವಿಚಾರವಲ್ಲ. ನಾಳೆ ಒಂದು ದಿನ ಅಷ್ಟೇ. ಮತ್ತೆ ಎಂದಿನಂತೆ ನಿನ್ನ ಹಾಯಾದ
ಜೀವನಕ್ಕೆ ಮರಳಬಹುದು.’ ಎಂದ ಬಾಲ್ಡ್‌ಸಿ ಮಾಸ್ತರನನ್ನು ರಮಿಸುವ ದನಿಯಲ್ಲಿ.
ಹೊರಗೆ ಶೆಡ್ಡಿನಲ್ಲಿ ಕುದುರೆ ಅಸಹನೆಯಿಂದ ಕೆನೆಯುತ್ತಾ ಕಾಲಿಂದ ಮಣ್ಣನ್ನು
ಕೆಬರುವ ಸದ್ದು ಮಾಡತೊಡಗಿತು. ದಾರು ಮಾಸ್ತರರು ಕಿಟಕಿಯಿಂದ ಹೊರ
ನೋಡತೊಡಗಿದರು. ವಾತಾವರಣ ತಿಳಿಯಾಗುತ್ತಲಿತ್ತು. ಬೆಳಕೂ ಹೆಚ್ಚಾಗುತ್ತಲಿತ್ತು.
ಹಿಮಕರಗಿದಂತೆ ಮತ್ತೆ ಸೂರ್ಯ ತನ್ನ ಆರ್ಭಟವನ್ನು ನಡೆಸುವ ಎಲ್ಲಾ ಲಕ್ಷಣಗಳು
ಕಾಣಿಸುತ್ತಿದ್ದವು.

‘ಅಷ್ಟಕ್ಕೂ ಇವನು ಮಾಡಿದ್ದ ಅಂತ ದೊಡ್ಡ ಅಪರಾಧವೇನಾದರೂ ಏನು?’
ಕಿಟಕಿಯಿಂದ ಬಾಲ್ಡ್‌ಸಿಯ ಕಡೆಗೆ ದೃಷ್ಟಿ ಹರಿಸುತ್ತಾ ಕೇಳಿದರು ಮಾಸ್ತರರು.
ಬಾಲ್ಡ್‌ಸಿ ಬಾಯ್ಬಿಡುವ ಮೊದಲೇ, ‘ಇವನಿಗೆ ಪ್ರೆಂಚ್ ಬರುತ್ತದೆಯೇ?’ ಎಂದು
ಕೇಳಿದರು.

‘ಒಂದು ಶಬ್ದವೂ ಇಲ್ಲ. ಇವನನ್ನು ನಾವು ಒಂದು ತಿಂಗಳ ಹಿಂದಿನಿಂದಲೂ

ಹುಡುಕುತ್ತಿದ್ದೆವು. ಇವನು ತನ್ನ ಸೋದರ ಸಂಬಂಧಿಯನ್ನು ಕೊಲೆ ಮಾಡಿದ್ದಾನೆ.’

‘ಇವನು ನಮ್ಮ ಶತ್ರು?’

‘ಹಾಗಂತ ಅನಿಸುವುದಿಲ್ಲ. ಆದರೂ ಹೇಗೆ ಹೇಳುವುದು?’

‘ಕೊಲೆ ಯಾಕೆ ಮಾಡಿದನಂತೆ?’

‘ಏನೋ ಕೌಟಂಬಿಕ ವೈಮನಸ್ಯ.. ಸರಿಯಾಗಿ ಗೊತ್ತಿಲ್ಲ. ಕುರಿಯನ್ನು ಕೊಯ್ದಂತೆ
ಕುಡುಗೋಲಿನಿಂದ ಕತ್ತರಿಸಿದ್ದಾನೆ.’ ಎನ್ನುತ್ತಾ ಬಾಲ್ಡ್‌ಸಿ ಕೈಯಿಂದಲೇ ತನ್ನ ಕುತ್ತಿಗೆಯನ್ನು
ಕೊಯ್ದಂತೆ ನಟಿಸಿ ತೋರಿಸಿದ. ಅರಬ ಆತಂಕದಿಂದ ಅವನನ್ನೇ ನೋಡತೊಡಗಿದ.
ಮಾಸ್ತರರಿಗೆ ಅವರ ದ್ವೇಷ, ಸಿಟ್ಟು ಸೆಡವು ಮತ್ತು ರಕ್ತದಾಹದ ಬಗ್ಗೆ ಅಸಹನೀಯ
ಜಿಗುಪ್ಸೆ ಉಂಟಾಗತೊಡಗಿತು. ಅಷ್ಟರಲ್ಲಿ ಒಲೆಯ ಮೇಲಿದ್ದ ಚಹಾದ ಪಾತ್ರೆ ಮತ್ತೆ
ಸಿಳ್ಳು ಹಾಕತೊಡಗಿತು. ಮಾಸ್ತರರು ಬಾಲ್ಡ್‌ಸಿಗೆ ಮತ್ತೊಮ್ಮೆ ಚಹಾ ಕುಡಿಸಿದರು.
ಹಾಗೆಯೇ ಅರಬನಿಗೂ.

‘ನಿನಗೆ ದೇವರು ಒಳ್ಳೇದು ಮಾಡಲಿ ಮಗಾ, ನಾನಿನ್ನು ಹೊರಡುತ್ತೇನೆ.’
ಎನ್ನುತ್ತಾ ಬಾಲ್ಡ್‌ಸಿ ಮೇಲೆದ್ದು ತನ್ನ ಜೇಬಿನಿಂದ ಒಂದು ಸಣ್ಣ ಹಗ್ಗವನ್ನು ಹೊರತೆಗೆದು
ಅರಬನ ಕಡೆಗೆ ಹೆಚ್ಚೆ ಹಾಕಿದ.

‘ಇದೇನಿದು? ಬೇಡ, ಬೇಡ. ಇದರ ಅಗತ್ಯವಿಲ್ಲ.’ ಎಂದರು ಮಾಸ್ತರರು.
ಬಾಲ್ಡ್‌ಸಿ ಗೊಂದಲಗೊಳಗಾದ.

‘ನಿನ್ನಿಷ್ಟ! ರಕ್ಷಣೆಗಾಗಿ ನಿನ್ನ ಬಳಿ ಏನುಂಟು?’ ಎಂದು ಕೇಳಿದ.

‘ನನ್ನ ಬಳಿ ಹ್ಯಾಂಡ್ ಗನ್ ಇದೆ.’

‘ಎಲ್ಲಿದೆ?’

‘ನನ್ನ ಟ್ರಂಕಲ್ಲಿ.’

‘ಅದು ನಿನ್ನ ಬಳಿಯೇ ಇರಬೇಕು. ಎಲ್ಲೋ ಟ್ರಂಕಲಲ್ಲ!’

‘ಏಕೆ? ನನಗೆ ಯಾವ ಹೆದರಿಕೆಯೂ ಇಲ್ಲ.’

‘ಹುಚ್ಚಪ್ಪ! ದಂಗೆ-ಗಿಂಗೆ ಏನಾದ್ರೂ ಶುರುವಾಯ್ತೆಂದರೆ ಯಾರೂ ಸುರಕ್ಷಿತರಲ್ಲ.
ನಾವೆಲ್ಲಾ ಒಂದೇ ದೋಣಿಯ ಸಹ ಪ್ರಯಾಣಿಕರು!’

‘ಆ ಗಳಿಗೆ ಬಂದಾಗ ನಾನು ನನ್ನ ರಕ್ಷಣೆ ಮಾಡಿಕೊಳ್ಳಬಲ್ಲೆ!’ ಎಂದು
ಮಾಸ್ತರರು ಹೇಳಿದಾಗ ಬಾಲ್ಡ್‌ಸಿ ಜೋರಾಗಿ ನಕ್ಕ. ‘ಅರೇ ಹುಚ್ಚಪ್ಪ! ಗಳಿಗೆ
ಬಂದಾಗ ರಕ್ಷಣೆ ಮಾಡಿಕೊಳ್ಳುತ್ತೀಯಾ?’ ಎಂದು ಮತ್ತೂ ಜೋರಾಗಿ ನಕ್ಕ.

‘ಅದಕ್ಕೇ ನೀನು ನನಗೆ ಇಷ್ಟವಾಗೋದು. ನನ್ನ ಮಗನೂ ನಿನ್ನ ಹಾಗೆಯೇ..!’

ಎಂದ ಬಾಲ್ಡ್ಸ್ ತನ್ನ ರಿವಾಲ್ವರನ್ನು ಹೊರತೆಗೆದು ಮೇಜಿನ ಮೇಲಿಟ್ಟ.

‘ಇದನ್ನು ಇಟ್ಟುಕೋ. ಇಲ್ಲಿಂದ ಎಲ್ ಅಮೂರ್ಗೆ ನನಗೆ ಎರಡು ಗನ್ನುಗಳ ಅಗತ್ಯವಿಲ್ಲ.’ ಎಂದ. ಮೇಜಿನ ಕಪ್ಪು ಬಣ್ಣದ ಹಿನ್ನೆಲೆಯ ಮೇಲೆ ರಿವಾಲ್ವರ್ ಫಳಫಳನೆ ಹೊಳೆಯುತ್ತಿತ್ತು.

‘ಇಲ್ಲಿ ಕೇಳು ಬಾಲ್ಡ್ಸ್.. ಮೊದಲು ಈ ಮನುಷ್ಯ ನಂತರ ನೀನು ವಹಿಸುತ್ತಿರುವ ಈ ಕೆಲಸ.. ಎರಡನ್ನೂ ನಾನು ಮನಸಾರೆ ದ್ವೇಷಿಸುತ್ತೇನೆ. ಹೋರಾಟಕ್ಕೆ ನಾನು ತಯಾರಾಗಿದ್ದೇನೆ. ಆದರೆ ನಾನು ಅವನನ್ನು ಪೋಲಿಸರಿಗೆ ಒಪ್ಪಿಸುವ ಕೆಲಸಕ್ಕೆ ಮಾತ್ರ ತಯಾರಿಲ್ಲ.’ ಎಂದರು ದಾರು ಮಾಸ್ತರ್.

‘ದಾರು ಮೇಷ್ಟ್ರೇ, ನೀನೊಬ್ಬ ಶತಮೂರ್ಖ! ಇಷ್ಟು ವರ್ಷಗಳಿಂದ ನಾನು ಪೋಲಿಸನಾಗಿ ಕೆಲಸ ಮಾಡುತ್ತಿದ್ದಿನಾದರೂ ಒಬ್ಬನಿಗೆ ಹಗ್ಗ ಬಿಗಿದು ಎಳೆದುಕೊಂಡು ಹೋಗುವ ಕೆಲಸವನ್ನು ಇಷ್ಟಪಡುತ್ತಿದ್ದೀನೆಂದರೆ ಅದು ಸುಳ್ಳು. ನನಗೇ ನಾಚಿಕೆಯಾಗುತ್ತದೆ. ಹಾಗಂತ ಇವರನ್ನು ಬಿಟ್ಟುಬಿಡುವುದಕ್ಕೂ ಆಗುವುದಿಲ್ಲವಲ್ಲ?’

‘ನಾನು ಅವನನ್ನು ಒಪ್ಪಿಸುವ ಕೆಲಸ ಮಾಡಲಾರೆ.’ ಮತ್ತೊಮ್ಮೆ ಖಡಾಖಂಡಿತವಾಗಿ ಹೇಳಿದರು ಮಾಸ್ತರ್.

‘ಮಗಾ, ನಾನು ಮತ್ತೊಮ್ಮೆ ಹೇಳುತ್ತಿದ್ದೇನೆ. ಇದು ನನ್ನ ಆದೇಶ.’ ಎಂದ ಬಾಲ್ಡ್ಸ್.

‘ಆಯ್ತು. ನಾನು ಹೇಳಿದ್ದನ್ನು ಅವರಿಗೆ ಮತ್ತೊಮ್ಮೆ ಹೇಳಿ: ನಾನು ಈ ಅರಬನನ್ನು ಅವರಿಗೆ ಒಪ್ಪಿಸುವುದಿಲ್ಲ.’

ಬಾಲ್ಡ್ಸ್ ಸ್ವಲ್ಪ ಹೊತ್ತು ಯೋಚಿಸಿದ. ನಂತರ, ಒಮ್ಮೆ ಅರಬನ ಕಡೆಗೂ, ದಾರು ಮಾಸ್ತರ್ ಕಡೆಗೂ ದೃಷ್ಟಿ ಹರಿಸಿದ. ಕೊನೆಗೆ ಒಂದು ತೀರ್ಮಾನಕ್ಕೆ ಬಂದು, ‘ಒಳ್ಳೇದು. ನೀನು ಸಹಕರಿಸಲಿಲ್ಲವೆಂದು ನಾನೇನು ಅವರಿಗೆ ಹೇಳೋದಿಲ್ಲ. ನಿನ್ನಿಷ್ಟ. ಇವನನ್ನು ನಿನ್ನ ಬಳಿ ಬಿಡಲು ನನಗೆ ಆದೇಶವಿದೆ. ಇವನನ್ನು ನಿನ್ನ ವಶಕ್ಕೆ ಒಪ್ಪಿಸಿದ್ದೇನೆ. ಈ ಪತ್ರಕ್ಕೆ ಒಂದು ಸಹಿ ಮಾಡಿ ಕೊಡು ಸಾಕು. ನಂತರ ಏನು ಬೇಕಾದರೂ ಮಾಡು.’ ಎಂದ.

‘ಆದರೆ ಅಗತ್ಯವೇನಿಲ್ಲ. ಇವನನ್ನು ನನ್ನ ವಶಕ್ಕೆ ಒಪ್ಪಿಸಲಿಲ್ಲವೆಂದು ಮುಂದೆ ನಾನೇನು ನಿರಾಕರಿಸುವುದಿಲ್ಲ.’

‘ಮಗಾ, ನೀನು ಖಂಡಿತವಾಗಿಯೂ ನಿರಾಕರಿಸುವುದಿಲ್ಲವೆಂದು ನನಗೂ ಗೊತ್ತು. ಆದರೆ ಸಹಿ ಮಾಡುವುದು ಅಗತ್ಯ. ಅದು ನಿಯಮ ಅಷ್ಟೇ.’

ದಾರು ಮಾಸ್ತರ್ ಮರು ಮಾತನಾಡದೆ ಡೆಸ್ಕಿನಿಂದ ಶಾಯಿ ಕುಡಿಕೆ ಮತ್ತು ಲೇಖನಿಯನ್ನು ಹೊರತೆಗೆದು ಬಾಲ್ಡ್ಸ್ ಕೊಟ್ಟ ಪತ್ರದ ಮೇಲೆ ಸಹಿ ಮಾಡಿದರು. ಬಾಲ್ಡ್ಸ್ ಅದನ್ನು ನೀಟಾಗಿ ಮಡಚಿ ತನ್ನ ಪರ್ಸಿನೊಳಗೆ ಇಟ್ಟು ಹೊರಡಲಣಿಯಾದ. ಅವನನ್ನು ಕಳಹಿಸಲು ದಾರು ಮಾಸ್ತರ್ ‘ನಿಮಗೆ ಬೀಳ್ಕೊಡುತ್ತೇನೆ.’ ಎಂದು ಹೊರಡಲಣಿಯಾದರು.

‘ಇದೆಲ್ಲಾ ಬೇಕಿಲ್ಲ. ಒಂದು ಕಡೆಯಿಂದ ನನಗೆ ಅವಮಾನಿಸಿ ಮತ್ತೊಂದು ಕಡೆಯಿಂದ ಶಿಷ್ಟಾಚಾರ ಮರೆಸುವುದು ಅಗತ್ಯವಿಲ್ಲ.’ ಎಂದ ಬಾಲ್ಡ್ಸ್. ಕಲ್ಲಿನ ಮೂರ್ತಿಯ ಹಾಗೇ ಕದಲದೆ ಕುಳಿತಿದ್ದ ಅರಬನ ಕಡೆಗೊಮ್ಮೆ ನೋಡಿ ಸೆಟೆದುಕೊಂಡು ‘ಬರ್ತೀನಿ ಮಗಾ.’ ಎಂದು ಬಾಗಿಲನ್ನು ತೆರೆದು ಹೊರ ನಡೆದ.

ಹೊರಗೆ ಕುದುರೆ ಹೊರಡಲಣಿಯಾಗುತ್ತಿರುವ ಸದ್ದಿನೊಂದಿಗೇ ಕೋಳಿಗಳೂ ಹಾರಾಡಿದ ಸದ್ದು ಕೇಳಿ ಕೆಲವು ಕ್ಷಣಗಳ ನಂತರ ಎಲ್ಲವೂ ತಣ್ಣಗಾಯಿತು.

ಈಗ ದಾರು ಮಾಸ್ತರ್ ಅರಬನ ಕಡೆಗೆ ಹೆಜ್ಜೆ ಹಾಕಿದರು. ಅವನು ಎವೆಯಿಕ್ಕದೆ ಅವರನ್ನೇ ನೋಡತೊಡಗಿದ.

‘ಅಲ್ಲೇ ಇರು’ ಎಂದು ಅವನಿಗೆ ಅರಬಿ ಬಾಷೆಯಲ್ಲಿ ಹೇಳಿ ಮಾಸ್ತರ್ ತಮ್ಮ ಕೋಣೆಗೆ ಹೊರಡಲಣಿಯಾದರು. ಮತ್ತೇಕೋ ಮನಸ್ಸು ಬದಲಾಯಿಸಿದವರಂತೆ ವಾಪಸ್ಸು ಬಂದು ಮೇಜಿನ ಮೇಲಿದ್ದ ರಿವಾಲ್ವರನ್ನು ಎತ್ತಿ ತಮ್ಮ ತಮ್ಮ ಜೇಬಿಗೆ ತುರುಕಿ ಮತ್ತೆ ಹೋದರು. ಮಂಚದ ಮೇಲೆ ಬಿದ್ದುಕೊಂಡು ಕೆಲವು ಸಮಯ ಕಿಟಕಿಯಿಂದ ಮೌನವಾಗಿ ಆಕಾಶವನ್ನೇ ದಿಟ್ಟಿಸಿ ನೋಡತೊಡಗಿದರು. ಯುದ್ಧಾನಂತರ ಇಲ್ಲಿಗೆ ಬಂದ ಹೊಸತರಲ್ಲಿ ಎಲ್ಲಿ ನೋಡಿದರೂ ಬರೇ ಕಲ್ಲುಗಳು ತುಂಬಿದ್ದ ಈ ನಿರ್ಜನ ಪ್ರದೇಶದಲ್ಲಿ ಅವರಿಗೆ ಕೆಲವು ದಿನಗಳು ಇಂತಾದ್ದೆ ಅಸಹನೀಯ ಮೌನ ಕಾಡಿತ್ತು. ಉತ್ತರದ ಬಯಲು ಪ್ರದೇಶಕ್ಕೆ ವರ್ಗಾವಣೆಯಾಗಿದ್ದರೂ ಬೆಟ್ಟದ ಇಳಿಜಾರಿನಲ್ಲಿದ್ದ ಈ ಏಕಾಂತ ಜಾಗವನ್ನು ಅವರೇ ಕೇಳಿ ಪಡೆದಿದ್ದರು. ಕೆಲವೊಮ್ಮೆ ನೇಗಿಲಿನಲ್ಲಿ ಉತ್ತಂತೆ ಅಲ್ಲಲ್ಲಿ ಕಾಣಿಸುತ್ತಿದ್ದರೂ ಅದು ಕೃಷಿಗಾಗಿ ಅಲ್ಲ ಕೇವಲ ಕಟ್ಟಡಗಳನ್ನು ಕಟ್ಟಲು ಒಳ್ಳೆಯ ಕಲ್ಲುಗಳನ್ನು ಆರಿಸಲೆಂದು ಎಂದು ತಿಳಿಯುವುದು ತಡವಾಗಲಿಲ್ಲ. ಕೆಲವು ಜಾಗಗಳಲ್ಲಿ ಅಲ್ಲಲ್ಲಿ ಶೇಖರಣೆಯಾಗಿರುತ್ತಿದ್ದ ತೆಳು ಮಣ್ಣನ್ನು ಸುತ್ತಲಿನ ಹಳ್ಳಿಯವರು ತಮ್ಮ ಕೈತೋಟಗಳಿಗೆಂದು ಬಾಚಿ ಕೊಂಡೊಯ್ಯುತ್ತಿದ್ದರು. ಈ ಪ್ರದೇಶದ ಮುಕ್ಕಾಲು ಪಾಲು ಭೂಮಿ ಕಲ್ಲು ಬಂಡೆಗಳಿಂದಲೇ ತುಂಬಿಕೊಂಡಿತ್ತು. ಈ ಬರಡು ಭೂಮಿಯಲ್ಲೂ ಪಟ್ಟಣಗಳು ಎದ್ದವು, ಬಿದ್ದವು; ಜನರು ಬಂದರು. ಒಬ್ಬರನ್ನೊಬ್ಬರು

ಪ್ರೀತಿಸಿದರೋ, ದ್ವೇಷಿಸಿ ಬಡಿದಾಡಿಕೊಂಡರೋ ಗೊತ್ತಿಲ್ಲ. ನಿರ್ನಾಮವಾದರು. ಈ ನಿರ್ದಯಿ ಮರುಭೂಮಿಗೆ ದಾರು ಮಾಸ್ತರರಾಗಲೀ ಅಥವಾ ಈ ಅರಬ್ಬನಾಗಲೀ ಒಬ್ಬರೂ ಲೆಕ್ಕಕ್ಕಿರಲಿಕ್ಕಿಲ್ಲ. ದಾರು ಮಾಸ್ತರರು ತಿಳಿದಂತೆ ತಾವಾಗಲೀ ಅಥವಾ ಈ ಅರಬ್ಬನಾಗಲೀ ಈ ಮರುಭೂಮಿಯ ಹೊರಗೆ ಬದುಕಿರುವುದು ಸಾಧ್ಯವಿರಲಿಲ್ಲ. ಮಾಸ್ತರರು ಎದ್ದಾಗ ಶಾಲಾ ಕೊಠಡಿಯಿಂದ ಯಾವುದೇ ಶಬ್ದ ಕೇಳಿಬರುತ್ತಿರಲಿಲ್ಲ. ಅರಬನು ಓಡಿ ಹೋಗಿರಬಹುದೆಂಬ ಯೋಚನೆ, ಹಾಗೂ ತಾವು ಏನೂ ಮಾಡಬೇಕಿಲ್ಲ ಮತ್ತು ತಮ್ಮ ಜವಾಬ್ದಾರಿ ಅಲ್ಲಿಗೇ ಮುಗಿಯಿತು ಎಂಬ ಸಂಗತಿಯೇ ಅವರಿಗೆ ಅವರ್ಣಿಯ ಮಿಷಿ ಕೊಟ್ಟಿತು. ಆದರೆ ಅರಬನು ಓಡಿ ಹೋಗಿರಲಿಲ್ಲ, ಅಲ್ಲೇ ಇದ್ದ ಅಗ್ನಿಷ್ಠಿಕೆಯ ಮತ್ತು ಡೆಸ್ಟಿನ ಮಧ್ಯೆ ಅವನು ಅಂಗಾತನಾಗಿ ಬಿದ್ದುಕೊಂಡಿದ್ದ. ಅವನು ಮಲಗಿರಲಿಲ್ಲ. ಸೂರನ್ನೇ ದಿಟ್ಟಿಸುತ್ತಿದ್ದ. ಆ ಭಂಗಿಯಲ್ಲಿ ಅವನ ದಪ್ಪ ತುಟಿಗಳು ಎದ್ದು ಕಾಣುತ್ತಿದ್ದವು.

‘ಬಾ.’ ಮಾಸ್ತರರು ಅವನನ್ನು ಕರೆದರು. ಅವನು ಎದ್ದು ಬಂದು ಮಾಸ್ತರರನ್ನು ಹಿಂಭಾಲಿಸಿದ. ಮಾಸ್ತರರು ತಮ್ಮ ಕೋಣೆಯಲ್ಲಿ ಅವನಿಗೆ ಕಿಟಕಿಯ ಬಳಿಯ ಕುರ್ಚಿಯನ್ನು ತೋರಿಸಿದರು. ಅವನು ಮಾಸ್ತರರ ಮೇಲಣ ದೃಷ್ಟಿಯನ್ನು ಕೀಳದೇ ಕುಳಿತುಕೊಂಡ.

‘ನಿನಗೆ ಹಸಿವಾಗಿದೆಯೇ?’

‘ಹೌದು’ ಎಂದ ಅವನು. ಮಾಸ್ತರರು ಅವರಿಬ್ಬರಿಗೂ ಊಟದ ತಟ್ಟೆಯನ್ನು ಇಟ್ಟರು. ಗೋಧಿ ಹಿಟ್ಟನ್ನು ಕಲೆಸಿ ರೊಟ್ಟಿಗಳನ್ನು ತಟ್ಟೆ ಸಣ್ಣ ಗ್ಯಾಸ್ ಸಿಲಿಂಡರಿನ ಒಲೆಯನ್ನು ಹಚ್ಚಿದರು. ರೊಟ್ಟಿ ಬೇಯುತ್ತಿರುವಾಗ ಶೆಡ್ಡಿಗೆ ಹೋಗಿ ಚೀಜ್, ಕರ್ನೂರ, ಮೊಟ್ಟೆ ಮತ್ತು ಫನಿಕರಿಸಿದ ಹಾಲನ್ನು ತಂದರು. ಬೇಯಿಸಿದ ರೊಟ್ಟಿಗಳನ್ನು ಕಿಟಕಿಯ ಕಟ್ಟಿನ ಮೇಲೆ ಆರಲು ಇಟ್ಟು ಹಾಲನ್ನು ತೆಳ್ಳಗಾಗಿಸಿ ಮೊಟ್ಟೆಗಳನ್ನು ಒಡೆದು ಆಮ್ಲೆಟ್ ಮಾಡಲು ತಯಾರಿ ನಡೆಸಿದರು. ಈ ಕೆಲಸದಲ್ಲಿ ಮಗ್ಗುರಾಗಿದ್ದಾಗ ಅಚಾತುರ್ಯದಿಂದ ಅವರ ಜೇಬಿನಿಂದ ರಿವಾಲ್ವರ್ ಕೆಳಗೆ ಬಿದ್ದಿತು. ಅದನ್ನು ಹೆಕ್ಕಿ ಶಾಲಾ ಕೊಠಡಿಯಲ್ಲಿದ್ದ ತಮ್ಮ ಡೆಸ್ಟಿನೊಳಗೆ ಇಟ್ಟು ಬಂದರು. ಆಗಾಗಲೇ ಕತ್ತಲು ಆವರಿಸಿಕೊಳ್ಳುತ್ತಿತ್ತು. ದೀಪವನ್ನು ಹಚ್ಚಿ ಅವರು ಅರಬನಿಗೆ ಬಡಿಸಿ, ‘ತಿನ್ನು’ ಎಂದರು. ಅರಬ ರೊಟ್ಟಿಯನ್ನು ಮುರಿದು ಬಾಯಿಗೆ ಇಟ್ಟು ಏನೋ ನೆನಪಾದವನಂತೆ, ‘ನೀವು?’ ಎಂದ.

‘ನಿನ್ನದು ಆಗಲಿ. ಆಮೇಲೆ ನಾನು ತಿನ್ನುತ್ತೇನೆ.’ ಎಂದರು. ಏನೋ ಹೇಳಲು ಹೋದ ಅವನು ಸುಮ್ಮನಾಗಿ ರೊಟ್ಟಿಯನ್ನು ತಿನ್ನಲಾರಂಭಿಸಿದ. ಅವರ ಊಟ

ಮುಗಿದ ನಂತರ ಅವನು ಮಾಸ್ತರನನ್ನು ಕೇಳಿದ, ‘ನೀವು ನ್ಯಾಯಾಧೀಶರೇ?’

‘ಇಲ್ಲ. ನಾಳೆವರೆಗೂ ನೀನು ನನ್ನ ಅತಿಥಿ. ಅಷ್ಟೇ.’

‘ನೀವು ನನ್ನ ಜೊತೆ ಏಕೆ ಊಟ ಮಾಡಿದಿರಿ?’

‘ನನಗೂ ಹಸಿವಾಗಿತ್ತು. ಅದಕ್ಕೇ.’ ಅರಬ ಸುಮ್ಮನಾದ. ದಾರು ಮಾಸ್ತರರು ಶೆಡ್ಡಿಗೆ ಮಡಚಿಡಬಹುದಾದ ಒಂದು ಮಂಚವನ್ನು ತಂದು ತಮ್ಮ ಮಂಚಕ್ಕೆ ಲಂಬವಾಗಿ ಜೋಡಿಸಿದರು. ಶೆಲ್ಫಿನ ಮೇಲಿದ್ದ ಒಂದು ದೊಡ್ಡ ಸೂಟುಕೇಸಿನಿಂದ ಎರಡು ಕಂಬಳಗಳನ್ನು ಹೊರತೆಗೆದು ಮಂಚದ ಮೇಲೆ ಹಾಸಿ ತಮ್ಮ ಮಂಚದ ಮೇಲೆ ಬಿದ್ದು ಕೊಂಡರು. ಅವರು ಈ ಮನುಷ್ಯನನ್ನು ಕಣ್ಣಲ್ಲಿ ಕಣ್ಣಿಟ್ಟು ಕಾಯಬೇಕಿತ್ತು. ಅವರು ಅವನನ್ನೇ, ಆದಷ್ಟು ಭೀಕರವಾಗಿ ಕಲ್ಪಿಸಿಕೊಂಡು ನೋಡತೊಡಗಿದರು. ಆದರೆ ಆಗಲಿಲ್ಲ! ಆ ಹೊಳೆವ ಕಪ್ಪು ಕಣ್ಣುಗಳಲ್ಲಿ ಮತ್ತು ಗಡಸು ಮೃಗೀಯ ಮುಖದಲ್ಲಿ ಅವರಿಗೆ ಯಾವುದೇ ರೌದ್ರತೆ ಕಾಣಿಸಲಿಲ್ಲ.

‘ನೀನು ಅವನನ್ನು ಏಕೆ ಕೊಂದೆ?’ ತಮ್ಮ ದನಿಯಲ್ಲಡಗಿದ್ದ ಸಿಟ್ಟು ಅವರಿಗೇ ಅಚ್ಚರಿ ಬರಿಸಿತು. ಅರಬ ಮುಖ ತಿರುಗಿಸಿದ. ‘ಅವನು ಓಡಿ ಹೋದ. ನಾನೂ ಅವನ ಹಿಂದೆ ಓಡಿ..’ ಎಂದು ಮಾಸ್ತರನನ್ನು ನೋಡಿದ. ಅವನ ಕಣ್ಣುಗಳಲ್ಲಿ ಅನೇಕ ಪ್ರಶ್ನೆಗಳಿದ್ದವು.

‘ಅವರು ನನ್ನನ್ನು ಏನು ಮಾಡುತ್ತಾರೆ?’ ಅವನು ಮಾಸ್ತರರನ್ನು ಕೇಳಿದ.

‘ನಿನಗೆ ಭಯವಾಗುತ್ತಿದೆಯೇ?’ ಅವರು ಕೇಳಿದರು. ಅವನು ದೃಷ್ಟಿಯನ್ನು ಪಕ್ಕಕ್ಕೆ ಹರಿಸಿದ.

‘ನೀನು ಮಾಡಿದ ಕೃತ್ಯಕ್ಕೆ ಪಶ್ಚಾತ್ತಾಪ ಆಗುತ್ತಿದೆಯೇ?’ ಅವನು ಬಿಟ್ಟ ಬಾಯಿಂದ ಮಾಸ್ತರರನ್ನೇ ನೋಡತೊಡಗಿದ. ಅವನಿಗೆ ಅರ್ಥವಾಗಿರಲಾರದು. ಇದು ಮಾಸ್ತರರನ್ನು ರೇಗಿಸಿತು.

‘ನೀನು ಅದರಲ್ಲಿ ಮಲಗಬಹುದು.’ ಮಾಸ್ತರರು ಅವನಿಗೆ ಮಂಚವನ್ನು ತೋರಿಸಿದರು. ಅರಬ ಕದಲಿಲ್ಲ.

‘ಮೋಲಿಸಿನವನು ನಾಳೆ ಬರುತ್ತಾನೇನು?’ ಅವನು ಕೇಳಿದ.

‘ನನಗೆ ಗೊತ್ತಿಲ್ಲ.’

‘ನಮ್ಮೊಟ್ಟಿಗೆ ನೀವೂ ಬರುತ್ತೀರೇನು?’

‘ಅದೂ ಗೊತ್ತಿಲ್ಲ. ಏಕೆ?’ ಅರಬ ಎದ್ದು ಕಾಲುಗಳನ್ನು ಕಿಟಕಿಯ ಕಡೆಗೆ ಚಾಚಿ ಕಂಬಳಿಯ ಮೇಲೆ ಮೈಚಿಲ್ಲಿದ.

ಸೂರಿನ ದೀಪದ ಬೆಳಕು ಅವನ ಮುಖದ ಮೇಲೆ ಬೀಳುತ್ತಿದ್ದುದರಿಂದ ಅವನು ತಕ್ಷಣ ಕಣ್ಣುಗಳನ್ನು ಮುಚ್ಚಿದ.

ದಾರು ಮಾಸ್ತರರು ಅವನ ಪಕ್ಕದಲ್ಲಿ ಬಂದು ನಿಂತು ಮತ್ತೊಮ್ಮೆ ಕೇಳಿದರು. 'ಏಕೆ?'

ಅವನು ಕಣ್ಣು ತೆರೆದ. ದೀಪದ ತೀಕ್ಷ್ಣ ಬೆಳಕಿನಲ್ಲೂ ವಿಚಲಿತನಾಗದೆ ಮಾಸ್ತರರನ್ನೇ ನೋಡಿ, 'ನಮ್ಮ ಜೊತೆಗೆ ನೀವೂ ಬನ್ನಿ.' ಎಂದ.

ಮಧ್ಯರಾತ್ರಿ ಕಳೆದಿತ್ತು. ದಾರು ಮಾಸ್ತರರಿಗೆ ಇನ್ನೂ ನಿದ್ರೆ ಹತ್ತಿರಲಿಲ್ಲ. ಅವರು ನಗ್ನರಾಗಿ ಮಲಗಿದ್ದರು. ಅವರಿಗೆ ಪೂರ್ತಿ ಬಟ್ಟೆಗಳನ್ನು ಕಳಚಿ ಮಲಗುವ ಅಭ್ಯಾಸವಾಗಿತ್ತು. ಯಾಕೋ ದುಗುಡವಾಗಿ ಮತ್ತೆ ಬಟ್ಟೆಗಳನ್ನು ಧರಿಸಬೇಕೆನಿಸಿತು. ಕೊನೆಗೆ, ತಾನೇನು ಮಗುವಲ್ಲ. ಬೇಕೆಂದರೆ ಎದುರಾಳಿಯನ್ನು ಹೊಡೆದುರುಳಿಸುವ ಶಕ್ತಿ ತಮಗಿದೆ ಎಂದುಕೊಂಡು ಹಾಗೆಯೇ ಬಿದ್ದುಕೊಂಡರು. ತಾವು ಮಲಗಿದ್ದಲ್ಲಿಂದ ಅರಬನನ್ನೇ ಗಮನಿಸಿದರು. ಅವನು ಕೊಂಚವೂ ಕದಲದೆ, ಕಣ್ಣುಗಳನ್ನು ಮುಚ್ಚಿಕೊಂಡು ಅಂಗಾತನಾಗಿ ಬಿದ್ದುಕೊಂಡಿದ್ದ. ಅವರು ಕೊನೆಗೂ ದೀಪ ಆರಿಸಿದಾಗ ಕತ್ತಲು ಕ್ರಮೇಣ ಆ ಕೋಣೆಯನ್ನು ಆವರಿಸಿಕೊಂಡಿತು.. ಕಿಟಕಿಯ ಹೊರಗೆ ಆಕಾಶದಲ್ಲಿ ಒಂದೇ ಒಂದು ನಕ್ಷತ್ರವೂ ಕಾಣಿಸುತ್ತಿರಲಿಲ್ಲ. ಅವರ ಮುಂದಿನ ಮಂಚದಲ್ಲಿ ಅರಬ್ಬನ ದೇಹದ ಆಕೃತಿ ಅಸ್ಪಷ್ಟವಾಗಿ ಕಾಣಿಸುತ್ತಿತ್ತು. ಮಾಸ್ತರರಿಗೆ ಅವನು ಸ್ಥಬ್ಧನಾಗಿರುವವನಂತೆ ಕಂಡರೂ ಅವನ ಕಣ್ಣುಗಳು ತೆರೆದಿರುವಂತೆ ಭಾಸವಾಯಿತು. ಶಾಲಾ ಕಟ್ಟಡದ ಸುತ್ತ ಮಂದವಾಗಿ ಬೀಸುತ್ತಿದ್ದ ಗಾಳಿಯ ಹೊಡೆತ ವಿಚಿತ್ರ ಸದ್ದು ಹೊರಡಿಸುತ್ತಿತ್ತು. ಬಹಳ ಇದು ಮೋಡಗಳನ್ನು ಚದುರಿಸಿ ನಾಳೆ ಸೂರ್ಯನನ್ನು ಕಾಣುವಂತಾಗಬಹುದೇನೋ? ರಾತ್ರಿ ಸರಿಯುತ್ತಿದ್ದಂತೆ ಗಾಳಿಯ ಆರ್ಭಟ ಬಿರುಸಾಯಿತು. ಕೋಳಿಗಳ ಗೂಡಿನಲ್ಲಮ್ಮೆ ಸಂಚಲನ ಉಂಟಾಗಿ ಮತ್ತೆ ಮೌನ ಕವಿಯಿತು. ಅರಬ ಮಗ್ಗುಲು ಬದಲಾಯಿಸಿದ. ಮಾಸ್ತರರಿಗೆ ಅವನು ನರಳಿದಂತೆ ಭಾಸವಾಯಿತು. ಅವರ ಕಿವಿಗಳು ನೆಟ್ಟಗಾದವು. ಅವನು ಜೋರಾಗಿ ಉಸಿರಾಡುತ್ತಿದ್ದ. ಕ್ರಮೇಣ ಅದೂ ಕೂಡ ಒಂದು ಲಯಕ್ಕೆ ಬಂದಿತು. ತಮ್ಮ ಅತಿಥಿಯ ಉಸಿರಾಟದ ಗತಿಯನ್ನು ಕೇಳುತ್ತಾ ಕೇಳುತ್ತಾ ಮಾಸ್ತರರಿಗೆ ನಿದ್ರೆಯೇ ಹತ್ತಲಿಲ್ಲ. ಕಳೆದ ಒಂದು ವರ್ಷದಿಂದ ಏಕಾಂಗಿಯಾಗಿ ಮಲಗಿದ್ದ ಈ ಕೋಣೆಯನ್ನು ಇಂದು ಬೇರೊಬ್ಬನೊಂದಿಗೆ ಹಂಚಿಕೊಂಡಿರುವುದು ಅವರಿಗೆ ಕಸಿವಿಸಿಯನ್ನುಂಟುಮಾಡಿತ್ತು. ಅದಕ್ಕಿನ್ನ ಮೇಲಾಗಿ ತನ್ನ ಮೇಲೆ ಬಲಾತ್ಕಾರವಾಗಿ ಹೊರಿಸಿದ್ದ ಭಾತ್ಯತ್ವದ ಜವಾಬ್ದಾರಿ ನಿಭಾಯಿಸಲು ಈಗಿನ ಪರಿಸ್ಥಿತಿಯಲ್ಲಿ ಅವರು ತಯಾರಾಗಿರಲಿಲ್ಲ. ಸನ್ನಿವೇಶಕ್ಕನುಗುಣವಾಗಿ ಒಂದೇ ಕೊಠಡಿಯಲ್ಲಿ ವಾಸಿಸುವ

ಗಂಡಸರ ಮಧ್ಯೆ, ಮಾನಸಿಕ ವ್ಯತ್ಯಾಸಗಳ ಹೊರತಾಗಿಯೂ ಒಂದು ತೆರನಾದ ಭಾತ್ಯತ್ವ ಬೆಳೆದಿರುತ್ತದೆ. ದಾರು ಮಾಸ್ತರರು ಅಂತ ಭಾವನೆಗಳನ್ನು ಬೆಳೆಯಗೊಡದೆ ತಲೆ ಕೊಡವಿಕೊಂಡು ನಿದ್ರೆ ಮಾಡಲು ಪ್ರಯತ್ನಪಟ್ಟರು. ಕೆಲವು ಸಮಯದ ನಂತರ ಅರಬ ನಿದ್ರೆಯಲ್ಲಿ ಹೊರಳಾಡಿದಾಗ ಮಾಸ್ತರರಿಗೆ ಇನ್ನೂ ನಿದ್ರೆ ಬಂದಿರಲಿಲ್ಲ. ಅವನು ಮತ್ತೊಮ್ಮೆ ಹೊರಳಾಡಿದಾಗ ಅವರು ಜಾಗೃತರಾದರು. ಅವನು ನಿದ್ರಾಚರಿಯಂತೆ ಮೆಲ್ಲಗೆ ತೋಳುಗಳ ಮೇಲೆ ಭಾರವನ್ನೂರುತ್ತಾ ಮಂಚದ ಮೇಲೆ ಕುಳಿತುಕೊಂಡ. ಸ್ವಲ್ಪ ಹೊತ್ತು, ಸೂಕ್ಷ್ಮವಾಗಿ ಆಲಿಸುವವನಂತೆ ಅವನು ಮಂಚದ ಮೇಲೆಯೇ ಕುಳಿತುಕೊಂಡ. ಅವನು ಮಾಸ್ತರರ ಕಡೆಗೆ ನೋಡುತ್ತಿರಲಿಲ್ಲ. ಮಾಸ್ತರರು ತಮ್ಮ ಉಸಿರನ್ನು ಬಿಗಿಯಾಗಿ ಹಿಡಿದುಕೊಂಡರು. ರಿವಾಲ್ವರ್ ಹೊರಗೆ ಡೆಸ್ಟಿನಲ್ಲಿರುವುದು ಅವರಿಗೆ ಜ್ಞಾಪಕಕ್ಕೆ ಬಂತು. ತಾವು ಆ ಕ್ಷಣವೇ ಏನಾದರೂ ಕ್ರಮ ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳಬೇಕೆಂದು ಅವರಿಗೆ ಅನಿಸಿತು. ಅವರು ಅವನನ್ನು ಎವೆಯಿಕ್ಕದೆ ಗಮನಿಸುತ್ತಿದ್ದಂತೆ ಅರಬ ಮೆಲ್ಲಗೆ ಎದ್ದು ನಿಂತು ನಿಶ್ಯಬ್ದವಾಗಿ ಶೆಡ್ಡಿಗೆ ಹೋಗುವ ಬಾಗಿಲ ಕಡೆಗೆ ನಡೆದ. ಅಷ್ಟೇ ನಿಶ್ಯಬ್ದವಾಗಿ ಅಗುಳಿಯನ್ನು ತೆರೆದು ಕದವನ್ನು ಮುಚ್ಚಿದೆಯೇ ಹೊರ ನಡೆದ.

'ಅವನು ಓಡಿಹೋಗುತ್ತಿದ್ದಾನೆ!.. ಪಿಶಾಚಿ ತೊಲಗಿತು!' ಎಂದು ಕೊಂಡರು ದಾರು ಮಾಸ್ತರರು. ಆದರೂ ಸೂಕ್ಷ್ಮವಾಗಿ ಆಲಿಸತೊಡಗಿದರು. ಕೋಳಿಗಳೂ ಕೂಡ ನಿಶ್ಯಬ್ದವಾಗಿದ್ದವು. ಅಂದರೆ ಅವನು ಗೂಡಿನ ಕಡೆಗೆ ಹೋಗಿಲ್ಲವೆಂದಾಯಿತು. ಎಲ್ಲೋ 'ಸೂರ್' ಎಂದು ನೀರು ಹರಿಯುತ್ತಿರುವ ಅಸ್ಪಷ್ಟ ಸದ್ದು ಕೇಳಿ ಬಂತು. ಅರಬ ಮತ್ತೆ ಕೊಠಡಿಯೊಳಗೆ ಬರುವವರೆಗೆ ಅದು ಏನು ಅಂತ ಅವರಿಗೆ ಗೊತ್ತಾಗಿರಲಿಲ್ಲ. ಅವನು ಬಂದು ಮತ್ತೆ ಮಂಚವನ್ನೇರಿದ. ದಾರು ಮಾಸ್ತರರು ಅವನಿಗೆ ಬೆನ್ನು ತಿರುಗಿಸಿ ನಿದ್ರೆ ಹೋದರು. ಅವರಿಗೆ ನಿದ್ರೆಯಲ್ಲೇ ಶಾಲಾ ಕೊಠಡಿಯೊಳಗೆ ಯಾರೋ ಬೆಕ್ಕಿನ ಹೆಜ್ಜೆ ಇಟ್ಟು ನಡೆಯುತ್ತಿರುವಂತೆ ಭಾಸವಾಯಿತು. 'ನಾನು ಕನಸು ಕಾಣುತ್ತಿದ್ದೇನೆ!' ಎಂದು ತನಗೆ ತಾನೇ ಅಂದುಕೊಂಡರು. ಅವರು ನಿದ್ರೆಯಿಂದ ಎಚ್ಚರಗೊಂಡಾಗ ಆಕಾಶ ತಿಳಿಯಾಗಿತ್ತು. ತೆರೆದ ಕಿಟಕಿಯಿಂದ ತಣ್ಣನೆಯ ಶುಭ್ರ ಗಾಳಿ ಒಳ ಬರುತ್ತಿತ್ತು.

ಅರಬ ಕಂಬಳಿಯನ್ನು ಮೈತುಂಬಾ ಹೊದ್ದು ಗಾಢವಾದ ನಿದ್ರೆಯಲ್ಲಿದ್ದ. ಅವನ ಬಾಯಿ ತೆರೆದಿತ್ತು. ಮುಖ ಶಾಂತವಾಗಿತ್ತು. ದಾರು ಮಾಸ್ತರರು ಅವನನ್ನು ಅಲುಗಿಸಿ ಎಬ್ಬಿಸಿದಾಗ ಅವನು ದಿಗ್ಭ್ರಮೆಗೊಂಡಂತೆ ಮಾಸ್ತರರನ್ನು ಯಾರೋ ಅಪರಿಚಿತರು ಎನ್ನುವಂತೆ ದುರುಗುಟ್ಟಿಕೊಂಡು ನೋಡತೊಡಗಿದ. ಅವನ ಮುಖಭಾವವನ್ನು ಕಂಡು ದಿಗಿಲುಗೊಂಡ ಮಾಸ್ತರರು ಹಿಂದಕ್ಕೆ ಸರಿದರು.

‘ನಾನು! ಅದ್ಯಾಕೆ ಅಷ್ಟೊಂದು ಗಾಬರಿ ಬಿದ್ದಿದ್ದೀಯಾ? ತಿಂಡಿ ತಿನ್ನು.’ ಎಂದರು.

ಅವನು ವಾಸ್ತವಕ್ಕೆ ಇಳಿಯುತ್ತಿದ್ದಂತೆ ಶಾಂತನಾದರೂ ಅವನ ಮುಖ ನಿರ್ಭಾವುಕವಾಗಿತ್ತು. ಅವರಿಬ್ಬರೂ ಅವನ ಮಂಚದ ಮೇಲೆಯೇ ಕುಳಿತುಕೊಂಡು ಕೇಕು ತುಂಡುಗಳನ್ನು ತಿನ್ನುತ್ತಾ ಕಾಫಿ ಕುಡಿಯತೊಡಗಿದರು. ಅವನನ್ನು ಶೆಡ್ಡಿನೊಳಕ್ಕೆ ಕರೆದುಕೊಂಡು ಹೋಗಿ ಕೈಕಾಲು ಮುಖ ತೊಳೆಯಲು ನೀರಿನ ನಲ್ಲಿಯನ್ನು ತೋರಿಸಿದರು. ಒಳಗೆ ಬಂದು ಹಾಸಿಗೆಗಳನ್ನು ಒಪ್ಪವಾಗಿಸಿ ಶಾಲಾ ಕೊಠಡಿಯಿಂದ ಅಂಗಳಕ್ಕೆ ಹೋದರು. ಶುಭವಾದ ನೀಲಿ ಆಕಾಶದಲ್ಲಿ ಸೂರ್ಯ ಮೇಲೇರುತ್ತಿದ್ದ ಪರ್ವತಗಳ ಅಂಚಿನಲ್ಲಿ ಶೇಖರಣೆಯಾಗಿದ್ದ ಹಿಮ ಕರಗಲಾರಂಭಿಸಿ ಕಲ್ಲು ಬಂಡೆಗಳು ಎದ್ದು ಕಾಣತೊಡಗಿದ್ದವು. ಬೆಟ್ಟ ಗುಡ್ಡಗಳಾಚೆ ಹರಡಿದ್ದ ವಿಸ್ತಾರವಾದ ಮರುಭೂಮಿ ಕಾಣಿಸುತ್ತಿತ್ತು. ಅವರಿಗೆ ಬಾಲ್ಯಸ್ಥಿಯ ನೆನಪಾಯಿತು. ಅವನನ್ನು ಅವಮಾನಿಸಿದ್ದಕ್ಕೆ ಖೇದವೆನಿಸಿ ಆಕ್ರೋಶದಿಂದ ಮಾಸ್ತರರು ಒಂದು ಕಲ್ಲನ್ನೆತ್ತಿ ಬೀಸಿ ಒಗೆದರು. ಅದು ಗಾಳಿಯಲ್ಲಿ ತೂರಿಕೊಂಡು ಹೋಗಿ ಹಿಮದ ರಾಶಿಯಲ್ಲಿ ಹುದುಗಿ ಹೋಯಿತು. ಅರಬನ ಅಪರಾಧ ಅವರಿಗೆ ಹೇಸಿಗೆ ಬರಿಸುತ್ತಾದರೂ ಅವನನ್ನು ಟಿಂಗ್ಲಿಟಿಗೆ ಒಪ್ಪಿಸಿ ಬರುವುದು ಯಾಕೋ ಮನಸ್ಸು ಒಪ್ಪಲಿಲ್ಲ. ಅಂತಾ ಯೋಚನೆಯೇ ಅವರಿಗೆ ಅವಮಾನಕರವೆನಿಸಿತು. ಈ ಅರಬನನ್ನು ತಮಗೆ ಗಂಟುಹಾಕಿದ ತಮ್ಮವರ ಮೇಲೂ, ಕೊಲೆ ಮಾಡಿಯೂ ತಪ್ಪಿಸಿಕೊಳ್ಳದೆ ಸಿಕ್ಕಿಬಿದ್ದ ಈ ಅರಬನ ಮೇಲೂ ಅವರಿಗೆ ಅಗಾಧವಾದ ಸಿಟ್ಟು ಉಕ್ಕೇರಿ ಬಂತು. ಹಾಗೇ ಅಂಗಳದಲ್ಲಿ ಸ್ವಲ್ಪ ಸುತ್ತಾಡಿ ಮಾಸ್ತರರು ಮತ್ತೆ ಶೆಡ್ಡಿಗೆ ಹೋದರು. ಅರಬ ತನ್ನ ಎರಡು ಬೆರಳುಗಳಿಂದ ಹಲ್ಲುಗಳನ್ನು ಉಜ್ಜುತ್ತಿದ್ದ.

‘ಬಾ’ ಎನ್ನುತ್ತಾ ಮಾಸ್ತರರು ತಮ್ಮ ಕೋಣೆಯೊಳಗೆ ಹೋದರು. ಸ್ವೆಟರಿನ ಮೇಲೆ ಜಾಕೆಟ್‌ನ್ನು ಧರಿಸಿ ಶೂಗಳನ್ನು ಮೆಟ್ಟಿಕೊಂಡರು. ಅರಬ ತಯಾರಾಗುವವರೆಗೂ ಅವನಿಗೆ ಕಾಯುತ್ತಾ ನಿಂತರು. ಶಾಲಾ ಕೊಠಡಿಯೊಳಗಿಂದ ಹೋಗಿ ಮಾಸ್ತರರು ಅವನು ಮೊದಲು ಹೊರಗೆ ಹೋಗುವಂತೆ ಸೂಚಿಸಿದರು. ಅವನು ಕದಲಲಿಲ್ಲ. ‘ನೀನು ಹೋಗುತ್ತಿರು ನಾನು ಬರುತ್ತೇನೆ.’ ಎಂದರು ಮಾಸ್ತರರು. ಅವನು ಹೊರಟ. ದಾರು ಮಾಸ್ತರರು ಒಂದು ಪೊಟ್ಟಣದಲ್ಲಿ ರಸ್ತು, ಖರ್ಜೂರ ಮತ್ತು ಸಕ್ಕರೆಯ ಪುಟ್ಟ ಗಂಟನ್ನು ಕಟ್ಟಿದರು. ಹೊರಡುವ ಮುನ್ನ ಕೆಲವು ಕ್ಷಣ ತಮ್ಮ ಡೆಸ್ಕಿನ ಬಳಿ ಅನಿಶ್ಚಿತತೆಯಿಂದ ನಿಂತು ಕೊಂಡರೂ ತಕ್ಷಣ ನಿರ್ಧಾರ ತೆಗೆದುಕೊಂಡವರಂತೆ ಬಾಗಿಲನ್ನು ದಾಟಿ ಬೀಗ ಹಾಕಿದರು.

ಅವರು ಪೂರ್ವದ ಕಡೆಗೆ ಹೆಜ್ಜೆ ಹಾಕಿದರು. ಅರಬ ಅವರನ್ನು ಹಿಂಬಾಲಿಸಿದ.

ಶಾಲೆಯಿಂದ ಸ್ವಲ್ಪ ದೂರ ಕ್ರಮಿಸಿದ ನಂತರ ಅವರಿಗೆ ಹಿಂದಿನಿಂದ ಏನೋ ಸದ್ದು ಕೇಳಿಸಿದಂತಾಯಿತು. ಮಾಸ್ತರರು ಬಂದ ದಾರಿಯಲ್ಲೇ ಹಿಂದಿರುಗುತ್ತಾ ಶಾಲಾ ಕಟ್ಟಡದ ಸುತ್ತ ಪರಿಶೀಲಿಸಿದರು. ಅವರಿಗೆ ಅಲ್ಲಿ ಏನೂ ಕಾಣಿಸಿಗಲಿಲ್ಲ. ಅರಬನಿಗೆ ಏನಾಗುತ್ತಿದೆ ಎಂದು ಒಂದೂ ಗೊತ್ತಾಗಲಿಲ್ಲ. ಮಾಸ್ತರರನ್ನೇ ನೋಡುತ್ತಾ ನಿಂತು ಬಿಟ್ಟ.

‘ನಡಿ, ನಡಿ’ ಎನ್ನುತ್ತಾ ಮಾಸ್ತರರು ಮತ್ತೆ ಹೊರಟರು. ಒಂದು ಗಂಟೆ ನಡೆದ ನಂತರ ಅವರು ವಿಶ್ರಮಿಸಿಕೊಳ್ಳಲು ಒಂದು ಸುಣ್ಣದ ಕಲ್ಲಿನ ಬಂಡೆಯ ಬಳಿ ನಿಂತರು. ಸೂರ್ಯ ಮೇಲೇರುತ್ತಿದ್ದಂತೆಯೇ ಹಿಮವೂ ಕೂಡ ಕರಗಿ ಆವಿಯಾಗುತ್ತಲಿತ್ತು. ಕಲ್ಲು ಬಂಡೆಗಳ ಬರಡು ನೆಲ ಬಿಸಿಲಿನ ಜಳಕ್ಕೆ ಫಳಫಳನೆ ಹೊಳೆಯುತ್ತಿತ್ತು. ಅವರು ಮತ್ತೆ ನಡೆಯಲು ಆರಂಭಿಸಿದರು. ಆಗಾಗ್ಗೆ ಹಕ್ಕಿಗಳು ಅವರ ಮುಂದೆ ಪ್ರತ್ಯಕ್ಷಗೊಂಡು ಮಾಯವಾಗುತ್ತಿದ್ದವು. ದಾರು ಮಾಸ್ತರರು ಒಂದು ದೀರ್ಘ ಶ್ವಾಸವನ್ನು ಒಳಗೆ ಎಳೆದುಕೊಂಡರು. ಬಲು ಪರಿಚಿತವಾದ ಆ ವಿಸ್ತಾರ ಪ್ರದೇಶದಲ್ಲಿ ನಡೆದುಕೊಂಡು ಹೋಗುತ್ತಿರುವುದು ಅವರಲ್ಲಿ ಆನಂದಪರವಶತೆಯನ್ನುಂಟುಮಾಡಿತು. ಅವರು ನಡೆಯುತ್ತಾ ದಕ್ಷಿಣಾಭಿಮುಖವಾಗಿ ಹೆಜ್ಜೆ ಹಾಕಿದರು. ಅಡ್ಡಾದಿಡ್ಡಿ ಎದ್ದಿದ್ದ ಕಲ್ಲುಬಂಡೆಗಳಿಂದಾಗಿ ಆ ಪ್ರದೇಶ ಅವ್ಯವಸ್ಥೆಯ ಗೂಡಿನಂತೆ ಕಾಣಿಸುತ್ತಿತ್ತು. ಬಾನಂಚಿನಲ್ಲಿ ನೀಲಿ ಮೋಡಗಳನ್ನು ಬಿಟ್ಟರೆ ಬೇರೆ ಏನೂ ಕಾಣಿಸುತ್ತಿರಲಿಲ್ಲ. ಎಲ್ಲಿಯೂ ಒಬ್ಬ ನರಮನುಷ್ಯನ ಸುಳಿವು ಕಾಣಿಸುತ್ತಿರಲಿಲ್ಲ. ಇಲ್ಲಿಂದ ಸಮತಟ್ಟಾದ ಭೂಮಿ ಪೂರ್ವದ ಕಡೆಗೆ ಇಳಿಜಾರಾಗಿ ಕಡ್ಡಿಯಂತೆ ಮರಗಳ ಜೊಗು ಪ್ರದೇಶಕ್ಕೆ ಹೋಗಿತ್ತು. ದಕ್ಷಿಣಕ್ಕೆ ಕಲ್ಲು ಬಂಡೆಗಳ ಪ್ರದೇಶ ಅಡ್ಡಾದಿಡ್ಡಿ ಬೆಳೆದಂತೆ ಕಾಣಿಸುತ್ತಿತ್ತು. ದಾರು ಮಾಸ್ತರರು ಎರಡೂ ದಿಕ್ಕುಗಳನ್ನು ಗಮನಿಸಿದರು. ಅವರು ಅರಬನ ಕಡೆಗೆ ನೋಡಿದರು. ಅವನೂ ಮಾಸ್ತರರ ಕಡೆಗೆ ಶೂನ್ಯ ದೃಷ್ಟಿ ಬೀರಿದ. ಕೈಯಲ್ಲಿದ್ದ ಗಂಟನ್ನು ಅರಬನಿಗೆ ಕೊಡುತ್ತಾ ಮಾಸ್ತರರು, ‘ಇದನ್ನು ತೆಗೆದುಕೋ, ಹಸಿವಾಗ್ಗಿರಬೇಕಲ್ಲವೇ? ನಿನಗೆ ಎರಡು ದಿನಗಳ ಮಟ್ಟಿಗೆ ಸಾಕು. ಅಗೋ ಇಲ್ಲಿ ಒಂದು ಸಾವಿರ ಫ್ರಾಂಕುಗಳಿವೆ.’ ಅರಬ ಅವುಗಳನ್ನು ಇಸಿದು ಕೊಂಡು ತನ್ನ ಕೈಗಳನ್ನು ಎದೆಗೆ ಅವುಚಿಕೊಂಡು ನಿಂತು ಕೊಂಡ. ಅವುಗಳನ್ನು ಏನು ಮಾಡುವುದೆಂಬ ಗೊಂದಲದಲ್ಲಿದ್ದಂತೆ ಕಾಣಿಸುತ್ತಿದ್ದ.

ಮಾಸ್ತರರು ಅವನಿಗೆ ಪೂರ್ವದ ಕಡೆಗೆ ತೋರಿಸುತ್ತಾ, ‘ನೋಡು, ಇದು ಟಿಂಗ್ಲಿಟಿನ ದಾರಿ. ಇನ್ನು ಎರಡೇ ತಾಸುಗಳ ಹಾದಿ. ಅಲ್ಲಿ ನಿನಗೆ ನಾಡ ಕಛೇರಿ, ಪೊಲೀಸ್ ಕಛೇರಿ ಕಾಣಿಸುತ್ತದೆ. ಅವರು ನಿನ್ನನ್ನೇ ಎದುರು ನೋಡುತ್ತಿದ್ದಾರೆ.’ ಎಂದರು. ಅರಬ ಅದೇ ಭಂಗಿಯಲ್ಲಿ ದಾರು ಮಾಸ್ತರರು ತೋರಿದ ದಾರಿಯನ್ನೇ

ನೋಡುತ್ತಾ ನಿಂತ.

ದಾರು ಮಾಸ್ತರರು ಅವನ ಮುಂಗೈಯನ್ನು ಹಿಡಿದು ಎಳೆದುಕೊಂಡು ಅವನನ್ನು ದಕ್ಷಿಣದ ಕಡೆಗೆ ತೋರಿಸಿದರು. ಅವರು ಎತ್ತರದಲ್ಲಿದ್ದರು. ಕೆಳಗೆ ಕಾಲು ದಾರಿಯೊಂದು ಅಸ್ಪಷ್ಟವಾಗಿ ಕಾಣಿಸುತ್ತಿತ್ತು. 'ನೋಡು, ಆ ದಾರಿಯಲ್ಲಿ ನೀನು ಒಂದು ದಿನ ಪೂರ್ತಿ ನಡೆಯುತ್ತಾ ಹೋದರೆ ನಿನಗೆ ಹುಲ್ಲುಗಾವಲು ಕಾಣಿಸಿಗುತ್ತದೆ. ಅಲೆಮಾರಿ ಗೋಪಾಲಕರೂ ಸಿಗುತ್ತಾರೆ. ಅವರು ನಿನಗೆ ಅವರ ಕಾನೂನಿನಂತೆ ಆಶ್ರಯ ಕೊಡುತ್ತಾರೆ.' ಅರಬ ದಾರು ಮಾಸ್ತರರ ಕಡೆಗೆ ತಿರುಗಿದ. ಅವನ ಮುಖದಲ್ಲಿ ಆತಂಕ ಎದ್ದು ಕಾಣುತ್ತಿತ್ತು. ಅವನು ಏನೋ ಹೇಳಲು ಬಾಯೆರೆದ. ಮಾಸ್ತರರು ಅವನ ಬಾಯನ್ನು ಮುಚ್ಚಿಸಿ, 'ನಾನು ಹೇಳುವುದನ್ನು ಸರಿಯಾಗಿ ಕೇಳಿಸಿಕೋ. ನಾನು ವಾಪಸ್ಸು ಹೋಗಲೇ ಬೇಕು.' ಎನ್ನುತ್ತಾ ಅರಬನಿಗೆ ಬೆನ್ನು ತಿರುಗಿಸಿ ಬಂದ ದಾರಿಯಲ್ಲೇ ಹಿಂದೆ ಹೆಜ್ಜೆ ಹಾಕಿದರು. ಮತ್ತೆ ಹಿಂದಿರುಗಿ ನೋಡಿದಾಗ ಅರಬ ಅವರನ್ನೇ ನೋಡುತ್ತಾ ಕಲ್ಲಿನ ಮೂರ್ತಿಯಂತೆ ನಿಶ್ಚಲನಾಗಿ ನಿಂತಿದ್ದ. ಅವರು ತಲೆಯಲ್ಲಾಡಿಸಿ ಶಾಲೆಯ ಕಡೆಗೆ ಹೆಜ್ಜೆ ಹಾಕಿದರು. ಅವರ ಹೆಜ್ಜೆಯ ಸಪ್ಪಳ ಬಿಟ್ಟರೆ ಎಲ್ಲೆಡೆ ನಿಶ್ಚಲವಾಗಿತ್ತು. ಅವರು ಹಿಂದೆ ನೋಡದೆ ಬಹಳ ಹೊತ್ತು ನಡೆದುಕೊಂಡು ಹೋದರು. ಕೊನೆಗೂ ತಡೆಯಲಾರದೆ ಹಿಂದಿರುಗಿ ನೋಡಿದರು. ಅರಬ ಹಾಗೆಯೇ, ಅವರನ್ನೇ ನೋಡುತ್ತಾ ನಿಶ್ಚಲನಾಗಿ ನಿಂತಿದ್ದ. ದಾರು ಮಾಸ್ತರರಿಗೆ ಗಂಟಲಿನಲ್ಲಿ ಏನೋ ಸಿಕ್ಕಿಕೊಂಡಂತಾಯಿತು. ಆದರೂ ಅವಡುಗಚ್ಚಿ ಅರಬನಿಗೊಮ್ಮೆ ಕೈಯಲ್ಲಾಡಿಸುತ್ತಾ ಮತ್ತೆ ಮುಂದಕ್ಕೆ ಹೆಜ್ಜೆ ಹಾಕಿದರು. ಬಹಳ ದೂರ ಕ್ರಮಿಸಿದನಂತರ ಅವರು ಮತ್ತೆ ಹಿಂದಿರುಗಿ ನೋಡಿದರು. ಅರಬ ಅವರಿಗೆ ಕಾಣಿಸಲಿಲ್ಲ. ಮಾಸ್ತರರ ಮನಸ್ಸು ಹೊಯ್ದಾಡತೊಡಗಿತು. ಸೂರ್ಯ ಈಗ ನೆತ್ತಿಯ ಮೇಲಿದ್ದ. ಬಿಸಿಲು ಸುಡುತ್ತಿತ್ತು. ಮಾಸ್ತರರು ಮತ್ತೆ ಅರಬ ನಿಂತಿದ್ದಲ್ಲಿಗೆ ಹಿಂದಿರುಗಿದರು. ಅವರು ಆ ಜಾಗವನ್ನು ಏರಿ ನಿಂತಾಗ ಬೆವರಿನಿಂದ ಪೂರ್ತಿಯಾಗಿ ತೊಯ್ದಿದ್ದರು. ಏದುಸಿರು ಬಿಡುತ್ತಾ ಅವರು ಕೆಳಗೆ ದೃಷ್ಟಿ ಹರಿಸಿದರು. ದಕ್ಷಿಣದ ದಿಕ್ಕಿನಲ್ಲಿ ಕಲ್ಲು ಬಂಡೆಗಳು ನೀಲಿ ಆಕಾಶಕ್ಕೆ ಸೆಡ್ಡು ಹೊಡೆಯುವಂತೆ ನಿಂತಿದ್ದರೆ, ಪೂರ್ವದ ಕಡೆಯ ಜೌಗು ಪ್ರದೇಶದಿಂದ ನೀರಿನ ಆವಿ ಮೇಲೇಳುತ್ತಿತ್ತು. ಬಹಳ ದೂರದಲ್ಲಿ ತನ್ನನ್ನೇ ಪೋಲಿಸಿರಿಗೊಪ್ಪಿಸಲು ಟಿಂಗ್ಲಿಟಿನ ಹಾದಿಯಲ್ಲಿ ಮೆಲ್ಲಗೆ ಸಾಗುತ್ತಿರುವ ಅರಬನ ಆಕೃತಿ ಅವರ ಹೃದಯವನ್ನು ಭಾರಗೊಳಿಸಿತು.

..ನಂತರ, ಎಲ್ಲೆಡೆ ಹರಡಿದ್ದ ಬಿಸಿಲನ್ನು ಶಾಲೆಯ ಕಿಟಕಿಯಿಂದ ನೋಡುತ್ತಾ ಮಾಸ್ತರರು ನಿಂತಿದ್ದರಾದರೂ ಅವರಿಗೆ ಅದು ಕಾಣಿಸುತ್ತಿರಲಿಲ್ಲ. ಅವರ ಹಿಂದೆ ಕಪ್ಪು ಹಲಗೆಯಲ್ಲಿ ಬರೆದಿದ್ದ ಫ್ರಾನ್ಸಿನ ಬಳುಕುವ ನದಿಗಳು ಹಾಗೆಯೇ ಇದ್ದವು.

ಆದರೆ, ಅವುಗಳ ಮಧ್ಯೆ ಯಾರೋ ಸೀಮೆ ಸುಣ್ಣದಲ್ಲಿ ಕೆಟ್ಟದಾಗಿ ಗೀಚಿದ್ದರು:

'ನೀನು ನಮ್ಮ ಸೋದರನನ್ನು ಪೋಲಿಸಿರಿಗೆ ಒಪ್ಪಿಸಿದ್ದೀಯ! ಇದಕ್ಕೆ ನೀನು ಬೆಲೆ ತೆರಲೇ ಬೇಕು!'

ದಾರು ಮಾಸ್ತರರ ದೃಷ್ಟಿ ಆಕಾಶದ ಮೇಲೆ, ಅಲ್ಲಿಂದ ಸಮುದ್ರದವರೆಗೂ ವಿಸ್ತಾರವಾಗಿ ಹರಡಿದ್ದ ಬರಡು ಕಲ್ಲು ಬಂಡೆಗಳ ನೆಲದ ಮೇಲೆ ಹರಿಯಿತು. ಅವರು ಅಗಾಧವಾಗಿ ಪ್ರೀತಿಸುತ್ತಿದ್ದ ಈ ನೆಲದ ಮೇಲೆ ಅವರು ಏಕಾಂಗಿಯಾಗಿದ್ದರು.

(ಮಯೂರ)

ತಂಗಂ

ಮೂಲ : ವೈಕ್ಯಂ ಮುಹಮ್ಮದ್ ಬಷೀರ್
ಅನುವಾದ: ಡಾ. ಅಶೋಕ್ ಕುಮಾರ್

ಪ್ರೀತಿಯ ಚಿಕ್ಕಜಮಾನೇ,

ಒಂದು ಕತೆ ಹೇಳೋಣಿ. ದಯವಿಟ್ಟು ಕೇಳಿ.

ಕವಿಗಳೆಲ್ಲಾ ಸುತ್ತಲೂ ನಿಂತು ಕಾತರದಿಂದ ಹೊಗಳತಕ್ಕಂಥ ಮೈಮಾಟ ಮತ್ತು ಚೆಲುವಿನ ಸಿರಿಗಳ ಸಮ್ಮೋಹಕ ಸಮಿಲನವಾಗಿರುವಳು ನನ್ನ 'ತಂಗಂ' ಎಂದು ನೀವು ನೀವು ನಂಬಿಬಿಟ್ಟಿದ್ದರೆ ಅದೊಂದು ದೊಡ್ಡ ತಪ್ಪೇ ಹೌದು. ಸೌಂದರ್ಯದ ಆರಾಧಕರಾದ ನಮ್ಮ ಕವಿಗಳಲ್ಲಿ ಯಾರೂ ಸಹ ಅವಳನ್ನು ನೋಡಿರಲಾರರು.

ನನ್ನ ತಂಗಂಳ ಮೈಬಣ್ಣ ಕಡು ಕಪ್ಪು. ನೀರಿನಲ್ಲಿ ಅದ್ದಿತೆಗೆದಂಥ ಒಂದು ಬೆಂಕಿಕೊಳ್ಳಿ. ಕಪ್ಪಾಗಿಲ್ಲದಿರುವುದು ಕಣ್ಣಿನ ಬಿಳುಪು ಮಾತ್ರವೇ. ಹಲ್ಲೂ ಉಗುರುಗಳೂ ಕರಗಿರುವುವು.

ತಂಗಂ ನಗುವಾಗ ಅವಳ ಮುಖದ ಸುತ್ತಲೂ ಒಂದು ಬೆಳಕು ಹರಡುವುದು. ಆದರೆ ಆ ಬೆಳಕು ಅಂಧಕಾರದ ಮುಸುಕನ್ನು ಹೊದಿರುವುದು. ಕಪ್ಪಿನ ಚಿಮಿಣಿಯಿಂದ ಹೊರಚೆಲ್ಲುವಂಥ ಬೆಳಕಿನ ಒಂದು ಕಾಳಿಮೆ.

ಲಲ್ಲೆಗರೆದು ಒಯ್ಯಾರದಿಂದ ದಿನವೂ ನನ್ನೊಂದಿಗೆ ಪ್ರೇಮಸಲ್ಲಾಪ ನಡೆಸುವಳು....ತಂಗಂಳ ಆ ದನಿ! ಅದು

ವನಾಂತರಗಳಲ್ಲಿ ಕುಳಿತು ಹಾಡುವ ಕಪ್ಪುಕೋಗಿಲೆಯ ಇಂಪಾದ ನಾದವಲ್ಲ. ನನ್ನ ತಂಗಂಳ ದನಿ ನಿಜವಾಗಿಯೂ ಕೋಕಿಲನಾದವೇ ಅಲ್ಲ. ಇರುಳಿನ ಏಕಾಂತತೆಯಲ್ಲಿ, ಉಗ್ರಾಣದಲ್ಲಿ ಕುಳಿತುಕೊಂಡು ಒಣಗಿದ ಒರಟಾದ ಬೀಜಗಳನ್ನು ಗೋಣಗಾಟದೊಂದಿಗೆ ಕಚ್ಚಿ ಸೀಳುತ್ತಿರುವಂಥ ಕರಗಿನ ಹೆಗ್ಗಣದ 'ಕುರುಮುರು' ಶಬ್ದಕ್ಕೆ ಹತ್ತಿರದ ಸಾಮ್ಯತೆಯಿದೆ ನನ್ನ ತಂಗಂಳ ಸವಿದನಿಗೆ!

ತಂಗಂಳಿಗೆ ವಯಸ್ಸು ಹದಿನೆಂಟಷ್ಟೇ ಆಗಿರುವುದು. ಅಂಗಾಂಗಗಳೆಲ್ಲ ಪುಷ್ಟವಾಗಿ ಬೆಳೆದು ಯೌವನದ ತೀಕ್ಷ್ಣತೆಯಲ್ಲಿ ಹಾಗೇ ಜ್ವಲಿಸುತ್ತಿರುವಳು ನನ್ನ

ತಂಗಂ.

ತಂಗಂ ನನ್ನ ಪ್ರಾಣನಾಥೆಯಾಗಿರುವಳು. ಬರೀ ಪ್ರಾಣಕ್ಕಷ್ಟೇ ಅಲ್ಲ, ನನ್ನ ಎಲ್ಲದಕ್ಕೂ ಅವಳೇನೇ ನಾಥೆ. ಅವಳ ಪ್ರೇಮವಲ್ಲರಿಯು ಬೆಳೆದು ಹಬ್ಬುತ್ತಿರುವಂಥ ಆ ಏಕೈಕ ಜೇನುಮಾವಿನ ಮರವೇ ನಾನು.

ಪವಿತ್ರಳಾದ ತಂಗಂಳ ಪ್ರೀತಿಗೆ ಪಾತ್ರನಾದ ನನ್ನ ಮೇಲೆ ಅಲ್ಲ ಅಸೂಯೆ ಹಾಗೂ ಅಪಾರ ಗೌರವಗಳು ನಿಮಗಿವೆ ಎಂದು ನನಗೆ ಗೊತ್ತು.

ಸುಮುಖನೂ ಮಹಾತ್ಯಾಗಿಯೂ ಆಗಿರುವಂಥ ಒಬ್ಬ ಯುವ ವೀರನು ನಾನು. ನನ್ನ ಒಂದೇ ಒಂದು ನೋಟದಲ್ಲೇ ಎಂಥ ಸೌಂದರ್ಯರಾಣಿಯೂ ನನಗೆ ಅಡಿಯಾಳಾಗುವಳು. ಪ್ರೇಮಕ್ಕೋಸ್ಕರ ನನ್ನ ಕಾಲಿಗೆ ಬಿದ್ದು ಕಣ್ಣೀರು ಹರಿಸುವಳು. ಸಾಂಸಾರದ ವೇಳೆ, ರಸ್ತೆ ಬೀದಿಗಳ ಮೂಲಕ ಶಾಂತಗಂಭೀರಭಾವದೊಂದಿಗೆ ನಾನು ನಡೆದಾಡುವ ಆ ದಿವ್ಯ ಮುಹೂರ್ತಗಳನ್ನು ಕಾಯುತ್ತ ಈ ಪಟ್ಟಣದ ಕಣ್ಣಣಿಗಳಾದ ಹೆಣ್ಣಣಿಗಳೆಲ್ಲರೂ ನನ್ನನ್ನು ಒಂದೇ ಒಂದು ಬಾರಿ ನೋಡುವುದಕ್ಕಾಗಿ ಹೆಬ್ಬಯಕೆಯಿಂದ ಭವ್ಯಮಹಲುಗಳ ಕಿಟಕಿಬಾಗಿಲುಗಳ ಮುಖಾಂತರ ನೋಡನೋಡುತ್ತ ನಿಲ್ಲುವರು. ಆ ಸಂದರ್ಭಗಳೆಲ್ಲ ಸರ್ವಸಂಗಪರಿತ್ಯಾಗಿಯಾದ ಓರ್ವ ಯತಿವರ್ಯನ ಹಾಗೆ ಅರೆತೆರೆದ ಕಣ್ಣುಗಳೊಂದಿಗೆ ನಾನು ನೆಟ್ಟಗೆ ಎದೆಯುಬ್ಬಿಸಿ ನಡೆದುಬಿಡುವೆನು.... ಎಂದೆಲ್ಲಾ ಹೆಮ್ಮೆಯಿಂದ ನಿಮ್ಮೊಡನೆ ಹೇಳಬೇಕೆಂದು ನನಗೆ ಭಾರೀ ಆಸೆಯಿದೆ. ಆದರೆ, ಏನು ಮಾಡಲಿ! ಸುಳ್ಳು ಹೇಳಕೂಡದೆಂದು ತಾನೇ ದೈವನಿಯಮ!

ನಿಜವನ್ನು ನಿಜವಾಗಿಯೇ ಹೇಳುವುದಾದರೆ ನನಗೆ ಎರಡು ಕಾಲುಗಳೂ ಇವೆ. ಆದರೆ ಒಂದಕ್ಕೆ ಒಂದಷ್ಟು ಉದ್ದ ಜಾಸ್ತಿಯಿದೆ. ಒಣಗಿ ಸುರುಟಿದ ಬೇಲಿಯ ದಬ್ಬೆಯ ಹಾಗಿದೆ ಅದರ ಸ್ಥಿತಿ. ಬಿದಿರುಕೋಲಿನ ಸಹಾಯದಿಂದ ಬೀದಿಯ ಮೂಲಕ ಧಾವಿಸಿ ಮುಂದಕ್ಕೆ ಸಾಗುವ ನಾನು ಈ ಕಾಲನ್ನು ನೆಲತಾಗುವಂತೆ ಎಳೆದುಕೊಂಡೇ ಹೋಗುವೆನು. ಹಗ್ಗ ಹಾಕಿ ಎಳೆದಂತಿರುವ ಒಂದು ಗುರುತು ಪುಡಿಧೂಳು ತುಂಬಿರುವ ಬೀದಿಯಲ್ಲಿ ಕಂಡರೆ ಅದರ ಒಂದು ಕೊನೆಯಲ್ಲಿ ನನ್ನನ್ನು ಕಾಣಬಹುದು. ಗೋಣಿಚೀಲದಲ್ಲಿ ಸುತ್ತಿ ಬೆನ್ನಿಗೆ ತೂಗುಬಿಟ್ಟಿರುವ ಹಲಸಿನಮೂಟೆಯಹಾಗೆ ಒಂದು ಗೂನು ಸಹ ನನಗಿದೆ. ನನ್ನ ಶಿರೋಭಾಗವಂತೂ ಅಪ್ಪಟ ಕುಂಬಳಕಾಯಿಯೇ. ಮೋಟರ್ ಟಯರಿನ ತುಂಡುಗಳ ಹಾಗಿರುವ ಎರಡು ತುಟಿಗಳೂ ಎನಗಿವೆ, ಅಲಂಕಾರವಾಗಿ. ಅದರ ಒಂದು ಕೋನದಲ್ಲಿ ಒಂದು ಮೋಟು ಬೀಡಿ ಸದಾ ಹೊಗೆಯಾಡುತ್ತಿರುತ್ತದೆ.

ಇರುವ ಎರಡು ಕಣ್ಣುಗಳೂ ಎರಡು ಭಿನ್ನಾಭಿಪ್ರಾಯದವರೇ- ಒಟ್ಟಿನಲ್ಲಿ ಅವರ ನಡುವೆ ಒಂದಿನಿತೂ ಮೈತ್ರಿಯಿಲ್ಲ. ಒಂದು ಕಣ್ಣಿನ ಗುರಿ ನೇರ ಮೂಡಣದಲ್ಲಿ ಕಾಣುವ ಕಂಬಿಯ ಗೂಟದ ಕಡೆಗಿದ್ದರೆ ಇನ್ನೊಂದು ಕಣ್ಣಿನದು, ನಾಲಿಗೆ ಹೊರಹಾಕಿ ಬಾಲ ಮುದುಡಿಕೊಂಡು ಬಡಗಣದಿಂದ ಓಡಿಬರುವ ಬೀದಿನಾಯಿಯ ಕಡೆಗೆ ಇರುವುದು.

ತಂಗಂ ಕೆಲವೊಮ್ಮೆ ಹೇಳುವಳು, ಒಂದು ಕಣ್ಣಿನಿಂದ ಅವಳನ್ನು ನೋಡುತ್ತಿರುವಾಗ ಇನ್ನೊಂದು ಕಣ್ಣಿನಿಂದ ಅಡುಗೆಕೋಣೆಗೆ ನುಗ್ಗಿ ಮಡಕೆಗೆ ತಲೆತೂರಿಸುವ ಕಳ್ಳಬೆಕ್ಕನ್ನು ನೋಡಲು ಸಾಧ್ಯವಾಗುವುದು ಅಂತ.

ನನ್ನ ಧ್ವನಿಯ ಬಗ್ಗೆ ಹೆಚ್ಚಿನ ಆಕ್ಷೇಪಣೆ ಇರುವುದಾಗಿ ನನಗೆ ತಿಳಿದಿಲ್ಲ. ದಾರಿಯಲ್ಲಿ ಯಾವುದಾದರೂ ಕತ್ತೆ ಕಿರುಚಿದರೆ ತಂಗಂ ಗುಡಿಸಲಿನ ತಡಿಕೆ ಬಾಗಿಲನ್ನೆತ್ತಿ ಉತ್ಕಂಠಳಾಗಿ ಹೊರಕ್ಕೆ ದಿಟ್ಟಿಸುವಳು. ಏಕೆ ಎಂದು ಒಮ್ಮೆ ನಾನು ಕೇಳಿದೆ. ಆಗ ಅವಳು ಹೇಳಿದಳು: ' ನೀವು ಅಂತ ತಿಳಿದುಬಿಟ್ಟಿ!'

ಸರಿ, ಈಗ ಒಟ್ಟಾರೆಯಾಗಿ ನನ್ನ ಒಂದು ಅಳಿಸಲಾಗದ ಚಿತ್ರ ನಿಮ್ಮ ಮನೋದರ್ಪಣದಲ್ಲಿ ಮೂಡಿರಬೇಕು. ಇನ್ನು ದಾರಿಯಲ್ಲೆಲ್ಲಾದರೂ ನನ್ನನ್ನು ಕಂಡರೆ ಕಾಣದಂಥ ಸೋಗುಹಾಕಿ ನೀವು ನುಣುಚಿಕೊಂಡು ಹೋಗುವುದಿಲ್ಲ ಎಂದು ನಾ ಬಲ್ಲೆ. ನನಗಾದರೂ ವಿಶೇಷ ರೀತಿಯ ಕೆಲಸವೇನೂ ಇಲ್ಲ. ಅಲ್ಪಸ್ವಲ್ಪ ಭಿಕ್ಷಾಟನೆ ಉಂಟು ಅಷ್ಟೆ.

ತಂಗಂಗಳಿಗೆ ನೆರೆಮನೆಯ ಅಂಗಳ ಗುಡಿಸುವ ಕೆಲಸವಿದ್ದಿತು. ಒಂದು ದಿವಸ ಬೆಳಗಾಗಿದ್ದು ಮಾಲೀಕರ ಮಗ ಅವಳನ್ನು ಕಂಡು ಹೆದರಿಬಿಟ್ಟ. ಆದಕಾರಣ ಕೆಲಸದಿಂದ ತೆಗೆದು ಹಾಕಿದರು. ಈಗ ಒಂದು ಬಾಳೆ ತೋಟದ ಕಾವಲು ಕಾಯುವ ಕೆಲಸವಿದೆ. ದನ ಮುಂತಾದವು ಒಳನುಗ್ಗದ ಹಾಗೆ ನೋಡಿಕೊಳ್ಳಬೇಕು. ಕೆಲವು ಬಾರಿ ಅವಳು ಎಲೆ ಬಳ್ಳಿಗಳನ್ನು ಕಿತ್ತು ಹೊರೆ ಕಟ್ಟಿ ಅಂಗಡಿಗಳಿಗೆ ಕೊಂಡೊಯ್ಯುವಳು....

ತಂಗಂ ಮತ್ತು ನಾನು ಮೊದಲ ಸಲ ಭೇಟಿಯಾದದ್ದು ಭೋರ್ಗರೆಯುತ್ತ ಮಳೆ ಸುರಿಯುತ್ತಿದ್ದ ಕರ್ಕಾಟಕಮಾಸದ ಅಮಾವಾಸಿ ರಾತ್ರಿಯ ಹೊತ್ತು....ನನ್ನ ವಾಡಿಕೆಯಂತೆ ಅಂದೂ ನಾನು ಕೆಲಸಕ್ಕೆ ಹೋದೆ. ಸಿಕ್ಕಿದ ಒಂದೆರಡು ತಾಮ್ರದ ದುಡ್ಡುಗಳನ್ನು ಬಟ್ಟೆಯ ತುದಿಯಲ್ಲಿ ಗಂಟು ಹಾಕಿಕೊಂಡೆ. ಆಗಲೇ ಕತ್ತಲಾಗಿತ್ತು. ಒಂದು ಹೋಟೆಲಿನಿಂದ ದೊರೆತ ಒಂದಷ್ಟು ಅನ್ನ ತಿಂದು ಒಂದು ದೊಡ್ಡ ಮನೆಯ ಜಗುಲಿಯ ಒಂದು ಮೂಲೆಯಲ್ಲಿ ಮುದುಡಿ ಮಲಗಿದೆ. ಜೋರು

ಮಳೆ. ಗಾಳಿಯೂ ಬಲವಾಗಿತ್ತು. ಆಗಾಗ ಆ ಮಹಲಿನಿಂದ ಸಂಗೀತ ಕೇಳಬರುತ್ತಿತ್ತು. ಮಧ್ಯಮಧ್ಯೆ ನಗುವಿನ ಸ್ಫೋಟಗಳು ಸಹ. ಜೀವನದ ಆನಂದಕರವಾದ ಈ ಮಗ್ಗುಲುಗಳು ನನ್ನೊಳಗೆ ಚಿಂತೆಗಳನ್ನೆಬ್ಬಿಸಿದವು.. ಜಗತ್ತಿನ ಬಹುತೇಕ ಪಾಲು ಜನರು ನನ್ನ ಹಾಗೆ ಸಂಕಷ್ಟಗಳಲ್ಲಿ ಬದುಕುತ್ತಿರುವಾಗ ಕೆಲವೇ ಕೆಲವು ಮಂದಿ ಆನಂದದಲ್ಲಿ ಮುಳುಗಿರುವರು. ಈ ಅಂತರಕ್ಕೆ ಕಾರಣ ಏನು? ಯಾರು ಇದಕ್ಕೆ ಹೊಣೆಗಾರರು? ನಾನು ಚಿಂತೆಯಲ್ಲಿ ಮುಳುಗಿದೆ. ಹಾಗೇ ನಾನು ತುಸು ನಿದ್ರೆಗೆ ಜಾರಿದೆ. ಇದ್ದಕ್ಕಿದ್ದ ಹಾಗೆ ಒಂದು ಮೊರೆತ ಹಾಗೂ ಕೋಲಿನಂತೆ ಕಣ್ಣಿಗೆ ಕೊರೆದು ನುಗ್ಗುವ ಬೆಳಕು. ನಾನು ಬೆಚ್ಚಿ ಗಾಬರಿಯಾಗಿ ನೋಡಿದೆ. ಒಂದು ಮೋಟರ್ ಕಾರು!

ಕಾರಿನಿಂದ ಇಬ್ಬರು ಇಳಿದರು. ದೊಡ್ಡ ಧಣಿ ಮತ್ತು ಮಗ ಚಿಕ್ಕ ಧಣಿ. ಭಾರೀ ಸಿರಿವಂತರು. ಆ ಮನೆ ಅವರ ಬಂಗಲೆಯಾಗಿತ್ತು.

'ಯಾವನೋ ಅಲ್ಲಿ?' ಚಿಕ್ಕ ಧಣಿ ನನ್ನನ್ನು ನೋಡಿ ಗರ್ಜಿಸಿದ. ನಾನು ಏನೂ ಮಾತಾಡಲಿಲ್ಲ.

'ಮಲಗಲಿ ಬಿಡು ಮಗಾ, ಯಾರೋ ಬಡವ ಇರಬೇಕು.' ದೊಡ್ಡ ಧಣಿ ಕನಿಕರದಿಂದ ಹೇಳಿದರು.

'ಬಡವರು. ಅಪ್ಪಾ ನಿಮಗೆ ಎಲ್ಲರೂ ಬಡವರೇ. ಇವನು ಯಾವನೋ ದೊಡ್ಡ ಕಳ್ಳನಿರಬೇಕು.' ಎಂದು ಹೇಳುತ್ತಾ ಚಿಕ್ಕ ಧಣಿ ಕೈಯಲ್ಲಿದ್ದ ಬೆಳಕನ್ನು ನನ್ನ ಮುಖಕ್ಕೆ ಕೋಲಿನಂತೆ ಹಾಯಿಸಿದ. ನನ್ನನ್ನು ಆಪಾದಮಸ್ತಕವಾಗಿ ಒಮ್ಮೆ ನೋಡಿಬಿಟ್ಟು ಅಬ್ಬರಿಸಿದ.

'ನಡೆಯೋ ಹೊರಕ್ಕೆ. ಊಂ. ನಡೀ ಆಚೆ.'

'ಅಯ್ಯೋ! ಹೊನ್ನಿನೋಡೇರೇ!' ನಾನು ಬಲು ದೈನ್ಯದಿಂದ ಹೇಳಿದೆ,' ಈ ನಿಮ್ಮ ಸೇವಕ ಒಬ್ಬ ಭಿಕ್ಷುಕ! ಕಳ್ಳ ಗಿಳ್ಳ ಅಲ್ಲ. ಈ ಮಳೇಲಿ ಎಲ್ಲಿಗೆ ಹೋಗಲಿ? ನಡೆಯೋಕೂ ಆಗದು.'

ಚಿಕ್ಕ ಧಣಿ,'ಭೀ ಕತ್ತೆ, ತೊಲಗಾಚೆ. ಭಿಕ್ಷುಕ! ಏನಾದರೂ ಕೆಲಸ ಮಾಡಿ ಮಾನವಾಗಿ ಬದುಕಲು ಬಯಸದ ಅಲೆಮಾರಿ ಭಿಕಾರಿಗಳು! ಹೂಂ. ನಡಿ ಹೊರಗೆ....'

ನಾನು ಜರುಗಿ ಸ್ವಲ್ಪ ದೂರ ಹೋಗಿ ಕುಳಿತೆ. ಭೋರೆಂದು ಮಳೆ ಸುರಿಸುತ್ತಿರುವ ಭಯಂಕರವಾದ ಕತ್ತಲನ್ನು ನೋಡುತ್ತ ಭಯಪಟ್ಟು ಕುಳಿತುಬಿಟ್ಟೆ. ಚಿಕ್ಕ ಧಣಿ ಮುಂದಕ್ಕೆ ಬಂದು ಕೈಯಲ್ಲಿರುವ ಹೊನ್ನು ಕಟ್ಟಿಸಿದ್ದ ಬೆತ್ತದಿಂದ ಬಲವಾಗಿ ಮೂರೇಟು ಬಿಗಿದ. ನಾನು ಬೊಬ್ಬರಿದು ಅತ್ತುಬಿಟ್ಟೆ.

‘ಭೇ, ಬೇಡ ಮಗಾ! ಅವನಿಗೆ ಹೋಡಿ ಬೇಡ.’ ದೊಡ್ಡ ಧಣಿ ನಡುವೆ ಬಂದು ಅಡ್ಡಿಪಡಿಸಿದರು.

‘ನಿಮಗೇನು ಗೊತ್ತಪ್ಪಾ’ ಎನ್ನುತ್ತ ಚಿಕ್ಕ ಧಣಿ ಬೂಟ್ಸ್ ಹಾಕಿದ್ದ ಕಾಲಿನಿಂದ ತುಳಿದು ನನ್ನನ್ನು ಹೊರಕ್ಕೆ ತಳ್ಳಿದ.

ನಾನು ಒದ್ದೆಮುದ್ದೆಯಾಗಿ ಈ ಕಾಲನ್ನೆಳೆಯುತ್ತಾ ಹಾಗೇ ನಡೆದೆ. ಬಹಳ ಹೊತ್ತು ಕಳೆಯಿತು. ಮಳೆ ಬಲು ಜೋರಾಗಿ ಸುರಿಯುತ್ತಲೇ ಇತ್ತು. ಎಷ್ಟೆಷ್ಟೋ ಕಡೆ ನಾನು ಹೋಗಿ ನೋಡಿದೆ. ಎಲ್ಲರೂ ನನ್ನನ್ನು ಹುಚ್ಚುನಾಯಿಯ ಹಾಗೆ ಹೊಡೆದೋಡಿಸಿದರು.

ಕೊನೆಯಲ್ಲಿ ಪಟ್ಟಣದ ಹೊರಗಡೆ ತಲುಪಿದೆ. ಒಂದು ಓಣಿದಾರಿಯ ಮೂಲಕ ಎಡವುತ್ತ ತಡಕಾಡುತ್ತ ಹಾಗೇ ನಡೆಯುತ್ತಿರುವಾಗ ಒಂದು ಬೆಳಕು ಕಾಣಿಸಿತು. ಸೋಗೆಯ ತಡಿಕೆಯ ಬಿರುಕಿನ ಮೂಲಕ ನಾನು ಚೆನ್ನಾಗಿ ಕಂಡೆ. ಬಂದದ್ದು ಬರಲಿ ಎಂದುಕೊಂಡು ನಾನು ತಡಿಕೆಯನ್ನು ತಟ್ಟಿ ಕರೆದೆ.

‘ಯಾರದು?...’ ಒಂದು ದನಿ ಮೊಳಗಿತು.

‘ನಾನೇ.’ ದಯನೀಯವಾಗಿ ನಾನು ಹೇಳಿದೆ. ಒಬ್ಬ ಬಡಪಾಯಿ. ಮಳೆ ನೆನೆದು....’

ಸೋಗೆಯ ಬಾಗಿಲನ್ನು ಯಾರೋ ತೆರೆದರು. ನಾನು ಮುಂದಕ್ಕೆ ಸರಿದೆ. ಒಂದು ಕೊಡಕ್ಕೆ ಕಾಲು ತಾಗಿ ಮುಗ್ಗರಿಸಿ ಬಿದ್ದೆ.

ನಾನು ಕಣ್ಣು ತೆರೆದೆ. ಒಂದು ಕಂತೆ ತೆಂಗಿನ ನಾರುಸಿಪ್ಪೆಯ ಸಮೀಪ ಒಂದು ಹರಕು ಚಾಪೆಯಲ್ಲಿ ನಾನು ಮಲಗಿರುವೆ. ಬಳಿಯಲ್ಲಿ ತಡಿಕೆಗೆ ಒರಗಿ ಒಬ್ಬಳು ಯುವತಿ. ಮುಖದತ್ತ ನಾನು ನೋಡಿದಾಗ ಜಲಾರ್ದ್ರವಾದ ನಯನಗಳಿಂದ ಕಾತರದಿಂದ ನನ್ನನ್ನೇ ನೋಡುತ್ತಿರುವ ತಂಗಂಗಳನ್ನು ಕಂಡೆ!

ನಾನು ಮೆಲ್ಲಗೆ ಎದ್ದು ಕುಳಿತೆ. ಅವಳೊಡನೆ ಕತೆಗಳನ್ನೆಲ್ಲ ಹೇಳಿದೆ. ತಂಗಂ ರೋದಿಸಿದಳು. ನಾನೂ ರೋದಿಸಿದೆ. ನಾನೂ ಅವಳೂ ಒಟ್ಟಿಗೇ ಬಹಳ ಹೊತ್ತು ಅತ್ತೆವು.

‘ಅಳ್ಳೇಡಿ,’ ಒಂದು ದೀರ್ಘ ನಿಶ್ವಾಸದೊಂದಿಗೆ ತಂಗಂ ಹೇಳಿದಳು: ‘ನಾನು ಒಬ್ಬೊಂಟಿಯಾಗಿದ್ದೇನೆ. ಕಳೆದ ತಿಂಗಳು ನನ್ನಮ್ಮ ತೀರಿಹೋದಳು. ನೀವು ಬೇಕಾದರೆ ಇಲ್ಲಿ ವಾಸಮಾಡಬಹುದು’

ತಂಗಂ ಮತ್ತು ನಾನು ಹಾಗೆ ಒಟ್ಟಿಗೆ ವಾಸಮಾಡ ತೊಡಗಿದೆವು. ತಿಂಗಳೊಂದು

ಕಳೆದಾಗ ನನ್ನಲ್ಲಿ ಅನುರಕ್ತಳಾದ ತಂಗಂ ನನ್ನ ಪ್ರಾಣನಾಥೆಯಾಗುವೆನೆಂದು ದಯತೋರಿ ಸಮ್ಮತಿಸಿದಳು....

ನಾವು ಹೀಗೆ ಬದುಕುತ್ತಿದ್ದೇವೆ....ಆನಂದದ ಆರಾಮದಲ್ಲಿ ಕನಕಕಿರಣಗಳು ಹರಡುತ್ತಿರುವ ಹೊಂಬೆಳಗಿನಲ್ಲಿ ಪ್ರೀತಿಯ ಹೂರೆಕ್ಕೆಗಳನ್ನು ಅರಳಿಸಿ ಹಾಡಿ ಹಾರುತ್ತಿರುವ ಎರಡು ಪಂಚವರ್ಣದ ಗಿಳಿಗಳು ನಾವು. ತಂಗಂ! ಹೌದು, ನನ್ನ ‘ತಂಗಂ’(ಅಪರಂಜಿ) . ಅಪ್ಪಟ ತಂಗವೇ (ಅಪರಂಜಿಯೇ) ನಿಜ. ಮಳೆಬಿಲ್ಲ ಬೆಳಕಿಂದ ಹೊನ್ನುಡುಗೆಯನ್ನುಟ್ಟ ವಸಂತಪ್ರಭಾತವೇ ಅವಳು!

ಮಾಲೀಕನ ನೆಂಟ

ಮೂಲ: ಶರಣಕುಮಾರ ಲಿಂಬಾಳೆ
ಅನುವಾದ: ಡಾ. ಪ್ರಮೀಳಾ ಮಾಧವ

ರಾತ್ರಿಯೆಲ್ಲ ಬಸ್ಸಿನಲ್ಲಿ ಕುಳಿತುಕೊಂಡು ಪರಿಣಾಮವಾಗಿ ಕುತ್ತಿಗೆ ಮತ್ತು ಸೊಂಟದ ಭಾಗವೆಲ್ಲ ಸೆಟೆದುಕೊಂಡಿತ್ತು. ರಾತ್ರಿ ಹನ್ನೆರಡು ಗಂಟೆಗೆ ನನ್ನ ಅಣ್ಣ ರಾಜುವನ್ನು ಮಾರ್ಗಮಧ್ಯದಲ್ಲಿ ಎಲ್ಲೋ ಒಂದು ಕಡೆ ಇಳಿಸಿದ್ದರು. ಆಗ ನನ್ನ ಹೃದಯ ಬಾಯಿಗೆ ಬಂದಿತ್ತು. ನಾವಿಬ್ಬರೂ ಗಾಡಿಯಲ್ಲಿ ಕುಳಿತಾಗ ನನ್ನ ಅಮ್ಮ ಅಪ್ಪ ಎದೆಬಡಿದುಕೊಂಡು ಅಳುತ್ತಿದ್ದರು. ಪಾರೂ ನನ್ನ ತಂಗಿ. ಅವಳನ್ನೂ ಯಜಮಾನರು ಇವತ್ತು ಕರೆದುಕೊಂಡು ಹೋಗುತ್ತಾರೆ. ನಮ್ಮ ಅಪ್ಪನ ಮದುವೆಗೆ ತೆಗೆದ ಸಾಲದ ಋಣವನ್ನು ತೀರಿಸಲು ನಮ್ಮನ್ನು ಜೀತದಾಳಾಗಿ ಅವರು ಮಾಡಿಕೊಂಡಿದ್ದರು. ಎದೆಹಾಲು ಕುಡಿಯುವ ಮಗು ಮಾತ್ರ ಅಮ್ಮನ ಬಳಿಯಲ್ಲಿತ್ತು. ಯಜಮಾನರು ನಮ್ಮನ್ನು ಅವರ ವಶಕ್ಕೆ ತೆಗೆದುಕೊಂಡಾಗ ತಂದೆ ಕೈಗಳನ್ನು ಮುಗಿದುಕೊಂಡು ಗದಗಿಸಿದ್ದರು, 'ನನ್ನ ಮಕ್ಕಳನ್ನು ಚೆನ್ನಾಗಿ ಸಾಕಿಕೊಳ್ಳಿ,' ಅಪ್ಪ ಅಮ್ಮನಿಂದ ದೂರವಾಗಿ ನಾನು ಅಣ್ಣ ಯಾವುದೋ ಕಾಣದ ಊರಿಗೆ ಹೊರಟಿದ್ದೆವು. ಅಣ್ಣನನ್ನು ಯಜಮಾನರು ಮಾರ್ಗಮಧ್ಯದಲ್ಲಿಯೇ ಕೆಳಗಿಳಿಸಿದಾಗ ನನ್ನ ಕಣ್ಣುಗಳಲ್ಲಿ ನೀರು ತುಂಬಿತ್ತು. ಆದರೆ ಅದರಿಂದ ಪ್ರಯೋಜನವೇನಿದೆ? ನಾನು, ಕಿಸನ್ಯಾ ಮತ್ತು ರಮ್ಯಾ ಈ ಊರಿನಲ್ಲಿ ಇಳಿದೆವು. ಯಜಮಾನನ ಹಿಂದೆ ಮೂಕ ಪ್ರಾಣಿಗಳಂತೆ ನಾವು ನಡೆಯುತ್ತಿದ್ದೆವು.

ಬಸ್ ಸ್ಟೇಂಡಿನಲ್ಲಿ ಬಹಳಷ್ಟು ಬಸ್ಸುಗಳಿದ್ದವು. ರಿಕ್ಷಾಗಳು, ಮೋಟರ್ ಸೈಕಲುಗಳು, ಅಂಗಡಿಗಳು ಇವನ್ನೆಲ್ಲ ನೋಡುತ್ತ ನಾನು ಗಾಬರಿಯಾದೆ. ರಮ್ಯಾ ಮತ್ತು ಕಿಸನ್ಯಾರಿಗೂ ಇದೇ ಅನುಭವವಾಗುತ್ತಿತ್ತು. ಕಾಡಿನ ಗುಡಿಸಲುಗಳಲ್ಲಿ ಬಾಲ್ಯವನ್ನು ಕಳೆದ ನಾವು ಮೊತ್ತಮೊದಲ ಬಾರಿಗೆ ಊರಿಗೆ ಬಂದಿದ್ದೆವು. ನಮಗೆ ರಸ್ತೆಯಲ್ಲಿ ಸರಿಯಾಗಿ ನಡೆಯಲೂ ಗೊತ್ತಾಗುತ್ತಿರಲಿಲ್ಲ. ಇಲ್ಲಿಯ ಜನರ ಭಾಷೆಯೂ ಅರ್ಥವಾಗುತ್ತಿರಲಿಲ್ಲ. ಯಾವ ಗಲ್ಲಿಗೆ ಬಂದಿದ್ದೇವೆಂಬುದೂ ತಿಳಿಯದು. ಈಗ ಅಪ್ಪ ಅಮ್ಮ ಯಾವ ಕಡೆಯಿಂದ ಸೂರ್ಯನನ್ನು ನೋಡುತ್ತಾರೆ? ನನ್ನ ತಂದೆ

ಕೂಡ ಅವರ ತಂದೆಯ ಋಣಕ್ಕಾಗಿ ಹೀಗೆ ಕಷ್ಟಪಡುತ್ತಿದ್ದರು. ಅಪ್ಪ ಪಾರುವನ್ನು 300/ರೂಪಾಯಿಗೆ ಮಾರಿ ಅಮ್ಮನನ್ನು ಬಿಡಿಸಿಕೊಂಡು ಬಂದಿದ್ದರು. ಅಮ್ಮನನ್ನು ಕಳೆದ ಎರಡು ವರ್ಷಗಳಿಂದ ಸೇಟ್‌ಜಿಯ ಬಳಿಯಲ್ಲಿ ಅಡವಿಟ್ಟಿದ್ದರು. ಈಗ ಅಮ್ಮ ಮನೆಗೆ ಬಂದಳು, ಆದರೆ ತಂಗಿ ಮನೆಯಿಂದ ಹೊರಗೆ ಹೋದಳು. ಹೇಗೂ ಹೆಣ್ಣುಮಕ್ಕಳು ಮನೆಯಲ್ಲಿರುವುದಿಲ್ಲ. ನಮ್ಮ ಚಿಕ್ಕಮ್ಮನನ್ನೂ ಹೀಗೆಯೇ ಮಾರಿದ್ದರು. ಪಾರುವನ್ನು ದಿಲ್ಲಿಗೆ ಕರೆದುಕೊಂಡು ಹೋಗುತ್ತಾರೆಂದು ಕೇಳಿದೆವು. ಅಲ್ಲಿ ಅವಳಿಂದ ದಂಧೆ ಮಾಡಿಸುತ್ತಾರೆ. ಅಮ್ಮನಿಗೆ ಪಾರುವಿನ ಬಗ್ಗೆ ಯಾವ ಸಮಾಚಾರವೂ ತಿಳಿಯುವುದಿಲ್ಲ. ದಿಲ್ಲಿಗೆ ಹೋದಮೇಲೆ ಪಾರುಗೆ ರಾಜೀವ್ ಗಾಂಧಿಯನ್ನು ನೋಡಬಹುದು.

ನಾವು ರಾಜಕಮಲ್ ಹೋಟೆಲಿಗೆ ಬಂದೆವು.

ನಮ್ಮಂಥ ಬಾಲಕರು ಅಲ್ಲಿ ಕಪ್ ಮತ್ತು ಬಸ್ಸುಗಳನ್ನು ತೊಳೆಯುತ್ತಿದ್ದರು. ನಮಗೆ ಕೈಕಾಲು ಮುಖ ತೊಳೆಯಲು ಹೇಳಿದರು. ಚಹಾ ಬ್ರೆಡ್ ಕೊಟ್ಟರು. ಸ್ವಲ್ಪ ಸುಧಾರಿಸಿದೆವು. ರಾತ್ರಿಯಿಡೀ ನಿದ್ರೆ ಬಂದಿರಲಿಲ್ಲ. ಆದರೆ ನಮ್ಮನ್ನು ಕೂಡಲೇ ಪಾತ್ರ ತೊಳೆಯುವ ಕೆಲಸಕ್ಕೆ ಹಚ್ಚಿದರು. ಅಷ್ಟು ಹೊತ್ತಿಗೆ ಕಾಶಾ ಬಂದ. ಕಾಶಾ ನಮ್ಮ ಚಿಕ್ಕಪ್ಪನ ಮಗ. ಅವನನ್ನು ಕಳೆದವರ್ಷ ಸೇರಬೇಡಿ 30 ರೂಪಾಯಿಗೆ ಖರೀದಿಸಿದ್ದರು. ಕಾಶಾ ಹೋಟೆಲಿನಲ್ಲಿ ಕೆಲಸ ಮಾಡುತ್ತಿದ್ದ. ಈಗ ನಮಗೂ ಹೋಟೆಲಿನಲ್ಲಿ ಕೆಲಸಮಾಡುವ ಸಂದರ್ಭ ಬಂದಿತ್ತು. ಹೋಟೆಲಿನಲ್ಲಿ ಕೆಲಸಮಾಡುತ್ತ ಚಹಾ, ಹಾಲು, ಸಕ್ಕರೆ, ಚಾಹುಡಿ, ಸೇವು, ಬಜ್ಜಿ, ಪಕೋಡ, ಪೂರಿ, ಲಡ್ಡು, ವಡೆ, ಹಲ್ವಾ, ರಸ, ಗುಲಾಬ್ ಜಾಮೂನ್, ರೊಟ್ಟಿ, ಹಪ್ಪಳ, ಆಮ್ಲೆಟ್, ಇಡ್ಲಿ, ಚಟ್ನಿ, ಉತ್ತಪ್ಪ, ಕಪ್ಪುಬಸಿ, ಗ್ಲಾಸು, ಟೇಬಲು, ನೀರು, ನೆಲ, ಬಿಲ್ಲು, ಗಿರಾಕಿ-ಇತ್ಯಾದಿ ಹೊಸಹೊಸ ಶಬ್ದಗಳು ಒಂದು ತಿಂಗಳೊಳಗೆ ಪರಿಚಯವಾದುವು. ಪ್ರತಿದಿನ ಬೆಳಿಗ್ಗೆ ಚಹಾ ಸಿಗುತ್ತಿತ್ತು. ಹತ್ತುಗಂಟೆಗೆ ನಾಷ್ಟಾ, ಎರಡು ಹೊತ್ತು ಊಟ, ಆಮೇಲೆ ಚಹಾ, ಸಂಜೆ ಹೋಟೆಲಿನಲ್ಲಿ ಮಾಡಿದ್ದೇನಾದರೂ ಉಳಿದರೆ ಅದೂ ತಿನ್ನಲು ಸಿಗುತ್ತಿತ್ತು. ಎರಡು ದಿನ ಋಷಿಯಾಗಿಯೇ ಕಳೆಯಿತು.

ಲೋ, ನೀರು ತಂದುಕೊಡು.

ಲೋ, ಟೇಬಲು ಸ್ವಚ್ಛಮಾಡು.

ನಾಲ್ಕು ಚಹಾ ತೆಗೆದುಕೊಂಡು ಬಾ.

ಎರಡು ಪೂರಿ ಮತ್ತು ಒಂದು ವಡೆ.

ಮೊದಲನೆಯವರಿಂದ 30 ಪೈಸಾ ತಗೋ.

ಲೋ, ಮಾದಿಗಾ, ಗಿರಾಕಿಗೆ ನೀರು ಕೊಡು.

ಕಪ್ಪು ತೊಳಿ, ಸ್ಪೂನ್ ತಾ.

ಚಹಾ ಮಾಡೋ.

ರಸ ತೆಗೆಯೋ.

ಲೋ, ಸೇವು ತಿನ್ನೇಡ. ಯಜಮಾನರು ಬೈಯುತ್ತಾರೆ.

ಬಿಲ್ಲು ಎಷ್ಟು ಹೇಳೋ.

ನಾಲ್ಕು ರೂಪಾಯಿ ೫೦ ಪೈಸೆ ತಗೋ.

ಈಗ ತರ್ರೇನೆ ಸಾರ್.

ಏನು ಬೇಕು ಸಾರ್?

ಲೋ ಸಾಹೇಬರಿಗೆ ನೀರು ತೆಗೆದುಕೊಂಡು ಬಾ.

ಬಟ್ಟೆ ಆಚೆ ಹಿಡಿಯೋ.

ಇಂಥ ಎಷ್ಟೋ ಮಾತುಗಳನ್ನು ಕಲಿತುದಾಯ್ತು ನನ್ನ ಅಣ್ಣ ಕೂಡ ಯಾವುದೋ ಹೋಟೆಲಿನಲ್ಲಿ ಬಂಧಿಯಾಗಿರಬೇಕು. ಪಾರೂ ದಂಥೆ ಮಾಡ್ತಿರಬೇಕು. ನಾನು ಪಾತ್ರೆ ತೊಳೆಯುತ್ತಿದ್ದೇನೆ. ನಲ್ಲಿಯಲ್ಲಿ ನೀರು ಬಂತು. ನೀರು ತುಂಬಿಸಬೇಕು. ನೆಲ ತೊಳೆಯಬೇಕು. ಮರಗಳಿಗೆ ನೀರು ಹಾಕಬೇಕು. ಹೋಟೆಲಿನ ಮುಂದೆ ನೀರು ಹನಿಸಬೇಕು. ಹಾಲಿನ ಪಾತ್ರೆ ತೊಳೆಯಬೇಕು. ಒಮ್ಮೆ ಹಾಲಿನ ಪಾತ್ರೆ ಚೆನ್ನಾಗಿ ತೊಳೆದಿರಲಿಲ್ಲವೆಂದೋ ಹಾಲು ಕೆಟ್ಟುಹೋಯ್ತು. ಯಜಮಾನ ನನ್ನ ಮುಖಕ್ಕೆ ಹೊಡೆದ. ಅಪ್ಪ ಅಮ್ಮನನ್ನು ನೆನಸಿಕೊಂಡು ಅತ್ತೆ. ಆ ದಿನ ನಾಷ್ಟಾ ಕೂಡ ಸಿಗಲಿಲ್ಲ. ಮಧ್ಯಾಹ್ನ ಕಾಶಾನ ಕೈಯಿಂದ ಗ್ಲಾಸು ಒಡೆದುಹೋಯ್ತು. ಮಾಲೀಕ ಅವನನ್ನು ಚಾಟಿಯಿಂದ ಹೊಡೆದು ಚೆನ್ನಾಗಿ ಬೈದು ಬೇರೊಂದು ಹೋಟೆಲಿಗೆ ಕಳುಹಿಸಿದರು. ಕಾಶಾನ ಜಾಗದಲ್ಲಿ ಇನ್ನೊಬ್ಬ ಹುಡುಗ ಬಂದ. ಅವನು ಮೊದಲು ಉಡುಪಿ ಹೋಟೆಲಿನಲ್ಲಿ ಕೆಲಸ ಮಾಡುತ್ತಿದ್ದ. ಹುಡುಗರನ್ನು ಹೀಗೆ ಆಗಾಗ್ಗೆ ಬದಲಾಯಿಸುತ್ತಿದ್ದರು. ಆದರೆ ನನ್ನನ್ನು ಬದಲಿಸಲಿಲ್ಲ. ನಾನು ಮನಸ್ಸಿಟ್ಟು ಕೆಲಸ ಮಾಡುತ್ತಿದ್ದೆ. ನನ್ನ ಕೆಲಸದಿಂದಾಗಿ ಅನೇಕ ಗ್ರಾಹಕರು ನನಗೆ ಪರಿಚಿತರಾದರು. ಅವರಲ್ಲೊಬ್ಬರು ನನಗೆ ಹೊಸ ಕುರ್ತು ಚಡ್ಡಿಗಳನ್ನೂ ಖರೀದಿಸಿಕೊಟ್ಟರು.

ನಮ್ಮ ಹೋಟೆಲಿನಲ್ಲಿದ್ದ ಬಿಜಾ, ಬ್ಯಾಡ್ಲಾ, ಬಾಬ್ಯಾ ಮತ್ತು ಶಂಕಾನನ್ನು ಇವತ್ತು ನಸುಕಿನಲ್ಲಿ ಹೊರಡುವ ಹೈದರಾಬಾದ್ ಗಾಡಿಯಲ್ಲಿ ಕಳುಹಿಸಿದರು.

ಅವರನ್ನು ಇಲ್ಲಿಗೆ ಕರೆದುಕೊಂಡು ಬಂದು ಮೂರು ವರ್ಷವಾಗಿತ್ತು. ಹೆಚ್ಚು ಪರಿಚಯವಾಗುವುದರೊಳಗೆ ಮಾಲೀಕರು ನಮ್ಮನ್ನು ಇಲ್ಲಿಂದಲ್ಲಿಗೆ ಅಲ್ಲಿಂದಲ್ಲಿಗೆ ಕಳುಹಿಸುತ್ತಿದ್ದರು. ಮಾಲೀಕರು ನಮ್ಮನ್ನು ತುಂಬ ಹೊಡೆಯುತ್ತಾರೆ, ಶಿಕ್ಷಿಸುತ್ತಾರೆ. ಆದರೆ ಹೊರಗಿನ ಜನರಿಗೆ 'ಈ ಹುಡುಗರು ನಮ್ಮ ಸಂಬಂಧಿಕರೆಂದು ಹೇಳುತ್ತಾರೆ. ನನ್ನನ್ನು ಕೂಡ ಮಾಲೀಕ ಅವರ ಸೋದರನ ಮಗನೆಂದು ಹೇಳುತ್ತಿದ್ದರು. ನನಗೂ ಅದರಿಂದ ತುಂಬ ಖುಷಿಯಾಗುತ್ತಿತ್ತು.

ರಾತ್ರಿ ೧೨ ಗಂಟೆಗೆ ಹೋಟೆಲು ಮುಚ್ಚುತ್ತಿತ್ತು. ಎಲ್ಲ ಪಾತ್ರೆಗಳನ್ನೂ ತೊಳೆದಿಡಬೇಕು. ಮೇಜುಕುರ್ಚಿಗಳನ್ನು ಉಜ್ಜಿಡಬೇಕು. ಏನಾದರೂ ಮಿಕ್ಕಿದರೆ ಅದನ್ನು ತಿನ್ನಬೇಕು. ಆಮೇಲೆ ಹೋಟೆಲಿನ ಯಾವುದೋ ಮೂಲೆಯಲ್ಲಿ ಮಲಗಬೇಕು. ಇಡೀದಿನ ಕೆಲಸ ಮಾಡುತ್ತಿದ್ದುದರಿಂದ ನಮಗೆಲ್ಲ ತುಂಬ ಆಯಾಸವಾಗುತ್ತಿತ್ತು. ಗಾಢವಾಗಿ ನಿದ್ರೆ ಬರುತ್ತಿತ್ತು. ನಸುಕಿನಲ್ಲೇ ಯಜಮಾನ ಬಂದು ಹೊಡೆದು ಬಡಿದು ಎಬ್ಬಿಸುತ್ತಿದ್ದರು. ನೀರು ತುಂಬಿಸುವ, ಕಸ ಗುಡಿಸುವ ಕೆಲಸವಿರುತ್ತಿತ್ತು. ಹೋಟೆಲು ಬೆಳಗ್ಗೆ ಬೇಗನೆ ತೆರೆಯುತ್ತಿತ್ತು. ಗಿರಾಕಿಗಳು ತುಂಬುತ್ತಿದ್ದರು. ಪ್ರತಿದಿನವೂ ನಿದ್ರೆ ಕಡಿಮೆಯಾಗುತ್ತಿತ್ತು. ಮೆಲ್ಲಮೆಲ್ಲನೆ ಅದೆಲ್ಲ ಅಭ್ಯಾಸವಾಗುತ್ತಿತ್ತು.

ಒಬ್ಬ ಗಿರಾಕಿ ನನ್ನನ್ನು ಅವನ ಬಳಿಗೆ ಕರೆದ. ನಾನು ಎಲ್ಲರಿಗಿಂತ ಚಿಕ್ಕವನೂ ಸಣಕಲೂ ಆಗಿದ್ದೆ. ಎಲ್ಲರೂ ನನ್ನನ್ನು ಪ್ರೀತಿಸುತ್ತಿದ್ದರು. ಹೆಸರೇನೆಂದು ಕೇಳುತ್ತಿದ್ದರು. ನಾನು ಒಂದು ಸಲ ಹೇಳಿದ್ದೆ, 'ನನ್ನನ್ನು ಖರೀದಿಸಿ ತಂದಿದ್ದಾರೆ.' ಕಿಸನ್ಯಾ ಮಾಲೀಕನಿಗೆ ಚಾಡಿ ಹೇಳಿದ. ಮಾಲೀಕ ನನ್ನನ್ನು ಕೋಣೆಯಲ್ಲಿ ಬಂಧಿಸಿ ಚೆನ್ನಾಗಿ ಹೊಡೆದರು. ಮುಖದಿಂದ ರಕ್ತ ಹರಿಯಿತು. ಎರಡು ದಿನ ತಿನ್ನುವುದಕ್ಕೂ ಏನೂ ಕೊಡಲಿಲ್ಲ. ನನಗೋ ಪ್ರಾಣ ಹೊರಟುಹೋಗುತ್ತಿತ್ತು. ಕೆಲಸ ಮಾತ್ರ ನಿರಂತರವಾಗಿ ಮಾಡಬೇಕಿತ್ತು. ಮಾಲೀಕ ಹೇಳಿದ, 'ಯಾರಾದರೂ ಕೇಳಿದರೆ ನೀನು ನನ್ನ ನೆಂಟನೆಂದು ಹೇಳಬೇಕು.' ಆದರೆ ನನಗೆ ಸುಳ್ಳು ಹೇಳಲು ಬರುತ್ತಿರಲಿಲ್ಲ. ಮಾಲೀಕ ಕೋಪಿಸುತ್ತಿದ್ದರು. ಒಂದು ಸಲ ನಾನು ಕದ್ದುಮುಚ್ಚಿ ಚಹಾ ಕುಡಿಯುತ್ತಿದ್ದೆ. ಮಾಲೀಕ ಅದನ್ನು ನೋಡಿ ಚೆನ್ನಾಗಿ ತಡಕಿದರು. ಗಿರಾಕಿಯೊಬ್ಬ ನನ್ನನ್ನು ಕಾಪಾಡಿದ. ಮುಂದಿನ ವಾರವೇ ನನ್ನನ್ನು ಸೋಲಾಪುರಕ್ಕೆ ಕಳುಹಿಸಿದರು. ಗೆಳೆಯರಿಂದ ದೂರವಾದೆ. ನನ್ನನ್ನು ದೆಹಲಿಗೆ ಕಳುಹಿಸುತ್ತಿದ್ದರೆ ಒಳ್ಳೆಯದಿತ್ತೆಂದು ನಾನು ಭಾವಿಸಿದೆ. ಅಲ್ಲಿಗೆ ಹೋದರೆ ಪಾರು ಸಿಗುತ್ತಿದ್ದಳು.

ಹೋಟೆಲ್ ಕೃಷ್ಣಾದಲ್ಲಿ ನನಗೆ ವ್ಯವಸ್ಥೆಯಾಗಿತ್ತು. ಸೋಲಾಪುರ ಬಹುದೊಡ್ಡ ಪಟ್ಟಣ. ಬೆಳಗ್ಗೆ ಬೆಳಗ್ಗೆ ಹೋಟೆಲಿನಲ್ಲಿ ಜನರು ಗುಂಪು ಸೇರುತ್ತಿದ್ದರು. ಯಜಮಾನ

ತುಂಬ ದುಷ್ಟ ವಶಾ, ಕೇಶಾ, ರಾಮ್ಯಾ, ದೇವ್ಯಾ ಮುಂತಾದ ಹೊಸ ಹುಡುಗರು ಭೇಟಿಯಾದರು. ಇಬ್ಬರು ಹೆಂಗಸರು ಕೂಡ ಕೆಲಸಕ್ಕೆ ಬರುತ್ತಿದ್ದರು. ಅವರು ಸೋಲಾಪುರದಲ್ಲೇ ವಾಸಮಾಡುವವರು. ನನಗೆ ಇಲ್ಲಿ ಕರಣಿಕನ ಕೆಲಸ ಕೊಟ್ಟಿದ್ದರು. ನಾನೀಗ ಬಿಲ್ಕು ಬರೆಯುವುದನ್ನು ಕಲಿತಿದ್ದೆ. ಹೊರಗಿನಿಂದ ಬರುವ ಆರ್ಡರ್‌ಗಳನ್ನೂ ನಾನು ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳುತ್ತಿದ್ದೆ. ಭಾನುವಾರ ಹೋಟೆಲು ಮುಚ್ಚುತ್ತಿದ್ದರು. ಆದಿನ ವೀಡಿಯೋದಲ್ಲಿ ಸಿನೇಮಾ ನೋಡುತ್ತಿದ್ದೆ.

ಕೆಲವು ದಿನಗಳ ಬಳಿಕ ನನ್ನನ್ನು ರೈಲ್ವೇಸ್ಟೇಷನ್ ಬಳಿಯಿರುವ ಉಡುಪಿ ಹೋಟೆಲಿಗೆ ವರ್ಗಾಯಿಸಿದರು. ಇಲ್ಲಿನ ಅಡುಗೆಯವರು ತುಂಬ ಒಳ್ಳೆಯವರು. ಮಧ್ಯಾಹ್ನದ ಮೇಲೆ ಕೆಲಸಕ್ಕೆ ಬರುವ ಹೆಂಗಸರೂ ತುಂಬ ಚೆನ್ನಾಗಿ ಮಾತನಾಡಿಸುತ್ತಿದ್ದರು. ಮಾಲೀಕನ ಜತೆಯಲ್ಲಿ ಅವರ ಸಂಬಂಧವಿತ್ತು. ಇಲ್ಲಿಯ ಕೆಲಸ ಕೂಡ ಚೆನ್ನಾಗಿತ್ತು. ಹೋಟೆಲೂ ದೊಡ್ಡದಾಗಿತ್ತು. ಮಲಗುವ ಸ್ಥಳ ಕೂಡ ಉತ್ತಮವಾಗಿತ್ತು. ಅಡುಗೆಯವನೊಂದಿಗೆ ನಾನು ತುಂಬ ನಿಕಟವಾಗಿದ್ದೆ. ಕದ್ದುಮುಚ್ಚಿ ಚಹಾ ಕುಡಿಯುತ್ತಿದ್ದೆ. ಸೇವು-ಅವಲಕ್ಕಿ ತಿನ್ನುತ್ತಿದ್ದೆ. ಇವತ್ತು ಮಧ್ಯಾಹ್ನ ಹಳ್ಳಿಯಿಂದ ಒಬ್ಬ ಪುಟ್ಟ ಹುಡುಗ ಕೆಲಸ ಕೇಳಿಕೊಂಡು ಬಂದಿದ್ದ. ಮಾಲೀಕ ಅವನನ್ನು ಟೇಬಲು ಸ್ವಚ್ಛ ಮಾಡಲು ಇರಿಸಿಕೊಂಡರು.

ಶಿವ್ಯಾ ಹೋಟೆಲು ಕೆಲಸದಲ್ಲಿ ತುಂಬ ಚಾಣಾಕ್ಷ, ಕಾಲೇಜು ಹುಡುಗರು ಬಂದರೆ ಬಿಲ್ಕು ಕಡಿಮೆ ಹೇಳುತ್ತಿದ್ದ. ಆದರೆ ಪ್ರತಿವಾರ ಅವರ ಕೋಣೆಗೆ ಹೋಗಿ ಸಿನಿಮಾ ನೋಡಲು ದುಡ್ಡು ವಸೂಲು ಮಾಡುತ್ತಿದ್ದ. ಹುಡುಗ ಹುಡುಗಿಯರು ಹೋಟೆಲಿನಲ್ಲಿ ಕುಳಿತುಕೊಂಡು ಬಹಳ ಹೊತ್ತಿನವರೆಗೂ ಹರಟೆ ಹೊಡೆಯುತ್ತಿದ್ದರು. ಶಿವ್ಯಾ ಗಮನವಿಟ್ಟು ಆಲಿಸುತ್ತಿದ್ದ. ಇದಕ್ಕಾಗಿ ಮಾಲೀಕ ಒಂದು ಸಲ ಅವನನ್ನು ಹೊಡೆದಿದ್ದರು. ಆದರೆ ಅವನ ಸ್ವಭಾವ ಮಾತ್ರ ಒಂದಿಷ್ಟೂ ಬದಲಾಗಿದ್ದರೆ ತಾನೆ? ಒಂದುಸಲ ಗೋದಿಯ ಲಡ್ಡು ತುಂಬ ಕಡಿಮೆ ಕಾಣಿಸಿತು. ಮಾಲೀಕನಿಗೆ ಗೊತ್ತಾಯಿತು. ಅವರು ಎಲ್ಲರನ್ನೂ ಚೆನ್ನಾಗಿ ಹೊಡೆದರು. ನಿಜ ಏನೆಂದರೆ ಆ ಲಡ್ಡುಗಳನ್ನು ತಿಂದವಳು ಕೆಲಸ ಮಾಡುವ ಹೆಂಗಸು. ಆದರೆ ಅದನ್ನು ಅವರಿಗೆ ಹೇಳುವವರು ಯಾರು?

ಹೋಟೆಲು ತಡವಾಗಿ ಮುಚ್ಚುತ್ತಿತ್ತು. ಬೇಗನೆ ತೆರೆಯುತ್ತಿತ್ತು. ಆದ್ದರಿಂದ ನಿದ್ರೆ ಸರಿಯಾಗಿ ಆಗುತ್ತಿರಲಿಲ್ಲ. ನೀರಿನಲ್ಲಿ ನೆನದು ಊದಿದಂತೆ ಕೈಕಾಲುಗಳ ಅವಸ್ಥೆ. ಅಂಗಾಲು ಒಡೆಯುತ್ತಿತ್ತು. ಶರೀರವಿಡೀ ನೋವಿನಲ್ಲಿ ಹಿಂಡುವಂತಾಗುತ್ತಿತ್ತು. ಕಣ್ಣುಗಳು ಉರಿಯುತ್ತಿದ್ದುವು. ಆದರೆ ಯಾರಲ್ಲಿ ಹೇಳುವುದು?

ನಿನ್ನೆ ಚಹಾ ಕೊಡುವಾಗ ಚಹಾದ ಹನಿ ಒಬ್ಬ ಗಿರಾಕಿಯ ಪ್ಯಾಂಟಿನ ಮೇಲೆ ಬಿತ್ತು. ಗಿರಾಕಿ ಕೋಪಿಸಿದ. ಮಾಲೀಕ ನನ್ನನ್ನು ಕೋಣೆಯ ಒಳಗೆ ಕರೆದುಕೊಂಡು ಹೋಗಿ ಒದೆಯುವುದು ಗುದ್ದುವುದು ಮಾಡತೊಡಗಿದ. ಯಜಮಾನ ಹೊಡೆಯುತ್ತಿದ್ದರೆ ಯಾರೂ ಬಂದು ತಡೆಯಲಿಲ್ಲ. ಎಲ್ಲರೂ ಭಯಪಟ್ಟುಕೊಂಡು ನೋಡುತ್ತಿದ್ದರು. ಊರಿನಿಂದ ಬಂದ ಹುಡುಗ ಮಾಲೀಕ ನನ್ನನ್ನು ಹೊಡೆಯುವುದನ್ನು ನೋಡಿ ಕೆಲಸ ಬಿಟ್ಟು ಓಡಿಹೋದ. ನಾನು ಓಡಿ ಹೋಗುವುದು ಹೇಗೆ? ನನ್ನನ್ನು ಬೆಲೆಗೆ ಕೊಂಡುಕೊಂಡಿದ್ದರು. ಓಡಿ ನಾನೆಲ್ಲಿಗೆ ಹೋಗಲಿ? ಅಮ್ಮ ಅಪ್ಪನ ಬಳಿಗಲ್ಲವೇ? ಅಲ್ಲಿ ಸಾಹೇಬರ ಜನಗಳಿರುತ್ತಾರೆ. ಅಂಕುಶ ಕೆಲಸ ಬಿಟ್ಟು ಓಡಿ ಹೋದದ್ದಕ್ಕೆ ಎಷ್ಟು ಏಟು ತಿಂದ! ಆಮೇಲೆ ಅವನನ್ನು ಕರೆದುಕೊಂಡು ಬಂದು ಕೆಲಸಕ್ಕೆ ನಿಲ್ಲಿಸಿದ್ದರು. ಅಡುಗೆಯವನು ಓಡಿ ಹೋದ. ಮಾಲೀಕ ಅವನ ಮೇಲೆ ಕಳ್ಳತನದ ಆರೋಪ ಹೊರಿಸಿದರು. ಪೋಲೀಸರು ಅವನನ್ನು ಜೈಲಿಗೆ ಹಾಕಿದರು. ಮಾಲೀಕನ ಮುಂದೆ ನಮ್ಮ ಬೇಳೆ ಬೇಯುತ್ತದೆಯೇ? ಪೋಲೀಸರೂ ಮಾಲೀಕನ ಮಾತನ್ನೇ ಕೇಳುತ್ತಾರೆ. ಬಡವರ ಮಾತನ್ನು ಕೇಳುವವರು ಯಾರಿದ್ದಾರೆ?

ಇವತ್ತು ಭಾನುವಾರ. ಹಾಗಾಗಿ ಗೆಳೆಯರ ಜತೆಯಲ್ಲಿ ತಿರುಗಾಡಲು ಹೊರಗೆ ಬಂದಿದ್ದೆ. ರಾತ್ರಿ ಬೇಗನೆ ಹಿಂತಿರುಗಬೇಕೆಂದು ಮಾಲೀಕ ತಾಕೀತು ಮಾಡಿದ್ದರು. ಶಿವ್ಯಾ ನಮ್ಮನ್ನು ತಿರುಗಾಡಲು ಪಿಂಜರಾಪೋಲಿಗೆ ಕರೆದುಕೊಂಡು ಹೋದ. ಅಲ್ಲಿ ದಂಧೆ ಮಾಡುವ ಹೆಂಗಸರು ಗಂಡಸರ ಕೈಗಳನ್ನು ಹಿಡಿದುಕೊಂಡು ಬಾಗಿಲಲ್ಲಿ ನಿಂತಿದ್ದರು. ಅವರಲ್ಲಿ ಒಬ್ಬಾಕೆ ಪಾರು ವಯಸ್ಸಿನವಳು. ನನಗೆ ಪಾರೂ ನೆನಪಾದಳು. ನಾನು ತುಂಬ ಅತ್ತುಬಿಟ್ಟೆ. ಶಿವ್ಯಾ ಒಳಗೆ ಹೋಗಿ ಬಂದ. ರಾತ್ರಿ ನನ್ನ ಕನಸಿನಲ್ಲಿ ಅಮ್ಮ, ಅಪ್ಪ, ಪಾರು, ರಾಜ ಎಲ್ಲರು ಬಂದರು. ರಾಜ ಈಗ ಎಲ್ಲಿದ್ದಾನು?

ಆದಿನ ಕೆಲವರು ಬಂದರು. ಮಾಲೀಕನ ಜತೆಯಲ್ಲಿ ಅವರಿಗೆ ಚೋರಾಗಿ ಜಗಳವಾಯ್ತು. ಪೋಲೀಸರು ಬಂದರು. ಆದಿನ ಹೋಟೆಲು ಮುಚ್ಚಲಾಯ್ತು. ಈ ಜನರು ಹೋಟೆಲು ಕಾರ್ಮಿಕರ ಯೂನಿಯನ್ನಿನ ಕಾರ್ಯಕರ್ತರಾಗಿದ್ದರು. ಶಿವ್ಯಾ ಹೋಟೆಲು ಕಾರ್ಮಿಕ ಸಂಘದ ಸದಸ್ಯನಾಗಿದ್ದ. ಇದು ಮಾಲೀಕನಿಗೆ ಗೊತ್ತಿರಲಿಲ್ಲ. ಆದಿನ ಮಾಲೀಕ ಶಿವ್ಯಾನನ್ನು ತುಂಬ ಹೊಡೆದರು. ಶಿವ್ಯಾ ಪ್ರಾಣಿಯಂತೆ ಕಿರುಚುತ್ತಿದ್ದ. ನಮಗೆ ರಾತ್ರಿ ನಿದ್ರೆ ಬರಲಿಲ್ಲ. ನಾನಂತೂ ತುಂಬ ಭಯಬೀತನಾಗಿದ್ದೆ. ಆ ರಾತ್ರಿ ಶಿವ್ಯಾನ ತಲೆಗೆ ಹೊಡೆದು ಇಡೀ ಶರೀರವನ್ನು ಚಚ್ಚಿಹಾಕಿದ್ದರು. ಯಾರ ಹತ್ತಿರ ಹೋಗಿ ದೂರಿಡುವುದು? ಶಿವ್ಯಾ ಮರುದಿನ ಕೂಡ ಮಲಗಿಯೇ ಇದ್ದ.

ಭಾನುವಾರ ನಾವು ಮಾಲೀಕನ ಕಣ್ಣು ತಪ್ಪಿಸಿ ಯೂನಿಯನ್‌ನ ಕಾರ್ಯಕರ್ತರನ್ನು ಭೇಟಿಮಾಡಲು ಹೋದೆವು. ಶಿವ್ಯಾ ನಮಗೆ ಅವರ ಬಗ್ಗೆ

ಹೆಚ್ಚುಕಡಿಮೆ ಪರಿಚಯ ಮಾಡಿಸಿದ್ದ. ನನಗೂ ಇವರೊಂದಿಗೆ ನನ್ನನ್ನು ಕೊಂಡುಕೊಂಡು ಬಂದ ವಿಷಯ ಹೇಳಬೇಕೆನಿಸಿತು. ಆದರೆ ಆ ವಿಚಾರ ಮಾಲಿಕನಿಗೇನಾದರೂ ಗೊತ್ತಾದರೆ? ಋಣಮುಕ್ತನಾಗದೆ ಏನಾದರೂ ಮಾಡುವುದಕ್ಕಾಗುತ್ತದೆಯೇ? ತಂದೆ ಮದುವೆಯ ಸಾಲದಿಂದ ಋಣಮುಕ್ತರಾಗುವವರೆಗೂ ನಾವು ಜೀತಮಾಡುತ್ತಿರಲೇಬೇಕು. ಆಗ ನಮಗೆ ಮದುವೆಯ ವಯಸ್ಸಾಗುತ್ತದೆ. ಮಾಲಿಕ ನಮ್ಮನ್ನೂ ಋಣಕ್ಕೆ ತಳ್ಳಿ ನಮ್ಮ ಮದುವೆಯನ್ನೂ ಮಾಡಿಸುತ್ತಾರೆ. ಸಾಲಕ್ಕಾಗಿ ನಮ್ಮ ಮಡದಿ ಮಕ್ಕಳನ್ನು ಉಪಯೋಗಿಸುತ್ತಾರೆ. ಈ ಎಲ್ಲ ವಿಚಾರಗಳನ್ನೂ ಯೂನಿಯನ್ನಿನ ಕಾರ್ಯಕರ್ತರಿಗೆ ತಿಳಿಸುವುದರಿಂದ ಏನು ಲಾಭ? ಅವರೇನೋ ಈಗ ನಮ್ಮನ್ನು ಕೆಲಸದಿಂದ ಬಿಡಿಸಬಹುದು. ಆಮೇಲೆ ಕೆಲಸ ಯಾರು ಕೊಡುತ್ತಾರೆ? ಹೊಟ್ಟೆಗೇನು ಮಾಡುವುದು? ಹೋಟೆಲಿನ ಕೆಲಸ ಹೋದರೆ ಬದುಕುವುದು ಹೇಗೆ? ಇದೆಲ್ಲವನ್ನೂ ಯೋಚನೆ ಮಾಡಿದಾಗ ನನ್ನ ನಾಲಗೆ ನಿಂತುಹೋಗುತ್ತಿತ್ತು.

ನಾವು ರಾತ್ರಿ ಯೂನಿಯನ್ ಕಾರ್ಯಕರ್ತರ ಬಳಿಗೆ ಹೋದುದು ಮಾಲಿಕನಿಗೆ ಗೊತ್ತಾಯಿತು. ಕಾರ್ಯಕರ್ತರು ನನ್ನನ್ನೂ ಸಂಘದ ಸದಸ್ಯನನ್ನಾಗಿ ಮಾಡಿದ್ದರು. ಮಾಲಿಕ ನಮ್ಮನ್ನು ಕರೆಸಿದ. ನಾನು ಹೆದರಿದೆ. ಆದರೆ ಆತ ತುಂಬ ಪ್ರೀತಿಯಿಂದಲೇ ಯೂನಿಯನ್‌ಗೆ ಹೋಗಬಾರದೆಂದು ತಿಳಿಸಿದ. ಅಷ್ಟು ಹೇಳಿದ ಮೇಲೆ ಆತ ನಮಗೆ ಸಿನೇಮಾ ನೋಡಲು ದುಡ್ಡನ್ನೂ ಕೊಟ್ಟ. ಮಾಲಿಕ ನಮಗೀಗ ದೇವರಂತೆ ಕಾಣಿಸಿದ. ಆದಿನ ನಾವು ಎಲ್ಲ ಕೆಲಸಗಳನ್ನೂ ನಗುತ್ತ ಆಡುತ್ತ ಮಾಡಿ ಮುಗಿಸಿದೆವು. ಇನ್ನು ಮುಂದೆ ಯೂನಿಯನ್ ಹೆಸರು ಕೂಡ ಹೇಳುವುದಿಲ್ಲವೆಂದು ನಿಶ್ಚಯಿಸಿದೆವು. ಶಿವ್ಯಾ ಇಲ್ಲೇ ವಾಸಮಾಡುತ್ತಿದ್ದ. ಅವನಿಗೆ ಹೇಗೋ ನಡೆಯುತ್ತಿತ್ತು. ಪ್ರತಿದಿನ ಕೂಲಿ ಸಿಗುತ್ತಿತ್ತು. ಒಂದುದಿನ ಅವನು ನನ್ನನ್ನು ಅವನ ಮನೆಗೆ ಕರೆದುಕೊಂಡು ಹೋದ. ಅವನ ತಾಯಿ ಬೀಡಿ ಕಟ್ಟುತ್ತಿದ್ದಳು. ಅವನ ತಂದೆ ಒಂದು ಮಿಲ್ಲಿನಲ್ಲಿ ಕೂಲಿ ಕೆಲಸ ಮಾಡುತ್ತಿದ್ದ. ಶಿವ್ಯಾ ಸ್ಕೂಲಿಗೆ ಹೋಗುವುದನ್ನು ನಿಲ್ಲಿಸಿದ್ದರಿಂದ ಅವನನ್ನು ಹೋಟೆಲಿನ ಕೆಲಸಕ್ಕೆ ಸೇರಿಸಿದ್ದರು. ಅವನು ಪೋಲಿ ಅಲೆಯುತ್ತಾನೆಂದೇ ಅವನ ತಂದೆ ಅವನನ್ನು ಮನೆಯಿಂದ ಆಚೆ ಹಾಕಿದ್ದರು. ಆದರೂ ಅವನು ಕದ್ದುಮುಚ್ಚಿ ಮನೆಗೆ ಬರುತ್ತಿದ್ದ. ಇಲ್ಲವಾಗಿದ್ದರೆ ಅವನು ನಮ್ಮ ಜತೆಯಲ್ಲಿ ಹೋಟೆಲಿನಲ್ಲಿಯೇ ವಾಸಮಾಡುತ್ತಿದ್ದ.

ಶಿವ್ಯಾನ ಮಾಲಿಕ ಅವನನ್ನು ಕೆಲಸದಿಂದ ತೆಗೆದು ಹಾಕಿದರು. ಬೇರೆ ಹೋಟೆಲಿನವರೂ ಅವನನ್ನು ಸೇರಿಸಲಿಲ್ಲ. ನಾಲ್ಕುದಿನ ಶಿವ್ಯಾ ಬಹಳ ಜಂಭದಿಂದ ಓಡಾಡಿಕೊಂಡಿದ್ದ. ಕೊನೆಗೆ ಮಾಲಿಕನ ಕಾಲಿಗೆ ಬಿದ್ದ. ಮಾಲಿಕ ಅವನನ್ನು

ಮೊದಲಿಗಿಂತಲೂ ಕಡಿಮೆ ಸಂಬಳಕ್ಕೆ ಪುನಃ ಕೆಲಸಕ್ಕೆ ತೆಗೆದುಕೊಂಡರು.

ತಂದೆಯ ಕಾರಣದಿಂದ ಆಗಿರುವ ಸಾಹುಕಾರನ ಸಾಲ. ಆ ಸಾಲದ ಬೆಳೆದ ಬಡ್ಡಿಯಂತೆ ನಾವು. ಆ ಸಾಲ ಯಾವತ್ತೂ ಮುಗಿಯುತ್ತಿರಲಿಲ್ಲ. ಮತ್ತು ಅದರ ಬಡ್ಡಿಯೂ ಹೆಚ್ಚುತ್ತಲೇ ಇರುತ್ತಿತ್ತು.

ಸೂರ್ಯ ಚಂದ್ರರೂ ಋಣಮುಕ್ತರಲ್ಲ. ಅವರ ಬಾಗಿಲಲ್ಲೂ ಸಾಹುಕಾರ ನಿಂತಿರುತ್ತಾನೆ. ಅವರಿಗೂ ಗ್ರಹಣ ಕವಿಯುತ್ತದೆ. ದೇವತೆಗಳಿಗೂ ಈ ಪಾಡು! ಇನ್ನು ನಾವೋ ಸಾಮಾನ್ಯ ಮನುಷ್ಯರು.

ದೊಡ್ಡ ಗೂಡೋಲಿ! ಅದರ ಮೇಲೆ ಕುದಿಯುತ್ತಿರುವ ಹಾಲು. ಹಾಲಿನ ಮೇಲೆ ಕಟ್ಟುತ್ತಿರುವ ಕೆನೆ. ದೊಡ್ಡ ಅಲಮಾರು. ಅಲಮಾರಿನಲ್ಲಿ ಪೇರಿಸಿದ ತಿಂಡಿಗಳು. ಕ್ರಮದಂತೆ ಜೋಡಿಸಿಟ್ಟ ಮೇಜು ಕುರ್ಚಿಗಳು. ಅಡುಗೆಯವ, ಹೆಂಗಸು, ಮಾಲಿಕ ಮತ್ತು ನಾವು. ಪ್ರತಿದಿನದ ಬೇಡಿಕೆ, ಗ್ರಾಹಕ. ಪ್ರತಿದಿನದ ವ್ಯಾಪಾರ, ರಾತ್ರಿಯಲ್ಲಿ ಪಹರೆ ಕಾಯುವ ಕಾವಲುಗಾರ. ಪ್ರತಿದಿನ ಬೆಳಗ್ಗೆ ಚಹಾ ಕುಡಿಯಲು ಬರುವ ಜಾಡಮಾಲಿಗಳು. ನಿದ್ರೆಯಲ್ಲಿ ಶಿವ್ಯಾನ ಬಡಬಡಿಕೆ. ನನ್ನ ಈಚಲ ಚಾಪೆಯ ಹಾಸಿಗೆ, ರಾತ್ರಿ ಅಡುಗೆಯವ ನನ್ನ ಮೇಲಿಡುವ ಕಾಲು. ನಿದ್ರೆ, ನಿದ್ರೆಯಲ್ಲಿ ಕಾಣುವ ಕನಸು. ಬದುಕಿನ ಋಣ-ಧನ. ಎರಡು ಕಪ್ಪು ಒಡೆದುಹೋಯ್ತು. ಮಾಲಿಕನ ಬೈಗುಳ. ಬೆಳಗ್ಗಿನ ನಾಷ್ಟಾ ಖೋತಾ.

ಚಹಾದಲ್ಲಿ ನೋಣ ಬಿತ್ತೆಂಬ ಕಾರಣಕ್ಕೆ ಒಬ್ಬ ಗ್ರಾಹಕ ಚಹಾ ಹಿಂತಿರುಗಿಸಿದ. ಆರ್ಡರ್ ಕ್ಯಾನ್ಸಲ್ ಮಾಡಿದ. ತಕ್ಷಣ ನೀರು ಕೊಡಲಿಲ್ಲವೆಂಬ ಕಾರಣಕ್ಕೆ ಮತ್ತೊಬ್ಬ ಗಿರಾಕಿ ಬೈದ. ನಾನು ಟೇಬಲ್ ಚೆನ್ನಾಗಿ ಒರೆಸಿಲ್ಲವೆಂದು ಶಿವ್ಯಾ ಬೆದರಿಕೆ ಹಾಕಿದ. ಅಡುಗೆಯವ ಕದ್ದು ಕದ್ದು ಹಾಲಿನ ಕೆನೆ ತಿನ್ನುತ್ತಿದ್ದ. ಇವತ್ತು ಕೆಲಸದ ಹೆಂಗಸು ಬರಲಿಲ್ಲ. ಬಹುಶಃ ಅವಳಿಗೆ ತಿಂಗಳ ರಜೆಯಾಗಿರಬೇಕು. ಮಾಲಿಕನ ಬಟ್ಟೆಗಳನ್ನು ಇಸ್ತಿ ಹಾಕಲು ಕೊಟ್ಟುಬಂದೆ. ಶಿವ್ಯಾನಿಗೆ ಚಾರ್ ಮಿನಾರ್ ಸಿಗರೇಟು ತಂದುಕೊಟ್ಟೆ. ನಾಳೆ ಭಾನುವಾರ. ರಜೆ. ಯಾವ ಸಿನೇಮಾ ನೋಡುವುದು?

ಇವತ್ತು ಹೋಟೆಲು ಯೂನಿಯನಿನ ಮೆರವಣಿಗೆಯೆಂದು ಶಿವ್ಯಾ ಹೇಳುತ್ತಿದ್ದ. ನಾನೇನು ಮಾಡುವುದು? ನನ್ನ ಕೆಲಸವೇ ಉತ್ತಮ. ಮಾಲಿಕನೊಂದಿಗೆ ಪ್ರೀತಿಯಿಂದ ನಡೆದುಕೊಂಡರೆ ಆತ ಕೋಪ ಮಾಡುವುದಿಲ್ಲ. ಯೂನಿಯನಿನವರಿಗೆ ಕೊಡುವುದು ತೆಗೆಯುವುದು ಸಾಧ್ಯವೇ?

ಇವತ್ತು ಭಾನುವಾರ. ಹಾಗಾಗಿ ತುಂಬ ಹೊತ್ತು ಮಲಗಿದ್ದೆ. ಯೂನಿಯನ್‌ನವರು ಬೆಳಗ್ಗೆಯೇ ಬಂದಿದ್ದರು. ನಮ್ಮನ್ನು ಎಬ್ಬಿಸಿದರು. ಮಾಲಿಕ

ಬರುವ ಮೊದಲೇ ಹೋಟೆಲಿನಿಂದ ಹೊರಗೆ ಬಂದೆವು. ಮೆರವಣಿಗೆ ಹೋಗಬೇಕಾಗಿತ್ತು. ಶಿವ್ಯಾ ನನ್ನನ್ನು ಎಳೆದುಕೊಂಡು ಹೋದ. ಅಪರಾಹ್ನ ನೂರು ನೂರಿಪ್ಪತ್ತು ಜನ ರಸ್ತೆಗಳಿಗಿದ್ದು ಘೋಷಣೆ ಕೂಗಿಕೊಂಡು ಹೊರಟರು. ಹಿಂದಿನಿಂದ ನಾಲ್ಕು ಜನ ಪೋಲಿಸರಿದ್ದರು. ಮುಂದೆ ಯೂನಿಯನ್ನಿನವರು. ಈಗ ನನಗೇನಾದೀತು? ನಾವು ದಿನಕಳೆಯಲು ಇಲ್ಲಿಗೆ ಬಂದವರೇ? ಮೆರವಣಿಗೆ ನ್ಯಾಯಾಲಯದ ಕಡೆಗೆ ತಿರುಗಿತು. ನಾನು ಮೊದಲಬಾರಿಗೆ ನ್ಯಾಯಾಲಯವನ್ನು ನೋಡಿದೆ. ನೇತಾರರುಗಳ ನೆನಪಾಯ್ತು. ಭಾಷಣ ನಡೆಯಿತು. ಪೋಲೀಸರು ಕಾವಲು ನಿಂತಿದ್ದರು. ನಾನು ಗುಂಪಿನಲ್ಲಿ ಕುಳಿತಿದ್ದೆ. ಮಾಲೀಕನಿಗೆ ಈ ವಿಚಾರ ಗೊತ್ತಾಗಬಾರದೆಂದು ಬಯಸಿದೆ. ಎಲ್ಲಗೆ ಹೋದೆ ಅಂತ ಕೇಳಿದರೆ ಸಿನೇಮಾ ನೋಡಲು ಹೋದೆನೆಂದು ಹೇಳಿದರೆ ಆಯ್ತು. ನಾನೊಬ್ಬನೇ ಅಲ್ಲವಲ್ಲ. ಹೋಟೆಲಿನ ಎಲ್ಲ ಕಾರ್ಮಿಕರೂ ಇದ್ದರು. ಅವರಿಗೇನಾಗುತ್ತದೋ ಅದೇ ನನಗೂ ಆಗುತ್ತದೆ. ನಾವೇನು ಲೋಕಕ್ಕೆ ಬೇಕಾದವರಲ್ಲವಲ್ಲ!

‘ಯಾರಿಗಾದರೂ ಏನಾದರೂ ಹೇಳುವುದಿದೆಯೇ? ಯೂನಿಯನ್ನಿನವರು ಕೇಳಿದರು, ನಾಲ್ಕು ಕಡೆಯಲ್ಲೂ ನಿಶ್ಯಬ್ದ.

ಶಿವ್ಯಾ ಎದ್ದುನಿಂತ. ನನಗೆ ಭಯವಾಯ್ತು.

ಶಿವ್ಯಾ ಮಾತನಾಡಲು ಆರಂಭಿಸಿದ. ಸಂಬಳ ತುಂಬ ಕಡಿಮೆ, ಮಾಲೀಕ ಸತಾಯಿಸುತ್ತಾನೆ, ಬಲವಂತವಾಗಿ ಕೆಲಸ ಮಾಡಿಸುತ್ತಾನೆ, ನಮ್ಮನ್ನು ಪಾರುಮಾಡುವವರು ಯಾರೂ ಇಲ್ಲ ಇತ್ಯಾದಿ. ನಾವು ತುಂಬ ಗಮನವಿಟ್ಟು ಕೇಳುತ್ತಿದ್ದೆವು. ಶಿವ್ಯಾನ ಧ್ವನಿ ಏರುತ್ತಿತ್ತು. ಆತ ನನ್ನ ಹೆಸರನ್ನು ಉಚ್ಚರಿಸಿದ. ಅವನು ಹೇಳಿದ, ‘ಇಲ್ಲಿ ಒಬ್ಬ ಆದಿವಾಸಿ ಹುಡುಗನಿದ್ದಾನೆ, ಅವನನ್ನು ಹಿಡಿದುಕೊಂಡು ಬಂದಿದ್ದಾರೆ. ತಂದೆಯ ಮದುವೆಯ ಸಾಲದ ಬಡ್ಡಿಗಾಗಿ ಆ ಹುಡುಗ ಇಲ್ಲಿ ಕಷ್ಟಪಟ್ಟು ದುಡಿಯುತ್ತಿದ್ದಾನೆ. ಯೂನಿಯನ್ ಅವನಿಗಾಗಿ ಏನು ಮಾಡುತ್ತೀರಿ? ನಾನು ಭಯದಿಂದ ನಡುಗತೊಡಗಿದೆ. ಎದ್ದು ಓಡಿ ಹೋಗಲು ಪ್ರಯತ್ನಿಸಿದೆ. ಹಿಂದುಗಡೆಯಿಂದ ಮಾಲೀಕನ ಆಳುಗಳೂ ಯೂನಿಯನ್ ಜನಗಳೂ ಪೋಲಿಸರೂ ಎಲ್ಲರೂ ಇದ್ದರು.

ನಾನು ಜೋರಾಗಿ ಕಿರುಚಿಕೊಂಡು ಹೇಳುತ್ತಿದ್ದೆ, ‘ಇಲ್ಲ, ನಾನು ಮಾಲೀಕನ ನೆಂಟ.’

(ಅನಿಕೇತನ)

ರೊಟ್ಟಿ

ಮೂಲ: ಶರಣಕುಮಾರ ಲಿಂಬಾಳೆ
ಅನುವಾದ: ಡಾ. ಪ್ರಮೀಳಾ ಮಾಧವ

ಆನಸಾ ಮಹಡಿ ಏರಿದಳು. ಊರೂರು ತಿರುಗಿ ಬೇಡಿಕೊಂಡು ತಂದ ರೊಟ್ಟಿಗಳನ್ನು ಅದರಮೇಲೆ ಒಣಗಿಸಲು ಹಾಕಿದಳು. ಆನಸಳ ಗಂಡ ನಾಮಾಮಾಂಗ್ ಊರಿನ ಪಹರೆ ಕಾಯುವವನಾಗಿದ್ದ. ರಾತ್ರಿಯೆಲ್ಲ ಗಸ್ತು ತಿರುಗುವುದು ಅದಕ್ಕೆ ಪ್ರತಿಯಾಗಿ ಊರಿನವರು ನೀಡುವ ರೊಟ್ಟಿಗಳನ್ನು ತಿಂದು ಹೊಟ್ಟೆಹೊರೆದು ಕೊಳ್ಳುವುದು ಅವನ ಪರಿಪಾಠ. ಊರಿನವರಿಂದ ನಾಮಾನಿಗೆ ಯಾವುದೇ ತೊಂದರೆಯಿರಲಿಲ್ಲ. ‘ಮಾಂಗ್’ ಅಸ್ವಶ್ಯರೆಂದು ಪರಿಗಣಿಸಲ್ಪಟ್ಟ ಒಂದು ಜಾತಿ. ಮಾಂಗ್ ಜಾತಿಯ ಇತರರು ಹಸಿವಿನಿಂದ ಬಳಲಿದರೂ ನಾಮಾ ಮಾಂಗ್ ಬೇಹುಗಾರನಾಗಿದ್ದರಿಂದ ಊರವರು ತಿಂದುಳಿದ ರೊಟ್ಟಿಗಳು ಇವನಿಗೆ ಧಾರಾಳವಾಗಿ ಸಿಗುತ್ತಿದ್ದವು. ಅಷ್ಟು ರೊಟ್ಟಿಗಳನ್ನು ಒಟ್ಟಿಗೆ ತಿನ್ನುವವರು ಯಾರು? ಒಣಗಿಸಿದರೆ ಎಷ್ಟುದಿನ ಬೇಕಿದ್ದರೂ ಹಾಳಾಗದಂತೆ ಇಟ್ಟುಕೊಳ್ಳಬಹುದು. ಹೆಚ್ಚು ದೊರಕಿದ ದಿವಸ ಆನಸಾ ರೊಟ್ಟಿಗಳನ್ನು ನೆರೆಕರೆಯವರಿಗೆ ಸಾಲವಾಗಿ ಕೊಡುತ್ತಿದ್ದಳು. ನಾಮಾ ಹೆಚ್ಚಾದ ರೊಟ್ಟಿಗಳನ್ನು ಅಗತ್ಯವಿದ್ದವರಿಗೆ ಮಾರುತ್ತಲೂ ಇದ್ದ. ಕೆಲವೊಮ್ಮೆ ಬಹಳಷ್ಟು ರೊಟ್ಟಿಗಳು ಸಿಗುತ್ತಿದ್ದವು. ಅವುಗಳನ್ನು ಬಿಸಿಲಿನಲ್ಲಿ ಒಣಗಿಸಿಟ್ಟರೆ ಚೆನ್ನಾಗಿಯೇ ಉಳಿಯುತ್ತವೆ. ಹಾಗೇ ಇಟ್ಟರೆ ಬಹಳ ಬೇಗನೆ ಬೂಸುರು ಹಿಡಿದು ಹಾಳಾಗಿ ಹೋಗುತ್ತವೆ.

ಬೇಡಿತಂದ ರೊಟ್ಟಿಗಳನ್ನು ಆನಸಾ ಒಣಗಲು ಹಾಕಿದಾಗೆಲ್ಲ ಅವಳ ಮಗ ಶಿವ ಕೈಯಲ್ಲಿ ಕೋಲು ಹಿಡಿದುಕೊಂಡು ಅವುಗಳ ರಕ್ಷಣೆಯನ್ನು ಮಾಡುತ್ತಿದ್ದ. ಇಲ್ಲವಾದರೆ ಕಾಗೆಗಳು ಬಂದು ಒಂದೊಂದಾಗಿ ರೊಟ್ಟಿಗಳನ್ನು ಕುಕ್ಕಿ ಹಾರಿಹೋಗುವುದೂ ರೊಟ್ಟಿಯ ರಾಶಿಯ ಮೇಲೆ ಹಿಂಡಾಗಿ ಬಂದು ಮುತ್ತಿಗೆ ಹಾಕುವುದೂ ಮಾಡುತ್ತವೆ. ಪಾಪ ಕಾಗೆಗಳಾದರೂ ಏನು ಮಾಡಲು ಸಾಧ್ಯ? ಅವುಗಳಿಗೂ ಹೊಟ್ಟೆಗಳಿವೆಯಲ್ಲ! ಆನಸಾ ಬೆಳಿಗ್ಗೆ ತಿಂಡಿ ಮುಗಿಸಿದ ಮೇಲೆ ರೊಟ್ಟಿಗಳನ್ನು ಒಣಗಿಸಲು ಮಹಡಿ ಮೇಲೆ ಹಾಕುತ್ತಿದ್ದಳು. ಸಂಜೆ ಬಿಸಿಲು ಇಳಿದಾಗ

ಅವುಗಳನ್ನು ಕೆಳಗೆ ತರುತ್ತಿದ್ದಳು. ಮನೆಯ ಎಲ್ಲ ಸದಸ್ಯರೂ ರಾತ್ರಿಯ ಊಟವನ್ನು ಅಂಗಗಳಲ್ಲೇ ಮಾಡುತ್ತಿದ್ದರು. ತಿನ್ನುವುದರಲ್ಲಾಗಲೀ ಕುಡಿಯುವುದರಲ್ಲಾಗಲೀ ಯಾವ ಕೊರತೆಯೂ ಇಲ್ಲದೆ ನಾಮಾನ ಸಂಸಾರ ಸುಖವಾಗಿಯೇ ನಡೆಯುತ್ತಿತ್ತು.

ನಾಮಾನ ಕುತ್ತಿಗೆಯಲ್ಲಿ ತುಲಸಿಯ ಹಾರವಿತ್ತು. ನಾಮಾ ವಿರೋಧನ ಭಕ್ತ. ಆತ ಮಾಂಸಾಹಾರ ಸೇವಿಸುತ್ತಿರಲಿಲ್ಲ. ಮಾತು ವರ್ತನೆಗಳಲ್ಲಿ ತುಂಬ ಪ್ರಾಮಾಣಿಕ, ಮತ್ತು ಮುಗ್ಧ. ಮಾತ್ರವಲ್ಲ ಆತ ತುಂಬ ನಿಯತನ ಮನುಷ್ಯ ಕೂಡ. ಯಾರ ತಂಟೆಗೂ ಹೋಗುವವನಲ್ಲ. ಯಾರೊಂದಿಗೂ ವೈಮನಸ್ಯ ಕಟ್ಟಿಕೊಳ್ಳುವವನಲ್ಲ. ಯಾರಿಂದಲೂ ಏನೂ ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳುವವನಲ್ಲ. ತಾನಾಯ್ತು, ತನ್ನ ಕೆಲಸವಾಯ್ತು. ಇನ್ನೊಬ್ಬರ ವಿಷಯದಲ್ಲಿ ತಲೆಹಾಕುವ ಅಗತ್ಯವಾದರೂ ಏನಿದೆ? ತಮ್ಮ ತಮ್ಮ ಕರ್ತವ್ಯಗಳನ್ನು ಅಚ್ಚುಕಟ್ಟಾಗಿ ನಿಭಾಯಿಸುವುದು ಮುಖ್ಯ. ಯಾರೂ ತನ್ನ ಬಗ್ಗೆ ಅಪಪ್ರಚಾರ ಮಾಡದಿದ್ದರೆ ಸಾಕು, ತನಗೆ ಇನ್ನೇನು ಬೇಕಾಗಿದೆ? ಊರವರಿಗೆ ತನ್ನ ಮೇಲೆ ವಿಶ್ವಾಸವಿದೆ. ತಾನು ಅವರ ವಿಶ್ವಾಸವನ್ನು ಉಳಿಸಿಕೊಳ್ಳುವ ಯೋಗ್ಯನಾಗಿರಬೇಕಾಗಿದೆ. ಜನರ ಉಪ್ಪು ತಿನ್ನುವವನು ತಾನು. 'ಹತ್ತುಜನರ ನಾಲಗೆಗಾದರೂ ಸಿಕ್ಕು ಆದರೆ ಒಬ್ಬನೇ ಒಬ್ಬನ ಹಲ್ಲಿಗೆ ಬಲಿಯಾಗಬೇಡ.' ಎಂಬುದು ಆತನ ಧೋರಣೆ. ಈ ಜನ್ಮದಲ್ಲಿ ನಮ್ಮೊಂದಿಗೆ ಏನನ್ನು ತೆಗೆದುಕೊಂಡು ಹೋಗುತ್ತೇವೆ? ಸಾವಿನ ಬಳಿಕ ಉಳಿಯುವುದು ಎರಡೇ ಮಾತು- ಕೆಟ್ಟದ್ದು ಮತ್ತು ಒಳ್ಳೆಯದ್ದು.

ರಂಗಲಾಲ್ ಮಾರ್ವಾಡಿ ತೀರಿಹೋದಾಗ ಇಡೀ ಹಳ್ಳಿ ಅತ್ತಿತು, ಅಂಬಿಯಾ ಮಾಂಗ ಸತ್ತುಹೋದಾಗ ಎಲ್ಲರೂ ಬೆರಳುಗಳಿಂದ ನೆಟಿಕೆ ಮುರಿದರು. ಆಲಿಸುವವರಿದ್ದರೆ ನಾಮಾ ಮಾಂಗ್ ಇಂಥ ಎಷ್ಟೋ ವಿಚಾರಗಳನ್ನು ಹೇಳುತ್ತಿದ್ದ. ಒಂದಿಷ್ಟು ತಂಬಾಕಿನ ಪುಡಿಯೋ ಹೊಗೆಸೊಪ್ಪಿನ ತುಂಡೋ ಬೀಡಿಯ ತುಂಡೋ ಕೈಗಿಟ್ಟರೆ ಸಾಕು ನಾಮಾನ ನಾಲಗೆಯಿಂದ ಮಾತಿನ ಲಹರಿ ತಡೆಯಿಲ್ಲದೆ ಹೊಮ್ಮುತ್ತಿತ್ತು.

ಸಂಜೆಯಾಯ್ತೆಂದರೆ ರೊಟ್ಟಿಗಳನ್ನು ಬೇಡಲು ಹೊರಡಬೇಕು. ರೊಟ್ಟಿಯ ಬುಟ್ಟಿ ಮತ್ತು ಗಸ್ತು ತಿರುಗುವಾಗ ಉಪಯೋಗಿಸುವ ಕೋಲು ಹಿಡಿದುಕೊಂಡು ನಾಮಾ ರೊಟ್ಟಿಬೇಡಲು ಹೊರಡುತ್ತಿದ್ದ. ಆಗ ಅವನ ಚಿಕ್ಕ ಮಗ ಶಿವ ಅಳುತ್ತ ತಾನೂ ಬರುತ್ತೇನೆಂದು ಹಟಹಿಡಿಯುತ್ತಿದ್ದ. ಆಗ ನಾಮಾ ಶಿವನನ್ನೂ ಕರೆದುಕೊಂಡು ಭಿಕ್ಷೆಗೆ ಹೋಗುತ್ತಿದ್ದ. ಪ್ರತಿಯೊಂದು ಮನೆಯ ಮುಂದೆಯೂ ಭಿಕ್ಷೆಯೆತ್ತಲು ನಿಲ್ಲುತ್ತಿದ್ದ.

'ಬರಲಿ ಅಮ್ಮ, ಪಹರೆಯವನ ರೊಟ್ಟಿ' ಎಂದು ಹೇಳಿ ಕರೆಯುತ್ತಿದ್ದ. ಆಗ ಮನೆಯ ನಾಯಿ 'ಬೊವ್ ವೊವ್' ಎಂದು ಬೊಗಳಲಾರಂಭಿಸುತ್ತಿತ್ತು. ನಾಮಾ

ಲಾಟಿಯಿಂದ ನಾಯಿಯನ್ನು ದೂರಕ್ಕೆ ಅಟ್ಟುತ್ತಿದ್ದ. ತಿಂದುಳಿದ ರೊಟ್ಟಿಯ ಚೂರುಗಳನ್ನು ಹಿಡಿದುಕೊಂಡು ಮನೆಯೊಳಗಿನಿಂದ ಯಾರಾದರೂ ಹೆಂಗಸರು ಬರುತ್ತಿದ್ದರು. ಮೇಲಿನಿಂದ ಬಹಳ ಎಚ್ಚರಿಕೆಯಿಂದ ರೊಟ್ಟಿಯ ಚೂರುಗಳನ್ನು ಅವನ ಬುಟ್ಟಿಗೆ ಹಾಕುತ್ತಿದ್ದರು. ಆಮೇಲೆ ನಾಮಾ ಪಹರೆಯವನ ರೊಟ್ಟಿಗಳನ್ನು ಬೇಡಲು ಇನ್ನೊಂದು ಮನೆಗೆ ಹೋಗುತ್ತಿದ್ದ.

ರೊಟ್ಟಿಗಳನ್ನು ಬೇಡುತ್ತ ಅವನು ಇಡೀ ಊರು ಸುತ್ತುತ್ತಿದ್ದ. ರಸ್ತೆಯಲ್ಲಿ ಯಾರಾದರೂ ಸಿಕ್ಕಿದರೆ ಮುದುಕರೋ ಯುವಕರೋ ನಾಮಾನಿಗೆ ಬೀಡಿ ಕೊಡುತ್ತಿದ್ದರು. ಶಿವನನ್ನು ಮಾತನಾಡಿಸುತ್ತಿದ್ದರು. ರೊಟ್ಟಿಯ ಭಿಕ್ಷೆಗಾಗಿ ನಾಮಾ ಪಟೇಲನ ಬಂಗಲೆಗೆ ಹೋಗುತ್ತಿದ್ದ. 'ನಮಸ್ಕಾರ ಅಮ್ಮ, ನಮಸ್ಕಾರ ಅಪ್ಪ' ಎಂದು ಹೇಳುತ್ತ ಎರಡೂ ಕೈಗಳನ್ನು ಮುಗಿದುಕೊಂಡು ಅತ್ಯಂತ ದೀನನಾಗಿ ಅವರ ಮುಂದೆ ನಿಲ್ಲುತ್ತಿದ್ದ. ಪಟೇಲ ಜರ್ಬಿನಿಂದ ಗದರಿಸುತ್ತಿದ್ದರು, 'ನಾಮಾ, ಹಳ್ಳಿಯನ್ನು ಹೇಗೆ ಕಾಪಾಡುತ್ತಿದ್ದೀಯಾ? ಕೇಳಿದೆಯಾ, ನಿನ್ನ ರಾತ್ರಿ ಗುಜರಾತಿಯರ ಗಲ್ಲಿಯಲ್ಲಿ ಏನೋ ಗಲಾಟೆಯಾಯ್ತಂತೆ. ಸ್ವಲ್ಪ ಎಚ್ಚರದಿಂದ ಕೆಲಸಮಾಡು. ಅದೇನು ರಾತ್ರಿಯಲ್ಲಿ ನಿನ್ನ ಹೆಂಡತಿ ನಿನ್ನನ್ನು ಬಿಟ್ಟಿರುವುದಿಲ್ಲವೆನ್ನುತ್ತಾಳೆಯೇ?' ಪಟೇಲನ ಆ ಮಾತಿಗೆ ನಾಮಾ ಪೆದ್ದನಂತೆ ನಗುತ್ತಿದ್ದ. ಅವನ ಆ ನಗು ಅವನ ಎಪ್ಪತ್ತು ತಲೆಮಾರಿನ ಅಸಹಾಯಕತೆಯನ್ನು ರಾಜುವಂತಿರುತ್ತಿತ್ತು. ಆಮೇಲೆ ಪಟೇಲನ ಮಡದಿ ಅರ್ಧ ರೊಟ್ಟಿಯನ್ನು ತೆಗೆದುಕೊಂಡು ಬಂದು ಅವನ ಬುಟ್ಟಿಗೆ ಹಾಕುತ್ತಿದ್ದರು. ನಾಮಾ ಸ್ವಲ್ಪ ಅಧಿಕಾರಯುತವಾಗಿ 'ಸ್ವಲ್ಪ ಸಾರು, ಪಲ್ಯ ಇದ್ದರೆ ಕೊಡಿ ಅಮ್ಮ' ಎನ್ನುತ್ತಿದ್ದ. 'ದಿನಾ ನಾನೆಲ್ಲಿಂದ ತರಲೋ' ಎನ್ನುತ್ತಲೇ ಆಕೆ ಉಳಿದಿದ್ದ ಸಾರು, ಪಲ್ಯವನ್ನು ತಂದು ಕೊಡುತ್ತಿದ್ದರು. ನಾಮಾ ತುಂಬುಹೃದಯದಿಂದ ಆಶೀರ್ವಾದಿಸುತ್ತ ಬಂಗಲೆಯ ಮೆಟ್ಟಲುಗಳನ್ನು ಇಳಿಯುತ್ತಿದ್ದ.

ಇಡೀ ಊರು ತಿರುಗಿ ರೊಟ್ಟಿಗಳನ್ನು ಸಂಗ್ರಹಿಸಿದ ಬಳಿಕ ಆನಸಾ ತುಂಬ ಖುಷಿಯಿಂದ ಬುಟ್ಟಿಯನ್ನು ತೆರೆಯುತ್ತಿದ್ದಳು. ತಂದೆಯ ಜತೆಯಲ್ಲಿ ಭಿಕ್ಷೆಬೇಡಲು ಹೋದ ಮಗ ಶಿವನನ್ನು ಮುದ್ದಿಡುತ್ತಿದ್ದಳು. 'ದಾರಿಯನ್ನೆಲ್ಲ ಚೆನ್ನಾಗಿ ನೆನಪಿಟ್ಟುಕೋ. ನಾಳೆ ನೀನು ಕೂಡ ಅಪ್ಪನಂತೆಯೇ ಭಿಕ್ಷಾಟನೆಗೆ ಹೋಗಬೇಕು.' ಎನ್ನುತ್ತಿದ್ದಳು. ನಾಮಾ ತನ್ನ ಮಗನ ಬೆನ್ನು ತಟ್ಟುತ್ತಿದ್ದ. ಭಿಕ್ಷೆತಂದ ರೊಟ್ಟಿಗಳನ್ನು ಆನಸಾ ಆಯ್ಕೆಮಾಡುತ್ತಿದ್ದಳು. ಚೆನ್ನಾಗಿರುವ ಚೂರುಗಳನ್ನು ಆರಿಸಿ ಕೂಡಲೇ ತಿನ್ನಲೆಂದು ಬೇರೆ ತೆಗೆದಿಡುತ್ತಿದ್ದಳು. ನಾಮಾ ಕೈಕಾಲುಗಳನ್ನು ತೊಳೆದುಕೊಂಡು ಬರುತ್ತಿದ್ದ. ವಿರೋಧನ ಧ್ಯಾನ ಮಾಡಿ ಊಟಕ್ಕೆ ಕುಳಿತುಕೊಳ್ಳುತ್ತಿದ್ದ.

ಒಂದು ನಿಧ್ರೆ ಮುಗಿಸಿದಾಗ ಆನಸಾ ಗಂಡನನ್ನು ಎಬ್ಬಿಸುತ್ತಿದ್ದಳು. 'ಏಳ್ಳಿ,

ಹೊರಡುವ ಸಮಯ ಆಯ್ಕೆ ನಾಮಾ ತಕ್ಷಣ ಎಚ್ಚರಗೊಳ್ಳುತ್ತಿದ್ದ. ಎದ್ದು ಮುಖಕ್ಕೂ ಕಾಲಿಗೂ ನೀರು ಹಾಕುತ್ತಿದ್ದ. ಮನೆಯಿಂದ ಕತ್ತಿ ಮತ್ತು ಟಾರ್ಚ್ ತೆಗೆದುಕೊಂಡು ಪಹರೆಕಾಯುವ ಸಲುವಾಗಿ ರಸ್ತೆಗಳಿಗಿರುತ್ತಿದ್ದ. ಇಡೀ ಊರು ನಿದ್ರೆಯಲ್ಲಿ ಮುಳುಗಿರುತ್ತಿತ್ತು. ಆನಸಾ ಮಕ್ಕಳನ್ನು ಎದೆಗೊತ್ತಿಕೊಂಡು ನಿದ್ರಾಲೋಕಕ್ಕೆ ಜಾರುತ್ತಿದ್ದಳು. ನಾಮಾ ವಿಶೋಬನ ನಾಮೋಚ್ಚಾರಣೆ ಮಾಡುತ್ತ ಬೀದಿ ಬೀದಿ ಸಂಚರಿಸುತ್ತಿದ್ದ. ಗಲ್ಲಿಗಳಲ್ಲಿ, ಕೇರಿಗಳಲ್ಲಿ, ಬೀದಿಯ ಚೌಕಗಳಲ್ಲಿ, ವೃತ್ತಗಳಲ್ಲಿ ನಿಂತು ಕೂಗು ಹಾಕುತ್ತಿದ್ದ. ಅವನ ಧ್ವನಿ ಕೇಳಿ ನಾಯಿಗಳು ಬೊಗಗುತ್ತಿದ್ದವು. ರಾತ್ರಿಯ ಕತ್ತಲೆಯಲ್ಲಿ ನಾಮಾನ ಕೂಗು ಇಡೀ ಊರಿಗೇ ಆತಂಕವನ್ನುಂಟುಮಾಡುವಂತಿತ್ತು. ಆತನ ಕಿರುಚುವಂಥ ಧ್ವನಿಯನ್ನು ಅಪರಿಚಿತ ಮಹಿಳೆಯರೇನಾದರೂ ಕೇಳಿಸಿಕೊಂಡರೆ ಭಯಂಕಪಿತರಾಗುವುದು ಖಂಡಿತ. ಹಗಲಿನ ಬೆಳಕಿನಲ್ಲಿ ಸಾಧುಹಸುವಿನಂತೆ ಕಾಣಿಸುತ್ತಿದ್ದ ನಾಮಾ ರಾತ್ರಿಯಲ್ಲಿ ಹಾಗೆ ಜೋರಾಗಿ ಕೂಗುತ್ತಿದ್ದರೆ ಭಯಂಕರವಾದ ಭೂತದಂತೆ ಕಾಣಿಸುತ್ತಿದ್ದ.

ಮಧ್ಯರಾತ್ರಿ ಕಳೆದಿತ್ತು. ಇಡೀ ಹಳ್ಳಿ ನಿದ್ರಾಲೋಕದಲ್ಲಿ ಮುಳುಗಿತ್ತು. ಆದರೆ ನಾಮಾನ ಧ್ವನಿ ಹಳ್ಳಿಯನ್ನು ಕಾಪಾಡುತ್ತಿತ್ತು. ಗಲ್ಲಿ ಗಲ್ಲಿಗಳಲ್ಲಿ ಅಲೆದಾಡುತ್ತ ನಾಮಾ ಯಾರ್ಯಾರದೋ ಹೆಸರನ್ನು ಕೂಗಿ ಕರೆಯುತ್ತಿದ್ದ. ಆದರೆ ರಾತ್ರಿಹೊತ್ತಿನಲ್ಲಿ ಬಾಗಿಲು ತೆರೆದು ನಾಮಾನನ್ನು ನೋಡುವ ಧೈರ್ಯ ಮಾತ್ರ ಯಾರಲ್ಲೂ ಇರಲಿಲ್ಲ. ನಾಮಾ ಎಲ್ಲಿಗೆ ಹೋಗುತ್ತೋ ಅಲ್ಲೆಲ್ಲ ನಾಯಿಗಳ ಹಿಂಡು ಅವನನ್ನು ಹಿಂಬಾಲಿಸುತ್ತಿತ್ತು. ನಾಮಾ ತುಂಬ ದೂರ ಹೋದಬಳಿಕ ನಾಯಿಗಳ ಬೊಗಗುಳುವಿಕೆಯೂ ಕ್ಷೀಣವಾಗುತ್ತಿತ್ತು. 'ಪಹರೆಯವನಿಗೆ ರೊಟ್ಟಿ ಕೊಡಿ ಅಮ್ಮ' ಎಂದು ಬೇಡುವ ನಾಮಾ ರಾತ್ರಿಹೊತ್ತಿನಲ್ಲಿ ಊರಿನ ಅರಸನಾಗಿರುತ್ತಿದ್ದ. ಅವನ ಪ್ರಭಾವದಿಂದಾಗಿ ಯಾವ ಡಕಾಯಿತರೂ ಊರಿಗೆ ಹೆಜ್ಜೆಯಿಡುವ ಧೈರ್ಯವನ್ನು ಮಾಡುತ್ತಿರಲಿಲ್ಲ. ಹಳ್ಳಿಯಲ್ಲಿ ಏನಾದರೂ ಚಿಕ್ಕಪುಟ್ಟ ಕಳ್ಳತನಗಳು ನಡೆದರೆ ಅದರ ಜವಾಬ್ದಾರಿ ನಾಮಾನ ಮೇಲಿರುತ್ತಿತ್ತು. ಕಳೆದ ತಿಂಗಳು ಮಾರವಾಡಿಯಲ್ಲಿ ಕಳ್ಳತನವಾಗಿತ್ತು. ಆಗ ನಾಮಾ ಒಂದೇವಾರದಲ್ಲಿ ಕಳ್ಳನನ್ನು ಪತ್ತೆಮಾಡಿದ್ದ. ಕಳ್ಳರೂ ನಾಮಾನ ಬಗ್ಗೆ ತುಂಬ ಹೆದರುತ್ತಿದ್ದರು.

ಮಧ್ಯಾಹ್ನದ ಹೊತ್ತು ನಾಮಾ ನಿದ್ರೆಮಾಡುತ್ತಿದ್ದ. ಊರನ್ನು ಕಾಪಾಡುವ ಹೊಣೆ ಹೊತ್ತ ಕಾರಣ ರಾತ್ರಿಹೊತ್ತು ಅವನ ನಿದ್ರೆ ಸಂಪೂರ್ಣ ನಾಶವಾಗುತ್ತಿತ್ತು. ಆದ್ದರಿಂದ ಅವನಿಗೆ ಹಗಲು ನಿದ್ರಿಸುವುದು ಅನಿವಾರ್ಯವಾಗಿತ್ತು. ನಾಮಾ ನಿದ್ರೆಮಾಡಿದನೆಂದರೆ ಆನಸಾ ಶಿವನಿಗೆ ಗಲಾಟೆ ಮಾಡಲು ಬಿಡುತ್ತಿರಲಿಲ್ಲ. ನಿದ್ರೆಮಾಡಿದ ಮೇಲೆ ಅವನು ಗೊರಕೆ ಹೊಡೆಯುತ್ತಿದ್ದ. ಆನೆಯಂಥ ಗಂಡಸು.

ಜೋರಾಗಿಯೇ ಗೊರಕೆ ಹೊಡೆಯುತ್ತಿದ್ದ. ಶಿವನಿಗೆ ತಂದೆ ಮಾಡುವ ಶಬ್ದ ಅಚ್ಚರಿಯನ್ನು ಹುಟ್ಟಿಸುತ್ತಿತ್ತು. ಅವನು ತಾಯಿಯನ್ನು ಅದಕ್ಕಾಗಿ ಪೀಡಿಸುತ್ತಿದ್ದ: 'ಅಪ್ಪ ಯಾಕೆ ಹಾಗೆ ಮಾಡಿದ್ದಾರೆ? ನಾನು ಯಾವಾಗ ಹಾಗೆ ಮಾಡುವುದು?' ಎಂದು ಹಲವು ಬಗೆಯ ಪ್ರಶ್ನೆಗಳನ್ನು ಕೇಳುತ್ತಿದ್ದ. ಅವನಿಗೆ ಉತ್ತರ ಕೊಡುವುದರಲ್ಲಿ ಆನಸಾ ಹೈರಾಣವಾಗುತ್ತಿದ್ದಳು.

ಮಧ್ಯಾಹ್ನದ ಹೊತ್ತು. ನಾಮಾ ನಿದ್ರೆ ಮಾಡುತ್ತಿದ್ದ. ಆನಸಾ ನೆರೆಕರೆಯ ಹೆಂಗಸರ ಜತೆಯಲ್ಲಿ ಸುಖದುಃಖಗಳ ಬಗ್ಗೆ ಮಾತುಕತೆ ಆಡುತ್ತಿದ್ದಳು. ಅಷ್ಟರಲ್ಲಿ ಪಟೇಲನ ಪೇದೆ ಸಟವಾ ಮಹಾರ ಅಲ್ಲಿಗೆ ಬಂದ. ಪಟೇಲ ನಾಮಾನಿಗೆ ಹೇಳಿಕಳುಹಿಸಿದ್ದ. ಆನಸಾ ಬೇಗಬೇಗ ಮನೆಗೆ ಹೋಗಿ ಗಂಡನನ್ನು ಎಬ್ಬಿಸಿದಳು. ಎದೆಯನ್ನು ಸೆಟಿಸಿ ಮಲಗಿದ್ದ ನಾಮಾ ಗಡಬಡಿಸಿ ಎದ್ದ. ಮುಖಕ್ಕೆ ನೀರು ಚಿಮುಕಿಸಿ ಸಟವಾ ಜತೆ ಪಟೇಲನ ಮನೆಯತ್ತ ಹೊರಟ. ಆನಸಾ ಪುನಃ ಹೆಂಗಸರ ಜತೆ ಬೆರೆತುಕೊಂಡಳು.

ಪಟೇಲನ ಬಂಗಲೆಯಲ್ಲಿ ಕೆಲವು ಜನರು ಜಮಾಯಿಸಿದ್ದರು. ಹಿಂದಿನ ದಿನ ರಾತ್ರಿ ಯಾರೋ ಪಟೇಲನ ಬಂಗಲೆಗೆ ಕನ್ನಕೊರೆದು ಕಳ್ಳತನ ಮಾಡಿದ್ದರು. ಕಳ್ಳತನದ ವಿಚಾರ ಕೇಳುತ್ತಲೇ ನಾಮಾನ ಗುಂಡಿಗೆ ಕಂಪಿಸಿತು. ಅವನ ಮುಖದಲ್ಲಿ ಸ್ವೇದಬಿಂದುಗಳು ಕಾಣಿಸಿದುವು. ಎಲ್ಲರೂ ನಾಮಾನ ಹೆಸರನ್ನು ಹೇಳುತ್ತ ಕಿರುಚುತ್ತಿದ್ದರು. ಪಟೇಲ ನಾಮಾನನ್ನು ಹತ್ತಿರ ಕರೆದು ಜೋರಾಗಿ ನಂದಿಸತೊಡಗಿದ: 'ಪಟೇಲನ ಗುಜರಾತಿ ಪಟೇಲನ ಬಂಗಲೆಯ ವಿಚಾರದಲ್ಲಿ ತುಂಬ ಎಚ್ಚರವಾಗಿರಬೇಕೆಂದು ನಿನಗೆ ಮೊನ್ನೆಯೇ ಹೇಳಿದ್ದೆನಲ್ಲ. ಊರೆಲ್ಲ ತಿರುಗಿ ಭಿಕ್ಷೆಬೇಡಿ ಹೊಟ್ಟೆ ತುಂಬಿಸ್ತಿಯಾ. ಆದರೆ ಊರಿನ ರಕ್ಷಣೆಯ ಜವಾಬ್ದಾರಿಯನ್ನು ನಿರ್ವಹಿಸಲು ನಿನಗೆ ಆಗುವುದಿಲ್ಲ ಅಲ್ಲವೇ? ಹೇಗಾಯ್ತು ಈ ಕಳ್ಳತನ? ನಿನ್ನ ಬೇಜವಾಬ್ದಾರಿತನದಿಂದಲೇ ಈ ಕಳ್ಳತನ ನಡೆದಿದೆ. ಇದುವರೆಗೆ ಈ ಊರಿಗೆ ಯಾವ ಕಳ್ಳನೂ ಹೆಜ್ಜೆ ಊರಿರಲಿಲ್ಲ. ನೀನೇ ಕಳ್ಳತನ ಮಾಡಲು ಹೇಳಿರಬೇಕು! ನಿನಗೂ ಈ ಕಳ್ಳತನದಿಂದ ಒಂದು ಭಾಗ ಸಿಗಲಿದೆಯೆಂದು ಕಾಣುತ್ತದೆ. ಆದ್ದರಿಂದಲೇ ರಾತ್ರಿ ಹೊತ್ತು ನೀನು ಬಂಗಲೆಯ ವಿಚಾರದಲ್ಲಿ ಜಾಗ್ರತೆ ಮಾಡಲಿಲ್ಲ. ಕಳ್ಳ ಕಳ್ಳತನ ಮಾಡಿದ್ದಾನೆ. ನನಗೆ ಬೇರೇನೂ ಗೊತ್ತಿಲ್ಲ. ಕಳ್ಳತನವಾದ ಮಾಲು ಒಂದು ವಾರದೊಳಗೆ ನನ್ನ ಎದುರು ಬರಬೇಕು. ತಪ್ಪಿದರೆ ನಾನು ಸುಮ್ಮನಿರುವವನಲ್ಲ. ರಕ್ಷಕನೇ ಭಕ್ಷಕನಾದರೆ ಯಾರೇನು ಹೇಳುವುದು?

ನಾಮಾ ಮಾಂಗ ತುಂಬ ಅಸ್ವಸ್ಥನಾಗಿದ್ದ. ಅವನಿಗೆ ಏನೂ ತೋಚಲಿಲ್ಲ. ಪಟೇಲನ ಮಾತುಗಳನ್ನು ಪಾಲಿಸಲೇಬೇಕಾಗಿತ್ತು. 'ಆಗುವುದಿಲ್ಲ'ವೆನ್ನಲು ಅವನಿಂದ

ಸಾಧ್ಯವಿಲ್ಲವಲ್ಲ? ಆದರೆ ಕಳ್ಳನನ್ನು ಹಿಡಿಯುವುದಾದರೂ ಹೇಗೆ? ಯಾರ ಹೆಸರನ್ನು ಹೇಳುವುದು?

ನಾಮಾನಿಗೆ ಹುಚ್ಚುಹಿಡಿದಂತಾಯ್ತು. ಆತ ಮಹಾರರ ಮತ್ತು ಮಾಂಗರ ಕೇರಿಗಳಿಗೆ ಹೋಗಿ ಕಳ್ಳನನ್ನು ಪತ್ತೆಹಚ್ಚಲು ಪ್ರಯತ್ನಿಸಿದ. ಆದರೆ ಬರಿಗೈಯಲ್ಲಿ ಮರಳಿದ. ಕಳ್ಳನನ್ನು ಹುಡುಕಲು ಆತನಿಗೆ ಇನ್ನೊಂದು ಊರಿಗೆ ಹೋಗಬೇಕಾಗಿದ್ದುದರಿಂದ ಆನಸಾಳಿಗೇ ಊರಿನಲ್ಲಿ ಭಿಕ್ಷೆ ಎತ್ತಬೇಕಾದ ಪರಿಸ್ಥಿತಿ ಬಂತು. ಅವಳ ಜತೆಯಲ್ಲಿ ಶಿವನೂ ಹೋಗುತ್ತಿದ್ದ. ಎರಡು ಮೂರು ಊರುಗಳಿಗೆ ಹೋಗಿ ರಾತ್ರಿಯಾದಾಗ ಊರ ಕಾವಲು ಕಾಯುವ ಕೆಲಸಕ್ಕೆ ನಾಮಾ ಹಿಂತಿರುಗುತ್ತಿದ್ದ. ದಿನಗಳು ಕಳೆದಂತೆ ನಾಮಾನ ಮುಖದ ಕಾಂತಿ ಮಾಯವಾಗುತ್ತಿತ್ತು. ಕಳ್ಳತನದ ಯಾವುದೇ ಸುಳಿವು ಸಿಕ್ಕಿರಲಿಲ್ಲ. ಹಗಲು ಹೊತ್ತಿನಲ್ಲಿ ಅಕ್ಕಪಕ್ಕದ ಊರುಗಳಿಗೆ ಹೋಗಿ ಕಳ್ಳರನ್ನು ಹುಡುಕುವ ಕೆಲಸ ಮಾಡಿ ರಾತ್ರಿ ವಾಪಸ್ಸು ಬಂದು ಊರಿನಲ್ಲಿ ಪಹರೆ ಕಾಯುತ್ತಿದ್ದ. ಈ ಸುತ್ತಾಟದಲ್ಲಿ ಎಂಟು ದಿನಕ್ಕೇ ನಾಮಾಗೆ ಜೀವ ಹೋಗುವಂತಾಯ್ತು.

ಒಂದು ವಾರ ಕಳೆದ ಮೇಲೆ ಸಟವಾ ಮಹಾರ್ ಮತ್ತೆ ಪಟೇಲನ ಕರೆಯನ್ನು ಹೊತ್ತುಕೊಂಡು ಬಂದ. ನಾಮಾ ಭಯದಿಂದ ನಡುಗಿದ. ಅವನ ದೇಹದಿಂದ ಬೆವರು ಹರಿಯತೊಡಗಿತು. ಪಟೇಲನಿಗೆ ಏನು ಉತ್ತರಿಸಬೇಕೆಂದೇ ಅವನಿಗೆ ತೋಚಲಿಲ್ಲ. ಆನಸಾಳ ಕಣ್ಣುಗಳಲ್ಲೂ ನೀರು ತುಂಬಿತ್ತು. ಸಟವಾ ಮಹಾರ್‌ನ ಜತೆಯಲ್ಲಿ ನಾಮಾ ಪಟೇಲನ ಬಂಗಲೆಯತ್ತ ಹೆಜ್ಜೆಯಿಟ್ಟ. ಅಲ್ಲಿ ಐದತ್ತು ಜನ ಸೇರಿದ್ದರು. ಹೋಗುತ್ತಲೇ ಪಟೇಲ ಕಿರುಚಿದ:

‘ಏನಾಯ್ತು? ಕಳ್ಳ ಪತ್ತೆಯಾದನೇ?’

ನಾಮಾ ತಲೆತಗ್ಗಿಸಿ ಕುಳಿತ.

‘ಏನಾಯ್ತು ಹೇಳೋ.. ಉತ್ತರಕೊಡು..’

ನಾಮಾ ಪಟೇಲನಿಗೆ ಏನೆಂದು ಉತ್ತರಿಸುತ್ತಾನೆ? ಆತನ ನಾಲಗೆಯಿಂದ ಯಾವ ಧ್ವನಿಯೂ ಹೊರಡಲಿಲ್ಲ. ಅಲ್ಲಿದ್ದ ಗೂಂಡಾಗಳು ಅವನನ್ನು ಜಾನುವಾರಗಳ ಕೊಟ್ಟಿಗೆಗೆ ಎಳೆದುಕೊಂಡು ಹೋದರು. ಮೊತ್ತಮೊದಲಿಗೆ ಸಟವಾ ಮಹಾರ್ ತನ್ನ ಕೈ ಶುದ್ಧ ಮಾಡಿದ. ಆಮೇಲೆ ಸೇರಿದ ಜನರೆಲ್ಲ ಅವನನ್ನು ಹೊಡೆಯಲು ಶುರುಮಾಡಿದರು. ನಾಮಾ ಪ್ರಾಣಿಯಂತೆ ಹೊಡೆಸಿಕೊಳ್ಳುತ್ತಿದ್ದ. ಐದತ್ತು ಜನರು ಅವನನ್ನು ಲೋಹದ ಸರಪಳಿಯಿಂದ, ಇನ್ನು ಕೆಲವರು ಚಪ್ಪಲಿಯಿಂದ ಮತ್ತು ಕೆಲವರು ಚಾಟಿಯಿಂದ ಹೊಡೆಯುತ್ತಿದ್ದರು. ಏಟು ಬಿದ್ದಂತೆಲ್ಲ ನಾಮಾ,

‘ಯಜಮಾನರೇ ನನ್ನನ್ನು ಕಾಪಾಡಿ. ನಾನು ಸತ್ತುಹೋಗುತ್ತೇನೆ’ ಎಂದು ಕಿರುಚುತ್ತಿದ್ದ.

ಪಟೇಲ ಭೂತದಂತೆ ನಿಂತಿದ್ದ.

‘ಯಾರು ಕಳ್ಳತನ ಮಾಡಿದ್ದೆಂದು ಹೇಳಿ ಪ್ರಾಣ ಉಳಿಸಿಕೋ. ಹೇಳು, ಯಾರು ಕಳ್ಳತನ ಮಾಡಿದ್ದು? ಏನು, ನೋಡ್ತಾ ನಿಂತಿದ್ದೀರಿ? ಹಾಕಿ ಇನ್ನೂ. ಕಳ್ಳ ಯಾರೂಂತ ಈತ ಹೇಳುವುದೇ ಇಲ್ಲಲ್ಲ.’ ಪಟೇಲನ ಆಜ್ಞಾನುಸಾರ ನೆರೆದ ಜನರೆಲ್ಲ ಮತ್ತೊಮ್ಮೆ ನಾಮಾನನ್ನು ಚಚ್ಚಿದರು. ಪಟೇಲನ ಉಪ್ಪಿನ ಋಣವನ್ನು ಅವರು ತೀರಿಕೆಬೇಕಿತ್ತು. ಇಲ್ಲವಾದರೆ ನಾಮಾನಿಗೊದಗಿದ ಗತಿಯೇ ಅವರಿಗೂ ಬರುತ್ತಿತ್ತು.

ರಾತ್ರಿಯಾದ ಮೇಲೆ ಸಟವಾ ಆತನನ್ನು ಮನೆಗೆ ಕರೆತಂದು ಬಿಟ್ಟು ಹೋದ. ನಾಮಾನ ಶರೀರ ತಲೆಯಿಂದ ಪಾದದ ವರೆಗೂ ಊದಿಕೊಂಡಿತ್ತು. ಮುಖದ ಲಕ್ಷಣವೇ ಬೇರೆಯಾಗಿತ್ತು. ತಲೆ ಒಡೆದಿತ್ತು. ಕೈಕಾಲುಗಳು ಮುರಿದಿದ್ದವು. ಅವನು ನೋವಿನಿಂದ ಆರ್ತನಾದ ಮಾಡುತ್ತಿದ್ದ. ತನ್ನ ಗಂಡನಿಗೆ ಇದ್ದಕ್ಕಿದ್ದಂತೆ ಏನಾಯ್ತು? ಆನಸಾಳಿಗೆ ಏನೂ ಅರ್ಥವಾಗಲಿಲ್ಲ. ಅವಳಿಗೆ ಅಳುಬಂತು. ಗಂಡನ ಶರೀರದ ಮೇಲೆ ಬಿದ್ದು ಅವಳೂ ಅಳತೊಡಗಿದಳು. ನಾಲ್ಕುಜನ ಹೆಂಗಸರು ಒಟ್ಟು ಸೇರಿದರು. ಅವರ ಗುಂಡಿಗೆಯೂ ನಡುಗುತ್ತಿತ್ತು.

ಮಧ್ಯರಾತ್ರಿಯಾಗುವಾಗ ನಾಮಾ ಎದ್ದುನಿಂತ. ಅವನಿಗೆ ಎದ್ದುನಿಲ್ಲಲೂ ಸಾಧ್ಯವಾಗುತ್ತಿರಲಿಲ್ಲ. ಆತ ನರಳುವುದು ಕೇಳಿ ಆನಸಾಗೂ ಎಚ್ಚರವಾಯ್ತು. ನಾಮಾ ಮನೆಯಿಂದ ಹೊರಗೆ ಹೊರಟುದನ್ನು ನೋಡಿ ಅವಳು ತಡೆದಳು. ಕಣ್ಣುಗಳಲ್ಲಿ ನೀರು ತುಂಬಿಸಿ ನಾಮಾ ಹೇಳಿದ: ಆನಸಾ, ನನ್ನನ್ನು ಹೋಗಲುಬಿಡು. ಇಲ್ಲವಾದರೆ ನಾಳೆ ಕೂಡ ನನಗೆ ಇದೇರೀತಿ ಚಿತ್ರಹಿಂಸೆ ಕೊಡುತ್ತಾರೆ. ನಾನು ಕಳ್ಳನನ್ನು ಎಲ್ಲಿಂದ ಹಿಡಿದು ತರಲಿ? ಯಾರ ಹೆಸರು ಹೇಳಲಿ? ಯಾರನ್ನಾದರೂ ಹೇಳಿದರೆ ಅವರನ್ನೂ ಇದೇರೀತಿ ಹಿಂಸಿಸುತ್ತಾರೆ. ಊರಿನವರು ನನ್ನ ಹೆಸರು ಕೆಡಿಸಿದ್ದಾರೆ. ನಾನಿನ್ನು ಇಲ್ಲಿರಲಾರೆ. ಸ್ವಲ್ಪ ಕೇರಿಯ ಹತ್ತಿರ ಹೋಗುತ್ತೇನೆ. ನೀನು ಹೆದರಬೇಡ. ಹೋಗು, ಶಿವ ಎದ್ದುಬಿಡುತ್ತಾನೆ.’

ಕಣ್ಣೀರು ಸುರಿಸುತ್ತಲೇ ಆನಸಾ ಶಿವನ ಬಳಿಗೆ ಬಂದು ಕುಳಿತಳು. ನಾಮಾ ಕತ್ತಲೆಯಲ್ಲಿ ಕರಗಿ ಹೋದ. ಬಹು ಹೊತ್ತಿನ ತನಕ ನಾಯಿಗಳ ಊಳಿಡುವಿಕೆ ಕೇಳಿಸುತ್ತಿತ್ತು. ನಾಯಿಗಳು ಕತ್ತಲೆಯ ಗರ್ಭವನ್ನು ಸೀಳುತ್ತಿದ್ದುವು. ರಾತ್ರಿ ಭೀಕರವಾಗಿತ್ತು. ಬೇವಿನ ಮರದ ಮೇಲೆ ಕೋತಿಯೊಂದು ಚೀರುತ್ತಿತ್ತು. ಆನಸಾಳಿಗೆ ಭಯವಾಯ್ತು.

ಕೋತಿಯ ಚೀರುವಿಕೆ ಅಪಶಕುನವೆಂದು ಅವಳ ನಂಬಿಕೆ. ಇದು ಏನೋ ಕೆಟ್ಟದ್ದರ ಮುನ್ನೂಚನೆಯೆಂದು ಆನಸಾ ಬೆದರಿದಳು.

ಸ್ವಲ್ಪ ಹೊತ್ತಿಗೆ ಕುದುರೆಗಳ ಗೊರಸಿನ ಶಬ್ದ ಕೇಳಿಸಿತು. ಆ ಶಬ್ದ ಆನಸಾಳ ಮನೆ ಬಾಗಿಲ ಬಳಿಯಲ್ಲಿ ನಿಂತಿತು. ಪಟೇಲನ ಧ್ವನಿ. ಆನಸಾ ಹೊರಗೆ ಬಂದಳು. ಪಟೇಲ ಗರ್ಜಿಸಿದ:

‘ನಾಮಾ ಎಲ್ಲಿಗೆ ಹೋದ? ಊರಿನ ರಕ್ಷಣೆ ಯಾರು ಮಾಡುತ್ತಾರೆ?’ ಆತ ಕೋಪಾವೇಶದಲ್ಲಿದ್ದ.

ಆನಸಾಳಿಗೆ ಏನುತ್ತರಿಸಬೇಕೆಂದೇ ಗೊತ್ತಾಗಲಿಲ್ಲ. ಅವಳು ಭಯದಿಂದ ನಡುಗುತ್ತ ಹೇಳಿದಳು: ‘ಅವರು ತಾಂಡಾಗೆ ಹೋಗಿದ್ದಾರೆ.’

‘ಏಕೆ? ಕಳ್ಳತನದ ಮಾಲನ್ನು ಹಂಚಲು ಹೋಗಿದ್ದಾನೆಯೇ?’

‘ಇಲ್ಲ ಯಜಮಾನರೇ, ಕಳ್ಳನನ್ನು ಪತ್ತೆಮಾಡಲು ಹೋಗಿದ್ದಾರೆ.’

‘ಹಗಲು ಯಾಕೆ ಹೋಗಲಿಲ್ಲ? ಈಗ ಊರಿನ ಕಾವಲು ಕಾಯುವವರು ಯಾರು? ಊರಿನವರ ಔದಾರ್ಯದಲ್ಲಿ ಬದುಕುತ್ತೀರಲ್ಲ, ರೊಟ್ಟಿ ಬೇಡುವ ಯೋಗ್ಯತೆಯಾದರೂ ಬೇಡವೇ?’

ಆನಸಾ ನಿಂತಂತೆಯೇ ಯಾರೋ ಅವಳ ಕೆನ್ನೆಗೆ ಬಲವಾಗಿ ಹೊಡೆದರು. ಸಟವಾ ಮಹಾರ್ ಕೈಯಲ್ಲಿ ಲಾಟಿ ಹಿಡಿದುಕೊಂಡು ನಿಂತಿದ್ದ. ಪಟೇಲ ಮತ್ತೆ ಕುದುರೆಯ ಮೇಲೆ ಹತ್ತಿ ಹೇಳಿದ: ‘ಊರಿಗೆ ಇನ್ನೇನಾದರೂ ತೊಂದರೆಯಾದರೆ ನನ್ನಂಥ ಕೆಟ್ಟ ಮನುಷ್ಯ ಬೇರೆ ಯಾರೂ ಇರುವುದಿಲ್ಲ. ಹೇಗಾದರೂ ಊರಿನ ಪಹರೆಕಾಯುವ ಕೆಲಸ ನಡೆಯಲೇಬೇಕು. ನಾಮಾ ಇಲ್ಲದಿದ್ದರೆ ನೀನೇ ಮಾಡು ಆ ಕೆಲಸ.’

ಪಟೇಲ ಕುದುರೆಯೇಲೆ ಕುಳಿತು ಹೊರಟುಹೋದ. ಸಟವಾ ಮಹಾರ್ ಅವನ ಹಿಂದಿನಿಂದ ಓಡಿಕೊಂಡು ಹೋಗುತ್ತಿದ್ದ.

ಆನಸಾ ಕತ್ತಿಯನ್ನೂ ಟಾರ್ಚ್‌ನೂ ಹಿಡಿದುಕೊಂಡು ಶಿವನನ್ನು ನಿದ್ರೆಯಿಂದ ಎಬ್ಬಿಸಿ ಊರಿನ ರಕ್ಷಣೆಗೆ ಹೊರಟಳು. ಅವಳ ಧ್ವನಿ ಊರಿನಲ್ಲಿ ಹರಡಿತು. ಆನಸಾಳ ಕರೆಯೆಂದರೆ ಅದು ಇನ್ನೇನೂ ಆಗಿರದೆ ಅವಳ ಚೀರುವಿಕೆಯಾಗಿತ್ತು. ಗಾಢಾಂಧಕಾರದ ರಾತ್ರಿಯಲ್ಲಿ ಆನಸಾ ಕಿರುಚುತ್ತಿದ್ದಳು. ಅವಳಿಗೆ ರಾತ್ರಿಯ ಭಯವೂ ಆಗುತ್ತಿತ್ತು. ಶಿವನನ್ನು ಕರೆದುಕೊಂಡು ಅವಳು ಒಂದು ಗಲ್ಲಿಯನ್ನು ದಾಟಿ ಇನ್ನೊಂದು ಗಲ್ಲಿಗೆ ಹೋಗುತ್ತಿದ್ದಳು. ಪಟೇಲನ ಬಂಗಲೆಯ ಎದುರು ಅವಳು ಕೂಗು ಹಾಕಿದಳು. ಅವಳ ಕರೆಗೆ ಬಂಗಲೆ ನಡುಗಿತು. ಅವಳು ಬಂಗಲೆಯ ಮೇಲೆ ಟಾರ್ಚ್‌ನ

ಬೆಳಕು ಹರಡಿದಳು. ನಾಯಿಗಳು ಬೊಗಳಿದುವು. ಶಿವ ನಿದ್ರೆಯಲ್ಲಿ ತೂಕಡಿಸುತ್ತಿದ್ದ. ಆನಸಾ ಊರಿನ ಪಹರೆ ಕಾಯುತ್ತಿದ್ದಳು. ಆದಿನ ಅವಳ ತನುಮನಗಳಲ್ಲಿ ಗಂಡನ ಆವೇಶ ಸಂಚಯಿತವಾಗಿತ್ತು.

ಮುಂಜಾವದಲ್ಲಿ ಆನಸಾ ಹಾಸಿಗೆಯಲ್ಲಿ ಒರಗಿದಳು. ಅವಳ ಮುಖ ಅಷ್ಟುಹೊತ್ತಿಗೆ ಒಣಗಿಹೋಗಿತ್ತು. ಒಂದು ತುತ್ತು ಎಂಜಿಲನ್ನಕ್ಕಾಗಿ ಊರಿನ ರಕ್ಷಣೆಯನ್ನು ಮಾಡಬೇಕು! ಹೇಗಿದೆ ಈ ಬದುಕು? ಶಿವ ಹೂವಿನಂತೆ ಒಂದು ಹರಕಲು ದುಪ್ಪಟ್ಟಿಯ ಮೇಲೆ ಮಲಗಿ ನಿದ್ರೆ ಮಾಡಿದ್ದ. ನೆರೆಮನೆಯ ಸೋನಾ ಅಳುತ್ತ ಮನೆಯೊಳಗೆ ಬಂದಳು. ಅವಳು ಆನಸಾಳ ಕುತ್ತಿಗೆಯನ್ನು ಬಲವಾಗಿ ತಬ್ಬಿಕೊಂಡು ಜೋರಾಗಿ ಅಳತೊಡಗಿದಳು. ನಾಮಾ ಮಾಂಗ್ ನೇಣುಹಾಕಿ ಆತ್ಮಹತ್ಯೆ ಮಾಡಿಕೊಂಡಿದ್ದ.

ಲಂವಾಮಾಂಗ್ ಪಹರೆಯ ಲಾಟಿಯನ್ನು ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳುವ ಸಲುವಾಗಿ ಬಂದಿದ್ದ. ನಾಮಾ ಮಾಂಗನ ಪಹರೆಕಾಯುವ ಕೆಲಸ ಈಗ ಲಂವಾ ಮಾಂಗನಿಗೆ ಒಪ್ಪಿಸಲಾಗಿತ್ತು. ಆನಸಾ ಪಹರೆಯ ಲಾಟಿಯನ್ನು ಅವನಿಗೆ ಕೊಟ್ಟಳು. ಗಂಡನಂತೆ ಆಧಾರವಾಗಿದ್ದ ಪಹರೆಯ ಲಾಟಿಯನ್ನು ಲಂವಾಮಾಂಗನಿಗೆ ನೀಡಿದಾಗ ಆನಸಾಳಿಗೆ ನಿಜವಾಗಿಯೂ ತಾನು ವಿಧವೆಯಾದೆನೆಂಬ ಭಾವನೆ ಬಂತು. ಅವಳ ಕಣ್ಣುಗಳಿಂದ ಕಣ್ಣೀರಧಾರೆ ಹರಿಯತೊಡಗಿತು.

ತಮ್ಮ ಮನೆಯ ಪಹರೆಯ ಲಾಟಿ ಅನ್ಯರ ಮನೆಗೆ ಹೋಗುತ್ತಿರುವುದನ್ನು ನೋಡಿದ ಶಿವಾ ಅಳತೊಡಗಿದ. ಆನಸಾ ಶಿವನನ್ನು ಎದೆಯ ಮೇಲೆ ಒರಗಿಸಿಕೊಂಡಳು. ಅವಳಿಗೆ ಶಿವನೇ ಪಹರೆಯ ಲಾಟಿಯಂತೆ ಕಾಣಿಸಿದ. ಅವಳು ತನ್ನ ದುಃಖವನ್ನು ನಿಯಂತ್ರಿಸಿಕೊಂಡಳು.

ಪಹರೆಯ ಲಾಟಿ ಈಗ ನೆರೆಯ ಸೋನಾಳ ಮನೆಗೆ ಬಂದಿತ್ತು. ಅವಳು ಅದನ್ನು ಪೂಜಿಸುತ್ತಿದ್ದಳು.

ಸ್ವಲ್ಪ ಹೊತ್ತು ಮನುಷ್ಯನಾಗಿದ್ದವನು

ಮೂಲ: ಡಾ. ವೈರಮುತ್ತು
ಅನುವಾದ : ಡಾ. ಮಲರ್‌ವಿಳಿ ಕೆ

ಒಬ್ಬ ಮನುಷ್ಯನಿಗೆ ಸಾಮಾನ್ಯವಾಗಿ ಅದೃಷ್ಟವೆಂಬುದು ಹೇಗೆ ಬರುತ್ತೆ? ಬಂಗಾರದ ರೂಪದಲ್ಲಿ ಬರುತ್ತೆ; ಇಲ್ಲದಿದ್ದರೆ ವಸ್ತುಗಳ ರೂಪದಲ್ಲಿ ಬರುತ್ತೆ. ಹೆಣದ ರೂಪದಲ್ಲಿ ಬಂತಪ್ಪಾ ಕಾಡ್ಯಯನ್‌ಗೆ ಅದೃಷ್ಟ.

ಕೆದರಿದ ಕೂದಲಿನೊಂದಿಗೆ ಸೆಟೆದುಕೊಂಡ ಕೈಗಳೆರಡನ್ನೂ ಚಾಚಿಕೊಂಡು 'ಇಗೋ ಬಂದುಬಿಟ್ಟೆ ಬಂದುಬಿಟ್ಟೆ' ಅಂತಾ ತೀರದಲ್ಲಿ ತೇಲುತ್ತಾ ಹೇವೊಂದು ಕಾಡ್ಯಯನ್‌ನನ್ನು ಕರೆಯಿತು.

ಹೆಣದ ಮುಖ ನೋಡಿದ್ದೆ ಒಳ್ಳೇದು ಅಂತಾ ಹೇಳುತ್ತಾರೆ ಆ ಊರಿನ ಜನರು. ಹೆಣವೇ ನಿನ್ನ ಮುಖವನ್ನು ಬಂದು ನೋಡಿದೆ! ಕಾಡ್ಯಯನ್ ನಿಜಕ್ಕೂ ಅದೃಷ್ಟವಂತನಲ್ಲವೇ?

ವೈಗೈ ನದಿಯಲ್ಲಿ ಹೂಗಳು ತುಂಬಿ ತುಳುಕಿ ತೇಲುತ್ತಾ ಬರುತ್ತಿತ್ತಂತೆ ಒಂದು ಕಾಲದಲ್ಲಿ ಬರೆದಿದ್ದಾರೆ- ಸಟೆಯ ಬಳಸಿ ದಿಟವ ಹೇಳುವ ಕವಿ ಮಹಾಶಯರು. ಮಲ್ಲಿಗೆ, ಆಕಾಶ ಮಲ್ಲಿಗೆ, ಮಾಧವೀ (ಕುರುಕೃತ್ತಿ), ಕುವಲಯ, ಸುರಹೊನ್ನೆ... ಹೀಗೆ ಹೂಗಳು ತೇಲಿ ಬಂದಂತಹ ಕಾಲವೆಲ್ಲಾ ಮುಗಿದು ಹೋಯಿತು ಪೆರಿಯಾರು (ಪೇರಿ-ಆರ್= ದೊಡ್ಡ ನದಿ) ತುಂಬಿ ವರುಷ ನಾಡಿನಲ್ಲಿ ಧಾರಾಕಾರವಾಗಿ ಮಳೆ ಸುರಿದು ಪ್ರವಾಹ ಉಕ್ಕಿ ಹರಿದು ಒಡೆದ ತೀರಗಳೆರಡನ್ನೂ ಕೈಚಾಚಿ ಮುಟ್ಟುತ್ತಾ ಜಲ್ಲಿಕಟ್ಟಿ ನ ಗೂಳಿಯಂತೆ ಪ್ರವಾಹ ನುಗ್ಗಿ ವೇಗವಾಗಿ ಹರಿವಾಗ ಏನನ್ನು ಕೊಚ್ಚಿಕೊಂಡು ಬರುತ್ತಿದೆ ಗೊತ್ತುಂಟಾ? ತೇಗದ ಕೊರಡು ಅರಸಿನ ಬೂರುಗ, ಬಿಳಿಧೂಪ, ಕರಿ ಮರದ ಕೊರಡು ಕಾರಿನ ಟಯರ್, ಮಂಚ ಬೀರು ಒಳ್ಳೇದು, ಕೆಟ್ಟದ್ದು ಹೀಗೆ ಎಲ್ಲವನ್ನೂ ಕೊಚ್ಚಿಕೊಂಡು ಬರುತ್ತದೆ ಪ್ರವಾಹ.

ಸಮೀಪದ ಹಳ್ಳಿಯ ಹದಿಹರೆಯದವರು ತರುಣರು ಎಲ್ಲ ಪ್ರವಾಹ ಬಂತು ಅಂದ್ರೆ ಸಾಕು ಮನೇಲ್ಲಿರೋದಿಲ್ಲಾ. ವೈಗೈ ಮಾತೆ ಕೈಬಿಡೋಲ್ಲಾಂತಾ ನದಿಯಲ್ಲಿ

ಕೊಚ್ಚಿಕೊಂಡು ಬರುವಂತಹ ವಸ್ತುಗಳನ್ನು ಅವರವರ ಚಾತುರ್ಯಕ್ಕೆ ತಕ್ಕಂತೆ ಬಾಚಿಕೊಂಡು ಹೋಗಿ ಬಿಡುತ್ತಿದ್ದರು.

ಹೀಗೇ ಎಂ. ಜಿ. ಆರ್. ಕಾಲವಾದಾಗ- ೮೨ ರಲ್ಲಿ ಪ್ರವಾಹ ಬಂದಾಗ- ನದಿಯ ಪ್ರವಾಹದಲ್ಲಿ ಕೊಚ್ಚಿಕೊಂಡು ಬಂದ ವಸ್ತುಗಳನ್ನು ಮಾರಾಟ ಮಾಡಿ ಬಂದ ಹಣದಲ್ಲಿ ಮೂವರು ವ್ಯಕ್ತಿಗಳು ಕುನ್ನೂರಿನಲ್ಲಿ ಗುಡಿಲುಗಳನ್ನು ಕಿತ್ತೆಸೆದು ತಾರಸಿ ಮನೆಗಳನ್ನು ಕಟ್ಟಿಕೊಂಡರು

ಹಾಗೆ ನದಿಯಲ್ಲಿ ಕೊಚ್ಚಿಕೊಂಡು ಬರುತ್ತಿರುವ ವಸ್ತುಗಳ ವಾರಸುದಾರರು ಯಾರೂ ಹುಡುಕಿಕೊಂಡು ಬರೋದೂ ಇಲ್ಲ; ಕೇಳಿದ್ರೂ ಸಹ ತೆಗೆದುಕೊಂಡವರು ಕೊಡೋದೂ ಇಲ್ಲ.

ಒಂದು ಬಾರಿ ನದಿಯಲ್ಲಿ ಬಂದ ಪ್ರವಾಹದಲ್ಲಿ ದೊಡ್ಡ ಬಾಗಿಲೊಂದು ತೀರದಂಚಿನಲ್ಲಿ ಸರಿದು ಬಿದ್ದಿತ್ತು. ಅದು ಕರಟ್ಟುಪಟ್ಟಿ ಹಳ್ಳಿಗರ ಕೈಗೆ ಸಿಕ್ಕಿತು. ಆನೆಯ ಹಣೆಯಂತಹ ವಿಶಾಲವಾದ ಬಾಗಿಲದು. ಒಂದು ಕಾಲದಲ್ಲಿ ಚೆನ್ನಾಗಿ ಬಾಳಿ ಬದುಕಿ ಬಡತನ ಹೊಂದಿದ ಜಮೀನ್ದಾರರ ಮನೆಯ ವಸ್ತುವೋ ಏನೋ?

ಬಾಗಿಲನ್ನು ಬಿಚ್ಚಿ, ಬಿಡಿಸಿ ನೋಡಿದೆ ಬಂಗಾರದ ನಾಣ್ಯಗಳಿದ್ದವಂತೆ. ಒಂದು ರಂಧ್ರದಲ್ಲಿ ವಜ್ರ ಇಟ್ಟಿದ್ದರಂತೆ ಅದನ್ನು ತೆಗೆದುಕೊಂಡ ಕುಟುಂಬವೇ ಆಂಡಿಪಟ್ಟಿ ಹಳ್ಳಿಯಲ್ಲಿ ಸಿನಿಮಾ ಟೆಂಟ್ ಕಟ್ಟಿದುದಾಗಿ ಹೇಳುತ್ತಾರೆ. ಹೀಗೆಲ್ಲಾ ಸುತ್ತ ಮುತ್ತಲ ಊರ ಜನರಿಗೆ 'ನದಿಯಲ್ಲಿ ಬಂದ ದ್ರವ್ಯ'ವು ಸಮರ್ಥಮ, ಸಮಾನತೆಯನ್ನು ಒದಗಿಸಿದೆ.

ಇನ್ನು ಬೆಳಕು ಹರಿದಿಲ್ಲ.

ಮಸುಕು ಮಸುಕಾಗಿದೆ, ಜಿಡಿ ಮಳೆ ಜಿನುಗುತ್ತಿದೆ. ನಿನ್ನೆ ರಾತ್ರಿ ವೈಗೈ ಜಲಾಶಯದಿಂದ ಹರಿದುಬಂದ ನೀರಿನಲ್ಲಿ ಮೀನು ಹಿಡಿಯಲು ಬಲೆ ಹಾಕಿದ್ದರು. ಕಾಡ್ಯಯನ್ ಮತ್ತು ಅವನ ಸಹಾಯಕ ವಾತ್ಸರಾಮನ್. ನಸುಕಿನಲ್ಲಿ ಬಲೆಯನ್ನು ತೆಗೆಯಲು ಹೊರಟಂತಹವರು ನದಿಯ ನೀರಿನ ರಭಸವನ್ನು ಕಂಡು ಸ್ತಂಭೀಭೂತರಾದರು. ಇವರು ಬಲೆ ಒಣಗಿಸುವ ಕುಣ್ಣಾಂಬಾರೈ ರಾತ್ರೋರಾತ್ರಿಯೇ ಮುಳುಗಿಹೋಗಿದೆ. ನಿನ್ನೆ ರಾತ್ರಿ ವರುಷನಾಡಿನ ಮಳೆಯೋ, ಮುಲ್ಲೈ ನದಿಯಲ್ಲಿ ಬಂದ ಪ್ರವಾಹವೋ ತುಂಬಿ ಹರಿದಿದೆ ಅನ್ನಿಸುತ್ತೆ ಮುಳ್ಳುಕಂಟಿ, ಪುಳ್ಳೆ, ಒಣಗಿದ ಕಟ್ಟಿಗೆಗಳು ವಿವಿಧ ಮರದ ಕೊರಡುಗಳು, ಸೀಮೆ ಎಣ್ಣೆ ಟೆನ್‌ಗಳು ತೇಲುತ್ತಾ ಹೋಗುತ್ತಿವೆ. ಕೆಲವು ತೀರದಲ್ಲಿ ಬಂದು ಸರಿದು ಬಿದ್ದಿವೆ. ಇದರಲ್ಲಿ ಮೀನುಹಿಡಿಯಲು ಬೀಸಿದ ಬಲೆಯನ್ನು ಎಲ್ಲಿಂತಾ ಇಳಿದು ಹುಡುಕುವುದು?

ಪ್ರವಾಹ ಬಂದ ಸುದ್ದಿ ಇನ್ನು ಊರೊಳಗೆ ಹೋಗಿ ತಲುಪಿಲ್ಲ.
ಇಲ್ಲದಿದ್ದರೆ ತರುಣರು 'ಹ್ಲ ಹಾ' ಎಂದು ಓಡಿ ಬಂದಿರುತ್ತಿದ್ದರು.
ಬೆಳಕು ಹರಿಯಿತು.

“ಲೋ! ವಾತ್ತರಾಮನ್ .. ಏ ಅಲ್ಲೋಡೋ ಒಂದು ಮೇಕೆ ಮರಿ”.

ತೀರದಲ್ಲೇ ಒಂದು ಹುಲ್ಲಿನ ಬಣವೆ ತೇಲಿಕೊಂಡು ಹೋಗುತ್ತಿದೆ. ಅದರ
ಮೇಲೆ ಸಾವಿನದವಡೆಯಿಂದ ತಪ್ಪಿ ಬದುಕಿದ ಒಂದು ಮೇಕೆ ಮರಿ.

ಸಂತೋಷದಲ್ಲಿ ಕೂಗುತ್ತಿದ್ದಾನೆ ಕಾಡೈಯನ್:

“ಲೋ ವಾತ್ತರಾಮನ್ ಮೇಕೆ ಮರಿ ನನಗೆ; ಹುಲ್ಲಿನ ಬಣವೆ ನಿನಗೆ”.

ವಾತ್ತರಾಮನ್ ಸೊಂಟಕ್ಕೆ ಎರಡು ಸೀಮೆ ಎಣ್ಣೆ ಕ್ಯಾನ್ ಕಟ್ಟಿಕೊಂಡು
ನದಿಯಲ್ಲಿ ಜಿಗಿದನು. ಅವನು ಜಿಗಿದು ಹುಲ್ಲಿನ ಬಣವೆಯನ್ನು ಅಡ್ಡಗಟ್ಟಿ ಹಗ್ಗದಂತೆ
ತಿರುಚಿ ಹುಲ್ಲಿನ ಕಂತೆಯನ್ನು ಎಳೆಯಲು ಸರಸರನೆ ಬರುತ್ತಿದೆ. ನೀರಿನಲ್ಲಿ ವಸ್ತು
ಭಾರವನ್ನು ಕಳೆದುಕೊಳ್ಳುತ್ತದೆ ಎಂಬ ವೈಜ್ಞಾನಿಕ ಸಿದ್ಧಾಂತ ಈಗ ವಾತ್ತರಾಮನ್
ನ ನೆರವಿಗೆ ಬರುತ್ತಿದೆ. ಹುಲ್ಲಿನ ಬಣವೆಯ ಜೊತೆ ಹೋಗುತ್ತಿದ್ದ ಮೇಕೆ
ಮರಿಯನ್ನು ತೀರಕ್ಕೆ ತಂದು ತಲುಪಿಸಿದನು.

“ ಮೇ... ಮೇ...”

ಧಾವಿಸಿ ಬಂದ ಮೇಕೆ ಮರಿಯನ್ನು ತನ್ನೆರಡು ಕರಗಳನ್ನು ಚಾಚಿ
ಎದೆಗವಚಿಕೊಂಡು ತೋಳಿನಲ್ಲಿದ್ದ ವಸ್ತ್ರ ಕೊರಳಿಗೆ ಕಟ್ಟಿ ತೀರದಲ್ಲಿದ್ದ (ಗಟ್ಟಿಯಾದ
ಒಂದು ಕರಿಮರ) ಬಲಾರದ ಮರಕ್ಕೆ ಕಟ್ಟಿಬಿಟ್ಟನು.

ಅನಂತರ ನೋಡು ತೇಲುತಾಬಂತು ಅದೃಷ್ಟ.

ವಾತ್ತರಾಮನ್ ನೇ ಮೊಟ್ಟಮೊದಲು ನೋಡಿದನು.

“ಲೋ . . . ಅಲ್ಲೋಡು ಏನೋ ಕಣ್ಣಿಗೆ ರಾಚುವ ಹಾಗಿದೆ.

ನೆಂದು ತೇಲಿ ಬರುತ್ತಿದೆ ಒಂದು ಹೆಣ್ಣಿನ ಹೆಣ; ಕಡುಗೆಂಪು ಬಣ್ಣದ ಒಂದು
ಸೀರೆಯುಟ್ಟಿದ್ದಾಳೆ.

“ಲೋ! ಏನಾ! ಯಾವ ಹೆಂಗಸಲ್ಲೂ ಇಷ್ಟೊಂದು ದಟ್ಟವಾದ ತಲೆಗೂದಲನ್ನು
ನಾನಂತೂ ಕಂಡಿರಲಿಲ್ಲ. ಅಷ್ಟಗಲಕ್ಕೂ ಹರಡಿದೆ.”

ಗಾಳವನ್ನು ತೆಗೆದುಕೊಂಡು ಭಂಗನೆ ನೀರಿನಲ್ಲಿ ಹಾರಿ ಸ್ವಲ್ಪ ದೂರ ಈಜಿ
ಗಾಳವನ್ನು ಅವಳ ಜುಟ್ಟಿನ ಬಳಿ ಬೀಸಿ ಒಂದು ಬಾರಿ ಸುರುಟಿ ಎಳೆಯಲು,

‘ಇಗೋ ಬಂದೆ ಇಗೋ ಬಂದೇಂತಾ’ ಕೈಗೇ ಬರುತ್ತಿದೆ ಹೆಣ. ತೀರಕ್ಕೆ ಎಳೆದು
ಹಾಕಿದ ಕೂಡಲೇ ಕಾಡೈಯನ್ ಹೆಣದ ಸೆರಗನ್ನು ಸರಿಪಡಿಸಿದನು.

ತಾರುಣ್ಯ ಹೆಣ; ಅಬ್ಬಬ್ಬಾ! ಮಿರುಗುಟ್ಟುತ್ತಿದೆ. ಈ ವರ್ಷವಷ್ಟೇ ವಿವಾಹವಾದ
ಹೆಣ್ಣಿನಂತೆ ಕಾಣುತ್ತಿದೆ. ನೀರಿನಲ್ಲಿ ನೆನೆದು ಹೆಣ ಕಳೆಗುಂದಿದೆ.

ಬಾಯಿ ತೆರೆದೇ ಇದೆ. ಮುಚ್ಚಿದರೂ ಅಂಟುತ್ತಿಲ್ಲ ಎರಡು ದವಡೆಗಳು.
ಗರ್ಭಿಣಿಯಂತೆ ಬಾತುಹೋಗಿದೆ ನೀರು ಕುಡಿದ ಬಸಿರ್ (ಹೊಟ್ಟೆ). ಕೊರಳಲ್ಲಿ
ಸುಮಾರು ಹತ್ತು ಸವರನ್ ಸರ ಇರಬಹುದು. ಅರಿಶಿನ ದಾರದಲ್ಲಿ ತಾಳಿಯೊಂದಿಗೆ
ಎರಡು ಕಾಸು, ಗುಂಡು. ಸೆಟೆದುಕೊಂಡಿರುವ ಮೂಗಿನಲ್ಲಿ ಮೂಗುತಿ,
ಕಿವಿಗಳೆರಡರಲ್ಲೂ ಓಲೆ ಒಂದು ಕೈಯಲ್ಲಿ ಎರಡು ಬಳೆಗಳಿವೆ. ಒಂದು ಕಾಲಿನಲ್ಲಿ
ಗೆಜ್ಜೆ ಇನ್ನೊಂದು ಕಾಣುತ್ತಿಲ್ಲ ; ಕಳಚಿಕೊಂಡು ಬಿದ್ದಿರಬೇಕು ಅನ್ನಿಸುತ್ತೆ.

ಕಾಡೈಯನ್ ಕಣ್ಣಳತೆಯಲ್ಲೇ ಲೆಕ್ಕಹಾಕಿ ಮುಗಿಸಿದ; ಈಗ ಒಪ್ಪಂದ
ಬದಲಾಯಿತು. ವಾತ್ತರಾಮನನ್ನು ನೋಡಿದ:

“ಲೋ! ಹುಲ್ಲಿನ ಬಣವೆ ಮತ್ತು ಮೇಕೆಮರಿ ನಿನಗೆ; ಬಂದಂತಹ ಹೆಣ
ನನಗೆ”

ತಲೆಯನ್ನು ಸ್ವಲ್ಪ ಮೇಲಕ್ಕೆ ಎತ್ತಿ ಹಿಡಿದು ಸರವನ್ನು ಬಿಚ್ಚಿದನು. ಅರಿಶಿನ
ದಾರವನ್ನು ಮಾತ್ರ ಹಾಗೇ ಬಿಟ್ಟುಬಿಟ್ಟು ಬಂಗಾರದ ತಾಳಿ, ಕಾಸನ್ನು ಸೆಳೆದು
ತೆಗೆದು ಕೊಂಡನು. ಮೂಗುತಿಯನ್ನು ಬಿಚ್ಚಲು ನೋಡಿದ ತಿರುಪು ಎಂಬ
ಸೂಕ್ಷ್ಮವನ್ನು ಅಕ್ಕಸಾಲಿಗನು ಒಳಗೆ ಇಟ್ಟಿದ್ದಾನೆ. ಬೆರಳ ತೂರಿಸಿ ಎಷ್ಟು ಪ್ರಯತ್ನಿಸಿದರೂ
ಬಿಚ್ಚಲಾಗಲಿಲ್ಲ. ಕಾಡೈಯನ್ ತಾಳೆಗೆಟ್ಟನು. ಮೂಗುತಿ ಮುಖ್ಯವೇ ಹೊರತು
ಮೂಗು ಯಾತಕ್ಕೆ ಹೆಣಕ್ಕೆ? ಒಂದು ಬಾರಿ ಎಳೆದನು. ಮೃದುಭಕ್ತ್ಯವನ್ನು
ಎಳೆದಂತೆ ಮೂಗಿನ ಮಾಂಸದೊಂದಿಗೆ ಕೈಗೇ ಬಂದುಬಿಟ್ಟಿತು ಮೂಗುತಿ. ಒದರಿ
ನೋಡಿದ; ಉರುಬಿ ನೋಡಿದ; ಉದುರುತ್ತಿಲ್ಲ “ ಧೂ ಶನಿ ಅಂಟಿದ ಮಾಂಸ”
ಹಲ್ಲಿನ ತುದಿಯಲ್ಲಿ ಕಚ್ಚಿ ‘ಧೂ’ ಅಂತಾ ಉಗಿದನು. ಈಗ ಕಿವಿಯ ಓಲೆಯ ಕಡೆಗೆ
ಕಣ್ಣು ಹಾಯಿಸಿದ. ನೀರಿನಲ್ಲಿ ನೆನೆದು ಪಾಚಿ ಅಂಟಿಕೊಂಡು ಓಲೆ ಗಟ್ಟಿಯಾಗಿತ್ತು.
ಗಾಳವನ್ನು ಕಿವಿಗೆ ಹಾಕಿ ಎರಡು ಬಾರಿ ಎಳೆದ; ಓಲೆ ಕೈಗೇ ಬಂದುಬಿಟ್ಟು. ಕಾಲಿನ
ಗೆಜ್ಜೆಯನ್ನು ಕಳಚಿ ಸೊಂಟಕ್ಕೆ ಸುತ್ತಿದ್ದ ಪಂಚೆಯ ತುದಿಯಲ್ಲಿ ಗಂಟು ಹಾಕಿ
ಉಡಿದಾರದಲ್ಲಿ ಸಿಗಿಸಿಕೊಂಡು, ಗೆಜ್ಜೆಗೆ ಮಾತ್ರ ಒಂದು ಎಚ್ಚರಿಕೆಯನ್ನು ನೀಡುತ್ತಾನೆ;
‘ಸದ್ದು ಗಿದ್ದು ಮಾಡಿದೆ. . . ಜೀವಂತವಾಗಿರೋಲ್ಲ ನೋಡು. . . ಕರಗ್ಗಿ
ಮಾರಿಬಿಡ್ತೀನಿ ನೋಡೋಣ ನಿನ್ನಾ’

ಈಗ ಮೂಗು ಅರ್ಧಹರಿದು ಅಂಗವಿಕಲವಾಗಿದೆ ಹೆಣ. ಸುತ್ತಮುತ್ತಲೂ ನೋಡಿದನು. ಪ್ರವಾಹ ಬಂದ ಸುದ್ದಿ ತಿಳಿದು ಆ ಊರಿನ ಜನರು ದೂರದಲ್ಲಿ ಧಾವಿಸಿ ಬರುತ್ತಿದ್ದಾರೆ . ಅವನು ಬಂಗಾರ ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳುತ್ತಿರುವುದನ್ನು ನೋಡುವುದ ಬಿಟ್ಟು ಸರಿದ ಸೀರೆಯನ್ನೇ ವಿನೋದವಾಗಿ ನೋಡುತ್ತಿದ್ದಂತಹ ಪಾತ್ರಾರಾಮನ್ ನ ಕುತ್ತಿಗೆ ಮೇಲೆ ಕಾಡ್ಯಯನ್ ಒಂದೇಟು ಹಾಕಿದನು.

“ಲೋ... ಇಲ್ಲೋಡು ನಾವು ಕೊಲೆ ಮಾಡಿಲ್ಲ; ಅಪರಾಧ,ತಂಟಿ ತಕರಾರು ಮಾಡಿಲ್ಲ. ನದಿಯ ಮೂಲಕ ಅಂಗಾಳ ಪರಮೇಶ್ವರಿ ದೇವಿ ನೀಡಿದ್ದು. ಹೊರಗೆ ಹೋಗಿ ಉಸುರೆತ್ತಬೇಡ; ಉಸಿರಿದೇಂತಾ ತಿಳಕೋ... ನದೀಲೀ ಹೋಗೋ ಹೆಣ ಮುಂದಿನದು ನಿಂದೇ”.

ನದಿಯನೀರು ಬತ್ತಿದ್ದಾಗ ತೀರದಲ್ಲಿ ಬಂದು ಸೇರಿದ ಮಣ್ಣನ್ನು ಒಂದು ಬದಿಯಿಂದ ಅಗೆದು ತೆಗೆದುಕೊಂಡು ವ್ಯವಸಾಯಕ್ಕೆ ಗೊಬ್ಬರವಾಗಿ ಆ ಊರಿನ ಜನರು ಉಪಯೋಗಿಸಿಕೊಳ್ಳುತ್ತಿದ್ದರು.

ಆ ರೀತಿ ಮಣ್ಣನ್ನು ಅಗೆದು ತೆಗೆದಿದ್ದ ಒಂದು ಹಳ್ಳದಲ್ಲಿ ಹೆಣಕ್ಕೆ ಹೊಂದುವ ಒಂದು ಹಳ್ಳವನ್ನು ಕಂಡು ಹಿಡಿದರು. ಹೆಣವನ್ನು ಉರುಳಿಸಿ ಉಟ್ಟಿದ್ದ ಸೀರೆಯನ್ನು ಸೆಳೆದುಕೊಂಡು ಹಳ್ಳದಲ್ಲಿ ನೂಕಿ ಕಾಲಿನಿಂದಲೇ ಮಣ್ಣನ್ನು ತಳ್ಳಿ ಮುಚ್ಚಿದರು.

ಹೀಗೊಂದು ಘಟನೆ ಭೂಮಿಯಲ್ಲಿ ನಡದೇ ಇಲ್ಲವೇನೋ ಎಂಬಂತೆ ನಡೆದುಕೊಂಡು ಹೋದರು.

“ಹೊಸಾ ಸೀರೆ ಕಣೇ... ನದೀಲಿ ಸಿಕ್ಕು. ಜಾಲ್ನಿ ಉಟ್ಟೋ” ಹೆಂಡತಿಯ ಬಳಿ ಸೀರೆಯನ್ನು ನೀಡಿ ಚಿನ್ನದ ಒಡವೆಗಳನ್ನು ಕಾಡ್ಯಯನ್ ಯಾರಿಗೂ ತಿಳಿಯದಂತೆ ಅವಿತಿಟ್ಟನು.

ಎರಡು ದಿನದ ನಂತರ ಮುಸ್ಸಂಜೆಯಲಿ ಊರಿನೊಳಕ್ಕೆ ಒಂದು ವೊಡ್ಡಾಸಿ ಕಾರು ಬಂದು ನಿಂತಿತು.

“ಕಾಡ್ಯಯನ್ ‘ನ ಮನೆ ಇದೇನಾ ತಾಯಿ. . .”

ಮಧ್ಯವಯಸ್ಸಿನ ತೆಳ್ಳಗಿನ ಒಬ್ಬ ಪುರುಷ ಮತ್ತು ದರ್ಪ ನಡಿಗೆಯ ಒಬ್ಬ ಸ್ತ್ರೀ ವಿಚಾರಿಸುತ್ತಿರಬೇಕಾದರೆ ಹುತ್ತದೊಳಗೆ ಇರುತ್ತ ತಲೆಯನ್ನು ಮಾತ್ರ ತೋರಿಸುವ ಹಾವಿನಂತೆ ಪುಸಕ್ಕನೆ ಮನೆಯಿಂದ ಹೊರಕ್ಕೆ ಕಾಡ್ಯಯನ್ ಬಂದನು.

ಬಂದವರನ್ನು ಜಗುಲಿಯ ಮೇಲೆ ಕುಳಿತುಕೊಳ್ಳಲು ಹೇಳಿದನು.

“ಯಾರ್ ನೀವು? ಏನ್ ವಿಷ್ಯ?”

“ನಮ್ಮ ಮನೆಗೆ ಸೊಸೆಯಾಗಿ ಬಂದ ಮಹಾಲಕ್ಷ್ಮಿ ನದೀಲೇ ಹೊರಟುಹೋದಳು. ಈ ಊರಿನಲ್ಲಿ ಹೊಡಕೊಂಡು ಬಂದು ತೀರದಲ್ಲಿ ಸರಿದು ಬಿದ್ದಿತ್ತು ಅಂತಾ ಸುದ್ದಿ ಅದ್ದೆ ನಿಮ್ಮಾ ಇಚಾರಿಸೋಣಾಂತಾ ಬಂದ್ವಿ”. ಬಂದ ವ್ಯಕ್ತಿ ಮಾತುಗಳನ್ನು ತಡೆದು ತಡೆದು ತಡವರಿಸಿಕೊಂಡು ಮಾತನಾಡಿದನು.

“ಮದ್ದೆಯಾಗಿ ಏಳೇ ತಿಂಗಳಾಯ್ತು ನಮ್ಮಗ ಮಿಲಿಟರಿಯಲ್ಲಿ ಇದ್ದಾನೆ. ಹೂವು, ಕುಂಕುಮಸಹಿತ ಮುತ್ತೈದೆಯಾಗಿ ಹೋದವಳು ಹೊನ್ನಿನೊಂದಿಗೆ ಹೊರಟುಹೋದಳು”.ಅತ್ತೆ ಆಡುವ ನುಡಿಗಳೆಲ್ಲಾ ಅಳುತ್ತಿವೆ. ಆದರೆ ಅವಳು ಮಾತ್ರ ಅಳುತ್ತಿಲ್ಲ. ಎಣ್ಣೆಯೊಂದಿಗಿನ ನೀರಿನಂತೆ ಅವಳ ಮುಖದಲ್ಲಿ

ಶೋಕ ಅಂಟಿಲ್ಲ.

ಕಾಡ್ಯಯನ್ ತುಟಿಪಿಟಕ್ಕೆನ್ನಲಿಲ್ಲ.

“ತಮ್ಮಾ... ಬಲೆ ಹಾಕಿದ್ದ ಜಾಗದಲ್ಲಿ ನೀನೇ ಹೆಣವನ್ನು ನೋಡಿದ್ದೀಯಂತಾ ನಮ್ಮ ಸುದ್ದಿ ತಲುಪ್ಪು. ಕೊರಳಲ್ಲಿ ಸರ, ಕಿವೀಲೀ ಓಲೆ, ನಮ್ಮ ಸೊಸೆ ನಮ್ಮನೇ ಹೊಸ್ತಿಲು ದಾಟ್ಟ ಕೂಡಲೇ ನಮ್ಮಂತೂ ಸಿರಿ, ಸಂಪತ್ತುಐಶ್ವರ್ಯ ಬಂತು. ನಮ್ ಮನೇ ಲಕ್ಷ್ಮಿ ಹೊರಟೋಯ್ತಲ್ಲಾ...”

ಆ ವ್ಯಕ್ತಿ ಹೇಳಿದ ಮಾತಿನಲ್ಲಿ ನಿಜ ಇರೋ ಹಾಗಿದೆ; ಸಂವೇದನೆ ಇಲ್ಲ. “ನೋಡಿದ್ದೆ ನಮ್ಮ ಒಡವುಟ್ಟವನಂಗೆ ಇದ್ದೀಯಾ, ಬೇಕಾದ್ದೆ ನೀನೊಂದು ಭಾಗ ತೆಗೆದ್ವೊ ತಮ್ಮಾ ದೊಡ್ಡ ಮನಸ್ಸು ಮಾಡಿ ನಮ್ಮ ಒಡವೆಗಳನ್ನೆಲ್ಲಾ ಕೊಟ್ಟಿತ್ತೆ ನಿಮಗೆ ಕೈ ಮುಗ್ಗು ಹೋಗ್ತೀವಿ...”

ಅತ್ತೆ ಹೇಳಿಮುಗಿಸುವ ಮುನ್ನ ಕಾಡ್ಯಯನ್ ಗೆ ಮೂಗಿನ ತುದೀಲಿ ಕೋಪ ಬಂತು.

“ಏಯ್ ಏನ್ ಮಾತ್ ಮಾತ್ನಾಡ್ತೀರಿ? ಈ ನದಿ ಮೂವತ್ತು ಮೈಲು ಉದ್ದವಿದೆ.ಇದರಲ್ಲಿ ಯಾವ ಹೆಣ ಇಲ್ಲಿ ಬಂದು ಬಿತ್ತು ? ಯಾವ ಹೆಣವನ್ನು ಯಾರು ತೆಗೆದ್ರಂತಾ ಯಾರಿಗೊತ್ತು?”

ಮೀನು ಹಿಡಿಯಲು ಬೀಸ್ದ ಬಲೆ ನದೀಲೇ ಕೊಚ್ಚಿಕೊಂಡು ಹೋಯತಲ್ಲಪ್ಪೋಂತಾ ನಾನೇ ನೊಂದುಕೊಂಡು ಬಿದ್ದಿದ್ದೀನಿ. ಬೆಂದ ಹುಣ್ಣುಮೇಲೆ ಬರೆ ಎಳಿತ್ತಿದ್ದೀರಲ್ಲಾ! ಮರ್ಯಾದೆಯಿಂದ ಎದ್ದು ಬೇರೆ ಊರಿಗೆ ಹೋಗಿ ವಿಚಾರಿಸಿ; ಹೋಗ್ ಹೋಗಿ”.

ಕೆಲವು ಸಮಯಗಳಲ್ಲಿ ಸುಳ್ಳು ತನ್ನನ್ನು ನಂಬಿಸುವ ಸಲುವಾಗಿ ಜೋರು

ಸದ್ಗುಣ ನೆರವಿಗೆ ಕರೆಯುತ್ತದೆ. ಅವರು ಹೊರಟು ಹೋದರು. ಹೊರಗೆ ಬಯಲಲಿ ಕಡುಗೆಂಪು ಸೀರೆ ಒಣಗುತ್ತಿದ್ದು ಅವರ ಕಣ್ಣಿಗೆ ಬೀಳಲಿಲ್ಲ.

ಮರುದಿವಸ ಬಿಕೋ ಅಂತಿದ್ದ ಮಟ ಮಟ ಮಧ್ಯಾಹ್ನದ ಹೊತ್ತು ಊರಿನ ಚಾ- ಅಂಗಡಿಯ ಮುಂದೆ ನಿಶ್ಯಬ್ದವಾಗಿ ಬಂದು ಒಂದು ಆಟೋ ನಿಲ್ಲುತ್ತಿದೆ .ಅದರೊಳಗೆ... ಅತ್ತು ಮುಖವೆಲ್ಲಾ ಊದಿರುವ ಒಬ್ಬ ಹೆಂಗಸು, ಶಾಲೆಗೆ ಹೋಗುವ ವಯಸ್ಸಿನ ಒಬ್ಬ ಹುಡುಗ, ಖಾದಿವಸ್ತ್ರ ಹಾಗೂ ಕನ್ನಡಕವನ್ನು ಧರಿಸಿದ ಒಬ್ಬ ವ್ಯಕ್ತಿ, ಒಟ್ಟು ಮೂವರು.

“ಕಾಡ್ಯಯನ್ ತಾನೇ . . . ಮನೇನಾ ನಾನು ತೋರಿಸ್ತೀನಿ”

“ಮುಂದೆ ಕೂತ್ಕೊ ತಮ್ಮಾ”

“ನೀವು ಯಾತಕ್ಕೆ ಬಂದಿದ್ದೀರಿ. . . ನನಗೆಲ್ಲಾ ಗೊತ್ತುಂಟು.”

“ಹೇಗೆ ಗೊತ್ತು?”

“ಇಡೀ ಊರಿಗೆಲ್ಲಾ ಸುದ್ದಿ ಹೇಳಿದ್ದು ನಾನೇ ಅಲ್ಲವೇ!”

“ನಂಬಬಹುದೇ ತಮ್ಮಾ?”- ಆ ಹೆಂಗಸು ಗೊಳೋ ಎಂದು ಅಳುತ್ತಲೇ, ಗೋಗರೆಯುತ್ತಲೇ ಕೇಳುತ್ತಿದ್ದಾಳೆ.

“ನಂಬಬಹುದು. ನೀವು ಬರಿಗೈಲಿ ಹೋಗೋಲ್ಲ. ಅಗೋ ಅಲ್ಲಿ ಕಾಣ್ತಾ ಇದಿಯಲ್ಲಾ ಬೇವಿನ ಮರ. . . ಅದೇ ಕಾಡ್ಯಯನ್ ನ ಮನೆ”

“ನೀ ಚೆನ್ನಾಗಿರಪ್ಪಾ” ನಿನ್ನ ಹೆಸರು ಏನು ತಮ್ಮಾ?

“ವಾತ್ಸರಾಮನ್”

ನಿನ್ನೆ ಅತ್ತೆ ಮಾವ ಕುಳಿತಿದ್ದ ಅದೇ ಜಗಲಿ ಮೇಲೆ ಕುಳಿತುಕೊಳ್ಳುತ್ತಿದ್ದಾರೆ ಆ ಮೂರು ಜೀವಗಳು.

ಮೂವರನ್ನೂ ಸೂಕ್ಷ್ಮವಾಗಿ ದಿಟ್ಟಿಸಿ ನೋಡುತ್ತಾನೆ ಕಾಡ್ಯಯನ್. ಆ ಹುಡುಗನನ್ನು ನೋಡಿದ ಕೂಡಲೇ ಅರ್ಥ ಆಗಿ ಬಿಡುತ್ತೆ ಅವನಿಗೆ ಹೂಳಿದ ಹೆಣಕ್ಕೆ ಗಂಡು ವೇಷ ತೊಡಿಸಿದಂತೆ ಇದ್ದಾನೆ ಆ ಹುಡುಗ.

ಹೆಣದ ತಮ್ಮನಿರಬೇಕು; ಕಣ್ಣು ಬಾತುಕೊಂಡು ಬಂದಿರುವ ಈರ್ವರು ತಾಯಿ-ತಂದೆ ಹೌದು.

ಧಡಾರನೆ ಅವನ ಕಾಲಿಗೆ ಬಿದ್ದು ಗಟ್ಟಿಯಾಗಿ ಹಿಡಿದುಕೊಂಡು ಬಿಕ್ಕಿ ಬಿಕ್ಕಿ ಅಳುತ್ತಿದ್ದಾಳೆ ಆ ಹೆಂಗಸು.

“ನಿನ್ನನ್ನು ದೇವರೂಂತಾ ತಿಳ್ಕೊಂಡು ಕೇಳ್ತೀವಿ ತಮ್ಮಾ ಎಲ್ಲಪ್ಪಾ ನನ್ನಗಳು? ಒಂದು ಇರುವೆ ಗಿರುವೆ ಕೂಡ ಸುಳಿದಂಗ ಸಾಕಿದ ಬಂಗಾರ ಕಣಪ್ಪಾ ನನ್ನಗು ನಮ್ಮ ಬದುಕನ್ನೇ ಮಾರಿ ಅವಳಿಗೆ ಮದುವೆ ಮಾಡಿದೆವು. ಕೊನೇಲಿ ಅನಾಥ ಹೆಣವಾಗಿ ಹೋದಳಲ್ಲಾ! ನನ್ನ ಬಸಿರಲ್ಲಿ ಬೆಳೆದ ರಾಣಿ .ಬಿಳೋಲ್ಲಾಪ್ಪಾ ಮಗನೇ. ನನ್ನ ಮಗಳನ್ನು ನನಗೆ ಕೊಟ್ಟೆ. ಅವಳ ಕಿವಿಲೀ, ಮೂಗಲಿ, ಕೊರಳಲಿ ಇದ್ದುದನ್ನು ನೀನೇ ಇಟ್ಟೋ ಕಣೋಪ್ಪಾ. ಅವಳ ದಹನ ಮಾಡಿದ್ದೋ, ಹೂತ್ಕೋ ಆ ಜಾಗವನ್ನು ಮಾತ್ರ ತೋರಿಸು. ಅಲ್ಲೇ ನಾನ್ ಸತ್ತು ನನ್ನ ಜನ್ಮವನ್ನು ಕಳಕೊಳ್ತೀನಿ.”

ಕರುಳು ಕಿವುಚಿದ ಹಾಗಾಯಿತು ಕಾಡ್ಯಯನ್ ‘ನ ಮನದೊಳಗೆ ಹೋರಾಟ ನಡೆಯುತ್ತಿದೆ.

“ವೈಗೈ ಮಾತೆ ಕೊಟ್ಟಳು ಅಂತಾ ತಿಳ್ಕೊಂಡೆವು; ಹೆತ್ತ ತಾಯಿ ಕೇಳ್ತಾ ಇದ್ದಾಳಲ್ಲಾ” ಕೂಡಲೇ ಬೇಕೇನು... ಇಲ್ಲದಿದ್ದೆ ನಿನ್ನೆ ಥರಾನೆ ಗಟ್ಟಿಯಾಗಿ ‘ಕಿರುಚಿ’ ಸತ್ಯವನ್ನು ಮರೆಮಾಚಿ ತೆಗೆದುಕೊಂಡ ವಸ್ತುವನ್ನು ಉಳಿಸ್ಕೊಂಡು ಬಿಡೋಣ್ಣಾ? ಇಂಥಾ ಹೆಣಾ ಎಲ್ಲಾದ್ರೂ ಬರುವುದುಂಟೇ? ಸಿಗುವುದುಂಟೇ? ಬಂದರೂ ಚಿನ್ನದೊಂದಿಗೆ ಬರುತ್ತೆ? ಎರಡು ದಿವಸಕ್ಕೆ ಮುಂಚೆ ಅಂಗಾಳ ಈಶ್ವರಿ ಕೊಟ್ಟಿದ್ದನ್ನು ತಾಯಿ ಬಂದು ಕಸೀತಿದ್ದಾಳಲ್ಲಾ! ಕಾಡ್ಯಯನ್! ಜೋರಾಗಿ ಕಿರುಚು. ಪಾಪದ ಜನ ಓಡಿಹೋಗುತ್ತಾರೆ. ಮ್.. ಕಿರುಚು.. ಅರಚು ಹೊರಡ್ತಾ ಇಲ್ಲಲ್ಲಾ! ಸದ್ದೇ ಹೊರಡ್ತಾ ಇಲ್ಲಲ್ಲಾ! ಹೃದಯ ಅಡ್ಡಿ ಮಾಡ್ತಾ ಇದಿಯಲ್ಲಾ! ನಿನ್ನೆ ಇದ್ದಂತಹ ಧೈರ್ಯ ಇಂದೇಕೆ ಇಲ್ಲದೆ ಹೋಯಿತು? ನಿನ್ನೆ ಬಂದಂತಹವರು ಅತ್ತೆ ಮಾವ. ಸ್ವತ್ತನ್ನು ಅರಸಿ ಬಂದವರು. ಅವರ ಉದ್ದೇಶವೆಲ್ಲ ಐಶ್ವರ್ಯ, ಒಡವೆ ಮಾತ್ರ. ಈಗ ಬಂದಿರೋವು ಹೆತ್ತವರು ಒಡವೆ, ಆಸ್ತಿಯನ್ನು ಅರಸಿ ಬಂದಿಲ್ಲ; ಬಾಂಧವ್ಯವನ್ನರಸಿ ಬಂದು ಅಳುತ್ತಿದ್ದಾರೆ. ಬೇಡ ಕಣೋ ಕಾಡ್ಯಯನ್... ಹೆಣದ ಒಡವೆ ಕಸಿದೆ; ಪಾಪವಿಲ್ಲ. ಹೆಣದಿಂದ ತಾಯಿಯನ್ನು ಕಸಿಯಬೇಡ... ಹೋಗ್-ಹೋಗೋ ಹೋಗಿ ತೆಗೆದು ಕೊಟ್ಟೆಡೋ ನಾಚಿಗೈಟ್ಟವನೇ”

ಅವನನ್ನು ಮನಸಾಕ್ಷಿ ಚುಚ್ಚಿ, ಹಿಂಸಿಸಿ ಕೊರೆಯುತ್ತಿದೆ .

ಕಾಡ್ಯಯನ್ ಸರಸರನೆ ಮನೆಯೊಳಕ್ಕೆ ಧಾವಿಸಿದ. ಹೆಂಡತಿ ಉಟ್ಟು ಮಲಗಿದ್ದಳು ಹೆಣದ ಕೆಂಪು ಸೀರೆಯನ್ನು. ಅದನ್ನು ಸರಕ್ಕನೆ ಸೆಳೆದು ಕೊಂಡು ಒಡವೆಗಳನ್ನೆಲ್ಲಾ ಅದರಲ್ಲಿ ಸುತ್ತಿದ. “ ಏಯ್ ತಿಕ್ಕಲು ಗಂಡಸೇ! ಏನಯ್ಯಾ ಏನ್ ಮಾಡ್ತಿದ್ದೀಯಾ?” ಎಂದು ಅಡ್ಡ ಗಟ್ಟಿ ನಿಂತ ಹೆಂಡತಿಯನ್ನು ದೂಡಿ ಹೊರಗೆ ಬಂದನು.

“ಇಗೋ ತಾಯಿ . . . ಇದೇ ನಿನ್ನ ಮಗಳು”

ಹೆತ್ತವಳ ಕೈಯಲ್ಲಿ ಕೊಟ್ಟು ಕಣ್ಣನ್ನು ಒರಸಿಕೊಂಡನು.

ಆ ಸೀರೆಯನ್ನು ಮುಟ್ಟಿದ ಕೂಡಲೇ ಆ ತಾಯಿ ಕಿರುಚಿದ ಸದ್ದು ಇದೆಯಲ್ಲಾ....
ಕೇಳಿದ್ದರೆ ಗುಳಿಯಲ್ಲಿ ಬಿದ್ದಿದ್ದ ಹೆಣ ಹೊರಳಿ ಮಲಗಿ ತತ್ತರಿಸುತ್ತಿತ್ತು.

ಅಡಿ ಟಿಪ್ಪಣಿ:

ಜಲ್ಲಿಕ್ಕಟ್ಟು ತಮಿಳುನಾಡಿನ ಅತ್ಯಂತ ಪ್ರಾಚೀನ ವೀರ ಸಾಹಸವನ್ನು ಮೆರೆವ ಒಂದು ಕ್ರೀಡಾ ಪ್ರದರ್ಶನ ಈ ಸ್ಪರ್ಧೆಯಲ್ಲಿ ಗೂಳಿಯನ್ನು ಓಡಲು ಬಿಡುತ್ತಾರೆ. ಅದನ್ನು ಆ ಊರಿನ ವೀರರು ಅಡ್ಡಗಟ್ಟಿ ತಡೆದು ನಿಲ್ಲಿಸಿದರೆ ಮನುಷ್ಯನ ಗೆಲುವು. ಮನುಷ್ಯನ ಕೈಗೇ ಸಿಗದೇ ಗೂಳಿ ಓಡಿ ಹೋದರೆ ಗೂಳಿಗೆ ಗೆಲುವು ಹಾಗೂ ಅದನ್ನು ಪಳಗಿಸಿ ಓಡಿಸಿದವನಿಗೆ ಲಾಭ ಮತ್ತು ಕೀರ್ತಿ.

ಮೌಲ್ವೀ ಸಾಬ್

**ಮೂಲ : ಇಕ್ಬಾಲ್ ಚಂದ್
ಅನುವಾದ: ಸ. ರಘುನಾಥ**

ಬಾಕಿ ತೀರಿಸಲೆಂದು ಬೇಡಿ ತಂದುಕೊಂಡೆ ನಾಲ್ಕು ಕ್ಷಣಗಳ ಆಯಸ್ಸು
ಬೇಡಿಕೆಯಲ್ಲೆರಡು ಕಳೆದು ಹೋದವು, ಮತ್ತೆರಡು ನಿರೀಕ್ಷಣೆಯಲ್ಲಿ

- ಜಫರ್

೧

ಅರೆರೇ, ಗಡಿಯಾರ ಓಡುತ್ತಿದೆ.

ಅಬ್ಬಾ! ಕಹೀಂ ನಾ ಆಯೆ ಇಂತೆಜಾರ್ ಮೇ ಇಂತಿಖಾಲ್ ನ ಹೋಜಾಯೆ!

(ಏನು? ನಿರೀಕ್ಷಣೆಯಲ್ಲಿ ಸಾವು ಬರದಲ್ಲವೆ?)

ಅವನು ಯಾವಾಗಲೂ ಇಷ್ಟೇ ಹೇಳಿದ ಸಮಯಕ್ಕೆ ಬರುವುದಿಲ್ಲ. ಇನ್ನು
ಬಂದನೆಂದರೆ ಸುಂಟರಗಾಳಿಯೋ ಸುಂಟರಗಾಳಿ.

ಇನ್ನೊಂದು ಹತ್ತು ನಿಮಿಷ. ಅರೆರೇ ವಕ್ತ್ ಕಂ ಹೈ ರಂಬಖ್ತ್ ಆಯಾ
ನಹಿಂ

ಪೌಚ್

ಯಾವ ಮೌಜನ್ ಸಾಬಿಯಂಥೋನೋ ನನ್ನನ್ನು ಹಾಳು ಮಾಡಿ
ಕಳಿಸಿದ್ದಾನೆಂದು ಅವನನ್ನು ಕೊಂದಿಲ್ಲ ತಾನೆ! ಈ ಅನುಮಾನಗಳೇನಪ್ಪಾ! ಸಗಣಿಹುಳು
ಹರಿದಾಡಿದಂತೆ.

ಅಬ್ಬಾ! ಈ ಮೌಲ್ವಿಗಿರಿ ಎಷ್ಟು ಇಕ್ಕಟ್ಟಿನದು! ಆಗ ಹಾಗನ್ನಿಸಿದ್ದಿಲ್ಲ. ಆದರೆ
ಈಗೇನು ಹಾಯಿ. ಅವನ ಸಹವಾಸದಲ್ಲಿ ನಾನು ಬದಲಾದೆನೆ? ನಿಜವಾಗಿಯೂ
ಬದಲಾದೆನೆ? ನಿಜಕ್ಕೂ ಬದಲಾಗಿದ್ದರೆ ನಾನೀಗ ಹೇಗೆ ತಯಾರಾಗಿದ್ದೇನೆ?

ವಿದ್ವಂಸಕನೆ?

ಕಾಫೀರನೆ?

ಸ್ವೇಚ್ಛೆಯಾಗಿ ಹಾರಾಡುವ ಇಸ್ಮಾಯಿಲರ ಮರ ನನ್ನ ಆದರ್ಶದ ಹಕ್ಕಿಯೆ?

ಯಾವುದೇನೇ ಆದರೂ ಈಗ ಚೆನ್ನಾಗಿದೆ. ಮೌಲ್ವಿಗಿರಿಯನ್ನು ಬಿಟ್ಟ ಮೇಲೆ
..... ಅಬ್ಬಾ! ಏನು ಈ ಬಲಗೈ ಗಡ್ಡವನ್ನು ಸವರುತ್ತ, ಮಾರುದ್ದ ಗಡ್ಡವನ್ನು ತೆಗೆದ
ಮೇಲೆ ಕೆನ್ನೆಗಳಿಗೆ ಎಷ್ಟು ಹಾಯಿ ಹಾಯಾಗಿ ಗಾಳಿ ಸೋಕಿ ಕೆನ್ನೆಗಳು ಎಷ್ಟು
ಹಿತವನ್ನು ಅನುಭವಿಸುತ್ತಿವೆಯೋ.

ವಾಹ್! ಈ ಗುರುತನ ವಾರೆವಾಹ್

ಗಡ್ಡ ಹೋದರೆ ಹೋಯಿತಾದರೂ ಭಲೆ ಹಾಹಾಗಿದೆಯಪ್ಪಾ.

ಅವನಿನ್ನೂ ಬರಲಿಲ್ಲವೇನಪ್ಪಾ?

ಈಗ ಹೀಗೆ ಇದ್ದಕ್ಕಿದ್ದಂತೆ ನನ್ನನ್ನು ನೋಡಿ ಫರೀದಾಬೇಗಂ
ಏನೆಂದುಕೊಳ್ಳುತ್ತಾಳೆ? ನಗುವಳೆ? ಆಶ್ಚರ್ಯದಿಂದ ಬಿದ್ದುಬಿದ್ದು ನಗುತ್ತ ಮೈ
ಮುರಿದುಕೊಳ್ಳುವಳೆ? ನನ್ನ ಹುಚ್ಚು ಫರೀದಾ ಒಂದೊಮ್ಮೆ ನನ್ನ ಗಡ್ಡವನ್ನು
ಅಣಕಿಸುತ್ತಿದ್ದಳು.

ಫರೀದಾ! ಬರುತ್ತಿದ್ದೇನೆ. ಇನ್ನು ನನ್ನ ಪೊದೆ ಮೀಸೆಯ ಮುಳ್ಳು ನಿನ್ನ ಎಳೆ
ತುಟಿಗಳನ್ನು ಚುಚ್ಚುವುದಿಲ್ಲ. ನನ್ನ ಮಾರುದ್ದದ ಗಡ್ಡ ನಿನ್ನ ಮುಖವನ್ನು ಕವಿದು
ಉಸಿರುಗಟ್ಟಿಸುವುದಿಲ್ಲ. ಗಡ್ಡ ಹೋದ ಮೇಲೆ ನನಗೇ ಅಲ್ಲ ನಿನಗೂ ಕೂಡ ಎಷ್ಟು
ಸುಖವಲ್ಲವೆ ಫರೀದಾ?

ಅವನಿನ್ನೂ ಬರಲಿಲ್ಲವೇಕಪ್ಪಾ? ಅವನನ್ನು ನೋಡೋದೆ ಒಂದು ವಿಶೇಷ.
ಮೊದಲ ಸಲ ಭೇಟಿಯಾದಾಗ

೨

ಅಸ್ಲಾಮ್‌ಲೇಕುಮ್, ಮೌಲ್ವಿ ಸಾಬ್.

ವಾಲೇಕುಮ್ ಸಲಾಮ್. ಬರ್‌ಕತೇ ಕಲಾಮ್ ಜಿಗ್‌ಜುಗ್ ಜಿಯೊ
ಹಜಾರೋ ಬರಸ್.....

ನಿಲ್ಲಿಸಿ, ನಿಲ್ಲಿಸಿ ನನಗೆ ಬೇಡ ಈ ಸಾವಿರ ವರ್ಷಗಳು. ಈ ಕೊಳಚೆ
ದೇಹವನ್ನು ಇನ್ನೂ ಕೊಳೆಸಲಾರೆ.

ಮುಖದಲ್ಲೇನೋ ಅಸಹನೆ ನೋಟದಲ್ಲಿ ವಿಚಿತ್ರ ಚಂಚಲತೆ.
ಕೈಬೆರಳುಗಳನ್ನು ಚಕಚಕ ಹೊಸೆಯುತ್ತ, ತುಟಿಗಳ ಮೇಲೆ ಬಿಳಿಗುಲಾಬಿಗಳನ್ನು
ಅರಳಿಸಿದಂತೆ ಆ ಚತುರನು, ನಿಜಕ್ಕೂ ಚತುರನೇ.

ಮೌಲ್ವಿ ಸಾಬ್!

ಘನವು ಎಂಬುದು

೧೯೧

ಜೀ

ಇಂದಿನಿಂದ ನೀವು ನನಗೆ ಉರ್ದು, ಅರಬ್ಬಿ ಕಲಿಸುವುದೇ ಅಲ್ಲ. ನಿಮ್ಮ
ಹತ್ತಿರ ಇಸ್ಲಾಮ್‌ಗೆ ಸಂಬಂಧಿಸಿದ ಎಲ್ಲ ವಿಷಯಗಳನ್ನೂ ಕಲಿಯಬೇಕೆಂದು
ನಮ್ಮ ಬಾಬೂರಾವ್‌ರ ಆಜ್ಞೆ!

ಈ ಬಾಬೂರಾವ್ ಕೌನ್ ಹೈ?

ನಮ್ಮ ಅಬ್ಬಾಜಾನ್!(ಅಪ್ಪ).

ತೌಬಾ! ತೌಬಾ. ಕ್ಯಾ ಜಮಾನಾ ಆಯಾ ಮೌಲಾ! ತೌಬಾ! ತೌಬಾ! ಆಜ್ಞೆ
ಅನ್ನುತ್ತಿರುವೆ. ನಿನಗೆ ನಿಜಕ್ಕೂ ಶ್ರದ್ಧೆ ಇಲ್ಲವೆ?

ಹೋ... ಹ್ ... ಹ್ ... ಹ್ ...

ಯಾಕಯ್ಯಾ ಮಾತಾಡೆ?

ಏನು ಮಾತಾಡ್ಲಪ್ಪಾ? ನಿಮ್ಮ ಈ ಗೊಡ್ಡು ಪಾಠಗಳನ್ನು ಕೇಳುತ್ತಾ ಕೂತ್ರೆ
ಸುದರವಾದ ಆನಂದದ ಸಾಯಂಕಾಲಗಳು ಏನಾಗಬೇಕು? ರವಿ, ಯೇಸೋಬು,
ಮೋಷೆ, ಪ್ರಸಾದರು ಕಾಯ್ದಿದ್ದಾರೆ. ಹೋಗಿ ಬರೋನಿ...

ಆ ಕಾಫಿರಾರೊಂದಿಗೆ ಇವನಿಗೆ ದೋಸ್ತಿ ಏನಪ್ಪಾ?

೩

ಅಸ್ಲಾಮ್ ವಾಲೇಕೂಮ್ 'ಮೋ'ಸಾಬ್.

ವಾಲೇಕುಮ್ ಏನಪ್ಪಾ ಮೌಲ್ವಿ ಸಾಬ್ ಅಂತ ಬಾಯ್ ತುಂಬ
ಕರೀಬೋದಲ್ಲ. 'ಮೋ' ಎಂಥದು? ಮೋ?

ನಿಮ್ಮನ್ನ ನೋಡಿದ್ದೆ ನಂಗೆ ಮೋಹನಪ್ರಸಾದ್(ತೆಲುಗಿನ ಪ್ರಸಿದ್ಧ ಕವಿ)
ನೆನಪಾಗ್ತಾರೆ.

ಯಾಕೆ?

'ಕಾ ಕರೂಂ' ಕವಿತೇಲಿ ಏನೂ ತೋಚದಿದ್ದೆ ಪೋಸ್ಟ್ ಬಾಕ್ಸಿನಲ್ಲಿ ಕೈ ಹಾಕಿ
ಕೆದಕು' ಅನ್ನುತ್ತಾರವರು.

ಏನು ಮಾತಪ್ಪಾ! ಆದರೂ ನಿಮ್ಮ ತೆಲುಗು ಕವಿಗಳು ಇಂಥವನ್ನು ಭಲೇ
ಹೇಳ್ತಾರಂತಲ್ಲ?

ನಿಮಗೆ ಹೇಗೆ ತಿಳೀತು?

ತಿಳಿಯೋಕೆ ನಾನು ನಿನಗೆ ಗುರುವೇ ಆದರೂ ದಿನಾ ಪಾಠ ಹೇಳೋನು
ನೀನೆ ತಾನೆ?

೧೯೨

ಘನವು ಎಂಬುದು

ಹಾಗಾ? ಹಮ್ಮೇ ಸೀಖ್‌ಕೇ ಹಮ್ ಸೇ ದಾವಾ?

ಅರೇ ಜಾನೇದೋ ಯಾರ್. ಓಹ್, ಮರೆತೆ ... ಆದರೂ ನೀನು ಕವಿತೆ ಅಂತ, ಕಾರೇಕಾಯಂತ ಯಾರಾರ ಹಿಂದೇನೂ ಅಲೀತಿಯಂತೆ

ಇನ್ನೊಂದು ಪದ್ಯ ಹೇಳಲಾ?

ಊಮ್ ...

‘ಮನ್ನಥನು ತೊಂಬತ್ತು ಡಿಗ್ರಿ ಕೋನದಲ್ಲಿ ಪಾದರಸವಾಗ್ತಾನೆ.’

ವಾಹ್ ... ವಾಹ್ ... ಬಹುತ್ ಖೂಬ್. ಕಿಸ್‌ನೇ ಕಹಾ?

ಎಂಡ್ಲೂರಿ ಸುಧಾಕರ್ ...

೪

ಅಸ್ಲಾಮ್ ವಾಲೇಕುಮ್ ‘ಮೋ’ಸಾಬ್.

ನನ್ನ ಮೋ ಅಂತ ಗೀ ಅಂತ ಕರೆದರೆ ಮಾತಾಡೋದೆ ಇಲ್ಲ. ಒಳ್ಳೆ ಬುದ್ಧಿಯಿಂದ ಆದಾಬ್‌ಸೇ ಮೌಲ್ವೀಸಾಬ್ ಎಂದು ಕರೆ. ನಾನಾರು ಗೊತ್ತೆ? ಅಸಲಿ ಸಿಸಲಿ ಬಿಹಾರಿ ಮೌಲ್ವಿ ... ಆಂಧ್ರಾ ಮೌಲ್ವಿ ಮಾತ್ರ ಅಲ್ಲ.

ಯೇ ಸಮ್ಮೇ ...

ಬಿಹಾರೀ ಮೌಲ್ವಿ ಹೌದೋ ಅಲ್ವೋ. ಆದರೆ ಬೇಕಾರೀ ಮೌಲ್ವಿ ಅಂತ ನಂಗೆ ಚೆನ್ನಾಗಿ ಗೊತ್ತು.

ಇದ್ದಕ್ಕಿದ್ದಂತೆ ನೆತ್ತರು ಹೆಪ್ಪುಗಟ್ಟಿ ಹಿಮ ದೇಹವೆಲ್ಲ ಇಂಗಿದಂತೆ.

ಅಪ್ಪಾ, ಅದೇನಪ್ಪಾ ಹಾಗಂದೆ?

ಹಾಗಲ್ಲದೆ ಇನ್ನೇನು ಗುರುಗಳೇ! ನೀವೇನೂ ಇಷ್ಟು ಓದಿ ಹುಟ್ಟಿದಂದಿನಿಂದ ದೀನ್‌ಕೋ ಪೈಲಾನಾ ಹೈ ಎಂಬ ಜಪದ ಹೊರತು ಇನ್ನೇನು ಮಾಡಿದ್ದೀರಿ? ಯಾತಕ್ಕೆ ನಿಮ್ಮ ಓದು? ನಮಾಜು ಮಾಡಲು ಬಿಟ್ಟು ಇನ್ನಾವ ಕೆಲಸಕ್ಕೂ ಬಾರದ್ದು. ಬಿಹಾರದಿಂದ ಇಲ್ಲಿಗೆ ಬಂದು ಹಾಳು ಐನೂರಕ್ಕೆ

ಇ

ಲ್ಲಿ

ಮಾಜನ್ ಬರ್ತಿದ್ದಾನೆ. ಮಾತು ಬದಲಿಸು. ಆಮೇಲೆ ಮಾತಾಡೋಣ. ಅಲ್ಲಾಮ್‌ಲಿಲ್ಲಾಹಿ... ಮಾಜನ್‌ಸಾಬ್ ಬರ್ತಿದ್ದಾನೆ ಶಿವಪೂಜೇಲಿ ಕರಡಿ ಬಿಟ್ಟ ಹಾಗೆ. ಮಾತು ಬದಲಿಸು, ಮಾತು ಬದಲಿಸು. ಅಲ್ಲಮ್ ಓದು

ಇಲ್ಲದ ಅಧಿಕಾರದಿಂದ ಭಯದಿಂದ) ಅಲ್ಲಮ್‌ಲಿಲ್ಲಾಹಿ ರಬ್ಬಿಲಾಲಮಿನ್ ಅರ್ರಹಿಮಾನಿರ್ರೀಮ್ ಮೌಲಿಕಿ ಯೌಮಿದ್ದೀನ್

೫

ಅಸ್ಲಾಮ್ ವಾಲಮ್‌ಮೂಮ್ ಮೋಸಾಬ್.

ವಾ ... ಆ ಮೋ ಅನ್ನೋದನ್ನ ಬಿಡಲ್ವಾ? ಅದು ಸರಿ ರಾತ್ರಿ ಬರಲಿಲ್ಲವೇಕಪ್ಪಾ?

ನಿಮ್ಮ ಬಾಯಿಂದ ಪದೇಪದೇ ಬರೋ ಅಪ್ಪಾ ಅನ್ನೋ ಶಬ್ದ ಎಷ್ಟು ಚೆನ್ನ ಅನ್ನೋದನ್ನು ಹೇಳಲಾ?

ಮಾತು ಬದಲಿಸಬೇಡ. ರಾತ್ರಿ ಯಾಕೆ ಬರಲಿಲ್ಲಾಂತ ಹೇಳು. ಇಲ್ಲಾಂದೆ ನಿಮ್ಮಪ್ಪನಿಗೆ ಹೇಳ್ತೀನಿ.

ಸಿನೆಮಾಗೆ ಹೋಗಿದ್ದೆ.

ಯಾವ ಸಿನೆಮಾ? ತೆಲುಗಾ? ಈ ಜನ್ಮಕ್ಕೆ ಸಿನೆಮಾ ನೋಡೋ ಅದೃಷ್ಟ ಹೇಗೂ ಇಲ್ಲ. ಹೋಗಲಿ ಕಥೆ ಹೇಳು. ನಾನು ಕಣ್ಣು ಮುಚ್ಚಿ ಕೇಳುತ್ತಾ ನೋಡಿದೆ ಅಂದ್ಕೋತೀನಿ. ಆಯ್ತು?

ಗುರುವೇ ಸಿಲ್ಕಿಸ್ತೀತ ಎಷ್ಟು ಸುಂದರವಾಗಿದ್ದಾಳೆ ಅಂತೀರಿ, ಗೇಣು ಬಟ್ಟೇಲಿ. ನಿಜಕ್ಕೂ ನಿಮ್ಮ ವಯಸೇ ಇರುತ್ತೆ. ಆದ್ರೆ ಹಾಗೆ ಕಾಣಿಸುಲ್ಲ. ಹದಿನಾರಾಣೆ ಬೆಳದಿಂಗಳ ತುಣುಕು.

ಹೋ ಹೋ ಹೋ ... ನಿಜಕ್ಕೂ ಅಷ್ಟು ಚೆಂದಾನ ಅಪ್ಪಾ!

ನಿಮ್ಮಾಣೆ. ಸರಿ ಬಿಡಿ. ನೀವು ನಂಬದೆ ಹೋದ್ರೆ ಇವೊತ್ತು ಸೆಕೆಂಡ್ ಷೋ ಸಿನೆಮಾಗೆ ಹೋಗೋಣ.

ಹೇಗೆ ಹೋಗ್ತೀವಿ? ನಿನ್ನ, ನನ್ನ ಯಾವ ಕಳ್ಳಗಡ್ಡದೋನೋ ನೋಡಿದ ಅಂದ್ಕೂ ನೋಡಿ ಮಜೀದ್ ಕಮಿಟಿ ಜನಕ್ಕೆ ಹೇಳಿದ ಅಂದ್ಕೂ ನನ್ನ ಮರ್ಯಾದೆ ಏನಾಗಬೇಡ? ಮರ್ಯಾದೆ ಹೋದ್ರೆ ಹೋಯ್ತು. ಮೊದಲು ಮೌಲ್ವಿಗಿರಿ ಹೋಗುತ್ತೆ..... ಅದು ಹೋದ್ರೆ ಈ ಹಾಳು ಹೊಟ್ಟೆ ಹೇಗೆ ತುಂಬುತ್ತೆ?

ಇಷ್ಟೆಲ್ಲ ಓದಿದ್ದೂ ನಿಮಗೆಲ್ಲ ಅನುಮಾನಾನೆ. ಬಹುಶಃ ನೀವು ಅನುಮಾನದ ನಕ್ಷತ್ರದಲ್ಲಿ ಹುಟ್ಟಿರಬೇಕು. ನನ್ನಲ್ಲೊಂದು ಬ್ರಹ್ಮಾಂಡವಾದ ಐಡಿಯಾ ಇದೆ. ಧೈರ್ಯವಿದ್ದೆ ನೋಡಿ.

ತಲೆಗೆ ಬರೊಲ್ಲವ?

ಬರೊಲ್ಲ.

ಏನದು?

ಯಾರಿಗೂ ಕಾಣದ ಹಾಗೆ ನಮ್ಮ ಮನೆಯಿಂದ ನಮ್ಮ ಮಮ್ಮಿ ಬರ್ಬಾ ತರ್ರೀನಿ. ಅದನ್ನ ನೀವು ಹಾಕೊಂಡು ಯಾರಿಗೂ ಕಾಣದ ಹಾಗೆ ಬಜಾರಿಗಳೀರಿ. ಯಾರಿಗೂ ಅನುಮಾನ ಬರದು. ನೀವೊಬ್ಬ ಮೌಲ್ವಿಸಾಬ್ ಎಂದಾಗಲಿ, ಕಡೆಗೆ ಒಂದು ಗಂಡುಲಿಂಗ ಎಂದೂ ಸಹ ಇನ್ನೊಂದು ಬಂಗಾರದಂಥ ಅವಕಾಶ ... ಸೆರಗಿನ ವಾಸನೆಯ ರುಚಿ ಬೇಕಂದ್ರೆ ನೀವೇ ಟಿಕೆಟ್ ತಗೋಬೋದು. ಲೇಡೀಸ್ ಕ್ಯೂನಲ್ಲಿ ನಿಂತು ಅತ್ತ ಇತ್ತ ಒತ್ತುತ್ತ ... ಹೆಚ್ಚೆಂದರೆ ಬೈದುಕೊಳ್ತಾರೆ. ನೀವು ತುಟಿ ಬಿಚ್ಚಬೇಡಿ.....

.....

೬

ಅಸ್ಲಾಮ್ ವಾಲೇಕುಮ್ 'ಮೋ'ಜೀ.

ವಾ ...

ಹೌದು ಮೊನ್ನೆ ಇಸ್ಕಾಯಿಲ್ ಪದ್ಯ ಹೇಳೆ. ಇನ್ನೊಂದು ಸಲ ಹೇಳಪ್ಪಾ. ನೆನಪಾಗಿಲ್ಲ. ಮತ್ತೆ ಹೇಳು.

'ಮೊಹರಿಗೆ

ಮೋಹಕ್ಕೆ

ಸ್ವಲ್ಪ ವ್ಯತ್ಯಾಸ'

ಭಲ್ ಭಲೇ. ಇಸ್ಕಾಯಿಲ್ ಎಲ್ಲಿರತ್ತಾರೆ?

ಕಾಕಿನಾಡ ... ಯಾಕೆ? ಯಾಕಾಗಿ?

ಹೂಂ, ಒಂದು ಸಲ ನೋಡ್ಬೇಕೆನ್ನಿಸುತ್ತೆ.

ಹಾಗಿದ್ದರೆ ಮೊದಲು ನಿಮ್ಮ ಮಾರುದ್ದದ ಗಡ್ಡವನ್ನ ಹಜಾಮನಿಗೆ ಸಮರ್ಪಿಸಿ. ಇಲ್ಲವೆಂದರೆ ಹೊಸ್ತಿಯೂ ತುಳಿಸೊಲ್ಲ.

ಎಂಥಾ ಮಾತಪ್ಪಾ. ಹೀಗೆ ಮಾತಾಡೋವಾಗ ಅಕಸ್ಮಾತ್ ಯಾರಾದ್ರೂ ಬಂದ್ರೆ ಏನಾಗುತ್ತೋ ಗೊತ್ತೆ?

ಯಾರು ಕೇಳದಿದ್ದೂ ನಿಮಗೀ ಮಾತುಗಳನ್ನ ಕೇಳೋದು ಇಷ್ಟ. ಕೇಳಲಿ ಬಿಡಲಿ ಹೇಳೋದು ನನಗಿಷ್ಟಾನೆ. ಆದ್ರಿಂದಲೇ ಅಲ್ಲಾ ವರ್ಷವಾದ್ರೂ ನನ್ನ ಓದು ನಿಮ್ಮ ಹತ್ತ ಅಲ್ಫಮ್ ಸೂರಾ ದಾಟಿ ಹೋಗಿದ್ದಿಲ್ಲ. ಅದಿಲ್ಲ ಮೋಜೀ, ರಾತ್ರಿ

ಹೊತ್ತು ನೀವೊಬ್ಬ ಈ ಕೋಣೇಲಿ ಮಲಗ್ತೀರಲ್ಲ? ನೋಡ್ತಿದ್ದೆ ಮಧ್ಯ ವಯಸು. ಆ ಆ ಬಯಕೆಗಳು ನಿಮಗಾಗೊಲ್ಲಾ?

ಯಾಕಾಗೊಲ್ಲ?

ನೀವು ಯಾರನಾದ್ರೂ ಪ್ರೀತಿಸಬಾರದ?

ಅಯ್ಯಪ್ಪೋ, ಅಯ್ಯಯ್ಯಪ್ಪೋ! ಷಬಾನ ಅಜ್ಜಿ ಯಾರೊ ಗೈರ್‌ಖೌಮ್ ಮುದುಕನಿಗೆ ಮತ್ತು ಕೊಟ್ಟಳು ಅಂತ ಉರಿದು ಬೀಳ್ತಿದ್ದಾರೆ ಅಂತ ಹೇಳಿದ್ದು ನೀನೆ ಅಲ್ಲಾ? ಒಬ್ಬ ಮೌಲ್ವಿಯಾದ ನನ್ನನ್ನ ಸುಮ್ಮೆ ಬಿಡ್ತಾರೆ? ಆದರೂ ಷಬಾನ ಅಷ್ಟು ಜನರ ನಡುವೆ ಹೇಗೆ ಮತ್ತು ಕೊಟ್ಟಳು?

ಯಾಕೆ ನಿಮಗೆ ಕೊಡಲಿಲ್ಲಾಂತ ಹೊಟ್ಟೆಕಿಚ್ಚಿ? ಇಷ್ಟಕ್ಕೂ ಷಬಾನ ಯಾರೋ ಒಬ್ಬ ದಾರೀಲಿ ಹೋಗೋ ಹಿಪ್ಪೀಗೋ, ಗಡ್ಡದ ಸಾಬೀಗೋ ಮತ್ತು ಕೊಡಲಿಲ್ಲ. ಮಹಾನುಭಾವ ನೊಬ್ಬನಿಗೆ, ತನ್ನ ತಂದೆಯಂಥವನಿಗೆ ಮತ್ತು ಕೊಟ್ಟಳು.

ಇಷ್ಟಕ್ಕೂ ಆ ಮಹಾನುಭಾವನ ಹೆಸರೇನೋ?

ನೆಲ್ಸನ್ ಮಂಡೇಲಾ, ದಿ ಗ್ರೇಟ್

ಏ ಬಾಬು, ಒಂದು ಸಣ್ಣ ಮಾತು. ಯಾರಿಗೂ ಹೇಳೊಲ್ಲ ಅಲ್ಲವ? (ನಮ್ಮ ಮಾತುಗಳು ಇನ್ನೊಬ್ಬರೊಂದಿಗೆ ಹೇಳುಕೊಳ್ಳುವಂಥವೆ?)

ಎಂದಿನಿಂದಾನೂ ನಿಂಗೆ ಹೇಳಬೇಕೆಂದಿದೆ. ಆದರೆ ಭಯವಾಗುತ್ತೆ.

ಏನೋ? ಇವತ್ತಿನ ಮೌಲ್ವಿಗಳಗೂ ಗುಟ್ಟುಗಳಿವೆಯೆ?

ತಮಾಷೆ ಅಲ್ಲ. ಗಂಭೀರ.

ಮಿಲಿಟರಿಯಲ್ಲಿ ಸೇರುವ ಯಾವೊಬ್ಬನೂ ದೇಶಭಕ್ತಿಯಿಂದಲೇ ಅಲ್ಲ, ಅನಿವಾರ್ಯ ಪರಿಸ್ಥಿತಿಯಿಂದ ಸೇರಿದಂತೆ ನಾನೂ ಕೂಡ ಧರ್ಮದ ಮೇಲಿನ ವಿಶ್ವಾಸದಿಂದ ಮೌಲ್ವಿಗಿರೀನ ಮಾಡ್ತೀಲ್ಲ.

(ನಿಮ್ಮ ರೀತೀನೆ ಹೇಳ್ತಿದೆಯಲ್ಲ ಮೋ ...)

ಇನ್ನೇನನ್ನೋ ಓದುವ ಸಾಮರ್ಥ್ಯವಿಲ್ಲೆ ಇದನ್ನ ಓದಿದೆ. ಓದಿದ ಮೇಲೆ ಕಷ್ಟವಿಲ್ಲೆ ನೀತಿ ಬೋಧನೆ ಮಾಡ್ತಾ ಹಾಯಾಗಿ ಕಾಲ ಕಳೆಯಬಹುದೆಂದು ಭ್ರಮಿಸಿದೆ. ನಾನೂ ಮನಸ್ಸಿರೋನೆ. ಪ್ರೀತಿಸಿದೆ. ಆದರೆ, ಆದರೆ ಬದುಕೋಕೆ ಹಣವಿಲ್ಲ... ಆಂಧ್ರದಲ್ಲಿ ಮೌಲ್ವಿಗಳಿಗೆ ಒಳ್ಳೆ ಗಿರಾಕಿ ಇದೆಯಂತ, ತಿಂಗಳಿಗೆ ೧೫೦೦-೨೦೦೦ ಕೊಡ್ತಾರಂತ, ಇನ್ನೂ ಏನೇನೂ ಕಲ್ಪಿಸಿಕೊಂಡು ಬಂದೆ. ಆದರಿಲ್ಲ ... ಇಲ್ಲೆಲ್ಲ ಒದ್ದಾಟ ಆಗೋಯ್ತು. ನಿಜವಾಗಲೂ ನೀನು ಹೇಳೋತನಕ ಇದು ಇಷ್ಟು ಇಕ್ಕಟ್ಟಿನ

ಪ್ರಪಂಚ ಅಂತ ಅನ್ನಿಸಿರಲಿಲ್ಲ. ಆದರೀಗ ನೋಡು ಮೌಝನ್ನನಿಗೆ ಭಯಪಡಬೇಕು. ಮಜೀದ್ ಕಮಿಟಿಗೂ ಭಯಪಡಬೇಕು. ಒಂದು ಸಿಗರೇಟು ಸೇದುವ ಸ್ವೇಚ್ಛೆಯೂ ಇಲ್ಲ. ಒಂದು ಸಿನೆಮಾ ಇಲ್ಲ, ಒಂದು ಮುಷಾಯಿರಾ ಇಲ್ಲ. ಛೇಛೇ ಗುಲಾಮಗಿರಿ. ಛೇಛೇ ಛೇಛೇ. ಇಂಥ ಸಂಕುಚಿತ ಪೆಟ್ಟಿಗೆಯಲ್ಲಿ ನಾನು ಛೇಛೇ ... ಮೊನ್ನೆ ಮಾತ್ರ, ಮೊನ್ನೆ ಎಲ್ಲೋ ಪೆಟ್ಟಿಗೆಯಡಿ ಬಚ್ಚಿಟ್ಟಿದ್ದ ಬಹದೂರ್ ಷಾ ಜಫರ್‌ನ ಪುಸ್ತಕ ತೆಗೆದು ನನಗೆ ತುಂಬಾ ಇಷ್ಟವಾದ ಗಜಲ್ ಓದುತ್ತಿದ್ದೆ.

‘ನ ಕಿಸೀಕ ಆಂಖ್ ಕಾ ನೂರ್ ಹೂಂ

ನ ಕಿಸೀಕ ದಿಲ್ ಕ ಖಿರಾರ್ ಹುಂ

ನ ಕಿಸೀ ಕಾಮ್ ಕಾ ಆಸಕೂ

ಮೈಂ ವೋ ಏಕ್ ಗುಗುಪ್ತೆ ಗುಮ್ಹಾರ್ ಹುಂ’

ಓದುತ್ತಾ ಓದಿಕೊಳ್ಳುತ್ತಾ ಎರಡು ಮೂರು ಬಾರಿ ಓದಿಕೊಂಡ ಮೇಲೆ ನನ್ನನ್ನು ನಾನು ಮರೆತು ಗಟ್ಟಿಯಾಗಿ ಓದಿಕೊಳ್ಳುತ್ತಿದ್ದಾಗ ಆ ಸುಟ್ಟು ಹಲ್ಲಿನ ಬೇಮಾನ್ ಮೌಝನ್ ಬಂದು, ನೀವೇ ಕೆಲಸಕ್ಕೆ ಬಾರದ ಪದ್ಯಗಳನ್ನು ಓದಿದರೆ ಇನ್ನು ಜನರಿಗೇನು ಧರ್ಮೋಪದೇಶ ಮಾಡ್ತೀರಿ? ಈ ನಡುವೆ ನಿಮ್ಮ ರೀತಿನೆ ಸರಿಯಿಲ್ಲ. ನಿನ್ನೆ ನಿಮ್ಮ ರೂಮಲ್ಲಿ ಸಿಗರೇಟಿನ ವಾಸನೆ ಬರಿತ್ತು. ಇನ್ನು ನಿಮ್ಮ ವಿಷಯಾನ ಮಜೀದ್ ಕಮಿಟಿಯೋರಿಗೆ ಹೇಳಿಬಿಡ್ತೀನಿ ಅಂದ.

ನೀವೇನು ಮಾತನಾಡಲಿಷ್ಟ?

ಭಯ ಬಿದ್ದೋನು. ಏನು ಮಾತಾಡೋದು?

ಅದು ಸರಿ, ಮೌಝನ್ನಾಬ್‌ಗೆ ನಿಮ್ಮ ಮೇಲೇಕಿಷ್ಟು ಕೋಪ?

ನನ್ನ ಹೊರಹಾಕಿ ಅವನು ಮೌಝನ್‌ನಿಂದ ಅಲೀಮ್‌ಗೆ ಬಡ್ಡಿ ಪಡೆಯೋಣಂತ.

೬

ಅಂದುಕೊಂಡಂತೆಯೆ ಆಯ್ತು. ಇವರಿಗೆ ಸರಿ ಹೋಗಲಿಲ್ಲ, ಇವರಿಗೆ ಕವಿತೆಬೇಡ. ಇವರಿಗೆ ಜೀವನಬೇಡ. ಇವರಿಗೆ ಹಣಬೇಕು. ಇವರಿಗೆ ಬಡ್ಡಿ ವ್ಯಾಪಾರಬೇಕು. ಬಟ್ಟೆಗಳ ವ್ಯಾಪಾರ ಬೇಕು. ಸಾರಾಯಿ ವ್ಯಾಪಾರ ಬೇಕು. ಲಾಭಗಳು ಬೇಕು. ಮೋಸ ಮಾಡಬೇಕು, ರಾಜಕೀಯಬೇಕು. ಎಲ್ಲವನ್ನು ಮರೆಮಾಚಲು ಒಂದು ಧರ್ಮಬೇಕು. ಅದನ್ನು ರಕ್ಷಿಸಲು ತಲೆಮಾರುಗಳಿಂದ ಒಬ್ಬರಿಂದ ಇನ್ನೊಬ್ಬರಿಗೆ ಇಂಥ ವಾರಸುದಾರಿಕೆಯನ್ನ ಕೊಡಲು ನನ್ನಂಥ ಮೌಲ್ವಿಗಳು ಬೇಕು.

ಆದರೆ,

ಆದರೆ ನನಗೆ ವ್ಯಕ್ತಿತ್ವವಿರಬಾರದು. ಸಂಬಳ ಹೆಚ್ಚಿಸಿರೆಂದು ಕೇಳಬಾರದು. ಮಜೀದ್‌ನ ಹೊರಗೆ ಎಲ್ಲರಂತೆ ವ್ಯವಹರಿಸಬಾರದು. ಕವಿತೆ ಓದಿಕೊಳ್ಳಬಾರದು. ಪ್ರೀತಿಯನ್ನು ಕೊಂದುಕೊಳ್ಳಬೇಕು.

ಬದುಕುತ್ತ ಬದುಕುತ್ತ ಸಾಯುವುದು

ಸಾಯುತ್ತ ಸಾಯುತ್ತ ಬದುಕುವುದು

ಛೇಛೇ, ಛೇಛೇ ತುಫ್... ಛೇಛೇ

ಇಂಥ ಹಾಳು ಸಂದಿಯಲ್ಲಿ ಇಕ್ಕಟ್ಟು ದಾರಿಯಲ್ಲಿ ಗಾಳಿ ಸೇವಿಸುವುದೆಷ್ಟು ಬಾಧೆ. ನಾನು ಬಲ್ಲಂತೆ ನಾನೊಬ್ಬನೇ - ನನಗೆ ತಿಳಿಯದಂತೆ ಇನ್ನೆಷ್ಟು ಮಂದಿಯೋ

ಹೋಗಬೇಕು. ಈಗಲಾದರು ಹೊರಬಿದ್ದೆನಲ್ಲ.

ಹೋಗಬೇಕು. ಇನ್ನಾದರೂ ಜೀವನದಲ್ಲಿ ಬದುಕುತ್ತೇನೆ.

ಗಡ್ಡ ಹೋದದ್ದರಿಂದ ಎಂಥ ಹಾಯಿ ... ಫರೀದಾ ಬರಿದ್ದೇನೆ. ದೇವಬಲ್ಲಿಂದ ಹೋಗೋಣ. ಅರೆ ರೈಲು ಬಂತು. ಇವನು ಬರಲಿಲ್ಲವೇಕೆಪ್ಪಾ? ದರಿದ್ರರು. ಹೊರಹಾಕುವಾಗ ಕಡೇ ತಿಂಗಳ ಸಂಬಳಾನೂ ಹಾರಿಸಿಬಿಟ್ಟರು. ನೋಡಲು ಎಲ್ಲರೂ ದೊಡ್ಡ ಮನುಷ್ಯರೇ.

ಎಸ್-೩ ಬೋಗಿ ಎಲ್ಲಿದೆಯಪ್ಪಾ?

ಹಿಂದೆಯೊ, ಮುಂದೆಯೊ?

ಇದೋ ಎಸ್-೧ ದಾಟಿ ಹೋಗಿದೆ. ಎಸ್-೨ ದಾಟಿ ಹೋಯಿತು. ಇದೋ ಎಸ್-೩ ದಾಟಿತು.

ಅವನಿನ್ನೂ ಬರಲಿಲ್ಲವೇಕೆಪ್ಪಾ?

ಗಾರ್ಡಿನ ಪೀಪಿ. ಪೀಫೀ ಷೂಷೂ ಷೀಷೀ.

ಅರೇ ಬಂಡಿ ಹೊರಡುತ್ತಿದೆ.

ಇನ್ನೂ ಬರಲಿಲ್ಲವೇಕೆಪ್ಪಾ! ಇನ್ನೆಂದಿಗೂ ಈ ಮುದಿಗಡ್ಡದವರನ್ನು ನೋಡದಂತೆ ಅವನನ್ನೂ ನೋಡಲಾರೆನೆ?

ಆ ಎಂಟಿನಲ್ಲಿ ಯಾರೋ ನುಗ್ಗಿಕೊಂಡು ಬರಿದ್ದಾರೆ.

ಅದೇ ಎತ್ತರ, ಅದೇ ಆಕಾರ, ಆ ಮುಖವೆಲ್ಲ ನೆತ್ತರೇಕೆ?

ಆ ಮುಖ ಸರಿಯಾಗಿ ಕಾಣಿಸದೇಕೆ?
 ಆ ಕಷ್ಟ ಬಿಳಿ ಗೆರೆಗಳ ಅಂಗಿ ಅವನದೆ-
 ಅರೆ ಕುಸಿಯುತ್ತಿದ್ದಾನೇಕೆ?
 ಒಂದು ವೇಳೆ
 ನಿಜಕ್ಕೂ ನನ್ನ ಅನುಮಾನ ನಿಜವಾದುದಲ್ಲ ಅಲ್ಲವೆ?
 ಯಾವ ಮೌಝನ್‌ನಂಥವರೋ

 ಅರೇ! ಅರೇ! ಅಯ್ಯಾ ಅಲ್ಲಿದಾ!
 ಅಲ್ಲಿದಾ ...

(ಅನಿಕೇತನ)

ಭಾಯಿ ಅಬ್ದುಲ್ ರಹಮಾನ

ಮೂಲ : ಅಮರಲಾಲ ಹಿಂಗರೋನಿ
 ಆಂಗ್ಲ ಭಾಷೆಗೆ: ಸ್ವಾಮಿನಾಥನ್
 ಅನುವಾದ: ತಂಬ್ರಹಳ್ಳಿ ರಾಮನಮಲಿ

ಕೆಲವರು ಅವನನ್ನು ಬುದ್ಧಿ ಇಲ್ಲದವನೆಂದು ತಿಳಿದಿದ್ದರು, ಬೇರೆಯವರು ಅವನನ್ನು ದರವೇಶಿ ಎಂದು ಪರಿಗಣಿಸಿದ್ದರು, ಅಲೆದಾಡುವ ಫಕೀರ, ದೈವಸ್ವರೂಪಿ, ಅವನು ಎರಡೂ ಆಗಿದ್ದ. ನೋಡುವುದಕ್ಕೆ ತೆಳ್ಳಗಿದ್ದರೂ ಉದ್ದವಾಗಿದ್ದ, ಮತ್ತು ಗೋದಿ ಬಣ್ಣದವನಾಗಿದ್ದ. ಆತನ ದೇಹ ಪೂರ್ತಿ ಬೆತ್ತಲಾಗದಿದ್ದರೂ, ಲೋಳಗ ಬಳಗ ಮೆತ್ತನೆ ಹೊದಿಕೆಯೊಂದಿಗೆ ಹೋಗುತ್ತಿದ್ದ. ಆತ ಯಾವಾಗಲೂ ಆಧ್ಯಾತ್ಮಿಕ ಸ್ಥಿತಿಯಲ್ಲಿ ಲೀನವಾಗಿರುತ್ತಿದ್ದ. ಪೂಜಿಸುವ ಎಲ್ಲಾ ಸಂಪ್ರದಾಯ ಸ್ಥಳಗಳಿಗೆ ಭೇಟಿ ನೀಡುತ್ತಿದ್ದ, ಅವರು ಬೇರೆ ಯಾವುದಾದರೂ ಧರ್ಮದವರಾಗಲಿ, ಮಜೀದಾಗಲಿ, ಹಿಂದೂ ದೇವಾಲಯಗಳಾಗಲಿ, ಅವುಗಳನ್ನೆಲ್ಲ ಆಗಾಗ ನೋಡುತ್ತಿದ್ದ. ಸಿಂಧ್ ಬಂದರಿನ ಸುಕ್ಕರ್ ಮೇಲೆ ಮುಂದಿರುವ ರೈಲ್ವೆ ಗುಡ್ಡ ಕಛೇರಿ, ಅಲ್ಲಿ ಜಾತ್ರೆಯಂತೆ ಜನ ಸಾಮಾನ್ಯರು ಆಗಾಗ ಸೇರುತ್ತಿದ್ದರು. ಹಿಂದೂ ಧಾರ್ಮಿಕ ಶ್ರೋತೃಗಳನ್ನು ಉಚ್ಚ ಸ್ವರದಲ್ಲಿ ಕವಿ ಸಾಮಿ ಹೇಳುತ್ತಿದ್ದರು. ಭಾಯಿ ಅಬ್ದುಲ್ ರಹಮಾನ ಕೂಡ ಆ ಗುಂಪಿನಲ್ಲಿ ಸೇರಿ ಕುಳಿತುಕೊಂಡು ಕೇಳಿ ಸಂತೋಷಪಡುತ್ತಿದ್ದ. ಆಗಾಗ್ಗೆ ಅವನು ಗುನುಗುಕೊಳ್ಳುತ್ತಿದ್ದ, “ಭಾಯಿ ಅಬ್ದುಲ್ ರಹಮಾನ ಕೇಳಿಸಿಕೊಳ್ಳುತ್ತಿದ್ದೀಯಾ? ನೀನು ಯಾವಾಗ ಬೆಳಕನ್ನು ಕಾಣಲು ಪ್ರಾರಂಭಿಸುತ್ತೀ?”.

ಒಂದು ದಿನ ಆತನು ಕಲ್ಲನ್ನು ಎಡವಿದ. ಆತ ತನಗೆ ಹೇಳಿಕೊಂಡ “ ಭಾಯಿ ಅಬ್ದುಲ್ ರಹಮಾನ ನೀನು ಎಷ್ಟು ಸೊಕ್ಕಿನ, ದುರಹಂಕಾರದವನಿದ್ದಿ. ತಲೆಯಲ್ಲಿ ಏನೇನೋ ಯೋಚಿಸುತ್ತಾ, ಕೆಳಗೆ ನೋಡುತ್ತಿದ್ದರೆ ನೀನು ಎಡವುತ್ತಿದ್ದಿಲ್ಲ” ಸ್ವಲ್ಪ ಮುಂದೆ ಹೋಗಿದ್ದಿಲ್ಲ ಆತನು ತನ್ನನ್ನೇ ಎಳೆದುಕೊಂಡಂತೆ ತನ್ನನ್ನೇ ಗದರಿಸುತ್ತಾ, ಭಾಯಿ ಅಬ್ದುಲ್ ರಹಮಾನ ನೀನೆಷ್ಟು ಸ್ವಹಿತಾಸಕ್ತಿ ಇರುವವನು, ಆ ಕಲ್ಲನ್ನು ಅದು ಇದ್ದಲ್ಲಿಯೇ ಬಿಡುವುದು ಅದೆಷ್ಟು ಸರಿ? ಬಹುಶಃ ಇನ್ನೊಬ್ಬ ದಾರಿ ಹೋಕ ಎಡವಿದ್ದರೆ ? ಸ್ವಲ್ಪ ಹೊತ್ತಿನ ನಂತರ ತಡೆದು ಗಂಭೀರವಾಗಿ “ ಭಾಯಿ ಅಬ್ದುಲ್

ರಹಮಾನ, ನೀನು ಒಳ್ಳೆಯವನಾಗಿದ್ದರೆ ಆ ಕಲ್ಲನ್ನು ಎತ್ತಿ ಆ ಕಡೆ ಎಸೆಯುತ್ತಿದ್ದೆ” ಎಂದು ಹಿಂತಿರುಗಿ ಹೋಗಿ ದಾರಿಯಿಂದ ಆ ಕಡೆ ಸರಿಸಿದ.

ಆತನಿಗೆ ತಾನೇ ಮಾತನಾಡಿಕೊಳ್ಳುವ ಹವ್ಯಾಸ ಇತ್ತು. ಒಬ್ಬ ತತ್ವ ಜ್ಞಾನಿ ಸ್ನೇಹಿತನೊಂದಿಗೆ ಒಬ್ಬ ವ್ಯಕ್ತಿ ಇನ್ನೊಬ್ಬನ ಜೊತೆಗೆ ಮಾತಾಡುವಂತೆ, ಆತನ ದೃಢವಾದ ನಿಲುವು ಮಾತಾಡುವಾಗ ಅಚಲವಾಗಿತ್ತು. ಯಾರಾದರೂ ಕೆಲವರು “ಭಾಯಿ ಅಬ್ದುಲ್ ರಹಮಾನ ನಿನಗೆ ಹಸಿವಾಗಿದೆಯಾ ? ಏನಾದರೂ ಊಟ ಮಾಡಲು ಇಷ್ಟ ಪಡುತ್ತೀಯಾ? ಎಂದು ಕೇಳುತ್ತಿದ್ದರು. ಆತ ತನ್ನತ್ತ ತಿರುಗಿಕೊಂಡು ಭಾಯಿ ಅಬ್ದುಲ್ ರಹಮಾನ, ಅವರು ನಿನಗೆ ಹಸಿವಾಗಿದೆಯಾ ಎಂದು ಕೇಳುತ್ತಾರೆ, ಊಟ ಮಾಡುತ್ತೀಯಾ ಎಂದು ಕೇಳುತ್ತಾರೆ. ಸ್ವಲ್ಪ ಹೊತ್ತಿನ ನಂತರ ಏನೋ ನಿರ್ದರಿಸಿದವನಂತೆ ಪರ್ಶಿಯನ್ ಗಾದೆಯನ್ನು ಉದ್ಧರಿಸುತ್ತಾ “ಯಾವೊಬ್ಬನಾಗಲಿ ಊಟ ಮಾಡುವುದಕ್ಕಾಗಿಯೇ ಜೀವಿಸಬಾರದು, ಜೀವಿಸುವುದಕ್ಕಾಗಿ ಊಟ ಮಾಡಬೇಕು” ಈ ವಿಷಯದಲ್ಲಿ ಉತ್ತರಿಸುವುದಕ್ಕೂ ಮೊದಲು ದೃಢ ನಿಶ್ಚಯದಿಂದ ಇರುತ್ತಿದ್ದ. ಆತ ಪರ್ಶಿಯನ್ ಪದ್ಯಗಳನ್ನು ಬರೆಯುತ್ತಿದ್ದ, ಹದೀಸ್ ಬಗ್ಗೆ ತಿಳಿದುಕೊಂಡಿದ್ದ, ಶಹಾ ಅಬ್ದುಲ್ ಲತೀಫ ಮತ್ತು ಶಮಿ ಅಂತಹ ಶಿಂಧಿ ಕವಿಗಳ ಬಗ್ಗೆ ಹಲವು ವಿಷಯ ತಿಳಿದಿದ್ದ. ಮೂರನೇ ಮೊದಲ ಕವಿ ಮಹಾತ್ಮ ಸಚಲ್‌ನ ನಿಜವಾದ ಶಿಷ್ಯನಾಗಿದ್ದ. ಆತನೂ ಉರ್ದುಪನ್ನು ತಿಳಿದಿದ್ದ. ಪಂಜಾಬಿನಿಂದ ಉರ್ದುವಿನಲ್ಲಿ ಪತ್ರಗಳು ಬಂದರೆ ಅಬ್ದುಲ್ ರಹಮಾನ ಓದಿ ಅವುಗಳನ್ನು ವಿವರಿಸುತ್ತಿದ್ದ. ಆತ ಏನನ್ನೂ ಬಯಸುತ್ತಿದ್ದಿಲ್ಲ, ತುಂಬಾ ಕಡಿಮೆ ತಿನ್ನುತ್ತಿದ್ದ. ಆತನ ಗೋದ್ರಿ ಮೆತ್ತನೆ ಹಳೆಯ ಹಾಸಿಗೆ ಯಾವ ಕಾಲದಲ್ಲಿ ಆದರೂ ಯಾವಾಗಲೂ ಆತನನ್ನು ಸುತ್ತುವರಿದಿತ್ತು. ರಾತ್ರಿ ಅದು ಹೊದ್ದಿಕೆಯಾಗುತ್ತಿತ್ತು. ಋತುಮಾನ ಏನೇ ಏರುಪೇರಾಗಲಿ, ಆತ ತನ್ನ ಗೋದ್ರಿಯಿಂದ ಬಿಸಿಲನ್ನು ಲೆಕ್ಕಿಸದೆ ಧರಿಸುತ್ತಿದ್ದ. ಬೇರೆಯವರು ಇದರಿಂದ ಸತ್ತೇ ಹೋಗುತ್ತಿದ್ದರು. ಆತನು ಬಳಸುತ್ತಿದ್ದ ಪ್ರೀತಿಯ ದೈವಿಕ ಹೊದ್ದಿಕೆ ಗೋದ್ರಿಯ ಬಗ್ಗೆ ಯಾವ ರೀತಿಯ ರಹಸ್ಯವಿತ್ತೋ ಯಾರಿಗೆ ಗೊತ್ತು.

ಒಂದು ದಿವಸ ಒಬ್ಬ ಮುಗ್ಧ ಮನುಷ್ಯ ಕ್ರಿಮಿನಲ್ ಅಪರಾಧದಲ್ಲಿ ಸಿಕ್ಕಿಕೊಂಡದ್ದು ತಿಳಿಯಿತು. ಒಬ್ಬ ಮುಸಲ್ಮಾನ ವ್ಯಾಪಾರಿಯ ಬಂಗಾರದ ವಾಚನ್ನು ಕದ್ದಿದ್ದ ಅಪರಾಧ ಅವನು ಎದುರಿಸುತ್ತಿದ್ದ. ಪೋಲಿಸರು ಅವನನ್ನು ಹುಡುಕಿ ಸಾಕ್ಷಿ ಸಮೇತ ಹಿಡಿದಿದ್ದರು, ಮೇಲ್ಮೋಟಕ್ಕೆ ತಪ್ಪಿತಸ್ತನಲ್ಲವೆಂದು ಕಾಣುತ್ತಿದ್ದಿಲ್ಲ. ಶೇಠ ತುಂಬಾ ಪ್ರಭಾವ ಶಾಲಿ ವ್ಯಕ್ತಿಯಾಗಿದ್ದ. ಆಪಾದಿತ ಇದು ಒಂದು ವಂಚನೆಯ ಆರೋಪ ಎಂದು ತಿಳಿದಿದ್ದ. ಅವನು ಒಂದು ದಿನ ಶೇಠನ ಮನೆಯ ಮುಂದೆ ಹೋದ, ಅವನ ತಲೆಯಲ್ಲಿ

ತುಂಬಿದ ಯೋಚನೆ ಎಂದರೆ ಆಪಾದಿತ ಹಳ್ಳಿಯ ಹೆಂಗಸರಿಗೆ ಕಾಮುಕ ಸನ್ನೆ ಮಾಡಿದ ಎಂದು. ಈ ಪ್ರಸಂಗದಿಂದ ಆ ಬಡಪಾಯಿ, ಶೇಠನಿಂದ ದಯನೀಯವಾಗಿ ಹೊಡೆಸಿಕೊಂಡ. ಈ ದೃಶ್ಯವನ್ನು ನೋಡುತ್ತಾ ಅಲ್ಲಿಗೆ ಬಂದ ಅಬ್ದುಲ್ ರಹಮಾನ ಮಾರಣಾಂತಿಕ ಹೊಡೆತ ನೋಡಿದ. ಅಬ್ದುಲ್ ರಹಮಾನನ ಮಧ್ಯಸ್ಥಿಕೆಯಿಂದಲೂ ಶೇಠಗೆ ಸಮಾಧಾನ ಆಗಲಿಲ್ಲ. ಆ ವ್ಯಕ್ತಿ ಕೆಟ್ಟ ದೃಷ್ಟಿಯಿಂದ ಅವರ ಗೌರವಕ್ಕೆ ಧಕ್ಕೆ ತಂದಿದ್ದಾನೆ. ಇದು ಅಕ್ಷಮ್ಯ ಅಪರಾಧ, ಅವನು ಅದನ್ನೇ ಮುಂದುವರಿಸುತ್ತಾನೆ. ಶೇಠ ಒಬ್ಬ ಗೌರವಾನ್ವಿತ ವ್ಯಕ್ತಿ ಆ ಗೌರವ ಪ್ರೀತಿಯದು. ಭಾಯಿ ಅಬ್ದುಲ್ ರಹಮಾನ ತನ್ನಲ್ಲೇ ಸಭೆ ನಡೆಸಲು ಪ್ರಾರಂಭಿಸಿದ. ಭಾಯಿ ಅಬ್ದುಲ್ ರಹಮಾನ ಶೇಠ ಏನೇ ಮಾಡುವದನ್ನು ಬಿಡುವುದಿಲ್ಲ. ಅವನ ಗೌರವ ಅವನಿಗೆ ಪ್ರಿಯವಾದುದು. ಮೂವತ್ತೈದು ವರ್ಷ ವಯಸ್ಸಾದ ತಂಗಿ ಆತನಿಗಿದ್ದಾಳೆ, ಆದರೂ ಆಕೆಗೊಬ್ಬ ಗಂಡು ಹುಡುಕಿಲ್ಲ, ಏಕೆಂದರೆ ಆಮೇಲೆ ಆಕೆ ಪಿತ್ರಾರ್ಜಿತ ಆಸ್ತಿ ಕೇಳಬಹುದು. ಒಬ್ಬ ಹೆಣ್ಣುಮಗಳಿಗೆ ಗಂಡನಿರಬೇಕು ಅಥವಾ .. ತತ್ವಜ್ಞಾನಿ ತನಗೇ ಲಗಾಮು ಹಾಕಿಕೊಂಡ. “ಇಲ್ಲ ಭಾಯಿ ಅಬ್ದುಲ್ ರಹಮಾನ , ಇನ್ನೊಬ್ಬರ ಬದುಕನ್ನು ಮಸುಕಾಗಿಬಾರದೆಂದು” ಹೇಳಿದ. ಇನ್ನೊಮ್ಮೆ ಶೇಠನಿಗೆ ಬುದ್ಧಿವಾದ ಹೇಳಬೇಕು. ಅವನು ಕಾರಣ ಹುಡುಕಿ ನಿರಾಕರಿಸಿದರೆ, ಆಗ ನೀನು ಸತ್ಯ ಸಂಗತಿ ಹೇಳಬಹುದು. ಆ ಸಂದರ್ಭದಲ್ಲಿ ಆತನ ಮಾತುಗಳು ಎಲ್ಲರ ಸಮ್ಮುಖದಲ್ಲಿ ಶೇಠನನ್ನು ಸೇರಿ ಬೆಳಕಿನ ಮುಕ್ತಿಯೊಂದು ಕಾಣಿಸಿತು. ಹೀಗಾಗಿ ಆ ಬಡ ವ್ಯಕ್ತಿ ರಕ್ಷಿಸಲ್ಪಟ್ಟ. ಆದರೆ ಶ್ರೀಮಂತ ಶೇಠನ ವ್ಯಕ್ತಿತ್ವದ ಬಗ್ಗೆ ಅಲ್ಲಿ ವಿವಾದದ ಪಿಸು ಮಾತುಗಳು ಕೇಳಿ ಬಂದವು, ಅದಕ್ಕಾಗಿ ಅವನು ಗೌರವವನ್ನು ಕಳೆದುಕೊಂಡ. ಆದ್ದರಿಂದ ಕಾನೂನಿನ ಕ್ರಮ ಮುಂದುವರಿಯಿತು

ಆದರೆ ಶೇಠ ಎಲ್ಲವನ್ನು ನಿರಾಕರಿಸಿದ. ಆತ ನಾಲ್ಕರಲ್ಲಿ ಮೂವರು ಪ್ರತಿ ಸಾಕ್ಷಿಗಳನ್ನು ತಂದ, ಅವರಾರೂ ಕೋರ್ಟಿನಲ್ಲಿ ಹಾಜರಾಗಲಿಲ್ಲ, ಅಥವಾ ಹಕ್ಕು ಪ್ರತಿಪಾದಿಸಲಿಲ್ಲ. ಅಲ್ಲಿ ಅಬ್ದುಲ್ ರಹಮಾನ ಒಬ್ಬ ಉಳಿದ. ಪ್ರತಿವಾದಿಯ ಸಭೆ ದೂರದೃಷ್ಟಿಯ ಮನುಷ್ಯನನ್ನು ಸಾಕ್ಷಿ ಕಟಕಟಿಯಲ್ಲಿ ನಿಲ್ಲಿಸಬೇಕೆ ಎಂದು ಅನುಮಾನಿಸಿತು. ಆದರೆ ಆಪಾದಿತ ಅಬ್ದುಲ್ ರಹಮಾನನ ಬಗ್ಗೆ ಸ್ವಲ್ಪವೂ ಅನುಮಾನವಿಲ್ಲದೇ ನಂಬಿದ್ದ. ಅವನು ದೇವರಿಗೆ ಹೆದರುವ ಮನುಷ್ಯ ಆಗಿದ್ದರಿಂದ ನಿಜವನ್ನು ಹೇಳಲು ನಂಬಿದ್ದ.

ಅಬ್ದುಲ್ ರಹಮಾನ ಸಮನ್ ತೆಗೆದುಕೊಂಡು ಹೀಗೆ ಹೇಳಿದ “ಭಾಯಿ ಅಬ್ದುಲ್ ರಹಮಾನ ನ್ಯಾಯಾಲಯದಲ್ಲಿ ಹಾಜರಾಗಲು ನಿನಗೆ ಸಮನ್ ಜಾರಿಗೊಳಿಸಿದೆ. ಆ ಸ್ಥಳವು ಗೌರವಾನ್ವಿತವಾದದ್ದು” ಅಂದರೆ ಆತನು ಪಾದರಕ್ಕೆ

ಇಲ್ಲದೆ ಹೋಗಬಾರದು. ಆ ಸಂದರ್ಭಕ್ಕಾಗಿ ಒಂದು ಚೋತೆ ಬೂಟನ್ನು ಹೇಗೋ ಹೊಂದಿಸಿಕೊಂಡ. ನೋಡುವುದಕ್ಕೆ ಚೆನ್ನಾಗಿರಲಿಲ್ಲ. ಪ್ರತಿ ಕೇಸಿಗೂ ಆತ ಕೋರ್ಟಿಗೆ ತನ್ನ ಗೋಡ್ಡಿಯೊಂದಿಗೆ ಹೋಗುತ್ತಿದ್ದ, ಸಿಂಧಿ ಹಳ್ಳಿಯ ಜನರಂತೆ ತನ್ನ ಬೂಟುಗಳನ್ನು ಕೈಯಲ್ಲಿ ಹಿಡಿದಿರುತ್ತಿದ್ದ. ಯಾವಾಗ ಆತನನ್ನು ಸಾಕ್ಷಿಗಾಗಿ ಕರೆದರೋ ಆಗ ಸಂಭ್ರಮದಿಂದ ಅವುಗಳನ್ನು ಹಾಕುತ್ತಿದ್ದ. ಉದ್ದವಾಗಿರುತ್ತಿದ್ದ ಗೋಡ್ಡಿಯನ್ನು ಮಡಿಚಿಕೊಂಡು ಕುತ್ತಿಗೆಯ ಸುತ್ತಾ ಸ್ವಾರ್ಥನಂತೆ ಬಳಸುತ್ತಿದ್ದ. ಆತ ಶಬ್ದ ಮಾಡುತ್ತಾ ಬರುತ್ತಿದ್ದಂತೆ, ಪೋಷಾಕು ಧರಿಸಿದ ಜವಾನ ಬೇರೆಯವರು ಬಿಡುವಂತೆ ಹೊರಗೆ ಬೂಟುಗಳನ್ನು ಬಿಡಲು ಹೇಳಿದ.

“ಭಾಯಿ ಅಬ್ದುಲ್ ರಹಮಾನ” ಎಂದು ತನಗೆ ಆತ ಹೇಳಿದ, ಕೋರ್ಟಿನ ಜವಾನ ನಿನ್ನನ್ನು ಬರಿಗಾಲಲ್ಲಿ ಪ್ರವೇಶಿಸಲು ಕೇಳುತ್ತಿದ್ದಾನೆ, ಮತ್ತು ಮರ್ಯಾದೆಯಿಂದ ಇಲ್ಲಿ ವರ್ತಿಸಬೇಕಾಗಿದೆ. ಆತನಿಗೆ ಹೇಳು ಬೂಟುಗಳನ್ನು ಇಲ್ಲಿಗೆ ಬರಲಿಕ್ಕಾಗಿಯೇ ತೆಗೆದುಕೊಂಡಿದೆ. ತನ್ನ ಅಂತರಾತ್ಮದಿಂದ ಆತನಿಗೆ ಏನು ಅನಿಸಿತೋ ಹಾಗೆ ಬೂಟುಗಳನ್ನು ಧರಿಸಿಯೇ ಆತ ನಡೆದ. ಯಾವಾಗ ನ್ಯಾಯಾಧೀಶರು ಆತನನ್ನು ನೋಡಿದರೋ ನಕ್ಕರು. ಆತ ಸಾಕ್ಷಿ ಕಟಕಟೆಯಲ್ಲಿ ಯಾವಾಗ ನಿಂತನೋ, ನ್ಯಾಯಾಧೀಶರು ನೀನು ಗೋಡ್ಡಿಯನ್ನು ನಿನ್ನ ಕುತ್ತಿಗೆಯ ಸುತ್ತಲೂ ಏಕೆ ಧರಿಸಿದ್ದಿ ಎಂದು ಕೇಳಿದರು. ಅಬ್ದುಲ್ ರಹಮಾನ ಒಳ ನೋಟ ಬೀರಿ, ನ್ಯಾಯಾಧೀಶರ ಪ್ರಶ್ನೆಗೆ ಯಥಾ ರೀತಿಯಲ್ಲಿ ಉತ್ತರಿಸಿದ. “ಭಾಯಿ ಅಬ್ದುಲ್ ರಹಮಾನ” ಅವನು ಹೇಳಿದ “ನೀನು ಈಗ ಕೋರ್ಟಿನಲ್ಲಿ ಇದ್ದೀಯಾ, ಅದಕ್ಕಾಗಿ ಸರಿಯಾಗಿ ಉತ್ತರಿಸು. ಮ್ಯಾಜಿಸ್ಟ್ರೇಟ್ ಸಾಹೇಬರಿಗೆ ಹೇಳು ವಿಶೇಷ ಸಂದರ್ಭಗಳಲ್ಲಿ ಹಿಂದೂ ಜನಾಂಗದವರು ಪದ್ಧತಿಯಂತೆ ತಮ್ಮ ಕುತ್ತಿಗೆಯ ಸುತ್ತಲೂ ದುಪ್ಪಟ್ಟಾ ಅಥವಾ ಸ್ವಾರ್ಥ ಅನ್ನು ಧರಿಸುತ್ತಾರೆ, ಹಾಗೆ ನೀನು ಮಾಡಿದ್ದೀಯಾ” ಗೌರವಾನ್ವಿತ ಮ್ಯಾಜಿಸ್ಟ್ರೇಟರಿಗೆ ಅಬ್ದುಲ್ ರಹಮಾನನ ಹೇಳಿಕೆ ತಿಳಿಸಲಾಯಿತು.

ಶಿರಸ್ತೇದಾರ ಸಹವರ್ತಿ ಅಧಿಕಾರಿ, ಅಬ್ದುಲ್ ರಹಮಾನನ ಕಡೆಗೆ ತಿರುಗಿ ಸಂಪ್ರದಾಯಕ ಪ್ರಮಾಣ ವಚನ ಹೇಳಿದರು. “ದೇವರ ಹೆಸರಿನಲ್ಲಿ ನಾನು ಸತ್ಯವನ್ನೇ ನುಡಿಯುತ್ತೇನೆ. ಸತ್ಯವನ್ನಲ್ಲದೇ ಬೇರೇನೂ ಹೇಳುವುದಿಲ್ಲ” ಅಬ್ದುಲ್ ರಹಮಾನ ತಾನು ಯಾವ ರೀತಿ ಹೇಳುತ್ತಾನೋ ಅದೇ ರೀತಿಯಂತೆ ಅನುಸರಿಸಿದ.

“ನಿನ್ನ ಹೆಸರೇನು?”

“ಭಾಯಿ ಅಬ್ದುಲ್ ರಹಮಾನ, ಶಿರಸ್ತೇದಾರರು ನಿನ್ನ ಹೆಸರನ್ನು ತಿಳಿಯ ಬಯಸುತ್ತಾರೆ” (ಸ್ವಗತ) ಆಗ ಕೋರ್ಟಿನತ್ತ ಮುಖಮಾಡಿ ಮುಂದುವರಿದು, “ನನ್ನ ಹೆಸರು ಭಾಯಿ ಅಬ್ದುಲ್ ರಹಮಾನ”.

ಕೋರ್ಟಿನಲ್ಲಿ ನಗೆಯ ಅಲೆ ಎದ್ದಿತು. ಮ್ಯಾಜಿಸ್ಟ್ರೇಟರು ಆ ಸಂದರ್ಭದಲ್ಲಿ ಋಷಿ ಪಟ್ಟರೂ, ಆನಂತರ ಕಿರುಕುಳ ಆದಂತಾಯ್ತು. ಒಬ್ಬ ವಕೀಲರು ಈ ಬಗ್ಗೆ ವಿವರಿಸಿದರು, ಸಾಕ್ಷಿದಾರನು ಈ ರೀತಿ ಮಾತಾಡುವ ಅಭ್ಯಾಸ ಬೆಳೆಸಿಕೊಂಡಿದ್ದಾನೆ ಎಂದು.

“ನಿಮ್ಮ ಮತ” ಮತ್ತೆ ಶಿರಸ್ತೇದಾರ ಪ್ರಶ್ನೆ ಮಾಡಿದರು.

ಅಬ್ದುಲ್ ರಹಮಾನ ಅರ್ಧ ಕಣ್ಣು ಮುಚ್ಚಿ ಯೋಚಿಸಿದ. ಅಷ್ಟರಲ್ಲಿ ಅವನಿಗೊಂದು ಬುದ್ಧಿ ಹೊಳೆಯಿತು. “ಭಾಯಿ ಅಬ್ದುಲ್ ರಹಮಾನ ನೀನು ಸತ್ಯವನ್ನೇ ನುಡಿಯುತ್ತೀಯೆಂದು ಪ್ರಮಾಣ ಮಾಡಿದ್ದೀಯಾ?” ಎಂದು ಕೇಳಿದ. ಈ ಪ್ರಶ್ನೆ ಅಪಸ್ತುತ. ನೀನು ಒಂದು ವೇಳೆ ಮುಸ್ಲಿಂ ಎಂದು ಹೇಳಿದರೆ ಹಿಂದುಗಳು ಆಕ್ಷೇಪಿಸುತ್ತಾರೆ. ನೀನೇನಾದರೂ ಹಿಂದೂ ಎಂದು ಹೇಳಿದರೆ ಮುಸ್ಲಿಂ ಜನಾಂಗದವರು ಹುಬ್ಬು ಗಂಟಿಕ್ಕುತ್ತಾರೆ. ಭಾಯಿ ಅಬ್ದುಲ್ ರಹಮಾನ ಯಾವುದೇ ವ್ಯಾಮೋಹಕ್ಕೊಳಗಾಗ ಬೇಡ. ಸಂತ ಸಚಲ ಅವರ ಶ್ಲೋಕ ಪಠದಂತೆ ಹೇಳು”.

‘ನಾನು ಹಿಂದುವೂ ಅಲ್ಲ’

‘ಮುಸ್ಲಿಂನೂ ಅಲ್ಲ’

‘ನಾನು ಏನಿದ್ದೀನೋ ಹಾಗೆ,’ ಎಂದನು

ದಾಖಲಿಸಲು ಈ ಉತ್ತರ ಸರಿಯೇ ಎಂದು ಶಿರಸ್ತೇದಾರನಿಗೆ ತಿಳಿಯಲಿಲ್ಲ, ಅದಕ್ಕೆ ಮಾರ್ಗದರ್ಶನಕ್ಕಾಗಿ ಮ್ಯಾಜಿಸ್ಟ್ರೇಟರ ಕಡೆ ನೋಡಿದ.

“ಮುಸ್ಲಿಂ ಎಂದು ಬರೆದುಕೊಳ್ಳಿ ಮ್ಯಾಜಿಸ್ಟ್ರೇಟರು ಆದೇಶಿಸಿದರು.

“ನಿನ್ನ ವಯಸ್ಸು

ಹೇಳು ಭಾಯಿ ಅಬ್ದುಲ್ ರಹಮಾನ ಮ್ಯಾಜಿಸ್ಟ್ರೇಟ ಸಾಹೇಬರು ಅವರಾಗಿಯೇ ನಿನ್ನ ಹಿಂದಿನ ಪ್ರಶ್ನೆಗೆ ನಿನ್ನ ಪರವಾಗಿ ಉತ್ತರಿಸಿದ್ದಾರೆ. ಈ ಪ್ರಶ್ನೆಗೂ ಅವರೇ ವಿವರಣೆ ಕೊಡುತ್ತಾರೆ.

ಮ್ಯಾಜಿಸ್ಟ್ರೇಟರು ಕೋಪೋದ್ರಿಕ್ತರಾದರು.

“ನೀನು ಜಾಟ ಇದ್ದೀಯಾ” ಎಂದು ಗರ್ಜಿಸಿದರು. ನೀನು ನಿನ್ನ ಹೇಳಿಕೆಯನ್ನು ಸರಿಯಾಗಿ ಮತ್ತು ವಿವೇಕದಿಂದ ನೀಡುತ್ತಿರುವೆಯಾ? ನೀನು ನ್ಯಾಯಾಲಯದಲ್ಲಿ ಇರುವಿ ಎಂಬುದನ್ನು ಮರೆಯಬೇಡ”

ಅಬ್ದುಲ್ ರಹಮಾನ ತುಟಿಯ ಮೇಲೆ ಕಿರು ನಗೆಯೊಂದು ಮೂಡಿತು. ಆತ ಹೇಳಿದ “ಭಾಯಿ ಅಬ್ದುಲ್ ರಹಮಾನ ಮ್ಯಾಜಿಸ್ಟ್ರೇಟ ಸಾಹೇಬರು ನಿನ್ನನ್ನು

ಜಾಟ ಎಂದು ಕರೆದರು, ಜಾಟ ಎಂದರೆ ಏನೆಂದು ಅವರನ್ನು ಕೇಳು”.

ನೇರವಾಗಿ ಅಬ್ದುಲ್ ರಹಮಾನ ಮ್ಯಾಜಿಸ್ಟ್ರೇಟರಿಗೆ ವಿವರಣೆ ಕೊಡುವ ಮೊದಲೇ, ಆ ಗೌರವಾನ್ವಿತ ವ್ಯಕ್ತಿ ಗದರಿದರು “ಏ ಜಾಟ ನೀನೊಬ್ಬ ಹುಚ್ಚು, ಅನಕ್ಷರಸ್ತನಿದ್ದಿ”.

ನೀನು ಕೇಳಿಸಿಕೊಂಡೆಯಾ ಭಾಯಿ ಅಬ್ದುಲ್ ರಹಮಾನ? ಜಾಟ ಅಂದರೆ ಒಬ್ಬ ಅನಕ್ಷರಸ್ತ ಮನುಷ್ಯ ಎಂದು ಮ್ಯಾಜಿಸ್ಟ್ರೇಟ ಸಾಹೇಬರು ಹೇಳುತ್ತಾರೆ. ಈ ಅರ್ಥ ವಿವರಣೆಯಿಂದ ಭಾಯಿ ಅಬ್ದುಲ್ ರಹಮಾನ ಖಂಡಿತವಾಗಿಯೂ ನೀನು ಜಾಟ ಎಂದು ಹೇಳಲಿಕ್ಕೆ ಸಾಧ್ಯವಿಲ್ಲ. ನಿನಗೆ ಸಿಂಧಿ, ಪರ್ಶಿಯನ್, ಉರ್ದು, ಸಂಸ್ಕೃತ ಮತ್ತು ಹಿಂದಿ ಐದು ಭಾಷೆಗಳನ್ನು ಓದಲು ಬರೆಯಲು ಬರುತ್ತದೆ. ನೀನು ಮ್ಯಾಜಿಸ್ಟ್ರೇಟ ಸಾಹೇಬರನ್ನು ಕೇಳು ಎಷ್ಟು ಭಾಷೆಗಳು ಅವರಿಗೆ ಗೊತ್ತು?.

ಅಬ್ದುಲ್ ರಹಮಾನ ಮ್ಯಾಜಿಸ್ಟ್ರೇಟರಿಗೆ ನೇರವಾಗಿ ಮಾತಾಡಲು ತಿರುಗಿದ. ಆದರೆ ಆ ಘನತೆವೆತ್ತ ವ್ಯಕ್ತಿ ಆತನನ್ನು ನೋಡಲು ಇಚ್ಛಿಸಲಿಲ್ಲ.

ಯಾವನಿಗೆ ಇಂಗ್ಲೀಷ್ ಗೊತ್ತಿರುವುದಿಲ್ಲವೋ ಅವನು ಜಾಟ ಎಂದು ಹೇಳಿದ ಆ ಧ್ವನಿಯಲ್ಲಿ ವಿಶ್ವಾಸವಿತ್ತು. ಇದರಿಂದ ವಿಲಕ್ಷಣ ವ್ಯಕ್ತಿ ಸುಮ್ಮನಾಗುವನೆಂದು ಊಹಿಸಿದರು.

ಕೋರ್ಟಿನಲ್ಲಿ ಅಲ್ಲಲ್ಲಿ ಗುಸುಗುಸು ಮಾತು ಕೇಳಿ ಬಂತು. ಅಬ್ದುಲ್ ರಹಮಾನಗೆ ನೋಡಲು ಹೆಚ್ಚಾಯಿತು. ಆತನು ತನಗೇ ಕೇಳಿಸುವಂತೆ ನಿರ್ಧಾರವಾದ ಧ್ವನಿಯಲ್ಲಿ ಹೇಳಿದ “ಭಾಯಿ ಅಬ್ದುಲ್ ರಹಮಾನ ಯಾರಿಗೆ ಇಂಗ್ಲೀಷ್ ಬರುವುದಿಲ್ಲವೋ ಅವನು ಜಾಟ ಎಂದು ಮ್ಯಾಜಿಸ್ಟ್ರೇಟರು ಹೇಳಿದರು . ಅವನಿಗೆ ಇಂಗ್ಲೀಷ್ ಗೊತ್ತಿದ್ದರೂ ಕೂಡ ಅವನು ಟೋಪನ್ ಮಲ್ ಮಗ, ದನ ಕಾಯುವ ಕೆಲಸ ಮಾಡುತ್ತಿದ್ದವನು. ಆತನ ತಾತ ಮುತ್ತಾತಂದಿರು ಇಂಗ್ಲೀಷ್ ಬರದವರಾಗಿದ್ದರು, ಅವರೆಲ್ಲಾ ಜಾಟರೇ? ಎಂದು ಮ್ಯಾಜಿಸ್ಟ್ರೇಟರವರನ್ನು ಕೇಳುತ್ತೀಯಾ? ಅಥವಾ ಅವರೇ... ಮಗನಾಗಿದ್ದರಾ.

“ನಿನ್ನ ಊಹೆ ಸರಿಯಲ್ಲಾ ದುರಹಂಕಾರದ ಮೂರ್ಖ” ಮ್ಯಾಜಿಸ್ಟ್ರೇಟ ಗದ್ದರಿಸಿದರು. ನೀನು ಕೋರ್ಟ್ ನಿಯಮ ಉಲ್ಲಂಘಿಸಿರುವುದರಿಂದ ಷೋಕಾಸ್ ನೋಟಿಸನ್ನು ನಿನಗೆ ಏಕೆ ಕೊಡಬಾರದು’?

ಅವರು ಮಾತನಾಡುವುದನ್ನು ನಿಲ್ಲಿಸಲು ಸೂಚಿಸಿ ಬರವಣಿಗೆಯ ಮೂಲಕ ತಪ್ಪೊಪ್ಪಿಗೆ ಸಲ್ಲಿಸಲು ಹೇಳಿದರು. ಗೌರವಾನ್ವಿತ ಮ್ಯಾಜಿಸ್ಟ್ರೇಟ ಸಾಹೇಬರೇ ಭಾಯಿ ಅಬ್ದುಲ್ ರಹಮಾನ ಕೋರ್ಟಿನ ಯಾವ ನಿಯಮವನ್ನು ಉಲ್ಲಂಘಿಸಿ ತಪ್ಪು ಮಾಡಿಲ್ಲ. ಯಾರಾದರೂ ತಪ್ಪು ಮಾಡಿದ್ದರೆ ಅದು ನೀವೆ. ಇವತ್ತೊಂದೇ ದಿನ

ಹಲವಾರು ಸಾಕ್ಷಿದಾರರನ್ನು ನೀವು ಬಯ್ಯಿದ್ದೀರಿ. ಆದರೆ ನಿಮ್ಮ ಬೈಗುಳ ಭಾಷೆಯು ಭಾಯಿ ಅಬ್ದುಲ್ ರಹಮಾನನ ಗೋದ್ರಿಯ ಕುಚ್ಚನ್ನು ಕೂಡ ಸ್ಪರ್ಶಿಸಲು ಆಗಿಲ್ಲ. ನೀವು ಜನರ ಪರವಾಗಿ ನ್ಯಾಯ ಸ್ಥಾನದಲ್ಲಿ ಕುಳಿತಿದ್ದೀರಿ, ಆದರೆ ನೀವು ಅವರ ದೊರೆಯಾಗಲಿ ಯಜಮಾನನಾಗಲಿ ಅಲ್ಲ. ನೀವು ಅವರ ಸೇವಕ, ನಮಗಿಷ್ಟು ಬಂದಂತೆ ನಾವು ಸಾಕ್ಷಿದಾರರು ಕೋರ್ಟಿನಲ್ಲಿ ಹಾಜರಾಗುವುದಿಲ್ಲ. ನ್ಯಾಯದ ಪರ ಆಡಳಿತ ನಡೆಸುವ ನಿಮಗೆ ಸಹಾಯ ವಾಗಲೆಂದು ನಮಗೆ ಕರೆಸಿರುತ್ತೀರಿ. ನೀವು ನಮ್ಮನ್ನು ಕಂಡಾಗ ಈ ರೀತಿ ನಮ್ಮನ್ನು ನಡೆಸಿಕೊಳ್ಳುತ್ತೀರಿ. ಯಾರಿಗೆ ಸಹ್ಯ ಆಗುತ್ತದೆ ನಿಮ್ಮ ಕೋರ್ಟಿನಲ್ಲಿ ಬಂದು ಸಾಕ್ಷಿ ಹೇಳಲು, ಹೀಗೆ ನೀವು ಸಾಕ್ಷಿದಾರರನ್ನು ಬಯ್ಯುತ್ತಿದ್ದರೆ. ಕೋರ್ಟಿನ ನಿಯಮಗಳನ್ನು ಉಲ್ಲಂಘಿಸಿರುವುದಕ್ಕೆ , ನಿಮ್ಮನ್ನು ಸೇವೆಯಿಂದ ಏಕೆ ಕಿತ್ತು ಹಾಕಬಾರದೆಂದು ಷೋಕಾಸ್ ನೋಟಿಸ್ ಕೊಡಬಾರದು? ಭಾಯಿ ಅಬ್ದುಲ್ ರಹಮಾನ ಆತನಿಗೆ ಕೋರ್ಟ್ ಪ್ರಮಾಣ ವಚನ ಬೋಧಿಸಿದಂತೆ ನಡೆದ, ಸತ್ಯವನ್ನೇ ಹೇಳು ಸತ್ಯವನ್ನಲ್ಲದೇ ಬೇರೇನೂ ಹೇಳುವುದಿಲ್ಲ, ದೇವರು ಆತನಿಗೆ ಸಹಾಯ ಮಾಡಲಿ.

(ಹೊಸ ದಿಗಂತ)

ರೇಡ್ ವ್ಯಾನ್

ಮೂಲ : ಬಲಜೀತ್ ಸಿಂಗ್ ರೈನಾ

ಅನುವಾದ : ಡಿ.ಎನ್.ಶ್ರೀನಾಥ್

ಕಾಲೇಜಿನಿಂದ ಮರಳಿ ಮನೆಗೆ ಬಂದು ನನ್ನ ಕೋಣೆಗೆ ಕಾಲಿಡಬೇಕೆಂದಿದ್ದೆ, ಆಗಲೇ ಅಮ್ಮ ನನ್ನನ್ನು ಹಿಂಬಾಲಿಸಿ ಕೋಣೆಗೆ ಬಂದಳು.

“ನೀನು ವೇಶ್ಯೆಯರ ಬಗ್ಗೆ ಎಂದಿನಿಂದ ಬರೆಯೋದಕ್ಕೆ ಪ್ರಾರಂಭಿಸಿದ್ದೀಯ?”

ಆದರೆ ಅಮ್ಮ, “ನೀನು ವೇಶ್ಯೆಯರ ಬಳಿಗೆ ಎಂದಿನಿಂದ ಹೋಗೋದಕ್ಕೆ ಪ್ರಾರಂಭಿಸಿದ್ದೀಯ?” ಎಂದು ಕೇಳಿದಂತಿತ್ತು ಈ ಪ್ರಶ್ನೆ.

“ವೇಶ್ಯೆಯರು!” ನಾನು ಮೆಲ್ಲನೆ ಬಡಬಡಿಸಿದೆ, ನನಗೆ ಆಶ್ಚರ್ಯವಾಯಿತು.

ರಮಾ ದೀದಿಯೊಂದಿಗೆ ಕೋಣೆಗೆ ಬರುತ್ತಿದ್ದ ಅಂಜಲಿ ನನ್ನ ಬಾಯಿಯಿಂದ ‘ವೇಶ್ಯೆಯರು’ ಶಬ್ದವನ್ನು ಕೇಳಿ ಒಮ್ಮೆಲೆ ನಿಂತುಬಿಡುತ್ತಾಳೆ, ಅವಳ ಕಾಲುಗಳು ಅಲ್ಲಿಯೇ ಹೂತಂತೆ.

“ನಾನು ಕಣ್ಣುಗಳನ್ನು ಮುಚ್ಚಿ ಕೂತಿರೀನಿ ಅಂತ ನೀನು ತಿಳಿದುಕೊಂಡಿದ್ದೀಯ?” ಎಂದು ಅಮ್ಮ ಒಂದು ಪತ್ರವನ್ನು ಕೊಡುತ್ತಾ ಹೇಳುತ್ತಾಳೆ, “ಇದನ್ನು ಓದು.”

ನಾನು ಅದನ್ನು ಓದುತ್ತೇನೆ. ಅದು ಸಂಪಾದಕರು ಬರೆದ ಪತ್ರ. ಅವರು ಹೀಗೆ ಬರೆದಿದ್ದರು:

“ನೀವು ವೇಶ್ಯೆಯರ ಬಗ್ಗೆ ಒಂದು ಲೇಖನ ಕಳುಹಿಸುವ ಬಗ್ಗೆ ಒಪ್ಪಿಕೊಂಡಿದ್ದಿರಿ. ಅದನ್ನು ನೀವು ಕೂಡಲೇ ಕಳುಹಿಸಿದರೆ, ಅದನ್ನು ನಾವು ಮುಂದಿನ ಸಂಚಿಕೆಯಲ್ಲಿ ಪ್ರಕಟಿಸುತ್ತೇವೆ. ಲೇಖನದೊಂದಿಗೆ ಕೆಲವು ಫೋಟೋಗಳನ್ನೂ ಕಳುಹಿಸಿದರೆ ನಿಮಗೆ ಕೃತಜ್ಞರಾಗಿರುತ್ತೇವೆ...”

“ಇದು ಸಂಪಾದಕರು ಲೇಖನ ಕಳುಹಿಸುವಂತೆ ಬರೆದ ಪತ್ರ.” ನಾನು ಮುಗುಳ್ಳುಗುತ್ತಾ ಅಮ್ಮನ ಮೂಡ್ ಸರಿಪಡಿಸಲು ಪ್ರಯತ್ನಿಸುತ್ತೇನೆ.

“ಬರೆಯೋದಕ್ಕೆ ಬೇರೆ ಸಮಸ್ಯೆಗಳೇ ಇಲ್ಲವೇ? ಅವರು ನಿನಗೆ ವೇಶ್ಯೆಯರ ಬಗ್ಗೆ ಲೇಖನ ಬರೆದುಕೊಡುವಂತೆ ಕೇಳಿದ್ದಾರಲ್ಲ! ಇಂಥ ಹೊಲಸು ಲೇಖನಗಳನ್ನು ಬರೆಯುವುದನ್ನು ಬಿಡು, ಓದಿನ ಕಡೆಗೆ ಹೆಚ್ಚು ಗಮನ ಕೊಡು...ನೀನೀಗ ಕಾಲೇಜಿನ ಕೊನೆಯ ವರ್ಷದಲ್ಲಿದ್ದೀಯ, ಕಡಿಮೆ ಅಂಕಗಳು ಬಂದರೆ ಮುಂದೆ ಯೂನಿವರ್ಸಿಟಿಯಲ್ಲಿ ಸೀಟು ಹೇಗೆ ಸಿಗುತ್ತೆ?” ಅಮ್ಮ ರೇಗುತ್ತಾ ಅಡುಗೆ ಮನೆಗೆ ಹೋದಳು.

ಅಂಜಲಿ ಮಾತನಾಡಲಿಲ್ಲ. ಆದರೆ ರಮಾ ದೀದಿ ಕೇಳಿದಳು, “ಅಣ್ಣಾ, ನೀನು ವೇಶ್ಯೆಯರ ಬಗ್ಗೆ ಎಷ್ಟು ರೀಸರ್ಚ್ ಮಾಡಿದ್ದೀಯ?”

“ನಿನಗೆ ಹೇಳ್ಬೇಕಾ? ನೀನು ಮಹಾ ಪೊಲೀಸ್ ಇನ್ಸ್‌ಪೆಕ್ಟರ್!” ಎನ್ನುತ್ತಾ ಅವಳ ಜಡೆ ಹಿಡಿದು ಜಗ್ಗಿದೆ.

“ನೋಡಣ್ಣ, ನನ್ನ ಗೆಳತಿ ಎದುರು ನನ್ನ ಜಡೆಗೆ ಕೈ ಹಾಕೋಡ.”

“ನಿನ್ನ ಗೆಳತಿ ಎದುರು ನನ್ನನ್ನು ಗೇಲಿ ಮಾಡಲು ನಿನಗೆ ನಾಚಿಕೆಯಾಗಲ್ವ?”

“ಹೋಗಿ ಬಿಡು ದೀಪ್!” ಅಂಜಲಿಯ ಈ ಮಾತಿಗೆ ನಾನು ರಮಾಳ ಜಡೆಯನ್ನು ಬಿಟ್ಟೆ.

ಈಗ ಅಂಜಲಿ ನನ್ನ ಬಳಿಗೆ ಬಂದು ಕೇಳಿದಳು, “ನಿಮ್ಮ ರೀಸರ್ಚ್‌ಗೆ ಒಂದು ವಿಷಯ ನೆನಪಾಗಿದೆ...ನಾನೊಂದು ಪುಸ್ತಕದಲ್ಲಿ ಓದಿದ್ದೆ, ಜಗತ್ತಿನ ಪ್ರತಿಯೊಬ್ಬ ಗಂಡಸು ಹಾಸಿಗೆಯಲ್ಲಿ ಹೆಂಡತಿಯಲ್ಲಿ ವೇಶ್ಯೆಯನ್ನು ಹುಡುಕುತ್ತಾನಂತೆ.”

“ಹುಡುಕಬಹುದು, ಆದರೆ ನನಗಿಂತಹ ಅನುಭವವಿಲ್ಲ.” ಹೀಗೆಂದು ನಾನು ಕೋಣೆಯಿಂದ ಹೊರಗೆ ಹೋಗುತ್ತೇನೆ. ಆಗಲೇ ಹಿಂದಿನಿಂದ ಅಂಜಲಿಯ ಮಾತು ಕಿವಿಗಳಿಗೆ ಬೀಳುತ್ತದೆ, “ಅನು-

ಭವವಿಲ್ಲದೆ ಲೇಖನವನ್ನು ಹೇಗೆ ಬರೆಯುತ್ತೀರಿ?”

ರೇಡ್ ವ್ಯಾನ್...೨೧...

‘ಅನುಭವ!’ ಈ ಶಬ್ದ ಪದೇ-ಪದೇ ಮೆದುಳಿನಲ್ಲಿ ಪ್ರತಿಧ್ವನಿಸುತ್ತದೆ. ಅಂದು ನಾನು ಅನುಭವ ಪಡೆಯಲೋಸುಗವೇ ಹೋಗಿದ್ದೆ. ಸೋನಾಗಾಳಿಯ ಒಂದು ಗಲ್ಲಿಯಲ್ಲಿ ಕಾಲಿಟ್ಟ ಕೂಡಲೇ ಲುಂಗಿ ಉಟ್ಟಿದ್ದ ಒಬ್ಬ ದಲ್ಲಾಳಿ ನನ್ನೊಂದಿಗೆ ಬರುತ್ತಿದ್ದ.

“ಬನ್ನಿ ಸಾರ್, ಏಕ್ ದಮ್ ಫೈತ್ ಮಾಲ್ ತೋರಿಸ್ತೀನಿ! ಇವತ್ತೇ ಬಂದಿದ್ದಾಳೆ.”

ನಾನು ದಲ್ಲಾಳಿಗಳ ಬಗ್ಗೆ ನನ್ನ ಸ್ನೇಹಿತರಿಂದ ತುಂಬಾ ಕೇಳಿ ತಿಳಿದಿದ್ದೆ.

ಆದರೂ ಅವನೊಂದಿಗೆ ಹೋಗುವಾಗ ವಿಚಿತ್ರ ಅನುಭವವಾಗುತ್ತಿತ್ತು. ನಾನು ಹೇಗಾದರೂ ಮಾಡಿ ಅವನಿಂದ ಬಿಡುಗಡೆ ಹೊಂದಲು ಹೇಳಿದೆ, “ಬೇಡಪ್ಪ, ನನಗೆ ಯಾವ ಮಾಲೂ ಬೇಡ.” ಎಂದು ನಾನು ಅವನಿಂದ ಪ್ರತ್ಯೇಕವಾಗಿ ಹೋದೆ.

ಆದರೆ ಅವನಿಂದ ದೂರವಾಗುತ್ತಲೇ ಮತ್ತೊಬ್ಬ ದಲ್ಲಾಳಿ ನನ್ನನ್ನು ಹಿಂಬಾಲಿಸಿ ಬಂದ,

“ಸಾರ್, ಬಂಗಾಳಿ, ಬಿಹಾರಿ, ಗುಜರಾತಿ, ಮದ್ರಾಸಿ, ಮಾರವಾಡಿ...ನೀವು ಕೇಳಿದ ಹುಡುಗಿಯರು ಸಿಗ್ತಾರೆ.ನೀವೊಂದು ಸಾರಿ ನೋಡಿ...ಇಷ್ಟವಾದರೆ ಅಲ್ಲಿರಿ ಸಾರ್!”

ಇಷ್ಟ-ಅನಿಷ್ಟದ ಪ್ರಶ್ನೆಯೇ ಇರಲಿಲ್ಲ. ನಾನು ಬಂದಿದ್ದೇ ಬೇರೆ ಕೆಲಸಕ್ಕೆ, ಆದರೆ ಯಾಕೋ, ಏನೋ ಧೈರ್ಯವಾಗುತ್ತಿರಲಿಲ್ಲ. ಒಂದು ರೀತಿಯ ವಿಚಿತ್ರ ನಾಚಿಕೆ ಆವರಿಸಿತ್ತು. ಅಲ್ಲದೆ, ಗುರುತು-ಪರಿಚಯದವರು ಎದುರಾದರೆ ಎಂಬ ದುಗುಡ ಬೇರೆ...

ಆ ದಲ್ಲಾಳಿ ಮನೆಯೊಂದನ್ನು ಹೊಕ್ಕು ನನಗೆ, ತನ್ನನ್ನು ಹಿಂಬಾಲಿಸುವಂತೆ ಸಂಜ್ಞೆ ಮಾಡಿದ. ಆದರೆ ನಾನು ಅವನನ್ನು ಹಿಂಬಾಲಿಸದೆ ಮುಂದಕ್ಕೆ ಹೋದೆ.

ಮತ್ತೊಬ್ಬ ದಲ್ಲಾಳಿ ನನ್ನ ಹಿಂದೆ ಬಂದ. ಅವನು ಇನ್ನೇನು ಮಾತನಾಡಬೇಕೆಂದಿದ್ದ, ಆಗಲೇ ಮನೆಯೊಳಗೆ ಹೊಕ್ಕು ದಲ್ಲಾಳಿ ಮತ್ತೆ ನನ್ನ ಬಳಿಗೆ ಬಂದ, “ಏನ್ ಸಾರ್! ನೀವು ಒಳಗೇ ಬರಲಿಲ್ಲ, ಹಾಗೇ ಹೋಗಿ ಬಿಟ್ಟಿರಿ...ಸಾರ್, ಒಂದು ಸಲ ಬಂದು ನೋಡಿ, ಒಂದಕ್ಕಿಂತ ಒಂದು ಒಳ್ಳೇ ಮಾಲಿದೆ!”

ನನಗೀಗ ಈ ದಲ್ಲಾಳಿಗಳ ಕಾಟವನ್ನು ಸಹಿಸಿಕೊಳ್ಳುವುದು ಅಸಾಧ್ಯವಾಯಿತು. ನಾನು ಒಮ್ಮೆಲೆ ರೇಗಿದೆ, “ಒಂದ್ನಾರಿ ಹೇಳಿದೆ, ನನಗೆ ಬೇಡ ಅಂತ, ಮತ್ತಾಕೆ ನನ್ನ ಹಿಂದೆ ಬಿದ್ದಿದ್ದೀಯ?”

“ಹೀಗೆ ಹೇಳಿ, ಸಾರ್! ಅದೇನೆಂದರೆ ಒಂದ್ನಾರಿ ನೋಡಿದ್ದರೆ ಮನಸ್ಸು ಹಗುರಾಗಿತ್ತು...ಏನು? ...ಹೋಗೋಣ್ಣ?”

ಅವನು ವಿಚಿತ್ರ ಹಟದ ವ್ಯಕ್ತಿಯಾಗಿದ್ದ, ಆದರೆ ನಾನಲ್ಲಿ ನಿಲ್ಲದೆ ಬೇಗ-ಬೇಗನೆ ಹೆಜ್ಜೆಗಳನ್ನು ಹಾಕುತ್ತಾ ಮತ್ತೊಂದು ಗಲ್ಲಿಗೆ ಹೊರಳಿದೆ.

ಈಗ ದೃಷ್ಟಿ ಹರಿದಷ್ಟೂ ವಿಸ್ತಾರದಲ್ಲಿ ಗಲ್ಲಿಯ ಎರಡೂ ಬದಿಗಳಲ್ಲಿ

ಶೃಂಗರಿಸಿಕೊಂಡು ನಿಂತಿದ್ದ

ಹೆಣ್ಣುಗಳ ಉದ್ದ ಸಾಲು ಕಂಡಿತು.

ನಾನು ಧೈರ್ಯ ವಹಿಸಿ ಇಲ್ಲಿಯವರೆಗಂತೂ ಬಂದಿದ್ದೆ, ಆದರೆ ಈಗ ಅವರನ್ನೆಲ್ಲಾ ತಲೆಯೆತ್ತಿ ನೋಡುವ ಅಥವಾ ಮಾತನಾಡುವ ಧೈರ್ಯ ಮಾತ್ರ ಬರುತ್ತಿರಲಿಲ್ಲ.

ಈ ಮಧ್ಯೆ ಕಿವಿಗಳಿಗೆ ಕೆಲವು ಮಾತುಗಳು ಬೀಳುತ್ತಿದ್ದವು :

“ಕೀ ರೇ ಮೋಶಾಐ! ಬೋಸಬೀ ನಾ?” [ಸಾರ್, ಬರಲ್ವಾ?]

“ಯಾಕೆ ಮೆನ್! ಹ್ಯಾಂಡ್ ಪ್ರಾಕ್ಟೀಸ್ ಮಾಡಿ ಬಂದಿಲ್ವಾ?”

“ರೀ, ತಲೆ ಎತ್ತಿ ನೋಡಿ, ನನ್ನ ರಾಜಾ!”

ಮಹಿಳೆಯರ ಧ್ವನಿಗಳಲ್ಲಿ ಒಂದು ಪುರುಷ ಧ್ವನಿ ದೂರದಿಂದ ಕೇಳಿಬಂದಿತ್ತು, “ಅರೇ, ಪೊಲೀಸರ ರೇಡ್ ವ್ಯಾನ್ ಬರಿದೆ!”

ನನಗೆ ಅರ್ಥವಾಗುವುದಕ್ಕೂ ಮೊದಲೇ ಎದುರಿಗೆ ಬರುತ್ತಿದ್ದ ಅಜಾನು ಬಾಹು ವ್ಯಕ್ತಿಯೊಬ್ಬ ನನ್ನ ಹೆಗಲನ್ನು ಹಿಡಿದು ಕೇಳಿದ, “ಇಲ್ಲಿ ನೀವೇನು ಮಾಡ್ತಿದ್ದೀರ, ಮಿಸ್ಟರ್?”

ನನಗೆ ಅವನ ಪ್ರಶ್ನೆ ಆಶ್ಚರ್ಯವನ್ನುಂಟುಮಾಡಿತು. ನಾನು ಅವನನ್ನೇ ಕೇಳಿದೆ, “ಏನು ಮಾಡ್ತಿದ್ದೀರ ಅಂದರೆ?”

ರೇಡ್ ವ್ಯಾನ್...ಸಿ...

“ಅಂದ್ರೇನು ಅಂತ ಈಗ್ಗೆ ಹೇಳ್ತೀನಿ, ನೀವು ಸ್ವಲ್ಪ ನನ್ನ ಜೊತೆ ವ್ಯಾನ್‌ವರೆಗೆ ಬನ್ನಿ, ಇನ್ಸ್‌ಪೆಕ್ಟರ್ ಏನು ಅಂತ ಅರ್ಥ ಮಾಡಿಸ್ತಾರೆ.”

ಅವನ ಈ ಮಾತಿನಿಂದ, ಅವನು ಸಾಮಾನ್ಯ ಉಡುಪಿನಲ್ಲಿರುವ ಪೊಲೀಸ್ ಎಂಬುದನ್ನು ಅರ್ಥಮಾಡಿಕೊಂಡೆ. ಹೀಗಾಗಿ ಸ್ವಲ್ಪ ಮೃದುವಾಗಿ ಹೇಳಿದೆ, “ನೋಡಿ, ನಾನಿಲ್ಲಿಗೆ ಕೆಟ್ಟ ಉದ್ದೇಶದಿಂದ ಬಂದಿಲ್ಲ. ನಿಜ ಹೇಳಬೇಕೆಂದರೆ ನಾನೊಬ್ಬ ಲೇಖಕ, ಈ ಪ್ರದೇಶವನ್ನು ನೋಡೋದಕ್ಕೆ ಮಾತ್ರ ಬಂದಿದ್ದೇನೆ.”

“ಮಿಸ್ಟರ್, ಇದು ಸೂಳೆಯರ ಮಾರ್ಕೆಟ್. ಪ್ರವಾಸಿಗನಾಗಿ ಬರೋದಕ್ಕೆ ಇಲ್ಲಿ ತಾಜಮಹಲ್ ಇಲ್ಲ. ಬೇವರ್ಸಿ ನನ್ನಕ್ಕು, ಸಿಕ್ಕಿ ಹಾಕಿಕೊಂಡವರೆಲ್ಲಾ ಒಂದಲ್ಲ ಒಂದು ನೆಪ, ಸುಳ್ಳು ಹೇಳ್ತಾರೆ!” ಹೀಗೆಂದು ಅವನು ನನ್ನನ್ನು ಸುಮಾರಾಗಿ ಎಳೆದುಕೊಂಡು ಪೊಲೀಸ್ ವ್ಯಾನ್ ಬಳಿಗೆ ಹೋದ.

ಪೊಲೀಸ್ ವ್ಯಾನ್ ಹಿಂದೆ ತೆರೆದ ಕಿಡಕಿಯ ಬಳಿ ನಿಂತಿದ್ದ ಇನ್ಸ್‌ಪೆಕ್ಟರ್‌ಗೆ

ನಾನು ವಾಸ್ತವಿಕ ಸಂಗತಿಯನ್ನು ಹೇಳಿದೆ, ಆದರೆ ಅವರು ನನ್ನ ಮಾತನ್ನು ಕೇಳಿಸಿಕೊಳ್ಳದಂತೆ, ನನ್ನನ್ನು ಎಳೆದು ವ್ಯಾನ್ ಒಳಗೆ ಕೂರಿಸಿದರು. ವ್ಯಾನ್ ಒಳಗೆ ಆಗಲೇ ಹದಿನೈದು-ಹದಿನಾರು ಜನ ಕೂತಿದ್ದರು. ಕತ್ತಲಿನಲ್ಲಿ ಅವರ ಮುಖಗಳು ಸ್ಪಷ್ಟವಾಗಿ ಕಾಣಿಸುತ್ತಿರಲಿಲ್ಲ.

ಇದೆಲ್ಲಾ ಏನಾಗುತ್ತಿದೆ? ಯಾಕಾಗುತ್ತಿದೆ? ನನ್ನ ತಪ್ಪೇನು? ಎಂದು ನನಗೆ ಅರ್ಥವಾಗುತ್ತಿರಲಿಲ್ಲ. ನಾನು ಯಾವುದೇ ತಪ್ಪೆಸಗದಿದ್ದರೂ ವಿಚಿತ್ರವಾದ ಪಾಪ-ಪ್ರಜ್ಞೆ ಕಾಡಿತು. ಕೋಲ್ಕತ್ತಾದ ವೇಶ್ಯೆಯರ ಬಗ್ಗೆ ಲೇಖನ ಬರೆಯುವುದಕ್ಕಾಗಿ ಈ ರೆಡ್ ಲೈಟ್ ಏರಿಯಾಕ್ಕೆ ಬಂದಿದ್ದೆ. ಆದರೆ...

ಮತ್ತೊಬ್ಬ ಸೂಟು-ಬೂಟುಧಾರಿ ವ್ಯಕ್ತಿಯನ್ನು ಇಬ್ಬರು ಪೊಲೀಸರು ಹಿಡಿದುಕೊಂಡು ವ್ಯಾನ್ ಬಳಿ ಕರೆತಂದಿದ್ದರು. ಅವನು ಗಟ್ಟಿ ಧ್ವನಿಯಲ್ಲಿ ವಾದ ಮಾಡುತ್ತಿದ್ದ, “ನೀವೇಕೆ ನನ್ನನ್ನು ಹಿಡಿದುಕೊಂಡಿದ್ದೀರ? ವ್ಹಾಟ್ ಈಸ್ ಮೈ ಫಾಲ್ಟ್? ನಾನೇನು ಅಪರಾಧ ಮಾಡಿದ್ದೇನೆ?”

ಇನ್ಸ್‌ಪೆಕ್ಟರ್ ಅವನ ಭುಜ ಹಿಡಿದು ಅವನನ್ನು ವ್ಯಾನ್ ಒಳಗೆ ಕೂರಿಸುತ್ತಾ ಹೇಳಿದರು,

“ನೀವು ವ್ಯಾನ್‌ನಲ್ಲಿ ಕೂತ್ಕೊಳ್ಳಿ, ನಿಮ್ಮ ಅಪರಾಧವನ್ನೂ ಹೇಳಿವಿ.”

“ಬಟ್...ನಾನೇಕೆ ಸ್ಟೇಷನ್‌ಗೆ ಬರಲಿ? ರಸ್ತೆಯಲ್ಲಿ ಹೋಗುವ ಸಭ್ಯ ವ್ಯಕ್ತಿಯನ್ನು ಹೀಗೆ ಸ್ಟೇಷನ್‌ಗೆ ಕರೆದೊಯ್ಯುವುದು ಎಷ್ಟು ಸರಿ!”

“ಹೆಚ್ಚು ಗಲಾಟೆ ಮಾಡ್ಬೇಡಿ, ಸುಮ್ಮನೆ ಒಳಗೆ ಕೂತ್ಕೊಳ್ಳಿ. ಈ ಜಾಗಕ್ಕೆ ಸಭ್ಯರೇ ಬರೋದು.” ಹೀಗೆಂದು ಇನ್ಸ್‌ಪೆಕ್ಟರ್ ವ್ಯಾನಿನ ಹಿಂಬಾಗಿಲನ್ನು ಮುಚ್ಚಿದರು.

ವ್ಯಾನ್ ಒಳಗೆ ಕೂತ ಒಬ್ಬ ವ್ಯಕ್ತಿ ಹೆದರಿದ ಧ್ವನಿಯಲ್ಲಿ ತನ್ನ ಪಕ್ಕದಲ್ಲಿ ಕೂತವನಿಗೆ ಕೇಳಿದ,

“ಪೊಲೀಸ್ ಸ್ಟೇಷನ್‌ಗೆ ಕರ್ಕೊಂಡ್ ಹೋಗಿ ಏನು ಮಾಡ್ತಾರೆ?”

“ನನಗೊತ್ತಿಲ್ಲ, ನಾನೂ ಹೊಸಬ.”

ಆಗಲೇ ಮತ್ತೊಂದು ಧ್ವನಿ ಹೊರಟಿತು, “ಮತ್ತೇನು ಮಾಡ್ತಾರೆ, ಲಂಚ-ಗಿಂಚ ತಗೊಂಡು ಎಲ್ಲರಿಗೂ ಬಿಡ್ತಾರೆ!”

ಈಗ ಮತ್ತೊಬ್ಬ ಉದ್ಧಟತನದಿಂದ ಹೇಳಿದ, “ನಮ್ಮನ್ನು ಪರೀಕ್ಷೆ ಮಾಡಿ, ನಾವೇನು ತಪ್ಪು ಕೆಲ್ಸ ಮಾಡಿಲ್ಲ, ರಸ್ತೆಯಲ್ಲಿ ಹೋಗೋರನ್ನು ಹಿಡಿದು ತಂದಿದ್ದಾರೆ. ಸೂ...ಮಕ್ಕು” ಹೀಗೆಂದು ಅವನು ಗಟ್ಟಿಯಾಗಿ ನಕ್ಕ. ಇನ್ನು ಕೆಲವರ ನಗು ಅವನ

ನಗುವಿನೊಂದಿಗೆ ಕಲೆಯಿತು.

ಮಗುದೊಬ್ಬ ಕೇಳಿದ, “ನಮ್ಮನ್ನೆಲ್ಲಾ ಎಲ್ಲಿಗೆ ಕರ್ಕೊಂಡ್ ಹೋಗಿದ್ದೀರ?”

“ಬಡತಲ್ಲಾ ಸ್ಟೇಷನ್‌ಗೆ.” ಇನ್ಯಾರೋ ಹೇಳಿದರು.

“ಬಡತಲ್ಲಾ ಎಲ್ಲಿದೆ?” ಒಬ್ಬನ ಪ್ರಶ್ನೆ.

“ಇಲ್ಲೇ ಹತ್ತಿರದಲ್ಲಿದೆ.”

“ಫತ್, ಸೂ...ಮಗ! ವೇಶ್ಯೆಯರಿಂದ ಹಫ್ತಾ ತಗೊಂಡು ತಾನೇ ದಂಧೆ ನಡೆಸ್ತಾನೆ, ತಾನೇ ಹಿಡೀತಾನೆ. ಬೇವರ್ಸಿ ನನ್‌ಮಕ್ಕು ...!”

ರೇಡ್ ವ್ಯಾನ್...ಳಿ...

ಈ ನಿಂದನೆಯೊಂದಿಗೆ ಮತ್ತೊಂದು ಧ್ವನಿ ಕೂಡಿಕೊಂಡಿತು, “ಸೂಳೆಯರ ಮನೆಗೆ ನುಗ್ಗಿ ಯಾಕೆ ಹಿಡಿಯಲ್ಲ? ಸೂ...ಮಗ, ಮಾತಾಡ್ತಾನೆ...ಈ ಪ್ರದೇಶಕ್ಕೆ ಯಾಕೆ ಬಂದಿದ್ದಾನೋ...ಈ ಜಾಗ ಬರೋದಕ್ಕೆ ತಾನೇ ಇರೋದು. ದಲ್ಲಾಳಿಗಳು ರಾಜಾರೋಷಾಗಿ ಜನರನ್ನು ಸಿಗಿಸಿ ಕರ್ಕೊಂಡ್ ಹೋಗ್ತಾರೆ. ಅವರನ್ನು ಇವರು ಹಿಡಿಯಲ್ಲ...ಅವರನ್ನು ಹಿಡಿದುಕೊಂಡ್ರೆ ಹಫ್ತಾ ಹೇಗೆ ಸಿಗುತ್ತೆ?...”

ವ್ಯಾನ್‌ನಲ್ಲಿ ಒಂದಂಕ್ಕಿಂತ ಒಂದು ರೋಷದ ಮಾತುಗಳು ಕೇಳಿಬರುತ್ತಿದ್ದವು.

“ಅರೇ, ನೀನೆಲ್ಲಿಗೆ ಹೋಗಿದ್ದೆ ಗೆಳೆಯ?” ಒಬ್ಬ ಇನ್ನೊಬ್ಬನಿಗೆ ಪ್ರಶ್ನೆ ಹಾಕಿದ.

“ಮಾವನ ಮನೆಗೆ ಹೋಗಿದ್ದೆ...” ಇನ್ನೊಬ್ಬನ ಉತ್ತರ. ಕಡೆಗೆ ಅವನು ಚಪ್ಪಾಳೆ ಹೊಡೆದು ನಕ್ಕ.

ನಾನು ಮೌನಿಯಾಗಿ ಕೂತು ಯೋಚಿಸುತ್ತಿದ್ದೆ. ಈ ಜನ ಪೊಲೀಸರಿಗೆ ಯಾಕೆ ಹೆದರಲ್ಲ? ನಾಚಿಕೆಗೆಟ್ಟವರಂತೆ ಮಾತನಾಡುತ್ತಿದ್ದಾರಲ್ಲ...ನಾನು ಮೇಲುನೋಟಕ್ಕೆ ನಿಶ್ಚಿಂತೆಯಿಂದ ಇದ್ದವನಂತೆ ವರ್ತಿಸುತ್ತಿದ್ದೆ, ಆದರೆ ಒಳಗೊಳಗೆ ಹೆದರುತ್ತಿದ್ದೆ.

ರಾತ್ರಿ ಸುಮಾರು ಹನ್ನೊಂದು ಗಂಟೆಗೆ ರೇಡ್ ವ್ಯಾನ್ ನಮ್ಮನ್ನು ಬಡತಲ್ಲಾ ಸ್ಟೇಷನ್‌ಗೆ ಕರೆತಂದಿತು. ಎಲ್ಲರನ್ನೂ ಕೆಳಗಿಳಿಸಿ ಒಂದು ದೊಡ್ಡ ರೂಮಿನಲ್ಲಿ ಟೇಬಲ್ ಎದುರು ಸಾಲಿನಲ್ಲಿ ನಿಲ್ಲಿಸಲಾಯಿತು. ಒಬ್ಬೊಬ್ಬರಂತೆ ಎಲ್ಲರ ಹೆಸರು ಮತ್ತು ವಿಳಾಸವನ್ನು ಬರೆದುಕೊಳ್ಳಲಾಯಿತು, ನಂತರ ಎಲ್ಲರ ಉಡುಪುಗಳನ್ನು ಪರೀಕ್ಷಿಸಲಾಯಿತು.

ನನ್ನನ್ನು ಕರೆತಂದಿದ್ದ ಪೊಲೀಸಿನವ ನನ್ನನ್ನು ಆ ಸಾಲಿನಿಂದ ಕರೆದು, ಮತ್ತೊಂದು ರೂಮಿಗೆ ಕರೆದುಯ್ದು ಒಂದು ಕುರ್ಚಿಯಲ್ಲಿ ಕೂರಿಸಿದ. ಕಡೆಗೆ

ನನಗಿಲ್ಲೇ ಕೂರುವಂತೆ ಹೇಳಿ ಹೊರಗೆ ಹೋದ.

ಸ್ವಲ್ಪ ಹೊತ್ತಾದ ಮೇಲೆ ಸಬ್‌ಇನ್ಸ್ ಪೆಕ್ಟರ್ ಒಳಗೆ ಬಂದರು. ನಾನು ಅವನಿಗೆ ನಮಸ್ಕಾರ ಹೇಳಿದೆ. ಅವನು ನನ್ನೆದುರಿನ ಕುರ್ಚಿಯಲ್ಲಿ ಕೂತು ಸಿಗರೇಟು ಹಚ್ಚಿ ಮಾತಿಗಳಿದ, “ಹೂಂ.. ನೀವೊಬ್ಬರು ಲೇಖಕರು?”

“ಹೌದು!”

“ನಿಮ್ಮ ಹೆಸರೇನು?”

ನಾನು ನನ್ನ ಹೆಸರು ಹೇಳಿದೆ. ಅವನು ನನ್ನ ಹೆಸರನ್ನು ಮತ್ತೆ ಹೇಳುತ್ತಾ ಹೇಳಿದ, “ನಾನೂ ಒಮ್ಮೊಮ್ಮೆ ಬರೀತೀನಿ. ನಿಮಗೆ ಬಂಗಾಳಿ ಲೇಖಕರ ಪರಿಚಯವಿದೆಯಾ?”

“ಇದೆಯೆಲ್ಲಾ...ರವೀಂದ್ರನಾಥ ಟ್ಯಾಗೋರ್, ಬಂಕಿಮಚಂದ್ರ ಚಟ್ಟೋಪಾಧ್ಯಾಯ, ಸುನೀಲ್ ಗಂಗೋಪಾಧ್ಯಾಯ, ಶಕ್ತಿ ಚಟ್ಟೋಪಾಧ್ಯಾಯ...”

ನಾನು ಬಂಗಾಳಿಯ ಹೊಸ-ಹಳೆಯ ಲೇಖಕರ ಹೆಸರನ್ನು ಹೇಳುತ್ತಿದ್ದೆ, ಆಗ ಅವನು ತಡೆದು ಕೇಳಿದ, “ನಿಮಗೆ ಶಕ್ತಿ ಚಟ್ಟೋಪಾಧ್ಯಾಯರು ಗೊತ್ತೆ?”

“ಚೆನ್ನಾಗಿ ಗೊತ್ತು. ಖಲಾಸಿ ಟೋಲಾದಲ್ಲಿ [ಒಂದು ಸರ್ಕಾರಿ ಮದ್ಯದ ಅಂಗಡಿಯ ಹೆಸರು] ಕೂತು ಅವರೊಂದಿಗೆ ಒಂದೆರಡು ಸಲ ಬಂಗಲೂ [ಸರ್ಕಾರಿ ಮದ್ಯ] ಕುಡಿಯುವ ಅವಕಾಶವೂ ನನಗೆ ಸಿಕ್ಕಿದೆ. ಅವರು ತುಂಬಾ ಕ್ರಾಂತಿಕಾರಿ ಶಾಯರಿಗಳು.”

“ಯೂ ಆರ್ ರೈಟ್. ಹಿ ಈಸ್ ಎ ರೆವೊಲ್ಯೂಶನರಿ ಪೊಯಿಟ್ ಎಂಡ್ ವೆರಿ ರಿಯಾಲಿಸ್ಟಿಕ್...”

“ಅಫ್ ಕೋರ್ಸ್...ಬಟ್, ಇಟ್ಸ್ ಲಿಟಲ್ ಬಿಟ್ ಡೇಂಜರಸ್...ಟೂ ಬಿಯೆ ರಿಯಾಲಿಸ್ಟಿಕ್ ರೈಟರ್...ನೀವು ನೋಡಿದ್ದೀರ. ವಾಸ್ತವಿಕತೆಯನ್ನು ಬರೆಯುವ ಜಂಜಾಟದಲ್ಲಿ ಸಿಲುಕಿ ನಾನಿಲ್ಲಿಗೆ ಹೀಗೆ ಬರಬೇಕಾಯ್ತು?”

“ವಾಸ್ತವಿಕತೆ...ಅಂದ್ರೆ ಯಥಾ...ಅರ್ಥ ! ಈ ಯಥಾರ್ಥ ಇವತ್ತು ಎಂಥ ಸಂಗತಿಯಾಗಿದೆ ಎಂದರೆ, ನೀವು ಕಣ್ಣಾರೆ ಕಂಡು, ಕಿವಿಯಾರೆ ಕೇಳಿ, ಮತ್ತೆ ಅನೇಕ ಬಾರಿ ಯಥಾರ್ಥವನ್ನು ಅನುಭವಿಸಿಯೂ ಯಥಾರ್ಥದಿಂದ ಅಪರಿಚಿತರಾಗಿಯೇ ಇರುತ್ತೀರಿ, ಯಾಕೆಂದರೆ ಯಾವುದನ್ನು ನಾವು ಯಥಾರ್ಥವೆಂದು ತಿಳಿಯುತ್ತೇವೆವೋ ಅಥವಾ ಯಥಾರ್ಥವೆಂದು ತಿಳಿದು ಅನುಭವಿಸುತ್ತೇವೆಯೋ,

ರೇಡ್ ವ್ಯಾನ್...ಶಿ...

ಅದು ನಿಜವಾಗಿ ಯಥಾರ್ಥವೇ ಆಗಿರುವುದಿಲ್ಲ. ಒಂದು ರೀತಿಯಲ್ಲಿ ಮುಚ್ಚಿದ ಸತ್ಯವಾಗಿರುತ್ತದೆ. ಸೋನಾಗಾಳಿಯಂಥ ಪ್ರದೇಶಗಳ ವಾಸ್ತವಿಕತೆಯನ್ನು ತಿಳಿಯಬೇಕಿದ್ದರೆ, ನೀವು ನಮ್ಮ ಬಳಿಗೆ ಬರಬೇಕು, ನಮ್ಮನ್ನು ಕೇಳಬೇಕು, ನಾವು ನಿಮಗೆ ಈ ದೇಹವ್ಯಾಪಾರದ ಯಥಾ-ಅರ್ಥವನ್ನು ಹೇಳೋಣ.” ಇನ್ಸ್‌ಪೆಕ್ಟರ್ ಗಹಗಹಿಸಿ ನಕ್ಕ.

“ನೀವು ಬಹುಶಃ ಸರಿಯಾಗಿ ಹೇಳಿದ್ದೀರ, ಆದರೆ ನನಗಿವತ್ತು ಆದ ಅನುಭವ ನೇರವಾಗಿ ನಿಮ್ಮನ್ನು ಭೇಟಿ ಮಾಡಿದ್ದರೆ ಆಗಿರಲಿಲ್ಲ. ನನಗೊಂದು ಕುತೂಹಲವಿದೆ, ನೀವೇಕೆ ರಸ್ತೆಯಲ್ಲಿ ಹೋಗಿದ್ದ ನಮ್ಮನ್ನು ಹಿಡಿದುಕೊಂಡಿರಿ? ನಮ್ಮ ಅಪರಾಧ ಏನಾಗಿತ್ತು?”

“ಅಪರಾಧ ಏನೆಂದರೆ, ನೀವು ಸಭ್ಯ ಸಮಾಜದ ವ್ಯಕ್ತಿಗಳಾಗಿದ್ದೊ...ಐ ಮೀನ್ ನಾವು ಹಿಡಿದಿರುವ ನೀವೆಲ್ಲಾ...ಒಂದು ಅಸಭ್ಯ ಸಮಾಜದ ಪೋಷಕರಾಗಲು ಹೊರಟಿದ್ದಿರಿ. ಪಿಟಿ-ಕೇಸ್ ಅಡಿಯಲ್ಲಿ ಈ ರೀತಿ ಹಿಡಿಯಬಹುದು. ಮಾರ್ಕೆಟ್‌ನಲ್ಲಿ ಹೆಣ್ಣುಗಳು ಮಾರಾಟಕ್ಕೆ ಕೂತಿರುವಾಗ ಜನ ಅಲ್ಲಿಗೆ ಹೋಗೋದು-ಬರೋದು ನಡೆದೇ ಇರುತ್ತೆ ಅನ್ನೋದು ಸರಿಯೇ. ಆದರೂ ನಾವು ಆಗಾಗ ಜನರನ್ನು ಪಿಟಿ-ಕೇಸ್ ಅಡಿಯಲ್ಲಿ ಹಿಡಿದು ಕೆಲವು ಗಂಟೆಗಳ ಕಾಲ ಸ್ಟೇಷನ್‌ನಲ್ಲಿ ಕೂರಿಸ್ತೀವಿ, ಸುಧಾರಣೆ ಆಗೋರು ಆಗಲಿ ಅಂತ...ಯಾರನ್ನು ಸುಧಾರಣೆ ಮಾಡಲು ಸಾಧ್ಯವಾಗುವುದಿಲ್ಲವೋ, ಅವರು ಸಾಮಾನ್ಯ ದಂಡ-ಶುಲ್ಕದ ಬಗ್ಗೆ ಯೋಚನೆ ಮಾಡಲ್ಲ. ಹೀಗಾಗಿ ಪದೇ-ಪದೇ ಹಿಡಿದಾಗಲೂ ಜನ ಮತ್ತೆ-ಮತ್ತೆ ಅಲ್ಲಿಗೆ ಹೋಗ್ತಾರೆ. ಮತ್ತೆ ರಾತ್ರಿ ಒಂಭತ್ತು ಗಂಟೆಯ ನಂತರ ಸೋನಾಗಾಳಿಯಂಥ ಅಪಾಯಕರ ಪ್ರದೇಶಕ್ಕೆ ಹೋಗುವವರನ್ನು ಸುರಕ್ಷತೆಗಾಗಿ ಹಿಡಿದು ತರೋದು ನಮ್ಮ ಕರ್ತವ್ಯವಾಗಿದೆ. ಇಂಥ ಜಾಗದಲ್ಲೇ ಗೂಂಡಾಗಿರಿ ಮತ್ತು ಕೊಲೆ-ಸುಲಿಗೆಯಂಥ ಘಟನೆಗಳು ಆಗಿರುತ್ತವೆ...”

ಆಗಲೇ ಒಬ್ಬ ಪೊಲೀಸ್ ಪೇದೆ ಬಂದು ಹೇಳಿದ, “ಸಾಹೇಬ್ರು ಕರೀತಿದ್ದಾರೆ, ಸಾರ್!”

“ಸರಿ, ಬರೀನಿ ತಡಿ.” ಪೇದೆಯನ್ನು ಕಳುಹಿಸಿ ಇನ್ಸ್‌ಪೆಕ್ಟರ್ ಮತ್ತೆ ಹೇಳಿದರು, “ನೀವೊಂದು ಕೆಲ್ಸ ಮಾಡಿ, ಇನ್ನೊಂದು ದಿನ ಬನ್ನಿ, ಖುಲ್ಲಂಖುಲ್ಲಾ ಮಾತಾಡೋಣ. ಈಗ ಸಾಕಷ್ಟು ರಾತ್ರಿಯಾಗಿದೆ, ನಿಮಗೂ ಲೇಟ್ ಆಗಬಹುದು.”

ನಂತರ ಇನ್ಸ್‌ಪೆಕ್ಟರ್, ಪೊಲೀಸ್ ಪೇದೆಗೆ ಹೇಳಿದರು, “ಇವರನ್ನು ಹೊರಗೆ ಕರಕೊಂಡು ಹೋಗಿ ಬಿಟ್ಟು ಬಾ.” ಇನ್ಸ್‌ಪೆಕ್ಟರ್ ಹೋಗುವಾಗ ನನ್ನ ಕೈಯನ್ನು

ಕುಲುಕಿ ಅಲ್ಲಿಂದ ಹೊರಟು ಹೋದರು.

ನಾನು ಸ್ಟೇಷನ್ನಿನ ಎದುರು ಗಲ್ಲಿಯಿಂದ ಹೊರಟು ಟ್ರಾಮ್ ರೋಡ್ ಬಳಿಗೆ ಹೋಗಿದ್ದೆ, ಆಗಲೇ ಹಿಂದಿನಿಂದ ಅದೇ ಪೊಲೀಸ್ ವ್ಯಾನ್ ಸಹ ಬಂತು. ಅದನ್ನು ನೋಡಿದೊಡನೇ ನನಗೆ ಸೋನಾಗಾಭಿಯಲ್ಲಿ ಕೇಳಿದ, ' ಅರೇ, ರೇಡ ವ್ಯಾನ್ ಬಂತು...ರೇಡ್ ವ್ಯಾನ್ ಬಂತು...!' ಎಂಬ ವಾಕ್ಯ ನೆನಪಾಯಿತು.

ನಾನು ನನಗೇ ಅರಿವಿಲ್ಲದಂತೆ ಇದ್ದಕ್ಕಿದ್ದಂತೆ ಓಡಿ ಹೋಗಿ ಚಲಿಸುತ್ತಿದ್ದ ಒಂದು ಟ್ರಾಮ್‌ಗೆ ಜೋತು ಬಿದ್ದೆ.

... ಆಶ್ಚರ್ಯ!

ಇಂಥ ಅನುಭವ ನನಗಾಗಿದೆ. ಆದರೆ ಅಂಜಲಿ, ಅನುಭವವಿಲ್ಲದೆ ಹೇಗೆ ಬರೀತೀರ ಅಂತ ಹೇಳ್ತಾಳೆ. ಅವಳು ವೇಶ್ಯೆಯರ ಬಗ್ಗೆ ಒಂದು ಪುಸ್ತಕದಲ್ಲಿ ಒಂದು ಟಿಪ್ಪಣಿ ಓದಿ ಅದನ್ನು ನೆನಪಿಟ್ಟುಕೊಂಡಿದ್ದಾಳೆ, ವೇಶ್ಯೆಯರ ಬಗ್ಗೆ ತನಗೆಲ್ಲಾ ಗೊತ್ತಿದೆ ಅಂತ ತಿಳಿಸಿದ್ದಾಳೆ.

ಆದರೆ ಅಂಜಲಿಗೇನು ಗೊತ್ತು...ನಾಯಿಯಂತೆ ಬಾಲವಾಡಿಸುವ ದಲ್ಲಾಳಿಗಳ ಬಗ್ಗೆ ...ಜಾನುವಾರುಗಳ ಜಾತ್ರೆಯಲ್ಲಿ ಮಾರಾಟಗೊಳ್ಳಲು ಬಂದ ದನ-ಎಮ್ಮೆಗಳ ಸಾಲಿನಂತೆ ನಿಂತ ಹೆಣ್ಣುಗಳ ಬಗ್ಗೆ...ಸಭ್ಯ ಪುರುಷರನ್ನು ಹಿಡಿದು-ಹಿಡಿದು ರೇಡ್ ವ್ಯಾನ್‌ನಲ್ಲಿ ತಳ್ಳಿ ಕೂರಿಸುವ ಪೊಲೀಸರ ಬಗ್ಗೆ...ಪೊಲೀಸ್ ಠಾಣೆಯನ್ನು ಮಾವನ ಮನೆಯೆಂದು ಕರೆಯುವ ಮಹಾ ಉದ್ಭಟನದ ಮಹಾ ನಗರದ ಜನಾಂಗದ ಬಗ್ಗೆ...!

ರೇಡ್‌ವ್ಯಾನ್...ಓ...

“ಏನ್ ಸಾರ್, ಹ್ಯಾಂಡ್-ಪ್ರಾಕ್ಟೀಸ್ ಮಾಡಿ ಬಂದಿಲ್ಲಾ..?” ನನಗೆ ಈ ಮಾತು ಇನ್ನೂ ಪ್ರತಿಧ್ವನಿಸುತ್ತಿತ್ತು . ಆಗಲೇ ರಮಾ ಅಂಜಲಿಯನ್ನು ಬಿಟ್ಟು ಮರಳಿ ಬಂದಳು

ಹೋದೊಡನೆಯೇ ನಾನು ಇದ್ದಕ್ಕಿದ್ದಂತೆ ಕಂಪಿಸುತ್ತೇನೆ - ರಮಾ ನನ್ನನ್ನು ರೇಡ್-ಲೈಟ್ ಏರಿಯಾದಲ್ಲಿ ಅಡ್ಡಾಡಿದ್ದನ್ನು ನೋಡಿದ್ದಾಳೆ ಎಂದು ಅನ್ನಿಸುತ್ತದೆ. ಇದೆಂಥ ವಿಚಿತ್ರ ಅನುಭವ ಎಂದು ಯೋಚಿಸಿ ನಾನು ನಗುತ್ತೇನೆ.

“ಯಾವಾಗ್ಲೂ ಕಥೆಗಳ ಜಗತ್ತಿನಲ್ಲಿ ಕಳೆದು ಹೋಗಿರಬೇಡ, ಅಣ್ಣಾ! ಲೇಖಕನಾಗುವ ಭರದಲ್ಲಿ ಖಾಹಿಲೆ ಬಿದ್ದೀಯ!”

“ಇಲ್ಲಿ ಎಲ್ಲರೂ ರೋಗಿಗಳೇ, ಹೀಗಿರುವಾಗ ನಾನು ಖಾಹಿಲೆ ಬಿದ್ದರೂ

ಯಾವ ಹೊಸ ಡಿಸ್ಕವರಿ ಆಗಬೇಕಿದೆ?”

“ಡಿಸ್ಕವರಿ? ಡಿಸ್ಕವರಿ ಆಗಿ ಹೋಗಿದೆ, ಅಣ್ಣಾ! ನೀವು ಯಾವ ಜಗತ್ತಿನಲ್ಲಿದ್ದೀರ?” ರಮಾ ರಹಸ್ಯಭರಿತ ಮುಗುಳ್ಳಗೆಯನ್ನು ಚೆಲ್ಲುತ್ತಾಳೆ.

“ಅಂದ್ರೆ?”

“ಅದೇ!” ಅವಳು ಮತ್ತೆ ನಗುತ್ತಾಳೆ.

“ಅದೇ ಅಂದ್ರೇನು?” ನಾನು ಮತ್ತೆ ಪ್ರಶ್ನಿಸುತ್ತೇನೆ.

“ಅದೇ...ಒಬ್ಬ ಹುಡುಗಿ ಇದ್ದಳು, ಒಬ್ಬ ಹುಡುಗನಿದ್ದ...ಇಬ್ಬರೂ ಗ್ರಾಜುಯೇಟ್ ಆಗ್ತಾ-ಆಗ್ತಾ ರೋಗಿಗಳಾದರು...ಅದು ವಾಸಿಯಾಗದ ಖಾಹಿಲೆ. ಚ್...ಚ್...ಚ್...!”

“ಇದೇನಿದು, ಚ್...ಚ್...ಚ್...? ನೀನೇನು ಹೇಳಬೇಕೆಂದಿದ್ದೀಯ? ನನಗೆ...ನನಗೆ ...ಯಾವ ಹುಡುಗಿಯ ಜೊತೆಗೂ...ನನಗೆ ರೋಗ...?” ನನ್ನ ನಾಲಿಗೆ ತಡವರಿಸುತ್ತದೆ.

ರಮಾ ಗಹಗಹಿಸಿ ನಗುತ್ತಾಳೆ. ರಮಾಳಿಗೆ ನನ್ನೊಂದಿಗೆ ವಿದ್ಯಾಭ್ಯಾಸ ಮಾಡುವ ಅಂಜಲಿ,

‘ಅವಳು ನನ್ನನ್ನು ತುಂಬಾ ಇಷ್ಟ ಪಡುತ್ತಾಳೆ’ ಎಂದು ಹೇಳಿದಾಗಿನಿಂದ ಅವಳು ಮಾತು-ಮಾತಿಗೂ ನನ್ನನ್ನು ಚುಡಾಯಿಸುತ್ತಾಳೆ.

ರಮಾಳ ಕೋಣೆಗೆ ಹೋಗುತ್ತಲೇ ನಾನು ವೇಶ್ಯೆಯರ ಬಗ್ಗೆ ಲೇಖನ ಬರೆಯಲು ಕೂರುತ್ತೇನೆ. ನನ್ನ ಅನುಭವವನ್ನು ಸಾಕಷ್ಟು ಪರ್ಯಾಪ್ತವೆಂದು ತಿಳಿದು ಲೇಖನವನ್ನು ತುಂಬಾ ವಿಸ್ತಾರವಾಗಿ ಬರೆಯುತ್ತೇನೆ. ಲೇಖನವನ್ನು ಮತ್ತೊಮ್ಮೆ ಓದಿದಾಗ, ಖಂಡಿತ ನನಗೆ ವೇಶ್ಯೆಯರ ಬಗ್ಗೆ ಸಾಕಷ್ಟು ಜ್ಞಾನವಿದೆ ಎಂದು ಅನ್ನಿಸುತ್ತದೆ.

ಅಮ್ಮ ಸಂಜೆಯ ಚಹಾ ಹಿಡಿದು ಕೋಣೆಗೆ ಬಂದಿದ್ದಾಳೆ, ನಾನು ಒಮ್ಮೆಲೆ ಲೇಖನವನ್ನು ಫೈಲ್‌ನೊಳಗೆ ಬಚ್ಚಿಡುತ್ತೇನೆ.

ಅಮ್ಮ ಚಹಾ ಕಪ್ ನನ್ನ ಕೈಗಿಡುತ್ತಾ ಹೇಳುತ್ತಾಳೆ, “ಚಹಾ ಕುಡಿದು ರಮಾಳ ಜೊತೆ ಸ್ವಲ್ಪ ನ್ಯೂ ಮಾರ್ಕೆಟ್‌ಗೆ ಹೋಗಿ ಬಾ. ಬೆಳಿಗ್ಗೆಯಿಂದ ಅವಳು ಶಾಪಿಂಗ್‌ಗೆ ಬೆನ್ನು ಹತ್ತಿದ್ದಾಳೆ. ನನಗೆ ಕಾಲು ನೋವಿದ .”

“ಅಮ್ಮಾ, ನಾನು ಶಾಪಿಂಗ್ ಮಾಡಿಸ್ತೀನಿ.”

ಚಹಾ ಕುಡಿದಾದ ನಂತರ ನಾನು ಸ್ಕೂಟರ್‌ನಲ್ಲಿ ರಮಾಳನ್ನು ಕೂರಿಸಿಕೊಂಡು ನ್ಯೂ- ಮಾರ್ಕೆಟ್‌ಗೆ ಹೊರಡುತ್ತೇನೆ. ಸ್ಕೂಟರ್ ಧರ್ಮತಲ್ಲಾ ಮೆಟ್ರೋ ಸಿನೆಮಾ ಹಾಲ್ ಎದುರಿನಿಂದ ಸಾಗುತ್ತಿದ್ದಾಗ ಗಾಡಿಯಲ್ಲಿ ಚಿಲ್ಲರೆ ಸಾಮಾನುಗಳನ್ನು

ಮಾರುವವನ ಕೂಗು ಕೇಳಿಸುತ್ತದೆ, “ನೋಡು, ಅಂಗಡಿ ಎತ್ತಿಕೊಂಡು ಹೋಗು, ರೇಡ್ ವ್ಯಾನ್ ಬರಿದೆ!”

ರೇಡ್ ವ್ಯಾನಿನ ಶಬ್ದ ಕಿವಿಗೆ ಬೀಳುತ್ತಲೇ ನಾನು ಇದ್ದಕ್ಕಿದ್ದಂತೆ ಸ್ಫೂಟರನ್ನು ಬದಿಗೊಯ್ದು ನಿಲ್ಲಿಸುತ್ತೇನೆ. ನನ್ನೆದುರು ಒಂದು ಪೊಲೀಸ್ ವ್ಯಾನ್ ಬಂದು ನಿಂತಿದೆ. ಪೊಲೀಸರು ಓಡಿಹೋಗಿ ಫುಟ್‌ಪಾಥ್‌ನಲ್ಲಿ ಸಾಮಾನುಗಳನ್ನು ಮಾರುವವರನ್ನು ಹಿಡಿದುಕೊಳ್ಳಲು ಪ್ರಾರಂಭಿಸುತ್ತಾರೆ. ಕಡಿಮೆ ಸಾಮಾನಿನ ಮಾಲೀಕರು ತಮ್ಮ ಸಾಮಾನುಗಳನ್ನು ಸುತ್ತಿಕೊಂಡು ಚಿಕ್ಕ-ಚಿಕ್ಕ ಗಲ್ಲಿಗಳಲ್ಲಿ ಕಣ್ಮರೆಯಾಗುತ್ತಾರೆ.

ರೇಡ್ ವ್ಯಾನ್...೭...

ನಾನು ಪೊಲೀಸರ ಕಾರ್ಯಾಚರಣೆಯನ್ನು ಗಮನಿಸುತ್ತಿದ್ದೇನೆ. ರಮಾ ನನ್ನ ಹೆಗಲನ್ನು ಜಗ್ಗುತ್ತಾಳೆ. ನಾನು ರಮಾಳನ್ನು ನೋಡಿದಾಗ ಅವಳು ಹೆದರಿ ಪೊಲೀಸ್ ವ್ಯಾನಿನೊಳಗೆ ನೋಡುವಂತೆ ಸಂಜ್ಞೆ ಮಾಡುತ್ತಾಳೆ. ವ್ಯಾನ್‌ನೊಳಗೆ ಹಿಡಿದು ಕೂರಿಸಲ್ಪಟ್ಟ ಮೂವರು ಹುಡುಗಿಯರಲ್ಲಿ ಅಂಜಲಿಯೂ ಇದ್ದಾಳೆ. ನಾನು ಕೂಡಲೇ ಸ್ಫೂಟರ್ ನಿಲ್ಲಿಸಿ ವ್ಯಾನ್ ಬಳಿ ನಿಂತ ಇನ್‌ಸ್ಪೆಕ್ಟರರ ಎದುರಿಗೆ ಬಂದು ಕೇಳುತ್ತೇನೆ, “ಇನ್‌ಸ್ಪೆಕ್ಟರ್ ಸಾಹೇಬ್, ಈ ಹುಡುಗಿಯರನ್ನು ಯಾಕೆ ಹಿಡಿದಿದ್ದೀರಿ?”

“ಇವರೆಲ್ಲಾ ಕಾಲ್-ಗರ್ಲ್‌ಗಳು! ಇದೀಗ ತಾನೇ ಹೊಟೇಲ್‌ನಿಂದ ಹಿಡಿದು ತಂದಿದ್ದೇವೆ.” ಹೀಗೆಂದು ಇನ್‌ಸ್ಪೆಕ್ಟರ್ ಆಗತಾನೇ ಹಿಡಿದು ತಂದಿದ್ದ ಒಬ್ಬ ಕೈಗಾಡಿ ವ್ಯಾಪಾರಿಯನ್ನು ವ್ಯಾನ್ ಒಳಗೆ ತಳ್ಳುತ್ತಾನೆ.

“ಕಾಲ್-ಗರ್ಲ್‌ಗಳು!” ಇನ್‌ಸ್ಪೆಕ್ಟರರ ಈ ಮಾತುಗಳು ಪದೇ-ಪದೇ ನನ್ನ ಮನಸ್ಸಿನಲ್ಲಿ ಪ್ರತಿಧ್ವನಿಸುತ್ತವೆ. ವ್ಯಾನ್ ಒಳಗೆ ತಲೆತಗ್ಗಿಸಿ ಕೂತ ಅಂಜಲಿಯ ಮುಖ ನನ್ನ ಕಣ್ಣುಗಳು ತೇವಗೊಂಡಿದ್ದರಿಂದಾಗಿ ಮಬ್ಬಾಗುತ್ತದೆ.

ಒಮ್ಮೆಲೆ ವ್ಯಾನಿನ ಬಾಗಿಲು ಮುಚ್ಚಿಕೊಳ್ಳುತ್ತದೆ , ಅದು ಹೊಗೆ ಕಾರುತ್ತಾ ಮುಂದಕ್ಕೆ ಸಾಗುತ್ತದೆ. ರಮಾ ನನ್ನ ಹೆಗಲ ಮೇಲೆ ಕೈಯಿಟ್ಟಿದ್ದಾಳೆ. ನಾನು ಒತ್ತಿ ಬಂದ ನನ್ನ ಕಣ್ಣೀರನ್ನು ಒರೆಸಿಕೊಳ್ಳುತ್ತೇನೆ.

“ಅಣ್ಣಾ, ನಾನಿವತ್ತು ಶಾಪಿಂಗ್ ಮಾಡಲ್ಲ. ಮನೆಗೆ ಹೋಗೋಣ.”

ನಾನು ರಮಾಳೊಂದಿಗೆ ಮನೆಗೆ ಬರುತ್ತೇನೆ.

‘ಅನುಭವವಿಲ್ಲದೆ ಲೇಖನವನ್ನು ಹೇಗೆ ಬರೀತೀರಿ?’- ಅಂಜಲಿಯ ಈ ಮಾತು ಮತ್ತೆ ಪ್ರತಿಧ್ವನಿಸುತ್ತದೆ.

ಕಡೆಗೆ ಈ ಧ್ವನಿಯಲ್ಲಿ ಇನ್ನೂ ಕೆಲವು ಧ್ವನಿಗಳು ಕೂಡಿಕೊಳ್ಳುತ್ತವೆ:

“ಬನ್ನಿ ಸಾರ್, ಒಳಗೆ ಬರಲ್ಲ?”

“ತಲೆಯೆತ್ತಿ, ನನ್ನ ರಾಜ!”

ನಾನು, ಸೋನಾಗಾಛಿಯ ಗಲ್ಲಿಗಳಲ್ಲಿ ಶೃಂಗರಿಸಿಕೊಂಡು ಸಾಲಿನಲ್ಲಿ ನಿಂತಿದ್ದ ಹೆಣ್ಣುಗಳ ಮಧ್ಯದಿಂದ ಹಾದು ಹೋಗುತ್ತಿದ್ದೇನೆ ಎಂದು ಅನ್ನಿಸುತ್ತದೆ. ಆದರೆ ಇದೇನಿದು, ಎಲ್ಲಾ ಹೆಣ್ಣುಗಳ ಮುಖದಲ್ಲಿ ಅಂಜಲಿಯ ಮುಖವಿದೆಯಲ್ಲಾ!

ನಾನು ಫೈಲ್‌ನಿಂದ ವೇಶ್ಯೆಯರ ಬಗ್ಗೆ ಬರೆದ ಲೇಖನವನ್ನು ಹೊರತೆಗೆದು ಚೂರು-ಚೂರು ಮಾಡಿ ಹೊರಗೆ ಬಂದು ಎಸೆದು ಬಿಡುತ್ತೇನೆ.

(ಕನ್ನಡ ಪ್ರಭ)

ಕುಚೇಲ

ಮೂಲ : ಷೇಕ್ ಹುಸೇನ ಸತ್ಯಾಗ್ನಿ
ಅನುವಾದ: ಕುಂ. ವೀರಭದ್ರಪ್ಪ

ರಂಗಣ್ಣಗೆ ರೆಪ್ಪೆಗೆ ರೆಪ್ಪೆ ಅಂಟಿಸಿ ನಿದ್ರೆ ಮಾಡಲಾಗುತ್ತಿಲ್ಲ, ಹಳೆ ನೂಲಿನ ಮಂಚ ಮೇಲೆ ಅತ್ತಂದಿತ್ತ ಮಗ್ಗುಲು ಬದಲಾಯಿಸುತ್ತಿರುವನು. ಪ್ರತಿ ಸರ್ತಿಗೊಮ್ಮೆ ಮಂಚ ಕೀರ್ ಕೀರ್ ಎಂದು ಸದ್ದು ಮಾಡುತ್ತಿರುವುದು. “ಯಾಕಿಂಗೆ ಒದ್ದಾಡ್ತಿದ್ದೀ? ಕಣ್ಣುಚ್ಚಿ ನಿದ್ರೆ ಮಾಡಬಾರದೇನು? ನಾಳೆ ಹೊತ್ತುಂಟೆ ಏಳಬೇಕು” ಎಂದು ಗೋಣಗಿದಳು ಕನಿಕರದಿಂದ ತನ್ನ ಹೆಂಡತಿ, ಆಕೆ ತನ್ನ ಮೂರು ವರ್ಷದ ಮಗನೊಂದಿಗೆ ಬೇರೊಂದು ಮಂಚದ ಮೇಲೆ ಮಲಗಿದ್ದಳು. ಹಗಲೆಲ್ಲ ಕೆಲಸ ಮಾಡಿ ದಣಿದಿರುವ ತನ್ನ ಗಂಡ ಕಣ್ಣುಬ ನಿದ್ರೆ ಮಾಡಬೇಕೆಂಬ ಬಯಕೆ ಆಕೆಯ ಮಾತಿನಲ್ಲಿ ವ್ಯಕ್ತವಾಯಿತು. ಸರಿಯಾಗಿ ನಿದ್ರೆ ಮಾಡದೆ ಇದ್ದಲ್ಲಿ ತನ್ನ ಗಂಡ ನಾಳಿನ ಕೆಲಸ ಹೇಗೆ ಮಾಡಿಯಾನು!

ರಂಗಣ್ಣ ಆಗಾಗ್ಗೆ ಎಚ್ಚರಗೊಳ್ಳುತ್ತಿದ್ದ, ಸ್ವಲ್ಪ ತಲೆ ಎತ್ತಿ ಎದುರಿದ್ದ ಗೋಡೆ ಕಡೆ ಕಣ್ಣರಳಿಸಿ ನೋಡುತ್ತಿದ್ದ, ಗೋಡೆಯ ಗೂಟಕ್ಕೆ ಪ್ಲಾಸ್ಟಿಕ್ ಪೊಟ್ಟಣವನ್ನು ನೇತು ಹಾಕಿದ್ದ. ಅದರಲ್ಲಿ ಹೂವಿನ ಹಾರವಿತ್ತು. ಆದರೆ ಬೆಕ್ಕು ಆ ಪೊಟ್ಟಣ ಕಡೆ ದುರುಗುಟ್ಟಿ ನೋಡುತ್ತಿತ್ತು ಕುತೂಹಲದಿಂದ. ಅದೇನಾದರೂ ಅದರ ಮೇಲೆ ಎರಗಿದರೆ! ಹೂವಿನಹಾರವನ್ನು ಹಾಳುಗಡವಿದರೆ! ಈ ಭಯದಿಂದಾಗಿ ಆತ ನಿದ್ರೆ ಮಾಡಲಾಗಲಿಲ್ಲ. ಆದರೆ ಅಂಥ ಪ್ರಮಾದ ಸಂಭವಿಸಲಿಲ್ಲ, ಬೆಕ್ಕು ತನ್ನಪಾಡಿಗೆ ತಾನು ಮೂಲೆಯಲ್ಲಿ ಮಲಗಿತ್ತು.

ಅದು ಎರಡಂಕಣದ ಗುಡಿಸಲು. ಅಂಕಣದ ನಡುವೆ ಅಡ್ಡ ತುಂಡು ಗೋಡೆ. ಒಂದು ಕಡೆ ಅಡುಗೆ ಮನೆ, ಊಟ ವಗೈರೆ ಎಲ್ಲ ಅಲ್ಲೆ. ಇನ್ನೊಂದು ಕಡೆ ಬಾಗಿಲಿಗಭಿಮುಖವಾಗಿ ಎರಡು ಮಂಚಗಳ ಮೇಲೆ ತಾವಿಬ್ಬರು ಮಲಗಿದ್ದರು. ಮೋಟು ಗೋಡೆಯ ಮೇಲೆ ಚಿಮಣಿ ಸಣ್ಣಗೆ ಉರಿಯುತ್ತಿತ್ತು. ಮೇಲ್ಭಾಗದಲ್ಲಿ ವಿದ್ಯುತ್ ದೀಪ ಗಾಳಿಗೆ ಅತ್ತಿತ್ತ ವಾಲಾಡುತ್ತಿತ್ತು. ಕೆಳಗಡೆ ಇದ್ದ ದನದಕ್ಕಿಯಲ್ಲಿ ಎತ್ತುಗಳಿದ್ದವು. ಇದ್ದಕ್ಕಿದ್ದಂತೆ ಮ್ಯಾಪ್ ಮ್ಯಾಪ್ ಎಂಬ ಸದ್ದು ಕೇಳಿಸಿತು. ಕಣ್ಣೆರೆದು

ನೋಡಿದ. ಬೆಕ್ಕು ಮೆಲ್ಲಗೆ ಗೋಡೆಯತ್ತ ಹೆಜ್ಜೆ ಹಾಕುತ್ತಿರುವುದು. ಪ್ರಾಯಶಃ ಹಸಿದಿರುವ ಅದು ಬೇಟೆಯನ್ನರಸಿಕೊಂಡು ಹೊರಟಿರಬಹುದೆಂದು ಊಹಿಸಿದ. ಎದ್ದು ತನಗರಿವಿಲ್ಲದಂತೆ ಮೂಲೆಯಲ್ಲಿದ್ದ ಕಟ್ಟಿಗೆಯ ತುಂಡನ್ನು ಕೈಗೆತ್ತಿಕೊಂಡ. ಮಂಚದ ಮೂಲೆಗೆ ಬಡಿದು ಸದ್ದು ಮಾಡಿದ, ಉಶ್ ಉಶ್ ಎಂದು ಗದರಿಸಿದ. ಆದರೆ ಅದು ದೈನ್ಯತೆಯಿಂದ ಆತನ ಕಡೆ ನೋಡುತ್ತ ಮ್ಯಾಪ್ ಮ್ಯಾಪ್ ಎಂದು ಅರಚಿತು, ನಾನೇನು ತಪ್ಪು ಮಾಡಿರುವೆ ಎಂದು ಅರ್ಥ ಬರುವಂತೆ. ಅದಕ್ಕೆ ತಾನು ಮಣಿಯಲಿಲ್ಲ, ನಿದ್ಯಾಕ್ಷಿಣ್ಯವಾಗಿ ಹೊಡೆದು ಅದನ್ನು ಹೊರಗೆ ಕಳಿಸಲು ಪ್ರಯತ್ನಿಸಿದ. ಹೆದರಿದ ಬೆಕ್ಕು ಗೋಡೆಯ ಸಂದೊಳಗೆ ತೂರಿ ಮಾಯವಾಯಿತು. ಆ ಬಳಿಕ ತಾನು ನೆಮ್ಮದಿಯಿಂದ ಮಂಚದ ಮೇಲೆ ಉರುಳಿದ.

ರೆಪ್ಪೆಗೆ ರೆಪ್ಪೆ ಅಂಟಿಸಿದ ಆದರೆ ನಿದ್ರೆ ಮಾಡಲಾಗಲಿಲ್ಲ. ಯಾವಾಗ ಬೆಳಗಾಗುವುದೋ! ಈ ಹಾಳಾದ ರಾತ್ರಿಗೆ ಕೊನೆಮೊದಲಿಲ್ಲವಲ್ಲ ಎಂದು ಪೇಚಾಡಲಾರಂಭಿಸಿದ. ಆದರೆ ಗಾಢ ನಿದ್ರೆ ಹೋಗಿದ್ದ ತನ್ನ ಪತ್ನಿ ಮಾತ್ರ ಸಣ್ಣಗೆ ಗೊರಕೆ ಆರಂಭಿಸಿದ್ದಳು.

ಅದೇ ಊರಲ್ಲಿ ತನ್ನ ಸೋದರ ಮಾವನಿರುವನು. ಪಕ್ಕದ ಓಣಿಯಲ್ಲಿಯೇ ಆತನ ಮನೆ. ತನ್ನ ಹೆಂಡತಿ ಸೇರಿದಂತೆ ಆತನಿಗೆ ಇಬ್ಬರು ಹೆಣ್ಣುಮಕ್ಕಳು. ತಾನು ಅವರಿಗೆ ಮನೆ ಅಳಿಯ. ತನ್ನ ಸ್ವಂತ ಊರು ಅಲ್ಲಿಂದ ಐದಾರು ಕಿಲೋಮೀಟರ್ ದೂರದಲ್ಲಿರುವುದು. ಹತ್ತು ವರ್ಷಗಳ ಹಿಂದೆ ತನ್ನ ಮದುವೆಯಾಯಿತು. ಮಾವ ತನ್ನ ಹೆಸರಿಗೆ ಅರ್ಧ ಎಕರೆ ಹೊಲ ಮಾಡಿಸಿರುವನಲ್ಲದೆ ಚಿಕ್ಕದೊಂದು ಗುಡಿಸಿಲನ್ನು ಸಹ ಕಟ್ಟಿಕೊಟ್ಟಿರುವನು. ರಂಗಣ್ಣ ತನ್ನ ಹೊಲ ಸಾಗುವಳಿ ಮಾಡುತ್ತಿರುವನಲ್ಲದೆ ಬಿಡುವಿನ ವೇಳೆಯಲ್ಲಿ ಬೇರೆಯವರ ಹೊಲಗಳಿಗೆ ಕೂಲಿ ಕೆಲಸಕ್ಕೆ ಹೋಗುತ್ತಿರುವನು.

ಕಳೆದ ಮೂರು ವರ್ಷಗಳಿಂದ ಮಳೆ ಇಲ್ಲ, ಬರಗಾಲ ಬೇರೆ. ಸಣ್ಣಪುಟ್ಟ ರೈತಾಪಿ ಮಂದಿ ಅವರಿವರ ಬಳಿ ಕಾಡಿಬೇಡಿ ಕಾಳುಕಡಿ ತಂದು ಜೀವನ ಸಾಗಿಸುತ್ತಿರುವರು. ಅದೇನು ಹೇಳಿಕೊಳ್ಳುವಂಥ ದೊಡ್ಡ ಊರಲ್ಲ, ದೊಡ್ಡ ರೈತರ ಮನೆಗಳಿರುವುದು ಕೆಲವೇ ಕೆಲವು ಮಾತ್ರ. ಉಳಿದವುಗಳೆಲ್ಲವೂ ಚಿಕ್ಕಚಿಕ್ಕ ರೈತರ, ಕೂಲಿಕುಂಬಳಿಯವರ ಮಣ್ಣಿನಮನೆಗಳು. ಗ್ರಾಮದಲ್ಲಿ ಅಲ್ಲೊಂದು ಇಲ್ಲೊಂದು ಮುಸ್ಲಿಮರ ಮನೆಗಳೂ ಇವೆ. ಎರಡು ಕೋಮುಗಳ ನಡುವೆ ಜಗಳ ತಗಾಡೆಗಳೊಂದೂ ಇಲ್ಲ ಎನ್ನುವುದೇ ಸಮಾಧಾನದ ಸಂಗತಿ.

ತೀರಾ ಮೊನ್ನೆ ಮೊನ್ನೆವರೆಗೆ ಊರಲ್ಲಿ ಕುಡಿಯುವ ನೀರಿನ ತತ್ವಾರವಿತ್ತು. ಊರ ನಟ್ಟನಡುವೆ ಇದ್ದ ಸೇದುವ ಬಾವಿಯಿಂದ ಸಮಸ್ತರೂ ನೀರುನಿಡಿ ತರುತ್ತಿದ್ದರು. ಊರ ಅದೃಷ್ಟವೋ ಎಂಬಂತೆ ತಮ್ಮೂರಿನವನವನಾದ ಬಾಲಚಂದ್ರ ಚುನಾವಣೆಯಲ್ಲಿ

ಗೆದ್ದನಲ್ಲದೆ ಚಿಕ್ಕವಯಸ್ಸಿನಲ್ಲಿ ಮಂತ್ರಿಯೂ ಆದ. ಆತನ ಸಹಕಾರದಿಂದಾಗಿಯೇ ಊರಿಗೆ ಕುಡಿಯುವ ನೀರಿನ ಸೌಲಭ್ಯ ಒದಗಿ ಬಂದಿರುವುದು. ಸರ್ಕಾರ ಗ್ರಾಮದ ಪ್ರತಿ ಬೀದಿಗಳಲ್ಲಿ ಸಾರ್ವಜನಿಕ ನಳಗಳನ್ನು ಸಹ ಮಾಡಿರುವರು. ಕುಡಿಯುವ ನೀರಿನ ಯೋಜನೆಯನ್ನು ಉದ್ಘಾಟಿಸಲೆಂದೇ ಮಂತ್ರಿ ಬಾಲಚಂದ್ರ ನಾಳೆ ಬೆಳಿಗ್ಗೆ ಹತ್ತು ಗಂಟೆಗೆ ಗ್ರಾಮಕ್ಕೆ ಆಗಮಿಸುತ್ತಿರುವರು.

ಗ್ರಾಮದ ತುಂಬೆಲ್ಲ ಹಬ್ಬದ ವಾತಾವರಣ. ರಂಗಣ್ಣನ ಸಂತೋಷಕ್ಕೆ ಮೇರೆಗಳಿರಲಿಲ್ಲ. ಅವನು ಅತೀವ ಸಂತೋಷ ಸಂಭ್ರಮವನ್ನು ಅನುಭವಿಸಿದ. ಊರ ಬೀದಿಬೀದಿಗಳೆಲ್ಲ ತಿರುಗಾಡಿದ. ಕಂಡವರನ್ನು ತಡೆದು ನಿಲ್ಲಿಸಿ “ಬಾಲಚಂದ್ರನದು ಇದೇ ಊರು, ನಾವಿಬ್ಬರೂ ಇಲ್ಲೇ ಐದನೇ ತರಗತಿವರೆಗೆ ಕೂಡಿ ಓದಿಕೊಂಡಿದ್ದೆವು, ನಾನಂದ್ರೆ ಅವನಿಗೆ ತುಂಬಾ ಪ್ರೀತಿ” ಎಂದೆಲ್ಲ ಹೇಳಿಕೊಂಡಿದ್ದನು.

ಮಂತ್ರಿ ಗೋಚರಿಸಿದೊಡನೆ ಅವರ ಕೊಠಡಿಗೆ ಹೂವಿನಹಾರ ಹಾಕಬೇಕೆಂದು ನಿನ್ನೆ ದಿವಸವೆ ನಿರ್ಧರಿಸಿದ್ದ. ಆದರೆ ತನ್ನ ಜೇಬಿನಲ್ಲಿ ದುಗ್ಗಾಣೆ ಸಹ ಇರಲಿಲ್ಲ. ಪರಿಚಿತ ರೈತನನ್ನು ಕಂಡು ತಿಪ್ಪೆ ಮಾರುವುದಾಗಿ ಹೇಳಿ ಇಪ್ಪತ್ತು ರೂಪಾಯಿಗಳನ್ನು ಮುಂಗಡ ರೂಪದಲ್ಲಿ ಪಡೆದಿದ್ದ. ಹತ್ತು ಕಿಲೋಮೀಟರ್ ದೂರದಲ್ಲಿದ್ದ ಹೋಬಳಿ ಕೇಂದ್ರಕ್ಕೆ ನಡೆದುಕೊಂಡೇ ಹೋಗಿ ಹೂವಿನಮಾಲೆಯನ್ನು ಖರೀದಿಸಿದ್ದ. ಹೇಳಿಹೇಳಿ ಆಕರ್ಷಕವಾಗಿ ಕಟ್ಟಿಸಿಕೊಂಡಿದ್ದ. ಬಾಡಬಾರದೆಂದೇ ನೀರು ಚಿಮುಕಿಸಿ ಪ್ಲಾಸ್ಟಿಕ್ ಚೀಲದಲ್ಲಿರಿಸಿ ಗೋಡೆಗೆ ತೂಗುಬಿಟ್ಟಿದ್ದ.

ರಂಗಣ್ಣನ ತನ್ನ ಬಾಲ್ಯದ ದಿವಸಗಳನ್ನು ನೆನಪಿಸಿಕೊಂಡ. ಬಾಲಚಂದ್ರ ಊರಿನ ಜಮೀನ್ದಾರರ ಪುತ್ರ. ಆತ ತನ್ನ ವಾರಿಗೆ ಗೆಳೆಯರ ಸಂಗಡ ಎಲ್ಲಂದರಲ್ಲಿ ತಿರುಗಾಡುತ್ತಿದ್ದ. ಬೆಳಿಗ್ಗೆಯಿಂದ ಸಂಜೆವರೆಗೆ ಅವನ ಸಂಗಡ ತಾನು ತಪ್ಪದೆ ಇರುತ್ತಿದ್ದ. “ಶಾಲೆ ಇಲ್ಲದ ಮನೆ ಹೊಲದ ಕೆಲಸ ಮಾಡೋದು ಬಿಟ್ಟು ತಿರುಗಾಡಿದ್ರೆ ಹೇಗಪ್ಪಾ!” ಎಂದು ತನ್ನನ್ನು ತಂದೆ ಆಗಾಗ್ಗೆ ಎಚ್ಚರಿಸುತ್ತಿದ್ದ.

ದಿನಂಪ್ರತಿ ಮಧ್ಯಾಹ್ನ ತಾವಿಬ್ಬರು ಕೂಡಿ ಊಟ ಮಾಡುತ್ತಿದ್ದುದುಂಟು, ಊರ ಹೊರಗಿದ್ದ ಬಾವಿಯಲ್ಲಿ ತಾವಿಬ್ಬರೂ ಈಜಾಡುತ್ತಿದ್ದುದುಂಟು, ತಾವಿಬ್ಬರೂ ಬಾವಿ ಮೇಲಿಂದ ನೀರಿಗೆ ಧುಮುಕುತ್ತಿದ್ದುದನ್ನು ಮೆಚ್ಚಿ ಗೆಳೆಯರು ಮಾತಾಡುತ್ತಿದ್ದುದುಂಟು, ತಮ್ಮೀರ್ವರ ಗೆಳೆತನವನ್ನು ಹಲವರು ಶ್ಲಾಘಿಸುತ್ತಿದ್ದರು ಸಹ.

ಸಾಯಂಕಾಲ ಶಾಲೆ ಬಿಟ್ಟನಂತರವೂ ನಾನಾನಮೂನೆ ಆಟಪಾಟಗಳು.

ಒಂದೊಂದು ದಿವಸ ಒಂದೊಂದು ಆಟ. ಎಲ್ಲದರಲ್ಲೂ ಬಾಲಚಂದ್ರನ ಗುಂಪು ಮೇಲುಗೈ ಸಾಧಿಸುತ್ತಿತ್ತು.. ಶನಿವಾರ ಆದಿತ್ಯವಾರ ದಿವಸಗಳಂದು ತಾವು ಮನೆ ಸೇರುತ್ತಿದ್ದುದೇ ಅಪರೂಪ. ಮಾವಿನತೋಪುಗಳಲ್ಲಿ, ಮೊಸುಂಬೆ ತೋಟಗಳಲ್ಲಿ, ಕಬ್ಬಿನಗದ್ದೆಗಳಲ್ಲಿ ಹೀಗೆ ಎಲ್ಲಂದರಲ್ಲಿ ತಾವೇ ತಾವು!

ಗ್ರಾಮದ ಯಾವುದೇ ಒಬ್ಬ ರೈತ ಬಾಲಚಂದ್ರ ಹಾಕಿದ ಗೆರೆಯನ್ನು ದಾಟುತ್ತಿರಲಿಲ್ಲ, ಕಾರಣ ರೈತರೆಲ್ಲ ಆತನ ಮನೆಯ ಸಾಲದ ಸುಳಿಯಲ್ಲಿ ಸಿಲುಕಿದ್ದಂಥವರೆ!

ಆ ದಿವಸ ಬಾಲಚಂದ್ರ ಮಾವಿನತೋಪಿನಲ್ಲಿ ಜೀವಕಂಟಕದಿಂದ ಪಾರಾದ. ಆತ ಮರದಲ್ಲಿದ್ದ ಮಾವಿನಹಣ್ಣುಗಳ ಕಡೆ ಗುರಿ ಇಟ್ಟು ಕಲ್ಲುಗಳನ್ನು ಎಸೆಯುತ್ತ ಮೈಮರೆತಿದ್ದ. ತನಗರಿವಿಲ್ಲದಂತೆ ತರಗೆಲೆಗಳಲ್ಲಿ ಅವಿತ್ತಿದ್ದ ಹಾವನ್ನು ತುಳಿದ. ಅದು ಬುಸ್ ಎಂದು ಹೆಡೆ ಎತ್ತಿ ಕೆರಳಿತು. ಅದನ್ನು ಅವನು ಗಮನಿಸಲಿಲ್ಲ, ಅದನ್ನು ನೋಡಿದ ಗೆಳೆಯನೋರ್ವ ಅಯ್ಯಯ್ಯೋ ಹಾವು ಎಂದು ಕೂಗಿಕೊಂಡ. ಕೆಳಿಸಿಕೊಂಡ ಎಲ್ಲರೂ ಅಲ್ಲಿಂದ ಪಲಾಯನ ಮಾಡಿದರು. ಆದರೆ ಕೆರಳಿದ್ದ ಸರ್ಪವನ್ನು ನೋಡಿ ಅವನು ನಖಶಿಖಾಂತ ನಡುಗುತ್ತಿದ್ದ. ಇದನ್ನು ರಂಗಣ್ಣ ಗಮನಿಸದೆ ಇರಲಿಲ್ಲ. ಇನ್ನೇನು ಅದು ಅವನನ್ನು ಕಚ್ಚಿಯೇಬಿಟ್ಟಿತೆನ್ನುವಷ್ಟರಲ್ಲಿ ತನ್ನ ಕೈಯಲ್ಲಿದ್ದ ಕೋಲಿನಿಂದ ಅದರ ಮೇಲೆ ಮೇಲಿಂದ ಮೇಲೆ ಅಪ್ಪಳಿಸಿದ. ಆ ಹೊಡೆತಗಳಿಗೆ ಹಾವು ಸತ್ತಿತು.

ಎಲ್ಲೆಲ್ಲೋ ಅಡಗಿದ್ದ ಗೆಳೆಯರೆಲ್ಲರೂ ಬಂದು ಸುತ್ತುವರಿದರು. ರಂಗಣ್ಣನ ಸಮಯೋಚಿತ ಪ್ರಜ್ಞೆಯನ್ನು ಶ್ಲಾಘಿಸಿದರು. ಇನ್ನೂ ನಡುಗುತ್ತಲೇ ಇದ್ದ ಬಾಲಚಂದ್ರ ರಂಗಣ್ಣನನ್ನು ಅಪ್ಪಿಕೊಂಡ. ನನ್ನನ್ನು ಕಾಪಾಡಿದ ನಿನ್ನ ಋಣವನ್ನು ಹೇಗೆ ತೀರಿಸಲಿ ಎಂದು ತಡವರಿಸುತ್ತಲೇ ಹೇಳಿದ.

ಐದನೇ ತರಗತಿಯನ್ನು ಮುಗಿಸಿದ್ದಾಯಿತು. ಮನೆಯ ಹಿರಿಯರ ಸಲಹೆಯಂತೆ ಬಾಲಚಂದ್ರ ಪಟ್ಟಣದಲ್ಲಿದ್ದ ಶಾಲೆಯನ್ನು ಸೇರಿದ. ರಜೆದಿವಸಗಳಲ್ಲಿ ಗ್ರಾಮಕ್ಕೆ ಬಂದಾಗಲೆಲ್ಲ ತನ್ನ ಮಿತ್ರರೊಂದಿಗೆ ಸಮಯವನ್ನು ಕಳೆಯುತ್ತಿದ್ದ. ಪಟ್ಟಣದಿಂದ ತಂದಿರುತ್ತಿದ್ದ ತಿಂಡಿತಿನಿಸುಗಳನ್ನು ಗೆಳೆಯರಿಗೆಲ್ಲ ಹಂಚುವುದನ್ನು ಮರೆಯುತ್ತಿರಲಿಲ್ಲ. ತನ್ನ ಹಳೆ ಉಡುಗೆತೊಡುಗೆಗಳನ್ನು ಜೀವದ ಗೆಳೆಯ ರಂಗಣ್ಣನಿಗೆ ಕೊಡುತ್ತಿದ್ದ.

ರಂಗಣ್ಣನಿಗೆ ಓದುವ ಆಸೆ ಇತ್ತು. ಆದರೆ ಮನೆಯ ಬಡತನದಿಂದಾಗಿ ಅದು ಸಾಧ್ಯವಾಗಲಿಲ್ಲ. ದಿನಂಪ್ರತಿ ತಂದೆಯ ಸಂಗಡ ಹೊಲದ ಕೆಲಸಕ್ಕೆ ಹೋಗುವುದು, ದನಕರುಗಳನ್ನು ಮೇಯಿಸುವುದು, ಮನೆಯ ಕೆಲಸಬೋಗಸೆಯನ್ನು

ನೋಡಿಕೊಳ್ಳುವುದು, ಅಲ್ಲದೆ ಕೂಲಿನಾಲಿ ಮಾಡುವುದು.. ಹೀಗೆ ಮುಂದುವರೆಯಿತು.

ಬಾಲಚಂದ್ರ ಚುನಾವಣೆಯಲ್ಲಿ ಸ್ಪರ್ಧಿಸಿದ. ಆತನ ಗೆಲುವಿಗಾಗಿ ರಂಗಣ್ಣ ಸೇರಿದಂತೆ ಎಲ್ಲಾ ಗೆಲೆಯರು ದೇವರಲ್ಲಿ ಪ್ರಾರ್ಥಿಸಿದರು, ಹರಕೆ ಹೊತ್ತರು. ವಿಶೇಷವಾಗಿ ರಂಗಣ್ಣ ತನ್ನ ಗೆಲೆಯನ ಪರವಾಗಿ ಮನೆಮನೆಗೆ ತಿರುಗಿ ಪ್ರಚಾರ ಸಹ ಮಾಡಿದ.

* * *

ಗ್ರಾಮದ ಹೊರಗಡೆ ಇರುವ ಮಣ್ಣಿನ ದಾರಿ ನೇರವಾಗಿ ಹೋಗುವುದು ಮಂಡಲ್ ಆಫೀಸಿಗೆ. ಅದರ ಪಕ್ಕದಲ್ಲಿಯೇ ಹೊಸದಾಗಿ ನೀರಿನ ಟ್ಯಾಂಕನ್ನು ಕಟ್ಟಿದ್ದರು. ಅದರ ಕೆಳಗಡೆ ಶಂಕುಸ್ಥಾಪನೆಗೆ ಸಂಬಂಧಿಸಿದ ಶಿಲಾಫಲಕವಿರುವುದು. ಅದರಲ್ಲಿ ವಿವಿಧ ರಾಜಕೀಯ ಮುಖಂಡರು ಹೆಸರುಗಳು ಎದ್ದು ಕಾಣುತ್ತಿರುವವು. ಅದನ್ನು ತೆಳುವಸ್ತದಿಂದ ಮರೆಮಾಚಿದ್ದರು. ಸಚಿವರು ಉದ್ಘಾಟಿಸಲಿರುವುದು ಅದನ್ನೆ. ವಿವಿಧ ಪೂಜಾ ಸಾಮಾಗ್ರಿಗಳೊಂದಿಗೆ ಅರ್ಚಕರು ಸಿದ್ಧರಾಗಿ ನಿಂತಿದ್ದರು. ನೆರೆಹೊರೆಯ ಗ್ರಾಮಗಳಿಂದ ನೂರಾರು ಜನರು ಆಗಮಿಸಿದ್ದ ಪರಿಣಾಮವಾಗಿ ಹೆಚ್ಚಿಯಿಡಲಿಕ್ಕೂ ಜಾಗವಿರಲಿಲ್ಲ. ಟ್ಯಾಂಕಿಗೆ ಅಭಿಮುಖವಾಗಿದ್ದ ರಸ್ತೆಯ ಇಕ್ಕೆಲದಲ್ಲಿ ಜನ ನುಸುಳದಂತೆ ಬ್ಯಾರಿಕೇಡುಗಳನ್ನು ನೇರವಾಗಿ ಇರಿಸಲಾಗಿತ್ತು. ಅಲ್ಲಲ್ಲಿದ್ದ ಪೋಲಿಸರು ತಮ್ಮತಮ್ಮ ಕೈಯಲ್ಲಿದ್ದ ಲಾಠಿಗಳನ್ನು ಆಗೊಮ್ಮೆ ಈಗೊಮ್ಮೆ ಝಳಪಿಸುತ್ತ ಜನರಲ್ಲಿ ಭಯವನ್ನು ಹುಟ್ಟಿಸುತ್ತಿದ್ದರು, ಚದುರಿಸುವ ಪ್ರಯತ್ನ ಮಾಡುತ್ತಿದ್ದರು.

ಹನ್ನೊಂದಾಯಿತು. ಎಲ್ಲರಲ್ಲೂ ಕುತೂಹಲ. ಮಂತ್ರಿಯವರು ಆಗಮಿಸುವ ಕ್ಷಣಕ್ಕಾಗಿ ಕಾಯುತ್ತಿದ್ದರು. ಪೋಲಿಸರ ಸನಿಹದಲ್ಲಿಯೇ ರಾಜಕೀಯ ವಿವಿಧ ಮುಖಂಡರು ಸಚಿವರನ್ನು ಸ್ವಾಗತಿಸಲೆಂದು ಸಾಲಾಗಿ ನಿಂತಿದ್ದರು, ಅದೂ ತಮ್ಮತಮ್ಮ ಗನ್‌ಮನ್‌ಗಳ ರಕ್ಷಣೆಯಲ್ಲಿ. ಸಾಮಾನ್ಯ ಜನರು ಅವರತ್ತ ನುಸುಳುವಂತಿರಲಿಲ್ಲ. ಅವರಲ್ಲಿ ಕೆಲವರು ಪೋಲಿಸರಲ್ಲಿ ವಿನಂತಿಸಿಕೊಳ್ಳುತ್ತಿದ್ದ ದೃಶ್ಯ ಕಾಣಿಸುತ್ತಿತ್ತು. ಆದರೆ ಪೋಲಿಸರು ಅವರ ಮನವಿಯನ್ನು ತಿರಸ್ಕರಿಸುತ್ತಿದ್ದರು. ಆದರೆ ರಾಜಕೀಯ ನಾಯಕರು ಇದನ್ನು ನೋಡಿಯೂ ನೋಡದವರಂತೆ ಇದ್ದರು, ತಮ್ಮ ತಮ್ಮ ಕೈಗಳಲ್ಲಿದ್ದ ಸೆಲ್‌ಫೋನ್‌ಗಳ ನೆರವಿನಿಂದ ಸಚಿವರಿರುವುದು ಎಲ್ಲಿ ಎಂದು ಪತ್ತೆ ಹಚ್ಚುವ ಕಾರ್ಯದಲ್ಲಿ ನಿರತರಾಗಿದ್ದರು. ಅಷ್ಟರಲ್ಲಿ ಒಬ್ಬ ಎಮ್ಮೆಲೆ

“ಮಂಡಲ ಕೇಂದ್ರವನ್ನು ಇದೀಗ ದಾಟಿದರಂತೆ” ಎಂದು ಕೂಗಿದ.

ಅದನ್ನು ಕೇಳಿಸಿಕೊಂಡ ವಂದಿಮಾಗದರು ತಮ್ಮತಮ್ಮ ಕೈಯಲ್ಲಿದ್ದ ಶಾಲು ಹೂವಿನಹಾರಗಳನ್ನು ಸರಿಪಡಿಸಿಕೊಳ್ಳಲಾರಂಭಿಸಿದರು. ಸಚಿವರ ಆಗಮನ

ನಿರ್ಗಮನ ಇಷ್ಟೊಂದು ವೈಭವೋಪೇತವಾಗಿರಬಹುದೆಂದು ರಂಗಣ್ಣ ನಿರೀಕ್ಷಿಸಿರಲಿಲ್ಲ. ತನ್ನ ಬಾಲ್ಯಮಿತ್ರನನ್ನು ಸ್ವಾಗತಿಸಲು ಸಹಸ್ರಾರು ಜನ ತುದಿಗಾಲಲ್ಲಿ ನಿಂತಿರುವುದನ್ನು ಗ್ರಹಿಸಿ ಮೂಕವಿಸ್ಮಿತನಾದ. ತನ್ನನ್ನು ಗುರುತಿಸಿ ಬಾಲಚಂದ್ರ ತನ್ನ ಬಳಿಗೆ ಧಾವಿಸಿ ಬರುವನೆಂದೂ, ತನ್ನ ಬೆನ್ನ ಮೇಲೆ ಕೈಯಿರಿಸಿ ಹೇಗಿರುವ ರಂಗಣ್ಣ ಎಂದು ಕ್ಷೇಮಲಾಭ ವಿಚಾರಿಸುವನೆಂದೂ.. ಆಗ ಎಲ್ಲರೂ ತನ್ನ ಕಡೆ ಅಭಿಮಾನದಿಂದ ನೋಡುವರೆಂದೂ ನಿಂತಲ್ಲಿಯೇ ಊಹಿಸಿಕೊಳ್ಳಲಾರಂಭಿಸಿದ. ಆ ಕ್ಷಣಕ್ಕಾಗಿ ಕಾಯತೊಡಗಿದ ಬ್ಯಾರಿಕೇಡುಗಳ ಆಚೆ.

ಮಂತ್ರಿ ಬಂದು! ಮಂತ್ರಿ ಬಂದು! ಜನ ಹರ್ಷೋದ್ಗಾರ ಮಾಡಿದರು. ಎಲ್ಲರೂ ಕಣ್ಣರಳಿಸಿ ನೋಡಲಾರಂಭಿಸಿದರು. ಆ ಮೂಲೆಯಲ್ಲಿ ಧೂಳು ಆವರಿಸಿತು. ಪೋಲಿಸರು ಭದ್ರತೆಯನ್ನು ತೀವ್ರಗೊಳಿಸಿದರು. ವಾಹನಗಳು ಒಂದರ ಹಿಂದೊಂದರಂತೆ ವೇಗವಾಗಿ ಆಗಮಿಸಲಾರಂಭಿಸಿದವು.

ಓಹ್ ಪರಂಧಾಮಯ್ಯ, ಪರಂಧಾಮಯ್ಯ ಎಂದು ಹಿರಿಯರಾಜಕಾರಣಿಗಳಲ್ಲಿ ಕೆಲವರು ಗುರುತಿಸಿ ಕೂಗಿದರು. ಪರಂಧಾಮಯ್ಯ ಜಿಂದಾಬಾದ್ ಪರಂಧಾಮಯ್ಯ ಜಿಂದಾಬಾದ್ ಎಂದು ಅವರ ಅಭಿಮಾನಿಗಳು ಕೂಗುತ್ತಿರುವುದು ಕೇಳಿಸಿತು. ಆ ಹೆಸರಿನ ವ್ಯಕ್ತಿ ಅದೇ ತಾನೆ ಕಾರಿನಿಂದ ಇಳಿದ. ಮುಗುಳ್ಳುಗುತ್ತ ಎಲ್ಲರತ್ತ ಕೈಗಳನ್ನು ಎತ್ತಿ ನಮಸ್ಕರಿಸಿದ. ಕೆಲವರು ಆತನನ್ನು ಸಮೀಪಿಸಿ ಮಾತನಾಡಿಸಿದರು. ಕಾರಣ ಪರಂಧಾಮಯ್ಯ ರಾಜ್ಯದ ಪ್ರಮುಖ ಅಬಕಾರಿ ಕುಳ. ರಾಜ್ಯದ ಹಲವು ನಗರಗಳಲ್ಲಿ ಆತನ ಬ್ರಾಂದಿ ಶಾಪುಗಳಿರುವವು. ಎಲ್ಲಾ ರಾಜಕೀಯ ಪಕ್ಷಗಳ ಮುಖಂಡರ ಸಂಗಡ ಆತ ಮಧುರ ಸಂಬಂಧವಿರಿಸಿಕೊಂಡಿರುವನು.

ಇನ್ನೇನು ಸಚಿವರು ಬಂದೇಬಿಟ್ಟರು! ಸುದ್ದಿ ಹರಡಿತು. ಕಾನ್ವಾಯ್ ಧೂಳಿನಲ್ಲಿ ಬಂದು ನಿಂತಿತು. ಎಸ್ಕಾರ್ಟ್ ತೆರೆದ ಬಾಗಿಲ ಮೂಲಕ ಸಚಿವರ ಇಳಿಯುತ್ತ ಕಾಣಿಸಿಕೊಂಡರು. ಮುಖದಲ್ಲಿ ಮುಗುಳ್ಳುಗೆ ತುಳುಕಿಸುತ್ತ ಅಭಿಮಾನಿಗಳ ಕಡೆ ಕೈಗಳನ್ನೆತ್ತಿ ಅಲುಗಾಡಿಸಿದರು. ಬ್ಯಾರಿಕೇಡುಗಳ ಆಚೆ ನಿಂತಿದ್ದ ಜನರ ಉತ್ಸಾಹ ಮೇಲೆ ಮೀರಿತು. ಬಾಲಚಂದ್ರರಿಗೆ ಜಯವಾಗಲಿ, ಬಾಲಚಂದ್ರರಿಗೆ ಜಯವಾಗಲಿ ಎಂದು ಕೂಗಿದರಲ್ಲದೆ ಬ್ಯಾರಿಕೇಡುಗಳನ್ನು ಭೇದಿಸಿ ಒಳನುಗ್ಗಲು ಯತ್ನಿಸಿದರು. ಅವರೊಂದಿಗೆ ರಂಗಣ್ಣ ಸಹ ನುಗ್ಗಲು ಪ್ರಯತ್ನಿಸಿದ. ಅಲ್ಲಲ್ಲಿ ಬ್ಯಾರಿಕೇಡುಗಳು ಚದುರಿದವಲ್ಲದೆ ನುಗ್ಗಲು ಅನುವು ಕಲ್ಪಿಸಿದವು. ಅದನ್ನು ಗಮನಿಸಿದ ಪೋಲಿಸರು ಓಡೋಡಿ ಬಂದರು. ಸಚಿವರ ಸುತ್ತ ವೃತ್ತಾಕಾರದಲ್ಲಿ ಜಮಾಯಿಸಿದರು. ಡಿವೈಎಸ್ಸಿ ನೇತೃತ್ವದಲ್ಲಿ ಜನರು ಅವರನ್ನು ಸಮೀಪಿಸಿದಂತೆ ಎಚ್ಚರವಹಿಸಿದರು. ಕೆಲವು ಗಣ್ಯವ್ಯಕ್ತಿಗಳು ಸಚಿವರ ಕೊರಳಿಗೆ ಹೂವಿನವಾಲೆ ಹಾಕುವುದು

ಸಾಂಗೋಪಾಂಗವಾಗಿ ನಡೆಯತೊಡಗಿತು. ಸಚಿವರು ಕೆಲವರನ್ನು ಗುರುತಿಸಿದರಲ್ಲದೆ ಅವರವರ ಹೆಸರನ್ನು ಉಚ್ಚರಿಸಿ ಮಾತನಾಡಲಾರಂಭಿಸಿದರು.

ಬಾಲಚಂದ್ರ ಹೆಜ್ಜೆಗಳನ್ನು ಎಣಿಸುತ್ತಿರುವಂತೆ ಮುಂದೆ ಮುಂದೆ ನಡೆಯತೊಡಗಿದರು. ಪರಂಧಾಮಯ್ಯ ತನ್ನ ವಂದಿಮಾಗದರ ಸಂಗಡ ಅವರನ್ನು ಸಮೀಪಿಸಿದ. ಅಷ್ಟರಲ್ಲಿ ಕೆಲವರು ಭಾರೀ ಗಾತ್ರದ ಹೂವಿನಹಾರವನ್ನು ಹಿಡಿದುಕೊಂಡು ಮುಂದೆ ಬಂದರು. ಪೋಲಿಸರು ಅವರಿಗೆ ಸಹಕರಿಸದೆ ಇರಲಿಲ್ಲ. ಶಾಸಕನೊಬ್ಬ ಸಚಿವರನ್ನುದ್ದೇಶಿಸಿ “ಈ ನಮ್ಮ ಪರಂಧಾಮಯ್ಯನವರು ನಿಮ್ಮಷ್ಟೇ ತೂಕದ ಹೂವಿನಹಾರವನ್ನು ವಿಶೇಷವಾಗಿ ಮಾಡಿಸಿಕೊಂಡು ತಂದಿರುವರು” ಎಂದು ಅವರಿಗೆ ಇವರನ್ನು ಪರಿಚಯಿಸಿದ. ಸಚಿವರು ಆತನ ಕಡೆ ಅಭಿಮಾನದಿಂದ ನೋಡಿದರು. ಗಣ್ಯವ್ಯಕ್ತಿಗಳ ನೆರವಿನಿಂದ ಪರಂಧಾಮಯ್ಯ ಸಚಿವರ ಕೊರಳಿಗೆ ಹೂವಿನಹಾರವನ್ನು ಹಾಕಿದನು. ಇಕ್ಕಲದಲ್ಲಿದ್ದ ಜನಸ್ತೋಮ ಕರತಾಡನ ಮಾಡಿತು. ಹಸ್ತಲಾಘವ ಮಾಡುತ್ತಲೇ ಅಬಕಾರಿ ಗುತ್ತಿಗೆದಾರ ಸಚಿವರ ಸಂಗಡ ಮುಂದೆಮುಂದೆ ಸಾಗಿದ.

ಸಚಿವರು ತೀರಾ ಹತ್ತಿರದಲ್ಲಿದ್ದ ತನ್ನನ್ನು ಗುರುತಿಸದೆ ಮುಂದೆ ಸಾಗಿದ್ದನ್ನು ರಂಗಣ್ಣ ಗಮನಿಸಿ ಮನಸ್ಸಿಗೆ ಬೇಸರ ಮಾಡಿಕೊಂಡ. ಸ್ವಲ್ಪ ಮುನ್ನುಗ್ಗಿದ್ದೂ ಅಲ್ಲದೆ ಬಾಲಚಂದ್ರಾ ಬಾಲಚಂದ್ರಾ ಎಂದು ಚೋರಾಗಿ ಕೂಗಿದ. ಸಚಿವರು ತಿರುಗಿ ನೋಡದೆ ಮುಂದೆ ನಡೆದರು. ಅದರಿಂದ ದಿಕ್ಕೇ ತೋಚದಂತಾಯಿತು ತನಗೆ. ಹೆಸರು ಹಿಡಿದು ಕೂಗುತ್ತ ತಡೆಯಲೆತ್ತಿಸಿದವರನ್ನು ಹಿಂದಕ್ಕೆ ತಳ್ಳುತ್ತ ಹಿಂಬಾಲಿಸಿದ, ಆದರೆ ಅಷ್ಟೊತ್ತಿಗಾಗಲೇ ಸಚಿವರು ಕೂಗಳತೆ ಮೀರಿದ್ದರು.

ರಂಗಣ್ಣ ಏದುಸಿರು ಬಿಡುತ್ತ ಓಡುತ್ತಿರುವಾಗ ಕಾಲಲ್ಲಿದ್ದ ಹವಾಯ್ ಚಪ್ಪಲಿ ಹರಿಯಿತು. ಗುಂಡುಪಿನ್ ಚುಚ್ಚಿದ್ದರಿಂದ ಅಂಗಾಲಲ್ಲಿ ರಕ್ತ ಒಸರಲಾರಂಭಿಸಿತು. ಗಾಯವನ್ನು ಲೆಕ್ಕಿಸದೆ ಆತ ಬಾಲಚಂದ್ರಾ ಎಂದು ಕೂಗುತ್ತ ಮುಂದುವರಿದ. ಅಷ್ಟರಲ್ಲಿ ಎಸ್ಕಾರ್ಟ್ ಪೋಲಿಸರು ಆತನನ್ನು ತಡೆದರಲ್ಲದೆ ಕೊರಳಪಟ್ಟಿ ಹಿಡಿದೆಳೆದು ನೆಲಕ್ಕೆ ಬೀಳಿಸಿದರು. ಸಚಿವರು ಅದೃಷ್ಟವಶಾತ್ ನೆಲದಪಾಲಾಗಿದ್ದ ರಂಗಣ್ಣನಿಗೆ ಸನಿಹದಲ್ಲಿಯೇ ಕಾಣಿಸಿಕೊಂಡರು. ಆತ ಕೈಯಲ್ಲಿದ್ದ ಹೂವಿನಮಾಲೆಯನ್ನು ಹಾಕಲೆಂದು ಮೇಲೆತ್ತಿದನಲ್ಲದೆ ಕ್ಷೀಣ ಸ್ವರದಲ್ಲಿ ಬಾಲಚಂದ್ರಾ ಎಂದು ಕೂಗಿದ. ಆದರೆ ಸಚಿವರು ಆತನನ್ನು ನೋಡಿಯೂ ನೋಡದವರಂತೆ ಮುಂದೆ ಸಾಗಿದರು.

ಅದರಿಂದ ರಂಗಣ್ಣ ಅಪಾರ ವೇದನೆಯಿಂದ ನರಳಿದ. ಇರಲಿಕ್ಕಿಲ್ಲ, ತನ್ನ ಬಾಲ್ಯದ ಗೆಳೆಯ ತನ್ನನ್ನು ನೋಡಿರಲಿಲ್ಲ, ನೋಡಿದ್ದರೆ ತನ್ನನ್ನು ಮಾತನಾಡಿಸದೆ

ಇರುತ್ತಿರಲಿಲ್ಲವೆಂದು ತನಗೆ ತಾನೇ ಸಮಾಧಾನಪಟ್ಟುಕೊಂಡ. ಮೇಲೇಳಲು ಪ್ರಯತ್ನಿಸಿ ಕೊನೆಗೂ ಸಫಲನಾದ, ಆದರೆ ಅಷ್ಟರಲ್ಲಿ ಒಬ್ಬ ಪೋಲೀಸ್ ಆತನನ್ನು ಹಿಡಿದು ಬ್ಯಾರಿಕೇಡ್ ಕಡೆ ತಳ್ಳಿದ. ಆ ತಳ್ಳಾಟಕ್ಕೆ ತನ್ನ ಕೈಯಲ್ಲಿದ್ದ ಹೂವಿನಹಾರ ನುಚ್ಚುನೂರಾಯಿತು. ಚಿದುರಿ ನೆಲದ ಪಾಲಾಗಿದ್ದ ಹೂವುಗಳ ಮೇಲೆ ತುಳಿಯುತ್ತ ಜನ ಸಾಗಿದರು.

ರಂಗಣ್ಣ ಅಸಹಾಯಕತೆಯಿಂದ ವಿಲವಿಲನೆ ಒದ್ದಾಡಿದ. ಶಕ್ತಿಯನ್ನು ಒಟ್ಟುಗೂಡಿಸಿ ಮೇಲೇಳಲು ಪ್ರಯತ್ನಿಸಿದ. ಧಾವಿಸಿದ ವ್ಯಕ್ತಿಯೊಬ್ಬ ಹಿಂದಿನಿಂದ ಬಲವಾಗಿ ಗುದ್ದಿದ. ಪುನಃ ರಂಗಣ್ಣ ನೆಲದ ಮೇಲೆ ಕುಸಿದುಬಿದ್ದನು. ಆದರೆ ಜನ ಆತನನ್ನು ಗಮನಿಸದೆ ಮುಂದೆ ಮುಂದೆ ಸಾಗಿದರು.

(ಕನ್ನಡ ಪ್ರಭ)

ನಿಷ್ಪಯೋಜಕ ಸೌಂದರ್ಯ

ಮೂಲ : ಗಾಯ್ ಡಿ. ಮೊಪಾಸಾ
ಅನುವಾದ : ಸಿದ್ದರಾಜ ಪೂಜಾರಿ

ಭಾಗ-೧

ಜೂನ ತಿಂಗಳ ಕೊನೆಯ ಒಂದು ಇಳಿಹೊತ್ತು, ಐದೂವರೆ ಗಂಟೆಯಾಗಿರಬಹುದು. ವಿಶಾಲವಾದ ಪ್ರಾಂಗಣದ ತುಂಬ ಬೆಚ್ಚಗೆ ಧಳಧಳಿಸುವ ಸೂರ್ಯನ ಬೆಳಕು. ಎರಡು ಸುಂದರ ಕಪ್ಪು ಕುದುರೆಗಳನ್ನು ಹೂಡಿದ, ವಿಕ್ಟೋರಿಯ ಎಂಬ ಹೆಸರಿನ, ತುಂಬ ಸೊಗಸಾದ ಒಂದು ಸಾರೋಟು ಆ ಭವ್ಯ ಬಂಗಲೆ ಎದುರು ಬಂದು ನಿಂತಿತು.

ಸಿರಿವಂತ ಹಾಗೂ ಕುಲೀನ ಮನೆತನದ ಒಡತಿ ಶ್ರೀಮತಿ ಗ್ಯಾಬ್ರಿಯೆಲ್ ಮ್ಯಾಸ್ಕರೇ ಮೆಟ್ಟಿಲಿಳಿದು ಬರುತ್ತಿರುವಂತೆ, ಮನೆಗೆ ಮರಳುತ್ತಿದ್ದ ಆಕೆಯ ಗಂಡ ಆ ಸಾರೋಟದ ಬಾಗಿಲ ಬಳಿ ಪ್ರತ್ಯಕ್ಷನಾದ, ಕೆಲವು ಕ್ಷಣ ಅಲ್ಲಿಯೇ ನಿಂತು, ತನ್ನ ಹೆಂಡತಿ ಕಡೆ ನೋಡುತ್ತಿರುವಂತೆ, ಆತನ ಮುಖ ಬಿಳಿಚಿಕೊಂಡಿತು. ಲಾವಣ್ಯ ಸೂಸುವ, ವಿಶಿಷ್ಟ ನಿಲುವಿನ ಆ ದೊರೆಸಾನಿ ಅತ್ಯಂತ ರೂಪವತಿ. ಅಂಡಾಕಾರದ ನೀಳ ಮುಖ, ಹಳದಿ ದಂತ ವರ್ಣದ ಮೈ ಬಣ್ಣ, ಅಗಲವಾದ ಬೂದು ಕಣ್ಣುಗಳ, ಕಪ್ಪು ಕೂದಲಿನ ಆ ಚೆಲುವೆ, ಆತನನ್ನು ನೋಡಿಯೇ ಇಲ್ಲ ಎಂಬಂತೆ, ಆತನೆಡೆಗೆ ದೃಷ್ಟಿ ಕೂಡ ಬೀರದೆ, ಸಾರೋಟು ಏರಿದಳು. ಒಂದು ಬಗೆಯ ಬಿಸಿ ವಾತಾವರಣ ಅಲ್ಲಿತ್ತು. ಎಷ್ಟೋ ಕಾಲ ನುಂಗಿಕೊಂಡಿದ್ದ ಒಳಗೊಳಗೇ ಸಳಮಳಿಸುವ ಅಸೂಯೆ ಮತ್ತೆ ಆತನ ಹೃದಯವನ್ನು ಕೊರೆಯತೊಡಗಿತ್ತು. ಆಕೆಯ ಬಳಿಗೆ ಹೋಗಿ ಕೇಳಿದ : “ಎಲ್ಲೋ ಹೊರಟಂತಿದೆ?”

ಆಕೆ ಕೇವಲ ಉಪೇಕ್ಷೆಯ ದನಿಯಲ್ಲಿ ಉತ್ತರಿಸಿದಳು: “ಹೌದು ಹೊರಟಿರುವೆ.”

“ಬೋ-ಡಿ-ಬೋಲೋನ್ ಕಡೆಗೆ ತಾನೆ?”

“ಬಹುಶಃ ಅಲ್ಲಿಗೇ!”

“ನಿನ್ನ ಜೊತೆ ನಾನೂ ಬರಲೆ?”

“ಈ ಸಾರೋಟು ನಿನ್ನದು.”

ಅವಳು ಉತ್ತರಿಸಿದ ಧಾಟಿಗೆ ಅಚ್ಚರಿ ಪಡದೆ, ಆತ ಸಾರೋಟು ಏರಿ ತನ್ನ ಹೆಂಡತಿಯ ಬದಿಗೆ ಕುಳಿತು ಹೇಳಿದ: “ಬೋ-ಡಿ-ಬೋಲೋನ್.” ಕೆಳಗಿದ್ದ ಸೇವಕ ಟಣ್ಣನ ಜಿಗಿದು ಸಾರೋಟು ಏರಿ, ಸಾರಥಿಯ ಬದಿಗೆ ಕುಳಿತ. ಎಂದಿನಂತೆ, ಕುದುರೆಗಳು ರಸ್ತೆಗೆ ಎದೆಗೊಟ್ಟು, ಗೋಣು ಹಾಕುತ್ತ ಮುನ್ನಡೆದು ಬೀದಿ ಸೇರಿದವು. ಗಂಡ, ಹೆಂಡತಿ ಮಾತಾಡದೆ ಅಕ್ಕ ಪಕ್ಕ ಕುಳಿತಿದ್ದರು. ಹೇಗೆ ಮಾತು ಆರಂಭಿಸಬೇಕೆಂಬ ವಿಚಾರದಲ್ಲಿ ಆತ ಮುಳುಗಿದ್ದ. ಆತ ಮಾತಾಡಲು ಒಂದಿಷ್ಟೂ ಧೈರ್ಯ ಮಾಡದಂಥ, ಕಡುನೋಟದ, ಜಗ್ಗದ ಬಗ್ಗದ ಬಿಗುಮಾನವನ್ನು ಆಕೆ ಬಿಗಿದುಕೊಂಡಿದ್ದಳು. ಕೊನೆಗೆ ಆತ ಚಾಣತಂತ್ರ ಹೂಡಿ, ತನ್ನ ಕೈ ತೂರಿಸಿ - ಅದೆಲ್ಲ ಆಕಸ್ಮಿಕ ಎಂಬಂತೆ ಗವಸು ಧರಿಸಿದ ಆಕೆಯ ಕೈಯನ್ನು ಸ್ಪರ್ಶಿಸಿದ. ಆದರೆ ಹೇಸಿಕೆಯ ಜಿಗುಪ್ಸೆ ಪ್ರಕಟಿಸುತ್ತ, ಆಕೆ ತನ್ನ ಕೈಯನ್ನು ತಟ್ಟನೇ ಎಳೆದುಕೊಂಡಳು. ತನ್ನ ಎಂದಿನ ಅಧಿಕಾರದ, ದರ್ಪದ ಸ್ವಭಾವಕ್ಕೆ ವ್ಯತಿರಿಕ್ತವಾಗಿ ಆತ ಒಂದಿಷ್ಟು ತಾಳ್ಮೆ ತಂದುಕೊಂಡು ಉಸುರಿದ:

“ಗ್ಯಾಬ್ರಿಯೆಲ್”

“ಏನು ಬೇಕಿದೆ ಹೇಳು?”

“ನನ್ನ ಕಣ್ಣಿಗೆ ನೀನೀಗ ಆರಾಧ್ಯ ದೇವತೆಯಾಗಿ ತೋರುತ್ತಿರುವೆ”

ಆಕೆ ಏನೂ ಉತ್ತರಿಸಲಿಲ್ಲ. ಆದರೆ ಸ್ವಲ್ಪ ಹಿಂದೆ ಸರಿದು ಸಾರೋಟಿನ ಸೀಟಿಗೆ ಒರಗಿ ಕುಳಿತಾಗ, ಆಕೆ ಕೆರಳಿದ ರಾಣಿಯಂತೆ ಕಂಡಳು. ಆ ವೇಳೆಗೆ ಅವರು ಚಾಂಪ್ ಎಲಿಸೀಸ್ ಬೀದಿಗೆ ಬಂದಿದ್ದರು. ಅಲ್ಲಿಂದ ಆರ್ಕ-ಡಿ-ಟ್ರಿಯೋಂಫೆಯತ್ತ ಸಾಗಿದರು. ಆ ಉದ್ದದ ಅವೆನ್ಯೂ ರಸ್ತೆಯ ಕೊನೆಯಲ್ಲಿರುವ ಭವ್ಯ ಸ್ಮಾರಕ ಅದು. ಕೆಂಪು ಆಕಾಶದ ಎದುರು ತಲೆ ಎತ್ತಿ ನಿಂತ ಅದರ ಬೃಹದಾಕಾರದ ಕಮಾನಿನ ಮೇಲೆ ಇಳಿಯುತ್ತಿರುವ ಸೂರ್ಯ, ಆಕಾಶದಿಂದ ಉರಿಯುವ ಧೂಳಿಯನ್ನು ಸುರಿಸುತ್ತಿರುವಂತೆ ತೋರಿತು.

ಹರಿವ ಸಾರೋಟುಗಳ ತೊರೆಯ ಜೊತೆಗೆ, ಅವುಗಳ ನೊಗದ ಬೆಳ್ಳಿಯ ಕವಚ ಹಾಗೂ ದೀಪಗಳ ಗಾಜಿನಿಂದ ಪ್ರತಿಫಲಿಸುವ ಸೂರ್ಯನ ಬೆಳಕಿನ ಇಬ್ಬಗೆಯ ಪ್ರವಾಹ, ಆ ಪಟ್ಟಣದತ್ತ ಬೋ ಉದ್ಯಾನದತ್ತ ಹರಿಯುತ್ತಿರುವಂತೆ, ಆಕೆಯ ಗಂಡ ಶ್ರೀಯುತ ಮ್ಯಾಸ್ಕರೇ ಮಾತು ಮುಂದುವರೆಸಿದ:

“ನನ್ನ ಪ್ರೀತಿಯ ಗ್ಯಾಬ್ರಿಯೆಲ್!”

ತನ್ನ ಸಹನೆಯನ್ನು ಇನ್ನಷ್ಟು ನಿಯಂತ್ರಿಸಲು ಸಾಧ್ಯವಿಲ್ಲ ಎಂದೆನಿಸಿ, ಆಕೆ

ಕೆರಳಿದ ದನಿಯಲ್ಲಿ ಉತ್ತರಿಸಿದಳು: “ಓಹ್ ನನ್ನನ್ನು ಶಾಂತಿಯಿಂದ ಇರಲು ಬಿಡು, ನನ್ನ ಸಾರೋಟನ್ನು ಕೂಡ ನನ್ನದಾಗಲು ಬಿಡುತ್ತಿಲ್ಲ, ನೀನು.” ಅವಳ ಮಾತನ್ನು ಕೇಳಿಯೂ ಕೇಳಿಸದವನಂತೆ ನಟಿಸುತ್ತ, ಆತ ಮಾತು ಮುಂದುವರೆಸಿದ: “ಇಂದಿನಷ್ಟು ಸುಂದರವಾಗಿ ನೀನು ಎಂದಿಗೂ ಕಂಡಿಲ್ಲ.”

ಅವಳ ಸಹನೆ ತೀರಿ ಹೋಯಿತು. ಅದಮ್ಯ ಸಿಟ್ಟಿನಿಂದ ಉತ್ತರಿಸಿದಳು: “ನಿನ್ನ ಸೌಂದರ್ಯದ ಕಲ್ಪನೆ ತಪ್ಪಾಗಿದೆ, ಬೇಕಾದರೆ ಆನೆ ಮಾಡಿ ಹೇಳುವೆ, ಮತ್ತೆ ನಾನೆಂದೂ ನಿನ್ನ ಮಕ್ಕಳ ತಾಯಿಯಾಗುವ ಗೋಜಿಗೆ ಹೋಗಲಾರೆ.”

ನಿಜಕ್ಕೂ ಆತ ಕಳೆಗುಂದಿದವನಾಗಿ, ವಿಚಲಿತನಾದ. ಇದ್ದಕ್ಕಿದ್ದಂತೆ, ಅವನ ಕೂರ ಸ್ವಭಾವದ ಕೈ ಮೇಲಾಗ ತೊಡಗಿತು. ಆತ ಉದ್ಗರಿಸಿದ: “ನಿನ್ನ ಮಾತಿನ ತಾತ್ಪರ್ಯವೇನು?” ಆ ದಿನಿ ಪ್ರಿಯತಮನದಾಗಿರಲಿಲ್ಲ, ಕೂರ ಒಡೆಯನದಾಗಿತ್ತು. ಸಾರೋಟು ಗಾಲಿಗಳ ಕಿವಿಗಡಚಿಕ್ಕುವ ಸದ್ದಿನ ನಡುವೆಯೂ ಸೇವಕರಿಗೆ ಕೇಳಿಸದಂತೆ ಆಕೆ ಇಳಿದನಿಯಲ್ಲಿ ಉತ್ತರಿಸಿದಳು: “ನನ್ನ ಮಾತಿನ ತಾತ್ಪರ್ಯ ಏನೆಂದು ಹೇಳಬೇಕೇ? ನನ್ನ ಮಾತಿನ ಅರ್ಥವೇ? ನೀನೆಂಥವ ಎಂಬುದು ಮತ್ತೆ ನನಗೀಗ ಅರಿವಾಯಿತು, ಹಾಗಿದ್ದರೆ, ನಾನು ನಿನಗೆ ಎಲ್ಲವನ್ನೂ ಹೇಳಬೇಕೇ?”

“ಹೌದು.”

“ನಿನ್ನ ಭಯಂಕರ ಸ್ವಾರ್ಥಕ್ಕೆ ನಾನು ಬಲಿಪಶುವಾದ ದಿನದಿಂದಲೇ ಎಲ್ಲ ವಿಷಯವೂ ನನ್ನ ಎದೆಯ ಮೇಲೆ ಭಾರವಾಗಿ ತೂಗುತ್ತಿದೆ, ಗೊತ್ತೇ?”

ಅಚ್ಚರಿ ಹಾಗೂ ಕೋಪದಿಂದ ಆತನ ಮುಖ ಕೆಂಪೇರಿತು. ಹಲ್ಲು ಕಚ್ಚಿಕೊಂಡು ಒಳಗೊಳಗೆ ಗುರುಗುಟ್ಟಿದ: “ಆಗಲಿ, ಏನು ಹೇಳಬೇಕಿದೆಯೋ ಎಲ್ಲವನ್ನೂ ಹೇಳಿಬಿಡು.”

ಸಪೂರ, ಕೆಂಪುಗಡ್ಡದ, ಅಗಲವಾದ ಭುಜವುಳ್ಳ, ಎತ್ತರ ನಿಲುವಿನ ಸುಂದರನಾಗಿದ್ದ ಆತ, ಕುಲೀನನಾಗಿರುವಂತೆ ಪ್ರತಿಷ್ಠಿತ ವ್ಯಕ್ತಿಯೂ ಆಗಿದ್ದ. ಓರ್ವ ಯೋಗ್ಯ ಪತಿಯಾಗಿ ಜೀವನ ಸಾಗಿಸಿದ ಆತ ಅತ್ಯುತ್ತಮ ತಂದೆಯೂ ಎನಿಸಿದ್ದ. ಅವರ ದಾಂಪತ್ಯ ಜೀವನ ಆರಂಭವಾದ ದಿನದಿಂದ ಇಲ್ಲಿಯವರೆಗೆ, ಇದೆ ಮೊದಲ ಬಾರಿ ಆತನ ಮುಖದಲ್ಲಿ ಮುಖವಿಟ್ಟು ಮಾತಾಡಿದ್ದಳು: “ನೀನಿಂದು, ನಿನ್ನ ಮನಸ್ಸಿಗೆ ಅಹಿತಕರವಾದ ವಿಷಯಗಳನ್ನು ಆಲಿಸಲಿರುವೆ. ನಾನು ಎಲ್ಲವನ್ನೂ ಎದುರಿಸಲು ಸಿದ್ಧಳಾಗಿರುವೆ ಎಂಬುದು ನಿನಗೆ ಗೊತ್ತಿರಲಿ, ನಾನೀಗ ಯಾವುದಕ್ಕೂ ಅಂಜುವುದಿಲ್ಲ. ನನ್ನ ದೃಷ್ಟಿಯಲ್ಲಿ ನೀನೀಗ ಎಲ್ಲರಿಗಿಂತಲೂ ಕುಬ್ಜ ವ್ಯಕ್ತಿಯಾಗಿರುವೆ.”

ಅವನು ಸಹ ಅವಳ ಕಣ್ಣಲ್ಲಿ ಕಣ್ಣಿಟ್ಟು ನೋಡುತ್ತಿದ್ದ. ಜೊತೆಗೆ ರೋಷದಿಂದ

ಕಂಪಿಸುತ್ತ, ಸಣ್ಣ ದನಿಯಲ್ಲಿ ಹೇಳಿದ: “ನೀನು ಹುಚ್ಚಳಾಗಿರುವೆ.”

“ಇಲ್ಲ, ಕಳೆದ ಹನ್ನೊಂದು ವರ್ಷಗಳಿಂದ, ನೀನು ನನ್ನ ಮೇಲೆ ಒತ್ತಾಯಪೂರ್ವಕವಾಗಿ ಹೇರಿದ ತಾಯಿತನದ ಅಸಹ್ಯ ಶಿಕ್ಷೆಗೆ, ಇನ್ನು ಮುಂದೆ ನಾನು ಬಲಿಯಾಗಲಾರೆ. ಸಮಾಜದಲ್ಲಿ ನನ್ನದೇ ಆದ ಸ್ಥಾನ ಮಾನ ಗಳಿಸಿಕೊಳ್ಳಲು ನಾನಿಂದು ಉತ್ಸುಕಳಾಗಿರುವೆ. ಎಲ್ಲ ಮಹಿಳೆಯರಿಗಿರುವಂತೆ ಅದು ನನ್ನ ಹಕ್ಕು ಕೂಡ!”

ಇದ್ದಕ್ಕಿದ್ದಂತೆ, ಆತ ಮತ್ತೆ ಬಿಳಿಚಿಕೊಂಡು ತೊದಲುತ ನುಡಿದ: “ನಿನ್ನನ್ನು ಅರ್ಥ ಮಾಡಿಕೊಳ್ಳಲು ಸಾಧ್ಯವಾಗುತ್ತಿಲ್ಲ ನನಗೆ.”

“ಹಾಗೇನಿಲ್ಲ, ನೀನು ನನ್ನನ್ನು ಚೆನ್ನಾಗಿಯೇ ಅರ್ಥ ಮಾಡಿಕೊಂಡಿರುವೆ. ಕೊನೆಯ ಮಗುವನ್ನು ಪಡೆದು ಮೂರು ತಿಂಗಳು ಕೂಡ ಕಳೆದಿಲ್ಲ. ಆದರೂ ನನ್ನ ಲಾವಣ್ಯ ಮಾಸ್ತಿ ಇನ್ನೂ ಅಲ್ಲವೆ? ಏನೆಲ್ಲ ಪ್ರಯತ್ನ ಮಾಡಿದರೂ ನನ್ನ ಮೈಕಟ್ಟನ್ನು ವಿರೂಪಗೊಳಿಸಲು ಸಾಧ್ಯವಾಗಿಲ್ಲ ನಿನಗೆ. ಇದೀಗ ನನ್ನನ್ನು ಕಂಡು ನಿನ್ನ ಮನಸ್ಸಿನಲ್ಲಿ ಮತ್ತೆ ಆ ವಿಕೃತ ಭಾವನೆ ಮೂಡಿರಬಹುದು. ಸದ್ಯ, ಇವಳಿಗೆ ಮತ್ತೊಂದು ಮಗುವಿನ ತಾಯಿಯಾಗುವ ಸಮಯ ಎಂದು ನೀನು ಭಾವಿಸಿರಬಹುದಲ್ಲವೇ?”

“ನೀನು ಅಸಂಬದ್ಧವಾಗಿ ಮಾತಾಡುತ್ತಿರುವೆ!”

“ಇಲ್ಲ, ನನ್ನ ಮಾತು ಅಸಂಬದ್ಧವಲ್ಲ. ನನಗೀಗ ಮೂವತ್ತು ವರ್ಷ ವಯಸ್ಸು. ಈಗಾಗಲೇ ನನಗೆ ಏಳು ಜನ ಮಕ್ಕಳು. ಮದುವೆಯಾಗಿ ನಮಗೀಗ ಹನ್ನೊಂದು ವರ್ಷಗಳಾದವು. ಹಡೆಯುವ ಈ ಕ್ರಿಯೆ ಹೀಗೇ ಇನ್ನೂ ಹತ್ತು ವರ್ಷ ಮುಂದುವರೆಯಲಿ ಎಂಬುದೇ ನಿನ್ನಾಸೆ. ಅನಂತರವಷ್ಟೇ, ನನ್ನ ಮೇಲಿನ ಸಂಶಯದಿಂದ ನೀನು ಮುಕ್ತನಾಗಬಹುದು.”

“ಇನ್ನು ಮುಂದೆ, ಬಾಯಿಗೆ ಬಂದಂತೆ ಮಾತಾಡಲು ನಿನಗೆ ಅವಕಾಶ ನೀಡಲಾರೆ.” ಎನ್ನುತ್ತ, ಆತ ಅವಲ ಕೈ ಹಿಡಿದೆಳೆದು ಜೋರಾಗಿ ಹಿಸುಕಿದ.

“ನನಗೆ ಏನು ಹೇಳಬೇಕಿದೆಯೋ ಅದನ್ನೆಲ್ಲ ಹೇಳದೇ ಬಿಡುವುದಿಲ್ಲ. ಒಂದು ವೇಳೆ ನನ್ನನ್ನು ತಡೆದೆಯಾದರೆ, ಮುಂದೆ ಕುಳಿತ ಇಬ್ಬರೂ ಸೇವಕರಿಗೆ ಕೇಳುವಂತೆ ದೊಡ್ಡ ದನಿಯಲ್ಲಿ ಹೇಳುವೆ. ಸದ್ಯ, ನನ್ನ ಜೊತೆ ವಾಯು ವಿಹಾರಕ್ಕೆ ಬರಲು ನಿನಗೆ ಅನುಮತಿ ನೀಡಿದವಳು ನಾನು. ಸುಮ್ಮನೆ ನಾನು ಹೇಳಿದ ಹಾಗೆ ಕೇಳುವಂತೆ, ನಿನ್ನನ್ನು ಹದ್ದುಬಸ್ತಿನಲ್ಲಿಡಲು ಈ ಸೇವಕರು ಇಲ್ಲಿದ್ದಾರೆ ಎನ್ನುವುದು ಗೊತ್ತಿರಲಿ. ಸದ್ಯ ನಾನು ಹೇಳುವುದನ್ನು ಲಕ್ಷವಿಟ್ಟು ಕೇಳು. ನೀನೆಂದರೆ ನನ್ನಲ್ಲಿ ಅಸಹ್ಯ

ಭಾವನೆ ತುಂಬಿಕೊಳ್ಳುತ್ತದೆ. ಅದನ್ನು ನೀನು ಕಣ್ಣಾರೆ ಕಂಡಿರುವೆ. ನಾನೆಂದು ಸುಳ್ಳು ಹೇಳುವವಳಲ್ಲ, ನನಗೆ ಇಷ್ಟವಿಲ್ಲದಿದ್ದರೂ ನೀನು ನನ್ನನ್ನು ಮದುವೆಯಾದೆ. ಸಾಲದ ಹೊರೆಯಲ್ಲಿ ಸಿಕ್ಕಿಕೊಂಡಿದ್ದ ನನ್ನ ತಂದೆ ತಾಯಿಗಳು ಏನೂ ತೋಚದ ಸ್ಥಿತಿಯಲ್ಲಿದ್ದರು. ನೀನು ಅವರಿಗೆ ಬಲವಂತ ಮಾಡಿದೆ. ನಾನು ಕಣ್ಣೀರು ಹಾಕಿದರೂ ನೀನು ಸಿರಿವಂತ ಎಂಬ ಕಾರಣಕ್ಕೆ, ಅವರು ನನ್ನನ್ನು ನಿನಗೆ ಧಾರೆ ಎರೆದರು.

“ಈ ರೀತಿ ನೀನು ನನ್ನನ್ನು ಕೊಂಡುಕೊಂಡೆ. ಆ ಕ್ಷಣಕ್ಕೇ ನಾನು ನಿನ್ನ ಅಧಿಕಾರದ ಕೈಗೊಂಬೆಯಾದೆ, ನಿನ್ನ ಸಹಧರ್ಮಿನಿಯಾದೆ. ನಿನ್ನ ಬಲಾತ್ಕಾರದ ಭಯಾನಕ ನಡೆಗಳನ್ನು ಮರೆಯಲೆಂದು, ಎಷ್ಟು ಸಾಧ್ಯವೋ ಅಷ್ಟು ನಿನ್ನನ್ನು ಪ್ರೀತಿಸುವ ನಿಷ್ಠಾವಂತ ಮಡದಿಯಾದೆ. ಹೀಗೆ, ನನ್ನನ್ನು ನಿನಗೆ ಅರ್ಪಿಸಲು ಸಿದ್ಧಳಾದೆ. ನಿನ್ನಂತ ಅಸೂಯಾಪರ

ವ್ಯಕ್ತಿಯನ್ನು ಈ ಹಿಂದೆ ನಾನೆಂದು ಕಂಡಿರಲೇ ಇಲ್ಲ. ಓರ್ವ ನೀಚ, ಕೀಳು ಬುದ್ಧಿಯ ಗೂಢಚಾರನಂತೆ ವರ್ತಿಸುತ್ತ, ನನ್ನನ್ನು ಸದಾ ಕಾಲವೂ ಅನುಮಾನಿಸಿದೆ. ನಿನ್ನ ಇಂಥ ವರ್ತನೆಯಿಂದ ನನ್ನ ಗೌರವ ಮಾತ್ರವಲ್ಲ, ನಿನ್ನ ಗೌರವವೂ ಮಣ್ಣು ಪಾಲಾಯಿತು. ಮದುವೆಯಾಗಿ ಎಂಟು ತಿಂಗಳು ಕೂಡ ಕಳೆದಿರಲಿಲ್ಲ, ನನ್ನ ಮೇಲೆ ಸಂಶಯ ತಾಳಿದೆ, ಎಲ್ಲ ಬಗೆಯ ನಂಬಿಕೆ-ದ್ರೋಹವನ್ನು ನನ್ನ ಮೇಲೆ ಆರೋಪಿಸಿದೆ. ಹಾಗೆಂದು ನನಗೆ ಹೇಳಿದೆ, ಕೂಡ!

“ಎಂಥ ಅವಮಾನವದು! ನನ್ನ ಚೆಲುವಿಕೆಯನ್ನು ನಿನಗೆ ಮುಚ್ಚಿಡಲಾಗಲಿಲ್ಲ. ನನ್ನನ್ನು ಕಂಡು ಜನರು ಋಷಿ ಪಡುವುದನ್ನು ನಿನಗೆ ತಪ್ಪಿಸಲಾಗಲಿಲ್ಲ. ಆದರದಿಂದ, ಅವರು ನನ್ನ ಜೊತೆ ಮಾತಾಡುವುದನ್ನು ನಿನ್ನಿಂದ ನೋಡಲಾಗಲಿಲ್ಲ. ಪ್ಯಾರಿಸ್ ನಗರದ ಅತ್ಯಂತ ಸುಂದರಿ ನಾನೆಂದು ಪತ್ರಿಕೆಗಳು ಬರೆದಿದ್ದನ್ನು ನಿನಗೆ ಸಹಿಸಿಕೊಳ್ಳಲಾಗಲಿಲ್ಲ. ನನ್ನ ಅರಾಧಕರನ್ನು ದೂರಬಿಡಲು ಏನೆಲ್ಲ ಪ್ರಯತ್ನ ಮಾಡಿದೆ ನೀನು. ಜನರು ನನ್ನನ್ನು ಕಂಡು ಅಸಹ್ಯ ಪಟ್ಟುಕೊಳ್ಳಲಿ ಎಂಬ ನೀಚ ಬುದ್ಧಿಯಿಂದಲೇ ನೀನು ನನ್ನನ್ನು ಪದೆ ಪದೆ ತಾಯ್ತನದ ಕೂಪಕ್ಕೆ ತಳ್ಳಿದೆ. ಆ ರೀತ್ಯ, ನನ್ನ ರೂಪ ವಿರೂಪಗೊಳಿಸಲು ಹೂಟ ಹೂಡಿದೆ. ಓಹ್! ನೀನಿದನ್ನು ನಿರಾಕರಿಸಬೇಡ! ಆಗ ನನಗೆ ಇದೆಲ್ಲ ಅರ್ಥವಾಗಲೇ ಇಲ್ಲ. ನಂತರ ನನಗೆಲ್ಲ ಗೊತ್ತಾಗತೊಡಗಿತು. ಈ ಕುರಿತು ನಿನ್ನ ಸೋದರಿಯ ಮುಂದೆ ನೀನು ಜಂಭ ಕೊಚ್ಚಿಕೊಂಡಿದ್ದೆಯಂತೆ. ನಿನ್ನ ವರಟು ಹಾಗೂ ಕೀಳು ಬುದ್ಧಿಯಿಂದ ಕುಶಿತಳಾದ ನಿನ್ನ ಸೋದರಿಯೇ ಇದನ್ನೆಲ್ಲ ನನಗೆ ಹೇಳಿದಳು.

“ಅಬ್ಬಾ! ಈ ಹಿಂದಿನ ನಿನ್ನ ವರ್ತನೆಗಳನ್ನು ನೆನಪಿಸಿಕೊ! ಹನ್ನೊಂದು ವರ್ಷಗಳ ಕಾಲ ಸಮಾಜದ ಗೊಡವೆಗೆ ಹೋಗದೆ, ಬರೀ ನಿನ್ನ ಮಕ್ಕಳ

ತಾಯಿಯಾಗಿರುವಂತೆ ನನ್ನನ್ನು ನಿರ್ಬಂಧಿಸಿದ್ದೆ. ಬಳಸಿ ಬಳಸಿ ನನ್ನ ಸಂಗ ಸಾಕಾದ ಮೇಲೆ, ನನ್ನನ್ನು ಹಳ್ಳಿಯ ತೋಟದ ಮನೆಗೆ ಕಳಿಸಿದೆ. ಮತ್ತೆ ನಾನು ಮೊದಲಿನಂತೆ ಕಳೆದುಬಿಡಿಕೊಂಡು, ಮುಟ್ಟದ ಮಾಸದ ಸುಂದರಿಯಂತೆ ಮೋಹಕವಾಗಿ ತೋರುತ್ತಿರುವಂತೆ, ಮತ್ತೆ ಒಂದೇ ಸಮನೆ ಆರಾಧಕರು ನನ್ನನ್ನು ಸುತ್ತುವರೆಯತೊಡಗಿದಂತೆ, ನಾನು ಕೂಡ ಒರ್ವ ಶ್ರೀಮಂತ ಸಾಮಾಜಿಕ ಮಹಿಳೆಯಾಗಿ ಬಾಳಬೇಕೆಂದು ಅಶಿಸಿದೆ. ಆಗ ಮತ್ತೆ ನಿನ್ನಲ್ಲಿ ಅಸೂಯೆ ತುಂಬಿಕೊಂಡಿತು. ನೀನು ಮತ್ತೆ ಅಂಥದೇ ಅಪ್ರಿಯ, ಅಸಹ್ಯಕರ, ಕಾಮದಾಹದಿಂದ ಬಳಲಿ ನನ್ನನ್ನು ಬಳಸಿದೆ. ನನ್ನ ಪ್ರೀತಿ ಗಳಿಸಲೆಂದು ನೀನು ಹಾಗೆ ಮಾಡಲಿಲ್ಲ. ಏಕೆಂದರೆ, ನಾನೆಂದೂ ನಿನ್ನನ್ನು ನಿರಾಕರಿಸಿರಲಿಲ್ಲ. ಕೇವಲ ನನ್ನನ್ನು ವಿರೂಪಗೊಳಿಸುವ ಉದ್ದೇಶ ನಿನ್ನದಾಗಿತ್ತು.

“ಕೊನೆಗೊಮ್ಮೆ, ವಿಲಕ್ಷಣವಾದ, ನಿಗೂಢವಾದ ಘಟನೆ ನಡೆದೇಬಿಟ್ಟಿತು. ನಿನ್ನ ವಿಚಾರಗಳನ್ನು, ಕೃತಿಗಳನ್ನು, ನಾನು ಸೂಕ್ಷ್ಮವಾಗಿ ಗಮನಿಸತೊಡಗಿದೆ. ನಿನ್ನ ಇಂಗಿತವನ್ನು ತಿಳಿದುಕೊಳ್ಳಲು ಬಹಳ ಕಾಲ ಪ್ರಯತ್ನಿಸಿದೆ. ಕೊನೆಗೊಮ್ಮೆ, ಒಂದು ನಿಗೂಢ ಉಪಾಯ ನನ್ನ ತಲೆಗೆ ಹೊಳೆಯಿತು. ನೀನು ನಿನ್ನ ಮಕ್ಕಳಿಗೆ ಬಹುವಾಗಿ ಅಂಟಿಕೊಂಡಿದ್ದೆ. ಆ ಮಕ್ಕಳು ನನ್ನ ಹೊಟ್ಟೆಯಲ್ಲಿದ್ದಾಗ, ನಿನ್ನ ಸಂಶಯಕ್ಕೊಂದು ರಕ್ಷಾಕವಚ ನೀಡಿದ್ದರು. ನನ್ನ ಬಗ್ಗೆ ನಿನ್ನಲ್ಲಿ ಎಷ್ಟೇ ದ್ವೇಷವಿದ್ದರೂ ಮಕ್ಕಳ ಬಗ್ಗೆ

ಅಪಾರ ವಾತ್ಸಲ್ಯ ತುಂಬಿಕೊಂಡಿತ್ತು. ನನ್ನ ದೇಹ ವಿರೂಪಗೊಳ್ಳುವುದನ್ನು ನೋಡುವ ಕ್ಷಣಿಕ ಸಂತಸದಿಂದಾಗಿ, ನಿನ್ನಲ್ಲಿ ತುಂಬಿಕೊಂಡಿದ್ದ ಅಸಹ್ಯಕರ ಸಂಶಯದ ಭಯ ಒಂದಿಷ್ಟು ಶಮನಗೊಳ್ಳುತ್ತಿತ್ತು.

“ಅಬ್ಬಾ! ಅದೆಷ್ಟು ಬಾರಿ ನಿನ್ನ ಕಣ್ಣಲ್ಲಿ ಅಂಥ ವಿಲಕ್ಷಣ ಸಂತಸವನ್ನು ಕಂಡಿದ್ದೇನೆ. ನಿನಗೆ ದೊರೆತ ಜಯಮಾಲೆಗಳಂತೆ ನೀನು ನಿನ್ನ ಮಕ್ಕಳನ್ನು ಪ್ರೀತಿಸಿದೆ ವಿನಾ ಅವರು ನಿನ್ನ ರಕ್ತದ ಕುಡಿಗಳೆಂದಲ್ಲ. ನನ್ನ ಮೇಲೆ, ನನ್ನ ತಾರುಣ್ಯದ ಮೇಲೆ, ರೂಪದ ಮೇಲೆ, ಮೈ ಕಾಂತಿಯ ಮೇಲೆ ನನ್ನ ಸುತ್ತಲೂ ಸುರಿಯುತ್ತಿದ್ದ ಪ್ರಸಂಶೆಗಳ ಮೇಲೆ, ಸಾಧಿಸಿದ ನಿನ್ನ ಜಯಗಳೆಂದರೆ ನಿನ್ನ ಮಕ್ಕಳು. ಅವರ ಬಗ್ಗೆ ನೀನು ಅಭಿಮಾನದಿಂದ ಬೀಗುತ್ತಿದೆ. ಬೋ-ಡಿ-ಬೋಲೋನ್ ಉದ್ಯಾನಕ್ಕೆ ಅವರನ್ನು ಕರೆದೊಯ್ದು ಕಮಾಯಿತು ಮಾಡಿಸುತ್ತಿದೆ, ಕುದುರೆ ಸವಾರಿ ಮಾಡಿಸುತ್ತಿದೆ. ಅವರನ್ನು ಸಿನಿಮಾ

ಮಂದಿರಗಳಿಗೆ ಕರೆದೊಯ್ಯುತ್ತಿದ್ದೆ. ಅವರ ನಡುವೆ ನಿಂತ ನಿನ್ನನ್ನು ಕಂಡು ‘ಎಂಥ ಒಳ್ಳೆಯ ತಂದೆ ಈತ’ ಎಂದು ಪದೇ ಪದೇ ಜನರು ನಿನ್ನನ್ನು ಕೊಂಡಾಡಲಿ ಎಂದಲ್ಲವೇ ನಿನ್ನ ಆಸೆ?”

ಆತ ಅತ್ಯಂತ ಕ್ರೂರವಾಗಿ ಅವಳ ಮುಂಗೈ ಹಿಡಿದು ಜಗ್ಗಿದ. ಅವಳಿಗೆ ಹಿಂಸೆಯಾಗುವಂತೆ ಅದನ್ನು ಜೋರಾಗಿ ಹಿಸುಕಿದ. ಸುಮ್ಮನೆ ಸಹಿಸಿಕೊಂಡ ಆಕೆ ನೋವಿನಿಂದ ಚೀರಬೇಕೆನ್ನುವಷ್ಟರಲ್ಲಿ, ಆತ ಪಿಸುದನಿಯಲ್ಲಿ ಆಕೆಗೆ ಹೇಳಿದ:

“ನನ್ನ ಮಕ್ಕಳನ್ನು ನಾನು ಪ್ರೀತಿಸುವೆ, ತಿಳಿಯಿತೆ? ಇದೀಗ ನೀನಾಡಿದ ಮಾತು ತಾಯಿಯಾದವಳಿಗೆ ಶೋಭಿಸುವಂಥದ್ದಲ್ಲ. ನೀನು ನನ್ನ ವಸ್ತು, ನಾನು ಯಜಮಾನ, ನಿನ್ನ ಯಜಮಾನ. ಯಾವಾಗ ಬೇಕೋ ಆಗ ನಿನ್ನಿಂದ ಏನೆಲ್ಲ ದೋಚಬಲ್ಲೆ. ಆ ನಿಟ್ಟಿನಲ್ಲಿ ಕಾನೂನು ನನ್ನ ಪರವಾಗಿದೆ.”

ತನ್ನ ಬಲವಾದ ಕೈಯಿಂದ ಆತ ಆಕೆಯ ಬೆರಳುಗಳನ್ನು ಜೋರಾಗಿ ಅಮುಕಿದ. ಆಕೆ ನೋವಿನಿಂದ ನೀಲಿಯಾದ ತನ್ನ ಬೆರಳುಗಳನ್ನು ಬಿಡಿಸಿಕೊಳ್ಳುವ ವ್ಯರ್ಥ ಪ್ರಯತ್ನ ಮಾಡಿದಳು. ಆ ಯಾತನೆಗೆ ಉಸಿರು ಕಟ್ಟಿದಂತಾಗಿ ಆಕೆಯ ಕಣ್ಣಲ್ಲಿ ನೀರೂರಿತು. “ನೋಡಿದೆಯೆಲ್ಲ, ನಾನು ಬಲಶಾಲಿ ಗಂಡು.” ಎನ್ನುತ್ತ ಆತ ತನ್ನ ಕೈ ಬಿಗಿತವನ್ನು ಸಡಿಲಗೊಳಿಸುತ್ತಿರುವಂತೆ ಆಕೆ ಹೇಳಿದಳು “ನಾನು ಪತಿವ್ರತೆ ಎಂದು ನೀನು ತಿಳಿದಿರುವೆಯಾ?”

ಆತ ಗಲಿಬಲಿಗೊಂಡು ತೊದಲಿದ “ಹೌದು.”

“ಏಸುವಿನ ದೇಹವಿರಿಸಿದ ಬಲಿಪೀಠದ ಎದುರು ಆಣೆ ಮಾಡಿ ಹೇಳುವೆ. ಆಗಲೂ ನಾನು ಹೇಳಿದ್ದು ಸುಳ್ಳೆಂದು ಭಾವಿಸುವೆಯಾ?”

“ಇಲ್ಲ.”

“ಹಾಗಾದರೆ ಯಾವುದಾದರೂ ಚರ್ಚೆಗೆ ಹೋಗೋಣ, ನನ್ನ ಜೊತೆ ಬರುವೆಯಾ?”

“ಏತಕ್ಕಾಗಿ?”

“ಏಕೆಂದು ನೀನೇ ನೋಡುವಿಯಂತೆ.”

“ನಿನ್ನ ಪ್ರಬಲ ಇಚ್ಛೆ ಹಾಗಿದ್ದರೆ, ನಡೆ ಹೋಗೋಣ”

ಆಕೆ ಏರು ದನಿಯಲ್ಲಿ “ಫಿಲಿಪೈಯತ್ತ ನಡೆ” ಎಂದು ಆದೇಶಿಸಿದಳು. ಓಡುತ್ತಿದ್ದ ಕುದುರೆಗಳ ಮೇಲೆ ಲಕ್ಷವಿರಿಸಿ ಕುಳಿತ್ತಿದ್ದ ಸಾರಥಿ ಸ್ವಲ್ಪ ಮುಂದಕ್ಕೆ ಬಾಗಿ ತನ್ನ ಯಜಮಾನಿಯ ಆಜ್ಞೆಗೆ ಕಿವಿ ಒಡ್ಡಿದ “ಸೇಂಟ್ ಫಿಲಿಪೈ ಡ್ಯೂ ರೋಲ್ ಚರ್ಚ್ ಕಡೆಗೆ ಹೊರಡು.” ಎಂದು ಮತ್ತೊಮ್ಮೆ ಅದೇ ಗಡಸು ದನಿಯಲ್ಲಿ ಆಜ್ಞಾಪಿಸಿದಳು. ಅಷ್ಟರಲ್ಲಿ ಬೋ-ಡಿ-ಬೋಲೋನ್ ಉದ್ಯಾನದ ಪ್ರವೇಶದ್ವಾರದ ಬಳಿಗೆ ಬಂದಿದ್ದ ಸಾರೋಟು ಮರಳಿ ಪ್ಯಾರಿಸ್ ಕಡೆಗೆ ಹೊರಟಿತು.

ಮಾರ್ಗ ಮಧ್ಯೆ ಗಂಡ ಹೆಂಡತಿ ಇಬ್ಬರು ಪರಸ್ಪರ ಒಂದು ಶಬ್ದ ಕೂಡ ಉಸುರದೆ ಮೌನವಾಗಿ ಕುಳಿತ್ತಿದ್ದರು. ಆ ಸಾರೋಟು ಚರ್ಚ್ ಬಳಿ ನಿಂತಾಗ ಶ್ರೀಮತಿ ಮ್ಯಾಸ್ಕರೇ ಕೆಳಗೆ ಜಿಗಿದು ಬಿರಬಿರನೆ ಚರ್ಚ್ ಒಳಗೆ ನಡೆದಳು. ಒಂದೆರಡು ಮಾರು ಹಿಂದಿದ್ದ ಆಕೆಯ ಗಂಡ ಅವಳನ್ನು ಹಿಂಬಾಲಿಸಿದ. ಆಕೆ ಹಾಗೆ ಕ್ರೈಸ್ತ ಪೀಠದವರೆಗೆ ಮುನ್ನಡೆದು ಒಂದು ಖುರ್ಚಿಯ ಬಳಿ ಮೊಳಕಾಲೂರಿ ಕುಳಿತಳು. ತನ್ನ ಕೈಗಳಲ್ಲಿ ಮುಖ ಹುದುಗಿಸಿಕೊಂಡು ಸ್ವಲ್ಪ ಹೊತ್ತು ಪ್ರಾರ್ಥಿಸಿದಳು. ಅವಳ ಹಿಂದೆ ನಿಂತಿದ್ದ ಆತ, ಆಕೆ ಅಳುತ್ತಿರುವುದನ್ನು ಗಮನಿಸಿದ. ತಡೆಯಲಾಗದ ದುಃಖ ಒತ್ತರಿಸಿ ಬಂದಾಗ ಅಳುವ ಹೆಂಗಸರಂತೆ ಆಕೆ ಮೌನವಾಗಿ ರೋದಿಸಿದಳು. ಒಂದು ಬಗೆಯ ಕಂಪನ ಅವಳ ದೇಹದಲ್ಲತ್ತು. ಅದು ಬಿಕ್ಕಳಿಕೆಯಾಗಿ ಕೊನೆಗೊಂಡು ಆಕೆಯ ಕೈ ಬೆರಳುಗಳಲ್ಲೇ ಹುದುಗಿ ಹೋಯಿತು.

ಅದೆಲ್ಲ ಅತಿಯಾಯಿತೆಂದು ಭಾವಿಸಿದ ಶ್ರೀಯುತ ಮ್ಯಾಸ್ಕರೇ ಅವಳ ಭುಜದ ಮೇಲೆ ಕೈ ಇರಿಸಿದ. ಆ ಸ್ಪರ್ಶದಿಂದ ಆಕೆ ಎಚ್ಚತ್ತಾಗ ಅವಳ ದೇಹ ಉರಿಯುತ್ತಿರುವಂತೆ ಭಾಸವಾಗಿ, ತಟ್ಟನೆ ಎದ್ದು ನಿಂತು ಆತನ ಕಣ್ಣಲ್ಲಿ ಕಣ್ಣಿಟ್ಟು ಹೇಳಿದಳು: “ಇದೆಲ್ಲವನ್ನು ನಿನಗೆ ಹೇಳಲೇಬೇಕಾಗಿದೆ, ಏನು ಮಾಡುತ್ತೀಯೋ ಮಾಡು, ಬೇಕಾದರೆ ನನ್ನನ್ನು ಕೊಂದು ಬಿಡು, ಯಾವುದಕ್ಕೂ ನಾನು ಅಂಜುವುದಿಲ್ಲ, ದೇವರೆದುರು ಆಣೆ ಮಾಡಿ ಹೇಳುವೆ, ನಿನ್ನ ಏಳು ಜನ ಮಕ್ಕಳಲ್ಲಿ ಒಂದು ಮಗು ಮಾತ್ರ ನಿನಗೆ ಹುಟ್ಟಿದ್ದಲ್ಲ. ಮಕ್ಕಳನ್ನು ಹೆರುವ ತೊತ್ತಿನ ಗುಲಾಮಗಿರಿಯ ಶಿಕ್ಷೆಗೆ ನನ್ನನ್ನು ತಳ್ಳಿದ ನಿನ್ನ ಗಂಡಸುತನದ ಅಸಹ್ಯಕರ ದಬ್ಬಾಳಿಕೆಗಳಿಗೆ ಪ್ರತಿಯಾಗಿ ಇದೊಂದೆ ಪ್ರತೀಕಾರ ನನಗೆ ಸಾಧ್ಯವಿದೆ. ನನ್ನ ಆ ಪ್ರಿಯತಮ ಯಾರೆಂದು ಎಂದಿಗೂ ನಿನಗೆ ಗೊತ್ತಾಗಲಾರದು. ಆ ಇನ್ನೊಬ್ಬನ ಪ್ರೀತಿಗಾಗಿ ಅಲ್ಲ, ಆತನಿಂದ ಸುಖ ಪಡೆಯಲೆಂದೂ ಅಲ್ಲ. ನಿನಗೆ ದ್ರೋಹ ಎಸಗಲೆಂದೇ ನನ್ನನ್ನು ಆತನಿಗೆ ಸಮರ್ಪಿಸಿಕೊಂಡೆ. ಆತ ಕೂಡ ನನ್ನನ್ನು ತಾಯಿಯನ್ನಾಗಿ ಮಾಡಿದ. ಆ ಮಗು ಯಾವುದು ಎಂದು ಎಂದಿಗೂ ನಿನಗೆ ಹೇಳಲಾರೆ. ನನಗೆ ಏಳು ಮಕ್ಕಳು. ಆ ಮಗು ಯಾವುದೆಂದು ನೀನೇ ಹುಡುಕು. ಇದನ್ನೆಲ್ಲ ಆಮೇಲೆ ಹೇಳಬೇಕೆಂದಿದ್ದೆ. ಏಕೆಂದರೆ ಒಬ್ಬನ ಮೇಲೆ ಒಬ್ಬನು ಸೇಡು ತೀರಿಸಿಕೊಳ್ಳಬೇಕಾದರೆ ಆತನಿಗೆ ಗೊತ್ತಾಗದ ಹಾಗೆ ಆತನನ್ನು ವಂಚಿಸುವುದು ಅನಿವಾರ್ಯ. ತಪ್ಪೊಪ್ಪಿಗೆಯ ಈ ಅನಿವಾರ್ಯಕ್ಕೆ ನನ್ನನ್ನು ಎಳೆದು ತಂದವನು ನೀನು. ಇದೀಗ, ಹೇಳಬೇಕಾದ್ದನ್ನೆಲ್ಲ ಹೇಳಿ ಮುಗಿಸಿರುವೆ.”

ಆಕೆ ಬಿರಬಿರನೆ ಚರ್ಚಿನ ತೆರೆದ ಬಾಗಿಲತ್ತ ನಡೆದಳು. ತನ್ನ ಹಿಂದೆ ತನ್ನ ಗಂಡನ ಅಷ್ಟೇ ರಭಸದ ಹೆಜ್ಜೆಗಳನ್ನು ಆಕೆ ನಿರೀಕ್ಷಿಸಿದ್ದಳು. ಮುಷ್ಠಿಯಿಂದ

ಬಲವಾಗಿ ಗುದ್ದಿ ತನ್ನನ್ನು ಕೆಳಗೆ ಬೀಳಿಸಬಹುದೆಂದು ಆಕೆ ಅಂದುಕೊಂಡಿದ್ದಳು. ಆದರೆ ಅಂಥದ್ದೇನೂ ಘಟಿಸಲಿಲ್ಲ. ಆಕೆ ಹಾಗೇ ಸಾರೋಟು ಬಳಿಗೆ ಬಂದಳು. ಅಸಾಧ್ಯ ಬೇಗುದಿ ಹಾಗೂ ಭಯದಿಂದ ಉಸಿರುಗಟ್ಟಿದಂತಾಗಿ ಆಕೆ ಟಣ್ಣನೇ ಸಾರೋಟು ಏರಿ, “ಮನೆಗೆ ಹೊರಡು” ಎಂದು ಸಾರಥಿಗೆ ಹೇಳಿದಳು. ಕುದುರೆಗಳು ಪುಟಪುಟನೆ ಅವಸರದ ಹೆಜ್ಜೆ ಹಾಕುತ್ತ ಮುನ್ನಡೆದವು.

ಭಾಗ-೨

ಮರಣ ದಂಡನೆಗೊಳಗಾದ ಅಪರಾಧಿ ಗಲ್ಲು ಶಿಕ್ಷೆಯ ಕ್ಷಣಕ್ಕಾಗಿ ಕಾಯುತ್ತಿರುವಂತೆ, ಶ್ರೀಮತಿ ಮ್ಯಾಸ್ಕರೇ ತನ್ನ ಕೋಣೆಯಲ್ಲಿ ಊಟದ ಸಮಯಕ್ಕಾಗಿ ಕಾಯುತ್ತಿದ್ದಳು. ತನ್ನ ಗಂಡ ಏನು ಮಾಡಬಹುದು? ಆತ ಮನೆಗೆ ಮರಳಿದನೆ? ನಿರಂಕುಶಮತಿಯಾದ, ಮುಂಗೋಪಿಯಾದ, ಎಂಥ ಹಿಂಸೆಗೂ ಸಿದ್ಧನಾಗಬಲ್ಲ ತನ್ನ ಗಂಡ ಏನು ಯೋಚಿಸುತ್ತಿರಬೇಕು, ಆತನ ಮನಸ್ಸಿನಲ್ಲಿ ಏನಿರಬೇಕು? ಆಕೆ ಹೀಗೆಲ್ಲ ಯೋಚಿಸುತ್ತಿರುವಾಗ ಮನೆಯಲ್ಲಿ ನೀರವತೆ ತುಂಬಿಕೊಂಡಿತ್ತು. ಪ್ರತಿ ಕ್ಷಣವೂ ಆಕೆ ಗಡಿಯಾರದತ್ತ ನೋಡುತ್ತಿದ್ದಳು. ಸೇವಕಿ ಬಂದು ಆಕೆಗೆ ಸಂಜೆಯ ಉಡುಪು ತೊಡಿಸಿ ಹೊರಟು ಹೋದಳು. ಎಂಟು ಗಂಟೆಯಾಗಿರಬಹುದು. ಆ ಕ್ಷಣಕ್ಕೆ ಎರಡು ಸಲ ಬಾಗಿಲು ಬಡಿದ ಸದ್ದು. ಒಳಗೆ ಬಂದ ಅಡಿಗೆಯವ ಊಟ ಸಿದ್ಧವಾಗಿದೆ ಎಂದು ಹೇಳಿದ.

“ಯಜಮಾನರು ಬಂದರೆ?”

“ಬಂದಿದ್ದಾರೆ ಮೇಡಮ್, ಅವರೀಗ ಊಟದ ಕೋಣೆಯಲ್ಲಿಯೇ ಇದ್ದಾರೆ.”

ಬರಲಿರುವ ಸಂದರ್ಭವನ್ನು ಎದುರಿಸಲು, ಈ ಹಿಂದೆ ಕೊಂಡಿದ್ದ ಒಂದು ಸಣ್ಣ ರಿವಾಲ್ವರನ್ನು ತನ್ನ ಬಳಿ ಇಟ್ಟುಕೊಳ್ಳಬೇಕೆನಿಸಿತು ಆಕೆಗೆ. ಮುಂದೆ ಸಂಭವಿಸಬಹುದಾದ ದುರಂತದ ಸನ್ನಿವೇಶ ಅವಳ ಎದೆಯಲ್ಲಿ ತಾಲೀಮು ನಡೆಸಿತ್ತು. ಆದರೆ ಎಲ್ಲ ಮಕ್ಕಳು ಅಲ್ಲಿರುವಾಗ ಅಂಥದ್ದೇನು ಸಂಭವಿಸಲಿಕ್ಕಿಲ್ಲ ಎಂದು ಊಹಿಸಿ ಅಲ್ಲಿದ್ದ ಸುವಾಸಿತ ಉಪ್ಪಿನ ಮೂಸೆಯನ್ನು ಮಾತ್ರ ತೆಗೆದುಕೊಂಡು ಆಕೆ ಊಟದ ಕೋಣೆಗೆ ಹೋದಳು.

ಒಂದಿಷ್ಟು ಸಡಗರದಿಂದಲೇ ಆತ ಖುರ್ಚಿಯಿಂದ ಎದ್ದು ಇಬ್ಬರೂ ಕೊಂಚ ತಲೆ ಬಾಗಿಸಿ ಪರಸ್ಪರ ಶುಭಾಶಯ ಹಂಚಿಕೊಂಡರು. ಮೂರು ಹುಡುಗರು ತಮ್ಮ ಶಿಕ್ಷಕ ಅಬ್ಬೆ ಮಾರ್ಟಿನ್‌ನೊಂದಿಗೆ ಬಲಬದಿಗೆ ಕುಳಿತಿದ್ದರು. ಮೂರು ಹುಡುಗಿಯರು ಇಂಗ್ಲೀಷ್ ಶಿಕ್ಷಕಿ ಮಿಸ್ ಸ್ಮಿತ್ ಜೊತೆಗೆ ಎಡಬದಿಗೆ ಕುಳಿತಿದ್ದರು. ಮೂರು ತಿಂಗಳ ಎಳೆಗೂಸು ಪರಿಚಾರಿಕೆಯ ಜೊತೆ ಮೇಲಿನ ಕೋಣೆಯಲ್ಲಿತ್ತು.

ಜೊತೆ ಯಾರು ಇಲ್ಲದಾಗ ಗ್ರೇಸ್ ಎಂದಿನಂತೆ ಸಹಜವಾಗಿಯೇ ವರ್ತಿಸುತ್ತಾನೆ ಏಕೆಂದರೆ ಮನೆಯಲ್ಲಿ ಅತಿಥಿಗಳಿದ್ದಾಗ ಮಕ್ಕಳು ಊಟಕ್ಕೆ ಕೆಳಗೆ ಬರುವುದಿಲ್ಲ, ಎಂದು ಅಬ್ಬೆ ಹೇಳಿದ. ಅನಂತರ ಅವರು ಊಟ ಆರಂಭಿಸಿದರು. ಮಿತಿ ಮೀರಿದ ಭಾವಾವೇಶದಿಂದ ಬಳಲುತ್ತಿದ್ದ ಶ್ರೀಮತಿ ಮ್ಯಾಸ್ಕರೇ ಮುಖ ಕೆಳಗೆ ಮಾಡಿ ಕುಳಿತಿದ್ದಳು. ಆಕೆಯ ಗಂಡ ಒಮ್ಮೆ ಮೂವರು ಹುಡುಗರನ್ನು, ಮತ್ತೊಮ್ಮೆ ಮೂವರು ಹುಡುಗಿಯರನ್ನು ಸೂಕ್ಷ್ಮವಾಗಿ ಅವಲೋಕಿಸಿದ. ಅವನಲ್ಲಿ ತುಂಬಿಕೊಂಡಿದ್ದ ಒಂದು ಬಗೆಯ ಅಸಂತುಷ್ಟಿಯ ಭಾವ ಒಬ್ಬರಿಂದೊಬ್ಬರತ್ತ ಹರಿದಾಡಿತು. ಒಮ್ಮೆಲೆ ಆತ ವೈನ್ ತುಂಬಿದ ಗ್ಲಾಸನ್ನು ತನ್ನತ್ತ ಎಳೆದುಕೊಂಡಾಗ ಅದು ಒಡೆದು ಹೋಯಿತು. ಟೇಬಲ್ ಕ್ಲಾಥ್ ಮೇಲೆ ವೈನ್ ಚೆಲ್ಲಿ ಹೋಯಿತು. ಈ ಪುಟ್ಟ ಘಟನೆಯಿಂದ ಸ್ವಲ್ಪ ಸದ್ದುಂಟಾಗಿ ಆಕೆ ಖುರ್ಚಿಯಿಂದದ್ದು ಹೊರಡಲನುವಾದಳು. ಪ್ರಥಮ ಬಾರಿಗೆ ಅವರು ಒಬ್ಬರನ್ನೊಬ್ಬರು ನೋಡಿದರು. ತಮ್ಮತನವನ್ನೇ ಮರೆತು, ತಮ್ಮ ನರನಾಡಿಗಳಲ್ಲಿ ತುಂಬಿಕೊಂಡ ಉದ್ವೇಗವನ್ನು ಕೂಡ ಲೆಕ್ಕಿಸದೇ ಅವರು ಪರಸ್ಪರ ದುರುಗುಟ್ಟಿದರು. ಅವರ ದೃಷ್ಟಿಗಳು ಪಿಸ್ತೂಲು ಗುಂಡಿನಷ್ಟೇ ರಭಸವಾಗಿದ್ದವು.

ಈ ಎಲ್ಲ ಕ್ಲೇಶಕ್ಕೆ ಏನೋ ಕಾರಣವಿರಬೇಕೆಂದು ಅಬ್ಬೆ ಭಾವಿಸಿದ. ಆದರೂ ಆತನಿಗೆ ಕಾರಣ ಗೊತ್ತಾಗಲಿಲ್ಲ. ಏನೇನೋ ವಿಷಯಗಳನ್ನೆತ್ತಿ ಆತ ಅವರೊಡನೆ ಮಾತುಕತೆಗಳಿಯಲು ಪ್ರಯತ್ನಿಸಿದ. ಆದರೆ ಅವನ ಪ್ರಯತ್ನಗಳೆಲ್ಲ ನಿಷ್ಫಲವಾದವು. ಶ್ರೀಮತಿ ಮ್ಯಾಸ್ಕರೇ ಹೆಣ್ಣಿನದ ಔಚಿತ್ಯ ಹಾಗೂ ಸಹಜ ಪ್ರವೃತ್ತಿಗಳಿಗನುಗುಣವಾಗಿ ಎರಡು ಅಥವಾ ಮೂರು ಬಾರಿ ಆತನ ಪ್ರಶ್ನೆಗೆ ಉತ್ತರ ನೀಡಲು ಪ್ರಯತ್ನಿಸಿದಳು. ಆದರೆ ಪ್ರಯೋಜನವಾಗಲಿಲ್ಲ. ತನ್ನ ಮನದಾಳದ ತುಮುಲದಿಂದಾಗಿ ಆಕೆಗೆ ಸರಿಯಾದ ಶಬ್ದಗಳು ಸಿಗಲಿಲ್ಲ. ಫ್ಲೇಟು, ಚಾಕು, ಫೋರ್ಕುಗಳ ಸಣ್ಣ ಸದ್ದನ್ನು ಹೊರತುಪಡಿಸಿದರೆ, ಆ ವಿಶಾಲವಾದ ಕೋಣೆಯಲ್ಲಿ ನೀರವತೆ ತುಂಬಿಕೊಂಡಿತ್ತು. ಅಂಥ ನೀರವತೆಯಲ್ಲಿ ಆಕೆ ತನ್ನ ದನಿಗೆ ತಾನೇ ಹೆದರಿದಂತಿತ್ತು.

ಇದ್ದಕ್ಕಿದ್ದಂತೆ ಆಕೆಯ ಗಂಡ ಒಂದಿಷ್ಟು ಮುಂದೆ ಬಾಗಿ ಕೇಳಿದ, “ಇಲ್ಲಿ ಈ ಮಕ್ಕಳ ಮಧ್ಯದಲ್ಲಿ ನಿಂತು, ನೀನು ಹೇಳಿದ್ದೆಲ್ಲ ನಿಜವೆಂದು ಆಣೆ ಮಾಡಿ ಹೇಳುವೆಯಾ?”

ಅವಳ ನರನಾಡಿಗಳಲ್ಲಿ ಹುದುಗಿದ್ದ ದ್ವೇಷ ತಟ್ಟನೇ ಅವಳನ್ನು ಕೆರಳಿಸಿತು. ಆ ಪ್ರಶ್ನೆಗೆ ಅದೇ ದೃಢತೆಯಿಂದ ಉತ್ತರಿಸಲು ಆಕೆ ತನ್ನ ಎರಡು ಕೈಗಳನ್ನೆತ್ತಿ, ಬಲಗೈಯನ್ನು ಹುಡುಗರ ಕಡೆಗೂ ಎಡಗೈಯನ್ನು ಹುಡುಗಿಯರ ಕಡೆಗೂ ಚಾಚಿ ಹಿಂದು ಮುಂದು ನೋಡದೆ, ದೃಢ ನಿಶ್ಚಯದ ದನಿಯಲ್ಲಿ ಹೇಳಿದಳು: “ನಾನು ನಿನಗೆ ಹೇಳಿದ್ದು ಸತ್ಯವೆಂದು ನನ್ನ ಮಕ್ಕಳ ತಲೆಯ ಮೇಲೆ ಆಣೆಯಿಟ್ಟು ಹೇಳುವೆ.”

ಸಿಟ್ಟು ಹಾಗೂ ಉದ್ದೇಗದ ಭರದಲ್ಲಿ ಮೇಲೆದ್ದು, ತನ್ನ ಕೈ ವಸ್ತ್ರವನ್ನು ಮೇಜಿನ ಮೇಲೆ ಎಸೆದು, ಅಲ್ಲಿದ್ದ ಖುರ್ಚಿಯನ್ನೆತ್ತಿ ಗೋಡೆಗೆ ಅಪ್ಪಳಿಸಿದ. ನಂತರ ಮತ್ತೊಂದು ಮಾತಾಡದೇ ಹೊರ ನಡೆದ. ಅದೇ ಕಾಲಕ್ಕೆ ಆಕೆ ಆಳವಾದ ನಿಟ್ಟುಸಿರು ಬಿಟ್ಟು, ಶಾಂತ ದನಿಯಲ್ಲಿ ಉಸುರಿದಳು: “ನನ್ನ ಮುದ್ದು ಮರಿಗಳೆ, ಇದೀಗ ನಿಮ್ಮ ತಂದೆ ಹೇಳಿದ್ದರ ಬಗ್ಗೆ ಒಂದಿಷ್ಟು ಲಕ್ಷ ಕೊಡಬೇಡಿ, ಸ್ವಲ್ಪ ಹೊತ್ತಿನ ಹಿಂದೆ ಯಾವುದೋ ಕಾರಣಕ್ಕೆ ಆತ ಬಹಳಷ್ಟು ರೋಸಿ ಹೋಗಿದ್ದಾನೆ. ಆದರೆ ಒಂದೆರಡು ದಿನಗಳಲ್ಲಿ ಮತ್ತೆ ಆತ ಸರಿ ಹೋಗುತ್ತಾನೆ.”

ಅನಂತರ ಆಕೆ, ಅಬ್ಬೆ ಹಾಗೂ ಮಿಸ್ ಸ್ಮಿತ್ ಜೊತೆ ಸ್ವಲ್ಪ ಹೊತ್ತು ಕುಳಿತು ಮಾತಾಡಿದಳು. ಮಾತೃ ವಾತ್ಸಲ್ಯದ ಧಾಟಿಯಲ್ಲಿ ಆಕೆ, ಅತ್ಯಂತ ಸಿಹಿಯಾದ, ಮೃದುವಾದ ನುಡಿಗಳಿಂದ ತನ್ನ ಮಕ್ಕಳನ್ನು ಓಲೈಸಿದಳು. ಆ ಮಾತಿನ ಮೋಡಿಗೆ ಆ ಎಳೆಯ ಹೃದಯಗಳು ಅರಳಿಕೊಂಡವು.

ಉಟವಾದ ಮೇಲೆ ಆಕೆ ತನ್ನ ಮಕ್ಕಳೊಂದಿಗೆ ದಿವಾನಖಾನೆಗೆ ಬಂದಳು. ದೊಡ್ಡ ಮಕ್ಕಳನ್ನು ಸ್ವಲ್ಪ ಕಾಲ ಅಲ್ಲಿಯೇ ಹರಟಲು ಬಿಟ್ಟಳು. ಮಲಗುವ ಸಮಯವಾದ ಬಳಿಕ ಅವರನ್ನು ಬಹಳ ಹೊತ್ತಿನವರೆಗೂ ಮುದ್ದಿಸಿದಳು. ನಂತರ ಒಬ್ಬಳೇ ತನ್ನ ಕೋಣೆಗೆ ಹೋದಳು.

ಅಲ್ಲಿ ಆಕೆ ತನ್ನ ಗಂಡನಿಗಾಗಿ ದಾರಿ ಕಾದಳು. ಆತ ಬಂದೇ ಬರುತ್ತಾನೆಂಬ ವಿಶ್ವಾಸ ಅವಳಿಗಿತ್ತು. ಸದ್ಯ ಮಕ್ಕಳು ಆಕೆಯ ಬಳಿ ಇರಲಿಲ್ಲ. ಜಗತ್ತಿನ ಎಲ್ಲ ಮಹಿಳೆಯರಂತೆ, ತನ್ನ ಪ್ರಾಣ ರಕ್ಷಿಸಿಕೊಳ್ಳಲು ಆಕೆ ದೃಢ ನಿಶ್ಚಯ ಮಾಡಿದ್ದಳು. ಆದ್ದರಿಂದ ತನ್ನ ಉಡುಪಿನ ಜೇಬಿನಲ್ಲಿ ಗುಂಡು ತುಂಬಿದ ರಿವಾಲ್ವರ್ ಇಟ್ಟುಕೊಂಡಿದ್ದಳು. ಗಂಟೆಗಳು ಉರುಳಿದವು, ಗಡಿಯಾರದ ಗಂಟೆಯು ನಿನಾದ ಮನೆಯ ಮೌನದಲ್ಲೇ ಅಡಗಿ ಹೋಯಿತು. ಕೇವಲ ಓಣಿಯಲ್ಲಿ ಸಾಗುತ್ತಿದ್ದ ಸಾರೋಟುಗಳ ಗಡಗಡ ಸದ್ದು ಕೇಳಬರುತ್ತಿತ್ತು. ಕಿಟಕಿಗಳನ್ನು ಮುಚ್ಚಿ ಪರದೆ ಇಳಿ ಬಿಟ್ಟಿದ್ದರಿಂದ ಆ ಸದ್ದು ಕೂಡ ಅಸ್ಪಷ್ಟವಾಗಿ ಕೇಳುತ್ತಿತ್ತು. ಬಲು ಗಟ್ಟಿಗಾಗಿ ಆಕೆ ಆತನ ದಾರಿ ಕಾದಳು. ಇದೀಗ ಆತನ ಭಯ ಆಕೆಗಿರಲಿಲ್ಲ. ಎಲ್ಲದಕ್ಕೂ ಸಿದ್ಧವಾಗಿಯೇ ಇದ್ದಳು. ಒಂದು ಬಗೆಯ ಜಯದ ಹೊಸ್ತಿಲಲ್ಲೇ ಅವಳಿದ್ದಳು. ಏಕೆಂದರೆ ಆಜೀವ ಪರ್ಯಂತ ಜೀವನದ ಪ್ರತಿಕ್ಷಣವೂ ಆತನಿಗೆ ಮಾನಸಿಕ ಹಿಂಸೆ ನೀಡುವ ಉಪಾಯವನ್ನು ಆಕೆ ಕಂಡುಕೊಂಡಿದ್ದಳು.

ಮೂಡಲದ ಮೊದಲ ಬೆಳಕಿನ ಹೊಳಪು ಪರದೆಯ ಅಂಚಿನಿಂದ ಕೋಣೆಯ ಒಳಗೆ ತೂರಿ ಬಂತು. ಆದರೆ ಆತ ಕೋಣೆಗೆ ಬರಲಿಲ್ಲ. ಆತ ಬಾರದ ಸಂಗತಿಯಿಂದ

ಬಹಳ ಅಚ್ಚರಿ ಎನಿಸಿ ಆಕೆಗೆ ಎಚ್ಚರಾಯಿತು. ತನ್ನ ರಕ್ಷಣೆಗಾಗಿ ಭದ್ರವಾಗಿ ಬಾಗಿಲು ಮುಚ್ಚಿ, ಬೋಲ್ಡ್ ಹಾಕಿ, ಕೀಲಿ ಜಡೆದು, ಒಳಗಿದ್ದುಕೊಂಡೇ ಏನೇನೋ ಕಲ್ಪನೆ ಮಾಡುತ್ತ, ಆತನೇನು ಮಾಡಬಹುದು ಎಂದು ತರ್ಕಿಸಲಾಗದೇ ಆಕೆ ಕಣ್ಣು ತೆರೆದುಕೊಂಡೇ ಮಲಗಿದ್ದಳು.

ಚಹ ತೆಗೆದುಕೊಂಡು ಬಂದ ಸೇವಕಿ ಅದರ ಜೊತೆಗೆ ಆಕೆಯ ಗಂಡನ ಪತ್ರವೊಂದನ್ನು ಕೂಡ ಆಕೆಯ ಕೈಗಿತ್ತಳು. ತಾನು ಸುಧೀರ್ಘ ಪ್ರವಾಸ ಕೈಗೊಳ್ಳುತ್ತಿರುವುದಾಗಿ ಆತ ಆ ಪತ್ರದಲ್ಲಿ ತಿಳಿಸಿದ್ದ. ಆಕೆಗೆ ಎಷ್ಟೇ ಹಣ ಬೇಕಾಗಲಿ, ಅದನ್ನು ತನ್ನ ವಕೀಲನ ಮೂಲಕ ಪಡೆದುಕೊಳ್ಳಲು ಪತ್ರದ ಅಡಿಟಿಪ್ಪಣಿಯಲ್ಲಿ ಆತ ಸೂಚಿಸಿದ್ದ.

ಭಾಗ-೩

ಅದೊಂದು ಒಪೆರಾ ನಾಟ್ಯ ಗೃಹದ ಬಳಿ, ‘ರಾಬರ್ಟ್ ದ ಡೆವಿಲ್’ ಎಂಬ ನಾಟಕದ ಮಧ್ಯಂತರದ ವೇಳೆಯಲ್ಲಿ, ಅಲ್ಲಿದ್ದ ಸಾಲು ಅಂಗಡಿಗಳ ಮೇಲೆ ಜನರು ಹ್ಯಾಟು ಧರಿಸಿ ನಿಂತಿದ್ದರು. ಬಂಗಾರ ಹಾಗೂ ರತ್ನ ಖಚಿತವಾದ ಧಳಧಳಿಸುವ ಬಿಳಿ ವರ್ಣದ ಒಳ ಅಂಗಿ ಸ್ಪಷ್ಟವಾಗಿ ಕಾಣುವಂತೆ ಅವರು ತಮ್ಮ ವೇಸ್ಟ್‌ಕೋಟನ್ನು ಬಹಳ ಕೆಳಕ್ಕೆ ಕಟ್ಟಿಕೊಂಡಿದ್ದರು. ಕುತ್ತಿಗೆ ಎದೆಯ ಬಹುಭಾಗ ಕಾಣುವಂತೆ ಮುತ್ತು ಹಾಗೂ ವಜ್ರಾಲಂಕೃತ ಒಡವೆ ಧರಿಸಿದ ಮಹಿಳೆಯರಿಂದ ಅಲ್ಲಿದ್ದ ಪ್ರತ್ಯೇಕ ಆಸನಗಳು ತುಂಬಿಹೋಗಿದ್ದವು. ಜನರ ಪಿಸುದನಿ ಹಾಗೂ ಸಂಗೀತದ ನಡುವೆ ಝಂಕಿಸುವ ಆ ಶಾಖದ ಗೃಹದಲ್ಲಿ ಹೂಗಳಂತೆ ಹರವಿಕೊಂಡಿರುವ ಮಹಿಳೆಯರ ಮುಖಗಳ ಚೆಲುವು ಹಾಗೂ ಅವರ ಭುಜಗಳ ಬಿಳಿಯ ವರ್ಣ ಯಾರಾದರೂ ನೋಡಲೆಂದೇ ಅರಳಿದಂತಿದ್ದವು.

ಇಬ್ಬರು ಗೆಳೆಯರು ಅರ್ಕೆಸ್ಟ್ರಾ ಕಡೆಗೆ ಬೆನ್ನು ಮಾಡಿ ಕುಳಿತು, ಗ್ರಾಂಡ್ ಥಿಯೇಟರ್ ಸುತ್ತೆಲ್ಲ ಚೆಲ್ಲುವರಿದ ಆ ಸೊಬಗಿನ ಸಾಲನ್ನು, ಎಲ್ಲ ಆಡಂಬರದ ನೈಜ ಅಥವಾ ಕೃತಕ ಪ್ರದರ್ಶನವನ್ನು ಸೂಕ್ಷ್ಮವಾಗಿ ಅಳಿದು ನೋಡುತ್ತಿದ್ದರು. ಅವರಲ್ಲೊಬ್ಬನಾದ ರೋಜರ್-ಡಿ-ಸಾಲ್ವಿಸ್ ತನ್ನ ಗೆಳೆಯ ಬರ್ನಾರ್ಡ್ ಗ್ರಾಂಡಿನಿಗೇ ಹೇಳಿದ: “ನೋಡಲ್ಲಿ, ಶ್ರೀಮತಿ ಮ್ಯಾಸ್ಕರೇ ಇನ್ನೂ ಅದೆಷ್ಟು ಸುಂದರವಾಗಿದ್ದಾಳೆ!” ತನ್ನ ಒಪೆರಾ ಗ್ಲಾಸಗಳ ಮೂಲಕ ಹಿರೀಕನಾದವ ಪ್ರತ್ಯೇಕ ಆಸನದಲ್ಲಿ ಕುಳಿತ ಎತ್ತರ ನಿಲುವಿನ ಆ ಮಹಿಳೆಯನ್ನು ನಿರುಕಿಸಿದ. ಅವಳಿನ್ನೂ ತರುಣಿಯಂತೆ ಕಂಡಳು. ಅವಳ ಮೋಹಕ ಚೆಲುವು ಒಪೆರಾ ಗೃಹದ ಎಲ್ಲ ಕಣ್ಣುಗಳನ್ನು ಅವಳತ್ತ ಸೆಳೆದುಕೊಂಡಂತಿತ್ತು. ದಂತವರ್ಣದ ಛಾಯೆಯ ಅವಳ

ಮಂದ ಮೈ ಬಣ್ಣದಲ್ಲಿ ಅವಳೊಂದು ವಿಗ್ರಹದಂತೆ ಕಂಡಳು. ಅವಳು ಮುಡಿಯಲ್ಲಿ ಧರಿಸಿದ ವಜ್ರಾಭರಣ ಕಷ್ಟ ಕೂದಲ ಮೇಲೆ ಬೆಳಕಿನ ಕಿರಣದಂತೆ ಮಿನುಗುತ್ತಿತ್ತು.

ಬಹಳ ಹೊತ್ತು ಆಕೆಯನ್ನೇ ನೋಡುತ್ತ ಕುಳಿತಿದ್ದ ಬರ್ನಾರ್ಡ್ ಗ್ರ್ಯಾಂಡಿನ್ ವಿನೋದ ಮಿಶ್ರಿತ ಪ್ರಾಮಾಣಿಕ ದನಿಯಲ್ಲಿ ಉತ್ತರಿಸಿದ: “ಖಂಡಿತ ಅವಳನ್ನು ನೀನು ಸುಂದರಿ ಎಂದು ಕರೆಯಬಹುದು.”

“ಅವಳ ವಯಸ್ಸು ಎಷ್ಟೆಂದು ಊಹಿಸಬಲ್ಲೆಯಾ?”

“ಒಂದು ಕ್ಷಣ ತಾಳು, ಎಷ್ಟೆಂದು ನಿಖರವಾಗಿಯೇ ಹೇಳುವೆ, ಏಕೆಂದರೆ ಅವಳು ಮಗು ಆಗಿದ್ದ ಕಾಲದಿಂದಲೇ ಅವಳ ಪರಿಚಯ ನನಗಿದೆ. ಅವಳು ಇನ್ನೂ ಹುಡುಗಿಯಾಗಿದ್ದಾಲೇ ಸೊಸೈಟಿ ಸೇರಿದ್ದು ನನಗೆ ನೆನಪಿದೆ. ಅದನ್ನೆಲ್ಲ ಲೆಕ್ಕ ಹಾಕಿದರೆ, ಅವಳಿಗೆ ಮೂವತ್ತು ಮೂವತ್ತಾರು ವರ್ಷ ವಯಸ್ಸು ಆಗಿರಬಹುದು”

“ಸಾಧ್ಯವಿಲ್ಲ.”

“ಆ ಬಗ್ಗೆ ನನಗೆ ಅನುಮಾನವೇ ಇಲ್ಲ.”

“ಇಪ್ಪತ್ತೈದರ ಯುವತಿಯಂತೆ ಆಕೆ ಕಾಣುತ್ತಾಳೆ.”

“ಅವಳಿಗೆ ಏಳು ಮಕ್ಕಳಿವೆ.”

“ನಂಬಲು ಸಾಧ್ಯವಾಗುತ್ತಿಲ್ಲ”

“ಆಕೆ ತುಂಬ ಒಳ್ಳೆಯ ತಾಯಿಯೆಂಬ ಕಾರಣಕ್ಕೆ ಆ ಎಳು ಜನ ಮಕ್ಕಳು ತುಂಬ ಚುರುಕಾಗಿದ್ದಾರೆ. ಆಗಾಗ ನಾನು ಅವರ ಮನೆಗೆ ಹೋಗುವೆ. ಅದೊಂದು ಪ್ರಶಾಂತವಾದ, ಉಲ್ಲಾಸಕರವಾದ ಮನೆ. ಸಮಾಜದಲ್ಲಿ ಅವರೊಂದು ಮಾದರಿಯ ಕುಟುಂಬ.”

“ಅದೆಷ್ಟು ವಿಚಿತ್ರ ಅಂತೀರಿ, ಆಕೆಯ ಬಗ್ಗೆ ಎಂದಿಗೂ ಯಾರೂ ದೂರಿದ್ದು ನೆನಪಿಲ್ಲ.”

“ಆದರೆ ಆಕೆಯ ಗಂಡನ ಸ್ವಭಾವ ಹೇಗಿದೆ? ಆತ ತುಂಬ ವಿಶಿಷ್ಟ ವ್ಯಕ್ತಿ ಅಲ್ಲವೆ?”

“ಹೌದು ಹಾಗೂ ಅಲ್ಲ. ಬಹುಶಃ ಅವರಿಬ್ಬರ ನಡುವೆ ಕೊಂಚ ವಿರಸ ತಲೆದೋರಿದರೇಕೆ, ಅದೆಲ್ಲ ಸಾಂಸಾರಿಕ ವಿರಸವಾಗಿರಬಹುದು. ಅದೇನೆಂದು ಖಚಿತವಾಗಿ ಯಾರಿಗೂ ಗೊತ್ತಿಲ್ಲ. ಆದರೆ ಜನರ ತರ್ಕ ಸತ್ಯಕ್ಕೆ ಹತ್ತಿರವಾಗಿದೆ.”

“ಯಾವ ಸತ್ಯ?”

“ಆ ಬಗ್ಗೆ ನನಗೇನು ಗೊತ್ತಿಲ್ಲ. ಒರ್ವ ಮಾದರಿ ಗಂಡ ಎನಿಸಿದ್ದ ಶ್ರೀಯುತ

ಮ್ಯಾಸ್ಕರೇ ಇದೀಗ ದುರ್ವ್ಯಸನಿಯಾಗಿದ್ದಾನೆ. ಆತ ಒಳ್ಳೆಯ ಗಂಡನಾಗಿದ್ದ, ಆದರೆ ಕಡು ಕೋಪಿಯಾಗಿದ್ದ, ಹಠಮಾರಿಯಾಗಿದ್ದ, ಸಂಶಯ ಪಿಶಾಚಿಯಾಗಿದ್ದ. ಸದ್ಯದ ಪರಿಸ್ಥಿತಿಯಲ್ಲಿ ಆತ ಬೇರೆಯೇ ಆಗಿದ್ದಾನೆಂದು ಯಾರಾದರೂ ಊಹಿಸಬಹುದು. ಎಂಥದೋ ಕೊರಗು, ಕೊರೆಯುವ ಕೀಟ ಆತನ ಒಳಗಿದೆ ಎಂದು ಯಾರಾದರೂ ಗ್ರಹಿಸಬಹುದು. ಏಕೆಂದರೆ ಆತನಿಗೆ ಸಾಕಷ್ಟು ವಯಸ್ಸಾಗಿದೆ.”

ಅನಂತರ ನಿಗೂಢ ಕೊರಗುಗಳ ಬಗ್ಗೆ ನಡತೆ ಹಾಗೂ ದೈಹಿಕ ವೈಷಮ್ಯಗಳ ಬಗ್ಗೆ ಆ ಇಬ್ಬರೂ ಮಿತ್ರರೂ ತಾತ್ವಿಕವಾಗಿ ಮಾತಾಡಿಕೊಂಡರು. ನಂತರ ಇನ್ನೂ ಶ್ರೀಮತಿ ಮ್ಯಾಸ್ಕರೇ ಕಡೆಗೆ ನೋಡುತ್ತಿದ್ದ ರೋಜರ್-ಡಿ-ಸಾಲ್ವಿಸ್ ಮತ್ತೆ ಉದ್ಗರಿಸಿದ: “ಆ ಮಹಿಳೆಗೆ ಏಳು ಜನ ಮಕ್ಕಳೆಂದು ನಂಬಲು ಸಾಧ್ಯವಾಗುತ್ತಿಲ್ಲ.”

“ಹೌದು, ಮದುವೆಯಾದ ಹನ್ನೊಂದು ವರ್ಷದೊಳಗಾಗಿ ಆಕೆ ಅಷ್ಟು ಮಕ್ಕಳನ್ನು ಹೆತ್ತಿದ್ದಾಳೆ. ಆಕೆಗೆ ಮೂವತ್ತು ತುಂಬಿದ ನಂತರ, ಸಮಾಜದಲ್ಲಿ ತನ್ನ ಸ್ಥಾನಮಾನ ಸ್ಥಪಿತವಾಗಲು ನಿಶ್ಚಯಿಸಿ, ಆಕೆ ಇನ್ನಷ್ಟು ಮಕ್ಕಳನ್ನು ಪಡೆಯಲು ನಿರಾಕರಿಸಿದಳು.”

“ಪಾಪ, ಬಡಪಾಯಿ ಹೆಣ್ಣು ಮಗಳು!”

“ಅವರನ್ನೇಕೆ ಕನಿಕರಿಸುವೆ?”

“ಯಾಕೆ ಕನಿಕರಿಸಬಾರದು, ಗೆಳೆಯಾ? ತಾಯ್ತನದ ಅವಸ್ಥೆಯಲ್ಲಿ ಹನ್ನೊಂದು ವರ್ಷ! ಅದೂ ಅಂಥ ಮಹಿಳೆಗೆ! ಎಂಥ ನರಕವದು! ತನ್ನೆಲ್ಲ ತಾರುಣ್ಯವನ್ನು, ತನ್ನೆಲ್ಲ ಚೆಲುವನ್ನು, ಯಶಸ್ಸನ್ನು, ಸಂವೇದನಾಶೀಲವಾದ ಉಜ್ವಲ ಬದುಕನ್ನು, ಸಂತಾನೋತ್ಪತ್ತಿಯ ಅಸಹ್ಯಕರ ಕಾನೂನಿಗಾಗಿ ತ್ಯಾಗ ಮಾಡಬೇಕಾಯಿತಲ್ಲ! ಕಾನೂನಿನ ಲೆಕ್ಕದಲ್ಲಿ ಮಕ್ಕಳನ್ನು ಹೆರುವ ಯಂತ್ರವಾಗಿದ್ದಾಳೆ ಹೆಣ್ಣು!”

“ನಿಮ್ಮ ಕೈಯಲ್ಲೇನಿದೆ? ಅದೆಲ್ಲ ಪ್ರಕೃತಿ ಸಹಜವಾದುದು.”

“ನಿಜ, ಆದರೆ ಪ್ರಕೃತಿಯೇ ನಮ್ಮ ವೈರಿ. ನಾವು ಯಾವಾಗಲೂ ಪ್ರಕೃತಿಯ ವಿರುದ್ಧವೇ ಹೋರಾಡುವುದು. ಈ ಪ್ರಕೃತಿ ನಿರಂತರವಾಗಿ ನಮ್ಮನ್ನು ಮತ್ತೆ ಮೃಗೀಯ ಸ್ಥಿತಿಯತ್ತ ಕೊಂಡೊಯ್ಯುತ್ತದೆ. ನಿನಗೆ ಚೆನ್ನಾಗಿ ಗೊತ್ತಿದೆ, ನಿರ್ಮಲವಾದ, ಅಂದವಾದ, ಸೊಗಸಾದ ಅಥವಾ ನಮ್ಮ ಆದರ್ಶಕ್ಕೆ ಅನುರೂಪವಾದ ಏನನ್ನೂ ದೇವರು ಈ ಭೂಮಿಯ ಮೇಲೆ ಇರಿಸಿಲ್ಲ. ಮನುಷ್ಯನ ಬುದ್ಧಿಯೇ ಇದನ್ನೆಲ್ಲ ನಿರ್ಮಿಸಿದೆ. ಪ್ರಕೃತಿಯನ್ನು ಕುರಿತು ಹಾಡುತ್ತ, ಅದನ್ನು ಅರ್ಥೈಸುತ್ತ, ಕವಿಯಾಗಿ ವರ್ಣಿಸುತ್ತ, ಕಲಾವಿದನಾಗಿ ಅದನ್ನು ಆದರ್ಶೀಕರಿಸುತ್ತ, ಈ ಸೃಷ್ಟಿಯಲ್ಲಿ ರಮ್ಯತೆಯನ್ನು, ಚೆಲುವನ್ನು, ಎಲ್ಲಿಲ್ಲದ ಕಾಂತಿಯನ್ನು, ನಿಗೂಢತೆಯನ್ನು ತುಂಬಿದವನು ಮನುಷ್ಯ.

ಪ್ರಕೃತಿಯ ವೈವಿಧ್ಯಮಯ ಸಂಗತಿಗಳ ಅಗಾಧತೆಗೆ ರಮ್ಯತೆಯನ್ನು, ಚೆಲುವನ್ನು, ಎಲ್ಲಿಲ್ಲದ ಕಾಂತಿಯನ್ನು, ನಿಗೂಢತೆಯನ್ನು ತುಂಬಿ, ಅದನ್ನು ವಿಜ್ಞಾನದ ಮೂಲಕ ವಿವರಿಸುತ್ತ, ತಪ್ಪುಗಳನ್ನು ಗೈಯುತ್ತ, ಸಕಾರಣಗಳನ್ನು ಕಂಡುಕೊಳ್ಳುತ್ತ ಇಲ್ಲಿಯವರೆಗೆ ಸಾಗಿ ಬಂದಿದ್ದಾನೆ ಮನುಷ್ಯ. ದೇವರು ರೋಗಾಣುಗಳಿಂದ ತುಂಬಿದ ಜೀವಿಗಳನ್ನು ಮಾತ್ರ ಸೃಷ್ಟಿಸಿದ, ಅವು ಮೃಗೀಯ ಕಾಮದಾಹಗಳನ್ನು ತಣಿಸಿಕೊಂಡು ಕೆಲವು ವರ್ಷಗಳಾದ ಮೇಲೆ ಮುಪ್ಪಡರಿ, ಶಕ್ತಿಗುಂದಿ, ಕುರೂಪಿಯಾಗಿ ಸತ್ಪೋಷನವಾಗುತ್ತವೆ. ಅಸಹ್ಯಕರ ರೀತಿಯಲ್ಲಿ ಈ ಜೀವಿಗಳು ಸಂತಾನೋತ್ಪತ್ತಿ ಗೈದ ನಂತರ, ಅಲ್ಪಾಯುಷಿ ಕೀಟಗಳಾಗಿ ಸಾಯಲೆಂದೇ ದೇವರು ಅವುಗಳನ್ನು ಸೃಷ್ಟಿಸಿದಂತಿದೆ. ನಾನು ಹೇಳಿದ್ದು ಅಸಹ್ಯಕರ ರೀತಿಯ ಸಂತಾನೋತ್ಪತ್ತಿ. ಆ ಮಾತಿಗೆ ನಾನು ಬದ್ಧನಾಗಿದ್ದೇನೆ. ಸಂತಾನೋತ್ಪತ್ತಿಗಿಂತ ಅಸಹ್ಯಕರ, ಅಸಂಗತ ಕಾರ್ಯ ಮತ್ತಾವುದಿದೆ? ಇಂಥ ಅಸಹ್ಯ ಕಾರ್ಯದ ವಿರುದ್ಧ ಸೂಕ್ಷ್ಮ ಮನಸ್ಸುಗಳು ಬಂಡೆದ್ದಿವೆ; ಬಂಡೇಳುತ್ತವೆ. ಮಿತವ್ಯಯಿ ಹಾಗೂ ದ್ವೇಷ ಭಾವಪೂರಿತ ಸೃಷ್ಟಿಕರ್ತನಾದ ದೇವರು ರೂಪಿಸಿದ ಇಂದ್ರಿಯಗಳಿಗೆ ಎರಡೇ ಎರಡು ಉದ್ದೇಶಗಳಿವೆ. ಬಾಯಿ ಆಹಾರ ಸೇವಿಸಿ ದೇಹವನ್ನು ಪೋಷಿಸುತ್ತದೆ ಹಾಗೂ ಮಾತು ವಿಚಾರಗಳನ್ನು ಹೊರಹಾಕುತ್ತವೆ. ಶ್ವಾಸಕೋಶಗಳಿಗೆ ಪ್ರಾಣವಾಗಿ ಒದಗಿಸುವ ಮೂಗು ಎಲ್ಲ ಬಗೆಯ ವಾಸನೆ ಕೂಡ ಅರಿಯುತ್ತದೆ. ಸಂಪರ್ಕದ ಸಾಧನವಾದ ಕಿವಿ, ಕನಸುಗಳನ್ನು, ಸಂತಸವನ್ನು, ಲೌಕಿಕ ಅಲೌಕಿಕ ಆನಂದವನ್ನು ನಾದದ ಮೂಲಕ ಪಡೆಯಲು ಸಂಗೀತವನ್ನು ಸೃಷ್ಟಿಸಿದೆ. ಆದರೆ ಮಹಿಳೆಯರ ಜೊತೆಗಿನ ಸಂಭೋಗವನ್ನು ಪವಿತ್ರವಾಗಿಸಲು, ಭಾವನಾತ್ಮಕವಾಗಿಸಲು ಹೇಗಾದ ಮನುಷ್ಯನನ್ನು ದುರ್ಭಾವಿಯಾದ ಕಪಟಿಯಾದ ದೇವರು ನಿರ್ಬಂಧಿಸಿದ್ದಾನೆ ಎಂದೇ ಹೇಳಬೇಕು. ಹಾಗಿದ್ದೂ ತನ್ನಲ್ಲಿನ ಪ್ರೇಮವನ್ನು ಕಂಡುಕೊಂಡ ಮನುಷ್ಯ ದುರ್ಬುದ್ಧಿಯ ದೇವರಿಗೆ ತಕ್ಕ ಉತ್ತರವನ್ನೇ ನೀಡಿದ್ದಾನೆ. ಎಷ್ಟೆಲ್ಲ ಕಾವ್ಯದ ಮೂಲಕ ಆತ ಪ್ರೇಮವನ್ನು ಅಲಂಕರಿಸಿದ್ದರಿಂದ ಮಹಿಳೆಯರು ಅದರ ಐಂದ್ರಿಕ ಅಂಶವನ್ನೇ ಮರೆಯುತ್ತಾರೆ. ನಮ್ಮಲ್ಲೇ ಕೆಲವರು ತಮ್ಮನ್ನು ತಾವೇ ವಂಚಿಸಿಕೊಳ್ಳಲಾಗದೆ ದುರ್ಗುಣವನ್ನು ಹಾಗೂ ನಯ ಸಭ್ಯತೆಯ ವ್ಯಭಿಚಾರವನ್ನು ಸಂತೋಧಿಸಿದ್ದಾರೆ ಅದು ಸಹ ದೇವರನ್ನು ಅಪಹಾಸ್ಯಕ್ಕೀಡುಮಾಡುವ ಇನ್ನೊಂದು ರೀತಿಯಾಗಿದೆ ಅಲ್ಲದೆ ಪವಿತ್ರ ಸೌಂದರ್ಯಕ್ಕೆ ಸಲ್ಲಿಸುವ ಅಸಭ್ಯ ಶ್ರದ್ಧಾಂಜಲಿಯಾಗಿದೆ.

“ಸಾಮಾನ್ಯ ಮನುಷ್ಯ ಸೃಷ್ಟಿ ನಿಯಮದಂತೆ ಪ್ರಾಣಿ ಪಶುಗಳ ರೀತಿಯಲ್ಲಿಯೇ ಮಕ್ಕಳನ್ನು ಪಡೆಯುತ್ತಾನೆ.

“ಅವಳತ್ತ ನೋಡಲಿ, ಸೌಂದರ್ಯದ ಪ್ರತಿರೂಪವಾಗಿ ಅದ್ಭುತ ರತ್ನದಂತಿರುವ ಆಕೆ ಹನ್ನೊಂದು ವರ್ಷಗಳ ವರೆಗೆ ತನ್ನ ಗಂಡನ ವಂಶದ ಕುಡಿಗಳನ್ನು

ಹೆರುವದಕ್ಕಾಗಿಯೇ ಕಾಲಹರಣ ಮಾಡಬೇಕಾಯಿತಲ್ಲವೇ?”

ಬರ್ನಾರ್ಡ್ ಗ್ರ್ಯಾಂಡಿನ್ ನಗುತ್ತ ಉತ್ತರಿಸಿದ: “ನೀನು ಹೇಳುವುದೆಲ್ಲ ನಿಜ, ಆದರೆ ಬಹಳ ಕಡಿಮೆ ಜನರಿಗೆ ಅದೆಲ್ಲ ಅರ್ಥವಾಗುವಂಥದ್ದು”

ಸಾಲ್ವೀಸ್ ಇನ್ನಷ್ಟು ಉತ್ತೇಜಿತನಾಗಿ ಹೇಳಿದ: “ನನ್ನ ದೃಷ್ಟಿಯಲ್ಲಿ ನನ್ನಷ್ಟಕ್ಕೆ ನಾನೇ ಕಲ್ಪಿಸುವ ದೇವರು ಹೇಗಿದ್ದಾನೆ ಗೊತ್ತೇ? ಒಂದು ಮೀನು ಸಮುದ್ರದಲ್ಲಿ ತನ್ನ ಮೊಟ್ಟೆ ಇರಿಸುವಂತೆ, ಕೋಟ್ಯಾನುಕೋಟಿ ಗ್ರಹ ನಕ್ಷತ್ರಗಳನ್ನು ಅನಂತ ಆಕಾಶದಲ್ಲಿ ಹರವಿದ ದೇವರು ಮಹಾನ್ ಸೃಷ್ಟಿಕರ್ತನಾಗಿದ್ದಾನೆ. ಸೃಷ್ಟಿಸುವುದೇ ದೇವರ ಮಹಾತ್ಮಾರ್ಯವಾಗಿದೆ. ತಾನೇನು ಮಾಡುತ್ತಿರುವೆ ಎಂಬುದು ಆತನಿಗೆ ಗೊತ್ತಿಲ್ಲ. ಪೆದ್ದನಂತೆ ಆತ ಸೃಷ್ಟಿಕಾರ್ಯದಲ್ಲಿ ನಿರತನಾಗಿದ್ದಾನೆ. ತಾನು ಹರಡಿದ ಜೀವಾಣುಗಳಿಂದ ಸೃಷ್ಟಿಯಾಗುವ ಎಲ್ಲ ಪ್ರಕಾರದ ಜೀವಿಗಳ ಸಮೂಹದ ಬಗ್ಗೆ ಆತನಿಗೆ ಏನೂ ಗೊತ್ತಿಲ್ಲ. ಪ್ರಕೃತಿಯಲ್ಲಾಗುವ ಹೊಂದಿಕೆಗಳು ಆಕಸ್ಮಿಕವಾಗಿ ಅಥವಾ ಸಹಜ ಕಾರಣಗಳಿಂದ ಆದುವೆಂಬ ನಂಬಿಕೆ ಇದೆ. ದೇವನ ಸೃಷ್ಟಿಯ ನ್ಯೂನತೆಗಳನ್ನು, ಅಸಮಂಜಸಗಳನ್ನು ಸರಿಪಡಿಸಿಕೊಳ್ಳುತ್ತಲೇ ನಾವು ಬದುಕಬೇಕಾಗಿದೆ. ದೇವನ ಸೃಷ್ಟಿ ಪ್ರಜ್ಞೆಯ ನ್ಯೂನತೆಗಳೇನಿದ್ದರೂ ನಾವು ಅದಕ್ಕೆ ಉಪಕ್ರಮರಾಗಿದ್ದೇವೆ. ಈ ಜಗತ್ತಿನಲ್ಲಿ ನಾವು ಸೌಖ್ಯದಿಂದ ಇಲ್ಲವೇ ಇಲ್ಲ. ಈ ಜಗತ್ತು ನಮಗಾಗಿ ನಿರ್ಮಿಸಿದ್ದಲ್ಲ. ಈ ಭೂಮಿ ನಮ್ಮ ಬರುವಿಕೆಗಾಗಿ ಸಿದ್ಧಪಡಿಸಿದ್ದಲ್ಲ, ನಮ್ಮ ಊಟ, ವಸತಿಯ ಏರ್ಪಾಡು ಇಲ್ಲಿಲ್ಲ ಅಥವಾ ಇನ್ನಿತರ ಜೀವಿಗಳನ್ನು ಸಂತೃಪ್ತ ಪಡಿಸಲು ಅಲ್ಲ. ಸುಸಂಸ್ಕೃತ ನಾಗರಿಕರಾಗಿ ಬಾಳುತ್ತಿರುವ ಈ ಕಾಲದಲ್ಲೂ ಈ ಪ್ರಕೃತಿಯ ಜೊತೆ ಹೋರಾಡುತ್ತಲೇ ದೇವನ ಸೃಷ್ಟಿ ವಿನ್ಯಾಸಕ್ಕೆ ನಾವು ಋಣಿಯಾಗಿರಬೇಕಾಗುತ್ತದೆ.”

ಗಳೆಯನ ಕಲ್ಪನೆಯ ಕಟ್ಟಿ ಒಡೆದು ಹೊರ ಸೂಸುತ್ತಿದ್ದ ಮಾತುಗಳನ್ನು ಲಕ್ಷವಿಟ್ಟು ಕೇಳುತ್ತಿದ್ದ ಗ್ರ್ಯಾಂಡಿನ್ ಆತನನ್ನು ಮತ್ತೆ ಕೇಳಿದ: “ದೇವನ ಮೂಢ ಅಸ್ಥಿತ್ವದ ನಿರಂತರ ಉಪಲಬ್ಧಿಯೇ ಅವನ ಆಲೋಚನಾ ಶಕ್ತಿಯಾಗಿದೆ. ಎಂದು ನೀನು ನಂಬಿರುವೆ, ಅಲ್ಲವೇ?”

“ಹೌದು ನಿನ್ನ ಗ್ರಹಿಕೆ ಸರಿಯಾಗಿದೆ.”

“ಹೊಸ ಹೊಸ ಮಿಶ್ರಣಗಳನ್ನು ಬೆರೆಸಿದಾಗ ಉಂಟಾಗುವ ರಾಸಾಯನಿಕ ಕ್ರಿಯೆಯಂತೆ; ಘರ್ಷಣೆ ಅಥವಾ ದ್ರವ್ಯಗಳ ಆಕಸ್ಮಿಕ ಬೆರೆಕೆಯಿಂದ ಪರಿಣಮಿಸುವ ವಿದ್ಯುಚ್ಛಕ್ತಿಯಂತೆ; ನಮ್ಮ ಮೆದುಳಿನ ನರಮಂಡಲ ಕೇಂದ್ರದ ಕ್ರಿಯೆ ಕೂಡ ಆಕಸ್ಮಿಕವಾದುದು. ಇದೇ ರೀತಿ ಈ ಎಲ್ಲ ಘಟನೆಗಳು ಅಗೋಚರ ಅನಂತದಿಂದ ಪರಿಣಮಿಸುವಂತೆ ಸಜೀವ ದ್ರವ್ಯದ ಫಲಪ್ರದ ಜೀವ ಕ್ರಿಯೆಯಾಗಿದೆ.

“ಆದರೆ ಗೆಳೆಯಾ, ದೇವನ ಬಗ್ಗೆ ವಿಶ್ವಾಸವಿದ್ದವನಿಗೆ ಮಾತ್ರ ಈ ಸತ್ಯದ ಅರಿವು ಮೂಡಲು ಸಾಧ್ಯ. ಒಂದು ವೇಳೆ ಮನುಷ್ಯನ ಮನಸ್ಸು ಸರ್ವವ್ಯಾಪಿ ಸೃಷ್ಟಿಕರ್ತನಿಂದ ನಿಯಮಿತವಾಗಿದ್ದರೆ, ಸುಮ್ಮನೆ ಎಲ್ಲವನ್ನು ಒಪ್ಪಿಕೊಂಡು ಬದುಕುವ ಪ್ರಾಣಿಗಳಿಗಿಂತ ಭಿನ್ನವಾದ; ದೋಚುವ, ವಿಚಾರಿಸುವ, ಪ್ರತಿಭಟಿಸುವ, ಯಾತನೆ ಪಡುವ ವರ್ತಮಾನದ ಮನುಷ್ಯನ ವಿಕಾಸವೂ ಪೂರ್ವ ನಿಯಮಿತವೆಂದೆಲ್ಲವೇ? ನಾವು ಸದ್ಯ ವಾಸಿಸುವ ಈ ಜಗತ್ತು ಎಲ್ಲ ಜೀವಿಗಳಿಗಾಗಿಯೇ ಸೃಷ್ಟಿಸಲ್ಪಟ್ಟಿದೆ.”

ಈ ಭೂಮಿಯೊಂದು ಸಂಸಾರ ಆಟದ ಪುಟ್ಟ ಮೈದಾನ; ತರಕಾರಿ ತೋಟ, ಅರಣ್ಯ, ಕಲ್ಲು ಪರ್ವತಗಳಿಂದ ನಿರ್ಮಿತವಾದ ಅಡುಗೆಯ ಮನೆಯಿದು. ದೂರ ದೃಷ್ಟಿಯಿಲ್ಲದ ನಿನ್ನ ದೇವರು ನಮ್ಮನ್ನು ಗುಹೆಗಳಲ್ಲಿ ಅಥವಾ ಮರಗಳ ಕೆಳಗೆ ಬೆತ್ತಲೆಯಾಗಿ ವಾಸಿಸುವಂತೆ ಹಾಗೂ ನಮ್ಮ ಸೋದರ ಪ್ರಾಣಿಗಳನ್ನು ಕೊಂದು ಅವುಗಳ ಮಾಂಸ ತಿಂದು, ಇಲ್ಲವೇ ಸೂರ್ಯನಿಂದ, ಮಳೆಯಿಂದ ಪೋಷಿಸಲ್ಪಟ್ಟ ತರಕಾರಿ ತಿಂದು ಉಪಜೀವಿಸುವಂತೆ ದೈವಾಜ್ಞೆ ವಿಧಿಸಿದ್ದ.

“ಈ ಭೂಮಿ ನಮ್ಮಂಥ ಮನುಷ್ಯ ಜೀವಿಗಳಿಗಾಗಿ ನಿರ್ಮಿಸಿದ್ದಲ್ಲ ಎಂದು ಅರಿತುಕೊಳ್ಳಲು ಸದ್ಯ ಇಷ್ಟು ವಿವರ ಸಾಕು. ನಮ್ಮ ಮೆದುಳಿನ ಕೋಶಗಳ ನರಮಂಡಲದಲ್ಲಿ ಸಂಭವಿಸಿದ ಒಂದು ಪವಾಡದಿಂದ ನಮ್ಮ ಬುದ್ಧಿ ಮತ್ತು ಚಿಂತನ ಶಕ್ತಿ ವಿಕಾಸವಾಯಿತು. ಯಾವಾಗಲೂ ಈ ಮೆದುಳು ಶಕ್ತಿಹೀನವಾಗಿ, ಜಡವಾಗಿ, ದಿಗಿಲುಗೊಂಡ ಸ್ಥಿತಿಯಲ್ಲೇ ಇರುತ್ತದೆ. ಅದು ನಮ್ಮನ್ನು ಬುದ್ಧಿ ಜೀವಿಗಳನ್ನಾಗಿ ಮಾಡಿ ಅಮರಗೊಳಿಸುತ್ತದೆ. ಹಾಗೂ ಲೋಕ ಭ್ರಷ್ಟ ಪಾಪಿಗಳನ್ನಾಗಿ ಮಾಡಿ ಹೊರದೂಡುತ್ತದೆ.

“ಇಲ್ಲಿ ವಾಸಿಸುವ ಜೀವಿಗಳಿಗೆ ದೇವರು ದಯಪಾಲಿಸಿದ ಈ ಭೂಮಿಯನ್ನೇ ನೋಡಿ, ಸಸ್ಯ ಸಂಪತ್ತು ಹಾಗೂ ಅರಣ್ಯಗಳಿಂದ ತುಂಬಿದ ಇದನ್ನು ಇಡಿಯಾಗಿ ಪ್ರಾಣಿಗಳಿಗಾಗಿಯೇ ಮಾಡಿದ್ದೆಂದು ಸ್ಪಷ್ಟವಾಗುವುದಿಲ್ಲವೆ? ನಮಗಾಗಿ ಏನಿದೆ ಇಲ್ಲಿ? ಏನೂ ಇಲ್ಲ! ಉಳಿದ ಜೀವಿಗಳಿಗೆ ಎಲ್ಲವೂ ಇದೆ. ಅವು ಏನೂ ಮಾಡಬೇಕಿಲ್ಲ. ತಿನ್ನುವುದು, ಬೇಟೆಯಾಡುವುದು, ತಮ್ಮ ಸಹಜ ಪ್ರವೃತ್ತಿಯಂತೆ ಒಂದನ್ನೊಂದು ತಿನ್ನುವುದು ಇಷ್ಟೇ ಅವುಗಳ ಕೆಲಸ, ಏಕೆಂದರೆ ದೇವರು ಎಂದೂ ಸಭ್ಯತೆ ಹಾಗೂ ಶಾಂತ ಗುಣಗಳ ಬಗ್ಗೆ ಮುಂದಾಲೋಚಿಸಿಲ್ಲ. ಒಂದನ್ನೊಂದು ಕೊಂದು ತಿನ್ನುವ ಪ್ರಾಣಿಗಳು ಸಾಯುವುದನ್ನು ಮಾತ್ರ ಆತ ಮುಂದಾಲೋಚಿಸಿದ್ದ. ಕೌಜುಗ, ಪಾರಿವಾಳ, ತಿತ್ತಿರಿ ಹಕ್ಕಿಗಳೆಲ್ಲ ಗಿಡುಗನ ನೈಸರ್ಗಿಕ ಬೇಟೆಗಳಲ್ಲವೆ? ಕುರಿ, ಟಗರು, ಎತ್ತು ಇವೆಲ್ಲ ಮಾಂಸ ಭಕ್ಷಕ ಪ್ರಾಣಿಗಳ ಶಿಕಾರಿಗಳಲ್ಲವೆ? ಇದಕ್ಕೆ ವ್ಯತಿರಿಕ್ತವಾಗಿ ಮಾಂಸವನ್ನು ಚಪ್ಪಟೆ ಮಾಡಿ ಅಣಬೆಗಳ ಮಸಾಲೆಯ ಜೊತೆ ಬಡಿಸುವುದು ನಮ್ಮ ವಿಶೇಷ

ರುಚಿಗಾಗಿ ಅಲ್ಲವೆ?

“ಹೆಚ್ಚು ಸುಸಂಸ್ಕೃತರೂ, ಬುದ್ಧಿಜೀವಿಗಳೂ, ಸಂಸ್ಕಾರವುಳ್ಳವರೂ ಆದ ನಾವು ಪಾಶವೀ ಪ್ರವೃತ್ತಿಯನ್ನು ಗೆಲ್ಲಲೇಬೇಕು ಹಾಗೂ ಹತ್ತಿಕ್ಕಲೇಬೇಕು. ಅದು ನಮ್ಮೆಲೊಗಿರುವ ದೇವನ ಇಚ್ಛೆಯಾಗಿದೆ. ಅದರಂತೆ ನಮ್ಮ ನಡುವಿನ ದುಷ್ಟ ಶಕ್ತಿಗಳ ದಮನ ಮಾಡಲು ನಾವು ಎನೆಲ್ಲವನ್ನು ಕಂಡುಹಿಡಿದಿದ್ದೇವೆ. ಮನೆಗಳಿಂದ ಆರಂಭಿಸಿ, ಉತ್ಕೃಷ್ಟ ಆಹಾರ, ಬಗೆ ಬಗೆಯ ಸಾಸ್‌ಗಳು, ಸಿಹಿ ತಿಂಡಿಗಳು, ಪ್ಯಾಸ್ತ್ರಿ, ಪಾನೀಯಗಳು, ಬಟ್ಟೆಗಳು, ಆಭರಣಗಳು, ಹಾಸಿಗೆಗಳು, ಚಾಪೆಗಳು, ಸಾರೋಟುಗಳು, ರೈಲುಗಳು, ಲೆಕ್ಕವಿಲ್ಲದಷ್ಟು ಯಂತ್ರೋಪಕರಣಗಳು ಇವುಗಳ ಹೊರತಾಗಿ ಕಲೆ ಮತ್ತು ವಿಜ್ಞಾನ, ಲೇಖನ ಮತ್ತು ಕಾವ್ಯ ಹೀಗೆ ಏನೆಲ್ಲವನ್ನೂ ಆವಿಷ್ಕಾರಗೊಳಿಸಿದ್ದೇವೆ. ಜೀವನದ ಎಲ್ಲ ಸೌಲಭ್ಯಗಳು ನಮ್ಮೆಡೆಗೆ ಬರುವಂತೆ ಪ್ರತಿ ಆದರ್ಶವೂ ನಮ್ಮೊಳಗಿಂದಲೇ ಬರುತ್ತದೆ. ಏಕತಾನತೆ ಇಲ್ಲದ ಹಾಗೂ ಕ್ಷಿಪ್ತತೆ ಇಲ್ಲದ ನಮ್ಮ ಅಸ್ತಿತ್ವದ ಮರು ನಿರ್ಮಾತೃಗಳು ನಾವಾಗಬೇಕೆಂದು ದೈವೇಚ್ಛೆಯಾಗಿದೆ.

“ಈ ನಾಟ್ಯ ಮಂದಿರವನ್ನೇ ನೋಡು, ನಮ್ಮಿಂದಲೇ ನಿರ್ಮಿತವಾದ ಒಂದು ಮನುಜ ಲೋಕ ಇಲ್ಲಿದೆಯಲ್ಲವೆ? ಅದು ಶಾಶ್ವತ ದೈವಕ್ಕೆ ಕಾಣಿಸದು ಹಾಗೂ ಗೊತ್ತಾಗದು. ನಮ್ಮ ಮನಸ್ಸುಗಳಿಗೆ ಮಾತ್ರ ಗ್ರಾಹ್ಯವಾಗಬಲ್ಲ ಇಂಥ ಸಂವೇದನಾಶೀಲ ಹಾಗೂ ಪಾಂಡಿತ್ಯಪೂರ್ಣ ಭಾವೋದ್ವೇಗ ಸನ್ನಿವೇಶವನ್ನು ದುಃಖಿಯಾದ ಹಾಗೂ ತಲ್ಲಣಗೊಳ್ಳುವ ಮನುಷ್ಯನೆಂಬ ಪುಟ್ಟ ಪ್ರಾಣಿಗಾಗಿ ಸೃಷ್ಟಿಸಲಾಗಿದೆ.

“ಶ್ರೀಮತಿ ಮ್ಯಾಸ್ಕರೇಳನ್ನೇ ನೋಡು, ದೇವರ ಇಚ್ಛೆಯಂತೆ ಆಕೆ ಬೆತ್ತಲಾಗಿಯೇ ಅಥವಾ ಕಾಡು ಪ್ರಾಣಿಗಳ ಚರ್ಮವನ್ನು ಸುತ್ತಿಕೊಂಡೋ ಒಂದು ಗುಹೆಯಲ್ಲಿ ಜೀವಿಸಿರಬೇಕು. ಆದರೆ ಈಗಿರುವಂತೆ ಅಕೆ ಇರುವುದೇ ಚೆನ್ನಲ್ಲವೇ? ಆಕೆಯ ಬಗ್ಗೆ ಹೇಳುವುದಾದರೆ, ಆಕೆಯ ಕ್ರೂರ ಗಂಡ ಅವಳಂಥ ರೂಪವತಿ ಸಂಗಾತಿಯಾಗಿರಲು, ಅವಳನ್ನು ಏಳು ಸಲ ತಾಯಿಯನ್ನಾಗಿ ಮಾಡಿ ಇದ್ದಕ್ಕಿದ್ದಂತೆ ಅವಳನ್ನು ತೊರೆದು ಕೆಟ್ಟ ಹೆಣ್ಣುಗಳ ಹಿಂದೆ ಏಕೆ ಓಡಿ ಹೋದ ಎಂಬುದು ಯಾರಿಗಾದರೂ ಗೊತ್ತಿದೆಯೇ?”

ಗ್ರ್ಯಾಂಡಿನ್ ಉತ್ತರಿಸಿದ: “ಪ್ರಿಯ ಮಿತ್ರ, ಬಹುಶಃ ಕುಟುಂಬ ನಿರ್ವಹಣೆಯ ವೆಚ್ಚ ತುಂಬ ದುಬಾರಿಯಾಗುತ್ತಿರುವ ಕಾರಣಕ್ಕೆ ಹಾಗೂ ಪ್ರಾಪಂಚಿಕ ಆರ್ಥಿಕತೆಯ ಕಾರಣಗಳಿಗಾಗಿ ಅವನು ಇಂಥ ನಿರ್ಧಾರಕ್ಕೆ ಬಂದಿರಬೇಕು. ಇದೀಗ ತತ್ವಜ್ಞಾನಿಯಾಗಿ ನೀನು ಮಂಡಿಸಿದ ತತ್ವಗಳ ರೀತಿಯಲ್ಲೇ ಆತ ವರ್ತಿಸಿರಬಹುದು. ಇದೊಂದು ಕಾರಣ ಬಿಟ್ಟರೆ ಬೇರೆ ಇನ್ನೇನಿದೆ?”

ಅಷ್ಟರಲ್ಲಿ ನಾಟಕದ ಮೂರನೇ ಅಂಕಕ್ಕಾಗಿ ಪರದೆ ಎದ್ದ ಕಾರಣ ಅವರು ಅತ್ತ ಹೊರಳಿ ತಮ್ಮ ಹ್ಯಾಟುಗಳನ್ನು ತೆಗೆದಿರಿಸಿ ಕುಳಿತರು.

ಭಾಗ-೪

ಒಪೇರಾದಿಂದ ಮನೆಗೆ ಕರೆದೊಯ್ಯುತ್ತಿದ್ದ ಸಾರೋಟದಲ್ಲಿ, ಶ್ರೀಮತಿ ಮತ್ತು ಶ್ರೀಯುತ ಮ್ಯಾಸ್ಟರೇ ಪರಸ್ಪರ ಮಾತಾಡದೇ ಅಕ್ಕ ಪಕ್ಕ ಕುಳಿತಿದ್ದರು. ಇದ್ದಕ್ಕಿದ್ದಂತೆ, ಮೌನ ಮುರಿದ ಆತ, ಹೆಂಡತಿಗೆ ಹೇಳಿದ, “ಗ್ಯಾಬ್ರಿಯಲ್!”

“ಹೇಳು, ಏನು ಬೇಕು?”

“ಈ ವಿಷಮ ಪರಿಸ್ಥಿತಿ ಸೃಷ್ಟಿಯಾಗಿ ಬಹಳ ಕಾಲವಾಯಿತಲ್ಲವೇ?”

“ಈಗ ಏನಾಗಬೇಕಿದೆ ಹೇಳು?”

“ನೀನು ನನ್ನನ್ನು ಈ ಭಯಂಕರ ಶಿಕ್ಷೆಗೆ ಗುರಿ ಮಾಡಿ ಆರು ವರ್ಷಗಳಾದವು, ಗೊತ್ತೇ?”

“ಸದ್ಯ ಏನಾಗಬೇಕಿದೆ ನಿನಗೆ? ಆ ಬಗ್ಗೆ ನಾನೀಗ ಅಸಹಾಯಕಳು.”

“ಹಾಗಿದ್ದರೆ ಹೇಳು, ಆ ಮಕ್ಕಳಲ್ಲಿ ಯಾವ ಮಗು ನನ್ನದಲ್ಲ?”

“ಎಂದಿಗೂ ಹೇಳಲಾರೆ.”

“ಒಂದಿಷ್ಟು ವಿಚಾರಿಸಿ ನೋಡು, ಇಂಥ ಸಂಶಯದ ಹೊರೆ ಹೊತ್ತ ಈ ಹೃದಯದಿಂದ ನನ್ನ ಮಕ್ಕಳನ್ನು ಕಣ್ಣಿಟ್ಟು ನೋಡಲಾಗುತ್ತಿಲ್ಲ, ಪ್ರೀತಿಸಲಾಗುತ್ತಿಲ್ಲ. ಆ ಮಕ್ಕಳಲ್ಲಿ ಯಾವ ಮಗು ನನ್ನದಲ್ಲ ಹೇಳು, ನಾನು ಆಣೆ ಇಟ್ಟು ಹೇಳುವೆ, ನಿನ್ನನ್ನು ಕ್ಷಮಿಸುವೆ, ಅಲ್ಲದೆ ಆ ಮಗುವನ್ನು ಇತರ ಮಕ್ಕಳಂತೆಯೇ ನೋಡಿಕೊಳ್ಳುವೆ.”

“ಹಾಗೆ ಹೇಳುವ ಹಕ್ಕು ನನಗಿಲ್ಲ.”

“ನನಗೆ ಈ ಬದುಕನ್ನು ಸಹಿಸಿಕೊಳ್ಳಲಾಗುತ್ತಿಲ್ಲ, ಗೊತ್ತಾಗದೆ ನಿನಗೆ? ಆ ವಿಚಾರ ನನ್ನನ್ನು ತಾಳೆಗಡಿಸಿದೆ. ಬಿಟ್ಟುಬಿಡದೆ ನನ್ನನ್ನು ನಾನೇ ಕೇಳಿಕೊಳ್ಳುವ ಈ ಪ್ರಶ್ನೆ, ಅವರನ್ನು ನೋಡಿದಷ್ಟು ಸಲವೂ ಈ ಪ್ರಶ್ನೆ ನನ್ನನ್ನು ಘಾಸಿಗೊಳಿಸುತ್ತದೆ. ಆ ಪ್ರಶ್ನೆಯಿಂದ ನಾನು ಹುಚ್ಚನಂತಾಗಿದ್ದೇನೆ.”

“ಹಾಗಿದ್ದರೆ, ನೀನು ಬಹಳಷ್ಟು ನೊಂದಿರುವೆ ಎಂದಾಯಿತು.”

“ಸಹಿಸಲಿಕ್ಕಾಗದ ಭಯಂಕರ ಕೊರಗು ಅದು! ಅದರ ಹೊರತಾಗಿ ನಿನ್ನ ಜೊತೆ ಬಾಳುವ ಈ ನರಕ ಯಾತನೆಯನ್ನು ಅಪ್ಪಿಕೊಳ್ಳುತ್ತಿದ್ದೆನೆ? ಎಲ್ಲಕ್ಕಿಂತ ಘೋರ ನರಕವೆಂದರೆ ಆ ಮಕ್ಕಳಲ್ಲಿ ನನ್ನದಲ್ಲದ ಮಗುವಿನ ಗುರುತು ಸಿಗದೇ ನಾನು ಒದ್ದಾಡುತ್ತಿರುವುದು. ಆ ಒಂದು ಮಗು ನಾನು ಇತರ ಮಕ್ಕಳನ್ನು ಪ್ರೀತಿಸದ

ಹಾಗೆ ಮಾಡಿದೆ.”

“ಹಾಗಿದ್ದರೆ ನಿಜಕ್ಕೂ ನೀನು ಬಹಳ ನೊಂದಿರುವೆ ಎಂದಾಯಿತು?”

ಆತ ಅತ್ಯಂತ ಒತ್ತಾಯದ ಹಾಗೂ ದುಃಖಿತಪ್ಪ ದನಿಯಲ್ಲಿ ಉತ್ತರಿಸಿದ: “ಹೌದು, ಇದೊಂದು ಸಹಿಸಲಾಗದ ಹಿಂಸೆಯೆಂದು ನಾನು ನಿತ್ಯವೂ ನಿನಗೆ ಹೇಳುತ್ತ ಬಂದಿಲ್ಲವೆ? ಒಂದು ವೇಳೆ ಆ ಮಕ್ಕಳನ್ನು ನಾನು ಪ್ರೀತಿಸುವುದಿಲ್ಲವೆಂದಾದರೆ, ನಾನು ಈ ಮನೆಯಲ್ಲಿ ನಿನ್ನ ಜೊತೆ ಹಾಗೂ ಮಕ್ಕಳ ಜೊತೆ ಇರಲು ಸಾಧ್ಯವಿತ್ತೆ? ಅಬ್ಬಾ! ನನ್ನ ಜೊತೆ ಬಹಳ ಕೆಟ್ಟ ರೀತಿಯಿಂದ ವರ್ತಿಸಿದೆ, ನೀನು. ನನ್ನ ಹೃದಯದ ಎಲ್ಲ ವಾತ್ಸಲ್ಯವನ್ನು ನನ್ನ ಮಕ್ಕಳ ಮೇಲೆ ಧಾರೆಯೆರೆದಿದ್ದು ನಿನಗೆ ಚೆನ್ನಾಗಿ ಗೊತ್ತಿದೆ. ಅವರ ಪಾಲಿಗೆ ನಾನು ಓರ್ವ ಆದರ್ಶ ತಂದೆಯಾಗಿದ್ದೆ, ನಿನ್ನ ಪಾಲಿಗಿಂತೂ ಹಳೆಯ ತಲೆಮಾರಿನ ಕುಟುಂಬ ಸಂಸ್ಕಾರ ಹೊಂದಿದ ಓರ್ವ ಆದರ್ಶ ಪತಿಯಾಗಿದ್ದೆ. ಸ್ವಭಾವತಃ ನಾನು ಓರ್ವ ಸರಳ ಮನುಷ್ಯನಾಗಿದ್ದೆ. ಓರ್ವ ಸಭ್ಯ ವ್ಯಕ್ತಿಯಾಗಿದ್ದೆ. ಹೌದು, ಇದೀಗ ನಾನು ತಪ್ಪೊಪ್ಪಿಕೊಳ್ಳಲೇಬೇಕು. ನನ್ನಲ್ಲಿ ಭಯಂಕರ ಅಸೂಯೆ ತುಂಬಿಕೊಳ್ಳುವಂತೆ ಮಾಡಿದೆ ನೀನು. ಏಕೆಂದರೆ ಬೇರೊಂದು ವಂಶದ ಕುಡಿ ನೀನಾಗಿದ್ದೆ. ನಿನ್ನ ಗುಣ ಸ್ವಭಾವ ಬೇರೆಯೇ ಆಗಿತ್ತು. ನಿನ್ನ ನಿರೀಕ್ಷೆ, ಅಗತ್ಯಗಳು ಬೇರೆಯೇ ಆಗಿದ್ದವು. ಅಬ್ಬಾ! ನೀನು ಆಡಿದ ಆ ಭೀಕರ ನುಡಿಗಳನ್ನು ನಾನೆಂದೂ ಮರೆಯಲಾರೆ. ಆ ದಿನದಿಂದ ನನ್ನಷ್ಟಕ್ಕೆ ನಾನೇ ನರಳಿದೆ. ನಾನು ನಿನ್ನನ್ನು ಕೊಲ್ಲಲಿಲ್ಲ, ಏಕೆಂದರೆ ಹಾಗೆ ಮಾಡಿದ್ದರೆ, ನಮ್ಮ ಹಾಗೂ ನಿನ್ನ ಮಕ್ಕಳಲ್ಲಿ ನನ್ನದಲ್ಲದ ಆ ಮಗು ಯಾವುದೆಂದು ತಿಳಿಯುವ ಸಾಧನವೇ ಈ ಭೂಮಿಯ ಮೇಲೆ ಇರುತ್ತಿರಲಿಲ್ಲ. ನೀನು ನಂಬಿದ್ದಕ್ಕಿಂತ ಮಿಗಿಲಾಗಿ ನಾನು ನೋವು ಅನುಭವಿಸಿದೆ, ನಾನು ಕಾದು ನೋಡಿದೆ. ಬಹುಶಃ ಎಲ್ಲರಿಗಿಂತ ದೊಡ್ಡವರಾದ ಇಬ್ಬರು ಮಕ್ಕಳನ್ನು ಹೊರತುಪಡಿಸಿ, ನಾನು ಉಳಿದ ಮಕ್ಕಳನ್ನು ಪ್ರೀತಿಸುವ ಸಾಹಸ ಮಾಡಲಿಲ್ಲ, ಅವರ ಕಡೆ ನೋಡಲಿಲ್ಲ ಕೂಡ! ಅವರನ್ನು ಬಳಿ ಕರೆಯಲಿಲ್ಲ, ಮುದ್ದಿಸಲಿಲ್ಲ. ‘ಇದೇ ಆ ಮಗು ಆಗಿರಬಹುದೆ?’ ಎಂದು ನನ್ನನ್ನೇ ಪ್ರಶ್ನಿಸಿಕೊಳ್ಳುತ್ತ ಅವರನ್ನು ನನ್ನ ಮೊಳಕಾಲ ಮೇಲಿರಿಸಿಕೊಂಡು ತೂಗಾಡಲಿಲ್ಲ. ಈ ಆರು ವರ್ಷಗಳಲ್ಲಿ ನಿನ್ನ ಜೊತೆ ನಾನು ಸಾಕಷ್ಟು ಮೃದುವಾಗಿ, ಗೌರವಯುತವಾಗಿ, ಸರಿಯಾಗಿಯೇ ವರ್ತಿಸಿದ್ದೇನೆ. ಹೇಳು, ಸತ್ಯವೇನೆಂದು ಹೇಳು. ಪ್ರಮಾಣ ಮಾಡಿ ಹೇಳುವೆ, ಇನ್ನೊಂದು ನಾನು ನಿನ್ನ ಜೊತೆ ನಿರ್ದಯಿಯಾಗಿ ವರ್ತಿಸುವುದಿಲ್ಲ.”

ಸಾರೋಟದಲ್ಲಿ ಕತ್ತಲೆ ತುಂಬಿಕೊಂಡಿದ್ದರೂ ಅವಳ ಜೀವ ಮಿಡಿತದ ಕಂಪನವನ್ನು ಆತ ಗ್ರಹಿಸಿದ. ಕೊನೆಗೂ ಆಕೆ ಮಾತಾಡಲು ಅಣಿಯಾಗಿದ್ದಾಳೆಂದು ಕೊಂಡು ಆತ ಹೇಳಿದ: “ನಿನ್ನನ್ನು ಬೇಡಿಕೊಳ್ಳುವೆ, ಸತ್ಯವೇನೆಂದು ಹೇಳು.”

“ಬಹುಶಃ, ನಿನ್ನ ಯೋಚನೆಗೂ ಮೀರಿದ ದೊಡ್ಡ ಅಪರಾಧಿ ನಾನು. ಆದರೆ ನಿರಂತರ ತಾಯ್ತನವನ್ನು ಸಹಿಸಿಕೊಳ್ಳಲಾಗದೆ ನನ್ನಿಂದ ನಿನ್ನನ್ನು ದೂರವಿರಿಸಲು ಇದೊಂದೇ ಉಪಾಯ ನನ್ನ ಬಳಿ ಇತ್ತು. ದೇವರ ಎಂದು ನಾನು ಸುಳ್ಳು ಹೇಳಿದೆ. ನನ್ನ ಮಕ್ಕಳ ತಲೆಯ ಮೇಲೆ ಕೈಯಿಟ್ಟು ಆಣೆ ಮಾಡಿ ಹೇಳಿದ್ದೆಲ್ಲವೂ ಸುಳ್ಳು. ನಿಜ ಹೇಳಬೇಕೆಂದರೆ, ನಿನ್ನನ್ನು ವಂಚಿಸಿ ನಾನೆಂದೂ ತಪ್ಪು ದಾರಿ ತುಳಿದಿಲ್ಲ.”

ಸಾರೋಟಿನಲ್ಲಿದ್ದ ಕತ್ತಲಲ್ಲಿ ಆತ ಆಕೆಯ ತೋಳು ಹಿಡಿದಳೆಂದು ಅದನ್ನು ಜೋರಾಗಿ ಹಿಸುಕಿದ. ಈ ಹಿಂದೆ ಬೋ-ಡಿ-ಬೋಲೋನ್ ಉದ್ಯಾನಕ್ಕೆ ಹೊರಟಿದ್ದ ಆ ಕರಾಳ ದಿನದಂದು, ಆಕೆಯನ್ನು ಹಿಂಸಿಸಿದ ಹಾಗೆಯೇ ಆಕೆಯ ತೋಳು ಹಿಡಿದಳೆಂದು ಅದನ್ನು ಜೋರಾಗಿ ಹಿಸುಕಿ ತೊದಲುತ ನುಡಿದ: “ನೀನು ಇದೀಗ ಹೇಳಿದ್ದೆಲ್ಲವೂ ನಿಜವೆ?”

“ಹೌದು, ನಿಜ.”

ಆದರೆ ದುಃಖದಿಂದ ಕುದ್ಧನಾದ ಆತ ನೋವು ಅಸಮ್ಮತಿ ಸೂಚಿಸುವ ಗಡಸು ದನಿಯಲ್ಲಿ ನುಡಿದ: “ಇನ್ನು ಮುಂದೆ ಎಂದೂ ಕೊನೆಗಾಣದ ಮತ್ತೊಂದು ಹೊಸ ಸಂದೇಹ ನನ್ನನ್ನು ಕಾಡದೇ ಇರದು. ನೀನು ಸುಳ್ಳು ಹೇಳಿದ್ದು ಯಾವಾಗ? ಇಂದೂ? ಅಂದೂ? ಸದ್ಯ ನಾನು ನಿನ್ನನ್ನು ಹೇಗೆ ನಂಬಲಿ? ಅಲ್ಲದೆ ನಿನ್ನ ಮಾತಿನ ತಥ್ಯವೇನೆಂದು ನನ್ನ ತಲೆಗೆ ಹೊಳೆಯುತ್ತಿಲ್ಲ ‘ಜೇಕ್ಸ್ ಇಲ್ಲವೆ ಜಿಯನ್ನೇ’ ಎಂದು ಒಬ್ಬನ ಹೆಸರು ಹೇಳಿದ್ದರೆ ಚೆನ್ನಾಗಿತ್ತು.”

ಸಾರೋಟು ಅವರ ಮನೆಯ ಪ್ರಾಂಗಣವನ್ನು ಪ್ರವೇಶಿಸಿ ಕಟ್ಟೆಯ ಎಂದು ನಿಂತಿತು. ಎಂದಿನಂತೆ ಶ್ರೀಯುತ ಮ್ಯಾಸ್ಟರೇ ಮೊದಲು ಕೆಳಗಿಳಿದು, ತನ್ನ ಹೆಂಡತಿ ಮೆಟ್ಟಿಲುಗಳನ್ನೇರುವಾಗ ಆಕೆಗೆ ತನ್ನ ತೋಳಾಸರೆ ನೀಡಿದ. ಮೊದಲ ಮಹಡಿ ತಲುಪುತ್ತಿದ್ದಂತೆ ಆತ ಕೇಳಿದ: “ನಿನ್ನ ಜೊತೆ ಇನ್ನೆರಡು ಕ್ಷಣ ಮಾತಾಡಬಹುದೆ?”

“ಕೇಳುವ ಇಚ್ಛೆ ನನಗಿದೆ, ಖಂಡಿತ ಮಾತಾಡು.” ಆಕೆ ಉತ್ತರಿಸಿದಳು.

ಅವರು ಒಂದು ಚಿಕ್ಕ ಅತಿಥಿ ಕೋಣೆಯೊಳಗೆ ಹೋದರು. ಸ್ವಲ್ಪ ಅಚ್ಚರಿಗೊಂಡ ಸೇವಕ ಮೇಣದಬತ್ತಿಗಳನ್ನು ಹೊತ್ತಿಸಿದ, ಆತ ಹೊರಟುಹೋದ ತಕ್ಷಣ ಶ್ರೀಯುತ ಮ್ಯಾಸ್ಟರೇ ಮಾತು ಮುಂದುವರೆಸಿದ: “ಸತ್ಯವೇನೆಂದು ಹೇಗೆ ತಿಳಿಯಲಿ? ಹೇಳು, ಹೇಳು ಎಂದು ನಿನ್ನನ್ನು ಸಾವಿರಾರು ಸಲ ಬೇಡಿಕೊಂಡೆ, ಆದರೆ ಯಾವುದಕ್ಕೂ ಜಗ್ಗದ ಬಗ್ಗದ ನಿಷ್ಕರುಣೆಯಂತೆ, ಮೂಕಳಂತೆ ವರ್ತಿಸಿದೆ. ನಾನು ಹೇಳಿದ್ದೆಲ್ಲ ಸುಳ್ಳು ಎಂದು ಇದೀಗ ಹೇಳುತ್ತಿರುವೆ. ಅಬ್ಬಾ! ಆರು ವರ್ಷಗಳ ವರೆಗೆ ಅಂಥ

ಸುಳ್ಳನ್ನು ನಾನು ನಂಬುವಂತೆ ಮಾಡಿದೆ! ಇಲ್ಲ, ಇದೀಗ ನೀನು ಸುಳ್ಳು ಹೇಳುತ್ತಿರುವೆ, ಯಾಕೆಂದು ನನಗೆ ಗೊತ್ತಾಗುತ್ತಿಲ್ಲ, ಬಹುಶಃ ನನ್ನ ಮೇಲಿನ ಕರುಣೆಯಿಂದಲ್ಲವೆ?”

ಆಕೆ ತುಂಬ ಪ್ರಾಮಾಣಿಕವಾದ ಮನಮುಟ್ಟುವ ಧಾಟಿಯಲ್ಲಿ ಉತ್ತರಿಸಿದಳು: “ನಾನು ಹಾಗೆ ಮಾಡದಿದ್ದರೆ ಈ ಆರು ವರ್ಷಗಳಲ್ಲಿ ನಾನು ಮತ್ತೆ ನಾಲ್ಕು ಮಕ್ಕಳ ತಾಯಿಯಾಗುತ್ತಿದ್ದೆ!”

“ಓರ್ವ ತಾಯಿ ಹಾಗೆ ಹೇಳಬಹುದೆ?”

“ಓಹ್! ಇನ್ನೆಂದೂ ಹುಟ್ಟಬಾರದ ಮಕ್ಕಳ ತಾಯಿ ಆಗದಿರಲು ನಾನು ವೃಥೆ ಪಟ್ಟುಕೊಳ್ಳುವುದಿಲ್ಲ. ಇದ್ದಷ್ಟೇ ಮಕ್ಕಳ ತಾಯಿಯಾಗಿದ್ದೇ ಸಾಕು. ನನ್ನ ಹೃದಯದ ಪ್ರೀತಿ ವಾತ್ಸಲ್ಯವನ್ನು ಅವರಿಗೆ ನೀಡಬೇಕು ನಾನು. ಸುಸಂಸ್ಕೃತ ಜಗತ್ತಿನ ಓರ್ವ ಹೆಣ್ಣು ನಾನು, ಪ್ರಿಯ! ನಾವೆಲ್ಲ ಮಹಿಳೆಯರು ಕೂಡ! ಇನ್ನು ಮುಂದೆ ಬರೀ ಮಕ್ಕಳನ್ನು ಹೆತ್ತು ಈ ಭೂಮಿಯನ್ನು ತುಂಬುವ ಜುಜುಬಿ ಹೆಣ್ಣುಗಳಾಗಿ ಬದುಕುವುದನ್ನು ನಾವು ನಿರಾಕರಿಸುತ್ತೇವೆ.” ಎಂದು ಉತ್ತರಿಸುತ್ತ ಆಕೆ ಎದ್ದು ನಿಂತಳು. ಆದರೆ ಆತ ಆಕೆಯ ಕೈ ಹಿಡಿದಳೆಂದು, “ಒಂದೇ ಒಂದು ವಿನಂತಿ, ಗ್ಯಾಬ್ರಿಯಲ್, ಸತ್ಯ ಯಾವುದೆಂದು ಹೇಳು!”

“ನಾನು ಇದೀಗ ಹೇಳಿದ್ದೇ ಸತ್ಯ, ನಾನೆಂದೂ ನಿನ್ನನ್ನು ವಂಚಿಸಿಲ್ಲ.”

ಆತ ಇಡಿಯಾಗಿ ಆಕೆಯ ಮುಖವನ್ನು ನೋಡಿದ, ತಂಪು ಆಗಸದಂತಿರುವ ಬೂದು ಕಂಗಳ ಚಂದನ್ನು ಚೆಲುವೆಯಾಗಿ ಕಂಡಳು ಆಕೆ, ಅವಳ ಕಪ್ಪು ಕೂದಲಿನಲ್ಲಿ ವಜ್ರದ ಕೊರೋನೇಟ್(ಕಿರೀಟ) ಬೆಳಕು ಪುಂಜದಂತೆ ಹೊಳೆಯುತ್ತಿತ್ತು. ಕರುಣೆ ತುಂಬಿದ ಆತನ ಅಂತಃಕರಣಕ್ಕೆ ಇದ್ದಕ್ಕಿದ್ದಂತೆ ಮನದಟ್ಟಾಯಿತು. ಈ ಅದ್ಭುತ ಹೆಣ್ಣು ಜೀವ ಬರೀ ವಂಶವಾಹಕವಾಗಿ ಬಂದಿಲ್ಲ. ತಲೆತಲಾಂತರಗಳಿಂದ ನಮ್ಮೊಳಗೆ ಹೆಪ್ಪುಗಟ್ಟಿರುವ ಎಲ್ಲ ಬಗೆಯ ಸಂಕೀರ್ಣ ಲಾಲಸೆಗಳಿಂದ ಜನ್ಮ ತಳೆದ ವಿಸ್ಮಯ ಹಾಗೂ ನಿಗೂಢತೆಯ ಕೂಸು ಆಕೆ. ಆದರೆ ತಮ್ಮ ಆದಿಕಾಲದ ಹಾಗೂ ಪವಿತ್ರ ದೈವದಿಂದ ಸ್ಪರ್ಶದಿಂದ ಬೇರ್ಪಟ್ಟ, ರಹಸ್ಯ ಅರಿಯಲು ಹೊರಟ ಓರ್ವ ಅನ್ವೇಷಕನನ್ನು ಹಿಂಬಾಲಿಸಿದ, ಸರಿಯಾಗಿ ಗ್ರಹಿಸದ ಲಾಲಸೆಗಳು ಅವು. ಹಾಗೂ ಎಲ್ಲಲ್ಲೂ ತುಳುಕುವ ಅಗ್ರಾಹ್ಯ ಚೆಲುವು ಅದು. ನಮ್ಮ ಕನಸುಗಳನ್ನು ತುಂಬಲೆಂದೇ ಅರಳಿರುವ ಅಂಥ ಅನೇಕ ಮಹಿಳೆಯರು ಇಲ್ಲಿದ್ದಾರೆ. ನಾಗರಿಕತೆಯ ಎಲ್ಲ ಕಾವ್ಯ ಸಹಜ ಉಪಾಧಿಗಳಿಂದ ಅಲಂಕೃತವಾದ; ಮಹತ್ವಾದ ವೈಭವ, ವಿಲಾಸ, ಸೌಂದರ್ಯಾನುಭೂತಿಯ ಹೊಳಪಿನಿಂದ ಪರಿವೇಷ್ಟಿತವಾದ ಅಂಥ ಆ ಮಹಿಳೆ ನಮ್ಮ ಬದುಕನ್ನು ಬೆಳಗಿಸುವ ಒಂದು ವಿಗ್ರಹ ಆಕೆ.

ಆಕೆಯ ಗಂಡ ಅವಳೆದುರು ಹಾಗೇ ನಿಂತುಕೊಂಡಿದ್ದ. ಒಂದು ಬಗೆಯ ವಿಚಲಿತ ಮನೋಸ್ಥಿತಿಯಲ್ಲೇ, ಈ ಮೊದಲು ತನ್ನಲ್ಲಿ ಮನೆ ಮಾಡಿಕೊಂಡಿದ್ದ ಅಸೂಯೆಗೆ ಪೆಟ್ಟು ಹಾಕುತ್ತ, ಅದನ್ನು ಅರ್ಧಂಬರ್ಧ ಅರ್ಧ ಮಾಡಿಕೊಳ್ಳುತ್ತ, ಒಂದಿಷ್ಟು ನಿಧಾನವಾಗಿ ಅರಿವಿಗೆ ಬಂದ ಅಸ್ಪಷ್ಟ ಸತ್ಯದಿಂದ ಸ್ತಂಭಿಭೂತನಾಗಿದ್ದ. ಕೊನೆಗೊಮ್ಮೆ ಆತ ಹೇಳಿದ: “ನಿನ್ನನ್ನು ನಂಬುವೆ, ಏಕೆಂದರೆ ಈ ಕ್ಷಣ ನೀನು ಸುಳ್ಳು ಹೇಳುತ್ತಿಲ್ಲವೆಂದು ನನಗೆ ಮನವರಿಕೆಯಾಗಿದೆ, ಇದಕ್ಕೂ ಮೊದಲು ನೀನು ಸುಳ್ಳು ಹೇಳುತ್ತಿರುವೆ ಎಂದು ನಿಜಕ್ಕೂ ನಂಬಿದ್ದೆ.”

ಆಕೆ ಆತನಿಗೆ ಕೈ ನೀಡಿ, “ಹಾಗಿದ್ದರೆ ನಾವಿನ್ನು ಗೆಳೆಯರು ತಾನೆ?”

ಆತ ಅವಳ ಕೈ ಹಿಡಿದು, ಅದನ್ನು ಮುದ್ದಿಸಿ, ನಂತರ ಉತ್ತರಿಸಿದ: “ಖಂಡಿತ ನಾವೀಗ ಗೆಳೆಯರು, ಧನ್ಯವಾದ ಗ್ಯಾಬ್ರಿಯಲ್.”

ಅವಳನ್ನು ಇನ್ನೂ ಹಾಗೇ ನೋಡುತ್ತಲೇ, ಅವಳನ್ನೂ ಅದೆಂಥ ಚೆಲುವೆ ಎಂದು ಚಕಿತನಾಗಿ ತನ್ನಲ್ಲಿ ಉಕ್ಕುತ್ತಿದ್ದ ವಿಚಿತ್ರ ರೋಮಾನಂಚನ ಅನುಭವಿಸುತ್ತ ಆತ ಅಲ್ಲಿಂದ ಹೊರ ನಡೆದ.

(ಮಯೂರ)

ಸಂಜೆಯ ವಾಯುವಿಹಾರ

ಮೂಲ : ಭಾವೇಂದ್ರನಾಥ ಸೈಕಿಯಾ
ಅನುವಾದ : ಡಾ. ಬಸು ಬೇವಿನಗಿಡದ

ರಾತ್ರಿ ಮಲಗುವ ಮುನ್ನ ತಲೆದಿಂಬಿನ ಹತ್ತಿರ ತನ್ನ ಕನ್ನಡಕ, ಕೈಗಡಿಯಾರ, ಕಡ್ಡಿಪೆಟ್ಟಿಗೆ, ಕರವಸ್ತ್ರ, ಪುಸ್ತಕ ಮತ್ತು ಬ್ಯಾಟರಿ ಇರುವುದನ್ನು ಖಾತ್ರಿಪಡಿಸಿಕೊಂಡಾಗಲೆ ಸುಮಿತ್ರಾಳಿಗೆ ಸಮಾಧಾನವಾಗುತ್ತಿತ್ತು. ಯಾವುದಾದರೂ ಮರೆತುಹೋಗಿದ್ದರೆ ಆ ಕಡೆ ಕಣ್ಣು ಹಾಸದೆಯೂ ಅವಳಿಗೆ ಗೊತ್ತಾಗಿಬಿಡುತ್ತಿತ್ತು. ಅವುಗಳ ಜೊತೆ ಆಕೆ ಅಷ್ಟೊಂದು ಒಗ್ಗಿಹೋಗಿದ್ದಳು. ಯಾವುದನ್ನೂ ಮರೆಯದ ಅವಳ ಸಹಜ ಸ್ವಭಾವದಿಂದಾಗಿ ಯಾವುದೂ ತಪ್ಪಿಹೋಗುವ ಸಾಧ್ಯತೆಯಿರಲಿಲ್ಲ. ಅಷ್ಟಾಗಿಯೂ ಸುಮಿತ್ರಾ ಒಮ್ಮೆ ಪರೀಕ್ಷಿಸದೆ ಬಿಡುತ್ತಿರಲಿಲ್ಲ. ಎಲ್ಲ ಸರಿಯಿದ್ದುದನ್ನು ಕಂಡು ಮನಸ್ಸಿಗೆ ಸುಖ ಅನಿಸುತ್ತಿತ್ತು. ಎಂದಾದರೂ ಏನಾದರೂ ಆಕೆ ಮರೆತಿದ್ದರೆ ಕಡ್ಡಿಪೆಟ್ಟಿಗೆ ಇರಬೇಕು. ರಾತ್ರಿ ಸಮಯದಲ್ಲಿ ಪ್ರಭಾಳಿಗೆ ಯಾಕೆ ಸುಮ್ಮನೆ ತೊಂದರೆಯೆಂದು ತಾನೆ ಸೊಳ್ಳೆಪರದೆಯನ್ನು ಸರಿಸಿಕೊಂಡು ಅಡಿಗಮನೆಯಿಂದ ತಂದಿಟ್ಟುಕೊಳ್ಳುತ್ತಿದ್ದಳು.

ತಲೆದಿಂಬಿನ ಹತ್ತಿರವೆ ಗಾದಿಯ ಕೆಳಗೆ ಉದ್ದವಾದ ಹರಿತ ಚಾಕುವೊಂದನ್ನು ಸುಮಿತ್ರಾ ಮುಚ್ಚಿಟ್ಟಿದ್ದಳು. ಅಪರೂಪಕ್ಕೊಮ್ಮೆ ಇಡಿಯಾದ ಕುಂಬಳಕಾಯಿ ಹೆಚ್ಚಲು ಈ ದೊಡ್ಡ ಚಾಕುವನ್ನು ಉಪಯೋಗಿಸಿದ್ದನ್ನು ಬಿಟ್ಟರೆ ಹೆಚ್ಚಾಗಿ ಹೊರತೆಗೆಯುತ್ತಿರಲಿಲ್ಲ. ಹೊರತೆಗೆದಾಗ ಮಾತ್ರ ಅದರ ಹರಿತವಾದ ಅಂಚನ್ನು ಎಷ್ಟೋ ಹೊತ್ತಿನತನಕ ನೋಡಿ ಮತ್ತೆ ಅದನ್ನು ಅಡಗಿಸಿಡುತ್ತಿದ್ದಳು. ತನ್ನ ಕಡೆ ಪಿಸ್ತೂಲೊಂದು ಇದ್ದರೆ ಸಹಾಯವಾದೀತೆಂದು ಅನಿಸಿ ಜಿಲ್ಲಾಧಿಕಾರಿ ಕಚೇರಿಯಿಂದ ಅರ್ಜಿ ತಂದಿದ್ದಳು. ಆದರೆ ಯಾಕೂ ಏನೂ ಅದನ್ನು ತುಂಬಿಕೊಟ್ಟಿರಲಿಲ್ಲ.

ನಡುರಾತ್ರಿಯಲ್ಲಿ ಕೆಲವು ಅಪರಿಚಿತ ಧ್ವನಿಗಳ ಗದ್ದಲದಿಂದ ಆಕೆಗೆ ಫಕ್ಕನೆ ಎಚ್ಚರವಾಗುತ್ತಿತ್ತು. ತಕ್ಷಣ ಆಕೆಯ ಕೈಗಳು ಧ್ವನಿಯ ರೀತಿ ಅನುಸರಿಸಿ ಪುಸ್ತಕ ಅಥವಾ ಚಾಕುವಿನತ್ತ ಹರಿಯುತ್ತಿದ್ದವು. ಮನೆಯ ಹೊರಗಡೆ ದಟ್ಟವಾಗಿ ಬೆಳೆದಿದ್ದ ಗಿಡಗಳಲ್ಲಿನ ಚಿರ್ಬರ್ ಧ್ವನಿಯಾಗಿದ್ದರೆ ಮನಸ್ಸು ಚೂಪು ಚೂರಿಯ ಕಡೆ ಹರಿಯದೆ ಅದು ರಾತ್ರಿ ಮುಗಿದು ಬೆಳಕು ಹರಿಯುವ ಸಮಯವೆಂದು

ಅನಾಯಾಸವಾಗಿ ತಿಳಿದುಬಿಡುತ್ತಿತ್ತು. ಆದರೆ ರಾತ್ರಿ ಏಕಾಏಕಿ ಯಾವುದೇ ಕಾರಣವಿಲ್ಲದೆ ಎಚ್ಚರಾಗಿಬಿಟ್ಟರೆ ತಲೆದಿಂಬಿನ ಬಳಿಯಿರುವ ವಸ್ತುಗಳ ಬಳಿ ಮನಸ್ಸು ಸುಳಿಯದೆ ಅವಳು ಸಾಗಿಬಂದ ನಲವತ್ತೈದು ವರ್ಷಗಳ ಸುತ್ತ ಸುತ್ತುತ್ತಿತ್ತು. ಯಾವುದೇ ನೆನಪು ಆಕೆಗೆ ಕಹಿಯೆನಿಸಿದರೆ ಅಥವಾ ಅದು ಅವಳನ್ನು ಹಗಲಿರುಳು ಕಾಡಿದರೆ ಅವಳು ಪುಸ್ತಕದ ಮೇರೆ ಹೋಗುತ್ತಿದ್ದಳು.

ಇಂದು ಕೂಡ ಅವಳಿಗೆ ಹಾಗೆಯೇ ಆಯಿತು. ಬೆಳಗಿನ ಗಾಢನಿದ್ರೆಯಲ್ಲಿದ್ದವಳಿಗೆ ಎಚ್ಚರಾಗಿಬಿಟ್ಟಿತ್ತು. ಮನಸ್ಸು ಯಾಕೋ ಉದ್ದಿಗ್ನವಾಗಿತ್ತು. ಅಶಾಂತ ಪ್ರವೃತ್ತಿಯ ವೃದ್ಧನೊಬ್ಬ ಮುಂಜಾನೆ ಆರುಗಂಟಿಯ ಬಸ್ಸು ಸಿಗುತ್ತದೆಯೋ ಇಲ್ಲವೋ ಎಂದು ರಾತ್ರಿಯೆ ಚಡಪಡಿಸುತ್ತಿರುವ ಹಾಗೆ ಅವಳು ವ್ಯಾಕುಲಳಾಗಿದ್ದಳು. ಹಕ್ಕಿಗಳ ಚಿಲಿಪಿಲಿ ಕೇಳಿಸುತ್ತಿದೆಯೆ ಎಂದು ಹೊರಗೆ ಕಿವಿಗೊಟ್ಟಳು. ಗಿಡಗಂಟಿಯೊಳಗಿಂದ ಯಾವ ಸದ್ದೂ ಬರಲಿಲ್ಲ. ಬೆಳಕಾಗಲು ಬಂದಿದೆಯೇನೋ ಎಂದು ಕಿಡಕಿಯಲ್ಲಿ ನೋಡಿದಳು. ಇನ್ನೂ ದಟ್ಟ ಕತ್ತಲಿತ್ತು. ಬ್ಯಾಟರಿ ಹಿಡಿದು ಕೈಯಲ್ಲಿಯ ವಾಚು ನೋಡಿದಳು. ರಾತ್ರಿ ಮೂರುವರೆ. ಬೆಳಗಾಗುವತನಕ ಏನು ಮಾಡುವುದು? ಮತ್ತೆ ನಿದ್ರೆಯಂತೂ ಬರಲು ಸಾಧ್ಯವಿಲ್ಲವೆಂದು ಅತ್ತ ಇತ್ತ ಹೊರಳಾಡಿದಳು. ನಾಲ್ಕುವರೆಯೆಂದರೆ ಬೆಳಗಾಗುತ್ತದೆ. ದಿನಾಲೂ ಅಷ್ಟೊತ್ತಿಗೆ ವಾಕಿಂಗ್ ಹೋದರೆ ಮಾತ್ರ ಅವಳಿಗೆ ಸಮಾಧಾನ. ಇನ್ನೂ ಒಂದು ತಾಸು ಕಾಯಬೇಕೆಂದು ಚಾದರನ್ನು ಕೊರಳತನಕ ಎಳೆದುಕೊಂಡು ಮನಸ್ಸನ್ನು ತಲೆ ತಿನ್ನುತ್ತಿದ್ದ ವಿಚಾರಗಳಿಗೆ ಕೊಟ್ಟಳು.

ಸುಮಿತ್ರಾ ಹೊಸ ಮನೆ ಕಟ್ಟಿಸುತ್ತಿರುವ ಋಶಿಯಲ್ಲಿದ್ದಳು. ಸಿಮೆಂಟ್ ಕಂಬಗಳನ್ನು ಇವತ್ತು ಇಂಜಿನಿಯರ್ ಸುರು ಮಾಡುತ್ತೇನೆಂದು ಹೇಳಿದ್ದ. ಪಿಲ್ಲರ್‌ಗಳ ಮೇಲೆ ಕಟ್ಟಿದರೆ ಕಟ್ಟಡವೂ ಸುಭದ್ರ ಮತ್ತು ಎರಡು-ಮೂರು ಅಂತಸ್ತುಗಳನ್ನು ಕಟ್ಟಿಸಬಹುದಂತೆ. ಕಬ್ಬಿಣದ ಬಾರ್‌ಗಳನ್ನು ಮಣಿಸುವ ಮತ್ತು ಅವುಗಳಿಗೆ ಕಂಬದಾಕಾರ ಕೊಡುವ ಕೆಲಸ ನಡೆದಿತ್ತು. ಕಚ್ಚಾಸಾಮಗ್ರಿಗಳನ್ನು ತಂದುಕೊಡುವ ತಲೆನೋವಿನ ಕೆಲಸ ಬೇಡವೆಂದುಕೊಂಡು ಮೋಹಿಯುದ್ದೀನ್‌ನೆಂಬ ಗುತ್ತಿಗೆದಾರನಿಗೆ ಮನೆ ಕಟ್ಟಿಸಿಕೊಡುವ ಜವಾಬ್ದಾರಿ ಕೊಟ್ಟಿದ್ದಳು. ಸಮಯಕ್ಕೆ ಸರಿಯಾಗಿ, ಒಳ್ಳೆಯ ಗುಣಮಟ್ಟದ ಮನೆ ಕಟ್ಟಿಕೊಡುತ್ತಾನೆನ್ನುವ ಸುದ್ದಿಯನ್ನು ಹಲವರಿಂದ ಕೇಳಿ ತಿಳಿದುಕೊಂಡಿದ್ದಳು. ಒಬ್ಬ ಸಾದಾ ಗೌಡಿಯಾಗಿ ಜೀವನ ಸುರು ಮಾಡಿದ್ದ ಅವನು ಮೇಸ್ತ್ರಿಯಾಗಿ ಈಗ ದೊಡ್ಡ ಕಾಂಟ್ರಾಕ್ಟರ್‌ನಾಗಿ ಹೆಸರು ಗಳಿಸಿದ್ದಾನೆ. ಬಿಳಿ ಪಾಯಜಾಮ, ಕುರ್ತಾ ಧರಿಸಿ ಓಡಾಡುತ್ತಿದ್ದ ಅವನು ಕೆಲಸಗಾರರನ್ನು ಹುರಿದುಂಬಿಸಿ ಕೆಲಸ ಮಾಡಿಸುತ್ತಿದ್ದ. ಅವರು ತಪ್ಪಿದರೆ ಹಾಗಲ್ಲ, ಹೀಗೆಯೆಂದು ತಾನೆ ಮಾಡಿ ತೋರಿಸುತ್ತಿದ್ದ. ಎಲ್ಲ ಸುಸೂತ್ರ ನಡೆದಾಗ ಗಿಡದ ನೆರಳಿಗೆ ಕುಳಿತು ರೇಡಿಯೊ

ಹಾಡುಗಳಲ್ಲಿ ಮಗ್ನನಾಗಿರುತ್ತಿದ್ದ.

ಮನೆ ಕಟ್ಟಲು ಬೇಕಾಗುವ ಇಟ್ಟಂಗಿ, ಉಸುಕು, ಸಿಮೆಂಟ್, ಕಬ್ಬಿಣ ಮುಂತಾದವುಗಳನ್ನು ಆಗಲೆ ತರಿಸಿದ್ದ. ವಾಚ್‌ಮನ್‌ನಿಗಾಗಿ ತಗಡಿನ ಒಂದು ಶೆಡ್ ಕೂಡ ಎದ್ದಿತ್ತು. ಎರಡು ದಿನಕ್ಕೊಮ್ಮೆಯಾದರೂ ಸುಮಿತ್ರಾ ಬಂದು ಏನೇನು ನಡೆಯುತ್ತಿದೆಯೆಂದು ನೋಡಿಹೋಗುತ್ತಿದ್ದಳು. ಅವಳು ಅಲ್ಲಿಗೆ ಬಂದಾಗ ಮೋಹಿಯುದ್ದೀನ್ ಕಲ್ಲು, ಉಸುಕು, ಸಿಮೆಂಟ್ ಇತ್ಯಾದಿ ತರಿಸಿದ ಬಣ್ಣ ಬಣ್ಣದ ಹರಕು-ಮುರಕು ಚೀಟಿಗಳನ್ನು ತೋರಿಸುತ್ತಿದ್ದ. ವಿಧವಿಧವಾದ ಆ ಚೀಟಿಗಳಲ್ಲಿನ ದುಡ್ಡು ಎಷ್ಟೆಂದು ಆಕೆಗೆ ತಿಳಿಯದಿದ್ದರೂ ಕೂಡ ಗೊತ್ತಾಯಿತೆನ್ನುವಂತೆ ಗೋಣು ಹಾಕುತ್ತಿದ್ದಳು. ಇಂಜಿನಿಯರ್ ಕೊಟ್ಟು ಹೋಗಿದ್ದ ಕಟ್ಟಡದ ಬ್ಲಾಪ್ಲಿಂಟ್‌ನ್ನು ಮೋಹಿಯುದ್ದೀನ್ ಸುಮಿತ್ರಾಳಿಗೆ ತೋರಿಸಿದ. ಅದನ್ನು ತಿರುವು ಮುರುವಾಗಿ ಹಿಡಿದಿದ್ದನ್ನು ಕಂಡು 'ಮೋಹಿಯುದ್ದೀನ್, ಸರಿ ಹಿಡಿ, ನೋಡು, ಉಲ್ಲಾ ಹಿಡಕೊಂಡಿದಿ?'

'ಅದಕ್ಕೇನೂಗೋದಿಲ್ಲ ಬಿಡಿ ಅಕ್ಕಾವೆ, ಪೂರ್ವಕಿದ್ದುದ್ದು ಪಶ್ಚಿಮಕ್ಕೆ ಬರ್ತದೆ' ಅವನು ನಗುತ್ತ ಅಂದ.

'ಆತು. ಆದರ ಅಕ್ಷರ ತಿರುವುಮುರುವು ಹೆಂಗ ಓದತೀ?'

'ಮನಿ ಕಚ್ಚಾಕ ಅಕ್ಷರ ಬೇಕಾಗಿಲ್ಲ ಮೇಡಮ್, ಇಂಜಿನಿಯರ್ ಇಷ್ಟತ್ತು ಪಿಲ್ಲರ್ ತೋರಿಸ್ಯಾನು. ಆದರ ಅಷ್ಟ ಕಂಬ ಬೇಕಾಗಿಲ್ಲ ಅನಸ್ತದೆ. ಎರಡ ಕಂಬಗಳಂತೂ ಬ್ಯಾಡ್ ಬ್ಯಾಡ್. ಸುಮ್ಮನ ವ್ಯರ್ಥ. ಹಾಕಿದ್ರೂ ಅಷ್ಟ, ಹಾಕಲಿಲ್ಲಂದ್ರೂ ಅಷ್ಟ'

ಮೋಹಿಯುದ್ದೀನ್ ಚಾಣಾಕ್ಷನೆಂದು ಆ ಕ್ಷಣವೆ ಆಕೆ ನಿರ್ಧರಿಸಿದ್ದಳು. ಅಂದಿನಿಂದ ಅವನು ಕೆಲಸ ಸುರು ಮಾಡಿದ್ದ. ಅಸ್ತಿವಾರದ ಮೊದಲ ಕಂಬಕ್ಕೆ ಇಂದು ಪೂಜೆಯಾಗಬೇಕಿತ್ತು. ಪೂಜೆಗೆ ಬೇಕಾಗುವ ಎಲ್ಲ ಸಾಮಾನು ತರಲು ಅವನಿಗೆ ಹೇಳಿ ದುಡ್ಡು ಕೊಟ್ಟು ಬಂದಿದ್ದಳು. ಮೊದಲ ಪಿಲ್ಲರ್‌ನ ತಳಕ್ಕೆ ಚೂರು ಬಂಗಾರವಾದರೂ ಬೇಕು ಅಂತ ಅವನು ಅಂದರೂ ಸುಮಿತ್ರಾ ಅದಕ್ಕೆ ಕಿವಿಗೊಡಲಿಲ್ಲ.

ಸುಮಿತ್ರಾಳನ್ನು ಈಗಲೂ ಕಾಡುತ್ತಿದ್ದ ವಿಷಯವೆಂದರೆ ಮನೆ ಕಟ್ಟುವುದನ್ನು ನಿಲ್ಲಿಸಿದರೆ ಏನಾಗುತ್ತದೆಯೆಂದು ತಿಳಿಯಬೇಕಿತ್ತು. ಪೂಜೆಯಂತೂ ಇನ್ನೂ ಮಾಡಿಲ್ಲ. ಬಿಟ್ಟರೆ ಒಳ್ಳೆಯದು ಎಂದೆಂದುಕೊಂಡಳು. ಯಾಕೋ ಅವಳಿಗೆ ಮನೆ ಕಟ್ಟಿದ ಮೇಲೆ ಏನು ಮಾಡಬೇಕೆಂಬ ವಿಚಾರವೆದ್ದಿತು. ಈಗಂತೂ ಸರಕಾರಿ ಮನೆಯಿದೆ. ನಿವೃತ್ತಿಯಾಗುವವರೆಗೆ ಅಂದರೆ ಹತ್ತು-ಹನ್ನೆರಡು ವರ್ಷ ಯಾವುದೇ ಚಿಂತೆಯಿಲ್ಲ...

ಹಕ್ಕಿಗಳ ಜೋರು ಕಲರವದಿಂದ ಸುಮಿತ್ರಾಳ ಬೆಳಗಿನ ನಿದ್ರೆಯ ಗುಂಗು ಕತ್ತರಿಸಿಕೊಂಡು ಬಿಟ್ಟಿತು. ಹೊರಗೆ ನೋಡಿದರೆ ಚುಮುಚುಮು ಬೆಳಕು ಹರಿಯುತ್ತಿತ್ತು. ವಾಕಿಂಗ್ ಹೊರಡಲು ಅಡ್ಡಿಯಿಲ್ಲವೆಂದು ತಯಾರಾಗಿ ಕೆಲಸದ ಹುಡುಗಿ ಪ್ರಭಾಳನ್ನು ಎಬ್ಬಿಸಿದಳು. ಒಂದು ಸಲ ಕೂಗಿದರೆ ಸಾಕು ಪ್ರಭಾ ಎದ್ದುಬಿಡುತ್ತಾಳೆ. ಆಕೆ ಸಿಕ್ಕಿದ್ದು ತನ್ನ ಪುಣ್ಯ ಎಂದುಕೊಂಡಳು. 'ಪ್ರಭಾ, ಬಾಗಿಲು ಹಾಕೋ- ನಾನು ಅಡ್ಡಾಡಿ ಬರ್ತೀನಿ' ಎಂದು ಹೊರಗೆ ಕಾಲಿಟ್ಟಳು. ಯಾರೂ ಕಾಣಿಸಲಿಲ್ಲ. ಬಹುಶಃ ತಾನು, ಪ್ರಭಾ, ಹಕ್ಕಿಗಳು ಮತ್ತು ನಸುಕು ಮಾತ್ರ ಈ ಕ್ಷಣ ಎಚ್ಚರಿರುವ ಹಾಗೆ ಕಾಣುತ್ತದೆ. ಎಂದುಕೊಂಡಳು. ಚಳಿಯೆನಿಸಿ ಸೆರಗನ್ನು ಪೂರ್ತಿ ಹೊದ್ದುಕೊಂಡಳು. ಹುಲ್ಲಿನ ಮೇಲೆ ಬಿದ್ದಿದ್ದ ಮಂಜು ಅವಳ ಪಾದಗಳನ್ನು ತೋಯಿಸಿತು. ಗಿಡಮರಗಳು ಕೂಡ ಮಂಜಿನಿಂದಾವರಿಸಿ ಕಣ್ಣಿಗೆ ಹಬ್ಬ ಉಂಟು ಮಾಡಿದವು. ಬೆಳಗಿನ ಆಹ್ಲಾದಕರ ವಾತಾವರಣದಲ್ಲಿ ನಿಂತು ದೂರದಿಂದ ತನ್ನ ಹೊಸ ಮನೆಯ ಜಾಗ ನೋಡಿದಳು. ಮುಂದೆ ಉಸುಕಿನ ರಾಶಿ, ಜೋಡಿಸಿಟ್ಟ ಇಟ್ಟಿಗೆಗಳು, ಕಬ್ಬಿಣದ ರಾಡ್ ಎಲ್ಲ ಮುಂಜಾನೆಯ ಥಂಡಿಯಲ್ಲಿ ಮುದುರಿದ್ದವು. ವಾಚಮನ್‌ನಿಗಂದು ಹಾಕಿದ್ದ ಶೆಡ್ಡಿನಲ್ಲಿ ಮೊನ್ನೆಯಷ್ಟೆ ಬಂದಿರುವ ವ್ಯಕ್ತಿ ಗಾಢನಿದ್ರೆಯಲ್ಲಿರಬೇಕು. ಗುಲಾಬಿ ಬಣ್ಣದ ಅಂಗಿ, ಹೊಳೆಯುವ ಲುಂಗಿ ಉಟ್ಟುಕೊಂಡ ಅವನು ತನಗೆ ವಿಚಿತ್ರವಾಗಿ ಕಂಡ. ಕಾಂಟ್ರಾಕ್ಟರ್ ಮೋಹಿಯುದ್ದೀನ್ ಅವನನ್ನು ತನ್ನ ಮುಂದೆ ನಿಲ್ಲಿಸಿ 'ಮೇಡಮ್, ಇವನೇ ವಾಚಮನ್. ಅವನು ಶೆಡ್‌ನ್ಯಾಗ ಎಲ್ಲ ವ್ಯವಸ್ಥೆ ಮಾಡೇನಿ. ಚೊಲೊ ಅದಾನ, ನಂಬಿಸ್ಸಿ' ಎಂದು ಹೇಳಿದ್ದ. ಇನ್ನೂ ಪೂರ್ಣ ಬೆಳಕಾಗಿರಲಿಲ್ಲವಾದ್ದರಿಂದ ರಸ್ತೆಯಲ್ಲಿ ಅವಳೊಬ್ಬಳೆ ಅನಿಸಿ ತುಸು ಭಯವಾದಂತಾಯಿತು. ಸ್ವಲ್ಪ ಬೇಗ ಬಂದೇನೇನೋ ಎಂದುಕೊಂಡಳು. ಸ್ವಲ್ಪ ಹೊತ್ತು ಕಾಯಬೇಕಿತ್ತು ಎಂದು ಮನಸ್ಸು ಅಂದುಕೊಂಡರೂ ಕಾಲುಗಳು ರಸ್ತೆಗುಂಟ ನಡೆದಿದ್ದವು.

ಮನೆ ಕಟ್ಟುತ್ತಿದ್ದ ಜಾಗೆಗೆ ಬಂದಳು. ಮನೆ ಪೂರ್ಣಗೊಂಡ ಮೇಲೆ ಹೇಗಿರುತ್ತದೆಯೆಂದು ಒಂದು ಕ್ಷಣ ಯೋಚಿಸಿದಳು. ಆ ಮೂಲೆಯಲ್ಲಿ ಸಣ್ಣ ವರಾಂಡ ಬಂದು ಅದಕ್ಕೆ ರೇಲಿಂಗ್ ಮಾಡುತ್ತೇನೆಂದು ಕಂಟ್ರಾಕ್ಟರ್ ಹೇಳಿದ್ದಾನೆ. ವರಾಂಡಕ್ಕೆ ಹತ್ತಿಕೊಂಡು ದೊಡ್ಡ ಬೆಡ್‌ರೂಮ್ ಇದೆ. ಪೂರ್ವಕ್ಕಿರುವ ಕಿಟಕಿಯ ಹತ್ತಿರವೆ ತನ್ನ ಅಭ್ಯಾಸದ ಟೇಬಲ್ ಮತ್ತು ಪುಸ್ತಕಗಳನ್ನಿಟ್ಟುಕೊಳ್ಳಬಹುದು. ತನ್ನ ವಿಶಾಲ ಬೆಡ್‌ರೂಮಿನೊಳಗಿರುವ ಚಿಕ್ಕ ಕೋಣೆಯನ್ನು ಪ್ರಭಾಳಿಗೆ ಕೊಡುವುದೆಂದು ತೀರ್ಮಾನಿಸಿದ್ದಾಳೆ. ಆಕೆ ತನ್ನ ಹತ್ತಿರವಿದ್ದರೆ ಆಗಿಂದಾಗ ಕರೆಯಲು ಅನುಕೂಲವಾಗುತ್ತದೆ. ಅದಕ್ಕೆ ಹೊಂದಿಕೊಂಡು ಪಡಸಾಲೆ. ಆ ಕಡೆ ಸಾಮಾನುಗಳನ್ನಿಡಲು ಸ್ಟೋರ್ ರೂಮ್, ಅಡಿಗೆ ಮನೆ, ಹೊರಗಡೆಯಿಂದ

ನೋಡಿದರೆ ತನ್ನ ಬೆಡ್‌ರೂಮಿನ ಭಾಗ ಮಾತ್ರ ಎದ್ದು ಕಾಣುತ್ತದೆ. ಒಳಗೆ ಕೋಣೆಯೊಳಗಿದ್ದುಕೊಂಡು ಬೇಸರವಾದರೆ ಹೊರಗೆ ಬಂದು ವರಾಂಡದಲ್ಲಿ ಆರಾಮಖುರ್ಚಿಯಲ್ಲಿ ಕಾಲು ಚಾಚಿ ಕುಳಿತುಕೊಳ್ಳಬಹುದು. ಮರುಕ್ಷಣ ಅವಳ ಮನಸ್ಸಿಗೆ ಹೆಂಗಸಾಗಿ ತಾನು ಹಾಗೆ ಹೊರಗೆ ಆರಾಮಖುರ್ಚಿಯಲ್ಲಿ ಕುಳಿತುಕೊಳ್ಳುವುದು ಸರಿ ಕಾಣಲಾರದೇನೋ ಎಂದುಕೊಂಡಳು. ಒಬ್ಬ ಮಹಿಳೆ ಹೊರಗೆ ಮೈ ಮುರಿಯುತ್ತ ಕುಳಿತುಕೊಳ್ಳಬಹುದೇ? ಬೇಡ, ಅಂತಹ ದಿಟ್ಟ ನಿರ್ಧಾರ ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳದಿದ್ದರೆ ಒಳ್ಳೆಯದೆಂದು ತೀರ್ಮಾನಿಸಿದಳು. ಸಾದಾಖುರ್ಚಿ ಇರುತ್ತವಲ್ಲ. ಅದರಲ್ಲಿ ಕುಳಿತರಾಯಿತು. ಅದೂ ಬೇಡವೆಂದರೆ ಒಳಗೆ ರೂಮಿನಲ್ಲಿ ಕುಳಿತು ಯಾರ ಕಣ್ಣಿಗೂ ಬೀಳದಿದ್ದರಾಯಿತು ! ಹೊಸ ಮನೆ ತಯಾರಾದ ಮೇಲೆ ತಾನೀಗ ವಾಸವಾಗಿರುವ ಬಾಡಿಗೆ ಮನೆಯ ಸಮಸ್ಯೆಯನ್ನು ಹೇಗೆ ಪರಿಹರಿಸಿಕೊಳ್ಳುವುದೆಂದು ಅವಳಿಗೆ ಚಿಂತೆಯಾಯಿತು. ಮನೆಗಿಂತ ಮನೆಯನ್ನು ತನ್ನ ಕೊಠಳಿಗೆ ಹಾಕಿದವನನ್ನು ಎದುರಿಸುವ ಹೊಸ ಸಮಸ್ಯೆ ಸೃಷ್ಟಿಗೊಂಡಿರುವುದಕ್ಕೆ ಆಕೆ ತುಸು ಅಧೀರಳಾದಳು. ತಾನು ಈಗಷ್ಟೆ ಎದ್ದು ಬಂದಿದ್ದ ಆ ಬಾಡಿಗೆ ಮನೆಯನ್ನು ಸುಮಿತ್ರಾ ದಿಟ್ಟಿಸಿ ನೋಡಿದಳು.

ಎರಡು ತಿಂಗಳ ಹಿಂದಿನ ಆ ದಿನ ಅವಳೆದುರು ನಿಂತಿತು. ಅವಳು ಕಸ ಗಿಡಗಂಟಿಗಳಿಂದ ತುಂಬಿದ್ದ ತನ್ನ ಪ್ಲಾಟಿನಲ್ಲಿ ಮೋಹಿಯುದ್ದೀನನ ಜೊತೆಗೆ ಮಾತಾಡುತ್ತ ನಿಂತಿದ್ದಳು. ಆಗ ಜೀಪೊಂದು ಅವರ ಹತ್ತಿರ ಬಂದು ನಿಂತಿತು. ಅದರೊಳಗಿಂದ ಮಧ್ಯವಯಸ್ಕನೊಬ್ಬ ಇಳಿದು ಈಗ ತಾನಿರುವ ಮನೆಯ ಬೆಲ್ ಬಾರಿಸಿದ್ದ. ಮನೆಯಲ್ಲಿ ಯಾರೂ ಇರಲಿಲ್ಲವೆಂದು ಕಾಣುತ್ತದೆ. ಅವನು ಮರಳಿ ಬಂದು ಜೀಪ್ ಹತ್ತುತ್ತಿದ್ದವನು ಯಾಕೋ ಮನಸ್ಸು ಬದಲಿಸಿ ಸುಮಿತ್ರಾ ಮತ್ತು ಮೋಹಿಯುದ್ದೀನ್‌ರವರಿದ್ದಲ್ಲಿಗೆ ಬಂದ.

'ನಮಸ್ಕಾರ ಮೇಡಮ್, ನಾನು ನಿರಂಜನ ದತ್ತಾ ಅಂತ. ನಿಮ್ಮ ಹೆಸರು?'

“ಸುಮಿತ್ರಾ ಚೌಧರಿ”

'ನಿಮ್ಮನ್ನು ನೋಡಿದ ಕೂಡಲೆ ನೀವೇ ಸುಮಿತ್ರಾ ಇರಬೇಕು ಅಂತ ಅನಿಸ್ತು. ನಿಮ್ಮ ಹೆಸರೇ ಕೇಳಿದ್ದೆ. ಆದರೆ ಭೆಟ್ಟಿಯಾಗಿರಲಿಲ್ಲ'

ತಾನು ಹೇಗೆ ಗೊತ್ತು? ತನ್ನ ಬಗ್ಗೆ ಏನು ಗೊತ್ತು? ಎಂಬ ಪ್ರಶ್ನೆಗಳು ಬಾಯಿಯವರೆಗೆ ಬಂದರೂ ಸುಮಿತ್ರಾ ಸುಮ್ಮನಾದಳು. ನಿರಂಜನನೇ ತನ್ನ ಮಾತು ಮುಂದುವರೆಸಿದ :

'ನಾನು ಈ ಮನೆ ಕಟ್ಟಬೇಕೆಂತ ಪ್ಲಾಟ್ ತಗೊಂಡಾಗ ಎದುರಿನ ಪ್ಲಾಟ್

ಯಾರದಿರಬಹುದಂತ ಸುಮ್ಮನ ವಿಚಾರಿಸಿದ್ದೆ. ನಮ್ಮ ಆಜೂ-ಬಾಜೂ ಯಾರ ಇತ್ತಾರಂತ ತಿಳಿಯೋಡ್ಡ ಚುಲೋ ಇದ್ದದ್ದಲ್ಲ. ಅದಕ್ಕೆ ಮಾಲಕರ ಬಗ್ಗೆ ವಿಚಾರ ಮಾಡಿದ್ದೆ. ಈ ಪ್ಲಾಟು ನಿಮ್ಮದಂತ ಖಾತ್ರಿ ಆದಮ್ಯಾಲ ನಾ ಮನಿ ಸುರುಮಾಡಿದೆ. ಮೊದಲು ಪ್ಲಾಟ್ ನಿಮ್ಮ ಅಪ್ಪ ಅವರ ಹೆಸರಲೆ ಇತ್ತು. ಅಲ್ಲ?’

“ಹೌದು, ಅಪ್ಪ ನನ್ನ ಹೆಸರಿಗೆ ಮಾಡಿದ್ರು” ಈ ಮನುಷ್ಯ ಎಷ್ಟೆಲ್ಲ ತಿಳಿದುಕೊಂಡಿದ್ದಾನೆ ಎಂದು ಅವಳಿಗೆ ಅಚ್ಚರಿಯಾಯಿತು.

“ಮನಿ ಕಟ್ಟಿಸಬೇಕಂತ ಮಾಡಿರೇನು?”

“ಹೌದು, ಅದರ ಬಗ್ಗೆ ನಮ್ಮ ಕಾಂಟ್ರಾಕ್ಟರ್ ಜೊತೆ ವಿಚಾರ ಮಾಡ್ಕೊಂಡಂತ ನಿಂತಿದ್ದೆ. ಮನಿ ಕಟ್ಟೋದು ಸರಳ ಅಲ್ಲ ಅಂತಾರ. ಅದಕ್ಕೆ ಹೆಂಗ ಮಾಡೋದು? ಸುರು ಮಾಡಬೇಕೋ, ಮಾಡಬಾರದೋ ಅಂತ ಚಿಂತಿಯಾಗೇತಿ. ಮನಿ ಮುಗಿಯೋದರೊಳಗಾಗಿ ಕರೆಗಿದ್ದ ಕೂದಲು ಬೆಳ್ಳಗ ಆಗಿದ್ದ ಅಂತ ಹೇಳ್ತಾರು”

ಮಧ್ಯವಯಸ್ಸಿನಲ್ಲಿಯೂ ಚೆಲುವೆಯಾಗಿರುವ ಸುಮಿತ್ರಾಳ ಕಪ್ಪನೆ ಕೂದಲು ಬೆಳ್ಳಗಾಗುವ ಚಿತ್ರವನ್ನು ನಿರಂಜನ ಕಾಣಲು ಇಷ್ಟಪಡಲಿಲ್ಲ. ಬಹಳಷ್ಟು ದಿನಗಳಿಂದ ಆಕೆ ತನಗೆ ಪರಿಚಯವಿದ್ದಾಳೆನೋ ಎನ್ನುವ ರೀತಿಯಲ್ಲಿ ಆತ ಮಾತಾಡುತ್ತಿದ್ದ.

‘ಛಿ, ಛಿ, ಹಂಗೇನಿಲ್ಲ ಮೇಡಮ್, ಮಂದಿ ನೂರಾ ಎಂಟು ಹೇಳ್ತಾರ. ಮಂದಿ ಮಾತು ಕೇಳ್ತಾ ಹೋದ್ರ ಮನಿಯಲ್ಲ, ಜಾಗನೂ ತಗೊಳ್ಳಾಕ ಆಗಂಗಿಲ್ಲ. ಹಂಗಿದ್ದ ಜಗತ್ತಿನ ಮಂದಿ ಕೂದಲೆಲ್ಲ ಬೆಳ್ಳಗ ಇರಬೇಕಿತ್ತು. ಅಲ್ಲ?’ ಎಂದು ನಕ್ಕ. ಅವಳಿಗೆ ಆತ್ಮವಿಶ್ವಾಸ ತುಂಬುವವನಂತೆ ‘ಮೇಡಮ್, ನೀವು ಸುರು ಮಾಡಿ, ಮುಂದ ತಾನ್ ಕೆಲಸ ಆಗ್ತೇತಿ, ಮನಿ ಹೆಂಗ ಮುಗಿತು ಅನ್ನೋದ ಸೈತ ಗೊತ್ತಾಗೋದಿಲ್ಲ. ಕಂಟ್ರಾಕ್ಟರ್ ಚುಲೋ ಇದ್ರ ಮುಗಿತು.’

ನಿರಂಜನ ಹಾಗೆಂದಕೂಡಲೇ ಮೊಹಿಯುದ್ದೀನ್ ಒಂದು ಸಲಾಮು ಒಗೆದ. ನಿರಂಜನ ಸುಮಿತ್ರಾಳಿಗೆ ತನ್ನ ವಿಸಿಟಿಂಗ್ ಕಾರ್ಡ್ ಕೊಡುತ್ತ, ‘ಮೇಡಮ್, ಏನರ ಸಹಾಯ ಬೇಕಿದ್ರ ಸಂಕೋಚ ಮಾಡ್ಕೊಬ್ಯಾಡಿ, ಫೋನ್ ಮಾಡಿ ನಾನೂ ಕಂಟ್ರಾಕ್ಟರ್ ಅದೇನಿ, ಫರಕೇನಂದ್ರ ನಾನು ರೋಡ್, ಬ್ರಿಜ್ ಕಟ್ಟತೇನಿ. ನನ್ನ ಡೈವರ್ ಭರತ್ ಸೈತ ನನ್ನ ಜೋಡಿ ಅಡ್ಡಾಡಿ ಕಾಂಟ್ರಾಕ್ಟರ್‌ನಷ್ಟು ಅನುಭವ ಮಾಡ್ಕೊಂಡಾನು. ನಾ ಇರಲಿಲ್ಲಂದ್ರೂ ಅವ ನಿಮಗ ಬೇಕಾದ ಸಹಾಯ ಮಾಡ್ತಾನು.’

ಮಾತಾಡುತ್ತ ಮಾತಾಡುತ್ತ ಅವಳಿಗೆ ಎಲ್ಲಿ ವಾಸವಾಗಿದ್ದಾಳೆಂದು ಕೇಳಿದ. ಕಾಲೇಜು ಮಾಸ್ತರ್‌ಳಾಗಿದ್ದ ಆಕೆ ಶಿಕ್ಷಕರ ಕಾಲನಿಯಲ್ಲಿ ಇದ್ದುದ್ದು ಅಲ್ಲಿಂದ ಈ

ಪ್ಲಾಟು ಏಳೆಂದು ಕಿಲೋಮಿಟರ್ ದೂರವಿತ್ತು. ಅದನ್ನು ಕೇಳಿ ನಿರಂಜನ ಅಂದ : ‘ಅಯ್ಯೋ, ಅಷ್ಟು ದೂರದಿಂದ ದಿನಾಲೂ ಬಂದು ಮನೆಗೆಲಸ ಏನೇನಾಗಾಯಿದೆಯೆಂದು ನೋಡಿಕೊಂಡು ಹೋಗೋದು ಬಾಳ ಕಷ್ಟ. ಹೆಂಗ ಮಾಡ್ತೀರಿ ನೀವು? ಆದ್ರೂ ಅನಿವಾರ್ಯ. ಏನ ಮಾಡೋದು?’

ಸ್ವಲ್ಪ ಹೊತ್ತು ಬಿಟ್ಟು ‘ನಾನು-ನೀವು ಒಂದು ತಿಂಗಳ ಹಿಂದ ಭೆಟ್ಟಿಯಾಗಿದ್ದ ಎಷ್ಟು ಚುಲೋ ಇದ್ದಿತ್ತು. ಆವಾಗ ಈ ನನ್ನ ಮನಿ ಖಾಲೀನ ಇತ್ತು. ನಿಮಗ ಬಾಡಿಗೆಗೆ ಕೊಡಬಹುದಾಗಿತ್ತು. ಅಂದ್ರ ಇಲ್ಲೆ ಹತ್ತಿರಿದ್ದುಕೊಂಡು ಮನಿ ದೇಖರಕಿ ನೋಡಬಹುದಿತ್ತು. ನನ್ನ ಗೆಳೆಯನಿಗೆ ಒಬ್ಬಗ ಮೊನ್ನಿ ಮೊನ್ನಿ ಮಾತ ಕೊಟ್ಟೆ. ಅವ ಬರಾವ ಅದಾನ. ಬಂದಾನೇನೋ ಅಂತ ನೋಡ್ಕೆ ಬಂದಿದ್ದೆ’ ಎಂದ. ಸುಮಿತ್ರಾ ಕೂಡ ‘ಹೌದಲ್ಲ, ಮನಿ ಇಲ್ಲೆ ಹತ್ತಿರವಿದ್ದಿದ್ದರೆ ಚೆನ್ನಾಗಿತ್ತು’ ಎಂದು ಸುಮ್ಮನಾದಳು.

ಅವರು ಭೆಟ್ಟಿಯಾಗಿ ವಾರ ಕೂಡ ಕಳೆದಿರಲಿಲ್ಲ. ನಿರಂಜನ ಸುಮಿತ್ರಾಳಿದ್ದ ಕಾಲನಿಯ ಮನೆಗೆ ಬಂದು ‘ಮೇಡಮ್, ನಿಮ್ಮ ನಸೀಬ ಚೆಲೋ ಇದೆ ನೋಡಿ. ನಮ್ಮ ಗೆಳೆಯಾಗ ಹೀಂಗಿಂಗ ಅಂತ ಹೇಳಿದೆ. ನಿಮಗ ಸಹಾಯ ಆಗ್ಲಿ ಅಂತ ಅವನೂ ಬ್ಯಾರೆ ಕಡೆ ಮನಿ ನೋಡ್ತೇನಿ ಅಂತ ಒಪ್ಪೊಂಡ.’ ಸುಮಿತ್ರಾಳಿಗೂ ಸಂತೋಷವಾಯಿತು. ‘ಬಾಡಿಗೆ ಎಷ್ಟು?’ ಎಂದು ಕೇಳಿದಕ್ಕೆ ‘ಅದನ್ಯಾಕ ಕೇಳ್ತೀರಿ ಮೇಡಮ್, ನಿಮಗ ತಿಳಿದಷ್ಟು ಕೊಡಿ’ ಎಂದು ಹೊರಟು ಹೋದ. ಸುಮಿತ್ರಾಳಿಗೆ ಕಾಲೇಜಿಗೆ ಹೋಗಿಬರಲು ಮತ್ತು ಮನೆ ಕಟ್ಟಿಸಲು ಎರಡಕ್ಕೂ ನಿರಂಜನನ ಮನೆ ಅನುಕೂಲವಾಗುತ್ತಿದ್ದುದರಿಂದ ಆಕೆ ಹೂಂ ಎಂದು ಎರಡು ವಾರದ ಹಿಂದೆ ನಿರಂಜನನ ಈ ಮನೆಗೆ ಬಂದಳು.

ನಿರಂಜನನ ಸವಾರಿ ಅವಳ ಮನೆಗೆ ಆಗಾಗ ಆಗಮಿಸುತ್ತಲೆ ಇತ್ತು. ಒಮ್ಮೊಮ್ಮೆ ಅವನು ಸುಮಿತ್ರಾಳಿಗೆ ಅನಿವಾರ್ಯವೂ ಆಗುತ್ತಿದ್ದ. ಹೋದವಾರ ಎಲ್ಲಿಯೂ ಇಟ್ಟಿಗೆ ಸಿಗಲಿಲ್ಲ. ಮೊಹಿಯುದ್ದೀನ್ ಪರದಾಡುತ್ತಿದ್ದ. ನಿರಂಜನನಿಗೆ ಸುಮಿತ್ರಾ ತನ್ನ ಸಮಸ್ಯೆ ಹೇಳಿದ ಕೂಡಲೆ ಅವನು ಎ.ಕೆ.ಸಿಂಗ್ ಎನ್ನುವವರಿಗೆ ಒಂದು ಚೀಟಿ ಬರೆದು ಕಳಿಸಿದ. ಸಂಜೆ ಎನ್ನುವದರೊಳಗಾಗಿ ಎರಡು ಟ್ರಕ್ ಇಟ್ಟಿಗೆಗಳು ಅವಳ ಪ್ಲಾಟ್ ಮುಂದೆ ಬಂದು ಬಿದ್ದವು. ಕಟ್ಟಡ ಸಾಮಗ್ರಿಗಳ ಬಗ್ಗೆ ಏನೇನೂ ಗೊತ್ತಿರದ ಸುಮಿತ್ರಾಳಿಗೂ ಕೂಡ ಅವು ಒಳ್ಳೆಯ ಇಟ್ಟಿಗೆಗಳೆಂದು ನೋಡಿದ ಕೂಡಲೆ ಗೊತ್ತಾಯಿತು. ಮತ್ತೊಮ್ಮೆ ಎಲ್ಲಿಗೂ ಹೊರಟಿದ್ದ ನಿರಂಜನ ಪ್ಲಾಟಿನ ಹತ್ತಿರ ಬಂದು ಸಿಮೆಂಟ್ ಎಲ್ಲಿಂದ ತರಿಸುತ್ತಿದ್ದೀಯೆಂದು ಮೊಹಿಯುದ್ದೀನ್‌ನನ್ನು ಕೇಳಿದ. ಆಮೇಲೆ ಸುಮಿತ್ರಾಳ ಮನೆಗೆ ಬಂದು ‘ಈಗ ಸದ್ಯದ ಮಟ್ಟಿಗೆ ಐದಾರು ಚೀಲ

ಮಾತ್ರ ತಗೊಳ್ಳಿ, ಆಮ್ಯಾಲ ನಾನು ಒಳ್ಳೆ ಸಿಮೆಂಟ್ ಕೊಡಿಸ್ತೀನಿ' ಎಂದು ಭರವಸೆ ಕೊಟ್ಟು, ಹಿಂದಿದ್ದ ಬಾಡಿಗೆಯವನು ಮನೆ ಹಿಂದಿನ ತೋಟವನ್ನು ಚೆನ್ನಾಗಿ ನೋಡಿಕೊಂಡಿದ್ದಾನೆಯೋ ಇಲ್ಲವೋ ಎಂದು ತಿಳಿಯಲು ಹಿತ್ತಲಿನಲ್ಲಿ ಅಡ್ಡಾಡಿ ಬಂದ. ಆಮೇಲೆ ಹಾಲ್‌ನಲ್ಲಿ ಬಂದು ಕುಳಿತುಕೊಂಡ. ಕೆಲಸದ ಹುಡುಗಿ ಪ್ರಭಾ ಅವನಿಗೆ ಚಹಾ ತಂದುಕೊಟ್ಟಳು. ಡ್ರೈವರ್‌ನಿಗೂ ಹೋಗಿ ಚಹಾ ಕೊಟ್ಟುಬಂದಳು. ಸುಮಿತ್ರಾನ ಜೊತೆ ಅದು-ಇದು ಮಾತಾಡುತ್ತ 'ಈ ಕಡೆ ಸ್ವಲ್ಪ ಕೆಲಸ ಇತ್ತು ಮೇಡಮ್, ಅದಕ್ಕೆ ಬಂದಿದ್ದೆ. ನಿಮ್ಮನ್ನು ಮಾತನಾಡಿಸಿದ ಹಂಗಾಯ್ತು. ನನ್ನ ಮನೆ ಹೆಂಗಿದೆ? ಆರಾಮ ಅನಿಸಿದೆಯಲ್ಲ?' ಎಂದ. ಸುಮಿ 'ಓಹ್ ! ಬಾಳ ಚುಲೋ ಅದ. ನಮಗ ಮನಿ ಕಟ್ಟಿಸಲಿಕ್ಕೆ ಅನುಕೂಲ ಆತು. ನಿಮ್ಮಿಂದ ಸಹಾಯ ಆತು' ಎಂದಳು. ನಿರಂಜನ ಎದ್ದು ನಿಂತ. 'ಮೇಡಮ್, ನಾನಿನ್ನ ಬರ್ತೀನಿ. ಆಮ್ಯಾಲ ಇನ್ನೊಂದು ವಿಚಾರ ಬಂದಿದೆ. ನಿಮ್ಮ ಮನಿ ಮುಗಿದಮ್ಯಾಲ ಇದು ಖಾಲಿಯಾಗ್ತದೆಲ್ಲ. ಆವಾಗ ಯಾರಿಗೂ ಬಾಡಿಗೆ ಕೊಡಬಾರದಂತ ಮಾಡೇನಿ. ಯಾವಾಗಲಾದ್ರೂ ನಾಕೈದು ದಿನ ನಾ ಬಂದಾಗ ನನಗ ಇರಲಿಕ್ಕೆ ಆಗ್ತದೆ. ಹೆಂಗೂ ನೀವು ಎದುರಿಗೇನ ಇರ್ತೀರಿ, ನಿಮ್ಮನ್ನೂ ಮಾತಾಡಿಸಿಕೊಂಡು ಹೋಗಬಹುದು. ಏನಂತೀರಿ?' ಎಂದ.

ಸುಮಿತ್ರಾಳಿಗೆ ಏನು ಹೇಳಬೇಕೆಂದು ತಿಳಿಯಲಿಲ್ಲ. ಅವಳ ನಗುಮುಖವನ್ನು ಕಂಡು ಹಿಗ್ಗಿದ ಅವನು 'ಬರ್ತೀನಿ' ಎನ್ನುತ್ತ ಹೊರಟುಹೋದ.

ಇಷ್ಟಾದ ಮೇಲೆ ನಿರಂಜನ ನಿನ್ನೆಯಷ್ಟೆ ಮನೆಗೆ ಬಂದಿದ್ದ. ಅವನು ದಾಪುಗಾಲಿಟ್ಟು ಬಂದ ರೀತಿ ನೋಡಿದರೆ ಏನೂ ಹೇಳಲು ಚಡಪಡಿಸುತ್ತಿದ್ದಂತಿತ್ತು. ಪ್ರಭಾ ಬಂದು 'ಕೂಡಿ ಸರ್' ಎಂದು ಹೇಳಿಹೋದ ಎಷ್ಟೋ ಹೊತ್ತಿನ ನಂತರ ಸುಮಿತ್ರಾ ಬಂದು 'ನಮಸ್ಕಾರ ನಿರಂಜನ ಅವರಿಗೆ' ಎಂದಳು.

'ನಮಸ್ಕಾರ' ಎಂದ ನಿರಂಜನ ಉದ್ದೇಗಕ್ಕೊಳಗಾದವನಂತೆ ಒಂದೆ ಬಾರಿಗೆ 'ಅಲ್ಲಿ, ಮೇಡಮ್, ನೀವು ಇಷ್ಟು ಕೆಟ್ಟವರೆಂದು ನನಗ ಗೊತ್ತಿರಲಿಲ್ಲ. ಅಲ್ಲ, ನೀವು ನಿಶಿಯ ತಂಗಿಯಂತ ನನಗ ಇವತ್ತೆ ಗೊತ್ತಾತು. ಮೊದಲ ಒಂದ ಮಾತು ಹೇಳಬೇಕಿತ್ತು. ಮೇಡಮ್, ನಿಮ್ಮಣ್ಣ ನಿಶಿ ಮತ್ತು ನಾನು ಬಾಳಂದ್ರ ಬಾಳ ಸ್ನೇಹಿತರು. ಮೊನ್ನೆ ಮೊನ್ನೆ ಅವನ ಮಗ ಮ್ಯಾಟ್ರಿಕ್ ಪರೀಕ್ಷೆಯೊಳಗ ಫಸ್ಟ್ ಬಂದಿದ್ದ. ಆವಾಗ ಕಾರ್ಯಕ್ರಮ ಇತ್ತಲ್ಲ. ಅದಕ್ಕೆ ನಾನೂ ಹೋಗಿದ್ದೆ. ನನಗ ಬಾಳ ಖುಶಿಯಾಗೇದ ಮೇಡಮ್, ನೀವು ಇಷ್ಟು ಹತ್ತಿರದವರು ಅಂತ ಗೊತ್ತಿರಲಿಲ್ಲ?' ಎಂದ.

ಸುಮಿತ್ರಾ ಏನೂ ಹೇಳದೆ ಸುಮ್ಮನಿದ್ದಳು. ನಂತರ "ನಿಶಿ ನಮ್ಮಣ್ಣಲ್ಲ, ಅವ ನನ್ನ ತಮ್ಮ. ಅಂದ್ರ ನಾನು ಅವನ ಅಕ್ಕ. ನಮ್ಮ ತಮ್ಮನ ಪರಿಚಯ ನಿಮಗ ಐತೆಂತ ನನಗೆಂಗ ಗೊತ್ತಾಗಬೇಕು ಹೇಳ್ತೀ?" ಎಂದು ನಕ್ಕಳು.

ಅವಳ ಮಾತಿಗೆ ಅವಳನ್ನು ತದೇಕಚಿತ್ತದಿಂದ ನೋಡಿದ ನಿರಂಜನ 'ನಾ ಇದನ್ನ ನಂಬಗಿಲ್ಲ ಬಿಡಿ ಮೇಡಮ್, ನೀವು ಅವನ ತಂಗಿ ಇರಬೇಕು' ಎಂದ.

"ನಾ ಯಾಕ ಸುಳ್ಳು ಹೇಳಲಿ."

'ಮೇಡಮ್ ಖರೆ ಹೇಳ್ತೀನು? ನೀವು ಅವನಿಗಿಂತ ಬಾಳ ಸಣ್ಣವರಂಗ ಕಾಣ್ತೀರಿ ಯುನಿವರ್ಸಿಟಿಯೊಳಗ ಎಂ.ಎ. ಓದತೀನಿ ಅಂತ ನೀವು ಹೇಳಿದ್ರೂ ಮಂದಿ ನಂಬಿಬಿಡ್ತಾರು. ನೋಡಿ' ಎಂದ ನಿರಂಜನ ಸಂತೋಷದಿಂದ ಪುಟಿಯುತ್ತ ಹೋಗಿದ್ದ.

ಮುಂಜಾನೆಯ ಥಂಡಿಯಲ್ಲಿ ತಲೆಯಲ್ಲಿ ಏನೇನೂ ವಿಚಾರಗಳ ತಾಕಲಾಟದೊಂದಿಗೆ ತನ್ನ ಪ್ಲಾಟಿನ ಹತ್ತಿರವೆ ಆಕೆ ಶತಪಥ ತಿರುಗುತ್ತಿದ್ದಳು. ಸ್ವಲ್ಪ ಹೆಚ್ಚಿಗೆ ಬೆಳಕಾಯ್ತು ಅನಿಸಿದ ಕೂಡಲೆ ಆಕೆ ರಸ್ತೆಗುಂಟ ಅಡ್ಡಾಡಿಬರಲು ಹೊರಟಳು. ಸೀದಾ ಹೋಗಿದ್ದ ರಸ್ತೆ ಮುಂದೆ ಬಲಗಡೆ ಹೊರಳಿತ್ತು. ನಾಲ್ಕು ಹೆಜ್ಜೆ ನಡೆದ ಮೇಲೆ 'ರತ್ನಾಪುರ ರಸ್ತೆ' ಎಂದಿತ್ತು. ಮೂರು ರಸ್ತೆಗಳು ಕೂಡಿಕೊಂಡು ಮುಂದೆ ಹೋಗಿದ್ದವು. ಅಲ್ಲಿಂದ ಎಡಗಡೆಗೆ ಮತ್ತೊಂದು ತಿರುವು ಕಾಣಿಸಿತು. ಆಕೆ ಆ ಕಡೆಗೆ ಹೋಗಿರಲಿಲ್ಲವಾದ್ದರಿಂದ ನೋಡೋಣ ಎಂದು ನಡೆದಳು. ಎಲ್ಲಿ ನೋಡಿದಲ್ಲಿಲ್ಲ ಸುಂದರವಾದ ಮನೆಗಳು ಎದ್ದಿದ್ದವು. ಒಂದೆರಡು ವರ್ಷದ ಹಿಂದೆ ಈ ಪ್ರದೇಶ ದೊಡ್ಡ ಕಾಡತ್ತು. ಗಿಡ ಮರ ಹಸುರಿನಿಂದ ಕೂಡುತ್ತೆಂದು ಕಾಣುತ್ತದೆ. ಆದರೆ ಈಗ ಮನೆಗಳು ಹಸಿರನ್ನು ನುಂಗಿ ಹಾಕಿವೆ. ಒಂದು ಮನೆಯ ಹತ್ತಿರ ತೆಂಗಿನಗಿಡಗಳು ಬೆಳಗಿನ ಗಾಳಿಗೆ ತೂಗುತ್ತಿದ್ದವು. ಇವರು ಮನೆ ಕಟ್ಟಿಸಿ ಬಹಳ ವರ್ಷಗಳಾಗಿರಬೇಕು. ಮುಂದೆ ನಡೆಯುತ್ತ ಹೋದಂತೆ ಮನೆಗಳು ಸದ್ದಿಲ್ಲದೆ ಮಲಗಿಕೊಂಡಿದ್ದವು. ಯಾರೂ ಎದ್ದಂತಿರಲಿಲ್ಲ. ಒಳಗೆ ಜನ ಏನು ಮಾಡುತ್ತಿದ್ದಾರೆಂದು ನೋಡಿ ಬರುವ ಆಸೆ ಅವಳಲ್ಲಿ ಕ್ಷಣ ಸುಳಿದುಹೋಯಿತು.

ಮನೆಯೊಂದಕ್ಕೆ 'ರೂಪಕ ಭವನ' ಎಂದು ಹೆಸರಿಟ್ಟಿದ್ದರು. ರೂಪಕ್ ಅಂದ್ರೆ ಯಾರಿರಬಹುದು? ಮನೆ ಮಾಲಿಕನದೆ? ಅಥವಾ ಅವನ ಮಗುವಿನದೆ? ಆ ದೊಡ್ಡ ಬೆಡ್‌ರೂಮಿನಲ್ಲಿ ರೂಪಕನ ಅಪ್ಪ-ಅವ್ವ ಮಲಗಿರಬಹುದು. ರೂಪಕ್ ಯಾವ ಕೋಣೆಯಲ್ಲಿ ಮಲಗುತ್ತಾನೆಯೋ? ಆ ಮೂಲೆಯಲ್ಲಿದ್ದ ಮನೆಗೆ ಮತ್ತೊಂದು ಕೋಣೆಯನ್ನು ಕಟ್ಟಿಸುತ್ತಿದ್ದಾರೆ. ರಸ್ತೆಯ ಮಗ್ಗುಲಲ್ಲಿ ಬಿದ್ದಿರುವ ಉಸುಕಿನಲ್ಲಿ ಬೆಳೆದಿರುವ ಸಣ್ಣ ಸಣ್ಣ ಬಿಳಿಯ ಹೂಗಳು ಬೆಳಿಗ್ಗೆ ನಳನಳಿಸುತ್ತಿವೆ. ಮತ್ತೊಂದು ಮನೆಯ ಕಂಪೌಂಡಿನೊಳಗಿಂದ ನಾಯಿಯೊಂದು ಆಕೆಯನ್ನು ನೋಡಿ ಒಂದೇ ಸಮನೆ ಒದರುತ್ತಿದೆ. ಕಬ್ಬಿಣದ ದೊಡ್ಡ ಗೇಟನ್ನು ಅದು ದಾಟಲಾರದು. ಕಾರಿಡಾರಿನಲ್ಲಿಯ

ದೀಪ ಮುಂಜಾನೆಯ ಬೆಳಕಿನಲ್ಲಿ ಮಬ್ಬಾಗಿದೆ. ಮನೆಯ ಹಿಂದುಗಡೆ ಹೋಗಲಿಕ್ಕೆ ರಾತ್ರಿಯ ಹೊತ್ತು ವರಾಂಡದಲ್ಲಿ ದೀಪ ಬೇಕೆ ಬೇಕು. ನಿರಂಜನ ದತ್ತಾ ಕೂಡ ಇಂತಹದೆ ದೊಡ್ಡ ವೈಭವದ ಮನೆಯಲ್ಲಿಯೆ ವಾಸವಾಗಿರುವನೆಂದು ಕಾಣುತ್ತದೆ. ಸಾಕಷ್ಟು ಎತ್ತರದ, ಸದೃಢ ಶರೀರದ ನಿರಂಜನ ತನ್ನ ಮೈಗೊಪ್ಪುವ ಬಟ್ಟೆಗಳನ್ನು ಹಾಕಿಕೊಂಡು ಸದಾ ಆಕರ್ಷಕವಾಗಿ ಕಾಣುತ್ತಾನೆ. ಅವನು ನಕ್ಕಾಗಲೆಲ್ಲ ಮುಖದ ತುಂಬ ಅವನೊಳಗಿನ ಆತ್ಮವಿಶ್ವಾಸದ ನಗು ಹರಡುತ್ತದೆ. ಆತ ಮಾತಾಡುತ್ತಿದ್ದರೆ ಎದುರಿಗಿರುವವರು ಮೂಕರಾಗುವುದು ನಿಶ್ಚಿತ.

ಸುಮಿತ್ರಾ ಆ ಕಡೆ, ಈ ಕಡೆ ಮನೆಗಳನ್ನು ನೋಡುತ್ತ ನಡೆಯುತ್ತಲೆ ಇದ್ದಳು. ಇನ್ನೊಂದು ಮನೆಯ ಮೆಟ್ಟಿಲುಗಳ ಮಧ್ಯೆ ಸ್ಕೂಟರ್‌ನ್ನು ಮೇಲೆ ಹತ್ತಿಸಲು ಇಳಿಜಾರಿನಂತಹ ದಾರಿ ನಿರ್ಮಿಸಿದ್ದರು. ಅವರ ಸ್ಕೂಟರ್ ಹೊರಗೆ ನಿಂತಿತ್ತು. ಅದನ್ನು ಯಾರು ಹೊಡೆಯುತ್ತಾರೋ ಏನೋ? ಹರೆಯದ ಗಂಡಸಿನದಾಗಿರಬಹುದು. ಅವನು ಅದನ್ನು ನಡೆಸುತ್ತಿರಬೇಕಾದರೆ ಅವನ ಹೆಂಡತಿ ಒಂದು ಕೈಯಿಂದ ಅವನನ್ನು ಬಳಸಿ ದೇಹ ಒತ್ತಿಕೊಂಡು ಕುಳಿತುಕೊಳ್ಳುತ್ತಾಳೆಯೆ? ಅವನು ಅವಳನ್ನು ಮದುವೆಯಾಗುವ ಮುನ್ನ ಆಕೆ ಹೀಗೆ ಬೈಕಿನಲ್ಲಿ ತನ್ನನ್ನು ತೋಳಿನಿಂದ ಬಳಸಿಕೊಂಡು ಕೂಡುತ್ತಾಳೆಂದು ಕನಸು ಕಂಡಿದ್ದನೇ? ಬೇರೆ ಹುಡುಗಿಯ ಚಿತ್ರವೇನಾದರೂ ಅವನ ಕಣ್ಣಲ್ಲಿತ್ತೆ?

ಇಂಥ ವಿಚಾರಗಳು ಎಷ್ಟೊಂದು ನೋವು ಕೊಡುತ್ತವಲ್ಲ ! ಯಾಕೆ ಅಂತ ತಿಳಿಯುವುದಿಲ್ಲ.

ಸುಮಿತ್ರಾ ಹಿತವಾದ ಗಾಳಿಯಲ್ಲಿ ಹೆಜ್ಜೆಯಿಡುತ್ತಿದ್ದಳು. ಎದುರಿನ ಮನೆಯ ಕಂಪೌಂಡಿಗೆ ಹತ್ತಿಕೊಂಡು ಕಂಟೆಯೊಂದರಿಂದ ಬಣ್ಣಬಣ್ಣದ ಹೂಗಳರಳಿದ್ದವು. ಎಷ್ಟೊಂದು ಮೋಹಕ ಹೂಗಳು! ಅಂತಹ ಹೂವಿನ ಗಿಡವೊಂದನ್ನು ತನ್ನ ಮನೆಯ ಅಂಗಳದಲ್ಲಿ ಹಚ್ಚಬೇಕೆಂದುಕೊಂಡಳು.

ಮನಸ್ಸಿಗೆ ನೋವು ತರುವ ವಿಚಾರಗಳು ಹತ್ತಿರ ಸುಳಿಯಲು ಆಕೆ ಆಸ್ಪದ ಕೊಡುತ್ತಿರಲಿಲ್ಲ. ಆದರೂ ಇಂದು ಸ್ಕೂಟರಿನ ನೆಪದಲ್ಲಿ ಹೆಂಡತಿ ಗಂಡನನ್ನು ಬಳಸಿ ಕೂಡುವ ಚಿತ್ರ ಅವಳ ಮನಸ್ಸನ್ನು ಕಲಕಿ ನೋವಿನ ತರಂಗಗಳನ್ನೆಬ್ಬಿಸಿತ್ತು. ಪ್ರೀತಿಯ ಭಾವನೆಗಳಿಗೆ ಸಂತಸಪಡುವ ಅಥವಾ ದುಃಖಪಡುವ ದಿನಗಳು ತನ್ನ ಜೀವನದಲ್ಲಿ ಮುಗಿದುಹೋಗಿವೆಯೆಂದೆ ಆಕೆ ತಿಳಿದಿದ್ದಳು. ಎಲ್ಲಿಂದಲೋ ಹಾರಿಬಂದ ರತ್ನಪಕ್ಷಿಯೊಂದು ಖಾಲಿ ನಿವೇಶನವೊಂದರ ತಂತಿಬೇಲಿಯ ಮೇಲೆ ಕುಳಿತಿತ್ತು. ಅವಳಿಗರಿವಿಲ್ಲದಂತೆ ಆಕೆ ಇನ್ನೊಂದು ರತ್ನಪಕ್ಷಿಗಾಗಿ ಸುತ್ತಮುತ್ತ ನೋಡಿದಳು.

ಸಂಗಾತಿಯೊಂದಿಗೆ ಕಾಣಿಸಿಕೊಳ್ಳುವ ರತ್ನಪಕ್ಷಿ ಶುಭಶಕುನವೆಂದು ಹಿಂದೆ ತಿಳಿಯುತ್ತಿದ್ದ ದಿನಗಳು ಕಣ್ಮರೆಯಾಗಿ ಕಾಣಿಸಿಕೊಂಡವು. ಇಂತಹ ಕ್ಷುಲ್ಲಕ ವಿಷಯಗಳು ಆ ದಿನಗಳಲ್ಲಿ ಎಷ್ಟೊಂದು ಮಹತ್ವ ಪಡೆದಿದ್ದವು. ವಿಪುಲ್ ತನ್ನ ಜೊತೆಗಿದ್ದರೆ ಸಾಕು ಮತ್ತೇನೂ ಬೇಡವೆನ್ನುತ್ತಿದ್ದ. ಅವನ ಜೊತೆ ಕಳೆಯುವ ಕ್ಷಣಗಳು ತನ್ನ ಜೀವನದ ದಿವ್ಯಕ್ಷಣಗಳೆಂದು ತಿಳಿದಿದ್ದ. ತಮ್ಮದು ಅಮರ ಪ್ರೇಮಕಥೆಯೆಂದು ಅಂದುಕೊಂಡಿದ್ದ.

ಹಗಲಿನಲ್ಲಿ ಅವನ ಜೊತೆ ಕಳೆದ ಕ್ಷಣಗಳು ರಾತ್ರಿಯನ್ನು ಬೆಳಗುತ್ತಿದ್ದವು. ವಿಪುಲ್ ನೆನಪಿನಲ್ಲಿಯೆ ರಾತ್ರಿಯನ್ನು ಅವಳು ದಾಟಿಸುತ್ತಿದ್ದಳು. ಅವನು ಅವಳ ಜೀವವಾಗಿದ್ದ. ಆತನಿಗಾಗಿಯೆ ಆಕೆ ಜೀವಿಸುತ್ತಿದ್ದಳು.

ಒಂದು ದಿನ ವಿಪುಲ್ ಹೇಳಿದ : 'ಸುಮಿತ್ರಾ, ಈ ಮಂದಿಯ ನಡುವೆ ನಮ್ಮ ಪ್ರೀತಿಯನ್ನು ಕುರಿತು ಹೆಂಗ ಮಾತಾಡೋದು? ನಮಗ ಏಕಾಂತ ಅನ್ನೋದು ಸಿಗವಲ್ಲ, ಅದಕ್ಕೆ ಎರಡು-ಮೂರು ದಿನ ಎಲ್ಲಿಯಾದ್ರೂ ಹೊರಗ ಹೋಗಿ ಬರೋಣ, ಮನ್ಯಾಗ ಏನಾದ್ರೂ ಸುಳ್ಳು ಹೇಳಿ ಬಾ.'

ಸುಮಿತ್ರಾ ನಡೆಯುತ್ತ ಹೋದಂತೆ ಹಿಂದಿನ ನೆನಪುಗಳು ಮುಖಕ್ಕೆ ರಾಚುತ್ತಿದ್ದವು. ಅಷ್ಟರಲ್ಲಿ ಕಾಲನಿಯ ಉದ್ಯಾನವನದಲ್ಲಿ ಹೆಂಗಸೊಬ್ಬಳು ಕಸ ಕೀಳುತ್ತಿರುವುದು ಕಾಣಿಸಿತು. ಆಕೆಯೂ ತಲೆಯೆತ್ತಿ ಸುಮಿತ್ರಾಳನ್ನು ನೋಡಿದಳು. ಇನ್ನೂ ಸಂಪೂರ್ಣ ಬೆಳಕಾಗಿರದಿದ್ದರೂ ಇಷ್ಟು ಬೇಗನೆ ಆಕೆ ತನ್ನ ಕೆಲಸದಲ್ಲಿ ನಿರತಳಾಗಿದ್ದಾಳೆ. ಕಾರ್ಟನ್ ಸೀರೆ, ಹಳದಿ ರವಿಕೆ ತೊಟ್ಟಿದ್ದ ಆ ತಾಯಿಯಲ್ಲಿ ಮುಗ್ಧತೆ ಮತ್ತು ಕರುಣೆ ತುಂಬಿ ತುಳುಕುತ್ತಿದ್ದವು.

ತುಂಬ ಅನುಕಂಪವುಳ್ಳವಳಂತೆ ಕಂಡ ಆ ಹೆಂಗಸಿನ ಮುಖವನ್ನೇ ತನ್ನ ಮನಸ್ಸಿನಲ್ಲಿ ತುಂಬಿಕೊಳ್ಳುತ್ತ ಮುಂದೆ ನಡೆದ ಸುಮಿತ್ರಾಗೆ ಧಟ್ಟನೆ ಆಲೋಚನೆಯೊಂದು ಬಂತು. ಅಂತಹ ದಯಾಳು ತಾಯಿಗೆ ಗೆಳತಿಯನ್ನು ಭೆಟ್ಟಿಯಾಗಿ ಬರುತ್ತೇನೆಂದು ಸುಳ್ಳು ಹೇಳಿ ವಿಪುಲನಂತಹ ಗೆಳೆಯನ ಜೊತೆ ರಾತ್ರಿಗಳನ್ನು ಕಳೆದು ಬಂದ ಮಗಳಿರಬಹುದೇ? ಮೂರು ತಿಂಗಳ ನಂತರ ಭೂಮಿ ಬಾಯಿ ತೆಗೆದು ನುಂಗಬಾರದೆ ಎನ್ನುವ ಕರಾಳ ಅನುಭವ ಆಕೆಯ ಮಗಳಿಗಾಗಿರಬಹುದೇ? ಆ ತರುಣಿ ಸಹ ತನ್ನ ದೇಹವನ್ನು ತಾನೆ ದ್ವೇಷಿಸಿದಳೆ? ನೋವಿನ ಭರ್ಚಿಗಳು, ಪಶ್ಚಾತ್ತಾಪದ ಚೂರಿಗಳು ಆಕೆಯನ್ನು ಹಗಲು-ರಾತ್ರಿ ಚುಚ್ಚಿ ಚುಚ್ಚಿ ಕೊಂದವೆ? ಹೊರಗಿನ ಜಗತ್ತನ್ನು ಕಂಡರೆ ಆ ಯುವತಿ ಹೇಸಿಕೆ ಪಡುವಂತಾದಳೆ?

ಸುಮಿತ್ರಾ ಎಡಕ್ಕೆ ತಿರುಗಿ ಮುಖ್ಯ ರಸ್ತೆಗೆ ಬಂದಳು. ದೂರದಲ್ಲಿ ಟೀ ಶರ್ಟ್ ಹಾಕಿದ್ದ ಗಂಡಸೊಬ್ಬ ಓಡುತ್ತಿರುವುದು ಕಾಣಿಸಿತು. ಸ್ವಲ್ಪ ಸಮಯದ ನಂತರ

ಅವನು ಮರೆಯಾದ. ವಿಪುಲ್ ತನ್ನಿಂದ ದೂರ ಹೋಗಿ ಮರೆಯಾದಂತೆ ಈ ಗಂಡಸು ಮರೆಯಾದನೇನೋ ಎಂದು ನಗು ತರಲು ಯತ್ನಿಸಿದಳು. ಇನ್ನೂ ನಿರ್ದಾವಸ್ಥೆಯಲ್ಲಿದ್ದ ಮನೆಗಳ ಮುಂದೆ ಆಕೆ ಚುರುಕಾಗಿ ನಡೆಯುತ್ತಿದ್ದಳು.

ದುಷ್ಟ ವಿಪುಲ್ ತನಗೆ ಕೈ ಕೊಟ್ಟು ಹೋದ ಮೇಲೆ ಸುಮಿತ್ರಾ ಒಂದು ವರ್ಷದವರೆಗೆ ಮನೆಯಿಂದ ಹೊರಗೆ ಕಾಲಿಡಲಿಲ್ಲ. ಆರಾಮವಿಲ್ಲವೆಂದು ಶೂನ್ಯ ನೋಟದೊಡನೆ ಮಲಗಿ ಬಿಡುತ್ತಿದ್ದಳು. ಆ ಸಮಯವನ್ನು ಆಕೆ ಬದುಕಿನ ಸಂಬಂಧಗಳನ್ನು ಸುಡಲು ಉಪಯೋಗಿಸಿಕೊಂಡಳು. ಭಾವನೆಗಳ ಬೇರುಗಳನ್ನು ಕತ್ತರಿಸಿ ಹಾಕಿದಳು. ತದನಂತರ ಜೀವನದಲ್ಲಿ ಅವಳು ಗಟ್ಟಿಯಾದಳು.

ಕಾಲೇಜು ಉಪನ್ಯಾಸಕಿಯಾಗಿ ನೌಕರಿ ಮಾಡತೊಡಗಿ ಎರಡು ವರ್ಷಗಳಾದ ಮೇಲೆ ಸುಮಿತ್ರಾಳ ಅಪ್ಪ ಮಗಳನ್ನು ಕೇಳಿದಳು: 'ಏನ ಸುಮಿತ್ರಾ, ಜೀವನಪೂರ್ತಿ ಹೀಂಗೇ ಒಂಟಿಯಾಗಿ ಇರಬೇಕಂತ ಮಾಡಿಯೇನು? ಹಿಂದಿನದನ್ನ ಮರೀಬೇಕವ್ವಾ!'

“ಅವ್ವಾ ನೀನು ನನ್ನ ಮದುವೆ ವಿಷಯ ಮಾತಾಡೋದಿದ್ದ ಇಲ್ಲಿಗೆ ಬರಬ್ಯಾಡ.”

ಆ ನಂತರ ಅವಳ ಅಪ್ಪ-ಅಮ್ಮ ಎಂದೂ ಅಂತಹ ವಿಷಯಗಳ ಬಗ್ಗೆ ಮಾತಾಡಲಿಲ್ಲ. ಅಪ್ಪ ಸಾಯುವ ಮುನ್ನ ಈ ಪ್ಲಾಟೊಂದನ್ನು ತನ್ನ ಹೆಸರಿಗೆ ಮಾಡಿದ್ದಾನೆ. ಎಪ್ಪತ್ತೈದು ಸಾವಿರ ರೂಪಾಯಿ ಕೂಡ ಬ್ಯಾಂಕಿನಲ್ಲಿಟ್ಟಿದ್ದ. ಅದು ಏನಿಲ್ಲವೆಂದರು ಈಗ ಎರಡು ಲಕ್ಷ ರೂಪಾಯಿ ಆಗಿರಬೇಕು. ತಾನೇನು ಅದರ ಬಗ್ಗೆ ವಿಚಾರ ಮಾಡಿಲ್ಲ. ನೋಡೋಣ, ಅಕಸ್ಮಾತ್ ಮನೆ ಕಟ್ಟಲಿಕ್ಕೆ ಕಡಿಮೆಯಾದರೆ ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳಬಹುದು.

ಸುಮಿತ್ರಾಳ ತಂಗಿ ಅಕ್ಕನ ಮನೆಗೆ ಹೋಗಿ ಬಂದು ಮಾಡುತ್ತಿದ್ದಳು. ಮೊದಮೊದಲು ಬರೀ ಗಂಡನ ಜೊತೆ ಬರುತ್ತಿದ್ದಳು. ಆಮೇಲೆ ಒಂದು ಮಗುವಿನ ಜೊತೆಗೆ ಮತ್ತೊಮ್ಮೆ ಎರಡು ಮಕ್ಕಳ ಜೊತೆಗೆ. ಕೊನೆಗೆ ಮೂರು ಮಕ್ಕಳ ಜೊತೆಗೆ. ಈ ಸಂಬಂಧಿಕರ ಆಗಮನ, ಮಕ್ಕಳ ಚೀರಾಟ, ಕಿರಿಕಿರಿ ಸುಮಿತ್ರಾಳ ಅಭ್ಯಾಸಕ್ಕೆ ಒಮ್ಮೊಮ್ಮೆ ತೊಂದರೆ ಅನಿಸುತ್ತಿದ್ದವು. ತಂಗಿಗೆ ಅರ್ಥವಾಗುವ ರೀತಿಯಲ್ಲಿ ಅಕ್ಕ ಸೂಕ್ಷ್ಮವಾಗಿ ಹೇಳಿದಳು. ಈಗ ಅವರ್ಯಾರೂ ಬರುವದಿಲ್ಲ. ಒಮ್ಮೊಮ್ಮೆ ತಮ್ಮ ನಿಶಿ ಬರುತ್ತಾನೆ. ಬಂದರೂ ಚಹಾ ಕುಡಿದು ತನ್ನ ಮನೆಯ ಹಾದಿ ಹಿಡಿಯುತ್ತಾನೆ.

ಶಿಕ್ಷಕರ ಕಾಲನಿಯಲ್ಲಿದ್ದುಕೊಂಡು ಅವಳಿಗೆ ಜೀವನ ಬೇಸರವಾಗಿತ್ತು. ಅದಕ್ಕಾಗಿ ಒಮ್ಮೆ ತಮ್ಮನ ಮುಂದೆ ಮನೆ ಕಟ್ಟುವ ವಿಚಾರ ತೆಗೆದಳು. ಜನ ವಿರಳವಾಗಿರುವ ಕಡೆ ಇದ್ದರೆ ತನ್ನ ಮನಸ್ಸಿಗೆ ಸಮಾಧಾನವಾಗುತ್ತದೆ ಎಂದಳು. 'ನಾ ಕಟ್ಟಿಸಿಕೊಡಲೇನು?' ತಮ್ಮ ಕೇಳಿದ.

ಸುಮಿತ್ರಾ ತಮ್ಮನ ಸಹಾಯವನ್ನು ತಿರಸ್ಕರಿಸಿದಳು. ಮನೆ ಕಟ್ಟಿಕೊಡಲಿಕ್ಕೆ ಬೇಕಾದಷ್ಟು ಜನ ಗುತ್ತಿಗೆದಾರರಿದ್ದಾರೆ, ಇಂಜಿನಿಯರ್‌ಗಳಿದ್ದಾರೆ. ಹಾಗಿದ್ದಾಗ ಸುಮ್ಮನುಮನೆ ಬೇರೆಯವರ ಸಹಾಯ ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳುವುದು ಅನವಶ್ಯಕ ಎನಿಸಿತು. ಅನ್ಯರ ಅಧಿಕಪ್ರಸಂಗತನ ಇಲ್ಲದಿರುವುದೇ ಒಳ್ಳೆಯದು. ಮತ್ತೊಬ್ಬರ ದಯೆ, ಕನಿಕರ, ಅನುಕಂಪ ತನಗೆ ಬೇಕಾಗಿಲ್ಲ. ಜೀವನದಲ್ಲಿ ಆಕೆಗೆ ಇಂತಹ ಅನುಕಂಪ ತೋರಿಸಲು ಹಲವಾರು ಮಂದಿ ಮುಂದೆ ಬಂದಿದ್ದರು. ಯಾರೋ ಒಬ್ಬರು ಡಾರ್ಜಿಲಿಂಗ್‌ನಿಂದ ಒಳ್ಳೆಯ ತಳಿಯ ನಾಯಿ ತಂದುಕೊಡುತ್ತೇವೆಂದರು, ಮತ್ತೊಬ್ಬರು ಅವಳ ಒಂಟಿತನವನ್ನು ದೂರ ಮಾಡಲು ಕನ್ಯಾಕುಮಾರಿಯ ಪ್ರವಾಸಕ್ಕೆ ಕರೆದುಕೊಂಡು ಹೋಗುತ್ತೇನೆಂದರು. ಇನ್ನೂ ಯಾರ್ಯಾರೂ ಅವಳಿಗೆ ಏನೇನೋ ಸಹಾಯ ಮಾಡಲು ತುದಿಗಾಲಲ್ಲಿ ನಿಂತಿದ್ದರು ! ಕಳೆದ ಇಪ್ಪತ್ತೇಳು ವರ್ಷಗಳಲ್ಲಿ ಕನಿಷ್ಠ ಒಂದು ಸಾವಿರ ಮಂದಿ ಅವಳಿಗಾಗಿ ತಮ್ಮ ಸಹಾಯಹಸ್ತ ಚಾಚಲು ಸಿದ್ಧರಾಗಿದ್ದರು !

ಒಂದು ಸಲ ಅವಳ ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿಯೂ ಇಂತಹ ನೆರವಿಗೆ ಧೈರ್ಯ ತೋರಿಸಿದ್ದ. ಆತ ಡಿಗ್ರಿಯ ಕೊನೆಯ ವರ್ಷ ಓದುತ್ತಿದ್ದ. ಏನವನ ಹೆಸರು ! ದಿಗಂತ್ ! ಇರಬೇಕು ಎಂದುಕೊಂಡಳು. ಅಭ್ಯಾಸದಲ್ಲಿ ಸ್ವಲ್ಪ ಹಿಂದೆ ಇದ್ದುದಕ್ಕಾಗಿ ಅವಳ ಹತ್ತಿರ ಟ್ಯೂಷನ್‌ಗೆ ಬರುತ್ತಿದ್ದ. ಅವಳ ಮಾರ್ಗದರ್ಶನದಿಂದ ಮುಂದೆ ಬಂದ. ಆಕೆಯ ಸಹಾಯವನ್ನು ಜೀವನಪೂರ್ತಿ ಮರೆಯುವದಿಲ್ಲವೆಂದು ಆಣೆ ಮಾಡಿದ. ಅವನು ನೆನಪಿನಟ್ಟಿಕೊಳ್ಳಲಿ ಅಥವಾ ಬಿಡಲಿ, ತನ್ನ ಕರ್ತವ್ಯ ತಾನು ಮಾಡಿದ್ದೇನೆಂದುಕೊಂಡಳು. ಆದರೆ ದಿಗಂತನ ಅಪೇಕ್ಷೆಗಳು ಕಾಲೇಜಿನ ಅಭ್ಯಾಸವನ್ನು ಮೀರಿ ಹೋದವು. ಅವು ಈಡೇರದಾದಾಗ ಗುರುವಿನ ಪ್ರಜ್ಞೆ ಅವನಿಂದ ಮಾಯವಾಯಿತು. ಅವನಲ್ಲಿ ಒಬ್ಬ ಸೈತಾನನಿದ್ದಾನೆಂದು ಅವಳಿಗೆ ತಿಳಿದಿರಲಿಲ್ಲ. ಸುಮಿತ್ರಾ ಹೆಂಗಸೆ ಅಲ್ಲವೆಂದು, ಆಕೆ ಭಾವನೆಗಳಿಲ್ಲದ ಕೊರಡೆಂದು ಜರಿದು ಮಾತನಾಡಿದ.

ಸುಮಿತ್ರಾ ಚೀರಿದಳು: “ಹೌದೋ, ನಾನು ಭಾವನೆಗಳಿಲ್ಲದವಳು, ಕ್ಷೂರಿ. ಈಗ ಗೊತ್ತಾಯ್ತಲ್ಲ. ನೀನೊಬ್ಬ ನಾಯಿ, ಮೊದಲು ನನ್ನ ಮನೆ ಬಿಟ್ಟು ತೊಲಗು”

ಆ ಘಟನೆಯ ನಂತರ ಕೆಲವು ಸಲ ರಾತ್ರಿಯ ಹೊತ್ತು ಅವಳ ಮನೆಯ ಮೇಲೆ ಕಲ್ಲು ತೂರಾಟ ನಡೆಯಿತು. ಪಿಸ್ತೂಲ್ ಲೈಸೆನ್ಸ್ ಪಡೆಯಬೇಕೆಂಬ ವಿಚಾರ ಅವಳ ತಲೆಯಲ್ಲಿ ಆವಾಗಲೇ ಹೊಕ್ಕಿತ್ತು.

ಜೀವನದಲ್ಲಿ ಅವಳು ಕೃತಜ್ಞತೆಯಿಂದ ನೆನೆಯುವ ಏಕೈಕ ವ್ಯಕ್ತಿಯೆಂದರೆ ಅವಳ ಕಾಲೇಜಿನ ಗೇಟು ಕಾಯುವ ವಾಚಮನ್. ಆಕೆಯ ಅಪ್ಪನ ವಯಸ್ಸಿನ

ಅವನು ಅನಾಥ ಹುಡುಗಿ ಪ್ರಭಾಳನ್ನು ಅವಳ ಸಹಾಯಕ್ಕೆಂದು ಸೇರಿಸಿ ಉಪಕಾರ ಮಾಡಿದ್ದ. ಸೋದರಮಾವನ ಆಶ್ರಯದಲ್ಲಿದ್ದ ಆ ಹುಡುಗಿಯನ್ನು ತಂದೊಪ್ಪಿಸುವಾಗ ಸುಮಿತ್ರಾ ಆ ಚೌಕಿದಾರನಿಗೆ ನಿಷ್ಠುರವಾಗಿಯೇ ಹೇಳಿದ್ದಳು: “ನೋಡು, ಆ ಹುಡುಗಿಗೆ ಎಪ್ಪತ್ತೈದು ರೂಪಾಯಿ ಪಗಾರ ಕೊಡ್ತೆ ಎಂದು ನೀನು ಹೇಳಿದ್ದರೂ ನಾನು ನೂರು ರೂಪಾಯಿ ಕೊಡ್ತೀನಿ. ಆಕೆ ಹೆಸರೆ ಒಂದು ಬ್ಯಾಂಕ್ ಅಕೌಂಟ್ ತಗ್ಯಾಕ ಆಕೆ ಮಾಂವಗ ಹೇಳು. ತಿಂಗಳಾ ತಿಂಗಳಾ ನಾ ಅಲ್ಲೆ ಕಟ್ಟತೇನಿ. ರೊಕ್ಕ ಇಸಗೊಳ್ಳಾಕ ಆಗ್ಲಿ, ಇಲ್ಲಾ ಪ್ರಭಾನ್ನ ಭೆಟ್ಟಿಯಾಗೊ ನೆವದಾಗ ಆಗ್ಲಿ, ಆಕೆ ಸ್ವಾದರಮಾಂವ ನಮ್ಮ ಮನಿಗೆ ಬರೋದು ಬ್ಯಾಡ. ಆಕೆ ಜೀವ ನೆನಸಿದಾಗ ತಾನ ಹೋಗಿ ಬರ್ತಾಳು. ನನ್ನ ಮನಿಗೆ ಬಂದು ತೊಂದ್ರೆ ಮಾಡತಕ್ಕದಲ್ಲ. ಇದಕ್ಕ ಹೂಂ ಅಂದ್ರ ಹೂಂ. ಬ್ಯಾಡಂದ್ರ ಬ್ಯಾಡ.”

ಚೌಕಿದಾರ ‘ಆ ಬಡ ಹುಡುಗಿಗೆ ನೀವ ದೇವು’ ಎಂದು ಸಂತೋಷದಿಂದ ಪ್ರಭಾಳನ್ನು ಸುಮಿತ್ರಾಳ ಮನೆಯಲ್ಲಿ ಬಿಟ್ಟ. ಆಕೆ ಬಂದು ಈಗ ಹನ್ನೊಂದು ವರ್ಷಗಳ ಕಳೆದುಹೋದವು. ಎರಡು ರತ್ನಪಕ್ಷಿ ಕಂಡರೆ ಪ್ರೇಮ, ಒಂದು ಕಂಡರೆ ವಿರಹ ಎನ್ನುವ ವಯಸ್ಸನ್ನು ಮತ್ತು ಮನಸ್ಸನ್ನು ಪ್ರಭಾ ಮುಟ್ಟಿದ್ದಾಳೆ ಎನಿಸಿತು ಸುಮಿತ್ರಾಗೆ.

ಜಾಗಿಂಗ್ ಮಾಡುತ್ತ ಮರೆಯಾಗಿದ್ದ ವ್ಯಕ್ತಿ ಮತ್ತೆ ಓಡುತ್ತ ತನ್ನೆದುರು ಬಂದ. ಕ್ಯಾನವಾಸ್ ಬೂಟು, ಅದಕ್ಕೊಪ್ಪುವ ಸಾಕ್ಸ್ ಹಾಕಿದ್ದ ಅವನು ಧಡ್ ಧಡ್ ಎಂದು ಲಯಬದ್ಧ ಶಬ್ದ ಮಾಡುತ್ತ ತನ್ನ ಪಕ್ಕ ಹಾಸಿ ಹೋದ. ಅವನ ಕಾಲುಗಳು ಬಲವಾಗಿದ್ದವು. ಸದೃಢ ಶರೀರ. ನಿರಂಜನ ಜಾಗಿಂಗ್ ಮಾಡುತ್ತಿರುವಾಗ ಹೀಗೆಯೇ ಕಾಣುತ್ತಾನೆಯೋ ಏನೋ? ಅವನಿಗೆ ಮದುವೆಯಾಗಿ ಮಕ್ಕಳಿರಬೇಕು. ಧೂ ! ತಾನು ಏನೇನೋ ವಿಚಾರಿಸಿ ತಲೆ ಕೆಡಿಸಿಕೊಳ್ಳುತ್ತಿದ್ದೇನೆ. ತಾನು ಯೂನಿವರ್ಸಿಟಿ ಹುಡುಗಿಯಂತೆ ಕಾಣುತ್ತೇನೆಂದು ಹೇಳುತ್ತಾನೆ. ಅವನು ಮಾತನಾಡುವ ಶೈಲಿ, ನಗುವ ಪರಿ, ಆಕರ್ಷಕ ವ್ಯಕ್ತಿತ್ವ ತನ್ನನ್ನು ಮೆಚ್ಚಿಸಲು ಇರುವಂತಿವೆ. ಅವನು ಮೊನ್ನೆ ಹೇಳಿದಂತೆ ನಾನು ಖಾಲಿ ಮಾಡಿದ ಮೇಲೆ ತನ್ನ ಮನೆ ಬಾಡಿಗೆ ಕೊಡುವುದು ಬಿಟ್ಟು. ತಾನೆ ಬಂದು ನೆರೆಮನೆಯವನಾಗಿ ಆಗಾಗ ಇರತೊಡಗಿದರೆ? ‘ಹಲೋ ಮೇಡಂ, ಹಾಯ್ ಮೇಡಂ, ನೀವು ಕಾಲೇಜು ಹುಡುಗಿಯಂತೆ ಕಾಣುತ್ತೀರೆಂದು’ ಹೇಳಲುತೊಡಗಿದರೆ? ತಾನು ಸೂರ್ಯನಿಗೆದುರಾಗಿ ಬಾಲ್ಕನಿಯಲ್ಲಿ ಕುಳಿತು ಪ್ರಶಾಂತ ಏಕಾಂತವನ್ನು ಸವಿಯುತ್ತಿರುವಾಗ ಅವನು ಬಂದು ತನ್ನ ಮೌನದಲ್ಲಿ ಬೇಡವಾದ ಶಬ್ದಗಳ ಕಲ್ಲುಗಳೆನ್ನಿಸಿದರೆ? ‘ನಮಸ್ಕಾರ ಮೇಡಂ, ಈ ನಿರಂಜನನಿಗಾಗಿ ಒಂದು ಕಪ್ ಚಹಾ ಮಾಡಿ ಕೊಡುವದಿಲ್ಲವೆ’ ಎಂದು ಕೇಳಿದರೆ? ಮುಂದಿನದನ್ನು

ಆಕೆ ಯೋಚಿಸದಾದಳು.

ನಸುಕಿನ ಕತ್ತಲು ಕರಗಿ ಪೂರ್ತಿ ಬೆಳಕಾಗಿತ್ತು. ಅಲ್ಲೊಂದು ಇಲ್ಲೊಂದು ಕಿಟಕಿ ತೆರೆದಿದ್ದವು. ಸುಮಿತ್ರಾ ಮತ್ತಷ್ಟು ಚುರುಕು ನಡಿಗೆಯಿಂದ ಮನೆ ಮುಟ್ಟಿದಳು. ಪ್ರಭಾಳನ್ನು ಕೂಗಿದಾಗ ಆಕೆ ಬಂದು ಬಾಗಿಲು ತೆಗೆದಳು. ಸುಮಿತ್ರಾ ಸೆರಗಿನಿಂದ ಮುಖ, ಕುತ್ತಿಗೆಯ ಬೆವರನ್ನು ಒರೆಸಿಕೊಳ್ಳುತ್ತ ಬಾಲ್ಕನಿಯ ಖುರ್ಚಿಯಲ್ಲಿ ಧೊಪ್ ಎಂದು ಭಾರವಾದ ಹೃದಯದೊಡನೆ ಕೂತಳು. ಎಷ್ಟೊ ಹೊತ್ತು ಆಕೆ ಹಾಗೆಯೇ ಕುಳಿತಿದ್ದಳು.

ಸುಮಿತ್ರಾ ಹಾಗೂ ಪ್ರಭಾ ಕೂಡಿಕೊಂಡು ಮುಂಜಾನೆಯ ಚಹಾ ಕುಡಿಯುತ್ತಿರುವಾಗ ಮೋಹಿಯುದ್ದೀನ್ ಬಂದ. ಪ್ರಭಾ ಅವನಿಗೂ ಚಹಾ ಕೊಟ್ಟಳು. ಚಹಾ ಕುಡಿದಾದ ಮೇಲೆ ಸುಮಿತ್ರಾ ಮನೆಯ ನಕ್ಷೆ ತಂದು “ಮೋಹಿಯುದ್ದೀನ್, ಅವತ್ತು ನೀನು ಈ ಬ್ಲೂಪ್ರಿಂಟ್ ತಿರುವು ಮುರುವಾಗಿ ಹಿಡಿದು ನೋಡಿದ್ದೆಯಲ್ಲ. ಅದೇ ತರಹ ಮನೆ ಕಟ್ಟು.” ಆಕೆ ಏನು ಹೇಳುತ್ತಿದ್ದಾಳೆಂದು ಅವನಿಗೆ ಅರ್ಥವಾಗದೆ ದಿಗಿಲು ಬಿದ್ದ. “ಅಂದರೆ, ನನ್ನ ಬಾಲ್ಕನಿ ಮತ್ತು ಅಭ್ಯಾಸದ ಕೋಣೆ ಐತೆಲ್ಲ, ಅವುಗಳನ್ನು ಪೂರ್ವ ದಿಕ್ಕಿಗೆ ಬದಲಾಗಿ ಪಶ್ಚಿಮಕ ಮಾಡು, ಪೂರ್ವ ದಿಕ್ಕಿಗೆ ಪ್ರಭಾನ್ನ ರೂಮು ಇರ್ಲಿ” ಖಾಲಿ ಕಪ್ ಒಳಗೆ ಒಯ್ಯುತ್ತಿದ್ದ ಪ್ರಭಾ ‘ಅಲ್ಲ, ಅಕ್ಕ, ಪಶ್ಚಿಮಕ್ಕೆ ಬಾಲ್ಕನಿ ಇಟ್ಟ ಏನ ಮಾಡುವಾಕಿ? ಆ ಕಡೆ ದೊಡ್ಡ ಗೋಡೆ ಏತಿ’ ಸುಮಿತ್ರಾಳ ಪ್ಲಾಟಿನ ಪಶ್ಚಿಮ ದಿಕ್ಕಿಗೆ ಈಕೆಯ ಮನೆ ಮುಚ್ಚುವಷ್ಟು ಎತ್ತರದ ಗೋಡೆಯಿತ್ತು.

ಸುಮಿತ್ರಾ ಸ್ವಲ್ಪ ಗಡುಸಾಗಿಯೆ ಅಂದಳು ; “ಮೋಹಿಯುದ್ದೀನ್ ನಾನು ಇದೇ ಈಗ ಏನ ಹೇಳಿದ್ದೆಲ್ಲ, ಅದೇ ತರಹಾನೆ ಕಟ್ಟಬೇಕು. ಏನೂ ಬದಲಿ ಮಾಡಬಾರದು. ಹೋಗು ಕೆಲಸ ಸುರು ಮಾಡು.”

ಮನೆ ಸುರು ಮಾಡುವ ಪೂಜೆಗೆ ನಿರಂಜನ ಬರುತ್ತೇನೆಂದು ಹೇಳಿದ್ದ. ಆದರೆ ಅವನ ಮೇಲಿನ ಸಾಹೇಬರು ಏನೋ ಅರ್ಜಂಟ್ ಸೈಟ್ ತಪಾಸಣೆಗೆಂದು ಅವನನ್ನು ಕರೆದುಕೊಂಡು ಹೋಗಿದ್ದರು. ಅದಕ್ಕಾಗಿ ಅವನು ತನ್ನ ಡ್ರೈವರ್ ಭರತನ ಕೈಯಲ್ಲಿ ಸ್ವೀಟ್ಸ್ ಕೊಟ್ಟು ಕಳಿಸಿದ್ದ. ವರಾಂಡದ ಕಂಬಗಳನ್ನು ನಿರಂಜನ ದತ್ತ ಅವರ ಮನೆಯಿಂದ ಏನೂ ಕಾಣದ ಹಾಗೆ ಪಶ್ಚಿಮಕ್ಕೆ ಹಾಕಿದ ಮೇಲೆ ಭರತ್ ತಿರುಗಿ ಹೋದ. ಮನೆ ತಿರುವು ಮುರುವಾದ ಬಗ್ಗೆ ಅವನಿಗೂ ಆಶ್ಚರ್ಯವಾಯಿತು.

ಸಂಜೆ ಬಾಡಿಗೆಮನೆಯ ವರಾಂಡದಲ್ಲಿ ಕುಳಿತು ತನ್ನ ಹೊಸ ಮನೆಯ ಪಾಯವನ್ನು ತೋರಿಸುತ್ತ ಸುಮಿತ್ರಾ ಪ್ರಭಾಗೆ ಹೇಳಿದಳು : “ನೋಡು, ಪ್ರಭಾ,

ರಸ್ತೆಗೆ ಮುಖ ಮಾಡಿ ಈ ಕಡೆ ವರಾಂಡ ಬರೋದಿತ್ತಲ್ಲ. ಅದನ್ನ ಬದಲಿ ಮಾಡಿ ಪಶ್ಚಿಮಕ್ಕೆ ಹಾಕೇನಿ. ಈ ಕಡೆ ಈಗ ನಿನ್ನ ರೂಮು ಬರ್ರೇತಿ. ಹೊರಗಿನ ಗಿಡಗಂಟಿ, ಗಾಳಿ, ಬೆಳಕು ನೋಡ್ಕೊಂತ ನೀನು ಅಲ್ಲಿ ಮಲಗಬಹುದು. ನಿನ್ನ ವಿರುದ್ಧದ ದಿಕ್ಕಿನ್ಯಾಗ ನನ್ನ ಅಭ್ಯಾಸದ ರೂಮು ಇರತ್ತೈತಿ. ತಿಳೀತಲ್ಲ, ಜಾಣ ಹುಡುಗಿ.”

ಪ್ರಭಾ ತಲೆಯಾಡಿಸಿದಳು. ಸುಮಿತ್ರಾಳಿಗೆ ಈಗ ನಿರಾತಂಕವೆನ್ನಿಸಿತು.

ನಿಖಾಹ್

ಮೂಲ : ಫಕ್ರುದ್ದೀನ್ ಇರುವೈಲು
ಅನುವಾದ : ಹೆಂರೈ ಮಲಾರ್

ಅಬ್ದುಲ್ಲ ಗಲ್ಫೆಗೆ ಹೊರಟು ನಿಂತಿದ್ದ. ಸಕೀನಾ ಒಳ ಕೋಣೆಯ ಬಾಗಿಲ ಬಳಿ ನಿಂತು ಕಣ್ಣೀರಿಳಿಸುತ್ತಿದ್ದಳು. ಅವಳ ಮನದಲ್ಲಿ ಹೇಳಿಕೊಳ್ಳಲಾಗದ ನೋವು. ಆ ನೋವು, ಆ ದುಃಖ ಅವಳಿಗಲ್ಲದೆ ಬೇರೆ ಯಾರಿಗೂ ಗೊತ್ತಾಗದು. ಮದುವೆಯಾಗಿ ಕೇವಲ ಹದಿನೈದು ದಿನವಷ್ಟೆ ಉರುಳಿದೆ. ಅಷ್ಟರಲ್ಲೇ ಗಂಡ ವಿದೇಶಕ್ಕೆ ಹೊರಟು ನಿಂತದ್ದನ್ನು ಅವಳಿಗೆ ನೋಡಲು ಆಗುವುದೇ ಇಲ್ಲ.

ಅಬ್ದುಲ್ಲ ಅಂಗಳಕ್ಕಿಳಿಯುವ ಮುನ್ನ ಮತ್ತೊಮ್ಮೆ ಹೆಂಡತಿಯನ್ನು ನೋಡಿದ. ಅವಳ ಕಣ್ಣಲ್ಲಿ ನೀರು ಆಟವಾಡುತ್ತಿತ್ತು. ಪ್ರೀತಿಯ ಹೆಂಡತಿಯ ವೇದನೆ, ಅವಳ ಭಾವನೆಯನ್ನು ಅರಿಯುವುದಕ್ಕಿಂತಲೂ ಅವನಿಗೆ ಸೌದಿ ಅರೇಬಿಯಾದಲ್ಲಿ ಸಿಗುವ ಹಣದ ಗಂಟಿನ ಮೇಲೆಯೇ ಹೆಚ್ಚು ಪ್ರೀತಿ!

“ಬರ್ರೇನೆ” ಎಂದು ಹೇಳುತ್ತಾ ಅಬ್ದುಲ್ಲ ಅಂಗಳ ಇಳಿಯುವಾಗ ಸಕೀನಾಳಿಗೆ ತಲೆ ತಿರುಗಿದಂತಾಯಿತು. ಅವಳು ಸೀದಾ ತನ್ನ ಕೋಣೆಯೊಳಗೆ ಹೊಕ್ಕು ಮಂಚದ ಮೇಲೆ ಬಿದ್ದುಕೊಂಡಳು. ಕೂಗಿ ಕೂಗಿ ಕಣ್ಣೀರಿಳಿಸುತ್ತಲೇ ತನ್ನ ನೋವನ್ನು ಹೊರಗೆಡಹಿದಳು.

“ನೀವು ಸೌದಿಗೆ ಹೋದರೆ ಮತ್ತೆ ಬರುವುದು ಯಾವಾಗ?”-ಮೊದಲ ರಾತ್ರಿ ಸಕೀನಾ ತನ್ನ ಗಂಡನಲ್ಲಿ ಕೇಳಿದ್ದಳು.

“ಮೂರೇ ಮೂರು ವರ್ಷದಲ್ಲಿ ನಾನು ಮರಳಿ ಬರುವೆ”

ಅಬ್ದುಲ್ಲನಿಗೆ ಹಾಗೇ ಹೇಳುವುದು ಸುಲಭ. ಆದರೆ ಅದೆಷ್ಟು ನೋವಿನ, ದುಃಖದ ಸಂಗತಿ. ಆ ಮಾತು ಕೇಳಿದಾಗ, ಸಕೀನಾಳ ಎದೆಗೆ ಚೂರಿಯಿಂದ ತಿವಿದಂತಾಯಿತು.

“ನಿಮಗೆ ಹಾಗೆಲ್ಲ ಹೇಳಲು ಸುಲಭ. ಆದರೆ ಮೂರು ವರ್ಷ ಅಂದರೆ, ಮೂರು ದಿನ ಅಲ್ಲವಲ್ಲ. ಮೂವತ್ತಾರು ತಿಂಗಳು ಒಂದು ಸಾವಿರದ ತೊಂಬತ್ತೈದು

ದಿನ ಅಂತ ನಿಮಗೆ ಗೊತ್ತಾ?”

“ನಾನು ಸುಮ್ಮನೆ ಹೋಗುವುದಾ? ದುಡಿಯಲು ಅಲ್ಪಾ? ಅಲ್ಲಿ ತಿಂಗಳಿಗೆ ೨೦ ಸಾವಿರ ರೂಪಾಯಿ ಸಂಬಳ ಸಿಗುತ್ತೆ. ಇಲ್ಲಿ ಅದು ಸಾಧ್ಯಾನಾ?”

“ಹಾಗಿದ್ದರೆ, ನಿಮ್ಮ ಜೊತೆ ನಾನೂ ಬರುವೆ”

“ಅದಾಗದು ಸಕೀನಾ. ನಿನ್ನನ್ನು ಕರೆದುಕೊಂಡು ಹೋದರೆ ನನ್ನ ತಂದೆ-ತಾಯಿ ನನ್ನ ಮುಖಕ್ಕೆ ಉಬ್ಬಿಯಾರು”

“ಮದುವೆಯಾದ ನಂತರ ಎಷ್ಟೋ ಮಂದಿ ಹೆಂಡತಿಯನ್ನು ಕರೆದುಕೊಂಡು ಹೋಗುತ್ತಾರೆ, ಗೊತ್ತಾ?”

“ಇತರರ ವಿಷಯ ನಮಗೆ ಬೇಡ. ನಾನು ನಿನ್ನನ್ನು ಕರೆದುಕೊಂಡು ಹೋಗುವುದಿಲ್ಲ.”

“ಹಾಗಿದ್ದರೆ, ನೀವು ಅಲ್ಲಿನ ಕಸಬು ಬಿಟ್ಟು ಬಿಡಿ. ಇಲ್ಲೇ ಏನಾದರೂ ಮಾಡಿ. ನಿಮ್ಮ ತಮ್ಮ ಹಸ್ಯನ ಇಲ್ಲೇ ವ್ಯಾಪಾರ ಮಾಡುತ್ತಾ ಇದ್ದಾರಲ್ಲ”

“ನಿನಗೆ ಅದೆಲ್ಲಾ ಯಾಕೆ? ನಾನು ಮೂರು ವರ್ಷದ ನಂತರ ಬರುವೆ. ಅಷ್ಟರವರೆಗೆ ಕಾದಿರು”

ಅಂತೂ ಅಬ್ದುಲ್ಲ ಗಲ್ಫಿಗೆ ಹಾರಿ ಹೋಗುವಾಗ ಹೆಂಡತಿಯ ಜತೆ ಪ್ರೀತಿಯ ಮಾತೂ ಇರಲಿಲ್ಲ. ಸಕೀನಾ ಚಿಂತೆಯಲ್ಲೇ ಮುಳುಗಿ ಹೋದಳು.

* * *

ಹಾಜಿ ಇಬ್ರಾಹೀಮರಿಗೆ ಇಬ್ಬರು ಗಂಡುಕುಳು. ದೊಡ್ಡವ ಅಬ್ದುಲ್ಲ ಗಲ್ಫಿನಲ್ಲಿ ದುಡಿಯುತ್ತಿದ್ದಾನೆ. ಸಣ್ಣವ ಹಸ್ಯನ ಊರಲ್ಲೇ ಅಂಗಡಿ ವ್ಯಾಪಾರ ಮಾಡಿಕೊಂಡಿದ್ದಾನೆ. ಬಿ.ಕಾಂ. ಪದವಿ ಪಡೆದರೂ ಸರ್ಕಾರಿ ಉದ್ಯೋಗಕ್ಕೆ ಹಾತೊರೆಯದ ಹಸ್ಯನ ಬ್ಯಾಂಕ್‌ನಿಂದ ಲೋನ್ ಮಾಡಿ ಮೂಡುಬಿದಿರೆಯಲ್ಲೊಂದು ಅಂಗಡಿ ತೆರೆದಿದ್ದ. ದಿನ ಉರುಳುತ್ತಿದ್ದಂತೆಯೇ ಅವನ ಅದೃಷ್ಟಕ್ಕೆ ವ್ಯಾಪಾರ ಕುದುರಿತು. ಕೈ ತುಂಬ ಹಣವೂ ಸೇರಿತು. ಹಾಗಾಗಿ ಅವನಿಗೆ ದೊಡ್ಡ ಮನುಷ್ಯ! ಹಾಗಂತ ಒಳ್ಳೆಯತನ ಇಲ್ಲ ಅಂತಲ್ಲ. ಪ್ರತೀ ದಿನ ಐದು ಸಲ ನಮಾಝ್ ಮಾಡುತ್ತಿದ್ದ. ಬಡವರತ್ತ ಕರುಣೆಯ ನೋಟ ಬೀರುತ್ತಿದ್ದ. ಕೈಲಾದಷ್ಟು ಸಹಾಯ ಮಾಡುತ್ತಿದ್ದ.

ಅಬ್ದುಲ್ಲನ ಮದುವೆಯ ಬಳಿಕ ಹಸ್ಯನನಿಗೆ ಸಾಕಷ್ಟು ವರದಕ್ಷಿಣೆ ಕೊಡುವ ವಿವಾಹ ಸಂಬಂಧದ ಪ್ರಸ್ತಾಪ ಬಂದಿತ್ತು. ಆದರೆ ಅವನು ವರದಕ್ಷಿಣೆಗಾಗಿ ಆಸೆ ಪಡಲಿಲ್ಲ. ಹೆಣ್ಣು ಹೆತ್ತವರ ದುಃಖ ಅದೆಂಥದ್ದು ಅಂತ ಅವನಿಗೆ ಚೆನ್ನಾಗಿ ಗೊತ್ತು.

ಅದೆಷ್ಟು ಹೆಣ್ಣುಕುಳು ಮದುವೆಯಾಗದೆ ಮನೆಯಲ್ಲೇ ಬಾಕಿಯಾಗಿ ಉಳಿದದ್ದೂ ಗೊತ್ತು. ಹಾಗಾಗಿ ಬಡ ಹುಡುಗಿಯನ್ನು ಮದುವೆಯಾಗಲು ಅವ ನಿರ್ಧರಿಸಿದ್ದ.

* * *

ಅಬ್ದುಲ್ಲ ಸೌದಿಗೆ ತೆರಳಿ ಎರಡು ತಿಂಗಳಾಗಿತ್ತು. ಸಕೀನಾಳ ಹೊಟ್ಟೆಯಲ್ಲಿ ಅಬ್ದುಲ್ಲನ ಪ್ರತಿರೂಪ ಮೂಡುತ್ತಿತ್ತು. ಅಂದರೆ ಸಕೀನಾ ಇದೀಗ ಗರ್ಭಿಣಿ. ಆ ಕುಶಿಯನ್ನು ದೂರವಾಣಿ ಮೂಲಕ ಗಂಡನಿಗೆ ತಿಳಿಸಿದಾಗ, “ಪ್ರತೀ ತಿಂಗಳು ವೈದ್ಯರ ಬಳಿ ಹೋಗಿ ಪರೀಕ್ಷಿಸಬೇಕು” ಎಂದು ಸೂಚಿಸಿದ್ದ. ಹಾಗೇ ಸಕೀನಾ ಪ್ರತೀ ತಿಂಗಳು ವೈದ್ಯರ ಬಳಿ ಹೋಗಿ ಪರೀಕ್ಷಿಸುತ್ತಿದ್ದಳು.

ದಿನ ಉರುಳುತ್ತಿತ್ತು.

ಗಂಡ ತನ್ನ ಬಳಿ ಇಲ್ಲ ಎಂಬ ದುಃಖ, ನೋವು ಸಕೀನಾಳಿಗಿತ್ತು. ಕ್ಷಣ ಕ್ಷಣಕ್ಕೂ ಅವಳಿಗೆ ಗಂಡನ ಮುಖ ತೇಲಿ ಬರುತ್ತಿತ್ತು. ಅರಮನೆಯಂತಹ ಆ ಮನೆಯಲ್ಲಿ ಯಾವುದರಲ್ಲೂ ಕೊರೆತ ಇರಲಿಲ್ಲ. ಆದರೆ ಗಂಡನ ನೆನಪು ಆದಾಗಲೆಲ್ಲಾ ಅವಳಿಗೆ ಅ ಅರಮನೆ ಶೂನ್ಯದಂತೆ ಭಾಸವಾಗುತ್ತಿತ್ತು. ಹೊಟ್ಟೆಯಲ್ಲಿರುವ ಅಬ್ದುಲ್ಲನ ಪ್ರತಿರೂಪ ಅಲ್ಲಾಡುತ್ತಿದ್ದಾಗ ಅವಳು ತನ್ನ ನೋವನ್ನು ಮರೆಯಲು ಯತ್ನಿಸುವಳು.

ಸಕೀನಾಳಿಗೆ ಇದೀಗ ಏಳು ತಿಂಗಳು. ಬಯಕೆಯ ಔತಣ ಕೂಟಕ್ಕೂ ದಿನ ನಿಗದಿಪಡಿಸಲಾಯಿತು. ಎರಡೂ ಮನೆಯಲ್ಲೂ ಆ ಸಂಭ್ರಮವನ್ನು ಎದುರು ನೋಡಲು ತುದಿಗಾಲಲ್ಲಿ ನಿಂತಿದ್ದರು. ಅದೊಂದು ದಿನ ಸಕೀನಾ ಮಹಡಿಯಿಂದ ಕೆಳಗೆ ಇಳಿಯುವಾಗ ತಲೆ ತಿರುಗಿ ಬಿದ್ದಳು. ಹೊಟ್ಟೆಗೆ ಪೆಟ್ಟು ಬಿತ್ತು. ಎಚ್ಚರವೂ ತಪ್ಪಿತು.

ಸಕೀನಾಳನ್ನು ಆಸ್ಪತ್ರೆಗೆ ದಾಖಲಿಸಲಾಯಿತು. ವೈದ್ಯರು ಶಸ್ತ್ರಚಿಕಿತ್ಸೆ ಮಾಡಿ ಅವಳ ಪ್ರಾಣ ಉಳಿಸಲು ಹೆಣಗಾಡತೊಡಗಿದರು. ಅಂತೂ ಸಕೀನಾಳ ಪ್ರಾಣ ಉಳಿಯಿತು. ಆದರೆ, ಗರ್ಭಕೋಶಕ್ಕೆ ಪೆಟ್ಟು ಬಿದ್ದ ಕಾರಣ ಮಗು ಇಹಲೋಕ ತ್ಯಜಿಸಿತು. ಸಕೀನಾಳಿಗೆ ಎಚ್ಚರ ಬಂದು ಕಣ್ಣೆರೆದು ನೋಡಿದಾಗ, ಎದುರಲ್ಲಿ ತನ್ನ ತಂದೆ, ತಾಯಿ, ಅತ್ತೆ, ಮಾವ, ಮೈದುನ ಹೀಗೆ ಎಲ್ಲರೂ ನಿಂತಿದ್ದರು. ಅವಳ ಕಣ್ಣಲ್ಲಿ ನೀರು ಆಟವಾಡತೊಡಗಿತು. ಹೊಟ್ಟೆ ಖಾಲಿಯಾದಂತೆ ಭಾಸವಾಯಿತು.

“ಅಮ್ಮಾ... ನನ್ನ ಮಗು ಎಲ್ಲಿ?”

ಮಗಳ ಆ ಪ್ರಶ್ನೆಗೆ ತಾಯಿ ಉತ್ತರಿಸಲಿಲ್ಲ. ಅವರು ಏನನ್ನೂ ಹೇಳಲಾಗದೆ ಅಳ ತೊಡಗಿದರು. ಅಂತೂ ಅವರು ಮಗುವಿನ ಬಗ್ಗೆ ಹೇಳಿ ಕಣ್ಣೀರೊರೆಸಿದರು. ಆ ಸಂಗತಿ ಕೇಳಿ ಸಕೀನಾ ಬಿಕ್ಕಳಿಸಿ ಅಳತೊಡಗಿದಳು. ನಾಲ್ಕೈದು ದಿನದ ನಂತರ

ಸಕೀನಾಳನ್ನು ಅವಳ ಹೆತ್ತವರು ಮನೆಗೆ ಕರೆದುಕೊಂಡು ಹೋದರು.

ಊರಲ್ಲಿ ನಡೆದ ಎಲ್ಲಾ ಸಂಗತಿ, ಗಲ್ಫಿನಲ್ಲಿರುವ ಅಬ್ದುಲ್ಲನಿಗೂ ಗೊತ್ತಾಯಿತು. “ಏನು, ಅವಳ ಗರ್ಭಕೋಶ ತೆಗೆದಾಯಿತಾ? ಅವಳಿಗೆ ಇನ್ನು ಮಕ್ಕಳಾಗುವುದಿಲ್ಲ. ಅಂತಹ ಹೆಣ್ಣು ನನಗೆ ಬೇಡ. ನನಗೆ ಬೇರೆ ಹೆಣ್ಣನ್ನು ನೋಡಿ, ನಾನವಳಿಗೆ ತಲಾಖ್ ಪತ್ರ ಕಳುಹಿಸುವೆ” ಎಂದು ಅಬ್ದುಲ್ಲ ಅಲ್ಲಿಂದಲೇ ಅಬ್ಬರಿಸಿದ. ಒಂದು ತಿಂಗಳ ರಜೆ ಹಾಕಿ ಅಬ್ದುಲ್ಲ ಊರಿಗೆ ಬಂದ. ಅಣ್ಣನನ್ನು ನೋಡಿ ತಮ್ಮನಿಗೆ ಆಶ್ಚರ್ಯವಾಯಿತು. “ಅಣ್ಣಾ... ನೀನು ಸಕೀನಾಳಿಗೆ ತಲಾಖ್ ಕೊಡುವುದು ಸರಿಯಲ್ಲ. ನೀನು ತಪ್ಪು ಮಾಡುತ್ತಿದ್ದೀ” ಎಂದು ತಮ್ಮ ಅಣ್ಣನಲ್ಲಿ ಹೇಳಿದ.

ಒಂದು ತಿಂಗಳ ರಜೆ ಹಾಕಿ ಅಬ್ದುಲ್ಲ ಊರಿಗೆ ಬಂದ. ಅಣ್ಣನನ್ನು ನೋಡಿ ತಮ್ಮನಿಗೆ ಆಶ್ಚರ್ಯವಾಯಿತು. “ಅಣ್ಣಾ... ನೀನು ಸಕೀನಾಳಿಗೆ ತಲಾಖ್ ಕೊಡುವುದು ಸರಿಯಲ್ಲ. ನೀನು ತಪ್ಪು ಮಾಡುತ್ತಿದ್ದೀ” ಎಂದು ಅಣ್ಣನಲ್ಲಿ ತಮ್ಮ ಹೇಳಿದ.

“ನೀನು ನನಗೆ ಬುದ್ಧಿ ಹೇಳಬೇಡ. ನನ್ನ ನಂತರ ನನ್ನ ವಂಶ ನಿಲ್ಲಬಾರದು. ಮಗು ಹೆರಲಾಗದ ಹೆಂಡತಿ ನನಗೆ ಬೇಡ” ಎಂದು ಅಬ್ದುಲ್ಲ ಅದನ್ನೇ ಪುನರುಚ್ಚರಿಸಿದ.

“ನೀನು ತಲಾಖ್ ಕೊಟ್ಟರೆ ಸಕೀನಾಳ ಗತಿ?”

“ಅದು ನನಗೆ ಗೊತ್ತಿಲ್ಲ. ಅದು ಅವಳ ಹಣೆಬರಹ”

ಅಣ್ಣನ ಮಾತು ಕೇಳಿ ಹಸ್ಯನ ದುಖಿ:ತನಾದ. ಅವನ ಕಣ್ಣಲ್ಲಿ ಧಾರಾಕಾರ ನೀರು ಇಳಿಯತೊಡಗಿತು. ತವರು ಮನೆಯಲ್ಲಿದ್ದ ಸಕೀನಾಳಿಗೆ ಗಂಡನಿಂದ ಬಂದ ತಲಾಖ್ ಪತ್ರ ಕಂಡು ಕರುಳು ಹಿಂಡಿದಂತಾಯಿತು.

“ಯಾ ಅಲ್ಲಾಹ್... ನಾನೆಂಥ ತಪ್ಪು ಮಾಡಿದೆ? ನನಗೆ ಯಾಕೆ ಈ ಶಿಕ್ಷೆ?” –ಹಾಗಂತ ಕೇಳಿ ಅಳತೊಡಗಿದಳು. ಮಗಳ ಅವಸ್ಥೆ ಕಂಡು ಸಕೀನಾಳ ಹೆತ್ತವರೂ ಕಣ್ಣೀರಿಳಿಸಿದಳು.

* * *

ಅದೊಂದು ಸಂಜೆ. ಅಬ್ದುಲ್ಲನ ತಮ್ಮ ಹಸ್ಯನ, ಸಕೀನಾಳ ತವರು ಮನೆಗೆ ಕಾಲಿಟ್ಟ. ಹಸ್ಯನನ್ನು ಕಂಡು ಅವರಿಗೆ ಆಶ್ಚರ್ಯ.

“ನನ್ನ ಮಗಳನ್ನು ದಾರಿಯಲ್ಲಿ ಹಾಕಿದ ದೊಡ್ಡ ಮನೆಯವರು ಇತ್ತ ಕಡೆ ಯಾಕೆ ಬಂದದ್ದೆಂದು ಗೊತ್ತಾಗಲಿಲ್ಲವಲ್ಲ”-ಸಕೀನಾಳ ತಂದೆ ವ್ಯಂಗ್ಯವಾಡಿದರು.

“ನನ್ನ ಅಣ್ಣ ಮಾಡಿದ ತಪ್ಪನ್ನು ಸರಿ ಮಾಡಲು ನಾನು ಬಂದಿದ್ದೇನೆ”

“ನಿನ್ನ ಮಾತು ನನಗೆ ಅರ್ಥ ಆಗಲಿಲ್ಲ”

“ನಿಮ್ಮ ಮಗಳು ಸಕೀನಾಳನ್ನು ನಾನು ಮದುವೆಯಾಗುತ್ತೇನೆ”

“ಹ್ಲಾಂ”

“ಹೌದು, ಇನ್ಯಾರೂ ಅವಳನ್ನು ಮದುವೆಯಾಗಲಾರರು. ಅದಕ್ಕಾಗಿ ನಾನೇ ಅವಳನ್ನು ಮದುವೆಯಾಗುವೆ. ಅವಳ ಗುಣ ಸ್ವಭಾವ ನನಗೆ ಹಿಡಿಸಿದೆ. ಅವಳಿಗೆ ನಾನು ಬಾಳು ಕೊಡುವೆ”

ಆ ಮಾತು ಕೇಳಿ ಎಲ್ಲರೂ ಆಶ್ಚರ್ಯಚಕಿತರಾದರು.

“ಹಸ್ಯನ, ನೀನು ಏನು ಹೇಳುತ್ತಾ ಇದ್ದೀಯಾ?” ಸಕೀನಾಳಿಗೆ ಮಕ್ಕಳಾಗುವುದಿಲ್ಲ ಎಂದು ಗೊತ್ತಿದ್ದೂ

“ನನಗೆಲ್ಲ ಗೊತ್ತು ಮಾವ, ನನಗೆ ಬೇಕಾದದ್ದು ಸಕೀನಾಳ ನಗು ಮುಖ. ನೀವು ಒಳ್ಳೆಯ ಮನಸ್ಸು ಮಾಡಿ ನನಗೆ ಮದುವೆ ಮಾಡಿ ಕೊಡಿ”

“ಇದಕ್ಕೆ ನಿನ್ನ ತಂದೆ-ತಾಯಿಯ ಒಪ್ಪಿಗೆ ಇದೆಯಾ?”

“ಅವರು ಒಪ್ಪಿಗೆ ಕೊಡುವುದಿಲ್ಲಾಂತ ನನಗೆ ಗೊತ್ತು. ನಾನು ನನ್ನ ಸಂಪಾದನೆಯಲ್ಲಿ ಬೇರೆ ಮನೆ ಮಾಡುವೆ. ನೀನು ಮದುವೆ ಮಾಡಿಕೊಟ್ಟರೆ ನಾವು ಆ ಮನೆಯಲ್ಲೇ ಬದುಕು ಸಾಗಿಸುವೆವು”

“ಸಕೀನಾ ಒಪ್ಪಿಗೆ ಕೊಟ್ಟರೆ ತಮ್ಮ ಅಭ್ಯಂತರವಿಲ್ಲ”- ಹಾಗಂತ ಹೇಳುತ್ತಾ ಮಗಳ ಮುಖ ನೋಡಿದಾಗ, ಸಕೀನಾಳ ಮುಖ ರಂಗೇರತೊಡಗಿತು. ನಾಚಿಕೆಯಿಂದ ಒಳಗೆ ಓಡಿದಳು. ಸಕೀನಾಳ ತಂದೆ ಹಸ್ಯನನ್ನು ಅಪ್ಪಿ ಹಿಡಿದರು.

ಸಿಮೆಂಟು ಸಂತತಿ

ಮೂಲ : ನಗ್ನಮುನಿ
ಅನುವಾದ : ಗುರುಮೂರ್ತಿ ಪೆಂಡಕೂರು

ಲೋಕದಲ್ಲಿ ಹದಿಹರೆಯದ ಎಲ್ಲ ಹುಡುಗಿಯರಂತೆ ಅವಳೂ ಮೊದಲು ಮಂಜಿನಿಂದ ನೇಯ್ದ ಜರತಾರಿ ಮುಸುಗನ್ನು ಹೊದ್ದು, ಅರಳಲೂ ನಾಚುವ ಮಲ್ಲಿಗೆಯ ಮೊಗ್ಗಿನಂತಿದ್ದಳು. ಕಣ್ಣು ರೆಪ್ಪೆಗಳನ್ನು ಕನಸುಗಳು ಮುಚ್ಚಿದ್ದವು. ಕಾರ್ಮೋಡದಂಥ ಮದಗಜಗಳು ಗುಂಪು ಗುಂಪಾಗಿ ಅವಳ ಕೇಶ ರಾಶಿಯಲ್ಲಿ ನುಗ್ಗಾಡುತ್ತಿದ್ದವು. ಕಾಲುಗಳೂ, ಕೈಗಳೂ ಸಮಸ್ತ ಅಂಗಾಂಗಗಳು ಹರಯದ ಸುಗಂಧದಿಂದ ಹಳ್ಳಕೊಳ್ಳಗಳಾಗಿ ಧುಮುಕುತ್ತಿದ್ದವು. ತುಟಗಳ ಮೇಲೆ ಬೆಳದಿಂಗಳು ತುಳುಕಿ, ಮುತ್ತಿನಂಥ ಹಲ್ಲಿನೊಂದಿಗೆ ಸರಸವಾಡಿ, ಅವಳಲ್ಲಿ ಲೀನವಾಗುತ್ತಿತ್ತು.

ನಡೆದರೆ ನಡೆಯುವ ಆರತಿಯಂತೆ ಕಾಣುತ್ತಿತ್ತು.

ಅವಳ ತಂದೆಯ ಕಾಲು, ಕೈ ಮತ್ತು ಮೆದುಳು ಯಾವಾಗಲೂ ಎಲ್ಲೋ ಕೆಲಸ ಮಾಡುತ್ತಿದ್ದವು. ಅವನು ಅರ್ಧ ರಾತ್ರಿಯಲ್ಲಿ ಎಣ್ಣೆ ಮುಗಿಯುತ್ತ ಬಂದಾಗ ಭಗ್ಗೊಂದು, ಕಡೆಯ ಸಾರಿ ಪ್ರಜ್ವಲಿಸುವ ಕಂದೀಲಿನಂತಹ ಕಣ್ಣುಗಳಿಂದ ಮನೆ ಸೇರುವವನು. ಕುಷ್ಠ ರೋಗಿಯಂತೆ ದಾರಿದ್ರ್ಯದಲ್ಲಿ ಹೊರಳಾಡುವವನು. ದಾರಿದ್ರ್ಯವು ಕ್ರಮಶಃ ಅವನ ಅಂಗಾಂಗಗಳನ್ನೆಲ್ಲಾ ತಿಂದು ಹಾಕಬಹುದು. ನಿಧಾನವಾಗಿ ಈ ವ್ಯಾಧಿಯು ಮನೆಯ ಗೋಡೆಗಳಿಗೆ, ಇತರ ವಸ್ತುಗಳಿಗೆ, ಮನೆಯ ಇತರರಿಗೆ ವ್ಯಾಪಿಸಬಹುದು.

ತಾಯಿ ಅಡಿಗೆ ಮನೆಯ ಸಾರಿಸುವ ಬಟ್ಟೆ, ತೆರೆಪಿಲ್ಲದ ಕಿಮ್ಮಿನಿಂದ ಹರಿದ ಚಾಪೆಯ ಮೇಲೆ ಮುಲುಗುವ ಜೀವ. ಅರ್ಧರಾತ್ರಿ ಮಸಿ ಮುತ್ತಿದ ಲಾಟೀನು ಕಣ್ಣುಗಳಿಂದ, ಅರ್ಧಮರ್ಧ ಅವಯವಗಳಿಂದ ಜೀವ ಹಿಡಿದವಳು. ಬೀದಿಯ ಕಸದ ಗುಡ್ಡೆಗೂ, ಈ ಮನೆಗೂ ಭೇದವೇ ಇಲ್ಲ. ತಿಪ್ಪೆಯ ಮೇಲಿನ ಗುಲಾಬಿ ಸಸಿಯಂತೆ ಆ ಹುಡುಗಿ ತನ್ನನ್ನು ತಾನು ಕಂಡುಕೊಳ್ಳುವ ಮೊದಲೇ ಬೆಳೆದು ನಿಂತಳು.

ಅವಯವಗಳೆಲ್ಲಾ ಸುಂದರ ಪುಷ್ಪಗಳಂತಾದವು. ಕುಂಪಟಿಯಲ್ಲಿ ಇಡುತ್ತೇನೆಂದೂ ಮೇಕೆಗಳ ಪಾಲಾಗದಂತೆ ಕಾಪಾಡುವೆನೆಂದೂ, ಕಸಿಮಾಡಿ ಮತ್ತಿಷ್ಟು ತರತರದ ಸುಂದರ, ರಂಗುರಂಗಿನ ಹೂವು ಬಿಡುವಂತೆ ಮಾಡುವೆನೆಂದೂ ಪುಸ್ತಕಗಳಿಂದಲೂ ಪಕ್ಕದ ಬೀದಿಗಳಿಂದಲೂ ಹುಡುಗನೊಬ್ಬ ಓಡೋಡಿ ಬಂದ.

ಅವನ ಮಾತುಗಳಲ್ಲಿ ಮೈಮರೆಸುವ ಪಾನೀಯಗಳಿವೆ

ಅವನ ಕಣ್ಣುಗಳಲ್ಲಿ ಗುರಿ ತಪ್ಪದ ಬಾಣಗಳಿವೆ

ಅವನ ಬಿಸಿಯುಸಿರಿನಲ್ಲಿ ಮಧುರವಾಗಿ ಬಂಧಿಸುವ ಬಳ್ಳಿಗಳಿವೆ

ಅವನ ಮೈಯಲ್ಲಿ ಸುಳಿಸುಳಿದಾಡಿ ಧಾವಿಸುವ ರಕ್ತ ಸರಸ್ಸಿದೆ.

ಅವನ ಕೈಯಲ್ಲಿ ಹೃದಯ ಕವಾಟವನ್ನು ಮೆದುವಾಗಿ ತೆರೆಯಬಲ್ಲ ಬೀಗವಿದೆ

ಅನುಮತಿಸಬೇಕೋ, ಬೇಡವೋ ಎಂದು ತೀರ್ಮಾನಿಸುವ ಮೊದಲೇ ಅವನು ಆಕೆಯ ಹೃದಯದ ಬಾಗಿಲು ತೆರೆದು ಮೈಯೆಲ್ಲಾ ಆಕ್ರಮಿಸಿ ಬಿಟ್ಟನು. ದಿನಗಳು ಊದುತ್ತಿಂತೆ ಉರಿದವು. ವಾಗ್ದಾನದ, ಮಣಿಗಳು ದವನದಂತೆ ಘಮಘಮಿಸಿದವು.

ರಜೆಗಳು ಮುಗಿದವು. ಅವನು ಬಂದಷ್ಟೇ ವೇಗವಾಗಿ ಮರಳಿ ದೂರದ ಕಾಲೇಜಿನ ಪುಸ್ತಕಗಳಿಗೆ ಓಡಿ ಹೋದನು. ಹೋಗುವಾಗ ಕಿಟಕಿ ಮುಚ್ಚಲಿಲ್ಲ. ಬಾಗಿಲು ಮುಂದೆ ಮಾಡಲಿಲ್ಲ. ಕನಸುಗಳು ಕಣ್ಣು ಮುಚ್ಚಿರಲು, ಹೃದಯವನು ಹಾರುಹೋಡೆದು ಗಾಯ ಮಾಡಿ ಹೋದನು.

ಬಾಗಿಲ ಹತ್ತಿರ ಸಸಿಯಾಗಿರುವಾಗಲೇ ಮರವಾದ ಅವಳು ಅವನಿಗಾಗಿ ರೆಪ್ಪೆ ಮುರಿದ ಕಂಗಳಿಂದ ಹುಡುಕಿದಳು.

ಅನಂತರ ಆ ಬಾಗಿಲಿಗೆ ನಾನಾ ತರಹದ ಬೀಗದ ವ್ಯಾಪಾರಿಗಳು ಬಂದರು. ಅವರೆಲ್ಲಾ ಬೀಗದ ಕಳ್ಳರೇ ಹೊರತು, ಹೃದಯದ ಬಡಿತವನ್ನು ಹೇಳಬಲ್ಲವರಲ್ಲ. ಕೆಲವರು ಹಳೆಯ ಬೀಗಗಳಿಗೆ ಹೊಸ ಕೀಲಿಕೈ ಕೊಡುವವರು. ಮತ್ತೆ ಕೆಲವರು ಹೊಸ ಬೀಗಗಳನ್ನು ಅತಿ ಬೇಗ ತುಕ್ಕು ಹಿಡಿದ ಬೀಗವನ್ನಾಗಿ ಮಾಡಬಲ್ಲವರು. ಈ ಕಬ್ಬಿಣದ ವ್ಯಾಪಾರಿಗಳಿಗೆ ಕಬ್ಬಿಣದ ಬೀರುವಾ ತೆರೆಯಬಲ್ಲ ಬೀಗಗಳೇ ಬೇಕು, ಅಷ್ಟೇ.

ಅವರು ಅನೇಕ ಪಶುಗಳನ್ನು ಜೊತೆಗೆ ಕರೆತರುತ್ತಿದ್ದರು. ಆ ಪಶುಗಳು ಮಾನವ ಭಾಷೆಯಲ್ಲಿ ಕೂಗಾಡುತ್ತಿದ್ದವು, ಕಚ್ಚುತ್ತಿದ್ದವು. ತಂದೆ-ಮಕ್ಕಳೂ, ಅಣ್ಣ-ತಮ್ಮಂದಿರೂ, ಅಳಿಯ ಮಾವಂದಿರೂ, ಭಾವ ಮತ್ತು ಭಾವಮೈದುನರೂ ನಾನಾ

ರೀತಿಯ ಪಶುಗಳು ಬರುತ್ತಿದ್ದವು.

ಒಬ್ಬನು ಬೊಜ್ಜಿನವನು ಖಾದಿವಾಸನೆ ಹೊಡೆಯುತ್ತಾನೆ. ಮತ್ತೊಬ್ಬನು ಕಾಂಟ್ರಾಕ್ಟ್ ವಾಸನೆ. ಒಬ್ಬನಂತೂ ಕೆಲಕಾಲ ದೇಹದಲ್ಲಿ ಈಜಾಡಿ ಬಸ್ಸೋ, ರಿಕ್ಸಾಸೋ ಹತ್ತಿ ಪಾಪ ಮಾಡಿದವನಂತೆ ಪಲಾಯನ ಮಾಡುತ್ತಾನೆ. ಮತ್ತೊಬ್ಬನು ರಾತ್ರಿಯೆಲ್ಲಾ ಗರ್ಜಿಸಿ ಬೆಳಗಾಗುತ್ತಿರಲು ಮಾಮೂಲು ಮುಖ ಧರಿಸಿ ಮಾಯವಾಗುತ್ತಾನೆ. ಎಲ್ಲರ ಚರ್ಮದ ಭಾಷೆ ಒಂದೇ. ಯಾರಿಗೂ ಹೃದಯದ ದನಿ ಕೇಳದು.

ಈ ದಾರಿಯಲ್ಲಿ ಚರ್ಮವು ಬಿರುಕು ಬಿಡುತ್ತದೆ. ಶರೀರ ವ್ಯಕ್ತವು ಬರಡಾಗಿ ಚಕ್ಕೆಗಳಾಗಿ ಬೀಳುತ್ತದೆ. ಆದರೂ ಆಕೆಗೆ ಸಾವಿಲ್ಲ. ಅವನು ಈ ದಾರಿಯಲ್ಲಿ ಬಂದೇ ಬರುತ್ತಾನೆ, ಪರಿತಪಿಸುತ್ತಾನೆ, ಮನಸ್ಸನ್ನು ಮರುಳು ಮಾಡುತ್ತಾನೆ. ಮನೆ ಮಕ್ಕಳು ತುಂಬಿದಂತಹ ಸುಖ ಸಂಸಾರದಲ್ಲಿ ಮಲ್ಲಿಗೆಯ ಮಂಟಪ ಕಟ್ಟುತ್ತಾನೆ. ಅವನಿಗಾಗಿ ಹೋಗಿ ಬರುವವರನ್ನೆಲ್ಲಾ ನೋಡೋದು, ಬೀದಿ ಬೀದಿ ಅಲೆಯೋದು, ಪಾರ್ಕಿಂಗ್ನಲ್ಲಿ ಕಾದು ಕಾದೂ ಮನೆ ಸೇರೋದು ಬಿಡಲಿಲ್ಲ.

ಒಂದು ದಿನ ಪಾರ್ಕಿಂಗ್ನಲ್ಲಿ ತುಂಬಾ ಹೊತ್ತಾಯಿತು. ಎರಡು ದಿನಗಳಿಂದ ಉಪವಾಸ. ನಿಶ್ಯಕ್ತಿಯಾಗಿದೆ. ಮನೆಗೆ ಹೊರಡಲು ಎದ್ದಾಗ ಸಣ್ಣ ಮಳೆ ಶುರುವಾಯಿತು. ಓಡಿ ಹೋಗಿ, ಪಾರ್ಕಿಂಗ್ ಮೂಲೆಯಲ್ಲಿದ್ದ ಷೆಡ್ ಸೇರಿ ಅಡಗಿ ಕೂತಳು. ಮೈಮೇಲಿನ ಬಟ್ಟೆ ತೊಯ್ದು ತೊಪ್ಪೆಯಾಗಿದೆ. ಗುಡುಗು ಮಿಂಚುಗಳಿಂದ ಮಳೆ ಜೋರಾಗುತ್ತಿದೆ. ಕೆಳಗೆ ಬಂಡೆಗಲ್ಲು, ಮೇಲೆ ತಗಡಿನ ಹೊದಿಕೆ, ನೀರು ಸಿಡಿಯುವುದಿಲ್ಲ. ಎಷ್ಟೋ ವಾಸಿಯೆಂದು ಮೂಲೆಯಲ್ಲಿ ಮುದುರಿ ಕೂತಳು. ಹತ್ತಿರದಲ್ಲಿ ಯಾರೂ ಇಲ್ಲ. ದೂರದಲ್ಲೊಂದು ಮಿಣುಕು ದೀಪ. ಸಣ್ಣಗೆ ಸುರಿವ ಮಳೆ. ಅಲ್ಲೇ ಸನಿಹದಲ್ಲಿ ಮಿಂಚು ಫಳಕ್ಕನೇ ಹೊಳೆದಾಗ ಯಾರೋ ಮಲಗಿರುವುದು ಕಂಡಿತು. ತಟಕ್ಕನೆ ಎದ್ದು ಪರೀಕ್ಷಿಸಿ ನೋಡಿದಾಗ, ಅಂತಹ ವಿಷಾದ ಪರಿಸ್ಥಿತಿಯಲ್ಲೂ ನಗೆ ಉಕ್ಕಿತು.

ಅದು ಆ ಊರನ್ನು ಚಕ್ರವರ್ತಿಯಂತೆ ಪರಿಪಾಲಿಸಿದ ದೊಡ್ಡ ರಾಜಕೀಯ ನಾಯಕನ ವಿಗ್ರಹ. ಬದುಕಿದ್ದಾಗ ಆತನು ಅನೇಕ ಪದವಿಗಳನ್ನು ಅಲಂಕರಿಸಿದ್ದನು. ಅವನ ಕೈಗಳಲ್ಲಿ ಎಲುಬಿಲ್ಲವೆಂದರು. ಸಾಕ್ವಾತ್ ಶ್ರೀ ವಿಷ್ಣುವೇ ಆತನ ರೂಪದಲ್ಲಿ ಜನಸೇವೆಗಾಗಿ ಅವತರಿಸಿದ್ದಾನೆಂದರು. ಸಮಾಜ ಸುಧಾರಕ, ಬಡವರ ಮತ್ತು ದೀನರ ಉದ್ಧಾರಕ ಎಂದೆಲ್ಲಾ ಹೊಗಳಿದರು.

ಒಂದು ಕಾಲಕ್ಕೆ ಪಾರ್ಕಿಂಗ್ ನಡುವೆ ದಿನ್ನೆಯ ಮೇಲೆ ರಾಜಕೀಯವಿಯಲ್ಲಿ ನಿಂತು ಆರಾಧಿಸಲ್ಪಟ್ಟ ವಿಗ್ರಹ. ಈಗ ವಿರೋಧ ಪಕ್ಷದವರು ಅಧಿಕಾರಕ್ಕೆ ಬಂದ

ಮೇಲೆ ಅದಕ್ಕೆ ಷೆಡ್ಡೇ ಗತಿಯಾಗಿದೆ.

ಆ ಸಮಂಚ್ ವಿಗ್ರಹಕ್ಕೆ ಆತುಕೊಂಡು ಆಕೆ ಗೋಡೆಗೊರಗಿದಳು. ಯಾವಾಗಲೋ ನಿದ್ರೆ ಆವರಿಸಿತು. ಮಳೆ ಸುರಿಯುತ್ತಲೇ ಇದೆ. ಅವಳು ಮೂಲೆಗೆ ಸರಿದು ಮುದುರಿಕೊಂಡು ಬಿರುಗಾಳಿಗೆ ಸಿಕ್ಕ ಮರದಂತೆ ವಾಲಿಕೊಂಡಳು. ಗಾಢ ನಿದ್ರೆ ಆವರಿಸಿತು.

ಹಳೆ ಕನಸು.

ನಿದ್ರೆಯಲ್ಲಿ ಅವನೊಂದಿಗೆ ಕಳೆದ ಅಂದಿನ ಕನಸು ಹೊದಿಕೆಯಾಯಿತು.

ಮುಗ್ಧ ಪ್ರಾಣಿಯಂತೆ ಅವನು ಬಂದ. ಬಾಗಿಲು ತಟ್ಟಿದ.

ಪರಿತಪಿಸಿದ, ಕ್ಷಮಿಸೆಂದ ಬೇಡಿಕೊಂಡ.

ಮತ್ತೆ ಹೃದಯದ ಬಾಗಿಲು ತೆರೆದ. ಬಲವಾಗಿ, ಭಾರವಾಗಿ, ಮಾತಿನ ಗಮ್ಮತ್ತಿನ ವಾಸನೆಯಿಂದ ಮನೆಯನ್ನು ವಸಂತ ಸಂಭ್ರಮದಿಂದ ತುಂಬಿದ. ಅವನ ಗಾಢಾಲಿಂಗನದಲ್ಲಿ ಮೈಮರೆತಳು. ಆವೇಶದಲ್ಲಿ ಎಲ್ಲವೂ ಕೊಚ್ಚಿಹೋಯಿತು. ಆಯಾಸವಾಗಿ ತನುವು ದಡ ಸೇರಿಕೊಂಡಿತು.

ಮಳೆ ಬಿರುಸಾಯಿತು. ಆಲಿಕಲ್ಲುಗಳು ಬೀಳತೊಡಗಿದವು. ಗಗನದಲ್ಲಿ ಗುಂಡುಗಳು ಉರುಳಿದಂತೆ ಭಾಸವಾಯಿತು. ಆಲ ಖಿಡ್ಗವು ಗಾಳಿಯನ್ನು ತೀವ್ರವಾಗಿ ಕತ್ತರಿಸುತ್ತಿದೆ, ಭೂಮಿಯನ್ನು ಜಾಲಾಡುತ್ತಿದೆ, ಸಿಡಿಲು ಬೀಳುತ್ತಿದೆ. ಆ ಸಿಡಿಲು ಅವಳ ಮುಚ್ಚಿದ ಕಂಗಳ ಮೇಲೆ ಬಿದ್ದಿತು. ಅವಳ ಎದೆಯ ಮೇಲೆ ಬಿದ್ದಿತು.

ಆಕೆಗೆ ಥಟ್ಟನೇ ಎಚ್ಚರವಾಯಿತು. ಅಂಗಾತ ಮಲಗಿದವಳು ತಕ್ಷಣ ಏಳಲು ಪ್ರಯತ್ನಿಸುತ್ತಾಳೆ. ಏಳಲಾರಳು. ದೇಹದ ಶಕ್ತಿಯನ್ನೆಲ್ಲಾ ಹಾಕಿ ಕೊಡವಿಕೊಂಡು ಏಳಲು ಪ್ರಯತ್ನಿಸುತ್ತಾಳೆ. ಆದರೆ, ಏಳಲಾಗುವುದಿಲ್ಲ. ತನ್ನ ಮೇಲೆ ಏನೋ ಭಾರವಾದ ವಸ್ತು ಮಲಗಿದಂತೆ ಕಾಣುತ್ತಿದೆ. ಕೊರಡಿನಂತೆ ಮಲಗಿದೆ. ಕಲ್ಲು ಬಂಡೆಯಂತೆ ಕದಲದಂತೆ, ಅಲುಗದಂತೆ ಬಿಗಿ ಮಲಗಿದೆ. ಭೂಮಿಗೆ ಹಾಕಿ ಅದುಮಿದಂತೆನಿಸುತ್ತಿದೆ. ಮತ್ತೊಮ್ಮೆ ಕೋಲ್ಮಿಂಚು ಫಳಕ್ಕಂದಾಗ ತಾನಿರುವುದೆಲ್ಲಿ, ತನ್ನ ಮೇಲಿರುವುದೇನೋ ಎಂಬುದು ಕಂಡಿತು. ಆಗ ತನ್ನ ಅಣು ಅಣುವಿನ ಶಕ್ತಿಯನ್ನು ರೂಪಿಸಿ ತನ್ನ ಮೇಲಿದ್ದ ಆ ಸಿಮೆಂಟು ವಿಗ್ರಹವನ್ನು ದೂಡಿ ಕೊಸರಿ ಎದ್ದು ನಿಂತಳು. ಮತ್ತೊಮ್ಮೆ ಮಿಂಚಿದಾಗ ಪರೀಕ್ಷಿಸಿ ನೋಡಿದಳು.

ಸಿಮೆಂಟು ವಿಗ್ರಹ ತನ್ನ ಕಡೆ ನೋಡಿ ನಗುತ್ತಿರುವ ರಾಜಕೀಯ ನಾಯಕನ ವಿಗ್ರಹ. ಮತ್ತೆ ಸಿಮೆಂಟು ಕೈಗಳಿಂದ ತನ್ನತ್ತ ಎಳೆಯಲು ಪ್ರಯತ್ನಿಸುತ್ತಿದೆ. ಅವಳು

ತನ್ನ ಬಿಚ್ಚಿದ ಸೀರೆಯನ್ನು ಕಟ್ಟಿಕೊಳ್ಳಲು ಪ್ರಯತ್ನಿಸುತ್ತಿದ್ದಾಳೆ.

ತನ್ನ ಕನಸಿನಲ್ಲಿ ತಾನು ಸೇರಿದ್ದು ಈ ವಿಗ್ರಹದ ಬಾಹು ಬಂಧನದಲ್ಲೇನಾ? ಆ ವಿಗ್ರಹದ ಕೈಗಳು ಮತ್ತೆ ಮತ್ತೆ ಅವಳನ್ನು ಬಾಚಿಕೊಳ್ಳಲು ಪ್ರಯತ್ನಿಸುತ್ತಿವೆ. ಅವಳಿಗೆ ಹುಚ್ಚು ಹಿಡಿದಂತಾಗಿ, ಮಳೆಯಲ್ಲೇ ಹೊರಬಂದಳು. ದಾರಿ ತಪ್ಪಿತು. ಅಂತೂ ಇಂತು ಮನೆ ಸೇರಿದಳು.

ಮುಟ್ಟು ನಿಂತಿತು

ಬಸಿರಲ್ಲಿ ಸಿಮೆಂಟು ಬಲದಿಂದ ಮತ್ತೊಂದು ಜೀವವು ಗುಂಡುಗಳ ನಡುವೆ ಓಲಾಡಿತು. ಆ ಮೊಳಕೆಯನ್ನು ಕಿತ್ತೆಸೆಯಲಗಲಿಲ್ಲ. ಆಕಾಶದ ಬಸಿರು ಸೀಳಿ ಕರುಳೆಲ್ಲಾ ಹೊರಚೆಲ್ಲಿದಂತೆ ಮಿಂಚುಗಳು. ದೇಹದ ಮೇಲೆ ನಿರಂತರ ಸುರಿವ ಕೊಳೆ ನೀರು ಮಳೆ. ಲೋಕವೆಂಬ ಮಸಣದಲ್ಲಿ ಅಸ್ಥಿಪಂಜರಗಳಂತೆ ಬೆಳೆಯುತ್ತಿರುವ ಬೀಗದ ಕೈಗಳು. ಮುಖದಲ್ಲಿ ವನ್ಯ ಪ್ರಾಣಿಗಳ ಕೇಕೆಗಳು. ಆದರೂ ಅವಳಲ್ಲಿ ಆಶೆ ಕಮರಲಿಲ್ಲ. ಮತ್ತೊಮ್ಮೆ ಬರುತ್ತಾನೆ. ಗಾಯಗಳನ್ನು ತೊಳೆಯುತ್ತಾನೆ. ಎದೆಯ ಸನಿಹದಲ್ಲಿ ಪ್ರೇಮ ಮುರುಳಿ ಮುರುಳಿಗಾನ ಮಾಡುತ್ತಾನೆ.

ಮತ್ತೊಂದು ಗುಲಾಬಿ ಸಸಿಯು ತಿಪ್ಪೆಯ ಮೇಲೆ ಕುಡಿಯೊಡೆಯುತ್ತಿದೆ. ಸಾವಿರ ದಳಗಳಿಂದ ಅರಳುತ್ತದೆ. ಸಿಮೆಂಟು ಕೈಗಳಲ್ಲಿ, ಕಾಲ ಕೆಳಗೆ, ಹೊಲಸು ಅವಯವಗಳ ಕೆಳಗೆ ಸೇರಿ ತೊತ್ತುಳಿಯುತ್ತದೆ.

ರಾಜಕೀಯ ನಾಯಕ ಪ್ರಾಣಿಗಳು ಬದುಕಿರುವಾಗಲೇ ಅಲ್ಲದೆ ಸತ್ತು ಸಿಮೆಂಟಿನ ವಿಗ್ರಹಗಳಾದರೂ ಜನರ ಭವಿಷ್ಯತ್ತನ್ನು ಅಂಧಕಾರಮಯ ಮಾಡಿ ತಮ್ಮ ಸಂತತಿಯನ್ನು ಬೆಳೆಸುತ್ತಾರೆ.

ಸೃಷ್ಟಿಗೆ ಕೂಡ ತನ್ನ ಸೃಷ್ಟಿಯನ್ನು ಕಾಪಾಡಬೇಕೆಂದಿಲ್ಲವೇ?

(ಹೊಸತು)

ಮೃಣ್ಮಯನಾದ

ಮೂಲ : ಓಲ್ಗಾ

ಅನುವಾದ : ಜಿ. ವೀರಭದ್ರಗೌಡ

ಜನಕನ ರಾಜಭವನವು ಪುಷ್ಪಸೌರಭ, ಸಂಗೀತ, ನೃತ್ಯಗಳ ಆನಂದೋತ್ಸಾಹಗಳಿಂದ ಬಣ್ಣಿಸಲಸದಳವಾಗಿ ಕಂಗೊಳಿಸುತ್ತಿದೆ. ಆನಂದದ ತರಂಗಗಳಲ್ಲಿ ತೇಲಾಡುತ್ತಿರುವ ದೀಪೋತ್ಸವದ ನೌಕೆಯಂತೆ ಇದೆ ಆ ಭವನ.

ಇರಲಾರದೇ? ಜನಕನ ಪ್ರಿಯಕುಮಾರಿಯಾದ ಸೀತೆಗೆ ಅತಿ ಮನೋಹರನಾದ, ಶಿವ ಧನುರ್ಭಂಗ ಮಾಡಿದ ಶ್ರೀರಾಮಚಂದ್ರನೊಂದಿಗೆ ವಿವಾಹ ನಡೆದಿದೆ. ಸೀತೆಯ ಜೊತೆ ಆಕೆಯ ಸಹೋದರಿಯರಿಗೂ ರಾಮನ ಸಹೋದರರ ಜೊತೆ ವಿವಾಹವಾಗಿದೆ. ಅಯೋಧ್ಯೆಯಂತೂ ವಿದೇಹದ ದೇಹದಲ್ಲಿ ದೇಹವಾಗಿದೆ. ಆ ಪರಸ್ಪರ ಸ್ನೇಹಾಲಿಂಗನದಲ್ಲಿ ರಾಜನಗರ ಪರವಶಗೊಂಡಿದೆ.

ಅರ್ಧರಾತ್ರಿ, ಸಂಭ್ರಮಗಳೆಲ್ಲವೂ ಸದ್ದಡಗಿಸಿಕೊಂಡಿವೆ. ರಾತ್ರಿ ಸಮಯ ಎಚ್ಚರವಾಗಿದ್ದು ರಾಣಿವಾಸದ ಅಗತ್ಯಗಳನ್ನು ತೀರಿಸುವ ಪರಿಚಾರಕರ ಹೆಜ್ಜೆಸಪ್ಪಳಗಳ ಹೊರತು ಬೇರೆ ಯಾವ ಶಬ್ದವಿಲ್ಲ. ಆ ನಿಶಬ್ದದ ಮೊದಲ ರಾತ್ರಿಗಳಲ್ಲಿ ಯುವಜೋಡಿಗಳು ಒಬ್ಬರ ಕಣ್ಣುಗಳನ್ನು ಒಬ್ಬರು ನೋಡುತ್ತಾ ಮೈಮರೆಯುತ್ತಿದ್ದಾರೆ.

ಸೀತಾದೇವಿಗಂತೂ ಎರಡು ರಾತ್ರಿಗಳಲ್ಲಿಯೇ ಶ್ರೀರಾಮನ ಜೊತೆ ಮಾತಿಗೆ ಮಾತು ಸೇರಿಸಿ ಚಮತ್ಕಾರದಿಂದ ಮಾತನಾಡುವ ಸಲಿಗೆ ಬೆಳೆದಿದೆ. ರಾಮನು ಸೀತೆಯ ಸೌಂದರ್ಯವನ್ನು ಹೇಗೆ ಸವಿಯಬೇಕೋ ಒಂದೂ ತಿಳಿಯದ ಅಮಾಯಕತೆಯಿಂದ ಹೊರಬಂದಿದ್ದಾನೆ.

ಅರ್ಧರಾತ್ರಿ ಕಳೆದರೂ ಇಬ್ಬರಿಗೂ ಮಲಗಬೇಕೆಂಬ ಯೋಚನೆಯೇ ಇಲ್ಲ. ತರತರದ ಮಾತುಗಳು, ಪರಿಹಾಸ್ಯಗಳು, ಚತುರೋಕ್ತಿಗಳು, ಅಗತ್ಯಕ್ಕೆ ಮೀರಿದ ನಗು. ಅನಗತ್ಯವಾದ ಭಯ. ಮಿತಿಮೀರಿದ ಅನುಕಂಪ. ವಿಶಾಲವಾದ ಆ ಕೋಣೆ ಪ್ರಣಯೋತ್ಸಾಹಗಳಿಂದ ಮೆರೆಯುತ್ತಲಿದೆ.

ರಾಮನು ವಿಶ್ವಾಮಿತ್ರನ ಜೊತೆ ಹೋಗಿ ತಾನು ಎಷ್ಟು ಜನ ರಾಕ್ಷಸರನ್ನು

ಕೊಂದೆ, ಎಷ್ಟೊಂದು ಸಲೀಸಾಗಿ ಕೊಂದೆ ಎಂಬುದನ್ನು ಸ್ವಲ್ಪ ಅತಿಶಯವಾಗಿಯೇ ಹೇಳುತ್ತಿದ್ದಾನೆ. ಆದರೆ ಸೀತೆಗೆ ಆ ಸಮಯದಲ್ಲಿ ಸಂಹಾರದ ಸೌಂದರ್ಯವನ್ನು ಕೇಳಬೇಕೆನಿಸಲಿಲ್ಲ. ಮೆಲ್ಲಗೆ ರಾಮನನ್ನು ತಡೆದು—

‘ರಾಮಾ, ಅರಣ್ಯ ವಿಹಾರದಲ್ಲಿ ಈ ಬೀಭತ್ಯಗಳಲ್ಲದೆ ಅದ್ಭುತಗಳೇನೂ ಗತಿಸಲಿಲ್ಲವೇ—’ ಎಂದಳು ಆತನ ಕಷ್ಟನೆಯ ಕೇಶವನ್ನು ಚಲ್ಲಾಪಿಲ್ಲಿ ಮಾಡುತ್ತಾ.

‘ಮೊದಲೆ ಶಾಮಲವರ್ಣದವನು. ನೀನು ಹೀಗೆ ಕೂದಲನ್ನು ಚಲ್ಲಾಪಿಲ್ಲಿ ಮಾಡಿ ಮುಖದ ಮೇಲೆ ಮುಚ್ಚಿದರೆ ಇನ್ನೇನೂ ಕಾಣಲಾರೆ’ ಎನ್ನುತ್ತಾ ಸೀತೆಯ ಕೈಯನ್ನು ಸರಿಸಿ—

‘ಅದ್ಭುತವೆಂದರೆ ನೆನಪಾಯಿತು. ಆ ಅರಣ್ಯ ಪ್ರಯಾಣದಲ್ಲಿ ಒಂದು ಅದ್ಭುತ ಸೌಂದರ್ಯರಾಶಿಯನ್ನು ನೋಡಿದೆ ಸೀತಾ’ ಎಂದನು.

ಸೀತೆಯ ಮುಖ ಕಳೆಗುಂದಿತು. ರಾಮನು ತನ್ನನ್ನು ನೋಡುವ ಪೂರ್ವದಲ್ಲಿಯೇ ಮತ್ತೊಬ್ಬ ಸೌಂದರ್ಯರಾಶಿಯನ್ನು ನೋಡುವುದೆಂದರೇನು?

ಸೀತೆಯ ಮುಖ ಸಪ್ತೆಯಾದುದನ್ನು ಗಮನಿಸಿದ, ರಾಮನು ಸೀತೆಯನ್ನು ಸರಸದಿಂದ ಕಾಡಲಾದರೂ, ಪರಸ್ತ್ರೀ ಸೌಂದರ್ಯ ವರ್ಣನೆಗಳಿಂದ ಕಡೆಗಣಿಸುವ ಮನಸ್ಸು, ವಯಸ್ಸು ರಾಮನಿಗಿನ್ನೂ ಬಂದಿಲ್ಲ. ಅದಕ್ಕಾಗಿ ಸೀತೆಗೆ ಇದ್ದ ವಿಷಯವನ್ನು ಇದ್ದಂತೆಯೇ ಹೇಳಿದ.

‘ಆಕೆಯನ್ನು ನೋಡಿದರೆ ಕೈ ಎತ್ತಿ ನಮಸ್ಕರಿಸಬೇಕೆನಿಸಿತ್ತು. ಒಬ್ಬ ಮುನಿಕಾಂತೆ. ಹೆಸರು ಅಹಲ್ಯ ಅಂತ. ಆಕೆಯ ದೊಡ್ಡದೊಡ್ಡ ಕಣ್ಣುಗಳನ್ನು ನೋಡಿದರೆ ಅಗ್ನಿಯನ್ನು, ಶೀತಲತೆಯನ್ನು ಅಡಗಿಸಿಟ್ಟುಕೊಂಡ ಸಾಗರದ ಗರ್ಭದಾಳವು ಕಂಡಂತಾಗಿ ಒಂದು ಕ್ಷಣ ಭಯವೆನಿಸಿತು. ಆಕೆಯ ತುಟಿಗಳ ಮೇಲಿನ ಆ ನಗೆಯ ಅರ್ಥವು ನನಗಿನ್ನೂ ಗೊತ್ತಾಗುತ್ತಿಲ್ಲ. ಆಗ್ರಹ, ಅನುಗ್ರಹ, ನಿರ್ದಿಷ್ಟತೆ, ವೇದಾಂತ, ದಯೆ, ಪ್ರೇಮ ಎಲ್ಲವೂ ಸಮನ್ವಯಗೊಂಡಿದ್ದವು. ಅದು ಕೇವಲ ಶರೀರ ಮಾತ್ರವಲ್ಲ. ಮನಸ್ಸನ್ನು, ಶರೀರವನ್ನು ಕಠೋರ ದೀಕ್ಷೆಯಿಂದ ವಶ ಮಾಡಿಕೊಂಡ ಸಮನ್ವಯವದು. ಹಾಗಾಗಿ ಆಕೆಯನ್ನು ಹಾಗೇ ನೋಡುತ್ತಾ ಇರಬೇಕೆನಿಸಿತು. ನನಗೆ ಅರಿವಿಲ್ಲದಂತೆ ಕೈಗಳನ್ನೆತ್ತಿ ಆ ಸ್ತ್ರೀಮೂರ್ತಿಗೆ ನಮಸ್ಕರಿಸಿದೆ. ದೇವತೆಯಂತೆ ಪ್ರಸನ್ನಳಾಗಿ ನಕ್ಕಳಾಕೆ. ಆ ಕ್ಷಣಗಳನ್ನು ಭಗ್ನ ಮಾಡುತ್ತಾ ವಿಶ್ವಾಮಿತ್ರ ಮಹರ್ಷಿ ನನ್ನನ್ನು ಮುಂದೆ ನಡೆಯೆನ್ನುತ್ತಾ, ಆಕೆಯ ವಿಷಯವನ್ನು ಹೇಳಿದನು. ಮನಸೆಲ್ಲಾ ಕಹಿಯಾಯಿತು. ಸೌಂದರ್ಯದ ಮರೆಯಲ್ಲಿ ಸೌಶೀಲ್ಯವಿಲ್ಲವೆಂದು ತಿಳಿದ ಮೇಲೆ ನನಗೆ ಬಹಳ ನೋವೆನಿಸಿತು. ಆದರೂ ಆಕೆಯನ್ನು ಮರೆಯಲಿಲ್ಲ. ಆ ಕಣ್ಣು, ನಗೆಗಳನ್ನಂತೂ ಮರೆಯಲಾರೆ.’

ಸೀತೆ ಆಸಕ್ತಿಯಿಂದ ಕೇಳುತ್ತಿದ್ದಾಳೆ.

ಅಹಲ್ಯಾ ಸುಂದರವಾದ ಹೆಸರು. ನೇಗಿಲಿನಿಂದ ಊಳದ ಭೂಮಿ ಎಂದರ್ಥ. ತಾನು ನೇಗಿಲಿನಿಂದ ಭೂಮಿಯನ್ನು ಊಳುವಾಗ ಹುಟ್ಟಿದ ಭೂಮಿ ಪುತ್ರಿ. ನೇಗಿಲು ಊಳುವುದನ್ನು ಅರಿಯದ ಅಹಲ್ಯಾ! ಸೌಶೀಲ್ಯವಿಲ್ಲವೆಂದರೆ ಅದರರ್ಥ? ಕೇಳಬಹುದಾ? ಸೀತೆಯು ಆಲೋಚನೆಗೊಳಗಾಗುವುದನ್ನು ನೋಡಿ ರಾಮನು ಆಕೆಯನ್ನು ಹೃದಯಕ್ಕೆ ಒತ್ತಿಕೊಂಡು ‘ನಾನು ನಿನ್ನ ಪಕ್ಕದಲ್ಲಿರುವಾಗ ನಿನ್ನ ಮನಸ್ಸನ್ನು ಬೇರೆಲ್ಲಿಗೂ ಹರಿಬಿಡಬಾರದು. ನಿನ್ನ ಮನಸ್ಸು ನನ್ನಿಂದ ಒಂದು ಕ್ಷಣವೂ ಬೇರೆಯಾದರೆ ಭರಿಸಲಾರೆ’ ಎಂದನು.

ಪ್ರೀತಿಯಿಂದಲೇ ಆದರೂ ಯಾವುದೋ ಖಚಿತವಾದ ಆಜ್ಞೆಯನ್ನು ಆ ಕಂಠದಿಂದ ಕೇಳಿಸಿಕೊಂಡು ಕಸಿವಿಸಿಗೊಂಡು ತನ್ನ ಆಲೋಚನೆಯನ್ನು ಬೇಗ ಬೇಗ ಹೇಳಿಬಿಟ್ಟಳು ಸೀತೆ.

‘ನನ್ನ ಮನಸ್ಸು ಬೇರೆಲ್ಲಿಗೂ ಹೋಗಲಿಲ್ಲ. ನೀವು ಹೇಳಿದ ಅಹಲ್ಯಳನ್ನು ಕುರಿತೇ ಆಲೋಚಿಸುತ್ತಿದ್ದೇನೆ. ಸೌಶೀಲ್ಯ ಇಲ್ಲವೆಂದರೆ—’

‘ಸೀತೆ! ನೀನು ಇನ್ನೂ ಚಿಕ್ಕವಳು. ನಿನಗೆ ಅರ್ಥವಾಗುವುದಿಲ್ಲ. ಮುಖ್ಯವಾಗಿ ಅಂತಹ ವಿಷಯಗಳನ್ನು ನೀನು ಕೇಳಬಾರದು. ಮಾತನಾಡಬಾರದು.’ ಸೀತೆಯ ಬಾಯಿಯನ್ನು ತನ್ನ ತುಟಿಗಳಿಂದ ಮುಚ್ಚಿದನು ರಾಮ. ಆ ಮತ್ತಿನಲ್ಲಿ ಸೀತೆ ಎಲ್ಲವನ್ನು ಮರೆತಳು.

* * *

ಅಯೋಧ್ಯೆಯಲ್ಲಿ ಸೀತೆಗೆ ಹೊತ್ತು ಹೇಗೆ ಹೋಗುತ್ತದೆಯೋ, ಆಲೋಚಿಸುವ ವ್ಯವಧಾನವೇ ಇರುವುದಿಲ್ಲ. ರಾಮನ ಪ್ರೀತಿ ಉಸಿರಾಡಲು ಬಿಡುತ್ತಿಲ್ಲ. ಅತ್ತೆಯಂದಿರ ಪ್ರೀತಿ ಎಲ್ಲೆಯಿಲ್ಲದಂತಿದೆ. ತವರು ಮನೆಯ ಕೊರಗಿಗೆ ಅವಕಾಶವೇ ಇಲ್ಲ. ಸಹೋದರಿಯರೂ ಸಹ ಇಲ್ಲಿಯೇ ಇದ್ದಾರೆ. ದಿನಕ್ಕೊಂದು ರೀತಿಯಲ್ಲಿ ಪುಷ್ಪಾಲಂಕಾರ ಮಾಡುತ್ತಿರುವ ಸಖಿಯರನ್ನು ಪ್ರಶ್ನಿಸುವುದನ್ನು ಹೊರತುಪಡಿಸಿದರೆ, ಮಾಡಬೇಕಾದ ಕೆಲಸವೇನೂ ಇರುತ್ತಿರಲಿಲ್ಲ.

ಅಂತಹ ಆನಂದಮಯ ಸಮಯದಲ್ಲಿ, ಒಂದು ದಿನ ಕೌಸಲ್ಯ ಸೀತೆಯನ್ನು ತನ್ನ ಮಂದಿರಕ್ಕೆ ಆಗಮಿಸಲು ಕರೆಕಳುಹಿಸಿದಳು. ಸಮಯೋಚಿತವಾಗಿ ಅಲಂಕರಿಸಿಕೊಂಡು ಹೋಗಿ ಅತ್ತೆಯವರಿಗೆ ಪ್ರಣಾಮ ಮಾಡಿದಳು ಸೀತೆ.

ಯಾರೋ ಸಾಮಂತರ ರಾಣಿಯರು ಸೀತೆಯನ್ನು ನೋಡಲು ಬಂದಿದ್ದರು. ಅವರು ಸೀತೆಯನ್ನು ನೋಡಿ ಮುಗ್ಧರಾಗಿ, ಆಕೆಯ ಸೌಂದರ್ಯವನ್ನು ಕೌಶಲ್ಯಳ

ಹೃದಯ ಉಲ್ಲಾಸಗೊಳ್ಳುವಂತೆ ವರ್ಣಿಸಿದರು.

‘ನಮ್ಮ ಸೀತೆ ಭೂಪುತ್ರಿ’ ಎಂದಳು ಕೌಶಲ್ಯ ಹೆಮ್ಮೆಯಿಂದ.

‘ಹೌದಂತೆ, ಕೇಳಿದ್ದೇವೆ. ಜನಕ ಮಹಾರಾಜನ ಅದೃಷ್ಟ ಈಕೆ ಸೌಂದರ್ಯದಲ್ಲಿ ಅಹಲ್ಯಳನ್ನೂ ಮೀರಿಸಿದ್ದಾಳೆ’ ಎಂದಳೊಬ್ಬ ರಾಣಿ.

ಸೀತೆ ಬೆಚ್ಚಿಬಿದ್ದಳು. ಅಹಲ್ಯೆ- ರಾಮನು ಪ್ರಶಂಸಿಸಿದ ಅಹಲ್ಯೆ ಇವರಿಗೂ ಗೊತ್ತಾ?

ಬಂದ ಅತಿಥಿಗಳು ಹೊರಟು ಹೋದರು. ಕೌಶಲ್ಯ ಪರಿಚಾರಕರನ್ನು ಕರೆದು ಸೀತೆಗೆ ದೃಷ್ಟಿ ತೆಗೆಸಿದಳು.

‘ನಿನ್ನನ್ನು ತೋರಿಸದೆಯೂ ಇರಲಾರೆ. ಅವರ ದೃಷ್ಟಿ ದೋಷ ತಾಕುತ್ತದೆಯೇನೋ ಎಂದು ಭಯಪಡದೆಯೂ ಇರಲಾರೆ’ ನಕ್ಕಳು ಕೌಶಲ್ಯ.

‘ಅಹಲ್ಯೆ ಅಂದರೆ ಯಾರು ಅತ್ತೆಮ್ಮ’ ಸಂಕೋಚದಿಂದ ಕೇಳಿದಳು ಸೀತೆ-

‘ಗೌತಮ ಮಹರ್ಷಿಯ ಪತ್ನಿ. ಅಪರೂಪದ ಸುಂದರಿ. ಸೌಂದರ್ಯಕ್ಕೆ ತಕ್ಕಂತೆ ಸೌಶೀಲ್ಯತೆ. ಆದರೂ ಪಾಪ ಶಾಪಗ್ರಸ್ಥಳಾಗಿದ್ದಾಳೆ’

‘ಏನಾಗಿದೆ ಅತ್ತೆಮ್ಮ’

‘ಏನಿದೆ ತಾಯಿ. ಈ ಪುರುಷರು ಸುಂದರವಾದ ಸ್ತ್ರೀಯರನ್ನು ಭೋಗವಸ್ತುಗಳು ಎಂದುಕೊಳ್ಳುತ್ತಾರಲ್ಲ. ಇಂದ್ರನೆಂಬುವನಿಗೆ ಆಕೆಯ ಮೇಲೆ ಮೋಹ ಉಂಟಾಗಿತ್ತು. ಒಂದು ದಿನ ಗೌತಮನು ಆಶ್ರಮದಲ್ಲಿ ಇಲ್ಲದ ಸಮಯವನ್ನು ನೋಡಿ, ಇಂದ್ರನು ಗೌತಮ ಮುನಿಯಂತೆ ವೇಷ ಧರಿಸಿ ಬಂದನು. ಈಕೆ ಪತಿ ಎಂದುಕೊಂಡಿದ್ದಳು. ಆತನ ಆಸೆಯೇನೋ ತಿಳಿತು. ಆದರೆ ಅದೇ ಕ್ಷಣ ಗೌತಮ ಮಹರ್ಷಿ ಬಂದಿದ್ದರಿಂದ ವಿಷಯ ಬಯಲಾಯಿತು. ಮಹರ್ಷಿ ಆಕೆಯನ್ನು ಪರಿತ್ಯಜಿಸಿದ. ಅಹಲ್ಯೆ ನಡೆದುಹೋದುದನ್ನು ಅರಿತು ಶಿಲೆಯಾದಳು. ಚಲನೆಯಿಲ್ಲದ ಶಿಲೆಯಾದಳು. ನಮ್ಮಂತೆ ಲೋಕದಲ್ಲಿ ಇರದೆ, ಮನೆಬಾಗಿಲು ಇಲ್ಲದೆ, ಬಿಸಿಲು, ಮಳೆ, ಚಳಿಗಳ ವ್ಯತ್ಯಾಸಗಳಿಲ್ಲದೆ ಆ ಅಡವಿಯಲ್ಲಿರುತ್ತಾಳೆ. ಯಾರಿಗೂ ಕಾಣಿಸುವುದಿಲ್ಲ’

ಸೀತೆಯ ಕಣ್ಣುಗಳಲ್ಲಿ ನೀರು ತುಂಬಿದುದನ್ನು ನೋಡಿ. ಕೌಶಲ್ಯಳು ಮಾತು ನಿಲ್ಲಿಸಿ ತಾನು ಆಕೆಯ ಬಗ್ಗೆ ಕೇಳಬಾರದಾಗಿತ್ತು ಎಂದು ನೊಂದುಕೊಂಡಳು.

‘ಚಿಕ್ಕವಳು ನಿನಗೆ ಇವೆಲ್ಲವನ್ನು ಹೇಳಿ ತಪ್ಪು ಮಾಡಿದೆ. ಯಾರ ವಿಧಿಲಿಖಿತ ಏನೆಂದು ಬರೆದಿರುತ್ತದೆಯೋ ಹಾಗೆ ನಡೆಯುತ್ತದೆ. ನಾವು ಮಾಡಬೇಕಾದದ್ದು ಏನೂ ಇಲ್ಲ. ವಿಧಿಲಿಖಿತವನ್ನು ಯಾರೂ ಬದಲಾಯಿಸಲಾರರು. ಮರೆತು ಬಿಡಮ್ಮ

ಆ ದುರಾದೃಷ್ಟವಂತಳ ವಿಷಯ. ಮರೆತು ಬಿಡು.’ ಎನ್ನುತ್ತಾ ಸೀತೆಯ ಮನಸ್ಸು ಬದಲಾಯಿಸಲು ಮಂದಿರದ ಹೊರಗೆ ಮಾತು ಕಲಿತ ಗಿಳಿಯಿರುವ ಪಂಜರದ ಕಡೆಗೆ ಕರೆದುಕೊಂಡು ಹೋದಳು.

ಆ ಗಿಳಿಯು ಕೌಶಲ್ಯಳು ಮಾತನ್ನು ಮುಗಿಸುತ್ತಿದ್ದಂತೆ ಸೀತೆಯ ಕಡೆ ತಿರುಗಿ ‘ಸೀತಾ-ವಿಧಿಲಿಖಿತಾ; ಸೀತಾ-ವಿಧಿಲಿಖಿತಾ; ಸೀತಾ-ವಿಧಿಲಿಖಿತಾ’ ಎಂದು ಉಲಿಯುತ್ತಾ ವಿಚಿತ್ರವಾಗಿ ನಗಲು ಆರಂಭಿಸಿತು.

ಸೀತೆ ಅಂಜಿಕೊಂಡು ಕೌಶಲ್ಯಳ ಬೆನ್ನಹಿಂದೆ ನಿಂತು ‘ನಾನು ನನ್ನ ಮಂದಿರಕ್ಕೆ ಹೋಗಬಹುದಾ ಅತ್ತೆಮ್ಮಾ’ ಎಂದಳು.

ಗಿಳಿಯ ವಿಚಿತ್ರ ವರ್ತನೆಯಿಂದ ಕೌಶಲ್ಯಳಲ್ಲೂ ಯಾವುದೋ ಭಯ ಆವರಿಸಿತು. ‘ನಡಿಯಮ್ಮ-ನಾನೂ ಬಂದು ರಾಮನನ್ನು, ನಿನ್ನನ್ನು ಕಣ್ಣಿ ಕಣ್ಣಿಟ್ಟು ನೋಡಿಕೊಳ್ಳುತ್ತೇನೆ’ ಎನ್ನುತ್ತಾ ಹಿಂದೆ ಬರುತ್ತಿರುವ ದಾಸಿಯರನ್ನು ತಡೆದು, ಸೀತಾರಾಮರ ಮಂದಿರದೆಡೆಗೆ ನಡೆದಳು.

ರಾಮನಿಗಾಗಿ ಮಧ್ಯಾಹ್ನದಿಂದಲೂ ಕಾಯುತ್ತಿದ್ದಾಳೆ ಸೀತೆ. ಕೌಶಲ್ಯಳು, ರಾಮನು ಇಲ್ಲವೆಂಬುದನ್ನು ತಿಳಿದು ಸಾಯಂಕಾಲದವರೆಗೆ ಸೀತೆಯ ಜೊತೆಗೆ ಇದ್ದಳು. ಸಂಜೆಯ ಪೂಜಾ ಸಮಯವಾಯಿತೆಂದು ಹೋಗುತ್ತಾ ಮರುದಿನ ಉದಯ ಕಾಲಕ್ಕೇ ಇಬ್ಬರನ್ನು ತನ್ನ ಮಂದಿರಕ್ಕೆ ಬರಲು ಆಹ್ವಾನಿಸಿದಳು. ಆ ಕ್ಷಣದಿಂದ- ಸೀತೆಯ ಮನಸ್ಸಿನ ತುಂಬಾ ಅಶಾಂತಿ. ಅಹಲ್ಯಳ ಕಥೆ ನೆನಪಾಗಿ ಭಯ. ಕನಿಕರ. ದುಃಖ. ಆಕೆ ಸೌಶೀಲ್ಯವತಿ ಅಲ್ಲವೆಂದು ರಾಮನೇಕೆ ಅಂದನೋ ಅದು ಅರ್ಥವಾಗದಿದ್ದಕ್ಕೆ ತನ್ನ ಮೇಲೆಯೇ ಕೋಪ. ಅತ್ತೆಯವರು ಸೌಶೀಲ್ಯವತಿ ಎಂದರಲ್ಲ. ಅಂದು ಗತಿಸಿರುವುದರಲ್ಲಿ ಆಕೆಯ ತಪ್ಪು ಇಲ್ಲದಿರುವಾಗ ರಾಮನೇಕೆ ಹಾಗೆ ಮಾತನಾಡಿದ? ಪಾಪ. ಅಹಲ್ಯೆ. ಆಕೆಯ ಹಣೆಬರಹ ಹಾಗೇ ಬರೆದಿದೆ ಎಂದರಲ್ಲ ಅತ್ತೆಯವರು. ಆ ಗಿಳಿ ಯಾಕೆ ಹಾಗೆಂದಿತು? ಸೀತಾ-ವಿಧಿಲಿಖಿತಾ ಸೀತಾ-ವಿಧಿಲಿಖಿತಾ. . . ಗಿಳಿಯ ಮಾತುಗಳು ನೆನಪಾದರೆ ಮೈಯೆಲ್ಲಾ ಭಯದಿಂದ ಕಂಪಿಸುತ್ತದೆ. ತಲೆ ಸಿಡಿದುಹೋಗುವಷ್ಟು ನೋವು. ಸೀತೆ ಆ ತಲೆನೋವಿನಿಂದಲೇ ಮಲಗಿದಳು.

* * *

ಅಂತಃಪುರದಲ್ಲಿನ ಶೋಕಸಮುದ್ರಗಳನ್ನು ದಾಟಿ, ನದಿ ತೀರದ ಹತ್ತಿರ ಬಂದು, ಕಳುಹಿಸಲು ಹಿಂದೆ ಬಂದ ಪ್ರಮುಖರಿಂದ ಬೀಳ್ಕೊಂಡು, ದೋಣಿ ಹತ್ತಿದ ತರುವಾಯವೂ ಸಹ ಸೀತೆಯ ಮನಸ್ಸು ಹಗುರವಾಗಿರಲಿಲ್ಲ.

‘ಗತಿಸಿದ್ವೇನೋ ಗತಿಸಿಹೋಗಿದೆ, ರಾಮನ ಜೊತೆ ಸೇರಿ ತಾನು ಎಲ್ಲಿದ್ದರೆ ಏನು? ಅಂತಃಪುರಗಳಲ್ಲಿನ ಸಣ್ಣ ಗುಣಗಳಿಂದ ಆಕೆ ಚಿರಪರಿಚಿತಳೇ. ಈ ನದಿಗಳು, ಅರಣ್ಯಗಳು, ಪರ್ವತಗಳು ಇವುಗಳ ಸುಖಶಾಂತಿಗಳನ್ನು ಅನುಭವಿಸೋಣ. ರಾಜಕೀಯ ಸಮಸ್ಯೆಗಳಿಲ್ಲದೆ ರಾಮನ ಪ್ರೇಮ ಸಂಪೂರ್ಣವಾಗಿ ತನ್ನ ಸ್ವಂತದ್ದಾಗುತ್ತದೆ.’

ಇರುವುದರಲ್ಲಿಯೇ ಆನಂದಪಡುವುದು ಸೀತೆಯ ಸಹಜ ಸ್ವಭಾವ. ರಾಜ್ಯವನ್ನು ದಾಟುತ್ತಿರುವಾಗ ಆಕೆಗೆ ತನ್ನ ಸ್ವಸ್ಥಾನವನ್ನು ಸೇರುತ್ತಿರುವ ಭಾವನೆಯ ಹೊರತು, ಪರಸೀಮೆಗಳಿಗೆಲ್ಲಗೋ ಪ್ರಯಾಣ ಮಾಡುತ್ತಿರುವ ಭಾವನೆ ಬರಲಿಲ್ಲ. ಅದನ್ನು ರಾಮನಿಗೆ ಹೇಳಿದರೆ, ‘ನೀನು ಭೂಪುತ್ರಿಯಲ್ಲವೇ. ಎಲ್ಲವೂ ನಿನ್ನ ಸಾಮ್ರಾಜ್ಯವೇ’ ಎಂದನು ನಗುತ್ತಾ. ಸೀತೆಗೆ ಪುನಃ ಅಹಲ್ಯ ನೆನಪಾದಳು. ತನ್ನನ್ನು ಯಾರಾದರೂ ಭೂಮಿಪುತ್ರಿ ಎಂದರೆ ತಕ್ಷಣ ಅಹಲ್ಯ ಯಾಕೆ ನೆನಪಾಗುತ್ತಾಳೆಂದು ಸೀತೆಗೆ ಅರ್ಥವಾಗಿಯೂ ಆಗದಂತೆ ಇದೆ. ಪ್ರಯಾಣ ಸಾಗುತ್ತಿದೆ. ಅರಣ್ಯ ಪ್ರಾಂತಗಳಲ್ಲಿ ಆಶ್ರಮಗಳು ಕಂಡ ಸ್ಥಳದಲ್ಲಿ ರಾಮನು ನಿಲ್ಲುತ್ತಾನೆ. ಮುನಿಗಳನ್ನು ಸಂದರ್ಶಿಸಿ ಕಷ್ಟಸುಖಗಳನ್ನು ಕೇಳುತ್ತಾನೆ. ಶತ್ರುಗಳಿಂದ ತಮಗೆ ಬರುತ್ತಿರುವ ಅಡ್ಡಿ ಆತಂಕಗಳನ್ನು ಅವರು ಹೇಳುತ್ತಿರುವಾಗ ರಾಮನ ಕೈಯ ಧನಸ್ಸು ಬಿಗಿದುಕೊಳ್ಳುತ್ತಿತ್ತು. ಸೀತೆ ಮುನಿಪತ್ನಿಯರನ್ನು ಭೇಟಿಮಾಡಿ ಅವರು ಆಹಾರವನ್ನು ತಯಾರಿಸುವ ವೈವಿಧ್ಯಮಯ ರೀತಿಗಳನ್ನು ತಿಳಿದುಕೊಳ್ಳುತ್ತಿದ್ದಾಳೆ.

ಒಟ್ಟಿನಲ್ಲಿ ಸೀತೆಯು ನೆಮ್ಮದಿಯಿಂದ ಕಾಲ ಕಳೆಯುತ್ತಿದ್ದಾಳೆ. ಒಬ್ಬ ಮುನಿಯ ಆಶ್ರಯದಲ್ಲಿ ಎರಡು ದಿನ ವಸತಿ ಮಾಡೋಣವೆಂದು ಸಹೋದರರಿಬ್ಬರು ನಿರ್ಣಯಿಸಿದರು. ಆ ಪರಿಸರ ಪ್ರಾಂತಗಳ ಶತ್ರುಗಳ ವಿವರಗಳನ್ನು ಶೇಖರಿಸಬೇಕೆಂಬುದು ಅವರ ಪ್ರಯತ್ನ. ಉದಯಕಾಲದ ಪೂಜೆಗಳನ್ನು ಮುಗಿಸಿಕೊಂಡು ಸಹೋದರರಿಬ್ಬರು ಹೊರಟು ಹೋದರು. ಸೀತೆ ಮುನಿಪತ್ನಿಗೆ ಸಹಾಯ ಮಾಡೋಣವೆಂದು ಹೋದರೆ, ಆಕೆ ಬೇಡವೆಂದಳು. ಆದ್ದರಿಂದ ಆಶ್ರಮ ಪರಿಸರದಲ್ಲಿ ಒಂದು ಜಲಪಾತವು ಇದೆಯೆಂಬ ವಿಷಯ ತಿಳಿದ ಸೀತೆ, ಅಲ್ಲಿಗೆ ಹೋಗುವ ದಾರಿ ಕೇಳಿ, ಅಲ್ಲಿಗೆ ಹೋದಳು.

ಅದು ಅಷ್ಟೇನು ದೂರವಲ್ಲ. ಅದು ದೊಡ್ಡ ಜಲಪಾತವೂ ಅಲ್ಲ. ಆದರೆ ಬಹಳ ಸುಂದರವಾದ ಪ್ರದೇಶ. ಜಲಪಾತದಿಂದ ಸ್ವಚ್ಛವಾದ ನೀರು ಸಣ್ಣ ಪ್ರವಾಹದಂತೆ ಹರಿದು ಹೋಗುತ್ತಿವೆ. ಆ ಪ್ರವಾಹದ ಅಡಿಯಲ್ಲಿನ ಬಣ್ಣ ಬಣ್ಣದ ಕಲ್ಲುಗಳ ಮೇಲೆ ಬಿದ್ದು ತಳ ತಳ ಹೊಳೆಯುವ ಸೂರ್ಯಕಿರಣಗಳಿಂದಾಗಿ ಅವು ರತ್ನಗಳಂತೆ ಹೊಳೆಯುತ್ತಿವೆ. ಆ ನೀರಿನಲ್ಲಿ ಕಾಲುಗಳನ್ನಿಟ್ಟು ಆ ಬಣ್ಣದ ಕಲ್ಲುಗಳನ್ನು

ಪರಿಶೀಲಿಸುತ್ತಾ ಕುಳಿತಿದ್ದಾಳೆ ಸೀತೆ.

‘ಯಾರಮ್ಮ ನೀನು’ ಮೃದು ಗಂಭೀರವಾದ ಧ್ವನಿ ಕೇಳಿಸಿದರೂ, ಸೀತೆ ಆ ಬಣ್ಣದ ಕಲ್ಲುಗಳ ಲೋಕದಲ್ಲಿಯೇ ಮುಳುಗಿದ್ದಳು.

ಪಕ್ಕಕ್ಕೆ ತಿರುಗಿ ತಲೆ ಮೇಲಕ್ಕೆತ್ತಿದ ಸೀತೆ ಅಲ್ಲಿ ನಿಂತಿದ್ದ ಸ್ತ್ರೀಯನ್ನು ನೋಡಿ ಆಶ್ಚರ್ಯಗೊಂಡಳು. ದಿವ್ಯ ತೇಜೋಮೂರ್ತಿ! ಸೀತೆ ಅಪ್ರಯತ್ನದಿಂದಲೇ ಎಂಬಂತೆ ಎದ್ದು ಕೈಗಳನ್ನೆತ್ತಿ ನಮಸ್ಕರಿಸಿದಳು.

‘ನನ್ನ ಹೆಸರು ಸೀತೆ. ಶ್ರೀರಾಮಚಂದ್ರನ ಮಡದಿ’

ಆಕೆ ಸೀತೆಯ ಭುಜದ ಮೇಲೆ ಕೈಹಾಕಿ ‘ಹೌದಾ’ ಎಂದು ಕಿರುನೆಗೆ ಬೀರಿದಳು. ಕಿರುನೆಗೆಯಲ್ಲಿ ಅಷ್ಟೊಂದು ಕರುಣೆ ಇರುತ್ತದೆಂದು ಸೀತೆಗೆ ಅಲ್ಲಿಯವರೆಗೆ ಗೊತ್ತಿರಲಿಲ್ಲ.

‘ನೀವು ಯಾರಮ್ಮ’ ಎಂದು ಸೀತೆ ಆಕೆಯ ಪಾದಗಳನ್ನು ನೋಡುತ್ತಾ ಕೇಳಿದಳು.

‘ನನ್ನನ್ನು ಅಹಲ್ಯಾ ಎನ್ನುತ್ತಾರೆ.’

ಸೀತೆಗೆ ಒಂದು ಕ್ಷಣ ಹೃದಯದ ಬಡಿತ ನಿಂತಂತಾಯಿತು.

‘ಅಹಲ್ಯಾ! ಅಹಲ್ಯಾ ಎಂದರೆ ನೀವೇನಾ?’

‘ನನ್ನ ಬಗ್ಗೆ ಕೇಳಿರುವೆಯಾ?’ ನಕ್ಕಳು ಅಹಲ್ಯಾ. ಪಾರಿಜಾತ ಹೂಗಳು ದಳದಳ ಉದುರಿದಂತೆನಿಸಿತು.

ಅಹಲ್ಯಾ ಕುಳಿತರೆ ಸೀತೆ ಸಹ ಅಹಲ್ಯಾಳ ಪಕ್ಕದಲ್ಲಿಯೇ ಕುಳಿತು—

‘ಕೇಳಿರುವೆ. ನಮ್ಮ ಅತ್ತೆಯವರಾದ ಕೌಶಲ್ಯಾ ನಿಮ್ಮ ಕಥೆಯನ್ನೆಲ್ಲಾ ಹೇಳಿದ್ದಾರೆ. ಎಂತಹ ಅನ್ಯಾಯ.’ ಎಂದಳು ಸೀತೆ.

‘ಅನ್ಯಾಯವೇನು?’ ಸಹಜವಾಗಿ ಕೇಳಿದಳು ಅಹಲ್ಯಾ.

‘ನೀವು ಮಾಡದ ತಪ್ಪಿಗೆ ನೀವು ಅಪರಾಧಿಯಾಗಿ ನಿಂತಿರಲ್ಲ’ ಕನಿಕರದಿಂದ ನುಡಿದಳು ಸೀತೆ. ‘ಈ ಲೋಕದಲ್ಲಿ ಬಹಳಷ್ಟು ಜನ ಹೆಣ್ಣುಮಕ್ಕಳಿಗೆ ಹಾಗೆ ಆಗುವುದಿಲ್ಲವೇ ಸೀತೆ’

‘ಆದರೂ ಇಷ್ಟೊಂದು ಘೋರವಾ? ಆತ ನಿಮ್ಮ ಪತಿ ಅಲ್ಲವೆಂದು ನಿಮಗೆ ಗೊತ್ತಿರಲಿಲ್ಲವಲ್ಲ—’

‘ಗೊತ್ತಿತ್ತೋ ಗೊತ್ತಿಲ್ಲವೋ ಎಂಬುದು ನಿನಗೆ ಗೊತ್ತಾ? ಹೌದು ಬೇರೆ

ಯಾರಿಗಾದರೂ ಗೊತ್ತಾ?’

ಸೀತೆ ಮಾತನಾಡಬೇಕೆಂದು ಪ್ರಯತ್ನಿಸಿ ಸುಮ್ಮನಾದಳು. ಆಕೆಗೆ ತಲೆ ತಿರುಗಿದಂತಾಯಿತಾದರೂ ಚೇತರಿಸಿಕೊಂಡು, ಸಂಕೋಚದಿಂದ.

‘ಅಂದ್ರೆ- ನಿಮಗೆ ಗೊತ್ತಿತ್ತಾ?’ ಎಂದು ಕೇಳಿದಳು.

‘ಆ ಪ್ರಶ್ನೆಗೆ ಈಗ ಯಾವ ಅರ್ಥವೂ ಇಲ್ಲಾ ಸೀತೆ’

‘ಆದರೆ ಸತ್ಯ ಯಾವುದು? ಸತ್ಯ ಎನ್ನುವುದು ಒಂದಿದ್ದರೆ ಅದಕ್ಕೆ ಅರ್ಥವೊಂದು ಇರಲಾರದೆ’

ಸೀತೆಗೆ ಆಶ್ಚರ್ಯ. ಕುತೂಹಲ.

‘ಅವರ ಸತ್ಯ ಅವರದು. ಸತ್ಯಾಸತ್ಯಗಳನ್ನು ನಿರ್ಣಯಿಸಬಲ್ಲ ಶಕ್ತಿ ಈ ಪ್ರಪಂಚದಲ್ಲಿ ಯಾರಿಗಾದರೂ ಇದೆಯಾ?’

ಸೀತೆಗೆ ಅಹಲ್ಯಳ ಮಾತುಗಳು ಅರ್ಥವಾಗಲಿಲ್ಲ. ಸೀತೆಯ ಮುಖದಲ್ಲಿನ ಅಯೋಮಯ ಅಮಾಯಕತೆಯನ್ನು ನೋಡಿಯೇ ಅಹಲ್ಯಳಿಗೆ ಕನಿಕರ ಮೂಡಿತು.

‘ಅರ್ಥವಾಗುವುದು ಕಷ್ಟವೇ ಸೀತೆ. ನಿನಗೆ ನನ್ನ ಕಥೆ ಯಾಕೆ ಹೇಳಿದರೋ, ಹೇಗೆ ಹೇಳಿದರೋ ನನಗೆ ಗೊತ್ತಿಲ್ಲ. ಇಂದ್ರನು ನನ್ನನ್ನು ಬಯಸಿದನು. ಸ್ತ್ರೀಯು- ಪುರುಷರ ಭೋಗ ವಸ್ತುವೆಂದು ಎಲ್ಲರು ಭಾವಿಸಿದಂತೆ ಆತನೂ ಭಾವಿಸಿದ್ದನು. ನಾನು ಆತನಿಗೆ ವಶವಾಗುವುದಿಲ್ಲವೆಂದು ಕತ್ತಲಲ್ಲಿ ನನ್ನ ಪತಿಯ ವೇಷದಲ್ಲಿ ಬಂದನು. ಆತನು ನನ್ನ ಪತಿ ಅಲ್ಲವೆಂದು ನಾನು ಗುರುತಿಸಿದ್ದನೋ ಇಲ್ಲವೋ..? ಲೋಕದಲ್ಲಿ ಅನೇಕ ಜನರನ್ನು ಕಾಡುವ ಪ್ರಶ್ನೆ ಇದು. ನನ್ನ ಪತಿಗೆ ಮಾತ್ರ ಆ ಪ್ರಶ್ನೆಗಳಲ್ಲಿ ಯಾವುದೇ ಭೇದವಿಲ್ಲ. ನನಗೆ ಗೊತ್ತಿದ್ದರೂ ಸರಿ, ಗೊತ್ತಿರದಿದ್ದರೂ ಸರಿ. ಆತನಿಗೆ ಒಂದೇ. ತನ್ನ ವಸ್ತುವು ತಾತ್ಕಾಲಿಕವಾಗಿಯಾದರೂ ಪರಹಸ್ತಗತವಾಗಿದೆ. ಮೈಲಿಗೆಯಾಗಿದೆ. ಮೈಲಿಗೆ, ಶೌಚ, ಪವಿತ್ರ, ಅಪವಿತ್ರ, ಶೀಲ, ನಾಶ- ಈ ಪದಗಳನ್ನು ಬ್ರಾಹ್ಮಣ ಪುರುಷರು ಎಷ್ಟೊಂದು ಶಕ್ತಿಯುಕ್ತಿಯಿಂದ ಸೃಷ್ಟಿಸಿದ್ದಾರೆಂದರೆ ಇದರಲ್ಲಿ ಸತ್ಯಾಸತ್ಯಗಳ ಪ್ರಮೇಯವೇ ಇಲ್ಲ. ವಿಚಕ್ಷಣೆಯೇ ಇಲ್ಲ.’

ಅಹಲ್ಯೆ ಮಾತು ನಿಲ್ಲಿಸಿದಳು. ಸೀತೆಗೆ ಇದೆಲ್ಲಾ ಅರ್ಥವಾಗುತ್ತಿದೆಯಾ? ಆದರೇನು ಸೀತೆಯ ಮುಖವನ್ನು ನೋಡುತ್ತಿದ್ದರೆ ಏನೋ ಒಂದು ತರಹದ ಆಪ್ತಾಯತೆ. ಆತ್ಮೀಯತೆ. ಸೀತೆಯ ಮೇಲೆ ತನಗೆ ಸಹೋದರಿ ಭಾವ ಆಕೆಗೆ ಯಾಕೆ ಹೇಳಬೇಕೆನಿಸುವುದೆಂಬುದೇ ತನಗೆ ಆಶ್ಚರ್ಯವಾಗಿದೆ.

ಮಾತನಾಡುವುದನ್ನು ನಿಲ್ಲಿಸಿದ ಅಹಲ್ಯೆಗಳನ್ನು ನೋಡುತ್ತಿದ್ದಾಳೆ ಸೀತೆ.

‘ನೀನು ಅರಣ್ಯ ಪ್ರಾಂತಕ್ಕೆ ಯಾಕೆ ಬಂದಿರುವಿ ಸೀತೆ?’

ಸೀತೆ ತನ್ನ ಕಥೆಯನ್ನೆಲ್ಲಾ ಹೇಳುತ್ತಾ ಬಂದಳು.

‘ರಾಮನನ್ನು ಬಿಟ್ಟು ಇರಲಾಗದ್ದಕ್ಕೆ ಈ ಅರಣ್ಯವಾಸಕ್ಕೆ ಬಂದೆಯಾ?’ ಎಂದು ನಕ್ಕಳು ಅಹಲ್ಯೆ.

ಸೀತೆ ನಾಚಿಕೊಳ್ಳುತ್ತಲೇ ‘ಆತನನ್ನು ಬಿಟ್ಟು ಒಂದು ದಿನ ಸಹ ಇರಲಾರೆ. ಆತನೂ ಅಷ್ಟೇ. ಎಲ್ಲಾ ಪುರುಷರಂತೆ ಆತನಲ್ಲ’ ಎಂದಳು.

‘ಗಂಡಸರೆಲ್ಲರೂ ಒಂದೇ ಸೀತೆ. ಮುಖ್ಯವಾಗಿ ಸತಿಯರ ವಿಷಯದಲ್ಲಿ’

‘ಇಲ್ಲ. ನನ್ನ ಪತಿ ಅಂತಹವನಲ್ಲ. ಸತ್ಯಾಸತ್ಯಗಳನ್ನು ವಿಚಾರಿಸುತ್ತಾನೆ.’

‘ವಿಚಾರಿಸುತ್ತಾನಲ್ಲ’ ವ್ಯಂಗ್ಯವಾಗಿ ನುಡಿದಳು ಅಹಲ್ಯೆ.

‘ಅಂದರೆ-’

‘ವಿಚಾರಿಸುವುದು ಅಂದರೆ ಏನು ಸೀತೆ? ಅಪನಂಬಿಕೆ ತಾನೆ. ಅದಕ್ಕಿಂತ ಯಾವುದೋ ಒಂದು ನಂಬಿಕೆಯೇ ಒಳ್ಳೆಯದಲ್ಲವೆ.’

ಏನಿದು ವಿತಂಡವಾದ. ಸೀತೆಯ ಮನಸ್ಸಿಗೆ ಬೇಸರವಾಯಿತು. ಸತ್ಯವೆಂಬುದು ಇಲ್ಲವೆನ್ನುತ್ತಾಳೆ. ಅದಾಗಿಗೂ ತಿಳಿಯುವುದಿಲ್ಲ ಎನ್ನುತ್ತಾಳೆ. ತನ್ನ ಮನೋಗತ ಸಂಗತಿಯನ್ನು ಹೇಳುತ್ತಿಲ್ಲವಲ್ಲ?

‘ಇಷ್ಟಕ್ಕೂ ನಿಮ್ಮ ವಿಷಯದಲ್ಲಿ ಸತ್ಯ ಯಾವುದು ಹೇಳಲಾರೆನಿನ್ನುವಿರಿ!’ ಎಂದಳು ಸೀತೆ.

‘ನಿನ್ನ ಮನಸ್ಸಿಗೆ ಯಾವುದು ಶಾಂತಿ ನೀಡುವುದೋ ಅದನ್ನು ಸತ್ಯವೆಂದು ತಿಳಿ’ ನಕ್ಕಳು ಅಹಲ್ಯೆ.

ಸೀತೆಯು ಮುಖ ಬಾಡಿದಂತಾಯಿತು. ಅಹಲ್ಯೆ ತನ್ನನ್ನು ಅವಮಾನಿಸುತ್ತಿದ್ದಾಳೆ. ಈಕೆಯ ಬಗ್ಗೆ ಎಷ್ಟೊಂದು ಆಲೋಚಿಸಿದ್ದೆ ನಾನು. ರಾಮನ ಮಾತುಗಳು ನಿಜವೇನೋ. ಈಕೆ ಸೌಶೀಲವತಿ ಅಲ್ಲವೇನೋ.

‘ನನ್ನ ಹಾಗೆ ಮಾತನಾಡುವ ಸ್ತ್ರೀಯರನ್ನು ಸಹಿಸಿಕೊಳ್ಳುವುದು ಕಷ್ಟ ಸೀತೆ. ನಾನು ತಪ್ಪು ಮಾಡಿದ್ದೇನೆಂದು ಒಪ್ಪಿಕೊಂಡರೆ ಸಹಿಸಿಕೊಳ್ಳುತ್ತಾರೆ. ಪಾಪಕ್ಕೊಂದು ಪ್ರಾಯಶ್ಚಿತ್ತವು ಇರುತ್ತದೆ. ತಪ್ಪು ಮಾಡಿಲ್ಲವೆಂದು ವಾದಿಸಿದರೆ ನನ್ನ ಮೇಲೆ ದಯೆ ತೋರುವರು. ಅನ್ಯಾಯವಾಗಿ ತಪ್ಪು ಆರೋಪಿಸಿದ್ದಾರೆಂದು ನನ್ನ ಪಕ್ಷವನ್ನೇ ವಹಿಸುತ್ತಾರೆ. ಆದರೆ, ನನ್ನ ತಪ್ಪೊಪ್ಪುಗಳು ನಿಮಗೇನು ಸಂಬಂಧ? ಅದನ್ನು ವಿಚಾರಿಸುವ ಹಕ್ಕು ಅಧಿಕಾರವನ್ನು ನಿಮಗೆ ಯಾರು ಕೊಟ್ಟರು ಎಂದರೆ ಯಾರೂ

ಸಹಿಸುವುದಿಲ್ಲ'

'ಆ ಅಧಿಕಾರವು ಗೌತಮ ಮಹರ್ಷಿಗೂ ಸಹ ಇಲ್ಲವೇ?' ಸೀತೆಗೆ, ಅಹಲೈಯ ಅಂತರ್ಯ ಅರ್ಥವಾಗುತ್ತಲಿಲ್ಲ.

'ಲೋಕ ಮಾತ್ರ ಆತನಿಗೆ ಅಧಿಕಾರವನ್ನು ಕೊಟ್ಟಿದೆ. ನಾನಂತೂ ಕೊಟ್ಟಿಲ್ಲ. ನಾನು ಕೊಡುವವರೆಗೆ ಯಾರೂ ನನ್ನ ಮೇಲೆ ಅಧಿಕಾರವನ್ನು ಹೊಂದಲಾರರು.'

'ಆದರೆ ಆತ ನಿಮ್ಮನ್ನು ಪರಿತ್ಯಜಿಸಿದ್ದಾನಲ್ಲ.'

'ಪಾಪ. ನನ್ನನ್ನು ಕಳೆದುಕೊಂಡಿದ್ದಾನೆ.'

'ನೀವು- ಬಹಳಷ್ಟು ವರ್ಷಗಳು ಶಿಲೆಯಂತೆ ನಿರ್ಜೀವವಾಗಿ ಬದುಕಿದರಂತೆ.'

'ಹಾಗಂತ ನೀವೆಂದುಕೊಳ್ಳುತ್ತೀರಿ. ಇಷ್ಟು ವರ್ಷವೂ ನಾನು ಈ ವಿಶ್ವದಲ್ಲಿ ನನ್ನ ಅಸ್ತಿತ್ವವನ್ನು ಕುರಿತು ಆಲೋಚಿಸುತ್ತಿದ್ದೇನೆ. ಪ್ರಪಂಚ ಯಾವ ನೀತಿಗಳ ಮೇಲೆ, ಧರ್ಮಗಳ ಮೇಲೆ ನಡೆಯುತ್ತದೆಯೋ, ಅವುಗಳಿಗೆ ಮೂಲ ಯಾವುದೆಂದು ತಿಳಿದುಕೊಂಡಿರುವೆ. ಆ ಬಗ್ಗೆ ನಾನು ಬಹಳಷ್ಟು ಜ್ಞಾನವನ್ನು ಸಂಪಾದಿಸಿಕೊಂಡಿರುವೆ.'

'ಸತ್ಯಾಸತ್ಯಗಳು ಇಲ್ಲದಿರುವುದೇನು. ಆ ಜ್ಞಾನ.' ಸೀತೆ ವ್ಯಂಗ್ಯವಾಗಿ, ಬೇಸರದಿಂದ ನುಡಿದಳು.

'ಸತ್ಯವು ಸದಾ ಒಂದೇ ರೀತಿ ಇರುವುದಿಲ್ಲವೆಂದು ನಿರಂತರವಾಗಿ ಬದಲಾಗುತ್ತಿರುತ್ತದೆಂದು ತಿಳಿದುಕೊಳ್ಳುವುದೇ ನಾನು ಸಂಪಾದಿಸಿದ ಜ್ಞಾನ.'

'ಸತ್ಯವಿದೆ. ಬದಲಾಗದ ಸತ್ಯವಿದೆ. ನನ್ನ ಮೇಲೆ ರಾಮನ ಪ್ರೇಮ, ರಾಮನ ಮೇಲೆ ನನ್ನ ಪ್ರೇಮ ಸತ್ಯ. ಇದರಲ್ಲಿ ಅಸತ್ಯವೇನೂ ಇಲ್ಲ. ಇದರ ಮುಂದೆ ನೀವು ಸಂಪಾದಿಸಿದ ಜ್ಞಾನವೆಲ್ಲಾ ಗಾಳಿಯಲ್ಲಿ ಹಾರಿಹೋಗುತ್ತದೆ.' ಆವೇಶದಿಂದ ನುಡಿದಳು- ಸೀತೆ.

'ಹಾಗಾದರೆ ನಾನು ಜ್ಞಾನಕ್ಕಿರುವ ಆ ದೃಷ್ಟಿಕೋನವನ್ನು ಸಹ ಅರ್ಥಮಾಡಿಕೊಳ್ಳಬಲ್ಲೆ ಸೀತೆ.'

ಸೀತೆಗೆ ಆಕೆಯ ಜೊತೆ ಮಾತುಗಳನ್ನು ಮುಂದುವರಿಸಬೇಕೆಂದೆನಿಸಲಿಲ್ಲ. ಒಂದು ರೀತಿಯ ಆವೇಶ. ಪರಿತಾಪ. ತಕ್ಷಣ ರಾಮನ ಸನ್ನಿಧಿಗೆ ಹೊರಟು ಹೋಗಬೇಕೆನಿಸಿತು.

ಸೀತೆ ಎದ್ದು ಅಹಲ್ಯೆಗಳಿಗೆ ನಮಸ್ಕರಿಸಿದಳು.

ಅಹಲ್ಯೆ ಸೀತೆಯ ತಲೆಯ ಮೇಲೆ ಕೈಯಿಟ್ಟು

'ಎಂದೂ ವಿಚಾರಣೆಯನ್ನು ಅಂಗೀಕರಿಸಬೇಡ ಸೀತೆ. ಅಧಿಕಾರಕ್ಕೆ

ಶರಣಾಗಬೇಡ' ಎಂದು ಆಶೀರ್ವದಿಸಿದಳು.

ಸೀತೆಯು ಆ ಮಾತುಗಳನ್ನು ಸಹಿಸಲಾರದವಳಂತೆ ಅಲ್ಲಿಂದ ಬೇಗ ಬೇಗ, ಹಿಂದಕ್ಕೆ ತಿರುಗಿಯೂ ನೋಡದಂತೆ ಹೊರಟುಹೋದಳು.

ಆ ರಾತ್ರಿ ರಾಮನ ಜೊತೆ ಸಾಮಾನ್ಯ ಸುದ್ದಿಗಳನ್ನು ಮಾತನಾಡಿದ ಮೇಲೆ ಮೆಲ್ಲಗೆ ಹೇಳಿದಳು ಸೀತೆ-

'ನಾನು ಅಹಲ್ಯೆಗಳನ್ನು ನೋಡಿದೆನು.'

'ಎಲ್ಲಿ?' ಬೆಚ್ಚಿಬಿದ್ದು ಎದ್ದನು ರಾಮ.

'ಯಾಕೆ ಅಷ್ಟೊಂದು ಕಂಗಾಲು. ಜಲಪಾತದ ಹತ್ತಿರ ಹೋಗಿದ್ದೆ'

'ಒಬ್ಬಳೇ?'

'ಹೌದು. ಇಲ್ಲಿಯೇ ಬಹಳ ಹತ್ತಿರದಲ್ಲಿದೆ. ಬಹಳ ಚೆನ್ನಾಗಿದೆ.'

'ಒಬ್ಬಳೇ ಎಲ್ಲಿಗೂ ಹೋಗಬೇಡ ಸೀತೆ' ಗಾಬರಿಗೊಂಡು ಹೇಳಿದನು ರಾಮ.

'ಆಗಲಿ ಹೋಗುವುದಿಲ್ಲ. ಅಹಲ್ಯೆಗಳ ವಿಷಯ ಹೇಳಲು ಬಿಡುವುದಿಲ್ಲವೆ?'

ರಾಮನು ಮರುಮಾತನಾಡಲಿಲ್ಲ.

'ಆಕೆ ನೀವೆಂದಂತೆ ಅದ್ಭುತ ಸೌಂದರ್ಯದ ಮೂರ್ತಿ. ಕೈಗಳನ್ನೆತ್ತಿ ನಮಸ್ಕರಿಸಬೇಕೆಂಬ ತೇಜಸ್ಸು. ಆದರೆ ಆಕೆಯ ಮಾತುಗಳಿಗೆ ಅರ್ಥ ಇಲ್ಲವೆನಿಸಿತು. ಪ್ರಪಂಚದಲ್ಲಿ ಸತ್ಯವೆಂಬುವುದೇ ಇಲ್ಲವೆಂದು, ಸತ್ಯವು ನಿರಂತರ ಬದಲಾಗುತ್ತದೆಂದು ಏನೇನೋ ಮಾತನಾಡಿದಳು. ನನ್ನ ಮನಸ್ಸಿಗೆ ಇಂಪೆನಿಸಲಿಲ್ಲ. ಬೇಸರವೆನಿಸಿತು.'

ರಾಮನು ಮೌನವಾಗಿದ್ದೇ ಕೇಳಿಸಿಕೊಂಡನು.

'ಯಾಕೆ ಮಾತನಾಡಲಾರಿರಿ?'

'ಏನಿದೆ ಮಾತನಾಡಲು? ಅಂತಹ ಸ್ತ್ರೀಯರ ಮಾತುಗಳು ನಿನ್ನಂತಹ ನಿರ್ಮಲ ಹೃದಯದವರಿಗೆ, ಅಮಾಯಕರಿಗೆ ಅರ್ಥವಾಗುವುದಿಲ್ಲ. ಬಹಳ ಹೊತ್ತಾಯಿತು. ಇನ್ನು ಮಲಗು ಸೀತೆ.'

ಆಜ್ಞಾಪಿಸಿದಂತೆ ಹೇಳಿ ತಾನೂ ಮಲಗಿದನು.

ಸೀತೆಗೆ ರಾಮನ ಜೊತೆ ಬಹಳಷ್ಟು ಸಂಭಾಷಣೆ ಮಾಡಬೇಕು. ಬಹಳಷ್ಟು ವಿಷಯ ಹೇಳಬೇಕೆಂದಿದೆ. ಆದರೆ ಕೇಳುವುದು ರಾಮನಿಗೆ ಇಷ್ಟವಿಲ್ಲವೆಂದು ಅರ್ಥವಾಗಿದೆ.

ಪುನಃ ಪುನಃ ಅಹಲ್ಯಳ ಮಾತುಗಳನ್ನು ನೆನಪಿಸಿಕೊಳ್ಳುತ್ತಾ ಬೇಸರದಿಂದ, ಅಶಾಂತಿಯಿಂದ, ನಿದ್ರೆಯಿಲ್ಲದ ರಾತ್ರಿಯನ್ನು ಕಳೆದಳು ಸೀತೆ.

ಆ ತರುವಾಯ ಆಕೆ ಅಹಲ್ಯಳನ್ನು ಮರೆತುಹೋದಳೆಂದೇ ಹೇಳಬೇಕು.

* * *

ಆ ದಿನ ಸೀತೆಯ ಮನಸ್ಸು ಆನಂದೋದ್ವೇಗಗಳಿಂದ ತುಂಬಿಹೋಗಿದೆ. ರಾವಣ ಸಂಹಾರದ ವಾರ್ತೆ ಆಕೆಗೆ ತಲುಪಿದೆ. ಲಂಕೆಯಿಂದ ವಿಮುಕ್ತಿ ಸಿಕ್ಕಿತೆಂಬ ಆನಂದದಿಂದ ಆಕೆ ಸಂತೋಷಭರಿತಳಾಗಿದ್ದಾಳೆ. ಯಾವಾಗ ರಾಮನನ್ನು ನೋಡುತ್ತೇನೆಂದು ಆಕೆಯ ಹೃದಯ ಉದ್ವೇಗಗೊಂಡಿದೆ. ಪರಿತಪಿಸುತ್ತಿದೆ. ರಾಮನು ತನ್ನನ್ನು ಕಂಡ ತಕ್ಷಣ ತಾನೇನಾಗುತ್ತಾಳೋ? ರಾಮನೇನನ್ನುತ್ತಾನೋ? ಆತನ ಅನುರಾಗದ ನೋಟ, ಪ್ರೇಮ, ಸ್ಪರ್ಶ, ಎಲ್ಲವೂ ದೊರೆಯುತ್ತವೆ. ಆನಂದ, ಅವಿರಾಮದಿಂದ ಕಣ್ಣು ನೀರನ್ನು ಸುರಿಸುತ್ತಲಿವೆ. ಲಕ್ಷ್ಮಣನನ್ನು ದೂರದಿಂದ ನೋಡಿದ ಸೀತೆ ಲಗುಬಗೆಯಿಂದ ಬಂದಳು.

ಲಕ್ಷ್ಮಣನನ್ನು ಕಂಡು ಆಶ್ಚರ್ಯಗೊಂಡಳು. ರಾವಣ ಸಂಹಾರವಾಗಲಿಲ್ಲವೇ? ಆಗದಿದ್ದರೆ ಲಕ್ಷ್ಮಣನಿಲ್ಲಿಗೆ ಹೇಗೆ ಬಂದನು? ಬಂದವನ ಮುಖದಲ್ಲಿ ಆನಂದವಿಲ್ಲವೇಕೆ? ವಿಜಯದ ಗರ್ವದಿಂದ ತಲೆ ಎತ್ತಿಕೊಂಡು ಬರದೆ, ಅಪರಾಧಿಯಂತೆ ತಲೆತಗ್ಗಿಸಿಕೊಂಡಿರುವುದೇಕೆ?

‘ಲಕ್ಷ್ಮಣಾ! ಹೇಗಿದ್ದೀಯಾ?’ ತಾನೇ ಮಾತನಾಡಿಸಿದಳು ಸೀತೆ. ಲಕ್ಷ್ಮಣನು ಮತ್ತಷ್ಟು ತಲೆ ತಗ್ಗಿಸಿದನು.

‘ಶ್ರೀರಾಮಚಂದ್ರ- ನಿಮ್ಮ ಅಣ್ಣನವರು- ಕ್ಷೇಮವಾಗಿದ್ದಾರಾ?’ ಆ ವಿಷಯದಲ್ಲಿ ಸೀತೆಗೇನೂ ಸಂದೇಹವಿರಲಿಲ್ಲವಾದರೂ ಮೈದುನನ ಮುಖ ನೋಡಿ ಅದನ್ನು ಬಿಟ್ಟು ಮತ್ತೊಂದು ಮಾತು ಬರಲಿಲ್ಲ.

‘ಎಲ್ಲವೂ ಕ್ಷೇಮವಾಗಿದೆ ಅತ್ತಿಗೆ’

‘ಹಾಗಾದರೆ ಹೀಗೇಕೆ ಇರುವಿ ಲಕ್ಷ್ಮಣಾ. ನಿನ್ನ ಮುಖದಲ್ಲೇಕೆ ಆನಂದವಿಲ್ಲ? ನನ್ನನ್ನು ಕರೆದುಕೊಂಡು ಬರಲೆಂದೇ ಅಣ್ಣನವರು ನಿನ್ನನ್ನು ಕಳಿಸಿದ್ದಾರೆ ತಾನೆ. ನಡೆ ಹೋಗೋಣ’

‘ಒಂದು ವಿಷಯ ಹೇಳಬೇಕು ಅತ್ತಿಗೆ’

ಸೀತೆಗೆ ತಲೆಕೆಟ್ಟಂತಾಗಿದೆ. ಒಂದು ಕಡೆ ವಿಜಯೋತ್ಸವದಿಂದ ವಾನರ ಸೈನ್ಯವು ಮಾಡುತ್ತಿರುವ ಕೋಲಾಹಲ ಅಶೋಕವನಕ್ಕೂ ಸಹ ಕೇಳಿಸುತ್ತಲೇ ಇದೆ. ಆದರೆ ಈ ಲಕ್ಷ್ಮಣ, ಯಾಕೆ ಸಂಪೂರ್ಣವಾಗಿ ಪರಾಜಯದ ಪಾಲಾದಂತಿದ್ದಾನೆ?

‘ಶ್ರೀರಾಮಚಂದ್ರನು ನಿನ್ನ ಶೀಲಪರೀಕ್ಷೆ ಕೋರುತ್ತಿದ್ದಾನಮ್ಮ.’ ಸೀತೆ ಸರಕ್ಕನೆ ಹಿಂದಕ್ಕೆ ತಿರುಗಿದಳು. ಆ ಮಾತುಗಳು ಮನಸ್ಸಿನಲ್ಲಿ ಇಂಗುವುದರೊಳಗೆ ಆಕೆ ನಿಲ್ಲಲಾಗದೆ ನೆಲಕ್ಕೆ ಕುಸಿದಳು.

‘ಶ್ರೀರಾಮಚಂದ್ರನಿಗೇನೂ ಸಂದೇಹವಿಲ್ಲ ಅತ್ತಿಗೆ. ಕೇವಲ ಪ್ರಜೆಗಳ ಸಲುವಾಗಿ ಈ ಯೋಚನೆ. ವಿಚಾರಣೆಯಲ್ಲಿ ನ್ಯಾಯವೇ ಗೆಲ್ಲುತ್ತದೆ. ಸತ್ಯವೇ ಗೆಲ್ಲುತ್ತದೆ. ಈ ಪರೀಕ್ಷೆಯಲ್ಲಿ ಗೆದ್ದ ನಿನ್ನ ಪಾತಿವ್ರತ್ಯವನ್ನು ಎಲ್ಲರು ಕೊಂಡಾಡುತ್ತಾರೆ ಎಂದು ರಾಮಚಂದ್ರನು ನಿಮಗೆ ಹೇಳಿತ್ತಿದ್ದಾನಮ್ಮ’

ಸೀತೆಗೆ ಮಿಂಚಿನಂತೆ ಅಹಲ್ಯಳ ರೂಪ ಕಣ್ಣುಗಳ ಮುಂದೆ ಬಂದಿತು.

‘ವಿಚಾರಣೆಗೆ ಒಳಗಾಗುವುದೆಂದರೆ ಏನು ಸೀತಾ! ಅಪನಂಬಿಕೆಯಲ್ಲವೆ? ಅದಕ್ಕಿಂತ ಯಾವುದೋ ಒಂದು ನಂಬಿಕೆಯೇ ಒಳ್ಳೆಯದಲ್ಲವೇ?’

‘ಗಂಡಸರೆಲ್ಲರೂ ಒಂದೇ ಸೀತೆ’

ಅಹಲ್ಯಳಿಗೆ ಇದೆಲ್ಲಾ ಹೀಗೆಯೇ ನಡೆಯುತ್ತದೆಯೆಂದು ಗೊತ್ತಿತ್ತಾ? ರಾಮನು ತನ್ನ ಶೀಲಪರೀಕ್ಷೆ ಕೋರಿದ್ದಾನೆ. ಇದಕ್ಕಿಂತ ಸಾವೇ ಒಳ್ಳೆಯದಲ್ಲವೇ. ತನ್ನ ಕರ್ಮಕ್ಕೆ ತನ್ನನ್ನು ಬಿಟ್ಟುಬಿಡುವುದು ಒಳ್ಳೆಯದಲ್ಲವೇ. ಯಾಕೆ ತನಗೀ ಅವಮಾನ. ಯುದ್ಧವು ಇದಕ್ಕಾಗಿಯೇ ನಡೆಯಿತೆ?

ಯುದ್ಧ, ಪ್ರತಾಪಗಳ ನಿರೂಪಣೆಗೆ, ರಾಮನು ತನ್ನ ಪ್ರತಾಪವನ್ನು ನಿರೂಪಿಸಿಕೊಂಡು ಈಗ ಪತ್ನಿಯ ಶೀಲ ನಿರೂಪಣೆಗೆ ಕಾಯುತ್ತಿದ್ದಾನೆ. ಅಹಲ್ಯೆ ಹೇಳಿದ ಅಪನಂಬಿಕೆ ಇದೆ ಏನೋ? ನಂಬಿ ತನ್ನ ಕೈ ಹಿಡಿಯುವದಿಲ್ಲವೇನೋ, ಅದಕ್ಕಿಂತ ನಂಬದೆ ಪರಿತ್ಯಜಿಸುವುದೇ ಒಳ್ಳೆಯದಲ್ಲವೆ? ಏನು ಮಾಡಬೇಕೇಗೆ? ಸೀತೆಯ ಮನಸ್ಸು ಅಗ್ನಿ ಪರ್ವತವಾಯಿತು.

‘ಅಣ್ಣನವರನ್ನು ಅಪಾರ್ಥಮಾಡಿಕೊಳ್ಳಬೇಡಮ್ಮ. ಇದು ನಾಳೆ ನಿಮ್ಮ ಬಗ್ಗೆ ಯಾರು ಏನೂ ಮಾತನಾಡದಂತೆ, ಎಚ್ಚರ ತಾಯಿ. ಅಯೋಧ್ಯಾ ನಗರಕ್ಕೆ ನೀವು ಬೆಂಕಿಯಂತೆ ಹೋಗಬೇಕು. ಈಗ ಅಣ್ಣನವರು ಎಷ್ಟು ನೊಂದುಕೊಳ್ಳುತ್ತಿದ್ದಾರೋ, ಗೋಳಾಡುತ್ತಿದ್ದಾರೋ ನೀವು ಊಹಿಸಿಕೊಳ್ಳಲಾರಿರಮ್ಮ. ಸದ್ಯ ಆತ ನಿಸ್ಸಹಾಯಕನಮ್ಮ’

ಲಕ್ಷ್ಮಣನು ರಾಮನ ನೋವನ್ನು ವರ್ಣಿಸುತ್ತಿರುವಾಗ ಸೀತೆಯ ಹೃದಯದ ಉರಿ ಸ್ವಲ್ಪ ತಗ್ಗಿತು.

‘ರಾಮನಿಗೇನು ಸಂದೇಹವಿಲ್ಲ. ಸತ್ಯವೇನೆಂಬುದು ಗೊತ್ತು. ಆದರೆ ನನ್ನ ಮೇಲೆ ನಿಂದೆಯ ನೆರಳು ಬಾರದಂತೆ, ನನಗಾಗಿ ಇಷ್ಟೊಂದು ನೋವನು-

ಭವಿಸುತ್ತಿದ್ದಾನೆ. ಇದಕ್ಕೆ ನಾನ್ವೇಗೆ ಸ್ವಂದಿಸುತ್ತೇನೆಂದು ಕೊರಗುತ್ತಿದ್ದಾನೆ. ತಮ್ಮ ಮಧ್ಯೆ ಈ ಸಂದರ್ಭವು ಸೃಷ್ಟಿಸುವ ಆಘಾತವನ್ನು ನೆನಪಿಸಿಕೊಂಡು ನಡುಗುತ್ತಿದ್ದಾನೆ.’

ಸೀತೆ ರಾಮನನ್ನು ಸಂತೈಸಲು ಸಿದ್ಧಳಾಗಿದ್ದಾಳೆ.

ಆತ ನಿಸ್ಸಹಾಯಕ. ಬಲಹೀನ. ಯಾರ ಮುಂದೆ? ರಾವಣನ ಮುಂದಲ್ಲ. ಲೋಕದ ಮುಂದೆ. ಲೋಕವೆಂದರೆ, ಲೋಕ ಹೇಳುವ ನೀತಿ ಸೂತ್ರಗಳು. ಧರ್ಮ ಶಾಸ್ತ್ರ. ಸೀತೆಗೆ ಪುನಃ ಅಹಲ್ಯಳ ಮಾತುಗಳು ನೆನಪಿಗೆ ಬಂದವು.’

‘ಶೌಚ, ಮೈಲಿಗೆ, ಪವಿತ್ರ, ಅಪವಿತ್ರ, ಶೀಲ, ನಾಶ- ಈ ಪದಗಳನ್ನು ಅವುಗಳ ಹಿಂದೆ ಅಡಗಿದ ಭಾವನೆಗಳನ್ನು ಬ್ರಾಹ್ಮಣ ಪುರುಷರಷ್ಟು ಬಲವಾಗಿ ಸೃಷ್ಟಿಸಿದ್ದಾರೆಂದರೆ...’

ಆ ಬಲದ ಮುಂದೆ ರಾಮಬಾಣವೂ ವೃಥಾ. ಬ್ರಹ್ಮಾಸ್ತ್ರವೂ ಬಲಹೀನ. ನಾನೀಗ ರಾಮನಿಗೆ ಸಹಾಯಕಳಾಗಬೇಕು. ಲೋಕಾಪವಾದದಿಂದ ರಕ್ಷಿಸಬೇಕು. ಕಣ್ಣೀರೊರೆಸಬೇಕು. ಬಲ ನೀಡಬೇಕು. ಅದನ್ನು ಮತ್ತಾರೂ ಮಾಡಲಾರರು.

‘ಇಲ್ಲಾ ಅಹಲ್ಯ. ನನ್ನ ಬಗೆಗೆ ರಾಮನಿಗೆ ಅಪನಂಬಿಕೆಯಿಲ್ಲ. ನನ್ನ ರಾಮ ಎಲ್ಲ ಪುರುಷರಂತಹವನಲ್ಲ. ಇದು ಸತ್ಯ. ನಾನು ಅದನ್ನೂ ನಿನಗೆ ನಿರೂಪಿಸಲಾಗದೇ ಹೋಗಬಹುದು. ಲೋಕವು ಇದನ್ನು ಸತ್ಯವೆಂದು ಅಂಗೀಕರಿಸದೆಯೂ ಇರಬಹುದು. ಆದರೆ ಇದು ನನಗೆ ಸತ್ಯ.’

ಅಹಲ್ಯ ಇನ್ನೊಂದು ಮಾತನ್ನೂ ಸಹ ಹೇಳಿದ್ದಳಲ್ಲಾ-

‘ಅವರವರ ಸತ್ಯ ಅವರವರದು. ಸತ್ಯಾಸತ್ಯಗಳನ್ನು ನಿರ್ಣಯಿಸಬಲ್ಲ ಶಕ್ತಿ ಈ ಲೋಕದಲ್ಲಿ ಯಾರಿಗಾದರೂ ಇದೆಯಾ?’

ಅಹಲ್ಯಾ- ಯಾಕೆ ಈ ಮಾತುಗಳನ್ನಾಡಿದಳು? ಅಹಲ್ಯಾ ನಿನ್ನ ಮಾತುಗಳು ನನಗೀಗ ಒಂದು ರೀತಿಯಲ್ಲಿ ಅರ್ಥವಾಗುತ್ತಿವೆ. ಅದೇ ಸರಿಯಾದ ಅರ್ಥವೇ? ಹೇಳುವವರು ಯಾರು?

ಹೀಗೆ ಸಿಡಿದು ಹೋಗುತ್ತಿದ್ದ ತಲೆಯನ್ನು ಸೀತೆ ಗಟ್ಟಿಯಾಗಿ ಹಿಡಿದುಕೊಂಡಳು.

ಈ ಆಲೋಚನೆಗಳು ಆಮೇಲೆ. ಮೊದಲು ರಾಮನನ್ನು ನೋಡಬೇಕು. ಹಾಗೆ ತಾನು ಪರೀಕ್ಷೆಯನ್ನು ಧೈರ್ಯದಿಂದ ಎದುರಿಸಬೇಕು.

ಎದ್ದು ನಿಂತಳು ಸೀತೆ. ಸೆರಗಿನಿಂದ ಮುಖವನ್ನು ಶುಭ್ರವಾಗಿ ಒರೆಸಿಕೊಂಡಳು.

‘ನಡೀ ಲಕ್ಷ್ಮಣಾ. ನಿಮ್ಮ ಅಣ್ಣನವರ ಹತ್ತಿರ ಹೋಗೋಣ. ಆ ಪರೀಕ್ಷೆ ಯಾವುದು ಕೇಳುತ್ತೇನೆ.’

ಸೀತೆಯ ಬಾಯಿಯಿಂದ ಒಂದು ವಿಶ್ವಾಸಪೂರ್ಣ ನಿರ್ಣಯದಂತೆ ಹೊರಬಿದ್ದ ಆ ಧೈರ್ಯದ ಮಾತುಗಳನ್ನು ಕೇಳಿದ ಲಕ್ಷ್ಮಣನು ಆಶ್ಚರ್ಯದಿಂದ ತಲೆ ಎತ್ತಿದ.

ಸೀತೆ ಭೂಪುತ್ರಿಯೆಂದು ಆತನಿಗೆ ಯಾರೋ ಹೇಳಿದಂತೆನಿಸಿತು.

* * *

ಸೀತೆ ಅಯೋಧ್ಯೆಗೆ ಬಂದಳು. ಅದರೂ ಅಹಲ್ಯಳನ್ನು ಮರೆಯಲಾಗುತ್ತಿಲ್ಲ. ಅಂತಃಪುರದಲ್ಲಿ ಕಾಲಿಟ್ಟಾಗಲೇ ಸಂಕೋಚ. ಮೂರುಜನ ಅತ್ತೆಯರಲ್ಲಿ ಯಾರಾದರು ಈ ಶೀಲಪರೀಕ್ಷೆ ಕುರಿತು ಪ್ರಸ್ತಾಪಿಸಿದರೂ ತಾನು ಸಹಿಸಬಲ್ಲಳಾ?

ಕೌಶಲ್ಯ ಸೀತೆಯನ್ನು ಹೃದಯಕ್ಕೆ ಅಪ್ಪಿಕೊಂಡು ‘ನನ್ನ ಸೊಸೆ ಶೀಲವತಿ’ ಎಂದು ಕಣ್ಣೀರು ಸುರಿಸುತ್ತಿದ್ದರೆ ಸೀತೆಯ ಹೃದಯದಲ್ಲಿ ಏನೋ ಒಂದು ಧೃಡತೆ. ಕಾರಿಣ್ಯತೆ ಪ್ರವೇಶಿಸಿದಂತಾಯಿತು. ತನ್ನ ಸೊಸೆ ಶೀಲವತಿಯಲ್ಲವೇನೋ ಎಂಬ ಸಂದೇಹ ಬಂದು, ಶೀಲವತಿ ಎಂದು ನಿರ್ಧರಿಸಿಕೊಂಡಿರುವಳಾ! ಆಕೆ ಅಹಲ್ಯಳ ಬಗೆಗೂ ಸಹ ಹಾಗೇ ಭಾವಿಸಿದ್ದಳು.

‘ನಿನ್ನ ಮನಸಿಗೆ ಯಾವುದು ಶಾಂತಿ ನೀಡುತ್ತದೆಯೋ ಅದೇ ಸತ್ಯ ಸೀತೆ’ ಎಂದಿದ್ದಳು ಅಹಲ್ಯ. ಅತ್ತೆಯೂ ಸಹ ಹಾಗೇ ಭಾವಿಸಿರುವಳಾ ಇಲ್ಲವೆ ತನ್ನನ್ನು ನಂಬಿರುವಳಾ?

ಇವು ಉತ್ತರಗಳಿಲ್ಲದ ಪ್ರಶ್ನೆಗಳು. ಯಾರನ್ನೂ ಕೇಳಲಿಲ್ಲ. ಈ ವಿಷಯವಾಗಿ ತನ್ನ ಜೊತೆ ಯಾರೂ ನೇರವಾಗಿ ಮಾತನಾಡುತ್ತಿಲ್ಲ. ರಾಮನು ಸಹ ಏನೂ ಗತಿಸಿಲ್ಲವೆಂಬಂತೆ ವರ್ತಿಸುತ್ತಿದ್ದಾನೆ. ಆತನ ಪ್ರೀತಿಯಲ್ಲಿ ಯಾವುದೇ ವ್ಯತ್ಯಾಸವಿಲ್ಲ. ಈ ಹಿಂದಿನ ಅನುರಾಗವೇ. ಅಹಲ್ಯ ತನ್ನ ಬಗ್ಗೆ ಏನೆಂದುಕೊಳ್ಳುತ್ತಾಳೋ, ನಗುವಳಾ? ‘ಎಂದೂ ವಿಚಾರಣೆಗೆ ಅಂಗೀಕರಿಸಬೇಡ ಸೀತೆ’ ಎಂದಿದ್ದಳಾಕೆ. ತಾನು ಅಂಗೀಕರಿಸಿದ್ದಾಳೆ. ಅದು ತನಗಾಗಿ ಅಲ್ಲ ರಾಮನಿಗಾಗಿ ಎಂದರೆ ಅಹಲ್ಯ ನಂಬುವಳಾ? ಅರ್ಥ ಮಾಡಿಕೊಳ್ಳಬಲ್ಲಳಾ? ಆಕೆ ಜ್ಞಾನಿ. ತಪ್ಪದೇ ಅರ್ಥಮಾಡಿಕೊಳ್ಳುತ್ತಾಳೆ. ಸೀತೆಗೆ ಅಹಲ್ಯಳನ್ನು ಭೇಟಿಮಾಡಬೇಕೆಂಬ ಬಯಕೆ ದಿನೇ ದಿನೇ ಹೆಚ್ಚಾಗುತ್ತಿದೆ.

ಈ ವಿಷಯ ಕುರಿತು ಅಹಲ್ಯಳ ಜೊತೆ ಮಾತನಾಡಿದಂತೆ ತಾನು ಮತ್ತಾರ ಜೊತೆಯೂ ಮಾತನಾಡಲಿಲ್ಲ. ಮಾತನಾಡದಿದ್ದರೆ ತನ್ನ ಮನಸ್ಸು ಮತ್ತಷ್ಟು ಬಂಡೆಯಂತಾಗುವುದು ತಪ್ಪದು.

ಸೀತೆ ಗರ್ಭವತಿ ಎಂದು ತಿಳಿದು ಅಂತಃಪುರವೆಲ್ಲಾ ಸಂಭ್ರಮ ಪಡುತ್ತಿರುವ ದಿನವೂ ಸಹ ಸೀತೆ ಅಹಲ್ಯಳನ್ನು ನೆನಪಿಸಿಕೊಳ್ಳುತ್ತಲೇ ಕಳೆದಳು.

‘ಗರ್ಭವತಿಯರಿಗೆ ಏನೇನೋ ಬಯಕೆಗಳಿರುತ್ತವೆಯಂತೆ. ಅವುಗಳನ್ನು ತೀರಿಸಬೇಕಂತೆ. ಅಮ್ಮ ನಿನ್ನ ಮನಸ್ಸಿನಲ್ಲಿಯ ಬಯಕೆ ತಿಳಿದುಕೋ ಎಂದು ಪದೆ ಪದೇ ಹೇಳಿದಳೂ ಸೀತಾ.

ರಾಮನಿಗೆ ತನ್ನ ಮನಸ್ಸಿನಲ್ಲಿ ಬಯಕೆ, ಅಹಲ್ಯಳನ್ನು ಭೇಟಿಯಾಗಿ ಮಾತನಾಡಬೇಕೆಂಬ ಬಯಕೆಯನ್ನು ಹೇಳಬೇಕೆನಿಸಿ ನಿಗ್ರಹಿಸಿಕೊಂಡಳು ಸೀತೆ. ರಾಮನು ನೊಂದುಕೊಳ್ಳುತ್ತಾನೆ. ಆತನಿಗೆ ಇಷ್ಟವಾಗುವುದಿಲ್ಲ. ಆದರೆ ಈ ಬಯಕೆ ತೀರದೆ ಇರುವುದು, ತನ್ನ ಮನಸ್ಸಿಗೆ, ಆ ಮನಸ್ಸು ಪ್ರಭಾವ ಮಾಡುವ ತನ್ನ ಗರ್ಭಸ್ಥ ಶಿಶುವಿಗೆ ಒಳ್ಳೆಯದಲ್ಲ.

‘ನನಗೆ ಅರಣ್ಯ ವಿಹಾರದ ಮೇಲೆ ಮನಸ್ಸು ಹರಿಯುತ್ತಿದೆ ರಾಮಾ. ನಾವಿಬ್ಬರು ಸೇರಿ ನೋಡಿದ ಆ ಮುನಿಯಾಶ್ರಮಗಳು, ಆ ನದಿ ತೀರಗಳು, ಆ ಕಾಡಿನ ಸೌಂದರ್ಯವನ್ನು ಪುನಃ ಒಂದು ಸಾರಿ ನೋಡಬೇಕೆನಿಸುತ್ತದೆ.’

‘ಹೌದಾ. ಅದೆಂತಹ ಮಹಾಬಯಕೆ. ತಪ್ಪದೇ ಹೋಗೋಣ.’

ಸೀತೆಗೆ ಹೇಳಲಾಗದ ಉದ್ವೇಗ. ಅದರೊಳಗೆ ಭಯ. ಯಾಕೆ ತಾನು ಈ ಕೆಲಸವನ್ನು ಆರಂಭಿಸಿದ್ದಾಳೆ? ಅಹಲ್ಯಳ ಜೊತೆ ಮಾತನಾಡಿದರೆ ತನ್ನ ಅಶಾಂತಿ ಹೆಚ್ಚುತ್ತದಾಗಲಿ, ತಗ್ಗುವುದಿಲ್ಲ. ಬೇಕೆಂದು ಮಾಡುತ್ತಾಳಾ? ಇಲ್ಲ. ಈಗ ತನಗೆ ಅಹಲ್ಯಳ ಮಾತುಗಳಿಗೆ ಬೇಸರಗೊಳ್ಳದೆ ಇರಬಲ್ಲ ಅನುಭವ ಬಂದಿದೆ. ಎಂತಹ ಅನುಭವ! ಆಕೆ ಅನುಭವಾರ್ಥದಿಂದ ಆಡುವ ಮಾತುಗಳನ್ನು ಕೇಳಿ ಆಲೋಚಿಸಿದರೂ ಸಹ ತನ್ನ ಮನಸ್ಸಿಗೆ ಸಂಪೂರ್ಣವಾದ ಶಾಂತಿ ಲಭಿಸದು. ತನ್ನ ಮನಸ್ಸನ್ನು ಪ್ರಶಾಂತಗೊಳಿಸಬಲ್ಲ ಶಕ್ತಿ ಅಹಲ್ಯೆಗೊಬ್ಬಳಿಗೆ ಮಾತ್ರ ಇದೆ.

ರಾಮನ ಜೊತೆಗೂಡಿ ಹೋದರೂ ಯಾವುದೋ ಒಂದು ಸಮಯದಲ್ಲಿ ತಾನೊಬ್ಬಳೇ ಹೋಗಿ ಅಹಲ್ಯಳನ್ನು ಭೇಟಿಯಾಗುತ್ತಾಳೆ.

ಸೀತೆಯ ಮನಸ್ಸಿನಲ್ಲಿ ಕ್ರಮೇಣ ಸಂತೋಷ ತುಂಬಿತು. ತನಗೆ ಪ್ರಿಯವಾದ ಗೆಳತಿಯನ್ನು ಭೇಟಿಯಾಗುತ್ತೇನೆಂದು ಕುತೂಹಲದಿಂದ, ಆನಂದದಿಂದ ಅರಳಿದ ಸೀತೆಯ ಮುಖವನ್ನು ನೋಡಿ ರಾಮನು ಸಂತೋಷಗೊಂಡನು.

ಅರಣ್ಯ ಸಂದರ್ಶನದಿಂದ ಸರ್ವವೂ ಪೂರ್ವ ಸ್ಥಿತಿಗೆ ಬರುತ್ತದೆ. ಸೀತೆ ಲಂಕೆಯಿಂದಲ್ಲದೆ ಅರಣ್ಯದಿಂದ ಅಯೋಧ್ಯೆಗೆ ಮರಳಿ ಬಂದರೆ ಎಷ್ಟೋ ಚೆನ್ನಾಗಿರುತ್ತಿತ್ತು. ಹಾಗಾಗಲಿಲ್ಲ. ಪುನಃ ಈಗ ಆ ಅವಕಾಶ ಬಂದಿದೆ. ಅರಣ್ಯದಿಂದ ಬಂದ ಸೀತೆ ತನಗೆ ಸುಪುತ್ರನನ್ನು ಹೆತ್ತು ಕೊಡುತ್ತಾಳೆ. ಜೊತೆಗೆ ಎಲ್ಲವೂ ಬದಲಾಗುತ್ತದೆ. ಸೀತೆಗೆ ಮತ್ತು ತನ್ನ ಮಧ್ಯೆ ಬೆಳೆದ ಸಣ್ಣನೆಯ ತೆರೆಯು ಸರಿದುಹೋಗುತ್ತದೆ.

ರಾಮನು ಆ ರಾತ್ರಿ ಅರಣ್ಯವಾಸದಲ್ಲಿ ಸೀತೆಯ ಜೊತೆ ಸರಸದಿಂದ ನಿದ್ರಿಸಿದಂತೆ ನಿಶ್ಚಿಂತೆಯಿಂದ ನಿದ್ರೆ ಮಾಡಿದನು.

* * *

ರಾಮನು ತನ್ನ ಜೊತೆ ಅರಣ್ಯ ಸಂಚಾರಕ್ಕೆ ಬರುವುದಿಲ್ಲವೆಂದು ತಿಳಿದು ಸೀತೆಗೆ ಮತ್ತಷ್ಟು ನಿಶ್ಚಿಂತೆ ಎನಿಸಿತು. ಅಹಲ್ಯಳ ಜೊತೆ ಬಹಳ ಕಾಲ ಕಳೆಯಬಹುದು. ಮನಸ್ಸನ್ನೆಲ್ಲಾ ಶುಭ್ರಮಾಡಿಕೊಳ್ಳಬಹುದು.

ಆನಂದದಿಂದ ರಥವನ್ನು ಹತ್ತುತ್ತಿರುವ ಸೀತೆ ಲಕ್ಷ್ಮಣನ ಮುಖ ನೋಡಿ ಆಶ್ಚರ್ಯಗೊಂಡಳು.

‘ಲಕ್ಷ್ಮಣಾ! ಆರೋಗ್ಯವಾಗಿರುವೆಯಾ? ನೀನೇಕೆ, ಈ ಕಾರ್ಯಕ್ಕೆ ಶತ್ರುಘ್ನನನ್ನು ಕಳುಹಿಸಬಹುದಿತ್ತಲ್ಲಾ?’ ಎಂದಳು.

ಲಕ್ಷ್ಮಣನು ಮಾತನಾಡದೆ ರಥವನ್ನೇರಿ ಕುದುರೆಗಳ ಬಿಗಿಯನ್ನು ಬಿಚ್ಚಿದನು. ಸೀತೆ ತಾನು ಹೋಗಬೇಕೆಂದುಕೊಂಡ ಜಲಪಾತ ಪ್ರಾಂತದ ಗುರುತುಗಳನ್ನು ಹೇಳಿದಳು. ಲಕ್ಷ್ಮಣನು ಇನ್ನೂ ಈಚೆಯೇ, ಅರಣ್ಯದ ದಟ್ಟಣೆಗಿಂತ ಈಚೆಯೇ ರಥವನ್ನು ನಿಲ್ಲಿಸಿದನು.

* * *

ತುಂಬು ಗರ್ಭಿಣಿ ಸೀತೆಯನ್ನು ವಾಲ್ಮೀಕಿಯ ಆದೇಶದಂತೆ ಆಶ್ರಮ ವಾಸಿಗಳೆಲ್ಲ ಅಪರೂಪದಿಂದ ನೋಡಿಕೊಳ್ಳುತ್ತಿದ್ದಾರೆ.

ಸೀತೆ ಹೆಪ್ಪುಗಟ್ಟಿದ ಗಂಗಾನದಿಯಂತೆ ಇದ್ದಾಳೆ. ವಾಲ್ಮೀಕಿಯು ಸೀತೆಯನ್ನು ನೋಡಿ ಆಲೋಚಿಸುತ್ತಿದ್ದಾನೆ.

ಏನು ಮಾಡಿದರೆ ಈಕೆ ಪ್ರಶಾಂತಳಾಗಿ ಪ್ರಸವಕ್ಕೆ ಸಿದ್ಧಳಾಗುತ್ತಾಳೆ.

ಸೀತೆಯನ್ನು ಕೇಳಿದನು. ‘ನಿನಗೆ ಬೇಕಾದದ್ದು ಏನಾದರೂ ಇದ್ದರೆ ಸಂದೇಹವಿಲ್ಲದೆ ಹೇಳು ತಾಯಿ’ ಎಂದು.

‘ನನಗೆ ಅಹಲ್ಯಳನ್ನು ನೋಡಬೇಕೆನಿಸುತ್ತಿದೆ’ ಸೀತೆ ನೇರವಾಗಿ ವಾಲ್ಮೀಕಿಯ ಮುಖವನ್ನು ನೋಡುತ್ತಾ ಕೇಳಿದಳು.

ವಾಲ್ಮೀಕಿಯು ಒಂದು ಕ್ಷಣ ನಿಬ್ಬೆರಗಾಗಿ ಸುಧಾರಿಸಿಕೊಂಡು—

‘ಆಗಲಿ ನೋಡುವಿಯಂತೆ ಸೀತೆ. ಆಕೆ ನಿನಗೆ ಶಾಂತಿಯನ್ನು ಕೊಡಬಲ್ಲ ಸಮರ್ಥಳೇ. ಸಂದೇಶವನ್ನು ಕಳುಹಿಸುತ್ತೇನೆ’ ಎಂದನು.

ಎರಡು ದಿನಗಳಿಂದ ಸೀತೆಯು ಬೇರೆ ಯೋಚನೆ ಇಲ್ಲದೆ ಕಳೆದ ತರುವಾಯ ಅಹಲ್ಯ ವಾಲ್ಮೀಕಿಯ ಆಶ್ರಮಕ್ಕೆ ಬಂದಳು.

‘ಚೆನ್ನಾಗಿರುವೆಯಾ ಸೀತೆ’ ಪಕ್ಕದಲ್ಲಿ ಕುಳಿತು ಸೀತೆಯ ಕೈಗಳನ್ನು ಹಿಡಿದು ಪ್ರೀತಿಯಿಂದ ಕೇಳಿದಳು ಅಹಲ್ಯ. ಸೀತೆ ಅಹಲ್ಯಳ ಮಡಿಲಲ್ಲಿ ತಲೆ ಇಟ್ಟು ಬಿಕ್ಕಿ ಬಿಕ್ಕಿ ಅತ್ತಳು.

‘ಸುಮ್ಮನಾಗಮ್ಮ, ಇಷ್ಟೊಂದು ದುಃಖ ಈ ಸಮಯದಲ್ಲಿ ಇರಬಾರದು’ ಸೀತೆಯ ಬೆನ್ನು ನೇವರಿಸುತ್ತಿರುವ ಅಹಲ್ಯಳ ಕಣ್ಣುಗಳಲ್ಲಿಯೂ ಸಣ್ಣನೆಯ ನೀರ ಪೊರೆ. ಸೀತೆಯು ಸಮಾಧಾನವಾಗುವವರೆಗೆ ಅತ್ತು, ‘ಈಗ ನನ್ನ ಮನಸ್ಸಿಗೆ ನೆಮ್ಮದಿಯಾಗಿದೆಯೆಕ್ಕಾ. ರಾವಣನ ಸಂಹಾರ ಆದಂದಿನಿಂದ ನನ್ನ ಮನಸ್ಸು ಕ್ರಮೇಣ ಹೆಪ್ಪುಗಟ್ಟಿತ್ತು. ನಿನ್ನ ನೋಡಿದ ತಕ್ಷಣ, ನಿನ್ನ ಸ್ನೇಹ ಸ್ಪರ್ಶದಲ್ಲಿ ಅದು ಕರಗಿಹೋಯಿತು. ಈಗ ಪುನಃ ನನ್ನ ಮನಸ್ಸು ಮೊದಲಿನಂತೆ ಮೆದುವಾಗಿದೆ.’ ಎಂದಳು.

ಬಹಳ ಹೊತ್ತು ಇಬ್ಬರು ಮೌನವಾಗಿ ಮಾತನಾಡಿಕೊಂಡರು.

‘ಸತ್ಯಾಸತ್ಯಗಳ ಕುರಿತು ನಿನ್ನ ಮಾತುಗಳ ಅರ್ಥಗಳು ಈಗ ಅರ್ಥವಾದವು ಅಕ್ಕಾ.’

‘ಜ್ಞಾನಸಂಪಾದನೆಗೆ ಅನುಭವಗಳನ್ನು ಮೀರಿದ ಮಾರ್ಗ ಮತ್ತೊಂದಿಲ್ಲಮ್ಮ.’

‘ನಾನು ವಿಚಾರಣೆಗೆ ಸಿದ್ಧವಾದದ್ದು ಕೇವಲ ರಾಮನ ಸಲುವಾಗಿ. ನನಗಾಗಿ ಅಲ್ಲ.’

‘ಅದು ನನಗೆ ಗೊತ್ತಾಗುವುದಿಲ್ಲವೇನು?’

‘ಆದರೆ- ಇದು ಸದಾ ಹೀಗೆ ಬೆನ್ನು ಹತ್ತುತ್ತದೆಯಾ?’

‘ರಾಮನ ಸಲುವಾಗಿ ಅಲ್ಲದೆ ನಿನಗಾಗಿ ನೀನು ನಿರ್ಣಯ ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳುವವರೆಗೆ ಇದು ನಿನ್ನನ್ನು ಬೇಟಿಯಾಡುತ್ತಲೇ ಇರುತ್ತದೆ ಸೀತೆ. ನೀನಿರುವಿ. ನೋವು ಅನುಭವಿಸುತ್ತಿರುವಿ. ಯಾರಿಗಾಗಿ ನೋವು ಅನುಭವಿಸುತ್ತಿರುವಿಯೆಂದು ಭಾವಿಸುತ್ತಿರುವಿ. ಯಾರಿಗಾಗಿ ಕರ್ತವ್ಯವನ್ನು ಪಾಲಿಸಿದ್ದಿಯೆಂದು ತಿಳಿದಿದ್ದಿ. ನಿನ್ನ ಧೈರ್ಯ, ಮನೋನಿಗ್ರಹ, ಎಲ್ಲವನ್ನು ಸಮಾನವಾಗಿ ಇತರರಿಗೆ ಕೊಟ್ಟಿರುವಿ. ನಿನಗಾಗಿ ಏನನ್ನು ಉಳಿಸಿಕೊಂಡಿರುವಿ?’

‘ನಾನೆಂದರೆ ಏನಕ್ಕಾ? ನಾನು ಯಾರು?’

ನಕ್ಕಳು ಅಹಲ್ಯ.

‘ಮಹಾ ಮಹಾ ಮುನಿಗಳು, ವೇದಾಂತಿಗಳು ಈ ಪ್ರಶ್ನೆಗೆ ಉತ್ತರವನ್ನು ಹುಡುಕುವುದರಲ್ಲಿ ಜೀವನವನ್ನೆಲ್ಲಾ ಕಳೆಯುತ್ತಿದ್ದಾರೆ. ನೀನೆಂದರೆ ನೀನೇ. ಶ್ರೀರಾಮನ ಪತ್ನಿ ಮಾತ್ರವಲ್ಲ. ಅದಕ್ಕಿಂತ ಮಿಗಿಲಾದದ್ದು, ಮುಖ್ಯವಾದದ್ದು ನಿನ್ನಲ್ಲಿ ಇದೆ. ಅದೇನೆಂದು ತಿಳಿದುಕೊಳ್ಳಲು ಸ್ತ್ರೀಯರಿಗೆ ಯಾರೂ ಹೇಳುವುದಿಲ್ಲ. ಪುರುಷರ ಅಹಂ ಆಸ್ತಿಗಳಲ್ಲಿ, ಪ್ರತಾಪಗಳಲ್ಲಿ, ವಿದ್ಯೆಯಲ್ಲಿ, ಕುಲಗೋತ್ರಗಳಲ್ಲಿದ್ದರೆ, ಸ್ತ್ರೀಯ ಅಹಂ ಪಾತಿವ್ರತ್ಯದಲ್ಲಿ, ಮಾತೃತ್ವದಲ್ಲಿ ಇರುತ್ತದೆ. ಆ ಅಹಂಕಾರವನ್ನು ದಾಟಬೇಕೆಂದು ಸ್ತ್ರೀಯರಿಗೆ ಯಾರೂ ತಿಳಿಸುವುದಿಲ್ಲ. ವಿಶಾಲ ಪ್ರಪಂಚದಲ್ಲಿ ತಾವು ಭಾಗವೆಂದು ಅವರು ಗುರುತಿಸಲಾರರು. ಒಬ್ಬ ವ್ಯಕ್ತಿಗೆ, ಒಂದು ಮನೆಗೆ, ಒಂದು ವಂಶದ ಗೌರವಕ್ಕೆ ಪರಿಮಿತವಾಗುತ್ತಾರೆ. ಅಹಂ ಜಯಿಸುವುದು ಪುರುಷರಿಗೆ ಆಧ್ಯಾತ್ಮಿಕ ಗುರಿಯಾಗುತ್ತದೆ. ಅಹಂ ಬೆಳೆಸಿಕೊಳ್ಳುವುದು, ಆ ಅಹಂನಲ್ಲಿಯೇ ಸುಟ್ಟು ಬೂದಿಯಾಗುವುದು ಸ್ತ್ರೀಯರ ಗುರಿಯಾಗುತ್ತದೆ. ಸೀತೆ- ನೀನು ಯಾರೋ, ನಿನ್ನ ಜೀವನ ಗುರಿಯೇನೋ ತಿಳಿಯಲು ಪ್ರಯತ್ನಿಸು. ಅದು ಅಷ್ಟು ಸುಲಭವಲ್ಲ. ಆದರೆ ಪ್ರಯತ್ನ ನಿಲ್ಲಿಸಬೇಡ. ಕೊನೆಗೆ ತಿಳಿದುಕೊಳ್ಳುವಿ. ನಿನಗೆ ಆ ಶಕ್ತಿ ಇದೆ. ಶ್ರೀರಾಮಚಂದ್ರನನ್ನು ಕಾಪಾಡಬಲ್ಲವಳು, ನಿನ್ನನ್ನು ಕಾಪಾಡಿಕೊಳ್ಳಲಾರೆಯಾ- ಇದೆಲ್ಲಾ ಯಾಕೆ ನಡೆದಿದೆ ಎಂದು ವಿಚಾರಿಸದಿರು. ಇದು ನಿನ್ನ ಒಳ್ಳೆಯದಕ್ಕೆ, ನಿನ್ನನ್ನು ನೀನು ತಿಳಿದುಕೊಳ್ಳುವ ಕ್ರಮದ ಭಾಗವಾಗಿ ನಡೆದಿದೆ. ಆನಂದದಿಂದ ಇರು. ಈ ಪ್ರಕೃತಿಯನ್ನು, ಸಕಲ ಜೀವರಾಶಿಯ ಪರಿಣಾಮ ಕ್ರಮವನ್ನು ಪರಿಶೀಲಿಸು. ಅದರಲ್ಲಿ ನಿರಂತರವಾಗಿ ಜರುಗುವ ಬದಲಾವಣೆಯನ್ನು ಗಮನಿಸು. ಅರಣ್ಯದಲ್ಲಿ ಆಶ್ರಮ ಮಾತ್ರವಲ್ಲ. ಅನೇಕ ಜಾತಿಗಳ ಪ್ರಜೆಗಳಿದ್ದಾರೆ. ಅವರ ಬದುಕನ್ನು ಗಮನಿಸು. ಈ ಸಕಲ ಪ್ರಪಂಚದಲ್ಲಿ ನೀನಿರುವಿ. ಒಬ್ಬ ರಾಮನಿಗೆ ಮಾತ್ರ ಅಲ್ಲ.’

ಅಹಲ್ಯಳ ಮಾತುಗಳು ಮೃಣ್ಮಯನಾದಂತೆ ಧ್ವನಿಸುತ್ತಿದ್ದರೆ, ಸೀತೆ ಶ್ರದ್ಧೆಯಿಂದ ಕೇಳುತ್ತಿದ್ದಾಳೆ.

‘ನಿನಗೆ ಮಾತೃತ್ವದ ಅನುಭವವಾಗುತ್ತಲಿದೆ. ಅದನ್ನು ಸಹ ಆನಂದಿಸು. ಯಾವ ಬಯಕೆ ಆಸೆಗಳನ್ನು, ಬೆಳೆಸಿಕೊಳ್ಳದಂತೆ, ಜಿಂಕೆ ಮರಿಗಳನ್ನು ಬೆಳೆಸಿದಂತೆ ನಿನ್ನ ಮಕ್ಕಳನ್ನು ಬೆಳೆಸು.’

ಸೀತೆಗೆ ಎಲ್ಲೋ ಅಂತರಾಳದಲ್ಲಿ ಅಡಗಿದ್ದ ಮಾತೃತ್ವ ಭಾವನೆ ಉಕ್ಕಿ ಬಂದಿತು. ಅಪ್ರಯತ್ನದಿಂದ ಆಕೆಯ ಕೈಗಳು ಆಕೆಯ ಗರ್ಭವನ್ನು ತಾಕಿದವು. ಆಕೆಯ ಕಣ್ಣುಗಳಲ್ಲಿ ಪ್ರೇಮ ಕಾಂತಿ ತುಂಬಿ ಅವು ಜೀವಕಳೆಯಿಂದ ತುಳುಕಾಡಿದವು.

ಮಾರನೆಯ ದಿನ ಅಹಲ್ಯ ಪ್ರಯಾಣ ಬೆಳೆಸಿದಳು.

ಸೀತೆಯ ಮುಖದಲ್ಲಿಯ ಕಾಂತಿಯನ್ನು ನೋಡಿ ವಾಲ್ಮೀಕಿಯು ನಿಶ್ಚಿಂತನಾದನು.

ಅಹಲ್ಯಳನ್ನು ಆಲಿಂಗನ ಮಾಡಿಕೊಂಡಳು ಸೀತೆ.

‘ಸೀತಾ! ನನ್ನ ವಿಷಯದಲ್ಲಿ ಸತ್ಯವೇನೆಂಬುದು ಹೇಳಿನ್ನುವಿಯಾ?’ ಎಂದು ಕೇಳಿದಳು ಅಹಲ್ಯ.

‘ಬೇಡಕ್ಕಾ. ಯಾವುದಾದರೂ ಒಂದೇ. ಅದಕ್ಕೆ ಅರ್ಥವೇನೂ ಇಲ್ಲ.’

ಅಹಲ್ಯಳನ್ನು ಸಗೌರವದಿಂದ ಕಳುಹಿಸಿದಳು ಸೀತೆ.

* * *

ರಾಮನು ಪುತ್ರರನ್ನು ಅಪ್ಪಿಕೊಂಡು ಆನಂದದಿಂದ ಮೈಮರೆತಿದ್ದಾನೆ.

ಪುತ್ರರನ್ನು ವಾರಸುದಾರರೆಂದು ಅಂಗೀಕರಿಸಿದ ರಾಜ್ಯವು ಸೀತೆಯನ್ನು ತನ್ನ ಪಟ್ಟಮಹಿಷಿಯನ್ನಾಗಿ ಅಂಗೀಕರಿಸಲಾರದಾ? ಇನ್ನು ಆ ತರುವಾಯ ತಾನು ಯಾರೆಂದು ಲೆಕ್ಕಮಾಡಲಾರ.

ಅಯೋಧ್ಯೆಗೆ ಬರಲು ಸೀತೆಗೆ ವಾರ್ತೆಯನ್ನು ಕಳುಹಿಸಿದ್ದಾನೆ.

ಆ ವಾರ್ತೆಯನ್ನು ಕೇಳಿದ ಸೀತೆಗೆ ಯಾವುದೇ ಉದ್ವೇಗವೂ ಇಲ್ಲ. ಹನ್ನೆರಡು ವರ್ಷಗಳಿಂದ ಆಕೆಯ ಮುಖದಲ್ಲಿ ಬೆಳೆಯುತ್ತಿರುವ ಆನಂದದ ಬೆಳಗು ಅಣುಮಾತ್ರವೂ ತಗ್ಗಲಿಲ್ಲ.

ಕಿರುನಗೆಯಿಂದ ರಾಮನ ವಿನಂತಿಯನ್ನು ತಿರಸ್ಕರಿಸಿದಳು.

‘ನಿನ್ನ ಮಕ್ಕಳನ್ನು ಬಿಟ್ಟು ನೀನು ಇರಬಲ್ಲೆಯಾ ಸೀತೆ’ ಮತ್ತೊಂದು ವಾರ್ತೆ ಅಯೋಧ್ಯೆಯಿಂದ ಆಶ್ರಮಕ್ಕೆ ಬಂದಿತು.

ಸೀತೆ ಈ ಅಸ್ತದಿಂದ ಪರಾಜಿತಳಾಗುತ್ತಾಳೆಂದು ತಿಳಿದಿದ್ದಾನೆ ರಾಮ.

‘ಆ ಮಕ್ಕಳು ನನ್ನ ಮಕ್ಕಳು ಮಾತ್ರವಲ್ಲ ರಾಮ. ಈ ವಿಶ್ವದಲ್ಲಿ ಅನಂತ ಪ್ರಾಣಶಕ್ತಿಯ ಪ್ರತೀಕರು. ಅವರು ವಿಶ್ವಕ್ಕೆಲ್ಲ ಸಂಬಂಧಿಸಿದವರೆಂದು ನಾನು ಅರ್ಥಮಾಡಿಕೊಂಡಿದ್ದೇನೆ. ನೀವು, ಅವರು ಅಯೋಧ್ಯೆಗೆ ಸಂಬಂಧಿಸಿದವರೆಂದು, ಸೂರ್ಯವಂಶಕ್ಕೆ ವಾರಸುದಾರರೆಂದು ನಂಬುವವರು. ನಿಮ್ಮ ನಂಬಿಕೆಯ ಪ್ರಕಾರ ನೀವು ನಡೆದುಕೊಳ್ಳಿ.’

‘ಮತ್ತೆ ನೀನೇನಾಗುವಿ ಸೀತೆ- ಪತಿ, ಪುತ್ರರು ಇಲ್ಲದೆ-’

‘ನಾನು ಭೂಪುತ್ರಿ ರಾಮಾ! ನನ್ನನ್ನು ನಾನು ಅರ್ಥಮಾಡಿಕೊಂಡಿರುವೆ. ಈ ವಿಶ್ವವೆಲ್ಲಾ ನನ್ನದೆ. ನನಗೆ ಕೊರತೆಯೇನೂ ಇಲ್ಲ. ನಾನು ಭೂಪುತ್ರಿ’

ಗಂಭೀರವಾಗಿ, ಸ್ಥಿರವಾಗಿ ನುಡಿದ ಆ ಮಾತುಗಳಿಗೆ ನಿರುತ್ತರನಾದನು ರಾಮ.

ಸೀತೆಯ ಸಹಾಯವಿಲ್ಲದೆ ರಾಮನು ಜೀವನದಲ್ಲಿ ಮೊದಲಸಾರಿ ಸೋಲಿನ ರುಚಿ ನೋಡಿದನು. ಹೊರಗಿನಿಂದ ಬರುವ ಅಧಿಕಾರಕ್ಕೆ ಶರಣಾಗದ ಸೀತೆ, ತನ್ನೊಳಗೆ ತನ್ನ ಮೇಲೆ ತನಗಿರುವ ಅಧಿಕಾರದ ಶಕ್ತಿಯನ್ನು ಮೊದಲ ಸಾರಿ ಸಂಪೂರ್ಣವಾಗಿ ಅನುಭವಿಸಿದಳು.

ಸೂಪರ್‌ಮಾಮ್ ಸಿಂಡ್ರೋಮ್

ಮೂಲ : ಪಿ. ಸತ್ಯವತಿ
ಅನುವಾದ : ಜಿ. ವೀರಭದ್ರಗೌಡ

“ಸುಮತಿ ಸೂರ್ಯನನ್ನು ನಿಲ್ಲಿಸಿದ್ದಾಗೆ, ಅನುರಾಧಾ ಕಾಲ ಚಕ್ರವನ್ನು ನಿಲ್ಲಿಸಿದ್ದಾಳೇನು?” ಎಂದುಕೊಂಡ ಸೂರ್ಯರಾವು ಬೆಚ್ಚಿಬಿದ್ದು ಹಾಸಿಗೆಯಿಂದ ಎದ್ದು ಕುಳಿತುಕೊಳ್ಳುತ್ತಾ.

“ಕಾಲ ಚಕ್ರವೇನೂ ನಿಲ್ಲಲಿಲ್ಲ. ಅನುರಾಧಾಳೆ ನಿಂತುಬಿಟ್ಟಿದ್ದಾಳೆ” ಎಂದ ಹಾಗೆ ಗೋಡೆ ಗಡಿಯಾರ ಒಂಭತ್ತು ಗಂಟೆಗಳನ್ನು ಬಾರಿಸಿತು. ಅನುರಾಧ ಎದ್ದು ಅರ್ಧ ಕೆಲಸಗಳನ್ನು ಮುಗಿಸಿದರೂ ಸಹ ಸೂರ್ಯನು ಉದಯಿಸಲಾರ. ಅಡುಗೆ ಮನೆ ಎಚ್ಚರವಾಗದು. ಬಾಗಿಲಲ್ಲಿ ರಂಗೋಲಿ ಅರಳದು. ಅಡುಗೆ ಮನೆ ಹೊಗೆ, ಸಿಳ್ಳುಗಳಿಂದ, ಪಾತ್ರೆ ಸಪ್ಪಳಗಳಿಂದ ಚೈತನ್ಯವಾಗಲಾರದು. ಒಂದೇನು_ಲೋಕವೇ ನಿಶಬ್ದದಿಂದ ಚೈತನ್ಯವಾಗಲಾರದು. ಅಂತ ಅನುರಾಧಾ ಇನ್ನೂ ಚಾದರ ಹೊದ್ದು ಮಲಗಿರುವುದು ಯಾಕೆ? ಸೂರ್ಯರಾವುಗೆ ಅರ್ಥವಾಗಲಿಲ್ಲ. ಆಕೆಯು ಜವಾಬ್ದಾರಿಯಿಲ್ಲದ ಗೃಹಿಣಿಯಂತೂ ಅಲ್ಲವೆ ಅಲ್ಲ.

ಪ್ರತಿದಿನ ಐದು ಗಂಟೆಗೆ ತಪ್ಪದೆ ಎದ್ದು ಓಣಿಯ ಕೊನೆಯವರೆಗೆ ನಡೆದು ಹೋಗಿ ಹಾಲಿನ ಪಾಕೆಟ್ ತರುತ್ತಾಳೆ. ಹಾಲು ತರುವವಳು ಈ ಮಧ್ಯೆ ಪ್ಯಾಕೆಟಿಗೆ ಹತ್ತು ರೂಪಾಯಿ ಮಾಡಿದಾಗಿನಿಂದ ಅನುರಾಧ ಮಾರ್ನಿಂಗ್ ವಾಕ್ ಶುರುಮಾಡಿದ್ದಾಳೆ. ಅದರಿಂದ ಆಕೆ ತಿಂಗಳಿಗೆ ಮೂವತ್ತು ರೂಪಾಯಿ ಉಳಿಸುತ್ತಾಳೆ. ಬೆಳಗಾಗುವುದರೊಳಗೆ ಬಂದು ಅಂಗಳದಲ್ಲಿಯೆ ಕಸ ನೂಕಿ ರಂಗೋಲಿ ಹಾಕುವವಳನ್ನು ಇಟ್ಟುಕೊಂಡಿದ್ದಾಳೆ. ಆ ಸಮಯದಲ್ಲಿ ಪಾತ್ರೆಗಳನ್ನು ತೊಳೆದು ಹೋಗುತ್ತಾಳೆ ಆಕೆ. ಯಾಕೆಂದರೆ, ಅನುರಾಧಾಳಿಗೆ ಎಂಟುವರೆ ಗಂಟೆಗೆಲ್ಲಾ ಕೆಲಸ ಮುಗಿಯಬೇಕು. ಆಕೆಯನ್ನು ಈಗ ಡೌನ್‌ಟೌನ್ ಬ್ರಾಂಚ್ ಆಫೀಸ್‌ಗೆ ವರ್ಗಾಯಿಸಿದ್ದಾರೆ. ಟೌನ್ ಬಹಳ ರಷ್ ಇರುತ್ತದೆ. ರಿಕ್ಷಾ ಹತ್ತಿದರೆ ಬಹಳ ಖರ್ಚಾಗುತ್ತದೆ. ಆಟೋ ಎಂದರೆ ಹೇಳಲಾಗದು. ಅದಕ್ಕಾಗಿ ಮೋಪೆಡ್ ಖರೀದಿಸಿದ್ದಾಳೆ. ಇತ್ತೀಚೆಗೆ ಆ ಮೋಪೆಡ್ ಕೊಂಡಾಗ ಆಕೆಯ ವಯಸ್ಸು ನಲವತ್ತೈದು

ವರ್ಷ. ಟ್ರಾಫಿಕ್ ಗಜಿಬಿಜಿ ಇದ್ದು, ಒಂದು ಕ್ರಮವಿಲ್ಲದ ಟ್ರಾಫಿಕ್‌ನಲ್ಲಿ ಡ್ರೈವ್ ಮಾಡೋದು ಕಷ್ಟ, ಕಾರಣ ಮುಕ್ಕಾಲು ಗಂಟೆ ಮೊದಲೆ ಮನೆ ಬಿಡುತ್ತಾಳೆ. ಆದರೆ ಇಂತಹ ಅನುರಾಧ ಒಂಭತ್ತು ಗಂಟೆಯವರೆಗೆ ತುಂಬಾ ಹೊದ್ದು ಮಲಗಿದ್ದಾಳೆಂದರೆ- ಮೈಯಲ್ಲಿ ಹುಷಾರಿರಲಿಕ್ಕಿಲ್ಲ. ಅನುರಾಧಳ ಮೈಯಲ್ಲಿ ಹುಷಾರಿಲ್ಲದಿರುವುದು, ಸೂರ್ಯರಾವು ಎಂದು ನೋಡಿರಲಿಲ್ಲ ಈ ಮಧ್ಯೆ .

ಸೂರ್ಯರಾವು, ಆಕೆಯ ಮುಖದ ಮೇಲೆ ಹೊದ್ದುಕೊಂಡ ಚಾದರ್ ಎಳೆದನು. ಕಣ್ಣು ದೊಡ್ಡದಾಗಿ ಮಾಡಿ, ಬಾಯಿ ಮೇಲೆ ಕೈಯಿಟ್ಟುಕೊಂಡು. ಜೋಲಿಹೋಗಿ ಗೋಡೆಗೆ ಆನಿ ಕೊಂಡು ನಿಂತನು. ಅನುರಾಧಳ ಶರೀರವೆಲ್ಲಾ ಬೆಳಗ್ಗೆ ಸುಣ್ಣ ಬಳಿದಂತಾಗಿದೆ. ಕಣ್ಣು ತೆರೆದುಕೊಂಡೇ ಇವೆ. ಆಕೆ ಉಟ್ಟ ಸೀರೆ ಉಟ್ಟಂತಿದೆ. ಆದರೆ ಕೈಕಾಲುಗಳು ಸೀಮೆ ಸುಣ್ಣದಿಂದ ಮಾಡಿದಂತಾಗಿವೆ. ಕಣ್ಣು ಕೂದಲೂ ಬಿಟ್ಟರೆ ಉಳಿದೆಲ್ಲಾ ಶರೀರವೆಲ್ಲ ಬಿಳಿಯಾಗಿಯೇ ಇದೆ. ಕಣ್ಣು ಪ್ರಶಾಂತವಾಗಿ ನಿರ್ಮಲವಾಗಿ ಎಂದೂ ಇಲ್ಲದಂತಹ ಹೊಳಪಿನಿಂದ ಹೊಳೆಯುತ್ತಿವೆ.

ರಾತ್ರಿ ಹನ್ನೆರಡು ಗಂಟೆವರೆಗೆ ಆಕೆ ಎಂದಿನಂತೆ ಇದ್ದಳು. ವರ್ಷದಿಂದ ತಪ್ಪದೇ ದಿನಾ ನೋಡುವ ಹಿಂದಿ ಸೀರಿಯಲ್ ನೋಡುತ್ತಿದ್ದಳು. ಬೆಳಗ್ಗೆ ನಾಷ್ಟಾಕ್ಕೆಂದು ಇಡ್ಲಿಗೆ ಬೇಕಾದ ಪದಾರ್ಥಗಳನ್ನು ಗ್ರೈಂಡ್ ಮಾಡಿದ್ದಳು. ಕುಡಿಯುವ ನೀರು ಕಾಯಿಸಿ ಫಿಲ್ಟರ್‌ಗೆ ಹಾಕಿದ್ದಳು. ಒಂದೇನೂ ಸಾವಿರಾರು ಕೆಲಸ ಮಾಡಿದ್ದಾಳೆ. ಆಕೆಯದು ಬಹಳ ದೂರದೃಷ್ಟಿ. ಈ ದಿನಕ್ಕಾಗಿ ನಿನ್ನೆಯೇ ಎಲ್ಲಾ ಏರ್ಪಾಟುಗಳನ್ನು ಮಾಡಿದ್ದಾಳೆ. ಹೀಗೆ ಯಾಕೆ? ಬೆಳಗ್ಗೆ ಸುಣ್ಣದ ಗೊಂಬೆಯಂತಾಗಿದ್ದಾಳೆ. ಇಂಥ ಕಾಯಿಲೆಯವರನ್ನು ಇದುವರೆಗೆ ಯಾರನ್ನು ನೋಡಿರಲಿಲ್ಲ ಎಂದುಕೊಳ್ಳುತ್ತಾ ಸೂರ್ಯರಾವು ಮೂಗಿನ ಹತ್ತಿರ ಕೈಹಿಡಿದು ನೋಡಿದ. ಶ್ವಾಸ ನಿಂತು ಹೋಗಿದೆ. ಎದೆಯ ಮೇಲೆ ಕಿವಿಯಿಟ್ಟು ನೋಡಿದನು. ಸ್ವದನ ಇಲ್ಲ. ಬೆಚ್ಚಿಬಿದ್ದನು. ಅನುರಾಧ ಸತ್ತು ಹೋಗಿದ್ದಾಳಾ! ಅನುರಾಧಾ ಸಾಯುವುದೆಂದರೆ ಏನು? ಸೂರ್ಯರಾವು ಬೆವರಿನಿಂದ ತೊಯ್ದು ಹೋದನು. ಹೆಜ್ಜೆಯಲ್ಲಿ ಹೆಜ್ಜೆ ಹಾಕುತ್ತಾ ಹೋಗಿ, ಗೆಳೆಯ ಸುಬ್ಬರಾವುಗೆ ಫೋನ್ ಮಾಡಿ, ಡಾಕ್ಟರನನ್ನು ಕರೆದುಕೊಂಡು ಬಾ ಎಂದನು. ಅನುರಾಧಾಳಿಗೆ ಬಂದ ಕಾಯಿಲೆ ಯಾವುದು? ಬಂದ ಆ ಡಾಕ್ಟರ್‌ಗೆ ಅರ್ಥವಾಗಲಿಲ್ಲ. ಆದರೆ ಆಕೆ ಸತ್ತು ಹೋಗಿದ್ದು ಮಾತ್ರ ಸ್ಪಷ್ಟ ಪಡಿಸಿದನು. ಕ್ಷಣದಲ್ಲಿಯೇ ಅನುರಾಧಾಳ ಮರಣದ ವಾರ್ತೆ ಬೀದಿಯೆಲ್ಲಾ ಹಬ್ಬಿತು. ಅಕ್ಕ ಪಕ್ಕದವರು ಗಟಗಟನೆ ಕಾಫಿಯನ್ನು ಕುಡಿದು. ನೀರುಗೀರು ತುಂಬಿ, ಸೂರ್ಯರಾವು ಅವರ ಮನೆಗೆ ಬಂದರು.

ಶವವನ್ನು ಕೆಳಕ್ಕೆ ಇಳಿಸಿ ತಲೆಯ ಹತ್ತಿರ ದೀಪ ಹಚ್ಚಬೇಕು ಎಂದರು, ಪಕ್ಕದ ಮನೆಯ ಅಜ್ಜಿ.

ವರಾಂಡದಲ್ಲಿ ಚಾಪೆ ಹಾಸಿ ಅದರ ಮೇಲೆ ಮಲಗಿಸಿದರು. “ಮಕ್ಕಳಿಗೆ ಫೋನ್ ಮಾಡಿ ಸೂರ್ಯರಾವು” ಎಂದನು ಸುಬ್ಬರಾವು. ಸೂರ್ಯರಾವು ಹೆಚ್ಚಾಗಿ ಎಸ್.ಟಿ.ಡಿ.ಗಳು ಮಾಡುತ್ತಾನೆಂದು ಆ ಸೌಕರ್ಯವನ್ನು ಕಟ್ ಮಾಡಿಸಿದ್ದಳು ಅನುರಾಧಾ. ಹಣ ಮತ್ತು ಮಕ್ಕಳ ಫೋನ್ ನಂಬರನ್ನು ಕೊಟ್ಟು ಸುಬ್ಬರಾವು ಅವರನ್ನು ಆ ಕೆಲಸಕ್ಕೆ ಕಳುಹಿಸಿದನು ಸೂರ್ಯರಾವು. ಆತನು ಇನ್ನು ಹಲ್ಲು ಉಜ್ಜಿರಲಿಲ್ಲ. ಆತ ಎದ್ದು ಹಲ್ಲುಜ್ಜಿ ಬರುವುದರೊಳಗೆ ದೊಡ್ಡ ಮಗ್ಗಿನ ತುಂಬಾ ಹವೆಯನ್ನು ಎಬ್ಬಿಸುವ ಕಾಫಿ ತಯಾರು ಮಾಡಿಟ್ಟಿರುತ್ತಿದ್ದಳು ಅನುರಾಧಾ. ಎರಡು ಮಗ್ಗು ಕಾಫಿಗೆ. ಎಷ್ಟು ಪುಡಿ ಹಾಕಬೇಕು, ಎಷ್ಟು ಹಾಲು ಹಾಕಬೇಕು, ಎಷ್ಟು ಬಿಸಿಮಾಡಬೇಕು, ಆಕೆಗೆ ಗೊತ್ತಿರುವಂತೆ ಯಾರಿಗೂ ಗೊತ್ತಿಲ್ಲ.

ಸುಬ್ಬರಾವುಗೆ ಅನುರಾಧಾಳ ಶರೀರವನ್ನು ಒಂದು ಸಾರಿ ಮುಟ್ಟಿ ನೋಡಬೇಕೆನಿಸುತ್ತದೆ. ಮಂಚದ ಮೇಲಿಂದ ಇಳಿಸುವಾಗ ಕಾಲುಗಳನ್ನು ಹಿಡಿದಿದ್ದ ಆದರೆ ಕಾಲ ಮೇಲೆ ಸೀರೆಯ ನೆರಿಗೆಗಳಿದ್ದವು. ಆಕೆಯ ಶರೀರ ಸುಣ್ಣದಂತೆ ಹೇಗಾಯಿತೋ ಅದು ನಿಜವಾಗಿ ಸುಣ್ಣವೋ ಅಥವಾ ಮತ್ತೇನೋ ತಿಳಿದುಕೊಳ್ಳಬೇಕೆಂದು ಬಹಳ ಕುತೂಹಲದಿಂದಿದ್ದಾನೆ. ಆದರೆ ಆ ಶರೀರ ಆತನ ಗೆಳೆಯನ ಹೆಂಡತಿಯದು. ಆತನ ವಸ್ತುವಲ್ಲವಲ್ಲ? ಶವವಾದರೂ ಆತನದೆ ಅಲ್ಲವೆ, ಅದರ ಮೇಲೆ ಅಧಿಕಾರ. ಮುಟ್ಟಿದರೆ ಸುಮ್ಮನಿರುವನೋ ಹೇಗೋ?

ಯಾರೋ ಸ್ವತಂತ್ರವಾಗಿ ಮನೆಯೊಳಕ್ಕೆ ಹೋಗಿ ಕಾಫಿ ಮಾಡಿ ಸೂರ್ಯರಾವುಗೆ ಒತ್ತಾಯದಿಂದ ವಿನಂತಿಸಿಕೊಳ್ಳುತ್ತಾ ಕೊಟ್ಟರು. ಆದರೆ ಶವದ ಪಕ್ಕದಲ್ಲಿ ಕುಳಿತು ಕುಡಿಯಲಿಕ್ಕೆ ಇಷ್ಟವಿಲ್ಲದ್ದಕ್ಕೆ ಪಕ್ಕದ ಕೋಣೆಯೊಳಕ್ಕೆ ಹೋದನು ಆತ. ಇದೇ ಹದವಾದ ಸಮಯವೆಂದು ಆಕೆಯ ಕಾಲ ಹತ್ತಿರ ಚಿವುಟಿ, ಬೆಳ್ಳನೆಯ ಚಿಕ್ಕ ತುಂಡೊಂದನ್ನು ಜೇಬಿನಲ್ಲಿ ಹಾಕಿಕೊಂಡು, ಫೋನ್ ಮಾಡಲು ಹೋದನು ಸುಬ್ಬರಾವು.

“ಮಾಮಳನ್ನು ನಾನು ಬರುವವರೆಗೆ ಇಟ್ಟಿರಿ, ಯಾವುದೂ ಒಂದು ಫ್ಲೈಟಿಗೆ ಹೇಗೋ ಬಂದು ಸೇರುತ್ತೀನಿ ಓ.ಕೆ.” ಎಂದಳು ಸೂರ್ಯರಾವರ ಮಗಳು ನ್ಯೂಜೀರಿಯಿಂದ.

ಮಗ ಫೋನ್‌ನಲ್ಲಿ ಅತ್ತು ಬಿಟ್ಟನು. ಆತನಿಗೆ ಇಂಡಿಯಾಕ್ಕೆ ಬಂದರೆ ಪುನಃ ವೀಸಾ ರೀನ್ಯೂ ಆಗುವುದು ಕಷ್ಟವಂತೆ. “ಮಾಮ್ ಯಾಕೆ ಹೀಗೆ ಹೊರಟುಹೋದಳು ಅಂಕಲ್-ವಾಟ್ ಹಾಪೆನ್ಡ್” ಎಂದು ಆಕ್ರೋಶಪಟ್ಟನು.

ನಾನಾ ರೀತಿಯ ತೊಂದರೆಯಿಂದ ಓದಿಸಿ, ಬಹಳಷ್ಟು ಹಣ ಖರ್ಚು

ಮಾಡಿ ಅವನನ್ನು ಸ್ಟೇಟಿಗೆ ಕಳಿಸಿದ್ದೂ ಅನುರಾಧಳೆ. ಅವನನ್ನು ಹೇಗಾದರೂ ಸ್ಟೇಟಿಗೆ ಕಳುಹಿಸಬೇಕೆಂದು ಕಂಕಣ ಕಟ್ಟಿಕೊಂಡಿದ್ದು ಆಕೆಯೆ. ಬ್ಯಾಂಕಿನಲ್ಲಿ ಎಲ್ಲರೂ ಅವಳನ್ನು ಬಹಳಷ್ಟು ಅಭಿನಂದನಾ ರೀತಿಯಲ್ಲಿ ನೋಡುತ್ತಾರೆ. “ನಿಮ್ಮ ಮಕ್ಕಳು ರತ್ನಗಳು” ಎನ್ನುತ್ತಾರೆ. ಆ ರೀತಿ ಎಲ್ಲರೂ ತನ್ನನ್ನು ಹಾಗೆ ಅನ್ನಬೇಕೆಂದು ಆಕೆ ಆಸೆಪಟ್ಟಿದ್ದಳು. ಆಕೆಯ ಕೋರಿಕೆ ಫಲನೀಡಿತು. “ಬಟ್ ಫರ್ ಮಮಾ ಹಿ ಕುಡನ್ಸ್ ಹಾವ್ ಮೇಡಿಟ್ ಆದರೆ ಈಗ ತಾನು ಮಾಮ್‌ಳನ್ನು ನೋಡಲಾರ ಕಾಂಟ್ ಮೇಕಿಟ್...”

“ಬಾಡಿಯನ್ನು ಐಸ್ ಮೇಲೆ ಇಡಬೇಕೆನೋ- ಮಗಳು ಬರುವುದರೊಳಗೆ ಹೀಗೆ ಇಟ್ಟರೆ ಕೆಟ್ಟು ಹೋಗುತ್ತದೆ” ಎಂದರು ಯಾರೋ.

“ಇದು ಸಾಮಾನ್ಯ ಶವವಲ್ಲ. ಇದು ಸುಣ್ಣದಂತೆ ಇದೆ. ಐಸ್‌ಮೇಲಿಟ್ಟರೆ ಕರಗಿ ಹೋಗುವುದಿಲ್ಲವೇ? ಎಂದರು ಮತ್ತೊಬ್ಬರು.

“ಹೋಗಲಿ ಶವದ ಸುತ್ತ ಏನಾದರೂ ಔಷಧ ಹಾಕಿ” ಎಂದು ಇನ್ನೊಬ್ಬರು ಸಲಹೆ ನೀಡಿದರು.

ಫೋನು ಮಾಡುವ ಕೆಲಸ ಮುಗಿಸಿದ ಸುಬ್ಬರಾವ್ ಕೆಲಸದಲ್ಲಿಯ ಕೆಲಸವೆಂದು ತನ್ನ ಮನೆಗೆ ಹೋಗಿ ಟಿಫಿನ್‌ಮಾಡಿ, ತನ್ನ ಜೇಬಿನಲ್ಲಿಯ ಟ್ಯಾಬ್ಲೆಟ್‌ನಂತಹ ವಸ್ತುವನ್ನು ತೆಗೆದು ತನ್ನ ಮಗಳ ಕೈಯಲ್ಲಿಟ್ಟು- ಅನುರಾಧಾ ಮರಣೋದಂತವನ್ನು ವಿವರಿಸಿದನು. ಆ ಹುಡುಗಿ ಟಿಕ್ಕನೆ ಪರ್ಸನಲ್ಲಿ ಹಾಕಿಕೊಂಡು ಹತ್ತಿರದ ಲ್ಯಾಬರೋಟರಿಗೆ ಓಡಿ ಹೋದಳು. ಅವರು ಆ ಸುಣ್ಣದ ತುಂಡನ್ನು ತಲೆನೋವಿಗೆ ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳುವ ಅಸ್ಟ್ರಿನ್ ಟ್ಯಾಬ್ಲೆಟ್ ಎಂದು ಹೇಳಿದರು.

“ನಾನು ಅಲ್ಲಿಗೆ ಬರುತ್ತೀನಿ ಅಪ್ಪಾಜಿ” ಎಂದು ಲೆನ್ಸವೊಂದನ್ನು ತೆಗೆದುಕೊಂಡು ಸೂರ್ಯರಾವರ ಮನೆಗೆ ಬಂದಳು ಸುಬ್ಬರಾವನ ಮಗಳು. ಆ ಹುಡುಗಿ ಹೆಸರು ಸುಶೀಲಾ. ಆ ಬೀದಿಯಲ್ಲಿ ಅನುರಾಧಾಳಿಗೆ ಗೊತ್ತಿಲ್ಲದವರು ಯಾರೂ ಇಲ್ಲ. ಆಕೆಯ ಮನೆಗೆ ಬರುವುದು ಹೋಗುವುದನ್ನು ನೋಡಿ ಗಡಿಯಾರಗಳನ್ನು ಸರಿಮಾಡಿಕೊಳ್ಳುವವರು ಕೆಲವರು. ಆಕೆಯನ್ನು ನೋಡಿ ಮನೆಯನ್ನು ಸ್ವಚ್ಛ ಇಟ್ಟುಕೊಳ್ಳುವವರು, ಅಲ್ಲದೆ ಅನೇಕ ವಿಷಯಗಳಲ್ಲಿ ಆಕೆಯನ್ನು ಅನುಕರಿಸುತ್ತಿದ್ದರು. ಎಷ್ಟೋ ಜನರು, ಹಾಗೆ- ಸುಶೀಲಾ ಜನರನ್ನು ಸರಿಸುತ್ತಾ ಬಂದು ಅನುರಾಧಾಳ ಶವವನ್ನು ಲೆನ್ಸ ಹಿಡಿದು ನೋಡಿದಳು. ಆಕೆಯ ಶರೀರ ಸುಣ್ಣದಂತೆ ಅಲ್ಲ, ಆದದ್ದು. ಆಕೆಯ ಶರೀರವೆಲ್ಲ ತರತರದ ಮಾತ್ರಗಳು ಅಂಟಿಸಿದಂತೆ ಇದೆ. ಕೆಲವು ದೊಡ್ಡವು ಕೆಲವು ಚಿಕ್ಕವು, ಇನ್ನೂ ಕೆಲವು ತಿಳಿ ಗುಲಾಬಿ ಬಣ್ಣದವು ಮತ್ತೆ ಕೆಲವು

ದುಂಡನೆಯವು, ಚೌಕಾಕಾರದವು, ಹೀಗೆ ತರತರದ ಮಾತ್ರಗಳು ಅಂಟಿಸಿ ಮಾಡಿದ ಬೊಂಬೆಯಂತಿದ್ದಾಳೆ ಅನುರಾಧ.

“ಆಂಟಿ ಮೈಯಲ್ಲಿ ಟ್ಯಾಬ್ಲೆಟ್ಸ್ ನೋಡಿ ಇಲ್ಲಿ” ಎಂದು ಆಕೆಯ ಕೈ ಹತ್ತಿರ ಎರಡು ಮಾತ್ರಗಳನ್ನು ಚಿವಟಿ ತೆಗೆದಳು ಸುಶೀಲ.

“ಇರುವೆ ಬರುತ್ತಾ ಇವೇರಿ” ಎಂದಳು ಒಬ್ಬಾಕೆ ಗಾಬರಿಯಿಂದ.

“ಹೌದು_ಇದರಲ್ಲಿ ಕೆಲವು ಸುಗರ್ ಕೋಟೆಡ್ ಟ್ಯಾಬ್ಲೆಟ್ಸ್ ಇದ್ದಿರಬಹುದಲ್ಲ” ಎಂದಳು ಸುಶೀಲಾ.

‘ಹೌದು, ಸುಗರ್ ಕೋಟೆಡ್ ಟ್ಯಾಬ್ಲೆಟ್ಗಳನ್ನು ಆಕೆಗೆ ನಾನು ಕೆಲವು ಕೊಟ್ಟಿದ್ದೆ’ ಎಂದುಕೊಂಡನು ಸೂರ್ಯರಾವು. ಸುಶೀಲಳ ಕೈಯಿಂದ ಲೆನ್ನ ತೆಗೆದುಕೊಂಡು ನೋಡುತ್ತಿದ್ದಾರೆ ಕೆಲವರು. ಸೂರ್ಯರಾವುಗೆ ಕಾಣದಂತೆ ಆಕೆಯ ಕೈಯನ್ನು ಕಾಲುಗಳನ್ನು ಚೂಟಿ ನೋಡುತ್ತಿದ್ದಾರೆ ಇನ್ನು ಕೆಲವರು.

ಚಾಪೆಯ ಮೇಲಿಂದ ಆಕೆಯ ಶರೀರವನ್ನು ಒಂದು ಬೆಂಚ್ ಮೇಲೆ ಸೇರಿಸಿದರು. ಸುತ್ತಲೂ ಇರುವೆ ಔಷಧ ಹಾಕಿದರು. ಮಗಳು ಬರುವುದರೊಳಗೆ ಆಕೆಯ ಶರೀರವನ್ನು ಒಬ್ಬಬ್ಬರೂ ಚೂಟಿ ಮಾಯ ಮಾಡುತ್ತಾರೇನೋ ಎಂದೆನಿಸಿತು, ಸೂರ್ಯರಾವುಗೆ. ‘ಶವವನ್ನು ಬೆಡ್ ರೂಂಗೆ ಹೊಯ್ಯಿರಿ’ ಎಂದನು ಇದ್ದಕ್ಕಿದ್ದಂತೆ.

“ಶಪ್ಪಪ್ಪ ಬೆಡ್ ರೂಂನಲ್ಲಿ ಇಡಬಾರದು” ಏನು ನಕ್ಷತ್ರ ಏನೋ” ಎಂದರು ಪಕ್ಕದ ಮನೆಯ ಅಜ್ಜಿ.

“ಪರವಾಗಿಲ್ಲ ಅಜ್ಜಿ! ಈ ಮನೆ ಆಕೆನೇ ಲೋನ್ ಮಾಡಿ ಕಟ್ಟಿಸಿದ್ದು. ಈ ಮನೆಗಾಗಿ ಆಕೆ ಪ್ರತಿ ರಕ್ತದ ತಿಲಕ ಹಚ್ಚಿದ್ದಾಳೆ. ಅದಕ್ಕಾಗಿ ಆಕೆಯ ಶರೀರವನ್ನು ಎಲ್ಲಾದರೂ ಇಡಬಹುದು” ಎಂದು ಅನುರಾಧಾಳ ಶರೀರವನ್ನು ಬಚ್ಚಿಟ್ಟನು ಸೂರ್ಯರಾವು.

ಇಪ್ಪತ್ತೆಂಟು ವರ್ಷಗಳ ಸಾಹಚಾರ್ಯ. ಎಲ್ಲವನ್ನು ಧಾರೆಯೆರೆದಿದ್ದಾಳೆ. ಸ್ನೇಹ_ಪ್ರೇಮ_ಧನ_ಸೇವೆ_ಕೊನೆಗೆ ಈಗ ಪ್ರಾಣ.

ಮನೆ ಜನರಿಂದ ತುಂಬಿ ಹೋಗಿದೆ. ಮನೆಯಲ್ಲಿ ಇಷ್ಟು ಜನ ಇರುವುದು ಅನುರಾಧಳಿಗೆ ಇಷ್ಟವಿರುತ್ತಿರಲಿಲ್ಲ. ತಾನು ಹಾಕಿಸಿಕೊಂಡ ಮಾರ್ಬಲ್ ಕಲ್ಲುಗಳು ಮಾಸಿ ಹೋದರೆ, ಸಬಾನು ಹಚ್ಚಿ ತೊಳೆದು ಒರೆಸುತ್ತಿದ್ದಳು. ಬಾತುರೂಂಗಳನ್ನು ತಾನೆ ತೊಳೆದುಕೊಳ್ಳುತ್ತಿದ್ದಳು. ಮನೆಗೆ ಬಂದವರು, ತಳತಳ ಹೊಳೆಯುವ ಅನುರಾಧಳ ಗ್ಯಾಸ್ ಒಲೆಯನ್ನು ಈಗ ಹಾಲು ಕುದಿಸಿ ಉಕ್ಕಿಸುತ್ತಿದ್ದಾರೆ _ಸೋಫಾಗಳನ್ನೆಲ್ಲ ಕಚ್ಚಿ_ಪಿಚ್ಚಿ ತುಳಿದಾಡುತ್ತಿದ್ದಾರೆ. ಅನುರಾಧಳ ಪ್ರಾಣ ಬಿಲಿಬಿಲಿ

ಆಂಥ ಹೇಗೆ ಹೊದ್ದಾಡುತ್ತಿತ್ತೋ! ಸೂರ್ಯರಾವು ನಿಸ್ಸಹಾಯಕನಾಗಿದ್ದಾನೆ. ಆತನಿಗೆ ಏನು ಮಾಡಲಾಗದು, ಹೇಳಲಾಗದು. ಹೌಸ್ ಕೀಪಿಂಗ್ ನಿಂದ ಹಿಡಿದು ಮನಿಮ್ಯಾನೇಜ್‌ಮೆಂಟ್‌ವರೆಗೂ ಆಕೆಯದೆ ಕೆಲಸ. ಷೇರುಗಳನ್ನು ಕೊಳ್ಳುವುದು, ಮಾರುವುದು, ಬಂಗಾರ ಅಡವಿಟ್ಟು ಸಾಲ ತಂದು ಬಂಗಾರ ಕೊಳ್ಳುವುದು. ಒಂದೇನು_ ಇಂದು ಸೂರ್ಯರಾವರ ಸಂಸಾರ ಇಂಥ ಉನ್ನತಿಗೆ ಬರಲು ಕಾರಣ ಆಕೆ ತಾನೆ?

‘ಐ ಯಾಮ್ ಸೋ ಸಾರೀ ಪಾಪಾ’ ಎನ್ನುತ್ತಾ ಮಗಳು ಬಂದಳು.

ಮಗಳಿಗೆ ಅಮೇರಿಕಾ ಸಂಬಂಧ ಮಾಡಲು ಅನುರಾಧಾ ಎಷ್ಟು ಕಷ್ಟಪಟ್ಟಿದ್ದಳೋ ಸೂರ್ಯರಾವುಗೆ ಗೊತ್ತು. ಅಳಿಯನ ತಾಯಿ ಬೇಡಿದ ಸಾವಿರಾರು ಬೇಕುಗಳನ್ನು ತೀರಿಸಲು ಎಂಥ ಅವಸ್ಥೆ ಪಟ್ಟಿದ್ದಳು ಆತನಿಗೆ ಗೊತ್ತು_ಆ ಮಗಳು ಗರ್ಭಿಣಿಯಾದರೆ ತಾನು ಬಾಣಂತನ ಮಾಡಲು ಅಮೇರಿಕಾಕ್ಕೆ ಹೋಗಬೇಕೆಂದು, ಈಗಿನಿಂದಲೇ ಎರ್ಪಾಡುಗಳನ್ನು ಮಾಡಿಕೊಳ್ಳುತ್ತಿದ್ದಳು. ಟಿಕೆಟ್ ಹೇಗೂ ಮಗಳೇ ಕೊಡಿಸುತ್ತಾಳೆ ಆದರೆ ತನಗಾಗಿ ಕೆಲವು ಡಾಲರ್ಸ್ ಬೇಕಲ್ಲ! ಅದಕ್ಕಾಗಿ ಈ ಮಧ್ಯೆ ಆಕೆ ಬಿಕನಾಸಿಯಂತೆ ಹಣ ಉಳಿಸುತ್ತಿದ್ದಾಳೆ.

ಮಗಳ ಹೆರಿಗೆಗೆ ಇನ್ನೂ ಟೈಂ ಇದೆ. ಆಕೆ, ಆಕೆಯ ಗಂಡ ಬಳಸುವ ಕಾರುಗಳಿಗೆ ಮಾಡಿದ ಸಾಲ_ ಕೊಂಡ ಮನೆಗೆ ಕಟ್ಟಬೇಕಾದ ಇನ್‌ಸ್ಟಾಲ್‌ಮೆಂಟ್ಸ್ ಇತ್ಯಾದಿಗಳನ್ನೆಲ್ಲ ಒಂದು ದಾರಿಗೆ ಬರುವವರೆಗೆ ಮಕ್ಕಳನ್ನು ಹೆರಲು ಆಗದು, ಪೋರ್ ಮಾಮಾ, ಆಗಲೇ ಮಕ್ಕಳನ್ನು ಹೆರು ಎನ್ನುತ್ತಿದ್ದಾಳೆಂದು ನಗುತ್ತಿದ್ದಳು_ಪೋರ್ ಮಾಮಾ, ಹೊರಟು ಹೋಗಿದ್ದಾಳೆ. ಸ್ಟೇಟಿನಲ್ಲಿ ಮಗಳ ವೈಭವ ನೋಡಲಾರದೆ. ಶೀ ಕುಡಂಟ ಮೇಕ್ ಇಟ್. ಆದರೆ ಈ ಕಾಯಿಲೆಯೇನು ಕ್ಲಿಯಿಟ್ ಅಮೆಜಿಂಗ್.

‘ಅಳಿಯ ಬರಲಿಲ್ಲೇನಮ್ಮ ಎಂದನು, ಸೂರ್ಯರಾವು.

‘ರವಿಗೆ ರಜೆ ಸಿಗಲಿಲ್ಲ ಪಾಪಾ- ಹಿ ವಾಜ್ ಸೋ ಸಾರಿ_ಹಿ ಕುಡಂಟ ಮೇಕಿಟ್’ ಎಂದಳು ರಜನಿ. “ನಿಮ್ಮ ಅಮ್ಮ ಅಲ್ಲವೇನಮ್ಮ_ನೀನು ಹೋಗಿ ಪುನಃ ಬರುವಾಗ ನಿಮ್ಮ ಪಾಪಾನನ್ನು ಕರೆದುಕೊಂಡು ಬಾ ಇಲ್ಲಿಗೆ” ಎಂದನು.

“ಶವಕ್ಕೆ ಸ್ನಾನ ಮಾಡಿಸಿ” ಎಂದರು ಬಂಧುಗಳು. “ಸ್ನಾನ ಮಾಡಿಸಿದರೆ ಟ್ಯಾಬ್ಲೆಟ್‌ಗಳೆಲ್ಲ ಕರಗಿ ಹೋಗುತ್ತವೆ; ಸಂಸ್ಕಾರ ಮಾಡಲು ಏನೂ ಉಳಿಯುವುದಿಲ್ಲ. ಅರಿಸಿಣ ನೀರು ಪ್ರೋಕಿಸಿ ಪವಿತ್ರ ಮಾಡಿ” ಎಂದನು ಒಬ್ಬಾತ.

“ಶವಕ್ಕೆ ಸ್ನಾನ ಮಾಡಿಸದಿದ್ದರೆ ಪುಣ್ಯ ಲೋಕಕ್ಕೆ ಹೋಗುವುದಿಲ್ಲ” ಎಂದಳು ಪಕ್ಕದ ಮನೆ ಅಜ್ಜಿ. ಪವಿತ್ರ ಸ್ನಾನಾ ಅರಿಸಿಣ ನೀರಾ ಚರ್ಚ್ ನಡೆಯಿತು ಸ್ವಲ್ಪಕಾಲ.

ಕೊನೆಗೆ ಅರಿಸಿಣ ನೀರಿಗೆ ಓಟು ಬಿದ್ದವು. “ಇಷ್ಟಕ್ಕೂ ಶವ ಕಣ್ಣು ಮುಚ್ಚಿಲ್ಲ ಯಾಕೋ” ಅಂದರು ಯಾರೋ ‘ಐ ಕಾಂಟ್ ಡು ಇಟ್’ ಎಂದಳು ರಜನಿ.

ಸೂರ್ಯರಾವು ಪ್ರಯತ್ನಿಸಿದನು. ಆತನಿಗೆ ಆಶ್ಚರ್ಯವಾಯಿತು. ಆಕೆ ಬದುಕಿರುವಾಗಲೇ ಎಷ್ಟೋ ಸಾರಿ ಮುಚ್ಚಿಸಿದ್ದನು.

ಸುಭದ್ರಳಿಗೆ ಪ್ರತಿ ತಿಂಗಳು ಹಣ ಕಳುಹಿಸಿ, ಮಣಿ ಜೊತೆ ಕೋವಲಂ ಬೀಚಿಗೆ ಹೋಗಿ.

ಈಗ ಆ ಕಣ್ಣು ಮುಚ್ಚಿಕೊಳ್ಳುತ್ತಿಲ್ಲ. ಯಾಕೋ? ಶವವನ್ನು ಒಯ್ಯುತ್ತಿರುವಾಗ ಅಯಾಸದಿಂದ ಓಡಿ ಬಂದನು, ಪ್ಯಾಥಾಲಜಿ ಪ್ರೊಫೆಸರ್ ಪ್ರಕಾಶರಾವ್. ಆತನು ಅನುರಾಧಳಿಗೆ ದೊಡ್ಡಮ್ಮನ ಮಗ. ಆತ ಏನೇನೋ ಸಾಮಾನುಗಳನ್ನು ಜೊತೆ ತಂದಿದ್ದಾನೆ.

“ನನ್ನ ಹೆಂಡತಿ ಶವದ ಮೇಲೆ ನಾನು ಸತ್ತರೂ ನಿನ್ನ ಸಂಶೋಧನೆಗೆ ಆಸ್ವದ ಮಾಡಿಕೊಡುವುದಿಲ್ಲ” ಎಂದನು ಸೂರ್ಯರಾವು. ಆತನಿಗೆ ಪ್ರಕಾಶರಾವು ಎಂದರೆ ಎಲ್ಲೆಲ್ಲದ ಕೋಪ. ಅನುರಾಧಾಳಿಗೆ ಆತನೆಂದರೆ ಇಷ್ಟ ಅದಕ್ಕೆ.

“ನನ್ನ ಹೆಂಡತಿಯನ್ನು ಕರ್ಮಾದಿಗಳಿಂದ ಸ್ವರ್ಗಕ್ಕೆ ಕಳುಹಿಸಬೇಕಾದ ಜವಾಬ್ದಾರಿ ನನ್ನದು. ಆಕೆಗೆ ಬಂದ ಈ ಸಾವಿನಿಂದ ನನ್ನ ಹೃದಯವನ್ನು ಛಿದ್ರವಾಗಿ ಸಾಯುತ್ತಿದೆ. ಅದರಲ್ಲಿ ಇದೊಂದಾ” ಎಂದನು ಸೂರ್ಯರಾವು.

“ಅದಲ್ಲ ಸೂರ್ಯ. ಇದು ವೈದ್ಯ ಪ್ರಪಂಚಕ್ಕೆ ವಿಚಿತ್ರವಾದ ಸವಾಲು. ಇದು ಈ ರೀತಿ ಹೇಗೆ ಸಂಭವಿಸಿತೋ ತಿಳಿದುಕೊಳ್ಳುವುದು ನಮ್ಮ ಕರ್ತವ್ಯ. ಇದು ಬಹಳ ಅಗತ್ಯ ನಮಗೆ” ಎಂದು ಹಠಸಾಧಿಸಿದ ಪ್ರಕಾಶರಾವು ಅನುರಾಧಳ ಶರೀರವು ಟ್ಯಾಬ್ಲೆಟ್‌ಗಳಂತಾಗಿ, ಆಕೆ ಸತ್ತು ಹೋದ ವಿಷಯ ಎಲ್ಲಾ ಪತ್ರಿಕೆಗಳ ಸ್ಟೆಂಗರ್‌ಗಳಿಗೆ ಗೊತ್ತಾಗಿದೆ. ಆ ಜಿಲ್ಲೆಯಲ್ಲಿ ನಡೆಯುವ ಪ್ರತಿ ಆಶ್ಚರ್ಯ ವಿಷಯಗಳನ್ನು ಎಳ್ಳಷ್ಟು ಬಿಡದೆ ವಿಡಿಯೋ ಮಾಡಿ ಒಂದು ಚಾನಲ್‌ಗೆ ಮಾರುವ ವಿಡಿಯೋಗ್ರಾಫರ್‌ಗಳಿಗೂ ಸಹ ಗೊತ್ತಾಗಿದೆ. ಇವರೆಲ್ಲಾ ಬರುವ ಮೊದಲೇ ಶವದಹನ ನಡೆದಿದ್ದರೆ ಚೆನ್ನಾಗಿರುತ್ತಿತ್ತು ಎಂದುಕೊಂಡನು ಸೂರ್ಯರಾವು.

“ಮಾಮನನ್ನು ನೋಡಲು ಬಿಡು ಪಾಪ” ಎಂದಳು ರಜನಿ. ಪ್ರಕಾಶರಾವು ಅರ್ಧಗಂಟೆ ಕಾಲ ಅನುರಾಧಾಳ ಶವವನ್ನು ಪರೀಕ್ಷೆ ಮಾಡಿ, ನೋಟ್ಸ್ ಮಾಡಿಕೊಂಡನು. ಅದೇ ಸಮಯದಲ್ಲಿ ಕೆಲವರು ಫೋಟೋ ತೆಗೆದುಕೊಂಡರು. “ಇದೆಲ್ಲಾ ಅಮ್ಮನ ಶವಕ್ಕೆ ತಾನೆ ಪಾಪ- ಆಕೆಯ ಆತ್ಮ ಆಗಲೇ ಸ್ವರ್ಗಕ್ಕೆ ಹೋಗಿದೆ” ಎಂದು ತಂದೆಯನ್ನು ಸಮಾಧಾನಿಸಿದಳು ರಜನಿ.

ಕೊನೆಗೆ ಅನುರಾಧಾಳ ಶವ ಕಟ್ಟಿಗೆಯ ಮೇಲೆ ಹೋಗಿದೆ.

“ಅದು ಅಂಥ ಮಹಾ ಶರೀರವೇನೂ ಅಲ್ಲ! ಅದರಲ್ಲಿ ಬಹಳಷ್ಟು ಅಂಗಗಳು ಇಲ್ಲ. ನಾಲ್ಕು ವರ್ಷಗಳ ಹಿಂದೆ ಗರ್ಭಚೀಲ ತೆಗೆದು ಹಾಕಿದ್ದಾರೆ. ಅದರೊಂದಿಗೆ ಓವರಿಸ್ ಸಹ ತೆಗೆದು ಹಾಕಿದರು. ಕೆಲಸದಲ್ಲೊಂದು ಕೆಲಸವೆಂದು ಅಪೆಂಡಿಕ್ಸ್ ಕೂಡಾ ತೆಗೆದರು. ಇನ್ನು ಉಳಿದ ರಕ್ತ ಮಾಂಸಖಂಡವೆಲ್ಲಾ ಮಾತ್ರಗಳಾಗಿಬಿಟ್ಟಿವೆ. ಇದ್ದರೆ ಮೆದುಳು-ಹೃದಯ ಇರಬೇಕು” ಎಂದು ಕಣ್ಣು ಒರೆಸಿಕೊಂಡನು ಸೂರ್ಯರಾವು. ಅನುರಾಧಾಳ ಶರೀರವು ರಂಗುರಂಗಿನ ಉರಿಯಾಗಿ ಉರಿಯುತ್ತಿದೆ. ಟ್ಯಾಬ್ಲೆಟ್‌ನಲ್ಲಿಯ ಕೆಮಿಕಲ್‌ನಿಂದ ಬರುವ ಬಣ್ಣಗಳು-ಇದ್ದಕ್ಕಿದ್ದಂತೆ ಏನೋ ಒಡೆದ ಶಬ್ದ ಕೇಳಿಸಿತು. ಚಿತೆಯೊಳಗಿನಿಂದ ಒಂದು ಎಲೆಹಸುರಿನ, ಪಾಚಿ ಹಿಡಿದ ವಸ್ತು. ಸಿಡಿದು ಬಂದು ಸೂರ್ಯರಾವನ ಪಾದಗಳ ಹತ್ತಿರ ಬಿದ್ದಿತು. ‘ಇದೇನು’ ಎಂದು ಬೆಚ್ಚಿಬಿದ್ದನು ಆತ. ಪ್ರಕಾಶರಾವು ಅದನ್ನು ಕೈಯಲ್ಲಿಡಿದು ಚಾಕುವಿನಿಂದ ಪಾಚಿಯನ್ನೆಲ್ಲಾ ಶುಭ್ರವಾಗಿ ಗೀರಿದನು. ಅದು ಥಳಥಳ ಹೊಳೆಯುತ್ತಿದೆ. ಅದು ಅನುರಾಧಳ ಮೆದುಳು. ಅದನ್ನು ಗುರುತಿಸಿದನು ಸೂರ್ಯರಾವು. ಮದುವೆಯಾದ ಹೊಸತನದಲ್ಲಿ ತನ್ನೊಂದಿಗೆ ಚೆಸ್ ಆಡಿದ ಮೆದುಳು. ಬ್ಯಾಂಕ್ ಟೆಸ್ಟಿನಲ್ಲಿ ಮೊದಲನೆ ರ್ಯಾಂಕ್ ಪಡೆದ ಮೆದುಳು. ಯಾಕೆ ಹೀಗೆ ಪಾಚಿ ಹಿಡಿದಿದೆ.

ಪ್ರಕಾಶರಾವು ನಕ್ಕು “ನಿಮ್ಮ ಮನೆಯಲ್ಲಿ ಸಿಂಕ-ಬಾತ್ ರೂಂಗಳು ಥಳಥಳ ಪಳಪಳ ಹೊಳೆಯುವಂತೆ ತೊಳೆಯುತ್ತಿತ್ತು ಅಲ್ಲಾ! ಆ ಪಾಚಿಯೆಲ್ಲಾ ಅವುಗಳಿಂದ ಈಕೆಯ ಮೆದುಳಿಗೆ ಸೇರಿದೆ” ಎಂದನು.

ಹಾಗೆ ಅನುರಾಧಾಳ ಶರೀರವನ್ನು ಅಗ್ನಿಗೆ ಅರ್ಪಿಸಿ ಸ್ನಾನ ಮಾಡಿ ಮನೆಗೆ ಬಂದು ಆಕೆಯ ಪೋಟೋಗಳಲ್ಲಿ ಒಂದನ್ನು ಆಯ್ದು ಲಾಮಿನೇಟ್ ಮಾಡಿಸುವ ಕಾರ್ಯಕ್ರಮಕ್ಕೆ ಉಪಕ್ರಮಿಸಿದ ಸೂರ್ಯರಾವ್‌ಗೆ ‘ನಾ ಬರುತ್ತೀನಿ’ ಎಂದನು ಪ್ರಕಾಶರಾವು.

“ನಾನು ನಿನ್ನ ಜೊತೆ ಬರುತ್ತೀನಿ ಅಂಕಲ್” ಎಂದಳು ಸುಬ್ಬರಾವರ ಮಗಳು ಸುಶೀಲಾ.

“ನನ್ನ ಜೊತೆ ಏನು ಕೆಲಸ ನಿನಗೆ” ಎಂದನು ಪ್ಯಾಥಾಲಜಿ ಪ್ರೊಫೆಸರ್ ಪ್ರಕಾಶರಾವು. ಆತನು ಅನುರಾಧಳನ್ನು ಸ್ವಂತ ತಂಗಿಯಂತೆ ನೋಡಿಕೊಳ್ಳುತ್ತಿದ್ದನು. ಎಷ್ಟೋ ಸಾರಿ, ಎಷ್ಟೋ ಕೇಳಿದ ಸಲಹೆಗಳನ್ನು ನೀಡಿ ಆಕೆಯಿಂದ ಬೈಸಿಕೊಳ್ಳುತ್ತಿದ್ದನು.

“ಅನುರಾಧಾ ಆಂಟಿಗೆ ಬಂದ ಕಾಯಿಲೆ ಯಾವುದು, ನೀವು ನನಗೆ ಹೇಳಬೇಕು”

ಎಂದಳು ಸುಶೀಲ.

“ನನಗೂ ಹೇಳಿ ಅಂಕಲ್. ನಮ್ಮ ಮಾಮ್‌ಗೆ ಬಂದ ಕಾಯಿಲೆ ನನಗೆ ಗೊತ್ತಾಗದಿದ್ದರೆ ಹೇಗೆ?” ಎನ್ನುತ್ತಾ ಬಂದಳು ರಜನಿ. ಪ್ರಕಾಶರಾವು ನಕ್ಕು “ಇದನ್ನು ಸೂಪರ್ ಮಾಮ್ ಸಿಂಡ್ರೋಮ್ ಎನ್ನುತ್ತಾರಮ್ಮ” ಎಂದನು.

“ನಿಜವಾಗಲೂ ನಮ್ಮ ಮಾಮ್ ಸೂಪರ್ ಮಾಮ್ ಅಂಕಲ್” ಅಂದಳು ರಜನಿ ಕಣ್ಣು ಒರೆಸಿಕೊಳ್ಳುತ್ತಾ.

“ಅದೇ ಆಕೆಯ ಕಾಯಿಲೆ” ಎಂದನಾತ.

“ಅದೇನು ಹೇಗೆ ಬಂತು ಹೇಳಿ ಅಂಕಲ್ ನಗಲಾರದೆ ಸತಾಯಿಸಿದೆ, ಸರಿಯಾಗಿ ಬಿಡಿಸಿ” ಎಂದು ಮುನಿಸಿಕೊಂಡಳು ಸುಶೀಲಾ.

“ನಮ್ಮ ಅನುರಾಧಾಳಿಗೆ ಈ ಪ್ರಪಂಚದಲ್ಲಿನ ಹೆಂಗಸರಿಗಿಂತ ತಾನು ಬುದ್ಧಿವಂತಳೆಂದು, ಸಮರ್ಥಳೆಂದು ಬಲವಾದ ನಂಬಿಕೆ. ಆಕೆಯ ದೃಷ್ಟಿಯಲ್ಲಿ ಬುದ್ಧಿ ಸಾಮರ್ಥ್ಯ ಎಂದರೆ ಒಳ್ಳೆ ಮನೆ ಕಟ್ಟಿಕೊಳ್ಳುವುದು ಅದನ್ನು ಪಳಪಳ ಹೊಳೆಯುವಂತೆ ನೋಡಿಕೊಳ್ಳುವುದು. ಆದಷ್ಟು ಹಣ ಗಳಿಸುವುದು, ಕಷ್ಟಪಟ್ಟು ಕೆಲಸ ಮಾಡುವುದು, ಮಕ್ಕಳನ್ನು ಒಳ್ಳೆಯವರನ್ನಾಗಿ ಮಾಡುವುದು, ಒಳ್ಳೆಯವರನ್ನಾಗಿ ಮಾಡುವುದೆಂದರೆ ಡಾಕ್ಟರನೇ, ಇಂಜಿನಿಯರರನ್ನೋ ಮಾಡಿ ಸ್ಟೇಟಿಗೆ ಕಳಿಸುವುದು_ಅದೂ ಆಗಿದಿದ್ದರೆ ನಿನ್ನಂತೆ, ಅಮೇರಿಕಾದಲ್ಲಿ ಇರುವ ಹುಡುಗನಿಗೆ ಕೊಟ್ಟು ಮದುವೆ ಮಾಡಿ ಕಳಿಸುವುದು_ಇದೇ ಆಕೆಯ ಜೀವನ ಧ್ಯೇಯ_ಆ ಧ್ಯೇಯ ಸಾಧನೆಗೆ ಪ್ರತಿಕ್ಷಣ ಶ್ರಮಿಸಿದ್ದಾಳೆ. ಆಕೆಯ ಎಂಬಿಷನ್ ಸಿದ್ಧಿಸಿದೆ” ಎಂದು ನಿಲ್ಲಿಸಿದನು ಪ್ರಕಾಶರಾವು.

“ಅದಕ್ಕೂ ಈ ಕಾಯಿಲೆಗೂ ಲಿಂಕು ಏನು?” ಎಂದು ಕೋಪದಿಂದ ಕೇಳಿದಳು ರಜನಿ.

“ಇದೇ ಪುಟ್ಟಿ_ಈ ಗುರಿ ಸಾಧನೆಯಲ್ಲಿ ನಿಮ್ಮಮ್ಮ ತನ್ನ ಮನಸ್ಸಿಗೇನು ಬೇಕೋ, ತನ್ನ ಶರೀರಕ್ಕೇನು ಬೇಕೋ, ನೋಡಿಕೊಳ್ಳಲಿಲ್ಲ. ತರತರಹದ ಅಡಿಗೆ ಮಾಡಿ ತಿನ್ನುವುದು, ಒಳ್ಳೆಯ ಸೀರೆಗೆ ಗಂಜಿಹಾಕಿ ಉಡುವುದು, ಗೆಳತಿಯರಲ್ಲಿ, ಬಂಧುಗಳಲ್ಲಿ ಪ್ರತ್ಯೇಕವಾಗಿ ಕಾಣುವುದು, ಇದೇ ಆಕೆಗೆ ಬೇಕೆಂದುಕೊಂಡಿದ್ದಳು. ಆದರೆ ಹಣ ಉಳಿಸಲು ನಿಮ್ಮಮ್ಮ ಯಂತ್ರದಂತೆ ಕೆಲಸಮಾಡುತ್ತಿದ್ದಳು. ಮನೆಯ ಸ್ವಚ್ಛತೆಗಾಗಿ ಯಾರನ್ನೂ ಕೆಲಸ ಮಾಡಲು ಬಿಡುತ್ತಿದ್ದಿಲ್ಲ. ಸೋಮಾರಿ ಕೋಣದಂತೆ ನಿಮ್ಮಪ್ಪನನ್ನು ಕುಳ್ಳಿರಿಸಿ ಕಾಫಿ ಕೈಗೆ ಕೊಡುತ್ತಿದ್ದಳು_ ಹೆಚ್ಚು ಹಣ ಕೊಟ್ಟು ಕೆಲಸದವರನ್ನು ಇಟ್ಟುಕೊಂಡರೆ, ಹಣ ಖರ್ಚಾಗುತ್ತದೆಂದು, ಕೆಲಸಗಳನ್ನೆಲ್ಲಾ ತಾನೇ ಮಾಡುತ್ತಾ,

ತಾನೇ ಮಾಡಿಕೊಂಡರೆ ಚೆನ್ನಾಗಿರುತ್ತದೆಂದು ಹೇಳಿಕೊಂಡು ಸಮಾಧಾನ ಮಾಡಿಕೊಳ್ಳುತ್ತಿದ್ದಳು. ಇಂಥ ಕೆಲಸಗಳಿಂದ ಸಂಜೆಗೆಲ್ಲಾ ವಿಪರೀತವಾದ ಆಯಾಸ. ಬ್ಯಾಂಕಿನಲ್ಲಿ ಹಣ ವ್ಯವಹಾರ ಮಾಡುವಾಗ ಎಷ್ಟು ಜಾಗೃತೆಯಿಂದ ಕೆಲಸ ಮಾಡಬೇಕು ನಿನಗೂ ಗೊತ್ತಲ್ಲ! ಅಲ್ಲಿ ಆ ರೀತಿ ಕೆಲಸ ಮಾಡಿ ಬರುತ್ತಾ ದಾರಿಯಲ್ಲಿ ತರಕಾರಿ, ದಿನಿಸಿಗಳನ್ನು ಹೊತ್ತುತರುತ್ತಿದ್ದಳು. ಮನೆಗೆ ಬಂದ ತಕ್ಷಣ ಕಸ-ಪಾತ್ರೆ ಎಲ್ಲಾ ಸ್ವಚ್ಛಮಾಡಿ ಅಡಿಗೆ. ಈ ಆಯಾಸ ತಾಳಲಾರದೆ ಪ್ರತಿದಿನ ರಾತ್ರಿ ತಲೆನೋವಿನ ಮಾತ್ರ ನುಂಗುತ್ತಿದ್ದಳು. ಹೀಗೆ ಹದಿನೇಳು ವರ್ಷದಿಂದ ಎಷ್ಟು ತಲೆನೋವು ಮಾತ್ರಗಳು ತೆಗೆದುಕೊಂಡಿದ್ದಾಳೆ ನೋಡು. ಎರಡು ಕಡೆ ಕೆಲಸ ಇರುವ ಈಕೆಗೆ ತಾನು ಅಂದುಕೊಂಡ ಕೆಲಸಗಳು ಪ್ಲಾನು ಪ್ರಕಾರ ನಡೆಯಬೇಕು. ಹಾಗೇ ನಡೆಯಬೇಕೆಂದರೆ ಶರೀರದಲ್ಲಿ ಯಾವುದೇ ರೀತಿಯ ಸಮಸ್ಯೆಗಳು ಇರಬಾರದು. ಜ್ವರ ಬಂದರೆ ಒಂದು ಕ್ರೋಸಿನ್ ಟಾಬ್ಲೆಟ್ ನುಂಗುವುದು. ನಡವು ಬೇನೆಗೆ ಮತ್ಯಾವುದೋ ನುಂಗುವುದು. ಹಾಗೇ ಸ್ವಂತ ವೈದ್ಯ ಬಹಳಷ್ಟು ಇರುತ್ತಿತ್ತು. ಇದಲ್ಲದೆ ಹಬ್ಬ ಹರಿದಿನಗಳಿಗೆ, ಮದುವೆಗಳಿಗೆ ವ್ರತಗಳಿಗೆ ಹೋಗಬೇಕೆಂದರೆ, ಆ ಸಮಯದಲ್ಲಿ ಮುಟ್ಟಾಗಬಾರದೆಂದು ಅದನ್ನು ಎರಡು ಮೂರು ದಿನ ತಡೆಯಲು ಮಾತ್ರ ನುಂಗುವುದು. ಎಷ್ಟು ಬಳಸಿದ್ದಾಳೋ ಲೆಕ್ಕವಿಲ್ಲ. ನೀವು ಶಾಲೆ-ಕಾಲೇಜುಗಳಿಗೆ ಹೋಗುತ್ತಿರುವಾಗ ನಿಮ್ಮ ಪರೀಕ್ಷೆಗಳಿಗೆ ಓದುವಾಗ, ನಿಮಗೆ ಕಾವಾಲಾಗಿ ಕುಳಿತುಕೊಳ್ಳುತ್ತಿದ್ದಳು. ನಿದ್ದೆ ಬಾರದಂತೆ ಮಾತ್ರಗಳು ನುಂಗುತ್ತಿದ್ದಳು. ಒಂದೊಂದು ಸಾರಿ ರಾತ್ರಿ ಎಷ್ಟೊತ್ತಾದರೂ ನಿದ್ರೆಬಾರದಿದ್ದಕ್ಕೆ ನಿದ್ರೆ ಮಾತ್ರ ಬಳಸುತ್ತಿದ್ದರು. ಇಂಥ ಅಸಂಬಂಧ ವೈದ್ಯದಿಂದ ಮಿತಿ ಮೀರಿದ ಕೆಲಸದಲ್ಲಿ, ಆಕೆ ಷೇರುಗಳು ಕೊಳ್ಳುವುದು, ಮಾರುವುದು, ಜಾಗ ಕೊಳ್ಳುವುದು, ಮಾರುವುದು, ಬಂಗಾರವನ್ನು ಒತ್ತಿಟ್ಟು ಸಾಲ ತಂದು ಬಂಗಾರ ಕೊಂಡು ಆ ಕಂಪನಿಗಳನ್ನು ಕಟ್ಟುವುದು. ಬದುಕಿನಲ್ಲಿ ಸಾಧ್ಯವಾದಷ್ಟು ಹಣ ಉಳಿಸಲು, ಉಳಿದ ಅನ್ನದಿಂದ ಪುಳಿಹೋಗರೆ ಮಾಡಿ ತಿನ್ನುವುದು- ಒಂದೇನು- ಇಲ್ಲಿನೋಡು ಇಂದು ನೀವೆಲ್ಲ ಹೀಗೆ ವ್ಯವಸ್ಥಿತವಾಗಿರಲು ಆಕೆ ಬಹಳ ಬಹಳ ಮಾತ್ರಗಳನ್ನು ನುಂಗಿದ್ದಾಳೆ. ಸರಿನಾ-ಆ ಪರಿಸ್ಥಿತಿಯಲ್ಲಿ ಏಳೆಂಟು ವರ್ಷದಿಂದ ಓವರ್ ಬ್ಲೀಡಿಂಗ್ ಆಗಲು ಆರಂಭವಾಗಿತ್ತು. ಅದೊಂದು ಅಸಹನೆ ತಾನೆ! ಒಬ್ಬ ಡಾಕ್ಟರ್ ಗರ್ಭಚೀಲ ತೆಗೆಸಿಬಿಡು ಹಾಯಾಗಿರುತ್ತಿ ಎಂದು ಸಲಹೆ ಕೊಟ್ಟು ಗರ್ಭಚೀಲ ತೆಗೆಸಿ ಹಾಕಿದಳು. ಓವರೀಸ್‌ನಲ್ಲಿ ಏನೋ ಇದೆಂದು ಅದನ್ನು ತೆಗೆದು ಹಾಕಿದರು.

“ಅಮ್ಮಾ, ಇನ್ನು ನಾನು ನಿಮ್ಮ ಗಂಡಸರಂತೆ ತಿಂಗಳಿಗೆ ಮುತ್ತು ದಿನ ಕೆಲಸ ಮಾಡುತ್ತೇನೆ” ಎಂದು ಸಂತೋಷಗೊಂಡಿದ್ದಳು. ನಾಲ್ಕು ವರ್ಷ ಚೆನ್ನಾಗಿಯೇ ಇದ್ದಳು ಅಷ್ಟರಲ್ಲಿ ಏನೋ ಕಾಂಪ್ಲಿಕೇಷನ್‌ಗಳು ಬಂದವು. ಹಾರ್ಮೋನ್ ಸಪ್ಲಿಮೆಂಟ್

ಕೊಡಬೇಕೆಂದರು. ಅವು ಮಾತ್ರಗಳೇ, ಮತ್ತೆ ನಿಶ್ಚಯಕ್ಕೆ ಡಾಕ್ಟರ್ ಸಲಹೆ ಇಲ್ಲದೆ ಪ್ರತಿದಿನ ಬಿ.ಕಾಂಪ್ಲೆಕ್ಸ್ ಮಾತ್ರ ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳುತ್ತಿದ್ದಳು. ನಲವತ್ತೈದು ದಾಖಲೆಗಳೇ ದುಷ್ಟದೋಷದೊಂದಿಗೆ ಬ್ಲಡ್‌ಪ್ರೆಷರ್ ಸಹ ಬಂದಿದೆ. ಅದಕ್ಕೆ ಪ್ರತಿದಿನ ಎರಡು ಮಾತ್ರಗಳು- ಮಕ್ಕಳು ಸೇರಿದ್ದಾರೆ. ಮಗನನ್ನು ಇಂಜನಿಯರ ಮಾಡಿ ಸ್ಟೇಟಿಗೆ ಕಳುಹಿಸಿದ್ದಾಳೆ. ನಿನಗೆ ಅಮೆರಿಕಾ ಹುಡುಗನನ್ನು ಹುಡುಕಿ ಮದುವೆಮಾಡಿ ಸಾಲ ತೀರಿಸಿದ್ದಾಳೆ. ಈಗ ಮತ್ತೊಂದು ಎಂಬಂತೆ ವರ್ಷದಿಂದ ಒಂದು ಫಾನಲ್‌ನಲ್ಲಿ ಹಿಂದಿ ಸೀರಿಯಲ್‌ನಿಂದ ಪ್ರತಿದಿನ ರಾತ್ರಿ ಹನ್ನೊಂದುವರೆಗೆ ಬರುತ್ತದೆ. ಅದು ಅಮಿತ ಕುತೂಹಲಭರಿತವಾದ್ದು. ಅದು ನೋಡದೆ ಈಕೆ ಮಲಗುತ್ತಿದ್ದಿಲ್ಲ, ಆ ಸೀರಿಯಲ್ ಹನ್ನೆರಡರವರೆಗೆ ಇರುತ್ತದೆ. ಹನ್ನೆರಡು ದಾಟಿದ ಮೇಲೆ ಅಷ್ಟು ಸಸ್ಪೆನ್ಸಿನಿಂದ ಆ ಸೀರಿಯಲ್ ಮುಗಿದ ಮೇಲೆ ಈಕೆಗಿನ್ನು ನಿದ್ರೆ ಬಾರದು. ತಪ್ಪದೇ ಮಾತ್ರ ನುಂಗಬೇಕು ಬೆಳಿಗ್ಗೆ ಐದು ಗಂಟೆಗೆ ಏಳಬೇಕು. ಇದು ತಾಯಿ ಆ ಕಾಯಿಲೆ” ಪ್ರಕಾಶರಾವು ತಾನು ಬರೆದುಕೊಂಡ ನೋಟು ಚೀಲದಲ್ಲಿ ಇಟ್ಟುಕೊಂಡು ಚಾಳಿಸು ತೆಗೆದು ಒರೆಸಿಕೊಂಡು ಪುನಃ ಕಣ್ಣಿಗೆ ಧರಿಸಿದನು.

“ಇದೆಲ್ಲ ನನಗೆ ಗೊತ್ತಿಲ್ಲ- ಇಟಿಜ್ ಕ್ವಯೆಟ್ ಎಮೇಜಿಂಗ್ ಅಂಕುಲ್. ಐ ಡಿಡನ್‌ನೋ ಹೌ ಗಾಡ್” ಎಂದಳು ರಜನಿ.

“ಹೌದಮ್ಮ ಯು ಡಿಡನ್‌ನೋ” ಯಾಕೆಂದರೆ ನೀನು ಯಾವಾಗ ಅಮೆರಿಕಾ ಹುಡುಗನ ಕೈಹಿಡಿದು ಡಾಲರ್‌ಗಳ ರುಚಿ ನೋಡೋಣ ಎಂಬ ಅತುರದಲ್ಲಿದ್ದಿ. ಅಮ್ಮನನ್ನು ಕಾಳಜಿವಹಿಸುವ ಟೈಂ ನಿನಗೆಲ್ಲಿದ್ದು! ಮೇಲಾಗಿ ನಿಮ್ಮ ಅಮ್ಮನಿಗೆ ಭಿನ್ನವಾದ ಆಲೋಚನೆ ಮಾತ್ರ ನಿನಗೆಲ್ಲಿದ್ದು!” ಎಂದನು ಪ್ರಕಾಶರಾವು ಗೇಟು ದಾಟುತ್ತಾ.

ಸುಶೀಲ ಕಣ್ಣು ದೊಡ್ಡವು ಮಾಡಿಕೊಂಡು ನೋಡುತ್ತಾ ನಿಂತಿವಳು ತಕ್ಷಣ ಹಾಗೆ ಅವಸರದಿಂದ ಮನೆಯಕಡೆ ಓಡಹತ್ತಿದಳು. ಆ ಹುಡುಗಿಗೆ ಅವರಮ್ಮನನ್ನು ಅಪ್ಪಿಕೊಂಡು ಬೋರೋ ಎಂದು ಆಳಬೇಕೆನಿಸಿತು. ಆಕೆಯನ್ನು ರಕ್ಷಿಸಿಕೊಳ್ಳಬೇಕೆನಿಸಿತು.

ಪೇಶಂಟ್ ಪಾರ್ಕಿಂಗ್

ಮೂಲ : ಡಾ. ವಿಶಾಖಾ ರಾಕರ್
ಅನುವಾದ : ಡಾ. ಹೇಮಾ ಪಟ್ಟಣಶೆಟ್ಟಿ

ಬೆಳಿಗ್ಗೆ ನಾನು ಆಸ್ಪತ್ರೆಯ ಲಾಬಿ ಮೂಲಕ ನನ್ನ ಪ್ರಯೋಗಾಲಯಕ್ಕೆ ಹೊರಟಿದ್ದೆ. ಬಾಗಿಲಲ್ಲಿ ನಿಂತ ಒಬ್ಬ ವ್ಯಕ್ತಿ ಬಾಗಿ ನಮಸ್ಕರಿಸಿ ನನ್ನನ್ನು ಕೇಳಿದ- ನೀವು ಡಾ. ವಿಶು, ಅಲ್ಲವೇ? ಡಾ. ವಿಶಾಖಾ ರಾಕರ್ ನೀವೇ ಆಗಿದ್ದರೆ ನಾನು ನಿಮ್ಮೊಂದಿಗೆ ಮಾತನಾಡಬೇಕಿದೆ, ಐದು ನಿಮಿಷಗಳಿಗಿಂತ ಹೆಚ್ಚು ನಿಮ್ಮ ಸಮಯವನ್ನು ತುಗೊಳ್ಳೋದಿಲ್ಲ.

ಈ ಮನುಷ್ಯ ಖಂಡಿತವಾಗಿ ಯಾವುದೋ ಬಯೋ ಮೆಡಿಕಲ್ ಕಂಪನಿಯ ಸೇಲ್‌ಮನ್ ಇರಬೇಕು ಎಂದು ಮನಸ್ಸಿನಲ್ಲಿಯೇ ಅಂದುಕೊಂಡೆ ತಮ್ಮ ಪೊಡಕ್ಕೆ ಮಾರಾಟ ಮಾಡಲು ಈ ಬಡಪಾಯಿಗಳು ಎಲ್ಲರ ಹೆಸರು, ವಿಳಾಸ ನೆನಪಿಟ್ಟುಕೊಂಡೇ ಬರುತ್ತಾರೆ. ನಾನು ಕೂಡಲೆ ಅವನಿಗೆ ಹೇಳಿದೆ- “ನೋಡಿ, ನೀವು ನಿಮ್ಮ ಕಂಪನಿಯ ಹೆಸರು ಮತ್ತು ಕಾರ್ಡ್ ಕೊಟ್ಟು ಹೋಗಿರಿ. ನನಗೆ ಬಿಡುವು ಸಿಗುತ್ತಲೆ ಅವುಗಳನ್ನು ನೋಡುತ್ತೇನೆ.”

ಅವನು, “ಡಾ. ರಾಕರ್, ನಾನು ಯಾವುದೇ ಕಂಪನಿಯ ಸೇಲ್‌ಮನ್ ಅಲ್ಲ. ನನ್ನ ಹೆಸರು ಡೇವಿಡ್. ನಾನು ಕಳೆದ ಎಷ್ಟೋ ವರ್ಷಗಳಿಂದ ನಿಮ್ಮನ್ನು ಹುಡುಕುತ್ತಿದ್ದೇನೆ. ನಿಮ್ಮ ಒಂದು ವಸ್ತು ನನ್ನ ಬಳಿ ಇದೆ, ಅದನ್ನು ನಿಮಗೆ ತಲುಪಿಸಲು ಇಲ್ಲಿಗೆ ಬಂದಿದ್ದೇನೆ. ದಯವಿಟ್ಟು ಸ್ವೀಕರಿಸಿರಿ.” ಎನ್ನುತ್ತ ತನ್ನ ಕೈಯಲ್ಲಿದ್ದ ಒಂದು ಪ್ಯಾಕೆಟ್‌ನ್ನು ನನ್ನ ಕೈಯಲ್ಲಿಟ್ಟ.

ಖಂಡಿತ ಎಲ್ಲಿಯೋ ಏನೋ ತಪ್ಪಿದೆ ಎಂದು ನನಗೆ ಸಂದೇಹ ಉಂಟಾಯಿತು. ಯಾವುದೇ ಡೇವಿಡ್ ನನಗೆ ಗೊತ್ತಿರಲಿಲ್ಲ. ಒಬ್ಬ ಅಪರಿಚಿತ ವ್ಯಕ್ತಿ ವರ್ಷಗಳಿಂದ ನನ್ನನ್ನು ಹುಡುಕಿಕೊಂಡು ಯಾಕೆ ಅಲೆಯಬೇಕು- ಎಂದು ಯೋಚಿಸುತ್ತ ನಾನು ಮೊದಲ ಸಲ ಅವನನ್ನು ಲಕ್ಷ್ಯಗೊಟ್ಟು ನೋಡಿದೆ.

ನನ್ನ ಎದುರಿಗೆ ಒಬ್ಬ ಎತ್ತರದ, ಬಂಗಾರ ಬಣ್ಣದ ಕೂದಲಿನ ವ್ಯಕ್ತಿ ನಿಂತಿದ್ದ.

ಅವನ ಒಂದು ಕೈಯಲ್ಲಿ ಒಂದು ಚಿಕ್ಕ ಸೂಟ್‌ಕೇಸ್ ಇತ್ತು; ಮತ್ತೊಂದು ಕೈಯಲ್ಲಿ ನನ್ನ ಹೆಸರು ಬರೆದಿರುವ ಪಾಕೆಟ್. ತನ್ನ ಕಣ್ಣುಗಳಿಂದ ಬಿಸಿಲಿನ ಚಿತ್ರ ತೆಗೆದು ಅವನು ನನ್ನನ್ನು ನೋಡತೊಡಗಿದ. ಅವನ ಮುಖದಲ್ಲಿ ಸಂತಸದ ಹೊಳಪಿತ್ತು. ಆದರೆ ಕಣ್ಣುಗಳಲ್ಲಿ ಯಾವುದೋ ಆಳವಾದ ನೋವಿನ ಆದ್ರ್ವತೆ ಇತ್ತು. ನಾನು ಹೇಳಿದೆ- “ನೋಡಿ, ನಿಮಗೆ ಏನೋ ತಪ್ಪು ಕಲ್ಪನೆಯಾಗಿದೆ, ಎಂದು ನನಗೆ ಈಗಲೂ ಅನ್ನಿಸುತ್ತಿದೆ. ಯಾಕೆಂದರೆ ಡೇವಿಡ್ ಎಂಬುವರು ಯಾರೂ ನನಗೆ ಗೊತ್ತಿಲ್ಲ, ಇದನ್ನು ನಾನು ಖಚಿತವಾಗಿ ಹೇಳಬಲ್ಲೆ.”

ಅವನು ನಗುತ್ತ ಹೇಳಿದ, “ನಾನೂ ನಿಮ್ಮನ್ನು ಮೊದಲ ಸಲವೇ ಭಿಟ್ಟಿಯಾಗುತ್ತಿದ್ದೇನೆ. ಆದರೆ ನಾನು ಕಳೆದ ಎಷ್ಟೋ ವರ್ಷಗಳಿಂದ ಸತತ ನಿಮ್ಮನ್ನು ಹುಡುಕುತ್ತಿದ್ದೇನೆ, ಎಂಬುದೂ ಸತ್ಯ. ನೀವು ದಯವಿಟ್ಟು ಈ ಪ್ಯಾಕೆಟ್ ಬಿಚ್ಚಿ ನೋಡಿ, ನಿಮಗೆ ಎಲ್ಲ ವಿಷಯ ತಿಳಿಯುವುದು. ನನ್ನ ಹೆಂಡತಿ ರೀಟಾ ಕೆಲ ವರ್ಷಗಳ ಮೊದಲು ಕ್ಯಾನ್ಸರ್ ಪೇಶಂಟ್ ಆಗಿ ಇಲ್ಲಿದ್ದಳು, ನಾನು ಅವಳ ಪತಿ ಡೇವಿಡ್.”

ರೀಟಾಳ ಹೆಸರು ಕೇಳುತ್ತಲೇ ನಾನು ಪ್ರಶ್ನಿಸಿದೆ, “ರೀಟಾ ಹ್ಯಾನ್ಸನ್? ಎರಡನೆ ಮಹಡಿಯ ಬೋನ್ ಮ್ಯಾರೋ ಟ್ರಾನ್ಸ್‌ಪ್ಲಾಂಟೇಶನ್ ವಾರ್ಡಿನಲ್ಲಿದ್ದವಳು?” ಅವನು ತಲೆ ಅಲ್ಲಾಡಿಸಿ ಒಪ್ಪಿಗೆ ಸೂಚಿಸಿದ.

“ಅರೆ, ನೀನು.... ನೀನು ಮೊದಲೇ ಯಾಕೆ ಹೇಳಲಿಲ್ಲ, ನಿನ್ನ ಬಗ್ಗೆ ರೀಟಾಳ ಬಾಯಿಯಿಂದ ಸಾಕಷ್ಟು ಕೇಳಿದ್ದೇನೆ.”

ನಂತರ ನಾನು ಡೇವಿಡ್‌ನನ್ನು ಕರೆದುಕೊಂಡು ಕೆಳಗೆ ಕಾಫಿ ಹೌಸ್‌ಗೆ ಹೋದೆ. ಇಷ್ಟು ಕಾಲದ ನಂತರ ಒಬ್ಬ ಹಳೆಯ ರೋಗಿಯ ಸಂಬಂಧಿಕ ಏನು ಹೇಳಲು ಬಯಸುತ್ತಾನೋ!

ಕಾಫಿ ಕುಡಿದು ಅವನು ಹೇಳಿದ, “ನಾನು ನಿಮ್ಮ ಸಮಯ ಹೆಚ್ಚು ತುಗೊಳ್ಳುವುದಿಲ್ಲ. ಇದು ನನ್ನ ಕಾರ್ಡ್. ನಾನು ನಾಲ್ಕು ದಿನಗಳ ಮಟ್ಟಿಗೆ ಇಲ್ಲಿಗೆ ಬಂದಿದ್ದೇನೆ. ನೀವು ಸ್ವಲ್ಪ ಬಿಡುವು ಮಾಡಿಕೊಂಡರೆ ರೀಟಾಳ ಬಗ್ಗೆ ನಿಮ್ಮೊಂದಿಗೆ ಮಾತನಾಡಬೇಕಿದೆ. ಈ ಪ್ಯಾಕೆಟ್ಟಿನಲ್ಲಿ ಅವಳ ಕೆಲವು ಫೋಟೋಗಳು ಮತ್ತು ಮಾತುಗಳಿವೆ. ರೋಗದಿಂದ ದುರ್ಬಲಳಾಗಿದ್ದಾಗ ರೀಟಾಳಿಗೆ ಬರೆಯಲಾಗುತ್ತಿರಲಿಲ್ಲ, ಆದರೆ ಅವಳು ತನ್ನ ಧ್ವನಿಯಲ್ಲಿ ಸಾಕಷ್ಟು ವಿಷಯಗಳನ್ನು ರೆಕಾರ್ಡ್ ಮಾಡಿದ್ದಾಳೆ. ಅವೇ ಮಾತುಗಳನ್ನು ನಾನು ನಿಮಗೆ ತಲುಪಿಸಲು ಬಂದಿದ್ದೇನೆ. ಇವುಗಳಲ್ಲಿ ಕೆಲವು ನೀವಿಬ್ಬರೂ ಫೋನಿನಲ್ಲಿ ಮಾತನಾಡಿದ ಮಾತುಗಳ ಕ್ಯಾಸೆಟ್‌ಗಳೂ ಇವೆ.

ನಿನ್ನೆ ಮಧ್ಯಾಹ್ನ ನೀವು ಕಾಫಿ ಹೌಸ್‌ದಲ್ಲಿ ಯಾರೊಂದಿಗೋ ಮಾತನಾಡುತ್ತಿದ್ದಿರಿ, ಆಗಲೇ ನಿಮ್ಮ ಧ್ವನಿಯಿಂದ ನಿಮ್ಮನ್ನು ಗುರುತಿಸಿದೆ. ನಿಮ್ಮ ನಿಜವಾದ ಹೆಸರು ವಿಶು ಅಲ್ಲ, ವಿಶಾಖಾ ಎನ್ನುವುದು ನಿನ್ನೆಯೇ ತಿಳಿಯಿತು.

ನಾನು ಇಲ್ಲಿ ನಿಮ್ಮ ನಗರ ಬೆಥೆಸ್ಡಾದಲ್ಲಿ, ಹಾಲಿಡೇ ಇನ್ ಹೊಟೆಲ್‌ದಲ್ಲಿ ಉಳಿದುಕೊಂಡಿದ್ದೇನೆ.”

ಅವನು ತನ್ನ ಹೊಟೆಲ್‌ನ ಫೋನ್ ನಂಬರ್ ಕೊಟ್ಟು ಹೊರಟು ಹೋದ.

ಏಳು ವರ್ಷಗಳ ದೀರ್ಘ ಅಂತರದ ನಂತರ ರೀಟಾ ಹ್ಯಾನ್ಸನ್‌ಳ ಮಸುಕಾದ ನೆನಪು ಒಮ್ಮೆಲೇ ನನ್ನನ್ನು ಆವರಿಸಿತು. ನಾನು ನಡುಗುವ ಕೈಗಳಿಂದ ಆ ಪ್ಯಾಕೆಟ್ ತೆರೆದೆ. ಅದರಲ್ಲಿ ಒಂದು ದೊಡ್ಡ ಬಾಕ್ಸಿನಲ್ಲಿ ಕೆಲವು ಕ್ಯಾಸೆಟ್‌ಗಳಿದ್ದವು, ಒಂದು ಚಿಕ್ಕ ಆಲ್ಬಮ್ ಇತ್ತು. ಆಲ್ಬಮ್‌ದಲ್ಲಿ ರೀಟಾಳ ಫೋಟೋಗಳಿದ್ದವು. ನಾನು ಬಹಳ ಹೊತ್ತಿನವರೆಗೆ ರೀಟಾಳ ಮುಖವನ್ನು ನಿರೂಪಿಸುತ್ತಿದ್ದೆ. ಓ, ಇದು ರೀಟಾಳ ಮುಖ! ನಾನು ಮೊದಲು ಎಂದೂ ನೋಡಲು ಸಾಧ್ಯವಾಗಿರದ ಗೆಳತಿ ರೀಟಾ ಎಂಬುದನ್ನು ಯಾರಾದರೂ ಹೇಗೆ ನಂಬಿಯಾರು?! ಜೊತೆಗೆ ಒಂದು ಪತ್ರವಿತ್ತು- ‘ನಿಮ್ಮನ್ನು ನೋಡಬೇಕೆಂದು ರೀಟಾಳಿಗೆ ತುಂಬ ಮನಸ್ಸಿತ್ತು, ಆದರೆ ಅವಳು ತನ್ನ ರೋಗದಿಂದ ಜರ್ಜರಿತ ಸ್ಥಿತಿಯನ್ನು ನಿಮಗೆ ತೋರಿಸಿ ತೊಂದರೆ ನೀಡಲು ಬಯಸುತ್ತಿರಲಿಲ್ಲ. ಇವೆಲ್ಲ ಫೋಟೋಗಳು ರೀಟಾ ಸಂಪೂರ್ಣ ಸ್ವಸ್ಥಳೂ ಪ್ರಸನ್ನಳೂ ಆಗಿದ್ದು, ನನ್ನ ಹೆಂಡತಿ ಮತ್ತು ಪ್ರೇಯಸಿಯಾಗಿದ್ದ ಕಾಲದವು. ಅವಳು ನಿಮ್ಮ ನೆನಪಿನಲ್ಲಿ ಒಬ್ಬ ಸ್ವಸ್ಥ ಗೆಳತಿಯ ರೂಪದಲ್ಲಿ ಇರಬಯಸಿದ್ದಳೆ ಹೊರತು ಅಸಹಾಯ ರೋಗಿಯಾಗಿ ಅಲ್ಲ.’

ರೀಟಾಳ ಭಾವಚಿತ್ರಗಳನ್ನು ಕೈಯಲ್ಲಿ ಹಿಡಿದುಕೊಂಡು ನಾನು ಕಾಫಿ ಹೌಸ್‌ನಿಂದ ಹೊರಬಂದು ಆಸ್ಪತ್ರೆಯ ಎರಡನೆಯ ಮಹಡಿ ತಲುಪಿದೆ. ಬೋನ್ ಮ್ಯಾರೋ ಟ್ರಾನ್ಸ್‌ಪ್ಲಾಂಟೇಶನ್‌ದ ರೋಗಿಗಳ ವೇಟಿಂಗ್ ರೂಮಿಗೆ ಹೋಗಿ, ಏಳು ವರ್ಷಗಳ ಮೊದಲು ರೀಟಾಳೊಂದಿಗೆ ಫೋನಿನಲ್ಲಿ ಮಾತನಾಡುವಾಗ ಕೂಡುತ್ತಿದ್ದ ಕುರ್ಚಿಯಲ್ಲಿಯೇ ಕುಳಿತೆ.

ಈಗ ರಾತ್ರಿ ಅರ್ಧಕ್ಕಿಂತ ಹೆಚ್ಚು ಕಳೆದಿದೆ. ರೀಟಾಳ ಭಾವಚಿತ್ರವನ್ನು ನನ್ನ ತಲೆ ದಿಂಬಿನ ಹತ್ತಿರ ಇಟ್ಟುಕೊಂಡು ಅವಳ ಕ್ಯಾಸೆಟ್ ಕೇಳುತ್ತ ನಾನು ನಿರ್ದ್ರೆ ಹೋಗಿದ್ದೆ. ನಿರ್ದ್ರೆಯಲ್ಲಿಯೇ, ಕಳೆದ ಏಳು ವರ್ಷಗಳ ಭೂತವನ್ನು ಅಗೆದು ದೀರ್ಘ ದಾರಿಯೊಂದು ನನ್ನ ಕಾಲ ಬಳಿ ಮೈದಳೆದು ಕಂಡಿತ್ತು....

ಆ ಏಳು ವರ್ಷಗಳಲ್ಲಿ ಬಂದಿಯಾಗಿದ್ದ ಎಲ್ಲ ದಿನಗಳೂ ಒಂದೊಂದಾಗಿ

ದಾರಿಯ ಎರಡೂ ಬದಿಗಳಲ್ಲಿ ಎದ್ದು ನಿಂತವು- ಕೆಲವು ದಟ್ಟ ಹಸಿರು ಮರಗಳಂತೆ, ಕೆಲವು ಒಣಗಿದ ಜಾಲಿ ಕಂಟಿಯಂತೆ, ಕೆಲವು ಮೈಲಿಗಲ್ಲುಗಳಂತೆ, ಕೆಲವು ಹಸಿರು ಹುಲ್ಲಿನಂತೆ, ಇನ್ನು ಕೆಲವು ಬರಿ ಕಲ್ಲು ಹರಳು ಮತ್ತು ಧೂಳಿನಿಂದ ಆವೃತವಾಗಿದ್ದವು.

ಈ ಏಳು ವರ್ಷಗಳ ದೀರ್ಘ ದಾರಿಯ ದಿನಗಳಲ್ಲಿ ಅವಳ ಸ್ವಂತ ಆಕಾಶದ ತುಣುಕುಗಳೂ ಸೇರಿಕೊಂಡಿದ್ದವು. ಕೆಲವು ಬಂಗಾರದ ಎಳೆ ಬಿಸಿಲು ಹೊದಿದ್ದವು, ಕೆಲವು ಕಪ್ಪು ದಟ್ಟ ಬಿರುಗಾಳಿಗಳನ್ನು ತೋಳಿನಲ್ಲಿ ಅಮುಕಿ ಹಿಡಿದಿದ್ದವು. ನಾನು ರೀಟಾಳ ಭಾವಚಿತ್ರವನ್ನು ಕೈಯಲ್ಲಿ ಹಿಡಿದುಕೊಂಡು ಒಂದೇ ಸವನೆ ನೋಡತೊಡಗಿದ್ದೆ.... ಏಳು ವರ್ಷದ ಆ ದೀರ್ಘ ದಾರಿಯನ್ನು ದಿಟ್ಟಿಸತೊಡಗಿದ್ದೆ ನನ್ನ ಪರಿಚಯ ರೀಟಾಳೊಂದಿಗೆ ಆದ ದಿನಗಳ ಅತೀತವನ್ನು ಹುಡುಕತೊಡಗಿದ್ದೆ. ದೀರ್ಘ ದಾರಿಯ ಆ ಬದಿಗೆ ನಿಂತಿತ್ತು ಮೇ ಏಳರ ಆ ದಿನ!

ನಾನು ಈ ಆಸ್ಪತ್ರೆಯ ಪಾರ್ಕಿಂಗ್ ಟಿಕೆಟ್ ಪಡೆಯಲು ಕ್ಯೂದಲ್ಲಿ ನಿಂತಿದ್ದೆ. ಪಾರ್ಕಿಂಗ್ ಟಿಕೆಟ್ ಮೇಲೆ ಒಪ್ಪಿಗೆ ಮುದ್ರೆ ಹಾಕುವ ದಟ್ಟ ಗುಂಗುರು ಕೂದಲಿನ ಆಪ್ತಿಕನ್ ಮಹಿಳೆ ಕೂಗಾಡತೊಡಗಿದ್ದಳು. ಕ್ಯೂದಲ್ಲಿ ನಿಂತವರಿಗೆ ಅವಳು ಎಲ್ಲದರ ಬಗ್ಗೆ ಪ್ರಶ್ನಿಸುತ್ತಿದ್ದಳು- ರೋಗಿಯ ಪೂರ್ಣ ಹೆಸರು, ಅವರ ರೋಗ, ಅವರ ಡಾಕ್ಟರ್ ಹೆಸರು ಮತ್ತು ರೋಗಿಯ ಕೋಣೆಯ ನಂಬರ್ -ಈ ಎಲ್ಲವನ್ನೂ ತಿಳಿದುಕೊಂಡ ನಂತರವೇ ಅವಳು ಪಾರ್ಕಿಂಗ್ ಟಿಕೆಟ್ ಮೇಲೆ ಒಪ್ಪಿಗೆ ಮುದ್ರೆ ಒತ್ತುತ್ತಿದ್ದಳು. ಅವಳು ವಟಗುಡತೊಡಗಿದಳು- ಗಟ್ಟಿಮುಟ್ಟಾದ ಆರೋಗ್ಯವಂತ ಜನರೂ ರೋಗಿಯ ನೆಪದಲ್ಲಿ ಪೇಶಂಟ್ ಪಾರ್ಕಿಂಗ್ ಲಾಟ್‌ದಲ್ಲಿ ತಮ್ಮ ಕಾರು ನಿಲ್ಲಿಸಲು ಯಾಕೆ ಬರುತ್ತಾರೋ.... ಇದೇನು ತಮ್ಮ ಅಪ್ಪನ ಮನೆ ಅಂದುಕೊಂಡಿದ್ದಾರೋ.... ನಾನು ಅಂಜಿದೆ. ನಾನೂ ಪೇಶಂಟ್ ಪಾರ್ಕಿಂಗ್ ಲಾಟ್‌ದಲ್ಲಿ ನನ್ನ ಕಾರು ನಿಲ್ಲಿಸಿದ್ದೆ. ಇಂದು ಬೆಳಿಗ್ಗೆ ನಾನು ಗಡಿಬಿಡಿಯಲ್ಲಿದ್ದೆ. ಸಂದರ್ಶಕರ ಪಾರ್ಕಿಂಗ್ ಲಾಟ್‌ದಲ್ಲಿ (ಅದು ಬಹಳ ದೂರದಲ್ಲಿ ಇತ್ತು) ಕಾರ್ ಪಾರ್ಕ್ ಮಾಡಿದರೆ ಅಲ್ಲಿಂದ ಲೆಕ್ಚರ್ ಹಾಲ್‌ಗೆ ನಡೆದು ಬರುವಷ್ಟರಲ್ಲಿ ಲೆಕ್ಚರೇ ಮುಗಿದಿರುತ್ತದೆ, ಅಂದುಕೊಂಡೆ. ಈ ಆಸ್ಪತ್ರೆಯಲ್ಲಿ ನನ್ನ ಗುರುತಿನ ಪೇಶಂಟ್ ಯಾರಾದರೂ ಇದ್ದಿದ್ದರೆ ನನಗೆ ಈ ಮಹಿಳೆಯ ವಟವಟ ಕೇಳುವ ಪ್ರಸಂಗ ಬರುತ್ತಿರಲಿಲ್ಲ. ಇಲ್ಲಿ ಗಾಡಿ ಪಾರ್ಕ್ ಮಾಡಲು ಈ ಮಹಿಳೆ ಎಷ್ಟು ಹಣ ಕೇಳುತ್ತಾಳೋ ಗೊತ್ತಿಲ್ಲ. ನಾನು ನನ್ನ ಪರ್ಸ್ ತೆಗೆದು ಹಣ ಎಣಿಸತೊಡಗಿದೆ. ಪರ್ಸಿನಲ್ಲಿ ಏಳು ಡಾಲರ್ ಮಾತ್ರ ಇದ್ದವು. ನನ್ನ ಮುಂದೆ ನಿಂತಿದ್ದ ವ್ಯಕ್ತಿಗೆ ನನ್ನ ಕಷ್ಟದ ಅರಿವಾಗಿತ್ತು. ನನ್ನ ಬಸವಳಿದ ಮುಖ ನೋಡಿ ಅವನು ಕೇಳಿದ-

“ನಿಮಗೆ ಸ್ವಲ್ಪ ಹಣ ಬೇಕಿದ್ದರೆ ನಾನು ಕೊಡಬಲ್ಲೆ.”

“ಇಲ್ಲ, ನಾನು ಗಡಿಬಿಡಿಯಲ್ಲಿ ‘ಪೇಶಂಟ್ ಪಾರ್ಕಿಂಗ್’ ಲಾಟ್‌ದಲ್ಲಿ ಗಾಡಿ ನಿಲ್ಲಿಸಿದ್ದೇನೆ. ಈಗ ನಾನು ಈ ಮಹಿಳೆಯಲ್ಲಿ ಕ್ಷಮೆ ಕೇಳಬೇಕು.”

“ಈಗಾಗಲೇ ಮೂರು ಸಲ ಈ ಮಹಿಳೆಯೊಂದಿಗೆ ನನ್ನ ಜಗಳವಾಗಿದೆ. ಅವಳು ನಿಮ್ಮ ಚರ್ಮ ಸುಲಿಯುತ್ತಾಳೆ, ಅಷ್ಟೇ. ನೀವು ನನ್ನ ಅಣ್ಣನ ಕೋಣೆಯ ಪಕ್ಕದ ಕೋಣೆಯಲ್ಲಿರುವ ರೋಗಿಯ ಹೆಸರು ಮತ್ತು ವಿಳಾಸ ಹೇಳಿದರೆ ನಿಮ್ಮ ಸಮಸ್ಯೆ ಬಗೆಹರಿಯುತ್ತದೆ. ಅದೇ ಹುಡುಗಿಯ ಕೋಣೆಯಲ್ಲಿ ನನ್ನ ತಮ್ಮನನ್ನು ‘ಬೋನ್ ಮ್ಯಾರೋ ಟ್ರಾನ್ಸ್‌ಪ್ಲಾಂಟ್’ಗಾಗಿ ಇಟ್ಟಿದ್ದಾರೆ. ಈಗ ಸದ್ಯ ಆ ಕೋಣೆಯಲ್ಲಿಯ ಮಹಿಳೆಯ ಬೋನ್ ಮ್ಯಾರೋ ಟ್ರಾನ್ಸ್‌ಪ್ಲಾಂಟ್ ನಡೆದಿದೆ. ಅವಳ ಹೆಸರನ್ನು ಇನ್ನೂ ನನ್ನ ತಮ್ಮನ ಕೋಣೆಯ ಹೊರಗೆ ಹಚ್ಚಲಾಗಿದೆ. ನನ್ನ ತಮ್ಮನ ಡಾಕ್ಟರ್ ಅವಳಿಗೂ ಚಿಕಿತ್ಸೆ ನೀಡುತ್ತಿದ್ದಾರೆ.”

ಅವನು ಆ ಮಹಿಳೆಯ ಹೆಸರು ಹೇಳಿದ- ರೀಟಾ ಹ್ಯಾನ್ಸನ್.

ಕ್ಯೂದಲ್ಲಿ ನನ್ನ ಹೆಸರು ಬರುತ್ತದೆ. ಪಟ್ಟನೆ ನಾನು ರೀಟಾ ಹ್ಯಾನ್ಸನ್‌ಳ ಹೆಸರು, ಕೋಣೆಯ ನಂಬರ್, ಅವಳ ಡಾಕ್ಟರ್ ಹೆಸರು, ಅವಳ ರೋಗದ ಹೆಸರು ಎಲ್ಲವನ್ನೂ ಹೇಳಿದೆ. ಮತ್ತೆ ಯಾವುದೇ ಪ್ರಶ್ನೆಯನ್ನು ಕೇಳದೇ ಆ ಸಿಡಿಮಿಡಿ ಹಬ್‌ಸೀ ಹೆಂಗಸು ನನ್ನ ಪಾರ್ಕಿಂಗ್ ಟಿಕೆಟ್ ಮೇಲೆ ಮುದ್ರೆ ಒತ್ತಿದಳು.

ಒಂದು ಕೆಟ್ಟ ವಸ್ತುವಿನ ವ್ಯಸನ ಅಂಟಿಕೊಂಡರೆ ಅದರಿಂದ ಬೇಗ ಬಿಡುಗಡೆ ಸಾಧ್ಯವಾಗದ ಹಾಗೆಯೇ ಇದೂ ಆಯಿತು. ಈಗ ನಾನು ಲೆಕ್ಚರ್ ಕೇಳಲು ‘ನ್ಯಾಶನಲ್ ಇನ್‌ಸ್ಟಿಟ್ಯೂಟ್ ಆಫ್ ಹೆಲ್ತ್’ ಆಸ್ಪತ್ರೆಗೆ ಬಂದಾಗಲೆಲ್ಲ ನಿಶ್ಚಿತತೆಯಿಂದ ಪೇಶಂಟ್ ಪಾರ್ಕಿಂಗ್ ಲಾಟ್‌ದಲ್ಲಿ ಕಾರ್ ನಿಲ್ಲಿಸುತ್ತೇನೆ. ರೀಟಾ ಹ್ಯಾನ್ಸನ್ ಹೆಸರು ಹೇಳಿ ಪಾರ್ಕಿಂಗ್‌ಗೆ ಒಪ್ಪಿಗೆ ಮುದ್ರೆ ಹಾಕಿಸಿಕೊಳ್ಳುತ್ತೇನೆ.

ಒಂದು ದಿನ ಮಧ್ಯಾಹ್ನದ ಹೊತ್ತು. ನಾನು ನನ್ನ ಕಾರಿನಲ್ಲಿದ್ದ ಪುಸ್ತಕ ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳಲು ಪಾರ್ಕಿಂಗ್ ಲಾಟ್‌ಗೆ ಬಂದೆ. ಅಲ್ಲಿ ಒಬ್ಬ ವೃದ್ಧ ಮಹಿಳೆ ತನ್ನ ಚಿಕ್ಕ ರೋಗಗ್ರಸ್ತ ಮೊಮ್ಮಗನನ್ನು ಫ್ಲೀಲ್‌ಚೇರ್‌ದಲ್ಲಿ ಕೂಡಿಸಿಕೊಂಡು ಬಹಳ ಚಿಂತಾಕ್ರಾಂತಳಾಗಿ ಕಾರ್ ಪಾರ್ಕ್ ಮಾಡಲು ಸ್ಥಳ ಹುಡುಕತೊಡಗಿದ್ದಳು. ಪೇಶಂಟ್ ಪಾರ್ಕಿಂಗ್ ಲಾಟ್‌ದ ಅಂಗುಲಂಗುಲವೂ ತುಂಬಿಹೋಗಿತ್ತು. ನಾನು ಆತ್ಮಗ್ಲಾನಿಯಿಂದ ನಲುಗಿದೆ. ನನ್ನ ಜೇಬಿನಿಂದ ಗಾಡಿಯ ಕೀ ತೆಗೆದು ನನ್ನ ಪಾರ್ಕಿಂಗ್ ಸ್ಥಳವನ್ನು ಆ ವೃದ್ಧಿಗೆ ಕೊಟ್ಟೆ. ಆ ರಾತ್ರಿ ನಾನು ಸರಿಯಾಗಿ ಉಣ್ಣಲೂ ಇಲ್ಲ, ನಿದ್ರಿಸಲೂ ಇಲ್ಲ. ಮೇಲಿಂದ ಮೇಲೆ ನನ್ನ ಕೆಟ್ಟ ವ್ಯವಹಾರವನ್ನು ಶಪಿಸಿಕೊಂಡೆ. ಒಂದು ಸಂಸ್ಕಾರಯುತ ಬ್ರಾಹ್ಮಣ ಕುಟುಂಬದಲ್ಲಿ ಹುಟ್ಟಿ, ಇಷ್ಟು ವಿದ್ಯಾಭ್ಯಾಸ ಮಾಡಿ, ನನ್ನ

ಸ್ವಾರ್ಥಕ್ಕಾಗಿ ವೃದ್ಧ, ಅಸಹಾಯಕ ಅಥವಾ ರೋಗಿಗಳಲ್ಲಿ ಒಬ್ಬರ ಸ್ಥಳದ ಮೇಲೆ ನನ್ನ ಹಕ್ಕು ನಡೆಸಿದೆ. ಜಾರುತ್ತಿರುವ ಆ ರಾತ್ರಿಯ ಹಿಂದಿನ ಪ್ರಹರದಲ್ಲಿ ನಾನು ನಿರ್ದರಿಸಿದೆ- ರೀಟಾ ಹ್ಯಾನ್ಸನ್‌ನನ್ನು ಹುಡುಕಿ, ನಾನು ಅವಳ ಹೆಸರನ್ನು ದುರುಪಯೋಗ ಮಾಡಿಕೊಂಡು ಇದು ವರೆಗೆ ನನ್ನ ಕಾರ್ ಪಾರ್ಕ್ ಮಾಡುತ್ತಿದ್ದ ಅಪರಾಧವನ್ನು ಒಪ್ಪಿಕೊಳ್ಳಬೇಕು. ಇನ್ನು ನಾನು ನಿಜವಾದ ಅರ್ಥದಲ್ಲಿ ಅವಳೊಂದಿಗೆ ಸ್ನೇಹ ಬೆಳೆಸಿ, ಅವಳಿಗೆ ಏನಾದರೂ ಸಹಾಯ ಮಾಡಿ ನನ್ನ ಅಪರಾಧಿ ಭಾವದಿಂದ ಮುಕ್ತಳಾಗುತ್ತೇನೆ.

ಅಂದು ಶುಕ್ರವಾರ. ನಾನು ಮಧ್ಯಾಹ್ನದ ಲೆಕ್ಚರ್ ಕೇಳಿಕೊಂಡು ಎರಡನೆಯ ಮಹಡಿಯ 'ಬೋನ್ ಮ್ಯಾರೋ ಟ್ರಾನ್ಸ್‌ಪ್ಲಾಂಟೇಶನ್' ವಾರ್ಡಿನ ಹತ್ತಿರ ನಿಂತುಕೊಂಡು ರೀಟಾ ಹ್ಯಾನ್ಸನ್ ಬಗ್ಗೆ ವಿಚಾರಿಸತೊಡಗಿದ್ದೆ. ಒಳಗೆ ಹೋಗಿ ರೀಟಾಳನ್ನು ಭೆಟ್ಟಿಯಾಗಲು ನನಗೆ ಪರವಾನಿಗೆ ಇರಲಿಲ್ಲ. ನಾನು ಅಲ್ಲಿಯೇ ಕುಳಿತು ರೀಟಾಳಿಗೆ ಒಂದು ಪತ್ರ ಬರೆದೆ- ಪೇಶಂಟ್ ಪಾರ್ಕಿಂಗ್ ಸೌಲಭ್ಯ ಪಡೆಯಲು ಅವಳ ಪರಿಚಯವಿಲ್ಲದಿದ್ದರೂ ನಾನು ಅವಳ ಹೆಸರು ಮತ್ತು ಮಾಹಿತಿಗಳ ತಪ್ಪು ಬಳಕೆ ಮಾಡಿಕೊಂಡಿದ್ದೇನೆ. ಈ ಅಪರಾಧದ ಪ್ರಾಯಶ್ಚಿತ್ತ ರೂಪದಲ್ಲಿ ಈಗ ತಾನು ಅವಳ ಸ್ನೇಹದ ಆಕಾಂಕ್ಷಿಯಾಗಿದ್ದೇನೆ, ಅಲ್ಲದೆ ಅವಳ ಸಹಾಯ ಮಾಡಲು ಬಯಸುತ್ತೇನೆ- ಎಂದು ತಿಳಿಸಿದೆ. ಚೊತೆಗೆ, ಇನ್ನು ಎರಡು ವಾರಗಳ ನಂತರ ನನ್ನ ಹೊಸ ನೌಕರಿಗಾಗಿ ಇದೇ ಆಸ್ಪತ್ರೆಯ ಹನ್ನೊಂದನೆಯ ಮಹಡಿಗೆ ಬರುವವಳಿದ್ದೇನೆ. ಮೂರು ಗಂಟೆಯ ನಂತರ ಯಾವಾಗ ಬೇಕಾದಾಗ ಅವಳು ತನಗೆ ಫೋನಿಸಬಹುದು, ಎಂದೂ ಸೇರಿಸಿದೆ.

ಕೆಲವು ದಿನಗಳ ನಂತರ ನಾನು ನರ್ಸ್‌ಗಳನ್ನು ವಿಚಾರಿಸಿದಾಗ, ಅವಳು ನನ್ನ ಪತ್ರ ಮುಟ್ಟಿಸಿದ್ದಾಗಿ ಹೇಳಿದಳು. ಆದರೆ ನಂತರ ಹತ್ತು ದಿನಗಳ ವರೆಗೆ ನನಗೆ ರೀಟಾಳಿಂದ ಯಾವ ಸುದ್ದಿಯೂ ಬರಲಿಲ್ಲ.

ಆಮೇಲೆ ಒಂದು ದಿನ ಮಧ್ಯಾಹ್ನ ಮೂರೂ ಕಾಲಿನ ಹೊತ್ತಿಗೆ ಮೊದಲ ಬಾರಿ ರೀಟಾಳ ಫೋನ್ ಬಂದಿತು- ತಾನು ಸ್ವತಃ ಬಂದು ಭೆಟ್ಟಿಯಾಗಿ ಸ್ನೇಹ ಹಸ್ತ ಚಾಚಲು ಅಸಮರ್ಥಳಿರುವುದಾಗಿ ಅವಳು ಮೆಲುದನಿಯಲ್ಲಿ ಹೇಳಿದಳು. ಅಲ್ಲದೆ, ನನ್ನ ಇಂಥ ನಿರರ್ಥಕ ದೇಹದೊಂದಿಗೆ ಸೇರಿಕೊಂಡಿರುವ ರೀಟಾ ಹ್ಯಾನ್ಸನ್ ಹೆಸರು ನಿಮ್ಮ ಕಾರ್ ಪಾರ್ಕಿಂಗ್ ಉಪಯೋಗಕ್ಕೆ ಬರುವುದಾದರೆ, ನನ್ನ ಒಪ್ಪಿಗೆ ಇದೆ. ನೀವು ನಿಸ್ಸಂಕೋಚದಿಂದ ಉಪಯೋಗಿಸಿಕೊಳ್ಳಿರಿ- ಎಂದು ಅವಳು ನಗುತ್ತ ಹೇಳಿದ್ದಳು.

ರೀಟಾ ಹೆಚ್ಚಾಗಿ ಮೂರು ಗಂಟೆಯ ನಂತರ ಫೋನಿಸುತ್ತಿದ್ದಳು. ಈ ರೀತಿ ನಿಧಾನ ನಮ್ಮಿಬ್ಬರ ಸ್ನೇಹ ಬೆಳೆಯತೊಡಗಿತು. ಅವಳನ್ನು ನೋಡಿಕೊಳ್ಳುತ್ತಿರುವ ಇಬ್ಬರು ನರ್ಸ್‌ಗಳಿಗೆ ಸಹ ಈಗ ನನ್ನ ಹೆಸರು ತಿಳಿದಿತ್ತು.

ಆಪರೇಶನ್ ನಂತರ ರೀಟಾಳನ್ನು 'ಆಯಿಸೋಲೇಶನ್ ಚೇಂಬರ್'ದಲ್ಲಿ ಇಡಲಾಗಿತ್ತೆಂದು ಅವಳ ನರ್ಸ್ ಜ್ಯೂಲಿ ನನಗೆ ಹೇಳಿದ್ದಳು. ಅವಳ ಶರೀರದ ಪೂರ್ಣ ಬೋನ್ ಮ್ಯಾರೋವನ್ನು ರೇಡಿಯೇಶನ್ ಮೂಲಕ ನಷ್ಟಗೊಳಿಸಿದ್ದರು, ಯಾವುದೋ ಸ್ವಸ್ಥ ವ್ಯಕ್ತಿಯೊಬ್ಬರ ಎಲುವಿನ ಕೆಲವು ಕೋಶಗಳನ್ನು ರೀಟಾಳ ಶರೀರದಲ್ಲಿ ಟ್ರಾನ್ಸ್‌ಪ್ಲಾಂಟ್ ಮಾಡಲಾಗಿತ್ತು. ಇದರಿಂದ ರೀಟಾಳ ದೇಹದ ರೋಗ ನಿರೋಧಕ ಶಕ್ತಿ ಸಂಪೂರ್ಣ ನಷ್ಟಗೊಂಡಿತ್ತು. ಹೊಸ ಕೋಶಗಳು ಉತ್ಪತ್ತಿಯಾಗಿ ನಷ್ಟಗೊಂಡ ಹಳೆಯ ಕೋಶಗಳ ಸ್ಥಾನ ಆಕ್ರಮಿಸುವ ವರೆಗೆ ರೀಟಾ ಅದೇ ಚೇಂಬರ್‌ನಲ್ಲಿ ಇರಬೇಕಿತ್ತು. ನರ್ಸ್ ಮತ್ತು ಡಾಕ್ಟರ್‌ಗಳು ಸಹ ಮಾಸ್ಕ್ ಹಾಕಿಕೊಂಡು ಅವಳ ಹತ್ತಿರ ಹೋಗುತ್ತಿದ್ದರು. ಯಾವುದೇ ಪರಿಚಿತ ವ್ಯಕ್ತಿ ಅಥವಾ ಸ್ನೇಹಿತರು ರೀಟಾಳ ಹತ್ತಿರ ಹೋಗುವುದಕ್ಕೆ ಅನುಮತಿ ಇರಲಿಲ್ಲ.

ನನ್ನ ನಿದ್ರೆ ಈಗ ಭಂಗಗೊಂಡಿತ್ತು. ಗಡಿಯಾರ ಬೆಳಗಿನ ಮೂರನ್ನು ತೋರಿಸುತ್ತಿತ್ತು. ನಾನು ನನ್ನ ಟೇಪ್ ರಿಕಾರ್ಡ್‌ನಲ್ಲಿ ರೀಟಾಳ ಒಂದು ಕ್ಯಾಸೆಟ್ ಹಾಕಿದೆ. ಅದರಲ್ಲಿ ನಮ್ಮಿಬ್ಬರ ಟೆಲಿಫೋನ್ ಮಾತುಕತೆ ಇತ್ತು:

“ಹಲೋ ರೀಟಾ.”

“ಹಾಯ್ ವಿಶೂ.”

“ಇವತ್ತು ನಿನ್ನ ಆರೋಗ್ಯ ಹೇಗಿದೆ?”

“ಚೆನ್ನಾಗಿದೆ, ಸುಧಾರಿಸಿದೆ. ಆದ್ದರಿಂದಲೇ ನಿನ್ನೊಂದಿಗೆ ಮಾತನಾಡಲು ಅನುಮತಿ ಸಿಕ್ಕಿದೆ.”

“ಒಳ್ಳೆಯದಾಯಿತು. ನಾನು ನಿನ್ನ ವಾರ್ಡಿಗೆ ಬಂದು ನಿನ್ನನ್ನು ಕಾಣಬಹುದೇ?”

“ಇಲ್ಲ. ನನ್ನ ಬಳಿಗೆ ಬರಲು ಯಾರಿಗೂ ಅನುಮತಿ ಇಲ್ಲ. ವಿಶೂ, ನಾನು ನಿನ್ನನ್ನು ಒಂದು ಮಾತು ಕೇಳಲೇ? ಕೆಲವು ದಿನಗಳಿಗಾಗಿ ನಾನು ನಿನ್ನ ಕಣ್ಣು ಮತ್ತು ನಿನ್ನ ಅಸ್ತಿತ್ವವನ್ನು ಕೈಗಡವಾಗಿ ಪಡೆಯಬಹುದೇ?”

“ಖಂಡಿತವಾಗಿ ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳಬಹುದು, ಆದರೆ ಅವುಗಳನ್ನು ತೆಗೆದುಕೊಂಡು ನೀನು ಏನು ಮಾಡುತ್ತೀ?”

“ಅವುಗಳನ್ನು ಉದ್ದಿಯಾಗಿ ಪಡೆದುಕೊಂಡು ನಿನ್ನ ಕಾಲುಗಳಲ್ಲಿ ಸೇರಿ

ನಡೆಯುತ್ತೇನೆ. ನಿನ್ನ ಕಣ್ಣುಗಳಲ್ಲಿ ಇಳಿದು ನೋಡುತ್ತೇನೆ.”

“ಎಲ್ಲಿ ಹೋಗಬಯಸುತ್ತೀ ನೀನು? ಏನು ನೋಡಲು ಇಚ್ಛಿಸುತ್ತೀ?”

“ಬಹಳ ದೂರ ಅಲ್ಲ, ಇಲ್ಲಿಯೇ ಎಲ್ಲಾದರೂ. ಈ ಆಸ್ಪತ್ರೆಯ ತೋಟದಲ್ಲಿ ಯಾವುದಾದರೂ ಗಿಡದ ಕೆಳಗೆ. ಹಸಿರು ಹುಲ್ಲಿನ ಮೇಲೆ ಬೆಳಿಗ್ಗೆ ಮಂಜಿನ ಹನಿಗಳು ಬಿದ್ದಾಗ ಬರಿಗಾಲಲ್ಲಿ ಆ ಹುಲ್ಲಿನ ಮೇಲೆ ನಡೆದು ಕೆಲವು ಕ್ಷಣ ಈ ನೆಲದ ಮಣ್ಣಿನೊಂದಿಗೆ, ಗಿಡದ ಟೊಂಗೆಗಳೊಂದಿಗೆ, ಹೂವಿನ ದಳಗಳೊಂದಿಗೆ ಮಾತನಾಡಲು ಬಯಸುತ್ತೇನೆ.”

“ಏನು ಮಾತಾಡುತ್ತೀ ಅವುಗಳೊಂದಿಗೆ?”

ರೀಟಾ ನಕ್ಕು ಹೇಳಿದಳು, “ನಿನಗೆ ಎಲ್ಲವನ್ನೂ ಹೇಳಲೇಬೇಕೆ? ಹೇಳದೆ ಪರಿಭಾವಿಸಲಾರೆಯಾ ನೀನು?”

“ನೀನು ನನ್ನ ಕಾಲುಗಳಲ್ಲಿ ಸೇರಿ ನಡೆಯಬಲ್ಲೆಯಾದರೆ, ನನ್ನ ಕಣ್ಣುಗಳಲ್ಲಿ ಮುಳುಗಿ ನೋಡಬಲ್ಲೆಯಾದರೆ, ಅದರೊಂದಿಗೇ ನನ್ನ ಮನಸ್ಸಿನಲ್ಲಿ ನಿನ್ನ ಭಾವನೆಗಳನ್ನು ಸುರಿದು ಬಿಡು, ನನಗೂ ಕೆಲವು ಮಾತುಗಳನ್ನು ಹೇಳು.”

ರೀಟಾ ಅಂದಳು, “ವಿಶೂ, ನಿನಗೆ ಗೊತ್ತೇ, ಕೆಲವು ರಹಸ್ಯಗಳನ್ನು ಸ್ವತಃ ತನ್ನಿಂದಲೂ ಮುಚ್ಚಿ ಇಡಬೇಕಾಗುತ್ತದೆ.”

“ಹ್ಲಾಂ, ಹಾಗಿದ್ದರೆ ಸರಿ. ನೀನು ಅವುಗಳನ್ನು ನಿನ್ನಿಂದ ಮುಚ್ಚಿ ಇಟ್ಟುಕೋ. ಆದರೆ ನನಗೆ ಮಾತ್ರ ಹೇಳುತ್ತಿರು. ಕೆಲವೊಮ್ಮೆ ತನ್ನನ್ನು ಎಲ್ಲ ರಹಸ್ಯಗಳಿಂದಲೂ ದೂರ ಇಡುವುದು ಆರೋಗ್ಯಕ್ಕೆ ಒಳ್ಳೆಯದು.”

“ಹಾಗಿದ್ದರೆ ಕೇಳು,” ರೀಟಾ ಹೇಳಿದಳು, “ಕಳೆದ ಎಂಟು ದಿನಗಳಿಂದ ನನಗೆ ಅನ್ನಿಸುತ್ತದೆ- ನೀನು ಬಹಳ ಚಾಣಾಕ್ಷತೆಯಿಂದ ಕದ್ದು ಮುಚ್ಚಿ ನನ್ನ ಕೋಣೆಯಲ್ಲಿ ಬರುತ್ತಿರುತ್ತೀ. ನನ್ನ ಕೋಣೆಯಲ್ಲಿ, ನನ್ನ ಕಾಟನ ಹತ್ತಿರ ನಿನ್ನ ಇರುವಿಕೆಯನ್ನು ನಾನು ಬಹಳ ತೀವ್ರವಾಗಿ ಅನುಭವಿಸುತ್ತಿದ್ದೇನೆ.”

“ಅದು ಹೇಗೆ?”

“ನಿನ್ನ ಕೈಯಿಂದ ಮಾಡಿದ ಎರಡೂ ಪೇಂಟಿಂಗ್ಸ್ ನೀನು ನನ್ನ ಕೋಣೆಯ ಗೋಡೆಗಳ ಮೇಲೆ ಹಾಕಿದ್ದಿಯಲ್ಲ, ಅವುಗಳ ಬಣ್ಣಗಳಲ್ಲಿ ಕರಗಿದ ನಿನ್ನ ಅಸ್ತಿತ್ವವನ್ನು ನನ್ನ ಬಳಿಗೆ ತಲುಪಿಸಿದ್ದೀಯಾ. ನಿನ್ನ ಪೇಂಟಿಂಗ್ಸ್ ನೋಡಿ, ನಿನ್ನನ್ನು ಪ್ರತ್ಯಕ್ಷ ಭೆಟ್ಟಿಯಾಗಿದ್ದರೂ, ನಿನ್ನ ನೋಡದೆಯೂ ನಿನ್ನನ್ನು ಬಲ್ಲೆ ಎಂದೆನಿಸುತ್ತಿದೆ. ನಿನಗೆ ಗೊತ್ತೇ ವಿಶೂ, ಕಳೆದ ಕೆಲವು ದಿನಗಳಿಂದ ನಾನು ಮೇಲಿಂದ ಮೇಲೆ ನನ್ನ

ಮನಸ್ಸಿನ ಕಾಲುಗಳಿಂದ ನಡೆದು ನಿನ್ನ ಪೇಂಟಿಂಗ್‌ದ ಕೆರೆಯ ದಂಡೆಯಲ್ಲಿರುವ ಮರದ ನೆರಳಿನಲ್ಲಿ ಕುಳಿತು ದಣಿವಾರಿಸಿಕೊಳ್ಳುತ್ತೇನೆ. ಅಥವಾ ಕೆಲವೊಮ್ಮೆ ಆ ಪೇಂಟಿಂಗಿನ ಮನೆಯ ಒಳಗಡೆ ಡೇವಿಡ್‌ಗಾಗಿ ಅಡಿಗೆ ತಯಾರಿಸಿ ಅವನು ಆಫೀಸಿನಿಂದ ವಾಪಸ್ ಬರುವುದಕ್ಕಾಗಿ ಕಾಯುತ್ತೇನೆ.

“ಮತ್ತೆ ಕೆಲವೊಮ್ಮೆ ಇದೇ ಮನೆಯಲ್ಲಿ ಕುಳಿತು ಕಿಟಕಿಯ ಪರದೆಯನ್ನು ಸ್ವಲ್ಪವೇ ಸರಿಸಿ ನಿನ್ನ ಎರಡನೆಯ ಪೇಂಟಿಂಗ್ ನೋಡುತ್ತೇನೆ. ಈ ಪೇಂಟಿಂಗ್‌ದಲ್ಲಿ, ಒಂದು ಬೆಳಗು ಬಂಗಾರ ಬಣ್ಣದ ಬೆಳಕಿನಲ್ಲಿ ಸ್ನಾನ ಮಾಡುತ್ತಿರುವ ಹೊತ್ತಿನಲ್ಲಿ, ಸಾಗರದ ತಟದಲ್ಲಿ ಬಿದ್ದಿರುವ ಒಂದು ದೊಡ್ಡ ಚಿಪ್ಪನ್ನು ನೀನು ಚಿಪ್ಪಿಸಿರುವೆ. ಆ ಚಿಪ್ಪಿನ ಗರ್ಭದಲ್ಲಿ ಹುಟ್ಟಿದ ಒಂದು ಮುತ್ತು ಹೆಣ್ಣಿನ ರೂಪ ಧರಿಸಿ ಚಿಪ್ಪಿನ ಮೇಲ್ಭಾಗಕ್ಕೆ ಏರಿ ದಣಿವಾರಿಸಿಕೊಳ್ಳುತ್ತಿದೆ. ಇದು ನಿನ್ನ ಅಂತರ್ಮನದ ಪೇಂಟಿಂಗ್ ಎಂದು ನೀನು ಸ್ವತಃ ನಿನ್ನ ಪತ್ರದಲ್ಲಿ ಬರೆದಿರುವೆ. ಈ ಶರೀರ ಒಂದು ಖಾಲಿ ಚಿಪ್ಪು, ನಿನ್ನ ಅಂತರ್ಮನ ಒಂದು ಮುತ್ತಿನಂತೆ, ತನ್ನ ಹೊಳಪು, ತನ್ನ ಗಾಢತೆಗಳನ್ನು ಏಕೀಭವಿಸಿ ದೇಹದ ಚಿಪ್ಪಿನಲ್ಲಿ ಒಬ್ಬ ಕೈದಿಯಂತೆ ಮೌನವಾಗಿರುತ್ತದೆ. ಅವಕಾಶ ಸಿಕ್ಕ ಕ್ಷಣಗಳಲ್ಲಿ, ಬೆಳಗಿನ ಹೊತ್ತು ತನ್ನ ಏಕಾಂತದ ವೇಳೆಯಲ್ಲಿ... ಎಂದಾದರೂ ನೀನು ಅಂತರ್ಮನದ ಆತ್ಮದ ಮುತ್ತಿನ ಹೊಳಪನ್ನು ಸೂರ್ಯನ ಕಿರಣಗಳಿಗೆ ತೆರೆದಿಡುತ್ತೀಯೆ. ದೇಹದ ಖಾಲಿ ಚಿಪ್ಪನ್ನು ಸಾಗರದ ತಟದಲ್ಲಿ ಬಿಟ್ಟು ಅನಂತದ ತೋಳುಗಳಲ್ಲಿ ಕರಗುತ್ತ ದೂರ ಹೊರಟು ಹೋಗುತ್ತೀ.”

“ಹ್ಲಾಂ, ಈಗ ಗೊತ್ತಾಯಿತು. ನೀನು ಯಾಕೆ ನನ್ನ ಕಾಲುಗಳಲ್ಲಿ ಇಳಿದು ನಡೆಯಬಯಸುತ್ತೀ, ನನ್ನ ಕಣ್ಣುಗಳಲ್ಲಿ ಮುಳುಗಿ ನೋಡಬಯಸುತ್ತೀ, ಎಂದು.”

“ನನಗೆ ಹೆದರಿಕೆಯಾಗುತ್ತಿದೆ ವಿಶೂ.... ನಿನ್ನೆ ರಾತ್ರಿ ಒಂದು ಭಯಾನಕ ಕನಸು ಕಂಡೆ: ನನ್ನ ಗುಣಪಡಿಸಲಾಗದ ರೋಗಕ್ಕೆ ಹೆದರಿ ಡೇವಿಡ್ ನನಗೆ ವಿಚ್ಛೇದನ ನೀಡಿದ್ದ. ಮತ್ತೊಬ್ಬಳನ್ನು ಮದುವೆಯಾಗಿದ್ದ. ತಾನು ಆ ಹೆಣ್ಣಿನೊಂದಿಗೆ ಋಷಿಯಾಗಿರುವುದಾಗಿ ಕೆಲವು ಕಾಲದವರೆಗೆ ಹೇಳುತ್ತಿದ್ದ. ಆದರೆ ನಿನ್ನೆ ರಾತ್ರಿ ಕನಸಿನಲ್ಲಿ ಡೇವಿಡ್ ಹೇಳಿದ್ದೇ ಬೇರೆ: ತನ್ನ ಹೊಸ ಪತ್ನಿಯೊಂದಿಗೆ ಮಲಗಿದಾಗ ಹೆಚ್ಚಾಗಿ ಅರ್ಧ ರಾತ್ರಿಯಲ್ಲಿಯೇ ತನ್ನ ನಿದ್ರೆ ಹಾರಿ ಹೋಗುತ್ತದೆ. ಮಗ್ಗಲು ಬದಲಿಸಿ ನೋಡಿದರೆ ನಾನು ಎಲ್ಲಿಂದಲೋ ಅಲ್ಲಿಗೆ, ನನ್ನ ಡೇವಿಡ್‌ನ ಹತ್ತಿರ ಬಂದಿರುತ್ತೇನೆ. ಸಂಪೂರ್ಣ ಪಾರದರ್ಶಕ ಮೌನ! ನನ್ನ ಕೈಗಳು ಅವನ ಅನಿರೀತ ಶರೀರವನ್ನು ಸಾವಕಾಶವಾಗಿ ತಟ್ಟುತ್ತ ನಿದ್ರೆ ಮಾಡಿಸುತ್ತವೆ. ಮತ್ತೆ ಕೇಳಿ ವಿಶೂ! ಅವನು ಹೇಳುತ್ತಿದ್ದ- ರೀಟಾ! ನೀನು ಪ್ರತಿದಿನ ನನ್ನ ಹತ್ತಿರ ಬರುತ್ತೀ, ನನ್ನ

ಆಲಿಂಗನದಲ್ಲಿರುತ್ತೀ. ಮತ್ತು ನನ್ನ ಮನಸ್ಸು ಏನನ್ನು ಕೇಳಲು ವ್ಯಾಕುಲತೆಯಿಂದ ಪ್ರತೀಕ್ಷೆ ಮಾಡುತ್ತಿದೆಯೋ ಅವೇ ಮಾತುಗಳನ್ನು ನೀನು ನನಗೆ ಹೇಳುತ್ತೀ- ಎಂದು ನಿನ್ನ ರಾತ್ರಿ ಕನಸಿನಲ್ಲಿ ಡೇವಿಡ್ ಹೇಳುತ್ತಿದ್ದ.”

“ಏಯ್ ರೀಟಾ, ನಿನ್ನ ಉಸಿರಾಟದ ಗತಿ ಹೆಚ್ಚಾದಂತೆ ನನಗೆ ಅನಿಸುತ್ತಿದೆ. ಬೇಕಿದ್ದರೆ ಸ್ವಲ್ಪ ಹೊತ್ತು ವಿಶ್ರಮಿಸು. ಆಮೇಲೆ ಮಾತಾಡೋಣ.”

ರಾತ್ರಿಯಿಡೀ ರೀಟಾಳ ಕ್ಯಾಸೆಟ್ ಕೇಳುತ್ತಿರಬೇಕೆಂಬ ಇಚ್ಛೆಯಿತ್ತು. ಆದರೆ ನನ್ನ ಕಂಗಳು ಯಾವಾಗ ನಿದ್ರೆಯ ವಶವಾದವೋ ನನಗೆ ತಿಳಿಯಲೇ ಇಲ್ಲ.

ಮರುದಿನ ನಾನು ಇಡೀ ದಿನ ಕೆಲಸದಲ್ಲಿ ವ್ಯಸ್ತಳಾಗಿದ್ದೆ. ಡೇವಿಡ್‌ನ ಫೋನ್ ಎರಡು ಸಲ ಬಂದಿತ್ತು. ಅವನು ಸ್ಯಾನ್‌ಫ್ರಾನ್ಸಿಸ್ಕೋಗೆ ಮರಳುವ ಮೊದಲು ರೀಟಾಳ ಎಲ್ಲ ಮಾತುಗಳನ್ನು ಅವಳ ಎಲ್ಲ ಕ್ಯಾಸೆಟ್‌ಗಳನ್ನು ಕೇಳಬೇಕೆಂದು ಬಯಸಿದ್ದೆ. ಮಧ್ಯಾಹ್ನ ಊಟದ ನಂತರ ನಾನು ನನ್ನ ಚಿಕ್ಕ ಕ್ಯಾಸೆಟ್-ಪ್ಲೇಯರ್ ಮತ್ತು ರೀಟಾಳ ಕ್ಯಾಸೆಟ್ ತೆಗೆದುಕೊಂಡು ಲೈಬ್ರರಿಗೆ ಹೋದೆ, ನನ್ನ ಮತ್ತು ರೀಟಾಳ ಮಾತುಗಳನ್ನು ಕೇಳತೊಡಗಿದೆ.

“ರೀಟಾ, ನಾನು ನಿನಗೆ ಕೆಲವು ವಿಷಯ ಕೇಳಲೇ?”

“ಹ್ಲೂಂ, ಅಗತ್ಯವಾಗಿ ಕೇಳು.”

“ನಾನು ಎಂದಾದರೂ ನಿನ್ನ ಪತಿಯನ್ನು ಭೆಟ್ಟಿಯಾಗಬಹುದೇ?”

“ಓಹೋ, ಖಂಡಿತ. ಬಂದು ನಿನ್ನನ್ನು ಭೆಟ್ಟಿಯಾಗಲು ಅವನಿಗೆ ಹೇಳುತ್ತೇನೆ. ಬೋನ್ ಮ್ಯಾರೋ ಟ್ರಾನ್ಸ್‌ಪ್ಲಾಂಟೇಶನ್ ನಂತರ ನಾನು ಈ ಆಯಿಸೋಲೆಶನ್ ಚೇಂಬರ್‌ದಲ್ಲಿ ಇರುವ ವರೆಗೆ, ನನ್ನ ಹತ್ತಿರ ಯಾರೂ ಬರಲಾರರು, ಡೇವಿಡ್ ಸಹ ಬರಲಾರ, ಇದು ನಿನಗೆ ಗೊತ್ತೇ ಇದೆ. ಡೇವಿಡ್ ಸ್ಯಾನ್‌ಫ್ರಾನ್ಸಿಸ್ಕೋದಿಂದ ತಿಂಗಳಲ್ಲಿ ಎರಡು ಸಲ ಮಾತ್ರ ನನ್ನ ಭೆಟ್ಟಿಗೆ ಬರುತ್ತಾನೆ. ಅವನಿಗೂ ಡಾಕ್ಟರ್‌ರಂಥ ಗೌನ್, ಟೋಪಿ ಮುಖದ ಮಾಸ್ಕ್ ಎಲ್ಲ ತೊಡಿಸಿ ನನ್ನ ಬಳಿಗೆ ಕರೆತಂದಿದ್ದರು. ನನ್ನ ಸ್ಥಿತಿ ನೋಡಿ ಅವನಿಗೆ ಸಂಕಟವಾಗುತ್ತದೆ, ನನಗೆ ಗೊತ್ತು. ಸಂಬಂಧಿಕರನ್ನು ಕರೆಸಿ ವ್ಯರ್ಥ ಹಣ ಖರ್ಚು ಮಾಡಿಸುವುದರಿಂದ ಏನು ಲಾಭ ಎಂದು ಡಾಕ್ಟರ್ ಸಹ ಹೇಳಿದ್ದಾರೆ. ನಾನು ಸ್ವಸ್ಥಳಾದ ಮೇಲೆ ನಾನೇ ಎಲ್ಲರ ಹತ್ತಿರ ಹೋಗಿ ಬರುತ್ತೇನೆ. ಆದರೂ ನಾನು ಡೇವಿಡ್‌ಗೆ ಹೇಳುತ್ತೇನೆ, ಖಂಡಿತಕ್ಕೂ ಅವನು ಒಂದು ದಿನ ಬಂದು ನಿನ್ನನ್ನು ಭೆಟ್ಟಿಯಾಗಲಿ.”

“ನಿನಗೆ ಡೇವಿಡ್ ಯಾವಾಗಿನಿಂದ ಗೊತ್ತು? ಯಾವಾಗ ಮೊದಲು ಭೆಟ್ಟಿಯಾಗಿದ್ದಿ ನೀನು ಅವನನ್ನು?”

(ಮೆಲುದನಿಯಲ್ಲಿ) “ಡೇವಿಡ್‌ನನ್ನು ಬಹುಶಃ ನಾನು ಹಿಂದಿನ ಜನ್ಮದ ಬಾಲ್ಯದಲ್ಲಿ ಮೊದಲ ಸಲ ಭೆಟ್ಟಿಯಾಗಿದ್ದೆ. ಅವನು ನದಿಯ ದಂಡೆಯ ಮೇಲೆ ಮುಗುಳ್ಳುಗುತ್ತ ಸಿಕ್ಕಿದ್ದ.”

“ಯಾವ ನದಿ?” ನಾನು ಕೇಳಿದೆ.

“ನಿಜ ಹೇಳಲೇ? ನಂಬುತ್ತೀಯಾ?”

“ಹ್ಲೂಂ ಹೇಳು. ಯಾಕೆ ನಂಬುವುದಿಲ್ಲ?”

“ಅವನು ನನಗೆ ಆಕಾಶಗಂಗೆಯ ತಟದ ಮೇಲೆ ಮೊದಲ ಸಲ ಸಿಕ್ಕಿದ್ದ.”

“ಮತ್ತೆ ಈ ಜನ್ಮದಲ್ಲಿ?”

“ಈ ಜನ್ಮದಲ್ಲಿ ಅವನು ನನಗೆ ವಾಶಿಂಗ್ಟನ್ ಡಿ.ಸಿ.ಯ ಮೆಟ್ರೋದಲ್ಲಿ ಸಿಕ್ಕಿದ್ದ. ಅವನಿಗೆ ಸ್ಮಿಥ್‌ಸೋನಿಯನ್ ಆರ್ಟ್ ಗ್ಯಾಲರಿಗೆ ಹೋಗಬೇಕಿತ್ತು. ನನಗೆ ಅದರ ವಿಳಾಸ ಕೇಳತೊಡಗಿದ್ದೆ. ಆ ದಿನಗಳಲ್ಲಿ ನಾನು ಸ್ಮಿಥ್‌ಸೋನಿಯನ್‌ನ ಇತಿಹಾಸ ಮತ್ತು ಪುರಾತತ್ವ ಇಲಾಖೆಯಲ್ಲಿ ಕೆಲಸ ಮಾಡುತ್ತಿದ್ದೆ. ‘ಲೈಬ್ರರಿ ಆಫ್ ಕಾಂಗ್ರೆಸ್’ನ ಫೈಂಚ್ ವಿಭಾಗದಲ್ಲಿ ಅವನಿಗೆ ಹೊಸದಾಗಿ ಇಂಟರ್ನಿಶಿಪ್ ಸಿಕ್ಕಿತ್ತು. ಅವನು ಅನೇಕ ಸಲ ಲಂಚ್ ಹೊತ್ತಿಗೆ ನನಗೆ ಅಲ್ಲಲ್ಲಿ ಸಿಗುತ್ತಿದ್ದ. ವಾಶಿಂಗ್ಟನ್ ಡಿ.ಸಿ. ಬಗ್ಗೆ ವಿವರಗಳನ್ನು ಕೇಳುತ್ತಿದ್ದೆ.”

“ನಿಮ್ಮ ಮದುವೆ ಯಾವಾಗ ಆಯಿತು?”

“ಇನ್ನು ಮೂರು ತಿಂಗಳು ಕಳೆದರೆ ನಮ್ಮ ಮದುವೆ ಆಗಿ ನಾಲ್ಕು ವರ್ಷ ಆಗ್ತದೆ.”

“ಬಹಳ ಪ್ರೀತಿಸುತ್ತೀಯಾ ಅವನನ್ನು?”

ಉತ್ತರಿಸದೆ ರೀಟಾ ಮೌನವಾದಳು.

“ಅವನನ್ನು ಬಹಳ ಮಿಸ್ ಮಾಡಿಕೊಳ್ಳಿಯಾ? ಏಯ್ ರೀಟಾ, ಮಾತಾಡಲ್ಲ. ಅಳತಾ ಇದೀ ಏನು?”

ರೀಟಾ ತಗ್ಗಿದ ದನಿಯಲ್ಲಿ ಹೇಳಿದಳು. “ವಿಶೂ, ಯಾರು ದೂರ ಹೋಗಿತ್ತಾರೋ ಅವರನ್ನು ಮಿಸ್ ಮಾಡಿಕೊತೇವಿ. ಡೇವಿಡ್ ಎಂಥ ಚಾದೂಗಾರ ಅಂದರೆ, ಅವನು ತನ್ನ ಜಾದುವಿನಿಂದ ಸದಾ ನನ್ನ ಜೊತೆಯಲ್ಲೇ ಇರ್ತಾನೆ. ಈಗಲೂ ಈ ಹೊತ್ತಿನಲ್ಲೂ, ನಿನ್ನ ಜೊತೆ ಮಾತನಾಡುತ್ತಾ ಇದ್ದಾಗಲೂ ಅವನು ನನ್ನ ಜೊತೆ ಇದ್ದಾನೆ. ಹೆಚ್ಚಾಗಿ ಅವನು ನನ್ನ ಜೊತೆನೇ ಇರ್ತಾನೆ ಅನ್ನುವುದು ಆ ಬುದ್ಧೂನಿಗೂ ಗೊತ್ತಿಲ್ಲ. ಹಾಗಾಗಿಯೇ ನಾನು ಇನ್ನೂ ಜೀವಂತ ಇದ್ದೇನೆ.”

ಡೇವಿಡ್‌ನ ಮಾತುಗಳೇ ನನ್ನನ್ನು ಬದುಕಿಸುತ್ತವೆ.”

“ಹೌದೇ, ಏನು ಮಾತಾಡ್ತಾನೆ ಅವನು ನಿನ್ನ ಜೊತೆ?”

“ವಿಶಾ, ಹಿಂದಿನ ಜನ್ಮದಲ್ಲಿ ಅವನು ನನಗೆ ಆಕಾಶ-ಗಂಗೆಯ ತಟದಲ್ಲಿ ಮುಗುಳ್ಳುಗುತ್ತ ಸಿಕ್ಕಿದ್ದೆ ಎಂದು ಹೇಳಿದ್ದೆ, ನಿನಗೆ ನೆನಪಿದೆಯಲ್ಲವೇ? ಆದ್ದರಿಂದಲೇ ಬಹುಶಃ ವಾಶಿಂಗ್ಟನ್ ಡಿ.ಸಿ.ಯ ಸುಡು ಬಿಸಿಲಿನ ಮಧ್ಯಾಹ್ನ ಅವನು ನನಗೆ ಕಂಡಾಗಲೂ ಅವನನ್ನು ಗುರುತಿಸಿದ್ದೆ.

ಒಮ್ಮೆ ಸ್ಮಿಥ್‌ಸೋನಿಯನ್‌ದಲ್ಲಿ ನನಗೆ ರಾತ್ರಿ ಬಹಳ ಹೊತ್ತಿನ ವರೆಗೆ ಕೆಲಸ ಮಾಡಬೇಕಾಯಿತು. ಫೆಬ್ರುವರಿ ತಿಂಗಳು. ಇಡೀ ನಗರ ಹಿಮದ ಪದರುಗಳಲ್ಲಿ ಮುಚ್ಚಿ ಹೋಗಿತ್ತು. ನಾನು ನನ್ನ ಟೀಬಲ್‌ಗೆ ಕುಳಿತು ಕೆಲಸ ಮಾಡುತ್ತಿದ್ದೆ. ಡೇವಿಡ್ ಕಿಟಕಿ ಹತ್ತಿರ ನಿಂತು ಹಾಲಿನಂಥ ಬೆಳ್ಳಗಿನ ನೆಲ ಮತ್ತು ಸಾದುಗಪ್ಪಿನ ಆಕಾಶಗಳ ಕಡೆಗೆ ನೋಡತೊಡಗಿದ್ದ.

ನನ್ನ ಕೈಹಿಡಿದು ಅವನು ನನ್ನನ್ನು ಕಿಟಕಿಯ ಹತ್ತಿರ ಕರೆದೊಯ್ದು ಹೇಳಿದ- ‘ರೀಟಾ, ನೋಡು, ನನ್ನಂತೆಯೇ ನಿನ್ನ ಕೈಗಳನ್ನು ಕೂಡಿಸಿ ಹೀಗೆ ಬೊಗಸೆ ಮಾಡಿಕೊ. ಇವತ್ತು ನಾವಿಬ್ಬರೂ ಸೇರಿ ಇಡೀ ಆಕಾಶವನ್ನು ಒಂದೇ ಗುಟುಕಿನಲ್ಲಿ ಕುಡಿದು ಬಿಡೋಣ’. ನಾನು ಅವನೊಂದಿಗೆ ನನ್ನ ಕೈಗಳನ್ನು ಬೊಗಸೆ ಮಾಡಿ ನಿಂತುಕೊಂಡೆ.

ಅಂದು ರಾತ್ರಿ ಅವನು ಮೊದಲ ಸಲ ನನ್ನ ಭುಜ ಸ್ಪರ್ಶಿಸಿ ಹೇಳಿದ- ನೋಡು, ಸಮಸ್ತ ಬ್ರಹ್ಮಾಂಡವನ್ನು ನಾವಿಬ್ಬರೂ ನಮ್ಮ ಬೊಗಸೆಗಳಲ್ಲಿ ತುಂಬಿಕೊಂಡು ಕುಡಿದಿದ್ದೇವೆ. ಇನ್ನು ಆಕಾಶಗಂಗೆಯ ತಟದಲ್ಲಿ ದಣಿವಾರಿಸಿಕೊಳ್ಳಲು ನಾವು ತುಂಬ ದೂರ ಈ ತುದಿಯಿಂದ ಆ ತುದಿಗೆ ಹೋಗಬೇಕಿಲ್ಲ, ಸುಮ್ಮನೆ ಕಣ್ಣು ಮುಚ್ಚಿಕೊಂಡು ನಮ್ಮ ಒಳಗೇ ಇಳಿದರೆ ಸಾಕು. ನಾವಿಬ್ಬರೂ ಮತ್ತು ನಮ್ಮ ಅಂತಃಸತ್ವವೂ ಈ ಸೃಷ್ಟಿಯ ಪಂಚಮಹಾಭೂತಗಳ ತತ್ವದಿಂದಲೇ ಆಗಿವೆ. ನೀನು ಪುರಾತತ್ವ ವಿಜ್ಞಾನ ಅರಿತವಳು. ನಾನು ನನ್ನ ವಿಶಾಲ ಲೈಬ್ರರಿಯಲ್ಲಿ ವೇಳೆ ಸಿಕ್ಕಾಗಲೆಲ್ಲ ಇತಿಹಾಸದ ಪುಸ್ತಕಗಳ ಹಲವಾರು ಪುಟಗಳನ್ನು ತಿರುವಿ ಹಾಕಿದ್ದೇನೆ- ಸೂರ್ಯನ ಗರ್ಭದಿಂದ ಅಗಲಿ ಈ ಪೃಥ್ವಿ ಹುಟ್ಟಿದ ಇತಿಹಾಸ ಓದಿದ್ದೇನೆ. ಕೋಟ್ಯಂತರ ವರ್ಷಗಳ ಮೊದಲೂ ನಾನು ಮತ್ತು ನೀನು ಆಕಾಶಗಂಗೆಯ ತಟದ ಮೇಲೆ ಖಂಡಿತ ಯಾವುದೋ ಉಲೈಯಾಗಿದ್ದೆವು ಎಂದು ಅದೇಕೆ ನನಗೆ ಅನಿಸುತ್ತಿದೆ!”

ದೀರ್ಘ ಮೌನದ ನಂತರ ರೀಟಾಳ ಧ್ವನಿ ಮತ್ತೆ ಕೇಳಿಸಿತು- “ವಿಶಾ, ನನ್ನ ಮದುವೆಯ ಬಗ್ಗೆ ಪ್ರತ್ಯಕ್ಷ ಭೆಟ್ಟಿಯಾದಾಗ ನಿನಗೆ ಹೇಳುತ್ತೇನೆ. ಈಗ ನಾನು

ದಣಿದಿದ್ದೇನೆ, ಮಲಗುತ್ತೇನೆ.”

ಮರುದಿನ ಮಧ್ಯಾಹ್ನ ಸರಿಯಾಗಿ ಎರಡು ಗಂಟೆಗೆ ಡೇವಿಡ್ ನನ್ನ ಪ್ರಯೋಗಾಲಯದ ಹೊರಗೆ ನಿಂತಿದ್ದ. ನಾನು ಅವನನ್ನು ಕರೆದುಕೊಂಡು ಕೆಳಗೆ ಕಾಫಿ ಹೌಸ್‌ಗೆ ಹೋದೆ. ಡೇವಿಡ್‌ನ ಕಣ್ಣುಗಳಲ್ಲಿ ಅನೇಕ ಪ್ರಶ್ನೆಗಳಿದ್ದವು. ನಾನೇ ಮಾತು ಆರಂಭಿಸಿದೆ.

“ಡೇವಿಡ್, ನೀವು ತಿಂಗಳಲ್ಲಿ ಒಂದು ಸಲ ರೀಟಾಳನ್ನು ನೋಡಲು ಬರುತ್ತಿದ್ದಿರೆಂದು ಅವಳು ಹೇಳಿದ್ದಳು. ನಾನೇ ಬಂದು ನಿಮ್ಮನ್ನು ಭೆಟ್ಟಿಯಾಗಬೇಕು ಅಥವಾ ನಮ್ಮ ಮನೆಗೆ ಕರೆಸಿಕೊಳ್ಳಬೇಕು ಎಂದು ನಾನು ರೀಟಾಳಿಗೆ ಒಂದೆಡು ಬಾರಿ ಹೇಳಿದ್ದೆ. ಆದರೆ ಶನಿವಾರ, ರವಿವಾರ ಅಥವಾ ಯಾವುದೇ ರಜೆಯ ದಿನ ನಾನು ಆಸ್ಪತ್ರೆಯ ಜಂಜಾಟವನ್ನು ಆಸ್ಪತ್ರೆಯಲ್ಲಿಯೇ ಬಿಟ್ಟು ನನ್ನ ಕುಟುಂಬದೊಂದಿಗೆ ವೇಳೆ ಕಳೆಯಬೇಕು ಎಂಬುದು ರೀಟಾಳ ಒತ್ತಾಯವಾಗಿತ್ತು. ಹೀಗಾಗಿ ನಿಮ್ಮ ಭೆಟ್ಟಿ ಆಗಲೆ ಇಲ್ಲ.”

ಡೇವಿಡ್ ಸ್ವಲ್ಪ ತಡೆದು ಹೇಳಿದ, “ಹೌದು ಅದು ನಿಜ. ನಾನು ಇಲ್ಲಿಗೆ ಬರದಿದ್ದರೂ ಪ್ರತಿ ತಿಂಗಳು ಒಂದು ಸಲ ಮತ್ತು ಶನಿ-ರವಿ ಹಾಗೂ ರಜೆಯ ದಿನಗಳಂದು ರೀಟಾ ತನ್ನ ಮನಸ್ಸಿನಲ್ಲಿಯೇ ನನ್ನನ್ನು ಭೆಟ್ಟಿಯಾಗುತ್ತಿದ್ದಳು.”

ನಾನು ಆಶ್ಚರ್ಯಚಕಿತಳಾದೆ, “ಅಂದರೆ ರೀಟಾಳ ಭೆಟ್ಟಿಗೆ ನೀವು ಈ ಆಸ್ಪತ್ರೆಗೆ ಎಂದೂ ಬಂದೇ ಇಲ್ಲವೇ?”

ಡೇವಿಡ್ ಸ್ವಲ್ಪ ತಡೆದು ಹೇಳಿದ, “ರೀಟಾಗೆ ಇಷ್ಟೊಂದು ಕಾಯಿಲೆಯಾಗಿದ್ದು ನನಗೆ ಗೊತ್ತೇ ಇರಲಿಲ್ಲ. ಅವಳ ಕ್ಯಾನ್ಸರ್ ಬಗೆಗೂ ನನಗೆ ಗೊತ್ತಿರಲಿಲ್ಲ.”

ಡೇವಿಡ್‌ನ ಕಣ್ಣುಗಳು ಕಷ್ಟಪಟ್ಟು ಕಂಬನಿ ತಡೆಹಿಡಿದಿದ್ದವು. ನಂತರ ಡೇವಿಡ್ ಒಂದು ಪತ್ರ ತೆಗೆದು ನನಗೆ ಕೊಟ್ಟ. ಸುಮಾರು ಒಂಭತ್ತು ವರ್ಷಗಳ ಹಿಂದಿನ ಪತ್ರ, ಅದರಲ್ಲಿ-

ನನ್ನ ಡೇವಿಡ್,

ಈ ಪತ್ರ ನಿನಗೆ ಸಿಕ್ಕಾಗ, ನಾನು ಸಾವಿರಾರು ಮೈಲಿಗಳ ದೂರ ಯಾವುದೋ ಬೇರೆ ದೇಶದ ಅಪರಿಚಿತ ನಗರಕ್ಕೆ ತಲುಪಿರುತ್ತೇನೆ. ನಾನು ನಿನ್ನನ್ನು ಬಿಟ್ಟು ಯಾಕೆ ಹೋಗುತ್ತಿದ್ದೇನೆ ಎಂಬುದಕ್ಕೆ ಸರಿಯಾದ ಕಾರಣವನ್ನು ನಾನೀಗ ನಿನಗೆ ಹೇಳಲಾರೆ. ಕೆಲವು ಕಾರಣಗಳನ್ನು ಹೇಳದಿದ್ದರೆ ಹೆಚ್ಚು ಸುಖವಿರುತ್ತದೆ. ನೀನು ಅಥವಾ ನನ್ನ ಕುಟುಂಬದ ಯಾವ ಸದಸ್ಯರೂ ಅದನ್ನು ತಿಳಿಯದಿರುವುದೇ ಒಳ್ಳೆಯದು.

ನಾನು ನಿನ್ನೊಂದಿಗೆ ಮದುವೆಯಾಗುವ ಸಮಯದಲ್ಲಿ ನೀಡಿದ ಎಲ್ಲ

ವಚನಗಳನ್ನು ಮುರಿಯುತ್ತಿದ್ದೇನೆ. ಈ ನಿರ್ಣಯದಿಂದ ನಾನು ಸ್ವತಃ ಲಜ್ಜಿತಳಾಗಿದ್ದೇನೆ. ಇನ್ನು ಮುಂದೆ ನಿನಗಾಗಲೀ ನನ್ನ ಕುಟುಂಬದವರಿಗಾಗಲೀ ನನ್ನ ಮುಖ ತೋರಿಸಲಾರೆ. ಚೀನ ಮತ್ತು ಇಂಡೋನೇಶಿಯಾ ಕಾನ್ಫರನ್ಸ್ ನಂತರ ನನ್ನಲ್ಲಿ ಪರಿವರ್ತನೆಯಾಗಿದೆ, ಎಂದಷ್ಟೇ ನಿನಗೆ ಹೇಳಬಲ್ಲೆ.

ಮತ್ತಾರೋ ಈಗ ನನ್ನ ರೋಮ ರೋಮಗಳಲ್ಲಿ ಸೇರಿ ಹೋಗಿದ್ದಾರೆ. ನಾನು ಬಯಸಿದರೂ ಅವರಿಂದ ಮುಕ್ತಿ ಪಡೆಯಲಾರೆ. ಉಳಿದ ನನ್ನ ಜೀವನದ ಎಲ್ಲ ವರ್ಷಗಳನ್ನೂ ಅವರಿಗೆ ಕೊಡಬಯಸುತ್ತೇನೆ. ಇನ್ನು ಮೇಲೆ ನಾನು ಬದುಕುವುದೂ ಅವರೊಂದಿಗೇ, ಸಾಯುವುದೂ ಅವರೊಂದಿಗೇ. ಸಾಧ್ಯವಾದರೆ ನನ್ನನ್ನು ಮರೆತು ಬಿಡು.

ನಿನ್ನವಳೇ,

ಕೃತಘ್ನ

ರೀಟಾ

ಪತ್ರ ಓದಿ ನಾನು ಡೇವಿಡ್‌ನನ್ನು ಕೇಳಿದೆ, “ಈ ಪತ್ರ ಯಾವಾಗಿನದು?”

ಡೇವಿಡ್ ಹೇಳಿದ- “ನಮ್ಮ ಮದುವೆಯಾಗಿ ಒಂದು ವರ್ಷದ ನಂತರದ್ದು. ರೀಟಾ ಸ್ಮಿಥ್‌ಸೋನಿಯನ್‌ನಿಂದ ಪುರಾತತ್ವ ಇಲಾಖೆಯ ಸಂಶೋಧನಾ ಅನುಸಂಧಾನಕ್ಕಾಗಿ ಚೀನ, ಜಪಾನ ಮತ್ತು ಇಂಡೋನೇಶಿಯಾಗಳಿಗೆ ಪ್ರವಾಸ ಹೋಗಿದ್ದಳು. ಅಲ್ಲಿಂದಲೇ ಅವಳ ಈ ಪತ್ರ ಬಂದಿತ್ತು.”

“ಎಷ್ಟೋ ಕಾಲದಿಂದ ನಾನು ಅವಳನ್ನು ಹುಡುಕುತ್ತಿದ್ದೆ. ಅವಳ ತಂದೆಯೂ ಚಿಂತಿತರಾಗಿದ್ದರು. ನಾನು ಸ್ಮಿಥ್‌ಸೋನಿಯನ್ ಸಂಪರ್ಕಿಸಿದಾಗ ರೀಟಾ ತನ್ನ ಕೆಲಸ ಬಿಟ್ಟದ್ದು ತಿಳಿಯಿತು.”

ನಾನು ಡೇವಿಡ್‌ನನ್ನು ಕೇಳಿದೆ, “ಈ ಪತ್ರವನ್ನು ಸ್ವಲ್ಪ ಲಕ್ಷ್ಯವಿಟ್ಟು ಓದು. ನಿನಗೆ ಏನಾದರೂ ಹೊಳೆಯುತ್ತದೆಯೇ?”

ಡೇವಿಡ್ ಉಸಿರ್ಗರೆದು ‘ಹೂಂ’ ಎಂದ. “ಅವಳ ರೋಮ ರೋಮಗಳನ್ನು ಆವರಿಸಿದ್ದು ಮತ್ತೊಬ್ಬ ಪ್ರೇಮಿ ಅಲ್ಲ, ಅವಳ ಜೀವ ತೆಗೆಯುವ ಕ್ಯಾನ್ಸರ್ ರೋಗ ಎಂಬುದು ನನಗೆ ಒಂದು ವರ್ಷ ಮೊದಲೇ ಗೊತ್ತಾಗಿದ್ದರೆ....”

“ಡೇವಿಡ್, ಈ ಆಸ್ಪತ್ರೆಗೆ ಬರುವ ಇಂಥ ಅನೇಕ ರೋಗಿಗಳು ತಮಗೆ ಯಾರೂ ಸಂಬಂಧಿಕರಿಲ್ಲ ಎಂದೇ ಹೇಳುತ್ತಾರೆ. ಆ ರೋಗಿ ಸುಳ್ಳು ಹೇಳುತ್ತಿದ್ದಾನೆಂದು ಡಾಕ್ಟರ್‌ರಿಗೂ ಗೊತ್ತಿರುತ್ತದೆ. ಈ ಆಸ್ಪತ್ರೆ ಮೆಡಿಕಲ್ ರಿಸರ್ಚ್‌ದಲ್ಲಿ

ಪ್ರಪಂಚದಲ್ಲಿಯೇ ದೊಡ್ಡ ಚಿಕಿತ್ಸಾಲಯವಾಗಿದೆ. ಯಾವ ರೋಗಕ್ಕೆ ಚಿಕಿತ್ಸೆಯೇ ಇಲ್ಲವೋ, ಯಾರು ಸಾವಿನಂಚಿನಲ್ಲಿರುತ್ತಾರೋ ಮತ್ತು ಯಾವ ರೋಗಿ ತನ್ನ ಶರೀರವನ್ನು, ರಕ್ತ, ಎಲುವು, ಕೋಶ, ದೇಹದ ಅಂಗ ಮುಂತಾದವನ್ನು ವೈಜ್ಞಾನಿಕ ಸಂಶೋಧನೆಗಾಗಿ ಉಪಯೋಗಿಸಬಹುದು ಎಂದು ವಿಜ್ಞಾನಿಗಳಿಗೆ ಒಪ್ಪಿಗೆ ಪತ್ರ ಬರೆದು ಕೊಡುತ್ತಾರೋ ಅಂಥವರನ್ನಷ್ಟೇ ಇಲ್ಲಿ ಇಟ್ಟುಕೊಳ್ಳಲಾಗುತ್ತದೆ.”

ರೀಟಾ ಬಹುಶಃ ತನ್ನ ದೌರ್ಭಾಗ್ಯ ಮತ್ತು ಮೃತ್ಯುವಿನ ಸಾಮೀಪ್ಯವನ್ನು ಅರಿತಿದ್ದಳು.

ಡೇವಿಡ್‌ನನ್ನು ನನ್ನ ಮನೆಗೆ ಕರೆದುಕೊಂಡು ಹೋಗಬೇಕು ಮತ್ತು ಅವನ ಜೊತೆಯಲ್ಲಿ ರೀಟಾಳ ಇನ್ನು ಕೆಲವು ಕ್ಯಾಸೆಟ್‌ಗಳನ್ನು ಕೇಳಬೇಕು ಅನ್ನಿಸಿತು. ಆದರೆ ಡೇವಿಡ್ ಹೇಳಿದ, “ಇಲ್ಲ, ನಾನು ಅವಳ ಎಲ್ಲ ಕ್ಯಾಸೆಟ್ ಕೇಳಿದ್ದೇನೆ- ಒಮ್ಮೆ ಅಲ್ಲ, ಎಷ್ಟೋ ಸಲ. ಮತ್ತೆ ಈ ಕ್ಯಾಸೆಟ್‌ಗಳ ಬೇರೆ ಪ್ರತಿಗಳು ನನ್ನ ಹತ್ತಿರ ಇವೆ. ನಾನು ನಿಮ್ಮ ನಗರದಲ್ಲಿ ಇರುವುದು ನಾಳೆಗೆ ಕೊನೆಯ ದಿನ. ನಿಮಗೆ ತೊಂದರೆಯಾಗದಿದ್ದರೆ ನಾಳೆ ಬೆಳಗಿನಿಂದ ಮಧ್ಯಾಹ್ನದ ವರೆಗಿನ ನಿಮ್ಮ ಸಮಯವನ್ನು ನನಗೆ ಕೊಡಿರಿ.”

-ಹೀಗೆ ಹೇಳುತ್ತಾ ಡೇವಿಡ್ ನಿಧಾನ ನಡೆದು ನನ್ನ ಕಣ್ಣುಗಳಿಂದ ಮರೆಯಾದ.

ಕಾರು ಕೆಟ್ಟದ್ದರಿಂದ ಮರುದಿನ ಬೆಳಿಗ್ಗೆ ನಾನು ಆಸ್ಪತ್ರೆಗೆ ಹೋಗಲಿಲ್ಲ. ಡೇವಿಡ್‌ನಿಗೆ ಫೋನಿಸಿ ಅವನನ್ನು ಮನೆಗೇ ಕರೆದೆ. ಬೆಳಿಗ್ಗೆ ಬಿಸಿಲು ಬಿದ್ದಿತ್ತು. ಬೆಳಗಿನ ತಿಂಡಿಯನ್ನು ನಾನು ಹೊರಗೆ ವರಾಂಡಾದ ಟೇಬಲ್ ಮೇಲೆ ವ್ಯವಸ್ಥೆ ಮಾಡಿದೆ. ಚಹಾ ಕುಡಿಯುತ್ತ ಡೇವಿಡ್ ಅಂಗಳದಲ್ಲಿಯ ಗುಲಾಬಿ ಗಿಡಗಳನ್ನು, ಅವುಗಳ ತುಂಬ ಅರಳಿದ ಹೂವುಗಳನ್ನು ನೋಡತೊಡಗಿದ್ದ. ಒಮ್ಮೆಲೆ ಎದ್ದು ಗುಲಾಬಿ ಕಂಟಿಯ ಮಣ್ಣನ್ನು ಮುಟ್ಟಿ ನೋಡಿ, ನನ್ನ ಕಡೆಗೆ ತಿರುಗಿ ಹೇಳಿದ, “ನೀವು ಅಪ್ಪಣೆ ಕೊಟ್ಟರೆ ನಾನು ರೀಟಾಳ ಕೆಲ ಅಸ್ತಿಗಳನ್ನು ಗುಲಾಬಿ ಕಂಟಿಯ ಮಣ್ಣಿನಲ್ಲಿ ಸೇರಿಸ ಬಯಸುತ್ತೇನೆ. ಈ ಕಂಟಿಯಲ್ಲಿ ಹೂವು ಅರಳಿದಾಗಲೆಲ್ಲ ಆ ಹೂವುಗಳಲ್ಲಿ ರೀಟಾಳ ಮುಗುಳ್ಳಿಗೆ ಕಾಣಿಸುತ್ತದೆ.”- ಇದನ್ನು ಹೇಳುವಾಗ ಅವನ ಕಣ್ಣುಗಳು ಹನಿದುಂಬಿದವು.

“ಇದು ನನಗೂ ಮತ್ತು ಈ ಗಿಡಗಳಿಗೂ ನೀಡುವ ದೊಡ್ಡ ಗೌರವ.” ಎಂದೆ ನಾನು.

ಬಹುಶಃ ನಾನು ರೀಟಾಳ ಅಂತರ್ಮನಕ್ಕೆ ತೀರ ಹತ್ತಿರವಾಗಿದ್ದೆ ಎಂದು ಈಗ ಅನ್ನಿಸತೊಡಗಿತ್ತು.

ಗುಲಾಬಿಯ ತಾಜಾ ಪಕಳೆಗಳನ್ನು ಮೃದುವಾಗಿ ಸವರುತ್ತ ಡೇವಿಡ್ ಹೇಳಿದ, “ವಿಶೂ ಅವರೇ, ರೀಟಾ ತೀರಿದ ಮೇಲೆ ನೀವು ಎಂದಾದರೂ ಅವಳನ್ನು ನೆನಪಿಸಿಕೊಂಡಿದ್ದೀರಾ? ನನ್ನ ಹೆಸರನ್ನಂತೂ ನೀವು ನಿಶ್ಚಿತವಾಗಿ ನೆನಪಿನಿಂದ ತೆಗೆದು ಹಾಕಿದ್ದೀರಿ.”

“ಹೌದು ಡೇವಿಡ್, ನಾನು ನಿಮ್ಮನ್ನು ಪ್ರತ್ಯಕ್ಷ ಭೆಟ್ಟಿಯಾಗಿದ್ದರೆ ಬಹುಶಃ ಹೀಗಾಗುತ್ತಿರಲಿಲ್ಲ. ರೀಟಾಳ ಪರಿಚಯ ಮತ್ತು ಈ ಆಸ್ಪತ್ರೆಗೆ ಬರುವ ರೋಗಿಗಳು ನನಗೆ ಬಹಳ ಕಲಿಸಿದ್ದಾರೆ.”

ರೀಟಾಳ ಮೂರನೆಯ ಆಪರೇಶನ್ ಆದ ಮೇಲೆ ದೀರ್ಘ ಕಾಲದ ವರೆಗೆ ಅವಳಿಗೆ ನನ್ನ ಜೊತೆ ಮಾತನಾಡಲು ಸಾಧ್ಯವಾಗಲಿಲ್ಲ. ಆ ನಂತರ ಅವಳೊಂದಿಗೆ ಮಾತು ಸಾಧ್ಯವಾದಾಗ ಅವಳು ಹೇಳಿದ್ದು- “ವಿಶೂ, ನಾನು ಬೇರೆಯವರಂತೆ ಒಂದೇ ಪಟ್ಟಿಗೆ ಇಡಿಯಾಗಿ ಸಾಯಲಾರೆ, ಅಂತ ನನಗೆ ಅನಿಸುತ್ತದೆ. ನನ್ನ ಸಾವು ಅದೆಷ್ಟು ತುಂಡುಗಳಲ್ಲಿ ಹಂಚಿ ಹೋಗಿದೆಯೋ ಗೊತ್ತಿಲ್ಲ. ನನ್ನ ಈ ಶರೀರ ಎಷ್ಟು ಅಸಹಾಯಕವಾಗಿದೆ, ನಿರರ್ಥಕವಾಗಿದೆ.... ಆದಾಗ್ಯೂ ಡಾಕ್ಟರುಗಳ ಇಡೀ ಟೀಮನ್ನು ದಿನ-ರಾತ್ರಿ ನನ್ನ ಸುತ್ತಲೇ ಸುತ್ತವಂತೆ ಮಾಡುತ್ತಿದ್ದೇನೆ. ಪಾಪ, ನರ್ಸ್ ಜ್ಯೂಲಿ ನನ್ನ ‘ಮೆಡಿಕಲ್ ರೆಕಾರ್ಡ್’ದಲ್ಲಿ ನಾನು ಎಷ್ಟು ಸಲ ಪ್ರಾಣ ವಾಯುವಿನ ನಳಕಿಯ ಹೊರತಾಗಿಯೂ ಉಸಿರಾಡಿಸಬಲ್ಲೆ ಎಂಬುದನ್ನು ಸಹ ಬರೆಯುತ್ತಾಳೆ.”

ನನ್ನ ಶರೀರ ಅನೇಕ ನಳಕೆ ಮತ್ತು ತಂತಿಗಳಿಂದ ಜೋಡಿಸಲ್ಪಟ್ಟ ಮಶಿನ್ ಆಗಿದೆ. ಪ್ರತಿ ಮೂರು ದಿನಗಳಿಗೊಮ್ಮೆ ನನ್ನ ದೇಹದಿಂದ ಸ್ವಲ್ಪ ರಕ್ತವನ್ನು ತೆಗೆದುಕೊಂಡು, ಶರೀರದ ಕೋಶಗಳನ್ನು ಕತ್ತರಿಸಿಕೊಂಡು ಒಯ್ಯುತ್ತಾರೆ. ಇಬ್ಬರು ಹಿರಿಯ ಡಾಕ್ಟರ್‌ಗಳು ನನ್ನ ಹೃದಯ ಬಡಿತವು ಇ.ಕೆ.ಜಿ. ಮಾನಿಟರ್‌ದಲ್ಲಿ ಚಲಿಸುವುದನ್ನು ನೋಡಿ, ಅವರ ಪ್ರೊಜೆಕ್ಟ್ ಮುಗಿಯುವ ಮೊದಲು ನಾನು ಸತ್ತಿಲ್ಲ ಅಂತ ನೆಮ್ಮದಿಯ ಉಸಿರು ಬಿಡುತ್ತಾರೆ. ಇನ್ನೂ ಸ್ವಲ್ಪ ಬದುಕಿದ್ದೇನೆ. ನಾನು ಅವರ ಪ್ರಯೋಗದ, ಅವರ ಪ್ರೊಜೆಕ್ಟಿನ ಒಂದು ಮಹತ್ವದ ಭಾಗವಾಗಿದ್ದೇನೆ.

ಇವರು ಯಾವುದಾದರೂ ದೊಡ್ಡ ವೈಜ್ಞಾನಿಕ ಸಮೀಳನಕ್ಕೆ ಹೋದಾಗ ಅಲ್ಲಿ ನನ್ನ ರೋಗದ ಪ್ರತಿಯೊಂದು ಆಯಾಮ ಕುರಿತು ಚರ್ಚೆ ಮಾಡುತ್ತಾರೆ. ನನ್ನ ಪ್ರತಿಯೊಂದು ಉಸಿರಿನ ನಿಷ್ಕರ್ಷೆ ಆಗುತ್ತದೆ. ನನ್ನ ಶರೀರದಿಂದ ಕತ್ತರಿಸಿದ ಕೋಶಗಳ ಚಿತ್ರವನ್ನು ಅವರು ಕೇವಲ ಮೆಡಿಕಲ್ ಹಿಸ್ಟರಿಯ ಒಂದು ಕುತೂಹಲಕರ ಕೇಸ್ ಎಂದುಕೊಂಡು ಲಕ್ಷ್ಯಗೊಟ್ಟು ನೋಡುತ್ತಾರೆ. ಎಲ್ಲಿಯೂ ನನ್ನ ಹೆಸರಿರುವುದಿಲ್ಲ. ನಾನು ಇವರ ರೆಕಾರ್ಡ್ ಬುಕ್‌ದಲ್ಲಿ ಕೇವಲ ಪೇಶಂಟ್ ನಂಬರ್ ೩೧೨ ಆಗಿ

ಉಳಿಯುವೆ. ವಿಶೂ, ನಾನು ನನ್ನ ಬಗ್ಗೆ ಬಹಳಷ್ಟು ಯೋಚಿಸಿದ್ದೆ. ಆದರೆ ನನ್ನ ಹೆಸರಿನ ಬದಲಾಗಿ ನಂಬರ್‌ದಿಂದ ನಾನು ಗುರುತಿಸಲ್ಪಡುತ್ತೇನೆ ಎಂದು ಭಾವಿಸಿರಲಿಲ್ಲ.” ನಿನಗೆ ಗೊತ್ತೇ ಡೇವಿಡ್, ರೀಟಾಳ ಈ ಮಾತುಗಳನ್ನು ಕೇಳಿ ನನಗೆ ಎಷ್ಟೋ ದಿನಗಳ ವರೆಗೆ ಪ್ರಯೋಗಾಲಯದಲ್ಲಿ ಕೆಲಸ ಮಾಡುವಾಗ ನನ್ನ ಕೈಗಳು ಕಂಪಿಸುತ್ತಿದ್ದವು.

ರೀಟಾ ಏನು ಹೇಳಿದ್ದಕ್ಕೋ ಅದೇ ಎಲ್ಲವನ್ನು ನಾನು ಕಳೆದ ಎಷ್ಟೋ ವರ್ಷಗಳಿಂದ ಹೇಳುತ್ತಿದ್ದೇನೆ. ನಾನೊಬ್ಬ ವಿಜ್ಞಾನಿ, ಮೆಡಿಕಲ್ ರಿಸರ್ಚ್ ನನ್ನ ಉದ್ಯೋಗ. ಆದರೆ ಈಗ ರೋಗಿಯ ಶರೀರದಿಂದ ತೆಗೆದ ಕ್ಯಾನ್ಸರ್ ಕೋಶಗಳು ನನ್ನ ಪ್ರಯೋಗಾಲಯದ ಮೈಕ್ರೋಸ್ಕೋಪ್‌ದಲ್ಲಿ ಹುಟ್ಟುವುದನ್ನು ನಾನು ನೋಡಿದಾಗ ಆ ಕೋಶಗಳ ಪ್ರತಿಯೊಂದು ಮೇಲ್ವದರಿನ ಮೇಲೆ ನಾನು ನೋಡದಿರುವ ರೀಟಾಳ ಮುಖದ ಅನುಭವವಾಗುತ್ತದೆ.

ತಾಜಾ ಹವೆಯಲ್ಲಿ ಮನದುಂಬಿ ಉಸಿರಾಡುವ ಸುಖ, ಹಸಿರು ಹುಲ್ಲಿನ ಮೇಲೆ ಬರಿಗಾಲಿನಿಂದ ನಡೆಯುವ ರೋಮಾಂಚನ, ಪಕ್ಷಿಗಳ ಚಿಲಿಪಿಲಿಗಳ ಮಾಧುರ್ಯ, ಹಸಿ ಮಣ್ಣಿನ ಸೊಗಡನ್ನು ಮೂಸುವ ಸುಖಗಳನ್ನು ರೀಟಾ ನನಗೆ ತಿಳಿಸಿದ್ದಾಳೆ. ನನ್ನ ಮಾತುಗಳನ್ನು ಕೇಳಿ ಕೆಲವೊಮ್ಮೆ ರೀಟಾ ಹೇಳುತ್ತಿದ್ದಳು-

“ಆಕಾಶದಲ್ಲಿ ಹಾರಲಾಗದ ಪಕ್ಷಿಯು

ಸಂವೇದನೆಯನ್ನು ಅರಿಯಲು

ನನಗೆ ಸಹಾಯ ಮಾಡುವುದು ಕೇವಲ

ನನ್ನ ಶಬ್ದಗಳ ಆಕಾಶ”

ನೋವು-ಸಂಕಟ ತುಂಬಿದ ಒಂದು ಕಾದಂಬರಿಯನ್ನು ಓದಿ ಮನಸ್ಸಿನಲ್ಲಿ ಕ್ಷಣಿಕ ಭಾವುಕತೆ ಹುಟ್ಟುವುದು ಮತ್ತು ಒಬ್ಬ ಅಪರಿಚಿತ ಮರಣ ಸನ್ನಿಹಿತ ರೋಗಿಯ ಹಾಸಿಗೆಯ ಹತ್ತಿರ ವಸನವಾಗಿ ಕುಳಿತು ಅವರ ಕೈ ಸವರುತ್ತಿರುವುದರ ಅನಿರ್ವಚನೀಯ ನೆಮ್ಮದಿಗಳ ನಡುವೆ ಅಂತರ ಇರುವುದನ್ನು ಈಗ ನಾನು ಚೆನ್ನಾಗಿ ತಿಳಿಯತೊಡಗಿದ್ದೇನೆ.

ಡೇವಿಡ್ ಒಮ್ಮೆಲೇ ಎದ್ದು ನನ್ನ ಎದುರಿನ ಕುರ್ಚಿಯಲ್ಲಿ ಬಂದು ಕುಳಿತ. ಮುಗುಳ್ಳು ನನ್ನತ್ತ ದಿಟ್ಟಿಸುತ್ತ ಕೇಳಿದ, “ರೀಟಾಳ ಬಗ್ಗೆ ಇಷ್ಟು ವರ್ಷಗಳ ನಂತರ ಈಗ ಇಷ್ಟೊಂದು ಮಾತನಾಡುವುದರಿಂದ ಏನು ಪ್ರಯೋಜನ, ನಾನು ನಿಮ್ಮ ಅಮೂಲ್ಯ ಸಮಯವನ್ನು ಹಾಳು ಮಾಡಲು ಯಾಕೆ ಬಂದೆ, ಎಂದು ನೀವು ಈ ತನಕ ಕೇಳಲಿಲ್ಲವಲ್ಲ?” ಮತ್ತೆ ಅವನು ಮುಂದುವರಿಸಿದ, “ನೀವೀಗ ಒಂದು

ಕೆಲಸ ಮಾಡಿ, ಬೇಗ ತಯಾರಾಗಿರಿ, ನಾನು ನನ್ನ ಕಾರಿನಲ್ಲಿ ನಿಮ್ಮನ್ನು ಆಸ್ಪತ್ರೆಗೆ, ಪ್ರಯೋಗಾಲಯ ಅಥವಾ ಆಫೀಸಿಗೆ ಮುಟ್ಟಿಸುತ್ತೇನೆ. ನೀವು ನನ್ನನ್ನು ರೀಟಾ ಇದ್ದ ವಾರ್ಡಿನ ಆ ಕೋಣೆಯ ವರೆಗೆ ಕರೆದೊಯ್ಯಿರಿ. ಅಲ್ಲಿಂದ ನೇರವಾಗಿ ನಾನು ಸ್ಯಾನ್‌ಫ್ರಾನ್ಸಿಸ್ಕೋಗೆ ಹೋಗುತ್ತೇನೆ. ಇಂದು ನಾನು ಇಲ್ಲಿರುವುದು ಕೊನೆಯ ದಿನ.”

ಆಸ್ಪತ್ರೆಗೆ ಹೋಗಲು ನಾನು ಬೇಗ ತಯಾರಾಗಿ ಡೇವಿಡ್‌ನ ಕಾರಿನಲ್ಲಿ ಕುಳಿತೆ.

ದಾರಿಯಲ್ಲಿ ಡೇವಿಡ್ ಹೇಳತೊಡಗಿದ. “ನೀವು ರೀಟಾಳಿಗೆ ಬರೆದ ಪತ್ರವನ್ನು ನಾನು ಓದಿದ್ದೇನೆ. ಪೇಶಂಟ್ ಪಾರ್ಕಿಂಗ್‌ದಲ್ಲಿ ಕಾರ್ ಪಾರ್ಕ್ ಮಾಡಿ ಯಾವುದೋ ಪೇಶಂಟ್ ಅಥವಾ ಸಂಬಂಧಿಕರೊಬ್ಬರ ಸ್ಥಳ ಕಿತ್ತುಕೊಂಡ ಅಪರಾಧಿ ಭಾವ ನಿಮ್ಮನ್ನು ಇನ್ನೂ ವರೆಗೆ ಕಾಡುತ್ತಿದ್ದ ಹಾಗೆ ಅನ್ನಿಸುತ್ತದೆ. ಆದರೆ ನೀವು ಅಲ್ಲಿ ಕಾರ್ ಪಾರ್ಕ್ ಮಾಡಿರದಿದ್ದರೆ ರೀಟಾಳೊಂದಿಗೆ ನಿಮ್ಮ ಪರಿಚಯ ಎಂದಿಗೂ ಆಗುತ್ತಿರಲಿಲ್ಲ. ರೀಟಾ ತನ್ನ ನೋವನ್ನು ಯಾರೊಂದಿಗೂ ಹಂಚಿಕೊಳ್ಳಬಯಸುತ್ತಿರಲಿಲ್ಲ. ತನ್ನ ಅಂತಿಮ ಕ್ಷಣದಲ್ಲಿ ಅವಳು ನಿಮಗೆ ಎಲ್ಲವನ್ನೂ ಹೇಳಿಕೊಂಡಳು. ಅದನ್ನು ಕೇಳಲು ನೀವು ಇರದಿದ್ದರೆ ಅದೆಲ್ಲ ನನಗೆ ಎಂದೂ ಗೊತ್ತಾಗುತ್ತಿರಲಿಲ್ಲ. ಅವಳು ನನ್ನೊಂದಿಗೂ ಮಾತನಾಡುತ್ತಿರಲಿಲ್ಲ, ಅವಳ ರೆಕಾರ್ಡ್‌ಡ್ ಧ್ವನಿ ನನಗೆ ತಲುಪುತ್ತಲೂ ಇರಲಿಲ್ಲ.

“ರೀಟಾ ನನ್ನನ್ನು ತ್ಯಜಿಸಿದ ರೀತಿಯಿಂದ ಆಘಾತಗೊಂಡು ನಾನು ಎಷ್ಟೋ ವರ್ಷಗಳ ವರೆಗೆ ವಿಕ್ಷಿಪ್ತನಂತೆ ಅಲೆಯುತ್ತಿದ್ದೆ. ಕೆಲವು ವರ್ಷ ನಾನು ನನ್ನ ಮನೆ ಫ್ರಾನ್ಸ್‌ಗೆ ಹೊರಟು ಹೋದೆ. ಅಲ್ಲಿ ನನ್ನ ತಾಯಿ ಒಬ್ಬ ಹುಡುಗಿಯನ್ನು ಮನೆಗೆ ಕರೆದು ಅವಳೊಂದಿಗೆ ನನ್ನ ಸ್ನೇಹ ಬೆಳೆಯಿಸಲು ಪ್ರಯತ್ನಿಸಿದಳು. ನಾನು ತಾಯಿಯ ಮಾತನ್ನು ಅಲ್ಲಗಳೆಯಲು ಸಾಧ್ಯವಾಗದೆ ಆ ಹುಡುಗಿಯ ಅನಾದರವನ್ನೂ ಮಾಡಲಾಗದೆ, ತಲೆನೋವಿನ ನೆಪ ಒಡ್ಡಿ ಅಲ್ಲಿಂದ ಕಳಚಿಕೊಂಡು ಬಂದೆ. ಕುಟುಂಬದವರು, ಪರಿಚಿತರು ಮತ್ತು ಸ್ನೇಹಿತರು ಸಹಾನುಭೂತಿ ತೋರುವುದರಿಂದ ನನಗೆ, ರೀಟಾ ಮರಳಿ ಬರಲಿ, ಅವಳು ನನ್ನಿಂದ ದೂರ ಹೋಗಿಲ್ಲ, ನನ್ನ ಹತ್ತಿರವೇ ಇದ್ದಾಳೆ ಎಂಬ ವಿಶ್ವಾಸವನ್ನು ಉಂಟು ಮಾಡಲಿ- ಎಂಬ ಇಚ್ಛೆ ಉಂಟಾಗುತ್ತಿದೆ.

“ರೀಟಾ ಮತ್ತು ನಿಮ್ಮ ನಡುವಿನ ಟೆಲಿಫೋನಿನ ಮಾತುಗಳನ್ನು ನಾನು ಮೊದಲ ಬಾರಿ ಕೇಳಿದಾಗ ಚಕಿತನಾಗಿದ್ದೆ. ರೀಟಾ ಸಂಪೂರ್ಣ ಸರಿಯಾಗಿಯೇ ಹೇಳಿದ್ದಾಳೆ, ನಾನು ಅಲ್ಲಿಯೇ, ಅವಳ ಹತ್ತಿರವೇ ಇದ್ದೆ. ಇದೇ ಮಾತನ್ನು ನಾನು

ನಿಮಗೆ ಹೇಳಲು ಬಂದಿದ್ದೇನೆ. ರೀಟಾಳ ಪೂರ್ಣ ವ್ಯಕ್ತಿತ್ವ ಆಸ್ಪತ್ರೆಯ ಅದೆಷ್ಟೋ ಮಶೀನುಗಳೊಂದಿಗೆ ಜೋಡಿಸಲ್ಪಟ್ಟು ಕೇವಲ ಕೇಸ್ ನಂಬರ್ ೩೧೨ ಆಗಿ ಉಳಿದಿತ್ತು. ಅವಳಿಗೆ ತಾನು ಬದುಕಿ ಉಳಿದಿರುವುದು ನಿರರ್ಥಕ ಎಂಬ ಭಾವನೆ ಬೆಳೆಯತೊಡಗಿತ್ತು. ಅದೇ ಹೊತ್ತಿನಲ್ಲಿ ನೀವು ಪೇಶಂಟ್ ಪಾರ್ಕಿಂಗ್‌ದಲ್ಲಿ ಅವಳ ಹೆಸರನ್ನು ಬಳಸಿಕೊಂಡು ಅವಳ ಅಳಿದುಳಿದ ಉಸಿರನ್ನು ಜೀವಂತವಾಗಿಟ್ಟು ಅವಳ ಅಸ್ತಿತ್ವವನ್ನು ಸಾರ್ಥಕಗೊಳಿಸಿದಿರಿ.

“ನಿಮಗೆ ನೆನಪಿದೆಯಾ, ನಿಮಗೆ ಪಾರ್ಕಿಂಗ್‌ಗಾಗಿ ರೀಟಾ ತನ್ನ ಅನುಮತಿ ನೀಡಿದ್ದಳು. ಸಾಯುವ ಕೆಲ ದಿನ ಮೊದಲು ಅವಳು ನಿಮ್ಮನ್ನು ತನ್ನ ಪಕ್ಕದ ಕೋಣೆಯ ರೋಹಿಣಿ ಅಲೀಶಾಳಿಗೂ ಪರಿಚಯಿಸಿದ್ದಳು. ತಾನು ಇಲ್ಲದಾದಾಗ ನೀವು ಅಲೀಶಾಳ ಹೆಸರಿನಲ್ಲಿ ಕಾರ್ ಪಾರ್ಕ್ ಮಾಡಿರೆಂದು ಅವಳು ನಿಮಗೆ ಸಂದೇಶವನ್ನೂ ಕಳಿಸಿದ್ದಳು.

“ನ್ಯಾಶನಲ್ ಇನ್‌ಸ್ಟಿಟ್ಯೂಟ್ ಆಫ್ ಹೆಲ್ತ್‌ದ ಈ ವಿಶಾಲ ಪ್ರಾಂಗಣದಲ್ಲಿ ಕಳೆದ ಮೂರು ದಿನಗಳಿಂದ ನಾನು ಕಾರ್ ಪಾರ್ಕಿಂಗ್‌ನ ಕಷ್ಟ ನೋಡುತ್ತಿದ್ದೇನೆ. ರೀಟಾ ತೀರಿದ ಮೇಲೆ ನಾನು ಸತತವಾಗಿ ಅಲೀಶಾಳ ಸಂಪರ್ಕದಲ್ಲಿದ್ದೇನೆ. ಟ್ರಾನ್ಸ್‌ಪ್ಲಾಂಟೇಶನ್ ನಂತರ ಸ್ವಲ್ಪ ಕಾಲ ಅವಳು ಆರೋಗ್ಯವಾಗಿಯೇ ಇದ್ದಳು. ಆಮೇಲೆ ಅವಳ ಶರೀರ ಅದಕ್ಕೆ ಸ್ಪಂದಿಸಲು ನಿರಾಕರಿಸಿತು. ಈಗ ಅವಳು ರೀಟಾಳಂತೆ ಆ ಡಾಕ್ಟರುಗಳ ಪ್ರೊಜೆಕ್ಷನ್ ಒಂದು ಹೊಸ ಕೇಸ್ ನಂಬರ್ ಆಗಿದ್ದಾಳೆ.”

ನಾನು ಸುಮ್ಮನೆ ಕುಳಿತು ಡೇವಿಡ್‌ನ ಮಾತುಗಳನ್ನು ಕೇಳುತ್ತಿದ್ದೆ. ಏನಾದರೂ ಮಾತನಾಡಬೇಕು ಅನ್ನಿಸಿತು, ಆದರೆ ಶಬ್ದಗಳು ತುಟಿ ದಾಟಿ ಹೊರಬರಲಿಲ್ಲ.

ಎನ್.ಆರ್.ಎಚ್.ದ ಪ್ರಾಂಗಣಕ್ಕೆ ಬರುತ್ತಲೇ ಡೇವಿಡ್ ಕಾರನ್ನು ಆಸ್ಪತ್ರೆಯ ಪೇಶಂಟ್ ಪಾರ್ಕಿಂಗ್ ಕಡೆಗೆ ತಿರುಗಿಸಿದ. ಅದೇ ಲಾಟ್‌ನಲ್ಲಿ ಗಾಡಿ ಪಾರ್ಕ್ ಮಾಡಿದ. “ನಾವಿಬ್ಬರೂ ಅಲೀಶಾಳ ಗಾಜಿನ ಗೋಡೆಯ ಆಚೆ ನಿಂತುಕೊಂಡು ನೋಡಬಲ್ಲೆವು. ಇಂದು ನಾನು ಅಲೀಶಾಳ ಹೆಸರು ಹೇಳಿ ಪಾರ್ಕಿಂಗ್ ಟಿಕೆಟ್ ಮೇಲೆ ಒಪ್ಪಿಗೆಯ ಮುದ್ರೆ ಒತ್ತಿಸಿಕೊಳ್ಳುವೆ” ಎಂದು ಹೇಳಿ ಅವನು ಅಲೀಶಾಳ ಪೂರ್ಣ ಹೆಸರು, ಅವಳ ಡಾಕ್ಟರ್ ಹೆಸರು, ಅವಳ ಕೋಣೆಯ ಹೆಸರು ಮತ್ತು ಅವಳ ಊರಿನ ವಿಳಾಸ ಎಲ್ಲವನ್ನೂ ಬರೆದು ಒಂದು ಚೀಟಿಯನ್ನು ನನ್ನ ಕೈಯಲ್ಲಿಟ್ಟ.

ಸ್ವಲ್ಪ ಹೊತ್ತು ನಾನು ಮತ್ತು ಡೇವಿಡ್ ಗಾಜಿನ ಗೋಡೆಯ ಆ ಬದಿಗೆ ಮಲಗಿದ ಅಲೀಶಾಳನ್ನು ನೋಡಿದೆವು. ಅವಳ ಕಣ್ಣು ಮುಚ್ಚಿದ್ದವು. ಅವಳ ಶರೀರಕ್ಕೆ ಜೋಡಿಸಿದ ಇ.ಕೆ.ಜಿ. ಮಾನಿಟರ್ ಧಕ್‌ಧಕ್ ಅನ್ನತೊಡಗಿತ್ತು.

ಡೇವಿಡ್ ವಿನಂತಿಸಿದ್ದರಿಂದ ಅಲೀಶಾಳ ಕೋಣೆಗೆ ನರ್ಸ್ ಫೋನಿನ ಸಂಪರ್ಕ ಏರ್ಪಡಿಸಿಕೊಟ್ಟಳು. ಅಲೀಶಾ ಕಣ್ಣೆರೆದು ನಿಧಾನವಾಗಿ ಫೋನ್ ಎತ್ತಿದಳು. ಗಾಜಿನ ಗೋಡೆಯತ್ತ ನೋಡಿದಳು, ಡೇವಿಡ್ ನನ್ನ ಕಡೆಗೆ ಸನ್ನೆ ಮಾಡಿ ತೋರಿಸಿ, 'ಇವಳು ವಿಶಾಖಾ' ಎಂದು ಹೇಳಿದ. ಮತ್ತು ಅಲೀಶಾಳೊಂದಿಗೆ ಮಾತನಾಡಲು ಫೋನನ್ನು ನನ್ನ ಕೈಗೆ ಕೊಟ್ಟ. ಅಲೀಶಾಳ ಮತ್ತಾಗಿನ ದನಿ ಕೇಳಿ ಬಂತು. "ವಿಶಾ, ರೀಟಾ ಸಾಯುವ ಮೊದಲು ನಿಮ್ಮ ಬಗ್ಗೆ ಸಾಕಷ್ಟು ಹೇಳಿದ್ದಾಳೆ. ಯಾವಾಗಲಾದರೂ ನೀವು ನನ್ನೊಂದಿಗೆ ಮಾತನಾಡಲು ಬರುತ್ತೀರಾ?"

"ಹ್ಲೂಂ ಖಂಡಿತ ಬರುತ್ತೇನೆ. ನಾನು ನಿನ್ನೊಂದಿಗೆ ಬರಿ ಮಾತನಾಡುವುದಷ್ಟೇ ಅಲ್ಲ, ನಿನ್ನ ಹೆಸರು ಹೇಳಿ ಪೇಶಂಟ್ ಪಾರ್ಕಿಂಗ್‌ನಲ್ಲಿ ನನ್ನ ಗಾಡಿಯನ್ನು ಪಾರ್ಕ್ ಮಾಡುತ್ತೇನೆ."

ನನ್ನ ಮಾತು ಕೇಳಿ ಗಾಜಿನ ಗೋಡೆಯ ಆಚೆಗಿನ ಅಲೀಶಾಳ ಮುಖದಲ್ಲಿ ನಗೆ ಉಕ್ಕಿದ್ದನ್ನು ಕಂಡ ಡೇವಿಡ್ ಹೇಳಿದ, "ರೀಟಾಳೂ ನಿಮ್ಮೊಂದಿಗೆ ಮಾತನಾಡುತ್ತ ಹೀಗೆಯೇ ನಕ್ಕಿರಬೇಕು ! ಆಯಿತು, ನಾನು ಇದನ್ನೇ ನೋಡಲು ಇಲ್ಲಿಗೆ ಬಂದಿದ್ದೆ."

(ಮಯೂರ)

ಖಾನ್ ಸಾಹಿಬ್

ಮೂಲ : ನಾಂಜಿಲ್ ನಾಡನ್

ಅನುವಾದ : ಕೆ. ನಲ್ಲತಂಬಿ

ಖಾನ್ ಎಂಬ ಉಪನಾಮದ ಕೆಲವು ಘನವ್ಯಕ್ತಿಗಳು ನೆನಪಿಗೆ ಬಂದರು. ಗಡಿನಾಡಿನ ಗಾಂಧಿ ಎಂದೇ ಪ್ರಸಿದ್ಧರಾಗಿದ್ದ ಖಾನ್ ಅಬ್ದುಲ್ ಘಫಾರ್ ಖಾನ್, ಆಲಿಸಿದಾಗಲೆಲ್ಲಾ ಕಣ್ಣಾಲಿಗಳು ತುಂಬಿಬರುವ ಶಹನಾಯಿ ವಾದಕರಾದ ಉಸ್ತಾದ್ ಬಿಸ್ಮಿಲ್ಲಾ ಖಾನ್, ಬಾಬಾ ಹಾಜೀ ಅಲಿ ಎಂದು ಆರಂಭಿಸಿ ಪರವಶತೆಯಲ್ಲಿ ಕುಣಿಸುವ ಪಾಕಿಸ್ತಾನಿ ಸೂಫಿ ಗಾಯಕ ನುಸ್ರುತ್ ಫತೇ ಅಲಿ ಖಾನ್, ಭಾರತದ ಸಂಗೀತ ಸಾಮ್ರಾಟರುಗಳಾದ ಅಲಿ ಅಕ್ಬರ್ ಖಾನ್, ರಶೀದ್ ಖಾನ್, ಅಂಜದ್ ಅಲಿ ಖಾನ್, ಇವರೆಲ್ಲರಿಗೂ ಮಿಗಿಲಾಗಿ ಉಸ್ತಾದ್ ಬಡೇ ಗುಲಾಂ ಅಲಿ ಖಾನ್.

ನಿಮಗಿಷ್ಟವಾದ , ಸಿನಿಮಾ ನಟರುಗಳಾದ ಸಂಜಯ್ ಖಾನ್, ಅಂಜದ್ ಖಾನ್, ಅಮೀರ್ ಖಾನ್, ಶಾರೂಕ್ ಖಾನ್, ಎಂದು ಪಟ್ಟಿಯನ್ನು ಬೆಳೆಸುತ್ತಾ ಹೋಗಬಹುದು. ನನಗೆ ಯಾವ ಅಭ್ಯಂತರವೂ ಇಲ್ಲ.

ಈ ಎಲ್ಲಾ ಖಾನ್‌ಗಳನ್ನು ಮೀರಿ, ನನ್ನ ಖಾಸಗಿ ಬದುಕನ್ನು ಪ್ರವೇಶಿಸಿ, ಜೀವನೋತ್ಸಾಹ ತುಂಬಿ, ನಿರ್ಗಮಿಸಿದ ಖಾನ್ ಬಗ್ಗೆ ನಾನು ಇಲ್ಲಿ ಉಲ್ಲೇಖಿಸುತ್ತಿದ್ದೇನೆ. ಅವರ ನಿಜವಾದ ಹೆಸರನ್ನು ಇಲ್ಲಿ ಬಳಸುವುದಿಲ್ಲ. ಇದು ಒಂದು ಆತ್ಮಕಥೆಯೇ ಎಂದರೆ ಹೌದು ಎಂದೂ, ಇದೊಂದು ಸಣ್ಣ ಕಥೆಯ ಹೆಣಿಗೆಯೇ ಎಂದರೆ ಅದು ಹೌದೆಂದು ಬೊಂಬಾಯಿನ ಕಡಲ ಅಲೆಗಳ ಮೇಲೆ ಬೀಸುವಗಾಳಿಯಂತೆ ಭೋರ್ಗರೆಯುತ್ತೇನೆ.

ಸಾದತ್ ಹಸನ್ ಮಂಟೋ ಓದಿದ ನೆನಪಿರುವವರಿಗೆ ಈ ರೂಪಕ ಆಶ್ಚರ್ಯ ಉಂಟುಮಾಡದು ಎಂಬುದು ನನ್ನ ಖಚಿತ ನಂಬುಗೆ.

೧೯೭೨ನೇಯ ಇಸವಿ ನವೆಂಬರ್ ತಿಂಗಳು, ದೀಪಾವಳಿ ಕಳೆದ ಮೂರನೆಯ ದಿನ ಒಂದು ಚರಿತ್ರಾರ್ಹವಾದ ದಿನವೆಂದು ಭಾರತದ ಇತಿಹಾಸಕಾರರು ಪರಿಗಣಿಸಲಿಲ್ಲ. ಅಂದಿನ ದಿನವೇ ಬೊಂಬಾಯಿನ ವಿಕೋರಿಯಾ ಟರ್ಮಿನಲ್ಸ್ ರೈಲು ನಿಲ್ದಾಣದಲ್ಲಿ ಈ ಲೇಖಕ ಹೆಜ್ಜೆ ಊರಿದ್ದು!

ಇಂಗ್ಲೆಂಡಿನ ಚಕ್ರವರ್ತಿಯಾದ ಐದನೇಯ ಜಾರ್ಜ್ ಮತ್ತು ರಾಣಿ ಮೇರಿ ೧೯೧೧ರಲ್ಲಿ ಸಮುದ್ರ ಮಾರ್ಗವಾಗಿ ಬೊಂಬಾಯಿಯ ಕೊಲಾಬ ಸಮುದ್ರ ತೀರದ ಅಪ್ಪಲ್ಲೋ ಬಂದರಿನಲ್ಲಿ ಬಂದಿಳಿದಿದ್ದರ ಸ್ಮರಣಾರ್ಥವಾಗಿ ೧೯೨೪ರಲ್ಲಿ ಗೇಟ್ ವೇ ಆಫ್ ಇಂಡಿಯಾ ನಿರ್ಮಾಣಗೊಂಡಿತು. ಆದರೆ ಬಂದಿಳಿದು ಮೂವತ್ತೇಳು ವರ್ಷಗಳು ಕಳೆದಿದ್ದರೂ ಸಹ ಯಾವ ಸ್ಮಾರಕವನ್ನೂ ನಿರ್ಮಿಸಲಿಲ್ಲ. ಅಂದರೆ ಸಣ್ಣವನಾದ ನನ್ನ ಬರುವಿಗೆ ಯಾವ ಪ್ರಾಮುಖ್ಯತೆಯೂ ಇಲ್ಲವೆಂಬುದನ್ನು ಅದರಿಂದಲೇ ನೀವು ಅರ್ಥಮಾಡಿಕೊಳ್ಳಬಹುದು.

ಬಂದಿಳಿದ ಅಂದೇ ನನಗೆ ಖಾನ್ ಸಾಹಿಬರ ಪರಿಚಯವಾಗಲಿಲ್ಲ. ಉರ್ದುವಿನ ಸರಿಯಾದ ಉಚ್ಚಾರದಲ್ಲಿ ಅವರ ಹೆಸರನ್ನು KHAN SAHEB (ಖಾನ್ ಸಾಹೇಬ್) ಎಂದೇ ಬರೆಯಬೇಕು. ಬೇರೆಯ ಎಲ್ಲಾ ಭಾಷೆಯ ನಾಮಪದಗಳಿಗೆ ನಮ್ಮ ಭಾಷೆ ಕೆಲವು ರಿಯಾಯಿತಿಗಳನ್ನು ನೀಡಿಬಿಡುತ್ತದೆ ನಿಜ; ಆದರೆ ಅದಕ್ಕಾಗಿ ಶೇಕ್ಸಪಿಯರ್ ಹೆಸರನ್ನು ಶೇಕ್ಸಪಿಯ ಎಂದು ಕರೆಯುವ ಸಲಿಗೆಯನ್ನು ನಮ್ಮಿಂದ ಸಹಿಸಿಕೊಳ್ಳಲಾಗದು. ಇಬ್ಬರು ಮೇಧಾವಿಗಳ ಪರಿಚಯ ಭೇಟಿ, ಅಷ್ಟೊಂದು ಸುಲಭ ಸಾಧ್ಯವಲ್ಲ. ಆದರೇ ಇಬ್ಬರೂ ಒಂದೇ ಮಹಾನಗರದಲ್ಲಿ ಒಂದೇ ಕಾಲದಲ್ಲಿ ಬಾಳುತ್ತಿದ್ದವು, ಭೇಟಿಯಾಗದೆಯೇ!

ಇದರಲ್ಲಿ ಆಶ್ಚರ್ಯಪಡಲು ಏನೂ ಇಲ್ಲ. ಪ್ರಪಂಚದಲ್ಲಿ ಆಗಲೇ ಹೆಸರಿಡಲ್ಪಟ್ಟ ಗ್ರಹಗಳು, ನಂತರ ಕಂಡುಕೊಂಡ ಗ್ರಹಗಳು, ಇನ್ನೂ ಕಂಡುಕೊಳ್ಳಲು ಕಾದಿರುವ ಗ್ರಹಗಳು ಒಂದನ್ನೊಂದು ಘರ್ಷಿಸಿಕೊಳ್ಳುವುದಿಲ್ಲ. ಒಂದು ಗ್ರಹದ ಚಾಲಕ ಹೊರಗೆ ಇಣಕಿ ಮತ್ತೊಂದು ಗ್ರಹದ ಚಾಲಕನನ್ನು ಬಡ್ಡೇತದ್ದು, ಲೆಫ್ಟ್‌ಸಿಗ್ನಲ್ ಹಾಕೊಂಡು ರೈಟ್ನಲ್ಲಿ ತಿಗಿರದಿದ್ದಾನೆ ನೋಡು ಅಂತ ಸಿಡಿಮಿಡಿಗೊಳ್ಳುವುದಿಲ್ಲ.

ಬೇರೆಬೇರೆ ಗತಿಗಳಲ್ಲಿ, ದಿಕ್ಕುಗಳಲ್ಲಿ ಪಯಣ ಮಾಡುತ್ತಿದ್ದರೂ ಸಹ, ಗ್ರಹಗಳಿಗೆ ಸಂಚಾರ ನಿಯಂತ್ರಣ ಕೊಠಡಿಗಳಿಲ್ಲ. ಹಸಿರು, ಹಳದಿ, ಕೆಂಪು ಎಂಬ ಬಣ್ಣದ ಬೆಳಕಿನ ಸಿಗ್ನಲ್‌ಗಳಿಲ್ಲ. ಸಿಟಿ ಪೊಲೀಸ್ ಕಮಿಷನರಂತೂ ಇಲ್ಲವೇ ಇಲ್ಲ.

ಬೊಂಬಾಯಿಯಲ್ಲಿ ನಡೆದ ಒಂದು ನಾಟಕೋತ್ಸವದಲ್ಲಿ, ಕವಿ ತಿಲ್ಮೈ ವೇಲನ್ ಅವರು ಖಾನ್ ಸಾಹಿಬರನ್ನು ನನಗೆ ಪರಿಚಯಿಸಿದರು.

ಜಪಾನಿಗೆ ತೊಗಲು ರಪ್ಪು ಮಾಡುತ್ತಾರೆಉರ್ದುವಿನಲ್ಲಿ ಕವಿತೆ ಗಿವಿತೆ ಬರೆಯುತ್ತಾರೆ.

ನನಗೆ ಎರಡನೇಯ ಸುದ್ದಿ ಆಕರ್ಷಣವಾಗಿ ಕಂಡಿತು. ಖಾನ್ ಸಾಹಿಬರು ಭಾರತದಿಂದ ತೊಗಲು ಆಮದು ಮಾಡಿಕೊಳ್ಳುವ ಜಪಾನ್ ಸಂಸ್ಥೆಯೊಂದರ

ಬೊಂಬಾಯಿಯ ಕಾರ್ಯ ನಿರ್ವಾಹಕರೆಂಬುದನ್ನೂ, ಉರ್ದು ಕವಿತೆಗಳನ್ನು ತೀವ್ರ ಆಸಕ್ತಿಯಿಂದ ವಾಚಿಸುವವರೆಂದೂ ಆದರೆ ಕವಿ ಅಲ್ಲವೆಂದೂ ನಂತರ ತಿಳಿದುಕೊಂಡೆ.

ಆಗ ಖಾನ್ ಸಾಹಿಬರು ಕಾರಿಟ್ಟಿದ್ದರು. ರಂಗಭೂಮಿಯ ರಕ್ಷಕರಾದ ಆರ್.ಎಸ್. ಮನೋಹರ ಅವರ ಲಂಕೇಶ್ವರ ನಾಟಕ ನೋಡಿಕೊಂಡು ಕಾರಿನಲ್ಲಿ ಹೊರಟೆವು. ಖಾನ್ ಸಾಹಿಬ್ ಸಯಾನ್ ರೈಲು ನಿಲ್ದಾಣದ ಬಳಿಯ ಹೊಟೇಲ್ ಕಂಫರ್ಟನಲ್ಲಿ ತಿಂಗಳ ಬಾಡಿಗೆಗೆ ರೂಮು ಮಾಡಿಕೊಂಡಿದ್ದರು. ನಾನು ಅಲ್ಲಿಂದ ತಾಕ್ಸುಲಿಗ್ ಲೋಕಲ್ ರೈಲು ಹಿಡಿಯಬೇಕಿತ್ತು. ರಾತ್ರಿ ಒಂದೂವರೆ ಗಂಟೆಯಿಂದ ಮೂರು ಗಂಟೆಯವರೆಗೆ ಸಂಚಾರಕ್ಕೆ ವಿರಾಮ. ಇದು ೧೯೨೨ರನೇ ಇಸವಿಯ ಪರಿಸ್ಥಿತಿ.

ಅನುಕೂಲವಾದ ಬಾಡಿಗೆಗೆ ನಾನು ಕೆಲಸ ಮಾಡುವ ಜಾಗದಿಂದ ಐವತ್ತು ಕಿಲೋಮೀಟರ್ ದೂರದಲ್ಲಿ ವಾಸವಿದ್ದೆ. ತಾಕ್ಸುಲಿಯಲ್ಲಿ ಇಳಿದು, ಅಡ್ಡ ರಸ್ತೆಯ ಕಾಲುದಾರಿ ಹಿಡಿದರೆ ಇಪ್ಪತ್ತು ನಿಮಿಷದ ನಡಿಗೆ. ಕಾಡು ದಾರಿಯಾದರೂ ಕಳ್ಳರ ಭಯವಿರಲಿಲ್ಲ. ಮೂರು ತಿಂಗಳ ಸೀಸನ್ ಪಾಸ್, ಏಳು ವರ್ಷದಿಂದ ಗಂಟುಬಿದ್ದಿರುವ ಕೈ ಗಡಿಯಾರ, ಜೇಬಿನಲ್ಲಿ ಹತ್ತು ರೂಪಾಯಿಗೂ ಕಡಿಮೆ ಹಣ ಇವಿಷ್ಟೇ ನನ್ನ ಬಳಿಯಿದ್ದದ್ದು. ತಿಂಗಳಿಗೆ ಇನ್ನೂರ ಹತ್ತು ರೂಪಾಯಿ ಸಂಬಳದವನಿಗೆ ಇವೇ ಅಧಿಕ. ಕಣ್ಣಿನ ಗುಣಶೇಖರ ಅವರ ಮಾತುಗಳಲ್ಲಿ ಹೇಳುವುದಾದರೆ ಇದರಲ್ಲಿ ಭಯಪಡಲು ಏನಿದೆ?

ಖಾನ್ ಸಾಹಿಬ್ ಕಾರೋಡಿಸುತ್ತಿದ್ದ ರೀತಿ ಚಿಂತಾಜನಕವಾಗಿತ್ತು. ಕಷ್ಟೆಯಂತೆ ಕಾರನ್ನು ಓಡಿಸಬಹುದೆಂಬುದನ್ನು ನಾನು ಅಂದೇ ಅರಿತುಕೊಂಡದ್ದು. ಸಯಾನ್ ಸರ್ಕಲ್ಲಿನಲ್ಲಿ, ರಾತ್ರಿ ಹತ್ತು ಗಂಟೆಗೆ ಪ್ರಾರಂಭಿಸಿ ಬೆಳಗಿನ ಜಾವ ಎರಡೂವರೆಯ ವರೆಗೂ ತೆರೆದಿರುವ ತಿಂಡಿ ಅಂಗಡಿಗಳು ಇದ್ದವು. ಅದನ್ನು ಅಚ್ಚ ತಮಿಳಿನಲ್ಲಿ ಹೇಳುವುದಾದರೆ ಕೈ ಏಂದಿ ಭವನ್. ಧಾರವಿ, ಕೋಲಿವಾಡಾ, ಕೋವಂಡಿಗಳಲ್ಲಿ ವಾಸಿಸುವ ತಮಿಳರು ನಡೆಸುವ ಅಂಗಡಿಗಳವು. ಅಲ್ಲಿ ಆಮ್ಲೆಟ್-ಪಾವ್, ಪಾವ್-ಬುರ್ಜಿ, ವಡಾ-ಪಾವ್, ಇಡ್ಲಿ, ದೋಸೆ ದೊರೆಯುತ್ತಿತ್ತು. ಹೇಗೂ ಉರ್ದು ಕವಿ ಹಣ ಕೊಡುವರು ಎಂಬ ನಂಬಿಕೆಯಲ್ಲಿ ಇಡ್ಲಿಸಾಂಬಾರ್, ಆಮ್ಲೆಟ್ ಎಲ್ಲಾ ತಿಂದು ತೇಗಿದೆ.

ತಡವಾಗುತ್ತಿತ್ತು. ಸ್ಟೇಷನಿನಿಂದ ರಾತ್ರಿ ೧೨.೩೫ಕ್ಕೆ ಹೊರಡುವ ಆ ದಿನದ ಕೊನೆಯ ಕರ್ಜದ್ ಲೋಕಲ್ ೧೨.೫೦ಕ್ಕೆ ಸಯಾನ್ ಬರುವುದು. ಹೊರಡಲು ಯತ್ನಿಸಿದೆ.

ಎಷ್ಟು ಗಂಟೆಗೆ ಹೋಗಿ ತಲುಪುವೇ, ಬಾಯ್? ಎಂದು ಕೇಳಿದರು
ಖಾನ್ ಸಾಹಿಬ್.

ರೈಲು ತಾಕುರ್ಲಿ ಸ್ಟೇಷನಿಗೆ ಎರಡು ನಲವತ್ತಕ್ಕೆ ತಲುಪುವುದು. ಅಲ್ಲಿಂದ
ನಿಧಾನವಾಗಿ ನಡೆದು ಹೋದರೆ ಇಪ್ಪತ್ತು ನಿಮಿಷ.

ಮಲಗುವಾಗ ಸಾಡೇ ತೀನ್ ಬಜೆ ಆಗುತ್ತಾ?

ಜೀ.....

ಮತ್ತೆ ಬೆಳಗ್ಗೆ ಎಷ್ಟೊತ್ತಿಗೆ ಹೊರಡುವೆ?

ಆಟ್ ಬಜೆ!

ಸುಮ್ಮೆ ನನ್ ರೂಮ್ಮಲ್ಲೆ ಮಲಗು... ಬೆಳಗ್ಗೆ ಸ್ನಾನ್ ಕರೋ, ದಪ್ಪರ್
ಚಲೋ....

ಇಲ್ಲ ಭಾಯ್, ಹೋಗ್ತೀನಿ ...

ಅರೆ ಚಲೋನಾ ಸಾಲಾ...ಮೈ ತುಜೆ ಗಾಂಡ್ ನಹಿ ಮಾರಾಂಗ.

ಆ ದಿನಗಳಲ್ಲಿ ನಾನು ಒಂದಿಷ್ಟು ದಷ್ಟ ಪುಷ್ಟವಾಗಿದ್ದೆ. ತಿಲ್ಕೈ ವೇಲನ್,
ಅವರನ್ನು ಪಠಾಣ್ ಎಂದು ಬೇರೆ ಹೇಳಿದ್ದರು. ನನ್ನ ಭಯಕ್ಕೆ ಅಂತರಂಗದಲ್ಲಿ
ಆಧಾರವಿರಲಿಲ್ಲ ಎಂದು ಹೇಳಲಾಗದು. ಏಡಿಗೆ ಜೊಲ್ಲು ಸುರಿಸದ ನರಿ ಉಂಟೇ?

೧೯೨೨ರ ಹಳೆಯ ಕಾಲದ ವಸತಿಗೃಹ. ಆದರೂ ವಿಶಾಲವಾದ, ಗಾಳಿ,
ಬೆಳಕಿನ ಕೊಠಡಿ. ಹತ್ತಕ್ಕೆ ಇಪ್ಪತ್ತು ಅಡಿ. ಒಂದು ಅಲಮೇರಾ, ಒಂದು ಮಂಚ,
ಮೇಜು, ಕುರ್ಚಿ, ಬಟ್ಟೆ ನೇತು ಹಾಕಲು ಒಂದು ಹಗ್ಗ, ನೀರಿನ ಮಡಿಕೆ, ಒಗೆಯಲು
ಮತ್ತು ಸ್ನಾನಕ್ಕೆ ಒಂದು ಬಾನೆ, ಮಗ್, ದಿನ ಪತ್ರಿಕೆ, ವಾರ ಪತ್ರಿಕೆಗಳು, ಪುಸ್ತಕಗಳು,
ಸೋನಿ ಮೊನೋ ಕೇಸೆಟ್ ಪ್ಲೇಯರ್ ಇವುಗಳಿಂದ ಕೊಠಡಿ ತುಂಬಿತ್ತು.

ಬಾರ್ ರೂಂ, ಸಂಡಾಸ್ ಹೊರಗಡೆ, ಎಲ್ಲ ವಸತಿದಾರರ ಬಳಕೆಗೆ.

ಅಲಮಾರಿನ ಹಿಂದೆ ಮರೆಯಲ್ಲಿದ್ದ ಬಣ್ಣದ ಕೋರೆ ಚಾಪೆ, ದಿಂಬು,
ಹೊದಿಕೆಯನ್ನು ತೆಗೆದು ಕೊಟ್ಟರು. ಅಲಮಾರಿಯನ್ನು ತೆರೆದು ಶಂಖದ ಬ್ರಾಂಡಿನ
ಲುಂಗಿಯನ್ನು, ಒಂದು ಬಣ್ಣದ ಟವಲನ್ನು ಕೊಟ್ಟರು. ಹಾಸಿಕೊಂಡು ಮಲಗಿದೆ.
ಇಡೀ ರಾತ್ರಿ ಮಾತನಾಡುತ್ತಿದ್ದರು. ಅವರು ಮಾತನಾಡುತ್ತಿದ್ದರೆ ನಗುವಿನಿಂದ
ಹೊಟ್ಟೆ ಹುಣ್ಣಾಗಿ ಹೋಗುತ್ತಿತ್ತು.. ಬೆಳಗ್ಗೆ ಐದು ಗಂಟೆಗೆ ಚೋಕ್ರಾನನ್ನು ಕರೆದು
ಚಾಯ್ ಹೇಳಿದರು. ಆಗಲೇ ನಾನು ಅವರಿಗೆ ಖಾನ್ ಸಾಹಿಬ್ ಎಂಬ ಮುದ್ದು
ಹೆಸರನ್ನು ಮೊದಲ ಬಾರಿಗೆ ಇಟ್ಟಿದ್ದು.

ಹಾಗೆ ಪ್ರಾರಂಭವಾಯಿತು ನಮ್ಮ ಗೆಳೆತನ. ಒಬ್ಬ ಗೆಳೆಯ, ದೋಸ್ತ್, ಸಖಾ,
ಸ್ನೇಹಿತ ಎಂದು ಕಾಲ ಸಾಗುತ್ತಿತ್ತು. ನನಗಿಂತಲೂ ನಾಲ್ಕೈದು ವರ್ಷ ಚಿಕ್ಕವರು.
ಆದರೂ ನಮ್ಮಲ್ಲಿ ಯಾವ ಭೇದವೂ ಇರಲಿಲ್ಲ. ವಾರಕ್ಕೊಮ್ಮೆ ಎಂದು ಆರಂಭವಾದದ್ದು,
ದಿನನಿತ್ಯದ ಭೇಟಿಯಾಯಿತು. ನಾನು ಕೆಲಸ ಮಾಡುತ್ತಿದ್ದದ್ದು ಸೆಂಟ್ರಲ್ ರೈಲ್ವೇನ
ಹಾರ್ಬರ್ ಬ್ರಾಂಚ್ ಲೈನಿನಲ್ಲಿ. ಸಯಾನ್ ಇದ್ದದ್ದು ಮೆಯಿನ್ ಲೈನಿನಲ್ಲಿ. ರೇ
ರಸ್ತೆಯ ನಿಲ್ದಾಣದಿಂದ ಲೋಕಲ್ ಹಿಡಿದು, ಎದುರು ದಿಕ್ಕಿನಲ್ಲಿಯ ಎರಡು
ನಿಲ್ದಾಣದ ಪಯಣವನ್ನು ಮಾಡಿ, ಸೆಂಡರ್ಸ್ ರಸ್ತೆಯ ನಿಲ್ದಾಣದಲ್ಲಿ ಇಳಿದು,
ಮತ್ತೆ ಲೈನ್ ಬದಲಾಯಿಸಿ, ಲೋಕಲ್ ಹಿಡಿದು ಸಯಾನ್ ನಲ್ಲಿ ಇಳಿಯಬೇಕು.
ಸಂಜೆ ಐದಕ್ಕೆ ಫೇಕ್ಟರಿ ಬಿಟ್ಟರೆ, ಆರು ಗಂಟೆಗೆ ಸಯಾನ್‌ನಲ್ಲಿ ಇಳಿದು ರಸ್ತೆ ದಾಟಿ,
ಹೊಟೇಲ್ ಕಂಫರ್ಟಿನ ಎರಡನೇಯ ಮಹಡಿಯನ್ನು ತಲುಪುತ್ತಿದ್ದೆ. ಹತ್ತು
ಗಂಟೆಯನಂತರ ಮನೆಗೆ ಹೊರಡುತ್ತಿದ್ದೆ. ಅಥವಾ ಅಲ್ಲೇ ಉಳಿದು ಬಿಡುತ್ತಿದ್ದೆ.

ಅವರ ಮಾತೃ ಭಾಷೆ ಉರ್ದು. ಅದಕ್ಕಾಗಿ ನೀವು ತಮಿಳುನಾಡಿನಲ್ಲಿ ಅನ್ಯ
ಭಾಷೆಯವರ ಆಧಿಕ್ಯ ಎಂದು ಹುಬ್ಬು ಗಂಟಿಕ್ಕಿ ಕೊಳ್ಳಬೇಡಿ. ಈಗಿನ ತಮಿಳುನಾಡಿನ
ವಿಧಾನ ಸಭೆಯಲ್ಲಿ ಒಟ್ಟು ೨೩೪ ಸದಸ್ಯರಲ್ಲಿ, ೪೨ ಸದಸ್ಯರ ಮಾತೃಭಾಷೆ
ತೆಲುಗು, ೧೮ ಸದಸ್ಯರದು ಕನ್ನಡ, ೬ ಮಲಯಾಳಂ ಆಗಿರುತ್ತದೆ, ಎಂಬ
ಮಾಹಿತಿ ಸ್ವಲ್ಪ ತಿಂಗಳ ಹಿಂದೆ ತಿಳಿದು ಬಂತು.

ಫಯಸ್ ಅಹಮದ್ ಫಯಸ್ ಅವರ ಕವಿತೆಗಳನ್ನು ಖಾನ್ ಸಾಹಿಬ್
ಹೇಳ ಬೇಕು! ನೀವು ಕೇಳಬೇಕು. ಅದಲ್ಲದೆ ಇಕ್ಬಾಲ್ ಅವರ ಮತ್ತೊಬ್ಬ
ಪ್ರೀತಿಯ ಕವಿ. ಉಮರ್ ಖಿಯಾಮ್ ಕೂಡ ಅತಿ ಇಷ್ಟ. ಆದರೆ ಅವರು ಪಾರ್ಸಿ
ಕವಿ. ಅವರಂತೆಯೇ ಮಿದ್‌ಫತ್, ಗಾಲಿಬ್, ಖಿಲೀಲ್ ಜಿಬ್ರಾನ್.

ಅವರ ಕೇಸೆಟ್ ಪ್ಲೇಯರ್‌ನಲ್ಲಿ ಸದಾ ಮನ್ನಾಡೇ, ಕಿಶೋರ್ ಕುಮಾರ್,
ಮಹಮ್ಮದ್ ರಫಿ, ಬೇಗಮ್ ಅಖ್ತರ್, ಸಂಶಾದ್‌ಅಲಿ ಬೇಗಮ್, ನೂರ್‌ಜಹಾನ್,
ಗೀತಾ ದರ್, ಸುರೈಯ್ಯಾ ಹಾಡುಗಳು ಕೇಳುತ್ತಿರುತ್ತವೆ. ಮಧ್ಯೆ ಮಧ್ಯೆ ಮಲಬಾರಿನ
ಮಾಪ್ಪಿಲ್ಲಾ ಹಾಡುಗಳೂ ಸಹ. 'ಮುಳುವನ್ ಕೊಜ್ಜಿ ಪೊರುಚ್ಚಿ ವಚ್ಚು' ಎಂಬ
ಹಾಡು ಇನ್ನೂ ನನ್ನ ಕಿವಿಗಳಲ್ಲಿ ರಿಝಂಕರಿಸುತ್ತಿದೆ.

ಅವರ ಕೊಠಡಿಯಲ್ಲಿ ಬಟ್ಟೆ ಒಣಹಾಕುವ ಹಗ್ಗದಲ್ಲಿ ನನ್ನ ಲುಂಗಿ ಮತ್ತು
ಟವಲು ನೇತುಬಿದ್ದಿರುವುದು. ಟೂತ್ ಬ್ರಶ್ ಮತ್ತು ಟಂಗ್ ಕ್ಲೀನರ್‌ಗಳನ್ನು ನನ್ನ
ಖರ್ಚಿನಲ್ಲಿ ಕೊಂಡಿಟ್ಟಿದ್ದೆ. ಸೋಪು, ಪೌಡರ್, ಎಣ್ಣೆ, ಪೇಸ್ಟ್ ಎಲ್ಲವೂ ಇಬ್ಬರ
ಲೆಕ್ಕದಲ್ಲಿ. ಆ ದಿನಗಳಲ್ಲಿ ಮೊಬೈಲ್ ಗಳನ್ನು ಕಂಡಿರಲಿಲ್ಲ. ಹೊಟೇಲಿನ ಟೆಲಿಫೋನೇ.

ಹೊಟೇಲಿಗೆ ಕರೆಮಾಡಿದರೆ ಕೆಳಗಿಂದ ಕೊಠಡಿಯ ಗಂಟೆ ಬಾರಿಸುವರು.

ಖಾನ್ ಸಾಹಿಬ್ ಮೈ ನಾಂಜಿಲ್.

ಕಿದರ್ ಚಾಕೆ ಮರ್ಗಿಯಾ? ಚೂತಿಯಾ ಸಾಲಾ.... ಕಬ್ ಆತಾ ಹೈ?

ಆರು ಗಂಟೆಗೆ ಬರುತ್ತೇನೆ.

ರೀಕ್ ಹೈ, ಖಾನಾ ಹಮಾರೆ ಸಾತ್ ಖಾವ್ - ಎಂದು ಹೇಳಿ ಫೋನ್ ಇಟ್ಟುಬಿಡುವರು.

ಖಾನ್ ಸಾಹಿಬನ ಅಮ್ಮ ಅವರ ತಂದೆಗೆ ಎರಡನೇಯ ಹೆಂಡತಿ. ಆಂಬೂರಿನ ರಾಣಿಪೇಟೆ ಮತ್ತು ಚೆನ್ನೈನಲ್ಲಿ ವ್ಯಾಪಾರ. ಒಳ್ಳೆಯ ಶ್ರೀಮಂತರು. ಅನಿರೀಕ್ಷಿತವಾಗಿ ತಂದೆಯ ಮರಣ. ಆಸ್ತಿಯೆಲ್ಲ ಮೊದಲ ಹೆಂಡತಿಯ ಮಕ್ಕಳ ಪಾಲಾಯಿತು. ಬಿ.ಕಾಂ. ಓದಿದ್ದ ಖಾನ್ ಸಾಹಿಬ್ ತೊಗಲು ಮಂಡಿಯಲ್ಲಿ ಕೆಲಸಕ್ಕೆ ಸೇರಿಕೊಂಡರು. ಕುರಿಯ ತೊಗಲಿಗೆ ಉಪ್ಪಿಡುವುದು ಹದಮಾಡುವುದು ಎಂದು ಕೆಲಸಗಳನ್ನು ಕಲಿತುಕೊಂಡರು. ಇದು ಅವರ ಹಿಂದಿನ ಕಥೆ.

ಹೆಚ್ಚು ಕಡಿಮೆ ಹೊಟೇಲ್ ಕಂಫರ್ಟ್ ನನ್ನ ಎರಡನೆಯ ಮನೆಯಂತಾಯಿತು. ಆದರೆ ಇದು ನಾನು ನಿರ್ವಾಹಕನಾಗಿ ಕೆಲಸ ಮಾಡುವ ಸಂಸ್ಥೆಯ ಎಂ.ಡಿ. ಲಂಡನನ್ನು ತನ್ನ ಎರಡನೆಯ ಮನೆಯೆಂದು ಪ್ರತಿ ಮೀಟಿಂಗಿನಲ್ಲೂ ಎರಡು ಸಲವಾದರೂ ಕೊಚ್ಚಿಕೊಳ್ಳುವ ಆ ರೀತಿಯಿದ್ದಲ್ಲ. ನನ್ನ ಕೆಲವೊಮ್ಮೆ ಸ್ನೇಹಿತರು ಗೇಲಿ ಮಾಡುವರು- ಬೇಗನೆ ಸುನ್ನತ್ ಮಾಡಿಕೊಂಡು ಮತ ಬದಲಾಯಿಸಿಕೊಂಡು ಬಿಡು ಎಂದು. ಬಾಬಾ ಸಾಹೇಬ್ ಅಂಬೇಡ್ಕರ್ ಅವರಿಗೂ, ಈ.ವೇ. ರಾಮಸ್ವಾಮಿ ನಾಯಕ್ಕರ್ ಅವರಿಗೂ ಆ ರೀತಿಯ ಆಸೆಗಳಿದ್ದವಂತೆ. ಅದು ಪೆರಿಯಾರ್ ದಾಸನಿಗೆ ಮಾತ್ರ ಸಾಧ್ಯವಾಯಿತು.

ಎಂದಿನಂತೆ, ಸಂಜೆ ಹೊಟೇಲ್ ಕಂಫರ್ಟಿಗೆ ಹೋಗಿ ಸೇರಿಕೊಂಡಾಗ, ಖಾನ್ ಸಾಹಿಬ್ ಮಗ್ರೀಬ್ ನಮಾಜನ್ನು ಮುಗಿಸುವುದರಲ್ಲಿದ್ದರು. ನಮಾಜ್ ಮುಗಿಸಿ ನನ್ನ ನೋಡಿದಾಗ ಅವರ ಮುಖದಲ್ಲಿ ಎಂದಿನಂತೆ ಒಳ್ಳೆಯ ಲವಲವಿಕೆ ಇತ್ತು. ಸದಾ ನನಗದು ಆಶ್ಚರ್ಯಗೊಳಿಸುವ ಸಂಗತಿ. ನಂತರ, ಚಾಯ್ ಪೀಯೇಂಗೇ? ಚಾಯ್ ಸವಿಯಲು ತೊಡಗಿದಾಗ ಬಂದ ಯೋಚನೆ. ಈ ಒಂದು ಭಾಷೆಯಿಂದ ಮತ್ತೊಂದು ಭಾಷೆಗೆ ನೆಗೆಯುವುದು ಬೇಸರವೋ, ಉತ್ಸಾಹವೋ!

ನನಗೆ ತಿಳಿದಂತೆ ತಮಿಳಿನಲ್ಲಿ ಮೊದಲು ಕಮಲಾದಾಸ್ ಅವರ ಸಂದರ್ಶನ, ಪಾವೈ ಚಂದಿರನ್ ಸಂಪಾದಕರಾಗಿದ್ದಾಗ, ಕುಂಕುಮಂ ವಾರ ಪತ್ರಿಕೆಯಲ್ಲಿ ಪ್ರಕಟವಾಯಿತು. ಸಂದರ್ಶನ ಮಾಡಿದ್ದು ಖಾನ್ ಸಾಹಿಬ್. ಯಾವ ರೀತಿಯ

ಅಡಚಣೆಗಳನ್ನು ಮಾಡದೆ ನಾನು ಅವರ ಜತೆಗಿದ್ದೆ. ಮುಂದೆ ಕಮಲಾದಾಸ್ ಸುರೈಯ್ಯಾ ಬೇಗಮ್ ಆದದ್ದು ಖಾನ್ ಸಾಹಿಬ್ ಅವರ ಪ್ರಭಾವದಿಂದಲ್ಲ. ಆಗ ಇಂಗ್ಲಿಷಿಗೆ ಭಾಷಾಂತರಿಸಲ್ಪಟ್ಟ ಅವರ ಮೈ ಸ್ಟೋರಿ ಕಾದಂಬರಿಯನ್ನು ನಾನು ಓದಿದ್ದೆ. ಲೇಖಕಿ ಎಂಬ ಎಲ್ಲೆಗಳೆಲ್ಲವನ್ನೂ ಮೀರಿ ತಾಯ್ನದಿಂದ ಮಾಗಿ ತುಂಬಿದ್ದ ಮುಖ. ಖಾನ್ ಸಾಹಿಬ್ ತದನಂತರ ಮಾಡಿದ ಸಂದರ್ಶನ Blitz ಸಂಪಾದಕರಾದ ಆರ್.ಕೆ.ಕರಂಜಿಯ ಅವರದ್ದು. ಅವರ ಹೆಸರಿನ ಉಚ್ಚಾರದ ನಿಖರತೆಯನ್ನು ಖಾತ್ರಿ ಪಡಿಸಿಕೊಳ್ಳಬೇಕಾಗಬಹುದು. ಅವರು Best Dressed Indian ಎಂಬುದಾಗಿ ಆ ಕಾಲದಲ್ಲಿ ಪ್ರಸಿದ್ಧಿ ಪಡೆದಿದ್ದವರು.

ನನ್ನ ಒಳ್ಳೆಯ ಕಾಲ ಸನ್ನಿಹಿತವಾಯಿತೋ ಎಂಬಂತೆ ಖಾನ್ ಸಾಹಿಬ್ ಕಾರನ್ನು ಮಾರಿಬಿಟ್ಟರು. ಅವರಿಗೆ ಕೆಲಸದ ಒತ್ತಡಗಳಿಲ್ಲದ ದಿನಗಳಲ್ಲಿ ಮನ ಬಂದಂತೆ ತಿರುಗಾಡುತ್ತಿದ್ದೆವು. ಸಾಬೀಲ್ದಾಸ್ ಹೈಸ್ಕೂಲ್, ಶಿವಾಜಿ ನಾಟಕ ಮಂದಿರ, ರವೀಂದ್ರ ನಾಟ್ಯ ಮಂದಿರ, ಪೃಥ್ವಿ ಥೇಟರ್ ಎಂದು ಮರಾಠಿ, ಹಿಂದಿ, ಬಂಗಾಳಿ ನಾಟಕಗಳು. 'ಅದ್ರಕ್ ಕೆ ಪಂಚೆ', 'ಸಾಲಿ ಗರ್ವಾಲಿ' 'ಪುಟ್ಟಾನು ಚಡ ಜವಾನಿ' ಎಂಬ ಸಿಂಧಿ, ಪಂಜಾಬಿ ನಾಟಕಗಳನ್ನು ನೋಡಿ ಹೊಟ್ಟೆ ತುಂಬಾ ನಕ್ಕಿದ್ದೆವು. ಕೆಲವು ಸಮಯ ಷಣ್ಮುಖಾನಂದ ಸಭಾ, ಟಾಟ್ ಥೇಟರ್ ಎಂದು, ಕರ್ನಾಟಕ, ಹಿಂದೂಸ್ಥಾನಿ ಸಂಗೀತ, ಮೆರಿನ್ ಡ್ರೈವ್ , ಚೌಪಾಟಿ, ಜುಹು ಕಡಲ ತೀರಗಳು. ಇಲ್ಲ ಮಜೀದ್ ಬಂದರ್, ಕರ್ನಾಕ್ ಬಂದರ್, ಅಪ್ಪೊಲ್ಲೊ ಬಂದರ್ ಮುಂಬೈ, ತಲೋಜ ಎಂಬ ಮೀನು ಹಿಡಿಯುವ ಗ್ರಾಮಗಳು.

ನಗರದ ಇಕ್ಕಟ್ಟಾದ, ಜನಸಂಧಣಿಯಿಂದ ಕೂಡಿ, ಧೂಳು ಕಸ ತುಂಬಿದ ವಾತಾವರಣವಿದ್ದರೂ ಅಲ್ಲಿಯ ಮೂಲೆಗಳಲ್ಲಿ ಇರುವ ಮುಸಲ್ಮಾನ್ ಆಹಾರಗಳ ರುಚಿಗೆ ನಾಲಿಗೆ ಚಪ್ಪರಿಸುತ್ತಾ, ಅವು ದೊರಕುವ ಸಣ್ಣಪುಟ್ಟ ಹೊಟೇಲುಗಳಿಗೆ ನನ್ನನ್ನು ಎಳೆದೊಯ್ಯುವರು. ಸುಕ್ಕಾ ರೋಟಿ, ಧಾಲ್ ಫೈ, ಈರುಳ್ಳಿಗಳಿಗೆ ನಿಂಬೆಹಣ್ಣು ಹಿಂಡಿ ತಿನ್ನುವುದರಲ್ಲಿ ಒಂದು ವಿಶೇಷ ರುಚಿ ಇರುತ್ತಿತ್ತು. ಫೋಷ್ ತಿನ್ನುವುದರಿಂದ ಅವರು ಹಿಂದೂ ಮತ್ತು ಕ್ರಿಶ್ಚಿಯನ್ ಹೊಟೇಲುಗಳಲ್ಲಿ ತಿನ್ನುತ್ತಿರಲಿಲ್ಲ, ಅಲ್ಲೆಲ್ಲಾ ಹಲಾಲ್ ಮಾಡಿರುವುದಿಲ್ಲವೆಂದು.

ಅವರಿಗೆ ಇಪ್ಪತ್ತೆರಡನೇಯ ವಯಸ್ಸಿನಲ್ಲಿಯೇ ಮದುವೆಯಾಗಿತ್ತು. ಹೆಂಡತಿ ಇಂಗ್ಲೀಷ್ ಬೋಧಕಿ. ಇಬ್ಬರು ಮಕ್ಕಳು. ಆದರೆ ಬೊಂಬಾಯಲ್ಲಿರುವ ನನಗೆ ಹೆಣ್ಣು ಕೊಡಲು ಹಿಂಜರಿಯುತ್ತಿರುವರು ಈ ವೆಲ್ಲಾಳ ಕುಟುಂಬದವರು. ಎಂಟು ವರುಷಗಳು ಪ್ರೇಮಿಸಿ ಮದುವೆ ಮಾಡಿಕೊಂಡವರು ಖಾನ್ ಸಾಹಿಬ್. ಅಂದರೆ ಹದಿನಾಲ್ಕನೇಯ ವಯಸ್ಸಿನಿಂದ. ಆದರೂ ಅವರ ಹೆಂಡತಿಯೋ ಲಭ್ಯೆ ತಾನು

ಪಠಾಣ್ ಎಂಬ ಗರ್ವವಿತ್ತು.

ಒಮ್ಮೆ ಬಾಡಿಗೆಗೆ ಒಂದು ಪ್ಲಾಟ್ ನೋಡಿಕೊಂಡು, ಹೋಟೆಲ್ ಕಂಫರ್ಟಿನ ರೂಮನ್ನು ಖಾಲಿ ಮಾಡುವ ಯೋಚನೆಯಿಂದ ಮನೆ ಹುಡುಕಲು ಆರಂಭಿಸಿದವು. ಸಂಜೆ ಸಮಯಗಳಲ್ಲಿ, ಸಯಾನ್, ಕಿಂಗ್ ಸರ್ಕಲ್, ಮಾತುಂಗ, ವಡಾಲ ಎಲ್ಲ ಕಡೆ ನೋಡಿದವು. ಹೆಸರನ್ನು ಕೇಳಿದ ಕೂಡಲೇ ಮುಖ ಚಿಕ್ಕದು ಮಾಡಿಕೊಳ್ಳುವರು. ಖಾನ್ ಸಾಹಿಬರು ಬಿಡಯ್ಯಾ, ಕೊಡೋದಿಲ್ಲಾ ಎಂದು ಬೇಸರದಲ್ಲಿ ನಿಸ್ಸಾರವಾಗಿ ಹೇಳುವರು. ನಮ್ಮ ಗೆಳೆಯರ ಬಳಗದಲ್ಲೂ ಕೆಲವರು ಖಾನ್ ಸಾಹಿಬರೊಂದಿಗೆ ಸಹಜವಾಗಿ ಪಳಗಲು ಹಿಂಜರಿದದ್ದರ ಬಗ್ಗೆ ಅವರಿಗೆ ಸ್ವಲ್ಪ ದುಃಖ ಉಂಟು. ತಮಿಳು ಸಂಘದ ಕಾರ್ಯಕ್ರಮ ಒಂದಕ್ಕೆ ಹೆಂಡತಿಯೊಂದಿಗೆ ಬಂದಿದ್ದ ಗೆಳೆಯರೊಬ್ಬರು ತಮ್ಮ ಹೆಂಡತಿಗೆ ಖಾನ್ ಸಾಹಿಬರನ್ನು ಪರಿಚಯಿಸಿದಾಗ, ಆ ಶ್ರೀರಂಗದ ಹೆಣ್ಣಿನ ಮುಖದಲ್ಲಿ ಕಂಡ ತಾತ್ಕಾರ ಮತ್ತು ಸಾಬೀನೇ ಎಂಬ ಪ್ರಶ್ನಾರ್ಥಕ ಚಿನ್ನೆಯನ್ನೂ ನಾನು ಸಾಯುವವರೆಗೂ ಮರೆಯಲಾರೆ.

ಅಂದು ರಾತ್ರಿ ತುಂಬಾ ಸಮಯದವರೆಗೂ ಖಾನ್ ಸಾಹಿಬ್ ಕೂಡ ಸಮಾಧಾನವಾಗಿರಲಿಲ್ಲ.

ಸ್ಕೂಲ್ ರಜೆಯಲ್ಲಿ ಅವರ ಹೆಂಡತಿ ಮಕ್ಕಳು ಬಂದು ಒಂದು ತಿಂಗಳು ತಂಗಿ ಹೋಗುವರು. ಒಮ್ಮೆ ಅವರುಗಳು ಊರಿಗೆ ಹಿಂತಿರುಗುವಾಗ, ತಿರುವನಂತಪುರಮ್ ಮಾರ್ಗವಾಗಿ ಊರಿಗೆ ಹೊರಟಿದ್ದ ನಾನು ಅವರೊಂದಿಗೆ ಜತೆಯಾಗಿ ಪಯಣ ಮಾಡಿದ್ದೆ. ಬೊಂಬಾಯಿಯಿಂದ ಅವರ ಊರಾದ ಆಂಬೂರಿಗೆ ಮೂವತ್ತು ಗಂಟೆಗಳ ಪ್ರಯಾಣ.

ಹಿಂತಿರುಗಿ ಬಂದಕೂಡಲೇ ಖಾನ್ ಸಾಹಿಬ್ ಸಿಡಿಮಿಡಿಗೊಳ್ಳುತ್ತ ಹೇಳಿದರು ಓ, ಮಾಕೀ ಚೂತ್ ಪೂಚ್ ಥಾ ಹೈ, ನಿನ್ನ ಜತೆ ಹೇಗೆ ನನ್ನ ಕುಟುಂಬವನ್ನು ಕಳಿಸಿಕೊಟ್ಟೆಯೆಂದು?

ಯಾರು?

ತುಮಾರ ದೋಸ್ತ್ ಸಗಾಬುದೀನ್.

ನಿಜವಾಗಲೂ ಸಗಾಬುದೀನ್ ಅವರ ಗೆಳೆಯ. ನನಗೆ ಕೇವಲ ಪರಿಚಯ, ಅಷ್ಟೇ.

ಆಪ್ ಕ್ಯಾ ಬೋಲಾ? ನಾನು ಕೇಳಿದೆ.

ಅವುರ್ ಕ್ಯಾ ಬೋಲಾ, ನನ್ನ ಗೆಳೆಯನಲೂ ನಂಬಿಕೆಯಿದೆ, ನನ್ನ ಬೀವಿ ಮೇಲೂ ನಂಬಿಕೆಯಿದೆ ಎಂದೆ.

ಫಿರ್ ಕ್ಯಾ ಚೋಡೋ.

ರಮಜಾನ್ ದಿನಗಳಲ್ಲಿ, ಇಫ್ತರ್ ಸಮಯದಲ್ಲಿ ಕಂಫರ್ಟಿ ಹೋಟೆಲಿಗೆ ಹೋಗುತ್ತಿದ್ದೆ. ನಮಾಜ್ ಮುಗಿಸಿ ನನಗಾಗಿ ಖಾನ್ ಸಾಹಿಬರು ಕಾಯುತ್ತಿರುವರು. ಧಾರಾವಿಯಿಂದ ಸೈಕಲ್ಲಿನಲ್ಲಿ ಇಬ್ಬರಿಗೂ ಸೇರಿ ಹಬ್ಬದ ಗಂಜಿ ಬರುವುದು. ಬಹುಶಃ ಆ ವ್ರತದ ಗಂಜಿಯೇ ನನ್ನನ್ನು ಎಳೆದು ತಂದು ನಿಲ್ಲಿಸಿತೋ? ಒಂದೆರಡು ಸಲ ವ್ರತ ಪ್ರಾರಂಭವಾಗುವ ಸಕರಿಸ ಸಮಯದಲ್ಲೂ ಜತೆ ಇದ್ದ ನೆನಪಿದೆ.

ರಮಜಾನ್ ದಿನಗಳಲ್ಲಿ, ಇಡೀ ರಾತ್ರಿ, ಬೊಂಬಾಯಿನ ಪ್ರಧಾನ ಮಸೂದಿಗಳ ಸುತ್ತ ಮುತ್ತ ಮದುವೆ ಸಂಭ್ರಮದಂತೆ ಕಾಣುವುದು. ಎಷ್ಟೊಂದು ಬಗೆಯ, ಎಷ್ಟೊಂದು ಘಮಘಮಿಸುವ, ಎಷ್ಟೊಂದು ಬಣ್ಣಗಳ ಎಷ್ಟೊಂದು ರುಚಿಯ ಆಹಾರಗಳು?

ನನಗೋ ಕಿವಿಯೊಳಗೆ ಯಾರೋ ಹಾಡುವಂತೆ ಕೇಳುವುದು. ಮಧುರೈ ಸೋಮುವನ್ನು ಷಣ್ಮುಖಾನಂದ ಸಭಾವಿನಲ್ಲಿ ಕೇಳಿದ್ದು.

ಓ ರಾಮ ನೀ ನಾಮ ಏಮಿ ರುಚಿ ?

ಏಮಿ ರುಚಿರಾ ರಾಮಾ ನೀ ಎಂತು ರುಚಿ?

ಭದ್ರಾಚಲಮ್ ರಾಮದಾಸರ ಸಾಹಿತ್ಯ, ಪೂರ್ವಿ ಕಲ್ಯಾಣಿ ರಾಗ, ರಾಮನ ಸ್ವಾದವನ್ನು ವಿಸ್ಮಯಗೊಂಡು ಹಾಡಿದ್ದು. ಆಳ್ವಾರರ ಮನೋಭಾವದಂತೆ ಕುಡಿದ ನೀರು, ಜಗಿಯುವ ವೀಳ್ಯಾ ಎಲ್ಲವೂ ನಾರಾಯಣ ನಾಮವೇ. ರಾತ್ರಿಯಿಡೀ ನೋಡಿ, ಕೇಳಿ, ವಾಸನೆ ಹಿಡಿದು, ತಿಂದು ನಡೆಯುವಾಗ ಯಾರೋ ಒಬ್ಬ ಮಹನೀಯರು ಹೇಳಿದಂತೆ ಭಗವಂತ ಬಡವರಿಗೆ ರೊಟ್ಟಿಯ ರೂಪದಲ್ಲಿ ಬರುತ್ತಾನೆ. ಹಸಿದವನಿಗೆ ಅನ್ನವೂ ಬ್ರಹ್ಮಾನುಭವವೇ. ಅದನ್ನು ಹಸಿದವನು ಮಾತ್ರವೇ ಕಂಡುಕೊಳ್ಳಬಲ್ಲ.

ಖಾನ್ ಸಾಹಿಬ್ ಕೈಯಲ್ಲಿ ಕಾಸಿದ್ದರೆ ನನ್ನ ಚೇಬಿನೊಳಗೆ ನನ್ನ ಕೈ ಇಳಿಯದು. ಅವರ ಕೈಯಲ್ಲಿ ಕಾಸಿಲ್ಲದಿದ್ದರೆ ನನ್ನ ಸೀಸನ್ ಟಿಕೆಟ್ ಸಮೇತ ಸಕಲವೂ ಅಡಮಾನವೇ. ಜಪಾನಿಗೆ ಹೋಗಿಬಂದಾಗ ನನಗೆ ಸಾಖೇ ಕೊಂಡು ತಂದಿದ್ದರು. ಅಕ್ಕಿಯಿಂದ ತಯಾರಿಸಿದ ಪಾನೀಯ ಅದು. ಪ್ರಾರಂಭದಲ್ಲಿ ಅದನ್ನು ಹೇಗೆ ಕುಡಿಯಬೇಕೆಂದು ನನಗೆ ತಿಳಿದಿರಲಿಲ್ಲ. ಸೋಡಾ ಬೆರೆಸಿಯೇ, ತಣ್ಣೀರಲ್ಲೇ, ಲೈಮ್ ಕಾರ್ಡಿಯಲ್ ಹಾಕಿಕೊಂಡೋ? ಅಥವಾ ಆನ್ ದ ರಾಕ್ನೋ? ನಂತರ ತಿಳಿಯಿತು. ಬೀರಿನಂತೆ ಹಾಗೆಯೇ ಕುಡಿಯಬೇಕು ಎಂಬುದು.

ಅವರ ರೂಮಿನ ಮೂಲೆಯಲ್ಲಿ ಸೇಂಪಲ್ಲಿಗೆಂದು ಬಂದ, ಹದಮಾಡಿದ, ಹಲವು ವಿಧವಾದ ಆಡುಗಳ ತೊಗಲು ಬಿದ್ದಿರುವುದು. ಕುರಿಯದೋ, ಆಡಿನದೋ,

ಉಣ್ಣೆ ಕುರಿಯದೋ ಎಂಬ ಭೇದಗಳೆಲ್ಲ ನನಗೆ ತಿಳಿಯದು. ಹದಮಾಡಿ, ತವಿಡಿನ ಬಣ್ಣ ಹಚ್ಚಿದ್ದರು ಅವುಗಳಿಗೆ ಒಂದು ವಾಸನೆ ಇರುವುದು.

ಆಗಲಾ ಆಫೀಸಿಗೆ ಹೋಗುವಾಗ ನನ್ನ ಕೈಯಲ್ಲೊಂದು ರೆಕ್ಸಿನ್ ಚೀಲ ಇರುವುದು. ಬೊಂಬಾಯಿಯಲ್ಲಿ ತಮಿಳು ಬ್ರಾಹ್ಮಣ ಪುರೋಹಿತರೆಲ್ಲರ ಕೈಯಲ್ಲಿ ಇರುವಂತೆ. ರೆಕ್ಸಿನ್ನಿಗೆ ಮೈಲಿಗೆಯಿಲ್ಲವಂತೆ. ಖಾನ್ ಸಾಹಿಬ್ ಅದನ್ನು ತಮಾಷೆಯಾಗಿ ಬಿಸಾಡುವರು. ಅದರೊಳಗೆ ಅಧಿಕವೆಂದರೆ ಒಂದು ಪುಸ್ತಕ, ಒಂದು ವಾರ ಪತ್ರಿಕೆ, ಟೈಮ್ಸ್ ಆಫ್ ಇಂಡಿಯಾ ದಿನಪತ್ರಿಕೆ, ಮಧ್ಯಾನ್ಹದ ಊಟಕ್ಕೊಂದು ಏನನ್ನಾದರೂ ಕೊಂಡು ಹೋದರೆ ಒಂದು ಅಲ್ಯೂಮಿನಿಯಂ ಡಬ್ಬ.

ಒಂದು ದಿನ ಹೊಟೇಲಿನ ರೂಮಿಗೆ ಹೋಗಿದ್ದಾಗ, ಹೆಗಲಲ್ಲಿ ನೇತು ಹಾಕಿಕೊಳ್ಳುವಂತಹ 14x10 ಅಂಗುಲದ ಅಳತೆಯ, ಚರ್ಮದ ಚೀಲ ಒಂದನ್ನು ತೆಗೆದು ನನ್ನ ಮುಂದೆ ಬಿಸಾಡಿದರು.

ಆಡಿನ ಅಪ್ಪಟವಾದ ತೊಗಲಿನಿಂದ ಮಾಡಿದ್ದು! ಎಕ್ಸ್‌ಪೋರ್ಟ್ ಕ್ವಾಲಿಟಿ, ಹೊಲಿಗೆಯ ಕೂಲಿ ಮಾತ್ರ ನೂರೈವತ್ತು ರೂಪಾಯಿ ಕೊಟ್ಟೆ. ಬಿಖಾರಿ ಸಾಲ, ಇನ್ನು ಆ ರೆಕ್ಸಿನ್ ಚೀಲವನ್ನ ಬಿಸಾಕು.

ನನ್ನ ಹೆಗಲಿಗೆ ಜೋತು ಬಿದ್ದ ಆ ಚೀಲಕ್ಕೆ ಈಗ ಮೂವತ್ತು ವರ್ಷಗಳಿಗೂ ಹೆಚ್ಚಾಯಿತು. ವಾಚಕ ಸ್ನೇಹಿತರು ಗಮನಿಸಿರಬಹುದು, ನನ್ನ ತೋಳಿನಲ್ಲಿ ಜೋತುಬಿದ್ದಿರುವ ಆ ಚೀಲಕ್ಕೆ. ಚೆನ್ನೈನಲ್ಲಿ ಒಬ್ಬ ಬಲಗಡೆ ಪಕ್ಕಕ್ಕೆ ಬ್ಲೇಡ್ ಹಾಕಿದ. ಅಣ್ಣ ಅವರು ಅದಕ್ಕೆ ತೇಪೆಹಾಕಿ ಹೊಲಿದುಕೊಟ್ಟರು. ಕೋಯಂಬತ್ತೂರ್ ಬಂದಾಗ ಅದನ್ನು ದುರಸ್ತು ಮಾಡಿಸಿದೆ.

ನನ್ನೊಂದಿಗೆ ಆ ತೊಗಲಿನ ಚೀಲ ಮಹಾರಾಷ್ಟ್ರ, ಗುಜರಾತ್, ಮಧ್ಯ ಪ್ರದೇಶ, ಉತ್ತರ ಪ್ರದೇಶ, ಸೋನಾರ್ ಬಾಂಗ್ಲಾ, ಆಂಧ್ರ, ಕರ್ನಾಟಕ, ಗೋವಾ, ತಮಿಳುನಾಡು, ಭಗವಂತನ ಸ್ವಂತ ದೇಶವಾದ ಕೇರಳ, ಪಾಂಡಿಚೇರಿ ಎಂದು ಹಲವಾರು ಸಾವಿರ ಕಿಲೋಮೀಟರುಗಳು ಪಯಣ ಮಾಡಿದೆ. ಒಣಗಿದ ಮೀನು, ಕಾಜು ಫೆನ್ನಿ, ಸತ್ಯಜಿತ್ ರೇ ಅವರ ಪತೇರ್ ಪಾಂಚಾಲಿ ವೀಡಿಯೋ ಕ್ಯಾಸೆಟ್ ಹೀಗೆ ಎಲ್ಲವನ್ನೂ ತುಂಬಿಕೊಂಡು ಹೊತ್ತು ತಿರುಗಿದೆ. ಕಂಡಕ್ಟರ್ ಚೀಲವೆಂದು ಗೆಳೆಯರು ಅದನ್ನು ಗೇಲಿ ಮಾಡುತ್ತಿರುತ್ತಾರೆ.

ಕಾಲ ಎಂಬುದು ಸುಳಿ, ಕಾಡ ತೊರೆ, ಮಳೆಯ ಬಿರುಗಾಳಿ, ಬೇಸಗೆಯ ಧಗೆ.

ಮುಂಬೈ ಖಾಲಿ ಮಾಡಿ ಚೆನ್ನೈಗೆ ಬಂದರು ಖಾನ್ ಸಾಹಿಬ್. ನಾನು

ಕೋಯಂಬ ತ್ತೂರಿನಲ್ಲಿ ನೆಲೆಯೂರಿದೆ. ತೊಗಲ ಮಂಡಿಗಳು, ಕಾರ್ಯಾಲಯಗಳು, ನಾಡಾರ್ ಕಟ್ಟಡಗಳೂ ಇರುವ ಪೆರಿಯಮೇಡು ಅಡ್ಡ ಗಲ್ಲಿಯೊಂದರ ಮೊದಲ ಮಹಡಿಯಲ್ಲಿ ಅವರ ಕಾರ್ಯಾಲಯ. ಒಬ್ಬ ಆಳು ನಡೆಯುವಷ್ಟು ಸ್ಥಳ ಬಿಟ್ಟು ತೊಗಲ ಮೂಟೆಗಳು ಜೋಡಿಸಲ್ಪಟ್ಟಿದ್ದವು. ಇಬ್ಬರೂ ಒಂದೊಂದು ಚಾಪೆ ಹಾಸಿ, ತಲೆಗೆ ತೊಗಲ ಮೂಟೆಯನ್ನು ದಿಂಬಾಗಿ ಸಿ ಅದರ ವಾಸನೆಯಲ್ಲಿ ತಂಗಾಳಿಯನ್ನು ಸವಿಯುತ್ತಾ ಬೆಳಗ್ಗಿನ ಜಾವದವರೆಗೂ ಮಾತನಾಡುತ್ತಾ ಇರುವೆವು. ಯಾರೊಂದಿಗೂ ಹಂಚಿಕೊಳ್ಳಲಾಗದ ಸವಿಯಾದ ಗಳಿಗೆಗಳು ಅವು. ಒಮ್ಮೊಮ್ಮೆ ಮತ್ತೊಂದು ಬಾಟಲಿ ಬೀರು ಕೇಳಿದರೆ, ಸಾಲಾ, ಪೀಕೆ ಮರೋ ಎನ್ನುವರು. ಅವರಾದರೂ ಕುಡಿಯುವುದನ್ನು ಪೂರ್ತಿಯಾಗಿ ನಿಲ್ಲಿಸಿದ್ದರು. ರೋಥ್ ಮನ್, ಸ್ಟೇಟ್ ಎಕ್ಸ್‌ಪ್ರೆಸ್ ಸೇರುವುದನ್ನು ನಿಲ್ಲಿಸಿಬಿಟ್ಟರು. ಶುಕ್ರವಾರ ನಮಾಜ್ ಮುಗಿಸಿ ರೈಲು ಹತ್ತಿ ಆಂಬಾರಿಗೆ ಹೊರಟು, ಸೋಮವಾರ ಬೆಳಗ್ಗೆ ಮತ್ತೆ ಬರುವರು.

ಬಹಳ ವರ್ಷಗಳಿಂದ ಇರುವ ಮಧುಮೇಹದ ಬಾಧೆ ಅವರ ಮುಖದಲ್ಲಿ, ದೇಹದಲ್ಲಿ, ನಡಿಗೆಯಲ್ಲಿ ಕಾಣ ತೊಡಗಿತು. ಇನ್ನಲಿನ್ ಹಾಕಿಕೊಳ್ಳುತ್ತಿದ್ದರು. ಆದರೂ ಮೂತ್ರ ಪಿಂಡಗಳು ಸೋಲುತ್ತಿದ್ದವು.

ಬೊಂಬಾಯಲಿದ್ದಾಗ ಒಮ್ಮೆ ಹೇಳಿದ್ದೆ . ಖಾನ್ ಸಾಹಿಬ್ ಒಮ್ಮೆ ಗ್ರಾಂಟ್ ರೋಡಿಗೆ ಹೋಗಬೇಕು.

ದಿನವೂ ವೆಸ್ಟಿನ್ ರೈಲ್ವೇನಲ್ಲಿ ಹೋಗುತ್ತಿದ್ದೀಯಲ್ಲಾ?

ನಾನು ಅದನ್ನು ಹೇಳಲಿಲ್ಲ.

ಓ! ಜಕ್ ಮಾರ್ನಕೇ ಲಿಯೇ! ಘಂಧಾ ಹೈ ಸಾಲಾ ತುಂ.

ನನಗೆ ಆ ಜಾಗಗಳನ್ನು ನೋಡಬೇಕು, ಬೇರೇನೂ ಬೇಡ.

ಅದಕ್ಕೆ ದಿಲ್ ಬೇಕು? ವೋ, ತುಂಹಾರಾ ಪಾಸ್ ಕಹಾ?

ಬಹಳ ವರ್ಷದ ಬೊಂಬಾಯಿನ ಬದುಕಿನಲ್ಲಿ ಕೇಳಿದ್ದೆ. ಫಾಲ್ಕ್ ಲೇಂಡ್ ರೋಡ್, ನವಲ್ಕರ್ ಲೇನ್, ಪೀತಾಂಬರ್ ಗಲ್ಲಿ, ಕಮಾಟಿಪುರ ಎಂಬ ಕೆಂಪು ದೀಪಗಳ ಸ್ಥಳಗಳ ಬಗ್ಗೆ. ಲೋಯರ್ ಪರೇಲಿನಲ್ಲಿ ಮೊರಾರ್ಜಿ ಗೋಕುಲದಾಸ್ ಮಿಲ್ ೨ ನೋಡಿಕೊಂಡು ಅಡ್ಡ ದಾರಿಯಲ್ಲಿ ಪಿರಮಿಲ್ ಮಿಲ್ಲಿಗೆ ಹೋಗುವಾಗ ಕೆಲವು ಆಂಧ್ರದ ಹುಡುಗಿಯರು ಸಾಟಿನ್ ಲಂಗ ಮತ್ತು ಬ್ರಾ ಮಾತ್ರ ಹಾಕಿಕೊಂಡು ತಮ್ಮತಮ್ಮ ಗುಡಿಸಲಿನ ಹೊಸಿಲಿನಲ್ಲಿ ನಿಂತಿರುವರು. ಕರೆಯುವರು ಆದರೆ ಅಡಾವುಡಿ ಇರುತ್ತಿರಲಿಲ್ಲ.

ಸಯಾನಿನಿಂದ ಅರವತ್ತಾರನ್ನು ಹತ್ತಿ ಲೇಮಿಂಗ್ಟನ್ ರೋಡಿಗೆ ಹೋದೆವು.

ಮಹಡಿಯ ಬಸ್. ಮುಂದುಗಡೆಯ ಸೀಟಿನಲ್ಲಿ ತಮಾಷೆ ನೋಡುತ್ತಾ ಕುಳಿತಿದ್ದೆವು. ಟಿಕ್ ಟಿಕ್ ಎಂಬ ಶಬ್ದಮಾಡಿಕೊಂಡು ಕಂಡಕ್ಟರ್ ಬಂದ.

ನಿನಗೆ ಗೊತ್ತೇನಯ್ಯ? ಬೆಸ್ತ್ ಬಸ್ಸಿನ ಕಂಡಕ್ಟರ್ ಒಂದು ದಿನಕ್ಕೆ ಬಸ್ಸಿನೊಳಗಡೆಯೇ ಹದಿನಾರು ಕಿಲೋಮೀಟರ್ ನಡೆಯುತ್ತಾನೆ. ಸಾವಿರದ ಮುನ್ನೂರು ಪಯಣಿಗಳನ್ನು ನೋಡುತ್ತಾನೆ.

ದೆಹಲಿ ದರ್ಬಾರ್ ಹೋಟೆಲಿನ ಹಿಂದುಗಡೆ ನಾಲ್ಕೈದು ಮಹಡಿಯ ಕಟ್ಟಡಗಳು ಇದ್ದವು. ದೆಹಲಿ ದರ್ಬಾರ್ ನಗರದ ಮುಖ್ಯವಾದ ಆಹಾರ ಗೃಹ. ದಿನವೂ ನಾಲ್ಕು ಸಾವಿರ ಕೋಳಿಗಳು ಕುಯ್ಯಲ್ಪಡುತ್ತದೆ ಎಂಬ ವಿವರಗಳನ್ನು ಹೇಳುವರು.

ಖಾನ್ ಸಾಹಿಬಿಗೆ ಒಂದು ವ್ಯಕ್ತಿತ್ವ ಉಂಟು, ನಡೆಯುವ ಗತ್ತು, ನೋಡುವ ರೀತಿ, ಕನ್ನಡಕದೊಳಗೆ ಕಾಣುವ ದೊಡ್ಡ ಕಣ್ಣುಗಳು. ಕ್ಯಾ ಹೈ? ಎಂಬ ಬೆದರಿಕೆ ಇರುತ್ತಿದ್ದವು. ನನಗೆ ನೋಡುವ ಆಸೆಯಿದ್ದರೂ ನಾಚಿಕೊಂಡೇ ನಡೆಯುತ್ತಿದ್ದೆ. ಕಪ್ಪಿಗೆ, ಬೆಳ್ಳಿಗೆ, ಕೆಂಪಿಗೆ ಎಂಬ ಎಲ್ಲ ಬಣ್ಣಗಳಲ್ಲೂ ನಿಂತಿದ್ದರು. ಎತ್ತಿ ಕಟ್ಟಿದ ಮೊಲೆಗಳು, ಹೊಕ್ಕುಳ ಕೆಳಗೆ ಇಳಿಸಿ ಕಟ್ಟಲ್ಪಟ್ಟ ಲಂಗಗಳು...ಕೆಳಹೊಟ್ಟೆಯ ವಿಶಾಲ ಭಾಗ ಆಲದೆಲೆಯಂತೆ ಹರಡಿದ್ದವು. ತೋಳುಗಳು ಕಾಣುವಂತಹ ಚೋಳಿ ಅಥವಾ ಬ್ರಾ, ಕಣ್ಣಿಗೆ ಕಾಡಿಗೆ, ಕೆನ್ನೆಗೆ ಕೆಂಪು ನಕ್ಷಿ, ತುರುಬಲ್ಲಿ ಹೂ, ಬಾಯಲ್ಲಿ ಮೀಠಾ ಪಾನ್, ತುಟಿಗೆ ಬಣ್ಣ

ತಿಲ್ಲಾನ ತಿಲ್ಲಾನ, ನೀನು ಸಿಹಿಯಾದ ಜೇನಾ ಎಂಬಂತಹ ನಳಿನವಾದ ಬಳುಕು ಸೊಂಟಗಳಲ್ಲಿ. ನನ್ನ ಹೃದಯ ದಕ್ ದಕ್ ಎಂದು ಬಡಿಯುತ್ತಿತ್ತು. ಎರಡು ಕಟ್ಟಡಗಳನ್ನು, ಎಂಟು ಮಹಡಿಗಳನ್ನು ಸುತ್ತಿ ಬಂದೆವು.

ಕಾಯ್ ಸೇಟ್ ಬೈಟ್, ತೂಸ್ ಕಾ?

ಬಸ್ ಕಿಯಾ?

ಚಲೋನಾ ಅಣ್ಣಾ... ಬೈಪೋ!

ಎಂಬ ಆಂಧ್ರಾ , ಮರಾಠಿ, ಯು.ಪಿ, ನೇಪಾಲಿಗಳ ಲಲ್ಲೆಯ ಉದ್ಗಾರಗಳು. ಎದೆ ಬಡಿಕೊಳ್ಳಲಾರಂಭಿಸಿತು.

ಏನಯ್ಯ? ಆತ್ಮ ಶಾಂತಿಯಾಯಿತೆ? ಎಂದರು ಖಾನ್ ಸಾಹಿಬ್. ರಾತ್ರಿ ಎಂಟು ಗಂಟೆಯಾಗಿತ್ತು. ದೆಹಲಿ ದರ್ಬಾರಿನಲ್ಲಿ ಒಂದು ತಂದೂರಿ ಕೋಳಿ, ಪ್ಯಾಜ್ ರಯಿತ, ರೋಟಿ, ಸಾಲನ್.

ಕೊನೆಕೊನೆಯಲ್ಲಿ, ಅದು ಕೊನೆ ಎಂಬುದು ತಿಳಿಯದಲೇ ಪೆರಿಯ ಮೇಡಿಗೆ

ಹೋದಾಗ, ಅವರ ಕುಟುಂಬ ಅಲ್ಲಿತ್ತು. ಬಿ.ಕಾಂ. ಓದುತ್ತಿದ್ದ ಮಗಳು, ಹತ್ತನೆಯ ತರಗತಿ ಓದುತ್ತಿದ್ದ ಮಗ.

ವಾರಕ್ಕೆರಡು ಡಯಾಲಿಸಿಸ್. ಉಪ್ಪಿಲ್ಲದ ಊಟ, ಅಳತೆ ಮಾಡಿ ಕುಡಿವ ನೀರು. ಮನಸ್ಸು ನೊಂದುಹೋಯಿತು.

ಯಾವಾಗಲೂ ಬೊಂಬಾಯಿಯ ಹೊಟೆಲಿನ ಕೊಠಡಿಯಲ್ಲಿ, ಚಾಪೆ ಹಾಸಿ, ಚೊತೆಯಲ್ಲಿ ಕುಳಿತು ಊಟ ಮಾಡುತ್ತಿದ್ದುದು ನೆನಪಾಯಿತು. ತಲೆಯಲ್ಲಿ ಕರ್ಚಿಪ್ ಕಟ್ಟಿಕೊಂಡು, ಎಡಗೈಯಲ್ಲಿ ಹಿಡಿದ ನೀರಿನ ಲೋಟವನ್ನು ಬಲಗೈಯ ಒತ್ತುಕೊಟ್ಟು ಕುಡಿವಾಗ....

ನೀನು ನಮಕ್ ಹಾಕಿಕೊ! ಎಂದರು.

ಬೇಡ ಖಾನ್ ಸಾಹಿಬ್, ಇಂದು ನೀನು ಸೇವಿಸುವ ಊಟವನ್ನೇ ನಾನು ಮಾಡುತ್ತೇನೆ.

ಇಬ್ಬರ ಕಣ್ಣುಗಳೂ ತೇವಗೊಂಡವು. ಇನ್ನು ಬದುಕುಳಿಯುವ ದಿನಗಳ ಲೆಕ್ಕವಿಟ್ಟುಕೊಳ್ಳಬೇಕಾಗಬಹುದೆಂಬ ಸಂಶಯ ಕುಟುಂಬದವರ ಒಳಮನಸ್ಸನ್ನು ಕಾಡುತ್ತಿತ್ತು. ಅವರು ಸದಾ ಹೇಳುವ ಒಂದು ಕವಿತೆಯ ಸಾಲುಗಳು- ಯಾವುದೇ ಮನೆಯ ಅಂಗಳದಲ್ಲಿ ನಿಂತಾಗಲೂ, ಕಣ್ಣಿಗೆ ಕಾಣದ ಹಾದಿಯೊಂದು ಹೋಗುವುದು ಖಬರಸ್ತಾನಕ್ಕೆ.

ಊಟ ಮುಗಿಸಿದನಂತರ ಕಾರ್ಯಾಲಯದ ಒಳ ಬಾಗಿಲನ್ನು ಹಾಕಿಕೊಂಡು ಮಾತನಾಡುತ್ತಿದ್ದೆವು.

ನಿನ್ನ ಬಳಿ ಹೇಳಲಿಲ್ಲ...ತುಂಬಾ ದಿನ , ಮಿಕ್ಕವರಿಗೆ ಆ ಧರ್ಮ ಇಲ್ಲಾ! ಮಂಡೀ ಗಟ್ಟಿಯಾಗಿ ಊರಲು ಕಂಡ ಕಂಡ ಮಾತ್ರಗಳು ...ಎರಡೂ ಕಿಡ್ನೀನು ಹಾಳಾಯ್ತು...ಬಾಯ್, ಯಾವ ಜಾಹೀರಾತನ್ನು ನಂಬಬೇಡ! ತಪ್ಪು ನನ್ನದೇ....

ಅವರ ದೊಡ್ಡ ಕಣ್ಣುಗಳು ತುಂಬಿ ತುಳುಕಿತು. ದೊಡ್ಡದಾದ ಆ ದಪ್ಪವಾದ ಸೋಡಾಬುಟ್ಟಿ ಕನ್ನಡಕವನ್ನು ತೆಗೆದು ಒರಸಿಕೊಂಡರು. ಬೊಂಬಾಯಿಯಲ್ಲಿ ನನಗೆ ಮೊದಮೊದಲು ಪರಿಚಯವಾದ ಖಾನ್ ಸಾಹಿಬ್ ಅಲ್ಲ ಇವರು. ಬಲವಾದ ಹೊಡತಕ್ಕೆ ಬಲಿಯಾಗಿ ಮರೆಯಾದ ಬೇರೆ ಯಾವುದೋ ಮನುಷ್ಯ!

ಸಂಜಯ್ ಖಾನ್ ಸಿನಿಮಾ ಟಿಪ್ಪು ಸುಲ್ತಾನ್ ನೋಡಲು ಇನ್ನೂರು ರೂಪಾಯಿ ಕೊಟ್ಟು ಟಿಕೆಟ್ ಕೊಂಡವರು.. ನನಗಿಂತ ಎರಡು ಬಾಟಲಿ ಬೀರನ್ನು ಹೆಚ್ಚಾಗಿ ಕುಡಿಯ ಬೇಕೆಂಬ ಹಠಕ್ಕೆ ಕುಡಿದು ಹೆಬ್ಬೆಟ್ಟನ್ನು ಎತ್ತಿ ತೋರಿಸಿದವರು... ಎರಡು ದಾಲ್ ಫೈಯನ್ನು ಒಂದೇ ತಟ್ಟೆಗೆ ಮಗುಚಿ ಹಾಕಿ, ಒಂದು ಲೋಫ್

ಬೆಡ್ಡನ್ನು ಮುಂದಿಟ್ಟು, ಈರುಳ್ಳಿ ಹಸಿಮೆಣಸಿನಕಾಯನ್ನು ಜಗಿಯುತ್ತಾ ತಿಂದವರು... ಗಂಟಲವರೆಗೂ ಕುಡಿದು ಮತ್ತಲ್ಲಿ ಮಲಗಿರುವ ನನ್ನನ್ನು ಚಾಪೆ ಸಮೇತ ಎಳೆದು ಗೋಡೆಪಕ್ಕ ಜರುಗಿಸಿ ಮಲಗಿಸಿದವರು... ಬೊಂಬಾಯಿನ ನವೀನ ನಾಟಕಗಳಲ್ಲಿ ಪಾಲುಗೊಂಡವರಲ್ಲಾ. ಫ್ರೋ ಫೌಂಟೆನ್ ಬಳಿ ಕೆಲಸವಿದ್ದರೆ ನಾನು ಕೆಲಸ ಮುಗಿಸಿ ಬರುವವರೆಗೆ ರಿಸೆಪ್ಷನ್ನಿನಲ್ಲಿ ಕಾದು ಕುಳಿತವರು....

ಕೈಲಾಗದ ಈ ಸಮಯದಲ್ಲಿ ಖುದಾವಿನ ಎದುರು ಬದುಕನ್ನು ಬೇಡುತ್ತಾ ಕೈಚಾಚಿ ನಿಂತಿರುವ ಜೀವ.....

ಎಂದಿನಂತೆ ತಬ್ಬಿಕೊಂಡು. ಖುದಾ ಹಾಫೀಸ್ ಎಂದು ಹೇಳುತ್ತಾ ಬೀಳ್ಕೊಟ್ಟರು. ಇಬ್ಬರ ಬೆನ್ನನ್ನೂ ತೇವಗೊಳಿಸಿದ್ದವು ಕಣ್ಣೀರ ಹನಿಗಳು. ತಿರುಗಿ ನೋಡದೆ ನಡೆದೆ.

ಹೊರಡುವ ಮುನ್ನ, ಬಿಳಿಯ ಬಣ್ಣದ ತಿಳಿ ನೀಲಿ ಬಣ್ಣದ ಶಂಖ ಮಾರ್ಕಿನ ಹೊಸ ಲುಂಗಿಯೊಂದನ್ನು ಕೊಟ್ಟರು. ಇತ್ತೀಚೆಗೆ ಕೋಲಾಲಂಪೂರಿನ ಗ್ರಾಂಡ್ ಸೀಸನ್ಸ್ ಹೋಟೆಲಿನಲ್ಲಿ ನಿಮ್ಮೊಂದಿಗೆ ಒಂದೇ ರೂಮಿನಲ್ಲಿ ಉಳಿದುಕೊಂಡಿದ್ದಾಗ ಉಟ್ಟಿದ್ದೆ. ಗಮನಿಸಿದರೇ ಜಯ ಮೋಹನ್?

ಅದನಂತರ ಖಾನ್ ಸಾಹಿಬರನ್ನು ನಾನು ನೋಡಲಿಲ್ಲ. ಜೀವಂತವಾಗೋ ಅಥವಾ ಶವವಾಗೋ!

ಆ ತೊಗಲಿನ ಚೀಲಕ್ಕೆ ಮೂವತ್ತೆರಡು ವಯಸ್ಸಾಯಿತು. ಅಂಜುಗಳು ಬಿಳಿಯಾಗಿ, ಹಿಸಿದು ಹೋಗಿ, ಹೊಲಿಗೆ ಬಿಟ್ಟುಕೊಂಡು, ಒಳಗೆ ಪೆನ್ನನ್ನು ನೇರವಾಗಿಟ್ಟರೆ ಕೆಳಗೆ ಬಿದ್ದುಬಿಡುವಂತೆ ನಾಲ್ಕೂ ಮೂಲೆಗಳಲ್ಲಿ ತೂತುಗಳೊಂದಿಗೆ.

ಎಲ್ಲರೂ ಬಿಸಾಡಿಬಿಡಲು ಹೇಳುತ್ತಾರೆ. ಆದರೆ ನನ್ನ ಜೊತೆ ಸದಾ ಇರುವ ಖಾನ್ ಸಾಹಿಬ್ ಅದು. ಹೋದ ವಾರ ಕೋಯಂಬತ್ತೂರಿನ- ರಾಜ ಬೀದಿಯ ಅಂಜು ಮುಕ್ಕಿಲ್ಲಿನಲ್ಲಿಯೂ, ಚರ್ಮದ ಚೀಲಗಳನ್ನು ದುರಸ್ತು ಮಾಡುವ ಅಂಗಡಿಯೊಂದರ ಮುಂದೆ ನಿಂತಿದ್ದೆ. ಹೆಗಲಲ್ಲಿದ್ದ ತೊಗಲಿನ ಚೀಲವನ್ನು ತೋರಿಸಿ, ಅದನ್ನು ಕತ್ತರಿಸಿ, ಚಿಕ್ಕದಾಗಿ ಒಂದು ಪೌಚ್ ಮಾಡಿಕೊಡಲು ಸಾಧ್ಯವೇ ಎಂದು ಕೇಳಿದೆ. ಮುಂದಿನ ವಾರ ಬರಲು ಹೇಳಿದ್ದಾನೆ.

(ಮಯೂರ)

ಈಚಿನ ಒಂದು ದಿನ

ಮೂಲ : ಗಾಬ್ರಿಯಲ್ ಗಾರ್ಸಿಯಾ ಮಾರ್ಕ್ವೆಜ್
ಅನುವಾದ : ಪ್ರಸನ್ನ ಎ. ಎನ್.

ಸೋಮವಾರ ಬೆಳಗಾದಾಗಲೇ ಶೆಖೆ ಇತ್ತು, ಮಳೆ ಇರಲಿಲ್ಲ. ಬೆಳಿಗ್ಗೆ ಬೇಗ ಎಳುವ, ಡಿಗ್ರಿ ಇಲ್ಲದ ಹಲ್ಲಿನ ಡಾಕ್ಟರ್ ಅರಿಲಿಯೋ ಎಸ್ಕೋವರ್ ಆರು ಗಂಟೆಗೆ ಶಾಪ್ ತೆರೆದಿದ್ದ. ಅವನುಗ್ಲಾಸ್ ಕೇಸಿನಲ್ಲಿ, ಪ್ಲಾಸ್ಟರ್ ಮೌಲ್ಡ್‌ಗಳಲ್ಲಿ ಇರಿಸಿದ್ದ ಕೆಲವು ಕೃತಕ ಹಲ್ಲುಗಳನ್ನು ಮತ್ತು ಪ್ರದರ್ಶನಕ್ಕೆನ್ನುವ ರೀತಿಯಲ್ಲಿ ಅಳತೆಗೆ ಅನುಸಾರವಾಗಿ ಜೋಡಿಸಿದ್ದ ಉಪಕರಣ ಗಳನ್ನುಮುಷ್ಟಿಯಲ್ಲಿ ತೆಗೆದು ಟೇಬಲ್ಲಿನ ಮೇಲಿಟ್ಟ. ಕುತ್ತಿಗೆಯಲ್ಲಿ ಬಂಗಾರದ ಸರವಿದ್ದ ಅವನು ಕಾಲರ್‌ಇಲ್ಲದ ಪಟ್ಟಿಪಟ್ಟಿಯ ಶರಟು ತೊಟ್ಟಿದ್ದ ಮತ್ತು ಇಳಿಬಿಟ್ಟಿದ್ದ ಪಟ್ಟಿಗಳ ಪ್ಯಾಂಟ್ ಹಾಕಿಕೊಂಡಿದ್ದ. ಸಪೂರನಾಗಿದ್ದ, ಸಂದರ್ಭಕ್ಕೆ ಕೊಂಚವೂ ಹೊಂದಿಕೊಳ್ಳದಂತೆ ನೆಟ್ಟಗೆ ನಿಂತಿದ್ದ. ಅವನ ನೋಟ ಕಿವುಡನ ಹಾಗಿತ್ತು.

ಅವನು ವಸ್ತ್ರಗಳನ್ನು ಸರಿಯಾಗಿ ಇಟ್ಟುಕೊಂಡ ಮೇಲೆ, ಡ್ರಿಲ್ಲನ್ನು ಕುರ್ಚಿಯ ಹತ್ತಿರಕ್ಕೆ ಎಳೆದು, ಕೃತಕ ಹಲ್ಲುಗಳನ್ನು ಪಾಲಿವ್ ಮಾಡುವುದಕ್ಕೆ ಕುಳಿತ. ಅವನು ಮಾಡುತ್ತಿದ್ದ ಕೆಲಸದ ಬಗ್ಗೆ ಯೋಚನೆ ಮಾಡುತ್ತಿದ್ದಂತೆ ಕಾಣಿಸದೆ, ಸಹಜಗತಿಯಲ್ಲಿ ಕೆಲಸ ಮಾಡುತ್ತ, ಅಗತ್ಯವಿರದಿದ್ದರೂ ಡ್ರಿಲ್ಲನ್ನು ಕಾಲಿನಿಂದ ಒತ್ತುತ್ತಿದ್ದ.

ಎಂಟು ಗಂಟೆಗೆ ಕೆಲಸವನ್ನು ಕೆಲವು ಕ್ಷಣ ನಿಲ್ಲಿಸಿ ಕಿಟಕಿಯ ಮೂಲಕ ಹೊರಗೆ ನೋಡಿದ. ಬಿಸಿಲಿನಲ್ಲಿ ಪಕ್ಕದ ಮನೆಯ ಅಡ್ಡತೊಲೆಯ ಮೇಲೆ ಎರಡು ಡೇಗೆಗಳು ಚಿಂತೆಯಲ್ಲಿ

ಮುಳುಗಿರುವಂತೆ ಕುಳಿತಿದ್ದವು. ಊಟದ ಸಮಯದ ಹೊತ್ತಿಗೆ ಮತ್ತೆ ಮಳೆ ಬರಬಹುದೆಂಬ

ಆಲೋಚನೆಯಲ್ಲಿ ಕೆಲಸ ಮುಂದುವರಿಸಿದ. ಹನ್ನೊಂದು ವರ್ಷದ ಅವನ ಮಗನ ಕೀರಲು

ಧ್ವನಿ ಅವನ ಏಕಾಗ್ರತೆಗೆ ತಡೆಯೊಡ್ಡಿತು.

“ಪಪಾ”

“ಏನು?”

“ನೀನು ಹಲ್ಲು ಕೀಳಿಯಾ ಅಂತ ಮೇಯರ್ ಕೇಳಿದಾರೆ.”

“ನಾನಿಲ್ಲಿ ಇಲ್ಲ ಅಂತ ಅವರಿಗೆ ಹೇಳಿದು.” ಅವನು ಬಂಗಾರದ ಹಲ್ಲನ್ನು ಪಾಲಿವ್ ಮಾಡುತ್ತಿದ್ದ. ಅದನ್ನು ಅಷ್ಟು ದೂರ ಕೈಯಳತೆಯಲ್ಲಿ ಹಿಡಿದು, ಅರೆಗಣ್ಣು ಮಾಡಿಕೊಂಡು ಪರೀಕ್ಷಿಸಿದ. ಅವನ ಮಗ ಒಳಗಿನ ರೂಮಿನಿಂದ ಮತ್ತೆ ಕೂಗಿದ.

“ಅವರಿಗೆ ನಿನ್ನ ಧ್ವನಿ ಕೇಳಿಸಿದೆ. ನೀನು ಇಲ್ಲೇ ಇದೀಯೆ ಅಂತ ಹೇಳಿದಾರೆ.”

ಅವನು ಹಲ್ಲನ್ನು ಪರೀಕ್ಷಿಸುವುದನ್ನು ಮುಂದುವರಿಸಿದ. ಕೆಲಸವನ್ನು ಮುಗಿಸಿದ ನಂತರ ಅದನ್ನು ಟೇಬಲ್ಲಿನ ಮೇಲಿಟ್ಟ.

“ಈಗ ಸರಿ ಹೋಯ್ತು.”

ಅವನು ಡ್ರಿಲ್ ಪ್ರಯೋಗಿಸುವುದಕ್ಕೆ ಪ್ರಾರಂಭಿಸಿದ. ಇನ್ನೂ ಸರಿ ಮಾಡಬೇಕಾದವುಗಳನ್ನು ಕಾರ್ಡ್‌ಬೋರ್ಡ್ ಪೆಟ್ಟಿಗೆಯಿಂದ ತೆಗೆದು, ಬಂಗಾರವನ್ನು ಪಾಲಿವ್ ಮಾಡಲು ತೊಡಗಿದ.

“ಪಪ್ಪಾ”

“ಏನು?”

ಅವನು ಮುಖಭಾವವನ್ನು ಬದಲಾಯಿಸಿರಲಿಲ್ಲ.

“ಅವರ ಹಲ್ಲನ್ನು ತೆಗೆಯದಿದ್ದರೆ ನಿನ್ನನ್ನು ಶೂಟ್ ಮಾಡ್ತೀನಿ ಅಂತ ಹೇಳಿದಾರೆ.”

ಅವನು ಅವಸರ ಮಾಡಿಕೊಳ್ಳದೆ, ಸಾವಧಾನದಿಂದ ಡ್ರಿಲ್‌ನ ಪೆಡಲ್ ಒತ್ತುವುದನ್ನು ನಿಲ್ಲಿಸಿ, ಕುರ್ಚಿಯಿಂದ ಅದನ್ನು ಆಚೆ ತಳ್ಳಿ, ಟೇಬಲ್ಲಿನ ಕೆಳಗಿನ ಡ್ರಾ ಸಂಪೂರ್ಣ ಹೊರಗೆಳೆದ.

ಅದರಲ್ಲೊಂದು ರಿವಾಲ್ವರ್ ಇತ್ತು. ಅವನು, “ಓ ಕೆ, ಅವರಿಗೆ ಬಂದು ಶೂಟ್ ಮಾಡಲಿಕ್ಕೆ ಹೇಳು” ಎಂದ.

ಅವನು ಕುರ್ಚಿಯನ್ನು ಎದುರು ಬಾಗಿಲ ಕಡೆ ಜರುಗಿಸಿದ. ಕೈ ಡ್ರಾದ ಅಂಚಿನ ಮೇಲಿತ್ತು.

ಮೇಯರ್ ಬಾಗಿಲ ಬಳಿ ಕಾಣಿಸಿಕೊಂಡ. ಅವನು ಮುಖದ ಎಡ ಭಾಗವನ್ನು ಶೇವ್ ಮಾಡಿಕೊಂಡಿದ್ದ. ನೋವು ಕೊಡುತ್ತ ಊದಿಕೊಂಡಿದ್ದ ಇನ್ನೊಂದು ಭಾಗದಲ್ಲಿ ಐದು ದಿನದ ಗಡ್ಡವಿತ್ತು. ಅವನ ಸೋತ ಕಣ್ಣುಗಳಲ್ಲಿ ಅನೇಕ ದಿನಗಳ ಪರಿತಾಪ

ಡೆಂಟಿಸ್ಟ್‌ಗೆ ಕಾಣಿಸಿತು. ಅವನು ಬೆರಳ ತುದಿಯಿಂದ ಡ್ರಾ ಒಳಗೆ ತಳ್ಳಿ, “ಕುಳಿತುಕೊಳ್ಳಿ” ಎಂದು ಮೆಲ್ಲಗೆ ಹೇಳಿದ.

“ನಮಸ್ಕಾರ” ಎಂದ ಮೇಯರ್.

“ನಮಸ್ಕಾರ.”

ಸಲಕರಣೆಗಳು ಕುದಿಯುತ್ತಿದ್ದ ಹಾಗೆ ಮೇಯರ್ ಹಿಂದಕ್ಕೊರಗಿ ತಲೆಯನ್ನು ಕುರ್ಚಿಗೆ ಆನಿಸಿದ.

ಅವನಿಗೆ ಕೊಂಚ ಹಿತವೆನಿಸಿತು. ಅವನ ಉಸಿರಿನಲ್ಲಿ ಕಾವಿರಲಿಲ್ಲ. ಅದು ಕೆಳಮಟ್ಟದ ಶಾಪ್.

ಹಳೆ ಮರದ ಕುರ್ಚಿ, ಪೆಡಲ್ ಡ್ರಿಲ್, ಸಿರಾಮಿಕ್ ಬಾಟಲುಗಳಿದ್ದ ಗಾಜಿನ ಕೇಸ್. ಕುರ್ಚಿಯ ಎದುರು ಒಂದು ಕಿಟಕಿಯಿದ್ದು ಅದಕ್ಕೆ ಭುಜದತ್ತರ ಕರ್ಬನ್ ಇತ್ತು. ಡೆಂಟಿಸ್ಟ್ ಹತ್ತಿರ ಬಂದಂತೆ ಅನ್ನಿಸಿದಾಗ ಮೇಯರ್ ಹಿಮ್ಮಡಿಗಳನ್ನು ಒತ್ತಿ ಹಿಡಿದು, ಬಾಯಿ ತೆಗೆದ.

ಅರಿಲಿಯೋ ಎಸ್ಕೋವರ್ ಅವನ ತಲೆಯನ್ನು ಬೆಳಕಿನ ಕಡೆ ತಿರುಗಿಸಿದ. ಹಾಳಾಗಿದ್ದ ಹಲ್ಲನ್ನು ಪರೀಕ್ಷಿಸಿ ಮೇಯರ್‌ನ ದವಡೆಯ ಮೇಲೆ ಜಾಗರೂಕತೆಯಿಂದ ಬೆರಳನ್ನೊತ್ತಿ ಅದನ್ನು ಮುಚ್ಚಿದ.

“ಅನ್ಸಿಷಿಯಾ ಕೊಡದೆ ಮಾಡಬೇಕಾಗತ್ತೆ.” ಎಂದ ಅವನು.

“ಯಾಕೆ?”

“ಕೀವಾಗಿದೆ, ಅದಕ್ಕೆ.”

ಮೇಯರ್ ಅವನ ಕಣ್ಣಲ್ಲಿ ಕಣ್ಣಿಟ್ಟು ನೋಡಿದ. ಅವನು, “ಸರಿ ಹಾಗಿದೆ” ಎಂದು ಹೇಳಿ ನಸುನಗಲು ಪ್ರಯತ್ನಿಸಿದ. ಅವನು ಸ್ಪರಿಲೈಸ್ ಮಾಡಿದ ಸಲಕರಣೆಗಳ ಬೇಸಿನ್‌ನನ್ನು ಟೇಬಲ್ ಬಳಿಗೆ ತಂದ. ಈಗಲೂ ಅವಸರವಿಲ್ಲದೆ ಹಳೆಯ ಜೊತೆ ಚಿಮುಟದಿಂದ ಅವುಗಳನ್ನು

ಹೊರತೆಗೆದ. ಅನಂತರ ಉಗುಳುವ ಬೇಸಿನ್‌ನನ್ನು ಶೂ ತುದಿಯಿಂದ ತಳ್ಳಿ, ಕೈ ತೊಳೆಯುವುದಕ್ಕೆ ವಾಶ್‌ಬೇಸಿನ್‌ಗೆ ಹೋದ. ಇವೆಲ್ಲವನ್ನು ಅವನು ಮೇಯರ್ ಕಡೆ ನೋಡದೆ ಮಾಡಿದ. ಅದರೆ ಮೇಯರ್ ಅವನ ಮೇಲಿನ ಕಣ್ಣು ಕೀಳಲಿಲ್ಲ.

ಅದು ಕೆಳಗಿನ ವಿಸ್ಡಮ್ ಹಲ್ಲು. ಡೆಂಟಿಸ್ಟ್ ಕಾಲಗಲಿಸಿ, ಬಿಸಿ ಇಕ್ಕಳದಿಂದ ಹಲ್ಲನ್ನು ಹಿಡಿದ. ಮೇಯರ್ ಕುರ್ಚಿಯ ಕೈಗಳನ್ನು ಬಲವಾಗಿ ಅದುಮಿ, ಶಕ್ತಿಮೀರಿ

ಕಾಲುಗಳನ್ನು ನೆಲಕ್ಕೊತ್ತಿದ. ಅವನಿಗೆ ಕಿಡ್ನಿ ಖಾಲಿಯಾದಂತೆ ಅನ್ನಿಸಿತು. ಅದರೆ ಕಿಂಚಿತ್ ಶಬ್ದ ಮಾಡಲಿಲ್ಲ. ಡೆಂಟಿಸ್ಟ್ ತನ್ನ ಮುಂಗೈಯನ್ನು ಮಾತ್ರ ಅಲ್ಲಾಡಿಸಿದ. ಯಾವ ಹಗತನವಿಲ್ಲದೆ, ಕಹಿ ಬೆರತ ನಯದಿಂದ, “ಈಗ ನೀನು ಇಷ್ಟತ್ತು ಜನ ಸತ್ತದ್ದಕ್ಕೆ ಬೆಲೆ ತೆರಬೇಕು.” ಮೇಯರ್‌ಗೆ ದವಡೆಯ ಮೂಳೆಗಳು ಜಜ್ಜಿಹೋದಂತಾಗಿ, ಕಣ್ಣುಗಳಲ್ಲಿ ನೀರುತುಂಬಿಕೊಂಡಿತು. ಆದರೆ ಹಲ್ಲು ಹೊರಗೆ ಬರುವ ತನಕ ಉಸಿರಾಡಲಿಲ್ಲ. ಅನಂತರ ಅದನ್ನು ಕಣ್ಣೀರಿನ ಜೊತೆ ನೋಡಿದ. ಅದು ತನಗುಂಟಾದ ನೋವಿಗೆ ಸಂಬಂಧವಿರದಂತೆ ಭಾಸವಾಯಿತು ಮತ್ತು ಕಳೆದ ಐದು ರಾತ್ರಿಗಳ ಹಿಂಸೆ ಅರ್ಥವಾಗಲಿಲ್ಲ.

ಉಗುಳುವ ಬೇಸಿನಿಗೆ ಬಾಗಿ ನಿಂತು, ಏದುಸಿರು ಬಿಡುತ್ತ ಬೆವರಿ, ಟುನಿಕ್ ಗುಂಡಿ ಬಿಚ್ಚಿ. ಪ್ಯಾಂಟೊಳಗೆ ಕರ್ಚಿಫ್‌ಗಾಗಿ ಕೈ ಹಾಕಿದ. ಡೆಂಟಿಸ್ಟ್ ಅವನಿಗೆ ಒಳ್ಳೆಯ ಬಟ್ಟೆ ಕೊಟ್ಟು, “ಕಣ್ಣೀರು ಒರೆಸಿಕೊಳ್ಳಿ” ಎಂದ.

ಮೇಯರ್ ಹಾಗೆಯೇ ಮಾಡಿದ. ಅವನು ನಡುಗುತ್ತಿದ್ದ. ಡೆಂಟಿಸ್ಟ್ ಕೈ ತೊಳೆಯುತ್ತಿದ್ದಂತೆ ಮೇಯರ್ ಉದುರುತ್ತಿದ್ದ ಛಾವಣಿ, ಜೇಡರ ಬಲೆ ಮತ್ತು ಅದರಲ್ಲಿದ್ದ ಅದರ ಮೊಟ್ಟೆಗಳು ಹಾಗೂ ಸತ್ತ ಹುಳುಗಳನ್ನು ನೋಡಿದ. ಒರೆಸಿಕೊಳ್ಳುತ್ತ ಡೆಂಟಿಸ್ಟ್ ಬಂದ. ಅವನು, “ಉಪ್ಪುನೀರು ಮುಕ್ಕಳಿಸಿ, ಮಲಗಿಕೊಳ್ಳಿ” ಎಂದ. ಮೇಯರ್, ಒಂದು ಮಿಲಿಟರಿ ಸಲ್ಯೂಟ್ ಹಾಕಿ, ಗುಂಡಿ ಹಾಕಿಕೊಳ್ಳದೆ, ಕಾಲು ನೀಡಿಸಿ ಎದ್ದು, ಬಾಗಿಲ ಬಳಿಗೆ ಹೋದ.

“ಬಿಲ್ ಕಳಿಸಿ” ಎಂದ ಅವನು.

“ನಿಮಗಾ ಅಥವಾ ಆಫೀಸಿಗಾ?”

ಮೇಯರ್ ಅವನ ಕಡೆ ನೋಡಲಿಲ್ಲ. ಅವನು ಬಾಗಿಲು ಹಾಕಿ ಪರದೆಯ ಮುಖಾಂತರ ಹೇಳಿದ-

“ಹಳೇ ರೀತೀನೇ.”

(ಕನ್ನಡ ಪ್ರಭ)

ಕುದುರೆ ವ್ಯಾಪಾರಿಯ ಕುವರಿ

ಮೂಲ : ಡಿ.ಎಚ್. ಲಾರೆನ್ಸ್
ಅನುವಾದ : ಪ್ರೊ. ವೀರಭದ್ರ ಕೌಡ್

‘ಮಾಬೆಲ್, ನೀನೇನು ಮಾಡುವವಳು?’ ತನ್ನ ಸಹಜ ಮೂರ್ಖ ಪ್ರಶ್ನೆ ಕೇಳಿದ. ಅವಳ ಉತ್ತರಕ್ಕಾಗಿ ಕಾಯದೆ ತಂಬಾಕು ತಿಕ್ಕಿ ನಾಲಿಗೆ ತುದಿಯಲ್ಲಿಟ್ಟುಕೊಂಡು ಸ್ವಲ್ಪ ಸಮಯದ ನಂತರ ಉಗುಳಿದ. ತಾನು ಸುರಕ್ಷಿತ ಎಂದುಕೊಂಡಿದ್ದರಿಂದ ಯಾರ ಮತ್ತು ಯಾವುದರ ಬಗ್ಗೆಯಾಗಲಿ ಅವನು ಚಿಂತಿಸಲಿಲ್ಲ.

ಮೂವರು ಸಹೋದರರು, ಒಬ್ಬ ಸಹೋದರಿ ಡೈನಿಂಗ ಟೇಬಲ್ ಸುತ್ತ ಕುಳಿತು ಅಸಂಬದ್ಧ ಚರ್ಚೆಯಲ್ಲಿ ತೊಡಗಿದ್ದರು. ಬೆಳಿಗ್ಗೆ ಬಂದ ಪೋಸ್ಟು ಕುಟುಂಬದ ದೆಸೆಗೆ ಅಂತಿಮ ಹೊಡೆತ ಕೊಟ್ಟಿತ್ತು. ಎಲ್ಲವೂ ಮುಗಿದು ಹೋಗಿತ್ತು. ಭಾರವಾದ ಮಾಗಿನಿ ಫರ್ನಿಚರ್‌ಗಳಿಂದ ತುಂಬಿದ ಡೈನಿಂಗ ರೂಮು ಖಿನ್ನತೆ ಗೊಳಗಾದಂತೆ ಭಾಸವಾಗಿತ್ತಿತ್ತು.

ಅವರ ಸಮಾಲೋಚನೆ ನಿಷ್ಫಲವಾಗಿತ್ತು. ಟೇಬಲ್ ಮೇಲೆ ಒರಗಿಕೊಂಡು, ಧೂಮಪಾನ ಮಾಡುತ್ತ ಅಸ್ಪಷ್ಟ ಚಿಂತನೆಯಲ್ಲಿ ತೊಡಗಿದ್ದರಿಂದ ಅಲ್ಲಿ ನಿರರ್ಥಕ ವಾತಾವರಣ ಪಸರಿಸಿತ್ತು. ಕುಳಗಿದ್ದ, ಸಿಡುಕು ಮೋರೆಯ, ಇಷ್ಟತ್ತೇಳು ವರ್ಷದ ಅವರ ಸಹೋದರಿ ಏಕಾಂಗಿಯಾಗಿದ್ದಳು. ಸಹೋದರರಂತೆ ತನ್ನ ಭಾವಿ ಬದುಕಿನ ಬಗ್ಗೆ ಅವಳು ಚಿಂತಿಸಿರಲಿಲ್ಲ.

ಮನೆಯ ಹೊರಗಡೆ ಕುದುರೆಗಳ ಕಂಗಡಿಸುವ ಕುರಪುಟ ಕೇಳುತ್ತಲಿತ್ತು. ನೋಡಲು ಮೂವರೂ ಮುಚ್ಚಿಯಿಂದ ಎದ್ದರು. ಮುಖ್ಯ ರಸ್ತೆಯಿಂದ ಹುಲ್ಲಿನ ಪಟ್ಟಿಗಳನ್ನು ಬೇರ್ಪಡಿಸುತ್ತಿದ್ದ ಕಪ್ಪು ಕಂಟಿಗಳ ಆಚೆ ಚಾಕರರು ಶೈರ್ ಕುದುರೆಗಳಿಗೆ ತರಬೇತಿ ನೀಡುತ್ತಿದ್ದರು. ಬಹುಶಃ ಅವು ಅವರಿಂದ ತರಬೇತಿ ಪಡೆಯುವ ಕೊನೆಯ ಕುದುರೆಗಳು. ಅವರ ಕುಸಿದ ಬದುಕಿನ ಬಗ್ಗೆ ಅವರು ಹೆದರಿದ್ದರು. ತಾವು ಕೈಕೊಂಡ ಕಾರ್ಯದಲ್ಲಿ ಆಂತರಿಕ ತೃಪ್ತಿ ಇಲ್ಲದೆ ಅವರು ಆಪತ್ತಿನ ಭಾವದಲ್ಲಿ ಬೇಯುತ್ತಿದ್ದರು.

ಆ ಮೂರು ಸಹೋದರರು ಚೆನ್ನಾಗಿ ಬಾಳಿದವರಾಗಿದ್ದರು. ಹಿರಿಯವನ ಹೆಸರು ಜೋ. ಮೂವತ್ತೈದು ವಯಸ್ಸಿನವ, ಹರವಾದದೆಯ, ಕೆಂಬಣ್ಣದ ಸುಂದರಾಂಗ, ಹುರಿಯಾಗಿ ಮೀಸೆ ತಿರುವಿದ್ದ. ಅವನ ಚಿಕ್ಕ ಕಣ್ಣುಗಳು ಸದಾ ಅತ್ತಿತ್ತ ಚಲಿಸುತ್ತಿದ್ದವು. ಹಲ್ಲು ಬಿಟ್ಟುಕೊಂಡು ನಗುವಾಗ ಮೂರ್ಖನಂತೆ ಕಾಣಿಸುತ್ತಿದ್ದನು. ಅವನ ಅಸಹಾಯಕ ಕಣ್ಣುಗಳು ಅವನ ಪತನವನ್ನು ಸೂಚಿಸುತ್ತಿದ್ದವು.

ನಾಲ್ಕು ಕುದುರೆಗಳ ಬಾಲ ಹಾಗೂ ತಲೆಗಳನ್ನು ಕಟ್ಟಿದ್ದರು. ನೀರಡಿಸಿದ್ದರಿಂದ ಜೋರಾಗಿ ನಡೆದಿದ್ದವು. ಮುಖ್ಯ ರಸ್ತೆಯಿಂದ ಟಿಸಿಲೊಡೆದ ರಸ್ತೆಯ ಮೂಲೆಯಿಂದ ತೇಕುತ್ತ ಕಪ್ಪು ಮಣ್ಣಿನ ಕೆಸರಿನಲ್ಲಿ ದೊಡ್ಡ ಹೆಜ್ಜೆಗಳನ್ನು ಊರುತ್ತ ಒಳ ಬರುತ್ತಿದ್ದವು. ಭಾರವಾದ, ತೂಕಡಿಯ ಪ್ರತಿ ಹೆಜ್ಜೆ ಅವುಗಳ ಪರಾಧೀನತೆಯನ್ನು ತೋರುತ್ತಿತ್ತು. ಬಾಲವನ್ನು ಮೇಲೆತ್ತಿ ಪೊದೆಯ ಪಕ್ಕದಿಂದ ಕುರಿಗಳಂತೆ ಓಡಿದವು.

ಜೋನ ನಿರಾಶಾದಾಯಕ ಕಣ್ಣುಗಳಿಗೆ ಆ ಕುದುರೆಗಳು ಅವನಂತೆಯೇ ಕಂಡವು. ತನ್ನ ಕಥೆ ಕೂಡ ಮುಗಿಯಿತು ಎನಿಸಿತು. ಅದೃಷ್ಟವಶಾತ ತನ್ನ ಸಮಾನ ವಯಸ್ಸುಳ ಜೊತೆ ಮದುವೆ ನಿಶ್ಚಯ ಮಾಡಿಕೊಂಡಿದ್ದನು. ಎಸ್ಕೇಟ ಒಂದರಲ್ಲಿ ಪರಿಚಾರಕನಾದ ಅವಳ ತಂದೆ ಇವನಿಗೊಂದು ಚಾಕರಿ ಕೊಡಿಸಬಲ್ಲವನಾಗಿದ್ದ. ಅವಳನ್ನು ವಿವಾಹವಾಗಿ ಕುದುರೆ ಲಾಯ ಸೇರಿಕೊಳ್ಳುವನು, ಕುದುರೆಗಳೊಂದಿಗೆ ಕುದುರೆಯಾಗುವುದರಿಂದ ಅವನ ಬದುಕು ಅಲ್ಲಿಗೆ ಮುಗಿಯಿತು. ಖುರ್ಚಿಯಿಂದೆದ್ದು ಪ್ಲೇಟಿನಲ್ಲಿದ್ದ ಹಂದಿಯ ಒಣ ಮಾಂಸದ ಚರ್ಮವನ್ನು ಒಲೆಯ ಪಕ್ಕದಲ್ಲಿ ಮಲಗಿದ್ದ ನಾಯಿಯ ಕಡೆ ಎಸೆದನು. ತಿಂದ ನಾಯಿ ಇನ್ನಷ್ಟು ಎಸೆಯಬಹುದೆಂಬ ಆಸೆಯಿಂದ ಅವನೆಡೆ ನೋಡತೊಡಗಿತು. ನೋವಿನಿಂದ ಹಲ್ಲು ಕಿರಿಯುತ್ತ ಅಸಾಯಕ ಧ್ವನಿಯಲ್ಲಿ 'ಹೆಚ್ಚು ಹಂದಿ ಮಾಂಸ ಇಲ್ಲ ಮರಿ' ಎಂದನು. ಬಾಲ ಅಲ್ಲಾಡಿಸುತ್ತ ಹಿಂಗಾಲು ಮಡಚಿ ನಾಯಿ ಅವನೆದುರು ಕುಳಿತುಕೊಂಡಿತು.

ಫ್ರೆಡ್‌ಹೆನ್ರಿ ಎರಡನೇ ಸಹೋದರ, ಚುರುಕಾಗಿದ್ದ. ಕುದುರೆಗಳ ಚಲನೆಯನ್ನು ಹೆಚ್ಚು ಪ್ರಶಾಂತಚಿತ್ತನಾಗಿ ನೋಡುತ್ತಲಿದ್ದ. ಅವನೂ ಒಂದು ಪಶುವೇ, ಆದರೆ ಜೋನ ಹಾಗೆ ಪರಾಧೀನ ಪಶುವಲ್ಲ. ಎಂಥದೆ ಕುದುರೆಯನ್ನು ಹಿಡಿತದಲ್ಲಿ ಇಟ್ಟುಕೊಳ್ಳಬಲ್ಲವನಾಗಿದ್ದ, ಆದರೆ ಬದುಕೆಂಬ ಕುದುರೆಯನ್ನು ಹಿಡಿತದಲ್ಲಿಡಬಹುದಾದ ಒಡೆಯ ಅವನಾಗಿರಲಿಲ್ಲ. ತನ್ನ ಒರಟು, ಕಂದು ಬಣ್ಣದ ಮೀಸೆಯನ್ನು ತುಟಿಗಳಿಂದ ಮೇಲಕ್ಕೆ ತಿರುವಿ ಸ್ಥಿತಪ್ರಜ್ಞಳಾಗಿ, ನಿಗೂಢವಾಗಿ ಕುಳಿತ ಮಾಬೆಲ್‌ಳನ್ನು ಕೋಪದಿಂದ ನೋಡಿ 'ನೀನು ಲೂಸಿಯ ಬಳಿ ಕೆಲ ದಿನ ಇರುವೆಯಾ?' ಎಂದು ಕೇಳಿದನು.

ಅವಳು ಉತ್ತರಿಸಲಿಲ್ಲ.

'ಮತ್ತೇನು ಮಾಡುವೆ? ನನಗೆ ತಿಳಿಯುತ್ತಿಲ್ಲ.' ಫ್ರೆಡ್ ಹೆನ್ರಿ ಒತ್ತಿ ಹೇಳಿದ.

'ಕೆಲಸದವಳಾಗಿ ಹೋಗು.' ಜೋ ಮಧ್ಯ ಪ್ರವೇಶಿಸಿದ.

'ನಾನು ಅವಳಾಗಿದ್ದರೆ ನರ್ಸ್ ಟ್ರೇನಿಂಗ್ ಸೇರಿತ್ತಿದ್ದೆ.' ಎಲ್ಲರಿಗಿಂತ ಕಿರಿಯವನಾದ ಮಾಲ್ಕಮ್ ಹೇಳಿದ. ಅವನು ಕುಟುಂಬದಲ್ಲಿಯೆ ಚಿಕ್ಕವ. ಕಳಕಳೆ ಮುಖದ ಉಲ್ಲಾಸಭರಿತ ಇಪ್ಪತ್ತೆರಡರ ಯುವಕ.

ಮಾಬೆಲ್ ಆತನನ್ನು ಗಮನಿಸಲಿಲ್ಲ. ಅವಳ ಬಗ್ಗೆ ಹಲವು ವರ್ಷಗಳಿಂದ ಅವರು ಮಾತನಾಡುತ್ತಲೇ ಇದ್ದಾರೆ. ಅವಳು ಅದಾವುದನ್ನೂ ಕೇಳಿಸಿಕೊಂಡಿಲ್ಲ.

ಗೋಡೆಯ ಮೇಲಿನ ಗಡಿಯಾರ ಅರ್ಧ ತಾಸಿನ ಘಂಟೆ ಬಾರಿಸಿತು. ಅವರಿನ್ನೂ ನಿಷ್ಪ್ರಯೋಜಕ ಆಪ್ತಾಲೋಚನೆಯಲ್ಲಿ ತೊಡಗಿದ್ದರು.

'ಸರಿ, ನಾ ಬರುವೆ.' ಹೇಳಿದ ಜೋ ಕುಳಿತ ಖುರ್ಚಿ ಹಿಂದಕ್ಕೆ ತಳ್ಳಿ ಕುದುರೆಯ ರೀತಿ ಮೋಣಕಾಲುಗಳನ್ನು ಕೆಳಗೆ ಒತ್ತಿ, ಕಿಸುಗಾಲು ಹಾಕಿ ಮೇಲೆದ್ದು ಅಗ್ಗಿಷ್ಟಿಕೆಯ ಕಡೆಗೆ ನಡೆದ. ಉಳಿದವರು ಏನು ಮಾಡುವರು, ಏನು ಹೇಳುವರು ಎಂದು ತಿಳಿಯಲು ಕುತೂಹಲಿಯಾಗಿದ್ದ. ಪೈಪಿನಲ್ಲಿ ತಂಬಾಕು ತುಂಬಿ ನಾಯಿ ಕಡೆಗೆ ನೋಡುತ್ತ ದೊಡ್ಡ ಧ್ವನಿಯಲ್ಲಿ 'ನೀನು ನನ್ನೊಂದಿಗೆ ಬರುವೆಯೋ ಅಥವಾ ಅವರೊಂದಿಗೋ, ಅಥವಾ ಇಲ್ಲೆ ಇರುವಿಯೋ?' ಕೇಳಿದ. ನಾಯಿ ಅಸಹಾಯಕತೆಯಿಂದ ಬಾಲ ಅಲ್ಲಾಡಿಸಿತು. ಪೈಪನ್ನು ಬಾಯಿಗಿಟ್ಟು ಜೋರಾಗಿ ಒಂದು ದಮ್ಮು ಎಳೆದ. ತಂಬಾಕಿನಲ್ಲಿ ಕಳೆದು ಹೋದನು.

'ಲೂಸಿಯಿಂದ ಪತ್ರ ಬಂದಿದೆಯಾ?' ಫ್ರೆಡ್ ಹೆನ್ರಿ ತಂಗಿಯನ್ನು ಕೇಳಿದ.

'ಹೋದ ವಾರ ಬಂದಿತ್ತು.' ನಿರ್ಲಿಪ್ತ ಉತ್ತರ.

'ಬಂದು ಇಲ್ಲೆ ಇರು ಎಂದು ಹೇಳಿದ್ದೀಯಾ?' ಒತ್ತಿ ಕೇಳಿದ.

'ನನಗೆ ಬೇಕಿದ್ದೆ ಬರಬಹುದು ಎಂದಿದ್ದಾಳೆ'

'ಹೋಗುವುದೆ ಒಳ್ಳೆಯದು. ಸೋಮವಾರ ಬರುತ್ತೇನೆಂದು ತಿಳಿಸು.' ಮತ್ತೊಮ್ಮೆ ನಿರುತ್ತರ.

'ನೀನು ಹಾಗೆ ಮಾಡು' ಹೆನ್ರಿ ಸಿಡುಕಿನಿಂದ ಹೇಳಿದ. ಅವಳು ಉತ್ತರಿಸಲಿಲ್ಲ. ಆ ರೂಮಿನಲ್ಲಿ ನಿರರ್ಥಕತೆ ಮತ್ತು ಸಿಟ್ಟಿನ ಶಾಂತಿ ಇತ್ತು. ಮಾಲ್ಕಮ್ ಗಂಟು ಮೋರೆ ಹಾಕಿದ.

'ನಾಳೆ ಬುಧವಾರದೊಳಗಾಗಿ ನೀನು ನಿರ್ಧಾರ ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳಬೇಕು, ಇಲ್ಲದಿದ್ದರೆ ರಸ್ತೆಯಂಚಿನ ಕಲ್ಲಿನ ಮೇಲೆ ಮಲಗಬೇಕಾಗುತ್ತದೆ.' ಜೋ ಗಟ್ಟಿಯಾಗಿ ಹೇಳಿದ.

ಆ ಯುವತಿಯ ಮುಖ ಕಪ್ಪುಗಾಯಿತು. ನಿರ್ವಿಕಾರವಾಗಿ ಕುಳಿತಳು.

ಕಿಟಕಿಯ ಮುಖಾಂತರ ಹೊರಗೆ ದೃಷ್ಟಿ ಹಾಯಿಸಿದ್ದ ಮಾಲ್ಕಮ್ 'ಹೇ, ಜಾಕ ಫರ್ಗೂಸನ್ ಬರುತ್ತಿದ್ದಾರೆ' ಎಂದನು.

ಬಾಗಿಲು ತೆರೆದ ಜೋ 'ಒಳಗೆ ಬನ್ನಿ' ಎಂದ.

ಒಳಗೆ ಬಂದ ಯುವಕ ಓವರ ಕೋಟ ಧರಿಸಿದ್ದ, ತಲೆಯ ಮೇಲೆ ಉಣ್ಣೆಯ ಕ್ಯಾಪ್ ಹಾಕಿದ್ದ, ನೇರಳೆ ಬಣ್ಣದ ಸ್ಕಾರ್ಪಿನಿಂದ ಕುತ್ತಿಗೆ, ಕಿವಿಗಳನ್ನು ಬೆಚ್ಚಗೆ ಮುಚ್ಚಿಕೊಂಡಿದ್ದ. ಕೋಲು ಮುಖದ ಅವನು ಮಧ್ಯಮ ಎತ್ತರದವನಾಗಿದ್ದ. ಕಣ್ಣುಗಳು ಬಳಲಿದ್ದವು. ಅವನನ್ನು ನೋಡಿ ಹೆನ್ನಿ 'ನೆಗಡಿಯಾಗಿದೆಯಾ?' ಪ್ರಶ್ನಿಸಿದ.

'ಹೌದು, ತುಂಬಾ ಜೋರಾಗಿದೆ.'

'ಹಾಗಿದ್ದರೆ ಮನೆಯಲ್ಲಿರಬೇಕಾಗಿತ್ತು?'

'ನಾನಾ! ಭವಿಷ್ಯ ನನ್ನ ಕಾಲು ಬಿದ್ದು ಹೋದಾಗಲೇ ನಾನು ಮನೆಯಲ್ಲಿ ಇರಲು ಸಾಧ್ಯ.' ಎಂದನು.

ಮಾಬೆಲ್ ಟೇಬಲ ಮೇಲಿನ ಎಲ್ಲ ಪಾತ್ರೆಗಳನ್ನು ಒಟ್ಟುಗೂಡಿಸತೊಡಗಿದಳು. ಯುವ ಡಾಕ್ಟರ್ ಅವಳೆಡೆ ನೋಡಿದ. ಆದರೆ ಮಾತನಾಡಿಸಲಿಲ್ಲ. ಟ್ರಿ ಎತ್ತಿಕೊಂಡು ಹೊರ ಹೋದಳು. ಅವಳ ಮುಖದಲ್ಲಿ ಯಾವುದೆ ಬದಲಾವಣೆ ಇಲ್ಲ.

'ನೀವೆಲ್ಲ ಯಾವಾಗ ಹೊರಡುವವರಿದ್ದೀರಿ?' ಡಾಕ್ಟರ್ ಕೇಳಿದರು.

'ಎಲ್ಲರೂ ಮುಂದಿನ ಬುಧವಾರದೊಳಗೆ ಹೊರಡುತ್ತೇವೆ.' ಎಂದರು.

'ನಿಮ್ಮನ್ನೆಲ್ಲ ಮಿಸ್ ಮಾಡಕೋತೇವಿ' ಹಳಹಳಿಸಿದರು. ಮಾಬೆಲ್ ಕಡೆ ತಿರುಗಿ 'ಪರ್ವಿನ, ನೀನೇನು ಮಾಡುವವಳು? ನಿನ್ನ ಅಕ್ಕನ ಬಳಿ ಹೋಗುವೆಯಾ? ಕೇಳಿದರು.

ಮಾಬೆಲ್ ತನ್ನ ನೇರ ಮತ್ತು ಸಿಟ್ಟಿನ ಕಣ್ಣುಗಳನ್ನು ಡಾಕ್ಟರ್ ಕಡೆ ಹೊರಳಿಸಿ 'ಇಲ್ಲ' ಎಂದು ಸ್ಪಷ್ಟವಾಗಿ ಹೇಳಿದಳು.

ಅವನು ಮಂಕಾಗಿ ನಕ್ಕು 'ಮುಂದೇನು ಮಾಡುವಳಂತೆ?' ಕೇಳಿದನು.

'ಯಾರಿಗೆ ಗೊತ್ತು' ಎಂದನು.

ಇಬ್ಬರು ಯುವಕರು ಕೆಳಗಿಳಿದು ಮನೆಯ ಹಿಂಬಾಗಿಲಿಗೆ ಬಂದರು. ವಿಶಾಲವಾದ ಮನೆ ಆಳು ಕಾಳುಗಳಲ್ಲದೆ ಬಿಕೊ ಎನ್ನುತ್ತಿತ್ತು. ಹಿಂಬದಿಯಲ್ಲಿ ಒಂದು ಸಣ್ಣ ಇಟ್ಟಿಗೆಯ ಪ್ರಾಂಗಣ ಇತ್ತು. ಅದರ ಆಚೆ ಒಂದು ಚೌಕ, ಅದರ ಎರಡೂ ಬದಿ ಕುದುರೆ ಲಾಯಗಳಿದ್ದವು. ಎರಡೂ ಖಾಲಿಯಾಗಿದ್ದವು.

ಆ ಕುಟುಂಬದ ತಂದೆ ಜೋಸೆಫ್ ಪರ್ವಿನ ಒಬ್ಬ ಅಶಿಕ್ಷಿತ ವ್ಯಕ್ತಿ. ದೊಡ್ಡ ಕುದುರೆ ವ್ಯಾಪಾರಿ. ಅವನಿದ್ದಾಗ ಲಾಯಗಳ ತುಂಬ ಕುದುರೆಗಳಿದ್ದವು. ಕುದುರೆಗಳು, ಅವುಗಳ ವ್ಯಾಪಾರಿಗಳು, ಹಾಗೂ ಕೆಲಸ ಮಾಡುವ ಹುಡುಗರಿಂದಾಗಿ ತುಂಬಾ ಗದ್ದಲ ಇರುತ್ತಿತ್ತು. ಅದುಗೆ ಮನೆ ತುಂಬ ಆಳುಗಳಿರುತ್ತಿದ್ದರು. ಆದರೆ ನಂತರ ಸ್ಥಿತಿಗತಿಗಳು ಬದಲಾದವು. ಮುದುಕ ತನ್ನ ಅದೃಷ್ಟ ಬದಲಾಯಿಸಲು ಎರಡನೇ ಸಲ ಮದುವೆಯಾದನು. ಈಗ ಅವನು ತೀರಿ ಹೋಗಿದ್ದಾನೆ. ಎಲ್ಲವೂ ಹಾಳಾಗಿ ಹೋಯಿತು. ಈಗ ಸಾಲ ಮತ್ತು ಭಯ ಹೊರತುಪಡಿಸಿ ಮತ್ತೇನೂ ಇಲ್ಲ.

ಹಲವು ತಿಂಗಳ ವರೆಗೆ ತನ್ನ ನಿಷ್ಪ್ರಯೋಜಕ ಸಹೋದರಿಗಾಗಿ ಕಡುಬಡತನದಲ್ಲಿಯೆ ಮನೆಯನ್ನು ನೋಡಿಕೊಳ್ಳಲು ಮಾಬೆಲ್ ಆಳುಗಳನ್ನು ಇಟ್ಟುಕೊಳ್ಳಲಿಲ್ಲ. ಹತ್ತು ವರ್ಷದಿಮದ ಅವಳು ಮನೆಯನ್ನು ನೋಡಿಕೊಳ್ಳುತ್ತಿದ್ದಾಳೆ. ಈ ಹಿಂದೆ ಅದು ಕೈಹಿಡಿತವಿಲ್ಲದ ಮನೆಯಾಗಿತ್ತು. ಆ ಮೇಲೆ ಎಲ್ಲವೂ ಮೂರ್ಖತನ ಮತ್ತು ಒರಟುತನದಿಂದ ಕೂಡಿದ್ದರೂ ಹಣದ ವಿಷಯ ಅವಳಲ್ಲಿ ಹೆಮ್ಮೆ ಹಾಗೂ ಭರವಸೆ ಮೂಡಿಸಿತ್ತು. ಹೊಲಸು ಬಾಯಿಯ ಅವಳ ಸಹೋದರರು ಅನೈತಿಕ ಸಂಬಂಧ ಹೊಂದಿದ್ದರು.

ಈಗ ಒರಟು ಜನ ಮತ್ತು ವ್ಯಾಪಾರಿಗಳನ್ನು ಹೊರತುಪಡಿಸಿ ಯಾವುದೇ ಕಂಪನಿ ಅಲ್ಲಿ ಬರುತ್ತಿಲ್ಲ. ಮಾಬೆಲ್‌ಳಿಗೆ ಗೆಳತಿಯಿರಲಿಲ್ಲ. ಕಾರಣ ಅವಳು ನಿರಂತರವಾಗಿ ಚರ್ಚೆಗೆ ಹೋಗುತ್ತಿದ್ದಳು, ಏಸುವಿನ ಸೇವೆ ಮಾಡುತ್ತಿದ್ದಳು. ಇವಳು ೧೪ ವರ್ಷದವಳಿರುವಾಗ ತೀರಿ ಹೊದ ತನ್ನ ತಾಯಿಯನ್ನು ತುಂಬಾ ಪ್ರೀತಿಸುತ್ತಿದ್ದಳು. ಅವಳ ಮಧುರ ನೆನಪಿನಲ್ಲೇ ಅವಳಿಗೆ ಜೀವಿಸುತ್ತಿದ್ದಾಳೆ. ತನ್ನ ತಂದೆಯನ್ನೂ ಪ್ರೀತಿಸುತ್ತಿದ್ದಳು ಆದರೆ ಬೇರೆ ರೀತಿಯಲ್ಲಿ. ಅವನ ಆಶ್ರಯದಲ್ಲಿ ತಾನು ಸುರಕ್ಷಿತ ಎಂಬ ಭಾವ ಹೊಂದಿದ್ದಳು. ತನ್ನ ೫೪ ನೇ ವಯಸ್ಸಿನಲ್ಲಿ ಮದುವೆಯಾದ ಅವನ ಬಗ್ಗೆ ಕಠೋರವಾದಳು. ಎಲ್ಲವನ್ನು ಹಾಳು ಮಾಡಿ ಅವರನ್ನು ಸಾಲದ ಬಾಧೆಯಲ್ಲಿ ಮುಳುಗಿಸಿ ಅವನು ಸತ್ತು ಹೋದ.

ಈ ಬಡತನದ ಕಾಲದಲ್ಲಿ ಮಾಬೆಲ್ ತುಂಬಾ ತೊಂದರೆಪಟ್ಟಳು. ಆತುರ, ಕೋಪ, ಗರ್ವವೇ ಮೂರ್ತಿವೆತ್ತ ಯಾವುದೆ ಸದಸ್ಯನನ್ನು ಬಡತನ ಅಲುಗಾಡಿಸಲಿಲ್ಲ. ಈಗ ಮಾಬೆಲ್‌ಳಿಗೆ ಅಂತ್ಯ ಬಂದಿದೆ. ಈಗಲೂ ಅವಳು ತನ್ನತನವನ್ನು ಬಿಟ್ಟುಕೊಡಲಾರಳು. ಪರಿಸ್ಥಿತಿಗಳಿಗೆ ತನ್ನದೇ ರೀತಿಯಲ್ಲಿ ಪ್ರತಿಕ್ರಿಯಿಸುತ್ತಾಳೆ. ಇಷ್ಟು ದಿನ ಅವರ ಹುಚ್ಚಾಟ, ಸೊಕ್ಕು ಸಹಿಸಿದಳು. ಇನ್ನು ಅವಳೇಕೆ ಯಾರ ಬಗೆಗಾದರೂ ಚಿಂತಿಸಬೇಕು? ಅವಳೇಕೆ ಉತ್ತರಿಸಬೇಕು? ಆ ಪುಟ್ಟನಗರದ ಮುಖ್ಯ ಬೀದಿಯಲ್ಲಿ ಇನ್ನು ಮುಂದೆ ಮುಖ ಮುಚ್ಚಿಕೊಂಡು, ಇತರರ ಕಣ್ಣು

ತಪ್ಪಿಸಿ ಓಡಾಡಬೇಕಿಲ್ಲ. ಅಂಗಡಿಗಳಿಗೆ ಹೋಗಿ ಸೋವಿ ದರದ ದಿನಸಿಕೊಂಡು ತನ್ನನ್ನು ಅವಮಾನಿಸಿಕೊಳ್ಳಬೇಕಿಲ್ಲ. ಇದು ಅಂತ್ಯ. ಅನ್ಯ ಮಾರ್ಗವೇ ಇಲ್ಲ. ಅವಳಿಗೆ ಯಾರ ಬಗೆಗೂ ಚಿಂತಿಸುತ್ತಿಲ್ಲ, ತನ್ನ ಬಗೆಗೂ ಕೂಡ. ತನ್ನ ಮನದಾಸೆಯ ನೆರವೇರಿಕೆಗೆ ತೀರ ಹತ್ತಿರ ಬರುತ್ತಿದ್ದನೆಂಬ ಆನಂದದಲ್ಲಿ ಅವಳಿದ್ದಾಳೆ. ದೈವಿ ಪದವಿಗೇರಿತು ತನ್ನ ತಾಯಿಯನ್ನು ಸೇರುವ ಮೂಲಕ ತಾನೂ ದೈವಿ ಪದವಿಗೇರುವ ತವಕದಲ್ಲಿದ್ದಾಳೆ.

ಒಂದು ಮಧ್ಯಾಹ್ನ ಪುಟ್ಟ ಚೀಲದಲ್ಲಿ ಕತ್ತರಿ, ಸ್ಪಂಜು, ಬ್ರಸ್ ತೆಗೆದುಕೊಂಡು ಹೊರಟಳು. ಆ ದಿನ ಮಂಕಾಗಿತ್ತು. ಸನಿಹದಲ್ಲಿರುವ ಫೌಂಡ್ರಿಗಳು ಉಗುಳುವ ಹೊಗೆಯಿಂದ ಕಪ್ಪಾದ ಹಸಿರು ಹೊಲಗಳು, ಕಪ್ಪು ವಾತಾವರಣ ಚಳಿಗಾಲದ ಮಜ್ಜಿನಿಂದ ಮತ್ತೂ ಮಂಕಾಗಿತ್ತು. ಅವಳು ಪಟ್ಟಣದ ಮೂಲಕ ಜೋರಾಗಿ ಹಾಯ್ದು ಚರ್ಚಿನ ಸಮಾಧಿ ಭೂಮಿಗೆ ಹೋಗುವ ಏರುದಾರಿಯಲ್ಲಿ ದೂರನ್ನು ಗಮನಿಸದೆ ನಡೆದಳು.

ತನ್ನನ್ನು ಯಾರೂ ನೋಡಿಲ್ಲ ಎಂದು ಅವಳೆಂದುಕೊಂಡಿದ್ದರೂ ಅಲ್ಲಿ ಹಾಯ್ದು ಹೋಗುತ್ತಿದ್ದ ಎಲ್ಲರೂ ಅವಳನ್ನು ನೋಡಿದ್ದರು. ಬೃಹತ್ ಚರ್ಚಿನ ನೆರಳಿನಲ್ಲಿ ಹಾಗೂ ಸಮಾಧಿಗಳ ಮಧ್ಯದಲ್ಲಿ ತಾನಿರುವುದರಿಂದ ತಾನು ಸುರಕ್ಷಿತ, ಹೊರಜಗತ್ತಿನಿಂದ ರಕ್ಷಿಸಲ್ಪಟ್ಟಿದ್ದೇನೆ ಎಂದುಕೊಂಡಳು.

ಸಮಾಧಿ ಮೇಲಿನ ಹುಲ್ಲನ್ನು ಜಾಗರೂಕತೆಯಿಂದ ಕಿತ್ತು, ಪಕ್ಕದ ಸಮಾಧಿಯಿಂದ ಎತ್ತಿ ತಂದ ಖಾಲಿ ಜಾರನಲ್ಲಿ ನೀರು ತಂದು ಸಮಾಧಿ ಶಿಲೆಯನ್ನು ಸ್ವಚ್ಛವಾಗಿ ತೊಳೆದಳು. ತೆಳು ಗುಲಾಬಿ ಬಣ್ಣದ ಹೂಗಳನ್ನು ತಾಯಿಯ ಸಮಾಧಿಗೆ ಏರಿಸಿದಳು. ಅವಳಿಗೆ ಈಗ ಸಂಪೂರ್ಣ ತೃಪ್ತಿ ಎನಿಸಿತು. ಅವಳ ತಾಯಿ ಇರುವ ಸ್ವರ್ಗದ ನೇರ ಸಂಪರ್ಕಹೊಂದಿದ ಮತ್ತು ನವಿರಾಗಿ, ನೇರವಾಗಿ ತಾಯಿಯನ್ನು ಕೂಡಿಕೊಂಡ ಭಾವದಿಂದ ಪಾರ್ಕಿನಿಂದ ಹೊರನಡೆದಳು. ಈ ಜಗತ್ತಿನ ಬದುಕು ತಾಯಿಯ ಸಾವಿನ ಬದುಕಿಗಿಂತ ನಶ್ವರವಾಗಿತ್ತು.

ಡಾ. ಫರ್ಗೂಸನ್ ಮನೆ ಚರ್ಚಿನ ಬಳಿ ಇತ್ತು. ಅವರದು ಗ್ರಾಮಾಂತರ ಸೇವೆಯಾಗಿತ್ತು. ಶಸ್ತ್ರ ಚಿಕಿತ್ಸೆಗೆ ಒಳಗಾದ ಹೊರ ರೋಗಿಗಳನ್ನು ನೋಡಲು ಹೊರಟ ಅವರ ಕಣ್ಣುಗಳು ಆಕಸ್ಮಾತ್ತಾಗಿ ಸಮಾಧಿಯ ಬಳಿ ಇದ್ದ ಮಾಬೆಲ್ ಮೇಲೆ ಬಿದ್ದಿತು. ಅವಳಿಗೆ ಈ ಲೋಕದ ಅರಿವು ಇದ್ದಂತೆ ಕಾಣಲಿಲ್ಲ. ಅವನಿಗಿರುವುದೇ ಅತೀಂದ್ರಿಯ ಭಾವವೊಂದು ಅವನನ್ನು ತಟ್ಟಿತು. ನೋಡುತ್ತ, ನೋಡುತ್ತ ಮಂತ್ರಮುಗ್ಧನಾಗಿ ಸಾವಕಾಶ ಹೆಜ್ಜೆ ಕಾಕಿದ.

ಅವನು ನೋಡುತ್ತಿದ್ದುದನ್ನು ಗಮನಿಸಿದ ಅವಳು ಕಣ್ಣುಗಳನ್ನು ಮೇಲಕ್ಕತ್ತಿದಳು.

ಕಣ್ಣುಗಳು ನಾಲ್ಕಾದವು. ತಲೆಯ ಮೇಲಿನ ಕ್ಯಾಪನ್ನು ತೆಗೆಯುತ್ತ ಅವನು ರಸ್ತೆಗಳಿಂದ. ಅವಳು ಸಮಾಧಿಯಿಂದ ಎದ್ದದ್ದು, ಅವನೆಡೆ ತನ್ನ ವಿಶಾಲ ಕಣ್ಣುಗಳ ಗಂಭೀರ ನೋಟ ಬೀರಿದ್ದು ಅವನನ್ನು ವಶೀಕರಣಗೊಳಿಸಿದಂತಾಯಿತು. ಅವಳ ಕಣ್ಣುಗಳಲ್ಲಿನ ಅಗಾಧ ಶಕ್ತಿ ಅವನನ್ನು ಇಡಿಯಾಗಿ ಆವರಿಸಿತು. ಒಂದು ಖಡಕ ಮಾದಕ ವಸ್ತು ಸೇವಿಸಿದಾಗ ಆಗುವ ಅನುಭವ ಅವನಿಗಾಯಿತು. ದೈನಂದಿನ ಕರ್ತವ್ಯ ನೆನಪಾಗಿ ಮತ್ತೆ ಸುಸ್ಥಿತಿಗೆ ಬಂದನು.

ಅವನು, ಡಾಕ್ಟರ್ ಅಲೈ, ನಡೆಯುವುದನ್ನು ಇಷ್ಟಪಡುತ್ತಾನೆ. ವಿಶೇಷವಾಗಿ ತನಗೆ ಸ್ವಾಸ್ಥ್ಯ ಇಲ್ಲದಾಗ ನಡೆಯುವುದಕ್ಕೆ ಪ್ರಾಧಾನ್ಯತೆ ಕೊಡುವನು. ಮಧ್ಯಾಹ್ನ ಜಾರುತ್ತಿತ್ತು. ಅದು ನೆರೆತ, ಮರಣಿಸಿದ, ತೇವವಾದ, ವಿಪರೀತ ತಂಪಾದ ಚಳಿ ಎಲ್ಲವನ್ನೂ ಜಡವಾಗಿತ್ತು. ಅದನ್ನು ಗಮನಿಸದೆ ಅವನು ಬೆಟ್ಟವನ್ನು ಏರಿದ. ದಟ್ಟ ಹಸಿರು ಹೊಲಗಳ ಕಡೆ ತಿರುಗಿ ಕಪ್ಪು ದಾರಿಗುಂಟ ನಡೆದ. ಸ್ವಲ್ಪ ದೂರದಲ್ಲಿ ಬೂದಿಗುಡ್ಡ, ಗೋಪುರ ಹಾಗೂ ಕೆಳ ದರ್ಜೆಯ ಬಿದ್ದ ಮನೆಗಳ ಸಾಲುಗಳಿದ್ದವು. ಊರಿನ ಪಕ್ಕದಲ್ಲಿ ಪರ್ವತಗಳ ಮನೆ ಕಾಣಿಸಿತು. ಈ ದರಿದ್ರ, ಪುಟ್ಟ ಊರಿನಲ್ಲಿ ಅವನು ಕಾಳಜಿ ಮಾಡುತ್ತಿದ್ದುದು ಇದೊಂದೆ ಮನೆ. ಈಗ ಈ ಮನೆಯೂ ಅವನ ಕಾಳಜಿಯಿಂದ ಜಾರಿ ಹೋಯಿತು. ಇನ್ನು ಮುಂದೆ ಆ ಮನೆಗೆ ಹೋಗಬೇಕಾದ ಪ್ರಮೇಯವಿಲ್ಲ. ಈಗ ಅವನ ಪಾಲಿಗೆ ಉಳಿದುದು ಬರಿ ಕೆಲಸ, ಹೊಲೆ ಬಾಳು. ಕೂಲಿಗಳ, ಕಬ್ಬಿಣ ಕಾರ್ಮಿಕರ ಮನೆಯಿಂದ ಮನೆಗೆ ನಿರಂತರವಾಗಿ, ಅವಸರವಸರವಾಗಿ ತಿರುಗಾಡುವುದೊಂದೆ ಕೆಲಸ. ಇದು ಅವನಿಗೆ ಬೇಸರದ ಕೆಲಸವಾದರೂ ಅದರಲ್ಲಿ ಏನೋ ಒಂದು ಸೆಳೆತ ಇದೆ. ಕಾರ್ಮಿಕರ ಎಲುಬಿನ ಗೂಡುಗಳ ಮಧ್ಯದಲ್ಲಿರುವಾಗಲೆ ಅವನು ಹೆಚ್ಚು ಚುರುಕಾಗಿರುತ್ತಿದ್ದ. ಅವನ ನರ ನಾಡಿಗಳು ಉಲ್ಲಸಿತವಾಗಿರುತ್ತವೆ, ಸಂತೋಷಗೊಳ್ಳುತ್ತವೆ. ಅವರನ್ನು ಬಾಯಿಂದ ಶಪಿಸಿದರೂ ಅವರ ತೀವ್ರ ಭಾವನೆಗಳು ಅವನಲ್ಲಿ ಉತ್ಸಾಹ ತುಂಬುವುದು ಮಾತ್ರ ಸತ್ಯ.

ಗುಡ್ಡದ ಕೆಳಗಡೆ, ನೀರಿನಿಂದ ತೊಯ್ದು ತೊಪ್ಪಲಾದ ಹಸಿರು ಹೊಲಗಳ ಬದಿ ಒಂದು ಚೌಕಾಕಾರದ, ಆಳವಾದ ಕೆರೆ ಇತ್ತು. ಹೊಲಗಳ ಸುತ್ತ ನೋಟ ಬೀರಿದ್ದ ಡಾಕ್ಟರ್‌ನ ತೀಕ್ಷ್ಣ ಕಣ್ಣುಗಳು ಹೊಲಗಳ ಗೇಟಿನ ಮುಖಾಂತರ ಹಾಯ್ದು ಕೆರೆ ಕಡೆ ಹೋಗುತ್ತಿದ್ದ ಮಹಿಳೆಯನ್ನು ಗುರುತಿಸಿದವು. ಇದೇನು ಮಾಬೆಲ್ ಪರ್ವಿನ್ ಇದ್ದ ಹಾಗೆ ಇದ್ದಾಳಲ್ಲ! ಅವನ ಮನಸ್ಸು ಜಾಗೃತಗೊಂಡಿತು.

'ಅವಳೇಕೆ ಈ ಕಡೆ ಹೋಗುತ್ತಿದ್ದಾಳೆ!' ಇಳಜಾರು ರಸ್ತೆಯ ಏರಿ ಕಡೆ ನಿಂತುಕೊಂಡು ಎವೆಯಿಕ್ಕದೆ ನೋಡಿದ. 'ಹೌದು ಮಾಬೆಲ್‌ಳೆ'. ಮಸುಕು ಬೆಳಕಿನಲ್ಲೂ

ಅವಳನ್ನು ಗುರುತಿಸಿದ. ಹೊರ ಕಣ್ಣಿಗೆ ಕಾಣದ ಸಂಗತಿಗಳು ಒಳ ಕಣ್ಣಿನಿಂದ ಕಾಣುವ ಅಸಾಧಾರಣ ದೃಷ್ಟಿ ಅವನಲ್ಲಿತ್ತು. ಅವಳಿಗೆ ಸ್ಪಷ್ಟವಾಗಿ ಕಂಡಳು. ಜಾರುತ್ತಿರುವ ಈ ಮಬ್ಬು ಕತ್ತಲೆಯಲ್ಲಿ ಅವಳನ್ನು ಬಿಟ್ಟರೆ ತಾನು ಶಾಶ್ವತವಾಗಿ ಅವಳನ್ನು ಕಳೆದುಕೊಳ್ಳುವೆನೆಂದು ಭಾವಿಸಿದ.

ಅವಳು ಮುಂದೆ ಹೋದಂತೆ ಸಾವಕಾಶ ಹಿಂಬಾಲಿಸಿದ. ತನ್ನ ಚಲನೆಯನ್ನು ಮರೆತು ಅವ್ಯಕ್ತ ಶಕ್ತಿಗೊಳಗಾಗಿ ಕೆರೆಯ ಪಕ್ಕದ ಹೊಲಗಳಲ್ಲಿ ನಡೆದ. ತಲೆಯನ್ನು ಮೇಲಕ್ಕೆತ್ತದೆ ಅವಳೊಂದು ಕ್ಷಣ ಕೆರೆಯ ದಂಡೆ ಮೇಲೆ ನಿಂತಳು. ನಂತರ ಸಾವಕಾಶವಾಗಿ ಕೆರೆಯ ನೀರಿನಲ್ಲಿ ನಡೆದಳು. ಕೆರೆಯ ಮಧ್ಯ ಭಾಗಕ್ಕೆ ಬಂದಳು. ನಿಶ್ಚಲ ನೀರಿನಲ್ಲಿ ಸಾವಕಾಶವಾಗಿ ಸಾಗಿದಳು. ನೀರು ಎದೆ ಮಟ್ಟಕ್ಕೆ ಬಂದಿತು. ನಂತರ ಮಂದ ಬೆಳಕಿನಲ್ಲಿ ಅವಳು ಕಾಣದಾದಳು.

‘ಇದೇನು ಮಾಡುತ್ತಿದ್ದಾಳೆವಳು!’ ಉದ್ಗರಿಸಿದನು.

ತೊಯ್ದು ತೊಪ್ಪೆಯಾದ ಪೈರು,ಗಿಡಗಂಟಿಗಳನ್ನು ಸರಿಸುತ್ತ, ಮರಗಟ್ಟಿದ, ಮಸುಕು ಚಳಿಯನ್ನು ಭೇದಿಸುತ್ತ ಕೆಳಗೆ ದೌಡಾಯಿಸಿದ. ಕೆರೆ ತಲುಪಲು ಸ್ವಲ್ಪ ಸಮಯ ಹಿಡಿಯಿತು. ಜೋರಾಗಿ ಉಸಿರಾಡುತ್ತ ಕೆರೆಯ ದಂಡೆಯ ಮೇಲೆ ನಿಂತನು. ಏನೂ ಕಾಣಿಸುತ್ತಿಲ್ಲ. ಅವನ ಕಣ್ಣುಗಳು ಮೃತ ನೀರನ್ನು ಭೇದಿಸತೊಡಗಿದವು. ಹೌದು ನೀರಿನ ಹೊರತಲದಲ್ಲಿ ಕಂಡದ್ದು ಅವಳ ಕಷ್ಟ ಉಡಿಗೆಯ ನೆರಳಿರಬಹುದು.

ಅವನು ಸಾವಕಾಶವಾಗಿ ನೀರಿನಲ್ಲಿ ಸಾವಕಾಶ ಮಾಡಿದ. ತಳ ಆಳವಾಗಿತ್ತು. ಮೆತ್ತನೆ ಕೆಸರಿನಲ್ಲಿ ಕಾಲುಗಳು ಸಿಗಿ ಬೀಳುತ್ತಿದ್ದವು. ಜುನುಗುಡುವ ನೀರು ಕಾಲುಗಳನ್ನು ತಬ್ಬಿಕೊಳ್ಳುತ್ತಿತ್ತು. ಆತ ಮುಂದಕ್ಕೆ ಹೋದಂತೆ ಕೊಳೆತ, ತಣ್ಣನೆ ಕೆಸರಿನ ವಾಸನೆಗೆ ಅವನ ಪುಸ್ಪಸಗಳು ಅಡಚಣೆ ಮಾಡಿದವು. ಈ ಎಲ್ಲ ಹಿಮ್ಮೆಟ್ಟಿಕೆಗೆ ಗಮನ ಕೊಡದೆ ನೀರಿನ ಹೆಚ್ಚಿನ ಆಳಕ್ಕೆಳೆದ. ತಂಪು ನೀರು ತೊಡೆ ವರೆಗೆ, ಸೊಂಟದ ವರೆಗೆ, ಕಿಬ್ಬೊಟ್ಟೆವರೆಗೆ ಮುಟ್ಟಿತು. ಅವನ ದೇಹದ ಸಂಪೂರ್ಣ ಕೆಳಭಾಗ ತುಂಬಾ ತಂಪು ನೀರಿನಲ್ಲಿ ಮುಳುಗಿತ್ತು. ನೀರಿನ ಆಳ ಎಷ್ಟಿದೆಯೆಂದು ತಿಳಿಯುತ್ತಿಲ್ಲ. ತನ್ನ ಬಾಯಿವರೆಗೂ ಬರಬಹುದೆಂದು ಅವನು ಹೆದರಿದ. ಯಾಕಂದರೆ ಅವನಿಗೆ ಈಜು ಬರುತ್ತಿರಲಿಲ್ಲ.

ತುಸು ಬಗ್ಗಿ, ನೀರಿನೊಳಗೆ ಕೈ ಚಾಚಿ ತಡಕಾಡಿದ. ಜುನುಗುಡುವ ಸರೋವರದ ತಂಪು ನೀರು ಅವನದೆ ತಟ್ಟುತ್ತಿತ್ತು. ಇನ್ನಷ್ಟು ಆಲಕ್ಕೆ ಇಳಿದು ನೀರಿನ ಒಳಗಡೆ ಕೈ ಆಡಿಸುತ್ತಲೇ ಇದ್ದ. ಅವಳುಟ್ಟ ಬಟ್ಟೆ ತಾಗಿತು. ಛೇ, ಜಾರಿ ಹೋಯಿತು. ಅದನ್ನು ಹಿಡಿಯಲು ವ್ಯರ್ಥ ಪ್ರಯತ್ನ ಮಾಡುತ್ತಲೇ ಇದ್ದ. ಆಯ ತಪ್ಪಿತು. ನೀರಲ್ಲಿ

ಮುಳುಗಿದ. ಉಸಿರು ಕಟ್ಟತೊಡಗಿತು. ನೀರಿನಲ್ಲಿ ಪಾದಗಳನ್ನು ಗಟ್ಟಿಯಾಗಿ ಊರಿ ಮೇಲಕ್ಕೆದ್ದು ಸುತ್ತಲೂ ಹುಡುಕಾಡತೊಡಗಿದ. ಆ ಕ್ಷಣ ಅವಳು ನೀರಿನ ಮೇಲಕ್ಕೆದ್ದಿದ್ದಳು. ಗಟ್ಟಿಯಾಗಿ ಬಟ್ಟೆ ಹಿಡಿದು ತನ್ನೆಡೆಗೆ ಎಳೆದುಕೊಂಡು ದಂಡೆಯತ್ತ ನಡೆದ.

ಅವನು ಜಾಗರೂಕತೆಯಿಂದ ಹೆಜ್ಜೆ ಇಡುತ್ತಿದ್ದ. ನೀರು ಅವನ ಕಾಲವರೆಗೆ ಬಂದಿತ್ತು. ನೀರಿನ ಹಿಡಿತದಿಂದ ಆಚೆ ಬಂದಿದ್ದಕ್ಕೆ ಋಷಿ ಎನಿಸುತ್ತಿತ್ತು. ಅವಳನ್ನು ಎತ್ತಿಕೊಂಡು ತೂರಾಡುತ್ತ ದಂಡೆಗೆ ಬಂದನು. ದಂಡೆಯ ಮೇಲೆ ಬೋರಲು ಮಲಗಿಸಿ ಬೆನ್ನ ಮೇಲೆ ಒತ್ತಿದ. ಬಾಯಿಯಿಂದ ನೀರು ಹೊರಬಂದು, ಪ್ರಜ್ಞೆ ಬಂದು ಸಾವಕಾಶ ಉಸಿರಾಟ ಸಹಜವಾಗತೊಡಗಿತು. ಅವಳು ಬದುಕುಳಿದಳು. ಅವಳ ಮುಖ ಒರೆಸಿದ, ತನ್ನ ಓವರಕೋಟಿನಿಂದ ಅವಳನ್ನು ಸುತ್ತಿ, ಸುತ್ತಲಿನ ಕಡು ಕತ್ತಲೆಯ ಜಗತ್ತನ್ನು ನೋಡುತ್ತ ಎತ್ತಿಕೊಂಡು ಹೊಲಗಳನ್ನು ದಾಟತೊಡಗಿದ.

ಅವಳ ಬಾರದಿಂದಾಗಿ ಸಾವಕಾಶ ನಡೆಯುತ್ತಿದ್ದ ಅವನಿಗೆ ದಾರಿ ತುಂಬಾ ದೂರ ಎನಿಸತೊಡಗಿತು. ಮನೆಯನ್ನು ತಲುಪುವುದಿಲ್ಲವೇನೋ ಅನಿಸತೊಡಗಿತು. ಅಂತೂ ಹರಸಾಹಸ ಮಾಡಿ ಮನೆ ತಲುಪಿದ. ಬಾಗಿಲು ತೆರೆದು ಒಳ ಹೋದ ಅಡಿಗೆ ಮನೆಯಲ್ಲಿ ಒಲೆಗೂಡಿನ ಬಳಿ ಜಮಖಾನೆ ಮೇಲೆ ಮಲಗಿಸಿದ. ಸಹಾಯಕ್ಕಾಗಿ ಕೂಗಿದ. ಮನೆ ಪೂರ್ಣ ಖಾಲಿಯಾಗಿತ್ತು. ಆದರೆ ಒಲೆಯಲ್ಲಿ ಬೆಂಕಿ ಉರಿಯುತ್ತಿತ್ತು.

ಅವಳ ಪಕ್ಕದಲ್ಲಿ ಮೊಣಕಾಲೂರಿ ಕುಳಿತ ಅವಳ ಉಸಿರಾಟ ಸರಾಗವಾಗಿತ್ತು. ಅವಳ ತೆರೆದ ಕಣ್ಣುಗಳು ಅವಳಿಗೆ ಪ್ರಜ್ಞೆ ಬಂದದ್ದಕ್ಕೆ ಸಾಕ್ಷಿಯಾಗಿದ್ದವು. ಅವಳಿಗೆ ತನ್ನ ಬಗ್ಗೆ ಮಾತ್ರ ಪ್ರಜ್ಞಾವಂತಳಾಗಿದ್ದಳು, ತನ್ನ ಸುತ್ತಲಿನ ವಿದ್ಯಮಾನಗಳ ಪ್ರಜ್ಞೆ ಇರಲಿಲ್ಲ.

ಅವನು ಅಟ್ಟ ಹತ್ತಿ ಹಾಸಿಗೆ ರಾಸಿಯಿಂದ ಕಂಬಳಿಯೊಂದನ್ನು ತಂದನು. ಬಿಸಿಯಾಗಲೆಂದು ಬೆಂಕಿಯ ಸನಿಹ ಹಾಕಿದ. ಅವಳ ಮೈಮೇಲಿನ ತೊಯ್ಯ, ಕೆಸರು ವಾಸನೆ ಬೀರುತ್ತಿದ್ದ ಬಟ್ಟೆಗಳನ್ನು ಕಳಚಿ, ಒಣ ಟವೆಲಿನಿಂದ ಮೈ ಒರೆಸಿ, ಬೆತ್ತಲೆ ದೇಹವನ್ನು ಕಂಬಳಿಯಲ್ಲಿ ಸುತ್ತಿದನು. ಡಯನಿಂಗ್ ಹಾಲಿನಲ್ಲಿ ಸ್ವಲ್ಪ ವಿಸ್ಕಿ ಇತ್ತು, ಗುಟುಕುರಿಸಿದ, ಅವಳ ಬಾಯಿಯಲ್ಲಿ ಸ್ವಲ್ಪ ಹಾಕಿದ. ತತ್ಕ್ಷಣ ಪರಿಣಾಮ ಬೀರಿತು. ಈಚೆಗಷ್ಟೇ ಪ್ರಜ್ಞೆ ಬಂದಂತೆ ಅವನ ಮುಖದತ್ತ ದೃಷ್ಟಿ ನೆಟ್ಟಳು.

‘ನೀವು ಡಾ. ಫರ್ಗುಸನ್ ಅಲ್ಲವೆ?’ ಕೇಳಿದಳು.

‘ಹೌದು’ ಅವನ ಉತ್ತರ.

ಕೊಳೆತ ಕೆಸರಿನ ವಾಸನೆ ತಡೆಯಲು ಅವನಿಂದಾಗುತ್ತಿಲ್ಲ. ತನ್ನ ಆರೋಗ್ಯದ ಬಗ್ಗೆ ಅವನಿಗೆ ಭಯ ಇದೆ. ತೊಯ್ದು ಕೋಟು ಕಳಚಿ ಒಣ ಬಟ್ಟೆ ತೊಟ್ಟುಕೊಳ್ಳಲು ಬಯಸಿದ.

‘ನಾನೇನು ಮಾಡಿದೆ?’ ಅವಳು ಕೇಳಿದಳು.

‘ಕೆರೆಯೊಳಗೆ ಹೋದೆ’. ರೋಗಿಯಂತೆ ಕಂಪಿಸತೊಡಗಿದ್ದರಿಂದ ಅವಳನ್ನು ಗಮನಿಸಲಾಗಲಿಲ್ಲ. ಅವಳ ಕಣ್ಣು ಸಂಪೂರ್ಣ ಅವನ ಮೇಲೆ ನೆಟ್ಟಿದ್ದವು. ಅಸಾಯಕತೆಯಿಂದ ಅವಳನ್ನು ನೋಡುತ್ತಿದ್ದಂತೆ ಅವನ ತಲೆ ನಿಷ್ಕ್ರಿಯವಾಗತೊಡಗಿದಂತೆ ಎನಿಸಿತು. ನಡುಕ ಶಾಂತವಾಗತೊಡಗಿತು. ಜೀವ ಶಕ್ತಿ ಸಂಚರಿಸಿ ಪುನಃ ಗಟ್ಟಿಯಾದ.

‘ನಾನು ಪ್ರಜ್ಞಾ ಹೀನಳಾಗಿದ್ದೇನಾ?’ ಅವನನ್ನೇ ನೋಡುತ್ತ ಕೇಳಿದಳು.

‘ಆ ಕ್ಷಣದಲ್ಲಿ ಆಗಿದ್ದಿರಬಹುದು.’ ಉತ್ತರಿಸಿದ.

ಈಗವನಿಗೆ ಗೆಲುವು ಎನಿಸಿತು, ಹಿಂದಿನ ವಿಚಿತ್ರ ದಣಿವು ಹೊರಟು ಹೊಸ ಶಕ್ತಿ ಮರಳಿ ಬಂದಿತ್ತು.

‘ನಾನೀಗಲೂ ಪ್ರಜ್ಞಾ ಶೂನ್ಯಳಾಗಿದ್ದೇನೆಯೆ?’ ಕೇಳಿದಳು.

ಇಲ್ಲ ಹಾಗೆ ಕಾಣುತ್ತಿಲ್ಲ.’ ನಿಜ ಹೇಳಿದನು. ಮುಖ ಆಚೆ ಹೊರಳಿಸಿ ಕಕ್ಕಾಬಿಕ್ಕಿಯಾದ. ಈ ವಿಷಯದಲ್ಲಿ ಅವಳು ತನಗಿಂತಲೂ ಶಕ್ತಿಶಾಲಿ ಎಂದುಕೊಂಡನು.

ಪ್ರತಿ ಕ್ಷಣ ಅವಳು ಅವನ ಮುಖವನ್ನೇ ನೋಡುತ್ತಿದ್ದಳು.

‘ತೊಟ್ಟುಕೊಳ್ಳಲು ಒಣ ಬಟ್ಟೆ ಎಲ್ಲಿವೆ ಎಂದು ಹೇಳುತ್ತಿಯಾ?’ ಎಂದು ಕೇಳಿದನು.

ಅವನ ಮಾತನ್ನು ಗಮನಿಸದ ಅವಳು ‘ನೀವು ಕೆರೆಯಲ್ಲಿ ನನಗಾಗಿ ಜಿಗಿದಿರಾ?’ ಎಂದು ಕೇಳಿದಳು.

‘ಜಿಗಿಯಲಿಲ್ಲ, ನಡೆದುಕೊಂಡು ಹೋದೆ. ಆದರೆ ನೀರು ತಲೆಯವರೆಗೂ ಬಂದಿತು.’ ಎಂದ.

ಒಂದು ಕ್ಷಣ ಅಲ್ಲಿ ಮೌನ ಆವರಿಸಿತು. ಅವನು ಸಂಕೋಚ ಪಟ್ಟುಕೊಂಡನು. ಅಟ್ಟಿ ಏರಿ ಒಣ ಬಟ್ಟೆ ತೊಟ್ಟುಕೊಳ್ಳಬೇಕೆಂದುಕೊಂಡ. ಅವನಲ್ಲಿ ಇನ್ನೂ ಒಂದು ಬಯಕೆ ಇತ್ತು. ಅವಳು ಅವನನ್ನು ಗಟ್ಟಿಯಾಗಿ ತಬ್ಬಿಕೊಂಡಂತೆನಿಸಿತು. ಅವಳ ಬಳಿ ಉದಾಸೀನವಾಗಿ ನಿಲ್ಲುವುದಕ್ಕಿಂತ ನಿದ್ರೆ ಮಾಡಿದ್ದರೆ ಚೆನ್ನಾಗಿತ್ತು ಎನಿಸಿತು. ಒಳಗೊಳಗೆ ಬಿಸಿ ಏರುತಿತ್ತು. ಮೈಮೇಲಿನ ಬಟ್ಟೆ ತೊಯ್ದಿದ್ದರೂ ಅವನು ನಡುಗಲಿಲ್ಲ.

ಅವಳು ‘ನೀವೇಕೆ ಹಾಗೆ ಮಾಡಿದಿರಿ?’ ಮತ್ತೆ ಕೇಳಿದಳು.

‘ನೀನು ಇಂಥ ಮೂರ್ಖ ಕೆಲಸ ಮಾಡಿದ್ದು ನನಗೆ ಸರಿ ಎನಿಸಲಿಲ್ಲ.’ ಅವನೆಂದ.

ತಲೆಯ ಕೆಳಗೆ ದಿಂಬು ಇಟ್ಟುಕೊಂಡು ನೆಲದ ಮೇಲೆ ಮಲಗಿ ಅವನನ್ನೇ ನೋಡುತ್ತ ‘ನಾನು ಮಾಡಿದ್ದು ಮೂರ್ಖ ಕೆಲಸ ಅಲ್ಲ. ಸರಿಯಾದದ್ದು, ಬಹುತೇಕ ಶ್ರೇಷ್ಠವಾದದ್ದು’ ಎಂದಳು.

‘ನಾನು ಹೋಗಿ ಈ ಒದ್ದೆ ಬಟ್ಟೆ ಬದಲಿಸುತ್ತೇನೆ’ ಎಂದನು. ಆದರೆ ಅವಳು ಕಳಿಸುವವರೆಗೆ ಅವಳ ಸಾಮೀಪ್ಯದಿಂದ ದೂರ ಹೋಗುವ ಶಕ್ತಿ ಅವನಲ್ಲಿ ಇಲ್ಲ. ಅವನ ದೈಹಿಕ ಜೀವ ಅವಳ ಕೈಯಲ್ಲಿ ಬಂಧಿಯಾಗಿತ್ತು. ಬಿಡಿಸಿಕೊಳ್ಳಲು ಆಗುತ್ತಿಲ್ಲ. ಅವನಿಗೆ ಅದು ಬೇಕಿಲ್ಲ ಸಹ.

ಒಮ್ಮೆಲೆ ಅವಳು ಎದ್ದು ಕುಳಿತಳು. ಆ ಕ್ಷಣ ಅವಳಿಗೆ ತನ್ನ ಸ್ಥಿತಿ ಗಮನಕ್ಕೆ ಬಂದಿತು. ತಾನು ಹೊತ್ತುಕೊಂಡ ಕಂಬಳಿ ಗಮನಿಸಿದಳು. ತನ್ನ ದೇಹದ ಅಂಗಾಂಗಗಳನ್ನು ಅನುಭವಿಸಿದಳು. ಒಂದು ಕ್ಷಣ ಅವಳ ವಿವೇಕ ಹೊರಟುಹೋದಂತೆ ಭಾಸವಾಯಿತು. ತನ್ನ ಉಗ್ರ ಕಣ್ಣುಗಳಿಂದ ಏನನ್ನೂ ಹುಡುಕುವಂತೆ ಸುತ್ತಲೂ ನೋಡಿದಳು. ಅವಳ ಬಟ್ಟೆ ಚೆಲ್ಲಾಪಿಲ್ಲಿಯಾಗಿ ಸುತ್ತಲೂ ಬಿದ್ದಿದ್ದವು.

‘ನನ್ನ ಬಟ್ಟೆ ಯಾರು ತೆಗೆದರು?’ ಅವಳ ಪ್ರಶ್ನೆ.

‘ನಾನು’ ಅವನ ಉತ್ತರ.

‘ನೀನು ನನ್ನನ್ನು ಪ್ರೀತಿಸುತ್ತಿಯಾ?’ ಅವನನ್ನೇ ನೋಡುತ್ತ ಕೇಳಿದಳು.

ಅವಳನ್ನು ದಿಟ್ಟಿಸಿ ನೋಡಿ ಮೋಹಿತನಾದ. ಅವನ ಚೇತನ ಕರಗಿತು.

ಮೋಣಕಾಲ ಮೇಲೆ ಅವನತ್ತ ತೆವಳಿ, ತನ್ನ ಬಾಹುಗಳಿಂದ ಅವನ ಕಾಲುಗಳನ್ನು ಬಳಸಿದಳು. ತನ್ನ ಎದೆಯನ್ನು ಅವನ ಮೋಣಕಾಲು, ತೊಡೆಗೆ ಒತ್ತುತ್ತ. ಅವನನ್ನು ತನ್ನ ಮುಖದ ಕಡೆ ಎಳೆಯುತ್ತ ಧಗಿಸುವ, ವಿನೀತ ಕಣ್ಣುಗಳಿಂದ ಅವನನ್ನೇ ದಿಟ್ಟಿಸುತ್ತ ವಿಚಿತ್ರವಾದ ಜಯದ ಗೆಲುವಿನಿಂದ ಗುಣುಗಿದಳು ‘ನೀನು ನನ್ನನ್ನು ಪ್ರೀತಿಸುತ್ತಿ, ನಂಗೊತ್ತು, ನೀನು ನನ್ನನ್ನು ಪ್ರೀತಿಸುತ್ತಿ’ ಅವಳಿಗರಿವಿಲ್ಲದೆ ಅವನ ಮೋಣಕಾಲು, ತೊಡೆಗಳನ್ನು ಉತ್ಕಟವಾಗಿ ಚುಂಬಿಸತೊಡಗಿದಳು.

ಅವನು ಅವಳ ಅಸ್ತವ್ಯಸ್ತ, ತೊಯ್ದು ಕೂದಲು, ಬೆತ್ತಲೆ, ನೀಳ ಬಾಹುಗಳನ್ನು ನೋಡಿ ಚಕಿತಗೊಂಡ. ಅವಳನ್ನು ಪ್ರೀತಿಸುವ ಕುರಿತು ಅವನೆಂದೂ ವಿಚಾರಿಸಿರಲೂ

ಇಲ್ಲ, ಬಯಸಿರಲೂ ಇಲ್ಲ. ಅವಳು ಒಬ್ಬ ರೋಗಿ, ತಾನು ಒಬ್ಬ ವೈದ್ಯನಾಗಿ ಮಾತ್ರ ಅವಳನ್ನು ರಕ್ಷಿಸಿದ್ದ. ಅವಳ ಕುರಿತು ಅವನಲ್ಲಿ ಒಂದೂ ವೈಯಕ್ತಿಕ ಭಾವನೆ ಇರಲಿಲ್ಲ. ಅದು ತನ್ನ ವೃತ್ತಿ ಘನತೆಗೆ ಚ್ಯುತಿಯಾದಂತೆನಿಸಿತು. ಕಾಲನ್ನು ಗಟ್ಟಿಯಾಗಿ ತಬ್ಬಿಕೊಂಡಿದ್ದು ಭೀಕರ ಎನಿಸಿತು. ಅವಳಿಂದ ಬಿಡಿಸಿಕೊಳ್ಳಬೇಕೆನಿಸಿತು. ಆದರೆ.... ಅವನಲ್ಲಿ ಅವಳಿಂದ. ಬೇರೆಯಾಗುವ ಶಕ್ತಿಯೇ ಇರಲಿಲ್ಲ.

‘ನೀವು ನನ್ನನ್ನು ಖಂಡಿತ ಪ್ರೀತಿಸುತ್ತೀರಿ.’ ಮತ್ತೊಮ್ಮೆ ಗುಣಗಿದಳು

ಅವನು ಚಕಿತನಾಗಿದ್ದ, ಅಲ್ಲದೆ ಸ್ವಲ್ಪ ಹೆದರಿದ್ದ ಕೂಡ. ಅವನಿಗರಿವಿಲ್ಲದೆ ಕೈಗಳು ಅವಳ ಬೆತ್ತಲೆ ಬಾಹುಗಳನ್ನು ಗಟ್ಟಿಯಾಗಿ ಹಿಡಿದುಕೊಂಡಿದ್ದವು. ಅವಳೆಡೆಗೆ ವಾಲತೊಡಗಿದಂತೆ ಅವನ ತುಟಿಯಲ್ಲಿ ಸಣ್ಣ ನಗೆಯೊಂದು ತುಳುಕಿತು. ಅವಳ ಕಣ್ಣಲ್ಲಿ ಪುಟ್ಟ ಕಾರಂಜಿಯಂತೆ ನೀರು ಜಿನುಗಿದವು. ಆ ನೀರಿನಲ್ಲಿ ಅವನ ಹೃದಯ ಕರಗಿತು. ಮಂಡಿಯೂರಿ ಅವಳ ಮುಖವನ್ನು ಮೆಲ್ಲಗೆ ತನ್ನ ಕತ್ತಿಗೊತ್ತಿಕೊಂಡನು. ಅವಳ ಬಿಸಿ ಕಣ್ಣೀರು ಕೊರಳನ್ನು ಒದ್ದೆ ಮಾಡತೊಡಗಿದವು. ಈಗ ಅವನ ಹೃದಯ ಪೂರ್ತಿ ಕರಗಿತು. ಅವಳಿಂದ ದೂರಹೋಗದಿರಲು ನಿರ್ಧರಿಸಿ, ಮುಖದ ಮೇಲೊಂದು ಸಿಹಿ ಮುತ್ತನ್ನಿತ್ತ.

‘ನಾನು ನಿನ್ನನ್ನು ಪ್ರೀತಿಸುತ್ತೇನೆ’ ಅವನ ಧ್ವನಿ ಮೆದುವಾಗಿ ಕಂಪಿಸುತ್ತಿತ್ತು.

‘ನಿಮಗೊಂದಿಷ್ಟು ಒಣ ಬಟ್ಟೆ ತರುತ್ತೇನೆ.’ ಎಂದಳು. ಬಾಹು ಬಂಧನ ಸಡಿಲಿಸಿದ. ಕಂಬಳಿಯಿಂದ ದೇಹ ಮುಚ್ಚಿಕೊಂಡಳು, ಆದರೆ ಮೇಲಕ್ಕೇಳಲಿಲ್ಲ.

‘ನನಗೆ ಮತ್ತು ಕೊಡಿ.’ ಯಾಚಿಸಿದಳು.

ಮತ್ತೊಂದು ಮುತ್ತನ್ನು ಕೊಟ್ಟು ಅವಳು ಹೋಗುತ್ತಿದ್ದಂತೆ ಅವಳ ಪಾದ, ಬಿಳಿ ಕಾಲು ನೋಡಿದ. ಒದ್ದೆ ಬಟ್ಟೆ ತೆಗೆದು ಕಂಬಳಿ ಹೊದಿಸುವಾಗ ಕಂಡ ಅವಳ ಬೆತ್ತಲೆ ದೇಹ ನೆನಪಿಸಿಕೊಳ್ಳಲು ಅವನು ಬಯಸಲಿಲ್ಲ. ಯಾಕಂದರೆ ಆಗ ಅವಳು ಅವನಿಗೆ ಏನೂ ಸಂಬಂಧಿಸಿರಲಿಲ್ಲ.

ಕೆಲವು ಒಣ ಬಟ್ಟೆಗಳನ್ನು ತಂದು ಅವನಿಗೆ ಕೊಟ್ಟಳು. ತೊಯ್ದು ಬಟ್ಟೆಯ ಜೇಬಿನಲ್ಲಿದ್ದ ಬಟ್ಟೆಗಳನ್ನು ತೆಗೆದು ಆಚೆಗಿಟ್ಟು ಒಣ ಬಟ್ಟೆ ತೊಟ್ಟುಕೊಂಡ. ಅಗ್ಗಿಷ್ಟಿಕೆಗೆ ಸ್ವಲ್ಪ ಕಲ್ಲಿದ್ದಲು ಹಾಕಿದ. ಗಡಿಯಾರ ನೋಡಿಕೊಂಡ, ಆರು ಗಂಟೆಯಾಗಿತ್ತು. ಈಗ ರೋಗಿಗಳನ್ನು ನೋಡುವ ಸಮಯ ಅವನು ಹೋಗಲೇಬೇಕಿತ್ತು.

‘ಸರಿ ನಾನು ಬರಲಾ?’ ಕೇಳಿದ.

ಮೆಟ್ಟಿಲು ಇಳಿಯುತ್ತ ಅವನನ್ನು ನೋಡಿ ‘ಛಿ ಈ ಬಟ್ಟೆಯಲ್ಲಿ ನಿಮ್ಮನ್ನು ನೋಡಕ್ಕಾಗಲ್ಲ.’ ಎಂದಳು.

‘ಅಷ್ಟು ವಿಲಕ್ಷಣವಾಗಿ ಕಾಣಿಸುತ್ತೇನಾ?’ ಕೇಳಿದ.

ಪರಸ್ಪರರನ್ನು ನೋಡಿ ನಾಚಿಕೊಂಡರು.

‘ಸ್ವಲ್ಪ ಚಹಾ ಮಾಡುವೆ’ ಎಂದಳು.

‘ಬೇಡ ನಾನು ಬೇಗ ಹೋಗಬೇಕು’ ಎಂದನು.

ತನ್ನ ವಿಶಾಲವಾದ, ದಣಿದ, ಅನುಮಾನದ ದೃಷ್ಟಿ ಅವನೆಡೆ ಬೀರುತ್ತ ಕೇಳಿದಳು ‘ಹೋಗಲೇಬೇಕಾ?’

ಅವನಿಗೆ ಹೃದಯಾಳದಲ್ಲಿ ಅವಳನ್ನು ಎಷ್ಟು ಪ್ರೀತಿಸುತ್ತಿದ್ದೇನೆಂದು ತಿಳಿದಿತ್ತು. ಉತ್ಕಟವಾಗಿ ಮುತ್ತಿಕ್ಕಲು ಅವಳೆಡೆ ಬಾಗಿದನು.

‘ನನ್ನ ಕೂದಲು ಗಬ್ಬು ನಾರುತ್ತಿದೆ, ನಾನು ಭೀಕರಳಾಗಿ ಕಾಣುತ್ತಿದ್ದೇನೆ. ನೀವು ನನ್ನನ್ನು ಪ್ರೀತಿಸಲಾರಿರಿ, ನಾನು ನಿಮಗೆ ಅನುರೂಪಳಲ್ಲ’ ಭ್ರಮಾಧೀನಳಾಗಿ ಹೇಳಿದಳು.

‘ಹೇ ಹುಚ್ಚುಚ್ಚಾಗಿ ಮಾತನಾಡಬೇಡ. ನಿನ್ನನ್ನು ಪ್ರೀತಿಸುತ್ತೇನೆ. ನನಗೆ ನೀನು ಬೇಕು. ನಾನು ನಿನ್ನನ್ನು ಮದುವೆಯಾಗುವೆ. ನಾವು ಬೇಗ ಮದುವೆಯಾಗೋಣ. ಸಾಧ್ಯವಾದರೆ ನಾಳೆನೇ.’ ಎನ್ನುತ್ತ ಅವಳನ್ನು ಆಪ್ತವಾಗಿ ತಬ್ಬಿಕೊಂಡು ಮುತ್ತಿಡತೊಡಗಿದನು.

ಸ್ವರಗಳೆ ನಿಲ್ಲಿ.....

ಮೂಲ : ಮಾಧುರಿ ಶಾನಭಾಗ
ಅನುವಾದ : ಅಕ್ಷತಾ ದೇಶಪಾಂಡೆ

ಟಿ.ವಿ ಯ ಪರದೆಯ ಮೇಲೆ ಈಗಾಗಲೇ ಹಳತಾದ ಯಾವುದೋ ಫ್ಲೀಲ್ ಗುಡ್ ವಿಷಯದ ಬಗ್ಗೆ ದೊಡ್ಡದಾಗಿ ಚರ್ಚೆ ಮಾಡುತ್ತಿದ್ದೇವೆ ಎಂದು ತೋರಿಸಿಕೊಳ್ಳುತ್ತ ವಟವಟ ಅನ್ನುತ್ತಿದ್ದ ಮಾತಿನ ಮಲ್ಲರನ್ನು ನೋಡಿ ಬೇಸತ್ತು ವಿದ್ಯಾ

‘ಇದನ್ನೆಲ್ಲ ನೀನೆ ನೋಡು’

ಎಂದು ಶುಭಂಕರನಿಗೆ ಹೇಳಿ ಒಳಗೆ ಹೋದಳು. ರಾತ್ರಿಯಡುಗೆ ಬಿಸಿಮಾಡಲು ಇನ್ನೇನು ಒಲೆಯ ಮೇಲಿಡಬೇಕು ಅನ್ನುವಷ್ಟರಲ್ಲಿ ನ್ಯೂಸ್ ಚ್ಯಾನಲ್‌ನಲ್ಲಿ ಕೆಳಗೆ ತೋರಿಸುತ್ತಿದ್ದ ಫ್ಲಾಷ್ ನ್ಯೂಸ್ ಒಂದನ್ನು ನೋಡಿ ಶುಭಂಕರ್ ‘ವಿದ್ಯಾ’ ಎಂದು ಗಾಬರಿಯಲ್ಲಿ ಕೂಗಿದಾಗ ಅವಳು ಅಡುಗೆಮನೆಯಿಂದ ಓಡೋಡಿ ಬಂದರೆ ಶುಭಂಕರ್ ಗರಬಡಿದವನಂತೆ ಕೂತಿದ್ದ.

‘ಸುಪ್ರಸಿದ್ಧ ಗಾಯಕಿ ‘ಮೀತಾ ಲೋಲಗೆಕರ್’ ಅವರಿದ್ದ ಕಾರು ಭೀಷಣ ಅಪಘಾತಕ್ಕೊಳಗಾಗಿದೆ’.

ಟಿವಿ ಪರದೆಯ ಮೇಲೆ ಬ್ರೇಕಿಂಗ್ ವಾರ್ತೆ.

ಪ್ರತಿಯೊಂದು ಚ್ಯಾನಲ್ಲಿನಲ್ಲಿಯೂ ಪುಣೆ-ಮುಂಬಯಿ ಮಹಾಮಾರ್ಗದ ಮೇಲೆ ಮೀತಾ ಲೋಲಗೆಯವರ ಲ್ಯಾಂಸರ್ ಗಾಡಿಗೆ ಟ್ರಕ್ ಡಿಕ್ಕಿ ಹೊಡೆದ ಕಾರಣ ಆದ ಭೀಷಣ ಅಪಘಾತ. ಗುರುತು ಹಿಡಿಯಲಾಗದ ಪರಿಸ್ಥಿತಿಯಲ್ಲಿದ್ದ ಗಾಡಿಯಲ್ಲಿ ಮೃತರಾದ ಡ್ರೈವರ್ ಮತ್ತು ಆಕೆಯ ಸಹಾಯಕಿ. ಸಾಕಷ್ಟು ಪೆಟ್ಟಾಗಿದ್ದರೂ ಆಕೆಯ ಸೆಕೆಟರಿ ಇನ್ನೂ ಉಸಿರಾಡುತ್ತಿದ್ದ ಮೀತಾಳನ್ನು ಹತ್ತಿರದ ವಾಕಡ್‌ನ ಸ್ಲೋನ್ ಆಸ್ಪತ್ರೆಯಲ್ಲಿ ಸೇರಿಸಿದ್ದರಿಂದ ಅವನಲ್ಲಿದ್ದ ಸಮಯಪ್ರಜ್ಞೆಯ ಬಗ್ಗೆ ಹೊಗಳುವ ಇದೇ ವಾರ್ತೆಯ ಸರಮಲೆ.

‘ತಲೆಗೆ ಪೆಟ್ಟಾದ ಮೀತಾ ಗಂಭೀರವಾದ ಕೋಮಾ ಸ್ಥಿತಿಯಲ್ಲಿದ್ದಳು. ಆಕೆಯ ಅಭಿಮಾನಿಗಳ್ಯಾರೂ ಆಸ್ಪತ್ರೆಗೆ ಬಂದು ಗೊಂದಲ ಮಾಡದೆ ‘ಆಜ್ ದಿನಂಕ್’

ಚ್ಯಾನಲ್‌ಗೆ ಶುಭ ಕೋರುವ ಸಂದೇಶಗಳನ್ನು ಕಳಿಸಿಕೊಡುವ ವಿನಂತಿಗಳನ್ನು ಬಿತ್ತರಿಸುತ್ತಿದ್ದರು. ಸ್ಲೋನ್ ಆಸ್ಪತ್ರೆಯ ವೈದ್ಯರು ಆಗಾಗ ಹೊರಬಂದು ಆಕೆಯ ಆರೋಗ್ಯದ ಬಗ್ಗೆ ಮಾಹಿತಿ ನೀಡಲು ಒಪ್ಪಿಕೊಂಡಿದ್ದರು. ಆದರೂ ಮುಂಜಾಗತೆಯ ಕ್ರಮವಾಗಿ ಇಡೀ ಆಸ್ಪತ್ರೆ ಜಿಲ್ಲಾಧಿಕಾರಿಗಳ ಆದೇಶದ ಮೇರೆಗೆ ಪೋಲಿಸರ ಬಿಗಿ ಕಾವಲಿನಲ್ಲಿತ್ತು. ವಿಷಯ ತಿಳಿದ ಮೇಲಂತೂ ವಿದ್ಯಾ ತಟ್ಟೆಯಲ್ಲಿ ಹಾಕಿಕೊಟ್ಟ ಅನ್ನವೂ ವಿಷವಾಗಿ ತೋರಿತು ಶುಭಂಕರನಿಗೆ. ಹೇಗೋ ನಾಲ್ಕು ತುತ್ತು ಗಂಟಲಿಗಳಿಸಿ ಚ್ಯಾನಲ್ ಬದಲಾಯಿಸುತ್ತ ಮೀತಾಳ ವಾರ್ತೆಗಳನ್ನೇ ನೋಡುತ್ತ ಕುಳಿತ. ಆಕೆಯ ನುಚ್ಚುನೂರಾದ ಗಾಡಿ, ಆಕೆಯ ಸಹಾಯಕಿ ಹಾಗೂ ಡ್ರೈವರ್‌ನ ಹಣ, ಶೋಕಿಸುತ್ತಿದ್ದ ಮನೆಯವರು ಎಲ್ಲವನ್ನೂ ನೋಡೀ ನೋಡೀ

‘ಮಹಾನ್ ಗಾಯಕಿ ಕಣೆ ವಿದ್ಯಾ, ಇದೇನಾಯಿತು ಈ ಚಿಕ್ಕ ವಯಸ್ಸಿನಲ್ಲಿ’ ಅಲವತ್ತುಕೊಂಡ.

ಅವನನ್ನು ಅಳುವುದಷ್ಟೇ ಬಾಕಿ. ತನ್ನ ಅತ್ಯಂತ ನೆಚ್ಚಿನ ಗಾಯಕಿ, ಆಕೆ ಹಾಡಿದ ಎಲ್ಲ ಹಾಡುಗಳೂ ಅವನಿಗೆ ಕಂಠಪಾಠ. ಅವಳ ಹಾಡಿನಿಂದ ಆರಂಭವಾಗುವ ಅವನ ದಿನಚರಿ ಅವಳ ಹಾಡಿನಿಂದಲೇ ಮುಗಿಯಬೇಕು ಅನ್ನುವ ಪರಿಪಾಠ, ಅದರಲ್ಲಿ ಸ್ನಾನದ ಸಮಯವೂ ಹೊರತಾಗಿರಲಿಲ್ಲ.

‘ಅವಳ ಹಾಡುಗಳನ್ನು ಹೇಳಿಕೊಂಡು ಸ್ನಾನ ಮಾಡುವುದಕ್ಕಿಂತಲೂ ಸ್ತೋತ್ರಗಳನ್ನೋ ಶ್ಲೋಕಗಳನ್ನೋ ಹೇಳಿದರೆ ಪುಣ್ಯ ಬರುತ್ತೆ’ ಎಂದು ರೇಗಿಸುವ ವಿದ್ಯಾಳ ಮಾತುಗಳೂ ಅವನ ದಿನಚರಿ ಬದಲಿಸಲಿಲ್ಲ. ವಿದ್ಯಾ ಕೂಡ ಆಕೆಯ ಅಭಿಮಾನಿಯೆ ಆದರೆ ಶುಭಂಕರ!!...

ವಿದ್ಯಾ ಮೊದಲ ಸಲ ಗರ್ಭಿಣಿಯೆಂದು ಗೊತ್ತಾದಾಗ ಮೀತಾಳ ಹಾಡುವ ಪೋಸಿನ ಹಾಗೂ ಒಳ್ಳೆಯ ಮೂಡಿನ ಫೋಟೋ ಒಂದನ್ನು ದೊಡ್ಡದಾಗಿ ಫ್ಲೇಮ್ ಮಾಡಿಸಿ ವಿದ್ಯಾ ಮಲಗುವಾಗ, ಮಲೆಗೆದ್ದ ಮೇಲೆ ಮೊದಲು ಮೀತಾ ಕಾಣಿಸಬೇಕು ಅನ್ನುವ ರೀತಿಯಲ್ಲಿ ಗೋಡೆಗಂಟಿಸಿದ್ದ. ತನ್ನ ಒಬ್ಬಳೇ ಮಗಳ ಹೆಸರು ಕೂಡ ‘ಮಿತಾಲಿ’ ಎಂದೇ ಇಟ್ಟು ಮಗಳನ್ನು ಮೀತಾಳಂತೆಯೇ ಪ್ರಸಿದ್ಧ ಗಾಯಕಿಯನ್ನಾಗಿ ಮಾಡಬೇಕೆನ್ನುವ ಕನಸನ್ನು ಕೂಡ ಹೊತ್ತವ.

ಮೀತಾಳಿಗಾಗಿ ಏನನ್ನೂ ಮಾಡಬಲ್ಲ ಅಭಿಮಾನಿ ತಾನು ಅನ್ನುವುದನ್ನು ಮದುವೆಗೆ ಮುಂಚೆಯೂ ವಿದ್ಯಾಳಲ್ಲಿ ಕೊಚ್ಚಿಕೊಂಡದ್ದಿದೆ. ಭಾರತ ಸರ್ಕಾರದಡಿ ಬರುವ ‘ಇನ್‌ಸ್ಟಿಟ್ಯೂಟ್ ಆಫ್ ಬಯೋಟೆಕ್ನಾಲಜಿ ಆಂಡ್ ಜೆನೆಟಿಕ್ ಇಂಜಿನಿಯರಿಂಗ್‌ನಲ್ಲಿ ತಂತ್ರಜ್ಞನಾಗಿ ಕೆಲಸ ಮಾಡುತ್ತಿದ್ದ ಶುಭಂಕರ್‌ನ ದಿನ ತನ್ನ ಕೆಲಸಕ್ಕಾಗಿ ಮುಡಿಪು ಹಾಗೂ ಸಂಜೆ ರಾತ್ರಿಗಳು ಮಾತ್ರ ಮೀತಾಳ ಹಾಡಿಗಾಗಿ.

ಅವಳ ಹೊಸ ಹಾಡುಗಳನ್ನು ಕೇಳಿ ಕಂಠಪಾಠಮಾಡುವ ತನಕ ಅವನಿಗೆ ಊಟ ನಿಂದೆ ರುಚಿಸದು. ವಿದ್ಯಾ ಕೆಲವೊಮ್ಮೆ-

‘ಮೀತಾ ನನ್ನ ಸವತಿ, ನನ್ನನ್ನೂ ಮೀತಾಳ ಹಾಡುಗಳನ್ನು ತಕ್ಕಡಿಯಲ್ಲಿ ತೂಗಿದರೆ ಶುಭಂಕರನ ಮನಸ್ಸಿನಲ್ಲಿ ಮೀತಾಳ ಹಾಡುಗಳ ತಕ್ಕಡಿಯದೇ ಹೆಚ್ಚು ಭಾರ.’ ಅನ್ನುತ್ತಿದ್ದಳು. ಅವನ ಸಂಸ್ಥೆಯಲ್ಲಿ ಕೆಲಸ ಮಾಡುವ ಆತನ ಗೆಳೆಯ ಸಾತ್ವಿಕ್ ಹೇಳಿದ ಒಂದು ಪ್ರಸಂಗ. ಇಂಜಿನಿಯರಿಂಗ್ ಕಾಲೇಜಿನಲ್ಲಿ ಶುಭಂಕರ್ ಮತ್ತು ಸಾತ್ವಿಕ್ ಒಟ್ಟಿಗೆ ಕಲಿತು ಒಂದೇ ಕಂಪನಿಯಲ್ಲಿ ಬೇರೆ ಬೇರೆ ಹುದ್ದೆಗಳನ್ನಲಂಕರಿಸಿದ ಕಾಲ. ಶುಭಂಕರ್ ತಂತ್ರಜ್ಞ, ಸಾತ್ವಿಕ್ ಸಂಶೋಧಕ. ಮದುವೆಗೆ ಮುನ್ನ ಇವರು ಒಟ್ಟಿಗೆ ವಾಸವಾಗಿದ್ದ ಆ ಕೋಣೆಯಲ್ಲಿ ಶುಭಂಕರ್ ತಾನು ಮಲಗುತ್ತಿದ್ದ ಮಂಚದ ಪಕ್ಕದ ಗೋಡೆಯ ಮೇಲೆ ಒಂದಿಂಚೂ ಜಾಗ ಬಿಡದಂತೆ ಮೀತಾಳ ಬೇರೆ ಬೇರೆ ಫೋಜ್‌ಗಳ ಬೇರೆ ಬೇರೆ ಮೂಡ್‌ಗಳ ಫೋಟೋಗಳನ್ನು ಅಂಟಿಸಿದ್ದ. ಆಕೆಯ ಅಂತಹ ಫೋಟೋಗಳನ್ನು ಪಡೆಯಲು ಏನೇನೋ ಹಿಡುಮೆತ್ತುಗಳನ್ನು ನಡೆಸುತ್ತಿದ್ದ. ಒಂದು ದಿನ ಆ ಪಿಜಿಯ ಮಾಲೀಕ ಏನೋ ಕೆಲಸಕ್ಕಂದು ಶುಭಂಕರನ ಕೋಣೆಗೆ ಹೋದವನು ಗೋಡೆಯ ಮೇಲೆಲ್ಲ ಫೋಟೋಗಳನ್ನು ನೋಡಿ ಸಿಡಿಮಿಡಿಯಾಗಿ ನನ್ನ ಕೋಣೆಯ ಗೋಡೆಗಳನ್ನು ಹಾಳು ಮಾಡುತ್ತಿದ್ದೀರಿ ಎಂದು ಸಾತ್ವಿಕ್‌ನಿಗೆ ಬೈದು ಹೋದ. ಆಗ ಶುಭಂಕರ್ ರೂಮಿನಲ್ಲಿರಲಿಲ್ಲ. ರಾತ್ರಿ ಊಟ ಮಾಡುವಾಗ ಆತ ಮತ್ತೆ ಮೆಸ್ಸಿಗೆ ಬಂದು ಶುಭಂಕರನಿಗೆ ಬೈದು ಗೋಡೆ ಹಾಳು ಮಾಡಿದ್ದಕ್ಕಾಗಿ ಇನ್ನೂರು ರೂಪಾಯಿ ದಂಡ ವಿಧಿಸಿದ.

ಒಂದು ಪಕ್ಷ ಶುಭಂಕರ್ ತನ್ನ ಅವಮಾನವನ್ನು ಸಹಿಸಿಯಾನು ಆದರೆ ತನ್ನ ಆರಾಧ್ಯ ದೇವತೆಯ ಅವಮಾನ? ಆಗಷ್ಟೇ ಸಿಕ್ಕಿದ್ದ ತಿಂಗಳ ಸಂಬಳದಿಂದ ಎರಡು ಸಾವಿರ ಕಿಸೆಯಿಂದ ತೆಗೆದು ಮಾಲೀಕನ ಕೈಯಲ್ಲಿಡುತ್ತ.

‘ನೀವು ಈ ಕೋಣೆಯ ಮಾಲೀಕರಾಗಿರಬಹುದು ಆದರೆ ಇನ್ನೂರು ರೂಪಾಯಿ ಕಡಿಮೆ ದಂಡ ವಿಧಿಸುವಷ್ಟು ನನ್ನ ಮೀತಾ ಅಗ್ಗ ಅಂದುಕೊಂಡಿರೇನು? ಇಗೊಳ್ಳಿ ಎರಡು ಸಾವಿರ’ ಅಂದ. ಮಾಲೀಕನು ಎರಡು ಸಾವಿರ ಇಟ್ಟುಕೊಂಡು ಅವನಿಗೊಂದು ದೊಡ್ಡ ನಮಸ್ಕಾರ ಹಾಕಿ ಹೊರಟು ಹೋದ.

ಅದೆಷ್ಟು ಭಕ್ತಿ ಅದೆಷ್ಟು ಅಭಿಮಾನ ಇವನಿಗೆ ಮೀತಾ ಮೇಲೆ. ಒಬ್ಬ ರಸಿಕ ಅಭಿಮಾನಿಯೊಬ್ಬ ಒಬ್ಬ ಕಲಾವಿದೆಯನ್ನು ಇಷ್ಟೊಂದು ಪ್ರೀತಿಸುವುದೆಂದರೆ ಅದು ಆ ಕಲಾವಿದೆಗೆ ಗೌರವವಷ್ಟೇ ಅಲ್ಲ ಆಕೆಯ ಸಂಗೀತಕ್ಕೆ ಕೊಟ್ಟ ಗೌರವ ಕೂಡ ಹೌದು. ಹೀಗೆ ಕಲೆಯನ್ನು ಕಲಾವಿದರನ್ನು ಮನಸಾರೆ ಪ್ರೀತಿಸುವ ಮನುಷ್ಯ ತನ್ನ

ಗಂಡನಾದದ್ದು ತನ್ನ ಭಾಗ್ಯವೇ ಸರಿ ಎಂದು ವಿದ್ಯಾಗೆ ಅನಿಸಿದ್ದಿದೆ.

ಮೀತಾಳಿಗಾದ ಅಪಘಾತದಿಂದ ತನ್ನ ಗಂಡನಿಗಾಗಿರುವ ದುಃಖ ಅಪಾರ ಅನ್ನುವುದರ ಅರಿವಿದ್ದ ಅವಳಿಗೆ ಅವನ ಕಷ್ಟಿಟ್ಟ ಮುಖ ನೋಡಲಾಗದೆ, ‘ಮೀತಾ ಮೂರ್ಛೆಯಲ್ಲಿದ್ದಾಳೆ, ಸರಿ ಹೋದಾಳು, ನಿಮ್ಮಂತಹ ಅನೇಕ ಅಭಿಮಾನಿಗಳು ಅವಳ ಆರೋಗ್ಯಕ್ಕಾಗಿ ಪ್ರಾರ್ಥಿಸುತ್ತಿದ್ದಾರೆ. ಅವಳು ಸರಿಹೋಗಿ ಮತ್ತೆ ಹಾಡುವಂತಾಗುತ್ತಾಳೆ’. ಎಂದು ಸಮಾಧಾನ ಮಾಡಲೆತ್ತಿಸಿದಳು.

ಮೀತಾಳ ಮಾತಿಗೆ ಪ್ರತಿಕ್ರಿಯಿಸದೆ ಶುಭಂಕರ್ ಎದ್ದು ಕೋಣೆಗೆ ಹೋದೊಡನೆ ಫೋನ್ ರಿಂಗಾಯಿತು. ವಿದ್ಯಾ ಎದ್ದು ಎತ್ತುವಷ್ಟರಲ್ಲಿ ಶುಭಂಕರ್ ಒಳಗಿನಿಂದ ಎತ್ತಾಗಿತ್ತು. ಫೋನ್ ಇಟ್ಟು ಐದೇ ನಿಮಿಷದಲ್ಲಿ ತಯಾರಾಗಿ ಹೊರಬಂದ ಶುಭಂಕರನನ್ನು ನೋಡಿ ವಿದ್ಯಾಳಿಗೆ ಅಚ್ಚರಿ.

‘ಈಗಲ್ಲಿ ಹೊರಟಿರಿ?’

‘ವಾಕಡ್ಡೆಗೆ, ಆಸ್ಪತ್ರೆಗೆ ಹೋಗಿ ಮೀತಾಳನ್ನು ನೋಡಿ ಬರುತ್ತೇನೆ’.

‘ಇಷ್ಟು ರಾತ್ರಿ ಹೋಗುವುದಕ್ಕಿಂತ ನಾಳೆ ಹೋಗಬಹುದಲ್ಲ, ಆಸ್ಪತ್ರೆಯ ಹತ್ತಿರ ಗದ್ದಲ ಮಾಡಬಾರದೆಂದು ಬೇರೆ ಟಿವಿಯಲ್ಲಿ ಹೇಳುತ್ತಿದ್ದಾರೆ, ಅಷ್ಟು ದೂರ ಹೋಗಿ ಒಳಗೆ ಬಿಡದಿದ್ದರೆ ಹೋಗಿದ್ದು ವ್ಯರ್ಥ’ ಅಂದ ಅವಳ ಕಳಕಳಿಯ ಮಾತುಗಳನ್ನು ಅರ್ಥ ಮಾಡಿಕೊಂಡರೆ ಅವನು ಶುಭಂಕರನೆ!

‘ಇಲ್ಲ, ಬೇಡ. ಹೇಗೂ ಸಾತ್ವಿಕ್ ನನ್ನ ಜೊತೆಗಿದ್ದಾನೆ, ನಾಳೆ ಆಕೆಯನ್ನು ಮುಂಬಯಿಗೆ ಸ್ಥಳಾಂತರಿಸಿದರೆ ಕಷ್ಟ. ಟಿಶ್ಯೂ ಕಲ್ಚರ್ ಡಿಪಾರ್ಟ್‌ಮೆಂಟಿನಲ್ಲಿರುವ ಸಾತ್ವಿಕ್‌ಗೆ ಆಸ್ಪತ್ರೆಯ ಡಾಕ್ಟರರೊಂದಿಗೆ ಪರಿಚಯವಿದೆ. ನಾವು ಒಳ ಹೋಗಿ ದೂರದಿಂದಲೇ ಆಕೆಯನ್ನು ನೋಡಿಬರುತ್ತೇವೆ. ಪೂನಾದಲ್ಲಿದ್ದೂ ನಾನವಳನ್ನು ನೋಡಲಿಲ್ಲವೆಂದರೆ ಅರ್ಥವಿದೆಯೆ?’ ಅಂದಾಗ ಸುಮ್ಮನಾದಳು ವಿದ್ಯಾ. ಗಾಡಿಯ ಹಾಗೂ ಮನೆಯ ಕೀಲಿ ಹಿಡಿದು ಆತ ಹೊರಟಾಗ

‘ನೀನು ಗಾಡಿ ಓಡಿಸಬೇಡ, ಸಾತ್ವಿಕ್‌ನಿಗೆ ಕೊಡು’

ಅನ್ನುವ ಅವಳ ಚಿಂತೆಯ ಸ್ವರವೂ ಅವನ ಕಿವಿ ತಲುಪಲಿಲ್ಲ.

ರಾತ್ರಿ ಒಂದೂವರೆಗೆ ವಿದ್ಯಾಗೆ ಎಚ್ಚರವಾದಾಗ ಶುಭಂಕರ್ ಬಾಗಿಲು ತೆಗೆದು ಒಳಗೆ ಬಂದಿದ್ದು ಕೇಳಿಸಿತು. ಸ್ವಲ್ಪ ಹೊತ್ತಿನಲ್ಲೇ ಅವನು ಆಕೆಯ ಪಕ್ಕದಲ್ಲಿ ಬಂದು ಮಲಗಿದ್ದೂ ಕೂಡ ಗೊತ್ತು. ರಾತ್ರಿಯಿಡೀ ಮಗ್ಗಲು ಬದಲಿಸುತ್ತಿದ್ದ ಅವನನ್ನು ಮಾತಾಡಿಸಿದರೆ ಎಲ್ಲಿ ಅತ್ತುಬಿಟ್ಟಾನೋ ಅನ್ನುವ ಹೆದರಿಕೆಯಿಂದ ಸುಮ್ಮನಾದಳು. ಮೀತಾ ಬಹಳ ಚಿಂತಾಜನಕ ಪರಿಸ್ಥಿತಿಯಲ್ಲಿರುವುದು ವಿದ್ಯಾಗೆ ಬೆಳಿಗ್ಗೆ ತಿಳಿದಾಗ

‘ಅವಳಿಗೆ ವಯಸ್ಸು ಐವತ್ತೆಂದರೆ ಹೆಚ್ಚೇನಲ್ಲ ಬಿಡಿ. ಎಲ್ಲ ಸರಿ ಹೋಗುತ್ತೆ, ಜಗತ್ತೇ ಮುಳುಗಿಹೋದಂತೆ ತಲೆಕೆಡಿಸಿಕೊಂಡರಾಗುತ್ತದೆಯೆ? ಅವಳಿಗೇನಾದರೂ ಹೆಚ್ಚು ಕಡಿಮೆಯಾದರೆ ಅವಳ ಕ್ಯಾಸೆಟ್‌ಗಳಿವೆ, ಸಿಡಿಗಳಿವೆ, ಎಷ್ಟೆಲ್ಲ ಕಡೆಗಳಲ್ಲಾದ ಅವಳ ಕಾರ್ಯಕ್ರಮದ ವಿಡಿಯೋಗಳಿವೆ. ಒಂದರ್ಥದಲ್ಲಿ ಕಲಾವಿದರು ಯಾವತ್ತೂ ಸಾಯುವುದಿಲ್ಲ ಶುಭಂಕರ್, ಕಲಾವಿದರ ಕಲೆಯನ್ನು ಜೋಪಾನ ಮಾಡಲು ವಿಜ್ಞಾನಿಗಳು ಸಾಕಷ್ಟು ಪ್ರಯತ್ನಿಸಿದ್ದಾರೆ. ಮುಂಬರುವ ಎಷ್ಟೋ ಪೀಳಿಗೆಗಳು ಆಕೆಯ ಹಾಡುಗಳನ್ನು ಕೇಳುತ್ತಿರಬಹುದು’. ಅಂದಳು.

ಅವಳ ಮಾತು ನಿಜವೇ ಆಗಿದ್ದರೂ ಇನ್ನು ಮುಂದೆ ಆಕೆ ಹೊಸ ಹಾಡುಗಳನ್ನು ಹೇಳಲಾರಳು ಅನ್ನುವ ಕೊರಗು ಅವನದ್ದು.

‘ಅದೆಲ್ಲ ನಿಜವಾದರೂ ವಿಜ್ಞಾನ ಸಾಕಷ್ಟು ಮುಂದುವರಿದಿದೆ ರೀ. ಮೀತಾಳ ಹಾಡುಗಳನ್ನು ಮುಂದಿನ ಪೀಳಿಗೆಗೆ ಶೇಖರಿಸಿಡಲು ಸಾಧ್ಯವಾಗಿರುವಂತೆ ಬಾಲಗಂಧರ್ವ ಹಾಗೂ ಸೈಗಲ್‌ನಂತಹ ಮಹಾನ್ ಕಲಾವಿದರ ಹಾಡುಗಳನ್ನು ಅಷ್ಟೊಂದು ಹೆಚ್ಚು ಪ್ರಮಾಣದಲ್ಲಿ ಶೇಖರಿಸಿಡಲಾಗಿಲ್ಲ. ಇನ್ನೂ ನೂರು ವರ್ಷದ ನಂತರ ಬಹುಶಃ ಗಾಯಕನ ಸ್ವರಯಂತ್ರವನ್ನು ಜೋಪಾನ ಮಾಡಿಡುವಷ್ಟು ವಿಜ್ಞಾನ ವಿಕಸಿತವಾಗಬಹುದೇನೋ. ಆಗ ನಿಮ್ಮಂತಹ ರಸಿಕರು ತಮ್ಮಷ್ಟದ ಕಲಾವಿದರ ಹಾಡುಗಳನ್ನು ಮನಸಾರೆ ಕೇಳಬಹುದು. ನೀವೇನೆ ಅನ್ನಿ, ಇಂತಹ ಕಲಾವಿದರು ಹೊಸ ಹೊಸ ಪೀಳಿಗೆಗಳಲ್ಲಿ ಹುಟ್ಟಿ ಬರುತ್ತಲೇ ಇರುತ್ತಾರೆ ಶುಭಂಕರ್. ಮೀತಾಳಂತಹ ಶ್ರೇಷ್ಠ ಹಾಡುಗಾರಳಲ್ಲಾದರೂ ತಯಾರಾಗುತ್ತಲೇ ಇರಬಹುದು. ಇನ್ನು ಐವತ್ತು ವರ್ಷಗಳ ನಂತರ ಅವಳಿಗಿಂತಲೂ ಒಳ್ಳೆಯ ಗಾಯಕಿಯರು ಹುಟ್ಟಿ ಇನ್ನೂ ಒಳ್ಳೆಯದಾಗಿ ಹಾಡಬಹುದು’. ಅಂದಳು.

ತನ್ನ ಗಂಡನ ನೋವು ನೀಗಿ ಮನಸ್ಸು ಹಗುರಾಗಬೇಕೆನ್ನುವ ಉದ್ದೇಶದಿಂದ ಅವಳಾಡಿದ ಮಾತು ಕೇಳಿ ಅವನ ಕಣ್ಣು ಹೊಳೆದಂತಾಗಿ ಅವನ ಯೋಚನೆ ಬೇರೆ ದಾರಿ ಹಿಡಿಯುತ್ತಿದೆ ಅನ್ನುವುದು ಅವಳ ಗಮನಕ್ಕೆ ಬರಲಿಲ್ಲ.

ಶುಭಂಕರ್ ಲಗುಬಗೆಯಿಂದ ಮತ್ತೊಂದು ಕಪ್ ಚಹಾ ಬೇಕೆಂದ. ಸಂತೋಷದಲ್ಲಿದ್ದಾಗ ಮಾತ್ರ ಅವನು ಹೆಚ್ಚಿಗೆ ಚಹಾ ಕೇಳುತ್ತಿದ್ದ ಹಾಗಾಗಿ ಅವನ ಮಾನಸ್ಸು ಸ್ವಲ್ಪ ಹಗುರಾಗಿರಬೇಕು ಅಂದುಕೊಂಡು ಚಹಾ ತರಲು ಒಳಗೆ ಹೋದಳು. ಆಕೆ ಅತ್ತ ಹೋಗಿದ್ದೆ ಶುಭಂಕರ್ ಫೋನ್ ಎತ್ತಿ ಅಧೀರತೆಯಿಂದ ನಂಬರ್ ಡಯಲ್ ಮಾಡಿದ. ಎರಡೇ ನಿಮಿಷದಲ್ಲಿ ಮಾತು ಮುಗಿಸಿ ಚಹಾ ಕುಡಿಯಲು ಸಮಯ ವ್ಯರ್ಥ ಮಾಡದೆ ಭರಭರನೆ ಬಚ್ಚಲು ಮನೆ ಹೊಕ್ಕು ‘ನಾನು ಸ್ನಾನ ಮಾಡಿ ಬರುತ್ತೇನೆ ನೀನು ಏನಾದರೂ ತಿಂಡಿ ಮಾಡಿಡು’ ಎಂದು ಅಲ್ಲಿಂದಲೇ

ಕೂಗಿ ಹೇಳಿದ.

‘ನಿನ್ನೆ ರಾತ್ರಿ ತಡವಾಗಿ ಬಂದಿದ್ದೀರಿ, ಸುಸ್ತಾಗಿರುತ್ತೆ, ಸ್ವಲ್ಪ ಮಲಗಿದ್ದು ಹೋಗಿ’ ಎಂದು ವಿದ್ಯಾ ತನ್ನ ಮಾತು ಮುಗಿಸುವಷ್ಟರಲ್ಲಿ ಬಚ್ಚಲಿನ ಬಾಗಿಲು ಹಾಕಿದ ಶಬ್ದ ಕೇಳಿಸಿತು.

ಇಡೀ ದಿನ ಟಿವಿಯ ಮೇಲೆ ಮೀತಾ ಲೋಲಗೆಕರ್‌ಳ ಆರೋಗ್ಯದ ಬಗ್ಗೆ ಮಾಹಿತಿ ಕೊಡುವ ವಾರ್ತೆಗಳೆ. ಹದಗೆಡುತ್ತಿರುವ ಆರೋಗ್ಯದಿಂದಾಗಿ ಮುಂಬಯಿ ಇಲ್ಲವೆ ದಿಲ್ಲಿಗೆ ಆಕೆಯನ್ನು ಹೊತ್ತೊಯ್ಯುವುದು ಸಾಧ್ಯವಾಗುತ್ತಿರಲಿಲ್ಲವಾದರೂ ವಾಕರ್‌ನ ಡಾಕ್ಟರ್‌ಗಳು ತಮ್ಮ ಪ್ರಯತ್ನ ನಡೆಸಿಯೇ ಇದ್ದರು. ಭಾರತದಾದ್ಯಂತ ಆಕೆಯ ಅಭಿಮಾನಿಗಳು ಆಕೆಯ ಆರೋಗ್ಯ ಸುಧಾರಿಸಲೆಂದು ಕಳಿಸಿದ ಸಂದೇಶಗಳನ್ನು ನ್ಯೂಸ್ ಚ್ಯಾನೆಲ್‌ನವರು ದಿನವಿಡಿ ತೋರಿಸುತ್ತಿದ್ದರು.

ಸಾಯಂಕಾಲ ನಾಲ್ಕು ಘಂಟೆಗೆ ಶುಭಂಕರ್ ಫೋನ್ ಮಾಡಿದ್ದ, ಅವನ ಮಾತಿನಲ್ಲಿ ದುಃಖದ ಇಲ್ಲವೆ ವೇದನೆಯ ಯಾವುದೇ ಕುರುಹಿರಲಿಲ್ಲ. ಐದು ಘಂಟೆಗೆ ಆಫೀಸಿನಿಂದಲೇ ಅವನು ಸ್ಲೋನ್ ಆಸ್ಪತ್ರೆಗೆ ಮೀತಾಳನ್ನು ನೋಡಲು ಹೋಗಿ ರಾತ್ರಿ ತಡವಾಗಿ ಬರುವವನಿದ್ದ. ಸಾತ್ವಿಕ ತನ್ನ ಜೊತೆಯಿರುವುದರಿಂದ ಚಿಂತಿಸಬೇಡವೆಂದು ವಿದ್ಯಾಗೆ ಹೇಳಿ ವಿದ್ಯಾ ಮುಂದೆ ಮಾತಾಡುವ ಮೊದಲೇ ಫೋನ್ ಇಟ್ಟುಬಿಟ್ಟಿದ್ದ.

ರಾತ್ರಿ ಒಂಭತ್ತು ಘಂಟೆಗೆ ಊಟ ಮುಗಿಸಿ ವಿದ್ಯಾ ತನ್ನ ಮಗಳ ಮಿತಾಲಿಯ ಹೋಮವರ್ಕ್ ಬರೆಸಿಕೊಳ್ಳುತ್ತಿರುವಾಗಲೆ ಹೊರಗಿನ ಕೋಣೆಯ ಟಿವಿಯಲ್ಲಿ ಮೀತಾಳ ಸಾವಿನ ವಾರ್ತೆ ಕೇಳಿಸಿತು. ಮಿತಾಲಿಯನ್ನು ಮಲಗಿಸಿ ಟಿವಿಯೆದುರು ಬಂದು ಕುಳಿತ ಹದಿನೈದೇ ನಿಮಿಷದಲ್ಲಿ ಶುಭಂಕರ್ ಫೋನ್ ಮಾಡಿದ್ದ.

‘ಮೀತಾಳ ಹೆಣ ಮುಂಬಯಿಗೆ ಕರೆದುಕೊಂಡು ಹೋಗುತ್ತಿದ್ದಾರೆ, ನಾನೂ ಸಾತ್ವಿಕ್ ಅಂತ್ಯಕ್ರಿಯೆಗೆ ಹೋಗುತ್ತಿದ್ದೇವೆ, ನಾಳೆ ಸಾಯಂಕಾಲದವರೆಗೆ ಬರುತ್ತೇವೆ’ ಎಂದಷ್ಟೆ ಹೇಳಿ ಮತ್ತೊಮ್ಮೆ ವಿದ್ಯಾಗೆ ಒಂದಕ್ಷರವನ್ನೂ ಮಾತಾಡಗೊಡದೆ ಫೋನ್ ಇಟ್ಟುಬಿಟ್ಟ.

ಮರುದಿನ ಮಧ್ಯರಾತ್ರಿಯ ಸುಮಾರಿಗೆ ಬಂದು ಮಲಗಿದ ಶುಭಂಕರ ಬೆಳಿಗ್ಗೆ ಎದ್ದ ಮೇಲೆ ಮೀತಾಳ ಅಂತಿಮಯಾತ್ರೆಯ ಇಡೀ ಕಥೆಯನ್ನು ವಿದ್ಯಾಳೆದುರು ಬಿಡಿಸಿದ. ಅವನ ಮಾತಿನಲ್ಲಿ ದುಃಖ ನಿರಾಸೆ, ಅಸಹಾಯಕತೆ ಯಾವುದೂ ಇರಲಿಲ್ಲ. ತನ್ನಿಷ್ಟದ ಗಾಯಕಿಯ ಜೊತೆ ನಾನು ಕಡತನಕವಿದ್ದೆ ಅನ್ನುವ ಸಮಾಧಾನ ಅವನಿಗಿರಬೇಕು ಅಂದುಕೊಂಡಳು. ಮುಂದಿನ ಹದಿನೈದು ದಿನಗಳವರೆಗೆ ಶುಭಂಕರ್

ಆಫೀಸಿಗೆ ಬೇಗ ಹೋಗಿ ತಡ ರಾತ್ರಿಯಾಗುವಾಗ ಮನೆಗೆ ಬರುವುದು ಅಭ್ಯಾಸವಾಗಿ ಹೋಯಿತು. ದಿನ ಬೆಳಗಾದರೆ ಸಾತ್ವಿಕ್ ಕರೆಗಳು. ವಿದ್ಯಾಳಿಗೆ ಯಾವ ಸುಳಿವೂ ಸಿಗದಂತೆ ಎಲ್ಲವೂ ನಡೆದಿತ್ತು. ಅವನ ಸಂಸ್ಥೆಯ ತಾಂತ್ರಿಕ ಕೆಲಸಗಳ ಬಗ್ಗೆ ಹೆಚ್ಚು ತಿಳಿಯದ ವಿದ್ಯಾ ಹೆಚ್ಚೇನೂ ಕೇಳಲು ಹೋಗದೆ ಹೊಸ ಪ್ರಾಜೆಕ್ಟ್ ಇರಬೇಕೆಂದು ಸುಮ್ಮನಾದಳು.

ಸರಿಸುಮಾರು ಮೂರು ವಾರಗಳ ನಂತರ ಮಿತಾಲಿ ರಾತ್ರಿ ಮಲಗಿದ ಮೇಲೆ ವಿದ್ಯಾಳನ್ನು ಹೊರಕೋಣೆಯಲ್ಲಿ ಕರೆದುಕೊಂಡು ಬಂದು ತನ್ನೆದುರು ಕೂರಿಸಿದ ಶುಭಂಕರ್

‘ನಿನ್ನ ಜೊತೆ ಮಹತ್ವವಾದ ವಿಷಯದ ಬಗ್ಗೆ ಸ್ವಲ್ಪ ಮಾತಾಡುವುದಿದೆ’ ಅಂದ.

ಅವನ ಮಾತೂ ಗಂಭೀರ ಮುಖವೂ ಗಂಭೀರ.

‘ಹೇಳು’

‘ಕಳೆದ ಮೂರು ವಾರಗಳಿಂದ ನಾನೂ ಸಾತ್ವಿಕ್ ಒಂದು ಮಹತ್ವವಾದ ಪ್ರಾಜೆಕ್ಟಿನ ಮೇಲೆ ಕೆಲಸ ಮಾಡುತ್ತಿದ್ದೆವೆ’.

‘ಹಂ’, ಅಂದಳು ಇವೆಲ್ಲ ಮಾಮೂಲು ಅನ್ನುವಂತೆ.

‘ನಾವು ಮಾಡುತ್ತಿದ್ದ ಈ ಪ್ರಯೋಗ ಬಹಳ ವಿಶೇಷವಾದದ್ದು, ಸಾತ್ವಿಕ್ ನಮ್ಮ ಬಯೋಟೆಕ್ನಾಲಜಿ ವಿಭಾಗದಲ್ಲಿ ಕೆಲಸ ಮಾಡುತ್ತಿದ್ದಾನೆ ಅನ್ನುವುದು ನಿನಗೆ ಗೊತ್ತು.

‘ಹೌದು, ನೀನು ತಂತ್ರಜ್ಞ ಅವನು ಸಂಶೋಧಕ. ಮುಂದೆ?’.

‘ನಿನಗೆ ವಿಷಯ ಅರ್ಥಮಾಡಿಸಲು ಅವನ ಕೆಲಸದ ಬಗ್ಗೆ ಸ್ವಲ್ಪದರಲ್ಲಿ ಹೇಳುತ್ತೇನೆ, ಬಯೋಟೆಕ್ನಾಲಜಿಯ ಹೊಸ ಸಂಶೋಧನೆ ‘ಟಿಶ್ಯೂ ಕಲ್ಚರ್’ನಲ್ಲಾಗುತ್ತಿದೆ. ನಮ್ಮ ಶರೀರ ಸಣ್ಣ ಸಣ್ಣ ಜೀವಕೋಶಗಳಿಂದ ತಯಾರಿಸಲ್ಪಟ್ಟಿದೆ. ಈ ಜೀವಕೋಶಗಳು ಕೆಲವು ವಿಶೇಷ ಕೆಲಸಗಳಿಗಾಗಿ ತಮ್ಮಲ್ಲಿ ಬದಲಾವಣೆ ಮಾಡಿಕೊಳ್ಳುತ್ತವೆ ಹಾಗೂ ಅವುಗಳು ತಮ್ಮದೇ ಒಂದು ಗುಂಪು ತಯಾರಿಸಿಕೊಳ್ಳುತ್ತವೆ. ಅವುಗಳನ್ನು ಟಿಶ್ಯೂ ಇಲ್ಲವೆ ಅಂಗಾಂಶಗಳು ಅನ್ನುತ್ತೇವೆ. ಅದರಲ್ಲಿಯ ಕೆಲವು ಗುಂಪುಗಳು ಸ್ನಾಯುಗಳಾಗಿಯೂ ಕೆಲವು ಮೂಳೆಗಳ ಬೆಳವಣಿಗೆಯಲ್ಲಿ, ಕೆಲವು ಅಸ್ತಿಮಜ್ಜೆಗಳ ಬೆಳವಣಿಗೆಯಲ್ಲಿ ತೊಡಗುತ್ತವೆ. ಗಿಡಮರಗಳಲ್ಲಿ ಹಾಗೂ ಪ್ರಾಣಿಗಳಲ್ಲಿ ಟಿಶ್ಯೂ ಕಲ್ಚರ್‌ನ ಸಹಾಯದಿಂದ ಅಮೂಲಾಗ್ರ ಕ್ರಾಂತಿಯಾಗಿದೆ. ವಿಶೇಷವಾಗಿ ಗೊಬ್ಬರ ತಯಾರಿಕೆಯಲ್ಲಿ. ರಸಾಯನಗಳನ್ನು ತಯಾರಿಸುವುದರಲ್ಲಿ ಹಾಗೂ ವನಸ್ಪತಿಗಳ ಬೇರೆಬೇರೆ ಭಾಗಗಳ ಅಂಗಾಂಶಗಳನ್ನು ಕೃತಕವಾಗಿ

ಪ್ರಯೋಗಶಾಲೆಯಲ್ಲಿ ಬೆಳೆಸುವುದರಲ್ಲಿ ಯಶಸ್ವಿಯಾಗಿದ್ದಾರೆ. ಹೊಸ ಪದ್ಧತಿಯ ಬೀಜಗಳು ಅಥವಾ ಕೃತಕ ಮೀನು ಸಾಗಾಣಿಕೆ ವ್ಯಾಪಾರದಲ್ಲಿ ಈ ತಂತ್ರಜ್ಞಾನವನ್ನು ಉಪಯೋಗಿಸಿ ಉತ್ಪಾದನೆಯನ್ನು ಹೆಚ್ಚಿಸಬಹುದು’.

ಬರಿದೆ ಹುಂ. . . ಹುಂ ಅನ್ನುತ್ತ ಅವನ ಈ ವಿವರಣೆಗಳಿಂದ ಆಕಳಿಸಿದ ವಿದ್ಯಾ ಮುಂದಿನ ಮಾತುಗಳನ್ನು ಕೇಳಿ ಸ್ತಬ್ಧಳಾದಳು.

‘ಈಗ ಸಾತ್ವಿಕ್ ಮಾನವ ಅಂಗಾಂಶಗಳನ್ನು ಪ್ರಯೋಗಾಲಯದಲ್ಲಿ ತಯಾರಿಸುವ ಸಂಶೋಧನೆ ನಡೆಸಿದ್ದಾನೆ. ಅದರಲ್ಲಿ ಅವನಿಗೆ ಕೆಲವು ಮಟ್ಟಿಗೆ ಯಶಸ್ಸು ಸಿಕ್ಕಿದೆ. ಹಲ್ಲಿಯ ಬಾಲ ತುಂಡಾದರೆ ಆ ಜಾಗದಲ್ಲಿ ಹೊಸ ಬಾಲ ತಂತಾನೆ ಬೆಳೆಯಲು ಹಲ್ಲಿಯಲ್ಲಿರುವ ಅಂಗಾಂಶಗಳು ಅಲ್ಲಿ ನೈಸರ್ಗಿಕವಾಗಿ ಬೆಳೆಯಲಾರಂಭಿಸುತ್ತವೆ. ಮಾನವನ ಅವಯವಗಳಲ್ಲೂ ಹಾಗಾಗಬೇಕು ಅನ್ನುವುದೇ ಈ ಸಂಶೋಧನೆಯ ಉದ್ದೇಶ.

‘ನೀನೀಗ ಇದನ್ನೆಲ್ಲ ನನಗೆ ಹೇಳುತ್ತಿರುವ ಉದ್ದೇಶ?’

‘ಒಂದು ತಿಂಗಳ ಹಿಂದೆ ಮೀತಾ ಲೋಲಗೇಕರ್ ಅಪಘಾತಕ್ಕೀಡಾಗಿ ಕೋಮಾದಲ್ಲಿದ್ದಾಗ ನೀನೇ ಅಲ್ಲವೆ ಹೇಳಿದ್ದು, ‘ಇನ್ನೂ ಐವತ್ತು ವರ್ಷಗಳ ನಂತರ ಗಾಯಕರ ಸ್ವರಯಂತ್ರವನ್ನು ಜೋಪಾನ ಮಾಡಿಡುವಷ್ಟು ವಿಜ್ಞಾನ ಮುಂದುವರೆಯುತ್ತದೆ ಎಂದು?’

‘ ಅಯ್ಯೋ ದೇವರೆ! ಹಾಗಾದ್ರೆ.... ?’

‘ಇತ್ತೀಚೆಗೆ ನಮ್ಮ ಸಂಸ್ಥೆಯಲ್ಲಿ ಒಂದು ಹನಿ ರಕ್ತದಲ್ಲಿರುವ ಜೀವಕೋಶಗಳನ್ನು ಪುನರ್ನಿರ್ಮಿಸಿ ಕೃತಕವಾಗಿ ಒಂದು ಬಾಟಲಿಯಷ್ಟು ರಕ್ತವನ್ನು ತಯಾರಿಸುವ ಪ್ರಯೋಗಗಳು ನಡೆದಿವೆ, ಸ್ವಲ್ಪ ಯಶಸ್ಸೂ ಸಿಕ್ಕಿದೆ. ನಿನ್ನ ಮಾತಿನಿಂದ ನನಗೊಂದು ಅಸೆಯ ಕಿರಣ ಸಿಕ್ಕಂತಾಯಿತು. ಕೂಡಲೆ ನಾನು ಸಾತ್ವಿಕ್ ಆ ರಾತ್ರಿ ಸ್ಲೋನ್ ಆಸ್ಪತ್ರೆಗೆ ಹೋದೆವು. ದಾರಿಯಲ್ಲಿ ಮೀತಾ ಲೋಲಗೇಕರ್‌ನ ಸ್ವರಯಂತ್ರವನ್ನು ಜೋಪಾನವಾಗಿಡುವ ಸಾಧ್ಯತೆಗಳ ಬಗ್ಗೆ ಚರ್ಚಿಸಿ ಸ್ಲೋನ್ ಆಸ್ಪತ್ರೆಯ ಡಾಕ್ಟರ್‌ನನ್ನು ಭೇಟಿಯಾಗಿ ನಮ್ಮ ಕೆಲಸಕ್ಕೆ ಅವರ ಅನುಮತಿ ಪಡೆದೆವು’.

‘ದೇವರೆ!. . . ನೀನು?. . .

‘ನಿಜ. ಮರುದಿನ ಯಾವುದೇ ಕೃತಕ ಯಂತ್ರಗಳಿಗೂ ಸ್ಪಂದಿಸದಷ್ಟು ಅವಳ ಆರೋಗ್ಯ ಕೆಟ್ಟಾಗ ಅವಳ ಹೃದಯ ಸಂಪೂರ್ಣವಾಗಿ ನಿಂತುಹೋಗುವ ಮುನ್ನ ಅವಳ ಧ್ವನಿಪೆಟ್ಟಿಗೆಯ ಸಣ್ಣ ಚೂರೊಂದನ್ನು ತೆಗೆದು ನಮ್ಮಲ್ಲಿದ್ದ ರಾಸಾಯನದಲ್ಲಿಟ್ಟು ಸಂಸ್ಥೆಗೆ ತಂದೆವು. ಆ ಡಾಕ್ಟರ್ ಕೂಡ ಮೀತಾಳ ಬಹಳ ದೊಡ್ಡ

ಅಭಿಮಾನಿಯಾಗಿರುವುದರಿಂದ ನಮ್ಮ ಕೆಲಸ ಸುಲಭವಾಯಿತೆನ್ನುವೆ’.

ಮಾತನಾಡುತ್ತಲೇ ಶುಭಂಕರ್ ಸ್ವಲ್ಪ ಮೌನವಾದ.

‘ನಿಮ್ಮ ಪ್ರಯೋಗ ಎಷ್ಟು ಯಶಸ್ವಿಯಾಗಿದೆ, ಯಾವ ಹಂತದಲ್ಲಿದೆ?’ ಅಧೀರತೆ ವಿದ್ಯಾಳ ಮಾತಿನಲ್ಲಿನುಕಿತು.

‘ಅದೇ ಮುಖ್ಯ ವಿಷಯ. ಸಾತ್ವಿಕ ಆ ಸ್ವರಯಂತ್ರದ ಚೂರಿನ ಅಂಗಾಂಶಗಳನ್ನು ನೂರು ಭಾಗಗಳಲ್ಲಿ ಬೇರ್ಪಡಿಸಿ ಅಂಗಾಂಶ ಕೃಷಿ (ಟೆಕ್ನಾ ಕಲ್ಚರ್) ತಂತ್ರಜ್ಞಾನವನ್ನುಪಯೋಗಿಸಿ ಅವುಗಳ ಧ್ವನಿಪೆಟ್ಟಿಗೆಗಳನ್ನು ತಯಾರಿಸಲು ಪ್ರಯತ್ನಿಸಿದೆ. ಅವುಗಳಲ್ಲಿ ನಾಲ್ಕೈದು ಚೂರುಗಳೇ ಸ್ವರಯಂತ್ರವಾಗಿ ಮಾರ್ಪಾಟಾದವು ಉಳಿದ ಅಂಗಾಂಶಗಳು ಹಲವಾರು ಕಾರಣಗಳಿಂದ ಬೆಳೆಯದೆ ನಾಶವಾದವು’.

‘ಅಂದರೆ ಮೀತಾಳ ಧ್ವನಿಪೆಟ್ಟಿಗೆಯ ಚೂರಿನಿಂದ ಸಾತ್ವಿಕ ಸಂಪೂರ್ಣವಾಗಿ ಹೊಸತಾದ ಧ್ವನಿಪೆಟ್ಟಿಗೆ ತಯಾರಿಸಿದನೆ?’

‘ಹೌದು, ಅದರಲ್ಲಿ ಒಂದಂತೂ ಅಚ್ಚು ಹೊಡೆದಂತಿದೆ’.

‘ಮುಂದೆ?’

‘ಈ ಧ್ವನಿಪೆಟ್ಟಿಗೆಯನ್ನೇ ಒಬ್ಬ ಹುಡುಗಿಯ ಗಂಟಲಲ್ಲಿ ಕಸಿ ಮಾಡಬೇಕಿದೆ’. ಎಂದು ಹೇಳಿ ಬೇಕೆಂದೇ ಮಲಗುವ ಕೋಣೆಯಲ್ಲಿ ಬಗ್ಗಿ ನೋಡಿದ. ಅವನು ಹಾಗೆ ನೋಡಿದುದರ ಹಿಂದಿನ ಅರ್ಥ ತಿಳಿದು ವಿದ್ಯಾ ಹೌಹಾರಿದಳು. ಹೃದಯದ ಬಡಿತವನ್ನು ಸ್ಥಿಮಿತಗೊಳಿಸಿ

‘ಅಂದ್ರೆ? ನೀನು.... ಮಿತಾಲಿ?’

‘ಯಾಕಿಷ್ಟು ಅಪ್ಪೇಟ್ ಆಗಿ? ಸಾತ್ವಿಕನಿಗೆ ಒಬ್ಬನೇ ಮಗ, ಅವನದನ್ನು ಹೇಗೆ ಉಪಯೋಗಿಸಿಯಾನು? ಧ್ವನಿಪೆಟ್ಟಿಗೆ ತಯಾರಿಸುವ ಕಲ್ಪನೆ ನನ್ನದು, ಮಿತಾಲಿ ನಮ್ಮ ಮಗಳು. ಮಿತಾಲಿಯ ವಯಸ್ಸು, ಎಳೆಯ ದೇಹ ಎರಡೂ ಪ್ರಯೋಗಕ್ಕೆ ಹೇಳಿ ಮಾಡಿಸಿದಂತಿವೆ. ಉತ್ತಮವಾಗಿ ಕಸಿ ಮಾಡಬಹುದು’. ‘ಆದರೆ.... ಅಪಾಯವೆಷ್ಟು? ಏನಾದರೂ ಹೆಚ್ಚು ಕಡಿಮೆಯಾದರೆ?... ಅವಳ ಮಾತೇ ನಿಂತು ಹೋದರೆ?... ಬೇಡ, ಮೀತಾಲಿ ನನ್ನ ಒಬ್ಬಳೇ ಮಗಳು. ನಾನು ಇಂತಹ ಅಪಾಯಕ್ಕೆ ಕೈಹಾಕಲಾರೆ’.

‘ಏನೂ ಆಗಲ್ಲ, ನನ್ನನ್ನು ನಂಬು, ಮಿತಾಲಿಯ ಧ್ವನಿಪೆಟ್ಟಿಗೆಯ ತೆಗೆದು ಸುರಕ್ಷಿತವಾಗಿ ಪ್ರಯೋಗಶಾಲೆಯಲ್ಲಿ ಇಡುತ್ತೇವೆ. ಕಸಿ ಮಾಡಿರುವ ಧ್ವನಿಪೆಟ್ಟಿಗೆ ಸರಿಯಾಗಿ ಕೆಲಸ ಮಾಡುತ್ತಿದೆಯೇ ಇಲ್ಲವೆ ಅನ್ನುವುದು ಖಚಿತವಾಗುವ ತನಕ ಅವಳ ಮೂಲ ಸ್ವರಯಂತ್ರ ನಾಶವಾಗದಂತೆ ಹಾಗೇ ಇಟ್ಟು ಬಿಡುತ್ತೇವೆ. ಈ ಕಸಿ

ಯಶಸ್ವಿಯಾಗದಿದ್ದರೆ ಹೆಚ್ಚೇನು ನಷ್ಟವಿಲ್ಲ, ಒಂದೋ ಮಿತಾಲಿಯ ಶರೀರ ಹೊಸ ಧ್ವನಿಪೆಟ್ಟಿಗೆಯನ್ನು ತಿರಸ್ಕರಿಸಬಹುದು ಇಲ್ಲವೆ ಅವಳ ಗಂಟಲಿನ ಸ್ನಾಯುಗಳಲ್ಲಿ ತೊಂದರೆಯುಂಟಾದರೆ ಅವಳ ಮಾತು ನಿಂತು ಹೋಗಬಹುದು’.

‘ಬೇಡ, ಬೇಡ ನಾನು ಅಂತಹ ಅಪಾಯ ಎದುರುಹಾಕಿಕೊಳ್ಳಲಾರೆ’. ಹೆದರಿಕೆಯಿಂದ ನಡುಗಿತು ವಿದ್ಯಾಳ ಶರೀರ.

‘ಸ್ವಲ್ಪ ಅರ್ಥಮಾಡಿಕೊ, ಹಾಗೇನಾದರೂ ಆದರೆ ಮತ್ತೊಂದು ಸಣ್ಣ ಶಸ್ತ್ರಕ್ರಿಯೆ ಮಾಡಿ ಅವಳ ಮೂಲ ಧ್ವನಿಪೆಟ್ಟಿಗೆಯನ್ನು ಅಳವಡಿಸಿದರಾಯಿತು. ಮತ್ತೊಂದು ಹದಿನೈದು ದಿನ ಆಸ್ಪತ್ರೆಯ ವಾಸ. ಇದೇನಾದರೂ ಯಶಸ್ವಿಯಾದರೆ. . . . ನಮ್ಮ ಮಿತಾಲಿಯ ಸ್ವರ ಮೀತಾ ಲೋಲಗೇಕರ್‌ನಂತಾದೀತು. ಈ ವಿಷಯದ ಬಗ್ಗೆ ಜನರಿಗೆ ಗೊತ್ತಾದರೆ ತಮ್ಮ ಹೆಣ್ಣು ಮಕ್ಕಳ ಮೇಲೆ ಶಸ್ತ್ರಕ್ರಿಯೆ ಮಾಡಿಸಿಕೊಳ್ಳಲು ತಂದೆ ತಾಯಂದಿರು ಮುಗಿಬಿದ್ದಾರು. ಈ ಶಸ್ತ್ರಕ್ರಿಯೆಯ ಹಿಂದಿರುವ ಅಪಾಯ ನನಗೆ ಗೊತ್ತಿದೆ ಹಾಗೂ ನಾನು ಮೀತಾಳ ದೊಡ್ಡ ಫ್ಯಾನ್ ಆಗಿರುವುದರಿಂದ ಸಾತ್ವಿಕ್ ನನಗೆ ಮೊದಲ ಸಂಧಿ ಕೊಟ್ಟಿದ್ದಾನೆ’.

‘ಆದರೂ ನನಗೆ ಭಯ ಆಗುತ್ತದೆ’. ವಿದ್ಯಾಗೆ ಇದೆಲ್ಲ ಬೇಕಿರಲಿಲ್ಲ.

‘ವಿದ್ಯಾ, ಮೀತಾ ನನಗೂ ಮಗಳಲ್ಲವೆ? ನನಗವಳ ಚಿಂತೆಯಿಲ್ಲವೆ?’

‘ಆದರೆ ಅವಳ ದನಿಗೆ ಯಾವುದೇ ಅಪಾಯವುಂಟಾಗುವುದಿಲ್ಲ ತಾನೆ?’

‘ಇಲ್ಲ, ನಾನೂ ಸಾತ್ವಿಕ ಇಬ್ಬರೂ ಅಲ್ಲಿರುತ್ತೇವೆ, ಹೇಗೂ ಮುಂದಿನ ವಾರ ಅವಳ ಪರೀಕ್ಷೆ ಮುಗಿದು ರಜೆ ಆರಂಭವಾಗುತ್ತದೆ. ನನ್ನನ್ನು, ಸಾತ್ವಿಕನನ್ನು ಅದಕ್ಕೂ ಹೆಚ್ಚು ವಿಜ್ಞಾನವನ್ನು ನಂಬು’. ಮಿತಾಲಿಯ ಶಾಲೆಗೆ ರಜೆ ಆರಂಭವಾದ ದಿನ ಅವಳನ್ನು ಸ್ಕೋನ್ ಆಸ್ಪತ್ರೆಯಲ್ಲಿ ಭರ್ತಿ ಮಾಡಿ ಸಾತ್ವಿಕ್‌ನ ವೀಕ್ಷಣೆಯಡಿ ಶಸ್ತ್ರಕ್ರಿಯೆ ಯಶಸ್ವಿಯಾಯಿತು. ದೇವರ ದಯೆಯಿಂದ ಆಕೆಯ ದೇಹ ಹೊಸ ಧ್ವನಿಪೆಟ್ಟಿಗೆಯನ್ನು ಸ್ವೀಕರಿಸಿತು ಕೂಡ. ಹಾಗೂ ಮೂರು ವಾರಗಳಲ್ಲಿ ಮನೆಗೆ ಬಂದು ಮಿತಾಲಿ ಮಾತಾಡಲಾರಂಭಿಸಿದಳು.

ಮುಂದಿನ ನಾಲ್ಕೈದು ವಾರಗಳಲ್ಲಾಕೆ ಹಾಡಲೂಬಹುದಿತ್ತು. ಅವಳೇನಾದರೂ ಮೀತಾಳಂತೆ ಹಾಡಿದರೆ ಈ ಪ್ರಯೋಗ ಯಶಸ್ವಿಯಾಗಿ ಇಡಿ ಜಗತ್ತಿನಲ್ಲೇ ಹೊಸ ಕ್ರಾಂತಿಯಾಗುವ ಸಾಧ್ಯತೆಯ ಬಗ್ಗೆ ಅನುಮಾನವಿರಲಿಲ್ಲ. ಮೀತಾಳ ಉಳಿದ ನಾಲ್ಕು ಧ್ವನಿಪೆಟ್ಟಿಗೆಗಳು ಹಾಗೇ ಜೋಪಾನವಾಗಿದ್ದವು.

ಮುಂದಿನ ವಾರದಲ್ಲಿ ಮಿತಾಲಿಯ ಸ್ವರಕಂಪನಗಳ ಗ್ರಾಫ್ ತೆಗೆಯಲಾಯಿತು. ಧ್ವನಿಯು ಪ್ರತಿಯೊಂದು ಸಣ್ಣಪುಟ್ಟ ವ್ಯತ್ಯಾಸ ಈ ಗ್ರಾಫ್‌ನಲ್ಲಿ ಸ್ಪಷ್ಟವಾಗಿ

ನೋಂದಾಯಿಸಲ್ಪಟ್ಟ ಸಂಶೋಧಕನು ಅದನ್ನು ಅಭ್ಯಸಿಸಬಹುದಾಗಿತ್ತು. ಮೀತಾಳ ಹಾಡಿನ ರೆಕಾರ್ಡ್‌ನ ಗ್ರಾಫ್ ಮತ್ತು ಮಿತಾಲಿಯ ಸ್ವರಕಂಪನಗಳ ಗ್ರಾಫ್ ಎರಡೂ ಒಂದೇ ಸಮನಾಗಿದ್ದವು.

ತಮ್ಮ ಸಂಶೋಧನೆಯನ್ನು ಪ್ರಸಾರ ಮಾಡ್ಯಮಗಳ ಮೂಲಕ ಜನರ ತನಕ ತಲುಪಿಸಲು ಸಾತ್ವಿಕ ಹಾಗೂ ಶುಭಂಕರ್ ಉತ್ಸುಕರಾಗಿದ್ದರೂ ಇನ್ನೂ ಸ್ವಲ್ಪ ದಿನ ಕಳೆಯಲಿ, ಮಿತಾಲಿಯ ದನಿಯಲ್ಲಿ ಮೀತಾಳ ಹಾಡೊಂದನ್ನು ರೆಕಾರ್ಡ್ ಮಾಡಿಕೊಂಡು ನೂರಕ್ಕೆ ನೂರರಷ್ಟು ಯಶಸ್ಸಿನ ಭರವಸೆ ಹೊತ್ತುಕೊಂಡೆ ಈ ಪ್ರಯೋಗವನ್ನು ಜನರೆದುರು ತರುವುದೆಂದು ಶುಭಂಕರ್ ಸುಮ್ಮನಿದ್ದ. ಸಾತ್ವಿಕ್ ಕೂಡ ಒಪ್ಪಿದ.

ಐದು ವರ್ಷದವಳಿದ್ದಾಗಿನಿಂದಲೇ ಹಾಡಿನ ಕ್ಲಾಸಿಗೆ ಸೇರಿಕೊಂಡಿದ್ದ ಮಿತಾಲಿ ಶಾಲೆಯ ಕಾಯಕ್ರಮಗಳಲ್ಲಿ ಹಾರ್ಮೋನಿಯಮ್‌ನ ಸಹಾಯದಿಂದ ಸ್ವಾಗತ ಗೀತೆ, ಮನೆಗೆ ಬಂದವರೆದುರು ಭಜನೆ ಹಾಡುತ್ತಿದ್ದಳು. ಶಸ್ತ್ರಕ್ರಿಯೆಯಾದಮೇಲೆ ನಾಲ್ಕು ತಿಂಗಳ ವಿಶ್ರಾಂತಿ ಮುಗಿಸಿ ಹಾಡಿನ ಕ್ಲಾಸಿಗೆ ಹೊರಟಾಗ ಶುಭಂಕರ್ ಜೊತೆಯಾಗಿದ್ದ. ಅವಳಿಗೆ ಹೇಳಿಕೊಟ್ಟಿದ್ದ ಭಜನೆಯೊಂದನ್ನು ಆಕೆ ಗುರುಗಳೆದುರು ಹಾಡಿದಾಗ,

‘ಕಳೆದ ನಾಲ್ಕು ತಿಂಗಳಿನಿಂದ ಆರೋಗ್ಯ ಸರಿಯಿಲ್ಲದಿದ್ದರೂ ಮಿತಾಲಿ ಹಾಡು ಮರೆತಿಲ್ಲ. ಧ್ವನಿಯ ಮಟ್ಟದಲ್ಲಿ ಸಾಕಷ್ಟು ಬದಲಾವಣೆಯಾಗಿದೆ ಅನ್ನುವುದಕ್ಕಿಂತ ಸಾಕಷ್ಟು ಸುಧಾರಣೆಯಾಗಿರುವಂತಿದೆ. ಒಳ್ಳೆಯ ಗಾಯಕಿಯ ಲಕ್ಷಣಗಳಿವು’ ಅನ್ನುವಾಗ ಆಶ್ಚರ್ಯ ಗುರುಗಳ ಮಾತಿನಲ್ಲಿ ಉಳಿತು.

‘ಗುರುಗಳೆ ನನಗೆ ನಿಮ್ಮಿಂದ ಒಂದು ಸಹಾಯವಾಗಬೇಕು. ಶುಭಂಕರ್ ತೀರಾ ವಿನೀತವಾಗಿ ಅವರ ಸನಿಹಕ್ಕೆ ಹೋಗಿ ಹೇಳಿದ. ‘ಇದು ಮೀತಾ ಲೋಲಗೆಕರ್ ಹಾಡಿರುವ ಸುಂದರವಾದ ಹಾಗೂ ನನ್ನ ಅತ್ಯಂತ ಇಷ್ಟದ ‘ಪ್ರಿಯತಮಾ, ನೀನಿಲ್ಲದೆ ಬದುಕಲ್ಲೇಗೆ?’ ಹಾಡು.

‘ಹಂ, ಇದು ಮೀತಾ ಹಾಡಿರುವ ತುಂಬಾ ಸುಂದರವಾದ ಗೀತೆಗಳಲ್ಲೊಂದು. ಆಕೆ ಆರ್ತವಾಗಿ ಪ್ರಿಯತಮಾ ಅನ್ನುವಾಗ ಅದು ಪ್ರಿಯಕರನಿಗಾಗಿ ಉದ್ದೇಶಿಸಿ ಹೇಳಿದ್ದೆ? ಗಂಡನಿಗೆ ಉದ್ದೇಶಿಸಿ ಹೇಳಿದ್ದೇ ಇಲ್ಲ ಆ ಪರಮೇಶ್ವರನಿಗೆ ಉದ್ದೇಶಿಸಿ ಹೇಳಿದ್ದೇ ಅನ್ನುವುದು ಅರ್ಥವಾಗದೆ ಕೇಳುಗರು ಬೆರಗಾಗುತ್ತಾರೆ’.

‘ಆ ಹಾಡನ್ನು ನನ್ನ ಮಗಳು ಮೀತಾಗೆ ಹೇಳಿಕೊಡುತ್ತೀರಾ?’

‘ಅಯ್ಯೋ!, ಸಾಧ್ಯಾ ಇಲ್ಲ, ಅದು ಬಹಳ ಕಠಿಣವಾದ ಹಾಡು’

‘ಪ್ರಯತ್ನಿಸಿ ನೋಡಿ, ಒಂದೆರಡು ದಿನದಲ್ಲೇ ಬರಬೇಕೆಂದೇನಿಲ್ಲ. ಒಂದು ವಾರವಾದರೂ ಚಿಂತೆಯಿಲ್ಲ’.

‘ಸರಿ ಹಾಗಾದರೆ, ನೀವಿಷ್ಟು ಒತ್ತಾಯ ಮಾಡುತ್ತಿರುವಿರಾದರೆ.

ಗುರುಗಳು ಒಪ್ಪಿಕೊಂಡಿದ್ದು ತನ್ನ ಮಗಳು ಮೀತಾಳಂತೆ ಹಾಡಿದಷ್ಟೆ ಸಂತೋಷ ಶುಭಂಕರ್‌ಗೆ.

ಒಂದು ವಾರದ ಕಳೆದು ಶುಭಂಕರ್ ಮಗಳೊಂದಿಗೆ ಸಾತ್ವಿಕನನ್ನು ಕರೆದುಕೊಂಡು ಮಿತಾಲಿಯ ಹಾಡಿನ ಕ್ಲಾಸಿಗೆ ಹೋದ. ಅವರನ್ನು ನೋಡುತ್ತಲೆ ಮಿತಾಲಿಯ ಗುರುಗಳು ನಗುತ್ತ,

‘ಈ ರಜೆಯಲ್ಲಿ ನಿಮ್ಮ ಮಗಳ ಧ್ವನಿಯು ಮಟ್ಟ ಮೀತಾ ಲೋಲಗೆಕರ್‌ನಂತಾಗಿದೆ, ಔಷಧಿಯಿಂದಾಗಿ ಸ್ವರ ಹಾಳಾಗಿರುವುದನ್ನು ಆಗೊಮ್ಮೆ ಈಗೊಮ್ಮೆ ಕೇಳಿದ್ದೇನೆ ಆದರೆ ಅನಾರೋಗ್ಯದಲ್ಲಿ ಧ್ವನಿ ಇಷ್ಟೊಂದು ಮಟ್ಟಿಗೆ ಸುಧಾರಿಸಿರುವುದಕ್ಕೆ ಮಿತಾಲಿಯೊಬ್ಬಳೇ ಉದಾಹರಣೆ’. ಅಂದರು.

ಶುಭಂಕರ್ ಹಾಗೂ ಸಾತ್ವಿಕ ಒಬ್ಬರನ್ನೊಬ್ಬರು ನೋಡಿ ನಕ್ಕರು. ಸ್ವತಃ ಗುರುಗಳು ಹಾರ್ಮೋನಿಯಮ್ ನುಡಿಸಲು ಮತ್ತೊಬ್ಬ ಹುಡುಗ ತಬಲ ಬಾರಿಸಲು ಕುಳಿತರು.

‘ಪ್ರಿಯತಮಾ!!! ನೀನಿಲ್ಲದೆ ಬದುಕಲ್ಲೇಗೆ’. . . . ಮಿತಾಲಿ ಆರಂಭಿಸಿದಳು.

ಮಿತಾಲಿ ಸರಿಯಾಗಿಯೇ ಹಾಡುತ್ತಿದ್ದಳು. ಎಲ್ಲೂ ಆಪಸ್ವರವಿರಲಿಲ್ಲ. ಅದೇ ಶಬ್ದ ಅದೇ ಸ್ವರಗಳು, ಆಕೆಯ ಗುರುಗಳ ಪ್ರಯಾಸದ ಪರಿಣಾಮವಾಗಿ ಆಕೆ ಎಲ್ಲಿಯೂ ತಪ್ಪುತ್ತಿರಲಿಲ್ಲ. ಆದರೆ ಎದುರು ಕುಳಿತಿರುವ ಶುಭಂಕರ್ ಹಾಗೂ ಸಾತ್ವಿಕ್‌ಗೆ ಮಾತ್ರ ಈ ಹಾಡು ಆ ಹಾಡಿನಂತಿಲ್ಲ ಅನ್ನುವುದು ಗೊತ್ತು. ತಪ್ಪಿಲ್ಲದೆ ಅನ್ನುವುದನ್ನು ನಿರ್ದಿಷ್ಟವಾಗಿ ತೋರಿಸಲು ಸಾಧ್ಯವಿರಲಿಲ್ಲವಾದರೂ ಹಾಡಿನಲ್ಲಿ ಭಾವನೆಗಳೇ ಮರೆಯಾಗಿದ್ದವು. ಮೀತಾ ಲೋಲಗೆಕರ್ ‘ಪ್ರಿಯತಮಾ’ ಎಂದು ಹಾಡುವಾಗಿನ ಆರ್ತ ಭಾವನೆ ಕೇಳುಗರ ಮನಸ್ಸು ಕಲಕುತ್ತಿತ್ತು. ಕೇಳುವವನು ನಿಜವಾದ ರಸಿಕನಾಗಿರುತ್ತಿದ್ದರೆ ಅತ್ತೇ ಬಿಡುವಷ್ಟು ಹೃದಯದ ವೇದನೆ, ಆ ದುಃಖ ಆ ನಾಲ್ಕು ಶಬ್ದಗಳಿಂದ ಹೊರಸೂಸುತ್ತಿದ್ದವು. ಇಲ್ಲಿ ಅದೇ ಹಾಡು ಅದೇ ಸ್ವರ ಆದರೆ ಆ ವೇದನೆ ಮಾಯ.

ಈ ಎರಡೂ ಹಾಡುಗಳ ಸ್ವರಕಂಪನಗಳ ಗ್ರಾಫ್ ಒಂದೇ. ಆದರೆ ವ್ಯತ್ಯಾಸ ಶುಭಂಕರನಿಗಷ್ಟೇಯಲ್ಲ ಹಾಡು ಅರ್ಥಮಾಡಿಕೊಂಡು ಕೇಳುವ ಯಾರಿಗೂ ತಿಳಿಯುವಷ್ಟು.

ಹಾಡು ಮುಗಿಯುವ ತನಕ ಇಬ್ಬರೂ ಕೂತಿದ್ದು ಮಿತಾಲಿಯನ್ನು ಪ್ರಶಂಸಿಸಿ ಹೊರಟರು.

‘ನಮ್ಮ ಪ್ರಯೋಗ ವಿಜ್ಞಾನದ ದೃಷ್ಟಿಯಿಂದ ಯಶಸ್ವಿಯಾಗಿದ್ದರೂ ಹಾಡಿನಲ್ಲಾಗಿರುವ ವ್ಯತ್ಯಾಸ ಮಾತ್ರ ಸ್ಪಷ್ಟವಾಗಿದೆ’. ಶುಭಂಕರ ನಿರಾಸೆಯಿಂದಂದ.

‘ನಿಜ, ವಿಜ್ಞಾನದ ದೃಷ್ಟಿಯಿಂದ ನೋಡಿದರೆ ಹಾಡು ಹೊರಡುವುದು ಗಂಟಲಿನಿಂದಲೆ. ಶ್ವಾಸಕೋಶದಲ್ಲಿರುವ ಗಾಳಿ ಹಾಗೂ ಉಸಿರಾಟವನ್ನು ನಿಯಂತ್ರಿಸಿ ಗಾಯಕ ಗಂಟಲಿಗೆ ಹೆಚ್ಚು-ಕಡಿಮೆ ಒತ್ತಡ ಕೊಟ್ಟಾಗ ಅಲ್ಲಿರುವ ಧ್ವನಿಪೆಟ್ಟಿಗೆಯ ತಂತುಗಳು ಕಂಪಿಸುತ್ತವೆ. ಅವುಗಳ ವಿಶಿಷ್ಟ ಕಂಪನದಿಂದ ಶಬ್ದ ಹಾಗೂ ಸ್ವರಗಳು ಬಾಯಿಯಿಂದ ಹೊರಬರುತ್ತವೆ. ಹಲ್ಲು, ನಾಲಿಗೆ ತುಟಿಗಳು ಆ ಶಬ್ದೋಚ್ಚಾರಕ್ಕೆ ಬೇರೆಬೇರೆ ಆಯಾಮ ಕೊಟ್ಟು ಪೂರ್ಣತ್ವಕ್ಕೆ ಕೊಂಡೊಯ್ಯುತ್ತವೆ. ಪರಿಣಾಮವಾಗಿ ಆ ಕಂಪನಕ್ಕೆ ಸ್ವರ, ಲಯ, ತಾಳ ಹಾಗೂ ಶಬ್ದೋಚ್ಚಾರಗಳ ಮೆರಗು ಸಿಗುತ್ತದೆ. ಇವೆಲ್ಲವೂ ಒಟ್ಟಿಗೆ ಹಾಡಾಗಿ ಬಾಯಿಯಿಂದ ಹೊರಬರುತ್ತದೆ. ಹಾಡೊಂದು ಜನರ ಮನಮುಟ್ಟಲು ಇವಿಷ್ಟೆ ಸಾಲದು ಆ ಹಾಡಿನಲ್ಲಿ ಹೃದಯದ ಭಾವನೆಗಳನ್ನಿಳಿಸಬೇಕು. ಭಾವನೆಗಳು ಬದಲಾದಂತೆ ಮುಖಚರ್ಯೆ ಬದಲಾಗಬೇಕು. ನಮ್ಮ ಇಡೀ ಶರೀರ ಆ ನಾದಬ್ರಹ್ಮದೊಂದಿಗೆ ಒಂದಾಗಬೇಕು. ಆಗಲೇ ಆ ಹಾಡು ಪರಿಪೂರ್ಣವಾಗುವುದು’.

‘ಒಪ್ಪಿದೆ ಸಾತ್ವಿಕ್. ಪ್ರತಿಯೊಬ್ಬ ಗಾಯಕನೂ ಬೇರೆ. ಹಾಡು ಕಲಿಯಲು ಹತ್ತತ್ತು ಗಂಟೆ ಪಟ್ಟ ಕಷ್ಟ, ಆ ಹಾಡಿನ ಬಗ್ಗೆಯಿರುವ ಬದ್ಧತೆ, ಹಾಡಿಗಾಗಿ ಬದುಕನ್ನೇ ಮುಡಿಪಾಗಿಡುವ ಪ್ರವೃತ್ತಿ ಇವೆಲ್ಲ ಆ ಹಾಡಿನಲ್ಲಿ ಕಾಣುತ್ತದೆ. ಅಷ್ಟೇಯಲ್ಲ ಚಿಕ್ಕಂದಿನಿಂದ ಆ ಗಾಯಕನ ಮೇಲಾಗಿರುವ ಸಂಸ್ಕಾರ, ಆತನ ಬದುಕಿನ ಬವಣೆ, ದೇವರ ಜೊತೆಯಿರುವ ಆತನ ಭಾವ ಬಂಧನ ಇವೆಲ್ಲವೂ ಆತನ ಬಾಯಿಯಿಂದ ಹೊರಹೊಮ್ಮುವ ಸ್ವರಗಳಾಗುತ್ತವೆ’. ‘ಧ್ವನಿಪೆಟ್ಟಿಗೆಗಳು ಹಾಡುವುದಿಲ್ಲ, ಹಾಡು ಮೆದುಳಿನಿಂದ ಹೊಮ್ಮುತ್ತದೆ. ನಿನ್ನ ಮಗಳ ಸ್ವರಯಂತ್ರ ಮೀತಾಳದ್ದಾಗಿದ್ದರೂ ಮೆದುಳು ಮಾತ್ರ ಮಿತಾಲಿಯದ್ದೆ. ಮೀತಾ ಹಾಡುವಾಗ ಅವಳು ಕಂಡಿದ್ದು, ಅನುಭವಿಸಿದ್ದೆಲ್ಲ ಅವಳ ಹಾಡಿನಲ್ಲಿರುತ್ತಿತ್ತು. ಹಾಡು ಹೊರಹೊಮ್ಮುವಾಗ ಇವೆಲ್ಲವೂ ಅವಳ ಸ್ವರಕ್ಕೆ ಜೊತೆಯಗುತ್ತಿದ್ದವು. ಚಿಕ್ಕಂದಿನಿಂದ ಮೀತಾ ಪಟ್ಟ ಕಷ್ಟ, ಸಂಗೀತಕ್ಕಾಗಿ ಮುಡುಪಾಗಿಟ್ಟ ಅವಳ ಬದುಕು ಇವೆಲ್ಲದರಿಂದಲೇ ಸಂಗೀತ ಅವಳ ರೋಮರೋಮಗಳಲ್ಲಿತ್ತು’.

‘ನಿಜ ಸಾತ್ವಿಕ್, ಇಂತಹ ಧ್ವನಿಪೆಟ್ಟಿಗೆಗಳನ್ನು ಅಳವಡಿಸಿ ಯಾರೂ ಮೀತಾ

ಲೋಲಗೇಕರ ಆದರೆ ಸಂಗೀತ ಅಪೂರ್ಣವಾಗೇ ಉಳಿದೀತು. ಧ್ವನಿಪೆಟ್ಟಿಗೆ ಒಂದು ಮಾಧ್ಯಮವಷ್ಟೆ, ನಿಜವಾದ ಸಂಗೀತ ಮೆದುಳಲ್ಲಿ ಜನಿಸಿ ಹೃದಯದಲ್ಲಿ ಬೆಳೆದು ತುಟಿಯಿಂದ ಹೊರಹೊಮ್ಮುತ್ತದೆ. ಹಾರ್ಮೋನಿಯಮ್, ತಬಲ ಹಾಗೇ ಇರುತ್ತವೆ ಆದರೆ ಅದರ ಮೇಲೆ ಓಡಾಡುವ ಬೆರಳು ಹಾಗೂ ಕೈಗಳು ಮಾತ್ರ ಬೇರೆ’.

‘ಮುಂದೇನು? ಅನ್ನುವ ರೀತಿಯಲ್ಲಿ ಇಬ್ಬರೂ ಒಬ್ಬರನ್ನೊಬ್ಬರು ನೋಡಿದರು.

‘ಮುಂದೇನು ಅನ್ನುವುದನ್ನು ನಾಳೆ ನಿರ್ಧರಿಸುವ, ನಾನು ಮಿತಾಲಿಗೆ ಸಾಕಷ್ಟು ಕಷ್ಟ ಕೊಟ್ಟೆ’... ಅಂದ ಶುಭಂಕರ್ ಮನೆ ತಲುಪುವ ತನಕ ಮಾತಾಡಲಿಲ್ಲ. ಸಾತ್ವಿಕ ಕೂಡ ಮೌನ ಮುರಿಯಲಿಲ್ಲ.

ಮರುದಿನ ಸಾತ್ವಿಕ್‌ನ ಮನಸ್ಸು ಸಂಪೂರ್ಣವಾಗಿ ಬದಲಾಗಿತ್ತು.

‘ಇನ್ನು ಮುಂದೆ ತಾನು ಈ ಸಂಶೋಧನೆಯನ್ನು ಮಾತು ಕಳೆದುಕೊಂಡಿರುವ ಜನರಿಗಾಗಿ ಮಾತ್ರ ಉಪಯೋಗಿಸಬೇಕೆಂದುಕೊಂಡಿದ್ದೇನೆ. ಸಂಗೀತದಂತಹ ಕಲೆಯನ್ನು ನಕಲು ಮಾಡಲು ಅಲ್ಲ. ಪ್ರಸಾರ ಮಾಧ್ಯಮದವರಲ್ಲಿಗೆ ಹೋಗುವುದಕ್ಕಿಂತ ಕೇವಲ ಮೆಡಿಕಲ್ ಜರ್ನಲ್‌ನಲ್ಲಿ ಈ ಸಂಶೋಧನೆಯ ಬಗ್ಗೆ ಬರೆಯೋಣ ಎಂದು ತನ್ನ ನಿರ್ಧಾರವನ್ನು ಘೋಷಿಸಿ ಮೂಲಕ ಶುಭಂಕರ್‌ಗೆ ತಿಳಿಸಿದ.

ಅವನ ಮಾತಿಗೆ ಒಪ್ಪಿಗೆಯಿತ್ತ ಶುಭಂಕರ್ ಪಕ್ಕದಲ್ಲಿ ಮಲಗಿದ್ದ ತನ್ನ ಮಗಳ ತಲೆ ನೇವರಿಸುತ್ತ

‘ನನ್ನ ಮಗಳು ಮಹಾನ್ ಗಾಯಕಿಯಾಗಲಿ, ಆದರೆ ಮಿತಾಲಿಯಾಗೇ ಉಳಿಯಲಿ. ಅವಳ ಸಾಮರ್ಥ್ಯವಿದ್ದಷ್ಟೇ ಹಾಡಲಿ. ಅನೇಕ ಪ್ರಸಿದ್ಧ ಗಾಯಕರು ಈ ಜಗತ್ತು ಬಿಟ್ಟು ಹೋದಾಗ ಅವರ ಜಾಗ ತುಂಬಲು ಹುಟ್ಟಿಕೊಂಡ ಹೊಸಹೊಸ ಗಾಯಕರು ತಮ್ಮ ನಿಜವಾದ ಸ್ವರಗಳನ್ನೇ ಜೋಪಾನ ಮಾಡಿದ್ದಾರೆ. ನನ್ನ ಮಗಳು ಮೀತಾ ಲೋಲಗೇಕರಳಷ್ಟು ದೊಡ್ಡವಳಾದಾಳೋ ಇಲ್ಲವೋ ಅನ್ನುವುದು ನನಗೆ ಗೊತ್ತಿಲ್ಲ. ಆದರೆ ಅವಳು ಹಾಡುವುದೆಲ್ಲ ಅವಳ ನಿಜವಾದ ಸ್ವರಗಳಾಗಿರುತ್ತವೆ. ಅದೇ ಸರಿಯಾದ ಮಾರ್ಗ’ ಎಂದು ಹೇಳಿ ಸಮಾಧಾನದಿಂದ ಉಸಿರಾಡಿದ.

ಒಂದು ಕೆಂಪು ಸಂಜೆ

ಮೂಲ : ಕಿಶೋರಿ ಚರಣದಾಸ್

ಅನುವಾದ : ಶ್ರೀಪಾದ ಭಟ್

‘ದಯವಿಟ್ಟು ನನಗಾಗಿ ಕಾಯುತ್ತೀಯೆ ತಾನೆ?’

‘ಖಂಡಿತ, ನಿಧಾನವಾಗಿ ಬಾ, ಅವಸರವೇನಿಲ್ಲ’

ಮತ್ತೇನಿಲ್ಲ, ನನ್ನ ಬಲಗಾಲಿನ ಶೂ ಒಳಗೆ ಮೊಳೆಯೋ, ಕಲ್ಲೋ ಸಿಕ್ಕಿಕೊಂಡು ನನ್ನ ಕಾಲಿನ ಹೆಬ್ಬರಳನ್ನು ಒತ್ತುತ್ತಿದೆ. ಅದನ್ನು ವಿವರವಾಗಿ ನೋಡಲೂ ನನಗೆ ವ್ಯವಧಾನವಿಲ್ಲ. ನಾನು ಸದ್ಯಕ್ಕೆ ದತ್ತ ಅವರನ್ನು ಕೂಡಿಕೊಳ್ಳಬೇಕು. ಅವರು ಪರವಾಗಿಲ್ಲ ನಿದಾನಕ್ಕೆ ಬನ್ನಿ ಎನ್ನುತ್ತಿದ್ದರೂ ನನಗಾಗಿ ಕಾಯದೆ ತಾವು ಮಾತ್ರ ದಾಪುಗಾಲಲ್ಲಿ ಅತ್ಯಂತ ವೇಗವಾಗಿ ನಡೆಯುತ್ತಿದ್ದರು. ನಾನು ಅವರನ್ನು ನನ್ನ ದೃಷ್ಟಿಯೆಳತೆಯಲ್ಲಿ ಇರಿಸಿಕೊಂಡು ನನ್ನಿಂದ ಕಣ್ಮರೆಯಾಗದಂತೆ ಆಗಾಗ ಅವರನ್ನು ಕೂಗಿ ಕರೆಯುತ್ತಾ ನನ್ನ ಕಣ್ಣೆಳತೆಯಲ್ಲೇ ಇರುವಂತೆ ನೋಡಿಕೊಳ್ಳುತ್ತಿದ್ದೆ. ನಾನು ಅವರ ಹತ್ತಿರ ಹೋದಾಗಲೆಲ್ಲ ಅತ್ಯಂತ ನಿರ್ಭಾವುಕರಾಗಿ ನನ್ನೆಡೆ ನೋಡುತ್ತ ‘ನನ್ನನ್ನು ಕ್ಷಮಿಸಿ. ನನ್ನ ಕಾರನ್ನು ಆ ಬದಿಯ ಮೂಲೆಯ, ಡ್ರೈ ಕ್ಲೀನರ್ ಅಂಗಡಿಯ ಎದುರಿನಲ್ಲಿ ನಿಲ್ಲಿಸಿದ್ದೇನೆ, ನಾವು ಅಲ್ಲಿಗೆ ತಲುಪಬೇಕಾಗಿದೆ’ ಎಂದು ಹೇಳಿದರು. ಅದರಲ್ಲಿ ನನಗೆ ನನ್ನ ನಡಿಗೆಯನ್ನು ತೀವ್ರಗೊಳಿಸಲು ಸೂಚನೆಯಿತ್ತು. ನಾನು ಅವನ ಯಾವುದೇ ರೀತಿಯ ತೋರಿಕೆಯ ಸಭ್ಯ ನಡವಳಿಕೆಗಳಿಗೆ ಅಷ್ಟೊಂದು ಗಮನ ಕೊಡಲಿಲ್ಲ. ಏಕೆಂದರೆ ಇವನೂ ಕೂಡ ತನ್ನ ಈ ವರ್ಗಗಳ ಜನರಂತೆಯೇ ಎಂದು ನನಗೆ ಗೊತ್ತಿತ್ತು. ನಾನು ಅವನನ್ನು ಹಿಂಬಾಲಿಸುತ್ತಿರುವುದಕ್ಕೆ ಮೂಲಭೂತ ಕಾರಣ ಈ ದತ್ತ ಎನ್ನುವವನು. ಈ ಕ್ರಾಂತಿಕಾರಿ ನಗರ ಕಲ್ಲತ್ತಕ್ಕೆ ಸೇರಿದವನಾಗಿದ್ದಕ್ಕಾಗಿ ಹಾಗೂ ಇಲ್ಲಿಗೆ ನಾನು ಹೊಸಬನಾಗಿದ್ದಕ್ಕಾಗಿ ಇವನ ಈ ಕಲ್ಪಿತ ನಗರದೊಂದಿಗಿನ ಚಿರಪರಿಚಿತೆಯೇ ತನಗೆ ತನ್ನಿಷ್ಟ ಬಂದಂತೆ ಮಾರ್ಗದರ್ಶನ ಮಾಡುವ ಅರ್ಹತೆಯನ್ನು ದೊರಕಿಸಿತ್ತು. ಆದರೆ ಇವೆಲ್ಲದರ ಮಧ್ಯೆ ನನ್ನ ಬಲಗಾಲಿನ ಶೂ ನನಗೆ ತೊಂದರೆ ಕೊಡುತ್ತಲೇ ಇತ್ತು.

ನಗರದ ಅಂಗಡಿ, ಮುಂಗಟ್ಟುಗಳು ತಮ್ಮ ದೈನಂದಿನ ವ್ಯವಹಾರವನ್ನು

ಮಾಡದೆ ಮುಚ್ಚಿದ್ದವು. ಇದು ಒಂದು ಸಣ್ಣ ಕ್ರಾಂತಿಗಾಗಿ ತೆರಬೇಕಾದ ಬೆಲೆಯೇನೋ. ಆದರೆ, ಇದೇ ಕಾರಣಕ್ಕಾಗಿ ಬೀದಿ ಬದಿಯ ಸಣ್ಣ ಸಣ್ಣ ವಸ್ತುಗಳನ್ನು ವ್ಯಾಪಾರ ಮಾಡುವ ಬಡವರು ಕೂಡ ಈ ಸಣ್ಣ ಕ್ರಾಂತಿಗಾಗಿ ಅಲ್ಲಿಂದ ಕಣ್ಮರೆಯಾಗಿದ್ದು ಮಾತ್ರ ನನ್ನಲ್ಲಿ ಆಕ್ರೋಶವನ್ನುಂಟು ಮಾಡಿತ್ತು. ಆದರೆ, ಆ ಗಲಭೆ ಪೀಡಿತ ರಸ್ತೆಯ ಮಧ್ಯದಲ್ಲಿ ಕೇವಲ ಒಂದು ಬೀದಿ ನಾಯಿ ಮಾತ್ರ ಸ್ವಾತಂತ್ರ್ಯದ್ರೋತಕವಾಗಿ ಬಾಲವನ್ನು ಅಲ್ಲಾಡಿಸುತ್ತ ನಿಂತಿತ್ತು. ಸಹಜವಾಗಿಯೇ ಈ ಪ್ರಮುಖ ನಗರದಲ್ಲಿ ಮನುಷ್ಯರಿಗೆ ಬದುಕುವ ಹಕ್ಕನ್ನು ಕಲ್ಪಿಸಲಾಗಿತ್ತು. ಆದರೆ, ಅವರು ನಿಜವಾದ ಅರ್ಥದಲ್ಲಿ ಬದುಕಿದ್ದರೇ? ಅಲ್ಲಿ ಬೀದಿ ದೀಪಕಂಬದ ಹಿಂದೆ ಕಾಣಿಸುತ್ತಿರುವ ಮನುಷ್ಯನಾರು? ಅವನು ತನ್ನ ಕಳಚಿಬೀಳುತ್ತಿರುವ ಲುಂಗಿಯಲ್ಲಿ ಮರೆತು ಕೈಯಲ್ಲಿ ಕಲ್ಲನ್ನು ಹಿಡಿದು ನಿಂತಿದ್ದಾನೆಯೇ? ಆ ತರಹ ಕಾಣಿಸುತ್ತಿದೆ.

ಅಂದರೆ ಈ ನಿರ್ಜನ ನಗರ ಒಂದು ದೊಡ್ಡ ಕ್ರಾಂತಿಗಾಗಿ ತಯಾರಾಗುತ್ತಿರುವುದು ನನಗೆ ಸಂಪೂರ್ಣವಾಗಿ ಮನವರಿಕೆಯಾಗಿ ಹೋಯ್ತು. ಇಲ್ಲಿ ಕಳಚಿ ಬೀಳುತ್ತಿರುವ ಲುಂಗಿಯುಟ್ಟ ಒಬ್ಬ ವ್ಯಕ್ತಿ ಅಲ್ಲಿ ಮೋಣಕಾಲು ಮಟ್ಟಕ್ಕೆ ಧೋತಿಯುಟ್ಟ ವ್ಯಕ್ತಿ ದಾಳಿ ನಡೆಸಲು ತಯಾರಾಗಿದ್ದರು. ಅವರು ಶೋಷಕರ ಪ್ರತಿನಿಧಿಯಂತಿದ್ದ ಪೊಲೀಸನ ಮೇಲೆ ದಾಲಿ ನಡೆಸಿ ನಂತರ ಜನಜಂಗುಳಿಯಲ್ಲಿ ಕರಗಿ ಹೋಗುವ ತಯಾರಿಯಲ್ಲಿದ್ದಂತಿತ್ತು.

ನಾನು ಈ ಸಾಮಾನ್ಯ ಜನರ ನಿಸ್ವಾರ್ಥ, ಸಮರ್ಪಣಾ ಮನೋಭಾವದ ಕ್ರಾಂತಿಗೆ ಮೆಚ್ಚಿಕೊಳ್ಳುತ್ತಿರುವಂತೆಯೇ ಈ ಕ್ರಾಂತಿಯ ಆಗಮನವನ್ನು ಸೂಚಿಸುವಂತೆ ಒಂದು ದೊಡ್ಡ ಶಬ್ದ ನನ್ನ ಕಿವಿಗಪ್ಪಳಿಸಿತು, ಜೊತೆ ಜೊತೆಗೇ ದೂರದಿಂದ ಚೀರಾಟದ, ಹೆಜ್ಜೆಯ ದಡಬಡ ಶಬ್ದ ಕೂಡ ಕೇಳಿಸಲಾರಂಭಿಸಿತು. ನಾನೂ ಕೂಡಲೇ ಓಡಿದೆ.

ಆಗ ದತ್ತ ಅಪಾದಮಸ್ತಕವಾಗಿ ನನ್ನನ್ನು ಪರೀಕ್ಷಿಸುತ್ತಾ ನನ್ನ ಕಣ್ಣಲ್ಲಿ ಕಣ್ಣಿಟ್ಟು ಆಳದ ಆ ದೊಡ್ಡ ಶಬ್ದದ ಧ್ವನಿಯಂತೆಯೇ ಹೇಳಿದ ‘ನೀನು ಈ ರೀತಿ ಓಡಿದರೆ ಪೊಲೀಸರ ಕೋಲು ನಿನ್ನನ್ನು ಹಿಂಬಾಲಿಸುತ್ತದೆ, ಅಥವಾ ಬೇಕಿದ್ದರೆ ಬಂದೂಕು ಸಹ’ ‘ನೀನೊಬ್ಬ ಬಂಡವಾಳಶಾಹಿ, ಬೂರ್ಜ್ ವರ್ಗಗಳ ಪ್ರತಿನಿಧಿ, ದುಡಿಯುವ ವರ್ಗಗಳ ಶೋಷಕ’ ಎಂದು ನನ್ನೊಳಗೆ ನಾನು ಗೊಣಗಿಕೊಂಡೆ. ಅಷ್ಟರಲ್ಲಿ ಮತ್ತೊಂದು ದೊಡ್ಡಶಬ್ದ, ಮತ್ತೆ ಮನುಷ್ಯರ ಚೀರಾಟದ ಧ್ವನಿಗಳು ನನ್ನ ಕಿವಿಗಪ್ಪಳಿಸಿತು. ನಾನು ಒಂದು ದೊಡ್ಡ ಗಲಭೆಯಲ್ಲಿ ಸಿಲುಕಿಕೊಂಡಿರುವುದು ಖಾತ್ರಿಯಾಯ್ತು. ಆದರೆ ನಾನು ಭಯದಿಂದ ಕಂಪಿಸಲಿಲ್ಲ. ನನ್ನ ಧೀರೋದಾತ್ತ ನಡವಳಿಕೆಯನ್ನು

ತೋರಿಸಲು ಈ ಸಂದರ್ಭಕ್ಕಾಗಿ ಎದುರು ನೋಡುತ್ತಿದ್ದೆ.

ಆದರೆ, ಚೀರಾಟ ದೊಡ್ಡದಾಗತೊಡಗಿತು. ಜನರ ಓಡುತ್ತಿರುವ ಹೆಜ್ಜೆಯ ಸಪ್ಪಳದೊಂದಿಗೆ, ಕುದುರೆಗಳ ಖರಪುಟ ಸದ್ದು ಮಿಳಿತವಾಗತೊಡಗಿತ್ತು. ಹೊಗೆ ಕೇವಲ ವಾಸನೆಯಾಗಿರದೆ ಕಣ್ಣಿಗೆ ಕಾಣತೊಡಗಿತ್ತು. ಈ ಹೊಗೆ ನನ್ನ ಕಣ್ಣನ್ನು, ಕಿವಿಯನ್ನು, ಶ್ವಾಸಕೋಶವನ್ನು ಆವರಿಸಿಕೊಳ್ಳತೊಡಗಿತ್ತು. ನಾನು ಕೆಮ್ಮುತ್ತಾ ದಾರಿಯಲ್ಲಿ ಬಿದ್ದ ಬುಟ್ಟಿಯೊಂದಕ್ಕೆ ಅಡ್ಡಗಾಲು ಹಾಕಿ ಎಡವಿ ದತ್ತನ ಕೈ ಹಿಡಿದುಕೊಂಡೆ. ಅಂದರೆ ಇದರರ್ಥ ನಾನು ಭಯಗೊಂಡಿದ್ದೇನಂತಲ್ಲ. ಅಥವಾ ಸ್ವಲ್ಪ ಹೊತ್ತಿನ ಮುಂಚೆ ನಾನು ಓಡಲೆತ್ತಿಸಿದ್ದು ಭಯದಿಂದಲ್ಲ, ಬದಲಾಗಿ ನಿಜ ಹೇಳಬೇಕೆಂದರೆ ನನ್ನೊಳಗೆ ಉದ್ವೇಗವಿತ್ತು. ಈ ಗಲಭೆಯ ಸಂದರ್ಭದಲ್ಲಿ ಏನನ್ನಾದರೂ ಮಾಡಬೇಕೆನ್ನುವ ಹುಮ್ಮಸ್ಸಿತ್ತು. ಕ್ರಾಂತಿಗಾಗಿ ಕನಿಷ್ಠ ಒಂದು ಚಪ್ಪಲಿಯನ್ನು ತೂರುವುದರ ಮೂಲಕವಾದರೂ.

ಆ ಹೊಗೆಯಲ್ಲಿ ಕೆಲವು ಜನರನ್ನು ಪೊಲೀಸರು ಅಟ್ಟಿಸಿಕೊಂಡು ಹೋಗುತ್ತಿರುವುದು ಕಾಣಿಸಿತು. ನಾನು ಪೊಲೀಸರತ್ತ ಉಗುಳಿದೆ. ನಾನು ಪೊಲೀಸರ ವಿರುದ್ಧ ಉಗುಳಿದ್ದನ್ನು ದತ್ತ ನೋಡಬೇಕೆಂಬುದು ನನ್ನ ಅಭಿಲಾಷೆಯಾಗಿತ್ತು. ಅವನಿಗೆ ಈ ಬಂಡವಾಳಶಾಹಿಗಳ ವಿರುದ್ಧದ ನನ್ನೊಳಗಿನ ಆಕ್ರೋಶ ಅರಿವಾಗಬೇಕೆಂಬುದು ನನ್ನ ಆಸೆ. ಆದರೆ ಅವನು ಇದ್ಯಾವುದನ್ನು ಗಮನಿಸದೆ ಯಂತ್ರದಂತೆ ನೆಟ್ಟಗೆ ನಡೆಯುತ್ತಿದ್ದ. ಅವನ ನೇರವಾದ, ಗೊಂದಲವಿಲ್ಲದ ಈ ನಡಿಗೆ ಯಾವುದೋ ಸೆಮಿನಾರ್‌ಗೆ ಭಾಷಣಕ್ಕೆ ಹೋಗುವಂತಿತ್ತು. ನನಗೆ ಅಸಹ್ಯವೆನಿಸಿತು.

ನಾನು ತಿರುವಿನ ಬಳಿ ಸಾಗುತ್ತಿದ್ದಂತೆಯೇ ಗಲಭೆ ನಮ್ಮೆಲ್ಲರ ಕೈಮೀರಿದಂತಿತ್ತು. ಹಠಾತ್ತಾಗಿ ಬೀದಿಯ ಮಧ್ಯೆ, ಮನೆ, ಅಂಗಡಗಳ ಮೇಲೆ ಎಲ್ಲೆಲ್ಲಿಯೂ ಜನರು ಕಾಣಿಸಿಕೊಳ್ಳತೊಡಗಿದರು. ನಾನು ಈ ಜನಸಮೂಹದಲ್ಲಿ, ಈ ಸಮೂಹ ಸನ್ನಿಯಲ್ಲಿ ಸಿಕ್ಕಿಕೊಂಡಿರುವುದು ಖಾತ್ರಿಯಾಯ್ತು. ನನ್ನ ಅಸಹಾಯಕತೆಯನ್ನು ಹಳಿದುಕೊಂಡೆ. ನಾನು ಉತ್ತೇಜನಕ್ಕಾಗಿ ರೋದಿಸತೊಡಗಿದೆ. ನಾನು ಈ ಜನ ಸಮೂಹವನ್ನು ಪ್ರಚೋದಿಸುತ್ತಾ, ಅದರ ನಾಯಕತ್ವ ವಹಿಸಿಕೊಳ್ಳಲು ಬಯಸಿದ್ದೆ... ಆದರೆ, ಈ ಜನ ಸಮೂಹ ನನ್ನನ್ನು ನೆಲದ ಮೇಲೆ ಕಾಲಿಡದಂತೆ ತಳ್ಳತೊಡಗಿತು. ನಾನು ಹರಸಾಹಸ ಮಾಡಿ ದತ್ತನಿಗೆ ಅಂಟಿಕೊಂಡೆ.

ಇಲ್ಲ ನಾನು ಈ ರೀತಿಯ ಅಸಹಾಯಕ ಮನುಷ್ಯನಲ್ಲ! ನನಗೆ ಈ ಶೋಷಣೆ ವಿರುದ್ಧ ಹೋರಾಟಕ್ಕೆ ಒಂದು ಅಸ್ತ್ರವನ್ನು ಕೊಡಿ! ಒಂದು ಬಾಂಬನ್ನು ಕೊಡಿ!!

ಇಲ್ಲವೇ ನಿಮ್ಮ ಕಾರೊಳಗೆ ತೂರಿಕೊಳ್ಳಲು ಬಿಟ್ಟುಬಿಡಿ! ಇಲ್ಲಿ ಏನನ್ನೂ ಮಾಡಲಿಕ್ಕಾಗದ ಅವಮಾನಕ್ಕಿಂತ ನಿಮ್ಮ ಕಾರಲ್ಲಿ ತೂರಿಕೊಳ್ಳುವುದು ಉತ್ತಮವೆಂದು ನನಗನಿಸುತ್ತಿದೆ!!

ಹೌದು ಮಿ. ದತ್ತರ ಬಳಿ ಈ ರೀತಿಯ ಒಂದು ಹುಚ್ಚು ಹುಚ್ಚಾದ ಮೌನ ಕೋರಿಕೆಯನ್ನು ಮಾಡಿದೆ. ನನಗೆ ಈ ದತ್ತನ ಜಾಣತನದ ಬಗೆಗೆ ಮೆಚ್ಚುಗೆಯಾಯ್ತು. ಇಷ್ಟೊಂದು ಗಲಭೆ, ಕಲ್ಲು ತೂರಾಟ, ಬೆಚ್ಚಿಬೀಳಿಸುವ ಶಬ್ದಗಳ ನಡುವೆಯೂ ಇವನು ಚಾಣಾಕ್ಷತನದಿಂದ ನನ್ನನ್ನು ಈ ಗಲಭೆಪೀಡಿತ ರಸ್ತೆಯಿಂದ ಪಾರುಮಾಡಿಸಿ ಅಲ್ಲಿ ಮೂಲೆಯಲ್ಲಿದ್ದ ತನ್ನ ಕಾರ್‌ನ ಬಳಿಗೆ ಕರೆದೊಯ್ದಿದ್ದ.

ಆ ಅತ್ಯಂತ ದೊಡ್ಡ ಮಿರ ಮಿರ ಮಿಂಚುವ ಕಪ್ಪು ಕಾರು ನೋಡಿದ ತಕ್ಷಣ ನನಗೆ ಒಂದು ರೀತಿಯಲ್ಲಿ ಅದು ಅತಿ ಘೋರವೆನಿಸಿತು ಹಾಗೂ ಈ ದತ್ತನ ಶ್ರೀಮಂತ ಪ್ರದರ್ಶನಕ್ಕೆ ಹೀಯಾಳಿಸಬೇಕೆನಿಸಿತು. ನೀನು ಇಂದಿನ ಈ ಗಲಭೆ, ಸಾವು ನೋವಿನ ದಿನದಂದೂ ಕೂಡ ಸೂಟ್ ಹಾಗೂ ಟೈ ಅನ್ನು ಧರಿಸಿ, ಇದರ ಜೊತೆಗೆ ಇಂತಹ ಐಷಾರಾಮಿ ಕಾರನ್ನು ಇಟ್ಟುಕೊಂಡು ಶ್ರೀಮಂತಿಕೆಯಿಂದ ಓಡಾಡುತ್ತಿರುವುದು ಈ ಗಲಭೆಯಿಂದ ತೊಂದರೆಗೊಳಗಾದ ಸಾವಿರಾರು ಜನರನ್ನು ಅವಮಾನ ಮಾಡಿದಂತಾಗಲಿಲ್ಲವೇ ಎಂದು ಕೇಳಬೇಕೆನಿಸಿತು.

ಅಲ್ಲಿ ಆ ರಸ್ತೆಯ ಅಂಚಿನಲ್ಲಿ ಒಂದು ಗಾಡಿ ಬೆಂಕಿಯಲ್ಲಿ ಸುಟ್ಟು ಬೂದಿಯಾಗುತ್ತಿತ್ತು. ಆದರೆ, ದತ್ತ ಇದನ್ನು ಕಡೆಗಣಿಸಿ ಕಾರನ್ನೇರಿದ ಅವನ ಜೊತೆಗೆ ನಾನೂ ಕಾರಿನೊಳಗೆ ತೂರಿಕೊಂಡೆ ಆರಾಮಾಗಿ!!

(ಈ ಭಾರಿ ನನ್ನಲ್ಲಿ ಅಂತಹ ಗೊಂದಲಗಳಿದ್ದಂತಿರಲಿಲ್ಲ)

ಚಲಿಸುವ ಕಾರಿನೊಳಗೆ ನನ್ನನ್ನು ನಾನು ಹಿಂಬದಿಯ ಕನ್ನಡಿಯೊಳಗೆ ನೋಡಿಕೊಂಡೆ. ಅಲ್ಲಿನ ಪ್ರತಿಬಿಂಬ ನನಗೆ ಧೈರ್ಯವನ್ನು ಕೊಡುತ್ತಿತ್ತು. ಅದೇ ಪರಿಚಿತ ಗುಳಿಬಿದ್ದ ಕೆನ್ನೆಗಳು, ಉಬ್ಬಿದ ಹಣೆ, ಆತಂಕದ ಕಣ್ಣುಗಳು. ಅಥವಾ ಅದೇ ಉಪೇಂದ್ರ ದಾಸ್‌ನ ಕ್ರಾಂತಿಕಾರಿ ಚಹರೆ. ಒಂದು ಕಾಲದಲ್ಲಿ ಹಳ್ಳಿಯ ಶಾಲೆಯಲ್ಲಿ ಇಂಗ್ಲಿಷನ್ನು ಬೋಧಿಸುತ್ತಿದ್ದ ಈ ಉಪೇಂದ್ರ ದಾಸ್ ಈಗ ಕಲ್ಕತ್ತದ ಸರ್ಕಾರಿ ಕಚೇರಿಯಲ್ಲಿ ಪ್ರಥಮ ದರ್ಜೆಯ ಗುಮಾಸ್ತ. ನನ್ನ ಈ ಚಹರೆಯನ್ನು ಎಣ್ಣೆ ಮುಖದ ಕಾರೊಳಗಿನ ನನ್ನ ಸಂಗಾತಿಯೊಂದಿಗೆ ಯಾರಾದರೂ ಹೋಲಿಸಿ ಗೊಂದಲಗೊಂಡರೆ? ಒಂದು ವೇಳೆ ಹೋಲಿಸಿದರೂ ಅವರಿಗೆ ವ್ಯತ್ಯಾಸಗಳು ಗೊತ್ತಾಗುತ್ತವೆ. ಏಕೆಂದರೆ ನಾನು ಅಲ್ಲಿ ಬೀದಿಗಳಲ್ಲಿ ಗಲಭೆಯಲ್ಲಿ ಹೋರಾಡುತ್ತಿರುವ ಸಾವಿರಾರು ಜನರೊಂದಿಗೆ ಬಾಯಲ್ಲಿ ಹೇಳಲಾರದ ಹೃದಯದ ಮೌನ ಭಾಷೆಯನ್ನು ಬಳಸಿ ಮಾತನಾಡಿದ್ದೇನೆ. 'ಕಾಮ್ರೇಡ್ಸ್' ನಾನು ಇವನೊಂದಿಗೆ ಇರುವುದು

ತಾತ್ಕಾಲಿಕವಾಗಿ ಮಾತ್ರ ನಾನು ಎಂದಿಗೂ ನಿಮ್ಮವನೇ. ಇವನೊಂದಿನ ಈ ತಾತ್ಕಾಲಿಕ ಐಷಾರಾಮಿ ಸ್ನೇಹ ನಿಮ್ಮೊಂದಿಗಿನ ಸಂಬಂಧವನ್ನು ಕಡಿದು ಹಾಕಲಾರದು! ನನ್ನ ಪ್ರಿಯ ಕಾಮ್ರೇಡ್ ಸ್ನೇಹಿತರೇ ನಾನು ಸದ್ಯಕ್ಕೆ ಸ್ಥಗಿತಗೊಂಡಿದ್ದೇನೆ! ಆದರೂ ನಾನು ನಿಮ್ಮೊಂದಿದ್ದೇನೆ!! ಕ್ರಾಂತಿ ಚಿರಾಯುವಾಗಲಿ!! ಅತ್ಯಂತ ಸುಖಮಯವಾಗಿ ಈ ವಿದೇಶಿ ಕಾರು ಚಲಿಸುತ್ತಿರುವಾಗಲೂ ಕೂಡ ನನ್ನಲ್ಲಿ ಅನೇಕ ಪ್ರಶ್ನೆಗಳೇಳುತ್ತಿದ್ದವು. 'ನಾವು ಸಾಗುತ್ತಿರುವ ರಸ್ತೆ ಗಲಭೆಗ್ರಸ್ತ ರಸ್ತೆಗೆ ಸಮಾನಂತರದಲ್ಲಿದೆ. ಯಾರಿಗೆ ಗೊತ್ತು ಇಲ್ಲಿಯೂ ಕೂಡ ಉಂಗಿಯನ್ನು ಧರಿಸಿದ ಯುವಕರು ಕೈಯಲ್ಲಿ ಕಲ್ಲು ಹಿಡಿದು ಮರದ, ಕಟ್ಟಡದ ಮರೆಯಲ್ಲಿ ನಿಂತಿದ್ದರೆ? ನಮ್ಮ ಸುರಕ್ಷತೆಯ ಬಗೆಗೆ ಯಾವ ಗ್ಯಾರಂಟಿ? ಇಲ್ಲಿ ನಮ್ಮ ಅಂದರೆ ಈ ಬೂರ್ಜ್ವಾ ದತ್ತನ ಸುರಕ್ಷತೆ ಹೇಗೆ ಎಂದರ್ಥ ಹೀಗೆ ಪ್ರಯಾಣ ಮುಂದುವರಿಯುತ್ತಿದ್ದಾಗ ದಾರಿಯಲ್ಲಿ ಗುಡಿಸಲುಗಳು, ಬಡತನವನ್ನು ಹೊದ್ದುಕೊಂಡು ನಿಂತಿದ್ದ ಅರೆಬೆತ್ತಲಿನ ಸಣ್ಣ ಹುಡುಗರು, ಟೀ ಅಂಗಡಿ, ಅದಕ್ಕೆ ನೇತುಬಿದ್ದ ಒಣಗಿದ ಬಾಳೆಹಣ್ಣು, ಟೀ ಪೊಟ್ಟಣಗಳು ಕಣ್ಣಿಗೆ ಬಿದ್ದವು. ಒಂದು ರೀತಿಯಲ್ಲಿ ಮಂಕು ಕವಿದ ನೀರವತೆ! ಈ ಮಧ್ಯೆ ಅಂಬುಲೆನ್ಸ್ ನಮ್ಮನ್ನು ದಾಟಿ ಮುಂದೆ ಚಲಿಸಿದ್ದನ್ನು ಬಿಟ್ಟರೆ ಸದ್ಯಕ್ಕೆ ಅಂತಹ ವಿಶೇಷವಾದುದ್ದೇನು ಕಾಣಿಸಲಿಲ್ಲ. ಅಂದರೆ ನಾವು ಗಲಭೆಪೀಡಿತ ಪ್ರದೇಶವನ್ನು ದಾಟಿದ್ದೇವೆಂದಾಯ್ತು. ದಾರಿ ಮುಂದೆ ಸಾಗಿದಂತೆ ಇಲ್ಲಿ ಯಾವುದೇ ಹೊಗೆ ಕಾಣಿಸುತ್ತಿರಲಿಲ್ಲ ಅದರ ಬದಲಿಗೆ ಆಕಳುಗಳು, ಬಾತುಕೋಳಿಗಳು ಕಣ್ಣಿಗೆ ಬಿದ್ದವು. ಹಸಿರು ಕಣ್ಣಿಗೆ ಮುದಗೊಳಿಸುತ್ತಿತ್ತು.

ಆದರೆ ನನ್ನೊಳಗಿನ ಅಂತರಾತ್ಮ ನನ್ನನ್ನು ಕೇಣಕುತ್ತಿದ್ದ 'ಉಪೇಂದ್ರ ದಾಸ್ ನೀನು ಆ ಚಳುವಳಿಯಲ್ಲಿ ಭಾಗವಹಿಸದೆ ತಪ್ಪು ಮಾಡಲಿಲ್ಲವೇ? ಈ ಬೂರ್ಜ್ವಾ ಕ್ರಿಮಿಯ ಜೊತೆ ಸೇರಿ ನಿನ್ನನ್ನು ನೀನು ಈ ಗಲಭೆಯಿಂದ ರಕ್ಷಿಸಿಕೊಂಡೆಯಲ್ಲವೇ? ಇಲ್ಲಿ ಗೆದ್ದದ್ದು ಆ ಬೂರ್ಜ್ವಾ ದತ್ತ! ಇವನು ಬಲಶಾಲಿಯಾದಂತಹ ಆನೆ ಇರುವೆಗಿಂತಲೂ ಶಕ್ತಿಶಾಲಿ ಎಂದು ಸಾಬೀತುಪಡಿಸಿಬಿಟ್ಟ, ಈ ಎಲ್ಲ ಪ್ರಶ್ನೆಗಳನ್ನು ಆ ಗಲಭೆಗ್ರಸ್ತ ಜನ ನಿನ್ನನ್ನು ಕೇಳುತ್ತಾರೆ. 'ನಾನು ಆಪಾದನೆ ಮುಕ್ತಗೊಳ್ಳುವ ಭರವಸೆಯಿದ್ದರೂ ನನಗೆ ಸುಸ್ತಾಗತೊಡಗಿತು. ಆ ಬಾತುಕೋಳಿಗಳನ್ನು ನೋಡಿದಾಗ ಬಾತುಕೋಳಿಯಂತಹ ಕತ್ತಿನ ನನ್ನ ಜೊತೆಗಾರನ ಕತ್ತನ್ನು ತಿರುಚಲು ನನಗೆ ಮನಸ್ಸಾಗಿತ್ತೆಂದು ನಾನು ಆ ಹೋರಾಟಗಾರರಿಗೆ ಹೇಗೆ ಹೇಳಲಿ?'

ಈ ಸುಖಕರ ಪ್ರಯಾಣ ಕ್ಷಣಿಕವಾಗಿತ್ತು. ಒಂದು ಕಲ್ಲು ಎಲ್ಲಿಂದಲೋ ತೂರಿ ಬಂದು ನಾವು ಕುಳಿತಿದ್ದ ವಿದೇಶಿ ಕಾರಿಗೆ ಬಡಿಯಿತು. ಮತ್ತೊಂದು ಕಲ್ಲು ನಾನು ಕುಳಿತ ಸೀಟಿನ ಬಾಗಿಲಿಗೆ ಬಂದಪ್ಪಳಿಸಿತು. ನಮ್ಮ ಕಣ್ಣೆದುರಿಗೆ ಈ ಕೃತ್ಯವನ್ನು

ಎಸಗಿದ ವ್ಯಕ್ತಿ ಗೋಚರಿಸತೊಡಗಿದ. ಆದರೆ ಇವನು ಈ ಉಂಗಿ ಅಥವಾ ಧೋತಿಯನ್ನು ಉಟ್ಟಿರಲಿಲ್ಲ. ಬದಲಿಗೆ ಇವನ ಕಣ್ಣಲ್ಲಿ ಮೃಗದ ಬೇಟೆಯ ಛಾಯೆಯಿತ್ತು. ಅಲ್ಲಿ ಅಪಾರವಾದ ಸಿಟ್ಟಿತ್ತು. ನಾನು ನಡುಗಲಾರಂಭಿಸಿದೆ. ಆದರೆ, ಜೊತೆಗಾರ ದತ್ತ ಇದರಿಂದ ವಿಚಲಿತನಾಗದೆ ತಣ್ಣಗೆ ಕಾರು ಓಡಿಸುತ್ತಿದ್ದ. ಇವನ ಕೆನ್ನೆ, ತುಟಿ ಹಾಗೂ ಕಣ್ಣುಗಳಲ್ಲಿ ಒಂದು ರೀತಿಯ ವಿಚಿತ್ರವಾದ ತಣ್ಣಗಿನ ದೃಢತೆಯಿತ್ತು. ಇವನಲ್ಲಿ ಈ ಹಲ್ಲೆಗಾರನನ್ನು ಮುಗಿಸುವಂತಹ ಯೋಜನೆಯಿದ್ದಂತಿತ್ತು. ಆದರೆ, ಕಲ್ಲುಗಳ ಮೇಲೆ ಕಲ್ಲುಗಳು ಇದೇ ರೀತಿ ಬಂದು ಈ ಕಾರಿನ ಮೇಲೆ, ಇವನ ಮೇಲೆ ಅಪ್ಪಳಿಸಲಿ, ಈ ಬೂರ್ಜ್ವಾ ದತ್ತ ಅಪಾರವಾಗಿ ನರಳಿ ಮಂಡಿಯೂರಿ ಪ್ರಾಣಭಿಕ್ಷೆ ಬೇಡುವಂತಾಗಲಿ ಎಂದು ನಾನು ಮೌನವಾಗಿ ಪ್ರಾರ್ಥಿಸುತ್ತಿದ್ದೆ. ಅಷ್ಟರಲ್ಲಿ ಮತ್ತೊಂದು ದೊಡ್ಡ ಕಲ್ಲು ನೇರವಾಗಿ ಬಂದು ಕಾರಿನ ಮುಂಬದಿಯ ಗಾಜಿಗೆ ಬಂದಪ್ಪಳಿಸಿತು. ಗಾಜು ಸಂಪೂರ್ಣವಾಗಿ ಬಿರುಕು ಬಿಟ್ಟರೂ ಛಿದ್ರ ಛಿದ್ರವಾಗಲಿಲ್ಲ. ಈ ದತ್ತ 'ಈ ಗಲಭೆಕೋರರಿಗೆ ಈ ಗಾಜು ಒಡೆಯಲಾರದಂತೆ ಫುಲ್ ಪೂಫ್ ಆಗಿದೆ ಎಂದು ಗೊತ್ತಿಲ್ಲ' ಎಂದು ಗೊಣಗುತ್ತಿದ್ದುದು ಕಿವಿಗೆ ಬಿತ್ತು. ಎಂತಹ ಅವಮಾನ!! ಅಷ್ಟರಲ್ಲಿ ಆ ಹಲ್ಲೆಗಾರ ಕೈಯಲ್ಲಿ ದುಂಡನೆಯ ಲೋಹವನ್ನು ಹಿಡಿದುಕೊಂಡು ನೇರವಾಗಿ ನಮ್ಮ ಕಾರಿನ ಮುಂಭಾಗಕ್ಕೆ ಬಂದು ನಿಂತ. ಅದು ಬಾಂಬ್! ಆದರೆ, ಕಿರುಚಿಕೊಳ್ಳಲೂ ಸಮಯವಿಲ್ಲ!! ಅರೆ ನಿಲ್ಲು ನಿಲ್ಲು ನಾನೂ ನಿನ್ನ ಜೊತೆಗಿದ್ದೇನೆ, ಈ ಬಾಂಬ್ ಏತಕ್ಕೆ? ಇದು ಹೇಡಿತನದ ಕೃತ್ಯ ಎಂದು ಕಿರುಚಲಾರಂಭಿಸಿದೆ. ಅಷ್ಟರಲ್ಲಿ ದತ್ತ ಹಾವಿನಂತೆ ಬುಸುಗುಡುತ್ತಾ ಮೆಲ್ಲಗೆ ಸರಿಯಲಾರಂಭಿಸಿದ. ಅಷ್ಟರಲ್ಲಿ ಒಬ್ಬ ಪೊಲೀಸ್ ಬಂದೂಕಿನೊಂದಿಗೆ ಬರುತ್ತಿರುವುದು, ರಸ್ತೆಯಲ್ಲಿ ರಕ್ತ ಚೆಲ್ಲಿದ್ದು ಎಲ್ಲವೂ ನನಗೆ ಮಸುಕಾಗಿ ಕಾಣಲಾರಂಭಿಸಿತು. ಆಗಲೇ ನಾನು ಎಚ್ಚರ ತಪ್ಪಿ ಕೆಳಗೆ ಬಿದ್ದಿದ್ದೆ. ನಾನು ಎಚ್ಚರಗೊಂಡಾಗ ಒಂದು ಮುರುಕು ಗ್ಯಾರೇಜಿನಲ್ಲಿ ಬಿದ್ದಿರುವುದು ಗೊತ್ತಾಯಿತು. ಜೊತೆಗಾರ ದತ್ತ ಜೋರಾಗಿ ಉಸಿರಾಡಿಸುತ್ತಿರುವುದು ಕಿವಿಗೆ ಬೀಳುತ್ತಿತ್ತು. ಜೊತೆಗೆ ಅಲ್ಲಿ ಒಬ್ಬ ಸರ್ದಾರ್ಜಿ ಇದ್ದ. ಬಹುಶಃ ಆ ಗ್ಯಾರೇಜಿನ ಮಾಲಿಕನಿರಬಹುದು. ಈ ಸರ್ದಾರ್ಜಿ ನನ್ನನ್ನು ಉದ್ದೇಶಿಸಿ ಹೇಳತೊಡಗಿದ 'ನೀನು ನಿಜಕ್ಕೂ ಅದೃಷ್ಟಶಾಲಿ, ನೀನು ಅವನಂತೆ ಸಾಯಲಿಲ್ಲ...' ಎಂದು ಅರ್ಧದಲ್ಲೇ ಮಾತು ನಿಲ್ಲಿಸಿ ದತ್ತನೆಡೆಗೆ ನೋಡಿದ, ಅವರಿಬ್ಬರ ನಡುವೆ ಅಲ್ಲೇನೋ ಕಣ್ಣುಗಳ ಮೂಲಕ ಸಂಭಾಷಣೆ ನಡೆದಂತಾಯ್ತು. ಇದಕ್ಕೆ ಅಷ್ಟು ಗಮನ ಕೊಡದೆ ನಾನು 'ನಡೆಯಿರಿ, ಇಲ್ಲಿಂದ ಹೊರಡೋಣ' ಎಂದೆ. ಆಗ ದತ್ತ ನನ್ನ ಭುಜದ ಸುತ್ತ ಕೈ ಹಾಕಿ ಸಂಕ್ಷಿಪ್ತವಾಗಿ ಹೇಳಿದ 'ನನ್ನ ಕಾರು ಹಾಳಾಗಿದೆ. ನನ್ನ ನಾದಿನಿಯ ಮನೆಗೆ ನಡೆದೇ ಹೋಗೋಣ, ಈ ಸರ್ದಾರ್ಜಿಯ ಸಹಕಾರದಿಂದ ನಿನ್ನ ಪ್ರಾಣ ಉಳಿಯಿತು' ಸರ್ದಾರ್ಜಿ

ನಿಮ್ಮಿಂದಲೂ ಸಹ ಎಂದು ದತ್ತನಿಗೆ ಹೇಳಿದ. ಒಟ್ಟಿನಲ್ಲಿ ಇವರಿಬ್ಬರೂ ನನ್ನನ್ನು ಉಳಿಸಿದರೆಂದಾಯ್ತು (ಸಾಯಿಸಿದ್ದು ಯಾರನ್ನೆ?)

ಆ ಸಂಜೆ ಕತ್ತಲಿನ ದಾರಿಯನ್ನು ನಾವು ನಡೆದು ದತ್ತನ ನಾದಿನಿ ಅನುರಾಧ ಅವರ ಮನೆ ತಲುಪಿದವು. ಅವರ ಮನೆಯ ಸೋಫಾದಲ್ಲಿ ನಾನು ನಿಶ್ಯಕ್ತನಾಗಿ ಕುಸಿದು ಕುಳಿತೆ. ದೊಡ್ಡದಾದ ಕಣ್ಣುಗಳನ್ನು ಹೊಂದಿದ್ದ ದತ್ತನ ನಾದಿನಿ ಅನುರಾಧ ತೆಳ್ಳಗೆ ಎತ್ತರವಿದ್ದಳು. ಪಟಪಟನೆ ಮಾತನಾಡುತ್ತಿದ್ದಳು. ಅವಳ ಮಾತಿನಲ್ಲಿ ಸ್ತ್ರೀವಾದದ ಛಾಯೆ ಇಣುಕುತ್ತಿತ್ತು. ಅವಳು ನೀಡಿದ ಕಾಫಿಯನ್ನು ಕುಡಿಯುತ್ತಾ ಅನುರಾಧಳನ್ನು ಗಮನಿಸಿದಾಗ ಅವಳು ಒಂದು ರೀತಿಯಲ್ಲಿ ಉತ್ಸಾಹದ ಬುಗ್ಗೆಯಂತೆಯೂ ಮಗದೊಮ್ಮೆ ನನ್ನ ನಾದಿನಿಯಂತೆಯೂ ಮತ್ತೊಮ್ಮೆ ಆಪ್ತ ಸ್ನೇಹಿತಳಂತೆಯೂ ಗೋಚರಿಸುತ್ತಿದ್ದಳು. ಪರಿಚಯವಾದ ಕೆಲವೇ ಕ್ಷಣಗಳಲ್ಲಿ ನನ್ನೊಂದಿಗೆ ಬೆರೆತು ಮಾತನಾಡುವ ರೀತಿ ನನ್ನಲ್ಲಿ ಇನ್ನಿಲ್ಲದ ಉತ್ಸಾಹವನ್ನು ಹುಟ್ಟಿಸಿದಂತಿತ್ತು. ಆ ಮನೆಯನ್ನೊಮ್ಮೆ ಕಣ್ಣಾಡಿಸಿದಾಗ ಅಲ್ಲಿ ಇಕೆಬಾನದ ಹೂವುಗಳು, ವ್ಯಾನ್‌ಗೋನ ಪೇಂಟಿಂಗಳೂ, ಮೊಘಲರ, ಟಾಲ್ ಸ್ಟಾಯ್, ಟ್ಯಾಗೋರ್‌ರ ಭಾವಚಿತ್ರಗಳೂ ಕಣ್ಣಿಗೆ ಬಿದ್ದವು. ಅಂದರೆ ಈ ಅನುರಾಧ ನನಗಿಂತಲೂ ಬುದ್ಧಿಜೀವಿಯೇ? ಹಿಂದೊಮ್ಮೆ ನಮ್ಮಿಬ್ಬರ ಪ್ರಥಮ ಭೇಟಿಯ ಸಂದರ್ಭದಲ್ಲಿ ದತ್ತನಿಗೆ ನಾನು ಇಂಗ್ಲಿಷ್ ಕ್ಲಾಸಿಕ್ ನಾಟಕದ ಪುಸ್ತಕವೊಂದನ್ನು ತೋರಿಸಿ ಅದನ್ನು ಓದಲು ಶಿಫಾರಸು ಮಾಡಿದ್ದೆ. ಆ ಪುಸ್ತಕವನ್ನು ಈಗ ಅವನ ನಾದಿನಿ ಅನುರಾಧಳ ಮನೆಯಲ್ಲಿ ನೋಡಿದೆ. ಇದನ್ನು ಆ ದತ್ತ ಇವಳಿಗೆ ಉಡುಗೊರೆಯಾಗಿ ಕೊಟ್ಟನೇ? ಅಷ್ಟರಲ್ಲಿ ದತ್ತ ನನಗೆ ಮತ್ತಷ್ಟು ಉಪಚಾರ ಮಾಡತೊಡಗಿದ. ಈ ಮಧ್ಯೆ ದತ್ತ ಹಾಗೂ ಅನುರಾಧ ಅವರ ನಡುವೆ ಸರಸದ ಸಂಭಾಷಣೆಗಳು ವಿನಿಮಯವಾಗುತ್ತಿದ್ದವು. ಅಲ್ಲಿ ಸಾಹಿತ್ಯವಿತ್ತು, ಚರಿತ್ರೆಯಿತ್ತು. ಈ ದತ್ತನಿಗೆ ಈ ಸ್ಥಿತಪ್ರಜ್ಞತೆ ಹೆಗೆ ಸಾಧ್ಯವಾಯಿತು? ಇದರ ಮಧ್ಯೆ ನನಗೆ ದತ್ತನನ್ನು ಕೇಳಬೇಕೆನಿಸಿದ 'ಆ ಹಲ್ಲೆಕೋರನನ್ನು ಕೊಂದಿದ್ದು ನೀನೋ ಅಥವಾ ಪೊಲೀಸನೋ? ನನಗೆ ನಿಜಕ್ಕೂ ಆಗಿದ್ದೇನು? ಈ ಮಧ್ಯೆ ಆ ಸರ್ದಾರ್ಜಿ ಎಲ್ಲಿಂದ ಬಂದ?' ಎನ್ನುವ ಪ್ರಶ್ನೆಗಳು ನನ್ನೊಳಗೇ ಉಳಿದವು. ಒಂದು ವೇಳೆ ಕೇಳಿದರೆ ಪ್ರತ್ಯುತ್ತರವಾಗಿ ದತ್ತ ಇದನ್ನೆಲ್ಲಾ ಕೇಳಲು ಹಾಗೂ ಹೇಳಲು ಇದು ಸಂದರ್ಭವಲ್ಲ ಎಂದರೆ ಏನು ಮಾಡುವುದು? ಇಷ್ಟರಲ್ಲಾಗಲೇ ಕಾಫಿ ತಣ್ಣಗಾಗುತ್ತಿತ್ತು. ಆತಿಥೇಯಳು ಕೊಂಚ ದುಗುಡದಲ್ಲಿದ್ದಂತಿತ್ತು. ನನ್ನೊಳಗಿನ ಅಂತರಾತ್ಮ ಮತ್ತೆ ನನ್ನನ್ನು ಕೆಣಕತೊಡಗಿದ 'ದತ್ತ ನಿನ್ನ ಎಲ್ಲ ಪ್ರಶ್ನೆಗಳಿಗೆ ಉತ್ತರಿಸುವನೇ? ನಿನಗಿಂತಲೂ ಅವನು ಅನುಭವಸ್ಥ, ನೀನಿನ್ನೂ ಎಳಸು' ನನ್ನಲ್ಲಿ ಗೋಜಲಾಗತೊಡಗಿತು. ಆ ಗಲಭೆಪೀಡಿತ ರಸ್ತೆಗಳು, ಯಾವ ಬಾಂಬ್‌ಗೂ ಒಡೆಯದ ಕಾರಿನ ಗಾಜು, ರಕ್ಷಣೆಗಾಗಿ

ಮೊರೆಯಿಡುತ್ತಿರುವ ಹತ್ಯೆಗೊಳಗಾದ ಜನ, ಈ ಸುಂದರ ಮನೆ, ಇಲ್ಲಿ ಕವಿಗಳ, ಚಿತ್ರಕಾರರ ಭಾವಚಿತ್ರಗಳು, ಮನಮೋಹಕ ಅನುರಾಧ... ಅಷ್ಟರಲ್ಲಿ ನನ್ನ ಗಮನ ತೆರೆದ ಕಿಟಕಿಯೆಡೆಗೆ ಹರಿಯಿತು. ಹೊರಗಡೆಯಿಂದ ಗಲಭೆಯ ಸದ್ದಿಗೆ ಕಾತರಿಸಿದೆ. ಆದರೆ ಎಲ್ಲವೂ ನಿಶ್ಯಬ್ದವಾದಂತಿತ್ತು. ಅಂದರೆ ಪ್ರತಿಭಟನೆಯ ಧ್ವನಿಗಳು ಸತ್ತು ಹೋದವೆ? ಅದರ ಪ್ರತಿಧ್ವನಿಗಳೂ ಸಹ? ಈ ದತ್ತನನ್ನು ಕೇಳಲೆ? ಅವನ ನಾದಿನಿ ಅನುರಾಧಳನ್ನು? ಇವೆಲ್ಲವನ್ನೂ ಮರೆತೂ ನಾನೂ ಇಲ್ಲಿನಂತೆ ಹವಾನಿಯಂತ್ರಿತ ಮನೆಯನ್ನು, ಸುಂದರ ತೋಟವನ್ನು ಹೊಂದಬೇಕೆನಿಸುತ್ತಿತ್ತು. ಏಕೆಂದರೆ ನಾನೂ ಮನುಷ್ಯನಲ್ಲವೇ! ನಾನು ನನ್ನ ಬದುಕಿನ ಅಂತಸ್ತಿನಲ್ಲಿ ಮೇಲೇರಿದಾಗಲೇ ನಿಮ್ಮ ಕ್ರಾಂತಿಗೆ ನಾನು ಸಹಾಯ ಮಾಡಲು ಸಾಧ್ಯ. ನಿಮ್ಮನ್ನು ಮುನ್ನಡೆಸಲು ಸಾಧ್ಯ. ಓಹ್ ಎಲ್ಲಾ ಗೋಜಲುಗಳು.

ದತ್ತ ಹಾಗೂ ಅವನ ನಾದಿನಿ ಪದೇ ಪದೇ ತಮ್ಮ ಗಡಿಯಾರವನ್ನೂ ಆ ತೆರೆದ ಕಿಟಕಿಯನ್ನೂ ಆತುರದಿಂದ ನೋಡುತ್ತಿದ್ದರು. ನಾನು ಇದರ ಬಗ್ಗೆ ವಿಚಾರಿಸಿದಾಗ ಇವರಿಬ್ಬರೂ ಹೇಳಿದರು 'ಅವನು ಬರುವುದು ಇಂದು ತಡವಾಗಬಹುದು. ಏಕೆಂದರೆ ಬಹಳಷ್ಟು ತಲೆಗಳನ್ನು ಎಣಿಸಬೇಕಲ್ಲವೇ' ನನಗೆ ತಬ್ಬಿಬ್ಬಾಯಿತು. ಯಾರೀತ? ಕುರಿಗಳ ತಲೆ ಎಣಿಸುವ ಕುರುಬನೇ? ನನ್ನ ಗೊಂದಲವನ್ನು ಅರ್ಥ ಮಾಡಿಕೊಂಡ ದತ್ತ ಹೇಳಿದ 'ಆತನ ಹೆಸರು ನಾರಿಯನ್ ಬೋಸ್. ನನ್ನ ನಾದಿನಿ ಅನುರಾಧಳ ಪತಿ. ಆತ ಪೊಲೀಸ್ ವಿಶೇಷ ಪಡೆಗಾಗಿ ಕೆಲಸ ಮಾಡುತ್ತಿದ್ದಾನೆ. ನೀನು ಅವನ ಬಗೆಗೆ ಕೇಳಿರಬೇಕಲ್ಲವೇ?' ಇಲ್ಲ, ಆತನ ಹೆಸರನ್ನು ನಾನು ಕೇಳಿರಲಿಲ್ಲ ಮುಂದೆಯೂ ತಿಳಿದುಕೊಳ್ಳುವುದೂ ಬೇಡ. ನನಗೆ ಇವರಿಬ್ಬರೂ ನನ್ನನ್ನು ಇಲ್ಲಿಂದ ಹೊರಕಳುಹಿಸಲು ಪಿತೂರಿ ನಡೆಸುತ್ತಿರುವಂತಿತ್ತು. ಮತ್ತೆ ನನ್ನಲ್ಲಿ ರಕ್ತ ಆ ಎದೆಯನ್ನು (ಅಥವಾ ಹೊಟ್ಟೆಯನ್ನೋ ಅಥವಾ ಗಂಟಲನ್ನೋ) ಚಿಮ್ಮಿಕೊಂಡು ಬಂದಂತಹ ರಕ್ತ ತಲೆಯಲ್ಲಿ, ಕಣ್ಣಲ್ಲಿ ಹರಿದಾಡತೊಡಗಿತು. ಮತ್ತೆ ಸ್ವಲ್ಪ ಕಾಫಿ ಬೇಕೆ ಎಂದು ಅನುರಾಧಾ ಕೇಳುತ್ತಿದ್ದುದು ದೂರದಲ್ಲೆಲ್ಲೋ ಕೇಳಿಸುತ್ತಿತ್ತು.

ಅಷ್ಟರಲ್ಲಿ ದತ್ತ ನನ್ನ ಬಳಿ ಬಂದು ಅನುಕಂಪದ ಧ್ವನಿಯಲ್ಲಿ ಹೇಳತೊಡಗಿದ 'ಈಗ ಹೇಗಿದ್ದೀಯೆ? ನಿನಗೆ ತಡವಾಗುತ್ತಿದೆ. ಮನೆಗೆ ಹೋಗಲ್ಲವೇ? ನೀನಿರುವುದು ಮೋಮಿಪುರದಲ್ಲವೇ? ಕೆಳಗಿನ ವೃತ್ತದ ರಸ್ತೆಯನ್ನು ಬಳಸಿ ನಂತರ ಎಡಕ್ಕೆ ತಿರುಗಿದಾಗ ಈ ರಸ್ತೆಯ ಕೊನೆ ಸಿಗುತ್ತದೆ. ಅಲ್ಲಿಂದ ನಿಧಾನವಾಗಿ ಕೆಳಗೆ ನಡೆದುಕೊಂಡು ಹೋಗು. ಹಿಂತಿರುಗಿ ಮಾತ್ರ ನೋಡಬೇಡ' ಆದರೆ, ನಾನು ಹೊರಡುವ ಗಡಿಬಿಡಿ ತೋರಿಸಲಿಲ್ಲ. ನನ್ನಲ್ಲಿ ಒಳಗೊಳಗೇ ನಡುಕವುಂಟಾಗತೊಡಗಿತು. ಅನುರಾಧ ಮತ್ತೊಮ್ಮೆ ಬರಲು ಆಹ್ವಾನಿಸಿದಳು. ದತ್ತ ನನ್ನನ್ನು ಗೇಟಿನವರೆಗೂ ಬಿಡಲಿಕ್ಕೆ ಬಂದ.

ಕೆಳಗಿನ ರಸ್ತೆಯಲ್ಲಿ ಬೆಳಕು ಚೆಲ್ಲಿತ್ತು. ಅಲ್ಲಿ ಸುತ್ತಲೂ ಕಲ್ಲು, ಮುರಿದ
ಗಾಜಿನ ಚೂರುಗಳು ಚೆಲ್ಲಾಪಿಲ್ಲಿಯಾಗಿ ಬಿದ್ದಿದ್ದವು. ಯಾರಾದರೂ ಬಂದು
ಅವುಗಳನ್ನು ಕೈಗೆತ್ತಿಕೊಳ್ಳುವುದಕ್ಕಾಗಿ ಕಾಯುತ್ತಿದ್ದವು...

(ಮಯೂರ)

ಹೀಗೊಂದು ಕನಸು... ಹೀಗಿದೆ ಜೀವನ

ಮೂಲ : ಮೀನಾ ಕಾಕೊಡಕಾರ

ಅನುವಾದ : ಡಾ. ಗೀತಾ ಶೆಣೈ

ಆನಂದು ತಲೆಯ ಮೇಲಿರುವ ಹೊರೆಯನ್ನು ಗುಡಿಸಲಿನ ಬಾಗಿಲ ಬಳಿ
ಇಟ್ಟು ದೀರ್ಘ ಶ್ವಾಸ ಎಳೆದುಕೊಂಡ. ಆಮೇಲೆ ಮೈಬೆವರು ಚೆನ್ನಾಗಿ ಒರೆಸಿಕೊಂಡ
ಗುಡಿಸಲಿನ ಒಳಗೆ ಬಂದು ಕೋಣೆಯೊಳಗೆ ಹಣಕಿ ನೋಡಿದಾಗ ಅವನಿಗೆ
ಮೊಳೆಯ ಮೇಲೆ ಚೀಲ ಕಾಣಿಸಲಿಲ್ಲ.

‘ರಾಮು ಶಾಲೆಯಿಂದ ಬಂದಿಲ್ಲವೇ?’ ಅವನು ಹೆಂಡತಿಗೆ ಕೇಳಿದ.

‘ಇದವರೆಗೆ ಬಂದಿಲ್ಲ’ ಒಳಗಿನಿಂದ ಕೇಸರ ಹೇಳಿದ ಮಾತು ಕೇಳಿ, ಅವನು
ಮತ್ತೆ ಗುಡಿಸಲಿನಿಂದ ಹೊರಗೆ ಬಂದು ಕಣ್ಣಿನ ಮೇಲೆ ಕೈಯಿಟ್ಟು ದೂರದವರೆಗೆ
ದೃಷ್ಟಿ ಬೀರಿದ. ಅವನಿಗೆ ರಸ್ತೆಯ ತಿರುವಿನಲ್ಲಿರುವ ಮಾವನ ಮರದ ಬಳಿ
ರಾಮು ಕಾಣಿಸಿದ.

‘ಬಂದ ನೋಡು..’ ಅವನು ಖುಷಿಪಟ್ಟು ಹೇಳಿದ. ದೂರದಿಂದಲೇ ಅವನನ್ನು
ನೋಡಿದ ರಾಮು ಕೈಯಿಂದ ಚೀಲವನ್ನು ಗಟ್ಟಿಯಾಗಿ ಹಿಡಿದು ಓಡುತ್ತಾ ಅವನ
ಬಳಿ ಬಂದು ಮುಟ್ಟಿದ.

‘ಅಪ್ಪಾ.. ಇವತ್ತು ಶಾಲೆಗೆ ಯಾರು ಬಂದು ಹೇಳು ನೋಡೋಣ’

‘ಯಾರೋ ಅದು?’

‘ನನಗೆ ಅವರ ಪರಿಚಯ ಇಲ್ಲ. ಅವರು ದೊಡ್ಡ ಸಾಹೇಬರಂತೆ. ಅವರು
ನನಗೆ ಪ್ರಶ್ನೆ ಕೇಳಿದರು. ನಾನು ಎಲ್ಲ ಉತ್ತರ ಸರಿಯಾಗಿಯೇ ಹೇಳಿದೆ’

‘ನಿಜವಾಗಿಯೂ ?’ ಆನಂದುವಿನ ಹೃದಯ ತುಂಬಿ ಬಂತು.

‘ನಿಜವಾಗಿಯೂ ಅಪ್ಪಾ! ಸಾಹೇಬರು ಹೋದ ನಂತರ ಮಾಸ್ತರರು ನನ್ನ
ಬೆನ್ನು ತಟ್ಟಿದರು’

‘ಕೇಳಿದೆಯೇನೇ?’ ಆನಂದೂ ಸಂತೋಷದಿಂದ ಕೇಸರಳಲ್ಲಿ ಹೇಳಿದ. ‘ನಮ್ಮ

ರಾಮು ಜಾಣನಾಗಿದ್ದಾನೆ. ಒಂದ ದಿನ ಅವನೂ ದೊಡ್ಡ ಸಾಹೇಬನಾಗುತ್ತಾನೆ, ಹೌದಲ್ಲ ಪುಟ್ಟಾ?’

ಗುಡಿಸಲಿನ ಒಲಗೆ ಮಲಗಿಕೊಂಡು ಅವರ ಮಾತುಕತೆ ಆಲಿಸುತ್ತಿದ್ದ ಆನಂದೂವಿನ ವಯಸ್ಸಾದ ತಂದೆ ಹೇಳಿದರು, ‘ಅರೆ ಆನಂದೂ, ರಾಮನನ್ನು ದೊಡ್ಡ ಅಧಿಕಾರಿಯನ್ನಾಗಿಸುವ ಆಲೋಚನೆ ಮಾಡುವ ಮೊದಲು ಅವನಿಗೆ ನೇಗಿಲು ಹಿಡಿಯಲು ಕಲಿಸು ಮಗಾ, ನಿನಗೆ ಇರುವವನು ಒಬ್ಬನೇ ಮಗ. ಅವನನ್ನು ಸಾಹೇಬ ಮಾಡಿದರೆ ಹೊಲದಲ್ಲಿ ಬೆಳೆ ಬೆಳೆಸುವವರು ಯಾರು?’

‘ಅಲ್ಲಿಯವರೆಗೆ ಹೊಲ ಉಳಿದರೆ ತಾನೇ?’ ಆನಂದೂ ಹೇಳಿದ. ‘ಹೊಲ ಅಡವಿಟ್ಟು ಎಷ್ಟು ಸಾಲ ತೆಗೆಯಲಾಗಿದೆ ಅದನ್ನು ಮರೆತರೇನು? ಅದನ್ನು ತೀರಿಸಿ ಹೊಲ ಬಿಡಿಸಿಕೊಳ್ಳಬೇಕಾದರೆ ರಾಮು ಸಾಹೇಬನಾಗಿ ಹಣ ಸಂಪಾದಿಸಬೇಕು’

ಆನಂದೂವಿನ ಮತ್ತು ಕೇಳಿ ಶೆವಗೊ ಕೆಮ್ಮುತ್ತ ಸುಮ್ಮನಾದ. ಮಗನಿಗೆ ಎಷ್ಟು ಹೇಳಿದರೂ, ಅವನ ತಲೆಯಿಂದ ಈ ‘ಸಾಹೇಬ’ನ ಹುಚ್ಚು ಹೋಗುವುದು ಸಾಧ್ಯವಿಲ್ಲ ಎನ್ನುವುದು ಅವನಿಗೆ ಚೆನ್ನಾಗಿ ಗೊತ್ತಿದೆ. ಆದರೂ ಏನಾದರೂ ಹೇಳದೆ ಸುಮ್ಮನಿರುವುದು ಅವನಿಂದ ಸಾಧ್ಯವಿಲ್ಲ.

‘ಆನಂದೂ, ರಾಮು ಸಾಹೇಬನಾಗಿ ಸಂಪಾದಿಸುವುದಕ್ಕಿಂತ ಎಷ್ಟೋ ಹೆಚ್ಚು ಪಾಲು ಹೊಲದಿಂದ ಸಂಪಾದಿಸುವುದು ಅವನಿಗೆ ಸಾಧ್ಯವಿದೆ ಮಗಾ’

ತಂದೆಗೆ ಯಾವ ಉತ್ತರವನ್ನೂ ನೀಡದ ಆನಂದೂ ಒಳಗೆ ಹೋದನು. ಅವರು ಆಡುತ್ತಿರುವ ಈ ಮಾತುಗಳು ರಾಮುವಿನ ಕಿವಿಗೆ ಯಾವಾಗಲೂ ಬೀಳುತ್ತಿರುತ್ತವೆ. ಆನಂದೂ ಒಳಗೆ ಹೋದ ಕೂಡಲೇ ರಾಮು ಬಟ್ಟೆ ಬದಲಾಯಿಸಿ ಅಜ್ಜನ ಬಳಿ ಬಂದು ಕುಳಿತ.

‘ಅಜ್ಜಾ...’

‘ಏನು ಮಗೂ?’

‘ನಿಮಗೆ ನಾನು ಶಾಲೆಗೆ ಹೋಗುವುದು ಇಷ್ಟವಿಲ್ಲವೇ?’

‘ಹಾಗಲ್ಲ ಮಗೂ, ಶಾಲೆಗೆ ಹೋಗುವುದು ಒಳ್ಳೆಯದೇ. ಆದರೆ ಅದು ನಮ್ಮ ಹಾಗಿನವರಿಗೆ ನೆರವಿಗೆ ಬರುವುದಿಲ್ಲ’

‘ಯಾಕೆ?’

‘ನೀನು ಶಾಲೆಗೆ ಹೋಗಿ ಸಾಹೇಬನಾದರೆ ನಮ್ಮ ಹೊಲವನ್ನು ಬೆಳೆಸುವವರು ಯಾರು?’

‘ಹೊಲದ ಕೆಲಸಕ್ಕೆ ಗೌರವ ಇಲ್ಲ ಎಂದು ಅಪ್ಪ ಹೇಳುತ್ತಾನೆ’

‘ನಿನ್ನ ಅಪ್ಪನ ಆಲೋಚನೆ ಸರಿಯಿಲ್ಲ ಮಗೂ. ಕಷ್ಟಪಟ್ಟು ದುಡಿಯುವ ಎಲ್ಲಾ ಮನುಷ್ಯರಿಗೆ ಗೌರವ ಇದ್ದೇ ಇರುತ್ತದೆ’

‘ಅಜ್ಜಾ ನಮ್ಮ ಶಾಲೆಯಲ್ಲಿ ಸಾಹೇಬರು ಬಂದರೆ ಮಾಸ್ತರರು ಕೂಡ ಎದ್ದು ನಿಲ್ಲುತ್ತಾರೆ; ಆದರೆ ಮಾಸ್ತರರನ್ನು ಭೇಟಿಯಾಗಲು ನಮ್ಮಪ್ಪ ಬಂದರೆ ಮಕ್ಕಳು ಕೂಡ ಎದ್ದು ನಿಲ್ಲುವುದಿಲ್ಲ ಯಾಕೆ?’

‘ಹುಚ್ಚು ಕಣೋ ನೀನು! ಅರೇ, ನಿನ್ನ ಅಪ್ಪ ಹೊಲದ ಸಾಹೇಬ ಕಣೋ, ಶಾಲೆಯ ಸಾಹೇಬನಲ್ಲ. ಅವನ ಕಷ್ಟಕ್ಕೆ ಗೌರವ ನೀಡುವ ಸಲುವಾಗಿ ಇಡೀ ಹೊಲದ ಸಸಿಗಳೇ ಅರಳಿ ನಿಲ್ಲುತ್ತವೆ! ನಿನ್ನ ಅಪ್ಪನಿಗೆ ಶಾಲೆಯ ಮಕ್ಕಳು ಎದ್ದು ನಿಲ್ಲಲಿಕ್ಕಿಲ್ಲ, ಆದರೆ ಆ ಶಾಲೆಯ ಸಾಹೇಬನಿಗಾಗಿ ಹೊಲದ ಸಸಿಗಳು ಅರಳಿ ನಿಲ್ಲುತ್ತವೆ ಏನು?’

ರಾಮು ಮೌನವಾಗಿ ಯೋಚನೆಯಲ್ಲಿ ಮಗ್ನನಾಗಿ ಕುಳಿತ. ಶೆವಗೊ ಮೊಮ್ಮಗನನ್ನು ಕೇಳಿದ, ‘ನಿನಗೆ ಶಾಲೆಗೆ ಹೋಗುವುದು ಇಷ್ಟವೇ?’

‘ಹೌದು ಅಜ್ಜಾ, ಮಾಸ್ತರರು ಕೂಡ ಹೇಳ್ತಾರೆ, ನನು ತುಂಬಾ ಚೆನ್ನಾಗಿ ಕಲಿಯುತ್ತೇನೆ ಎಂದು’

ಶೆವಗೊ ದೀರ್ಘ ಉಸಿರೆಳೆದುಕೊಂಡನು.

* * *

ಶೆವಗೊನಿಗೆ ರಾತ್ರಿ ಹಾಸಿಗೆಯ ಮೇಲೆ ಮಲಗಿದ ತಕ್ಷಣ ನಿದ್ರೆ ಬರುವುದಿಲ್ಲ. ಅವನ ತಲೆಯಲ್ಲಿ ಏನೇನೋ ಆಲೋಚನೆ ಬರುತ್ತದೆ. ಅವನಿಗೆ ಇಬ್ಬರು ಮಕ್ಕಳು— ಆನಂದೂ ಮತ್ತು ಆವಡೆ. ಅವನಲ್ಲಿ ಪುಟ್ಟದೊಂದು ಹೊಲದ ತುಣುಕು ಇದೆ. ಕಷ್ಟಪಡುವುದು ಮತ್ತು ಹೊಟ್ಟೆ ತುಂಬುವಷ್ಟು ದುಡಿಯುವುದು ಅವನ ದಿನಚರಿ. ಆವಡೆಯ ಮದುವೆಯಾದಾಗ ಹೊಲದ ಮೇಲೆ ಸಾಲ ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳಬೇಕಾಗಿ ಬಂದಿತ್ತು. ಬೇಗನೆ ತೀರಿಸುವುದೆಂದು ಸಾಲ ತೆಗೆದುಕೊಂಡದ್ದು ನಿಜ. ಆದರೆ ಐದು ವರ್ಷವಾಯಿತು. ಆದರೂ ಇದುವರೆಗೆ ಅದನ್ನು ತೀರಿಸುವುದು ಸಾಧ್ಯವಾಗಿಲ್ಲ. ಬಡ್ಡಿ ಎಷ್ಟಾಗಿದೆಯೋ ಯಾರಿಗೆ ಗೊತ್ತು! ಆ ಲೆಕ್ಕ ಯಾರಿಗೆ ತಿಳಿಯುತ್ತದೆ? ಅವರು ಬಡ್ಡಿ ಇಷ್ಟಾಗಿದೆ ಎಂದು ಹೇಳಿದರೆ ಅದನ್ನು ನಂಬಬೇಕು ನಾವು. ಈ ಲೆಕ್ಕ ತಿಳಿದುಕೊಳ್ಳಬೇಕಾದರೂ ಮನುಷ್ಯನಿಗೆ ವಿದ್ಯೆ ಬೇಕು. ಹೀಗೆ ಅವನಿಗೆ ಭಾವನೆ ಬರುವುದು. ರಾಮುವಿನ ಶಿಕ್ಷಣಕ್ಕೆ ಅವನು ಅಡ್ಡಿಯಾಗಿಲ್ಲ. ಆದರೆ ಓದು ಬರೆಹ ತಿಳಿಯುವಷ್ಟು ಕಲಿತರೆ ಸಾಕು ಎಂದು ಅವನಿಗೆಕಾಣುವುದು. ಈಗಲೇ ಅವನಿಗೆ

ಹೊಲದ ರುಚಿ ಹತ್ತದೇ ಇದ್ದರೆ ಮುಂದೆ ಹೊಲವನ್ನು ಯಾರು ಬೆಳೆಸುವರು ಎನ್ನುವ ಭಯ ಅವನಿಗೆ. ಬಾಲ್ಯದಲ್ಲಿಯೇ ಮಣ್ಣಿನ ಪರಿಚಯ ಮಾಡಿಸದೇ ಇದ್ದರೆ ದೊಡ್ಡವನಾದ ಬಳಿಕ ಅವನು ಹೊಲಕ್ಕೆ ಹೋಗಲಾರ, ಇದನ್ನು ಚಿಂತಿಸಿ ಅವನು ಕಸಿವಿಸಿಗೊಳ್ಳುತ್ತಿದ್ದ. ತಾನು ಬೆವರಿಳಿಸಿ ಕಷ್ಟಪಟ್ಟು ಹೊಲದಲ್ಲಿ ಚಿನ್ನವನ್ನು ಬೆಳೆಸಿದೆ. ನಾಳೆ ಅದು ಮೂರನೆಯವರ ಪಾಲಿಗೆ ಹೋಗುವುದು ಖಂಡಿತ. ಇದು ಅವನನ್ನು ದುಃಖಿತನನ್ನಾಗಿ ಮಾಡುತ್ತಿತ್ತು.

ಅವರ ಹೊಲದ ಸಮೀಪವೇ ಯಶವಂತನ ಹೊಲವೂ ಇದೆ. ಅವನ ಇಬ್ಬರು ಮಕ್ಕಳು ಕಲಿತು ಉದ್ಯೋಗಕ್ಕೆ ಸೇರಿದ್ದಾರೆ. ಈಗ ಅವರು ಆ ಹೊಲದಲ್ಲಿ ಕಾಲು ಕೂಡ ಇಡುವುದಿಲ್ಲ. ಇದನ್ನು ಶೆವಗೊ ಕಂಡಿದ್ದಾನೆ. ಆದರೆ ಯಶವಂತನಿಗೆ ನಾಲ್ಕು ಗಂಡು ಮಕ್ಕಳು; ಇಬ್ಬರು ಕಲಿತವರಾಗಿದ್ದರೆ, ಉಳಿದ ಇಬ್ಬರು ಹೊಲದಲ್ಲಿ ದುಡಿಯುತ್ತಿದ್ದಾರೆ. ಹೀಗಾಗಿ ಅವನಿಗೆ ಹೇಳಿಕೊಳ್ಳುವಂತಹ ತಾಪತ್ರಯ ಏನೂ ಇಲ್ಲ. ಆದರೆ ಆನಂದವಿನದು ಹಾಗಲ್ಲ. ರಾಮು ಅವನ ಒಬ್ಬನೇ ಮಗ. ಆನಂದು ಕೂಡ ಶೆವಗೊನ ಒಬ್ಬನೇ ಮಗ! ಹೀಗಾಗಿ ಮಣ್ಣಿನ ಕೂಗನ್ನು ಅವನ ಕಿವಿಯ ಮೇಲೆ ಹಾಕುವುದಕ್ಕೆ ಅವನನ್ನು ಶಾಲೆಗೆ ಕಳುಹಿಸಿಲ್ಲ. ರಾಮುನಷ್ಟು ದೊಡ್ಡವನಾಗಿರುವಾಗ ಆನಂದವನ್ನು ಶೆವಗೊ ತನ್ನ ಜೊತೆಯಲ್ಲಿ ಹೊಲಕ್ಕೆ ಕರೆದುಕೊಂಡು ಹೋಗುತ್ತಿದ್ದನು.

ಇತ್ತೀಚೆಗೆ ಶೆವಗೊನ ಆರೋಗ್ಯ ಚೆನ್ನಾಗಿಲ್ಲ. ಯಾವಾಗ ದಮ್ಮಿನ ಕಾಟ ಶುರುವಾಗುತ್ತೆ, ಏಳಲು ಸಾಧ್ಯವಿಲ್ಲ. ಈಗ ಹೆಚ್ಚು ಕಷ್ಟದ ಕೆಲಸ ಮಾಡುವುದು ಅವನಿಂದ ಸಾಧ್ಯವಿಲ್ಲ. ಎಲ್ಲಾ ಭಾರ ಆನಂದವಿನ ಮೇಲೆ ಬಿದ್ದಿದೆ. ಅವನು ಕೂಡ ಎಲ್ಲವನ್ನೂ ತನ್ನ ಹೆಗಲಿನ ಮೇಲೆ ಹೊತ್ತುಕೊಂಡಿದ್ದಾನೆ. ಹಗಲು ರಾತ್ರಿ ಹೊಲದಲ್ಲಿ ದುಡಿಯುತ್ತಾನೆ. ಆದರೆ ಮಗನಿಗೆ ಹೊಲದ ಪ್ರೀತಿ ಹುಟ್ಟಲು ಬಿಡುವುದಿಲ್ಲ. ಸ್ವತಃ ಆನಂದೂವೇ ಕಲಿಯುವ ಇಚ್ಛೆಯನ್ನು ಅದುಮಿಕೊಂಡಿದ್ದರಿಂದ ಅವನು ರಾಮುವಿಗೆ ಕಲಿಯಲು ಬಿಟ್ಟಿರಬಹುದೇ? ಶೆವಗೊನಿಗೆ ಏನೂ ತಿಳಿಯದ ಪರಿಸ್ಥಿತಿ.

ಅವನು ಮತ್ತೆ ಆನಂದುವಿಗೆ ಹೇಳುತ್ತಿರುತ್ತಾನೆ, 'ಅರೆ, ನಮ್ಮ ಮಕ್ಕಳು ಆಕಾಶದಲ್ಲಿ ಹಾರುವ ಬಯಕೆಯನ್ನು ಇಟ್ಟುಕೊಳ್ಳುವ ಹಾಗಿಲ್ಲ. ನಮ್ಮ ಬೇರುಗಳನ್ನು ಮಣ್ಣಿನಿಂದ ಕಿತ್ತು ಬಿಸಾಡುವುದು ಸರಿಯಲ್ಲ ಮಗಾ. ಆಕಾಶದಲ್ಲಿ ಹಾರಾಡಲು ರೆಕ್ಕೆಗಳ ಶಕ್ತಿ ಬೇಕು. ಇಲ್ಲದಿದ್ದರೆ ಆಕಾಶವೂ ದೂರ ಉಳಿಯುತ್ತದೆ ಮತ್ತು ಕಾಲ ಕೆಳಗಿನ ಭೂಮಿಯೂ ಕೈಬಿಡುತ್ತದೆ ಕಂಡ್ಯಾ'

ಆದರೆ ಈ ಬಾಬತ್ತಿನಲ್ಲಿ ಆನಂದು ತಂದೆಯ ಮಾತನ್ನು ಕಿವಿಗೆ ಹಾಕಿಕೊಳ್ಳುವುದಿಲ್ಲ. ಅವರ ಮನೆಯಲ್ಲಿ ಯರಿಗೂ ಓದಲು ಬರುವುದಿಲ್ಲ. ಅಲ್ಲಿ

ರಾಮು ಪುಸ್ತಕವನ್ನು ಸರಸರನೆ ಓದಿಕೊಳ್ಳುವುದು ಅವನಿಗೆ ತುಂಬಾ ಹೆಮ್ಮೆಯ ವಿಷಯ. ಅವನು ಉರು ಹೊಡೆಯುತ್ತಿದ್ದರೆ ಹಸು ಬಾಯರಿಕೆ ಎಲ್ಲವೂ ಮರೆತು ಹೋಗುತ್ತದೆ. ವಾರ್ಷಿಕ ಪರೀಕ್ಷೆಯಲ್ಲಿ ರಾಮು ತೇರ್ಗಡೆ ಹೊಂದಿದ ಸುದ್ದಿ ಬಂದ ಕೂಡಲೇ ಅವನು ಅತ್ತಿಮರದ ಮುಂದೆ ಊದುಕಡ್ಡಿ ಹಚ್ಚಿ ಬರುತ್ತಾನೆ. 'ರಾಮುವಿಗೆ ಕಲಿಯುವುದರಲ್ಲಿ ಉತ್ತಮ ಯಶಸ್ಸು ಕೊಡು' ಎಂದು ಮೂಗು ಉಜ್ಜುತ್ತಾನೆ. ಆಮೇಲೆ ಮನೆಗೆ ಬಂದಾಗ ಶೆವಗೊ ಅವನಿಗೆ ತಪ್ಪದೇ ಹೇಳುತ್ತಾನೆ, 'ರಾಮು ಕಲಿತದ್ದು ಸಾಕು, ಈಗ ಅವನನ್ನು ಹೊಲಕ್ಕೆ ಕರೆದುಕೊಂಡು ಹೋಗು'

'ಅರೆ, ಹೆಚ್ಚು ಹೆಚ್ಚು ಕಲಿತು ಏನಾಗಬೇಕು? ಓದಲು ಬರೆಯಲು ಬಂದರೆ ಸಾಕು'

'ಅವನು ತುಂಬಾ ಕಲಿತು ನಮ್ಮ ಹೆಸರು ಮುಂದೆ ತರಬೇಕು' ಆನಂದೂ ಹೇಳುತ್ತಾನೆ.

'ಕುಲದ ಹೆಸರು ಉದ್ಧಾರ ಮಾಡುವುದು ಮತ್ತು ಹೊಲವನ್ನು ಹಾಳುಗಡುವುದು ಅಲ್ಲವೇ? ಇವತ್ತು ನೀನು ಅತ್ತಿಮರಕ್ಕೆ ಊದುಕಡ್ಡಿ ಹಚ್ಚಿ ಬಂದಿರುವೆ. ಆದರೆ ಯಾವಾಗ ರಾಮು ಕೈಯಲ್ಲಿ ನೇಗಿಲು ಹಿಡಿಯುತ್ತಾನೋ ಅಂದು ನಾನು ಅತ್ತಿಮರದ ಮುಂದೆ ಎರಡು ಊದುಕಡ್ಡಿ ಹಚ್ಚುತ್ತೇನೆ' ಶೆವಗೊ ಹೇಳುತ್ತಾನೆ.

ಅಜ್ಜ ಹೀಗೆ ಸಿಟ್ಟು ಮಾಡಿಕೊಂಡಿದ್ದಾನೆಂದರೆ ಅದು ರಾಮು ಪಾಲಿಗೆ ಕೆಟ್ಟ ದಿನವಾಗುತ್ತದೆ. ಅವನು ರಾತ್ರಿ ಅಜ್ಜನ ಬಳಿಯೇ ಮಲಗುವುದು. ಅಜ್ಜನ ಮನಃಸ್ಥಿತಿ ಸರಿಯಿದ್ದ ದಿನವನ್ನು ನೋಡಿ ಅವನು ಅಜ್ಜನಲ್ಲಿ ಕೇಳುತ್ತಾನೆ,

'ಅಜ್ಜಾ, ನಾನು ಮೊದಲು ಬರೆಯುವುದನ್ನು ಕಲಿಯುತ್ತೇನೆ. ಆಮೇಲೆ ಹೊಲದಲ್ಲಿ ಬೆಳೆ ಬೆಳೆಯುವುದನ್ನು ಕಲಿಯುತ್ತೇನೆ ನೀವು ಚಿಂತೆ ಮಾಡುವುದು ಬೇಡ'

ಶೆವಗೊಗೆ ಇದು ಇಷ್ಟವಾಯಿತು. 'ಹಾಗಿದ್ದರೆ ನೀನು ಕಲಿ ಮಗಾ'

'ನನ್ನನ್ನು ಶಾಲೆಯಿಂದ ಬಿಡಿಸುವಂತೆ ನೀನು ಅಪ್ಪನಲ್ಲಿ ಹೇಳುವುದಿಲ್ಲ ತಾನೇ?'

'ನಾನು ಹೇಳಿದೆನೆಂದು ಅವನು ನಿನ್ನನ್ನು ಶಾಲೆಯಿಂದ ತೆಗೆಯುವನೇ?'

'ಆದರೂ ಹಾಗೆ ಹೇಳುವುದಿಲ್ಲ ತಾನೇ? ನಿಮಗೆ ಅದು ವ್ಯರ್ಥ ಅಂತ ಕಾಣುವುದೆಂದು ನನ್ನನ್ನು ಶಾಲೆಯಿಂದ ಬಿಡಿಸುತ್ತಾರೆ ಎಂದು ನನಗೆ ಅನಿಸುತ್ತದೆ. ನನ್ನ ಮನಸ್ಸು ಅಭ್ಯಾಸದಲ್ಲಿ ತೊಡಗಿಕೊಳ್ಳುವುದಿಲ್ಲ'

ಶೆವಗೊ ರಾಮುವನ್ನು ಬರಸೆಳೆದು ಅಪ್ಪಿಕೊಂಡ. ಆ ದಿನದಿಂದ ರಾಮುವನ್ನು ಶಾಲೆಯಿಂದ ಬಿಡಿಸುವಂತೆ ಹೇಳುವುದನ್ನು ಶೆವಗೊ ಬಿಟ್ಟುಬಿಟ್ಟನು.

* * *

ಒಂದು ದಿನ ಕಟ್ಟಿಗೆ ತರಲು ಕಾಡಿಗೆ ಹೋಗಿದ್ದ ಆನಂದು ಮರದಿಂದ ಕೆಳಗೆ ಬಿದ್ದ. ಪ್ರಜ್ಞೆ ತಪ್ಪಿದ ಆನಂದುವನ್ನು ಅವನ ಜೊತೆಗಾರರು ಆಸ್ಪತ್ರೆಗೆ ಕರೆದುಕೊಂಡು ಹೋದರು. ಎದೆ ಬಡಿದು ಅಳುತ್ತಿರುವ ಕೇಸರಳಿಗೆ ಸಮಾಧಾನ ಹೇಳುವುದೇ ಅಥವಾ ತಲೆ ಚಚ್ಚಿಕೊಳ್ಳುತ್ತಿರುವ ಶೆವಗೊನನ್ನು ತಡೆಯುವುದೇ, ಯಾರಿಗೂ ಏನೂ ತಿಳಿಯದಾಯಿತು. ರಾಮು ದುಃಖ ಗಂಟಲಲ್ಲಿ ತುಂಬಿಕೊಂಡ ಹಾಗೆ ತಾಯಿಯನ್ನು ಮತ್ತು ಅಜ್ಜನನ್ನು ನೋಡುತ್ತ ಮೌನವಾಗಿ ನಿಂತುಕೊಂಡನು.

ಬಹಳ ಕಷ್ಟ ನೋವು ಅನುಭವಿಸಿ ಆನಂದು ಕೊನೆಗೂ ಸಾವಿನಿಂದ ಪಾರಾದನು. ಆದರೆ ಅವನ ಸೊಂಟದಿಂದ ಕೆಳಗೆ ಬಲವಿಲ್ಲದಾಯಿತು. ಈಗ ಅವನು ಎದ್ದು ನಿಂತುಕೊಳ್ಳಲಾರ ಇದನ್ನು ತಿಳಿದು ತಾನು ಸತ್ತರೆ ಒಳ್ಳೆಯದಿತ್ತೆಂದು ಆನಂದು ಗಟ್ಟಿಯಾಗಿ ಅಳಲಾರಂಭಿಸಿದ.

ಆ ದಿನದಿಂದ ರಾಮು ಮಾತ್ರ ಬಾಯಿ ಕಳೆದುಕೊಂಡ. ಹತ್ತು ವರ್ಷದ ಆ ಪೋರ ವಯಸ್ಸಾದವನ ಹಾಗಾದ. ಹೊಲದಲ್ಲಿ ಸಸಿ ನಡುವ ದಿನ ಹತ್ತಿರ ಬಂತು. ಹಿಂದೆ ಆನಂದು ಒಬ್ಬ ದುಡಿದರೆ ಇಡೀ ಮನೆ ನಡೆಯುತ್ತಿತ್ತು. ಆ ಆಧಾರವೇ ಈಗ ಕಾಲು ಮುರಿದು ಬಿದ್ದುಕೊಂಡಿದೆ. ಅದನ್ನು ನೆನೆಸಿಕೊಂಡೇ ಕೇಸರಳಿಗೆ ಆತಂಕ. ಏನು ಮಾಡುವುದೆಂದು ಶೆವಗೊನಿಗೂ ತಿಳಿಯಲಿಲ್ಲ. ಆನಂದು ಏನೂ ಮಾತನಾಡುತ್ತಿರಲಿಲ್ಲ, ಬರೀ ಅಳುತ್ತಿದ್ದನು.

ಅವನು ಹೀಗೆ ಅಳುವುದನ್ನು ನೋಡಿ ಕೆಲವು ದಿನ ರಾಮು ಅವನ ಹತ್ತಿರ ಕುಳಿತುಕೊಳ್ಳುತ್ತಿದ್ದನು. 'ಅಪ್ಪಾ ಅಳಬೇಡ, ನಾನು ಇದ್ದೇನಲ್ಲ. ನೀನು ಏನೂ ಹೆದರಬೇಡ' ತನ್ನ ಮೈದಡವಿ ಮಗ ಹೇಳುವ ಮಾತು ಕೇಳಿ ಆನಂದು ಬಿಕ್ಕಿ ಬಿಕ್ಕಿ ಅಳುತ್ತಿದ್ದ.

'ನನ್ನ ಮಗನೇ, ನನ್ನ ಮಗನೇ..' ಮುಂದೆ ಮಾತನಾಡಲಾಗದೇ ಅವನು ರಾಮುವಿನ ತೊಡೆಯಲ್ಲಿ ಮುಖ ಮುಚ್ಚಿಕೊಳ್ಳುತ್ತಿದ್ದ.

ನಾಟ ದಿನ ಹತ್ತಿರ ಬಂತು. ಏನು ಮಾಡುವುದೆಂದು ಶೆವಗೊನಿಗೆ ಚಿಂತೆ ಹತ್ತಿಬಿಟ್ಟಿತು. ಅವನಿಂದ ಸಾಧ್ಯವಿದ್ದರೆ ಅವನೇ ಮುಂದುವರಿಯುತ್ತಿದ್ದನು.; ಆದರೆ ಅವನಿಗೆ ನಾಲ್ಕು ಹೆಜ್ಜೆ ಇಟ್ಟರೆ ಏದುಸಿರು ಬರುತ್ತದೆ. ಸಸಿ ನಡುವ ಕಾರ್ಯವನ್ನು ಅನ್ಯರಿಗೆ ಒಪ್ಪಿಸದೇ ಬೇರೆ ದಾರಿಯೇ ಇರಲಿಲ್ಲ. ಚಿಂತಿಸಿ ಚಿಂತಿಸಿ ಅವನು ಹುಚ್ಚು ಹಿಡಿಯುವ ಹಂತ ತಲುಪಿದ. ಉಳಿದವರು ನಾಟ ಕೆಲಸ ಪ್ರಾರಂಭಿಸಿದರೂ, ಶೆವಗೊನ ಚಿಂತೆ ಮಾತ್ರ ಬಗೆಹರಿಯಲಿಲ್ಲ.

'ಆನಂದೂ, ಏನೋ ಮಾಡುವುದು? ಸಸಿ ನೆಡಬೇಕಲ್ಲ..' ಮನಸ್ಸು ತಡೆಯದೆ

ಅವನು ರಾತ್ರಿ ಮಗನಲ್ಲಿ ಕೇಳಿದ. 'ನಾಟ ಕೆಲಸ ಬೇರೆಯವರಿಗೆ ಒಪ್ಪಿಸದೇ ಉಪಾಯ ಇಲ್ಲವಲ್ಲೋ?'

ಆನಂದೂ ಉತ್ತರ ನೀಡಲಿಲ್ಲ. ಉಪಾಯವೇನೋ ಇತ್ತು. ಆದರೆ ಅದು ಅವನ ತುಟಿಯನ್ನು ದಾಟಿ ಈಚೆಗೆ ಬರಲಿಲ್ಲ. ಶೆವಗೊನಿಗೆ ಅದು ತಿಳಿದಿತ್ತು. ಆದರೆ ಅವನೂ ಮಾತಿನಲ್ಲಿ ಕಟ್ಟು ಬಿದ್ದಿದ್ದನು. ಆನಂದುವಿನ ಕಣ್ಣಿಂದ ದಳದಳನೆ ದುಃಖ ಹರಿಯಲಾರಂಭಿಸಿತು. ಶೆವಗೊನಿಗೂ ಗಂಟಲು ಕಟ್ಟಿತು.

'ಮಗನೇ' ನೀನು ಅಳಬೇಡ. ದೇವರ ಮನಸ್ಸಿನಲ್ಲಿ ಇರುವುದು ನಡೆಯುತ್ತದೆ...' ಅವನು ದುಃಖ ತಡೆದು ಹೇಳಿದ.

ಹತ್ತಿರದಲ್ಲಿ ಕುಳಿತು ಅಭ್ಯಾಸದಲ್ಲಿ ನಿರತನಾಗಿದ್ದ ರಾಮು ಅವರ ಮಾತನ್ನು ಕಿವಿಗೊಟ್ಟು ಕೇಳುತ್ತಿದ್ದನು. ತಕ್ಷಣ ಯಾವ ನಿರ್ಧಾರಕ್ಕೂ ಬರಲಾಗಲಿಲ್ಲ. ಶೆವಗೊನಿಗೆ ಕೆಮ್ಮು ಶುರುವಾಯಿತು. ಅವನು ಹೋಗಿ ಹಾಸಿಗೆಯ ಮೇಲೆ ಬಿದ್ದುಕೊಂಡನು. ಅವನ ತಳಮಳ ಮಾತ್ರ ಕಡಿಮೆಯಾಗಿರಲಿಲ್ಲ. ನಡುರಾತ್ರಿ ರಾಮು ಬಂದು ಅವನನ್ನು ಎಬ್ಬಿಸಿ ಹೇಳಿದ,

'ಅಜ್ಜಾ, ನಾಳೆ ನಾವು ಸಸಿ ನೆಡೋಣ, ನೀವು ನನಗೆ ಕಲಿಸಿಕೊಡುತ್ತೀರಲ್ಲ?'

'ಮಗೂ'

'ಕಲಿಸುತ್ತೀರಿ ತಾನೇ?'

'... ..'

'ಅಜ್ಜಾ ಕಲಿಸುತ್ತೀರಿ ತಾನೇ?'

ಮರುದಿನ ಹೊತ್ತು ಮೂಡುವಷ್ಟರಲ್ಲಿ ರಾಮು ಆನಂದುವಿನ ಕೋಣೆಗೆ ಹೋಗಿ 'ಅಪ್ಪಾ' ಎಂದು ಕರೆದ. 'ಅಪ್ಪ ನಮ್ಮ ಹೊಲ ನಾನು ಬೆಳೆಸುತ್ತೇನೆ'

ಆನಂದೂ ಅವನನ್ನು ನೋಡುತ್ತ ನಿಂತುಕೊಂಡ. ನನ್ನ ಕನಸು... ರಾಮುವಿಗೆ ಕಲಿಸುವ ಉಮೇದು... ಎಲ್ಲ, ಎಲ್ಲವೂ ಅವನ ಕಣ್ಣಿನ ಮುಂದೆ ಎದ್ದು ಕಾಣಿಸಿತು. ತಾನು ತುಂಬ ಕಲಿಯುತ್ತೇನೆ ಎಂದು ನಂಬಿಕೆಯಿಂದ ಹೇಳುವ ರಾಮು ಇಂದು ಅದೇ ಆತ್ಮವಿಶ್ವಾಸದಿಂದ ತಾನು ಹೊಲದಲ್ಲಿ ಬೆಳೆ ಬೆಳೆಸುತ್ತೇನೆ ಎಂದು ಅವನಲ್ಲಿ ಹೇಳುತ್ತಿದ್ದಾನೆ.

'ನಾಟ ಮಾಡಲೇ ಅಪ್ಪಾ?' ರಾಮು ಮತ್ತೆ ಕೇಳಿದ. 'ಅಜ್ಜ ನನಗೆ ಕಲಿಸುತ್ತಾರೆ'

ಶೆವಗೊ ಬಾಗಿಲ ಬಳಿ ನಿಂತು ನೋಡುತ್ತಿದ್ದನು. ಅನಂದುವಿನ ಕಣ್ಣಿನಲ್ಲಿದ್ದ ದುಃಖ ಹಿಂದೆ ಸರಿಯಿತು. ಅವನು ತುಟಿಯ ಮೇಲೆ ನಗು ತಂದುಕೊಂಡು

ರಾಮುವಿನ ತಲೆಯ ಮೇಲೆ ಕೈಯಾಡಿಸಿದ.

‘ಹೊಲವನ್ನು ಬೆಳೆಸು ಮಗನೇ... ಬೆಳೆಸು..’

ಹಟ್ಟಿಯಲ್ಲಿದ್ದ ಎತ್ತುಗಳನ್ನು ಬಿಡಿಸಿ ತರಲು ರಾಮು ಹೊರಗೆ ಹೊರಟ. ಶೆವಗೊನಿಗೆ ಮೊಳೆಗೆ ನೇತಾಡಿಸಿದ ಅವನ ಚೀಲ ಕಾಣಿಸಿತು. ರಾಮು ನೇಗಿಲು ಕೈಯಲ್ಲಿ ಹಿಡಿಯುತ್ತಾನೆ, ಆಗ ನಾನು ಎರಡು ಊದುಕಡ್ಡಿ ಹಚ್ಚುತ್ತೇನೆಂದು ಹೇಳಿದ್ದು ಅವನ ನೆನಪಿಗೆ ಬಂತು. ಹೊರಗಿನಿಂದ ರಾಮು ಅವನನ್ನು ಕರೆಯುತ್ತಿದ್ದನು.

‘ಅಜ್ಜಾ, ಬರುತ್ತೀ ತಾನೇ? ಅಜ್ಜಾ..’ ಒಳಗೆ ರಾಮುವಿನ ಚೀಲವನ್ನು ಎದೆಗೊತ್ತಿ ಹಿಡಿದು ಶೆವಗೊ ಗಳಗಳನೇ ಅಳುತ್ತಿದ್ದನು.

(ಮಯೂರ)

ವಿದಾಯ

ಮೂಲ : ಕೆ.ಎ. ಅಬ್ಬಾಸ

ಅನುವಾದ : ಡಾ. ರಾಜಶೇಖರ ಮಠಪತಿ (ರಾಗಂ)

ನಡೆದ ದಾರಿಯ ತುಂಬ ಪ್ರಶ್ನೆಗಳೇ ಅವನಿಗೆ. ನಿಂತರೆ ನೆಲ ನುಂಗೀತು ತನ್ನನ್ನು ಎಂದು ಇನ್ನೂ ಭಯ. ಬೊಂಬಾಯಿಗೆ ಬಂದು ಹದಿನೈದು ವರ್ಷಗಳಾದವು. ಹಿರಿಯ ಮಗಳು ದೊಡ್ಡವಳಾಗಿ ಮೂರು ವರ್ಷವಾಯಿತು. ಉಳಿದೆರಡು ಗಂಡು ಮಕ್ಕಳು ಶಾಲೆಗೆ ಹೋಗುತ್ತಿಲ್ಲ. ‘ಮದುವೆಯಾಗಿ ಇಪ್ಪತ್ತು ವರ್ಷವಾದರೂ ಒಂದು ಸಿನೀಮಾ ತೋರಿಸುವುದಾಗಿಲ್ಲ. ನಿಮ್ಮ ಹಾಳು ಮುಖಕ್ಕೆ’ ಎಂದು ಹೆಂಡತಿ ಸದಾ ಸಿಡಿಮಿಡಿಗೊಳ್ಳುತ್ತಲೇ ಇರುತ್ತಾಳೆ ಆಗಾಗ. ಫ್ಯಾಕ್ಟರೀ ಕೆಲಸ ಮುಗಿಸಿಕೊಂಡು ಮನೆಗೆ ಹೋದರೆ ಒಂದು ಭಯ, ಹೋಗದೇ ಇದ್ದರೆ ಇನ್ನೊಂದು ಭಯ ಅವನಿಗೆ, ಹಾಂ, ಅಂದಹಾಗೆ ಆತನ ಹೆಸರು ಪವನ, ಪವನ ರೋಖಡೆ.

ಬೊಂಬಾಯಿಯ ಬಿಸ್ಕತ್ ತಯ್ಯಾರಿ ಮಾಡುವ ಕಂಪನಿಯೊಂದರಲ್ಲಿ ಹತ್ತು ವರ್ಷಗಳಿಂದ ಆತ ದುಡಿಯುತ್ತಿದ್ದರೂ ಸಂಬಳ ಆರು ಸಾವಿರ ಮೀರಲಿಲ್ಲ. ಪಿ.ಎಫ್. ಅಥವಾ ರಿಟೈರ್ಡ್‌ಮೆಂಟ್‌ನ ಭರವಸೆ ಇಲ್ಲ ಬಾಳಿಗೆ. ಸಂಬಳ ಸಾಲದ್ದಕ್ಕೆ ಕಿರಿಯ ಗಂಡುಮಕ್ಕಳಿಬ್ಬರೂ ಹೊಟೇಲ್‌ದೊಳಗೆ ದುಡಿಯುತ್ತಿದ್ದಾರೆ. ಮಗಳ ಮದುವೆಯ ಪ್ರಶ್ನೆ ಬಂದರೆ ನಡೆಯುತ್ತಿರುವ ದಾರಿಯ ಮೇಲೆ ಟ್ರಾಫಿಕ್ ಸಿಗ್ನಲ್‌ಗಳೆಲ್ಲ ಅಸ್ಪಷ್ಟವಾಗುತ್ತವೆ. ಇತ್ತೀಚೆಗೆ ಅದೇನೋ ಹೆಂಡತಿಯ ಮೈ ತುಂಬ ಮಚ್ಚೆಯ ಕಲೆಗಳು. ಒಂದು ಮಲಾಮು ಟ್ಯೂಬ್ ತರಬೇಕೆಂದು ಔಷಧ ಅಂಗಡಿಯ ಮುಂದೆ ನಿಂತು ಹತ್ತು ಬಾರಿ ಕಿಸೆಯೊಳಗೆ ಕೈ ಹಾಕಿದರೂ ಹತ್ತು ಪೈಸೆ ಹೊರಡಲಿಲ್ಲ. ಎರಡು ತಿಂಗಳಿಂದ ಮನೆಯಲ್ಲಿ ಹೆಂಡತಿಯಿಂದ ಮಂಗಳಾರತಿ ತಪ್ಪಲಿಲ್ಲ.

ನಡೆದು ನಡೆದೂ ಸುಸ್ತಾಯಿತು. ಪವನ ರೋಖಡೆ ಒಂದು ಕ್ಷಣ ನಿಂತು, ರಸ್ತೆಯ ಬದಿಯ ಚಹಾದ ಅಂಗಡಿಯೊಳಗೊಂದು ಚಹಾ ಹೀರಿ ಮತ್ತೆ ನಡೆದ. ನಡೆವ ದಾರಿಗೇನು ಸುಂಕವಿಲ್ಲವಲ್ಲಾ. ಬೊಂಬಾಯಿಯಲ್ಲಿ ಪುಕ್ಕಟೆ ಅದೊಂದೆ.

ಮಾಡಗಾಂವ, ಮಹಾರಾಷ್ಟ್ರದ ಜತ್ತ ತಾಲೂಕಿನ ಒಂದು ಸಣ್ಣ ಹಳ್ಳಿ, ಆತನ ಊರು. ಅವ್ವ ಎಂದರೆ ಗೊತ್ತಿಲ್ಲ ಅವನಿಗೆ. ಅವರೆಡೂ ಅಪ್ಪನೇ ಆಗಿದ್ದ. ಈತ

ಹುಟ್ಟಿದ ಮರುಕ್ಷಣವೇ ಆಕೆ ಸತ್ತಿದ್ದಳು. ಭೀಮರಾವ್ ರೋಖಿಡೆ, ಪವನನ ತಂದೆ. ಮುಪ್ಪಿನ ತಂದೆ. ಆತನ ವಯಸ್ಸು ಎಪ್ಪತ್ತೈದರ ಆಸುಪಾಸಿನಲ್ಲಿರಬಹುದು. ಎರಡು ವರ್ಷಗಳ ಹಿಂದೆ ಅಷ್ಟೇ ಪವನ ತನ್ನ ಅಪ್ಪನನ್ನು ತನ್ನ ಹಳ್ಳಿಯಿಂದ ತನ್ನೊಂದಿಗೆ ಬೊಂಬಾಯಿಗೆ ಕರೆದುಕೊಂಡು ಬಂದಿದ್ದ. ಈಗ ಈ ಅಪ್ಪನೇ ಪ್ರಶ್ನೆ. ಹಳ್ಳಿಯೊಳಗೆ ಬಿಟ್ಟರೆ ಜಗದ ನಿಂದನೆ. ಇಲ್ಲಿ ತಂದರೆ ಹೆಂಡತಿಯ ಮೂದಲಿಕೆಯ ಮಾತುಗಳು. ತನ್ನ ಬದುಕಿನ ಸಾವಿರಾರು ಪ್ರಶ್ನೆಗಳನ್ನು ಬಗೆಹರಿಸಿದ ಅಪ್ಪ ಈಗ ತಾನೇ ಒಂದು ಪ್ರಶ್ನೆಯಾಗಿ ಕಾಡಬೇಕೆ?

ಭೀಮರಾವ್ ರೋಖಿಡೆ ಒಂದು ಕಾಲಕ್ಕೆ ದೊಡ್ಡ ಪೈಲವಾನ್. ಹತ್ತು ಹಳ್ಳಿಗೆ ಹುಲಿ. ಮಹಾರಾಷ್ಟ್ರ ಕೇಸರಿಯಾಗಿ ಮುಖ್ಯಮಂತ್ರಿಯಿಂದ ಬೆಳ್ಳಿಯ ಗದೆಯಿಂದ ಪುರಸ್ಕೃತನಾಗಿದ್ದಾನೆ. ಈಗ ಈ ಮುಪ್ಪಿನಲ್ಲಿ ಮೂಲೆಗುಂಪಾಗಿ ನೆಲಕ್ಕೆ ಭಾರವಾಗಿ ತನ್ನ ಮನೆಯೊಳಗೆ ಎರಡು ವರ್ಷಗಳಿಂದ ಮಲಗಿರುವ ತನ್ನಪ್ಪನ ಹಳೆಯ ನೆನಪು ಕೆದಕಿದರೆ ಪವನನ ಕಣ್ಣು ತುಂಬ ಆರು ಪೂಟ್ ಎತ್ತರದ, ಹುರಿಹೊಡೆದ ಮೀಸೆಯ, ನೆಟ್ಟನೆಯ ಮೂಗಿನ, ಅಜಾನುಬಾಹು, ಕಪ್ಪು ದೇಹದ ಮಾಜಿ ಜಟ್ಟಿ, ಗಟ್ಟಿಯಾಗಿ ನಿಲ್ಲುತ್ತಾನೆ, ಅವನೇ ಭೀಮರಾವ್ ರೋಖಿಡೆ- ತನ್ನಪ್ಪ. ಬಾಲ್ಯದ ನೆನಪಾದರೆ ಪವನನ ಕಣ್ಣು ಒದ್ದೆಯಾಗುತ್ತವೆ. ರೇಷ್ಮೆ ರುಮಾಲು ಸುತ್ತಿದ ಅಪ್ಪನ ಹೆಗಲ ಮೇಲೆ ಕುಳಿತುಕೊಂಡು ಒಂದು ಕಾಲಕ್ಕೆ ಪವನ ಜಗತ್ತನ್ನೇ ನೋಡಿದ್ದಾನೆ. ಅಪ್ಪನ ಹೆಸರು ಹೇಳಿ ಜಾತ್ರೆಯಿಂದ ಜಾತ್ರೆಗೆ ಅಲೆದಾಡಿ ಬಯಸಿದ ತಿಂಡಿಗಳನ್ನೆಲ್ಲ ತಿಂದಿದ್ದಾನೆ. ಅಪ್ಪನ ಪ್ರೀತಿಯ ಒಂದು ಪ್ರತಿಶತವನ್ನೂ ಈಗ ಮರಳಿಸಲಾಗದು ಎಂದು ಅವನಿಗೆ ಚೆನ್ನಾಗಿ ಗೊತ್ತು. ಅಷ್ಟೇ ಏಕೆ ತನ್ನ ಯೌವನಕ್ಕೆ ಈ ಹೆಂಡತಿ, ಆನಂತರ ಒಂದು ನೌಕರಿ ಎಲ್ಲವೂ ಬಂದದ್ದು ತನ್ನಪ್ಪನ ಶಿಫಾರಸ್ಸಿನಿಂದಲೇ ಎಂದೂ ಗೊತ್ತು ಈತನಿಗೆ. ಈ ಅಪ್ಪನ ಹೊಕ್ಕಳದಿಂದಲೇ ತನ್ನ ಸಂಸಾರದ ಕಮಲ ಉದಿಸಿದ್ದು.

ಮನೆ ಸಮೀಪ ಬಂದಂತಾಗಿ ಒಂದು ಕ್ಷಣ ಪವನ ರೋಖಿಡೆ ನಿಂತುಕೊಂಡ. ಮನೆ ಒಳಕ್ಕೆ ಹೋಗಲು ಧೈರ್ಯ ಸಾಲುವುದೇ ಇಲ್ಲ ಅವನಿಗೆ. ಈಗ ಮನೆ ಎಂದರೆ ಹಿಂಸೆ, ಅಪಮಾನ, ಯಾತನೆ ಏನೆಲ್ಲವೂ. ಅಪ್ಪ ಕಣ್ಣು, ಕಿವಿ ಕಳೆದುಕೊಂಡು ಹಾಸಿಗೆ ಹಿಡಿದು ಆರು ತಿಂಗಳಾದವು. ಆತನ ಶರೀರದಲ್ಲಿ ಎಲ್ಲವೂ ಬತ್ತಿ ಹೋಗಿದ್ದರೂ ಕೂಡಾ ಹಸಿವು ಯಥಾ ಪ್ರಕಾರವೇ ಉಳಿದಿದೆ. ಈಗಲೂ ಊಟದ ತಾಟಿನೊಳಗೆ ಕೈ ಆಡಿಸುತ್ತಲೇ ಹತ್ತು ರೊಟ್ಟಿ ತಿನ್ನುತ್ತಾನೆ. ಮೂರು ನಾಲ್ಕು ಚರಿಗೆ ನೀರು. ಊರು ಗೆದ್ದಿದ್ದ ಅಪ್ಪನಿಗೆ ಹಸಿವು ಮಾತ್ರ ಗೆಲ್ಲುವುದಾಗಲಿಲ್ಲ. ಊಟದ ಮುಕ್ತಾಯಕ್ಕೆ ಒಂದು ತಾಬಂಡಿ ತುಂಬ ಅನ್ನ ತಿನ್ನದಿದ್ದರೆ ಆಗುವುದೇ ಇಲ್ಲ. ಆದರೆ ಯಾಕೆ

ಹೀಗೆ? ಒಂದು ಕಾಲಕ್ಕೆ ಪವನ ತನ್ನ ಬಾಲ್ಯದಲ್ಲಿ ಚೆನ್ನಾಗಿ ಊಟ ಮಾಡುವಾಗ ಅಪ್ಪ ಎಷ್ಟೊಂದು ಋಷಿ ಪಟ್ಟ. ಇನ್ನೊಂದು ಮತ್ತೊಂದು ರೊಟ್ಟಿ ತಿನ್ನುವಂತೆ ಹುರುದುಂಬಿಸುತ್ತಿದ್ದ. ಆದರೆ ಈಗ ಅಪ್ಪ ಚೆನ್ನಾಗಿ ಊಟ ಮಾಡಿದರೆ ತನಗೇಕೆ ಋಷಿಯಾಗುವುದಿಲ್ಲ? ತನ್ನಪ್ಪ ಒಂದು ಬಕಾಸುರ ಎಂದು ತನ್ನ ಹೆಂಡತಿ ಏಕೆ ಪದೇ ಪದೇ ತನ್ನನ್ನು ಮೂದಲಿಸುತ್ತಾಳೆ. ಅಪ್ಪ ಊಟ ಮಾಡದಿರಲೆಂದು ತಾನೇಕೆ ಬಯಸುತ್ತಾನೆ? ಆತನಿಗೆ ತಿಳಿಯುತ್ತಿಲ್ಲ.

ಮನೆ ಒಳಕ್ಕೆ ಹೋದ. ಮಕ್ಕಳು ಇನ್ನೂ ಕೆಲಸದಿಂದ ಬಂದಿಲ್ಲ. ತನ್ನ ಹೆಂಡತಿ, ಮಗಳು ಒಳ ಕೋಣೆಯಿಂದ ಎದ್ದು ಬಂದು 'ಯಾವಾಗ ಬಂದಿರಿ?' ಎಂದು ಒಂದು ಮಾತು ಕೇಳಲಿಲ್ಲ. ಅಪ್ಪ ಹಿಂದಿನ ಕೋಣೆಯಲ್ಲಿ ಕೂಗಾಡುತ್ತಿದ್ದಾರೆ. ಕದ ತೆರೆದು ನೋಡಿದ ಪವನ, ಹೊಲಸು ವಾಸನೆ. ಅಪ್ಪ ಮೈಮೇಲೆಯೇ ಹೇಸಿಗೆ ಮಾಡಿಕೊಂಡಿದ್ದಾರೆ. ಕೋಣೆಯ ತುಂಬಾ ಬಹಿರ್ದೆಸೆಯ ವಾಸನೆ ದುರ್ನಾಶವಾಗಿ ಹಬ್ಬಿದೆ. ಇದು ಮುಪ್ಪು, ಅಪ್ಪನನ್ನು ಬೈಯುವಂತಿಲ್ಲ. ಬೈದರೆ ಕೇಳಿಸುವುದೂ ಇಲ್ಲ. ಎತ್ತಿಕೊಂಡು ಹೋಗಿ ಅಪ್ಪನನ್ನು, ಆತನ ಬಟ್ಟೆಯನ್ನು ಶುಚಿಗೊಳಿಸಿದ. ಎಂಥ ಹೊಲಸು ವಾಸನೆ. ಅಪ್ಪ ಯಾವ ಪ್ರಮಾಣದಲ್ಲಿ ಊಟ ಮಾಡುವರೋ, ಅದೇ ಪ್ರಮಾಣದಲ್ಲಿ ಹೇಸಿಗೆಯನ್ನು ಮಾಡುತ್ತಾರೆ. ಹೆಂಡತಿಗೆ ಏನೆಲ್ಲಾ ಆಚ್ಛಾಪಿಸಬಹುದು, ಆದರೆ ಇದನ್ನು ಆಚ್ಛಾಪಿಸುವುದು ಹೇಗೆ?

ಮುಪ್ಪು ಬಚ್ಚಿಡಲಾಗದ ಸತ್ಯ. ಬದುಕಿನ ಅನಿವಾರ್ಯ ಪ್ರಹರ. ಇದು ಎಲ್ಲರಿಗೂ ಗೊತ್ತು. ಆದರೆ ಎಲ್ಲರೂ ಅದನ್ನು ಧಿಕ್ಕರಿಸುತ್ತಾರೆ. ಅದರೊಂದಿಗೆ ವೈರ ಸಲ್ಲದು. ಆದರೆ ಈ ಹೆಂಡರಿಗೆ ಅದು ತಿಳಿಯದು. ಅಪ್ಪನ ಈ ಕತೆ ಹೊಸದಲ್ಲ ಪವನನಿಗೆ. ಹಸಿವೆಯಾದರೆ ಸಾಕು ಅಪ್ಪ ಮಗುವಾಗಿ ಬಿಡುತ್ತಾನೆ. ಹತ್ತು ರೊಟ್ಟಿಯಲ್ಲಿ ಒಂದು ಕಡಿಮೆಯಾದರೂ ಅಳುತ್ತಾನೆ, ಕೂಗಾಡುತ್ತಾನೆ. ತನ್ನನ್ನು ಒಯ್ದು ಹಳ್ಳಿಗೆ ಬಿಡು ಎಂದು ದುಂಬಾಲು ಬೀಳುತ್ತಾನೆ. ಆಕಾಶದಲ್ಲಿ ಮೋಡ ಕವಿದರೆ ಸಾಕು ಸಂಧಿ ನೋವಿನಿಂದ ನರಳುತ್ತಾನೆ. ಅವೆಲ್ಲ ಪೈಲವಾನಿಕೆಯ ಪೆಟ್ಟುಗಳು. ದೇಹದ ಖಂಡಗಳು ಸ್ನಾಯುಗಳು ನಿಸ್ಸೂತಿವೆ. ಆದರೆ ಅಪ್ಪ ಸೋತಿಲ್ಲ. ಆತ ಮೀಸೆ ಮಣ್ಣಾಗದ ಜಟ್ಟಿ.

ಅಪ್ಪ ನಿದ್ರೆಹೋದ ಮೇಲೆ ಕೋಣೆಯ ಕದ ಹಾಕಿಕೊಂಡು ಬಂದ ಪವನ ರೋಖಿಡೆ. ಮೆಲ್ಲಗೆ ಬಂದು ಹೆಂಡತಿಯ ಪಕ್ಕ ಮಲಗಿಕೊಂಡ. ಮಕ್ಕಳೆಲ್ಲ ಆಗಲೇ ನಿದ್ರೆಹೋಗಿದ್ದಾರೆ. ಮನೆ ಚಿಕ್ಕದು, ಮಗಳಿಗೆ ಪ್ರತ್ಯೇಕತೆ ಒದಗಿಸುವುದಾಗಿಲ್ಲ ಆತನಿಗೆ. ಹೀಗಾಗಿ ಮಗಳು ಪಲ್ಲಂಗದ ಕೆಳಗೇ ಓದುವುದು, ಬರಿಯುವುದು ಮಲಗುವುದು ಎಲ್ಲ. ಸಂಸಾರಕ್ಕೆ ಸಂಬಂಧಿಸಿದ್ದೇನೂ ಜೋರಾಗಿ ಮಾತಾಡುವಂತಿಲ್ಲ. ಹೆಂಡತಿ

ಅಳುತ್ತಿದ್ದಾಳೆ. ಅಪ್ಪ ಬೊಂಬಾಯಿಗೆ ಬಂದು ತಮ್ಮೊಂದಿಗೆ ನಿಂತಾಗಿನಿಂದಾ ಆಕೆಯದು ನಿರಂತರ ಕಂಪ್ಲೇಂಟ್. ಪವನನೊಂದಿಗೆ ಪ್ರತ್ಯೇಕ ಬದುಕಿನ, ಸ್ವತಂತ್ರ ಜೀವನದ ಕನಸು ಕಂಡಿದ್ದ ಅವನ ಹೆಂಡತಿಗೆ ಮಾವ ಒಂದು ಅಡ್ಡಗೋಡೆ. ಸಾಯದ ಜೀವ. ಪವನ, ಹೆಂಡತಿಯನ್ನು ಮಾತನಾಡಿಸುವ ಸಾಹಸಕ್ಕೆ ಹೋಗಲಿಲ್ಲ. ಮನಸ್ಸಿಲ್ಲದ ಮಾತುಗಳಲ್ಲಿ ಅರ್ಥವಾದರೂ ಏನಿದೆ? ಹೆಂಡತಿಯ ಕಣ್ಣುಗಳಲ್ಲಿ ಅವನೊಬ್ಬ ಶುದ್ಧ ಹೇಡಿ.

ರಾತ್ರಿಯೇ ನಿದ್ರೆ ಹೋಗಿದ್ದರೂ ಪವನನಿಗೆ ಮಾತ್ರ ನಿದ್ರೆ ಬರಲಿಲ್ಲ. ಪ್ರತಿ ರಾತ್ರಿಯನ್ನು ಕಬಳಿಸಿದ ಸಂಸಾರದ ತನ್ನ ಸಮಸ್ಯೆಗಳಿಗೆ ಆತನಿಗೆ ಉತ್ತರ ದೊರಕುತ್ತಿಲ್ಲ. ಹಳ್ಳಿಯಲ್ಲಿ ತನ್ನ ಮರ್ಯಾದೆ ಉಳಿಸಿಕೊಳ್ಳಬೇಕು. ಈ ನಗರದಲ್ಲಿ ತನ್ನ ಸಂಸಾರ ಉಳಿಸಿಕೊಳ್ಳಬೇಕು, ಮುಖ್ಯನ ತಂದೆಗೊಂದು ನೆಮ್ಮದಿಯ ನೆಲೆ ತೋರಿಸಬೇಕು. ಅದಕ್ಕಾಗಿ ಏನು ಮಾಡಬೇಕು? ಈ ಪರಸ್ಪರ ಹಿಂಸೆಯನ್ನು ಹೇಗೆ ತಪ್ಪಿಸಬೇಕು? ಬೆತ್ತಲಾಗಿ ನಿಲ್ಲುವ ಅಪ್ಪನ ದೇಹವನ್ನು ವಯಸ್ಸಿಗೆ ಬಂದ ಮಕ್ಕಳು ಹಾಗೂ ಹೆಂಡತಿಯಿಂದ ಹೇಗೆ ಬಚ್ಚಿಡಬೇಕು? ಅಯ್ಯೋ, ಪ್ರಶ್ನೆಗಳು ಅಂತ್ಯವಿಲ್ಲದ ಚಿಂತೆಗಳು. ಏನು ಮಾಡುವುದು? ಯೋಚನೆಯಲ್ಲಿ ರಾತ್ರಿ ಕರಗಿತು. ಕಾರ್ಖಾನೆಯ ಭೋಂಗಾಗಳ ಕೂಗು. ಪವನ ರೋಖಿಡೆ ಏನೋ ನಿರ್ಧರಿಸಿದ ಏನೋ ಹೊಳೆಯಿತು ಆತನ ಬುದ್ಧಿಗೆ. ಸರಿ, ಅದೊಂದೇ ಸರಿಯಾದ ಪರಿಹಾರ ಈ ಎಲ್ಲ ಪ್ರಶ್ನೆಗಳಿಗೆ ಎಂದುಕೊಂಡ ರೋಖಿಡೆ. ಬೆಳಗಾಗುವುದನ್ನೇ ಕಾಯುತ್ತ ನಿದ್ರೆಹೋದ.

ದಾದರ್‌ದ ರೇಲ್ವೆ ಸ್ಟೇಷನ್‌ನ ಅನತಿ ದೂರದಲ್ಲಿಯೇ ಪವನ ರೋಖಿಡೆಯ ಮನೆ. ಬೆಳಗಾಗುತ್ತಲೇ ಎದ್ದವನೇ ಅಪ್ಪನ ಸ್ನಾನ ಮಾಡಿಸಿದ. ಅಪ್ಪ ಊರಿನಿಂದ ತಂದೆ ಬಟ್ಟೆಯ ಗಂಟಿನಿಂದ ಹೊಸ ರುಮಾಲು, ಧೋತಿ, ಶರ್ಟು ತೆಗೆದು ಉಡಿಸಿದ. ಅಪ್ಪ ಕುಸ್ತಿಯಲ್ಲಿ ಗೆದ್ದು ತಂದಿದ್ದ ಬೆಳ್ಳಿಯ ಖಡಿಯನ್ನು ಆತನ ಕೈಗೆ ತೊಡಿಸುವುದನ್ನೂ ಮರೆಯಲಿಲ್ಲ. ಯಥಾ ಪ್ರಕಾರ ಹೆಂಡತಿಗೆ ಆಜ್ಞಾಪಿಸಿ ಚೆನ್ನಾಗಿ ಮುಂಜಾನೆಯ ಊಟ ಮಾಡಿಸಿ ಬಾಯಿ ತೊಳೆದ. ಅಪ್ಪನಿಗೆ ತಾಂಬೂಲು ಇಷ್ಟ. ಮೆದುವಾಗಿ ಕುಟ್ಟಿಸಿ ಬಾಯಿಗಿಟ್ಟ ಮೆಲ್ಲನೆ ಕೈ ಹಿಡಿದು ಅಪ್ಪನನ್ನು ಎಬ್ಬಿಸಿ ಕರೆದುಕೊಂಡು ಹೊರನಡೆದ. ತನ್ನಪ್ಪನನ್ನು ಕರೆದುಕೊಂಡು ಹೊರನಡೆದಾಗ ಎಲ್ಲಿಗೆ ಎಂದೂ ಯಾರೂ ಕೇಳಲಿಲ್ಲ. ಅವರಿಗೆ ಪೀಡೆ ತೊಲಗಿದರೆ ಸಾಕಷ್ಟೆ.

ಕೆಲವೇ ಹೆಜ್ಜೆಗಳ ದೂರ. ಈಗ ಅಪ್ಪ ಮಗ ಇಬ್ಬರೂ ರೇಲ್ವೆಸ್ಟೇಷನ್‌ನಲ್ಲಿ. ಆಗಲೇ ರೈಲು ನಿಂತಿದೆ. ಮೆಲ್ಲನೆ ಅಪ್ಪನನ್ನು ರೈಲು ಹತ್ತಿಸಿದ ಮಗ ಅಪ್ಪನ ಧೋತರದ ಅಂಚಿನಲ್ಲಿ ತನ್ನ ಕಿಸೆಯೊಳಗಿದ್ದ ಚಿಲ್ಲರೆಯನ್ನು ಕಟ್ಟುವುದನ್ನು ಮರೆಯಲಿಲ್ಲ. ಈಗ ಎಚ್ಚರಗೊಂಡಂತಾದ ಮುಖ್ಯನ ತಂದೆ ಮಗನ ಮೈದಡವಿ ಕೇಳಿದ.

“ಎಲ್ಲಿಗೆ?”

“ಊರಿಗೆ ಅಪ್ಪಾ, ನಮ್ಮೂರಿಗೆ”

“ಯಾರ್ಯಾರು?”

“ನಾನು, ನೀನು ಇಬ್ಬರೇ, ಊರ ಜಾತ್ರೆ ಬಂತಲ್ಲ ಅದಕ್ಕೆ.”

ಖುಷಿಯಾದ ಅಪ್ಪ, ಶಾಬ್ಬಾಲ್ ಎನ್ನುವಂತೆ ಮಗನ ಬೆನ್ನು ಚಪ್ಪರಿಸಿದ. ಗಂಟೆ ಬಾರಿಸಿತು. ಜನ ಬೇಗ ಬೇಗ ರೈಲು ಹತ್ತಲಾರಂಭಿಸಿದರು. ಪವನ ರೋಖಿಡೆ ಒಮ್ಮೆ ಬಾಗಿ ಅಪ್ಪನಿಗೆ ನಮಸ್ಕರಿಸಿ, ರೈಲಿನಿಂದ ಕೆಳಗಿಳಿದ. ರೈಲು ಹೊರಟಿತು. ಅಪ್ಪ ರೈಲಿನೊಂದಿಗೆ ಊರ ಕನಸು ಕಾಣುತ್ತ ಮರೆಯಾದ.

ಕಣ್ಣೀರಿನಿಂದ ಮಂಜಾದ ಪವನ ರೋಖಿಡೆಯ ಕಣ್ಣುಗಳಿಗೆ ಏನೂ ಕಾಣಲಿಲ್ಲ ಮನೆಯ ದಾರಿಯೊಂದು ಹೊರತುಪಡಿಸಿ.

ಒಂದು ದಿನದ ರಾಜ

ಮೂಲ : ಕೆ.ಎ. ಅಬ್ಬಾಸ

ಅನುವಾದ : ಡಾ. ರಾಜಶೇಖರ ಮಠಪತಿ (ರಾಗಂ)

ಅದು ಸಭೆ. ಕುಳಿತಿದ್ದಾನೆ ರಾಜ, ರಾಜ ಸಭೆಯಲ್ಲಿ. ಎತ್ತರದ ಸಿಂಹಾಸನ, ರುಗರುಗಿಸುವ ಕಿರೀಟ, ರಾಜದಂಡ, ಆತನ ಗಾಂಭೀರ್ಯ, ರೇಷ್ಮೆ ಮಸ್ಲೀನ್‌ಗಳಲ್ಲಿ ಹೊಲಿಸಿದ ಆತನ ಬಟ್ಟೆಗಳು. ಆತನ ಸಿಂಹಾಸನಕ್ಕೆ ಹೊದಿಸಿದ ಹುಲಿಯ ಚರ್ಮ, ಚರ್ಮಕ್ಕೆ ಹೊಂದಿಕೊಂಡ ಹುಲಿಯ ತಲೆಯ ಮೇಲೆ ಆತನ ಕಾಲು ಎಲ್ಲವೂ ಆತ ರಾಜನೇ, ನಾಡಿನ ನಿರ್ಮಿತ ಪ್ರಭು ಎಂದೂ ಮತ್ತೆ ಮತ್ತೆ ಸಾರುತ್ತಿವೆ.

ಆಸ್ಥಾನದ ಸಭೆಯ ತುಂಬ ಮಂತ್ರಿಗಳು, ಮುಖ್ಯಮಂತ್ರಿ, ವಿದೂಷಕರು, ಜ್ಯೋತಿಷಿಗಳು, ಸೇನಾಪತಿ, ಅಂದದ ಬೆಲೆ ಬಾಳುವ ಹೆಂಗಸರು, ನಗರದ ಪ್ರಮುಖರು ನಿಂತಿದ್ದಾರೆ. ರಾಜನ ಮುಂದೆ ಭಯ ಭಕ್ತಿಯಿಂದ. ರಾಜ ಕೂಡುತ್ತಾನೆ, ಅವರು ಆತನ ಅಪ್ಪಣೆಗಾಗಿ ಕಾಯುತ್ತಾರೆ.

ಅಗೋ, ರಾಜ ಚಪ್ಪಾಳೆ ತಟ್ಟಿದ. ಅಬ್ಬಾ! ಎಂಥ ಬೆಲೆಬಾಳುವ ಉಂಗುರಗಳವು ಆತನ ಬೆರಳುಗಳಲ್ಲಿ. ರಾಜ ಫರ್‌ಮಾನ್ ಹೊರಡಿಸಿದ- “ಹೂಂ, ನೃತ್ಯ ಪ್ರಾರಂಭವಾಗಲಿ.” ಆತನ ಒಂದು, ಒಂದೇ ಮಾತು ಸಾಕು. ಇಡೀ ಸಭೆ ನೃತ್ಯ, ಗಾಯನಗಳ ಜಾತ್ರೆಗೆ ಸಿದ್ಧವಾಗುತ್ತದೆ. ರಾಜ ಅಂದರೆ ಇವನೆ. ಹೀಗೆಯೇ ಇರಬೇಕು ರಾಜ. ಅಲ್ಲವೆ?

ಒಂದಾದ ಮೇಲೆ ಒಂದು ಹೇಗೆ ಏಳು ಪರದೆಗಳು ಮೇಲೆಳುತ್ತವೆ. ಚಿಂದದ ನೃತ್ಯಗಾರಿಯರು ಕಾಣಿಸಿಕೊಳ್ಳುತ್ತಾರೆ. ಸರಿ, ಆತನಿಗೆ ಏಳು ಸಲ ವಂದಿಸಿದ. ಅವರು ಸಂಗೀತಗಾರರ ಸಾರ್ಥಗಾಗಿ ಕಾಯುತ್ತಾರೆ. ಅವರು ಸಿದ್ಧರಾಗಿದ್ದಾರೆ. ರಾಜನಿಗಾಗಿ ನೃತ್ಯ ಪ್ರಾರಂಭವಾಯಿತು.

ಅಬ್ಬಾ! ಏನು ಯೌವನ ಆ ಹೆಣ್ಣುಗಳಲ್ಲಿ. ಅವರ ಕಣ್ಣುಗಳೂ, ಕಣ್ಣುಗಳಲ್ಲ, ಮದಿರೆಯ ಬಟ್ಟಲುಗಳು. ಕಣ್ಣುಗಳಲ್ಲಿ ಕರೆಯುತ್ತಾಳೆ. ಆಕೆಗೆ ಆಶೆಯನ್ನಿಟ್ಟು ಪಂಥಕ್ಕೆ ಆಹ್ವಾನಿಸುತ್ತಾಳೆ ಮತ್ತೊಬ್ಬಳು. ಇರಿಯುತ್ತಾಳೆ ಒಬ್ಬಳು. ಹಾಗಲ್ಲ, ಮತ್ತೊಬ್ಬಳು

ನೋಡುಗರ ಕಣ್ಣುಗಳ ಮುಖಾಂತರ ದೇಹದೊಳಗೆ ಬೆರೆಯುತ್ತಾಳೆ ಕಳ್ಳಿ. ರಾಜನ ಸಭೆಯಲ್ಲಿ ಸೇರಿದವರೆಲ್ಲರಿಗೂ ಒಂದು ಕೈ ಈ ಹೆಣ್ಣುಗಳ ತೊಡೆಗಳಲ್ಲಿ ತಮ್ಮ ಆಶೆಯ ತೆನೆ ಬೇಯಿಸಿಕೊಳ್ಳುವಾಸೆ. ಆದರೆ? ಆದರೆ ಅಲ್ಲಿ ರಾಜನಿದ್ದಾನೆ. ಆ ನೃತ್ಯಗಾರಿಯರಡೆಗೆ ಇನ್ನಾರೂ ನೋಡುವಂತಿಲ್ಲ. ಮೀಸೆಯ ಹುರಿ ಕಟ್ಟುತ್ತ ಮತ್ತೆ ಮತ್ತೆ ಅವನೊಬ್ಬನೆ ನೋಡುತ್ತಾನೆ ಅವರಡೆಗೆ. ಒಂದು ಗಂಟೆಯಲ್ಲಿ ಇಡೀ ಸಭೆ ಎಂಬ ಬ್ರಹ್ಮಾಂಡ ಕುಣಿಸಿದ ಹೆಂಗಸರು, ನೃತ್ಯ ನಿಲ್ಲಿಸಿದರು. ರಾಜ ಋಷಿಯಾದ. ಅವನ ಕೊರಳೊಳಗಿನ ಮುತ್ತಿನ ಸರ ಈಗ ಅವರಿಗೆ ಕಾಣಿಕೆ.

ಆತ ಬೀಸಿ ಒಗೆದ ಮುತ್ತಿನ ಹಾರವನ್ನು ಎತ್ತಿಕೊಳ್ಳುತ್ತ ನೃತ್ಯಗಾರಿಯೊಬ್ಬಳು ಸಮೀಪ ಬಂದು ರಾಜನ ಪಾದ ಚುಂಬಿಸುತ್ತಾಳೆ ಹಾಗೂ ಹೇಳುತ್ತಾಳೆ.

“ಮಹಾಪ್ರಭುವೆ, ನಿಮ್ಮ ಉಪಕಾರವನ್ನು ಏನಂತ ಬಣ್ಣಿಸಲಿ? ಹೇಗೆ ತೀರಿಸಲಿ? ದಿಗ್ವಿಜಯಗಳ ಒಡೆಯರು ನೀವಾಗಿರಿ. ಚಿರಕಾಲ ಬಾಳಿರಿ. ನಮ್ಮಂಥವರ ಬಾಳಿನ ಕಣ್ಣಾಗಿ, ವಿಜಯದ ಸರಮಾಲೆಗಳೇ ಆಗಲಿ; ಇಷ್ಟೇ ನನ್ನ ಹಾರೈಕೆ.”

ನೃತ್ಯಗಾರಿಯ ಡೈಯಲಾಗ್ ಇನ್ನೂ ಪೂರ್ಣವಾಗಿರಲಿಲ್ಲ. ಅಷ್ಟರಲ್ಲಿ ರಾಜನ ಧ್ವನಿಗಿಂತಲೂ ಗಂಭೀರವಾದ ಧ್ವನಿಯೊಂದು ಇಡೀ ಸನ್ನಿವೇಶವನ್ನು ಸೀಳಿಕೊಂಡು ಬಂತು. ಅದು ಆಜ್ಞೆ-

“ಕಟ್”

“ಕಟ್, ಕಟ್, ಕಟ್.”

ಸ್ಪಷ್ಟಿಯೋದ ಲೈಟುಗಳು ಆರಿದವು. ರಾಜನ ಸಭೆ ಅರೆ ಮರೆ ಕಿತ್ತಿದ ನಾಟಕ ಗೃಹದಂತಾಯಿತು. ತಮ್ಮ ತಮ್ಮ ಕೈಯೊಳಗೆ, ತಾವು ಉಟ್ಟಿದ್ದ ಪಿತಾಂಬರ ಬಟ್ಟೆಗಳನ್ನು ಕಳೆದು, ಹಿಡಿದುಕೊಂಡು ಹೊರಟರು ನೃತ್ಯದ ಹೆಂಗಸರು. ಅವರವರೊಳಗೆ ಮಾತು, ಬೆವರು ಒರಿಸಿಕೊಳ್ಳುವ ಕ್ರಿಯೆ. ಇನ್ನಾವಳದೊ ಕಿಬ್ಬೊಟ್ಟೆ ಕೆಳಗೆ ನೋವು, ರಾತ್ರಿಯಾಗುತ್ತಿದೆ, ಮನೆಮುಟ್ಟುವ ಚಿಂತೆ ಹೆಂಗಸರಿಗೆ. ಸಹ ನಟರು ಬಿಚ್ಚಿಟ್ಟ ಮೀಸೆ, ಗಡ್ಡ, ಒಳ ಚಡ್ಡಿಗಳನ್ನು ಎತ್ತಿ ಗುಪ್ತೆ ಮಾಡಿಕೊಂಡು ಜ್ಯೂನಿಯರ್ ಅಸಿಸ್ಟೆಂಟ್ ಒಬ್ಬ ಮೇಕಪ್ ಕೋಣೆಗೆ ಹೋದ. ರಾಜ ಕಿರೀಟ ತೆಗೆದ, ಛೇ ಕಿರೀಟದೊಂದಿಗೆ ತಲೆಗೆ ಹಾಕಿಕೊಂಡ ವಿಗ್ ಎದ್ದೆ ಬಿಟ್ಟಿತು. ಈ ಕಿರೀಟವಿಲ್ಲದ ರಾಜನಿಗೆ ಸಿನಿಯರ್ ಮೇಕಪ್ ಮ್ಯಾನ್‌ನ ಮೇಲೆ ಎಲ್ಲಿಲ್ಲದ ಸಿಟ್ಟು. ಛೇ, ಈ ಎಲ್ಲ ಅಸಹ್ಯ ಅನುಭವಗಳಿಗೆ ಈ ಮೇಕಪ್ ಮ್ಯಾನ್‌ರೇ ಕಾರಣ, ಅಲ್ಲೆ? ಯಾರೋ ಕೂಗಿದರು, ರಾಜ ಹಿಂದೆ ನೋಡಿದ “ಏ. ಏನ್ ಮಾಡ್ತಾ ಇದ್ದೀಯೆ? ಒಂದಿಷ್ಟಾದರೂ ಮೈ ಮೇಲೆ ಪ್ರಜ್ಞೆ ನಿನಗೆ, ವಿಗ್ ಬಗ್ಗೆ ಒಂದಿಷ್ಟಾದರೂ ಕಾಳಜಿ

ಬೇಡವೆ? ಏ, ಮೂರ್ಖಾ ಹುಷಾರ್, ಆ ವಿಗ್‌ನ ಬೆಲೆ ಒಂದುನೂರಾ ಐವತ್ತು ರೂಪಾಯಿ. ಮಾರುಕಟ್ಟೆಯಲ್ಲಿ ನಿನ್ನನ್ನು ಮಾರಿದರೂ ಅಷ್ಟು ದುಡ್ಡು ಸಿಗಲಿಕ್ಕಿಲ್ಲ.”

ಅನಿರೀಕ್ಷಿತವಾಗಿ ಬಂದ ಬೈಗುಳಗಳಿಗೆ ಅಂಜಿದ ರಾಜ ವಿಗ್‌ನ್ನು ಹಾಗೆಯೇ ತಲೆ ಮೇಲಿಟ್ಟುಕೊಂಡು ಸುಮ್ಮನೆ ಕುಳಿತ. ಆದರೆ ಭಯದಿಂದ ನರಳುತ್ತಿದ್ದ ಆತನ ಕೈಯಲ್ಲಿದ್ದ ಕಿರೀಟ ಕೆಳಗೆ ಬಿದ್ದಿತು. ಕಿರೀಟದಲ್ಲಿಯ ನಕಲಿ ವಜ್ರ ಹಾಗೂ ರತ್ನದ ಹರಳುಗಳು ಉಚ್ಚಿಬಿದ್ದು ಚೆಲ್ಲಾಪಿಲ್ಲಿಯಾದವು.

ಮೇಕಪ್ ಕೋಣೆಗೆ ಹೋಗಿ ರೇಷ್ಮೆ ಶರ್ಟ್, ಬಂಗಾರ ಮುದ್ರಿತ ಚಪ್ಪಲಿ, ರೇಷ್ಮೆಯ ಧೋತಿ ಕಳೆದು ಹಾಕಿ ಕಾಟನ್‌ದೊಳಗೆ ಹೊಲಿಸಿದ್ದ ಅಂಡರ್‌ವೇರ್ ಮೇಲೆ ಅರ್ಧ ಬೆತ್ತಲೆಯಾಗಿ ನಿಂತುಕೊಂಡ ರಾಜ. ಆತನ ಬನಿಯನ್ ಹಳೆಯದಾಗಿ, ಹಳದೀ ಬಣ್ಣಕ್ಕೆ ತಿರುಗಿ, ನೂರಾರು ತೂತುಗಳು ಬಿದ್ದಿವೆ. ಆತನ ಚಪ್ಪಲಿಗೆ ಉಂಗುಟವಿಲ್ಲ. ದೃಷ್ಟಿ ಮಂದವಾಗಿದ್ದ ಆತ ನಿಶ್ಚಾಣಗೊಂಡ ಕನ್ನಡಕ ಎತ್ತಿ ಹಾಕಿಕೊಂಡ. ಕಾಟನ್‌ಪ್ಯಾಡ್‌ಗಳಿಂದ ವಿಸ್ಮೃತಿಯಾಗಿದ್ದ ಆತನ ಭುಜಬಲ ಈಗ ಉಡುಗಿ, ಆತ ಸಾಮಾನ್ಯನಾದ. ಈಗ ಆತ ರಾಜನಲ್ಲ. ಬರೀ ಎಲುಬಿನ ಹಂದರದೊಳಗೆ ಜೀವ ಹಿಡಿದುಕೊಂಡ ಮನುಷ್ಯ. ಈಗ ಆತನಿಗೆ ಯಾವ ಮರ್ಯಾದೆ, ಗೌರವ, ಫರಾಕುಗಳು ಇಲ್ಲ. ಅಲ್ಲಿ ನಿಂತಿದ್ದಾನೆ ಒಬ್ಬನೆ ಹರುಕು ಬಟ್ಟೆಯೊಳಗೆ ಬಡವ.

ಗೋಡೆಯ ಗೂಟಕ್ಕೆ ನೇತುಹಾಕಿದ್ದ ತನ್ನ ಹರಿದ ಪ್ರಾಂಟು, ಇಸ್ತ್ರೀ ಇಲ್ಲದ ನಿಲುವಂಗಿ ಎತ್ತಿಕೊಂಡು ಮೇಕಪ್ ಕೋಣೆಯಿಂದ ಆತ ಹೊರ ನಡೆದಾಗ ಆತ ಅಂದುಕೊಂಡ ‘ಈಗ ತಾನು ಯಾರು?’ ಸಂದರ್ಭ, ಸನ್ನಿವೇಶಗಳಿಗೆ ತಕ್ಕಂತೆ ನಿರ್ದೇಶಕನ ನಿರೀಕ್ಷೆಯ ಪ್ರಕಾರ ಎಕ್ಸ್ಟ್ರಾ ಕಲಾವಿದರನ್ನು ಪೂರೈಸುವವನಿಂದ ದಿನಕ್ಕೆ ಹದಿನೈದು ರೂಪಾಯಿ ಸಂಭಾವನೆ ಪಡೆಯುವ ಸಾಮಾನ್ಯ, ತೀರ ಸಾಮಾನ್ಯ ಮನುಷ್ಯ ಅಷ್ಟೆ. ಎದುರಿಗೆ ಬಂದ ನಿರ್ದೇಶಕನಿಗೆ ದಯನೀಯವಾಗಿ ವಂದಿಸುತ್ತ ರಾಜ ಕೇಳಿದ. “ಸ್ವಾಮಿ ನಾಳೆ ನನ್ನ ಪಾತ್ರವಿದೆಯೆ?”

“ಇಲ್ಲ. ನಾಳೆ ನಿನ್ನ ಯಾವ ಸನ್ನಿವೇಶಗಳು ಇಲ್ಲ. ಅಂದಹಾಗೆ ನಾಳೆ ನಾವು ಮಲ್‌ಬಾರ್ ಗುಹೆಗಳ ಸೆಟ್ ಹಾಕಬೇಕು. ಒಬ್ಬ ದರೋಡೆಕೋರ ಹಾಗೂ ಅವನಿಗೆ ಹೊಂದುವ ಸಹ ಕಲಾವಿದರು ಸಾಕಷ್ಟೆ.” ನಿರ್ದೇಶಕ ಉತ್ತರಿಸಿದ ನಿರ್ಲಕ್ಷ್ಯದಿಂದ.

“ಸರಿ, ಹಾಗಿದ್ದರೆ, ನಾಳೆ ದರೋಡೆಕೋರನ ಪಾತ್ರವನ್ನೂ ನಾನೇ ಮಾಡುತ್ತೇನೆ.” ರಾಜ ಬೇಡಿಕೊಂಡ ಭಯಭಕ್ತಿಯಿಂದ, ‘ಅಯ್ಯಾ ಈ ಇಡೀ ತಿಂಗಳು ನೀವು ಕೊಟ್ಟಿದ್ದಷ್ಟೆ ಕೆಲಸ ನನಗೆ. ನನ್ನೊಂದಿಗೆ ಇಬ್ಬರು ಮಕ್ಕಳು,

ಹೆಂಡತಿ ಹಾಗೂ ಮುಖ್ಪಿನ ತಾಯಿಯಿದ್ದಾಳೆ.” ಆತನಗರಿವಿಲ್ಲದೆ ಆತನ ಕೆನ್ನೆಯ ಮೇಲೆ ಕಣ್ಣೀರು ಧಾರೆ ಇಟ್ಟವು.

“ಸ್ವಾಮಿ ಹಸಿವು, ಬಡತನ ನನ್ನನ್ನು ಹುಚ್ಚನನ್ನಾಗಿಸಿವೆ. ಕಳೆದ ಅನೇಕ ದಿನಗಳಿಂದ ಮನೆ ಬಾಡಿಗೆ ಕೊಟ್ಟಿಲ್ಲ. ತಾಯಿ ಔಷಧಿಗೆ ದುಡ್ಡಿಲ್ಲ. ಐವತ್ತು ರೂಪಾಯಿ ಮುಂಗಡ ಕೊಟ್ಟರೆ ತಾವು, ಅದು ತನಗೆ ಮಹದುಪಕಾರ. ಪುಕ್ಕಟೆಯಾಗಿ ಬೇಡ ಸ್ವಾಮಿ, ನಾನು ದುಡಿದಂತೆ ನೀವದನ್ನು ಮುರಿದುಕೊಳ್ಳಬಹುದು.” ಅಳುತ್ತಾ ರಾಜ ಕೇಳುತ್ತಲೇ ಇದ್ದ. ಅವನ ಮಾತುಗಳೆಲ್ಲ ಬರೀ ಸ್ವಗತ ಅಥವಾ ಬೆಟ್ಟದ ಮುಂದಿನ ಆಲಾಪ ಆಗಿತ್ತಷ್ಟೆ.

“ಇಲ್ಲ ಎಂದ ನಿರ್ದೇಶಕ. ಅವನ ಮಾತುಗಳಲ್ಲಿ ಕರುಣೆ ಇರಲಿಲ್ಲ.

“ಇಲ್ಲ, ಹೀಗೆಯೇ ಹೋದರೆ ಸಿನಿಮಾದ ತುಂಬಾ ರಾಜನೇ ಆದಾನು. ಅಂದ ಹಾಗೆ ಆಗಲೇ ಸಾಕಷ್ಟು ದೃಶ್ಯಗಳನ್ನು ಕತ್ತರಿಸಬೇಕಿದೆ. ಇದು ರಾಜರ ಯುಗವಲ್ಲ. ಶ್ರೀಸಾಮಾನ್ಯನ ಯುಗ” ಎಂದು ಮಾತು ಮುಗಿಸಿದ ನಿರ್ದೇಶಕ ಹೊರಟು ಹೋದ.

ರಾಜ, ಅಲ್ಲಲ್ಲ ಶ್ರೀಸಾಮಾನ್ಯ ಕಣ್ಣೀರು ಗರಿಯುತ್ತ ಕುಳಿತುಕೊಂಡ.

ಅನುಬಂಧ-ಒಂದು
ಕಥೆಗಾರರ ಪರಿಚಯ

ರವೀಂದ್ರನಾಥ ತಾಕೂರ

ಕಲ್ಕತ್ತಾದಲ್ಲಿ ಜನಿಸಿದ ರವೀಂದ್ರನಾಥ ತಾಕೂರರದು ಬಹುಮುಖ ವ್ಯಕ್ತಿತ್ವ. ಕವಿ, ಕಥೆಗಾರ, ಕಾದಂಬರಿಕಾರ, ಚಿತ್ರಕಾರ ಹಾಗೂ ಸಂಗೀತಗಾರರಾಗಿ ವಿಶ್ವ ಮಾನ್ಯತೆಯನ್ನು ಪಡೆದವರು. ತಮ್ಮ ನಾಟಕಗಳನ್ನು ತಾವೇ ರಂಗಪ್ರಯೋಗಕ್ಕೆ ಅಳವಡಿಸಿದವರು. ರಂಗಸಜ್ಜಿಕೆ, ರಂಗಪರಿಕರ, ಸಂಗೀತ, ನೃತ್ಯ, ನಟನೆ, ನಿರ್ದೇಶನ ಇವೆಲ್ಲದರಲ್ಲೂ ತಮ್ಮದೇ ಆದ ವಿಶಿಷ್ಟ ಛಾಪನೊತ್ತಿದವರು.

ತಮ್ಮ ಹಲವಾರು ಬಂಗಾಳಿ ಕವನ ಸಂಕಲನಗಳಿಂದ ಆಯ್ದು ಕವನಗಳನ್ನು ತಾವೇ ಸ್ವತಃ ಇಂಗ್ಲಿಷಿನಲ್ಲಿ ಅನುವಾದಿಸಿ ತಾಕೂರರು 'ಗೀತಾಂಜಲಿ' ಎಂಬ ಪುಸ್ತಕ ಪ್ರಕಟಿಸಿದರು. ಈ ಪುಸ್ತಕಕ್ಕೆ ಮೂರನೆಯ ವರ್ಷವೇ ನೊಬೆಲ್ ಪಾರಿತೋಷಕ ದೊರಕಿತು. ಸುಮಾರು ೪೦ ನಾಟಕಗಳನ್ನು, ೮ ಕಾದಂಬರಿಗಳನ್ನು, ೮೪ ಕಥೆಗಳನ್ನು ಹಾಗೂ ಮೂರು ಸಾವಿರ ಕವಿತೆಗಳನ್ನು ಬರೆದ ರವೀಂದ್ರರ ಸಾಹಿತ್ಯವನ್ನು ಓದುವುದೇ ಒಂದು ಆಹ್ಲಾದಕರ, ಆನಂದದಾಯಕ ಅನುಭವ.

ರವೀಂದ್ರರು ಮೂಲತಃ ಕವಿಗಳಾದರೂ ಒಬ್ಬ ಉತ್ತಮ ಕಥೆಗಾರರೂ ಹೌದು ಎಂಬುದನ್ನು ಅವರ 'ಕಾಬೂಲವಾಲಾ', 'ಮರಳಿ ಮನೆಗೆ', 'ಪೋಸ್ಟ್ ಮಾಸ್ಟರ್', 'ಹೆಂಡತಿಯ ಪತ್ರ' ಇತ್ಯಾದಿ ಕಥೆಗಳು ಸಾಕ್ಷೀಕರಿಸುತ್ತವೆ. ಅವರ ಕಥೆಗಳಲ್ಲಿ ಪ್ರೀತಿ, ಅನುಕಂಪ ಮುಂತಾದ ಮಾನವೀಯ ಗುಣಗಳ ಪ್ರತಿಪಾದನೆ ಇದೆ.

ಇಸ್ಮತ್ ಚುಗ್ತಾಯ್

ಪ್ರಖ್ಯಾತ ಉರ್ದು ಸಾಹಿತಿ ಇಸ್ಮತ್ ಚುಗ್ತಾಯ್, ಮತ್ತೊಬ್ಬ ಪ್ರಖ್ಯಾತ ಸಾಹಿತಿ ಸಾದತ್ ಹಸನ್ ಮಾಂಟೋನ ಸಮಕಾಲೀನಳು. ಮಾಂಟೋ, ಕ್ರಿಷನ್ ಚಂದರ್ ಮತ್ತು ರಾಜಿಂದರ್ ಸಿಂಗ್ ಬೇಡಿಯ ಜೊತೆಗೆ ಇಸ್ಮತ್ ಉರ್ದು ಸಣ್ಣ ಕಥಾ ಸಾಹಿತ್ಯದ ನಾಲ್ಕನೇ ಆಧಾರ ಸ್ತಂಭವಾಗಿದ್ದಳು. ಮಹಿಳೆಯರು, ಅದರಲ್ಲೂ ಮುಸಲ್ಮಾನ ಮಹಿಳೆಯರು ಮನೆಯಿಂದಲೇ ಹೊರಗೆ ಬರಬಾರದು ಎಂದಿದ್ದ ಸಮಯದಲ್ಲಿ ಸಾಂಪ್ರದಾಯಿಕ ಧೋರಣೆಯನ್ನು ಧಿಕ್ಕರಿಸಿ ಬರಹಗಾರಳಾಗಲು ಹೊರಟಂಥ ಬಂಡಾಯಗಾರ್ತಿ ಆಕೆ. ಅತ್ಯಂತ ಪ್ರಗತಿಪರರೆನಿಸಿದ್ದ ಫಯಾಜ್ ಅಹ್ಮದ್ ಫಯಾಜ್, ಸಜ್ಜದ್ ಜಹೀರ್ ಕೈಫಿ ಅಜ್ಮಿಯರಂಥ ಹಾಗೂ ರಶೀದ್ ಜಾನ್ ಎಂಬ ವೈದ್ಯ ಮತ್ತು ಲೇಖಕಿಯ ಪ್ರಭಾವಕ್ಕೊಳಗಾದ ಇಸ್ಮತ್ ಹೊಸ ಮೌಲ್ಯಗಳ ಹುಡುಕಾಟಕ್ಕೆ ತೆರೆದುಕೊಂಡವಳು. 'ಕಲಯಾಂ' ಮತ್ತು 'ಕೋಟೀನ್' ಆಕೆಯ ಮೊದಲ ಕಥಾ ಸಂಕಲನಗಳು. 'ಏಕ್ ಬಾತ್', 'ಚುಯ್ ಮುಯ್', 'ದೋ ಹಾತ್', 'ಖರೀದ್ ಲೋ', 'ಏಕ್ ಖತ್ರಾಯ್ ಖೂನ್' ಕಥಾ ಸಂಕಲನ

ಮತ್ತು ಥೋಡಿಸಿ ಪಾಗಲ್, ತೇರಿ ಲಖೀರ್, ಸೌದಾಯೆ ಎಂಬ ಕಾದಂಬರಿ, ದಿಲ್ ಕಿ ದುನಿಯಾ, ಮಾಸೂಮಾ ಎಂಬ ಕಿರು ಕಾದಂಬರಿಗಳು ಪ್ರಕಟವಾಗಿವೆ. ತನ್ನ ಪತಿಯೊಂದಿಗೆ ಹನ್ನೆರಡು ಚಲನಚಿತ್ರಗಳಿಗೂ ಚಿತ್ರಕಥೆಗಳನ್ನು ಬರೆದ ಇಸ್ಮತ್ ಚುಗ್ತಾಯ್ ಸ್ವತಂತ್ರವಾಗಿ ಐದು ಸಿನೆಮಾಗಳನ್ನು ಸಹ ನಿರ್ಮಿಸಿದಳು. ಶಶಿಕಮಾರನ ಜುನೂನ್ ಸಿನೆಮಾದಲ್ಲಿ ಒಂದು ಪಾತ್ರವನ್ನು ಸಹ ನಿರ್ವಹಿಸಿದಳು.

ನಗ್ನಮುನಿ

ಆಂಧ್ರಪ್ರದೇಶ ವಿಧಾನ ಸಭೆಯ ಜಂಟಿ ಕಾರ್ಯದರ್ಶಿಯಾಗಿ ನಿವೃತ್ತರಾದ ಎಂ. ಹೃಷಿಕೇಶವರಾವ್ ಅವರು ನಗ್ನಮುನಿ ಎಂಬ ಹೆಸರಿನಿಂದ ಪ್ರಖ್ಯಾತರು. ತೆಲುಗು ಕಾವ್ಯಲೋಕದ ದಿಕ್ಕು ಬದಲಿಸಿದ 'ದಿಗಂಬರ್ ಪಂಥ'ವನ್ನು ಚೆರೆಬಂಡರಾಜು, ಜ್ವಾಲಾಮುಖಿ, ನಿಖಿಲೇಶ್ವರ್, ಭೈರವಯ್ಯ ಮತ್ತು ಮಹಾಸ್ವಪ್ನ ಅವರೊಂದಿಗೆ ಆರಂಭಿಸಿದರು. ಈ ದಿಗಂಬರ ಆಂದೋಲನದಿಂದ ಅರಸಂ (ಅಭ್ಯುದಯ ಕಚಯಿತುಲ ಸಂಘಂ) ಸ್ಥಾಪನೆಯಾಯಿತು. ಇದರ ಪರಿಣಾಮವಾಗಿ ವಿರಸಂ (ವಿಪ್ಲವ ಕಚಯಿತುಲ ಸಂಘಂ) ಆವಿರ್ಭವಿಸಿ ಮಹಿಳಾ ಮತ್ತು ದಲಿತ ಚಳುವಳಿಗಳು ಬಲವಾದವು. ತೆಲುಗು ನಾಡಿನಲ್ಲಿ ಈ ಸಾಹಿತ್ಯ ಪ್ರಭಾವದಿಂದ ತೀವ್ರವಾದ ಸಾಮಾಜಿಕ ಬದಲಾವಣೆಗಳಾದವು.

ನಗ್ನಮುನಿಯವರು ಉದಯಂತನಿ ಉದಯಾಲು, ಮಾರ್ಪುಗಾಲಿ ಎಂಬ ಕವನ ಸಂಕಲನ, ಕೊಯ್ಯಗುರಂ ಎಂಬ ಖಂಡ ಕಾವ್ಯವನ್ನು ರಚಿಸಿದ್ದಾರೆ. ಅವರ ವಿಲೋಮ ಕಥೆಗಳು, ಆಕಾಶ ದೇವರ ಎಂಬ ಕಥೆಗಳನ್ನು ರಚಿಸಿದ್ದಾರೆ. ತೆಲುಗಿನ ಸುಪ್ರಸಿದ್ಧ ಚಲನಚಿತ್ರಗಳಾದ 'ಮರೋ ಚರಿತ್ರ', 'ಉದಯಂ' ಮತ್ತು 'ಎಂ ಎಲ್ ಎ ಏಡುಕೊಂಡಲು'ಗಳಿಗೆ ಚಿತ್ರಕಥೆ ಬರೆದಿದ್ದಾರೆ. ಈಗಲೂ ನಗ್ನಮುನಿ ಕಾವ್ಯ, ಲೇಖನ ಭಾಷಣ ಮತ್ತು ತಿರುಗಾಟದ ಕ್ರಿಯೆಗಳಲ್ಲಿ ಉತ್ಸುಕರಾಗಿದ್ದಾರೆ.

ವಿಲಿಯಮ್ ಸಾಮರಸೆಟ್ ಮಾಮ್

ಒಬ್ಬ ಪ್ರಸಿದ್ಧ ಹಾಗೂ ಜನಪ್ರಿಯ ಸಾಹಿತಿ. ಹುಟ್ಟಿದ್ದು ಪ್ಯಾರಿಸಿನಲ್ಲಿ. ಫ್ರೆಂಚ್ ಭಾಷೆಯಲ್ಲಿ ಪ್ರಾಥಮಿಕ ವಿದ್ಯಾಭ್ಯಾಸ. ಲಂಡನ್ ಮತ್ತು ಜರ್ಮನ್‌ಗಳಲ್ಲಿ ಹೆಚ್ಚಿನ ಓದು. ಮೊದಲನೆ ಜಾಗತಿಕ ಮಹಾ ಯುದ್ಧದಲ್ಲಿ ರೆಡ್ ಕ್ರಾಸ್ ಸಂಸ್ಥೆಯಲ್ಲಿ ಕಾರ್ಯ ನಿರ್ವಹಿಸಿದ ಅವರು ಕೆಲವು ವರ್ಷಗಳ ಕಾಲ ಬ್ರಿಟಿಷ್ ಬೇಹುಗಾರನಾಗಿ ಸ್ವಿಟ್ಜರ್‌ಲೆಂಡ್, ರಷ್ಯಾದಲ್ಲಿ ನೆಲೆಸಿದ್ದರು. ವಿವಿಧ ವಸಾಹತು ದೇಶಗಳಿಗೆ ತಿರುಗಾಡಿದ ಜೀವನಾನುಭವಗಳು ಅವರ ಕಥೆ, ಕಾದಂಬರಿ, ಪ್ರವಾಸ ಸಾಹಿತ್ಯವಷ್ಟೇ ಅಲ್ಲ ಚಲನಚಿತ್ರಗಳಿಗೆ ಕತೆ ಬರೆದು ಹಣ ಗಳಿಸಿದ ಸಾಹಿತಿ ಎಂಬ ಹೆಗ್ಗಳಿಕೆಯೂ

ಅವರದಾಗಿದೆ. ೨೦ಕ್ಕೂ ಅಧಿಕ ಕಾದಂಬರಿಗಳು ಚಲಚಿತ್ರಗಳಾಗಿವೆ. ಅವರ ಪ್ರಮುಖ ಕೃತಿ 'ಆಫ್ ಹ್ಯೂಮನ್ ಬಾಂಡೇಜ್'.

ಲಿಯೊ ಟಾಲ್‌ಸ್ಟಾಯ್

ಜಗತ್ತಿನ ಬಹು ದೊಡ್ಡ ಸಹಿತಿಗಳ ಸಾಲಿನಲ್ಲಿ ಕೌಂಟ್ ಲಿಯೊ ಟಾಲ್‌ಸ್ಟಾಯ್ ಅವರ ಹೆಸರು ಎದ್ದು ಕಾಣುವಂಥದು. ಸಾಹಿತಿ, ವಿಚಾರವಂತ ಹಾಗೂ ಸಂತ ಎಂದು ಪರಿಗಣಿತವಾಗಿರುವ ಟಾಲ್‌ಸ್ಟಾಯ್ ೧೯ನೆ ಶತಮಾನದ ನೈತಿಕ ಸತ್ವದ ಪ್ರಮುಖ ಪ್ರತಿನಿಧಿಯಂತೆ ತೋರಿದವರು. ಜಗತ್ತಿನ ಎಷ್ಟೋ ವಿಚಾರವಂತರಿಗೆ, ಸುಧಾರಕರಿಗೆ ಸ್ಫೂರ್ತಿಯಾದವರು. ಅವರು ಹುಟ್ಟಿದ್ದು ೧೮೨೮ ರ ಆಗಸ್ಟಿನಲ್ಲಿ. ಯಸ್ಸಾಯಾ ಪೋಲಾಯ್ನಾ ಎಂಬ ಹಳ್ಳಿಯಲ್ಲಿ. ಎಳೆ ವಯಸ್ಸಿನಲ್ಲಿಯೇ ಅನುಭಾವಿಕ ರುಚಿಯನ್ನು ಆಸ್ಥೆಯಾಗಿಸಿಕೊಂಡವರು. ರೂಸೋಲಿನ ತಾತ್ವಿಕ ಚಿಂತನೆಗಳಿಗೆ ಪ್ರಭಾವಿತರಾಗಿ ತಮ್ಮ ಬರಹಕ್ಕೆ ಶಕ್ತಿ ಸಂಚಯನ ಮಾಡಿಕೊಂಡ ಟಾಲ್‌ಸ್ಟಾಯ್ ಬರೆದ ಚೊಚ್ಚಲು ಕೃತಿ 'ರಶಿಯನ್ ಲ್ಯಾಂಡ್ ಲಾರ್ಡ್' ಪ್ರಭುತ್ವದ ಆದರ್ಶಕ್ಕೂ, ಸಾಮಾನ್ಯ ಜನತೆಯ ಅಜ್ಞತೆಗೂ ನಿರಂತರವಾಗಿ ನಡೆಯುವ ಘರ್ಷಣೆಯನ್ನು ನಿರೂಪಿಸುವುದು. ಟಾಲ್‌ಸ್ಟಾಯ್ ಅವರ ಅತ್ಯಂತ ಪ್ರಮುಖ ಕಾದಂಬರಿಗಳೆಂದರೆ 'ಹೌ ಮಚ್ ಲ್ಯಾಂಡ್ ಎ ಮ್ಯಾನ್ ನೀಡ್?', 'ಅನ್ನಾ ಕರೆನಿನಾ', 'ವಾರ್ ಅಂಡ್ ಪೀಸ್', ರೀಸರೆಕ್ಷನ್. ಅವರ ಸಣ್ಣ ಕಥೆಗಳು, ನೀತಿಗಳು

ಅವರ ಸುಸಂಸ್ಕೃತ ಮನೋಧರ್ಮ, ಧಾರ್ಮಿಕ ನಂಬಿಕೆ, ಜನಪರ ಮನಸ್ಸು, ಉದಾರವಾದ ಮಾನವೀಯತೆ ಗುಣಗಳಿಂದ ವಿಶಿಷ್ಟವಾಗಿವೆ. ಮಾನವನ ಸಾರ್ವಕಾಲಿಕ ಸುಖ-ದುಃಖಗಳಿಗೆ ಮಾದರಿಯೆನಿಸಿವೆ.

ನರೇಶ್ ಪಂಡಿತ್

ಹಿಂದಿ ಮತ್ತು ಬುಡಕಟ್ಟು ಭಾಷೆಯೆನಿಸಿರುವ ಪಹರಿಯ ಉತ್ಕೃಷ್ಟ ಲೇಖಕರಾದ ನರೇಶ್ ಪಂಡಿತ್ ಚಂಡಿಗಡದ ಕಲಾ ಕಲೇಜಿನಲ್ಲಿ ಓದಿದವರು. ಶಕ್ತಿಶಾಲಿ ಬರಹಗಾರರಾಗಿ ಗುರುತಿಸಿಕೊಂಡವರು. ರಾಜಕುಮಾರ, ರಾಕೇಶ್ ಹಾಗೂ ಸಾದತ್ ಹಸನ್ ಮಾಂಟೊ ಅವರ ಸಮಕಾಲೀನರಾದ ನರೇಶ್ ಪಂಡಿತ್ ಸಾಂಪ್ರದಾಯಿಕ ಪದ್ಧತಿಯನ್ನು ಬಿಟ್ಟು ಉದಾತ್ತ ಚಿಂತನೆಗಳ ಕಡೆಗೆ ತಿರುಗಿಕೊಂಡವರು.

ಮೀನಾ ಕಾಕೊಡಕಾರ್

ಗೋವೆಯ ಮಡಗಾಂವ್‌ನಲ್ಲಿ ನೆಲೆಸಿರುವ ಇವರು ಕೊಂಕಣಿಯ ಪ್ರಮುಖ ಕಥಾ ಲೇಖಕಿ. ದೊಂಗರ ಚಂವಲ್ಲ, ಅಮೀ ಅವರ ಮುಖ್ಯ ಕಥಾ ಸಂಕಲನಗಳು. ಶಬ್ದ ಸೂರ್ ಎಂಬುದು ಅವರ ಲಲಿತ ಪ್ರಬಂಧ ಸಂಕಲನ. ವಾಸ್ತು ಎಂಬ

ಕಾದಂಬರಿಯನ್ನಲ್ಲದೆ ಬಾಲ ಸಾಹಿತ್ಯ ಮತ್ತು ನಾಟಕಗಳನ್ನು ಬೆಳಕಿಗೆ ತಂದಿದ್ದಾರೆ. ಈ ಲೇಖಕಿಯ ನಪನಪುಲಾಂ ಕಥಾ ಸಂಕಲನಕ್ಕೆ ಕೇಂದ್ರ ಸಾಹಿತ್ಯ ಅಕಾಡೆಮಿಯ ಪ್ರಶಸ್ತಿ ಲಭಿಸಿದೆ. ದೊಂಗರ ಚಾವ್ಲಾ ಸಂಕಲನ ಗೋವೆ ವಿಶ್ವ ವಿದ್ಯಾಲಯದ ಬಿ. ಎ. ಪದವಿಗೆ ಪಠ್ಯವಾಗಿದೆ. ಕೊಂಕಣಿ ಭಾಷಾ ಮಂಡಳ ಪ್ರಶಸ್ತಿ, ಗೋವಾ ಕಲಾ ಅಕಾಡೆಮಿ ಪ್ರಶಸ್ತಿ, ಡಾ. ಟಿ. ಎಮ್. ಎ. ಪೈ ಪ್ರತಿಷ್ಠಾನ ಪ್ರಶಸ್ತಿ ಮತ್ತು ರಾಜ್ಯ ಸರಕಾರದ ಪ್ರಶಸ್ತಿಗಳ ಗೌರವಕ್ಕೆ ಪಾತ್ರರಾಗಿದ್ದಾರೆ. ಇವರ ಸಣ್ಣ ಕತೆಗಳು ಹಿಂದಿ, ಮರಾಠಿ, ಒರಿಯಾ, ಕನ್ನಡ, ಮಲೆಯಾಳಂ, ಇಂಗ್ಲಿಷ್, ತಮಿಳು, ತೆಲುಗು, ಪೋರ್ತುಗೀಸ್ ಭಾಷೆಗಳಿಗೆ ಅನುವಾದಗೊಂಡಿವೆ. ಗೋವಾ ಸರಕಾರದ ಅಕೌಂಟ್ಸ್ ವಿಭಾಗದಲ್ಲಿ ಜಂಟಿ ನಿರ್ದೇಶಕರಾಗಿ ನಿವೃತ್ತರಾಗಿರುವ ಇವರು ಮರಾಠಿ ಮತ್ತು ಕೊಂಕಣಿ ರಂಗಭೂಮಿಯಲ್ಲೂ, ಗೋವಾ ಪ್ರಾಣಿ ಕಲ್ಯಾಣ ಟ್ರಸ್ಟ್‌ನಲ್ಲೂ ಕ್ರಿಯಾಶೀಲರಾಗಿದ್ದಾರೆ.

ಶೇಖ್ ಹುಸೇನ್ ಸತ್ಯಾಗ್ನಿ

ಸತ್ಯಾಗ್ನಿ ಎಂಬ ಕಾವ್ಯನಾಮದಿಂದ ತೆಲುಗು ಸಾಹಿತ್ಯದಲ್ಲಿ ಪ್ರಸಿದ್ಧರಾಗಿರುವ ಶೇಖ್ ಹುಸೇನ್‌ರು ಹುಟ್ಟಿದ್ದು ೧೯೪೬. ಆಂಧ್ರಪ್ರದೇಶದ ರಾಯಲುಪಂತುಲು ಪಲ್ಲಿಯವರು. ಪ್ರಸ್ತುತ ರಾಜಕೀಯದಲ್ಲಿದ್ದು ಅನೇಕ ಹುದ್ದೆಗಳನ್ನು ಅಲಂಕರಿಸಿದವರು. ಸಾಹಿತ್ಯ ಕ್ಷೇತ್ರದಿಂದ ಮೇಲ್ಮನೆ ಸದಸ್ಯರಾಗಿರುವ ಶೇಖ್ ಹುಸೇನ್‌ರು ಮಂಜುಷಾ(ನಾಟಕ), ಅಗ್ನಿ ಸರಸ್ಸು, ಪಾಚಿಕಲ್ಲು ಎಂಬ ಕಥಾ ಸಂಕಲನಗಳನ್ನು, 'ಸತ್ಯಾಗ್ನಿ ಗೀತಾಲು' ಕಾವ್ಯ ಸಂಕಲನ ಹಾಗೂ 'ಸತ್ಯಾಗ್ನಿ ಕಥಾಲು' ಕಥಾ ಸಂಕಲನವನ್ನು ಪ್ರಕಟಿಸಿದ್ದಾರೆ.

ನಾಂಜಿಲ್ ನಾಡನ್

ನಾಂಜಿಲ್ ನಾಡನ್ ಹೆಸರಲ್ಲಿ ಬರೆಯುತ್ತಿರುವ ಸುಬ್ರಮಣ್ಯಂ ಹುಟ್ಟಿದ್ದು ಕನ್ಯಾಕುಮಾರಿ ಜಿಲ್ಲೆಯ ವೀರನಯನ ಮಂಗಲವರ ಗ್ರಾಮದಲ್ಲಿ (೧೯೪೭). ತಮ್ಮ ಶಾಲಾ ವಿದ್ಯಾಭ್ಯಾಸವನ್ನು ತೆಳಿಕ್ಕುಡಿಯಲ್ಲಿ, ಪದವಿಯನ್ನು ನಾಗೇ ಕೋಯಿಲ್, ದಕ್ಷಿಣ ತಿರವಿದಾಂಗೂರ್ ಹಿಂದೂ ಕಾಲೇಜಿನಲ್ಲಿ ಮುಗಿಸಿದರು. ಗಣಿತ ಶಾಸ್ತ್ರದಲ್ಲಿ ಎಂ. ಎ. ಯನ್ನು ಚೆನ್ನೈನಲ್ಲಿ ಮುಗಿಸಿ, ಮುಂಬೈಗೆ ವಲಸೆ ಹೋದರು. ದಿನಗೂಲಿಯಾಗಿ ಕೆಲವು ಕಾರ್ಖಾನೆಗಳಲ್ಲಿ, ಜಿಲ್ಲಾ ಕಲೇಕ್ಟರ್ ಕಚೇರಿಯಲ್ಲಿ ಕೆಲಸ ಮಾಡಿ ೧೯೮೯ರಲ್ಲಿ ಕೋಯಂಬತ್ತೂರಿಗೆ ಮರಳಿದರು.

ಅನೇಕ ಕಾದಂಬರಿಗಳನ್ನು, ಸಣ್ಣ ಕಥೆಗಳನ್ನು ಬರೆದಿರುವ ನಾಡನ್‌ರ 'ತಲೈಕಿಜ್ಜೆವಿಗಿದಂಗಲ್' ಕಾದಂಬರಿ ಇಪ್ಪತ್ತು ಸಾವಿರ ಮಾರಾಟವಾಯಿತು. ಚಲಚಿತ್ರವಾಗಿಯೂ ಹೊರಗೆ ಬಂದಿತು. ಇವರ 'ಏಟ್ಟುತಿಕ್ಕುಮದ ಯಾನ್ಯೈ' ಕಾದಂಬರಿ

ಆಂಗ್ಲ ಭಾಷೆಗೆ ಅನುವಾದಗೊಂಡಿತು. ಸಾಹಿತ್ಯ ಅಕಾಡೆಮಿ ಪ್ರಶಸ್ತಿ ಪಡೆದಿರುವ ನಾಡನ್ ಏಳು ಕಾದಂಬರಿ, ಏಳು ಸಣ್ಣ ಕಥಾ ಸಂಕಲನ, ಎರಡು ಕವನ ಸಂಕಲನ, ಹತ್ತು ಪ್ರಬಂಧ ಸಂಕಲನಗಳನ್ನು ಪ್ರಕಟಿಸಿದ್ದಾರೆ.

ಡಾ. ಕೇತು ವಿಶ್ವನಾಥರೆಡ್ಡಿ

ತೆಲುಗಿನ ಸುಪ್ರಸಿದ್ಧ ಕಥೆಗಾರರಲ್ಲಿ ಒಬ್ಬರು. ಆಂಧ್ರಪ್ರದೇಶದ ರಾಯಲಸೀಮೆಗೆ ಸೇರಿದ ಕಡಪ ಜಿಲ್ಲೆಯ ರಂಗಸಾಯಿಪುರಂ ಇವರು ಹುಟ್ಟಿದ ಊರು. ಬಹುಮುಖ ಪ್ರತಿಭೆಯ ರೆಡ್ಡಿಯವರಿಗೆ ಶಿಕ್ಷಣ ತಜ್ಞ ವಿಮರ್ಶಕರು, ಸಂಪಾದಕ, ಸಂಶೋಧಕ ಹೀಗೆ ಹಲವು ಮುಖಗಳು. ಅವರು ಆಂಧ್ರದ ದೂರ ಶಿಕ್ಷಣ ಕ್ಷೇತ್ರ ಹಾಗೂ ಹೈದರಾಬಾದಿನ ಅಂಬೇಡ್ಕರ್ ಮುಕ್ತ ವಿಶ್ವವಿದ್ಯಾಲಯದ ಡೀನ್ ಆಗಿ ಸಲ್ಲಿಸಿದ ಸೇವೆ ಅನನ್ಯ. ಅವರ 'ಜಪ್ತು' ಕಥಾ ಸಂಕಲನ ಮತ್ತು ಕೇಂದ್ರ ಸಾಹಿತ್ಯ ಅಕಾಡೆಮಿ ಪ್ರಶಸ್ತಿ ವಿಜೇತ ಕೃತಿಯಾದ 'ಕೇತು ವಿಶ್ವನಾಥರೆಡ್ಡಿ ಕಥಲು' ಕನ್ನಡಕ್ಕೆ ಅನುವಾದಗೊಂಡಿವೆ. ಅವರ 'ವೇರ್ಲು', 'ಬೋದಿ' ಕಿರು ಕಾದಂಬರಿಗಳು. ಇವರ ಬಹುಪಾಲು ಕಥೆಗಳು ಇಂಗ್ಲಿಷ್, ಜರ್ಮನಿ, ರಷ್ಯಾ ಭಾಷೆಗೂ ಅನುವಾದಗೊಂಡಿವೆ. ರಾಯಲ ಸೀಮೆಯ ಬದುಕನ್ನು, ಜಮೀನ್ದಾರಿ ವ್ಯವಸ್ಥೆಯಲ್ಲಿ ನಲುಗಿದ ಮನುಷ್ಯನ ದಾರುಣತೆಯನ್ನು ಕಟ್ಟಿಕೊಡುವ ಅವರ ಕಥನಗಳು ಅನಾವರಣಗೊಳಿಸುವ ಮಾನವ ಸ್ವಭಾವದಿಂದ ಜಾಗತಿಕವೂ ಆಗಿವೆ.

ಬಲಜೀತ್ ಸಿಂಗ್ ರೈನಾ

೧೯೫೮ರಲ್ಲಿ ಜಮ್ಮು-ಕಾಶ್ಮೀರದಲ್ಲಿ ಜನಿಸಿದ ಇವರು ಪಂಜಾಬಿ ಮತ್ತು ಆಂಗ್ಲ ಭಾಷೆಯಲ್ಲಿ ಸ್ನಾತಕೋತ್ತರ ಪದವಿಗಳನ್ನು ಪಡೆದಿದ್ದಾರೆ. ಇದುವರೆಗೂ ಪಂಜಾಬಿಯಲ್ಲಿ ಏಳು ಕಥಾ ಸಂಕಲನ, ಮೂರು ಕವನ ಸಂಕಲನಗಳನ್ನು, ಹಿಂದಿಯಲ್ಲಿ ಐದು ನಾಟಕಗಳನ್ನು ಪ್ರಕಟಿಸಿದ್ದಾರೆ. ದೂರದರ್ಶನಕ್ಕಾಗಿ ೨೦ ಟೆಲಿ ಫಿಲ್ಮ್‌ಗಳನ್ನು ನಿರ್ಮಿಸಿರುವ ಇವರು ೨೧ ಕ್ಷು ಹೆಚ್ಚು ಧಾರಾವಾಹಿಗಳಿಗೆ ಲೇಖನಗಳನ್ನು ಬರೆದು ನಿರ್ದೇಶಿಸಿದ್ದಾರೆ. ಇವರಿಗೆ ಜಮ್ಮು-ಕಾಶ್ಮೀರ ಕಲಾ ಸಂಸ್ಕೃತಿ ಮತ್ತು ಅಕಾಡೆಮಿಯ ಸರ್ವೋತ್ತಮ ಪುಸ್ತಕ ಪುರಸ್ಕಾರ, ಪಂಜಾಬಿ ಅಕಾಡೆಮಿ, ವೋಲ್ಟರ್ ಹೈಂಪಟನ್ ಯೂ. ಕೆ. ಕೊಡ ಮಾಡಿರುವ ಮಾಡರ್ನ್ ಲಿಟೆರರಿ ಸ್ಕಾಲರ್ ಆವಾರ್ಡ್‌ಗಳು ಲಭಿಸಿವೆ.

ವೈಕಂ ಮುಹಮ್ಮದ್ ಬಷೀರ್

ಮಲೆಯಾಳದ ಮೇರು ಪ್ರತಿಭಾವಂತ ಬಷೀರರ ಹುಟ್ಟಿದೂರು ಕೇರಳದ ವೈಕಂ ತಾಲೂಕಿನ ತಲಯೋಲಪರಂಬ್ (೧೯೦೮-೧೯೯೪). ಐದನೆ ತರಗತಿಯಲ್ಲಿ

ಓದುತ್ತಿದ್ದಾಗಲೇ ಊರು ತೊರೆದು ಭಾರತದ ಸ್ವಾತಂತ್ರ್ಯ ಚಳುವಳಿಗೆ ಧುಮುಕಿದರು. ಚೈಲು ಶಿಕ್ಷೆ ಅನುಭವಿಸಿದರು. ಭಾರತವೆಲ್ಲ ತಿರುಗಿ, ಹಿಮಾಲಯದಲ್ಲೂ, ಗಂಗಾ ತೀರದಲ್ಲೂ ಹಿಂದೂ ಸನ್ಯಾಸಿಯಾಗಿ, ಸೂಫಿಯಾಗಿ ಬದುಕಿದರು. ಆಫ್ರಿಕಾ, ಅರೇಬಿಯಾ ದೇಶಗಳಲ್ಲೂ ಸುತ್ತಾಡಿದರು. ಅವರು ಮಾಡದ ಕೆಲಸವಿಲ್ಲ, ಪಡೆಯದ ಅನುಭವವಿಲ್ಲ. ದಶಕಗಳ ಬಳಿಕ ಕೇರಳಕ್ಕೆ ಮರಳಿದ ಅವರು ಲೇಖನ, ಕಥೆ, ಕಾದಂಬರಿಗಳನ್ನು ಬರೆದು ಜನಪ್ರಿಯರಾದರು. ಸಾಹಿತ್ಯದ ಎಲ್ಲ ಸಾಂಪ್ರದಾಯಿಕ ನಿಯಮಗಳನ್ನು ಮುರಿದು ಅವರು ಸಾಹಿತ್ಯ ರಚಿಸಿದರು. ಮಾತುಗಳಿಂದ ಮೌನವನ್ನು ಮೌಲ್ಯದಿಂದ ಮಾತುಗಳನ್ನು ಸೃಷ್ಟಿಸಿದ ಗಾರುಡಿಗ ಬಷೀರ್. ಅನುಭವದ ಮೂಷೆಯಿಂದ ಹೊರಬಿದ್ದ ಅವರ ಭಾವನೆಗಳು ಭಾಷೆಗೂ ಮೀರಿದ ಭಾಷೆಯಲ್ಲಿ ಪ್ರೀತಿ, ಕರುಣೆ, ವ್ಯಂಗ್ಯಗಳ ಅಪೂರ್ವ ಸಾಹಿತ್ಯ ನಿರ್ಮಾಣವಾಯಿತು. ಇವರ ಪಾತುಮ್‌ಳ ಆಡು, ಬಾಲ್ಯ ಕಾಲದ ಸಖಿ, ನನ್ನಜ್ಜನಿಗೊಂದಾನೆಯಿತ್ತು, ಗೋಡೆಗಳು, ಶಬ್ದಗಳು ಮುಂತಾದ ಕೃತಿಗಳು ಹಲವು ಭಾರತೀಯ ಮತ್ತು ವಿದೇಶಿ ಭಾಷೆಗಳಿಗೆ ಅನುವಾದಗೊಂಡು ಜಗದಗಲ ತಲುಪಿದವು. ಅನೇಕ ಪ್ರಶಸ್ತಿಗಳ ಗೌರವವೂ ಲಭಿಸಿತು.

ಓಲ್ಗಾ

ಓಲ್ಗಾ ಎಂಬ ಹೆಸರಿನಿಂದ ತೆಲುಗು ಸಾಹಿತ್ಯದಲ್ಲಿ ಕೃಷಿಗೈಯುತ್ತಿರುವ ಲಲಿತಕುಮಾರಿ ಪೂಪುರಿ ತೆಲುಗಿನಲ್ಲಿ ರಾಜಕೀಯ, ಸಾಹಿತ್ಯ ರಂಗಗಳಲ್ಲಿ ಸ್ತ್ರೀವಾದದ ವ್ಯಕ್ತವನ್ನು ಪ್ರವೇಶ ಮಾಡಿಸಿದ ಲೇಖಕಿ. ಆಂಧ್ರದ ಗುಂಟೂರು ಜಿಲ್ಲೆಯ ಯಾಂಡ್ಲಪಲ್ಲಿಯಲ್ಲಿ ಜನಿಸಿದ ಇವರು ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿ ದೆಸೆಯಿಂದಲೇ ಎಡಪಂಥೀಯ ಧೋರಣೆಗೊಳಗಾಗಿ ಸಾಹಿತ್ಯ, ಅಧ್ಯಯನ, ಚಳುವಳಿಗಳಲ್ಲಿ ಗಂಭೀರವಾಗಿ ತೊಡಗಿಸಿಕೊಂಡವರು. ತೆನಾಲಿಯ ವಿ. ಎಸ್. ಆರ್. ಮಹಾವಿದ್ಯಾಲಯದಲ್ಲಿ ಕೆಲ ಕಾಲ ತೆಲುಗು ಅಧ್ಯಾಪಕರಾಗಿ, ಉಷಾ ಕಿರಣ ಮೂವಿಸ್ ಸಂಸ್ಥೆಯಲ್ಲಿ ಕಾರ್ಯನಿರ್ವಾಹಕ ಅಧಿಕಾರಿಗಳಾಗಿ, ೧೯೯೧-೯೭ ರವರೆಗೆ ಅಸ್ಮಿತ್ ರಿನೋರ್ಸ್ ಸೆಂಟರ್ ಫಾರ್ ವಿಮೆನ್ ಸಂಸ್ಥೆಯ ಅಧ್ಯಕ್ಷರಾಗಿ ಕಾರ್ಯ ನಿಭಾಯಿಸಿದ್ದಾರೆ.

ಸ್ತ್ರೀವಾದ ರಾಜಕೀಯ ಚೈತನ್ಯವನ್ನು ಸಾಹಿತ್ಯ ರೂಪದಲ್ಲಿ ಏರ್ಪಡಿಸಲು ಕಥಾರಚನೆಯನ್ನು ಒಂದು ಮಾರ್ಗವಾಗಿ ಆಯ್ದುಕೊಂಡು ಸಾಹಿತ್ಯದೊಂದಿಗೆ ಸಮಾಜ ಸೇವೆಗೆ ತಮ್ಮನ್ನು ಸಂಪೂರ್ಣವಾಗಿ ಸಮರ್ಪಿಸಿಕೊಂಡವರು. ಈವರೆಗೆ ಆರು ಕಾದಂಬರಿ, ಐದು ಕಥಾ ಸಂಕಲನ, ಎರಡು ಕವನ ಸಂಕಲನ, ಎಂಟು ಸಂಪಾದನೆ, ಎಂಟು ಅನುವಾದ ಕೃತಿಗಳನ್ನು ಹಾಗೂ ನಾಟಕ ವಿಮರ್ಶೆ ಮುಂತಾದ ಕೃತಿಗಳಿಂದ ತೆಲುಗು ಮಹಿಳಾ ಸಾಹಿತ್ಯವನ್ನು ಶ್ರೀಮಂತಗೊಳಿಸಿದ್ದಾರೆ. ಇವರ

ಸಾಹಿತ್ಯ ಕೃಷಿಗೆ ಅಂಧಪ್ರದೇಶದ ಅನೇಕ ಗೌರವ ಪ್ರಶಸ್ತಿಗಳು ಲಭಿಸಿದ್ದು, ೨೦೧೫ ರ ಸಾಲಿನ ಕೇಂದ್ರ ಸಾಹಿತ್ಯ ಅಕಾಡೆಮಿ ಪ್ರಶಸ್ತಿಯೂ ಸಂದಿದೆ.

ಪಿ. ಸತ್ಯವತಿ

ಪುರುಷಾಧಿಪತ್ಯವನ್ನು ಕಟಕಟಿಯಲ್ಲಿ ನಿಲ್ಲಿಸುವಂತಹ ಕಥೆಗಳನ್ನು ರಚಿಸಿ ತೆಲುಗು ಸಾಹಿತ್ಯದಲ್ಲಿ ಖ್ಯಾತ ಕಥೆಗಾರ್ತಿ ಹಾಗೂ ಸ್ತ್ರೀವಾದಿ ಚಿಂತಕಿಯಾಗಿರುವ ಪಿ. ಸತ್ಯವತಿ ಗುಂಟೂರು ಜಿಲ್ಲೆಯ ಕೊಲಕೂರನಲ್ಲಿ ಜನಿಸಿದರು. ಅಂಧ ವಿಶ್ವವಿದ್ಯಾಲಯದಿಂದ ಅಂಗ್ಲ ಸಾಹಿತ್ಯದಲ್ಲಿ ಸ್ನಾತಕೋತ್ತರ ಪದವಿ ಪಡೆದ ಇವರು ವಿಜಯವಾಡಾದ ಎಸ್. ಎ, ಎಸ್. ಮಹಾವಿದ್ಯಾಲಯದಲ್ಲಿ ಪ್ರಾಧ್ಯಾಪಕಿಯಾಗಿ ಈಗ ನಿವೃತ್ತರಾಗಿದ್ದಾರೆ. ಕಥೆ, ಕಾದಂಬರಿ, ವಿಮರ್ಶೆ, ಅನುವಾದ ಪ್ರಕಾರಗಳಲ್ಲಿ ಅಮೂಲ್ಯ ಕೊಡುಗೆ ನೀಡಿರುವ ಇವರು ನಾಡಿನ ವಿವಿಧ ಸಂಸ್ಥೆಗಳ ಗೌರವ ಹಾಗೂ ಬಹುಮಾನಗಳನ್ನು ಮುಡಿಗೇರಿಸಿಕೊಂಡಿದ್ದಾರೆ.

ಡಾ. ವೈರಮುತ್ತು

ಪದ್ಮಭೂಷಣ ಡಾ. ವೈರಮುತ್ತುರವರು ಸಮಕಾಲೀನ ತಮಿಳು ಸಾಹಿತ್ಯ ಲೋಕದಲ್ಲಿ ಪ್ರಖ್ಯಾತರಾದವರು. ಅವರ ಸಾಹಿತ್ಯದ ಕೊಡುಗೆಗಾಗಿ ಪದ್ಮಶ್ರೀ ಮತ್ತು ಪದ್ಮಭೂಷಣ ಪ್ರಶಸ್ತಿ ಹಾಗೂ ಕಳ್ಳಿಕ್ಕಾಟು ಇದಿಹಾಸಂ ಎಂಬ ಕೃತಿಗೆ ಕೇಂದ್ರ ಸಾಹಿತ್ಯ ಅಕಾಡೆಮಿಯ ಪ್ರಶಸ್ತಿ ಲಭಿಸಿವೆ. ಭಾರತದ ಶ್ರೇಷ್ಠ ಗೀತೆ ರಚನಾಕಾರರೆಂದು ಆರು ಬಾರಿ ರಾಷ್ಟ್ರ ಪ್ರಶಸ್ತಿ ಹಾಗೂ ತಮಿಳಿನ ಅತ್ಯುತ್ತಮ ಗೀತೆ ರಚನಾಕಾರರೆಂದು ಆರು ಬಾರಿ ರಾಜ್ಯ ಪ್ರಶಸ್ತಿಯನ್ನು ಪಡೆದಿದ್ದಾರೆ. ಇವರ ಇತ್ತೀಚಿನ ಕೃತಿಗಳು 'ಆಯಿರಂ ಪಾಡಲ್‌ಗಳ್' (ಸಾವಿರ ಚಲನಚಿತ್ರ ಗೀತೆಗಳು), 'ಮೂನ್ರಾಮ್ ಉಲಗ ಪೋರ್' (ಮುರನೆಯ ಜಾಗತಿಕ ಸಮರ-ಪರಿಸರವನ್ನು ರಕ್ಷಿಸದಿದ್ದರೆ ಪ್ರಕೃತಿಗೂ-ಮನುಷ್ಯರಿಗೂ ನಡೆಯುವ ಸಮರ) ಹೀಗೆ ಒಟ್ಟು ೩೭ ಕೃತಿಗಳ ಮೂಲಕ ಅನನ್ಯ ಕಲ್ಪನಾ ಪ್ರತಿಭೆಯುಳ್ಳ ಸಾಹಿತ್ಯ ಲೋಕದಲ್ಲಿ ಮಿಂಚುತ್ತಿದ್ದಾರೆ. ವಿಶ್ವಮಟ್ಟದಲ್ಲಿ ಪ್ರಗತಿಪರ ಚಿಂತಕರಾಗಿ ಅಧ್ವಿತೀಯ ದೃಷ್ಟಿಕೋನಗಳಿಂದಲೂ. ನವಚೈತನ್ಯದಿಂದಲೂ ಮಹತ್ವದ ಬರಹಗಾರರೆನಿಸಿದ್ದಾರೆ.

ಫಕ್ರುದ್ದೀನ್ ಇರುವೈಲು

ಭಾವಜೀವಿಯೆನಿಸಿರುವ ಫಕ್ರುದ್ದೀನ್ ಇರುವೈಲು ತನ್ನ ಕಣ್ಣೆದುರು ಬಂದ ಸೂಕ್ಷ್ಮ ವಿಚಾರಗಳನ್ನು ಕಥೆಯ ರೂಪಕ್ಕೆಳಿಸುವ ಸಾಹಸಿ. ಕನ್ನಡ, ಉರ್ದು, ಬ್ಯಾರಿ ಭಾಷೆಗಳಲ್ಲಿ ಪರಿಣತಿ ಸಾಧಿಸಿರುವ ಫಕ್ರುದ್ದೀನ್ ಎರಡು ಕನ್ನಡ ಕಾದಂಬರಿ, ಐದು ಕಥಾ ಸಂಕಲನ ಪ್ರಕಟಿಸಿದ್ದಾರೆ. ಬ್ಯಾರಿ ಭಾಷೆಯಲ್ಲಿ ಒಂದು ಕಥಾ ಸಂಕಲನ

ಹೊರ ತಂದಿರುವ ಇವರಿಗೆ ಮಂಗಳೂರಿನ ಮುಸ್ಲಿಂ ಲೇಖಕ ಸಂಘವು ಮುಸ್ಲಿಂ ಸಾಹಿತ್ಯ ಪ್ರಶಸ್ತಿ ನೀಡಿ ಗೌರವಿಸಿದೆ.

ಅಮರಲಾಲ ಹಿಂಗೋರಾನಿ

ಸಿಂಧಿ ಭಾಷೆಯ ಸಣ್ಣ ಕಥಾ ಕ್ಷೇತ್ರದಲ್ಲಿ ಪ್ರಸಿದ್ಧರಾದವರು. 'ರಾಮ ಮತ್ತು ರಹೀಮ', 'ಗೋಲಿ ಮತ್ತು ಗುನಾಹ', 'ಹೀ ಬೀ ರಾಂಜಹೋ ಸಿಂಧೀ ರಾಮ' ಇವು ಇವರ ಪ್ರಮುಖ ಕಥೆಗಳಾಗಿವೆ.

ಗಾಯ್ ಡಿ. ಮೊಪಾಸಾ

೧೯ನೆಯ ಶತಮಾನದ ಅತ್ಯಂತ ಪ್ರಭಾವೀ ಸಣ್ಣ ಕಥೆಗಾರರಲ್ಲಿ ಒಬ್ಬರಾಗಿದ್ದ ಗಾಯ್ ಡಿ ಮೊಪಾಸಾ ಫ್ರೆಂಚ್ ಲೇಖಕ. ಸಹಜ ಶೈಲಿ, ಅದ್ಭುತ ಆಲೋಚನಾ ಶಕ್ತಿ (ಆತನಿಗೆ ಛಾಯಾಚಿತ್ರಕ ಜ್ಞಾಪಕ ಶಕ್ತಿ ಇತ್ತೆಂದು ಭಾವಿಸಲಾಗಿತ್ತು) ಸನ್ನಿವೇಶಗಳ ಬಿಗುವಿನ ಕಥಾಶಿಲ್ಪದಿಂದಾಗಿ ಆತನ ಕಥೆಗಳು ಆಯಾ ತಲೆಮಾರುಗಳ ಜನಗಳನ್ನು ಮಂತ್ರಮುಗ್ಧಗೊಳಿಸಿವೆ. ಮುನ್ನೂರು ಕಥೆಗಳನ್ನು, ಆರು ಕಾದಂಬರಿಗಳನ್ನು, ಮೂರು ಪ್ರವಾಸ ಕಥನ, ಎರಡು ನಾಟಕ, ಒಂದು ಕವನ ಸಂಕಲನಗಳನ್ನು ಬರೆದ ಮೊಪಾಸಾ ಒಬ್ಬ ಅಸಾಧಾರಣ ಲೇಖಕ. ಅವನ 'ಒಂದು ಹೆಂಗಸಿನ ಜೀವನ', 'ಬೆಲಾಮಿ' ಎರಡು ಕಾದಂಬರಿಗಳು ಬೆರಗು ಹುಟ್ಟಿಸುವಂತೆ ಹಲವಾರು ಮುದ್ರಣ ಕಂಡು ಮಾರಾಟವಾಗಿ ಮೊಪಾಸಾನ ಪ್ರತಿಭೆ ಮತ್ತು ವಿಪುಲವಾದ ಬರವಣಿಗೆಯನ್ನು ಜಗದ್ವಿಖ್ಯಾತಗೊಳಿಸಿದವು. ದುಃಖದ ಸಂಗತಿಯೆಂದರೆ ಮೊಪಾಸಾ ತನ್ನ ಜೀವಿತದ ಕೊನೆಗೆ ಮಾನಸಿಕ ಕಾಯಿಲೆಯಿಂದ ಬಳಲಿ ಒಂದು ಅನಾಥಾಶ್ರಮದಲ್ಲಿ ಕೊನೆಯುಸಿರೆಳೆದ.

ಆಲ್ಬರ್ಟ್ ಕಾಮು

ನೋಬೆಲ್ ಪ್ರಶಸ್ತಿ ವಿಜೇತ ಫ್ರೆಂಚ್ ಲೇಖಕ. ಪತ್ರಕರ್ತ ಮತ್ತು ತತ್ವಜ್ಞಾನಿ. ಹುಟ್ಟಿದ್ದು ಅಲ್ಜೀರಿಯಾದಲ್ಲಿ. ಇವನ ವಿಚಾರಗಳು ಅಸಂಗತವಾದಕ್ಕೆ ನಾಂದಿಯಾಯಿ ತೆನ್ನಬಹುದು. ದಿ ಸ್ಟ್ರೇಂಜರ್, ದಿ ಫ್ಲೇಗ್ ಮತ್ತು ದಿ ಫಾಲ್ ಅವನ ಪ್ರಮುಖ ಕಾದಂಬರಿಗಳು.

ವಿಶಾಖಾ ತಾಕರ್

ಅಮೇರಿಕೆಯಲ್ಲಿ ವಾಸವಾಗಿರುವ ವಿಶಾಖಾ ತಾಕರ್ (ತಕ್ಕರ್) ವೃತ್ತಿಯಿಂದ ವೈದ್ಯರು. ಸದಾ ಅನ್ವೇಷಣೆ ಮತ್ತು ಸಂಶೋಧನೆಗಳಲ್ಲಿ ಮಗ್ನರಾಗಿರುವ ಲೇಖಕಿ. ಸೂಕ್ಷ್ಮ ಸಂವೇದನಶೀಲ ಬರಹಗಾರ್ತಿಯಾಗಿರುವ ವಿಶಾಖಾ ಬರೆದದ್ದು ಕಡಿಮೆಯಾದರೂ ಗಮನಾರ್ಹವಾದದ್ದಾಗಿದೆ. ಪೇಶಂಟ್ ಪಾರ್ಕಿಂಗ್ ಅನಿವಾಸಿ

ಭಾರತೀಯ ಹಿಂದಿ ಕಥೆಗಳಲ್ಲಿಯೇ ಅಪೂರ್ವದ್ದಾಗಿದೆ.

ಕಿಶೋರಿ ಚರಣದಾಸ

ಉನ್ನತ ಸರಕಾರಿ ಅಧಿಕಾರಿಯಾಗಿದ್ದ ಕಿಶೋರಿ ಚರಣದಾಸ ಒರಿಯಾದಲ್ಲಿ ನವ್ಯ ಲೇಖಕರೆಂದೇ ಪ್ರಸಿದ್ಧರಾಗಿದ್ದರು. ನವ್ಯದ ಅಭಿವ್ಯಕ್ತಿಯನ್ನು ಮೈಗೂಡಿಸಿಕೊಂಡಿದ್ದರೂ ಅವರ ಕಥೆಗಳ ಹೂರಣ, ಗ್ರಹಿಕೆಗಳು ಮಾತ್ರ ಸಾಮಾಜಿಕತೆಯನ್ನು, ಅದರ ಅಸಹಾಯಕತೆಯನ್ನು, ತಳಮಳವನ್ನು ಒಳಗೊಂಡಿರುವಂತಹವು. ಅನನ್ಯ ಕಥೆಗಾರಿಕೆಯಲ್ಲಿ ಕಿಶೋರಿ ಚರಣದಾಸರದು ಅಗ್ರಪಂಕ್ತಿ ಕೂಡ.

ಇರಾವತಿ ಕರ್ವೆ

ಬರ್ಮಾದಲ್ಲಿ ಹುಟ್ಟಿದ ಇರಾವತಿ ಕರ್ವೆ ತಮ್ಮ ವಿದ್ಯಾಭ್ಯಾಸವನ್ನು ಪಡೆದದ್ದು ಪುಣೆಯಲ್ಲಿ. ಮರಾಠಿ ಭಾಷೆಯಲ್ಲಿ ಬರೆದ ಈ ಲೇಖಕಿ ಮಾನವ ವಂಶ ಶಾಸ್ತ್ರಜ್ಞೆ, ಅವರ ಮಹಾಭಾರತವನ್ನು ಆಧರಿಸಿದ ಕೃತಿ 'ಯುಗಾಂತ' ಭಾರತದ ಅಭಿಜಾತ ಕೃತಿಗಳಲ್ಲಿ ಒಂದು. ಇದು ಕರ್ವೆ ಅವರ ಬರವಣಿಗೆ ಹಾಗೂ ಸಂಶೋಧನೆಯ ಪ್ರತಿಭೆಯನ್ನು ಪ್ರಕಟಿಸುವ ಕೃತಿ. ವಿಮರ್ಶೆ, ಸಮಾಜಶಾಸ್ತ್ರ, ಮಾನವಶಾಸ್ತ್ರದ ಹಿನ್ನೆಲೆಯಲ್ಲಿ ಪುರಾಣ, ಸಂಸ್ಕೃತಿಯನ್ನು ವಿಶ್ಲೇಷಿಸುವುದು ಇರಾವತಿ ಅವರ ಬರವಣಿಗೆಯ ರೀತಿ. ಹೀಗೆ ಅವರು ಮಹಾಕಾವ್ಯಗಳಾದ ರಾಮಾಯಣ, ಮಹಾಭಾರತಗಳನ್ನು ಮರುವ್ಯಾಖ್ಯಾನ ಮಾಡುತ್ತಾರೆ. ಪರ ವಿರೋಧದ ತೀರ್ಪು ಕೊಡದೆ ಮಾನವ ವಂಶದ ಹಿನ್ನೆಲೆಯಲ್ಲಿ ಸಂಸ್ಕೃತಿ, ಪುರಾಣಗಳನ್ನು ನೋಡುವುದು ಅವರ ವೈಶಿಷ್ಟ್ಯ.

ಶರಣಕುಮಾರ ಲಿಂಬಾಳೆ

ಮರಾಠಿಯ ಸುಪ್ರಸಿದ್ಧ ಬರಹಗಾರರು. 'ದೇವತಾ ಆದ್ಮಿ', 'ಚುವಾಚೂತ್', 'ದಲಿತ ಬ್ರಾಹ್ಮಣ' ಇವರ ಕಥಾ ಸಂಕಲನಗಳು. 'ನರವಾನರ', 'ಬಹುಜನ್', 'ಹಿಂದೂ' ಕಾದಂಬರಿಗಳು. 'ದಲಿತ ಸಾಹಿತ್ಯ ಕಾ ಸೌಂದರ್ಯ ಶಾಸ್ತ್ರ' ಸಂಶೋಧನ ಕೃತಿ. 'ಅಕ್ಕರಮಾಶಿ' ಎಂಬುದು ಇವರ ಆತ್ಮಕತೆ. ಇದು ಅನೇಕ ಭಾಷೆಗಳಿಗೆ ಅನುವಾದಗೊಂಡಿದೆ. ಕನ್ನಡದಲ್ಲಿ 'ಅಕ್ರಮ ಸಂತಾನ' ಹೆಸರಲ್ಲಿ ಬೆಂಗಳೂರು ವಿಶ್ವವಿದ್ಯಾಲಯದ ಎಂ. ಎ. ತರಗತಿಗೆ ಪಠ್ಯವಾಗಿದೆ. ಶರಣಕುಮಾರರು ಮಹಾರಾಷ್ಟ್ರದ ಯಶವಂತರಾವ್ ಚವ್ವಾಣ ಮುಕ್ತ ವಿಶ್ವವಿದ್ಯಾಲಯದ ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿ ಕಲ್ಯಾಣ ವಿಭಾಗದಲ್ಲಿ ನಿರ್ದೇಶಕರಾಗಿದ್ದಾರೆ.

ಇಕ್ಬಾಲ್ ಚಾಂದ್

ಹೈದರಾಬಾದಿನಲ್ಲಿ ವಾಸವಾಗಿರುವ ಪ್ರಭಾವಶಾಲಿ ಉರ್ದು ಕಥೆಗಾರರು. ಮುಸ್ಲಿಂ ಸಂವೇದನೆಗಳನ್ನು ಅತ್ಯಂತ ಪ್ರಾಮಾಣಿಕವಾಗಿ ತಮ್ಮ ಕಥೆಗಳ ಒಡಲಲ್ಲಿ ರೇಖಿಸುವ ಈ ಕಥೆಗಾರರ ಬಹಳಷ್ಟು ಕಥೆಗಳು ತೆಲುಗಿನಲ್ಲಿ ಅನುವಾದಗೊಂಡಿವೆ. ಮುಸ್ಲಿಂ ಬದುಕನ್ನು ಒಳಹೊಕ್ಕು ನೋಡುವ ವಾಸ್ತವತೆ ತುಂಬಾ ಗಮನಾರ್ಹ. ಅವರ ಎಲ್ಲ ಕಥೆಗಳು ಗಾಢ ಪರಿಣಾಮವನ್ನುಂಟು ಮಾಡುವಲ್ಲಿ ಯಶ ಸಾಧಿಸಿವೆ.

ಭಾವೇಂದ್ರನಾಥ್ ಸೈಕಿಯಾ

ಈ ದೇಶ ಕಂಡ ಮಾಂತ್ರಿಕ ಕಥೆಗಾರರಲ್ಲಿ ಒಬ್ಬರಾಗಿರುವ ಭಾವೇಂದ್ರನಾಥ್ ಸೈಕಿಯಾ ಆಸ್ಸಾಮಿನ ನಾಗಾಂವ್‌ನಲ್ಲಿ ೧೯೩೨ ರಲ್ಲಿ ಜನಿಸಿದರು. ಆಸ್ಸಾಮಿ ಭಾಷೆಯ ಮಹತ್ವದ ಕಾದಂಬರಿಕಾರ ಮತ್ತು ಕಥೆಗಾರರಾಗಿ ಹೊಸ ಲೇಖಕರ ಮೇಲೆ ಸಾಕಷ್ಟು ಪ್ರಭಾವ ಬೀರಿದರು. ಭೌತಶಾಸ್ತ್ರದ ಪ್ರಾಧ್ಯಾಪಕರಾಗಿ, ಲೇಖಕರಾಗಿ ಹಾಗೂ ಸಿನೆಮಾ ನಿರ್ದೇಶಕರಾಗಿ ಅವರು ದೇಶಾದ್ಯಂತ ಸಂಚಲನೆ ಮೂಡಿಸಿದರು. ಭೌತಶಾಸ್ತ್ರ ವಿಷಯದಲ್ಲಿ ಪದವಿ ಹಾಗೂ ಸ್ನಾತಕೋತ್ತರ ಪದವಿ ಪಡೆದ ಅವರು ಗೌಹಾಟಿ ವಿಶ್ವವಿದ್ಯಾಲಯದಲ್ಲಿ ಪ್ರಾಧ್ಯಾಪಕರಾಗಿ ಹಾಗೂ ಒಬ್ಬ ಅಸಾಧಾರಣ ಲೇಖಕರಾಗಿ ದುಡಿದರು. 'ಸಂಧ್ಯಾರಾಗ', 'ಅಗ್ನಿಸ್ನಾನ', 'ಆವರ್ತನ', 'ಕೋಲಾಹಲ' ಮುಂತಾದ ಸಿನೆಮಾಗಳಿಗೆ ಅವರು ಏಳು ಸಲ ರಜತಕಮಲ ಪುರಸ್ಕಾರ ಪಡೆದರು. ೧೯೭೬ ರಲ್ಲಿ ಸಾಹಿತ್ಯ ಅಕಾಡೆಮಿ ಪ್ರಶಸ್ತಿ ಪಡೆದರು. 'ಪ್ರಹರಿ', 'ಸಿಂಧೂರ', 'ಉಪಕಾಂತಾ', 'ತರಂಗ', 'ಆಕಾಶ' ಮುಂತಾದ ಕಥಾ ಸಂಕಲನಗಳು ಹಾಗೂ 'ಆಂತರಿಪ', 'ರಮ್ಯಭೂಮಿ' ಇತ್ಯಾದಿ ಕಾದಂಬರಿಗಳು ಭಾವೇಂದ್ರನಾಥ್ ಸೈಕಿಯಾ ಅವರ ಭಾವತೀವ್ರತೆ ಹಾಗೂ ಪ್ರಖರತೆಯನ್ನು ತೆರೆದಿಡುತ್ತವೆ. 'ದೀನಬಂಧು', 'ಅಮೃಪಾಲಿ', 'ಅಮೃತ', 'ದಿಗಂಬರ', 'ಸ್ವರ್ಣ ಜಯಂತಿ' ಮುಂತಾದ ನಾಟಕಗಳನ್ನು ಬರೆಯುವ ಮೂಲಕ ತಾವೊಬ್ಬ ನಾಟಕಕಾರರೆಂಬುದನ್ನು ಅವರು ತೋರಿಸಿಕೊಟ್ಟರು. ಹಲವು ಮಕ್ಕಳ ಪುಸ್ತಕಗಳನ್ನು ಬರೆಯುವುದರ ಮೂಲಕ ಅಲಕ್ಷಿತ ಸಾಹಿತ್ಯ ಪ್ರಕಾರವೊಂದಕ್ಕೆ ನ್ಯಾಯ ಒದಗಿಸಿದ್ದಾರೆ.

ಡಾ. ಚಂದ್ರಶೇಖರರಾವ್

ಕಳೆದ ಮೂವತ್ತು ವರ್ಷಗಳಿಂದ ತೆಲುಗು ಕಥಾ ಲೋಕದಲ್ಲಿ ಮಾರ್ಮಿಕತೆ, ಮ್ಯಾಜಿಕ್ ರಿಯಾಲಿಜಂ, ಮಿಸ್ಟಿಫಿಸಂ ಬೆರೆಸಿ ಕಥೆಯನ್ನು ಅಸಂಗತ ಕಲಾಕೃತಿಯಂತೆ ಚಿತ್ರಿಸಬಲ್ಲ ಕಥೆಗಾರ. ಸಮಾಜದ ಸಂಘರ್ಷ, ಒತ್ತಡಗಳು, ಸಂಕೀರ್ಣ ಸಂದರ್ಭಗಳು ಒಂದು ಡಿಕೆಡೆನ್ಸ್ ಅನ್ನು ತಮ್ಮ ಪಾತ್ರಗಳ ಮೂಲಕ ಹೇಳುತ್ತಲೇ ಬದುಕಿನ

ಕುರಿತು ಸಹಾನುಭೂತಿ, ಭರವಸೆಯನ್ನು, ಒಂದಿಷ್ಟು ನಂಬಿಕೆಯನ್ನು ಸೃಷ್ಟಿಸುವುದು ತಮ್ಮ ಜವಾಬ್ದಾರಿಯೆಂದು ಹೇಳುತ್ತಾರೆ. ತೆಲುಗಲ್ಲಿ ಹೊಸ ಟೆಕ್ನಿಕ್ ಪರಿಚಯಿಸಿದ ಲೇಖಕ. 'ಜೀವನಿ', 'ಲೆನಿನ್ ಪ್ಲೀಸ್', 'ಮಾಯಾ ಲಾಂಪರು', 'ದ್ರೋಹವೃತ್ತಂ' ಇವರ ಕಥಾನಕಗಳು. 'ಐದು ಹಂಸಲು', 'ನಲ್ಲ ಮಿರಿಯಂ ಚಿಟ್ಟು', 'ಆರು ಪಚ್ಚನಿ ದೇಶಮ' ಕಾದಂಬರಿಗಳು. ಸಧ್ಯ ಗುಂಟೂರಿನಲ್ಲಿ ವಾಸವಾಗಿರುವ ಇವರು ರೇಲ್ವೆ ಇಲಾಖೆಯಲ್ಲಿ ಕಾರ್ಯನಿರ್ವಹಿಸುತ್ತಿದ್ದಾರೆ.

ಗೇಬ್ರಿಯಲ್ ಗಾರ್ಸಿಯಾ ಮಾರ್ಕ್ವೆಜ್

೨೦ನೆಯ ಶತಮಾನದ ಅತಿ ಮುಖ್ಯ ಲೇಖಕ. ದಕ್ಷಿಣ ಅಮೇರಿಕಾದ ಕೊಲಂಬಿಯಾದಲ್ಲಿ ಜನಿಸಿದ ಸ್ಪ್ಯಾನಿಶ್ ಲೇಖಕ. ಸಾಹಿತ್ಯಕ್ಕಾಗಿ ಅವರಿಗೆ ೧೯೮೨ರಲ್ಲಿ ನೊಬೆಲ್ ಪ್ರಶಸ್ತಿ ಲಭಿಸಿತು. ಪತ್ರಕರ್ತರಾಗಿ ವೃತ್ತಿ ಜೀವನವನ್ನು ಆರಂಭಿಸಿದ ಮಾರ್ಕ್ವೆಜ್ ಸಣ್ಣಕಥೆ, ಕಾದಂಬರಿ, ಚಲನಚಿತ್ರ ಕತೆಗಳಿಂದ ಪ್ರಖ್ಯಾತರು. 'ಓನ್ ಹಂಡೆಡ್ ಇಯರ್ಸ್ ಆಫ್ ಸೊಲಿಟ್ಯೂಡ್' ಕಾದಂಬರಿ ಅವರ ಹೆಸರನ್ನು ಸಾಹಿತ್ಯ ಕ್ಷೇತ್ರದಲ್ಲಿ ಅಮರರನ್ನಾಗಿಸಿತು. ಈ ಕಾದಂಬರಿಯ ೩೦ ಮಿಲಿಯನ್ ಪ್ರತಿಗಳು ಜಗತ್ತಿನ ವಿವಿಧ ಭಾಷೆಗಳಲ್ಲಿ ಪ್ರಕಟವಾಗಿ ಮಾರಾಟದ ದಾಖಲೆಯನ್ನು ನಿರ್ಮಿಸಿತು. ಮಾರ್ಕ್ವೆಜ್ ಮ್ಯಾಜಿಕ್ ರಿಯಲಿಸಂ ಅಥವಾ ಮಾಂತ್ರಿಕ ವಾಸ್ತವತೆ ಎಂದು ಕರೆಯಲ್ಪಡುವ ಪ್ರಕಾರದ ಕಥೆಗಳಿಗೆ ಪ್ರಸಿದ್ಧರು.

ಮುಶರ್ಫ್ ಆಲಮ್ ಚೌಕಿ

ಉರ್ದು ಭಾಷೆಯ ಸುಪ್ರಸಿದ್ಧ ಕಥೆಗಾರರು ಹಾಗೂ ಮೀಡಿಯಾ ಕರ್ಮಿ. ಹೆಣ್ಣಿನ ತಳಮಳವನ್ನು, ಸಾಂಪ್ರದಾಯಿಕ, ಶೋಷಣೆಯ ಒಳಗನ್ನು ಶೋಧಿಸುವ ಮತ್ತು ಪ್ರತಿಭಟಿಸುವ, ಜೀವಪ್ರೀತಿಯ ಕಾಳಜಿಯನ್ನು ಅತ್ಯಂತ ಪ್ರಾಮಾಣಿಕವಾಗಿ ಅಭಿವ್ಯಕ್ತಿಸುವ ಕಥೆಗಾರರು.

ಮಾನಸಿ

ಇವರು ಕೇರಳದ ತಿರುವಿಲಾಮಲ ಅಚ್ಚಾಟ್ ಎಂಬಲ್ಲಿ ಜನಿಸಿದರು. ತ್ರಶೂರಿನ ಇಂಜಿನಿಯರಿಂಗ್ ಕಾಲೇಜಿನಲ್ಲಿ ತಮ್ಮ ಓದನ್ನು ಮೊಟಕುಗೊಳಿಸಿದರು. ಕೆಲವು ವರ್ಷಗಳಿಂದ ಮುಂಬೈಯಲ್ಲಿ ವಾಸಿಸುತ್ತಿದ್ದು ಪ್ರೀಲ್ಯಾನ್ಸ್ ಪತ್ರಕರ್ತೆಯಾಗಿ ಕೆಲಸ ಮಾಡುತ್ತಿದ್ದಾರೆ. ಇವರ ಹಲವಾರು ಕಥೆಗಳು ಇಂಗ್ಲಿಷ್, ಮರಾಠಿ, ಕನ್ನಡ ಮುಂತಾದ ಭಾಷೆಗಳಲ್ಲಿ ಅನುವಾದಗೊಂಡಿವೆ. 'ಹಿಮದ ಹಕ್ಕಿ' ಮತ್ತು 'ಮಾನಸಿಯ ಕತೆಗಳು' ಎಂಬ ಎರಡು ಕಥಾ ಸಂಕಲನಗಳನ್ನು ಪ್ರಕಟಿಸಿದ್ದಾರೆ.

ಡಿ. ಎಚ್. ಲಾರೆನ್ಸ್

ಆಧುನಿಕ ಇಂಗ್ಲಿಷ್ ಸಾಹಿತ್ಯ ಕ್ಷೇತ್ರದಲ್ಲಿ ಈತ ಬಹು ಜನಪ್ರಿಯ ಲೇಖಕ.

ನಲವತ್ತು ಸಂಪುಟಗಳಷ್ಟು ಕಾದಂಬರಿ ಹಾಗೂ ಕಥೆಗಳನ್ನು ಪ್ರಕಟಿಸಿದ್ದಾನೆ. ಸ್ತ್ರೀ, ಪುರುಷ, ಪ್ರೇಮ, ಕಾಮ, ಅಸಂತುಷ್ಟ ಮಾನವೀಯ ಸಂಬಂಧಗಳ ಕುರಿತು ಮನೋವಿಶ್ಲೇಷಾತ್ಮಕ ಸಾಹಿತ್ಯ ರಚಿಸಿದ್ದಾನೆ. ಕಾಮದ ಜೈವಿಕ ಮತ್ತು ಪಾರಮಾರ್ಥಿಕ ಅಂಶಗಳನ್ನು ವಿಷದವಾಗಿ ಚಿತ್ರಿಸಿದ್ದಾನೆ. ಕಾಮ ಕುರಿತು ಯಾವುದೆ ಮಡಿವಂತಿಕೆ, ಮುಚ್ಚು ಮರೆಯಿಲ್ಲದೆ ನಿರ್ಬಂಧಿಯಿಂದ ಬರೆದಿದ್ದಾನೆ. 'The White Peacock', 'Rainbow', 'Sons and Lovers', 'Woman in Love', 'Aron's Rod' ಅವರ ಪ್ರಮುಖ ಕಾದಂಬರಿಗಳು.

ಕೆ. ಎ. ಅಬ್ಬಾಸ್

ಪದ್ಮಶ್ರೀ ಖ್ವಾಜಾ ಅಹ್ಮದ್ ಅಬ್ಬಾಸ್ ಅವರು ಅಂತಾರಾಷ್ಟ್ರೀಯ ಖ್ಯಾತಿ ಪಡೆದಿರುವ ಲೇಖಕರು. ಪತ್ರಿಕೋದ್ಯಮಿಗಳು, ಸಿನೆಮಾ ನಿರ್ದೇಶಕರು. ಅವರ ಹಲವಾರು ಕಥಾ ಸಂಗ್ರಹಗಳು, ಕಾದಂಬರಿಗಳು, ಪ್ರವಾಸಕಥನಗಳು ದೇಶ-ವಿದೇಶಗಳ ವಿವಿಧ ಭಾಷೆಗಳಲ್ಲಿ ಅನುವಾದಗೊಂಡು ಜನಪ್ರಿಯವಾಗಿವೆ. ಅಬ್ಬಾಸ್‌ರ ಜೀವನ ಲೋಕ ಕಲ್ಯಾಣ ಬಯಸುವಂಥ ಹಿರಿಯ ಬದುಕು. ಅವರ ಬರಹಗಳಲ್ಲಿ ಮಾನವೀಯ ಅನುಕಂಪ, ಅಂತಃಕರಣ ಎದ್ದು ತೋರುವಂತಹದ್ದು. ಉರ್ದು ಸಾಹಿತ್ಯಕ್ಕೆ ಅಪಾರವಾದ ಕಾಣಿಕೆ ನೀಡಿದ್ದಾರೆ. 'ಏಕ್ ಲಡಕಿ', 'ದಿಯಾ ಜಲೆ ಸಾರೀರಾತ್', 'ಗೆಹೂ ಔರ್ ಗುಲಾಬ್' ಅವರ ಹೆಸರಾಂತ ಕಥಾ ಸಂಕಲನಗಳು.

ಪ್ರೊ. ಮಾಧುರಿ ಶಾನಭಾಗ

ಬೆಳಗಾವಿಯ ಟಿಳಕವಾಡಿಯಲ್ಲಿ ವಾಸಿಸುತ್ತಿದ್ದಾರೆ. ಇಲ್ಲಿ ಗೋವಿಂದರಾಯ್ ಸ್ನೇಹಿಯ ವರಿಷ್ಠ ವಿಜ್ಞಾನ ಮಹಾವಿಶ್ವವಿದ್ಯಾಲಯದಲ್ಲಿ ಭೌತಶಾಸ್ತ್ರದ ಪ್ರಾಧ್ಯಾಪಕಿಯಾಗಿ ಮತ್ತು ಪ್ರಾಂಶುಪಾಲರಾಗಿ ಕೆಲಸ ನಿರ್ವಹಿಸಿದ್ದಾರೆ. ೧೧ ಕಥಾ ಸಂಕಲನ, ೨ ವಿಜ್ಞಾನ ಕಾದಂಬರಿಗಳು, ೪ ವಿಜ್ಞಾನ ಕಥಾ ಸಂಕಲನ, ೨ ಲಲಿತ ಪ್ರಬಂಧ, ೧೧ ಅನುವಾದಿತ ಪುಸ್ತಕಗಳು, ೩ ಮಕ್ಕಳ ಸಾಹಿತ್ಯ ಪುಸ್ತಕಗಳು ಮುಂತಾದ ೩೯ ಕೃತಿಗಳನ್ನು ಪ್ರಕಟಿಸಿದ್ದಾರೆ. ಮಹಾರಾಷ್ಟ್ರ ರಾಜ್ಯದ ಎರಡು ಪ್ರಶಸ್ತಿಗಳು, ಪುಣೆಯ ಮಹಾರಾಷ್ಟ್ರ ಸಾಹಿತ್ಯ ಪರಿಷತ್ತು ಇವರಿಂದ ಮೂರು ಪ್ರಶಸ್ತಿಗಳು, ದಿಲ್ಲಿಯ 'ಕಥಾ' ಸಂಸ್ಥೆಯಿಂದ ಅತ್ಯುತ್ತಮ ಕಥಾ ಪ್ರಶಸ್ತಿ, ಪುಣೆಯ 'ಭಗಿನಿ ಮಂಡಲ'ದ 'ಮಾಲತಿಬಾಯಿ ದಾಂಡೇಕರ್ ಪ್ರಶಸ್ತಿ', ಯಶವಂತರಾವ್ ಪ್ರತಿಷ್ಠಾನ ಮುಂಬಯಿ ಇವರಿಂದ 'ಡಾ. ಕುಮುದ್ ಬನ್ಸಲ್ ಶೈಕ್ಷಣಿಕ ಪ್ರಶಸ್ತಿ' ಹೀಗೆ ಅನೇಕ ಪ್ರಶಸ್ತಿಗಳ ಗೌರವಕ್ಕೆ ಭಾಜನರಾಗಿದ್ದಾರೆ. ಸಾಹಿತ್ಯದೊಂದಿಗೆ ಸಾಮಾಜಿಕ ಕಾರ್ಯಗಳಲ್ಲೂ ತಮ್ಮನ್ನು ತೊಡಗಿಸಿಕೊಂಡಿದ್ದಾರೆ.

ಅನುಬಂಧ-ಎರಡು
ಅನುವಾದಕರ ಪರಿಚಯ

ಹಸನ್ ನಯೀಂ ಸುರಕೋಡ

ಬೆಳಗಾವಿ ಜಿಲ್ಲೆಯ ರಾಮದುರ್ಗದ ಸುರಕೋಡರು ನಿರಂತರವಾಗಿ ತಮ್ಮನ್ನು ಅನುವಾದ ಪ್ರಕ್ರಿಯೆಯಲ್ಲಿ ತೊಡಗಿಸಿಕೊಂಡವರು. ಸೂಕ್ಷ್ಮ ಪ್ರಕೃತಿಯವರಾದ ಇವರು ಅನುವಾದದ ದೃಷ್ಟಿಯಿಂದಲೂ ಮೌಲಿಕತೆಯನ್ನು ಅಭಿವ್ಯಕ್ತಿಸುವವರಾಗಿದ್ದಾರೆ. ಇದಕ್ಕೆ ಸಾಕ್ಷಿಯೆಂದರೆ ಅವರು ಇದುವರೆಗೂ ಅನುವಾದಿಸಿದ ಕೃತಿಗಳು. ಬಳ್ಳಾರಿ ಲೋಹಿಯಾ ಪ್ರಕಾಶನದ ಒಂದು ಭಾಗವೇ ಆಗಿರುವ ಸುರಕೋಡರು ಮನುಷ್ಯ ಸಂಬಂಧ, ಮಾನವೀಯತೆ, ಸಾಮರಸ್ಯದ ಬದುಕಿಗೆ ಚಿಂತಿಸುವವರೇ ಆಗಿದ್ದಾರೆ. ಈ ಹನ್ನೆಲೆಯಲ್ಲಿ ಪ್ರಕಟವಾಗಿರುವ ಅವರ 'ಜಾತಿ ಪದ್ಧತಿ', 'ಹಿಂದೂ-ಮುಸಲ್ಮಾನ ಸಮಸ್ಯೆ', 'ಲೋಹಿಯಾ ಜೀವನ ಚರಿತ್ರೆ', 'ಅಯೋಧ್ಯೆ-ವಿನಾಶಕಾರಿ ವೋಟ್ ಬ್ಯಾಂಕ್', 'ಕೋಮು ಗಲಭೆಗಳು ಮತ್ತು ಭಾರತದ ಪೋಲೀಸರು', 'ಕರ್ನಾಟಕ ರಾಜ್ಯದ ಹಾಗೂ ಸಮಾಜವಾದ', 'ಸ್ಯಾಮ್ ಅಂಕಲ್‌ಗೆ ಪತ್ರಗಳು ಮತ್ತು ಇತರ ಕಿಡಿಗೇಡಿ ಬರಹಗಳು' ಇತ್ಯಾದಿ ಕೃತಿಗಳನ್ನು ಅವರು ಬೇರೆ ಬೇರೆ ಭಾಷೆಗಳಿಂದ ಅನುವಾದಿಸಿ ಪ್ರಕಟಿಸಿದ್ದಾರೆ. 'ಪ್ರೇಮ ಲೋಕದ ಮಾಯಾವಿ', 'ಸದ್ಯಕ್ಕಿದು ಹುಚ್ಚರ ಸಂತಿ', 'ಕರ್ನಾಟಕ', 'ಗಾಂಧಿಗೆ ಸಾವಿಲ್ಲ' ಮುಂತಾಗಿ ಕಾವ್ಯ, ಕಥೆ, ಕಾದಂಬರಿ, ನಾಟಕಗಳನ್ನು ಅನುವಾದಿಸಿ ಕೊಟ್ಟಿದ್ದಾರೆ. ಅಮೃತಾ ಪ್ರೀತಂ ಅವರ 'ರಸೀದಿ ತಿಕೀಟು' ಅತ್ಯುತ್ತಮ ಅನುವಾದವೆಂದು ಕೇಂದ್ರ ಸಾಹಿತ್ಯ ಅಕಾಡೆಮಿ ಸುರಕೋಡರಿಗೆ ಪ್ರಶಸ್ತಿ ನೀಡಿ ಗೌರವಿಸಿದೆ. ಹಸನ್ ನಯೀಂ ಅವರು ತಮ್ಮ ಅನುವಾದ ಕೃತಿಗಳಿಗೆ ಕರ್ನಾಟಕ ಅನುವಾದ ಸಾಹಿತ್ಯ ಅಕಾಡೆಮಿ, ಕರ್ನಾಟಕ ಸಾಹಿತ್ಯ ಅಕಾಡೆಮಿ ಪ್ರಶಸ್ತಿಗಳನ್ನು, ಶ್ರೀಮತಿ ಚಂದಮ್ಮ ನೀರಾವರಿ ಸ್ಮಾರಕ ಪ್ರಶಸ್ತಿ, ಶ್ರೀ ಕಾಗೋಡು ತಿಮ್ಮಪ್ಪ ಪ್ರಶಸ್ತಿಗಳನ್ನು ಪಡೆದುಕೊಂಡಿದ್ದಾರೆ. ಇತ್ತೀಚೆಗೆ ಕುವೆಂಪು ಭಾಷಾ ಭಾರತಿ ಪ್ರಾಧಿಕಾರ ಸುರಕೋಡರಿಗೆ ಗೌರವ ಪ್ರಶಸ್ತಿ ನೀಡಿ ಸಮ್ಮಾನಿಸಿದೆ.

ವಿಳಾಸ:

ಹಸನ್ ನಯೀಂ ಸುರಕೋಡ,
ಮನೆ ನ. ೧೪೯, ಮಡ್ಡಿಗಲ್ಲಿ,
ರಾಮದುರ್ಗ- ೫೯೧೧೨೩.

ಡಾ. ಜಿ. ಬಾಲಕೃಷ್ಣ

ಬೆಂಗಳೂರಿನ ಕೃಷಿ ವಿಶ್ವವಿದ್ಯಾಲಯದ ಕನ್ನಡ ಅಧ್ಯಯನ ವಿಭಾಗದಲ್ಲಿ ಪ್ರಾಧ್ಯಾಪಕರು ಹಾಗೂ ಮುಖ್ಯಸ್ಥರೂ ಆಗಿರುವ ಡಾ. ಜಿ. ಬಾಲಕೃಷ್ಣ ಕೃಷಿ ವಿಶ್ವವಿದ್ಯಾಲಯದಿಂದ ಕೃಷಿ ಸೂಕ್ಷ್ಮ ಜೀವಿ ಶಾಸ್ತ್ರದಲ್ಲಿ ಸ್ನಾತಕೋತ್ತರ ಪದವಿ

ಹಾಗೂ ಕನ್ನಡದಲ್ಲಿ ಕೃಷಿ ವಿಜ್ಞಾನ ಸಾಹಿತ್ಯದ ಅಧ್ಯಯನಕ್ಕಾಗಿ ಹಂಪಿ ಕನ್ನಡ ವಿಶ್ವವಿದ್ಯಾಲಯದಿಂದ ಡಾಕ್ಟರೇಟ್ ಪದವಿ ಪಡೆದಿದ್ದಾರೆ. ಇವರ ವಿಜ್ಞಾನ ಲೇಖನಗಳ ಸಂಕಲನ 'ಮಳೆಬಿಲ್ಲ ನೆರಳು' ಕೃತಿಗೆ ಕರ್ನಾಟಕ ಸರಕಾರದ ಕರ್ನಾಟಕ ವಿಜ್ಞಾನ ಮತ್ತು ತಂತ್ರಜ್ಞಾನ ಅಕಾಡೆಮಿಯ ಅತ್ಯುತ್ತಮ ವಿಜ್ಞಾನ ಕೃತಿ ಪ್ರಶಸ್ತಿ ಲಭಿಸಿದೆ. 'ನೆನಪುಗಳಿಗೇಕೆ ಸಾವಿಲ್ಲ' ಇವರ ಕಥಾ ಸಂಕಲನ. 'ನೀನೆಂಬ ನಾನು', 'ಕನಸೆಂಬ ಮಾಯಾಲೋಕ', 'ಮಿಥುನ', 'ಮಾತಾಹರಿ', 'ಕೃಷಿ ವಿಜ್ಞಾನ ಸಾಹಿತ್ಯ ನಡೆದು ಬಂದ ಹಾದಿ', 'ಮನೆಯೇ ಇಲ್ಲದ ಬಾಗಿಲು' ಇವರ ಇತರ ಕೃತಿಗಳು. 'ಮಾಂಟೋ ಕಥೆಗಳು', 'ಮೋಕಾಷಿಯೋನ ರಸಿಕತೆಗಳು', 'ಪುಟ್ಟ ರಾಜಕುಮಾರ', 'ಬೌದ್ಧಿಕ ಆಸ್ತಿ ಹಕ್ಕು ಹಾಗೂ ಸಾಂಪ್ರದಾಯಿಕ ಜ್ಞಾನ', 'ಗ್ರಾಮ್ಯ ಧ್ವನಿಗಳು', 'ಸಂಕಟದ ಸುಳಿಯಲ್ಲಿ ಭಾರತೀಯ ರೈತ ಹಾಗೂ ಕೃಷಿ' ಮತ್ತು 'ಗ್ರಾಮೀಣಾಭಿವೃದ್ಧಿ ಕಾರ್ಯ ತಂತ್ರಗಳು' ಇವರ ಅನುವಾದಿತ ಕೃತಿಗಳಾಗಿವೆ.

ವಿಳಾಸ:

ಡಾ. ಜಿ. ಬಾಲಕೃಷ್ಣ, ಪ್ರಾಧ್ಯಾಪಕರು ಹಾಗೂ ಮುಖ್ಯಸ್ಥರು,
ಕನ್ನಡ ಅಧ್ಯಯನ ವಿಭಾಗ, ಕೃಷಿ ವಿಶ್ವವಿದ್ಯಾಲಯ,
ಜಿ.ಕೆ.ವಿ.ಕೆ. ಬೆಂಗಳೂರು-೫೬೦೦೬೫.

ಸ. ರಘುನಾಥ (೧೯೫೪)

ಕೋಲಾರ ಜಿಲ್ಲೆಯ ಮರಿಯಪ್ಪನ ಹಳ್ಳಿಯವರು. ಶಾಲಾ ಅಧ್ಯಾಪಕರಾಗಿ ಈಗ ವಿಶ್ರಾಂತ ಜೀವನ ನಡೆಸುತ್ತಿದ್ದಾರೆ. 'ಗತಿ', 'ದಾರಿ ಮತ್ತು ಆಕಾಶ' ಎಂಬ ಕವನ ಸಂಕಲನ, 'ತಗಡಿನ ಹೂ' ಕಥಾ ಸಂಕಲನ ಪ್ರಕಟಿಸಿರುವ ರಘುನಾಥರು ಕನ್ನಡದಿಂದ ತೆಲುಗಿಗೆ ಮತ್ತು ತೆಲುಗಿನಿಂದ ಕನ್ನಡಕ್ಕೆ ಹಲವು ಕೃತಿಗಳನ್ನು ಅನುವಾದಿಸಿದ್ದಾರೆ. 'ಕೈವಾರ ನಾರಾಯಣ', 'ಗಿಲಿಕೆ', 'ಕಬ್ಬಿಣದ ಕಾಚಾಗಳು', 'ಕೂಗಿರದ ಪ್ರತಿಧ್ವನಿ', 'ಅಗ್ನಿ ಕಿರೀಟ', 'ನಖಾಬ್', 'ಮೋ ನಿಷಾದ' ಇತ್ಯಾದಿ ಅನುವಾದ ಕೃತಿಗಳು ವಿಶಿಷ್ಟ ಛಾಪು ಮೂಡಿಸಿವೆ. ಮುದ್ದಣ ಕಾವ್ಯ ಪ್ರಶಸ್ತಿ, ಕುವೆಂಪು ಭಾಷಾ ಭಾರತಿ ಪ್ರಾಧಿಕಾರದ ಪುಸ್ತಕ ಬಹುಮಾನ ಇತ್ಯಾದಿ ಪ್ರಶಸ್ತಿಗಳಿಗೆ ಇವರು ಭಾಜನರಾಗಿದ್ದಾರೆ.

ವಿಳಾಸ:

ಸ. ರಘುನಾಥ, ಕಂಟ್ರಾಕ್ಟರ್ ರಾಜಣ್ಣನವರ ಮನೆ,
ವೇಣು ವಿದ್ಯಾಸಂಸ್ಥೆ ಎದುರು,
ಶ್ರೀನಿವಾಸಪುರ-೫೬೩೧೩೫ ಕೋಲಾರ.

ಗೀತಾ ಶೆಣೈ (೧೯೫೪)

ಕನ್ನಡ ವಿಶ್ವವಿದ್ಯಾಲಯ ಹಂಪಿಯ ಪಿಎಚ್.ಡಿ. ಪದವೀಧರರಾದ ಗೀತಾ ಶೆಣೈ ಮಹಿಳಾ ಅಧ್ಯಯನ ಮತ್ತು ಭಾಷಾಂತರ ಕ್ಷೇತ್ರದಲ್ಲಿ ಪರಿಶ್ರಮ ಹೊಂದಿರುವ ಲೇಖಕಿ. ಕೊಂಕಣಿ, ಇಂಗ್ಲಿಷ್ ಮತ್ತು ಮರಾಠಿಯಿಂದ ಕನ್ನಡಕ್ಕೆ, ಕನ್ನಡದಿಂದ ಕೊಂಕಣಿಗೆ ಗ್ರಂಥಗಳನ್ನು ಅನುವಾದಿಸಿ ಪ್ರಕಟಿಸಿದ್ದಾರೆ. ಇವರು ಕೊಂಕಣಿಗೆ ಅನುವಾದಿಸಿದ ವಚನ ಸಾಹಿತ್ಯ, ಕನಕದಾಸ ಸಾಹಿತ್ಯ ಮತ್ತು ಕುವೆಂಪು ವೈಚಾರಿಕ ಸಾಹಿತ್ಯ ಪ್ರಕಟನೆಯ ಹಂತದಲ್ಲಿವೆ. ಕರ್ನಾಟಕ ಕೊಂಕಣಿ ಸಾಹಿತ್ಯ ಅಕಾಡೆಮಿಗೆ 'ಕೊಂಕಣಿ ಮಹಿಳಾ ಸಾಹಿತ್ಯ'ದ ಕುರಿತು ಸಂಶೋಧನಾ ಪ್ರಬಂಧವನ್ನು ಸಲ್ಲಿಸಿ ಕರ್ನಾಟಕ ಸರಕಾರದಿಂದ ಫೆಲೋಶಿಪ್ ಪಡೆದಿದ್ದಾರೆ. ನವ ಕರ್ನಾಟಕ ಪ್ರಕಟಿಸಿರುವ ಕಮಲಾದೇವಿ ಚಟೋಪಾಧ್ಯಾಯ ಎಂಬ ಇವರ ಅನುವಾದ ಕೃತಿಗೆ ಕುವೆಂಪು ಭಾಷಾ ಭಾರತಿ ಪುಸ್ತಕ ಬಹುಮಾನ ದೊರಕಿದೆ. ಅನುವಾದವನ್ನು ಹೊರತು ಪಡಿಸಿ ಜೀವನ ಚರಿತ್ರೆ, ವಿಮರ್ಶೆ, ಸಂಶೋಧನೆ ಮತ್ತು ಮಕ್ಕಳ ಸಾಹಿತ್ಯ ಪ್ರಕಾರಗಳಲ್ಲಿ ಇವರ ಸುಮಾರು ೨೫ ಗ್ರಂಥಗಳು ಬೆಳಕು ಕಂಡಿವೆ. ಸಪ್ತಾ ಪ್ರಕಾಶನ ಸಂಸ್ಥೆಯ ವತಿಯಿಂದ ರಾಜ್ಯೋತ್ಸವ ಪ್ರಶಸ್ತಿ ಲಭಿಸಿದೆ.

ವಿಳಾಸ:

ಡಾ. ಗೀತಾ ಶೆಣೈ,
ಮನೆ ೧೯೦೩, ೭ನೇ ಮುಖ್ಯ ರಸ್ತೆ,
'ಇ' ಬ್ಲಾಕ್, ೨ನೇ ಹಂತ, ರಾಜಾಜಿನಗರ,
ಬೆಂಗಳೂರು-೫೬೦೦೧೦.

ಎಫ್. ಎಂ. ನಂದಗಾವ (೧೯೫೬)

ಧಾರವಾಡ ಜಿಲ್ಲೆಯ ಹುಬ್ಬಳ್ಳಿಯವರಾದ ನಂದಗಾವ, ಭೂಗೋಳ ವಿಷಯದಲ್ಲಿ ಸ್ನಾತಕೋತ್ತರ ಪದವಿ ಪಡೆದವರು. ಪ್ರಜಾವಾಣಿ ಪತ್ರಿಕೆಯಲ್ಲಿ ಪತ್ರಕರ್ತರಾಗಿ ಹಲವಾರು ಹುದ್ದೆಗಳನ್ನು ನಿರ್ವಹಿಸಿ ನಿವೃತ್ತರಾದವರು. 'ಗಂಟಿ ಗುಡಿ'ಗೆ ಹ್ಲಾದವರ ಶುದ್ಧೀಕರಣ, 'ಆಸಂಗಿಯ ಹುಣಸೆ ಮರ' ಇವರ ಕಥಾ ಸಂಕಲನಗಳು. ನಾಟಕ, ಮಕ್ಕಳ ನಾಟಕ, ಮಕ್ಕಳ ಕಥೆ, ಜಾನಪದ, ವಿಜ್ಞಾನ ಕ್ಷೇತ್ರಗಳಲ್ಲಿ ಆಸಕ್ತಿಯಿರುವ ಇವರು ಹಲವಾರು ಕೃತಿಗಳನ್ನು ಪ್ರಕಟಿಸಿದ್ದಾರೆ. ಇಂಗ್ಲಿಷ್‌ನಿಂದ 'ಖ್ಯಾತ ಕ್ರಿಸ್ಮಸ್ ಕತೆಗಳು' ಮತ್ತು 'ಲಿಯೋ ಟಾಲ್‌ಸ್ಟಾಯ್' ಅವರ ಹಲವು ಕಥೆಗಳನ್ನು ಕನ್ನಡಕ್ಕೆ ಅನುವಾದಿಸಿರುವ ನಂದಗಾವ ಇಂಗ್ಲಿಷಿನಲ್ಲಿ 'ಫಿಪ್ಪಿ ರೂಪೀಸ್ ಆಂಡ್ ಅದರ್ ಸ್ಟೋರಿಸ್', 'ದಿ ಲಿಟ್ಟಿ ಫಾವರ್ ಆಫ್ ಇಂಡಿಯಾ' ಕಥಾ ಸಂಕಲನ ಮತ್ತು 'ಲೀಡ್ ಕೈಂಡ್ಲಿ ಲೈಟ್ ಆಂಡ್ ಗಾಂಧೀಜಿ' ನಾಟಕ ಬರೆದು

ಘನವು ಎಂಬುದು

೪೧೭

ಪ್ರಕಟಿಸಿದ್ದಾರೆ. ತಮ್ಮ ಸಾಹಿತ್ಯ ಕೃಷಿಗೆ ಸಂಕ್ರಮಣ ಸಾಹಿತ್ಯ ಪ್ರಶಸ್ತಿಯನ್ನು ಪಡೆದುಕೊಂಡಿದ್ದಾರೆ.

ವಿಳಾಸ:

ಎಫ್. ಎಂ. ನಂದಗಾವ,
೨೧೦. ೨೨೫, ಎರಡನೆ ಮೇನ್ ಕಸ್ತೂರಿ ನಗರ
ಎನ್‌ಇಎಫ್ ಇಸ್ಟ್, ಕಲಾಣ ನಗರ ಅಂಚೆ,
ಬೆಂಗಳೂರು-೫೬೦೦೪೩.

ಕೆ. ನಲ್ಲತಂಬಿ (೧೯೪೯)

ವ್ಯಾಪಾರ ಕುಟುಂಬದಲ್ಲಿ ಹುಟ್ಟಿದ ಕೆ. ನಲ್ಲತಂಬಿ ಮೈಸೂರಿನ ಸದ್ವಿದ್ಯಾ ಪಾಠ ಶಾಲೆ, ಮಹಾರಾಜ ಹೈಸ್ಕೂಲ್, ಸೈಂಟ್ ಫಿಲೋಮಿನಾ ಕಾಲೇಜ್, ಮಹಾರಾಜ ಕಾಲೇಜಿನಲ್ಲಿ ವಿದ್ಯಾಭ್ಯಾಸ ಮಾಡಿ, ಒಂದು ಖಾಸಗಿ ಸಂಸ್ಥೆಯಲ್ಲಿ ಮಾರ್ಕೆಟಿಂಗ್ ಮ್ಯಾನೇಜರಾಗಿ ಈಗ ನಿವೃತ್ತರಾಗಿದ್ದಾರೆ. ಫೋಟೋಗ್ರಾಫಿ ಮತ್ತು ಬರವಣಿಗೆಯ ಹವ್ಯಾಸದಲ್ಲಿ ತೊಡಗಿಕೊಂಡ ಇವರು ತಮ್ಮ ಫೋಟೋಗಳ ಪ್ರದರ್ಶನವನ್ನು ಕೂಡ ಮಾಡಿದ್ದಾರೆ. ಹಲವು ತಮಿಳು ಮತ್ತು ಕನ್ನಡ ಕವನಗಳ, ಸಣ್ಣ ಕಥೆಗಳನ್ನು ಪತ್ರಿಕೆಗಳಲ್ಲಿ ಪ್ರಕಟಿಸಿದ್ದಾರೆ. ಲಂಕೇಶ್ ಅವರ ನೀಲು ಕಾವ್ಯದ ನಾನೂರು ಕವಿತೆಗಳನ್ನು ತಮಿಳಿನಲ್ಲಿ 'ಮೊಟ್ಟು ವಿರಿಯುಮ್ ಸತ್ತಮ್' ಎಂಬ ಹೆಸರಿನಲ್ಲಿ ಸಂಕಲನವಾಗಿ ಹೊರ ತಂದಿದ್ದಾರೆ. ಬಿ. ವಿ. ಭಾರತಿಯವರ 'ಸಾಸುವೆ ತಂದವಳು' ಕಾದಂಬರಿಯನ್ನು ನಲ್ಲತಂಬಿ ತಮಿಳಿಗೆ ಅನುವಾದಿಸಿದ್ದಾರೆ.

ವಿಳಾಸ:

ಕೆ. ನಲ್ಲತಂಬಿ,
ಜಿಎಫ್ ೩, ಆರ್. ಕೆ. ಮ್ಯಾನಶನ್.
ಮನೆ ೧೮, ೭ನೇ, ಮುಖ್ಯ,
೪ನೇ ಕ್ರಾಸ್, ಬನಶಂಕರಿ ೩ನೇ ಹಂತ,
ಬೆಂಗಳೂರು-೫೬೦೦೮೫.

ಗುರುಮೂರ್ತಿ ಪೆಂಡಕೂರು (೧೯೩೮)

ಬಳ್ಳಾರಿ ಜಿಲ್ಲೆಯ ಹಗರಿಬೊಮ್ಮನಹಳ್ಳಿಯ ಗುರುಮೂರ್ತಿ ಎಂ. ಎ. ಬಿ. ಕಾಂ. ಪದವೀಧರರು. ವ್ಯಾಪಾರದ ಜೊತೆ ಸಾಹಿತ್ಯ, ಶಿಕ್ಷಣ ಮತ್ತು ಸಮಾಜ ಕಾರ್ಯದಲ್ಲಿ ಅವರು ಗಣನೀಯ ಸೇವೆ ಸಲ್ಲಿಸಿದ್ದಾರೆ. ಮೂರು ಕವನ ಸಂಕಲನ, ಎರಡು ವಚನ ಸಂಪುಟ, ಐದು ಸಂಶೋಧನಾ ಸಂಪುಟ, ಎಂಟು ಪ್ರವಾಸ ಕಥನಗಳನ್ನು, ಹನ್ನೊಂದು ಸಂಪಾದಿತ ಕೃತಿಗಳನ್ನು ಪ್ರಕಟಿಸಿದ್ದಾರೆ. ಅನುವಾದ

೪೧೮

ಘನವು ಎಂಬುದು

ಕ್ಷೇತ್ರದಲ್ಲಿ ವಿಶೇಷವಾಗಿ ೧೭ ತೆಲುಗು, ೪ ಇಂಗ್ಲಿಷ್, ೨ ಹಿಂದಿ ಕೃತಿಗಳನ್ನು ಕನ್ನಡಕ್ಕೆ ತಂದಿದ್ದಾರೆ. ಕರ್ನಾಟಕ ಸಂಗೀತ ನೃತ್ಯ ಅಕಾಡೆಮಿ ಸದಸ್ಯರಾಗಿ, ಕರ್ನಾಟಕ ಜಾನಪದ ಪರಿಷತ್ತಿನ ಅಧ್ಯಕ್ಷರಾಗಿ ಕೆಲಸ ಮಾಡಿರುವ ಇವರಿಗೆ ಗುಲಬರ್ಗಾ ವಿಶ್ವವಿದ್ಯಾಲಯದ ರಾಜ್ಯೋತ್ಸವ, ಕರ್ನಾಟಕ ರಾಜ್ಯೋತ್ಸವ ಪ್ರಶಸ್ತಿ, ಕುವೆಂಪು ಭಾಷಾ ಭಾರತಿ ಪ್ರಾಧಿಕಾರದ ಗೌರವ ಪ್ರಶಸ್ತಿ, ಕರ್ನಾಟಕ ಸಾಹಿತ್ಯ ಅಕಾಡೆಮಿ ಪ್ರಶಸ್ತಿಗಳು ಲಭಿಸಿವೆ.

ವಿಳಾಸ:
ಗುರುಮೂರ್ತಿ ಪೆಂಡಕೂರು,
ಸಪ್ತಗಿರಿ, ನೇತಾಜಿ ರಸ್ತೆ,
ಹಗರಿಬೊಮ್ಮನಹಳ್ಳಿ-೫೮೩೨೧.

ಡಾ. ಮೀರಾಸಾಬಿಹಳ್ಳಿ ಶಿವಣ್ಣ (೧೯೫೨)

ಹೊಸ ತಲೆಮಾರಿನ ಜಾನಪದ ವಿದ್ವಾಂಸರಲ್ಲಿ ಪ್ರಮುಖರು. ಚಿತ್ರದುರ್ಗ ಜಿಲ್ಲೆಯ ಬುಡಕಟ್ಟುಗಳಾದ ಕಾಡುಗೊಲ್ಲ ಮತ್ತು ಮ್ಯಾಸಬೇಡರನ್ನು ಕುರಿತು ನಡೆಸಿದ ಆಳವಾದ ಕ್ಷೇತ್ರಕಾರ್ಯಾಧಾರಿತ ಅಧ್ಯಯನದಿಂದ ರೂಪ ತಳೆದ ಅವರ ಕೃತಿಗಳಾದ 'ದುರುಗ ಜಾನಪದ', 'ಗೊಲ್ಲ ಕಡಗಮ್ಯಾಸ ಮಂಡಲ', 'ಕಾಡುಗೊಲ್ಲ ಬುಡಕಟ್ಟು ವೀರರು', 'ಎತ್ತಪ್ಪ', 'ಜುಂಜಪ್ಪ' ಜಾನಪದ ಕ್ಷೇತ್ರದಲ್ಲಿ ತಮ್ಮದೇ ಸ್ಥಾನ ಪಡೆದಿವೆ. ಇವರ ಅನೇಕ ಕೃತಿಗಳು ಇಂಗ್ಲಿಷಿಗೂ ಅನುವಾದಗೊಂಡಿವೆ. ತೆಲುಗಿನಿಂದ ಶಿವಣ್ಣನವರು ಮಲ್ಲಾಡಿ ವೆಂಕಟಕೃಷ್ಣಮೂರ್ತಿ, ಕೇತು ವಿಶ್ವನಾಥರೆಡ್ಡಿ ಅವರ ಕಥೆಗಳನ್ನು ಅನುವಾದಿಸಿದ್ದಾರೆ. ಜಾನಪದ ಅಕಾಡೆಮಿಯ ಜೀಶಂಪಾ ಜಾನಪದ ಪ್ರಶಸ್ತಿ ಗೌರವದಿಂದ ಸನ್ಮಾನಿತರಾಗಿದ್ದಾರೆ.

ವಿಳಾಸ:
ಡಾ. ಮೀರಾಸಾಬಿಹಳ್ಳಿ ಶಿವಣ್ಣ,
ಮನೆ, ೨೭, ಸಿರಿ, ೧ನೇ ಮಹಡಿ,
೫ನೇ ಕ್ರಾಸ್, ಶಾಂತಿವನ, ಸಹಕಾರನಗರ,
ಬೆಂಗಳೂರು-೫೬೦೦೯೨.

ಅಶೋಕಕುಮಾರ (೧೯೬೨)

ಎಂ. ಬಿ. ಬಿ. ಎಸ್., ಎಂ. ಎಸ್. ಪದವಿಗಳನ್ನು ಪಡೆದಿರುವ ಇವರು ಬೆಂಗಳೂರಿನ ಕಾ. ರಾ. ವಿ. ನಿಗಮದ ಆಸ್ಪತ್ರೆಯಲ್ಲಿ ಶಸ್ತ್ರ ಚಿಕಿತ್ಸಾ ತಜ್ಞರಾಗಿ ಕಾರ್ಯ ನಿರ್ವಹಿಸುತ್ತಿದ್ದಾರೆ. ಅನುವಾದ ಇವರ ಆಸಕ್ತಿಯ ಕ್ಷೇತ್ರ. ಇಂಗ್ಲಿಷ್,

ಮಲೆಯಾಳಂ, ತಮಿಳು ಭಾಷೆಗಳಿಂದ ಕನ್ನಡಕ್ಕೆ ಅನುವಾದವನ್ನು ಹಲವು ವರ್ಷಗಳಿಂದ ಮಾಡುತ್ತ ಬಂದಿರುವ ಇವರ ಬರಹಗಳು ನಾಡಿನ ವಿವಿಧ ಪತ್ರಿಕೆಗಳಲ್ಲಿ ಪ್ರಕಟವಾಗಿವೆ. ಕೆ. ಕೆ. ನಾಯರ್ ಅವರ ಜತೆಗೂಡಿ ಇವರು ಮಾಡಿದ ಅನುವಾದಗಳಾದ 'ಒಂದು ಊರಿನ ಕಥೆ' ಕರ್ನಾಟಕ ಸಾಹಿತ್ಯ ಅಕಾಡೆಮಿ ಪ್ರಶಸ್ತಿಯನ್ನು ಮತ್ತು 'ಹಗ್ಗ' ಕೇಂದ್ರ ಸಾಹಿತ್ಯ ಅಕಾಡೆಮಿ ಪ್ರಶಸ್ತಿಯನ್ನು ಪಡೆದಿವೆ. 'ಚಿದಂಬರಂ', 'ಬೆಳಕು ಚಿಲ್ಲುವ ಹುಡುಗಿ', 'ಶ್ರೀರಾಮನ್ ಕಥೆಗಳು', 'ಸೂಫಿ ಹೇಳಿದ ಕಥೆ', 'ಮೃತ್ಯುಯೋಗ', 'ಕುರಿಂಜ ಜೇನು ಆಡು ಜೀವನ' ಮುಂತಾದವು ಇವರ ಅನುವಾದ ಕೃತಿಗಳಾಗಿವೆ. ಕುವೆಂಪು ಭಾಷಾ ಭಾರತಿ ಪ್ರಾಧಿಕಾರದ ಪುಸ್ತಕ ಬಹುಮಾನವು ಇವರಿಗೆ ಲಭಿಸಿದೆ.

ವಿಳಾಸ:
ಡಾ. ಅಶೋಕಕುಮಾರ,
೪, ಗಗನಶಿಲ್ಪ ೧, ಒಂದನೇ ಮುಖ್ಯ ರಸ್ತೆ,
ಅಂಬೇಡ್ಕರ್ ಬಡಾವಣೆ, ಕಾವಲು ಬೈರಸಂದ್ರ,
ಆರ್. ಟಿ. ನಗರ ಬೆಂಗಳೂರು-೫೬೦೦೩೧.

ಸೃಜನ್ (೧೯೬೯)

ಆಂಧ್ರಪ್ರದೇಶದ ಕಡಪಾ ಜಿಲ್ಲೆಯಲ್ಲಿ ಹುಟ್ಟಿ ಸಂಡೂರ, ಬಳ್ಳಾರಿಯಲ್ಲಿ ವಿದ್ಯಾಭ್ಯಾಸ ಮಾಡಿದ ಇವರು ಓದಿದ್ದು ಸಿವಿಲ್ ಇಂಜಿನಿಯರಿಂಗ್. ಚಿತ್ರಕಲೆ, ಅನುವಾದ ಮತ್ತು ಸಿನೆಮಾ ಫ್ಯಾಷನ್. ಖ್ಯಾತ ನಿರ್ದೇಶಕ ರಾಮಗೋಪಾಲ ವರ್ಮಾ ಸಿನೆಮಾ ಬದುಕನ್ನು ಆಧರಿಸಿದ 'ನನ್ನಿಷ್ಟ', ಮತ್ತು 'ವೋಡ್ಕಾ ವಿತ್ ವರ್ಮಾ' ಕೃತಿಗಳ ಅನುವಾದ ಮಾಡಿದ್ದಾರೆ. ಡಾ. ವಿ. ಚಂದ್ರಶೇಖರರಾವ್ ಅವರ 'ಕರಿಮೆಣಸಿನ ಗಿಡ' ಕನ್ನಡಕ್ಕೆ ಅನುವಾದಿಸಿದ್ದಾರೆ. ಜಿ. ಎನ್. ಮೋಹನ್ ಅವರ 'ನನ್ನೊಳಗಿನ ಹಾಡು ಕ್ಯೂಬಾ' (ನಾ ಲೋನಿ ರಾಗಂ ಕ್ಯೂಬಾ), ಅಗ್ನಿ ಶ್ರೀಧರ ಅವರ 'ಎದೆಗಾರಿಕೆ' (ತೆಗಿಂಪು) ತೆಲುಗಿಗೆ ಅನುವಾದಿಸಿದ್ದಾರೆ.

ವಿಳಾಸ:
ಸೃಜನ್ (ಶ್ರೀಕಾಂತ ಪಿ.),
ಕೇ/ಆ ಮಹೇಶ್, ೩೧ನೇ ವಾರ್ಡ್,
ನ್ಯಾಷನಲ್ ಕಾಲೇಜು ಹಿಂಭಾಗ,
ವಿದ್ಯಾನಗರ, ಹರಿಹರ ರಸ್ತೆ,
ಹೊಸಪೇಟೆ-೫೮೩೨೦೧.

ಮಲರ್‌ವಿಳಿ ಕೆ.

ಬೆಂಗಳೂರಿನ ಪ್ರೆಸಿಡೆನ್ಸಿ ಕಾಲೇಜಿನ ಕನ್ನಡ ಪ್ರಾಧ್ಯಾಪಕರು, ಪ್ರಸಿದ್ಧ ಅನುವಾದಕರೂ ಆದ ಡಾ. ಮಲರ್‌ವಿಳಿ ಕನ್ನಡ, ತಮಿಳು, ತೆಲುಗು, ಮಲೆಯಾಳಂ, ಇಂಗ್ಲಿಷ್, ಹಿಂದಿ ಮುಂತಾದ ಭಾಷೆಗಳನ್ನು ಬಲ್ಲವರೂ, ಜಪಾನಿ ಭಾಷೆಯ ತಿಳಿವಳಿಕೆ ಹೊಂದಿದವರು ಆಗಿದ್ದಾರೆ. ಕನ್ನಡದಿಂದ ತಮಿಳು, ತಮಿಳಿನಿಂದ ಕನ್ನಡಕ್ಕೆ ಸಾಕಷ್ಟು ಕೃತಿಗಳನ್ನು ಅನುವಾದಿಸಿದ್ದಾರೆ. 'ವೈರಮುತ್ತುರವರ ೩೩ ಕವಿತೆಗಳು' ಇವರ ಮೊದಲ ಅನುವಾದ ಕೃತಿ. 'ಶೈವ ಪವಿತ್ರ ಗ್ರಂಥ', 'ಒಂಬತ್ತನೆಯ ತಿರುಮುರೈ ಧರ್ಮಪುರಮ್ ಆಧೀನಂ', 'ಧ್ಯಾನಲಿಂಗ' 'ಗುರು ತಂದ ಗುರು', 'ಕನ್ನಡ ಕವಂಜರ್ ಸಿದ್ಧಲಿಂಗಯ್ಯ' 'ನಾಪ್ಪದು ಕನ್ನಡ ಕವಿದೈಗಳ್' ಪ್ರಕಟಿತ ಕೃತಿಗಳಾಗಿವೆ. ಇವರು ಅನುವಾದಿಸಿರುವ ಕನ್ನಡದ ಸುಪ್ರಸಿದ್ಧ ಕವಿಗಳ ಕವಿತೆ, ಕಥೆಗಳು ತಮಿಳು, ಕನ್ನಡ ಪತ್ರಿಕೆಗಳಲ್ಲಿ ಪ್ರಕಟಗೊಂಡು ಸಾಹಿತ್ಯಾಸಕ್ತರ ಗಮನ ಸೆಳೆದಿವೆ. 'ಮಾಸ್ತಿ ಮತ್ತು ಪುದುಮೈಪಿತ್ತನ್ ಸಣ್ಣ ಕಥೆಗಳ ಒಂದು ಅಧ್ಯಯನ' ಇವರ ಸಂಶೋಧನೆಯ ಪೌಢ ಪ್ರಬಂಧವಾಗಿದೆ. 'ನಲ್ಲಿ ದಿಸೈ ಎಟ್ಟುಂ' ಎಂಬ ಪ್ರಶಸ್ತಿ, ಅನುವಾದ ಸಾಹಿತ್ಯ ಸೇವೆಗೆ ಕುವೆಂಪು ಪ್ರಶಸ್ತಿ ಸಂದಿವೆ.

ವಿಳಾಸ:

ಡಾ. ಮಲರ್‌ವಿಳಿ ಕೆ.

ಪ್ರೆಸಿಡೆನ್ಸಿ ಕಾಲೇಜು, ಕೆಂಪಾಪುರ,
ಹೆಬ್ಬಾಳ ಬೆಂಗಳೂರು-೫೬೦೦೨೪.

ಡಿ. ಎನ್. ಶ್ರೀನಾಥ್ (೧೯೫೦)

ಕನ್ನಡ-ಹಿಂದಿಯಲ್ಲಿ ಪರಸ್ಪರ ಅನುವಾದ, ಕನ್ನಡ ಮತ್ತು ಹಿಂದಿಯ ಪ್ರತಿಷ್ಠಿತ ಪತ್ರಿಕೆಗಳಲ್ಲಿ ಇವರ ಅನುವಾದ ನಿರಂತರವಾಗಿ ಪ್ರಕಟವಾಗುತ್ತಿರುತ್ತವೆ. ಇದುವರೆಗೆ ಇವರ ೭೦ ಅನುವಾದಿತ ಕೃತಿಗಳು ಪ್ರಕಟವಾಗಿವೆ. ಕೇಂದ್ರೀಯ ಹಿಂದಿ ನಿರ್ದೇಶನಾಲಯ, ಮಾನವ ಸಂಪನ್ಮೂಲ ಇಲಾಖೆ, ಭಾರತ ಸರ್ಕಾರದ ಅನುವಾದ ಪ್ರಶಸ್ತಿ, ಕೇಂದ್ರ ಸಾಹಿತ್ಯ ಅಕಾಡೆಮಿಯ ಭಾಷಾಂತರ ಪ್ರಶಸ್ತಿ, ಕರ್ನಾಟಕ ಸಾಹಿತ್ಯ ಅನುವಾದ ಅಕಾಡೆಮಿ ಪ್ರಶಸ್ತಿ, ಉತ್ತರ ಪ್ರದೇಶ ಹಿಂದಿ ಸಂಸ್ಥಾನದ 'ಸೌಹಾರ್ದ ಸಮ್ಮಾನ್' ಪ್ರಶಸ್ತಿ, ಕಮಲಾ ಗೋಯಂಕಾ ಅನುವಾದ ಪ್ರಶಸ್ತಿಗಳು ಇವರಿಗೆ ಸಂದಿವೆ.

ವಿಳಾಸ:

ಡಿ. ಎನ್. ಶ್ರೀನಾಥ್,

ನವನೀತ, ೨ನೇ ತಿರುವು, ಅಣ್ಣಾಜಿರಾವ್ ಲೇಔಟ್,
ಮೊದಲ ಹಂತ, ವಿನೋಬಾ ನಗರ, ಶಿವಮೊಗ್ಗ- ೫೭೭೨೦೪.

ಸೊಂದಲಗೆರೆ ಲಕ್ಷ್ಮಿಪತಿ (೧೯೫೧)

ಸರಕಾರಿ ಸೇವೆಯಿಂದ ನಿವೃತ್ತರಾಗಿ ಸಾಹಿತ್ಯಕ ಕೃಷಿಯಲ್ಲಿ ಕಳೆದ ಮೂವತ್ತು ವರ್ಷಗಳಿಂದ ತೊಡಗಿಸಿಕೊಂಡಿರುವರು. ಇವರ ವೈಜ್ಞಾನಿಕ ಲೇಖನಗಳು, ಕಥೆ, ಕಾದಂಬರಿ ನಾಡಿನ ಹಲವು ನಿಯತ ಕಾಲಿಕಗಳಲ್ಲಿ ಪ್ರಕಟಗೊಳ್ಳುತ್ತಿವೆ. ಬೆಂಗಳೂರು ಬಾನುಲಿ ಕೇಂದ್ರದಿಂದಲೂ ಹಲವು ಕಾರ್ಯಕ್ರಮಗಳು ಬಿತ್ತರಗೊಂಡಿವೆ. ಶ್ರೀಯುತರು ತಮ್ಮ ಹುಟ್ಟೂರಿನಲ್ಲಿ ಒಂದು ಸುಸಜ್ಜಿತ ಬಯಲು ರಂಗ ಮಂದಿರ ಹಾಗೂ ಗ್ರಂಥಾಲಯವನ್ನು ಗ್ರಾಮೀಣ ಭಾಗದ ಜನರಿಗೆಂದು ನಿರ್ಮಿಸಿ ಲೋಕಾರ್ಪಣೆ ಮಾಡಿರುವರು. 'ಜಗತ್ತಿನ ಉದಾತ್ತ ಚಿಂತಕರು', 'ಜಗತ್ತಿಗೆ ಆಧುನಿಕತೆ ತಂದಿತ್ತ ವಿಜ್ಞಾನಿಗಳು', 'ಭಾರತೀಯ ಪ್ರಾತಿನಿಧಿಕ ಕಥೆಗಳು', ಹರ್ಮನ್ ಹೆನ್ಸ್ 'ಸಿದ್ಧಾರ್ಥ' ಕಾದಂಬರಿ ಹಾಗೂ 'ಅನ್ಯ ಲೋಕದಲ್ಲಿ ಜೀವಿಗಳು ಇದ್ದಾವೆಯೋ' ಎಂಬ ವೈಜ್ಞಾನಿಕ ಕೃತಿಗಳು ಇವರ ಮೌಲಿಕ ಅನುವಾದಗಳಾಗಿವೆ.

ವಿಳಾಸ:

ಸೊಂದಲಗೆರೆ ಲಕ್ಷ್ಮಿಪತಿ,

ಕಾವ್ಯಕಲಾ ಪ್ರಕಾಶನ, ನಂ. ೧೨೭೩,

೭ನೇ ಕ್ರಾಸ್, ಚಂದ್ರಾ ಲೇಔಟ್, ವಿಜಯನಗರ,

ಬೆಂಗಳೂರು-೫೬೦೦೪೦.

ಜಿ. ವೀರಭದ್ರಗೌಡ

ಮೂಲತಃ ರಾಯಚೂರು ಜಿಲ್ಲೆಯವರು. ಓದಿದ್ದು ಧಾರವಾಡದ ಕರ್ನಾಟಕ ವಿಶ್ವವಿದ್ಯಾಲಯದಲ್ಲಿ. ಮದ್ರಾಸಿನ ಏಷಿಯನ್ ಅಧ್ಯಯನ ಸಂಸ್ಥೆ, ಬಾಗಲಕೋಟೆಯ ಬಸವೇಶ್ವರ ಕಲಾ ಮಹಾವಿದ್ಯಾಲಯದ ಕನ್ನಡ ಸ್ನಾತಕೋತ್ತರ ವಿಭಾಗದಲ್ಲಿ ಅಧ್ಯಾಪಕ ಹಾಗೂ ಸಂಯೋಜಕರಾಗಿ ಸೇವೆ. ಪ್ರಸ್ತುತ ಬೆಂಗಳೂರು ಕೃಷಿ ವಿಶ್ವವಿದ್ಯಾಲಯದಲ್ಲಿ ಸಹಾಯಕ ಪ್ರಾಧ್ಯಾಪಕರು. ಕನ್ನಡ ಭಾಷಾ ವಿಜ್ಞಾನ, ಅನುವಾದ ಹಾಗೂ ಕನ್ನಡ ಜಾನಪದ ಕ್ಷೇತ್ರಗಳಲ್ಲಿ ಆಸಕ್ತಿ. 'ಮಹಿಳಾ ಸಂಪದ', 'ಮೃತ್ಯುಂಜಯ ಸಾಹಿತ್ಯ ಸ್ಮರಣೆ', 'ಬೆಳಗಿನೊಳಗಣ ಬೆಳಗು' ಎಂಬ ಕೃತಿಗಳನ್ನು ಹಾಗೂ 'ಕೃಷಿ ವಿಜ್ಞಾನ ತಾಂತ್ರಿಕ ಪದಕೋಶ', 'ಆಡಳಿತ ಪದಕೋಶ'ಗಳನ್ನು ಇತರರೊಂದಿಗೆ ಸಂಪಾದಿಸಿದ್ದಾರೆ. ತೆಲುಗು ಕವಿ ಎಂಡ್ಲೂರು ಸುಧಾಕರ ಹಾಗೂ ಶಿಖಾಮಣಿ ಅವರ ಕವನ ಸಂಕಲನ ಸಲೀಂ, ಓಲ್ಗಾ ಅವರ ಕಥೆ-ಕಾದಂಬರಿಗಳನ್ನು ಕನ್ನಡಕ್ಕೆ ಅನುವಾದಿಸಿದ್ದಾರೆ.

ವಿಳಾಸ:

ಡಾ. ಜಿ. ವೀರಭದ್ರಗೌಡ, ಸಹಾಯಕ ಪ್ರಾಧ್ಯಾಪಕರು,

ಕನ್ನಡ ಅಧ್ಯಯನ ವಿಭಾಗ, ಕೃಷಿ ವಿಶ್ವವಿದ್ಯಾಲಯ

ಜಿ.ಕೆ.ವಿ.ಕೆ. ಬೆಂಗಳೂರು-೫೬೦೦೬೫.

ಹಂಝು ಮಲಾರ್ (೧೯೭೫)

ಮಂಗಳೂರಿನ ಪಾವೂರಲ್ಲಿ ಜನಿಸಿದ ಹಂಝು ಮಲಾರ್ ಬಿ. ಎ. ಪದವೀಧರರು. ಪತ್ರಕರ್ತರಾಗಿ ವಾರ್ತಾ ಭಾರತಿಯಲ್ಲಿ ಕೆಲಸ ನಿರ್ವಹಿಸುತ್ತಿರುವ ಮಲಾರ್ ಕವಿ, ಕಥೆಗಾರ. ಕನ್ನಡದಲ್ಲಿ ಸೂಫಿ ಬ್ಯಾರಿಯ ಜಖಾತ್ ಯಾತ್ರೆ, ಅದರಾಚೆ ಊರೇ ಇಲ್ಲ, 'ಬಿಳಿ ಗಡ್ಡದ ಮನುಷ್ಯ', 'ಅರಬಸ್ತಾನದ ಕತೆಗಳು', 'ಉಮ್ಮನ ಅಲಿಬಾತು', 'ಮಾಂಸ ತೂಗುವ ಹುಡುಗ', 'ಕೆಂಪು ಕಣ್ಣಿನ ಹುಡುಗಿ' ಮುಂತಾದ ಕಥಾ ಸಂಕಲನಗಳನ್ನು, 'ಮುಗುಳ್ಳಗೆ', 'ಕೋಟಿ ಚೆನ್ನಯ್ಯ', 'ಅರಬಿ ಕಡಲಿಗೆ ಪರದೆ', 'ತಳಮಳ', 'ಫಾತಿಮಾಳ ಕನಸು' ಕಾದಂಬರಿಗಳನ್ನು, 'ಚುಮ್ಮರಿ' ವಿನೋದ ಬರಹ, 'ಪಿಸುಮಾತು', 'ಪಿಸುಗುಟ್ಟು' 'ಪ್ರೆಸ್ ಬಿಟ್' ಅಂಕಣ ಬರಹಗಳನ್ನು ಸಂಕಲನ ರೂಪದಲ್ಲಿ ಪ್ರಕಟಿಸಿರುವ ಮಲಾರ್ 'ತಲ್ಲಣ' ಎಂಬ ಬ್ಯಾರಿ ಕಥೆಗಳನ್ನು ಅನುವಾದಿಸಿದ್ದಾರೆ, ಮುಸ್ಲಿಂ ಸಾಹಿತ್ಯ ಪ್ರಶಸ್ತಿ, ಬೆಂಗಳೂರು ಮಹಾ ಸಾರಿಗೆ ಸಂಸ್ಥೆಯ ಅರಳು ಪ್ರಶಸ್ತಿ, ಪಿ. ಲಂಕೇಶ್ ಪ್ರಶಸ್ತಿ ಇವರಿಗೆ ಲಭಿಸಿವೆ.

ವಿಳಾಸ:

ಹಂಝು ಮಲಾರ್,
ಪತ್ರಕರ್ತರು, ಅರಸ್ತಾನ ಹೌಸ್,
ಬದ್ರಿಯಾ ನಗರ, ಮಲಾರ್,
ಅಂಚೆ ಮತ್ತು ಗ್ರಾಮ-ಪಾವೂರು-೫೭೪೧೯೯.

ಡಿ. ರಾಮನಮಲಿ (೧೯೫೦)

ಬಳ್ಳಾರಿಯ ತಂಬ್ರಹಳ್ಳಿಯಲ್ಲಿ ಹುಟ್ಟಿದ ರಾಮನಮಲಿ ಬಿ. ಕಾಂ. ಪದವೀಧರರು. ಈಗ ಹರಪನಹಳ್ಳಿಯಲ್ಲಿ ವಾಸವಾಗಿರುವರು. 'ಕಾಳವ್ವನ ಕೋಳಿ', 'ಭಾಗ' ಎಂಬ ಎರಡು ಕಥಾ ಸಂಕಲನ, 'ಋತುಮಾನ', 'ಋತುಗಾನ' ಎಂಬ ಎರಡು ಕವನ ಸಂಕಲನ, 'ಮೊಬೈಲ್ ಮೋಹಿನಿ' ಪ್ರಬಂಧ ಸಂಕಲನ, 'ಹಳ್ಳಿಯ ದೀಪ ಬಿಷ್ಟಪ್ಪ' ಎಂಬ ಜೀವನ ಚರಿತ್ರೆ ಕೃತಿಗಳನ್ನು ಪ್ರಕಟಿಸಿದ್ದಾರೆ. ತೆಲುಗು, ಇಂಗ್ಲಿಷ್ ಭಾಷೆಯಿಂದ ಕನ್ನಡಕ್ಕೆ ಕಥೆ, ಕವನ ಅನುವಾದಿಸಿದ್ದಾರೆ. ಇವರಿಗೆ ಗೊರೂರು ಸಾಹಿತ್ಯ ಪ್ರಶಸ್ತಿ ಲಭಿಸಿದೆ.

ವಿಳಾಸ:

ಡಿ. ರಾಮನಮಲಿ,
ಆಚಾರ್ಯ ಬಡಾವಣೆ,
ಹೊಂಬೆಳಕು, ಹರಪನಹಳ್ಳಿ,
ದಾವಣಗೆರೆ ಜಿಲ್ಲೆ-೫೮೩೧೩೧.

ಜಿ. ವಿ. ಕಾರ್ಲೋ

ಹಾಸನದಲ್ಲಿ ನೆಲೆಸಿರುವ ಕಾರ್ಲೋ ಕಾಲೇಜು ಶಿಕ್ಷಣವನ್ನು ಮೊಟಕುಗೊಳಿಸಿ, ತಾವು ವಿನ್ಯಾಸ ಶುರು ಮಾಡಿದ ಮನೆಗಳನ್ನು ಕಟ್ಟುವ ಕೆಲಸದಲ್ಲಿ ಕ್ರಿಯಾಶೀಲರಾಗಿದ್ದಾರೆ. ಕೆಲವು ಇಂಗ್ಲಿಷ್ ಸಣ್ಣ ಕಥೆಗಳನ್ನು ಅನುವಾದಿಸಿದ್ದಾರೆ. ಬಹಳಷ್ಟು ಕಥೆಗಳು ಪತ್ರಿಕೆ ಮತ್ತು ಅಂತರ್ಜಾಲಗಳಲ್ಲಿ ಪ್ರಕಟಗೊಂಡಿವೆ. ಕನ್ನಡ ಮಾತ್ರವಲ್ಲದೆ ಕೊಂಕಣಿ ಭಾಷೆಯಲ್ಲಿ ಅವರ ಎಂಬತ್ತರಷ್ಟು ಮಿಕ್ಕಿದ ಸಣ್ಣ ಕಥೆಗಳ ಅನುವಾದಗಳು ಹಾಗೂ ಮೂರು ಕಾದಂಬರಿಗಳು ಧಾರಾವಾಹಿಯಾಗಿ ಜನಪ್ರಿಯತೆ ಗಳಿಸಿವೆ. 'ಅಪಹರಣ' ಇಂಗ್ಲಿಷ್ ಕಥೆಗಳ ಅನುವಾದ, 'ಗಾಂಧೀಸ್ ಔಟ್ ಸ್ಟ್ಯಾಂಡಿಂಗ್ ಲೀಡರ್‌ಶಿಪ್' ಅನುವಾದ ಪುಸ್ತಕ ಪ್ರಕಟವಾಗಿವೆ.

ವಿಳಾಸ:

ಜಿ. ವಿ. ಕಾರ್ಲೋ, ಕಾರ್ಮೆಲ್ ಕಾಟೀಜ್,
ಮೊದಲನೆ ಮಹಡಿ ವಿದ್ಯುತ್ ನಗರ,
ಹಾಸನ-೫೭೩೨೦೨.

ಕುಂ. ವೀರಭದ್ರಪ್ಪ (೧೯೫೩)

'ಕುಂವೀ' ಎಂಬ ಎರಡಕ್ಕರದಿಂದ ನಾಡಲ್ಲಿ ಮನೆಮಾತಾಗಿರುವ ಕತೆಗಾರ ಕುಂ. ವೀರಭದ್ರಪ್ಪ ಅವರ ಹುಟ್ಟೂರು ಬಳ್ಳಾರಿ ಜಿಲ್ಲೆ ಕೊಟ್ಟೂರು. ಆಧುನಿಕ ಕನ್ನಡ ಸಾಹಿತ್ಯದ ಮಹತ್ವದ ಕತೆಗಾರರಾಗಿರುವ ಅವರು ಬರೆಯಲು ಆರಂಭಿಸಿದ್ದು ಎಪ್ಪತ್ತರ ದಶಕದಲ್ಲಿ. ಓದುಗರ ಕಲ್ಪಿತ ಗ್ರಾಮೀಣ ಚಿತ್ರಣವನ್ನು ಮೊದಲ ಬಾರಿಗೆ ಕೊಟ್ಟವರು ಕುಂವೀ. ಅವರ ಕಥಾ ಲೋಕದಲ್ಲಿರುವ ವಿಚಿತ್ರ, ವಿಕೃಷ್ಟ ವ್ಯಕ್ತಿಗಳು, ಜಮೀನ್ದಾರಿ ವ್ಯವಸ್ಥೆ ಓದುಗರನ್ನು ವಿಸ್ಮಯಗೊಳಿಸುತ್ತವೆ. ಈವರೆಗೆ ೧೬ ಕಥಾ ಸಂಗ್ರಹಗಳು, ೧೬ ಕಾದಂಬರಿ, ೧ ಜೀವನ ಚರಿತ್ರೆ, ೧ ಕವಿತಾ ಸಂಕಲನ ಮೂರು ಅನುವಾದಿತ ಪುಸ್ತಕಗಳನ್ನು ಪ್ರಕಟಿಸಿರುವ ಕುಂವೀ ದೈತ್ಯ ಬರಹಗಾರರೆನಿಸಿದ್ದಾರೆ. ಕುಂವೀ ಅವರ ಕೆಲವು ಕಾದಂಬರಿಗಳು ಚಲನಚಿತ್ರಗಳಾಗಿ ಪ್ರಶಸ್ತಿ ಗಳಿಸಿವೆ. ಇವರ 'ಅರಮನೆ' ಕಾದಂಬರಿಗೆ ಕೇಂದ್ರ ಸಾಹಿತ್ಯ ಅಕಾಡೆಮಿ ಪ್ರಶಸ್ತಿ ಬಂದಿದೆ. 'ಗಾಂಧಿ ಕ್ಲಾಸ್' ಅವರ ಆತ್ಮ ಕಥನ. ರಾಜ್ಯ ಸಾಹಿತ್ಯ ಅಕಾಡೆಮಿ, ಲಂಕೇಶ್ ಪ್ರತಿಷ್ಠಾನ, ರಾಜ್ಯೋತ್ಸವ, ಚದುರಂಗ, ವರ್ಧಮಾನ, ನೃಪತುಂಗ ಸಾಹಿತ್ಯ ಪ್ರಶಸ್ತಿಗಳು ಇವರಿಗೆ ಲಭಿಸಿವೆ.

ವಿಳಾಸ:

ಕುಂ.ವೀರಭದ್ರಪ್ಪ,
ಅನ್ನಪೂರ್ಣ, ಪೋಲಿಸ್ ಠಾಣೆ ಬಳಿ,
ಕೊಟ್ಟೂರು-೫೮೩೧೩೪ ಬಳ್ಳಾರಿ ಜಿಲ್ಲೆ.

ಸಾರಾ ಅಬೂಬಕ್ಕರ್ (೧೯೩೬)

ಕೇರಳದ ಕಾಸರಗೋಡಿನಲ್ಲಿ ಜನಿಸಿದ ಸಾರಾ ಅಬೂಬಕ್ಕರ್ ತುಂಬಾ ತಡವಾಗಿ ಕನ್ನಡ ಸಾಹಿತ್ಯ ಕ್ಷೇತ್ರವನ್ನು ಪ್ರವೇಶಿಸಿದರೂ, ತಮ್ಮನ್ನು ಅಷ್ಟೇ ಕ್ಷಿಪ್ರವಾಗಿ ಗಾಢವಾಗಿ ಗುರುತಿಸಿಕೊಂಡವರು. ಲಂಕೇಶ್ ಪತ್ರಿಕೆಯಲ್ಲಿ ಅವರ ಕಥೆ, ಕಾದಂಬರಿಗಳು ಪ್ರಕಟವಾಗಿ ಅವರ ಪ್ರಸಿದ್ಧಿ ಹೆಚ್ಚಿಸಿದವು. ಮುಸ್ಲಿಂ ಲೋಕದ ಸಂವೇದನೆಗಳನ್ನು ಅನಾವರಣಗೊಳಿಸುವ ಅವರ 'ಚಂದ್ರಗಿರಿ ತೀರದಲ್ಲಿ', 'ಸಹನಾ', 'ವಜ್ರಗಳು', 'ಕದನ ವಿರಾಮ', 'ಸುಳಿಯಲ್ಲಿ ಸಿಕ್ಕವರು', 'ಪ್ರವಾಹ ಸುಳಿ', 'ತಳ ಒಡೆದ ದೋಣಿ', 'ಪಂಜರ' ಇತ್ಯಾದಿ ಕಾದಂಬರಿಗಳು, 'ಚಪ್ಪಲಿಗಳು', 'ಪಯಣ', 'ಅರ್ಧ ರಾತ್ರಿಯಲ್ಲಿ ಹುಟ್ಟಿದ ಕೂಸು', 'ಬೆಡ್ಡಾ', 'ಸುಮಯ್ಯ', 'ಗಗನ ಸಖಿ' ಕಥಾ ಸಂಕಲನಗಳು ಸಂಚಲನವನ್ನಂಟು ಮಾಡಿದವು. 'ಮನೋಭೂಮಿ', 'ಬಲೆ', 'ನಾನಿನ್ನು ನಿರ್ದಿಸುವೆ', 'ತುರ್ತು ಪರಿಸ್ಥಿತಿಯ ಕರಾಳ ಮುಖ', 'ಧರ್ಮದ ಹೆಸರಿನಲ್ಲಿ' ಇವು ಇವರ ಅನುವಾದ ಕೃತಿಗಳು. 'ನನ್ನ ಸಾಹಿತ್ಯ ಸೃಷ್ಟಿ', 'ಬದುಕು ಹಾಗೂ ಸಾಹಿತ್ಯದಲ್ಲಿ ಮಹಿಳೆ', 'ಕೋಮು ಸಮಸ್ಯೆ', 'ಧರ್ಮ ಮತ್ತು ಮಹಿಳೆ', 'ಇಸ್ಲಾಂ ಧರ್ಮ ಮತ್ತು ತಲಾಖ್', 'ನಮ್ಮ ನಡುವಿನ ಮುಳ್ಳು ಬೇಲಿ', 'ಪರಿಸರ', 'ಅನಾವರಣ' ಇತ್ಯಾದಿ ಸಂಕೀರ್ಣ ಸಾಹಿತ್ಯ ಪುಸ್ತಕ ಪ್ರಕಟಿಸಿರುವ ಸಾರಾ ಅಬೂಬಕ್ಕರ್ ರಾಜ್ಯ ಸಾಹಿತ್ಯ ಅಕಾಡೆಮಿಯ ಗೌರವ ಪ್ರಶಸ್ತಿ, ರಾಜ್ಯೋತ್ಸವ ಪ್ರಶಸ್ತಿ, ದಾನ ಚಿಂತಾಮಣಿ ಪ್ರಶಸ್ತಿ, ಸಂದೇಶ ಸಾಹಿತ್ಯ ಪ್ರಶಸ್ತಿ, ನೃಪತುಂಗ ಸಾಹಿತ್ಯ ಪ್ರಶಸ್ತಿಗಳಿಗೆ ಭಾಜನರಾಗಿದ್ದಾರೆ.

ವಿಳಾಸ:

ಡಾ. ಸಾರಾ ಅಬೂಬಕ್ಕರ್,
ಚಂದ್ರಗಿರಿ ಪ್ರಕಾಸನ, ಸೂಕ್ಷ್ಮ ತರಂಗ ನಿಲಯ ರಸ್ತೆ,
ಮಂಗಳೂರು- ೫೭೫೦೦೬ ದ. ಕ.

ಹೇಮಾ ಪಟ್ಟಣಶೆಟ್ಟಿ (೧೯೫೪)

ಕನ್ನಡದ ವಿಶಿಷ್ಟ ಕವಯತ್ರಿಯಾಗಿರುವ ಹೇಮಾ ಪಟ್ಟಣಶೆಟ್ಟಿ ಕನ್ನಡ ಹಾಗೂ ಮನಃಶಾಸ್ತ್ರ ವಿಷಯಗಳಲ್ಲಿ ಸ್ನಾತಕೋತ್ತರ ಪದವಿ ಪಡೆದಿರುವರು. 'ಕನ್ನಡ ನಾಟಕಗಳಲ್ಲಿ ಸ್ತ್ರೀ ಪಾತ್ರಗಳು' ಮಹಾಪ್ರಬಂಧಕ್ಕೆ ಪಿಎಚ್.ಡಿ. ಪಡೆದಿರುವ ಹೇಮಾ ಅವರು 'ವಿರಹೋತ್ಸವ', 'ಹೊಸ ಹಾಡು', 'ಕಣ್ಣುಗಳಲ್ಲಿ ಕನಸು ತುಂಬಿ', 'ಉಸಿರ ಬದುವಿನ ಗುಂಟ' ಇತ್ಯಾದಿ ಕವನ ಸಂಕಲನ, 'ಮುಸುಕಿದ ಮಬ್ಬಿನಲಿ' ಕಥಾ ಸಂಕಲನ, 'ಮರ್ಯಾದೆಯ ಮುಸುಕಿನಲ್ಲಿ', 'ರಂಗದಂಗಳ', 'ಅನುಲೇಖಿ', 'ಕನ್ನಡ ನಾಟಕಗಳಲ್ಲಿ ಸ್ತ್ರೀಲೋಕ' ಎಂಬ ವಿಮರ್ಶಾ ಸಂಕಲನಗಳನ್ನು ಪ್ರಕಟಿಸಿದ್ದಾರೆ.

ಘನವು ಎಂಬುದು

೪೨೫

ಅನುವಾದದಲ್ಲಿ ಆಸಕ್ತರಾದ ಇವರು ಡಾ. 'ಲೋಹಿಯಾ', 'ಅದೃಶ್ಯ ವ್ಯಕ್ತಿಯ ಆತ್ಮಹತ್ಯೆ', 'ವಾತ್ಸಲ್ಯ ವಿಷ', 'ಮಾಡು ಸಿಕ್ಕದಲ್ಲ', 'ಅಪ್ಪ ಕಳೆದು ಹೋಗಿದ್ದಾನೆ', ಇತ್ಯಾದಿ ಕೃತಿಗಳನ್ನು ಅನುವಾದ ಕ್ಷೇತ್ರಕ್ಕೆ ನೀಡಿರುವ ಹೇಮಾ ಅವರಿಗೆ ಸಾಹಿತ್ಯ ಅಕಾಡೆಮಿಯ ಗೌರವ ಪ್ರಶಸ್ತಿ, ಮುದ್ದಣ ಕಾವ್ಯ ಪ್ರಶಸ್ತಿ, ಮಲ್ಲಿಕಾ ಪ್ರಶಸ್ತಿ, ರತ್ನಮ್ಮ ಹೆಗ್ಗಡೆ ಬಹುಮಾನಗಳು ಲಭಿಸಿವೆ.

ವಿಳಾಸ:

ಡಾ. ಹೇಮಾ ಪಟ್ಟಣಶೆಟ್ಟಿ,
ಹೂಮನೆ, ಶ್ರೀದೇವಿ ನಗರ,
ವಿದ್ಯಾಗಿರಿ, ಧಾರವಾಡ-೫೮೦೦೦೪.

ಚಂದ್ರಕಾಂತ ಪೋಕಳೆ (೧೯೪೯)

ಮೂಲತಃ ಉತ್ತರ ಕನ್ನಡದ ಮಂಚಿಕೇರಿಯವರು. ಬಹುಕಾಲ ಬೆಳಗಾವಿ ಜಿಲ್ಲೆಯ ಚಿಕ್ಕೋಡಿ ತಾಲೂಕಿನ ಬೇಡಕಿಹಾಳದಲ್ಲಿ ಕನ್ನಡ ಅಧ್ಯಾಪಕರಾಗಿ ಈಗ ನಿವೃತ್ತರಾಗಿದ್ದಾರೆ. 'ಚಕ್ರ', 'ಮಾನು', 'ಕುಣಿಯೇ ಘಮಾ' ಇತ್ಯಾದಿ ಕೃತಿಗಳನ್ನು ಒಳಗೊಂಡು ಮರಾಠಿಯಿಂದ ಮುನ್ನೂರು ಕಥೆ, ನೂರು ಕವಿತೆ, ಮೂವತ್ತಕ್ಕೂ ಮಿಕ್ಕಿದ ಕೃತಿಗಳನ್ನು ಪೋಕಳೆಯವರು ಕನ್ನಡಕ್ಕೆ ಅನುವಾದಿಸಿದ್ದಾರೆ. ನಿರಂತರವಾಗಿ ಅನುವಾದದಲ್ಲಿ ತೊಡಗಿಸಿಕೊಂಡಿರುವ ಇವರು ಕರ್ನಾಟಕ ಸಾಹಿತ್ಯ ಅಕಾಡೆಮಿ ಪ್ರಶಸ್ತಿ, ಕರ್ನಾಟಕ ಅನುವಾದ ಅಕಾಡೆಮಿ ಪ್ರಶಸ್ತಿ ಹಾಗೂ ಇತ್ತೀಚಿಗೆ ಕುವೆಂಪು ಭಾಷಾ ಭಾರತಿ ಪ್ರಾಧಿಕಾರದ ಗೌರವ ಪ್ರಶಸ್ತಿಗಳಿಂದ ಸನ್ಮಾನಿತರಾಗಿದ್ದಾರೆ.

ವಿಳಾಸ:

ಚಂದ್ರಕಾಂತ ಪೋಕಳೆ,
೩೫೯, ಮೂರನೆ ಹಂತ,
ಹನುಮಾನ ನಗರ, ಬೆಳಗಾವಿ-೫೯೦೦೧೯.

ಪ್ರಮೀಳಾ ಮಾಧವ (೧೯೫೨)

ಕೇರಳದ ಕಾಸರಗೋಡಿನವರಾದ ಇವರ ಮಾತೃಭಾಷೆ ಮಲೆಯಾಳಂ. ಕಲ್ಲಿಕೋಟೆ ವಿಶ್ವವಿದ್ಯಾಲಯದಿಂದ ಕನ್ನಡದಲ್ಲಿ ಸ್ನಾತಕೋತ್ತರ ಪದವಿ, ಬೆಂಗಳೂರು ವಿಶ್ವವಿದ್ಯಾಲಯದಿಂದ ಪಿಎಚ್.ಡಿ. ಪದವಿ ಪಡೆದಿದ್ದಾರೆ. ಪುತ್ತೂರು, ಬೆಂಗಳೂರು, ಕನಕಪುರ ಕಾಲೇಜುಗಳಲ್ಲಿ ಪ್ರಾಧ್ಯಾಪಕರಾಗಿ ಕಾರ್ಯ ನಿರ್ವಹಿಸಿದ್ದಾರೆ. ಕಥೆ, ಕವಿತೆ, ಅನುವಾದ, ಕಾದಂಬರಿ, ಜೀವನ ಚರಿತ್ರೆ, ಸಂಶೋಧನಾ ಪ್ರಬಂಧ ಇತ್ಯಾದಿ

೪೨೬

ಘನವು ಎಂಬುದು

ಪ್ರಕಾರಗಳ ಸಾಹಿತ್ಯ ಕೃತಿಗಳನ್ನು ಪ್ರಕಟಿಸಿದ್ದಾರೆ. ಹಲವಾರು ಪ್ರಶಸ್ತಿಗಳಿಗೂ ಭಾಜನರಾಗಿದ್ದಾರೆ.

ವಿಳಾಸ:

ಡಾ. ಪ್ರಮೀಳಾ ಮಾಧವ,
ಶ್ರೀಸದನ, ಲಲಿ /ಎ, ವಿಠಲ ನಗರ,
ಬೆಂಗಳೂರು-೫೬೦೦೭೮.

ಬಿ. ಶ್ರೀಪಾದ ಭಟ್

ವೃತ್ತಿಯಿಂದ ಇಂಜಿನಿಯರ್ ಆಗಿರುವ ಬಿ. ಶ್ರೀಪಾದ ಮೂಲತಃ ಬಳ್ಳಾರಿ ಜಿಲ್ಲೆಯವರು. ಪ್ರಗತಿಪರ ಲೇಖಕರಾಗಿ ಗುರುತಿಸಿಕೊಂಡಿರುವ ಇವರು ಜನಪರ ಹೋರಾಟಗಳಲ್ಲೂ ತೊಡಗಿಸಿಕೊಂಡು ಬಂದವರು. 'ವಿಮೋಚನೆಯ ಕನಸುಗಳು', 'ಸಾವಿತ್ರಿಬಾಯಿ ಫುಲೆ ಅವರ ಬದುಕು ಬರಹ', 'ಹುಲಿಯ ನೆರಳಿನೊಳಗೆ' ಎನ್ನುವ ಎರಡು ಅನುವಾದ ಕೃತಿಗಳನ್ನು ಪ್ರಕಟಿಸಿದ್ದಾರೆ.

ವಿಳಾಸ:

ಬಿ. ಶ್ರೀಪಾದ ಭಟ್,
ಶಾಲ್ಮಲಾ, ನಂ. ೪೬೯,
೮ನೇ ಮೇನ್, ೩ನೇ ಕ್ರಾಸ್,
ಬಿ.ಎಚ್.ಸಿ.ಎಸ್. ಲೇಔಟ್ ಸುಬ್ರಹ್ಮಣ್ಯಪುರ,
ಬೆಂಗಳೂರು- ೫೬೦೦೬೧.

ಡಾ. ಬಸು ಬೇವಿನಗಿಡದ (೧೯೬೪)

ಆಕಾಶವಾಣಿಯಲ್ಲಿ ಕಾರ್ಯಕ್ರಮದ ಅಧಿಕಾರಿಯಾಗಿರುವ ಬೇವಿನಗಿಡದ ಅವರು ಬೆಳಗಾವಿ ಜಿಲ್ಲೆಯ ಸವದತ್ತಿ ತಾಲೂಕಿನ ಮುನವಳ್ಳಿಯವರು. ಇಂಗ್ಲಿಷ್ ಸ್ನಾತಕೋತ್ತರ ಪದವೀಧರರಾಗಿ, ಹಂಪಿ ಕನ್ನಡ ವಿಶ್ವವಿದ್ಯಾಲಯದಿಂದ ಬೇಂದ್ರೆ ಕಾವ್ಯದ ಮೇಲೆ ಪಿಎಚ್.ಡಿ. ಪಡೆದಿದ್ದಾರೆ. ಕವಿಯಾಗಿ 'ಕನಸು', 'ಇಳಿಯ ಅರ್ಧ' ಎಂಬ ಕವನ ಸಂಕಲನ, ಕಥೆಗಾರರಾಗಿ 'ತಾಯವ್ವ', 'ಬಾಳೆಯ ಕಂಬ', 'ಹೊಡಿ ಚಕ್ಕಡಿ', 'ಉಗುಳು ಬುಟ್ಟಿ' ಕಥಾ ಸಂಕಲನ, ಅನುವಾದಕರಾಗಿ 'ಕಮಲಾದೇವಿ ಚಟ್ಟೋಪಾಧ್ಯಾಯ', 'ಹಸಿರು ಕಾಡಿನ ಗೆಳೆಯರು', 'ಸ್ವಾತಂತ್ರ್ಯ ಚಳವಳಿ ಮತ್ತು ಭಾರತೀಯ ಮುಸ್ಲಿಮರು', 'ಸಮಕಾಲೀನ ಭಾರತೀಯ ಕಥೆಗಳು', 'ಸಾಮರಸ್ಯ ಕಥೆಗಳು' ಎಂಬ ಕೃತಿಗಳನ್ನು, 'ನಾಳೆಯ ಸೂರ್ಯ', ಕಾದಂಬರಿ, 'ಹಕ್ಕಿ ಗಮನದ ಹಾದಿ', 'ಕಲ್ಲುಸಕ್ಕರೆ' ವಿಮರ್ಶಾ ಕೃತಿಗಳನ್ನು ಪ್ರಕಟಿಸಿದ್ದಾರೆ. ಬೆಂಗಳೂರು ಕ್ರೈಸ್ಟ್

ಘನವು ಎಂಬುದು

೪೨೭

ಯುನಿವರ್ಸಿಟಿಯ ಕನ್ನಡ ಸಂಘ, ಕನ್ನಡ ಪುಸ್ತಕ ಪ್ರಾಧಿಕಾರ, ಕನ್ನಡ ಸಾಹಿತ್ಯ ಪರಿಷತ್ತು, ಬೆಳಗಾವಿಯ ಸಾಹಿತ್ಯ ಪ್ರತಿಷ್ಠಾನ, ತೇಜಸ್ವಿ ಕಟ್ಟಿಮನಿ ಟ್ರಸ್ಟ್, ಸೇಡಂ ಅಮ್ಮ ಪ್ರತಿಷ್ಠಾನಗಳ ಪುರಸ್ಕಾರಗಳು ಇವರಿಗೆ ಲಭಿಸಿವೆ.

ವಿಳಾಸ:

ಡಾ. ಬಸು ಬೇವಿನಗಿಡದ,
ಸಿರಿ ಚೈತ್ರ, ವಿಜಯ ನಗರ,
ಬನಶಂಕರಿ ನಗರ ಹತ್ತಿರ,
ಕೆಲಗೇರಿ ರಸ್ತೆ, ಧಾರವಾಡ-೫೮೦೦೦೮.

ಪ್ರಸನ್ನ ಎ. ಎನ್. (೧೯೪೩)

ಹಾಸನದಲ್ಲಿ ಜನಿಸಿದ ಎ. ಎನ್. ಪ್ರಸನ್ನರು ಬಿ.ಇ. ಇಂಜಿನಿಯರ್ ಪದವೀಧರರು. ಕನ್ನಡ ಸಾಹಿತ್ಯ ಲೋಕದಲ್ಲಿ ತಮ್ಮದೇ ಆದ ಛಾಪು ಮೂಡಿಸಿದವರು. 'ಉಳಿದವರು', 'ಆ ಊರಿನಲ್ಲಿ', 'ಪಾರಿವಾಳಗಳು', 'ಮೂರನೆ ದಡ', 'ರಥ ಸಪ್ತಮಿ' ಎಂಬ ಸಣ್ಣ ಕಥಾ ಸಂಕಲನ, 'ತಾನುಂಟೋ ಮೂಲೋಕವುಂಟೋ', 'ಒಂದಾನೊಂದು ಕಾಡಿನಲ್ಲಿ' ನಾಟಕಗಳನ್ನು ಪ್ರಕಟಿಸಿದ್ದಾರೆ. ಅನುವಾದ ಕ್ಷೇತ್ರದಲ್ಲಿ ಆಸ್ಟ್ರೇಲಿಯದ ತೊಡಗಿಸಿಕೊಂಡಿರುವ ಇವರು 'ಒನ್ ಹಂಡ್ರೆಡ್ ಇಯರ್ಸ್ ಆಫ್ ಸಾಲಿಟ್ಯೂಡ್' (ಗ್ಯಾಬ್ರಿಯಲ್ ಮಾರ್ಕೆಸ್‌ಜ್), 'ಗಾಡೋ' (ಬೆಕೆಟ್), 'ಗೋಸ್ಟ್' (ಇಬ್ಸನ್), 'ಜೂ ಸ್ಪೋರಿ' (ಆಲ್ಬಿ) ಕೃತಿಗಳನ್ನು ಕನ್ನಡಕ್ಕೆ ತಂದಿದ್ದಾರೆ. ರಾಜ್ಯ ಸಾಹಿತ್ಯ ಅಕಾಡೆಮಿ ಪ್ರಶಸ್ತಿ, ಕರ್ನಾಟಕ ಅನುವಾದ ಸಾಹಿತ್ಯ ಅಕಾಡೆಮಿ ಪ್ರಶಸ್ತಿ, ಬಿ. ಎಚ್. ಶ್ರೀಧರ ಪ್ರಶಸ್ತಿಗಳಿಗೆ ಭಾಜನರಾಗಿದ್ದಾರೆ.

ವಿಳಾಸ:

ಪ್ರಸನ್ನ ಎ. ಎನ್.
೨೬, ನಿರಾಳ, ೧೧ನೇ ಮೇನ್,
ಆಂಜನೇಯ ದೇವಸ್ಥಾನ ಬಳಿ,
ಪದ್ಮನಾಭ ನಗರ, ಬೆಂಗಳೂರು-೫೬೦೦೭೦.

ಗಿರೀಶ ಜಕಾಪುರೆ (೧೯೮೧)

ಮಹಾರಾಷ್ಟ್ರದ ಸೋಲಾಪುರ ಜಿಲ್ಲೆಯ ಮೈಂದರ್ಗಿಯವರು. ಎಮ್. ಎ. ಬಿ. ಈಡಿ ಪದವೀಧರರು. ಶಿಕ್ಷಕರಾಗಿ ಕೆಲಸ ಮಾಡುತ್ತಿದ್ದಾರೆ. ಕಾವ್ಯ, ಕಥೆ, ಕಾದಂಬರಿ, ಮಕ್ಕಳ ಸಾಹಿತ್ಯ ವ್ಯಕ್ತಿ ಚಿತ್ರ ಹಾಗೂ ಅನುವಾದ ಕ್ಷೇತ್ರಗಳಲ್ಲಿ ಸಾಹಿತ್ಯ ಕೃಷಿ ಮಾಡುತ್ತಿದ್ದಾರೆ. 'ಮೊದಲ ಮತ್ತು', 'ಸಾವಿರ ಕಣ್ಣಿನ ನವಿಲು' ಕವನ ಸಂಕಲನ,

೪೨೮

ಘನವು ಎಂಬುದು

‘ನೇಣು’ ಕಥಾ ಸಂಕಲನ ಪ್ರಕಟಿಸಿದ್ದಾರೆ. ಇವರಿಗೆ ಮುಂಬೆಳಕು ಪ್ರಶಸ್ತಿ, ಮೇವುಂಡಿ ಮಲ್ಲಾರಿ ಕಥಾ ಪ್ರಶಸ್ತಿ, ಸಂಕ್ರಮಣ ಸಾಹಿತ್ಯ ಪ್ರಶಸ್ತಿಗಳು ಲಭಿಸಿವೆ.

ವಿಳಾಸ:

ಗಿರೀಶ ಚಂದ್ರಕಾಂತ ಜಕಾಪುರೆ,
ಮ. ನಂ. ೧೭೬೫/ಅ, ಶಾರದಾ ನಿವಾಸ,
ಮೈಂದರ್ಗಿ, ಅಕ್ಕಲಕೋಟೆ-ಸೋಲಾಪುರ-
ಮಹಾರಾಷ್ಟ್ರ-೪೧೩೨೧೭.

ವೀರಭದ್ರ ಕೌದಿ (೧೯೫೫)

ಬೆಳಗಾವಿ ಜಿಲ್ಲೆಯ ಬೈಲಹೊಂಗಲದ ದೊಡ್ಡವಾಡದಲ್ಲಿ ಜನಿಸಿದ ಇವರು ಇಂಗ್ಲಿಷ್ ಸ್ನಾತಕೋತ್ತರ ಪದವೀಧರರು. ತಾಳಿಕೋಟಿಯ ಎಸ್. ಕೆ. ಪದವಿ ಕಾಲೇಜಿನ ಪ್ರಾಧ್ಯಾಪಕರಾಗಿ ಈಗ ನಿವೃತ್ತರಾಗಿದ್ದಾರೆ. ‘ಬರ ಮತ್ತು ಇತರ ಕಥೆಗಳು’ ಮತ್ತು ‘ಒಂದು ಹೇಣದ ಸುತ್ತಮುತ್ತ’ ಎರಡು ಕಥಾ ಸಂಕಲನ ಹಾಗೂ ಎರಡು ನಾಟಕಗಳನ್ನು ಪ್ರಕಟಿಸಿದ್ದಾರೆ. ಹಲವಾರು ಕಥೆಗಳನ್ನು ಇಂಗ್ಲಿಷಿನಿಂದ ಕನ್ನಡಕ್ಕೆ ಅನುವಾದಿಸಿದ್ದಾರೆ. ಕಸಾಪ ಕಥಾ ಪ್ರಶಸ್ತಿ, ತಮ್ಮಣ್ಣಪ್ಪ ಚಿಕ್ಕೋಡಿ ಸಾಹಿತ್ಯ, ಸಂಕ್ರಮಣ ಸಾಹಿತ್ಯ ಪುರಸ್ಕಾರ, ಎಚ್. ಎಂ. ಟಿ. ಕಥಾ ಪ್ರಶಸ್ತಿ ಲಭಿಸಿವೆ.

ವಿಳಾಸ:

ವೀರಭದ್ರ ಕೌದಿ,
ಎಸ್. ಕೆ. ನಗರ,
ತಾಳಿಕೋಟೆ-೫೧೬೨೧೪

ಅಕ್ಷತಾ ದೇಶಪಾಂಡೆ

ಮೂಲತಃ ಬೆಳಗಾವಿಯವರು. ಈಗ ಮುಂಬಯಿಯಲ್ಲಿ ವಾಸವಾಗಿದ್ದಾರೆ. ಕನ್ನಡ ಮತ್ತು ಮರಾಠಿ ಭಾಷೆಗಳಲ್ಲಿ ಪ್ರಭುತ್ವ ಗಳಿಸಿರುವ ಇವರು ಬೆಂಗಳೂರು, ಮೈಸೂರು, ಗದಗ, ಹಾಗೂ ಜಮಖಂಡಿಗಳಲ್ಲಿ ಶಿಕ್ಷಣ ಪೂರೈಸಿದ್ದಾರೆ. ಮುಂಬಯಿನ ಮಾತುಂಗಾ ಮತ್ತು ಗೋರೆಗಾಂವ್ ಕರ್ನಾಟಕ ಸಂಘಗಳ ಒಡನಾಟ ಹೊಂದಿದವರು. ಮುಂಬಯಿ ಕನ್ನಡ ಲೇಖಕಿಯರ ಬಳಗ, ಸೃಜನ ವೇದಿಕೆಗಳ ಸದಸ್ಯೆ ಕೂಡ. ಶ್ರೀ ವಿಠಲ್ ವೆಂಕಟೇಶ್ ಕಾಮತ್ ಅವರ ಆತ್ಮ ಚರಿತ್ರೆ “ಇಡ್ಲಿ ಆರ್ಕಿಡ್ ಮತ್ತು ಆತ್ಮಬಲ”, ‘ನಾನೂ ಸಾಹಸಿ ಉದ್ಯಮಿ ಆಗಲೆ ಬೇಕು’ ಎಂಬ ಎರಡು ಕೃತಿಗಳನ್ನು, ಶ್ರೀ ಸುಧೀರ್ ನಿರಗುಡಕರ್ ಅವರ ‘ಹೀಗೊಬ್ಬ ಬಿಲ್ಡರ್’ ಆತ್ಮ ಚರಿತ್ರೆಯನ್ನು ಮರಾಠಿಯಿಂದ ಕನ್ನಡಕ್ಕೆ ಅನುವಾದಿಸಿದ್ದಾರೆ. ಕುವೆಂಪು ಭಾಷಾ ಭಾರತಿ

ಪ್ರಾಧಿಕಾರದಿಂದ ಡಾ. ಅಂಬೇಡ್ಕರ್ ಅವರ ‘ಬಹಿಷ್ಕೃತ ಭಾರತ’ದ ೧೮ ಮತ್ತು ೧೯ನೇ ಖಂಡಗಳನ್ನು ಅನುವಾದಿಸಿದ್ದಾರೆ. ಸಾಹಿತ್ಯ, ಸಾಮಾಜಿಕ ಹಾಗೂ ಸೃಜನಾತ್ಮಕ ಕಾರ್ಯಗಳಲ್ಲಿ ಆಸಕ್ತರು.

ವಿಳಾಸ:

ಅಕ್ಷತಾ ದೇಶಪಾಂಡೆ,
ಎ/೧, ೧೦೧, ಸಿಲ್ವರ್ ಸರಿತಾ ಕಾಶಿಗಾಂವ್,
ಕಾಶ್ಮೀರಾ ಹಿಂದೆ, ವಿನಯನಗರ, ಮಿರಾ ರೋಡ್,
ತಾಣೆ-೪೦೧೧೦೪.

ಡಾ. ರಾಜಶೇಖರ ಮಠಪತಿ (೧೯೭೧)

‘ರಾಗಂ’ ಎಂಬ ಕಾವ್ಯನಾಮದ ರಾಜಶೇಖರ ಮಠಪತಿ ಅವರು ಬೆಳಗಾವಿ ಜಿಲ್ಲೆಯ ಅಥಣಿ ತಾಲೂಕಿನ ತೆಲಸಂಗದವರು. ಇಂಗ್ಲಿಷ್ ಪ್ರಾಧ್ಯಾಪಕರು. ಕಾವ್ಯ, ಕಥೆ, ನಾಟಕ, ಅನುವಾದ, ವಿಬಂಧ, ಅಂಕಣ ಬರಹ ಇತ್ಯಾದಿ ಕ್ಷೇತ್ರಗಳಲ್ಲಿ ನಿರಂತರವಾಗಿ ತೊಡಗಿಕೊಂಡಿರುವ ಇವರು ‘ಅರ್ಪಣೆ’, ‘ಎರಡು ದಡಗಳ ನಡುವೆ’, ‘ಒಂದಿಷ್ಟು ಕರುಣೆ ಮತ್ತಷ್ಟು ನೀರು’, ‘ಸಂತನ ಸ್ವಗತಗಳು’ ಎಂಬ ಕವನ ಸಂಕಲನ, ‘ಅಳಲು’ ಕಥಾ ಸಂಕಲನ, ‘ನನ್ನೊಳಗಿನ ನಾನು’, ‘ಶಬ್ದ ಸೂತಕದಿಂದ’, ‘ವಿಬಂಧ’, ‘ಬೇಷರತ್’ ಇತ್ಯಾದಿ ವಿಬಂಧಗಳನ್ನು, ‘ಓಷೋ-ನ ಭೂತೋ ನ ಭವಿಷ್ಯತಿ’, ‘ಫಕೀರನ ಫಿಲ್ಮಿ ದುನಿಯಾ’, ‘ಕಾವ್ಯಕ್ಕೆ ಉರುಳು’ ಅಂಕಣ ಕೃತಿಗಳನ್ನು, ‘ಗಾಂಧಿ ಮತ್ತು ಗೂಂಡಾ’, ‘ಚಿಲ್ಲಾಟದ ಚದುರೆಯರು’ ನಾಟಕಗಳನ್ನು, ‘ಗಾಂಧಿ ಅಂತಿಮ ದಿನಗಳು’, ‘ಹೆಣ್ಣು ಹೇಳುವ ಅರ್ಧಸತ್ಯ’ ಮುಂತಾದ ಕೃತಿಗಳನ್ನು ಪ್ರಕಟಿಸಿದ್ದಾರೆ. ‘ಜಗತ್ತಿನಿಂದ ಭಾಷಣಗಳು’ ಅನುವಾದ ಕೃತಿ. ಹಲವಾರು ಪ್ರಶಸ್ತಿಗಳಿಗೆ ಇವರು ಭಾಜನರಾಗಿದ್ದಾರೆ.

ವಿಳಾಸ:

ಡಾ. ರಾಜಶೇಖರ ಮಠಪತಿ, ಮುಖ್ಯಸ್ಥರು,
ಇಂಗ್ಲಿಷ್ ವಿಭಾಗ, ಸರಕಾರಿ ಪ್ರಥಮ ದರ್ಜೆ ಕಾಲೇಜು,
ವಿಜಯನಗರ, ಬೆಂಗಳೂರು-೫೬೦೧೦೪.

* * *